KERTOMUS
HELSINGIN KAUPUNGIN

KUNNALLISHALLINNOSTA

80

1967

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1969

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

Alkulause III

.1 Kaupunginvaltuusto

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 3
2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat 16
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 19
4. Sosiaaliset tehtävät 38
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 51
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 70
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 79
8. Satamaoloja koskevat asiat 114
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 118
10. Muu liikeluonteinen toiminta 124
11. Rahatointa koskevat asiat 125
12. Muut asiat 135

.2 Kaupunginhallitus

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 140
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät 185
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 193
4. Sosiaaliset tehtävät 216
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 240
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 268
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 291
8. Satamaoloja koskevat asiat 335
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 340
10. Muu liikeluonteinen toiminta 353
11. Rahatointa koskevat asiat 354
12. Muut asiat 369

3. Palkkalautakunta 374
4. Kiinteistölautakunta 396
5. Kaupunkisuunnittelulautakunta 430
6. Holhouslautakunta 436
7. Asutuslautakunta 437
8. Vesilautakunta 438
9. Tielautakunta 439
10. Palolautakunta 440
11. Väestönsuojelulautakunta 443
12. Terveydenhoitolautakunta 445
13. Sairaalalautakunta 447
14. Huoltolautakunta 451
15. Lastensuojelulautakunta 454
16. Lastentarhain lautakunta 456
17. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta 458
18. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta 461
19. Ammattioppilaitosten johtokunta 463
20. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta 465
21. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta 467
22. Ammattioppilaslautakunta 468
23. Kotitalouslautakunta 470
24. Kirjastolautakunta 471
25. Museolautakunta 473
26. Musiikkilautakunta 475
27. Nuosisotyölautakunta 477
28. Raittiuslautakunta 479
29. Urheilu- ja ulkoilulautakunta 481
30. Yleisten töiden lautakunta 486
31. Satamalautakunta 491
32. Teollisuuslaitosten lautakunta 493
33. Liikennelaitoksen lautakunta 496
34. Teurastamolaitoksen lautakunta 498
35. Elintarvikekeskuksen lautakunta 499

Hakemisto 500

ALKULAUSE

Tämä julkaisu on toimitettu samaan tapaan kuin kahtena edellisenä vuonna. Se sisältää kaupungin kaikkien päättävien elinten toimintaa koskevat selostukset, jotka käsittävät tärkeimmät päätökset, esitykset ja lausunnot. Paitsi kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kertomuksia myös kiinteistö- ja palkkalautakuntaa koskevat selostukset on laadittu tilastotoimistossa.

Lautakuntien ym. jäsenten nimiluettelot on jätetty pois tästä teoksesta, koska ne sisältyvät kunnalliskalenteriin.

Toimitustyötä on johtanut aktuaari M a r j a t t a J ä n n e s.

Helsingissä huhtikuun 29 p:nä 1969

Karl-Erik Forsberg

Paasipaino, Helsinki 1969

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1967 alusta lukien:

Kansak.op. Inkeri Airola
Toiminnanjoht. Margareta Aminoff
Pääluottamusmies Juho Antikainen
Pastori Jouni Apajalahti
Tied.pääll. Pirkko Aro
Pääjoht. Teuvo Aura
Joht. Arne Berner
Valtiot.maist. Maija Björklund
Fil.maist. Margit Borg-Sundman
Tied.siht. Pauli Burman
Varat. Georg Ehrnrooth
Reht. Martin Fager
Toim.joht. Janne Hakulinen
Toim.joht. Erkki Hara
Pankinjoht. Eero Harkia
Liittopuh.joht. Arvo Hautala
Ylilääk. Johannes Heikkinen
Toim.joht. Erkki Heikkonen
Jaostosiht. Anna-Liisa Hyvönen
Tarkast. Esko Ilkka
Kunnallisasiain siht. Martti Jokinen
Fil.maist. Vivan Juthas
Pääjoht. Esa Kaitila
Dipl.ins. Henrik Kalliala
Varat. Seija Karkinen
Toim.joht. Salme Katajavuori
Jaostosiht. Pentti Kauhanen
Varat. Eino Kihlberg
Valtiot.maist. Kalevi Kilpi
Pääluottamusmies Yrjö Kivilinna
Liittosiht. Aarne Koskinen
Piirisiht. Olavi Laine
Pääjoht. Jussi Lappi-Seppälä
Toimistopääll. Gustaf Laurent
Toimits. Lempi Lehto
Prof. Erkki Leikola
Sos.pääll. Aarne Leskinen
Toim.joht. Väinö Leskinen
Sähköasent. Harry Lindgren
Toim.joht. Carl-Gustaf Londen
Joht. Veikko Loppi
Katulähetystyön joht. Arvid v. Martens
Yliopett. Börje Mattsson
Toimitt. Irina Matvejew
Isänn. Juho Mehto
Kauppat.lis. Ingvar Melin
Rva Hellä Meltti
Toimistopääll. Aune Mäkinen-Ollinen
Pääsiht. Toini Nousiainen
Sosion. Tyyne Paasivuori
Toimitt. Erkki Paavola
Toim.työntek. Mirjam Parviainen
Talousjoht. Kaarlo Pettinen
Päätoim. Atte Pohjanmaa
Päätoim. Pentti Poukka
Fil.maist. Victor Procopé
Dipl.ins. Kari Rahkamo
Kunnallisneuvos Yrjö Rantala
Dipl.ins. Terttu Raveala
Sairaala-apul. Rauha Ruohonen
Opintosiht. Irja Salmela
Kirjailija Arvo Salo
Myymälänhoit. Ilta Salomaa
Kouluneuvos Jussi Saukkonen
Päätoim. Jorma Simpura
Os.pääll. Onni Turtiainen
Kaupunginjoht. Arno Tuurna
Reht. Kerttu Vainikainen

Valtiot.tri Weijo Wainio
Kontt.hoit. Olavi Valpas
Viilaaja Veikko Vanhanen
Virastotutk. Inkeri Vauraste
Pankinjoht. Erik Witting
Toimitussiht. Eila Vuokko
Kouluhoit. Sirkka Vuorela
Toim.joht. Aarne Välikangas
Varat. Aatto Väyrynen

Kaupunginvaltuutettujen varajäseninä olivat kertomusvuonna seuraavat:

Varat. Erkki Aalto-Setälä
Järjestelymest. Veikko Aalto
Fil.maist. Mervi Ahla
Sosiaalineuvos Toivo Ailio
Dipl.ins. Gustaf Aminoff
Lääket.lis. Ole Appelqvist
Järjestösiht. Hertta Arvisto
Valtiot.kand. Arvo Asplund
Tekn. Kurt Berg
Fil.maist. Marja-Leena Bergqvist
Autonkulj. Mikael Grönholm
Liittopuh.joht. Heikki Haaraoja
Ekon. Raimo Haavikko
Työnjoht. Lauri Hagman
Puuseppä Pertti Harhakoski
Päätoimitt. Antti Henttonen
Lakit.tri Ensio Hiitonen
Ylilääk. Yrjö Hongisto
Taloustireht. Jalmari Hopeavuori
Konepuuseppä Yrjö Hätinen
Toim.apul. Elma Jaatinen
Valtiot.yo. Pentti Järvinen
Huoltotarkast. Sirkka Kivilinna
Maalari Ahvo Korhonen
Ev.luutn. Jorma Korvenheimo
Rva Martta Kulonen
Toimits. Uuno Kuutti
Piiritarkast. Salomo Laasonen
Autoil. Aarne Lahtinen
Ajomest. Sulo Lahtinen
Henkilök.pääll. Karl Langenskiöld
Rva Sirkka Lehtivuori
Kirvesmies Eino Lehto
Tied.pääll. Eino Leino
Toiminnanjoht. Laila Leskinen
Pankinjoht. Holger Liinpää
Pankkivirk. Liisa Lönngrén
Toim.pääll. Giovanni Mariani-Cerati
Aluesiht. Kauko Mattila
Prof. Veli Merikoski
Kouluneuvos Martti Miettinen
Liittopuh.joht Lauri Myllymäki
Fil.maist. Annikki Mäkinen
Rekisteripääll. Axel Palmgren
Tekn. Pauli Papunen
Merkon. Elsa Paronen
Pääluottamusmies Eino Penttinen
Vahtimest. Aili Piironen
Konetarkast. Otto Päivinen
Kaupunkilähet.joht. Veikko Päivänsalo
Siht. Taimi Rinne-Virolainen
Koneenhoit. Eino Saastamoinen
Hallitussiht. Inkeri Sahlan
Hallitusneuvos Arvo Salminen
Raitiovaunun kulj. Ossi Salonen
Ekon. Ben Schnitt
Sos.huolt. Sirkka-Liisa Siimes
Hallinto-op.kand. Juhani Särkkä
Kenraali Paavo Talvela
Apul.joht. Mauno Tamminen
Apul.isänn. Lauri Taskinen
Toim.joht. Heikki Tavela
Pankinjoht. Tatu Tulenheimo
Hits. Pentti Ukkola
Toimitt. Kerttu Vainio
Rva Tyyne Valjakka
Valtiot.maist. Martti Valla
Apul.ylilääk. Ruth Wegelius
Varat. Jouni Veinio
Teol.maist. Raili Vihonen
Toim.joht. Anni Voipio
Toimits. Veikko Väliranta

Merkittiin tiedoksi, että 20.1. kuolleen kaupunginvaltuuston jäsenen Leo Backmanin tilalle tuli varajäsen Irina Matvejew (25.1. 83 §).

Samaten merkittiin tiedoksi vt Katajavuoren ilmoitus, että hän 8.11. oli siirtynyt

Liberaalisen Kansanpuolueen valtuustoryhmästä Kansallisen Kokoomuksen ja Suomen Kristillisen liiton valtuustoryhmään (15.11. 854 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Auran, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Londenin (11.1. 3 §). Kaupunginvaltuusto kokoontui 22 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 961.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Keskeneräiset aloitteet. Merkittiin tiedoksi, että v:n 1967 alkaessa oli lopullisesti käsittelemättä 140 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen antamassa selostuksessa mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty. Kaupunginhallitusta kehotettiin asettamaan luottamusmiehistä kokoonpantu, kaikkia valtuustoryhmiä edustava toimikunta laatimaan selvitys siitä, millä tavoin valtuustoaloitteiden käsittelyä olisi kehitettävä käsittelyn rationalisoimiseksi ja jouduttamiseksi (22.2. 149 §).

Valtuustoaloitteiden käsittelyn jouduttamista koskevassa vt Leikolan ym. aloitteessa viitattiin mm. siihen, että v:n 1966 lopussa käsittelemättömien 140 aloitteen joukossa oli oli yli kuusikin vuotta vanhoja aloitteita. Kun tällaisten vanhojen aloitteiden johdosta jotain päätetään, saattavat olosuhteet olla jo niin muuttuneet, että aloite on menettänyt merkityksensä. Myöhään tapahtunut käsittely on epätarkoituksenmukaista erityisesti niissä tapauksissa, joissa aloitteentekijä on kuollut tai aloite on siirtynyt seuraavalle vaalikaudelle. Valtuustoaloitteiden käsittelyä olisi vastaisuudessa joudutettava, niin että ne tulisivat käsitellyiksi viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun aloite on jätetty. Ellei aloitetta olisi käsitelty loppuun vaalikauden aikana, olisi se katsottava rauenneeksi. Kaupunginhallitus oli kaupunginvaltuuston kehotuksesta asettanut 30.3. komitean laatimaan selvityksen valtuustoaloitteiden käsittelyn rationalisoimisesta ja jouduttamisesta. Komitean tehtävänä oli siis tutkia ja selvittää asiaa laajemmaltikin kuin aloitteessa oli ehdotettu. Jäljennös aloitteesta oli toimitettu mainitulle komitealle sen työssä huomioon otettavaksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (19.4. 328 §).

Repliikkipuheenvuorojen käyttämistä valtuuston kokouksissa koskevassa aloitteessaan vt Salo ym. esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin selvittämään, olisiko valtuuston kokouksissa mahdollista siirtyä eduskunnassa noudatettavaan käytäntöön, joka sallii puheenjohtajalle oikeuden myöntää korkeintaan kahden minuutin mittaisen repliikki- eli vastauspuheenvuoron sitä haluavalle pyydetystä puheenvuorojärjestyksestä poiketen. Vilkkaampi sananvaihto olisi omiaan kohottamaan keskustelun tasoa, lisäämään mielenkiintoa ja siten edistämään käsiteltävänä olevaa asiaa, sen sijaan pitkät puheenvuorot vaikuttavat kuulijoiden mielenkiintoa vähentävästi. Asiamiestoimisto katsoi, että ehdotettu järjestely voitaisiin toteuttaa kunnallislain puitteissa kaupunginvaltuuston työjärjestystä muuttamalla. Kaupunkiliiton hallitus oli aikoinaan asettanut ohjesääntökomitean valmistelemaan uutta mallia valtuuston työjärjestykseksi. Malli oli vielä luonnosasteella, mutta siihen oli otettu seuraava määräys: »Jos valtuutettu tahtoo vastata puheenvuoroon ja hän on tätä pyytänyt joko tuon puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä, voi puheenjohtaja oikeuttaa hänet käyttämään enintään kaksi minuuttia kestävän puheenvuoron ennen aikaisemmin pyydet-

tyjä puheenvuoroja. Sellaisessa vastauspuheenvuorossa älköön esitettäkö muuta kuin selvityksiä ja oikaisuja toisen puheenvuoron johdosta tai vastine siinä esitettyyn väitteeseen.» Kaupunginvaltuuston työjärjestys tultaisiin tarkistamaan sen jälkeen, kun em. mallisääntö olisi lähetty kaupunginhallitukselle ja asia saatettaisiin kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (8.3. 212 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Avoinna olleeseen 28. pl:n reviisorin virkaan valittiin valtiot.kand. Hemmo Arjanne (22.3. 238 §) ja apulaisreviisorin virkaan varanot. Ulla Haaparinne tavanmukaisilla ehdoilla (21.6. 521 §).

Kaupungin revisiotoiminnan tehostamista koskevasta päätöksestä tehty valitus. Vtt Hakulinen, Ehrnrooth, Procopé ja Öhman olivat v. 1962 valittaneet lääninhallitukseen kaupunginvaltuuston samana vuonna tekemästä revisiotoiminnan tehostamista koskevasta päätöksestä. Lääninhallitus oli 28.4.1967 jättänyt tutkittavaksi ottamatta valituksen siltä osin, kuin oli vaadittu valtuuston päätöstä kumottavaksi sillä perusteella, ettei päätös ollut tarkoituksenmukainen. Muilta osin lääninhallitus oli hylännyt valituksen. Tästä päätöksestä vt Hakulinen oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen, koska lääninhallitus valittajan mielestä oli vetänyt väärän johtopäätöksen kunnallislain 130 §:n sisällöstä tulkitsemalla sen sillä tavoin, että valtuusto olisi oikeutettu antamaan johtosääntöihin yksityiskohtaisia määräyksiä ilman rajoituksia välittämättä lain säännöksistä. Samalla valittaja oli anonut joko valtuuston em. päätöksen kumoamista tai asian palauttamista valtuustoon uudelleen käsiteltäväksi. Asiamiestoimisto viittasi asiasta v. 1962 (ks. s. 5) antamaansa lausuntoon. Myöskin Kaupunkiliitto oli katsonut, että valtuustolla oli ollut oikeus rajoittaa ja muutoin järjestellä kaupungin revisiotoimintaa sillä tavoin, kuin valtuuston valituksenalainen päätös edellytti. Asiamiestoimisto katsoi, ettei valittaja ollut esittänyt mitään olennaisesti uutta asiaan vaikuttavaa ja että valitus olisi esitettävä hylättäväksi. Kaupunginvaltuusto päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle asiamiestoimiston lausunnon mukaisen selityksen (21.6. 508 §, 6.9. 621 §).

Kaupungin v:n 1966 tilien tarkastus. Kuten aikaisemminkin tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoksiin. Suorittamiensa tarkastusten johdosta vuositilintarkastajat tekivät huomautuksia mm. seuraavista asioista: talousarviomenettelyä ja tilinpitoa olisi kehitettävä niin, että talousarvio ja siihen liittyen tilinpäätös entistä paremmin vastaisivat tulojen ja menojen todellista kehitystä; puhelimitse tapahtuvaa asiakaspalvelua kaupungin laitoksissa olisi kohennettava, koska virkamiesten tavoittaminen oli usein osoittautunut hankalaksi; metronsuunnittelutyö, sen toimiston huoneistomenot ja metronsuunnittelun yhteydessä tehdyt opinto- ja virkamatkat olivat vaatineet kohtuuttomia kustannuksia; kaupungin sairaalasuunnitteluun ei ollut kiinnitetty tarpeeksi huomiota; vanhusten ja avun tarpeessa olevien perheiden auttamiseen liittyviä kustannuksia voitaisiin pienentää esim. kotiavustajien ja kodinhoitajien lukumäärää lisäämällä; Outamon vastaanottokodin henkilökunnan eräitä asuntoja oli pidetty vuosikausia tyhjinä; kaupunginmuseon näyttely- ja varastotilojen ahtaus vaatisi lisärakennusnuksen toteuttamisen kiirehtimistä; Kaupunginteatterin rakentamiskustannukset olivat nousseet huomattavasti arvioitua suuremmiksi; nuorisokahviloiden kanttiininpidon valvontaa olisi tehostettava; Korkeasaaren epätarkoituksenmukaisen odotuspaviljongin rakennuskustannukset, Nuuksion

Högbackassa olevan metsätyönjohtajan asunnon korjauskustannukset ja jäähallin rakennuskustannukset olivat nousseet kohtuuttoman suuriksi; rakennuskohteiden ennakkosuunnittelussa oli myös todettu puutteita; talo-osaston hallinnassa olevien talojen vapautuvista asunnoista ja vuokralaisista sekä rakennusten purkamisesta olisi pidettävä kortistoa; Vuosaaren sillan ja tien ottamista kaupungin hoitoon sekä rakennuskustannusten korvaamista olisi perusteellisesti tutkittava; satamien kehittäminen ja suunnittelu oli ollut lyhytjännitteistä; sähkölaitoksen näyttelytoiminnan yhteydessä tapahtunut yksityisten valmistajien laitteiden maksuton esittely ei ilmeisesti kuulunut sähkölaitoksen tehtäväpiiriin; liikennelaitoksen kannattavuutta olisi kehitettävä; kaupungin toimesta muodostettujen kiinteistöosakeyhtiöiden ja maanhankintalain mukaan perustettujen asunto-osakeyhtiöiden hallintoa, tilinpitoa, valvontaa ja asioiden keskitettyä hoitoa olisi yksinkertaistettava. Lisäksi vuositilintarkastajat olivat tehneet eräitä vähäisempiä huomautuksia. Kaupunginhallituksen annettua 12.10. selityksensä tehtyjen huomautusten johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa v:n 1966 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle (18. 10. 765 §, khn mtö n:o 6, 9).

Vuositilintarkastajat. Kaupunginvaltuusto valitsi vuositilintarkastajat ja heidän varamiehensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Vuositilintarkastajat valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (11.1. 4 §, 22.2. 143 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien annettua kertomuksensa v:lta 1966 kaupunginvaltuusto päätti, ettei kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 764 §, khn mtö n:o 8).

Irtaimen omaisuuden tarkastus. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, ettei irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 763 §, khn mtö n:o 7).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin joht. Arne Berner, pankinjoht. Eero Harkia, valtiot.tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Martti Jokinen, piirisiht. Aulis Leppänen, joht. Veikko Loppi, rva Hellä Meltti, kouluneuvos Jussi Saukkonen, pankinjoht. Erik Witting, toimitussiht. Eila Vuokko ja varat. Aatto Väyrynen (11.1. 5 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto myönsi vt Väyryselle eron kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä, koska hänet oli valittu viransijaisena hoitamaan apulaiskaupunginjohtajan virkaa. Uudeksi jäseneksi valittiin sos.pääll. Aarne Leskinen kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (8.3. 182 §).

Kaupunginjohtajat. Ylipormestari Lauri Aholle myönnettiin hänen pyytämänsä ero kaupunginjohtajan virasta 19.7.1968 lukien (20.12. 940 §).

Kaupunginvaltuusto myönsi apul. kaup. joht. Juho Kivistölle sairauslomaa ajaksi 28.12.1966—12.1.1967 täysin palkkaeduin ja ajaksi 13.1.—19.4.1967 oikeuksin saada kaksi kolmasosaa peruspalkasta ja ikälisänsä. Sen jälkeen kun Kivistö oli kuollut 10.4. määrättiin varat. Aatto Väyrynen hoitamaan mainittua virkaa viransijaisena virkaan kuuluvin palkkaeduin 23.2. lukien siihen saakka, kunnes virka olisi täytetty ja siihen valittu ryhtynyt sitä hoitamaan (22.2. 142 §, 19.4. 302 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi varat. Väyrysen apulaiskaupunginjohtajaksi ja määräsi hänet hoitamaan kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia tehtäviä (6.9. 618 §).

Matkailutoimisto

Kaupungin liittyminen Suomen Matkailuliiton perustamaan Matkailuyritysten palvelukeskukseen. Suomen Matkailuliitto ilmoitti perustaneensa Matkailuyritysten palvelukeskuksen matkailualan laajan kentän monitahoiseksi hoitamiseksi. Se esitti, että kaupunki liittyisi keskukseen sen alueella suoritettavan matkailunedistämistoiminnan edelleen kehittämiseksi. Vuosimaksu on 300 mk, mihin sisältyy laajahko ilmainen vuosipalvelu ja alennetuin maksuin tapahtuva, tilauksen mukainen toimenpidepalvelu. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy jäseneksi Matkailuliiton Matkailuyritysten palvelukeskukseen (7.6. 446 §).

Rahatoimisto

Viranhaltijat. Rahatoimiston 18. pl:aan kuuluva kirjanpitäjän virka päätettiin muuttaa 13. pl:aan kuuluvaksi apulaiskirjanpitäjän viraksi 1.6. lukien (10.5. 354 §).

Verotustoimi

Verolomakkeiden lähettämistä ja palauttamista postitse koskevassa aloitteessaan esittivät vt Karkinen ym., että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan mahdollisuudet postin välityksellä tapahtuvan henkilötietojen osalta valmiiksi täytettyjen verolomakkeiden lähettämiseen ja palauttamiseen Helsingissä. Aloitteentekijät huomauttivat, että kaupungissa oli vain 32 veroilmoitusten vastaanottopaikkaa ja kaupunginosia yli 50, joten verovelvolliset joutuivat matkustamaan pitkiä matkoja hakeakseen ja taas jättääkseen verolomakkeet. Tampereella oli otettu käytäntöön aloitteessa ehdotettu lomakkeiden lähettämismenettely. Helsingin verovirasto totesi, että vastaanottopaikkojen lukua rajoitti sen ammattitaitoisen työvoiman määrä, joka oli käytettävissä verovelvollisten neuvontaan ja avustamiseen sekä tarpeellisten huonetilojen puute. Vastaanottopaikkojen sijoituksessa oli pyritty ottamaan huomioon toisaalta syrjäisimmät ja toisaalta tiheimmin asutut seudut sekä ne kaupunginosat, joihin verovelvollisten toimipaikat ovat keskittyneet tai joissa muutenkin yleisimmin asioidaan. Myöskin työnantajat olivat viime vuosina erittäin runsaasti haetuttaneet verolomakkeita työpaikoilla jaettavaksi. Tampereen esimerkin noudattaminen Helsingissä olisi vaikeata olosuhteiden erilaisuuden vuoksi. Helsingissä oli 371 000 asukasta enemmän kuin Tampereella. Kertomusvuoden tammikuussa jätettiin Helsingissä 401 431 veroilmoitusta ja näistä 188 201 toimitettiin perille kahtena viimeisenä päivänä. Tampereella vastaanotettiin vastaavana aikana 92 500 veroilmoitusta, joista postitse 63 722 ja henkilökohtaisesti jätettiin 28 778. Helsingin erittäin vilkas muuttoliike tuottaisi myös vaikeuksia verolomakkeita postitse lähetettäessä. Uuden järjestelmän käytäntöön ottaminen merkitsisi kustannusten nousemista n. 30-kertaisiksi kertomusvuoden 12 100 mk:n suuruisiin kustannuksiin verrattuna. Uuden menetelmän käytäntöön otosta päättäminen kuuluu valtiovarainministeriölle. Verovirasto huomautti lisäksi, että uusi menetelmä ei tuottaisi merkittävää helpotusta, koska verovelvollisten itsensä selvitettäväksi ja veroilmoitukseen merkittäviksi jäisivät sellaiset vähennyksistä yleisimmät kuten sairaudesta, työmatkoista, lasten kouluttamisesta ym. aiheutuvat vähennykset. Kaupunginhallitus ei pitänyt uuteen järjestelmään siirtymistä tarpeellisena. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.5. 384 §).

Liikenneverolain uudistamista koskevassa aloitteessaan viittasivat vt Jokinen ym. niihin suuriin kustannuksiin, joita kaupungille ovat aiheuttaneet yhä kasvavan

moottoriajoneuvoliikenteen johdosta kaupungin alueella suoritettavat maanteiden ja moottoriteiden rakennustyöt, vaikka ne tielain mukaan kuuluvatkin valtiolle. Tämä kalliiden moottoriteiden rakentaminen vaikuttaa mm. veroäyrin hintaan. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan perii valtio verot moottoriajoneuvoista ja liikenteestä, mutta siirtää kuntien, etenkin suurimpien kaupunkien kustannettavaksi huomattavan osan liikennettä palvelevasta tieverkosta. Helsingissä oli v. 1964 n. 15 % koko maan autokannasta, mutta sille myönnettiin vain 3 % koko maan tierakennusvaroista. Samana vuonna sai valtio liikenneverotuloja 724 mmk, mutta TVH:n tie- ja siltamenot olivat vain 475 mmk. Maan suurimpana tuontisatamana tapahtuu yli puolet koko maan tuonnista Helsingin kautta, joten tavarankuljetuksen tapahtuessa autoilla kaupunki joutuu yhä enemmän rakentamaan koko valtakunnallista liikennetarvetta palvelevia liikenneväyliä. Tämän vuoksi olisi välttämätöntä, että liikenteestä aiheutuvien kustannusten peittämiseksi myös kunnille myönnettäisiin kohtuullinen osa liikenneverojen tuotosta ja siten estettäisiin ainakin veroäyrin hinnan nousu. Kaupunginhallitus totesi, että Suomen Kaupunkiliitto on useissa yhteyksissä kiinnittänyt valtion viranomaisten huomiota aloitteessa esitettyyn asiaan. Asia oli parhaillaan käsiteltävänä sisäasiainministeriön asettaman kaavoitusasiain neuvottelukunnan katujaostossa, jossa Kaupunkiliiton toimistokin oli edustettuna, näin ollen ei kaupunginhallitus katsonut tarpeelliseksi ehdotetun esityksen tekemistä Kaupunkiliitolle. Jäljennös aloitteesta oli kuitenkin lähetetty Kaupunkiliitolle tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.6. 574 §).

Tutkijalautakunta. Merkittiin tiedoksi veroviraston ilmoitus tutkijalautakunnan kokoonpanossa tapahtuneista muutoksista (25.1. 51 §, 22.2. 146 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa valtiovarainministeriölle, ettei sillä ollut huomauttamista tutkijalautakunnan varapuheenjohtajaksi ja jäsenen varamieheksi ehdotettujen henkilöiden suhteen (21.6. 511 §, 8.11. 816 §).

Palkkalautakunta

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa palkkalautakunnan toimistoon 1.1.1968 lukien 14. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan kanslianhoitajan viran sekä kumota samasta ajankohdasta v. 1952 tekemänsä päätöksen kanslianhoitajan palkkaamisesta leski- ja orpoeläkekassan hallituksen toimesta. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että palkkalautakunnan tulee huolehtia myös leski- ja orpoeläkekassan toimistotöistä. Mikäli leski- ja orpoeläkekassan kanslianhoitaja välittömästi siirtyy uuden, em. viran haltijaksi, hänelle maksetaan hänen siirtyessään eläkkeelle kaupungin varoista niin suuri ylimääräinen, kaupunginvaltuuston eri päätöksellä myönnettävä eläke, että se yhdessä kunnallisen eläkelaitoksen myöntämän eläkkeen kanssa vastaa kaupungin viranhaltijain v. 1953 vahvistetun eläkesäännön mukaista eläkettä, kassan palvelus kaupungin palveluksena mukaan luettuna. Kassan palvelus luetaan ikälisiä, sairauslomia ja vuosilomia myönnettäessä kanslianhoitajan hyväksi kaupungin palveluksena (22.3. 256 §).

Kertomusvuoden virkaluettelon jättäminen julkaisematta. Kaupunginvaltuusto päätti, että virkasäännön 1 §:n 3 mom:n edellyttämän virkaluettelon julkaisemisesta luovutaan kertomusvuonna, koska valtuuston eräiden viranhaltijain palkkojen tarkistamisesta 16.12.1964 tekemän päätöksen johdosta v:ien 1965 ja 1966 aikana ei ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia virkojen palkkaluokituksessa ja koska vireillä olevat palkkaluokkatarkistusneuvottelut saattaisivat lä-

hiaikoina aiheuttaa siinä määrin muutoksia virkojen palkkauksiin, että vuoden alussa julkaistava virkaluettelo osoittautuisi epätarkaksi (8.2. 125 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- ym. kysymykset

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistus. Kaupunginvaltuusto päätti, kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, tarkistaa viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkat ja erinäiset etuisuudet ja oikeusministeriö vahvisti muuttamattomana kaupunginvaltuuston päätöksen raastuvanoikeuden ja maistraatin jäsenten virkojen, maistraatinsihteerin, maistraatinnotaarin sekä I ja II julkisen notaarin, kaupunginviskaalin sekä ulosottoviraston kaupunginvoudin virkojen osalta (8.3. 187 §, 24.5. 406 §, khn mtö n:o 2, kunn. as. kok. n:o 25).

Viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatarkistus. Kaupunginvaltuusto päätti, että viranhaltijain palkkojen kuoppatarkistus suoritetaan seuraavasti:

1) Eräiden virkojen palkkausta tarkistetaan siten,

a) että khn mietinnön n:o 5 liitteiden A ja B sarakkeessa 5 mainitut virat siirretään 1.4.1967 lukien uusiin palkkaluokkiin samojen liitteiden sarakkeen 6 mukaisesti,

b) että mietinnön liitteiden alaviitteissä mainitut palkkausjärjestelyt toteutetaan samasta ajankohdasta lukien,

c) että palkkaluokkatarkistusten ohella eräiden virkojen nimikkeet muutetaan mietinnön liitteen A sarakkeen 9 mukaisiksi sekä

d) että jos mietinnön liitteiden A ja B sarakkeessa 7 mainittujen tilapäisten virkojen palkkaluokkatarkistus kohdistuu sellaiseen virkaan, jonka tilalle kaupunginvaltuuston päätöksillä on 7.6. perustettu 1.1.1968 lukien vakinainen virka, palkkausten tarkistuspäätös koskee myös mainittua vakinaista virkaa.

2) Viranhaltijain ylityö-, sunnuntaityö-, päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset tarkistetaan samasta ajankohdasta lukien, kuitenkin siten että niissä tapauksissa, joissa korvausten maksaminen tarkistettujen palkkaperusteiden mukaan ei sanotusta päivästä lukien ole mahdollista, tarkistukset tapahtuvat voimaantulopäivämäärän jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

3) Sairaaloiden ja lastenhuoltolaitosten vajaamielisosastoilla työskenteleville 9. pl:aan kuuluvien lastenhoitajan ja hoitajan virkojen sekä 10. pl:aan kuuluvien vastaavien hoitajan virkojen haltijoille maksetaan yhtä palkkaluokkaa korkeampi palkkaus edellä 1) kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien.

4) Kaupunginhallitus oikeutetaan päättämään, että liikennelaitoksen palvelukseen tarvittavan ammattitaitoisen kuljettajatyövoiman saannin parantamiseksi saadaan 1.4. lukien toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus ehkä toisin päättää, liikennelaitoksen palveluksessa oleville kuljettajille maksaa yhden vuoden koeajan jälkeen erityistä palkanlisää, jonka suuruus on enintään 13 % peruspalkasta. Palkanlisä vähenee myönnettyjen ikälisien edellyttämällä markkamäärällä kunkin ikälisän myöntämisajankohdasta lukien.

5) Edellä mainitut palkkojen tarkistukset hyväksytään sillä edellytyksellä, että seuraavat neuvottelut mahdollisista palkkaluokkatarkistuksista käydään siten, että aiheellisiksi todettavat palkkaluokkatarkistukset tulevat voimaan 1.1.1970 lukien, kuitenkin niin että jos aikaisempien neuvottelujen perusteella myöhemmin käytävissä hammaslääkärin virkojen palkkaluokitusta koskevissa neuvotteluissa mahdollisesti sovitaan tarkistuksesta, voidaan siitä samoin kuin kaupungin Suomen Kaupunkiliiton tai Sairaalaliiton suositusten perusteella tahi muutoin tarpeellisiksi katso-

miin organisaatio- ja palkkajärjestelyihin perustuvista tarkistuksista päättää em. määräajasta riippumatta.

6) Sairaalain ja niihin verrattavien hoitolaitosten hoitohenkilöstöön kuuluvien viranhaltijoiden osalta noudatetaan palkkauksen suhteen Sairaalaliiton ja Suomen Kaupunkiliiton suositusten mukaista takuupalkkausjärjestelmää käyttäen tarvittaessa markkamääräistä henkilökohtaista palkanlisää. Tästä palkkauksesta voidaan päättää edellä 5) kohdassa päätetystä määräajasta riippumatta.

Samalla katsotaan mietinnön liitteessä C luetellut esitykset ja lausunnot käsitellyiksi tämän asian ratkaisun yhteydessä.

Maistraatinnotaarin, I ja II julkisen notaarin, maistraatinsihteerin, III kaupunginvoudin ja kaupunginviskaalin virkojen osalta päätös alistettiin oikeusministeriön vahvistettavaksi (21.6. 544, khn mtö n:o 5).

Tyytymättöminä kaupunginvaltuuston em. päätökseen olivat oikeusneuvosmies Eero Rönkä ym. sekä kunnallisneuvosmiehet Armas Linnamaa ja Aarne Kesänen valittaneet oikeusministeriöön esittäen oikeuspormestarin palkan korottamista kolmella ja vanhempien oikeusneuvosmiesten kahdella palkkaluokalla 1.4. lukien sekä kunnallisneuvosmiesten virkojen siirtämistä 25. pl:aan. Oikeusministeriö oli hylännyt em. vanhempien oikeusneuvosmiesten valituksen ja vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen siten muutettuna, että kunnallisneuvosmiesten palkkaus on 1.4. lukien suoritettava 23. pl:n mukaisena (29.11. 878 §).

Eräiden teknillisten ja niihin verrattavien virkojen sekä toimien palkkauksesta tehtyjen sopimusten jatkaminen ja uusien sopimusten tekeminen. Kaupunginvaltuusto käsitteli 17.6.1964 eräiden teknillisten ja niihin verrattavien virkojen ja toimien palkkauksen järjestämistä, asiaa selventävä päätös tehtiin 10.2.1965. Näiden päätösten perusteella oli kaupungin palveluksessa olevien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien palkkaus voitu hoitaa suhteellisen tyydyttävästi. Asia oli kuitenkin tullut uudelleen ajankohtaiseksi määräaikaisten sopimusten päättymisen ja valtion palkkakehityksen vuoksi. Suomen Rakennusinsinöörien Liitto ja Kunnallisinsinöörit ja -arkkitehdit -yhdistys pyysivät tämän vuoksi neuvotteluja kaupungin palveluksessa olevien jäsenistöönsä kuuluvien korkeakouluinsinöörien ja -arkkitehtien palkkauksen järjestämiseksi. Käydyissä neuvotteluissa todettiin, että valtion v. 1966 päättämän lähtötasotarkistuksen ja siihen liittyvien muiden tarkistusten johdosta oli valtion ja kaupungin vastaavien rakennusinsinöörinvirkojen palkkauksen suhde muuttunut ja tulisi yhä enemmän muuttumaan kaupungille epäedulliseksi lähtötasotarkistuksen toteuttamisen jälkeen, mikä tulisi vaikeuttamaan kaupungin mahdollisuuksia pätevän viranhaltijakunnan saamisessa. Kun palkkavertailujen suorittaminen sekä varsinaisten palkkaneuvottelujen käyminen veisi melko paljon aikaa, päädyttiin neuvotteluissa sellaiseen tulokseen, että kaupungin neuvottelijat tekisivät palkkalautakunnalle esityksen insinöörien ja arkkitehtien kanssa tehtyjen, päättymässä olevien sopimusten uusimisesta ja oikeuden saamisesta tarvittavien uusien sopimusten tekemiseen sovelletun käytännön mukaisesti. Palkkalautakunta asetti erityisen jaoston asiaa tutkimaan. Kaupunginvaltuusto päätti em. päätöstensä perusteella

1) että sellaisen teknillisen henkilökunnan, jolta vaaditaan korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu diplomi-insinöörin tahi arkkitehdin tutkinto joko yksinomaisena tai muun yliopistossa tahi korkeakoulussa suoritetun tutkinnon taikka teknillisessä opistossa suoritetun insinöörin tutkinnon kanssa vaihtoehtoisena pätevyysvaatimuksena tahi teknillisessä opistossa suoritettu insinöörin tutkinto ja jonka hoitamia tehtäviä varten on olemassa vakinainen tai tilapäinen virka, palkkaus voidaan edelleen järjestää työsopimusten pohjalle, jolloin avoimet tai avoi-

miksi tulevat virat jäävät toistaiseksi täyttämättä, kunnes niistä ehkä toisin määrätään,

2) että kaupunginhallituksella on oikeus edelleen hyväksyä osastopäällikköportaan ja sitä alemmassa asemassa olevien 1) kohdassa tarkoitettujen viranhaltijain, joita ei katsota voitavan siirtää työsuhteeseen, palkkauksessa virkasäännön 22 §:n 2 momentin mukaisia sopimuspalkkaisten viranhaltijain määräaikaisia tai toistaiseksi kolmen kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin voimassa olevia palkkaussopimuksia voimassa olevan palkkatason puitteissa,

3) että ennen kuin edellä 1) ja 2) kohdassa tarkoitettuja sopimuksia tehdään, tulee kussakin tapauksessa hankkia palkkalautakunnan toimiston lausunto,

4) että uusittavien sopimusten mukaiset palkat saadaan hyväksyä käyttöön otettaviksi sitä seuraavan kuukauden alusta lukien, jonka kuluessa sopimus tehdään, rakennustarkastusviraston osalta kuitenkin 1.6.1967 alkaen, mikäli sopimus on päättynyt 31.5.1967,

5) että edellä tarkoitettujen sopimusten voimassa ollessa voidaan niissä sovittua palkkaa tarkistaa kaupunginvaltuuston myöhemmin eri esityksen perusteella palkkatasosta tekemän päätöksen perusteella,

6) että edellä 1) kohdassa tarkoitettua pätevyyttä edellyttävät virat saadaan julistaa haettaviksi, paitsi viran palkkaluokan mukaisin palkkauksin, täyttävän viranomaisen harkinnan perusteella myös omin palkkavaatimuksin sekä

7) että tämä päätös on voimassa toistaiseksi ja kunnes kaupunginvaltuusto asiasta ehkä toisin päättää, sitten kun palkkalautakunnassa asetettava erityinen jaosto on tutkinut edellytyksiä teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneen henkilöstön siirtämiseksi normaaliin virkapalkkaukseen, minkä tutkimuksen tulos saatetaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi 31.5.1968 mennessä (7.6. 470 §).

Edellä olevan päätöksen edellyttämän palkkatason ylärajaksi kaupunginvaltuusto vahvisti 3 900 mk/kk, mitä ylärajaa samoin kuin sen puitteissa määrättäviä diplomi-insinöörien ja -arkkitehtien sopimuspalkkoja saadaan korottaa 1.1.1968 lukien 3 % ja 1.6.1968 lukien 3.5%, jolloin kaupunginvaltuuston vastaavaksi ajaksi päättämiä yleisiä tasokorotuksia ei näihin palkkoihin enää sovelleta (21.6. 545 §).

Kaupunginvaltuuston 7.6. tekemän päätöksen jälkeen oli palkkalautakunnan ja eri virastojen ja laitosten kesken käyty neuvotteluja yhtenäisen järjestelyn aikaansaamiseksi sopimuspalkkojen tarkistuksesta. Neuvottelujen pitkittymisen vuoksi ei palkkalautakunnan toimistolle eikä virastoille ja laitoksille ollut jäänyt aikaa esitysten tekemiseen niin ajoissa, että uudet sopimukset olisi voitu allekirjoittaa ennen 1.10., mikä olisi ollut edellytyksenä uusien palkkojen maksamiselle sanotusta ajankohdasta lukien. Tämän vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen sen päättäessä kertomusvuoden aikana työ- ja virkasuhteisten sopimuspalkkojen tarkistuksista hyväksymään tarkistuksen voimaantuloajaksi 1.10.1967 (18.10. 781 §).

Virkasäännön 37a §:n muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin virkasäännön 37a §:n 3 momentin; muutos koski 2½ päivän lomaoikeutta kutakin ao. kuukautta kohti niiden viranhaltijain osalta, joilla on vähintään 10, mutta ei vielä 15 palvelusvuotta; em. pykälä olisi voimassa siihen saakka, kunnes uusi virkasääntö tulee voimaan (8.3. 188 §, kunn. as. kok. n:o 25).

Työehtosopimukset. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt -yhdistys sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö olivat sanoneet irti 23.6.1966 allekirjoitetun toimihenkilöiden työehtosopimuksen päättymään 31.12.1966. Yksimieliseen neuvottelutulokseen päästiin 17.4. ja sopimusteksti tarkistettiin 27.4.

Eri toimihenkilöryhmien palkkahinnoitteluja koskeva kysymys oli muodostunut vaikeaksi ja aikaa vieväksi, joten asia olikin toistaiseksi avoin ja allekirjoituspöytäkirjan 2 §:n kohdat 1 ja 2 säilytettiin eräin pienin muutoksin ennallaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen toimihenkilöiden uudeksi työehtosopimukseksi (7.6. 471 §, kunn. as. kok. n:o 51).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli 29.11.1966 sanonut irti järjestön ja kaupungin välisen työehtosopimuksen ja siihen liittyvän palkkahinnoittelun päättymään 31.12.1966. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin välittömästi ja rakentui yksimielinen neuvottelutulos Kaupunkiliiton palkkojen yleiskorotusta koskevalle suositukselle. Neuvotteluissa sovituista muutoksista ja lisäyksistä tärkeimmät olivat 2 §:ään tehty lisäys määräaikaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä ja työhön sijoittamisesta sen päätyttyä, 4 §:n 1 kohtaan liittyvä määräys ns. kesätyöajan pidentämisestä koskemaan 21.5.—30.9. välistä aikaa kertomusvuonna sekä tähän liittyvä muutos ylimääräisistä palkallisista vapaapäivistä niille työntekijöille, joille ei voitu antaa kesätyöajan mukaisia vapaita lauantaipäiviä, 11 §:n 3 kohdan mukaisen eväsrahan korottaminen sekä 12 §:ään uudeksi 10 kohdaksi otettu määrittely työturvallisuuden ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön väliseksi työehtosopimukseksi sekä siihen liittyvän palkkahinnoittelun (8.3. 189 §, kunn. as. kok. n:o 29, 30).

Suomen Laivanpäällystöliitto oli 1.12.1966 sanonut irti kaupungin satama-alusten kansipäällystöä koskevan työehtosopimuksen päättymään 31.1.1967 sekä toimittanut kaupunginhallitukselle ehdotuksensa uudeksi työehtosopimukseksi. Neuvotteluissa päästiin yksimielisyyteen työehtosopimukseen suositeltavista muutoksista. Pääosiltaan oli seurattu Merenkulun Työnantajaliiton ja ao. työntekijäjärjestöjen välisten ulkomaanliikennettä koskevien työehtosopimusten määräyksiä. Palkkoja oli sen perusteella korotettu 7 %, minkä lisäksi oli muutettu työaikaa ja ylityökorvausperusteita koskevia kohtia. Uusi työehtosopimus koski myös m/s Korkeasaaren päällikön palkkausta. Valtuusto päätti hyväksyä em. sopimuksen (7.6. 472 §, kunn. as. kok. n:o 74).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä pääasiassa em. työehtosopimusten määräysten mukaisen kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen, kaupungin alusten konepäällystöä koskevan työehtosopimuksen (7.6. 473 §, kunn. as. kok. n:o 64).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen uuden työehtosopimuksen m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista. Sopimuksessa oli tapahtunut asiallisia muutoksia vain palkkojen korottamisessa yhdellä palkkaluokalla sekä työajan lyhentämisessä 44 tunnista 43 tuntiin (7.6. 474 §, kunn. as. kok. n:o 65).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi myös kaupungin satamajäämurtajien väkeä koskevan työehtosopimuksen, joka oli laadittu edellä mainitun mallin mukaisesti, paitsi että 2 §:ään oli lisätty pöytäkirjamerkintä 2, joka koskee erityisen pätevyyslisän maksamista tietyin edellytyksin. Ero johtui siitä, ettei satamajäänmurtajissa enempää kuin muissakaan jäänmurtajissa ollut mahdollisuutta saada kokemusta valtameripurjehduksessa, minkä vuoksi pätevyyslisää ei tietyissä tapauksissa niissä voitaisi lainkaan saavuttaa, olipa palvelusaika miten pitkä tahansa. Lisäksi oli 9 §:n määräyksiä muutettu suojapukuja koskevalta osin siten, että suojapukuja on annettava miehistön käytettäväksi aina tankkien puhdistuksessa (7.6. 475 §, kunn. as. kok. n:o 66).

Maataloustyöntekijäin työehtosopimus-

neuvottelut päättyivät neuvottelutulokseen, joka muutoin noudatti yleisen työehtosopimuksen tarkistuksen yhteydessä sovellettua Kaupunkiliiton suositusta, paitsi että työsuhteeseen kuuluvien asuntojen vuokranvastikkeiden määräämisessä oli tehty melko pitkälle meneviä muutoksia. Lisäksi oli toteutettu kahden palkkaryhmän yhdistäminen. Tämän vuoksi maatalouspalkkojen tarkistus muodostui suuremmaksi kuin yleisen työehtosopimuksen mukainen tarkistus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen uudeksi työehtosopimukseksi, kuitenkin niin, että sitä sovelletaan 1.5. lukien (10.5. 366 §, kunn. as. kok. n:o 40).

Konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisäjärjestelmän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että v. 1955 tehty päätös konekirjoituslisien maksamisesta, sellaisena kuin se oli vahvistettu v. 1956 ja tarkistettu v. 1965, kumotaan ja että aikaisemmasta konekirjoituslisäjärjestelmästä luovutaan sekä että pääasiallisesti konekirjoitustyötä tekeville kaupungin viranhaltijoille ryhdytään maksamaan konekirjoituslisää, jonka suuruus määräytyy toisaalta konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) ja toisaalta viranhaltijan hoitaman viran palkkauksen sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena. Samaten päätettiin kaupunginvaltuuston v. 1957 tekemä konekirjanpitolisien maksamista koskeva päätös, sellaisena kuin se oli tarkistettu v. 1965, muuttaa siten että sellaiselle kaupungin palveluksessa olevalle, enintään 9. pl:n mukaan palkatulle viranhaltijalle, jonka päätyönä on konekirjanpito, voidaan palkkalautakunnan harkinnan mukaan maksaa konekirjanpitolisää toisaalta tehtäväkohtaisen palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) ja toisaalta viranhaltijan hoitaman viran pakkauksen sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena. Tehtäväkohtaisena palkkaluokkana pidetään 9. pl:aa yleensä ja 10. pl:aa sellaisessa vaativassa konekirjanpitotyössä, jossa suoritetaan useita työvaiheita käsittävä konekirjanpitokokonaisuus tai useita eri töitä. Kaupunginvaltuuston v. 1956 tekemä päätös pikakirjoituslisän maksamisesta, tarkistettu v. 1965, päätettiin kumota ja pikakirjoituslisää saaville viranhaltijoille maksaa, niin kauan kuin asianomainen on ko. virassaan yhtäjaksoisesti, voimassa olevan lisän suuruinen markkamääräinen henkilökohtainen palkanlisä kaupunginhallituksen v. 1959 antamia henkilökohtaista palkanlisää koskevia ohjeita soveltaen seuraavasti: Kaupunginkanslian 13. pl:n kanslistin viran haltijoille Ulla-Brita Jormalle ja Mirjam Myliukselle kummallekin 35.60 mk/kk ja 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Sirpa Saaristolle 71.20 mk/kk; rakennustarkastusviraston 13. pl:n kanslistin viran haltijalle Kaino Kuokkaselle 71.20 mk/kk; Kivelän sairaalan 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Aune Rantalalle 71.20 mk/kk; kiinteistöviraston kansliaosaston 8. pl:n toimistoapulaiselle Eila Holmille 35.60 mk/kk ja tonttiosaston 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Tuula Jokiselle 35.60 mk/kk sekä kaasulaitoksen 11. pl:n kanslistin viran haltijalle Hellä Hellstenille 71.20 mk/kk. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt yhdistyksen esityksen erityisen lisän maksamisesta kassarekisterikonetta kokopäivätyönä hoitaville kassanhoitajille ei katsottu antavan aihetta toimenpiteisiin. Päätös tulisi voimaan 1.2. lukien (11.1. 37 §, kunn. as. kok. n:o 6).

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen ns. sporttelivirkojen eläkepalkkaluokan vahvistaminen. Kaupunkiliiton toimiston v. 1966 ko. asiasta lähettämässä yleiskirjeessä mainittiin mm. seuraavaa: Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 3 momentti alkuperäisessä muodossaan edellytti eläkepalkkaluokan vahvistamista, paitsi ns. sporttelivirkojen osalta, joissa viranhaltija tai työntekijä saa korvauksen työstään kokonaan tai osaksi yksityisiltä ja muilta maksuvelvollisilta perimi-

nään maksuina ja lunastuksina, myös niissä tapauksissa, joissa opettajan palkkaus säännönmukaisesti muodostuu osaksi ylitunneista maksettavista korvauksista. Asianomaisten järjestöjen kanssa neuvoteltaessa ei päästy yksimielisyyteen noudatettavista perusteista annettavasta suosituksesta. Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto oli hyväksynyt Kaupunkiliiton ehdottamat suositusohjeet sillä edellytyksellä, että määriteltäisiin, mitkä muut virat tehtäviensä laadun perusteella vastaavat eri sporttelivirkanimikkeitä. Kunnallisvirkamiesliiton ehdotuksen mukaan voitaisiin eläkepalkkaluokka vahvistaa jopa neljäkin palkkaluokkaa korkeammaksi kuin se palkkaluokka, johon virka tehtävien laadun, vastuullisuuden ym. mukaan kuului. Kaupunkiliiton neuvottelijat eivät hyväksyneet ehdotusta. Kaupunkiliiton hallitus käsitteli asian 2.12.1966 ja suositti tämän jälkeen jäsenkaupungeille ja -kauppaloille, että ko. virkojen eläkepalkkaluokkien vahvistaminen suoritettaisiin seuraavia perusteita noudattaen: Kunkin ns. sporttelivirán eläkepalkkaluokka vahvistetaan siksi palkkaluokaksi, johon virka kuuluisi, kun sen varsinaiseen palkkaukseen lisätään eläkesäännön 5 §:n 1 mom:n mukaista laskentamenettelyä noudattaen saatava virkasivutulojen keskimäärä kuukautta kohden. Tällöin ei virkaa kuitenkaan saa sijoittaa korkeampaan palkkaluokkaan, kuin mihin se tehtävien laadun mukaan ja huomioon ottaen jäsenkunnan muiden samaa pätevyyttä edellyttävien vailla virkasivutuloja olevien rinnastettavien virkojen palkkaluokat kuuluu. Niissä tapauksissa, joissa opettaja oli siirtynyt eläkkeelle uuden eläkejärjestelmän mukaisesti kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön voimaantulon ja 30.4.1966 välisenä aikana, suositeltiin eläkepalkkaluokka vahvistettavaksi eläkesäännön aikaisemman 5 §:n 3 momentin perusteella. Kaupungin neuvottelijat laativat oman ehdotuksensa sporttelivirkojen eläkepalkkaluokkien vahvistamiseksi ja asiaa koskevat epäviralliset neuvottelut käytiin 17.12.1966 ja 28.4.1967 välisenä aikana. Neuvottelutuloksen pohjalta tehty kaupungin ehdotus lähetettiin neuvotteluoikeuslain edellyttämiä neuvotteluja varten kaikille neuvottelukelpoisille järjestöille. Viralliset neuvottelut käytiin 18.9. ja niissä saavutettiin yksimielinen tulos. Palkkalautakunta puolsi päätösehdotuksen mukaisen neuvottelutuloksen hyväksymistä ja kaupunginvaltuusto päätti kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen viranhaltijain osalta mainitussa momentissa sanotun työansion huomioon ottamisesta eläkepohjissa tehdyn ehdotuksen mukaisesti (15.11. 861 §, kunn. as. kok. n:o 104).

Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 5 §:n täydentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti tehdä em. eläkesäännön 5 §:n 6 momenttiin lisäyksen, jonka mukaan sairaanhoitolaitosten ja huoltolaitosten välinehuoltoapulaisten virat sijoitetaan samaan poikkeukselliseen eläkeikäluokkaan kuin entiset huoltokeskuksen apulaiset, jolloin heillä muun ohella on oikeus täyteen eläkkeeseen 60 ikä- ja 30 palvelusvuoden perusteella (18.10. 782 §, kunn. as. kok. n:o 89).

Virkasäännön 45 §:n täydentäminen. Kansakoululaitoksen viranhaltijain perhe-eläkkeistä ja hautausavuista 11.3.1966 annetun lain mukaan suoritetaan kunnallisen kansakoululaitoksen viranhaltijan kuoltua hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä, hautausapua tai hautauskustannusten korvausta. Viranhaltijalla tarkoitetaan henkilöä, joka saa valtion varoista kunnallisen kansakoululaitoksen viran perusteella vakinaista eläkettä tai jolla on ollut oikeus tällaiseen eläkkeeseen. Lain 2 §:n 3 momentissa määrätään, että jos edunsaajalla kunnallisen kansakoululaitoksen viranhaltijan jälkeen on oikeus perhe-eläkkeeseen, hautausapuun tai hautauskustannusten korvaukseen myös kunnan varoista, on hänellä oikeus ko. lain mukaiseen suoritukseen vain sikäli ja siltä osin, kuin se on kunnan varoista maksetta-

vaa perhe-eläkettä, hautausapua tai hautauskustannusten korvausta suurempi. Laki oli tullut voimaan 1.1.1967 lukien. Kun valtio näin oli ryhtynyt maksamaan hautausapua myös kunnallisen kansakoulunopettajan jälkeen, katsoi palkkalautakunta, että voimassa olevan virkasäännön 45 §:ää olisi muutettava siten, että kunnan maksama hautausapu myönnetään yksinomaan kunnan maksaman tosiasiallisen eläkkeen tai lisäeläkkeen perusteella. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin virkasäännön 45 §:ään asiaa koskevan uuden 2 momentin (8.11. 829 §, kunn. as. kok. n:o 102).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto oikeutti raitiov.rahast. Irja Ihalaisen lukemaan hyväkseen eläkettä varten palveluksensa Viipurin kaupungin raitiovaunurahastajana (21.6. 543 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin ylimääräinen eläke tai kasvatusapu: 100-vuotiaalle rva Sigrid Alfthanille 118.50 mk/kk 4.10. lukien (20.9. 705 §); ent. toim.apul. Aune Kettiselle 361.80 mk/kk 1.11. lukien (13.12. 922 §); leskirva Sylvi Luukkoselle 860.10 mk/kk 1.11.1966 lukien ja 1.1.1967 lukien 904.80 mk/kk (21.6. 547 §); Rea Merilälle ylimääräinen kasvatusavustus 62.50 mk/kk 1.11. alkaen (13.12. 921 §); Anita Tikkiselle ylimääräinen kasvatusavustus 41.50 mk/kk 1.1. lukien (8.3. 206 §) ja 100-vuotiaalle Amalia Walleniukselle 118.50 mk/kk 6.8. lukien (21.6. 546 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voivansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saamista koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet ent. apul.rak.tarkast. Ilmari Ahonen sekä ent. pääkassanhoitaja Sylvi Immeli (22.3. 259 §); ent. siivooja Regina Ilvonen (21.6. 547§); ent. vahtimestari Väinö Kauhanen (20.12. 947 §); puistovalvoja Otto Korhonen (15.11. 862 §); ent. ylihoit. Aune Myyrä (19.4. 324 §, 7.6. 478 §) ja ent. aputyöntek. Väinö Suikkanen (24.5. 419 §).

Koneenhoit. Eino Saastamoinen oli anonut ylimääräistä eläkettä sillä perusteella, että hän oli toiminut kaupunginhallituksen vuosijäsenenä. Kaupunginhallitus ehdotti anomuksen hylättäväksi. Anomus päätettiin palauttaa kaupunginhallitukselle (8.2. 127 §).

Muut asiat

Kunnallisten ilmoitusten julkaiseminen. Kaupungin ilmoitukset päätettiin julkaista 1.4. lukien seuraavissa sanomalehdissä: Helsingin Sanomat, Helsinki-Lehti, Hufvudstadsbladet, Kansan Uutiset, Päivän Sanomat, Suomen Sosialidemokraatti, Svenska Demokraten ja Uusi Suomi, mikäli ne ilmestyvät sellaisena päivänä, jolloin ilmoitus julkaistaan (8.3. 185 §).

Kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävien lunastusten ja asiakirjain lähettämisestä kannettavan maksun korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, kumoten v. 1955 em. maksuista tekemänsä päätöksen siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, vahvistaa uudet ohjeet ko. maksujen perimisestä. Kaupunginhallitus antaisi lähemmät ohjeet lunastusten perimisessä noudatettavasta menettelystä. Päätöstä oli sovellettava 1.10. lukien (6.9. 623 §, kunn. as. kok. n:o 77).

Helsingin kaupungin historiateoksen painatustöiden loppuunsuorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 20 000 mk (29.11. 884 §).

Helsingin ja Moskovan välisen kanssakäymisen tehostamista koskevassa, 6.4.1966 tehdyssä aloitteessaan vt Hakulinen ym. esittivät entistä tehokkaamman kanssakäymisen aikaansaamista mainittujen kaupunkien kesken. Ystävyystoiminta olisi mm. järjestettävä siten, että siihen sisältyisi kaikista valtuustoryhmistä muodostettujen valtuuskuntien vaihto. Kaupunginhallitus totesi Helsingin ja Moskovan välisen kanssakäymisen kuluneina vuosina jatkuvasti lisääntyneen. Tätä osoittivat useiden valtuuskuntien vierailut, joiden ohjelman järjestelyihin kaupunki monella tavalla oli osallistunut. Aloit-

teen tekemisen jälkeen oli Helsingin kaupungin valtuuskunta vieraillut Neuvostoliitossa Moskovan kaupungin kutsumana, jolloin Moskovan kaupungille oli myös esitetty kutsu lähettää valtuuskunta Suomeen Helsingin kaupungin vieraaksi. Lisäksi kaupunginhallitus oli 2.3. päättänyt lähettää Helsinki-näyttelyn Moskovaan, jossa se avattaisiin 12.5. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (22.3. 263 §).

Naisten osa-aikatyön järjestämisestä kaupungin virastoissa ja laitoksissa tekemässään aloitteessa kiinnittivät vt Karkinen ym. huomiota mm. siihen, että korkeat elinkustannukset pakottivat ansiotyöhön monet sellaiset perheenäidit, joilla kotona oli pieniä, hoitoa vaativia lapsia. Myöhemmin kotitöiden vähentyessä olisi perheenemännillä mahdollisuus hakeutua joko entiseen ammattiinsa tai oppia kokonaan uusi ammatti; suurena puutteena oli pidettävä sitä, ettei ollut olemassa riittävästi sopivia puolipäivätoimia. Kun kaupungilla suurtyönantajana oli merkittävä suuntaa antava vaikutus, olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tutkimaan mahdollisuuksia naisten osa-aikatyön järjestämiseksi kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Tilastotoimiston laatiman selvityksen mukaan oli huhtikuussa 1966 pysyväisluonteisesti kaupungin palveluksessa 9 870 naispuolista viranhaltijaa sekä yli 1 800 työsopimussuhteessa olevaa naispuolista toimihenkilöä ja työntekijää, työmäärärahoilla palkattuja lukuun ottamatta. Sairaala-, huolto- ja opetustoimen sekä liikennelaitoksen palveluksessa oli naispuolisista viranhaltijoista n. 80 % eli lähes 7 600. Järjestelytoimiston mielestä voitaisiin sairaaloissa sekä huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa käyttää entistä enemmän osapäivätyöntekijöitä jopa tuntityöntekijöitäkin. Kun osapäivätyöhön tarjoutuvat useimmiten olivat ammattitaidottomia, olisi heidät ensin asianmukaisesti koulutettava. Palkkalautakunta puolsi osapäivätyössä olevan henkilökunnan käyttämistä nimenomaan sellaisissa työpisteissä, missä työt päivittäin ruuhkautuvat muutaman tunnin ajaksi. Tarkoitusta varten olisi järjestettävä tarpeellinen koulutustoiminta ja osapäivätyöhön otettavien palkkauksen järjestely harkittava erillisenä asiana. Myöskin sairaalalautakunnan mielestä osapäivätyömahdollisuuksien järjestäminen oli tarkoituksenmukaista. Esim. sairaalaosastojen hoitohenkilökunnan työn tehostamiseksi palvelukseen otetut osastoavustajat olivat miltei kaikki puolipäivätoimisia. Huoltolautakunnan mielestä osa-aikatyö tulee erityisen ajankohtaiseksi 1980-luvulla, jolloin työvoimaviranomaisten ennusteiden mukaan tulee esiintymään työvoimapulaa. Liikennelaitoksen lautakunta totesi osapäivätyöhön otettavan työntekijän tulevan laitokselle suhteellisesti kalliimmaksi kuin kokopäivätyössä olevan palkkaaminen. Jossain määrin laitokseen kuitenkin oli otettu osapäivätyöhön työsopimussuhteessa olevia rahastajia. Lastenhuoltolaitoksissa ei ollut voitu käyttää hyväksi osapäivätyössä olevaa henkilökuntaa, koska nykyaikaisten toimintaperiaatteiden mukaan ei ollut tarkoituksenmukaista katkaista hoitajan ja lapsen välistä hoitosuhdetta aikana, jolloin lapsi toimii aktiivisesti. Kaupunginhallituksen mielestä osapäivätyön hyväksikäyttö voisi tulla kysymykseen vain silloin, kun se on kaupungin edun mukaista tai kun se työvoimapulan takia on osoittautunut välttämättömäksi. Osapäivätyöjärjestelyillä ei saisi aiheuttaa kaupungin jo ennestäänkin suurten palkkamenojen kasvua. Kun lyhennettyyn työviikkoon siirtyminen kuitenkin saattoi aiheuttaa mainitunlaisen työvoiman tarpeen lisääntymistä, oli järjestelytoimistoa kehotettu yhdessä palkkalautakunnan toimiston ja 40 tunnin työviikkoon siirtymisen järjestelyjä selvittämään asetetun hoitolaitosten työaikakomitean sekä eri virastojen ja laitosten kanssa selvittämään, missä määrin kaupungin virastoissa ja laitoksissa esiintyy tarvetta osa-aikatyön järjestämiseen ja tekemään

kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen esityksen tarpeellisista toimenpiteistä. Tämän selvityksen jälkeen sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön toimesta suoritettavan tutkimuksen tulosten valmistuttua tulisi olemaan tarpeelliset edellytykset asian edelleen kehittämiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (8.3. 217 §).

XVIII kaupunkipäivät. Kuopiossa 25.—26.8. vietettäville XVIII kaupunkipäiville valittiin kaupungin edustajiksi seuraavat valtuutetut: kaupunginvaltuuston puh. joht. Teuvo Aura, toinen varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen, vtt Martin Fager, Erkki Heikkonen, Anna-Liisa Hyvönen, Olavi Laine, Gustaf Laurent, Aarne K. Leskinen, Aune Mäkinen-Ollinen, Kaarlo Pettinen, Pentti Poukka, Terttu Raveala, Olavi Valpas ja Eila Vuokko sekä kunnallisasiain siht. Jalo Lepola ja varalle: vtt Esko Ilkka, Salme Katajavuori, Irina Matvejew, Kari Rahkamo ja Veikko Vanhanen (24.5. 405 §, 21.6. 506 §).

Kaupungin jakaminen äänestysalueisiin. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin 193 äänestysalueeseen v. 1968 suoritettavia kunnallisvaaleja varten (18.10. 760 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito ja järjestystehtävät

Rakennustarkastusviraston jäljempänä mainittujen viranhaltijain kanssa päätettiin tehdä palkkausta koskevat sopimukset kaupunginhallituksen vahvistamaa palkkaussopimuslomaketta käyttäen 3 kk:n molemminpuolisin irtisanomisajoin: arkkit. Olli Penttilän kanssa rakennuslupaosaston 30. pl:aan kuuluvasta julkisivujen tarkastajan viran palkkauksesta: 2 777 mk/kk 1.1. lukien, mihin liittyi koeaikaa koskeva ehto (25.1. 71 §); ins. Pertti Linnan kanssa tarkastusosaston 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 850 mk/kk 1.1. lukien (11.1. 33 §) ja ins. Pentti Sohlbergin kanssa 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 946 mk/kk 1.5. lukien (19.4. 323 §).

LVI-alan suunnitelmien rakennustarkastuksen kehittämisestä ja nopeuttamisesta tekemässään aloitteessa olivat vt Rahkamo ym. huomauttaneet asumistason ja rakennustekniikan vaatimusten kasvamisesta. Näihin uusiin ilmiöihin kuuluu mm. ilmanvaihto, jonka suunnittelu on erittäin vaativaa, koska sen avulla on voitava saavuttaa riittävä viihtyisyys ja ratkaistava esiintyvät ääni-, rakennus- ja paloteknilliset kysymykset. Ilmanvaihtolaitoksen suunnittelu ja rakentaminen vaatii runsaasti kustannuksia sekä rakennusaikana että myös käyttö- ja lämmityskuluina. Ilmanvaihdon osuus rakennuskustannuksista on arvioitu n. 5—15 %:ksi ja n. 10—30 %:ksi kokonaishoitokuluista. Ilmanvaihdon vaatimuksista ei ollut olemassa normeja, mutta asuintalojen osalta oli normiehdotus valmistunut Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen valvonnassa ja yhteistoiminnassa Pohjoismaisen rakennusmääräyskomitean kanssa. Rakennushallitus, asutushallitus ym. viranomaiset olivat antaneet ehdotuksesta myönteiset lausunnot, mutta rakennustarkastusvirasto oli sen hylännyt vaatien siihen korjauksia. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet toimikunnan perustamista alan suunnitelmien rakennustarkastuksen edelleen kehittämiseksi ja nopeuttamiseksi. Toimikuntaan olisi nimettävä jäsenet kultakin hygieenikon tehtäviin kuuluvalta ammattialalta. Toimikunta päättäisi kokouksissaan suunnitelmiin liittyvistä teknillistaloudellisista asioista rakennushygieenikon esityksen perusteella. Rakennustarkas-

tusviraston uudelleenjärjestelykomitea piti välttämättömänä, että ko. asioita ryhdyttäisiin valvomaan yhteiskunnan taholta. Tämän vuoksi komitea oli esittänyt virastoon perustettavaksi rakennushygieenikon ja kahden koneteknillisen tarkastajan virat. Näiden virkojen pätevyysvaatimuksiksi olisi asetettava yliopistollinen koulutus ja alan käytännöllinen kokemus tehtävissä, joihin mm. kuuluvat paitsi ilmanvaihtoasiat myös rakennushygienian muut kysymykset, kuten valaistus, jätehuolto, lämmitys ja akustiikka. Erityisen LVI-teknillisen asiantuntijan viran perustamista ei virasto pitänyt tarpeellisena. Virasto katsoi ehdotetun asiantuntijatoimikunnan asettamisen ainakin toistaiseksi tarpeettomaksi. Kaupunginhallitus oli 11.5. päättänyt, ettei Lämpöinsinööriyhdistyksen asiaa koskeva esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että yhdistykselle lähetettäisiin jäljennös rakennustarkastusviraston lausunnosta ja sen liitteistä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 717 §).

Ulosottoviraston verosaatavain osaston yksi 20. pl:aan kuuluva avustavan kaupunginvoudin virka päätettiin lakkauttaa 1.6. lukien (7.6. 468 §).

Raastuvanoikeus. Virkojen perustaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 149.

Vanhemman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin nuorempi oikeusneuvosmies Abraham Wainer (25.1. 70 §) ja neljään avoinna olevaan nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan nuoremmat oikeusneuvosmiehet Lars Cornér, Per-Erik Förars ja Jouko Syrjälä sekä varat. Pirkko Koskinen (10.5. 361 §, 21.6. 542 §, 29.11. 888 §).

Kaupunginviskaalinvirasto. Virkojen perustaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 149.

Oikeustalon paikan määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että oikeustalo sijoitetaan 11. kaupunginosan (Kallion) laajennettavaan kortteliin n:o 303 asemakaavaosaston piirustuksen n:o 5912/19.4.1967 mukaisesti (10.5. 355 §, ks. v:n 1966 kert. s. 12).

Holhouslautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti esittää raastuvanoikeudelle, että holhouslautakunnan puheenjohtajan toimeen 4-vuotiskaudeksi 1968—1971 määrättäisiin lääninasessori Pehr Johansson (29.11. 887 §).

Vaaleja koskevien ilmoituskorttien käyttäminen. Vtt Hakulinen ja Ruohonen tekivät 18.10. aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa oli kaupungin toimesta lähetetty valitsijoille kehotuskortti osallistua vaaleihin. Tasavallan presidentin valitsijamiesvaalien yhteydessä oli kuitenkin ilmoitettu, ettei tällaista kehotusta tulla lähettämään, vaikka menetelmä oli lisännyt valitsijoiden aktiivisuutta ja osoittautunut menestykselliseksi. Kaupunginhallituksen olisi annettava asiasta selitys, jotta valtuusto voisi päättää, käytetäänkö tällaista kehotusta kaikissa vaaleissa vai luovutaanko menetelmästä vastaisuudessa kokonaan. Kaupunginhallitus totesi, että ilmoituskorttien lähettäminen äänioikeutetuille on kunnallisvaalilain 8 §:n mukaan pakollinen vain kunnallisvaaleissa. Edelleen kaupunginhallitus totesi, että vaaliluetteloista v. 1960 annetun lain 14 §:n mukaan maistraatti saattoi päättää, että jokaiselle Helsingin kaupungissa vaaliluetteloon merkitylle äänioikeutetulle on lähetettävä oikeusministeriön hyväksymän mallin mukaista korttia käyttäen vastaavanlainen ilmoitus. Ilmoituskortti voitiin lähettää vapaakirjeenä. Maistraatin tämän johdosta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus ilmoitti v. 1961, että sen mielestä olisi ilmoituskorttimenettely otettava käytäntöön v:n 1962 valtiollisten vaalien yhteydessä, kuten sitten tapahtuikin. Mainittu poikkeuslaki koski vain v:n 1962 valtiollisia vaaleja. Maistraatti totesi v:n 1966 kansanedustajain vaaleja koskevassa esityksessään oikeusministeriön ja oikeuskanslerin olleen sillä kannalla, että vaikka laki ei sisältänytkään säännöksiä ilmoituskortista, ei sen lähettämistä mainittujen vaalien yhteydessä ollut pidettävä lainvastaisena, jos se tapahtui vaaliluetteloi-

den tultua julkisiksi. Kaupunkiliiton toimisto puolestaan oli katsonut, ettei ilmoituskorttien lähettäminen ollut mahdollista ilman lainmuutosta ja ettei se todennäköisesti kuulunut kunnan toimivaltaan. Kaupunginhallitus päätti v. 1965, että v. 1966 toimitettavissa kansanedustajain vaaleissa lähetetään kullekin vaaliluetteloon merkitylle äänioikeutetulle kaupungin kustannuksella ko. ilmoituskortti. Posti- ja lennätinhallitus hylkäsi ilmoituskorttien lähettämistä koskevan postirahavapautusanomuksen. Kaupunkiliiton toimisto oli v:n 1968 valitsijamiesvaalien johdosta lähettänyt uuden yleiskirjeen, jossa edelleen vastaavin perustein asetuttiin kielteiselle kannalle korttien lähettämiseen nähden. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 14.9. ja päätti, ettei kaupungin toimesta näissä vaaleissa lähetetä ilmoituskortteja mm. siksi, että näiden vaaliluetteloiden pohjaluetteloina olivat v:n 1966 kansanedustajien vaalien vaaliluettelot, jotka taas perustuivat v:n 1965 henkikirjoitukseen. Koska äänioikeutetuille oli jo kerran ko. luettelojen perusteella lähetetty ilmoituskortit äänestysalueista, jotka olivat samat valitsijamiesvaaleissa, ei uusien korttien lähettäminen ollut tarkoituksenmukaista. Sitä paitsi vilkkaan muuttoliikkeen johdosta tultaisiin lähettäjälle palauttamaan runsaasti kortteja, jotka olisi tarkistettava osoitetoimistossa eikä kortilla näin ollen ehdittäisi saavuttaa sitä tarkoitusta, mihin sillä olisi pyrittävä. Kaupunginvaltuusto katsoi alusunnon riittäväksi selvitykseksi (15.11. 872 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Valtuusto oli 7.9.1966 päättänyt pyytää lääninhallitusta kumoamaan tämän v. 1963 antaman Helsingin maalaiskunnan palojärjestyksen vahvistamista koskevan päätöksen Helsingin kaupunkiin 1.1.1966 liitetyn Vuosaaren alueen osalta. Kunnallisjaotuksen muuttamisesta annetun lain 11 §:n nojalla lääninhallitus oli kumonut ko. päätöksen, mikä merkittiin tiedoksi (11.1.17§).

Palolautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää laitoksen palkkioita varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, 3 000 mk sammutushenkilökunnan koulutukseen (18.10. 792 §).

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto oikeutti väestönsuojelulautakunnan ylittämään varsinaisia palkkamenoja varten merkittyjä määrärahoja enintään 13 650 mk ins. Tauno Salomäen pysyttämiseksi eläkeikäisenä toimiston palveluksessa työsuhteessa kauintaan kertomusvuoden loppuun eräiden jo aloitettujen suojarakennetöiden hoitamiseksi ja uuden valittavan suojarakenneohjaajan perehdyttämiseksi näihin töihin (19.4. 327 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Laajasalon lounaisosan asuntoalueelle suunniteltuja kaupungin asuintaloja varten rakennettaisiin arviolta 9 yhteistä B-luokan väestönsuojaa, joiden sijoittamisesta joko rakennusten yhteyteen, niiden ulkopuolelle tai kalliotunneleihin asuntotuotantokomitean olisi päätettävä väestönsuojelutoimiston ja rakennusviraston kanssa siten, että työssä noudatettaisiin taloudellisuutta ja parasta mahdollista suojavarmuutta (22.3. 254 §) sekä että Vartiokylän teollisuutta varten rakennettaisiin kaupungin toimesta riittävä määrä B-luokan yhteisväestönsuojia Laippatien eteläpuolella olevaan kallioon. Alueen vuokramiehiltä olisi perittävä näiden rakennuksia varten tarpeellisten yhteisväestönsuojien rakennuskustannukset pitäen perusteena enintään 8 mk/m² maksimirakennusoikeudesta (kerrosalasta) laskien ja siten, että korvaus perittäisiin ensimmäisten 5 v:n aikana vuokran yhteydessä (22.3. 255 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Dagmarinkadun kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 1—6/382 sillä ehdolla, että väestönsuojelulautakunnan 5.9. ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 18.10. annetuissa lausunnoissa esitetyt seikat otetaan huomioon pääpiirustuksissa (15.11. 860 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunnan ja terveydenhoitoviraston johtosäännön osittainen muuttaminen sekä Helsingin kaupungin kaupungineläinlääkärien ohjesäännön hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti I) kumota Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön 3 §:n 2 momentin, II) kumota Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 60—63 §:t ja muuttaa saman johtosäännön 57—59 §:t sekä 65 §:n sekä sen numeron 61 §:ksi, III) muuttaa Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 64 §:n numeroksi 60 ja 66 §:n numeroksi 62 ja IV) hyväksyä kaupungineläinlääkärien ohjesäännön. Päätös I) ponnen osalta alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi ja IV) ponnen osalta maatalousministeriön vahvistettavaksi. Ministeriö vahvisti sen 22.3. (22.2. 160 §, 10.5. 350 §, kunn. as. kok. n:o 19, 20, 33).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti 1) muuttaa Helsingin kaupunginlääkärien ohjesäännön 1 §:n sisällön sekä 11—13 §:t numeroiksi 14—17, 2) hyväksyä Helsingin kaupunginlääkärien ohjesääntöön uudet 11—13 §:t, 3) muuttaa Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 20 ja 61 §:n. Päätös 1) ja 2) ponnen osalta alistettiin lääkintöhallituksen vahvistettavaksi, joka vahvisti sen 29.6. (10.5. 356 §, 6.9. 609 §, kunn. as. kok. n:o 42, 61).

Ulkoilman puhtausastetutkimuksen ja saastuneisuuskartoituksen suorittaminen. Kaupunginhallitus esitti v. 1965 (ks.s. 117) Työterveyslaitokselle, että se laatisi yhteistoiminnassa kiinteistöviraston ja terveydenhoitoviraston kanssa yksityiskohtaisen suunnitelman kustannusarvioineen kaupungin ulkoilman puhtausastetutkimuksesta ja saastuneisuuskartoituksesta 5 v:n ajalta. Työterveyslaitos oli sittemmin esittänyt yksityiskohtaisen tutkimussuunnitelman, jossa laitos viittasi kaupungin ilmaa koskeviin, aikaisemmissa tutkimuksissa saatuihin tuloksiin sekä tutkimusmuotoihin ja -menetelmiin. Samalla laitos oli todennut, että vaativien ilmantutkimusten järjestely tulee erittäin kalliiksi, ja vie useita vuosia ennen kuin perusselvitys on saatu suoritettua. Tämän vuoksi olisi tarkoin harkittava, mitkä seikat ja tekijät yhteisön kannalta ovat olennaisimpia. Kaupungissa olisi lähimpien 5 v:n aikana suoritettava ulkoilman saastuneisuutta koskevat yleis- ja erityistutkimukset, joiden perusteellä selvitettäisiin myös ilman saastuneisuus eri puolilla kaupunkia sekä epäpuhtauden paikallinen erikoisluonne. Tutkimuksen perusteella arvioitaisiin lämmityksen ja liikenteen osuus ilman saastumiseen. Tutkimuksissa pyrittäisiin saastelähdetekijät selvittämään mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja saatujen tulosten perusteella ehdotettaisiin tarvittavia ehkäisytoimenpiteitä. Tutkimuksen kustannukset on arvioitu 480 185 mk:ksi, josta kaupungin osuus olisi 51 %, Työterveyslaitoksen osuus 25 % ja valtion osuus 20 %, tutkimusapurahana yms. on arvioitu saatavan 4 %. Kaupungin osuus jakautuisi viidelle vuodelle siten, että se ensimmäisenä vuotena olisi 79 000 mk, kolmena seuraavana vuotena kunakin 35 361 mk ja viidentenä vuotena 61 000 mk. Ensimmäisen tutkimusvuoden kustannusosuuteen sisältyi mm. kojeiden hankinta. Kiinteistölautakunta ja terveydenhoitolautakunta puolsivat Työterveyslaitoksen esitystä. Myös rakennustarkastusvirasto piti tutkimuksen suorittamista erittäin tärkeänä, mutta ehdotti tutkimussuunnitelman tarkistamista ja täydentämistä. Lisäksi olisi tutkimussuunnitelman ohjaamista ja seuraamista varten asetettava ulkoilmatoimikunta ja tutkimuksen alkamisajankohta olisi siirrettävä siksi, kunnes toimikunta olisi esittänyt yksityiskohtaisen lausuntonsa. Kaupungin-

valtuusto päätti, että mainittu tutkimus ja kartoitus saadaan suorittaa Työterveyslaitoksen 30.6.1965 päivätyn toimintasuunnitelman pohjalta terveydenhoitolautakunnan valvonnan alaisena ja yhteistyössä kaupungin ao. virastojen kanssa. Myöhemmin Työterveyslaitos oli ilmoittanut, että kaupungin osuus ensimmäisen tutkimusvuoden menoista olisi 89 894 mk. Kaupunginvaltuusto myönsi mainitun summan terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi ko. tutkimuksen suorittamista varten (22.2. 163 §, 7.6. 448 §).

Sairaanhoitohenkilökunnan palkkauksen järjestäminen, ks. s. 22.

Kaupunginlääkärin virkaan valittiin lääket.lis. Olavi Kilpiö tavanmukaisten ehtojen lisäksi sillä ehdolla, että hän ei pidä yksityisvastaanottoa ja että hän vain kaupunginhallituksen suostumuksella ottaa mahdollisesti hoidettavakseen muun palkatun viran, toimen tai pysyväisen tehtävän. Kaupunginlääkärin palkkauksesta päätettiin lääket.lis. Kilpiön kanssa tehdä sopimus siten, että hänelle saadaan maksaa 38. pl:n mukainen palkka kuukaudelta. Sopimus olisi voimassa toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (19.4. 315 §).

Laboratorioteknillisen apulaisen virkojen järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa terveydenhoitoviraston kuusi 10. pl:aan kuuluvaa laboratorioteknillisen apulaisen virkaa 13. pl:aan kuuluviksi laboratoriohoitajan viroiksi sitä mukaa, kun niiden haltijat saavuttavat laboratoriohoitajan pätevyyden, kuitenkin aikaisintaan 1.2. lukien (25.1. 64 §).

Ammattientarkastus. Kaupunginvaltuusto määräsi ammattientarkastaja dipl.ins. Maija-Liisa Johanssonin hoitamaan 30. pl:aan kuuluvaa ammattienylitarkastajan virkaa ja ammattientarkastaja ins. Veikko Mäkeläisen hoitamaan 21. pl:aan kuuluvaa ammattientarkastajan virkaa ko. virkoihin kuuluvilla palkkaeduilla 1.1. alkaen toistaiseksi ja kauintaan siksi, kunnes virat vakinaisesti täytetään ja virkoihin valitut ryhtyvät niitä hoitamaan (25.1. 63 §).

20. pl:n ammattientarkastajan virkaan valittiin tekn. Uno Sorsa 1.12.1967 alkavaksi viisivuotiskaudeksi tavanmukaisilla ehdoilla (8.11. 819 §).

Neuvolatoimisto. Virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kahden 28. pl:aan kuuluvan tp. neuvolalääkärin viran haltijan kanssa päätettiin tehdä palkkauksesta sopimus siten, että näille maksetaan palkkaa 2 529 mk/kk, toisen viran osalta 1.1. lukien ja toisen viran osalta 1.3. lukien. Sopimus olisi voimassa toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (22.2. 161 §).

Alueläkärin virkojen perustaminen (6.9. 628 §, 20.9. 698 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin palveluksessa oleville alueläkäreille suoritetaan kotikäynneistä varattomien potilaiden luokse samansuuruiset korvaukset kuin sairaalakeskuksen välittämille lääkäreille (19.4. 317 §).

Kouluterveydenhoito-osasto. Virkojen perustaminen (7.6. 476 §, ks. kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää pääasiallisesti ruotsinkielisiä kansakouluja varten perustetun koululääkärin viran 26. pl:sta 28. pl:aan 1.4. lukien (18.10. 779 §).

Tilapäisen foniatrilääkärin kanssa päätettiin virkasäännön mukaisesta palkkaluokituksesta poiketen tehdä sopimus palkkauksesta siten, että foniatrilääkärille suoritetaan 1.10. lukien sopimuspalkkana 2 661 mk/kk (20.9. 697 §).

Ammatti- ja kansakoulujen oppilaiden sekä lastentarhalasten näköhuollon tehostamiseksi olivat vt Salomaa ym. tehneet aloitteen 6.3. 1963, missä todettiin, että yhä lisääntynyt television katselu rasittaa suuresti kehitysiässä olevien lasten silmiä. Koska on tärkeätä, että jo ensimmäisten näkövikaoireiden, kuten väsymyksen, päänsäryn tms. ilmetessä ryhdytään silmien suojelutoimenpiteisiin, olisi lasten silmä- ja näkötutki-

muksia kiireellisesti tehostettava. Aloitteentekijät ehdottivat, että

1) kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin ammatti- ja kansakoulujen oppilaiden ja lastentarhojen lasten silmä- ja näköhuollon tehostamiseksi, että

2) perusteellinen silmä- ja näkötarkastus voitaisiin suorittaa lukuvuosittain tai tarpeellisiksi katsotuin väliajoin ammatti- ja kansakoulujen oppilaille ja lastentarhojen lapsille sekä turvata myöskin jatkuva hoito hoitoon otettujen tapausten osalta sekä että

3) kansakoulujen silmäklinikalle saataisiin näiden toimenpiteiden aiheuttaman lisääntyneen työmäärän edellyttämä henkilökunta, joiden olosuhteet määriteltäisiin pysyviksi virkasuhteiksi, niin että tehtäviin saadaan edelleenkin ja jatkuvasti pätevää henkilökuntaa, joka pysyisi silmäklinikan palveluksessa.

Terveydenhoitolautakunnan ilmoituksen mukaan kuuluu lasten terveydenhuoltoon ensisijaisesti aistivikojen etsiminen ja toteaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lastenneuvolain työohjelman mukaisesti selvitetään ensimmäisenä ikävuotena, näkeekö ja kuuleeko lapsi, lisäksi tutkitaan lapsen näkö ja kuulo 4 v:n ja 5—6 v:n iässä. Lastentarhoissa tutkii terveyssisar 5—7-vuotiaiden lastentarhalasten näön ja kuulon seulatutkimuksena. Lapset, joiden näön tai kuulon epäillään alentuneen, lähetetään yksityislääkärille tai silmä- ja korvapoliklinikoille tarkempia tutkimuksia tai mahdollisia muita toimenpiteitä varten. Esikouluikäisiä 5—6-vuotiaita lastentarhalapsia tutkittiin v:n 1961 aikana 3 317, näistä oli näkökyky heikentynyt 233:lla, mikä on 7 % kokonaismäärästä. Vuonna 1965 olivat luvut vastaavasti 3 130 ja 246 eli 7.9 %. Kaupungin toimesta oli jo 40 v:n ajan järjestetty silmälääkärin sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien lääkärin vastaanottoja kansakoululaisille. Tavoitteena on ollut, että jokainen kansakoululainen ainakin kerran kouluaikanaan joutuisi perusteelliseen silmä- ja näkötutkimukseen. Kansakouluissa suoritettiin v. 1963 näkötutkimuksia 19 845 ja v. 1965 vastaavasti 19 869. Tutkituista todettiin keskimäärin 10—11.5 %:lla olleen heikentynyt näkökyky. Kansakoululaisia kävi v:n 1963 aikana kansakoulujen silmäpoliklinikalla 2 725 ensikertalaista ja yhteensä oli käyntejä 3 227. Vuonna 1965 olivat luvut vastaavasti 3 231 ja 3 358. Kiireelliset tapaukset otetaan tutkittaviksi poliklinikalle heti. Sairaalalautakunnan mielestä olisi lasten silmäsairaudet edelleenkin hoidettava Helsingin yliopistollisen keskussairaalan silmäklinikassa tai Kivelän sairaalan silmätautien osastolla. Ammattikoululaisten terveydenhoito ei kuulu terveydenhoitoviraston toimialaan. Ammattikoululaisten terveydenhoitoa oli käsitelty kansanterveystyökomitean v. 1965 sisäasiainministeriölle jätetyssä mietinnössä, missä mm. esitettiin, että kouluterveydenhoitoon liitettäisiin myös ko. oppilaat. Samassa yhteydessä oli käsitelty uudistukseen liittyvää valtionapukysymystä. Kaupunginhallituksen mielestä olisi odotettava valtion toimenpiteitä asiassa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (22.3. 264 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Apulaiskemistin viran perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Eläinlääkärien sunnuntai- ja juhlapäivien päivystyksen järjestämisestä päätettiin Helsingin Eläinlääkäriseuran kanssa tehdä seuraava sopimus:

Helsingin kaupungin ja Helsingin Eläinlääkäriseuran kesken on tehty seuraava sopimus eläinlääkäreiden sunnuntai- ja juhlapäivien, itsenäisyyspäivän ja vapunpäivän päivystyksestä Helsingin kaupungin sairaalakeskuksen yhteydessä:

1. Helsingin Eläinlääkäriseura järjestää jäsentensä keskuudessa päivystysvuorottelun siten, että jokaisena päivystyspäivänä päivystää yksi eläinlääkäri.

2. Päivystys alkaa lauantaina ja juhlapäivien aattoina klo 13 ja jatkuu seuraavaan arkipäivään klo 8 saakka.
3. Päivystävän eläinlääkärin velvollisuutena on
   a) olla asunnossaan tai sen läheisyydessä tahi vastaanotollaan yleisön tavattavissa, mikäli muualla suoritettavat kiireelliset virkatehtävät eivät ole esteenä,
   b) hoitaa kiireelliset sairaustapaukset ja suorittaa tarpeellisiksi katsomansa sairasmatkat Helsingin kaupungin alueella sekä
   c) antaa puhelimitse tarpeelliset hoito-ohjeet ja lääkemääräykset.
4. Päivystysaikana noudatetaan kunnaneläinlääkäritaksaa, kuitenkin niin, ettei sunnuntaityökorotusta peritä eläimen omistajalta.
5. Helsingin Eläinlääkäriseura ilmoittaa Helsingin kaupungin sairaalakeskukselle ja terveydenhoitovirastolle kuukausittain kulloinkin päivystävän eläinlääkärin nimen, puhelinnumeron ja osoitteen sekä korvauksen maksutavan.
6. Sairaalakeskuksen lääkärivälitys ilmoittaa päivystävästä eläinlääkäristä samalla tavoin kuin päivystävistä lääkäreistä ilmoitetaan.
7. Helsingin kaupunki maksaa päivystävälle eläinlääkärille päivystyskorvauksena 1.50 mk tunnilta.
8. Tämä sopimus on voimassa allekirjoituspäivästä alkaen kalenterivuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota puolelta tai toiselta kolme kuukautta ennen kunkin kalenterivuoden loppua.
9. Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Päivystyskorvauksen suorittamista varten kertomusvuonna myönnettiin 1 250 mk (6.9. 630 §).

Sairaalat

Sairaalain ja huoltolaitosten eräiden ylilääkärien ja osastolääkärien palkkaus. Merkittiin tiedoksi, että sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkakustannuksiin annettavan valtionavun perusteita oli muutettu 18.8. ja 25.8., jonka jälkeen keskussairaalan, keskusparantolan ja keskusmielisairaalan eräiden lääkärien palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin annettavan valtionavun oli 1.1. lukien todettu olevan jäljempänä olevien valtion palkkausluokkien mukainen: ylilääkäri 3. B luokka (aikaisemmin A 30) B 1, osastolääkäri (aikaisemmin A 28) A 29. Kaupungin sairaaloissa on kolme 3. luokan ylilääkärin virkaa, 67 vakinaista ja tilapäistä osastolääkärin virkaa, yksi puolipäivätoiminen tilapäinen osastolääkärin virka, huoltolaitoksissa on 14 osastolääkärin virkaa. Yksi ylilääkärin viroista on jo aikaisemmin sijoitettu B 1 palkkausluokkaan (18.10. 772 §).

Sairaalain ja huoltolaitosten lääkärien päivystyskorvauksen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1964 kaupungin sairaalain ja huoltolaitosten lääkärien päivystyskorvauksen tarkistamisesta tekemänsä päätöksen IX) ponnen seuraavaksi: Sairaaloiden ja huoltolaitosten lääkäreille maksetaan 1.2.1966 lukien päivystyksestä sairaalan päivystyshuoneessa ja sairaalan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevassa asunnossa sekä puhelinpäivystyksestä eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista v. 1961 annetun asetuksen mukainen kulloinkin voimassa oleva korvaus lääkintöhallituksen asiasta mahdollisesti antamien lähempien ohjeiden mukaisesti (11.1. 25 §).

Sairaanhoitohenkilökunnan palkkojen järjestäminen. Kaupunkiliiton toimisto antoi 18.3. yleiskirjeen n:o A 13/67, joka koski sairaanhoitohenkilöstön virkojen palkkaluokkiin sijoittamista 1.1. lukien. Kaupunkiliitto oli käynyt palkkaneuvotteluja sairaanhoito-

henkilöstöä edustavien järjestöjen kanssa. Pyrkimyksenä oli ollut saavuttaa ratkaisu, jolla sairaalahenkilöstölle taattaisiin Sairaalaliiton suosituksen ja valtion ratkaisun mukainen palkkaus henkilökohtaisten palkanlisien avulla eli ns. takuupalkka. Kun käydyissä neuvotteluissa oli päästy sopimukseen oli palkka-asiainneuvosto antanut sairaalain ja niihin verrattavien hoitolaitosten hoitohenkilökunnan takuupalkasta suosituksensa. Sopimuksen ulkopuolelle olivat jääneet ainoastaan Kunnallisvirkamiesliitto ja Suomen Lääkintävoimistelijain Yhdistys. Palkkalautakunnan ilmoituksen mukaan oli asiaa käsitelty alustavasti jo kaupunginvaltuuston 21.6. tekemällä päätöksellä toteutettua viranhaltijain palkkakuoppatarkistusehdotusta alustavasti käsiteltäessä. Mainitun päätöksen 6) kohtaan sisältyikin määräys, jonka mukaan sairaalain ja niihin verrattavien hoitolaitosten henkilöstöön kuuluvien viranhaltijain palkkauksen osalta noudatetaan Sairaalaliiton ja Suomen Kaupunkiliiton suosituksen mukaista takuupalkkajärjestelmää käyttäen tarvittaessa markkamääräistä henkilökohtaista palkanlisää. Käytännöllisiin toimenpiteisiin voitiin kuitenkin ryhtyä vasta sen jälkeen kun valtioneuvosto oli 5.7. vahvistanut valtion viran- ja toimenhaltijain palkkauksissa 1.1. ja 1.6. toteutettavat yleiskorotukset. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan koskee palkkajärjestely vain kertomusvuotta ja korotuksesta joutuu osalliseksi n. 200 viranhaltijaa ikälisäoikeudesta riippuen. Samasta syystä n. 500 viranhaltijaa jää ilman korotusta, koska heidän kaupungilta saamansa palkka ylittää takuupalkan. Kaupunginvaltuusto päätti, 1) että 21.6. tehdyn viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatarkistuksia koskevan päätöksen 6) kohdassa hyväksytyn sairaaloiden ja niihin verrattavien hoitolaitosten hoitohenkilöstön takuupalkkajärjestelmän edellyttämät tarkistukset vahvistetaan suoritettaviksi järjestelmän piiriin kuuluville viranhaltijoille henkilökohtaisina palkanlisinä, joiden suuruus määräytyy sairaalakuntainliitoissa vastaaville viranhaltijoille eri ikälisäryhmissä ja paikkakuntaluokissa maksettavan, valtion palkkausjärjestelmän mukaisen palkkauksen pukurahoineen ja kaupungin maksaman palkkauksen erotuksen suuruisena,

2) että, sen jälkeen kun takuupalkkajärjestelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalla on 15 ikälisään oikeuttavaa palvelusvuotta, maksetaan 1) kohdassa tarkoitettu henkilökohtainen palkanlisä valtion palkkausjärjestelmän mukaisen loppupalkan (peruspalkka+5 ikälisää+pukuraha) ja asianomaisen kaupungilta saaman loppupalkan (peruspalkka+4 ikälisää) erotuksen suuruisena,

3) että takuupalkkajärjestelmää sovelletaan v:n 1967 aikana seuraavissa laitoksissa:

Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson, Malmin, Marian, Nikkilän, Piritan ja Röykän sairaaloissa, Koskelan sairaskodissa, Kustaankartanon, Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkodeissa sekä Sofianlehdon vastaanottokodissa,

4) että ylihoitajan virkojen vertailupalkkaluokiksi vahvistetaan seuraavat valtion palkkausluokat:

Nikkilän sairaalan 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran kohdalla valtion A 23 palkkausluokka III paikkakuntakalleusluokan mukaan,

Koskelan sairaskodin 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran kohdalla valtion A 23 palkkausluokka,

Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson ja Marian sairaaloiden sekä Kustaankartanon vanhainkodin 21. pl:aan kuuluvien ylihoitajan virkojen kohdalla valtion A 22 palkkausluokka,

Röykän sairaalan 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran kohdalla valtion A 21 palkkausluokka III paikkakuntakalleusluokan mukaan,

Malmin sairaalan sekä Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkotien 20. pl:aan kuu-

luvien ylihoitajan virkojen kohdalla ja Sofianlehdon vastaanottokodin 20. pl:aan kuuluvan johtavan hoitajan viran kohdalla valtion A 21 palkkausluokka ja

Piritan sairaalan 18. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran kohdalla valtion A 20 palkkausluokka III paikkakuntakalleusluokan mukaan,

5) että edellä 4) kohdassa mainittujen virkojen lisäksi takuupalkkajärjestelmä aiheuttaa kertomusvuoden aikana maksamistarpeen apulaisylihoitajan, yöylihoitajan, osastonhoitajan, lastenhoitajan ja apuhoitajan virkojen haltijoille,

6) että takuupalkkauksena maksetaan ajalta 1.1.—31.5. henkilökohtaisia palkanlisiä seuraavasti:

Koskelan sairaskodin 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran haltijalle

peruspalkkatasossa	42.03	mk/kk
peruspalkan+1 ikälisän tasossa	35.48	»
» +2 »	25.36	»
» +3 »	18.55	»
» +4 »	4.51	»
» +5 »	92.22	»

Nikkilän sairaalan 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran haltijalle

peruspalkan+5 ikälisän tasossa 10.68 mk/kk

Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson ja Marian sairaaloiden sekä Kustaankartanon vanhainkodin 21. pl:aan kuuluvien ylihoitajan virkojen haltijoille

peruspalkan+5 ikälisän tasossa 4.51 mk/kk

7) että takuupalkkauksena maksetaan ajalta 1.6.—31.12. henkilökohtaisia palkanlisiä seuraavasti:

Koskelan sairaskodin 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran haltijalle

peruspalkkatasossa	73.61	mk/kk
peruspalkan+1 ikälisän tasossa	68.87	»
» +2 »	60.77	»
» +3 »	56.09	»
» +4 »	44.32	»
» +5 »	134.57	»

Nikkilän sairaalan 21. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran haltijalle

peruspalkkatasossa	4.34	mk/kk
peruspalkan+5 ikälisän tasossa	50.81	»

Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson ja Marian sairaaloiden sekä Kustaankartanon vanhainkodin 21. pl:aan kuuluvien ylihoitajan virkojen haltijoille

peruspalkkatasossa	13.14	mk/kk
peruspalkan+1 ikälisän tasossa	4.51	»
» +5 »	44.32	»

Malmin sairaalan sekä Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkotien 20. palkkaluokkaan kuuluvien ylihoitajan virkojen haltijoille ja Sofianlehdon vastaanottokodin 20. pl:aan kuuluvan johtavan hoitajan viran haltijalle

peruspalkkatasossa	13.45	mk/kk
peruspalkan+1 ikälisän tasossa	4.94	»
» +5 »	37.49	»

Piritan sairaalan 18. pl:aan kuuluvan ylihoitajan viran haltijalle

peruspalkan+5 ikälisän tasossa 18.69 mk/kk

Niiden 3) kohdassa mainittujen laitosten, jotka kuuluvat I paikkakuntakalleusluokkassa, 18. pl:aan kuuluvien apulaisylihoitajan ja 18. pl:aan kuuluvien yöylihoitajan virkojen haltijoille

peruspalkkatasossa	8.80	mk/kk
peruspalkan+5 ikälisän tasossa	20.37	»

Niiden 3) kohdassa mainittujen laitosten, jotka kuuluvat I paikkakuntakalleusluokkaan, 16. pl:aan kuuluvien osastonhoitajan virkojen haltijoille

peruspalkan+5 ikälisän tasossa 3.84 mk/kk

Niiden 3) kohdassa mainittujen laitosten, jotka kuuluvat I paikkakuntakalleusluokkaan, 9. pl:aan kuuluvien lastenhoitajan ja 9. pl:aan kuuluvien apuhoitajan virkojen haltijoille

peruspalkkatasossa ..... 14.31 mk/kk

lastenhoitajan virkojen haltijoille kuitenkin edellyttäen, ettei asianomaisen palkkaus määräydy kaupunginvaltuuston 21.6. viranhaltijoiden palkkojen ns. kuoppatarkistuksesta tekemän päätöksen 3) kohdan perusteella ja

8) ettei edellä 6) ja 7) kohdassa vahvistettuihin henkilökohtaisiin palkanlisiin oikeutettujen viranhaltijoiden lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksia eikä rahana maksettuja yötyön aikahyvityksiä tarkisteta taannehtivasti, vaan että henkilökohtaiset palkanlisät otetaan mainittuja korvauksia laskettaessa huomioon asiassa tehtävää lopullista päätöstä seuraavan kuukauden alusta lukien (20.12. 946 §).

Sairaalatoimen virkajärjestelyt päätettiin vastaisuudessa toteuttaa valtionapuasiain ratkaisua odottamatta, elleivät kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus toisin määrää (19.4. 316 §).

Sairaanhoitajan virkojen lakkauttaminen. Kaupunginvaltuusto oli 4.5.1966 (s. 16) päättänyt perustaa 1.6.1966 lukien kaupungin sairaaloihin yht. 295 uutta virkaa, joihin sisältyi erikoissairaanhoitajan, apulaisosastonhoitajan, laboratoriohoitajan ym. virkoja. Päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa yhdessä palkkalautakunnan kanssa huolehtimaan siitä, että ko. uusia virkoja täytettäessä esitetään samalla lakkautettaviksi vastaavat määrät sairaanhoitajan ja muita lakkautettaviksi tarkoitettuja virkoja. Jäljempänä mainitut virkojen lakkauttamispäätökset perustuvat tähän päätökseen.

Auroran sairaalan lääkärin- ym. virkojen perustaminen, eräiden virkojen palkkauksen ja virkanimikkeiden tarkistaminen ja eräiden sairaanhoitajan virkojen lakkauttaminen (25.1. 66, 67 §, 8.2. 117 §, 19.4. 316 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, ks. kunn. as. kok. n:o 149).

Auroran sairaalan elektroenkefalografialääkärille myönnetyn palkattoman virkavapauden aikana päätettiin tutkimukset suorituttaa ulkopuolisella lääkärillä, jonka palkkioiden maksamista varten saatiin sairaalan määrärahoja Muut palkkamenot ylittää enintään 21 500 mk:lla (24.5. 434 §).

Auroran sairaalan lasten sisätautien osasto päätettiin jakaa kahdeksi lääketieteen erikoisalan osastoksi siten, että lasten sisätautien osasto käsittää 70 ja lasten psykiatrinen osasto 18 sairaansijaa (25.1. 65 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään Auroran sairaalan palkkamäärärahoja, niiden käyttötarkoitusta osittain muuttaen, Auroran sairaalaan kertomusvuoden ajaksi palkattavien ulkopuolisten laillistettujen lääkärien palkkioiden maksamista varten (25.1. 79 §).

Kivelän sairaalan lääkärin- ym. virkojen perustaminen, eräiden virkojen palkkauksen ja virkanimikkeiden tarkistaminen ja eräiden sairaanhoitajan virkojen ja Kivelän - Hesperian sairaaloiden yhteisten virkojen järjestely, eräiden virkojen lakkauttaminen (25.1. 66, 67 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, ks. kunn. as. kok. n:o 149).

Röykän sairaalasta Kivelän ja Hesperian sairaaloiden huoltomiehen virkaan siirretylle Kalevi Telkamalle päätettiin 1.1. lukien suorittaa 12. ja 9. pl:n mukaisten palkkojen erotus niin kauan kuin hän hoitaa sanottua virkaa (8.2. 116 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään Kivelän sairaalan 8 700 mk:n suuruista kaluston hankintamäärärahaa odottamatta valtionapuasian ratkaisua (7.6. 452 §).

Kivelän sairaalan röntgenosaston muutostöitä varten päätettiin käyttää 38 000 mk v:n 1964 talousarvion pääomamenoihin sairaalarakennuksia varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen (22.3. 260 §).

Malmin sairaalan lääkärin- ym. virkojen perustaminen, eräiden virkojen palkkauksen ja virkanimikkeiden tarkistaminen ja eräiden sairaanhoitajan virkojen lakkauttaminen

(25.1. 66, 67 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään Malmin sairaalan kertomusvuoden palkkamäärärahoja, niiden käyttötarkoitusta osittain muuttaen, Malmin sairaalaan kertomusvuodeksi palkattavien ulkopuolisten laillistettujen lääkäreiden palkkioiden maksamista varten (25.1. 79 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan suorittamaan Malmin sairaalan kertomusvuoden perushankintoja 13 000 mk:n määrään saakka odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (7.6. 452 §).

Marian sairaalan lääkärin- ym. virkojen perustaminen, eräiden virkojen palkkauksen ja virkanimikkeiden tarkistaminen ja eräiden sairaanhoitajan virkojen lakkauttaminen (25.1. 66, 67, §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Hesperian sairaalan virkojen järjestely (25.1. 66, 67 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan suorittamaan Hesperian sairaalan perushankintoja käyttäen tarkoitukseen talousarvioon merkittyä 9 000 mk:n määrärahaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (7.6. 452 §).

Nikkilän sairaalan eräiden virkojen järjestely, uusien virkojen perustaminen ym. (25.1. 66 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan suorittamaan Nikkilän sairaalan uusien asuntolarakennusten ja autotallirakennuksen rakennustyöt odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (7.6. 450 §).

Sairaalan asuinrakennusten n:o 43 ja 44 muuttaminen keskuslämmitteisiksi saatiin suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta. Muutostyöhön saatiin käyttää v:n 1966 talousarvioon merkityn määrärahan lisäksi kertomusvuoden talousarvioon sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta enintään 31 000 mk (8.2. 118 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennuksen n:o 9 peruskorjaustyön 9.9.1966 päivätyt pääpiirustukset. Työt saatiin suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (7.6. 449 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan edesmenneen rva Ingrid Boijen testamenttaaman 10 000 mk:n suuruisen rahamäärän käytettäväksi testamentintekijän määräyksen mukaan palkkioina Nikkilän sairaalan työtätekeville potilaille (22.2. 159 §).

Röykän sairaalan virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Pukinmäen hoitokodin 1 sairaanhoitajan viran lakkauttaminen (25.1. 66 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Laakson sairaalan tuberkuloosiosastojen sekä Laakson ja Marian sairaalain yhteisten virkojen järjestelyt (25.1. 66, 67 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, 21.6. 522 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan suorittamaan Laakson sairaalan perushankintoja v:n 1966 talousarvioon merkittyjä määrärahoja käyttäen odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (7.6. 452 §).

Laakson sairaalan uuden happikeskuksen rakennustyöhön päätettiin käyttää v:n 1964 talousarvioon merkityn määrärahan lisäksi kertomusvuoden talousarvioon sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä siirtomäärärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, enintään 171 500 mk (7.6. 451 §) ja sairaalan itäisen potilaspaviljongin peruskorjaustyötä varten v:n 1964 talousarvioon Hesperian sairaalan rakennuksen n:o 1 peruskorjausta varten merkitystä määrärahasta 486 200 mk ja Malmin sairaalan uuden siipirakennuksen rakentamista varten merkitystä määrärahasta 89 500 mk, määrärahojen käyttötarkoitusta osittain muuttaen (8.11. 842 §).

Vt Gröndahl ym. olivat v. 1964 tekemässään aloitteessa kiinnittäneet kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sairaala-

lautakunnan huomiota Laakson sairaalan ruoassa ilmenneihin puutteellisuuksiin. Potilaiden pitämistä päiväkirjoista oli ilmennyt ruoan usein olleen ala-arvoista ja että useita vanhoja ruokalajeja oli yhdistetty ja niin ollen ruoka ei ollut hyvänmakuista. Se että ruoan suhteen todellakin oli ollut toivomisen varaa kävi mm. ilmi siitä, että jopa 225 sairaalan potilasta oli allekirjoittanut valituksen, joka oli jätetty sairaalatointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle. Myöskin sairaalan henkilökunta oli valittanut, ettei ruoka vastannut heidän suorittamaansa maksua. Sairaalalautakunnan ilmoituksen mukaan olivat sairaalan potilaat v. 1961 tehneet valituksen ruoan laadusta. Tällöin oli sairaalan apulaisylilääkäriä kehotettu valvomaan potilaille tarjottavan ruoan laatua ja määrää. Suoritetuissa tutkimuksissa oli kuitenkin voitu todeta, että ruoka oli ollut moitteetonta ja sitä oli tarjottu riittävästi. Ruokavalio oli kuitenkin ollut jossain määrin yksitoikkoista. Sairaalaruokakomitea oli ehdottanut sairaalaruoan tarkastajan viran perustamista sairaalavirastoon valvomaan sairaalain ruoanpidon kehittämistä ja ohjaamista. Myöskin sairaalalautakunta oli puoltanut yliemännän viran perustamista sekä ehdottanut potilasruoan jakelujärjestelmän muuttamista siten, että aikaisempi ruoan annosteleminen osastoilla lopetettaisiin ja siirryttäisiin keittiössä tapahtuvaan keskitettyyn jakelujärjestelmään. Uuden järjestelmän käyttöönottaminen säästäisi työvoimakustannuksia ja ruokatarvikkeita ja samalla potilaille voitaisiin tarjota kokoonpanoltaan entistä tarkoituksenmukaisempia aterioita. Uuden järjestelmän kustannukset 400 potilaan osalta olisivat n. 280 000 mk. Lautakunta oli sisällyttänyt v:n 1968 talousarvioehdotukseen määrärahan ruokailu- ym. astioiden hankintaa varten. Lisäksi oli yleisten töiden lautakunnalle esitetty, että se sisällyttäisi itäisen paviljongin muutostöiden kustannuksiin keskitettyyn potilasruoan jakelujärjestelmään siirtymisestä aiheutuvat muut menot. Vielä lautakunta oli esittänyt, että v:n 1965 talousarvioon sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta osoitettaisiin tarkoitusta varten 133 700 mk. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.11. 873 §).

Tuberkuloositoimiston, Hangonkadun hoitokodin ja asuntolan eräiden virkojen järjestely (25.1. 66 §, 8.2. 117 §, 7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Sairaanhoitajakouluun päätettiin 1.1.1968 lukien perustaa 8. pl:aan kuuluva toimistoapulaisen virka (7.6. 476 §).

Poiketen v. 1951 tekemästään päätöksestä, kaupunginvaltuusto päätti, että tammikuussa 1968 sairaanhoitajakoulussa aloitettava kurssi järjestetään suomenkielisenä (6.9. 629 §).

Plastiikkasairaalan käyttämisestä tehdyn sopimuksen tarkistaminen. Suomen Punainen Risti oli 29.9. ilmoittanut irtisanovansa v:n 1951 alusta voimassa olleen sopimuksen kohonneiden kustannusten johdosta sekä samalla pyytänyt neuvotteluja uuden sopimuksen solmimiseksi. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Suomen Punaisen Ristin keskushallituksen kanssa seuraavan sopimuksen helsinkiläisten potilaiden hoitamisesta Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaalassa 1.1.1968 alkaen:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jota alempana kutsutaan kaupungiksi ja Suomen Punaisen Ristin, jota alempana kutsutaan järjestöksi, välillä on tänään tehty seuraava sopimus Suomen Punaisen Ristin omistaman Helsingissä sijaitsevan plastiikkasairaalan, jota alempana kutsutaan sairaalaksi, käyttämisestä:

1) Sairaalan toimesta kaupungin käytettäväksi tarpeen mukaan luovutetuille sairaansijoille otetaan hoidettaviksi sinne itse pyrkiviä tai sairaaloiden sinne suosittelemia Hel-

singissä kotipaikkaoikeuden omaavia potilaita.

2) Vuodelta 1968 ja sitä seuraavilta vuosilta kaupunki maksaa sairaalalle 1) kohdassa mainituista potilaista korvauksen, jonka perusarvo on 55 mk hoitopäivältä siten, että korvaus sidotaan Sairaalaliiton vuosittain julkaiseman Suomen Sairaalataloustilaston kohdan »Muut keskussairaalat» varsinaisten menojen mukaan laskettuun hoitopäiväkustannukseen, joka on v:n 1966 tilaston mukaan (sivu 21, sarake 28) 60.13 mk ja joka merkitään 100:lla.

3) Vuosittain, ensimmäisen kerran v:lta 1968, aina kunkin vuoden alkupuoliskolla, jolloin mainittu tilasto edelliseltä vuodelta ei vielä ole valmistunut, kaupunki maksaa sairaalalle hoitopäiväkorvauksen 1) kohdassa mainituista potilaista edelliseltä vuodelta maksetun lopullisen korvauksen suuruisena, siksi kunnes em. tilasto valmistuu. Tilaston valmistuttua suoritetaan alkuvuodelta maksettujen hoitopäiväkorvausten tarkistus 2) kohdassa mainitulla tavalla.

4) Laskutus tapahtuu kuukausittain kaupungin käyttämien hoitopäivien lukumäärän mukaan.

5) Sairaala on oikeutettu perimään itselleen 1) kohdassa mainituilta potilailta heidän hoidostaan samansuuruisen maksun, mikä peritään kulloinkin kaupungin paikallissairaaloissa. Sairaala ei ole oikeutettu perimään em. potilailta muita maksuja.

6) Tämä sopimus on voimassa 1.1.1968 lukien toistaiseksi kolmen (3) kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin.

7) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (20.12. 944 §).

Työterveyslaitoksen käyttämistä koskevan sopimuksen tekeminen. Sairaalakustannuksissa tapahtuneen nousun vuoksi oli Ammattilääketieteen säätiö pyytänyt entisen sopimuksen tarkistamista. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Ammattilääketieteen säätiön kanssa seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Ammattilääketieteen säätiön, jota jäljempänä kutsutaan säätiöksi, välillä on tänään tehty seuraava sopimus säätiön omistaman Helsingissä sijaitsevan Työterveyslaitos-nimisen laitoksen, jota jäljempänä kutsutaan laitokseksi, käyttämisestä:

1) Kaupungilla on oikeus käyttää vähintään 30 sairaansijaa laitoksessa sellaisia potilaita varten, joilla on kotipaikkaoikeus Helsingissä tai joille kaupunki muutoin on velvollinen järjestämään sairaalahoitoa.

2) Kaupunki suorittaa laitokselle 1.7.—31.12.1967 välisenä aikana hoidetuista 1) kohdassa mainituista potilaista kertakaikkisena korvauksena 58 mk hoitopäivältä.

3) Vuodelta 1968 ja sitä seuraavilta vuosilta kaupunki maksaa laitokselle 1) kohdassa mainituista potilaista korvauksen, jonka perusarvo on 58 mk hoitopäivältä, siten, että korvaus sidotaan Sairaalaliiton vuosittain julkaiseman Suomen sairaalataloustilaston kohdan »Muut keskussairaalat» varsinaisten menojen mukaan laskettuun hoitopäiväkustannukseen, joka vuoden 1965 tilaston mukaan (sivu 19, sarake 28) on 54.77 mk, siten, että perusarvoksi indeksiä laskettaessa otetaan vastaava vuoden 1966 määrä, jota merkitään 100:lla.

Vuosittain aina kunkin vuoden alkupuoliskolla, jolloin mainittu tilasto edelliseltä vuodelta ei ole vielä valmistunut, kaupunki maksaa laitokselle hoitopäiväkorvauksen 1) kohdassa mainituista potilaista edellisen vuoden lopullisen tilityksen suuruisena, siksi kunnes em. tilasto valmistuu, jonka jälkeen kaupunki välittömästi suorittaa laitokselle mahdollisen lisämaksun vuoden alkupuoliskolta.

4) Laskutus tapahtuu kuukausittain kaupungin käyttämien hoitopäivien lukumäärän mukaan.

5) Laitos on oikeutettu perimään itselleen 1) kohdassa mainittujen potilaiden hoidosta

samansuuruisen maksun, mikä peritään kulloinkin kaupungin paikallissairaaloissa.

6) Helsingissä kotipaikan omaavat ammattitautipotilaat ovat oikeutetut käyttämään rajoituksetta laitoksen poliklinikkaa sen käytöstä vahvistettuja maksuja vastaan. Kaupungin huoltolautakunnan antaman varattomuustodistuksen esittävältä ei sitä vastoin peritä maksua.

7) Laitoksen pienoisröntgenpoliklinikka huolehtii hoidettavinaan olevien Helsingissä toimivien teollisuuslaitosten ja muiden helsinkiläisten työpaikkojen työntekijöiden pienoiskuvauksista tuberkuloositapausten selville saamiseksi yhteistyössä kaupungin tuberkuloositoimiston kanssa erikseen sovittavaa korvausta vastaan.

8) Kaupungin teollisuuslaitokset otetaan laitoksen työhygieeniseen huoltoon ja suoritetaan tarkkailututkimukset ao. teollisuuslaitoksen ja Työterveyslaitoksen kesken laaditun ohjelman mukaan. Tutkimuksista peritään Työterveyslaitoksen vahvistamat maksut.

9) Kaupunki avustaa laitoksen teknillisen hygienian osastoa vuosittain kaupungin talousarvioon tarkoitusta varten merkittävällä määrärahalla sillä ehdolla, että kaupungin terveydenhoitolautakunta ja muut virastot saavat tarvitsemansa em. osaston toimialaan kuuluvat tutkimukset hinnalla, joka vastaa puolta laitoksen vahvistamista maksuista.

10) Tämä sopimus on voimassa heinäkuun 1 päivästä 1967 lukien toistaiseksi kolmen (3) kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin.

11) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (20.9. 699 §).

Helsingin Lastenlinnan hallintojärjestelmän muodostaminen kuntainliitoksi. Asiaa valmistellut toimikunta oli todennut, ettei Lastenlinnan nykyinen hallintojärjestelmä enää vastannut korkeatasoisen erikoissairaalan vaatimuksia. Oikeushenkilöllisyyden epäselvyyden vuoksi oli viranomaisten käsiteltävät asiat jouduttu käsittelemään Mannerheimin Lastensuojeluliitossa, mikä hidastutti asioiden hoitoa ja tuotti lisätyötä. Lisäksi ei entisen hallintojärjestelmän puitteissa pystytty takaamaan henkilökunnalle samoja perusetuja kuin kuntainliittojen sairaaloissa. Kuntainliiton perustaminen parantaisi myös valtionavun saamisen edellytyksiä. Kaupunginvaltuusto päätti

I) hyväksyä Lohjan kauppalanhallituksen esittämän seuraavan kuntainliittoa koskevan suunnitelman:

H e l s i n g i n L a s t e n l i n n a n
k u n t a i n l i i t o n

P e r u s s ä ä n t ö

I luku

Y l e i s i ä m ä ä r ä y k s i ä

1 §.

Kuntainliiton nimi on Helsingin Lastenlinnan kuntainliitto ja sen kotipaikka Helsingin kaupunki.

2 §.

Kuntainliiton tarkoituksena on omistaa ja hallita sairaalaa sellaisten pitkäaikaisesti sairaiden lasten tutkimusta ja hoitamista varten, jotka tarvitsevat erikoishoitoa.

3 §.

Kuntainliiton perustajakunnat ovat .....

II luku

J ä s e n k u n t i e n o i k e u d e t j a
v e l v o l l i s u u d e t

4 §.

Jäsenkuntien osuudet kuntainliiton varoihin määräytyvät kuntien sairaalasta varaamien sairaansijojen mukaisessa suhteessa.

Kuntainliiton veloista ja muista sitoumuksista jäsenkunnat vastaavat kolmannelle henkilölle yhteisvastuullisesti ja keskenään 1 momentissa tarkoitettujen osuuksien suhteessa.

5 §.

Jäsenkunnat ovat velvolliset varainhoitovuosittain suorittamaan maksuosuutensa kuntainliiton tilinpäätöksen mukaisista pääomamenoista ja varsinaisista menoista, siten kuin 6 ja 7 §:ssä määrätään.

6 §.

Pääomamenoja ovat kuntainliiton kiinteän omaisuuden hankkimisesta, rakentamisesta ja peruskorjauksista sekä irtaimen omaisuuden perushankinnoista johtuvat menot, pääomatuloksi merkityn velan kuoletukset ja siirrot rahastoihin.

Pääomatuloja ovat kuntainliiton laitosten perustamiskustannuksiin saatava valtionapu tai muu avustus, sairaansijasta perittävä lunastus, pääomamenoja varten otettu velka, sellaisen omaisuuden luovutuksesta saadut varat, jonka hankkimiskustannukset ovat pääomamenoa, ja siirrot rahastoista.

Tilinpäätöksen osoittama pääomamenojen ja -tulojen erotus jaetaan jäsenkuntien kesken maksettavaksi niiden osuuksien mukaisesti, mitkä kunnilla on varainhoitovuoden päättyessä ollut kuntainliiton varoihin.

Milloin pääomatulot ovat olleet pääomamenoja suuremmat, siirretään säästö seuraavan varainhoitovuoden pääomatuloksi. Liittovaltuusto voi päättää, että pääomasäästö osittain tai kokonaan palautetaan jäsenkunnille.

7 §.

Varsinaisia menoja ovat kuntainliiton toiminnasta aiheutuvat muut kuin 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut menot.

Varsinaisia tuloja ovat kuntainliiton muut kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut tulot, kuten käyttökustannuksiin saatava valtionapu, potilaiden tutkimuksesta ja hoidosta kannettavat maksut sekä 8 §:ssä mainitut ylikäyttömaksut.

Tilinpäätöksen osoittama varsinaisten menojen ja tulojen erotus jaetaan jäsenkuntien maksettavaksi seuraavasti.

1) Poliklinikan varsinaisista menoista vähennetään poliklinikassa suoritetuista tutkimuksista ja annetusta hoidosta kannettavat maksut sekä muut poliklinikan varsinaiset tulot kuin poliklinikan käyttökustannuksiin jäsenkunnista olleiden potilaiden osalta saatava valtionapu ja erotus jaetaan jäsenkuntien kesken niistä poliklinikassa käyneiden potilaiden käyntikertojen mukaisessa suhteessa. Näin lasketuista kuntien osuuksista vähennetään poliklinikan käyttökustannuksiin kunkin kunnan osalta erikseen kuntakohtaisesti saatava valtionapu ja erotus jää asianomaisen kunnan maksettavaksi.

2) Kuntainliiton muista varsinaisista menoista vähennetään hoitopäivämaksut ja muut varsinaiset tulot kuin sairaalan käyttökustannuksiin jäsenkunnista olleiden potilaiden hoitopäivien perusteella saatava valtionapu ja erotus jaetaan tämän momentin 3) kohdassa mainituin poikkeuksin jäsenkuntien kesken niistä sairaalassa olleiden potilaiden hoitopäivien mukaisessa suhteessa. Näin lasketuista kuntien osuuksista vähennetään sairaalan käyttökustannuksiin kunkin kunnan kohdalta erikseen saatava kuntakohtainen valtionapu ja erotus jää asianomaisen kunnan maksettavaksi.

3) Pääomamenoja varten otetun velan korot ja muut kustannukset jaetaan jäsenkuntien maksettaviksi sen osuuden mukaisesti, mikä niillä varainhoitovuoden päättyessä on ollut kuntainliiton omaisuuteen.

8 §.

Jos jäsenkunnasta olevat potilaat ovat varainhoitovuoden kuluessa käyttäneet enemmän hoitopäiviä kuin kunnan sairaalasta va-

raamien sairaansijojen suhteellinen osuus sairaansijojen kokonaismäärästä edellyttää, jäsenkunta on velvollinen, mikäli liittovaltuusto niin päättää, suorittamaan jokaiselta näin käytetyltä hoitopäivältä liittovaltuuston kutakin varainhoitovuotta varten päättämän ylikäyttömaksun. Tämä ylikäyttömaksu voi olla enintään viimeksi hyväksytyn tilinpäätöksen osoittaman hoitopäivää kohti lasketun nettotappion suuruinen.

9 §.

Jäsenkuntien on, sen mukaan kuin liittovaltuusto päättää, suoritettava 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuista maksuosuuksista talousarvion mukaan laskettuja ennakkoja, jotka otetaan huomioon varainhoitovuoden päätyttyä tehtävässä tilityksessä.

Liittovaltuusto päättää ajankohdasta, milloin tilityksen mukaan jäsenkunnilta vielä perittävät määrät on suoritettava ja liikaa kannetut ennakot palautettava.

Jollei ennakkoa, tilityksen mukaan perittävää määrää tai ylikäyttömaksua suoriteta määräajassa, sille on maksettava liittovaltuuston päättämä viivästymiskorko.

10 §.

Sairaalaan potilaita otettaessa on pidettävä silmällä, että jäsenkunnat saavat, mikäli mahdollista, käyttää sairaalaa sairaansijojensa luvun suhteessa.

Potilaiden ottamisesta sairaalaan ja sieltä poistamisesta päättää ylilääkäri 1 momentissa määrättyä perustetta soveltaen.

Sovellettaessa 7 ja 8 §:n määräyksiä katsotaan potilaan olevan siitä kunnasta, missä hänellä on kunnallislain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu laillinen kotipaikka.

11 §.

Jos kuntainliitolla on sairaalassa sairaansijoja jäsenkuntien yhteistä käyttöä varten taikka jos sairaalaan perustetaan uusia sairaansijoja, niitä voidaan liittovaltuuston päätöksellä ja sen määräämästä hinnasta luovuttaa jäsenkunnille tai muille kunnille.

Jäsenkunnalla on oikeus sopimastaan hinnasta luovuttaa sairaansijansa tai osa niistä toiselle jäsenkunnalle. Luovutuksesta on ilmoitettava liittohallitukselle. Jos jäsenkunta haluaa luovuttaa sairaansijansa tai osan niistä muulle kuin jäsenkunnalle, on tähän saatava liittovaltuuston hyväksyminen.

Jos jäsenkunta haluaa luopua osasta sairaansijojaan, liittohallituksella on oikeus liittovaltuuston päätöksen mukaisesti ja sen määräämästä hinnasta lunastaa tällaiset sairaansijat jäsenkunnalta.

Jos jäsenkunta muutoin eroaa kuntainliitosta tai luopuu joistakin sairaansijoistaan, se ei saa kuntainliitolta lunastusta sairaansijoja vastaavasta osuudestaan, ellei liittovaltuusto päätä sitä suoritettavaksi tai kunnallislain 163 §:n 2 momentista muuta johdu.

12 §.

Kunta, jolle luovutetaan sairaansija sairaalasta, tulee kuntainliiton jäseneksi, jollei se ennestään sitä ole, seuraavan kalenterivuoden alusta tai sopimuksessa määrätystä muusta liittohallituksen hyväksymästä ajankohdasta lukien. Sama koskee luovutettuun tai lunastettuun sairaansijaan liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien siirtämistä.

Jäsenkunta, joka eroaa kuntainliitosta, jää 4 §:n 2 momentin mukaisesti kolmannelle henkilölle vastuuseen veloista ja muista sitoumuksista, jotka kuntainliitolla on eroamisen ajankohtana.

13 §.

Jäsenkunnista pidetään liittohallituksen toimesta luetteloa, johon merkitään, milloin kunta on tullut kuntainliiton jäseneksi sekä kunnan sairaansijojen luku ja siinä tapahtuneet muutokset.

III luku

Liittovaltuusto

14 §.

Liittovaltuustoon kuuluu yksi jäsen ja yksi varajäsen jokaisesta jäsenkunnasta.

Liittovaltuuston sihteerinä toimii kuntainliiton talouspäällikkö, jollei liittovaltuusto ota tähän tehtävään toista henkilöä.

15 §.

Liittovaltuuston kokouskutsut toimitetaan jokaiselle jäsenelle postitse kirjatussa kirjeessä, joka on lähetettävä viimeistään 14 päivää ennen kokousta. Kokouskutsuun on liitettävä esityslista, joka sisältää selostuksen kokouksessa käsiteltävistä asioista ja liittohallituksen niitä koskevat päätösehdotukset.

Liittovaltuuston jäsenen, joka ei voi saapua kokoukseen, on ilmoitettava siitä varajäsenelleen, joka tällöin on velvollinen saapumaan kokoukseen.

Milloin jäsenkunta haluaa jonkin asian ottamista esille liittovaltuustossa, siitä on kirjallisesti ilmoitettava liittohallitukselle, jonka on esitettävä asia lausuntonsa ohella liittovaltuuston käsiteltäväksi. Varsinaisessa kokouksessa käsiteltäväksi tarkoitettu asia on tällä tavoin ilmoitettava ennen helmikuun tai heinäkuun loppua.

16 §.

Liittovaltuusto on päätösvaltainen, kun puolet sen jäsenistä on saapuvilla ja nämä edustavat vähintään puolta kaikkien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Liittovaltuuston kokouksessa on kunkin jäsenkunnan valitsemalla jäsenellä niin monta ääntä kuin kunnalla on sairaansijoja sairaalassa, kuitenkin enintään viidennes saapuvilla olevien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

17 §.

Liittovaltuuston viimeistään toukokuussa pidettävässä varsinaisessa kokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1) käsitellään liittohallituksen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta sekä vuositilintarkastajien ja mahdollisesti valittujen kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomukset samoin kuin tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja lausunnot,

2) päätetään tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin 1) kohdassa mainitut kertomukset saattavat antaa aiheen,

3) päätetään 9 §:ssä tarkoitetuista jäsenkuntien maksuosuuksien tilityksestä sekä kuntien loppusuorituksen ja liikaa kannettujen ennakkojen palautuksen ajankohdasta,

4) valitaan liittohallituksen jäsenet, milloin näiden toimikausi on päättynyt, ja

5) käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäviksi otetut asiat.

18 §.

Liittovaltuuston viimeistään lokakuussa pidettävässä varsinaisessa kokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1) päätetään liittovaltuuston ja liittohallituksen puheenjohtajille ja jäsenille, vuositilintarkastajille sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajille suoritettavista palkkioista, matkakustannusten korvauksesta ja päivärahoista,

2) valitaan seuraavan varainhoitovuoden tilien ja hallinnon tarkastamista varten neljä vuositilintarkastajaa ja varavuositilintarkastajaa, joista yhden vuositilintarkastajan ja hänen varamiehensä määrääminen voidaan jättää kunnallislain 127 §:n 2 momentissa mainitun kuntain keskusjärjestön tehtäväksi, sekä, jos liittovaltuusto niin päättää, kiin-

teän ja irtaimen omaisuuden tarkastajat ja heille varamiehet,

3) hyväksytään seuraavan varainhoitovuoden talousarvio,

4) päätetään 8 §:ssä mainitun ylikäyttömaksun perimisestä ja määrästä seuraavana varainhoitovuotena,

5) päätetään seuraavana varainhoitovuotena jäsenkunnilta perittävien maksuosuuksien ennakkojen perusteista ja maksuajoista sekä kuntien suorituksista perittävästä viivästymiskorosta ja

6) käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäviksi otetut asiat.

19 §.

Liittovaltuuston tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa ja asetuksessa säädetään tai tässä perussäännössä muutoin määrätään, valita sairaalan ylilääkärit ja kuntainliiton talouspäällikkö.

IV luku

Liittohallitus

20 §.

Liittohallitukseen valitsee liittovaltuusto toimikauttaan vastaavaksi ajaksi puheenjohtajan ja kuusi muuta jäsentä sekä kullekin viimeksi mainitulle henkilökohtaisen varajäsenen.

Liittohallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan toimikaudekseen.

Liittohallituksen sihteerinä toimii kuntainliiton talouspäällikkö, jollei liittohallitus ota tähän tehtävään toista henkilöä.

21 §.

Liittohallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa ja asetuksessa säädetään, muun ohessa

1) valvoa, että kuntainliiton ja sairaalan toiminta on tarkoituksenmukaisesti järjestetty,

2) laatia vuosittain ehdotus kuntainliiton talousarvioksi seuraavaa varainhoitovuotta varten,

3) valvoa, että kuntainliiton taloutta hoidetaan säästäväisesti ja tarkoituksenmukaisesti,

4) valvoa, että kuntainliiton valtionavut anotaan määräajassa sekä että kuntainliiton muut saatavat asianmukaisesti peritään,

5) ottaa kuntainliiton viranhaltijat ja työntekijät, jollei tässä perussäännössä taikka ohje- tai johtosäännössä ole toisin määrätty,

6) määrätä myönnettyjen määrärahojen puitteissa tilapäisten viranhaltijain ja työntekijäin palkkaus,

7) määrätä maksut kuntainliiton laitosten ja laitteiden käyttämisestä, sikäli kuin siitä ei ole toisin säädetty taikka ohje- tai johtosäännössä määrätty,

8) päättää liittovaltuuston antaman valtuuden rajoissa tilapäisluoton ottamisesta kuntainliiton maksuvalmiuden turvaamiseksi,

9) päättää kuntainliiton omaisuuden vakuuttamisesta vahingon varalle sekä kuntainliiton palveluksessa olevien henkilöiden laissa säädetystä vakuuttamisesta,

10) päättää myönnettyjen määrärahojen puitteissa irtaimen omaisuuden hankkimisesta ja sen myymisestä, jollei ohje-, johto- tai tilisäännössä ole toisin määrätty,

11) antaa tarvittavat määräykset kuntainliiton kiinteän ja irtaimen omaisuuden hoitamisesta ja omaisuusluettelon pitämisestä sekä valvoa näiden tehtävien suorittamista,

12) päättää kunnallislain 124 §:ssä tarkoitetun vapautuksen myöntämisestä kuntainliitolle tulevan maksun suorittamisesta,

13) asettaa tarvittaessa toimikuntia kuntainliiton asioiden valmistelua varten ja määrätä niiden valtuudet sekä

14) laatia kalenterivuosittain kertomus kuntainliiton toiminnasta

Sopimukset ja sitoumukset kuntainliiton puolesta allekirjoittaa liittohallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä varmentaa talouspäällikkö.

Liittohallitus voi valtuuttaa yhden tai useamman henkilön allekirjoittamaan liittohallituksen puolesta kirjeitä, hankinta-, vuokra- ja muita niihin verrattavia sopimuksia sekä pankki-, posti- ja muitten sellaisten asiain hoidossa tarvittavia asiakirjoja.

Tiedoksiantoja kuntainliiton puolesta vastaanottaa liittohallituksen puheenjohtajan ohella talouspäällikkö.

23 §.

Liittohallituksen kertomus edellisen varainhoitovuoden toiminnasta on laadittava huhtikuun 1 päivään mennessä.

V luku

Taloudenhoito

24 §.

Kuntainliiton talousarvio on laadittava ja kirjanpito niin järjestettävä, että menot ja tulot, joiden kohdalta jäsenkuntien maksuosuudet 6 ja 7 §:n nojalla määräytyvät eri perusteiden mukaan, voidaan erottaa toisistaan.

Liittohallituksen ehdotus seuraavan varainhoitovuoden talousarvioksi on laadittava viimeistään syyskuun kuluessa.

25 §.

Varainhoitovuoden tilinpäätös on valmistettava ja annettava vuositilintarkastajille seuraavan huhtikuun 1 päivään mennessä. Vuositilintarkastajien sekä mahdollisesti valittujen kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajien on annettava kertomuksensa ja lausuntonsa viimeistään huhtikuun kuluessa.

VI luku

Kuntainliiton purkaminen

26 §.

Kuntainliiton purkautuessa liittovaltuusto määrää loppuselvityksestä, josta liittohallituksen on huolehdittava. Kuntainliiton varat, joita ei tarvita velkojen suorittamiseen ja sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille näiden osuuksien suhteessa.

II) että kaupunki liittyy jäseneksi Helsingin Lastenlinnan kuntainliittoon sen perustamisesta alkaen varaamalla 17 sairaansijaa kuntainliitosta,

III) valita kunnallislain 153 §:ssä tarkoitetuksi asiamieheksi kauppalanjohtaja Toivo Peltosen Lohjalta sekä kuntainliiton liittovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksasen ja varajäseneksi apul.kaup.siht. Kurt Söderholmin v:n 1968 loppuun,

IV) purkaa Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa tehdyn, Lastenlinnan sairaansijojen käyttöä koskevan sopimuksen siten, että päätös pannaan täytäntöön sen jälkeen, kun kuntainliitto on perustettu ja Lastenlinnan kiinteistö on ostettu kuntainliitolle, sekä

V) valita siltä varalta, ettei kuntainliittoa saada perustetuksi kunnallisvaltuustojen yhtäpitävien päätösten nojalla, sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksasen varsinaiseksi jäseneksi ja apul.kaup.siht. Kurt Söderholmin varajäseneksi edustajainkokoukseen, jonka tehtävänä on päättää kuntainliiton perustamisesta (21.6. 523 §).

Kiljavan parantola Oy:n hallinnon muuttaminen sekä sairaansija- ja osakejärjestely. Parantolan johtokunta oli tehnyt aloitteen yhtiön hallinnon muuttamiseksi kuntainliittomuotoiseksi. Parantolan 242 sairaansijasta on 120 ollut Helsingin kaupungin käytettävissä ja yhtiön 280 osakkeesta omistaa kaupunki 139. Mikäli jakosuunnitelma muutetaan tehdyn ehdotuksen mukaiseksi, jäisi kaupungille 62 sairaansijaa. Kuntainliitto-

toimikunta oli tiedustellut kaupungin kantaa ja pyytänyt ilmoitusta siitä, hyväksyykö kaupunki osakkeiden luovutushinnaksi arviomiesten laskeman hinnan osaketta kohti, joka on 11 674 mk. Kaupungin lähivuosien tuberkuloosisairaansijojen tarve on arvioitu seuraavaksi: 183 sairaansijaa v. 1970, 245 v. 1975 ja 280 v. 1980. Laakson sairaalassa, joka edelleenkin tulee toimimaan kaupungin tuberkuloosisairaanhoidon keskuspaikkana, on n. 200 tuberkuloosisairaansijaa. Kun kaupungin osuus Kiljavan ja Meltolan parantoloissa on 192 sairaansijaa, ylittää tuberkuloosisairaansijojen määrä n. 100:lla kaupungin lähivuosien tarpeen. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista luopua Kiljavan parantolan 58 sairaansijasta. Kaupunginvaltuusto päätti, että Kiljavan parantola Oy:n hallintomuodon uudelleen järjestelyn yhteydessä kaupunki luopuu käytössään olevista enintään 58 sairaansijasta Kiljavan parantolassa. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myymään luovutettavia sairaansijoja vastaavan määrän kaupungin omistamia yhtiön osakkeita hintaan 11 674 mk osakkeelta sillä edellytyksellä, että luovutus tapahtuu kertomusvuoden aikana (22.2. 162 §).

Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä tehdyn sopimuksen uusiminen. Ahtelan lomakotia oli jo usean vuoden ajan käytetty kaupungin sairaalain toipilaskotina, viimeksi oli tästä tehty sopimus v. 1964. Virkamiesliitto oli ilmoittanut irtisanovansa mainitun sopimuksen 1.6. lukien hoitotoiminnan kannattamattomuuden takia. Käydyissä neuvotteluissa liitto ilmoitti olevansa halukas jatkamaan ko. toimintaa uuden sopimuksen pohjalla. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Virkamiesliiton kanssa seuraavan sopimuksen Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina 1.6. alkaen:

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Virkamiesliitto — Tjänstemannaförbundet -yhdistyksen välillä on tehty seuraava sopimus toipilaspaikkojen varaamisesta helsinkiläisiä potilaita varten Ahtelan toipilaskoti -nimisestä yksityisestä sairaanhoitolaitoksesta, joka sijaitsee Sipoon pitäjän Masabyn kylässä:

1) Hoitokausi alkaa vuosittain kesäkuun 1 pnä ja päättyy seuraavan toukokuun 31 pnä.

2) Kaupunki sijoittaa toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettaviksi enintään kolmekymmentäviisi (35) toipilasta niin pitkäksi aikaa kuin Marian sairaala määrää. Toipilaat eivät pääosaltaan saa olla vuodepotilaita, tarttuvaa tautia sairastavia eivätkä asosiaalisia henkilöitä.

3) Hoitoon sisältyy täysi ylläpito hoidon edellyttämine dieettiruokineen.

4) Marian sairaala vastaa toipilaiden lääkärinhoidosta ja lääkkeistä sekä mahdollisesti tarvittavista hoitovälineistä.

5) Virkamiesliitto — Tjänstemannaförbundet palkkaa toipilaskotiin sairaanhoitajatyövoimaa siten, että koulutettu sairaanhoitaja on paikalla saatavissa kaikkina vuorokauden aikoina.

6) Marian sairaala vastaa toipilaiden kuljetuksesta toipilaskotiin ja sieltä pois sekä heidän sosiaalihuollostaan.

7) Korvauksena toipilaiden hoidosta kaupunki maksaa Virkamiesliitolle 1.6.1967 lukien 23 mk hoitopäivältä siten, että korvaus sidotaan tilastollisen päätoimiston »Tilastokatsauksia» -nimiseen julkaisuun sisältyvään palkansaajien ansiotasoindeksiin. Perusarvoksi indeksiä laskettaessa otetaan vuoden 1966 I—IV neljänneksen painotettu keskiarvo, jota vastaa v:n 1965 pistearvo 228.

8) Virkamiesliitto laskuttaa hoitopäivämaksuennakon 33 toipilaan mukaan vuosineljänneksittäin vuosineljänneksen alussa käyttäen edellä mainitusta indeksistä saatavissa olevia ennakkotietoja.

9) Hoitopäivämaksuennakoiden ja hoitopäivien tarkistus tapahtuu vuosittain välittömästi sen jälkeen, kun palkansaajien ansiotasoindeksi edelliseltä vuodelta on julkaistu.

Lopputilitystä tehtäessä sovelletaan vuoden kaikkien kuukausien hoitopäivämaksuihin vain yhtä, edellä mainituin tavoin määriteltyä indeksilukua.

10) Riippumatta siitä, kuinka monta toipilasta kaupunki osoittaa hoidettaviksi hoitokotiin, se sitoutuu maksamaan korvauksen vähintään 30 toipilaan hoidosta, niin kauan kuin sen käytettävissä on vähintään 35 toipilaspaikkaa.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 1.6.1967 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota yhden vuoden irtisanomisajalla (24.5. 408 §).

Allergiatutkimussäätiön kanssa tehdyn sopimuksen uusiminen. Kustannustason muuttumisen vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Allergiatutkimussäätiön kanssa seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Allergiatutkimussäätiö—Stiftelsen för Allergiforskning -nimisen säätiön, jota jäljempänä kutsutaan säätiöksi, välillä on tänään tehty seuraava sopimus hoitopaikkojen varaamisesta helsinkiläisiä potilaita varten allergiasairaalassa seuraavilla ehdoilla:

Sopimuspuolet toteavat 8.10.1955 tekemänsä sopimuksen nojalla seuraavaa:

1) Säätiö on rakentanut Helsingin kaupungin 15. kaupunginosan korttelissa n:o 635 olevalle tontille n:o 1 allergiasairaalan, joka käsittää 75 hoitopaikkaa, poliklinikan ja laboratorion.

2) Säätiö on hankkinut sairaalan toiminnalle tarpeellisen irtaimiston ja on velvollinen huolehtimaan sairaalan jatkuvasta ylläpitämisestä.

3) Kaupunki on varannut allergiasairaalasta 30 hoitopaikkaa sellaisia potilaita varten, joilla on täällä kotipaikkaoikeus tai joille kaupunki muutoin on velvollinen järjestämään sairaalahoitoa.

4) Kaupunki on myöntänyt sairaalan perustamiskustannuksia varten säätiölle lainaksi 25 v:n ajaksi 15 000 mk jokaista kohdassa 3) mainittua hoitopaikkaa kohden eli yhteensä neljäsataaviisikymmentätuhatta (450 000) mk, josta on tehty erillinen 5.1.1962 päivätty velkakirja.

5) Kaupunki voi irtisanoa lainan maksettavaksi sopimusaikana vain siinä tapauksessa, että säätiö lopettaa tämän sopimuksen mukaan rakennetun sairaalan ylläpidon tai ettei säätiö muutoinkaan täytä tässä sopimuksessa tahi em. velkakirjassa mainittuja ehtoja.

6) Sairaalaan otetaan muihin sinne pyrkiviin potilaisiin nähden etuoikeutettuina hoidettaviksi kohdassa 3) tarkoitettuja potilaita niin monta kuin sanotun kohdan mukaan varatuista hoitopaikoista kulloinkin on käyttämättä.

Sopimuspuolet ovat tänään tekemällään sopimuksella päättäneet kumota 8.10.1955 tekemänsä sopimuksen kohdat 8)—12) ja hyväksyä sopimukseen seuraavat uudet lisäehdot:

7) Kaupunki luopuu perimästä säätiöltä 8.10.1955 päivätyn sopimuksen mukaista hyvitystä säätiön v. 1965—1967 saamasta valtionavusta.

8) Kaupunki maksaa säätiölle v. 1967 hoidetuista 3) kohdassa mainituista potilaista kertakaikkisena korvauksena 38 mk hoitopäivältä.

9) v:lta 1968 ja sitä seuraavilta vuosilta kaupunki maksaa säätiölle korvauksen, jonka perusarvo on 40 mk hoitopäivältä, siten että korvaus sidotaan Sairaalaliiton vuosittain julkaiseman Suomen sairaalataloustilaston kohdan »Muut keskussairaalat» varsinaisten menojen mukaan laskettuun hoitopäiväkustannukseen, joka v:n 1965 tilaston mukaan on 54.77 mk, siten että perusarvoksi indeksiä laskettaessa otetaan vastaava v:n 1966 määrä, joka merkitään 100:lla.

Edellä mainittu indeksi lasketaan ensimmäisen kerran v:lta 1968 maksettavien hoitopäiväkorvausten osalta.

Vuosittain aina kunkin vuoden alkupuolis-

kolla, jolloin mainittu tilasto edelliseltä vuodelta ei ole vielä valmistunut, kaupunki maksaa säätiölle hoitopäiväkorvauksen 3) kohdassa mainituista potilaista edellisen vuoden lopullisen tilityksen suuruisena siksi, kunnes em. tilasto valmistuu.

Laskutus tapahtuu kuukausittain kaupungin käyttämien hoitopäivien lukumäärän mukaan.

10) Säätiö on oikeutettu perimään itselleen 3) kohdassa mainittujen potilaiden hoidosta samansuuruisen maksun, mikä peritään kulloinkin kaupungin paikallissairaaloissa. Säätiö ei ole oikeutettu perimään 3) kohdassa tarkoitetuilta potilailta muita maksuja.

11) Kaupunki on oikeutettu tarkistamaan sopimusta, mikäli hoitopäivää kohti laskettu säätiön saama valtionapu vuosittain nousee v:n 1966 määrästä enemmän kuin 9) kohdassa mainitun indeksin mukainen keskussairaaloiden hoitopäivää kohti laskettu kustannustaso. Myös siinä tapauksessa, että valtionapua saavien paikallissairaaloiden hoitopäivämaksut muuttuvat, on kaupungilla oikeus tarkistaa sopimusta tältä osin. Ennen mahdollisia tarkistuksia on asiasta neuvoteltava sopimuspuolten kesken.

12) Kaupunki on oikeutettu nimeämään yhden edustajan ja hänen varamiehensä säätiön hallintoneuvostoon sekä lisäksi yhden tilintarkastajan ja hänen varamiehensä.

13) Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1967 ja se on voimassa v:n 1987 loppuun saakka, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota yhden vuoden irtisanomisajalla.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle (24.5. 409 §).

Paikallissairaalain poliklinikkatoiminnan valtionapua koskevassa aloitteessa vt Melin ym. olivat esittäneet, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kääntymään Kaupunkiliiton puoleen sellaisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi, joka asettaisi paikallissairaalain poliklinikkatoiminnan valtionapuun nähden samaan asemaan keskus- ja aluesairaaloiden vastaavan toiminnan kanssa. Keskussairaaloiden poliklinikkatoiminnasta suoritettava valtionapu on lain mukaan 50 % ja aluesairaaloiden vastaava valtionapu 40—50 % osakaskuntien taloudellisesta kantokyvystä riippuen. Paikallissairaaloiden poliklinikkatoimintaa varten ei sen sijaan saada valtionapua, vaikka nämä sairaalat useissa kaupungeissa harjoittavat varsin laajaa poliklinikkatoimintaa. Sairaalalautakunta mainitsi, että kertomusvuoden alusta voimaan tullut sairaalalaki ei oikeuttanut saamaan valtionapua paikallissairaaloiden ko. toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin. Koska lain sanamuoto oli tulkinnanvarainen, oli kaupunki hakenut muutosta lääkintöhallituksen kielteiseen päätökseen mainittujen poliklinikoiden käyttökustannusten valtionavun osalta. Korkein hallinto-oikeus ei ollut muuttanut lääkintöhallituksen päätöstä. Mainitun epäkohdan poistamiseksi oli kaupunginhallitus 30.11. päättänyt tehdä Suomen Kaupunkiliitolle esityksen toimenpiteisiin ryhtymisestä sellaisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi, että paikallissairaalain poliklinikkatoiminnan käyttökustannuksia varten saataisiin samanlainen valtionapu kuin keskus- ja aluesairaaloille myönnetään. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 935 §).

Yksityisissä sairaanhoitolaitoksissa hoidettavien helsinkiläisten kroonikkopotilaiden määrän selvittämisestä ja hoitopäivämaksujen yhtenäistämisestä v. 1962 tekemässään aloitteessa vt Paasivuori ym. toivat esiin ne vaikeudet, joita pysyvästi sairaiden hoitoon saaminen aiheutti. Kun potilaan akuutti sairausvaihe oli hoidettu, oli hänen pakko siirtyä pois sairaalasta, ja tällöin oli turvauduttava kalliisiin yksityisiin sairaaloihin tai hoitokoteihin, koska kroonikkopotilasta ei useinkaan pystytä kotona hoitamaan. Aloitteentekijät ehdottivat, että suoritettaisiin täsmällinen tutkimus yksityisissä hoitokodeissa ja sairaaloissa olevista potilaista ja heidän maksukyvystään ja että kaupunki maksaisi helsin-

kiläisten potilaiden osalta yksityisten hoitopaikkojen ja kaupungin omien hoitopaikkojen hoitopäiväkustannusten välisen erotuksen. Sairaalalautakunta oli lausunnossaan todennut pitkäaikaisesti sairaiden hoitopaikoista olevan puutetta ja että puute oli erittäin suuri sellaisten potilaiden osalta, jotka jonkin verran varallisuutta omaavina tai muuta eläkettä kuin kansaneläkettä saavina eivät pääse huoltoviranomaisten hallinnassa oleviin laitoksiin. Huoltoviraston ilmoituksen mukaan oli helsinkiläisiä hoitavissa yksityisissä vanhainkodeissa v. 1962 yht. 1 676 ja yksityisissä sairaskodeissa 278 hoitopaikkaa. Tilastojen mukaan n. 40 % yksityisten sairaskotien potilaista oli kaupungin sairaaloista tulleita ja suurin osa huoltoviraston niihin sijoittamista oli Koskelan sairaskodista siirrettyjä. Hoitopäivämaksu oli v. 1962 yleensä 17 mk kahden tai useamman henkilön huoneessa ja 22 mk yhden henkilön huoneessa, lisäksi perittiin korvaus erikoislääkkeistä ja lääkärin käynneistä. Kaupungin sairaaloissa oli hoitopäivämaksu 6 mk ja yli kuukauden menevältä ajalta 4.50 mk vuorokaudelta sekä Koskelan sairaskodissa 6 mk. Kaupungin akuuttisairaaloiden vuodeosastoilla oli keskimääräinen bruttohoitopäiväkustannus v. 1961 n. 49 mk ja vastaava nettokustannus 30 mk ilman poliklinikkakustannuksia. Kivelän sairaalassa, jossa on eniten pitkäaikaisesti sairaiden hoitopaikkoja, olivat vastaavat luvut 32.92 ja 18.86 mk. Vuoden 1962 kustannukset olivat n. 10 % korkeammat. Koska kaupunki ei pystynyt rakentamaan riittävästi pitkäaikaisten sairaiden hoitopaikkoja, kannattaisi kaupungin lautakunnan mielestä maksaa yksityisille sairaanhoitolaitoksille tietty korvaus niissä hoidetuista helsinkiläispotilaista. Huoltolautakunta mainitsi lausunnossaan, että sen antamaa maksusitoumusta vastaan hoidettiin v. 1962 yksityisissä sairaskodeissa 259 henkilöä ja v. 1963 vastaavasti 475 henkilöä. Näitä hoitokoteja oli v:n 1964 alussa käytössä yhdeksän. Kaupunginhallituksen mielestä olisi perusteellisesti tutkittava yksityisten sairaaloiden, sairaskotien ja muiden vastaavien sairaanhoitolaitosten entistä yleisempi hyväksikäyttö kaupungin sairaala- ja hoitolaitosten kokonaissuunnitelmia laadittaessa. Lääkintöhallitus oli v. 1962 maininnut, että tavoitteeksi olisi asetettava se, että kaikki pitkäaikaista hoitoa tarvitsevat potilaat tulevaisuudessa hoidettaisiin yleissairaalalaitoksen yhteydessä. Kaupunginhallitus asetti v. 1965 hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan valmistelemaan ja laatimaan toimintasuunnitelmat sairaala-, huolto- ja avohuoltolaitoksia varten erityisesti ottaen huomioon näiden alojen yhteistoiminnan kehittämisen ja toteuttamisen. Tämän vuoksi kaupunginhallitus päätti 1.11.1967 hylätä huoltolautakunnan esityksen erityisen komitean asettamisesta tutkimaan aloitteessa tarkoitettua asiaa ja kehotti samalla hoitolaitosten suunnittelutoimikuntaa tutkimuksen perusteella laatimaan selvityksen siitä, onko pitkäaikaisten potilaiden hoitotarpeen tyydyttämiseksi tarpeellista ja tarkoituksenmukaista varata kaupungin käyttöön hoitopaikkoja yksityisistä sairaaloista, sairaskodeista ym. Samalla olisi tutkittava, millä tavoin hoitomaksukysymys tällöin olisi järjestettävä. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta asettamaan erityisen komitean kiireellisesti tutkimaan aloitteessa tarkoitettua asiaa (8.11. 847 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltovirasto. Virkojen perustaminen (7.6. 476 §, 6.9. 648 §, kunn.as.kok. n:o 149).

Kodinhoitajien palkkausjärjestelmän tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kodinhoitajien kokonaispalkkausjärjestelmän toteutettavaksi Helsingin kaupungin

9. pl:n mukaan, lukuun ottamatta kolmea jo 9. pl:ssa olevaa kodinhoitajan virkaa, jotka siirrettiin 10. pl:aan (22.2. 173 §, 8.3. 199 §).

Kodinhoitajille kaupungin varoista suoritettava korvaus vahvistettiin kodinhoitotoiminnan ohjesäännön 10 §:n mukaisesti 1.65 mk:ksi aterialta 1.1. lukien. Palkkalautakunnalle myönnettiin oikeus vastaisuudessa vahvistaa kodinhoitajille kulloinkin suoritettava ateriakorvaus siten, että vahvistaminen toteutetaan samanaikaisesti ja samoja perusteita noudattaen kuin lautakunta vahvistaa luontoisetusäännön mukaisesti sairaaloissa ja huoltolaitoksissa aterioivalta henkilökunnalta perittävät ateriamaksut (8.3. 200 §).

Kodinhoitoavusta perittävien korvausten perusteiden vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti esittää sosiaaliministeriölle, että ministeriö oikeuttaisi huoltolautakunnan kunnallisesta kodinhoitoavusta v. 1966 annetun lain 4 §:n perusteella perimään muilta kuin varattomilta ja vähävaraisilta kodinhoitoavun saajilta yksittäistapauksissa erityisten syiden perusteella korvauksena enintään 24 mk työpäivältä eli enintään 3 mk työtunnilta. Samalla kaupunginvaltuusto vahvisti huoltoviraston palveluksessa olevien kotiavustajien suorittamasta kodinhoitotyöstä perittävän korvauksen enimmäismääräksi 2.50 mk työtunnilta ja kehotti huoltolautakuntaa antamaan kodinhoitotoimistolle yksityiskohtaiset ohjeet tämän korvauksen perimisestä noudattamalla soveltuvin osin kodinhoitoavusta perittävien korvausten periaatteita. Sosiaaliministeriö oli 14.8. suostunut tehtyyn esitykseen (21.6. 540 §, 6.9. 605 §).

Testamenttilahjoitus. Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään ent. keittiöapulaisen Milja Kortesluoman 31.3. 1955 tekemän testamentin perusteella lautakunnalle luovutetun omaisuuden testamentin määräysten ja lautakunnan 14.4. tekemän esityksen mukaisesti lautakunnalta yhteiskunnallista huoltoa saavien henkilöiden taloudellisen aseman tukemiseen ja auttamiseen (24.5. 416 §).

Vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksutaksan vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti 1) vahvistaa huoltolautakunnan alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa hoidettavina olevilta henkilöiltä 1.9. lukien perittävän hoitomaksun 6 mk:ksi hoitovuorokaudelta kuitenkin siten, että sanottujen laitosten ylilääkäreiden, apulaisylilääkäreiden, osastolääkäreiden ja erikoislääkäreiden yksityispotilaina hoidettavilta henkilöiltä peritään erikoismaksuluokan mukaisesti hoitopaikasta 1 hengen huoneessa 20 mk, 2 hengen huoneessa 12 mk ja useamman kuin 2 hengen huoneessa 6 mk hoitovuorokaudelta ja 2) kumota v. 1957 ja 1961 tekemänsä päätökset huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksujen vahvistamisesta. Päätös yleisen hoitomaksutaksan osalta alistettiin sosiaaliministeriön ja muilta osin lääninhallituksen vahvistettavaksi. Sosiaaliministeriö vahvisti 4.10. hoitomaksutaksaa koskevan päätöksen siten, että se Hirvihaaran, Kulosaaren, Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkotien osalta, joille ministeriö ei aikaisemmin ollut vahvistanut hoitomaksutaksaa, on 6 mk vuorokaudessa ja että yleinen hoitomaksu 1.9. lukien Koskelan sairaskodissa ja Kustaankartanon vanhainkodissa korotetaan 4.50 mk:sta 6 mk:aan hoitovuorokaudelta (6.9. 649 §, 8.11. 810 §).

Eräiden vanhustenhuoltolaitosten hoitopaikkojen merkitseminen lääkintöhallituksen laitossairaalaluetteloon. Kaupunginvaltuusto päätti esittää sosiaaliministeriölle, että ministeriö tekisi lääkintöhallitukselle esityksen Koskelan sairaskodin 1 117 hoitopaikan ja 25 päivähoitopaikan sekä Kustaankartanon vanhainkodin sairasosastoissa olevien 147 hoitopaikan, Roihuvuoren vanhainkodin 216 hoitopaikan ja Riistavuoren vanhainkodin 114 hoitopaikan merkitsemisestä lääkintöhallituksessa pidettävään ns. laitossairaalaluetteloon. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan lisäponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin-

hallitus valvoo, etteivät varattomien ja vähävaraisten vanhusten, erityisesti hoivatapausten ja kroonikkojen asianmukaiset hoitomahdollisuudet ja niiden kehittäminen vaarannu. Ministeriö oli 26.1. tehnyt lääkintöhallitukselle eo. päätöksen mukaisen esityksen. Samalla ministeriö oli kiinnittänyt huomiota siihen, että olisi aiheellista ryhtyä toimenpiteisiin Roihuvuoren ja Riistavuoren vanhainkotien muuttamiseksi sairaskoti-nimisiksi, koska näiden laitosten toiminta lähinnä vastaa sairaalamaisen pitkäaikaisen hoidon antamista. Lääkintöhallitus oli 17.4. hyväksynyt kaupunginvaltuuston tekemän ehdotuksen. Lisäksi lääkintöhallitus oli v. 1928 apteekkilaitoksesta annetun lain perusteella päättänyt antaa näille laitossairaaloille luvan hankkia, valmistaa ja jakaa lääkkeitä potilaille lääkintöhallituksen yleiskirjeessä n:o 1369 annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti (11.1. 35 §, 10.5. 362 §).

Vanhustenhuoltolaitosten eräiden lääkäreiden oikeuttaminen hoitamaan erikoismaksuluokan potilaita. Kaupunginvaltuusto päätti, että Koskelan sairaskodissa ja Kustaankartanon vanhainkodissa annetaan, sikäli kuin se käytännössä on mahdollista, myös kliinisten osastojen osastolääkäreille samoin kuin mentaaliosaston psykiatrille, silmätautien erikoislääkärille sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkärille oikeus hoitaa samanaikaisesti enintään kahta erikoismaksuluokan potilasta sekä vastaavasti röntgen-, anestesia- ja laboratorioalojen erikoislääkäreille virka-asemasta riippumatta yhtä potilasta kuitenkin siten, ettei saman laitoksen lääkäreille myönnettyjen erikoismaksuluokan käyttöoikeuksien yhteismäärä saa ylittää 10 % laitoksen sairaansijojen kokonaismäärästä (8.3. 203 §).

Koskelan sairaskodin lääkärin ym. virkojen perustaminen, nimikkeiden muuttaminen ja eräiden virkojen lakkauttaminen (10.5. 363 §, 7.6. 469, 476 §, 21.6. 541 §, 4.10. 740 §, 18.10. 780 §, 8.11. 828 §, kunn.as.kok. n:o 149). Perustaessaan kuntouttamislääkärin viran huoltolautakunnan alaisiin vanhustenhuoltolaitoksiin kaupunginvaltuusto samalla määräsi, että sairaskodin kuntouttamistoiminnan erikoislääkärin on ilman eri korvausta annettava asiantuntija-apua muille huoltolautakunnan alaisille vanhustenhuoltolaitoksille potilaiden kuntouttamista koskevissa asioissa sekä lisäksi pyrittävä kehittämään ja tehostamaan vanhustenhuoltolaitosten kuntouttamistoimintaa (4.10. 741 §). Sairaskotiin oli päätetty perustaa 1.1.1968 lukien 28. pl:aan kuuluva osastolääkärin virka ja samalla päätettiin, että sairaskodin psykiatrille, lääket.lis. Taimi Tapiovaaralle, jos hänet 1.1.1968 lukien nimitetään mentaaliosaston osastolääkärin virkaan, suoritetaan henkilökohtaisena palkanlisänä, niin kauan kuin hän hoitaa sanottua virkaa, nykyisen palkkauksen eli valtion A 29 palkkausluokan edellyttämän palkan ja psykiatreille suoritettavan sairaalalisän mukaisen palkkauksen sekä osastolääkäreille suoritettavan valtion A 28 palkkausluokan edellyttämän palkan sairaalalisineen välinen erotus (7.6. 477 §).

Koskelan sairaskodin asuntolarakennusten ja H-rakennuksen liittämisestä paikalliseen lämmitysverkkoon aiheutuvien töiden suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 28 600 mk (5.4. 293 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Koskelan sairaskodin G-rakennuksen 20.5. päivätyt muutospiirustukset (21.6. 536 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa kiitollisena vastaan edesmenneen kirjailijan Elsa Sahlbergin (Sahlberg-Sarro) kaupungille testamenttaaman kuvanveistäjä Matti Hauptin veistoksen sijoitettavaksi testamentin määräysten mukaisesti sairaskodin aulaan (7.6. 466 §).

Kustaankartanon eräiden virkojen järjestely (7.6. 469, 476, 477 §, 4.10. 740 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Roihuvuoren vanhainkoti. Eräiden virkojen perustaminen ja kolmen sairaanhoitajan viran lakkauttaminen (7.6. 476 §, 4.10. 740 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Torpan vanhainkodin toiminnan lopettamisen takia kaupunginvaltuusto päätti lopettaa vanhainkodin johtajan, keittäjän ja kahden hoitoapulaisen virat 1.1.1968 lukien (8.11. 827 §).

Riistavuoren vanhainkoti. Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan perustamaan Riistavuoren vanhainkotiin 11 hoitopaikkaa käsittävän väliaikaisen vanhainkotiosaston. Hoivaosastorakennuksen pohjakerroksen muuttamisesta vanhainkotiosastoksi aiheutuvia töitä varten myönnettiin 9 340 mk (11.1. 36 §).

Suursuon vanhainkodin eräiden virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Koskelan sairaskodin G-rakennuksen saneeraustöiden alkamisen johdosta jouduttiin toistaiseksi sulkemaan 230 hoitopaikkaa ja seuraavat virat siirtämään haltijoineen 1.1. 1968 Suursuon vanhainkotiin: viisi osastonhoitajan virkaa (16), viisi apulaisosastonhoitajan virkaa (14), neljä sairaanhoitajan virkaa (13), 53 hoitajan virkaa (10) ja 21 hoitoapulaisen virkaa (5) (20.9. 704 §).

Kaupunginvaltuusto päätti esittää sosiaaliministeriölle, että ministeriö tekisi lääkintöhallitukselle esityksen Suursuon vanhainkodin 260 hoitopaikan merkitsemisestä lääkintöhallituksessa pidettävään laitossairaalaluetteloon (21.6. 539 §).

Suursuon vanhainkodin yhteydessä päätettiin aloittaa vanhusten päiväkotitoiminta huoltolautakunnan esittämällä tavalla siten, että toiminnassa noudatetaan samoja periaatteita kuin Riistavuoren vanhainkodin päiväkotitoiminnassa ja siten, ettei päiväkotiin otettavilta vanhuksilta toistaiseksi peritä korvausta annetusta hoidosta (7.6. 467 §).

Suursuon vanhainkodin henkilökunnan asuinrakennuksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi v:n 1964 ja 1965 talousarvioihin uusia vanhainkoteja ja uusia vanhusten asuntoloita varten merkityistä määrärahoista, niiden käyttötarkoitusta osittain muuttaen, yht. 500 000 mk sekä v:n 1965 ja 1966 vastaavista määrärahoista yht. 180 000 mk ko. asuinrakennuksen pihatöiden ja rakennustyöhön liittyvien alaurakkasopimusten mukaisten loppuerien sekä indeksikorotusten suorittamiseen (19.4. 326 §, 20.9. 710 §).

Myllypuron sairaskoti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan laatiman Myllypuron sairaskodin perustamissuunnitelman, toiminnallisen periaateohjelman ja huonetilaohjelman sekä arkkitehtien Erkki Helamaan ja Veijo Martikaisen laatimat, 31.1. päivätyt sairaskodin luonnospiirustukset (22.3. 257 §).

Pukinmäen vanhusten asuintalo. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkit. Matti Hakurin laatimat, 20.4. päivätyt Pukinmäen vanhusten asuintalon luonnospiirustukset (21.6. 535 §).

Vanhusten asuntotilanteen parantamista koskevassa, 9.2.1966 tehdyssä aloitteessaan huomauttivat vt Karkinen ym., että vanhusten asunto-oloista v. 1965 julkaistun tilaston mukaan suuri osa helsinkiläisistä vanhuksista asui huonoissa ja puutteellisissa asunnoissa. Esimerkiksi huoltoapua saavilta vanhuksilta puuttui keittomahdollisuus lähes joka toiselta ja WC joka kolmannelta, sitä paitsi joka kolmannella oli asuintilaa käytettävissään vähemmän kuin kohtuullisiksi katsottavat minimitilat 9—10 m². Huoltoapua saavista vanhuksista maksoi 23 % vuokraa puolet tai sitä suuremman osan kuukausituloistaan. Kaiken kaikkiaan oli 20 % helsinkiläisistä vanhuksista paremman asunnon tarpeessa ja laitospaikkoja tarvittaisiin kaikkiaan n. 6 200. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin vanhusten asuntotilanteen parantamiseksi v. 1965 voimaan tulleen kansaneläkelain muutoksen perusteella Kansaneläkelaitokselta saatavaa lainoitusta hyväksi käyttäen. Kaupunginhallitus totesi aloitteen johdosta, että kaupunginvaltuusto käsitellessään v. 1966 Kansaneläkelaitoksen ilmoitusta Finlands Svenska Söndagsskolför-

bund -nimisen yhdistyksen laina-anomuksen hylkäämisestä kehotti kaupunginhallitusta esittämään Suomen Kaupunkiliitolle sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, että Kansaneläkelaitoksen lainavaroja saataisiin kansaneläkelain ja -asetuksen määräämin ehdoin yleishyödyllisten järjestöjen Helsinkiin rakennuttamia vanhusten asuintaloja varten. Esitys oli tehty 6.10.1966. Vanhusten asuntokomitea, joka 11.1.1967 oli jättänyt kaupunginhallitukselle toisen mietintönsä, oli myös kiinnittänyt huomiota aloitteessa tarkoitettujen lainojen saamiseen ja samalla ehdottanut, että sosiaaliministeriölle tehtäisiin esitys, että ko. rakennustoimintaan tarkoitettuja laina-anomuksia Kansaneläkelaitoksessa käsiteltäessä otettaisiin huomioon pääkaupungissa vallitseva kustannustaso. Kaupunginhallitus päätti 2.2. tehdä ministeriölle kyseisen esityksen sekä lähettää Kansaneläkelaitokselle tiedoksi komitean mietinnön ja jäljennöksen ministeriölle lähetetystä esityksestä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (8.3. 216 §).

Vanhusten saunottamista kaupungin toimesta koskevassa aloitteessaan olivat vt Turtiainen ym. esittäneet, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että kaikki helsinkiläiset vanhukset, joilla ei ole mahdollisuuksia omin avuin tai omaistensa turvin päästä saunaan, voitaisiin heidän toivomuksestaan kohtuullisin väliajoin saunoittaa kaupungin toimesta.

Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan huoltoviraston kodinhoitotoimiston hoidettavana olevista n. 470 vanhuksesta arvion mukaan n. 220:llä ei ollut omassa kodissaan mahdollisuutta ammekylpyyn. Kunnallisten kodinhoitajien tehtävänä oli mm. auttaa vanhuksia kylpemisessä, mikäli näillä asunnossaan oli kylpyhuone. Jos vanhus ei voinut käydä yleisessä saunassa, oli hänelle pyritty järjestämään kylpemismahdollisuus desinfioimislaitoksen saunassa. Laitoksen kylvettämis- ja kuljetusmahdollisuuksia olisikin lautakunnan mielestä tehostettava entisestään. Terveydenhoitolautakunnan mielestä ei desinfioimislaitoksen kylvetyskapasiteettia voida ilman perusteellisia rakenteellisia muutoksia ja laitoksen varsinaisen tehtävän kärsimättä laajentaa siinä määrin, että se pystyisi tyydyttämään huoltolautakunnan esittämän kylvetystarpeen, aloitteessa mainitusta tavoitteesta puhumattakaan. Lautakunta esitti tämän vuoksi, että tutkittaisiin, mitä mahdollisuuksia olisi käyttää yleisiä saunoja sekä kaupungin omistamien vanhusten asuntoloiden ja vanhainkotien saunoja esitettyyn tarkoitukseen. Uusia vanhainkoteja suunniteltaessa olisi niiden kylpyosastot rakennettava siten, että niissä voitaisiin kylvettää myös lähiympäristössä asuvat vanhukset. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli edellä tarkoitettuja kylvetysjärjestelyjä jo toteutettu Koskelan sairaskodin ja eräiden vanhainkotien päiväosastojen puitteissa ja tarkoituksena oli kehottaa terveydenhoitovirastoa ja huoltovirastoa tutkimaan vanhusten saunomismahdollisuuksien parantamista sekä huoltolaitosten suunnittelutoimikuntaa ottamaan tämä asia huomioon suunnitelmissaan. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (8.3. 213 §).

Tervalammen maatilan 5. pl:aan kuuluva karjanhoitoapulaisen virka päätettiin lakkauttaa 1.6. lukien (10.5. 365 §).

Lämmittelyhallin aikaansaamiseksi koditomille talvikuukausien ajaksi olivat vtt v. Martens ja Hakulinen ym. tehneet aloitteita, edellinen 1.12.1965 ja 25.1.1967 sekä Hakulinen vm. päivänä. V. Martens ehdotti toimenpiteisiin ryhtymistä lämmittelyhallin aikaansaamiseksi niille n. 100—200 henkilölle, jotka kylmien talvikuukausien aikana ilman asuntoa olevina olivat vaarassa paleltua kuoliaiksi. Tämä ryhmä oli jaettavissa kolmeen osaan, joista ensimmäiseen kuuluivat ne, jotka alkoholinkäyttötapojensa tai yhteiskuntaan sopeutumattomuutensa takia miltei jatkuvasti olivat työttömiä ja koditomia, toinen ryhmä muodostui vielä toistai-

seksi normaaleista, vastuuntuntoisista henkilöistä, jotka työttömyysalueilta ovat tulleet pääkaupunkiin työtä etsimään, kolmannen ryhmän muodostivat ne kodittomat, jotka olivat päässeet laitoksista tai sairaaloista, eivätkä olleet saaneet kattoa päänsä päälle. Kun ensimmäiseen ryhmään kuuluvat eivät kauaa voineet asua järjestyneissä oloissa ja kun kaupunki ei toiseen ryhmään kuuluvia varten voi rakentaa yömajoja lisäämättä jo ennestäänkin suurta muuttoliikettä kaupunkiin ja kun kolmannen ryhmän osalta on kysymys vain lyhyeksi ajaksi järjestettävästä asunnosta, olisi lämmittelyhallin järjestäminen tarkoituksenmukaisinta. Tällaisen lämmittelyhallin hinta olisi vain n. 1 % Jäähallin kustannuksista, mutta se säästäisi kaupungin varoja mm. kalliiden sairaalamaksujen osalta. Vtt Hakulinen ja Ruohonen huomauttivat tekemässään aloitteessa, että Helsingissä yömajatoimintaa harjoittavat yhteisöt voivat vuorokausittain tarjota yösijan n. 3 000 kodittomalle. Tämän lisäksi on vielä n. 200 koditonta, joita mikään yömaja ei suostu ottamaan vastaan. Mainittujen 3 000 joukossa on runsaasti myös sellaisia, jotka käyvät työssä, mutta eivät ole saaneet itselleen vakinaista asuntoa, tämän vuoksi olisi kunnan huolehdittava asuntojen järjestämisestä heille. Huoltolautakunta oli aloitteiden johdosta ilmoittanut, että kaupungissa toimii 18 miesten yömajaa ja asuntolaa, joissa on kaikkiaan 3 003 vuodesijaa. Naisia varten oli käytettävissä 10 yleistä asuntolaa ja yht. 406 vuodesijaa, mikä vastasi tarvetta. Lisäksi oli alkoholisteja varten perustetuissa hoitokodeissa 70 paikkaa ja vapautuvia vankeja varten ylläpidettävä majoituspaikka 12 henkilölle. Vielä oli yömajoissa kertomusvuoden talvena otettu käyttöön 157 varavuodetta sekä järjestetty tilapäisiä yöoleskelupaikkoja Annankadulla ja Vaasankadulla sijaitsevissa seurakuntasaleissa yht. 80 miehelle. Yömajapaikkojen saamisen helpottamiseksi oli lisäksi talvikausina 1965/66 ja 1966/67 avattu yömajapaikkojen välityselin. Kaupunginhallitus kehotti v. 1962 huoltolautakuntaa seuraamaan tilapäisten majoituspaikkojen tarvetta ja niiden käyttöä sekä harkitsemaan tilapäisten majoituspaikkojen järjestämistä sellaisia henkilöitä varten, joilta järjestyssääntöjen perusteella kielletään pääsy muihin majoituspaikkoihin. Lisäksi oikeutettiin lautakunta asettamaan keskuudestaan jaosto mainittua asiaa tutkimaan. Majoitusjaoston osamietintö valmistui v:n 1963 keväällä. Lämmittelysuojan perustamista koskevasta asiasta jaosto saattoi antaa lausuntonsa vasta sen jälkeen, kun tämän majoitustoiminnan tarve olisi sen toimesta selvitetty. Koska majoitusjaosto edelleenkin jatkoi työtään, ei lautakunta puoltanut aloitteessa esitetyn toimikunnan asettamista. Vt v. Martensin ym. aloitteessa tarkoitettu lämmittelyhalli olisi kuitenkin kiireellisesti aikaansaatava. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli kaupungin omistamia eräitä suuriakin rakennuksia viime vuosina luovutettu tilapäiseen majoitustoimintaan. Majoitustoimintaa varten oli myös vuokrattu tontteja useista paikoista.Kaupungin myöntämän lainan turvin oli Helsingin uudet asuntolat Oy lisäksi ostanut korttelissa n:o 336 sijaitsevan kiinteistön Kaarlenkatu 7, johon voitiin järjestää viihtyisät asunnot lähes 200 yksinäiselle miehelle. Lisäksi oli käyty neuvotteluja tyhjillään olevan erään koulukiinteistön ostamisesta joko kaupungille tai Helsingin uudet asuntolat Oy:n käytettäväksi esim. yksinäisten miesten asuntolana. Kaupungin ao. viranomaisia oli myös kehotettu laatimaan suunnitelma miesten yömajatoiminnan väliaikaiseksi järjestämiseksi talvikautena 1967/68. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevat lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (6.9. 679 §).

Tarvittavan hoidon antamisesta juopumuksesta pidätetyille koskevassa aloitteessaan vtt Hakulinen ja Ruohonen huomauttivat, että alkoholismia, jota nykyään pidetään

sairautena, olisi pyrittävä parantamaan hoitoa antamalla eikä rankaisemalla. A-klinikoista saadut myönteiset tulokset ovat siitä selvänä osoituksena. Aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin ainakin kokeilemaan sitä, että juopumuksesta pidätetyt saisivat seuraavana päivänä tarvittavaa hoitoa. Nämä näkökohdat tulisi ottaa huomioon kaupungin uutta poliisitaloa suunniteltaessa. Poliisilaitos oli puoltanut hoidon järjestämistä juopumuksesta pidätetyille. Tällaista toimintaa varten tarvittaisiin kuitenkin erityinen vastaanottolaitos, jossa päivittäin voitaisiin käsitellä n. 300—400 potilasta, jos jokaiselle juopuneena tavatulle pyritään antamaan tarpeellista hoitoa. Tällaisten pidätettyjen määrä oli Helsingissä v. 1966 n. 45 000. Uuteen poliisitaloon ei ole suunniteltu juopuneiden säilytyspaikkoja, vaan tarkoituksena on säilyttää heidät asianomaisen poliisipiirin tiloissa. Huoltolautakunta esitti lausunnossaan mm., että kokeilu aloitettaisiin nuorista henkilöistä ja ensikertalaisista, minkä lisäksi päihtymyksen takia pidätetyt sairaat tai invalidit olisi myös vietävä huoltoasemalle. Lautakunta totesi, että v. 1965 pidätettiin 25 v. nuorempia henkilöitä keskimäärin 10 vuorokaudessa ja muiden ensikertalaisten luku oli suunnilleen yhtä suuri, mikä merkitsi n. 20 potilasta päivää kohti. Kun pidätykset tapahtuivat yleensä viikonloppuina, olisi n. 30 hoitopaikkaa käsittävä hoitoasema alkuvaiheessa riittävän suuri. Lautakunta oli puoltanut tarvittavien huonetilojen varaamista suunnitteilla olevasta poliisitalosta. Lisäksi olisi harkittava kokeiluluonteisen toiminnan aloittamista poliisilaitoksen Kallion piirissä, jonka poliisivartioasema sijaitsee samassa talossa kuin Hesperian sairaalan Kallion osasto (alkoholistisairaala) ja sen poliklinikka. Lautakunta esitti, että kaupunginhallitus pyytäisi Kaupunkiliittoa ryhtymään toimenpiteisiin joko poliisilain tai päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta annetun lain muuttamiseksi siten, että huollon antaminen juopumuksesta pidätetyille välttämättömän selviämisajan jälkeenkin olisi mahdollista vastoin asianomaisen tahtoa. Sairaalalautakunnan mielestä olisi suotavaa, että huoltopoliisin käytössä olisi psykiatrista lääkärityövoimaa valitsemassa pidätettyjen joukosta erikoishoitoon siirrettävät henkilöt. Kysymystä selvittämään olisi asetettava toimikunta, jossa olisivat edustettuina huolto-, poliisi- ja sairaalaviranomaiset. Raittiuslautakunta piti erittäin tärkeänä, että toimikunta asetettaisiin mahdollisimman pian jäämättä odottamaan valtakunnallista selvitystä ja lainmuutoksia. Helsingissä olisi pyrittävä kokeilemaan Ruotsissa ehdotetun kaltaisia menetelmiä jo tässä vaiheessa, koska Hesperian sairaalan myrkytyskeskukseen tuotujen päihtyneiden joukossa oli runsaasti sellaisia, jotka haluaisivat jäädä vapaaehtoisesti hoitoon nykyistä pitemmäksi ajaksi. Kaupunginhallitus päätti 7.9., ettei uuteen poliisitaloon suunnitella huonetiloja juopumuksen vuoksi pidätettyjen henkilöiden selviämis- ja vastaanottoasemaa varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, etteivät huolto-, sairaala- ja raittiuslautakunnan esitykset toistaiseksi antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin 1) että Suomen Kaupunkiliiton hallitusta pyydetään harkitsemaan esityksen tekemistä valtioneuvostolle juopumuksen tai muun päihtymystilan vuoksi pidätettyjen henkilöiden tarkoituksenmukaisen käsittelyn selvittämiseksi samoin kuin ehkä tarvittavista lainmuutoksista sekä 2) että jäljennökset lausunnoista lähetetään Helsingin poliisilaitokselle lautakuntien lausunnoissa poliisilaitoksen Kallion piirin sekä huoltopoliisin osalta tehtyjen esitysten harkitsemiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 718 §).

Toimikunnan asettamista määrittelemään pääkaupungin alkoholipolitiikan perusteita tarkoittavassa aloitteessa esittivät vt Ruohonen ym., että valtuusto määrittelisi ne

linjat, joita myös eri elimissä voitaisiin noudattaa. Näin päästäisiin nykyisestä sattumanvaraisuudesta määrätietoisempaan toimintaan, jossa otettaisiin huomioon alkoholin käytön vaarallinen lisääntyminen, kansalaisten lisääntyvä vapaa-aika, viihtyisyys ja varsinkin lisääntyvä matkailu. Nämä tavoitteet olisi määriteltävä kaikki valtuustoryhmät käsittävässä toimikunnassa, joka olisi kiireellisesti asetettava. Väkijuomaliikkeen kunnallisen tarkastajan ilmoituksen mukaan oli olutravintolakysymyksen ratkaisemiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja ottamalla huomioon kaupungin kasvu suunniteltu 20 olutravintolan perusmista kaupunkiin lähivuosien aikana. Nämä jakaantuisivat siten, että Kantaravintolat Oy saisi perustaa kaksi, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton jäsenosuuskunnat viisi, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan jäsenosuuskunnat neljä ja yksityiset ravintolanpitäjät yhdeksän ravintolaa. Alkoholiliikkeen hallintoneuvoston ilmoittama olutravintoloiden lukumäärä ja niiden jakoperuste ei sido kaupunginvaltuustoa, joka edelleenkin käsittelee jokaisen anniskeluanomuksen ja antaa siitä lausuntonsa Alkoholiliikkeen hallintoneuvostolle v. 1932 annetun väkijuomalain 8 §:n perusteella. Mainitun lain mukaan kaupunginvaltuustolla on ainakin kerran nelivuotisen toimintakautensa aikana mahdollisuus määritellä kantansa anniskeluoikeusanomuksiin nähden. Kaupunginvaltuutettujen vapaata harkintaa rajoittavia päätöksiä ei tällaisessa asiassa voitane tehdä. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (18.10. 796 §).

Testamenttilahjoitus. Koskelan sairaskodissa v. 1963 kuollut Anna Kuitunen oli v. 1954 tekemässään testamentissa määrännyt kaiken omaisuutensa huoltolautakunnalle täydellä omistusoikeudella eräillä ehdoilla. Kaupunginvaltuusto oikeutti lautakunnan käyttämään omaisuuden tastamentin määräysten ja lautakunnan 14.4. tekemän esityksen mukaisesti (24.5. 415 §).

Lastensuojelutoimi

Lastensuojeluviraston eräiden virkojen peperustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden talousarvioon merkityn lastensuojeluvirastoon palkattavan uuden tilapäisen psykiatrin kanssa saadaan tehdä virkasäännön mukaisesta palkkaluokituksesta poiketen sopimus 2 529.70 mk:n suuruisesta kuukausipalkasta kaupunginvaltuuston v. 1963 tekemän päätöksen mukaisesti ja kaupunginhallituksen täytäntöönpano-ohjeissa lähemmin määrätyllä tavalla (11.1. 34 §).

Lasten- ja nuorisonhuoltolaitokset. Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 20.12.1966 vahvistanut lastensuojelulautakunnan alaisissa lasten- ja nuorisonhuoltolaitoksissa annetusta hoidosta hoitovuorokaudelta perittävän korvauksen kaupunginvaltuuston 2.11.1966 (ks.s. 24) tekemän päätöksen mukaiseksi, paitsi että Kallion nuorisokodin osalta taksa oli vahvistettu 5.50 mk:ksi hoitovuorokaudelta (11.1. 15 §).

Outamon vastaanottokodin, Vastaanottokoti Lemmilän, Naulakallion vastaanottokodin, Metsäkummun hoitokodin ja Oppilaskoti Toivolan eräiden opettajanvirkojen palkkojen järjestely (24.5. 418 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Outamon vastaanottokodin 1.4. lukien 46 hoitopaikkaa käsittäväksi 3—osastoiseksi erityislastenkodiksi ja sosiaaliministeriö vahvisti 7.7. päätöksen siten, että muutoksen jälkeen kahdessa osastossa on kummassakin 14 hoitopaikkaa ja kolmannessa osastossa kaksi 9 hoitopaikkaa käsittävää alaosastoa (8.3. 202 §, 6.9. 607 §).

Riihenkulman, Malmin ja Kullatorpan lastenkotien eräiden virkojen järjestely (8.3. 204 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan aloittamaan Riihenkulman lastenkodin toiminnan 1.2. lukien ja samassa

yhteydessä muuttamaan Malmin lastenkodin toiminnan sekä lakkauttamaan Kullatorpan lastenkodin. Samalla hyväksyttiin Riihenkulman lastenkodissa annetusta hoidosta hoitovuorokaudelta perittävän korvauksen enimmäismääräksi 6 mk. Sosiaaliministeriö vahvisti 30.6. mainitun hoitomaksutaksan (6.9. 608 §).

Kaarelan nuorisokotiin päätettiin 1.1.1968 lukien perustaa 12. pl:aan kuuluva ohjaajan virka (7.6. 476 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan Malmilla Markkinatie 3:ssa sijaitsevaan kiinteistöön 6 hoitopaikkaa käsittävän Perhekoti-nimisen erityislastenkodin 1.5. lukien. Laitoksessa annetusta hoidosta perittävä korvaus hyväksyttiin 6 mk:ksi hoitovuorokaudelta. Laitoksen perustamista ja hoitomaksutaksan hyväksymistä koskeva päätös alistettiin sosiaaliministeriön vahvistettavaksi (8.3. 201 §).

Tutkinta-aseman johtajan, huoltotarkastajan ja hoitajan virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Päivölän lastenkodin vedensaannin turvaamista tarkoittavien töiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 33 100 mk (5.4. 294 §).

Kaupunginvaltuusto päätti

1) oikeuttaa lastensuojelulautakunnan

a) perustamaan 1.4. lukien lautakunnan käyttöön talosta Kumpulantie 1 ostettuihin IV kerroksen huonetiloihin 95 hoitopaikkaa käsittävän vajaamielisten päivähuoltolana toimivan Vaihetyökeskus-nimisen suojatyökeskuksen lautakunnan esittämällä tavalla ja

b) lopettamaan Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosaston 31.3. sekä

2) siirtää Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosaston 17. pl:aan kuuluvan taloudenhoitajan viran samoin kuin kolme 13. pl:aan kuuluvaa työmestarin virkaa ja yhden 6. pl:aan kuuluvan keittäjän viran niiden haltijoineen 1.4. lukien Vaihetyökeskukseen. Sosiaaliministeriö oli 12.7. suostunut Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosaston lakkauttamiseen 15.4. lukien ja erillisen työkotimuotoisen päivähuoltolan, Vaihetyökeskuksen, perustamiseen 16.4. lukien (8.3. 205 §, 6.9. 606 §).

Solakallion erityiskoulun rakennustyöt päätettiin aloittaa viipymättä ja viimeistään 31.10. valtionapuasian ratkaisua odottamatta (18.10. 783 §).

Raajarikkojen koulusäätiö, joka rakennutti Ruskeasuolle Kiskontien varrelle erityiskoulua ja oppilasasuntolaa 40 aivovauriolasta varten, oli tarjonnut kaupungin varattavaksi 7 oppilaspaikkaa siten, että 4 oppilasta voitaisiin sijoittaa asuntolaan. Oppilaiksi oli tarkoitus ottaa sellaisia aivovauriolapsia, jotka voivat omaksua koulussa annetun opetuksen ja joiden varsinaisista koulukustannuksista sosiaaliministeriö on invalidihuoltolain nojalla ilmoittanut vastaavansa. Säätiö huolehtii kansakoululainsäädännön mukaisen opetuksen antamisesta sekä oppilaiden kuntouttamisesta kouluaikana. Oppilaspaikkojen varausmaksuina on laskettu saatavan Helsingin kaupungilta, Helsingin maalaiskunnalta ja Espoon kauppalalta yht. 245 520 mk, josta kaupungin osuus olisi 81 840 mk. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen varaamaan Raajarikkojen koulusäätiön toimesta rakennettavasta aivovauriolasten erityiskoulusta lastensuojelautakunnan käyttöön 7 oppilaspaikkaa ja koulun oppilasasuntolasta 4 hoitopaikkaa säätiön esittämillä ehdoilla. Samalla kaupunginvaltuusto myönsi 81 840 mk oppilas- ja asuntolapaikkojen varaushintana säätiölle annettavaa korotonta, ilman vuotuislyhennyksiä olevaa pitkäaikaista lainaa varten. Kaupunginhallitus oikeutettiin sopimaan paikkojen varaamisesta ja lainaehdoista (4.10. 742 §).

Vajaamielisten lasten päiväkotitoiminnan tehostamista koskevassa aloitteessaan esittivät vt Laurent ym., että niiden perheiden auttamiseksi, joissa joku lapsista tai ehkä ainoa lapsi on vajaamielinen, perustettaisiin lisää päivähoito-, koulu- ja työkoteja, koska

kaupungin ylläpitämät kaksi päiväkotia ja yksi koulu- ja työkeskus eivät läheskään pystyneet tyydyttämään tarvetta. Tämä helpottaisi huomattavasti äitien asemaa ja joissakin tapauksissa soisi vanhemmille mahdollisuuden pitää lapsensa kotona laitokseen sijoittamisen sijasta. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin selvittämään vajaamielisten lasten päiväkotien sekä koulu- ja työkeskusten tarve Kantakaupungissa ja Esikaupungeissa sekä varaamaan uusia asemakaavoja laadittaessa paikat näitä päiväkoteja varten ja perustamaan jokaista esikaupunkialuetta tai lähellä toisiaan sijaitsevia esikaupunkialueita varten vajaamielisten päiväkoteja. Lastensuojelulautakunnan ilmoituksen mukaan pidetään vajaamielisten päivähuoltolapaikkojen tarvearviona 0.075 % väestön kokonaismäärästä. Tämä edellyttäisi n. 380 paikkaa Helsingissä. Kun hoitopaikkojen luku kaupungissa on 223, on vajaus 157 hoitopaikkaa. Lautakunnan mielestä olisi kiireellisin kaupungin oman vajaamielisten keskuslaitoksen aikaansaaminen ja seuraavaksi päivähuoltoloina toimivien vajaamieliskoulun ja vajaamielisten suojattujen työpajojen perustaminen. Tämä kiireellisyysjärjestys oli tärkeä nimenomaan siksi, että varsinaisissa lastenhuoltolaitoksissa samoin kuin lastentarhatyyppisissä Päivähuoltola Vantaalassa, Päivähuoltola Tyynelässä ja Aula-työkodissa oli ollut varsin runsaasti sellaisia huollettavia, jotka olisi sijoitettava joko keskuslaitokseen tai vajaamieliskouluun tai suojattuun työpajaan. Näistä laitoksista olisi n. 30—40 tyttöä ja poikaa siirrettävä suojatyökeskukseen. Toteuttamisvaiheessa olivat seuraavat laitokset: vajaamielisten keskuslaitoksen arkkitehtikilpailu julistettiin 31.1. ja on rakennustyöt tarkoitus aloittaa v:n 1969 aikana; Solakallion erityiskoulun pääpiirustukset olivat valmistuneet ja koulu oli tarkoitus saada valmiiksi niin, että se voisi aloittaa toimintansa uusissa toimitiloissa syyslukukauden 1968 alussa. Tällöin lisääntyisi päivähuoltolana toimivan vajaamieliskoulun hoitopaikkaluku 40:stä 80:een. Vuokrasopimuksen irtisanomisen takia keskeytyneen Käpylän koulu- ja työkeskuksen toiminnan vuoksi oli Kumpulantie 1:ssä sijaitsevasta pienteollisuustalosta päätetty ostaa 1 273 m² käsittävät huonetilat uuden vajaamielisten suojatyökeskuksen perustamiseksi n. 95 vajaamielistä varten. Solakallion erityiskoulun ja Vaihetyökeskuksen valmistuminen lisäisi päivähuoltolapaikkojen lukumäärää 110:llä. Tällöin voidaan myös Päivähuoltola Vantaalan ja Tyynelän hoitopaikkoja vapauttaa, niin että lastentarhatyyppisten hoitopaikkojen tarve tulisi tyydytetyksi 3—4 v:n ajaksi. Päivähuoltoloiden perustamista eri puolille kaupunkia, varsinkin itäisiin kaupunginosiin, lautakunta piti aihellisena. Kokonaistilanne olisi kuitenkin selvitettävä vasta sen jälkeen, kun koulu- ja työpajatilojen laajentamista koskevat suunnitelmat olisi toteutettu ja koulu- ja työoppilaiden asuntolatarve tyydytetty. Lautakunta ei puoltanut tonttien varaamista pienehköjä vajaamielisten päiväkoteja varten, koska tällaiset voitaisiin parhaiten sijoittaa vapautuviin ja tarkoitukseen sopiviin huonetiloihin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (8.3. 218 §).

Lastentarhat

Lastentarhain lautakunnan ja sen toimiston eräiden virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Lastentarhat laitoksineen. Virkojen perustaminen, vastaavan lastenhoitajan ja keittäjän virkojen järjestely (5.4. 292 §, 10.5. 364 §, 7.6. 476 §, 20.12. 945 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan aloittamaan 1.5. lukien Kontulan 100 hoitopaikkaa käsittävän lastentarhan ja 30 hoitopaikkaa käsittävän lastenseimen toiminnan. Kontulan lasten-

tarhaa varten päätettiin 1.3. ja 1.4. lukien perustaa tarvittavat virat (25.1. 72 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat Jakomäen, 19.4. päivätyt, sekä Yliskylän, 20.3. päivätyt, lastentarha- ja seimirakennuksen luonnospiirustukset rakennusselityksineen (21.6. 537, 538 §).

Lastentarhojen ja -seimien perustamisesta sairaaloiden yhteyteen v. 1964 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Paronen ym., että sairaanhoitajien vuosilomasijaisten saannin vaikeutuminen aiheuttaa yhä useamman sairaalaosaston sulkemisen kesän aikana. Sairaanhoitajapulaa oli tutkittu eri elinten toimesta. Tällöin oli mm. todettu, että v. 1946 oli työssä olevista sairaanhoitajista perheellisiä 10 %, minkä jälkeen määrä oli vuosittain noussut, niin että se v. 1963 oli 47.4 %. Lääkintöhallituksen v. 1962—1963 suorittaman tiedustelun johdosta ilmoitti 80 % ammattinsa jättäneistä sairaanhoitajista syyksi kodin ja perheen ja vain 15 % epätyydyttävän palkkauksen ja työolosuhteet. Kun näillä 80 %:lla hoitajista oli ilmeisesti vaikeuksia lastensa päivähoidon järjestämisessä, ehdottivat aloitteentekijät, että kaupunginhallitus selvityttäisi, missä määrin olisi tarkoituksenmukaista ja mahdollista perustaa sairaaloiden yhteyteen lastentarhoja ja -seimiä työssä käyvien perheellisten sairaanhoitajien lasten hoitoa varten äitien sairaalassa työskentelyn aikana. Järjestelytoimisto ehdotti tutkimuksen suorittamista siitä, miten suuri tämä tarve oli kunkin sairaalan ja huoltolaitoksen osalta ja siitä, mitä mahdollisuuksia olisi sijoittaa uusia lastenseimiä ja -tarhoja sairaaloiden alueelle tai niiden läheisyyteen. Sairaalalautakunta totesi, että sen alaisilla laitoksilla oli ollut vaikeuksia sairaanhoitajien sijaisten saamisessa. Lautakunnan mielestä olisi sairaaloiden yhteyteen perustettavien ko. lastentarhojen aikaansaamista suunniteltava vasta sen jälkeen, jos kaupungin nykyiset lastentarhat eivät voi tarkoitetulla tavalla laajentaa ja muuttaa toimintaansa. Kun Nikkilän sairaalalla oli käytettävissä sopiva huoneisto lastentarhaa varten, ehdotti lautakunta järjestelyjen kokeilemista ko. sairaalan puitteissa. Lastentarhain lautakunta huomautti, että sairaanhoitajien koulutus olisi mitoitettava ottaen huomioon perheen- ja lastenhoidon aiheuttama normaali kato. Sairaaloiden vuosilomasijaisten saannin helpottamiseksi oli lastentarhain lautakunta keväällä 1966 ilmoittanut sairaalavirastolle, mitkä lastentarhat olivat kesällä toiminnassa. Alkuhankaluuksista ehkä johtui, ettei tästä toimenpiteestä ollut ollut hyötyä, vaikka vapaita hoitopaikkoja olisikin ollut käytettävissä. Kertomusvuoden kesäkautena vuosilomasijaisiksi valittavien lapsille oli varattu paikkoja tarhoissa. Muina vuodenaikoina ei sairaaloissa tarvittavien sijaisten lasten sijoittamista voida järjestää, koska se edellyttäisi varapaikkojen pitämistä tarhoissa. Lautakunta katsoi, että erityisten lastentarhojen ja -seimien perustaminen sairaalahenkilökunnan lapsia varten asettaisi erään ammattialan työntekijät erikoisasemaan, joka olisi vastoin toimintaperiaatteita ja lastentarhojen nykyistä ohjesääntöä. Sairaalahenkilökunnan lasten päivähoito olisi ehkä pyrittävä järjestämään lastentarhatoimintaa joustavamman perhehoidon muodossa. Kun sairaaloissa oli sekä työvoiman saannin että sen käytön kannalta todettu tarkoituksenmukaiseksi pyrkiä järjestämään osapäivätyömahdollisuuksia, helpottaisi kantakaupunkialueen useiden lastentarhojen puolipäiväosastojen vajaakäyttö tätä pyrkimystä. Kaupunginhallitus kehotti 23.2. järjestelytoimistoa selvittämään yhteistoiminnassa palkkalautakunnan toimiston ja 40 tunnin työviikkoon siirtymiseen liittyviä järjestelyjä selvittämään asetetun hoitolaitosten työaikakomitean kanssa, missä määrin näissä esiintyi tarvetta osa-aikatyön järjestämiseen. Samalla olisi tutkittava osa-aikatyön hyväksikäyttämiseen liittyviä haittatekijöitä sekä myös

lasten päivähoidon järjestelyn vaikutusta ko. asiaan. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.5. 389 §).

Leikkikenttätoiminta. Leikinohjaajan virkojen perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1965 talousarvioon Puotinharjun lastentarha- ja -seimirakennusta varten merkitystä määrärahasta enintään 50 000 mk Puotinharjun leikkikenttärakennuksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten (6.9. 673 §).

Puistotätien työ- ja palkkasuhteiden tutkimisesta sekä puistotätitoiminnan ottamisesta kaupungin hoidettavaksi tekivät vt Paasivuori ym. v. 1965 aloitteen, jossa mm. todettiin, että kun kaikilla lapsilla ei ole mahdollisuutta päästä lastentarhoihin ja -seimiin, oli vähitellen muodostunut puuttuvaa lasten päivähoitotoimintaa korvaamaan jo toiselle sadalle nouseva puistotätien ammattikunta. Lapsia saattoi olla puistossa yhden tädin hoidossa n. 10—15. Lapset olivat puistotädin hoivassa aamupäivisin $2^1/_2$ t ja iltapäivisin 2 t; tästä hoidosta maksettiin 30 mk/kk. Puistotädillä, jonka toiminta on suuresti riippuvainen mm. sääolosuhteista, ei ole vuosilomaa, ei sairaustai tapaturmakorvauksia eikä eläkeoikeutta. Puistotätitoiminnan valvonta ja tarkastus oli jo kaupungin toimesta järjestetty. Tämän toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi olisi harkittava sen ottamista kaupungin tehtäväpiiriin. Lastentarhain lautakunnan ilmoituksen mukaan ko. toiminnan valvontaa varten päätti kaupunginvaltuusto v. 1947 perustaa lastentarhain johtokunnan alaisuudessa toimivan puistoleikkitoiminnan ohjaajan viran, joka myöhemmin muutettiin puistoleikkitoiminnan tarkastajan viraksi, kun kaupungin toimesta aloitettiin kokovuotinen leikkikenttätoiminta. Puistotätitoiminta oli v:sta 1950 saakka ollut yksinomaan yksityisten puistotätien hallussa. Varsinaista koulutusta ei puistotädiltä vaadita, mutta asianomaisen kypsyneen iän, elämänkokemuksen ja vastuuntunnon katsotaan jossain määrin korvaavan puuttuvan koulutuspätevyyden. Lautakunnan saamien tietojen mukaan ovat lasten vanhemmat tyytyväisiä nykyiseen joustavaan järjestelmään, sillä keskinäinen sopimus voidaan sovitella tarpeiden mukaiseksi ja joustaa valvonta-ajankin suhteen, mihin kaupungin työntekijöitä tuskin voitaisiin velvoittaa. Kun monilla kaupungin toimesta valvotuilla leikkikentillä on myös puistotätitoimintaa, voitaisiin sitä lisätä kaupungin toimesta kokeiluluonteisesti mm. siten, että pakkotilanteessa toimintaa avustaisi leikkikentän muu henkilökunta. Jos tämä osoittautuisi tarkoituksenmukaiseksi, voitaisiin sitä kokovuotisten leikkikenttätoimintapisteiden lisääntyessä laajentaa vastaavasti. Varsinainen puistotätitoiminta olisi kuitenkin edelleenkin säilytettävä joustavana ja vapaana toimintamuotona, jollaisena se ansiokkaasti on palvellut lapsiperheitä. Kaupunginhallitus katsoi, ettei puistotätitoiminnan ottaminen kaupungin hoitoon sanottavasti helpottaisi jatkuvasti kasvavaa lasten päivähoidon järjestämisen tarvetta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.5. 435 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Työllisyyskysymyksen hoitamista ja helsinkiläisten täystyöllisyyden turvaamista koskevissa aloitteissaan olivat vtt Kauhanen, Ruohonen ja Hakulinen ym. esittäneet mm. seuraavaa: Huolimatta kaupungissa vallitsevasta heikosta työllisyystilanteesta asetettiin työllisyyskomitea vasta 3.11.1966 laatimaan suunnitelmaa kulumassa olevan työllisyyskauden ajaksi. Suunnitelma hyväksyttiin 9.2.1967, jolloin työttömyys oli jo miltei saavuttanut huippunsa. Tällainen menettely ei osoita kaupungin taholta riittävän aktiivista työllisyyspolitiikan hoitoa eikä huolehtimista kuntalaisten toimeentulon tur-

vaamisesta. Havainnollisen kuvan työttömyyden lisääntymisestä antaa anottujen rakennuslupien voimakas vähentyminen. Vuoden 1966 tammikuussa jätettiin uudisrakennuslupa-anomuksia, niin että ne vastasivat 140 965 m³:n ja helmikuussa 156 830 m³:n rakennustilavuutta, kertomusvuoden vastaavat luvut olivat 103 013 ja 60 680 m³. Kaupunginhallituksen asettaman työllisyyskomitean mietinnössä todettiin mm., ettei kaupungilla ollut riittävästi toteuttamiskelpoisia suunnitelmia valmiina, mikä merkitsee työtilaisuuksien vähentymistä jo kertomusvuoden syksyn aikana. Työllisyyssuunnitelma olisi saatava valmiiksi niin ajoissa, että sitä voitaisiin ryhtyä toteuttamaan jo syyskauden alusta. Keskeisellä sijalla tulisi olla entistä laajemman asuntorakennustoiminnan aloittaminen sekä koulujen, lastenseimien ja -tarhojen yms. rakennuttaminen. Lisäksi tulisi kaupungin kiireellisesti ryhtyä neuvottelemaan valtiovallan kanssa erityistoimenpiteistä tilanteen parantamiseksi. Vt Ruohonen ym. olivat lisäksi huomauttaneet, että Helsingissä oli työssä erittäin runsaasti ulkokuntalaisia ja että näidenkin töiden keskittäminen yksinomaan omille kuntalaisille vähentäisi huomattavasti työttömyyttä. Kaupunginhallituksen kertomusvuoden työohjelmaa tarkistamaan asettama komitea oli pitänyt lähtökohtana sitä, että työllisyyslainsäädännön kaupungille asettamat velvollisuudet oli ensisijassa pyrittävä hoitamaan talousarvioon merkittyjä määrärahoja käyttäen ja talousarvion edellyttämiä töitä tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan laajentaen. Mikäli sijoitusvelvollisuutta ei näin pystyttäisi täyttämään, olisi työntekijöitä vasta sen jälkeen sijoitettava sellaisiin töihin, joita varten talousarviossa ei ole lainkaan määrärahaa. Helsingin kaupunki kuuluu työllisyyslain mukaan kertomusvuonna samoin kuin v. 1966 X kantokykyluokkaan, jossa työhönsijoitusvelvollisuus on 1.7 % kaupungin henkikirjoitetusta väestöstä. Vuoden 1966 lopussa oli kaupungin työhönsijoitusosuus 8 412 työntekijää ja kertomusvuonna se on 8 624 työntekijää. Työmäärärahoin palkattuna oli em. aikana kaupungin omissa ja urakalle annetuissa töissä 9 789 henkilöä. Vastaavana aikana oli kaupungin sellaisissa töissä, jotka voidaan lukea työhönsijoitusosuuteen, 6 226 työntekijää. Talousarvioon merkityissä omissa tai urakalle annetuissa töissä arvioitiin kertomusvuoden aikana olevan keskim. kuukaudessa 9 380 työntekijää. Työhönsijoitusosuuteen kuuluvien työntekijäin määrä kertomusvuonna on arvioitu n. 5 230 henkilöksi kuukaudessa. Helsingin työvoimatoimikunnan kortisto avattiin 7.12. 1966 ja oli siihen 2.1.1967 mennessä hyväksytty 70 henkilöä. Kaupunginhallitus päätti 9.2. mm.: kehottaa virastoja ja laitoksia huolehtimaan siitä, että kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä töitä aloitetaan siinä laajuudessa, että niihin voidaan tarvittaessa sijoittaa kaupungin työhönsijoitusosuuteen kuuluvia, työvoimatoimikunnan kortistoon hyväksyttyjä työntekijöitä; kehottaa kaikkia virastoja ja laitoksia keskittämään rakennustyöt talvikauteen; velvoittaa virastot ja laitokset siirtämään kesäkaudeksi tarkoitetut korjaustyöt aloitettaviksi aikaisintaan syyskautena ja oikeuttaa ne vain poikkeustapauksissa suorittamaan tämänlaatuisia töitä kesällä; sekä kehottaa kaupungin edustajia kiinteistöyhtiöissä toimimaan siten, että yhtiöiden kesäksi suunnitellut korjaustyöt siirrettäisiin mahdollisuuksien mukaan syyskauteen. Kaupunginhallitus mainitsi vielä, että kaupungin puolesta pystyttäneen tekemään työllisyyden ylläpitämiseksi tarpeelliset suunnitelmat, mutta että yleinen rahoitustilanne määrää työllistämisen lopulliset toteuttamismahdollisuudet sekä että kaupunginhallitus tulisi kertomusvuoden syksyllä, jolloin on paremmin nähtävissä tilanteen kehitys, hyvissä ajoin asettamaan työllisyyskomitean. Silloin voitaisiin työllisyyskehitys huomioon ottaen harkita vaihtoehtoisesti myös luottamusmieskomitean asettamista suunnittelemaan tarpeellisia toimen-

piteitä työllisyyden ylläpitämiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (10.5. 388 §, 15.11. 874 §).

Työttömyyden torjumiseen oli aikaisemmat ylitysoikeudet huomioon ottaen ollut käytettävissä kaikkiaan 20 mmk. Koska työttömien määrä edelleen lisääntyi, oikeutti kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ylittämään työllisyyden turvaamiseen merkittyjä siirtomäärärahoja vielä 8 mmk:lla jo käynnistettyjen työllisyystöiden ylläpitämistä ja uusien työkohteiden avaamista varten (15.11. 870 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Toimikunnan asettamisesta valmistelemaan kaupungin koulusuunnitelmaa tulevan kouluuudistuksen toteuttamiseksi tekivät vt Burman ym. v. 1965 aloitteen, jossa mm. esitettiin seuraavaa: Helsinki maan suurimpana kaupunkikuntana joutuu vastaisuudessa ratkaisemaan suuria ongelmia, ellei se hyvissä ajoin valmistaudu eduskunnan v. 1963 periaatteessa hyväksymän koulunuudistuksen toteuttamiseen. Helsinki tarvitsee laajan ja perusteellisen koulusuunnitelman, jossa uuden koulun tarpeet mitoitetaan vuosiksi, jopa vuosikymmeniksi eteenpäin. Erityisesti on tutkittava uusien asuntoalueiden koulutarpeet, liikenteelliset tekijät Esikaupunkien koulusuunnitelmien osalta sekä tarvittavat yhteisratkaisut naapurikuntien kanssa. Kun Helsingin koulusuunnitelman laatiminen ei varsinaisesti edellytä valmisteilla olevan lainsäädännön voimaanastumista, on kaupungin kiireellisesti ryhdyttävä valmistelemaan koulusuunnitelmaa. Kaupunginhallitusta olisi kehotettava viipymättä asettamaan 9-jäseninen toimikunta asiaa valmistelemaan. Samalla kun kaupunginvaltuusto v. 1965 hyväksyi kieltenopetuksen aloittamista koskevan muutoksen kansakoulun ohjesääntöön, se kehotti kaupunginhallitusta aloittamaan uuteen peruskouluun siirtymistä tarkoittavan suunnittelutyön ja kiirehtimään vt Burmanin ym. asiaa koskevan aloitteen käsittelyä ja asettamaan siinä ehdotetun koulusuunnittelutoimikunnan. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että pääosa kaupungin alueesta oli jo rakennettu, minkä vuoksi uuteen koulumuotoon siirtyminen ei enää merkinnyt paljoa asuntoalueiden suunnittelussa. Sen sijaan olemassa olevien koulurakennusten ja vireillä olevien koulurakennussuunnitelmien sopeuttaminen uudistukseen vaatisi huolellista suunnittelua. Kaupunginhallitus mainitsi, että koulusuunnittelua hoiti koulurakennuskomitea, joka väestötilastojen ja väestönmuutoksia koskevien ennusteiden perusteella pyrkii yhteistoiminnassa kouluviranomaisten ja rakennusviraston edustajien kanssa laatimaan kansakoulurakennustoimintaa koskevat suunnitelmat sekä seuraamaan niiden toteuttamista. Opetussuunnittelu kuului kansakoululainsäädännön mukaan kansakoulujen johtokunnille. Kun kunnille aiottiin varata määräaika lakimääräisten koulusuunnittelutoimikuntien työtä varten, on kaupunginhallitus tämän työn helpottamiseksi asettanut 1.12.1966 komitean, jonka tehtävänä on alustavasti suunnitella toimenpiteitä, joihin Helsingissä koulunuudistuksen yhteydessä ilmeisesti on ryhdyttävä, sekä niitä kaupungin kouluhallinnon organisatorisia järjestelyjä, jotka näyttävät välttämättömiltä, ja tehdä kaupunginhallitukselle asiaa koskevat esitykset. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen ja v. 1965 hyväksymänsä toivomusponnen johdosta (21.6. 579 §).

Vitamiinivalmisteiden käyttämistä kouluruokailussa koskevassa aloitteessaan esittivät vt Hiitonen ym., että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan, oliko kansakoululaisten pimeänä vuodenaikana saama säännöllinen vitamiiniannos vaikutukseltaan tehokas ja kuntoa kohottava ja minkä suuruisen määrärahan puitteissa tällainen järjestely olisi aikaansaatavissa. Mikäli tutkimusten tulos on myönteinen, olisi kaupunginhallituksen viipymättä annettava laatia suunnitelma tällaisen vitamiininkäytön toteuttamiseksi kaupungin kansakouluissa. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoituksen mukaan määrätään kansakoululain 28 §:ssä oppilaille annettavaksi koulussa jokaisena työpäivänä riittävä ateria. Kouluateria katsotaan riittäväksi, jos se tyydyttää 1/3 vuorokautisesta ravinnontarpeesta. Kansakoululaisten ruokailu tapahtuu pääasiassa elintarvikekeskuksen toimittamia tuotteita käyttäen. Kouluruoan vitamiinipitoisuus on ollut puutteellista, mikä osaksi on johtunut siitä, että oppilaat syövät useita ruokalajeja, kuten puuroja ja vellejä, suhteellisen vähän. Kouluruoka tyydyttää oppilaiden A-, B- ja D-vitamiinien sekä kalkin tarpeen, sen sijaan on C-vitamiinin määrä varsinkin kevättalvella riittämätön. Rautaa ei myöskään ole kouluruoassa riittävästi, mutta puute korjautuu, kun oppilaille kouluruokailua uudistettaessa voidaan ruveta tarjoamaan liha-, kala-, maksa- ja veriruokia. Maalis-huhtikuussa 1966 otettiin hemoglobiiniarvo n. 3 300 oppilaalta, jolloin näytteen keskiarvoksi todettiin 12.8 g. Alle 12 g:n arvoja esiintyi 16.5 %:lla ja alle 11 g:n arvoja vain 2 %:lla, joten varsinaisesti aneemisia oppilaita oli varsin vähän. Kouluruokailun uudelleenjärjestelyä koskeva tutkimus suoritettiin v. 1965—1966 ja päätettiin esitetty järjestely toimeenpanna asteettain v. 1967—1969. Uudistuksella pyritään monipuolistamaan koulujen ruokavaliota ja lisäämään ruokien maittavuutta, jolloin myös päivittäinen vitamiinien saanti tehostuu ja monipuolistuu. Aloitteentekijäin esityksen johdosta, että kansakouluissa muutamina kuukausina vuodessa tarjottaisiin jotakin sopivaa vitamiinivalmistetta herkimmässä kasvuiässä oleville, johtokunta viittasi valtion ravitsemustoimikunnan mielipiteeseen, jonka mukaan kouluruokailun ehdottomana periaatteena on pidettävä kaikkien tarvittavien ravintoaineiden saamista ruoasta. Kouluruokailua ei näin ollen ole rakennettava vitamiinivalmisteiden varaan. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (10.5. 387 §).

Kouluaterioiden parantamisesta olivat vtt Ehrnrooth ja Meltti ym. tehneet v. 1964 aloitteet, joissa huomautettiin mm., että jatkuvasti saman kaavan mukaan laaditut kouluateriat, jotka muodostuvat velleistä, muutamista keitoista ja kuiva-ateriasta, muuttuvat ajanoloon yksipuolisiksi ja lapset tulevat haluttomiksi syömään niitä. Kun useille lapsille koulussa tarjottu ateria muodostuu päivän pääateriaksi, olisi erittäin tärkeätä, että aterian kaloriamäärä on tyydyttävä ja ruoka maittavaa ja vaihtelevaa. Sen pitäisi sekä aineksiltaan että valmistukseltaan täyttää kohtuulliset vaatimukset. Aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimiin asiantilan parantamiseksi. Kaupunginhallitus oli v. 1965 kehottanut elintarvikekeskuksen lautakuntaa suorituttamaan kouluruokailun uudelleenjärjestelyä koskevan tutkimuksen yhteistoiminnassa järjestelytoimiston kanssa ja tekemään aikanaan asiaa koskevat esitykset kaupunginhallitukselle. Tutkimuksessa on ruokailutoiminta suunniteltu järjestettäväksi v. 1967—1969 siten, että kansakoulut jaetaan kolmeen ryhmään seuraavasti: a) alle 300 ruokailijan koulut (v. 1970 n. 30), joiden pääruokalajit ovat yksinomaan pakasteruokia; b) yli 300 ruokailijan koulut (v. 1970 n. 50), joiden pääruokalajit muodostuvat toisaalta keitoista, velleistä ja puuroista sekä toisaalta einestehtaiden jäähdytettyinä toimittamista

einesruoista; keitot, vellit ja puurot valmistettaisiin elintarvikekeskuksessa; c) erilliskoulut (v. 1970 n. 4), jotka olisivat em. järjestelmän ulkopuolella ja joihin kuuluisivat Suomenlinnan, Vallisaaren ja Isosaaren koulut sekä mahdollisesti yksi kokeilukoulu, joissa kaikissa ruoka valmistettaisiin koulussa. Järjestelytoimiston arvion mukaan olisi v. 1970 ruokailijoina pakastejärjestelmään kuuluvissa kouluissa n. 4 400 oppilasta ja yhdistetyissä eines-keittojärjestelmään kuuluvissa kouluissa n. 34 000 oppilasta, eli yhteensä n. 38 400 oppilasta. Kansakoulujen ja koulukeittiöiden uusien päävälineiden kokonaishankinta-arvoksi on laskettu 600 000 mk, josta valtion osuus on 33 %, eli n. 200 000 mk. Kertomusvuonna osallistuu ruokailuun arviolta 33 750 ruokailijaa ja on annosten yhteismäärä n. 6 648 750. Annoksista olisi a) pakasteannoksia 51 200 à 77 p, yhteensä 39 424 mk, b) eines-keittoannoksia n. 1 471 500 à 65 p, yhteensä 956 475 mk ja c) puuro-velli-keittoannoksia n. 5 126 050 à 53 p, yhteensä 2 716 806 mk. Kokonaisruokamenot olisivat yhteensä 3 712 705 mk. Lautakunta ehdotti suunnitelman hyväksymistä ja toteuttamista esitetyn ohjelman mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi 29.12.1966 tehdyn esityksen, joka olisi toteutettava kunkin vuoden talousarvioon sitä varten merkittyjen määrärahojen puitteissa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (8.3. 214 §).

Vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien palkkauksen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että ns. vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien palkkausta tarkistetaan yhdellä palkkaluokalla ja että heidän palkkauksensa järjestetään 1.1. lukien seuraavasti:

Suomenkieliset kansakoulut

3 puhevikaisten lasten opettajan virkaa ..... 21. pl.
9 kansalaiskoulunopettajan virkaa 21. »
59 kansakoulunopettajan virkaa ... 21. »
5 kansakoulunopettajan virkaa ... 20. »
1 kansalaiskoulunopettajan virka 20. »
7 alakansakoulunopettajan virkaa 18. »

Ruotsinkieliset kansakoulut

23 kansakoulunopettajan virkaa ... 21. »
3 kansakoulunopettajan virkaa ... 20. »
4 kansalaiskoulunopettajan virkaa 20. »
13 alakansakoulunopettajan virkaa 18. »
(24.5. 417 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Ruotsin- ja englanninkielen opettajien ja luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivien erityisopettajan virkojen perustaminen suomenkielisiin kansakouluihin sekä kahden vahtimestarin viran perustaminen Puotilan ja Vesalan kansakouluihin ja eräiden siivoojan sekä ruoanjakajan virkojen lakkauttaminen (8.3. 198 §, 19.4. 321 §. 6.9. 639, 640 §, 8.11. 825 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Yksi 1.8. avoimeksi tuleva alakansakoulunopettajan virka päätettiin muuttaa yläkansakoulunopettajan viraksi (10.5. 357 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esittämän Kallion kansakoulun lisärakennuksen ja entisessä koulurakennuksessa suoritettavien muutostöiden uusitun rakennusohjelman ja oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään siihen mahdollisesti tarvittavat muutokset sekä hyväksyä 25.5.1967 päivätyt luonnospiirustukset rakennustapaselitykseen. Samaten kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Herttoniemen kansakoulun terveydenhoitotilojen uudelleenjärjestelyä koskevan rakennusohjelman, jonka mukaan koulurakennuksen I kerroksessa sijaitsevat kirjasto, lukusali ja varahuone muutetaan kaksi hoitotuolia käsittäväksi hammashoitolaksi ja kouluterveydenhoitotiloiksi sekä hyväksyä talorakennusosaston laatimat mainittujen terveydenhoitotilojen uudelleenjärjestelyä

koskevat muutostöiden pääpiirustukset rakennustapaselostuksineen ja kustannusarvioineen. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin ylittämään enintään 67 800 mk:lla kansakoulujen perusparannuksia varten merkittyä määrärahaa muutostyön suorittamiseksi. Kouluhallitukselta päätettiin anoa em. rakennusohjelmien, luonnos- ja pääpiirustusten sekä rakennustapaselostusten hyväksymistä samalla ilmoittaen, ettei kaupunki ano rakennustöitä varten valtiolta rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa sekä ettei niistä aiheudu muutakaan koulun valtionavun lisäystä. Kouluhallitus hyväksyi 2.11. Kallion kansakoulun muutostöiden uusitun rakennusohjelman (4.10. 737 §, 8.11. 824 §, 20.12. 941 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavien kansakoulujen luonnospiirustukset rakennustapaselityksineen ja kustannusarvioineen: talorakennusosaston laatimat, 1.12.1966 päivätyt Jakomäen kansakoulun luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen ja alustavine kustannusarvioineen, jotka kouluhallitus tarkasti 6.4. antaen samalla eräitä ohjeita pääpiirustusten ja työselitysten laatimista varten (22.2. 168 §, 10.5. 351 §); edelleen valtuusto teki 9.2.1966 hyväksymäänsä Puotinharjun kansakoulun rakennusohjelmaan sellaisen muutoksen, että siihen lisätään yksi 60 m²:n suuruinen luokkahuone ja hyväksyi arkkit. Kari Virran laatimat, 18.3. päivätyt koulun luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen; kouluhallitus tarkasti ja vahvisti ne 7. ja 18.7. (7.6. 458 §, 6.9. 610 §); Yliskylän kansakoulun vahvistettuun rakennusohjelmaan hyväksyttiin sellaiset muutokset, että ohjelma oppilaskäymälöiden, voimistelusalien, oppilastöiden säilytystilojen ja kirjasto-kerhohuoneen osalta muuttuu seuraavaksi: oppilaskäymälät n. 95 m², voimistelusalit 2 kpl B-salia, kumpikin n. 130—148 m², oppilastöiden säilytystilat n. 125 m², kirjasto-kerhohuone n. 60 m², sekä hyväksyttiin Arkkitehtuuritoimisto Osmo Lapon laatimat, 6.2. päivätyt koulun luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen; kouluhallitus vahvisti 6.6. em. muutoksen ja tarkasti 22.6. luonnospiirustukset (10.5. 359 §, 6.9. 611 §); vielä valtuusto hyväksyi Arkkitehtuuritoimisto Pentti Aholan ja Riitta Thunebergin laatimat, 10.3. päivätyt Mellunmäen kansakoulun luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen (6.9. 638 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1965 talousarvioon uusien lastentarhojen ja nuorisokerhorakennusten rakentamista varten merkitystä määrärahasta enintään 150 000 mk tilapäisten puukoulujen hankkimista ja pystyttämistä varten Lehtisaareen, Jollakseen ja Pajamäkeen (13.12. 932 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1966 talousarvioon Myllypuron kansakoulun uudisrakennustyöhön merkityn määrärahan kertomusvuodelle siirtyneestä osasta, enintään 55 000 mk Kulosaaren kansakoulun täydennystöihin (20.9. 711 §).

Kertomusvuoden pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 350 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan Roihuvuoren kansakoulun rakennustöiden loppuun suorittamista varten (10.5. 379 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ylittämään kansakoulujen perusparannuksia varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyä määrärahaa enintään 44 400 mk:lla Mäkelän kansakoulun eräiden tilojen ilmanvaihdon parantamiseksi (21.6. 572 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden vanhempien eri kouluihin lahjoittamat televisiot (11.1. 30 §, 5.4. 289 §, 21.6. 528 §, 20.9. 701 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti määrätä, ettei ruotsinkielisissä kansakouluissa avoimeksi tulleita neljää varsinaisen kansakoulun opettajan virkaa, kahta apukoulun opettajan virkaa ja yhtä

laulunopettajan virkaa ollut täytettävä vakinaisesti ennen 1.8.1970 (6.9. 644 §, 18.10. 775 §).

Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa seuraavat virat: 1.8. lukien ruotsinkielisten kansakoulujen kansalaiskoulun sen tyttöjen käsityönopettajan viran, jonka haltija on käsityönop. Gerda Sandberg (21.6. 527 §); yhden avoinna olevan alakansakoulunopettajan viran (6.9. 641 §) ja yhden varsinaisen kansakoulun avoinna olevan laulunopettajan viran (6.9. 642 §). Kouluhallitus vahvisti päätökset 13.7. ja 28.9. (6.9. 612 §, 8.11. 811, 812 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti 1.6. lukien lakkauttaa yhden 12. pl:n veistokalustonhoitajan viran, 1.8. lukien yhden 4. pl:n siivoojan viran ja 1.9. lukien yhden 5. pl:n siivoja-vahtimestarin viran (7.6. 459, 460 §, 6.9. 643 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden vanhempien eräille kansakouluille lahjoittamat televisiot (11.1. 30 §, 5.4. 289 §).

Ammattiopetustoimi

Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muutos. Merkittiin tiedoksi, että ammattikasvatushallitus vahvisti 27.1. sanotun ohjesäännön muutoksen ammattioppilaitoksissa noudatettavaksi lukuun ottamatta 19 §:n 1 momentin viimeistä lausetta ja Herttoniemen ammattikoulua koskevaa kohtaa. Herttoniemen ammattikoulun perustamissuunnitelman tultua valtioneuvostossa hyväksytyksi on ammattioppilaitosten johtokunnan tehtävä esitys koko ohjesäännön uudelleen vahvistamisesta (22.2. 145 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan käyttämään koulun ravintomäärärahoista enintään 34 000 mk tarvittavan kaluston hankkimista varten einesruokien sisällyttämiseksi *Vallilan ammattikoulun* kouluaterioihin (10.5. 382 §).

Haagan ammattikoulun auto-osaston osastonjohtajaksi valitun opettajan tästä aiheutuvaksi opetusvelvollisuuden vähennykseksi vahvistettiin kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien 4 vuosiviikkotuntia ja metalliosaston osastonjohtajaksi valitun opettajan tästä aiheutuvaksi opetusvelvollisuuden vähennykseksi 2 vuosiviikkotuntia (8.11. 826 §).

Vallilan ammattikoulun auto-osastolta päätettiin Haagan ammattikouluun siirtää 1.8. lukien seuraavat virat: kaksi 24. pl:n ammattiaineiden opettajan virkaa, yksi 24. pl:n yleisaineiden opettajan virka ja kymmenen 20. pl:n työnopettajan virkaa (22.2. 169 §, 10.5. 358 §).

Kähertäjäkoulu. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään koulun kalustonhankintamäärärahoja enintään 12 280 mk:lla kaluston hankkimiseksi kähertäjäkoululle vuokrattua lisätilaa varten (6.9. 676 §).

Muu opetustoimi

Suomenkielinen työväenopisto. Taloudenhoitajan viran järjestely ja eräiden virkojen lakkauttaminen (7.6. 461 §, 6.9. 645 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Ruotsinkielisen työväenopiston 50-vuotishistoriikkia varten v:n 1964 talousarvioon merkitty määräraha siirrettiin kertomusvuonna käytettäväksi (25.1. 73 §).

Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti 1) perustaa yhteisesti Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kanssa Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön, 2) hyväksyä säätiön säädekirjan ja säännöt seuraavan sisältöisinä:

Säädekirja

Ylläpitääkseen kesäyliopistoa Helsingin seudulla ovat allekirjoittaneet päättäneet

perustaa Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön ja lahjoittaneet säätiön peruspääomaksi tuhat (1 000) markkaa sekä käyttövaroiksi viisituhattaviisisataa (5 500) markkaa.

Samalla allekirjoittaneet ovat päättäneet hyväksyä Helsingin seudun kesäyliopiston säätiölle seuraavat

Säännöt

1 §.

Säätiön nimi on Helsingin seudun kesäyliopiston säätiö ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §.

Säätiön tarkoituksena on ylläpitää kesäyliopistoa Helsingin seudulla.

3 §.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä muullakin laillisella tavalla hankkia varoja.

4 §.

Säätiön omaisuuden muodostavat sen peruspääoma ja käyttövarat.

Säätiön peruspääoma on tuhat (1 000) markkaa. Peruspääoma on säilytettävä vähentämättömänä ja sen tuotto on vuosittain siirrettävä käyttövaroihin.

Säätiön käyttövarat ovat säätiötä perustettaessa viisituhattaviisisataa (5 500) markkaa.

Säätiön saamat avustukset, lahjoitukset, testamentit ja muut omaisuuden lisäykset liitetään, ellei niistä nimenomaan ole toisin määrätty, säätiön käyttövaroihin.

Käyttövaroja säätiön hallitus käyttää säätiön tarkoituksiin.

Säätiön omaisuutta on hoidettava huolellisesti ja sen varat on sijoitettava vakavaraisesti sekä tuloa tuottavasti.

5 §.

Säätiön hallintoeliminä ovat sen valtuuskunta ja hallitus.

6 §.

Säätiön valtuuskuntaan kuuluu viisitoista joka neljäs vuosi tammikuussa valittavaa jäsentä, joista Helsingin kaupunki valitsee kahdeksan (8) jäsentä, Espoon kauppala kolme (3) jäsentä, Helsingin maalaiskunta kaksi (2) jäsentä ja Helsingin yliopisto kaksi (2) jäsentä.

Elleivät valtuuskunnan jäsenten valintaan 1 momentin mukaan oikeutetut halua valita jäseniä tai jos ne laiminlyövät niistä ilmoittaa valtuuskunnalle ennen valtuuskunnan uuden toimikauden alkamista, valtuuskunta täydentää itse itsensä.

Mikäli valtuuskunnan jäsen eroaa toimikauden kestäessä, hänet valinnut yhteisö valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen hänen toimikautensa jäljellä olevaksi ajaksi.

Valtuuskuntaan ensimmäisellä kerralla valittavien jäsenten toimikausi kestää siihen asti, kunnes tammikuussa 1969 on valittu uusi valtuuskunta nelivuotiskaudeksi.

7 §.

Valtuuskunta valitsee koko toimikaudekseen keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä ottaa itselleen sihteerin.

Valtuuskunta on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan sekä vähintään seitsemän (7) muun jäsenen läsnä ollessa.

Säätiön hallituksen jäsenet ja säätiön vakinaisessa palveluksessa olevat henkilöt eivät voi olla valtuuskunnan jäseninä.

8 §.

Valtuuskunnan kokouksista on ilmoitettava vähintään kymmenen (10) päivää ennen kokousta kirjallisella kutsulla, jossa on mainittava käsiteltäviksi tulevat asiat.

9 §.

Valtuuskunta pitää vuosittain kaksi (2) varsinaista kokousta, kevätkokouksen ennen huhtikuun loppua ja syyskokouksen ennen lokakuun loppua.

Muulloin valtuuskunta kokoontuu, jos säätiön hallitus tai valtuuskunnan puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tahi jos vähintään kolme (3) valtuuskunnan jäsentä sitä kirjallisesti pyytää.

Kevätkokouksessa, joka on säätiön vuosikokous,

1) esitetään hallituksen kertomus säätiön toiminnasta ja tileistä edelliseltä kalenterivuodelta,

2) esitetään tilintarkastajien lausunto säätiön tileistä ja hallituksen toiminnasta sekä omaisuuden hoidosta,

3) päätetään niistä toimenpiteistä, joihin suoritettu hallinnon ja tilien tarkastus antaa aihetta,

4) vahvistetaan kesäyliopiston seuraavan kesän opetusohjelma sekä

5) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Syyskokouksessa

1) valitaan säätiön hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet seuraavaksi kalenterivuodeksi,

2) vahvistetaan säätiön ja kesäyliopiston toimintasuunnitelma sekä talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi,

3) vahvistetaan valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtajien sekä jäsenten kokouspalkkiot ja matkakorvaukset,

4) määrätään tilintarkastajille maksettavien palkkioiden suuruus sekä

5) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

10 §.

Säätiön hallitukseen, joka valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan, kuuluu puheenjohtaja ja neljä (4) muuta jäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Hallitus on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan sekä vähintään kahden (2) muun jäsenen läsnä ollessa.

Säätiön vakinaisessa palveluksessa oleva henkilö ei voi olla hallituksen jäsen.

11 §.

Säätiön asioita hoitaa ja säätiötä edustaa sen hallitus, joka myös on oikeutettu kantamaan ja vastaamaan säätiön puolesta.

Hallituksen tehtäviin kuuluu

1) laatia säätiön toimihenkilöiden johtosääntö ja esittää se valtuuskunnan vahvistettavaksi,

2) ottaa toimeen ja vapauttaa siitä säätiön ja kesäyliopiston toimihenkilöt sekä määrätä toimihenkilöiden palkkauksesta valtuuskunnan vahvistaman talousarvion puitteissa,

3) valvoa ja vastata siitä, että säätiön toimihenkilöt suorittavat tehtävänsä ja että säätiön omaisuutta hoidetaan huolellisesti,

4) laatia ja jättää hyvissä ajoin valtuuskunnalle ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,

5) laatia säätiön toimintakertomus, antaa tilit tilintarkastajille sekä esittää tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus valtuuskunnan vuosikokoukselle sekä

6) päättää muista sellaisista asioista, joiden ratkaisua ei näiden sääntöjen mukaan ole jätettävä valtuuskunnalle.

12 §.

Säätiön valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänestenemmistöllä, ellei näistä säännöistä muuta johdu. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, jonka allekirjoittaa puheenjohtaja, varmentaa sihteeri sekä tarkistaa kaksi (2) tätä varten kullakin

kerralla saapuvilla olevista jäsenistä valittua pöytäkirjan tarkistajaa.

Säätiön valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtajille sekä jäsenille voidaan maksaa enintään sama kokouspalkkio, mikä maksetaan valtion komitean puheenjohtajalle ja jäsenille.

13 §.

Säätiön nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, jompikumpi yhdessä hallituksen sihteerin tai sen hallituksen jäsenen kanssa, jonka hallitus on nimen kirjoittamiseen valtuuttanut.

14 §.

Säätiön tilejä ja toimintaa tarkastamaan valitsevat vuosittain Helsingin kaupunki, Espoon kauppala ja Helsingin maalaiskunta kukin yhden varsinaisen tilintarkastajan ja hänelle yhden varamiehen.

15 §.

Säätiön tilit päätetään kalenterivuosittain ja ne on ennen helmikuun loppua jätettävä tilintarkastajille, joiden on annettava niistä lausuntonsa maaliskuun loppuun mennessä.

16 §.

Jäljennökset vuosikertomuksesta, tilinpäätöksestä, tilintarkastajain lausunnosta ja valtuuskunnan niiden johdosta tekemästä päätöksestä on ennen kesäkuun 30 päivää toimitettava oikeusministeriölle sekä valtuuskunnassa edustetuille yhteisöille.

17 §.

Säätiön lakkauttamista ja sääntöjen muuttamista koskeva päätös on, sen jälkeen kun valtuuskunnassa edustettuina olevat kunnat ovat antaneet asiasta lausuntonsa, tullakseen voimaan tehtävä valtuuskunnan kokouksessa vähintään kahdenkolmasosan ($^2/_3$) äänestenemmistöllä. Päätös on alistettava oikeusministeriön hyväksyttäväksi.

18 §.

Jos säätiö lopettaa toimintansa, on sen omaisuus, mikäli lahjakirjassa ei ole toisin määrätty, käytettävä valtuuskunnan päätöksen mukaan sellaiseen tarkoitukseen, mikä lähinnä vastaa säätiön tarkoitusperien toteuttamista.

3) oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään säätiön sääntöihin rekisteriviranomaisten mahdollisesti vaatimat ja muut vähäiset muutokset, 4) myöntää kaupunginhallituksen käytettäväksi 5 000 mk:n suuruisen määrärahan kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista säädekirjassa mainittujen peruspääoman ja käyttövarojen suorittamista varten kaupungin osalta sekä 5) suostua siihen, että säätiön ylläpitämiseksi vuosittain suoritetaan avustusta kaupungin varoista (11.1. 31 §).

Vielä kaupunginvaltuusto oikeutti Helsingin seudun kesäyliopistotoimikunnan käyttämään v:n 1966 toimintakaudelta syntynyttä kaupungin osuuden ylijäämää kertomusvuoden kesäyliopistotoimintakauden ohjelman valmisteluun kaupunginhallituksen määräämin ehdoin (25.1. 76 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kirjastoohjesäännön 2 §:n, joka koski mm. kaupungin ylläpitämiä sivukirjastoja; kouluhallitus vahvisti 12.10. sanotun muutoksen (6.9. 646 §, 8.11. 813 §, kunn. as. kok. n:o 93).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 5.10. käsitellyt Töölön sivukirjaston luonnospiirustukset ja rakennustapaselostuksen ja ilmoittanut, että pääpiirustusten ja työselitysten laatimiseen voitiin ryhtyä luonnosten pohjalta (8.11. 814 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kirjastolautakunnan perustamaan Vuosaareen kaupunginkirjaston sivukirjaston ja ylittämään palkka-, kalustonhankinta- ja kirjallisuus-

määrärahoja yht. enintään 176 014 mk:lla (24.5. 412 §).

Kirjastotoiminnan kehittämistä opiskeluedellytysten parantamiseksi tarkoittavassa aloitteessaan vt Loppi ym. viittasivat opiskelijain lukumäärän suureen kasvuun viime vuosien aikana. Kaupunki on viime aikoina osaltaan tukenut mm. opiskelija-asuntojen perustamista, kesäyliopistotoimintaa sekä kertomusvuoden alusta ryhtynyt tukemaan myös Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan kirjastoa. Lisäksi olisi kuitenkin vielä pyrittävä parantamaan opiskelumahdollisuuksia kaupungin kirjastotoiminnan puitteissa. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kirjastolautakunnan tehtäväksi annettaisiin laatia suunnitelma siitä, millä tavalla opiskelumahdollisuuksia kaupunginkirjaston toimesta ja yhteistoiminnassa yliopiston, korkeakoulujen ja niiden ylioppilaskuntien kanssa voitaisiin kehittää. Kirjastolautakunta huomautti, että kirjastolaissa ja -asetuksessa määritellään tarkkaan kaupunginkirjaston toiminta. Sen mukaan tulee kirjaston pyrkiä tasapuolisesti palvelemaan kaupungin asukkaita asettamatta mitään ryhmää etuoikeutettuun asemaan. Kurssikirjatilanteen vaikeutuessa on kaupunginkirjasto kuitenkin yhä enemmän joutunut kiinnittämään sekä varoja että huomiota opiskelijoiden palvelemiseen. Tämä on puolestaan heikentänyt muiden lainaajaryhmien asemaa, varsinkin keskikaupungilla sijaitsevat lukusalit ovat lukukausien aikana täysin opiskelijain ylikuormittamat. Ylioppilaskunnan kirjaston toimesta parhaillaan laadittavan kurssikirjojen yhteisluettelon perusteella saadaan tilastollinen selvitys kurssikirjojen kokonaismäärästä ja todellisesta jakautumisesta. Aakkosellinen luettelo on käsitelty K-kirjaimeen saakka ja voidaan tältä osin todeta, että lainattavien ja lukusaliin sijoitettujen ajankohtaisten kurssikirjojen määrä ylioppilaskunnan kirjastossa on 7 612 ja kaupunginkirjastossa 14 320. Näihin sisältyvät kaikkien arvosanojen, siis myös laudatur-asteen kurssikirjat, joita kaupunginkirjastossa on verrattain vähän. Kurssikirjavaatimuksiin sisältyy kuitenkin myös suhteellisen paljon klassillista kaunokirjallisuutta, jota kaupunginkirjastossa on suuria kappalemääriä. Näistä poikkeamista huolimatta voidaan kuitenkin katsoa kaupunginkirjaston palvelevan opiskelijain kurssikirjatarvetta yhtä suuressa määrin kuin alan varsinainen erikoiskirjasto eli ylioppilaskunnan kirjasto. Toiminnan kehittäminen siten, että kaupunginkirjasto entistä enemmän hankkisi opiskelijain tarvitsemaa kirjallisuutta voinee tuskin tulla kysymykseen horjuttamatta kirjaston asemaa kaupunkilaisten yhteisenä sivistyslaitoksena. Kurssikirjoja ja lukusalipaikkoja koskevien epäkohtien selvittämiseksi asetti valtioneuvosto v. 1966 komitean, jonka tehtävänä oli selvittää, mitä haittoja kurssikirjojen lainaustoiminnasta aiheutuu yleisille ja tieteellisille kirjastoille sekä tekemään ehdotuksen haittojen ja puutteiden poistamiseksi. Komitean edellytettiin saavan mietintönsä valmiiksi kertomusvuoden aikana. Koska asian käsittely koko maan käsittävän organisaation puitteissa oli valmistettavana, ei järjestelmän kehittämistä pelkästään Helsingin osalta voitu pitää tarkoituksenmukaisena. Lautakunta katsoi, ettei aloitteen tässä vaiheessa pitäisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta kehittämään kaupungin kirjastotoimintaa siten, että yhteistoiminnassa valtiovallan, korkeakoulujen ja niiden oppilaskuntien sekä korkeampaa ammattiopetusta edustavien viranomaisten kanssa voitaisiin oppikirjoja hankkimalla ja lukusalipaikkoja lisäämällä parantaa opiskeluedellytyksiä pääkaupungissa (4.10. 753 §).

Kaupunginmuseo. Museoamanuenssin viran perustaminen (7.6. 462 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan 21.7.1967 kuolleen sosiaalineuvos Helny Bergbomin kaupunginmuseolle

testamenttaamat isoisänsä kirjakaapin ja kirjoituspöydän sekä Karl August Tavaststjernan aikoinaan omistaman lipaston. Kaupunginhallitusta kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin etujen valvomiseksi asiassa (4.10. 735 §).

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään musiikkilautakunnan esityksestä harkintansa mukaan kaupunginorkesterin soittajille henkilökohtaisia palkanlisiä, jotka lasketaan heidän palvelusaikansa perusteella radioorkesterissa, Suomen Kansallisoopperan orkesterissa sekä kunnallisissa ja puolikunnallisissa orkestereissa samoin perustein kuin ikälisiä on määrätty niissä tapauksissa, jolloin palvelusajat virkasäännön mukaan voidaan laskea asianomaiselle hyväksi (13.12. 917 §).

Virkojen perustaminen (25.1. 68 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto päätti suostua siihen, että 23. pl:aan kuuluvalle äänenjohtajalle Holger Fransmanille suoritetaan ajalta 1.9. 1966—14.8.1967 hänen äänenjohtajan viran mukainen palkkauksensa, vaikka hän tosiasiallisesti hoitaa 18. pl:aan kuuluvaa soittajan virkaa (22.2. 170 §).

Helsingin teatterisäätiö. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan 11. kaupunginosan korttelissa n:o 330 sijaitsevalla tontilla n:o 1 olevan teatterikiinteistön Helsingin teatterisäätiölle 200 000 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta, joka tarkistetaan laskentaperusteiden mahdollisesti muututtua ja muutoin kaupunginhallituksen määräämillä ehdoilla, kuitenkin siten että tontilla oleva puisto jää kaupungin hallintaan ja hoitoon. Musiikkilautakunnalle myönnettiin oikeus ylittää Helsingin teatterisäätiötä varten varattua määrärahaa enintään 733 000 mk:lla ylimääräisen avustuksen myöntämiseksi säätiölle teatterikiinteistön vuokran maksamista varten ajalta 10.9.—31.12. (21.6. 519 §).

Kaupunginteatterin rakennustoimikunta oikeutettiin käyttämään v:n 1966 talousarvioon teatterin ja Kallion virastotalon yhteisen väestönsuojan rakentamista varten merkityn määrärahan kertomusvuonna käytettäväksi siirretystä osasta 550 000 mk kaupunginteatterin viimeistelytyön suorittamiseen (4.10. 752 §).

Hässelby-Säätiö. Kaupunginvaltuusto päätti puolestaan hyväksyä Hässelby-Säätiön perustamiskirjan 3 §:ssä mainittujen vuosittaisten käyttövarojen korottamisen 200 000 Ruotsin kruunusta 300 000 Ruotsin kruunuun v:n 1968 alusta lukien (15.11. 855 §).

Avustukset. Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistykselle kaupunginvaltuusto myönsi 50 000 mk:n avustuksen kertomusvuoden kesäteatteritoimintaa varten ja oikeutti yhdistyksen käyttämään v. 1966 saamastaan avustuksesta säästyneen määrän eli 10 706 mk niin ikään kertomusvuoden kesäteatteritoimintaa varten (5.4. 290 §).

Helsinki-viikon säätiölle myönnettiin 50 000 mk:n suuruinen avustus kertomusvuoden menoja varten (7.6. 464 §).

Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton Helsingin piirille, Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirille, Helsingfors Svenska Körförbund -yhdistykselle ja Finlands Svenska Manssångarförbund -yhdistykselle myönnettiin yhteisesti 16 110 mk:n suuruinen avustus yhdistysten kuorojen ja soittokuntien osallistumista varten Tampereella pidettyihin musiikkijuhliin (21.6. 531 §).

Lisäksi myönnettiin Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirille 10 850 mk:n suuruinen ylimääräinen avustus piirin perusjärjestöjen kuorojen lähettämiseksi Aarhusissa Tanskassa pidettäviin yhteispohjoismaisiin työväen musiikkijuhliin (21.6. 530 §).

Nuorisotyö. Kaupunginvaltuusto oikeutti nuorisotyölautakunnan ylittämään palkkamäärärahojaan enintään 5 000 mk:lla Vuosaaressa avatun moottori- ja askartelukeskuksen henkilökunnan palkkamenoja varten kertomusvuonna (6.9. 678 §).

Perhekasvatuskysymyksiä koskevan opastus- ja luentotoiminnan järjestämisestä lasten van-

hemmille olivat vt Paasivuori ym. tehneet aloitteen v. 1966, missä kiinnitettiin huomiota nuorison keskuudessa esiintyviin epäterveisiin ilmiöihin. Näistä kielteisistä ilmiöistä syytettiin helposti yksinomaan nuoria, eikä otettu huomioon haitallisia ympäristötekijöitä eikä vanhempien puutteellista valmentumista kasvatustehtäväänsä. Lisääntyneet haittatekijät sekä kasvatukseen käytetyn ajan vähyys huomioon ottaen tarvittaisiin suurempaa kasvatuksen taitoa ja kasvatusvastuuta kuin aikaisemmin. Tätä tiedon syventämistä ja taidon lisäämistä olisi järjestettävä yhteiskunnan toimesta samalla tavoin kuin jo neuvoloissa annetaan opastusta lapsen fyysisessä hoidossa. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallituksen annettava tutkia, mitä mahdollisuuksia olisi järjestää lasten vanhemmille vaikkapa kokeiluluonteisesti opastusta ja luentotoimintaa perhekasvatuskysymyksissä. Lastensuojelulautakunta yhtyi aloitteessa esitettyyn käsitykseen siitä, että tiedon ja taidon puutteesta aiheutuneet lasten kasvatusvirheet johtavat usein erilaisiin käytöshäiriöihin ja myös nuorisorikollisuuteen. Vanhempiin kohdistunut koulutus- ja valistustoiminta ei kuitenkaan ole tuottanut toivottuja tuloksia, sillä mielenkiinto ko. toimintaan vanhempien taholla on ollut vähäistä. Viime aikoina on kasvatuskysymyksiä myös pyritty käsittelemään televisiossa, radiossa ja lehdistössä, koska siten parhaiten saadaan yhteys henkilöihin, joille halutaan antaa opastusta kasvatuskysymyksissä. Lautakunta piti tarkoituksenmukaisena, että lastenneuvoloiden, kotitalouslautakunnan ja työväenopiston toimintaa pyrittäisiin jatkuvasti yhteistoiminnassa kasvatusneuvoloiden kanssa kehittämään siten, että perhekasvatukselliset näkökohdat entistä enemmän otetaan huomioon. Terveydenhoitolautakunnan ilmoituksen mukaan toimivat äitiysneuvolat läheisessä yhteistyössä Väestöliiton sosiaali- ja avioliittoneuvoloiden kanssa ja ohjaavat tarvittaessa äidit käyttämään näiden neuvoloiden palveluksia hyväkseen. Myös lastenneuvoloissa kiinnitettiin huomiota paitsi lapsen fyysiseen, myös hänen psyykiseen kehitykseensä. Paitsi näitä vakiintuneita toimintamuotoja aloitettiin Vuosaaren neuvolan piirissä v. 1966 uusi työmuoto, ryhmätyö, yhteistoiminnassa äitiysneuvolan kätilön, lastenneuvolan terveyssisaren ja lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimiston psykologin kanssa. Saadut kokemukset olivat olleet myönteisiä ja työmuodon aloittamista muissakin neuvoloissa oli jo suunniteltu. Suomenkielisen työväenopiston ilmoituksen mukaan opiston opetusohjelmaa voidaan kulloistenkin tarpeiden mukaan muuttaa ajan vaatimuksia vastaavaksi. Näin ollen perhekasvatuksen opintopiirien tai ainakin lyhytaikaisten perhekasvatuskurssien järjestäminen työväenopiston toimesta voitaisiin ottaa harkittavaksi ja mahdollisesti toteutettavaksi työkautena 1967/68. Kotitalouslautakunnan järjestämillä kurseilla oli pyritty antamaan opetusta lähinnä käytännöllisissä kotitalouden tiedoissa ja taidoissa. Näillä kursseilla ei ollut puututtu perhekasvatuksellisiin kysymyksiin. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin tutkimuksen suorittamiseksi siitä, mitä kaupungin alueella oli jo tehty ja mitä vielä olisi välttämätöntä tehdä perhekasvatuksellisen valistuksen, opastuksen ja neuvonnan kehittämiseksi, tehostamiseksi ja entistä laajempaan käytäntöön soveltamiseksi Helsingin kaupungissa (8.2. 133 §).

Toimikunnan asettamista tutkimaan mahdollisuuksia nuorisoa koskevien kysymysten hoitamiseksi tehokkaasti olivat aloitteessaan ehdottaneet vt Vesikansa ym. He kiinnittivät huomiota siihen hallinnolliseen hajakeskitykseen, joka vallitsi nuorisoa koskevissa kysymyksissä. Helsingissä käsittelivät näitä kysymyksiä useat eri hallintoelimet, mm. koulujen ja opistojen johtokunnat, raittius-, urheilu- ja ulkoilu- sekä nuorisotyölautakunta, lastensuojelu-, huolto- terveydenhoito- ja lastentarhain lautakunta. Kau-

punkiliiton järjestämillä neuvottelupäivillä v. 1963 oli todettu, että kunnallisten hallintoelinten kesken olisi välttämätöntä aikaansaada tehokkaampi yhteistyö nuorisoa koskevissa kysymyksissä sekä harkittava tehtävien parempaa keskittämistä. Yhteistyö olisi ulotettava myös tiettyihin valtion viranomaisiin, kuten ammatinvalinnanohjaus- ja poliisiviranomaisiin sekä vapaisiin järjestöihin. Kaupunki asetti v. 1956 vapaa-ajanviettotoimikunnan tutkimaan osaa kysymyksestä, mietintö valmistui syyskuussa 1962. Kertomusvuoden maaliskuussa asetettiin virkamiehistä kokoonpantu toimikunta laatimaan selvitystä ja ehdotusta nuorisorikollisuuden ja siihen liittyvien sopeutumishäiriöiden ehkäisemiseksi. Edellä esitetyt kaupungin toimenpiteet eivät kuitenkaan tähdänneet kaikkien nuorisoa koskevien kysymysten tehokkaampaan hoitoon ja tuskin ollenkaan koskivat hallinnollista yhteistyötä tai keskittämistä. Tästä syystä aloitteentekijät ehdottivat toimikunnan asettamista kartoittamaan kaupungin hallintoelinten nuorisoa koskevia tehtäviä sekä kehittämään näiden organisaatiota ja tutkimaan yhteistyötä. Toimikuntaan tulisi valita sekä kunnallisia luottamusmiehiä että virkamiehiä ja nuorisojärjestöjen edustajia. Nuorisotyölautakunta puolsi toimikunnan asettamista selvittämään kiinteämmän yhteistyön ja entistä tehokkaamman toiminnan aikaansaamista. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ja nuorisotyölautakunnan, joiden tehtävät lähinnä sivuavat toisiaan, välisestä työnjaosta oli vahvistettu sopimus v. 1949. Lastensuojelulautakunta yhtyi periaatteessa aloitteessa tehtyyn esitykseen kysymyksen selvittämisestä koko laajuudessaan. Kun kaupunginhallitus kuitenkin v. 1964 oli asettanut komitean laatimaan selvityksen ja esityksen nuorisorikollisuuden ennakolta ehkäisemisestä sekä näitä kysymyksiä käsittelevien viranomaisten yhteistyön kehittämisestä ja tehostamisesta ja kun komitea oli kokoonpantu siten, että siinä olivat edustettuina keskushallinnon lisäksi koulu-, nuorisotyö-, lastensuojelu-, poliisi- ja oikeusviranomaiset sekä myös psykiatrinen asiantuntemus, oli aihetta odottaa komitealta esityksiä, jotka syvemminkin koskettelevat kaupungin nuorison ongelmia. Näin ollen olisi lautakunnan mielestä tarkoituksenmukaisinta odottaa tämän komitean työn tuloksia ja niistä riippuen aikanaan harkita, olisiko kysymystä selvitettävä vielä perusteellisemmin esim. uudessa komiteassa. Kaupunginhallitus yhtyi lastensuojelulautakunnan käsitykseen. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevat lausunnot riittäväksi selvitykseksi (21.6. 578 §).

Nuorison vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantamista Helsingin keskustassa koskevassa aloitteessaan kiinnittivät vt Järvinen ym. huomiota siihen, ettei kaupungin keskustassa ole varattuna minkäänlaisia eikaupallisella pohjalla toimivia kokoontumistiloja ja kahviloita nuorisolle. Kun useimpien nuorten kodit ovat ahtaita taikka alivuokralaisena asuvien nuorten vapaudet varsin rajoitetut, jää ainoaksi mahdolliseksi oleskelupaikaksi katu. Kaupungin pitkän tähtäimen suunnitelmissa esim. vuosiksi 1966—1975 ei myöskään ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota keskustassa vapaa-aikaansa viettävien nuorten ongelmiin ja tarpeisiin. Nuorison spontaanisten mielenosoitusten seurauksena on kaupunki ollut pakotettu hankkimaan ns. avoimen oven periaatteelle perustuvia kokoontumistiloja mm. Tennispalatsista. Helsingin city-alueella vapaa-aikaansa viettävän nuorison tarpeista ja viihtyvyydestä olisi pikaisesti suoritettava tutkimus ja laadittava tutkimuksen perusteella pitkän tähtäimen suunnitelma nuorison vapaa-ajanviettomahdollisuuksien lisäämiseksi eikaupallisella pohjalla keskustassa. Nuorisotyölautakunta ilmoitti, ettei se yrityksistä huolimatta ollut saanut hankituksi käyttökelpoisia nuorisotiloja keskustasta. Pitkän tähtäimen taloussuunnitelmassa lautakunta oli esittänyt keskusta-alueelta hankittavaksi

ko. tarkoitukseen tiloja yht. 1 600 m². Jos taloussuunnitelma toteutuu, on kaupungin koko kerhohuoneistotarpeesta n. 75 % tyydytetty. Lautakunnalla oli tällä kertaa hallinnassaan kerhohuoneistoja yht. 1 407 m². Tilat olivat ylikuormitettuja ja osa tulijoista oli jäänyt vaille toimitilaa. Koska nuorisokomitea selvitteli parhaillaan myös tätä asiaa, ei lautakunta puoltanut esitetyn tutkimuksen suorittamista. Kaupunginhallitus totesi, ettei täyteen rakennetussa keskustassa ollut tämäntapaisia huonetiloja saatavissa. Kiinteistölautakunnan tehtäväksi oli annettu tutkia mahdollisuuksia tarvittavien huonetilojen saamiseksi keskikaupungin alueelta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (21. 6. 580 §).

Kunnalliskodintie 6:n talojen asukkaiden sosiaali- ja nuoriso-olojen parantamista koskevassa aloitteessaan kiinnittivät vt Korvenheimo ym. huomiota siihen, ettei näiden kaupungin omistamien kolmen talon nuorisolle ollut järjestetty minkäänlaista johdettua harrastustoimintaa ja että he saivat viettää iltansa talojen edessä ja porttikäytävissä seisoskellen. Taloissa on n. 400 huoneistoa ja asukkaita n. 2 000. Alle 16-vuotiaita lapsia on yli 600. Teini-ikäistä nuorisoa on n. 200, suurin osa ammattikoululaisia tai työssä käyviä, oppikoululaisia on vain pieni osa. Käpylän seurakunta on mahdollisuuksiensa mukaan yrittänyt lieventää epäkohtaa järjestämällä kerho- ym. toimintaa, mutta tarve on niin suuri, ettei se yksin riitä. Vapaa-aikojen harrastustoiminnan aikaansaamiseksi tarvittaisiin kaupungin toimesta koulutettu nuorisotyöntekijä, lastentarha sekä kesävirkistystoimintaa nuoremmille lapsille. Kaupunginhallitusta olisi kehotettava kiireellisesti selvityttämään, mitä toimenpiteitä tarvittaisiin talojen asukkaiden sosiaali- ja nuoriso-olojen parantamiseksi entisestään. Lastensuojelulautakunnan ilmoituksen mukaan oli taloihin pääasiassa sijoitettu häädettyjä monilapsisia perheitä. Talot olivat alusta alkaen olleet huollollisessä mielessä raskaasti hoidettavia. Lapsille sopivia ulkoilupaikkoja ei ollut riittävästi eikä varttuneelle nuorisolle mainittavasti toimintamahdollisuuksia. Lastentarhapaikkoja oli sen sijaan ollut saatavissa ja koko vuoden toiminnassa oleva Toukolan leikkikenttä oli ollut pienten ryhmien käytettävissä. Seurakunnalla on kahdessa talossa pienet kerhohuoneistot, joista toinen on ajoittain ollut suljettuna kurinpidollisten vaikeuksien takia. Sopivien nuorisotyöntekijäin puute on ehkä vaikuttanut siihen, ettei varttunutta nuorisoa ole saatu mukaan ko. kerhotoimintaan. Huoltovirastosta saatujen tietojen mukaan annettiin v:n 1965 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana taloissa asuville 60 perheelle huoltoapua. Nuoria irtolaisia rekisteröitiin samana aikana 25 ja alkoholisteja 35. Suojelukasvatustoimistoon tehtiin talojen osalta v. 1964 yht. 50 ilmoitusta. Jatkuvassa valvonnassa on ollut 7 perheisiin kuuluvaa ja 16 avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta. Vajaamielisille tarkoitettua avohuoltoa saaneita lapsia on 10. Lautakunta totesi, että häädettyjä, monilapsisia perheitä kaupungin toimesta sijoitettaessa ei ollut riittävästi kiinnitetty huomiota perheiden moniin sosiaalisiin ongelmiin. Asutusalueiden suunnittelussa olisi pyrittävä välttämään sosiaalisesti vaikeassa asemassa olevien perheiden keskittämistä samoihin taloihin. Alaikäisten lasten toimintamahdollisuuksiin olisi myös kiinnitettävä erityistä huomiota. Lautakunnan mielestä olisi aloitteessa ehdotetut toimenpiteet jätettävä v. 1964 asetetun nuorisokomitean tutkittavaksi varsinkin, kun sosiaalihuolto- ja nuorisotyöviranomaiset käytännöllisessä työssään olivat jo kiinnittäneet huomiota mainittuihin epäkohtiin. Huoltolautakunta yhtyi lastensuojelulautakunnan kantaan ja huomautti lisäksi, että kaupungin toimesta olisi vastaisuudessa rakennettava pienempiä vuokrataloja ja pyrittävä muodostamaan asukkaiden sosiaalinen kokoomus sellaiseksi, että vältyttäisiin slummiutumiselta ja sen mukanaan tuomilta

ongelmilta. Lastentarhain lautakunnan ilmoituksen mukaan tarvittaisiin alueelle tilapäinen lastenseimi siksi, kunnes Veräjämäen lastentarha ja -seimi valmistuvat. Nuorisotyölautakunnan mielestä olisi sekä asuntotuotantokomitean että asunnonjakotoimikunnan kiinnitettävä enemmän huomiota väestön sosiaaliseen rakenteeseen uusia asuintaloryhmiä rakennettaessa ja asukkaita niihin valittaessa. Talojen isännöitsijän mielestä olisi nuorisolle saatava erillinen kerhorakennus mm. musiikkitoimintaansa varten. Käpylän seurakunnan nuoriso-ohjaajan ilmoituksen mukaan seurakunnan toimesta ylläpidettävään varhaisnuorisotoimintaan osallistui n. 100 poikaa ja n. 80 tyttöä. Lautakunnan pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmaan kuului 700 m² käsittävän nuorisotalon rakentaminen Käpylään v. 1968. Lautakunta ehdotti parakkirakennuksen pystyttämistä alueelle nuorisotoimiston käytettäväksi. Asuntotuotantokomitea ilmoitti, ettei sillä ollut mahdollisuuksia selvittää tarkoituksenmukaisten huonetilojen varaamista nuorison vapaa-ajan harrastuksia varten koskevaa monitahoista kysymystä. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli aloite siitä saatuine lausuntoineen lähetetty em. nuorisokomitealle tiedoksi ja huomioon otettavaksi. Nuorisotyölautakunnan lausunnossa tehdyt esitykset olivat parhaillaan kaupunginhallituksessa erikseen valmisteltavina. Jakomäen asemakaavaa valmisteltaessa kiinnitettiin suunnitteluviranomaisten huomiota esitettyihin näkökohtiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (25.1. 81 §).

Väkijuomaliikkeen kunnallisen tarkastajan virka päätettiin 1.7. lukien siirtää 24. palkkaluokasta 26. palkkaluokkaan (21.6. 526 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Urheilu- ja ulkoiluviraston johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoiluviraston johtosäännön 3 ja 5 §:n 1.1.1968 lukien. Muutokset koskivat kassa- ja kirjanpitotehtäviä. Samasta ajankohdasta siirrettiin viraston 12. pl:aan kuuluva kirjanpitäjän virka rahatoimistoon ja muutettiin samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi apulaiskirjanpitäjän viraksi. Viraston 22. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva kamreerin virka muutettiin samaan palkkaluokkaan ja kielitaitoluokkaan kuuluvaksi konttoripäällikön viraksi (6.9. 647 §, kunn. as. kok. n:o 76).

Uimahallikiinteistön hallinnon järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1965, että 4. kaupunginosan korttelissa n:o 64 sijaitseva uimahallikiinteistö (Yrjönkadun uimahalli) ostetaan tontteineen kaupungille. Kiinteistön vuokra-aika päättyi 31.3., jonka jälkeen se tontteineen siirrettiin urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon ja hoitoon uimahalli- ja liikuntatoiminnan harjoittamista varten. Toiminnan aloittamiseksi kaupunginvaltuusto oikeutti lautakunnan ylittämään eräitä sen määrärahoja yht. 265 653 mk (22.3. 262 §).

Eläintarhan urheilukentän säilyttämistä keskustasuunnitelman toteuttamisen yhteydessä koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Rahkamo ym., että perinteellinen urheilupaikka, Eläintarhan urheilukenttä oli vaarassa jäädä liikenneväylän alle keskustasuunnitelmaan liittyvän, rautatien vartta seurailevan Vapaudentien leventämisen takia. Kentän korjaustyöt oli laiminlyöty usean vuoden ajan, koska tiedossa oli ollut sen siirtäminen kauemmaksi radasta. Edelleen oli suunniteltu kentän purkamista ja korvaamista yksittäisillä hyppy- ja heittopaikoilla sekä juoksuradoilla, jotka sijoitettaisiin puistomaiseen ympäristöön. Tällöin hävitettäisiin kuitenkin viimeinen yleisurheilijain harjoituspaikka Kantakaupungista. Urheilun harrastus tulisi huomattavasti vähentymään, jos Kantakaupungissa asuvien olisi lähdettävä Talin, Myllypuron tai Pirkkolan

urheilupuistoihin harjoittelemaan. Stadion ei näet tulisi harjoituspaikkana kysymykseen, koska siellä pidetään kesäisin n. 50 yleisötilaisuutta, joista osa vaatii kentän rauhoittamisen jo edellisenä iltana. Tämän vuoksi olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin Eläintarhan urheilukentän säilyttämiseksi akateemikko Aallon keskustasuunnitelman toteuttamisen yhteydessä. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan ei keskustasuunnitelmaan liittyvän keskusväylän, Vapaudenkadun, rakentamisesta ollut vielä tehty päätöstä suunnitelmien keskeneräisyyden takia, minkä vuoksi Eläintarhan urheilukenttä voisi säilyä entisessä muodossaan ehkä useitakin vuosia. Sen sijaan mahdollisesti tehtävä päätös keskusväylän rakentamisesta nykyisten suunnitelmien mukaisena aiheuttaisi sen, ettei kenttää voitaisi säilyttää entisellään. Eläintarhan urheilukenttä kuului oleellisena osana keskuspuiston alueeseen ja palveli merkittävällä tavalla urheilullista vapaa-ajan viettoa. Kun keskusväylän mahdollisesta rakentamisesta huolimatta keskuspuiston sille osalle, jossa kenttä sijaitsee, jäänee riittävästi maa-aluetta, joka sallii kentän kääntämisen esim. 90° tai sen siirtämisen kauemmaksi ajoväylästä, olivat edellytykset kentän säilyttämiselle keskuspuistossa olemassa. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli keskustan asemakaavatoimikunnan mietinnöstä antamassaan lausunnossa esittänyt mm., että kun keskusurheilupuisto ja erityisesti Eläintarhan kenttä ovat kaupungin eniten käytettyjä urheilualueita, olisi yksityiskohtaisessa suunnittelussa tarkoin tutkittava, olisiko mahdollista siirtää tie lähemmäksi nykyistä rautatielinjaa. Lautakunta tulisi seuraamaan keskuspuiston suunnitelmien kehittämistä ja siinä yhteydessä esittämään toimenpiteitä harjoittelumahdollisuuksien turvaamiseksi nykyisen Eläintarhan seuduilla. Kentän kunnosta oli odotettavissa olevista muutoksista huolimatta pyritty huolehtimaan, v. 1966 oli mm. suoritettu kentän aidan ja rakennusten ulkomaalaus. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi (29.11. 901 §).

Myllypuron urheilupuisto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkit. Risto Sammalkorven laatimat, 2.12.1965 päivätyt Myllypuron urheilupuiston hallirakennuksen luonnospiirustukset (22.2. 171 §).

Myllypuron urheilupuiston rakennusohjelman toteuttamiseksi viimeistään v. 1970 olivat vt Kauhanen ym. tehneet aloitteen, missä ilmaisivat huolestumisensa siitä, että kaupungin vuosien 1966—1975 kymmenvuotissuunnitelman mukaan valmistuvat Talin ja Myllypuron urheilupuistot vasta v. 1975. Tällainen aikamitoitus ei ole sopusoinnussa väestön kasvun kanssa, sillä jo nyt asuu itäisissä ja koillisissa kaupunginosissa n. 120 000 asukasta ja ennusteiden mukaan on alueilla v. 1970 n. 150 000 asukasta. Aloitteentekijät ehdottivat urheilupuistojen valmistussuunnitelman tarkistamista nopeasti, niin että itäisten ja koillisten kaupunginosien asukkaiden urheilu- ja virkistystarpeita palveleva Myllypuron urheilupuisto valmistuisi viimeistään v. 1970. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli 4.2.1966 käsitellyt urheilupuiston hallirakennuksen luonnospiirustusten hyväksymistä koskevan asian ja todennut samalla, että puiston rakennusohjelmaa olisi kiireellisesti kehitettävä edelleen ja pääpiirustukset saatava valmiiksi, niin että rakennustöihin voitaisiin ryhtyä välittömästi sen jälkeen, kun talousarvioon on merkitty tarvittavat määrärahat. Alueen viemäri- ja vesijohtotyöt pyritään aloittamaan v:n 1967 kuluessa ja kenttätyöt niiden valmistuttua. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan olivat urheilupuiston pääpiirustukset urheilupuistotoimikunnan käsiteltävinä. Pääviemärin rakentaminen oli talven 1967/68 ohjelmassa ja kuivatustöiden jatkamiseen ja kenttätöiden aloittamiseen oli ehdotettu määräraha v:n 1968 talousarvioon. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (18.10. 795 §).

Seurasaaren alueen vastainen käyttö. Kau-

punginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti 1) oikeuttaa urheilu- ja ulkoilulautakunnan luovuttamaan vuokravapaasti ja lautakunnan tarkemmin määräämin ehdoin muinaistieteellisen toimikunnan hallintaan 30.4.1979 saakka kaupunginvaltuuston v. 1961 tekemässä päätöksessä mainittujen alueiden lisäksi alueet museon kokoelmiin liitettäviä hämäläistä taloa, varsinaissuomalaista taloa, mökkiläisen asuntoa ja joitakin pieniä rantaryhmiä varten, 2) oikeuttaa urheilu- ja ulkoilulautakunnan sopimaan muinaistieteellisen toimikunnan kanssa siitä, että ulkomuseon omistaman, vahtimestarin nykyisen rakennuksen tilalle ja paikalle saadaan hankkia museon kokoelmiin liitettävä 1700-luvun pappilan päärakennus, jota sen jälkeen voidaan kunnostettuna käyttää vahtimestarin asuntona, 3) kehottaa kiinteistölautakuntaa huolehtimaan siitä, että Läntinen, Itäinen ja Eteläinen Pukkisaari vapautetaan muista vuokrauksista sekä liitetään Seurasaaren ulkoilupuistoon, 4) oikeuttaa urheilu- ja ulkoilulautakunnan luovuttamaan vuokravapaasti ja lautakunnan tarkemmin määräämin ehdoin sen jälkeen, kun 3) kohdassa mainitut saaret on siirretty lautakunnan hallintoon, muinaistieteellisen toimikunnan hallintaan 30.4.1979 saakka sanotuista saarista alueet ulkomuseon kokoelmiin liitettäviä Ahvenanmaan kalastajan taloa, Suomenladen kalastajan taloa ja rantaryhmiä varten sekä 5) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa laatimaan suunnitelman Läntisen, Itäisen ja Eteläisen Pukkisaaren liittämiseksi kaupungin toimesta toisiinsa ja Seurasaareen silloilla (7.6. 463 §, khn mtö n:o 3).

Jäähallin rakennuskustannuksista annettiin kaupunginvaltuustolle seuraava selvitys: Kaupunginvaltuusto päätti v. 1963 suostua siihen, että Töölön Pallokentälle rakennetaan jäähalli. Tätä tarkoitusta varten kaupunki myönsi Jääkenttäsäätiölle 4 mmk:n suuruisen korottoman lainan. Saatuaan asiasta kaikki urakkatarjoukset säätiö kuitenkin totesi, että jäähallin rakentamisesta tehty kustannusarvio oli noussut kaksinkertaiseksi arvioidusta määrästä ja jäähallin rakentaminen jäi siten täysin säätiön taloudellisten mahdollisuuksien ulkopuolelle. Samalla säätiö oli ehdottanut, että kaupunki itse rakentaisi jäähallin ja käyttäisi siihen ainakin osittain työllisyyden turvaamiseen merkittyjä määrärahoja. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1964 Töölön Pallokentän alueelle Jääkenttäsäätiön toimesta suunnitellun jäähallin rakennettavaksi kaupungin toimesta. Samalla päätettiin muista tämän päätöksen aiheuttamista toimenpiteistä, mm. Jäästadionin kiinteiden laitteiden, rakennelmien ja jäähallin suunnitelmien piirustuksineen ja muine selvityksineen lunastamisesta säätiöltä. Kaupunginhallitus asetti samana vuonna jäähallin rakennustoimikunnan, jonka tehtävänä mm. oli ennen rakennustöihin ryhtymistä tutkia, kuinka rakennustyöt voitaisiin suorittaa taloudellisimmin ja vaiheittain sekä harkita, miten rakentaminen voitaisiin ajoittaa mahdollisimman taloudellisella tavalla ja työllisyysnäkökohdat huomioon ottaen. Rakennustoimikunta ilmoitti 9.10.1964, että se oli perusteellisesti tarkistanut säätiön laadituttamat suunnitelmat ja tehnyt niihin eräitä muutoksia. Halli oli mm. yhdistetty kaupungin kaukolämpöverkkoon oman lämpökeskuksen rakentamisen sijasta ja kattoa kannattavan teräsköysiristikon katsomoon päättyviä teräsköysiä oli nostettu ja niin parannettu katsomoiden näkyvyyttä ja lisätty katsomopaikkoja siten, että halliin mahtuu 11 105 katsojaa entisen 10 000 sijasta. Työllisyysnäkökohdat huomioon ottaen oli välttämätöntä aloittaa rakennustyöt v:n 1964 marraskuussa. Saatujen tarjousten perusteella oli todettu jäähallin tulevan maksamaan suunnitteluineen, valvontoineen ym. n. 9.5 mmk ilman indeksi- ym. varauksia. Saatuaan rakentamisluvan teki rakennustoimikunta rakennusurakkasopimuksen pääurakoitsijan Teräsbetoni Oy:n sekä sivuurakoitsijoiden Aerator Oy:n, Insinööritoi-

misto Esijännitetty Betoni -nimisen toimiston, Yhtymä Onninen Oy:n, G. W. Sohlberg Oy:n, Itäsuomalainen Sähkö Oy:n ja Stal-Laval Oy:n kanssa. Maa- ja louhintatöitä tehtäessä todettiin kentän pohjoisreunassa koko jääkentän pituinen kanavalouhinta, joka mm. ulottui n. 1.9 m jääkentän alle. Louhintaa ei ollut merkitty mihinkään saatavissa oleviin asiapapereihin enempää kuin muihinkaan suunnitelmiin eikä sitä siis ollut voitu ottaa missään ennakkotutkimuksissa ja suunnitelmissa huomioon. Kuultuaan asiantuntijoita ja saatuaan asiaa koskevat kustannuslaskelmat päätti rakennustoimikunta, että jäärata uusitaan kokonaan tekemällä jäähdytysjärjestelmän edellyttämä uusi putkisto sekä 12 cm:n vahvuinen uusi teräsbetoninen pintalaatta alusrakenteineen vanhan tilalle. Louhintatyöt, joiden piti valmistua tammikuussa 1965, saatiin valmiiksi vasta kesällä 1965. Samaten ilmeni, että rakennussuunnittelija oli arvioinut urakkasopimuksen mukaisen teräsklausuulin edellyttämän teräsmäärän liian pieneksi. Teräsbetoni Oy vaati tällöin, että rakennustyö olisi muutettava laskutyönä suoritettavaksi, mihin ei rakennustoimikunta kuitenkaan ollut voinut suostua. Työn aikana ilmeni myös runsaasti rakennussuunnittelijan tekemiä muutoksia, mikä sai aikaan piirustusten myöhästymisiä. Alkuperäisen työaikataulun mukaan olisi hallin tullut olla valmis tammikuussa 1966, mutta valmistuikin se kaikkien muutosten ym. vuoksi vasta 27.9.1966. Myöhästymisiä aiheutti myös se, että kaksi sivurakoitsijaa joutuivat rakentamisaikana konkurssitilaan. Teräsbetoni Oy oli esittänyt työn päätyttyä 2 005 364 mk:n suuruisen lisälaskun. Loppuselvityksestä käytiin yhtiön ja rakennustoimikunnan välillä neuvotteluja, jotka ratkesivat vasta kertomusvuoden kesäkuun alussa. Lopputuloksen mukaisesti rakennustoimikunta esitti kaupunginhallitukselle, että se saisi suorittaa Teräsbetoni Oy:lle työn vaikeutumisesta, työnjärjestelyhaitoista, työaineiden lisäkustannuksista, työmaan yhteiskustannuksista ym. ja rahoitusvajauksen korkona yht. 1 536 318 mk. Kaupunginhallituksen suostuttua esitykseen nousivat Jäähallin lopulliset kokonaiskustannukset siten 15 870 000 mk:aan. Alkuperäiseen 9.5 mmk:n kustannusarvioon verrattuna oli varsinaisten rakennuskustannusten nousu n. 50 %. Lisäyksen aiheuttivat lähinnä teräsmäärän huomattava nousu, lisälouhintakustannukset, jääkentän uusiminen kokonaisuudessaan, indeksikorotukset ym. Kaupunginhallitus totesi, että Jäähallin rakennustoimikunnan perusteellinen selvitys kustannusten noususta osoitti, ettei rakennushankkeen aikana ollut tapahtunut kaupungin ao. elinten eikä viranhaltijainkaan taholta virheitä eikä laiminlyöntejä. Lisäksi oli todettava, että rakennustyö tarjosi välittömästi työpaikan keskimäärin 206 työntekijälle hallin koko rakennusajaksi. Jääkenttäsäätiön ilmoituksen mukaan oli Jäähallissa ollut sen ensimmäisen toimintavuoden aikana kävijöitä 434 588, joten se on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus katsoi, ettei jäähallikysymyksen enää tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Vastaisen varalle sen sijaan oli jo ryhdytty toimenpiteisiin mm. sikäli, että rakennusviraston uutta johtosääntöä valmisteltaessa otettaisiin sääntöön myös määräykset kaupungin rakennuskohteiden suunnittelun entistä huolellisemmasta suorittamisesta ja rakennustöiden entistä tehokkaammasta valvonnasta. Merkittiin tiedoksi. Edellä oleva lausunto katsottiin myös riittäväksi selvitykseksi vt Pettisen ym. tekemään aloitteeseen, joka koski Helsingin jäähallin kustannuksia koskevien tietojen antamista kaupunginvaltuustolle (29.11. 88,6 900 §).

Helsingin uimarantojen kunnostamista koskevassa aloitteessaan olivat vt Hiitonen ym. kiinnittäneet huomiota uimarantojen merkityksen jatkuvaan kasvamiseen. Erityisesti aloitteentekijät kiinnittivät huomiota Lauttasaaren ns. Kasinon rannan ja Uunisaaren

rannan hiekoitukseen, jota olisi parannettava. Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti, että kaupungin uimarantojen kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti ja niiden hiekoitusta suoritetaan vuosittain. Kertomusvuoden keväällä oli pumpattu hiekkaa Mustikkamaan öljyn ja muun merivesisaasteen pilaamalle uimarannalle. Vuoden 1968 keväällä olisivat vuorossa Uunisaaren ja Pihlajasaaren uimarannat. Ahtaiden meriliikenneväylien varrella oleville uimarannoille pyrittiin ajamaan jonkin verran hiekkaa maitse, lähinnä lasten leikki- ja kahluualueille. Lauttasaaren uimarannalle oli valmistunut uusi pukusuoja, lisäksi tullaan alueelle järjestämään istutuksia ja nurmikoita. Rannan aaltokynnyssuunnitelma oli myös valmistumassa. Suuria istutus- ja kunnostustöitä suoritettiin parhaillaan myös Vantaan Pikkukoskella, jonne oli valmistunut asfalttipintainen koripallokenttä, leikkitelineistö, keinualue ja uudet nurmikot. Vastaavanlaisia perusparannustöitä oli tarkoitus lähivuosina suorittaa muillakin rannoilla. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (20.9. 715 §).

Lasten kahluualtaan ja uimalammikon rakentamiseksi Paloheinän ja Torpparinmäen asukkaita varten olivat vt Pettinen ym. tehneet aloitteen, missä huomautettiin, että kaupungilla oli suurisuuntaisia suunnitelmia urheilupuistojen rakentamiseksi eri puolille kaupunkia nuorten ja aikuisten urheilutarpeiden tyydyttämiseksi, mutta tällöin oli unohdettu lapset ja heidän tarpeensa. Kahluualtaita ja uimalammikoita, joilla on suuri merkitys lasten kunnon ylläpitämisessä ja virkistyksessä, olisi helppo järjestää asuma-alueiden reunamille, jopa niiden keskellekin, eivätkä niiden kustannukset tulleet kalliiksi. Joitakin tällaisia kesäisiä keitaita oli jo järjestettykin, mutta vanhat esikaupunki-alueet, erityisesti Paloheinän ja Torpparinmäen maanhankinta-alue olivat turhaan saaneet odottaa niiden rakentamista. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että kahluumahdollisuuksien lisäksi tulisi altaassa tai allasyhdistelmässä olla mahdollisuus myös uimiseen. Tällaista laitosta ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista rakentaa, kuten tähän mennessä kahluualtaita, ilman puhdistuslaitteita. Puhdistuslaittein varustetut uimalammikot olisi taas mieluimmin sijoitettava sellaisiin paikkoihin, joissa kulkuyhteydet, asumistiheys, koulujen sijoitus ym. huomioon ottaen tarvittaisiin myös suurempaa, aikuisten käyttöön soveltuvaa allasta. Tällaisia ns. kaupunginosauimaloita lautakunta oli v:ien 1966—1975 taloussuunnitelmassaan esittänyt rakennettavaksi. Kahluualtaiden käyttö omakotialueella oli osoittautunut vähäiseksi, minkä vuoksi ne olikin pyritty sijoittamaan suurten kerrostalojen lähelle. Torpparinmäen-Paloheinän alueen puistosuunnitelmia tehtäessä oli harkittu luonnonomaisten lintulammikoiden ja purjeveneiden uittoaltaiden rakentamista alueelle virtaavista suurista valtaojista. Tällaisia altaita ei kuitenkaan voitu käyttää varsinaisina uima-altaina, koska näiden vesi on voitava vaihtaa usein. Paloheinän-Torpparinmäen alueelle laadittiin parhaillaan asemakaavaa, johon tulisi runsaasti puisto- ja vapaa-alueita. Maapohjatutkimusten jälkeen voitaisiin näiltä alueilta osoittaa paikka ehdotetulle kahluu- ja uima-altaalle, mikäli sen rakentaminen katsottaisiin aiheelliseksi. Yleisten töiden lautakunnan käsityksen mukaan leikkipuiston rakentaminen aloitteessa ehdotetulle alueelle olisi suhteellisen helppo toteuttaa. Lastentarhain lautakunta katsoi, että toistaiseksi olisi lasten kahluu- ja uima-altaat ensisijaisesti rakennettava sellaisille suurille kerrostaloalueille, missä lapsilla ei ollut mahdollisuutta päästä rannoille. Vuorossa olivat Kontulan, Myllypuron ja Toisen linjan leikkipuistot. Myöhemmin voitaisiin harkita altaiden rakentamista harvempaan asutuille alueille, missä on vähemmän lapsia. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 713 §).

Luodon saaren hyväksi käytön tehosta-

mista koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Pettinen ym., että tämän saaren, jonka pinta-ala oli 2.1 ha, käyttöä tehostettaisiin esim. rakentamalla sen etelälaidalle pienehkö, maastoon sopiva maauimala. Sen käyttäjillä tulisi olla mahdollisuus uinnin ohella myös ottaa ilmakylpyjä ranta-asuisina. Saarelta on NJK -nimisen purjehdusseuran käyttöön luovutettu pieni alue pohjoiselta rannalta ja etelärannalla on ravintolatarkoituksiin vuokrattu vanha rakennus. Ehdotettua uimalaa voisivat käyttää Kaivopuistossa, Katajanokalla ja Kruununhaassa asuvat sekä keskikaupungilla työskentelevät. Uimassa voitaisiin käydä aamulla ennen työhön menoa, lounastunnilla ja myös työn päätyttyä. Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti, että kaupungin eteläisen osan uintimahdollisuuksien parantamiseksi oli suunniteltu Uunisaaren täydellistä uudistamista sekä siltayhteyden saamista saaren ja Kaivopuiston välille. Uunisaaren sijainti virkistys- ja uintipaikkana on erittäin edullinen ja sillan valmistuminen lisäisi vielä sen hyväksikäytön mahdollisuuksia. Eteläsataman edustalla oleva Luoto ei lautakunnan mielestä ollut sopiva uimalan sijoituspaikaksi lähinnä alueen pienuuden vuoksi. Uimaaltaan läheisyydessä tulisi olla riittävästi vapaata oleskelu-, ulkoilu- ja auringonottotilaa. Myös Uimastadionin ja Kumpulan uimalan alueet olivat osoittautuneet ahtaiksi. Maauimalan rakentaminen merenrantaympäristöön voitaneen toteuttaa Mustikkamaan ja Uunisaaren uudelleen järjestelyjen yhteydessä. Kun Luoto ja Uunisaari lisäksi ovat verrattain lähellä toisiaan, ei olisi tarkoituksenmukaista kehittää molempia samankäyttöisiksi ulkoilupaikoiksi, varsinkin kun pohjoisten ja itäisten alueiden uimalatarvetta on pidettävä ensisijaisena. Pirkkolan, Myllypuron ja Talin uimaloiden ohella ovat vuorossa mm. Pukinmäki, Oulunkylä, Herttoniemi ja Mustikkamaa. Mikäli sen sijaan joku ulkopuolinen haluaisi tällaisen uimalan perustaa, ei siihen kaupungin ulkoilupaikkasuunnitelmien kannalta ollut estettä. Kiinteistölautakunnan mielestä ei Luodon saari ollut kyllin tehokkaassa käytössä, kun otetaan huomioon saaren sijainti ja kauneus. Saaren kesäaikaista päiväkäyttöä voitaisiin lisätä esim. rakentamalla saareen uimaallas, jonka rakentaminen tai ainakin hoitaminen olisi kytkettävä saarella olevan ravintolan toimintaan. Ravintolayhtiö oli ilmoittanut, ettei se katsonut voivansa sijoittaa varoja uimalan perustamiskustannuksiin. Kuitenkin yhtiö olisi valmis vastaamaan uimalan käyttö- ja kunnossapitokustannuksista. Matkailutoimiston mielestä sopisi saari erinomaisesti sellaiseksi venesatamaksi, jossa voisivat ankkuroida kaupunkiin saapuvat koti- ja ulkomaiset moottori- ja purjevenematkailijat. Siinäkin tapauksessa olisi maauimalan rakentaminen saarelle perusteltua. Yleisten töiden lautakunta puolsi urheilu- ja ulkoilulautakunnan esittämää uimaloiden rakentamisen kiireellisyys- ja tärkeysjärjestystä. Kun Luodolle voitaisiin rakentaa vain pienehkö virkistysalue altaineen, jonka hoito tulisi antaa ravintolayhtiölle, ei lautakunta katsonut olevan aiheellista, että kaupungin toimesta tehtäisiin vaihtoehtoisia suunnitelmia ja kustannusarvioita uima-altaasta. Kaupunginhallitus katsoi, että ajatus Luodon saaren käytön tehostamisesta oli sinänsä hyvä, mutta sen toteuttaminen olisi jätettävä tuonnemmaksi muiden kiireellisempien uimalasuunnitelmien vuoksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (8.3. 215 §).

Polttoaineen jakelupaikan rakentamista Kaunissaareen ja venelaiturin rakentamista saaren länsipäähän koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Vanhanen ym., että lomailijoiden suuren suosion saavuttaneen saaren eräät puutteellisuudet kiireellisesti korjattaisiin. Saaren itäpäässä olevan päälaiturin ahtauden vuoksi olisi saaren länsipäähän kiireellisesti rakennettava uusi laituri, koska matka sinne on liian pitkä varsinkin raskaita

varusteita kantaville ulkoilijoille. Laiturin rakentaminen lisäisi myös turvallisuutta, sillä merenkäynnin aikana oli olemassa vaara, että veneet rikkoutuvat länsipään matalassa ja kivikkoisessa rannassa. Moottoriveneitä käyttäviä lomailijoita haittasi myös se, että lähin polttoaineiden jakelupaikka oli 10 km:n päässä Pirttisaaressa. Kaunissaareen olisi myös rakennettava kesämökkejä lomailijoille vuokrattavaksi sekä hankittava lisää soutuveneitä. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli v:n 1968 talousarvioehdotuksessaan esittänyt määrärahaa Kaunissaaren ulkoilualueen maankäyttösuunnitelman laatimista ja laiturin rakentamista varten saaren länsipäähän. Maankäyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä oli tarkoitus tutkia, voidaanko alueelle rakentaa mökkikylä esim. siten, että Rastilan viikonloppumökit siirrettäisiin Kaunissaaren ulkoilualueelle. Polttoaineen jakelupaikan perustamisesta oli neuvoteltu eri öljy-yhtiöiden kanssa, mutta eivät nämä toistaiseksi olleet kiinnostuneita asiasta. Soutuveneitä oli tarkoitus lisätä jatkuvasti tarvetta vastaavasti. Nykyisellä venemäärällä oli kuitenkin pystytty tyydyttämään kysyntä muutamia huippukysyntäpäiviä lukuun ottamatta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 714 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupungininsinöörin virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla dipl. ins. Martti Anttila (22.3. 253 §).

Virkojen perustaminen ja tilapäisten virkojen vakinaistaminen (7.6. 465, 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Piirtäjän virkojen järjestely (8.2. 126 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kadun ja viemärin keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti vahvistaa rakennuslain 89 §:n ja 91 §:n 3 momentin perusteella kadun ja viemärin keskimääräiset rakentamiskustannukset (25.1. 69 §, khn mtö n:o 1, kunn. as. kok. n:o 11).

Helsingin-Lahden moottoritien rakentamisesta välillä Viikki-Tattariharju annettava lausunto. Tie- ja vesirakennushallitus oli pyytänyt kaupunginvaltuustolta tieasetuksen 14 §:n edellyttämän lausunnon tiesuunnitelmista, jotka koskivat Helsingin-Lahden moottoritien rakentamista välillä Viikki-Tattariharju tiejärjestelyineen. Ennen lausunnon antamista tuli kaupungin varata niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelmat koskivat, tilaisuus muistutusten tekoon sekä pitää suunnitelmat tässä tarkoituksessa yleisesti nähtävinä 14 p:n ajan. Lisäksi tuli kaupungin antaa lausunto ehdotuksesta, jonka mukaan moottoritien suoja-alue ulotetaan 30 m:n etäisyydelle lähimmän ajoradan keskiviivasta lukuun ottamatta Malmin hautausmaan kohtaa, jossa suoja-alue ulotetaan 20 m:n etäisyyteen lähimmän ajoradan keskiviivasta sekä ehdotuksesta, jonka mukaan moottoritielle sallitaan liittyminen vain Kivikon ja Tattariharjun eritasoliittymissä sekä vielä ehdotuksesta, jonka mukaan seuraavat yleisten teiden osat lakkautetaan yleisenä tienä: Nykyisen valtatien osa Viikin ja Latokartanon risteyksen väliltä; Vanhasta Porvoon maantiestä Latokartanon ja Malmin risteyksen välinen osa; Vanhasta Porvoon maantiestä Malmin ja Tattariharjun risteysten välinen osa; Vanhasta Porvoon maantiestä Tattariharjun ja Alppikylän risteysten välillä oleva Lahdentien itäpuolelle jäävä osa; Vanhasta Porvoontiestä Alppikylän ja Nummitien risteyksen välinen osa; Malmin-Siltamäen maantiestä Malmin risteyksen ja Malmin asemakaavan rajan välinen osa. Kaupun-

ginvaltuuston tuli myös antaa lausuntonsa tai ilmoituksensa seuraavista seikoista: 1) Osallistuuko kaupunki ja millä määrällä moottoritien rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin ja korvauksiin. 2) Ryhtyykö kaupunki ensi tilassa laatimaan ja muuttamaan jo vahvistettua asemakaavaa tiesuunnitelman mukaiseksi siten, että moottoritie voidaan rakentaa rakennuslain 36 §:n 5 kohdan tarkoittamalle liikennealueelle. 3) Suostuuko kaupunki kustannuksellaan suunnittelemaan ja rakentamaan Kivikon eritasoliittymän kohdalla sen osan Helsingin sisemmästä kehätiestä ylikulkusiltoineen, joka moottoritien rakentamisen takia on tarpeellista tehdä samanaikaisesti. 4) Ottaako kaupunki kustannuksellaan suorittaakseen Tattariharjunkadun rakentamisen suunnitelman mukaisesti. 5) Ottaako kaupunki kustannuksellaan tehtäväksi Agraarikylän yksityistien rakentamisen suunnitelman mukaisesti. 6) Ottaako kaupunki kustannuksellaan suunnitellakseen ja rakentaakseen paalulle 70+39 tulevan risteyssillan pyörä- ja jalankulkuliikennettä varten sekä sen yhteydessä rakennettavan pyörä- ja jalankulkutien Tattariharjunkadulle ja Jakomäen alueelle. 7) Ottaako kaupunki kustannuksellaan rakentaakseen pohjavesilaitoksen yksityistien, joka on tarkoitettu rakennettavaksi välittämään Tattariharjun pohjavesilaitoksen huoltoliikennettä. Tie- ja vesirakennushallitus oli pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon kaupunginvaltuuston lausunnossa (v. 1965, s. 32) valtatien n:o 6 rakentamissuunnitelman yhteydessä välillä Tattariharju—Hangelby tehdyt Tattariharjun pohjavesilaitosta koskevat huomautukset. 8) Suostuuko kaupunki kustannuksellaan purkamaan, siirtämään tai suojaamaan vahvistettavalle moottoritien tie- ja liikennealueelle jäävät viemäri-, vesi-, sähkö- ym. johdot, kaapelit ja laitteet siten, ettei niistä aiheudu tien rakentamiselle haittaa tai viivästymistä. 9) Haluaako kaupunki ja missä laajuudessa kustannuksellaan järjestää kiinteän liikennevalaistuksen risteyssilloille liittymiin tai koko moottoritielle. 10) Sitoutuuko kaupunki vastaamaan tiealueen lunastus- ja korvauskustannuksista. 11) Sitoutuuko kaupunki ottamaan kunnossapidettäväkseen moottoritielle ja risteyksiin tulevat istutukset. 12) Ottaako kaupunki syrjään jäävät yleisten teiden osat, jotka edellä on esitetty lakkautettaviksi yleisinä teinä, niiltä osin kuin ne kuuluvat asemakaava-alueelle, katuina hoitoonsa, ja niiltä osin kuin ne ovat asemakaava-alueen ulkopuolella, yksityisinä teinä tehdäkseen ja hoitoonsa lukuun ottamatta kuitenkaan niitä osia, jotka suunnitelmassa on ehdotettu purettavaksi tai käytöstä poistettaviksi. 13) Kaupunki ilmoittanee mielipiteensä myös siitä, olisiko kysymyksessä oleva moottoritien osa rakennettava heti kuusikaistaiseksi, mistä saattaisi johtua, että myös jo rakenteilla oleva osa Koskelantie—Viikki muutettaisiin kuusikaistaiseksi, vai voitaisiinko tieosa rakentaa I rakennusvaiheessa nelikaistaiseksi. Kustannusten jakokysymyksistä sekä muistakin hankkeeseen vaikuttavista seikoista edellytti tie- ja vesirakennushallitus neuvoteltavan valtion ja kaupungin yhteisessä neuvottelukunnassa, ennen kuin kaupunki käsittelee asian. Kaupunginvaltuusto päätti puoltaa lausunnossaan tie- ja vesirakennushallituksen laatimia suunnitelmia Helsingin—Lahden moottoritien rakentamisesta välillä Viikki—Tattariharju tiejärjestelyineen seuraavin huomautuksin:

a) Kaupunki vastustaa ehdotusta Vanhan Porvoontien maantien päätekohdan määräämisestä kilometrilukeman 4+0.139 kohdalle asemakaava-alueen rajalle esittäen asiasta maantien päätekohtakatselmuksen yhteydessä antamansa lausunnon uudistaen, että päätekohta määrättäisiin Tullivuorentien risteyksen kohdalle kilometrilukemaan 2+0.65.

b) Suunnitelmassa paalulle 70+39 esitetyn jalankulku- ja polkupyörätien lisäksi olisi myös Kivikon liittymän alueelle ja hautausmaan sisäistä liikennettä varten paalulle

39+30 rakennettava jalankulku- ja polkupyörätie.

c) Kivikon liittymän yksityiskohtaisia suunnitelmia laadittaessa olisi tutkittava mahdollisuuksia sen siirtämiseksi jonkin verran pohjoisemmaksi.

d) Suunnitelmassa olisi otettava huomioon teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnon mukaisesti Tattarisuon pohjavesilaitoksen suojausjärjestelyt sekä muutkin lautakunnan pohjavesilaitoksen toiminnan sekä vesilaitoksen vesijohtojen osalta esittämät näkökohdat.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa lausunnossaan,

a) että kaupungin toimesta laaditaan ja muutetaan jo vahvistetut asemakaavat tiesuunnitelman mukaisiksi siten, että moottoritie voidaan rakentaa rakennuslain 36 §:n 5 kohdan tarkoittamalle liikennealueelle,

b) ettei kaupunki ota kunnossapidettäväkseen moottoritielle ja sen risteyksiin tulevia istutuksia,

c) että kaupunki ottaa yleisinä teinä lakkaavat tieosat hoitoonsa siksi, kunnes ne on asemakaavan mukaisesti rakennettu kaduiksi,

d) että kaupungin mielestä kysymyksessä oleva moottoritien osa olisi rakennettava heti kuusikaistaiseksi ja että jo rakenteilla olevan osan Koskelantie—Viikki muuttaminen kuusikaistaiseksi olisi asiallista sekä

e) että moottoritien ja sen risteysten valaisemisesta neuvotellaan erikseen valtion ja kaupungin edustajien kesken.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa lausunnossaan kaupungin sitoutuvan kustantamaan seuraavat Helsingin—Lahden moottoritien rakentamiseen välillä Viikki—Tattariharju liittyvät työt:

1) Yleisistä teistä annetun lain mukaisen osuuden Kivikon liittymän rakentamisesta lunastuksineen ja korvauksineen edellyttäen, että liittymä rakennetaan paikallistienä.

2) Suunnitelman edellyttämät työt Tattariharjunkadulla asemakaava-alueella ja siten, että valtion kustantaessa Tattariharjunkadun työt asemakaava-alueen ulkopuolella yksityistiejärjestelyinä kaupunki ottaa myös viimeksi mainitun osuuden kunnossapidettäväkseen.

3) Tiesuunnitelman paalulle 70+39 tulevan risteyssillan pyörä- ja jalankulkuliikennettä varten sekä sen yhteydessä rakennettavan pyörä- ja jalankulkutien Tattariharjunkadulle ja Jakomäen alueelle.

4) Tattarisuon pohjavesilaitoksen yksityistien rakentamisen teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnosta ilmenevään paikkaan.

5) Tiesuunnitelman toteuttamisen edellyttämät kaupungin omien viemäri-, vesi- ja sähköjohtojen sekä kaapeleiden siirrot.

6) Kivikon liittymän alueelle rakennettavan jalankulku- ja polkupyörätien rakentamisen.

7) Tattarisuon pohjavesilaitoksen suojaussuunnitelman toteuttamisen, siltä osin kuin se teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnon mukaisesti jää kaupungin kustannettavaksi.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään valtion ao. viranomaisen kanssa sopimuksen Lahdentien rakentamisesta moottoritieksi välillä Viikki—Tattariharju siten, että sopimus kaupungin sitoumusten osalta noudattaa, mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvia pienehköjä muutoksia lukuun ottamatta, edellä mainittuja sitoumuksia (22.2. 172 §).

Eräiden yleisten teiden päätekohtien muuttamista koskeva asia. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 14.12.1966 antamallaan päätöksellä vahvistanut tie- ja vesirakennushallituksen esityksen mukaan valtateiden n:o 6 ja 7 päätekohdan sanotun tien ja Riskuntien risteykseen katselmushetkellä voimassa olleen kilometrimittauksen lukeman 11+936 kohdalle, Viikin—Herttoniemen maantien päätekohdan sanotun tien ja Siilitien risteykseen katselmushetkellä voimassa olleen kilometrimittauksen lukeman 2+559 kohdalle ja Marjaniemen paikallistien päätekohdan sanotun tien erkanemiskohtaan valtatiestä n:o 6 ja 7 paikallistien katselmushetkellä voimassa

olleen kilometrimittauksen lukeman 0+000 kohdalle. Mainitut teiden uudet päätekohdat vahvistettiin yleisistä teistä annetun asetuksen 63 §:n perusteella noudatettaviksi 1.1. lukien (11.1. 16 §).

Lausunnon antaminen Vuosaaren paikallistien parantamista koskevasta suunnitelmasta. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunginvaltuusto puoltaa Vuosaaren paikallistien parantamista paaluvälillä 0+00—23+23 ja siitä aiheutuvia tiejärjestelyjä koskevan suunnitelman vahvistamista. Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei kaupunki osallistu tien parantamisesta aiheutuviin kustannuksiin eikä korvauksiin yli sen määrän, mitä tielain 10 luvussa määrätään, ettei kaupungilla ole huomauttamista sen johdosta, että parannustyön valmistuttua sivuun jäävät osat entisistä paikallisteistä lakkaavat olemasta yleisiä teitä, ja että kaupungin toimesta tullaan alueen asemakaavaa laadittaessa ottamaan huomioon ko. tienparannussuunnitelma (4.10.738 §).

Vuosaaren sillan ja siihen liittyvän tien ottaminen kaupungin hoitoon sekä niiden rakennuskustannusten korvaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki ottaa Vuosaaren sillan ja siihen Vuosaaren puolella liittyvän tien hoitoonsa sekä että niiden rakentamiskustannukset korvataan Vuosaari-Säätiölle 6 382 033 mk:lla, mihin määrään tulevat lisäksi summaa vastaavien lainojen korot ja mahdolliset indeksikorotukset sekä sillan ja tien hoitokustannukset 1.1. lukien sillä ehdolla,

1) että sillan ja tien omistusoikeus siirtyy kaupungille,

2) että säätiö sitoutuu luovuttamaan Vuosaaren vahvistetussa rakennuskaavassa ulkoilu- ja virkistysalueiksi sekä puisto-, liikenne- ja katualueiksi määrätyt, omistamansa maa- ja vesialueet korvauksetta kaupungille,

3) että edellä sanottuihin ulkoilualueihin kuuluva ns. Svartvikin alue, noin 7 ha, siirtyy kaupungille siten, että kaupunki sitoutuu vastaamaan sen maksamattomasta kauppahinnasta, 132 000 mk:sta, korkoineen sekä

4) että säätiö sitoutuu käyttämään jäljelle jäävän omaisuutensa, lukuun ottamatta sen omistuksessa olevia Asunto-Oy Säästöpurjeen osakkeita, ensisijaisesti urheilu- ja nuorisotalosuunnitelmansa toteuttamiseen kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti, mihin tarkoitukseen kaupunki luovuttaa korvauksetta käytettäväksi tarkoituksenmukaisen tonttimaan ja paikoitusalueen.

Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus tehdä sillan ja tien luovutusta koskeva yksityiskohtainen sopimus. Kertomusvuoden aikana maksettavien erien suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 1.145 mmk (21.6. 520 §).

Siltamäen alueen kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:n kanssa sopimuksen, jossa yhtiö oikeutetaan suorittamaan Siltamäen alueen kunnallisteknilliset työt omalla kustannuksellaan rakennusviraston ja vesilaitoksen hyväksymien suunnitelmien mukaan sen jälkeen, kun sopimus yleisten rakennusten tonttien ja yleisten alueiden luovuttamisesta on allekirjoitettu seuraavilla ehdoilla:

1) Kadut ja viemärit rakennetaan rakennuslain mukaisessa järjestyksessä vahvistettavien piirustusten mukaan. Katutyöt on viimeisteltävä rakennusviraston ja sen puistoosaston ohjeita noudattaen.

2) Rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus asettaa yhtiön kustannuksella katu- ja viemäritöitä varten valvoja, jonka antamia ohjeita ja määräyksiä näissä töissä on noudatettava.

3) Tämän sopimuksen perusteella rakennettavat kadut luovutetaan heti niiden valmistuttua korvauksetta kaupungille esityksen tekemiseksi niiden yleiseen käyttöön ottamisesta. Yhtiö on kuitenkin vastuussa niistä siihen saakka, kunnes ne on maistraatin

lainvoimaisin päätöksin otettu yleiseen käyttöön. Viemärit luovutetaan korvauksetta kaupungille yleiseen käyttöön otettaviksi, sitten kun ne ovat valmistuneet ja kun ne on liitetty kaupungin viemäriverkkoon.

4) Suunnitellulle asuntoalueelle tarvittavat, vesilaitoksessa laadittavan verkkosuunnitelman edellyttämät vesijohdot, mukaan lukien liittymisjohto nykyiseen vesijohtoon, rakennetaan siten, että luvansaaja suorittaa omalla kustannuksellaan ja vesilaitoksen ohjeita noudattaen vesijohdon maarakennustyöt sekä kaupunki omalla kustannuksellaan vesijohdon materiaalihankinnan ja asennuksen.

5) Rakennettavat vesijohdot jäävät yleisinä vesijohtoina kaupungin omistukseen ja hallintaan.

6) Luvansaaja vastaa kaikesta siitä vahingosta ja haitasta, mitä työn suorittamisesta ja johtojen sijainnista saattaa aiheutua kaupungille tai sivullisille.

7) Kaupunki ei vastaa kaavan vahvistamisesta eikä lunastustoimenpiteiden mahdollisesti aiheuttamasta viivästyksestä.

8) Kaikki laitteet siirtyvät korvauksetta kaupungin omistukseen kaupungin hyväksymässä kunnossa kaupungin niin vaatiessa.

9) Luvansaaja huolehtii teiden ja katujen kunnossa- sekä puhtaanapidosta työn aikana korvauksetta.

10) Kaupungilla on oikeus kytkeä yleisten rakennusten tontit korvauksetta yhtiön rakentamaan verkkoon.

11) Piirustukset on esitettävä kaupungin asianomaisten viranomaisten hyväksyttäviksi.

12) Kaupungille luovutettavat rakentamattomat alueet on saatettava luonnonmukaiseen, rakennusviraston puisto-osaston hyväksymään kuntoon.

13) Kaupunki ei peri luvansaajalta rakennuslain edellyttämiä kadun rakentamis-, viemäri- ja katualuekorvauksia tilojen RN:o 11^{18}, RN:o 11^{67} ja RN:o 11^{68} lunastamisesta aiheutuvia korvauksia lukuun ottamatta.

14) Lupa on voimassa toistaiseksi 3 kk:n irtisanomisajalla (6.9. 671 §).

Helsingin lentoaseman tulotien rakentamiseksi laaditusta yleissuunnitelmasta annettava lausunto. Kaupunginvaltuusto päätti tie- ja vesirakennushallitukselle osoitettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei kaupungilla ole huomautettavaa sen tieosuuden suuntauksen osalta, joka koskee yhteyttä Helsingin ohikulkutieltä Helsingin lentoasemalle, mutta ettei kaupunki voi tässä vaiheessa ottaa kantaa tien jatkamiseen ohikulkutieltä etelään. Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, koska jätetyt muistutukset koskevat suunnitellun tielinjan suhdetta yksityisiin tiloihin, jotka sijaitsevat Helsingin maalaiskunnan alueella, ettei kaupunki anna lausuntoa muistutusten johdosta (13.12. 919 §).

Viemärit. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon Pihlajamäen viemäreitä varten merkitystä määrärahasta 50 000 mk Ala-Malmin teollisuusalueen viemäreiden ja 50 000 mk Malmin-Tapaninkylän viemäreiden rakentamiseen sekä kertomusvuoden talousarvioon Malmin keskustan viemäreitä varten varatusta määrärahasta 155 000 mk Malmin-Tapaninkylän viemäreiden rakentamiseen (6.9. 675 §).

Talin taimiston uuden kasvihuonerakennuksen rakentamista varten myönnettiin 14 000 mk aikaisemmin myönnetyn 44 000 mk:n lisäksi (7.6. 447 §).

Jätevedenpuhdistamot. Helsingin maalaiskunnan kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus Viikin jätevedenpuhdistamon laajentamisesta:

Sopimus

Helsingin kaupunki, jota tässä sopimuksessa kutsutaan kaupungiksi, ja Helsingin maalaiskunta, jota kutsutaan kunnaksi, ovat tänään sopineet 9. ja 31.5.1961 allekirjoitetun, kunnan jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriverkkoon ja edelleen Viikin jäte-

vedenpuhdistamoon koskevan sopimuksen kohdassa 5) edellytetyn Viikin jätevedenpuhdistamon laajentamisesta seuraavaa:

1) Kaupunki suunnittelee ja rakentaa Viikin jätevedenpuhdistamon toisen rakennusvaiheen 17 milj. m³:n vuotuisen jätevesimäärän biologista puhdistusta varten. Tästä mitoituksesta lasketaan kaupungin alueelta tulevien jätevesien osuudeksi 68 %, joka vastaa noin 11.5 milj. m³:n vuotuista jätevesimäärää, ja kunnan alueelta tulevien jätevesien osuudeksi 32 %, joka vastaa noin 5.5 milj. m³:n vuotuista jätevesimäärää.

2) Jätevedenpuhdistamon toisen vaiheen rakentamisohjelma toteutetaan siten, että puhdistamo voidaan ottaa käyttöön viimeistään v:n 1969 loppuun mennessä, mikäli kohdasta 8) ei muuta johdu.

3) Kunta sitoutuu korvaamaan kaupungille jätevedenpuhdistamon toisen rakennusvaiheen todellisista suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista 32 %.

Kunta suorittaa osuutensa suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista kuutena pääomamäärältään yhtä suurena eränä tammikuun 31 p:nä vuosina 1969, 1970, 1971, 1972, 1973 ja 1974.

Puhdistamon valmistumiskuukauden jälkeen maksettavat maksuerät sidotaan tilastollisen päätoimiston laskemaan rakennuskustannusindeksin kokonaisindeksiin (1964=100) siten, että perusindeksinä pidetään puhdistamon valmistumiskuukauden indeksin, kuitenkin viimeistään joulukuun 1969 indeksin pistelukua sekä tarkistusindeksinä kunkin maksuerän erääntymiskuukautta edeltäneen joulukuun indeksin pistelukua. Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä suurempi, korotetaan kulloinkin maksettava maksuerä indeksin nousua vastaavalla määrällä. Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä pienempi, ei tätä indeksiehtoa sovelleta.

4) Kaupunki hakee tässä sopimuksessa edellytettyjen jätevesien mereen johtamista varten tarvittavat viranomaisten luvat ja kunta osallistuu lupien hakemisesta sekä niihin mahdollisesti sisältyvistä velvoitteista ja ehdoista aiheutuviin kustannuksiin samassa suhteessa kuin puhdistamon suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin.

5) Kaupunki huolehtii tässä sopimuksessa tarkoitettujen, kaupungin ja kunnan yhteiseen käyttöön kaupungin alueella tulevien viemärilaitteiden vuoksi tarvittavien maa-alueiden tai niiden käyttöoikeuksien hankkimisesta ja vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista.

6) Tässä sopimuksessa tarkoitettuja viemärilaitteita koskevien suunnitelmien tulee olla kummankin sopijapuolen hyväksymät.

7) Muilta osin noudatetaan edellä mainitun 9. ja 31.5.1961 allekirjoitetun sopimuksen määräyksiä.

8) Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin sopijapuolen asianomaisissa elimissä hyväksytty ja kun päätökset ovat saaneet lainvoiman. Mikäli kohdassa 4) tarkoitettuja viranomaisten lupia jäteveden johtamiseen mereen ei kuitenkaan saada, tämä sopimus raukeaa. Sopimuksen rauettua jaetaan hankkeesta siihen mennessä aiheutuneet kustannukset sopijapuolten kesken toimitettavassa tilisuhteiden selvityksessä kohdassa 3) mainitussa suhteessa.

9) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (21.6. 532 §).

Nikkilän rakennuskaava-alueen ja Nikkilän sairaalan viemäriverkoista tulevien jätevesien yhteispuhdistamisesta päätettiin tehdä Sipoon kunnan kanssa seuraava sopimus:

Sopimus

Sipoon kunta, jota jäljempänä kutsutaan kunnaksi, ja Helsingin kaupunki, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ovat tänään tehneet sopimuksen Nikkilän rakennuskaava-alueen ja Nikkilän sairaalan viemäriverkoista tulevien jätevesien yhteispuhdistamisesta seuraavilla ehdoilla:

1 §.

Kunta oikeuttaa kaupungin johtamaan Nikkilän sairaalan puhdistamattomat jätevedet kunnan Nikkilän kylässä olevaan jätevedenpuhdistamoon jäljempänä mainittuja ehtoja ja perusteita noudattaen. Kumpikaan sopimuspuoli ei saa johtaa puhdistamolle sadevesiä eikä sellaisia teollisuus-, laboratorio- ym. jätevesiä, jotka huomattavasti haittaavat puhdistamon toimintaa.

2 §.

Sipoon kunta rakentaa ja omistaa edellä mainitun jätevedenpuhdistamon, joka käsittää kummankin sopimuspuolen viemäriverkon pääpumppaamon, varsinaiset puhdistamo-osat aputiloineen, puhdistamon sisäiset johdot ja purkuviemärin.

Sairaalan jätevesiä varten tarvittava pääpumppaamo sijoitetaan kaupungin omistamalle maalle Sipoonjoen itärannalle puhdistamon kohdalle. Kaupunki luovuttaa kunnalle korvauksetta hallintaoikeuden siihen maa-alueeseen, joka tarvitaan mainittua pumppaamoa varten, sekä tarpeellisen kulkuoikeuden tälle maa-alueelle.

3 §.

Edellä esitetyn järjestelyn kunnalle aiheuttamien puhdistamon rakennuskustannusten korvauksena kaupunki maksaa jäljempänä tässä pykälässä esitetyn mitoituksen jakoperusteen suhteessa olevan osansa puhdistamon todellisista kokonaisrakennuskustannuksista kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jona kunta on maksanut puhdistamon rakentamiseen käytetyn erän. Kokonaisrakennuskustannuksiin katsotaan kuuluvan myös suunnittelu- ja valvontakustannukset sekä puhdistamon huoltoteiden kustannukset.

Puhdistamo mitoitetaan keskimääräiselle jätevesivirtaamalle 2 600 m³/vrk, josta kaupungin osuus on 1 100 m³/vrk, ja asukasvastineluvulle 4 700, josta kaupungin osuus on 1 600. Puhdistamolle johdettavien sairaalan jätevesien suurimmaksi virtaamaksi edellytetään tässä sopimuksessa 150 m³/h. Asukasvastineluvun arvioperusteena käytetään jäteveden 5 vrk:n biokemiallista hapenkulutusta (BHK_5), joka asukasyksikköä kohti on 75 g/vrk. Rakennuskustannukset jaetaan osaksi jätevesivirtaamien suhteessa kertoimena 0.7 ja osaksi likaisuuden eli asukasvastinelukujen suhteessa kertoimena 0.3. Kaupungin osuus kokonaisrakennuskustannuksista on täten

$$(0.7 \times \frac{1\,100}{2\,600} + 0.3 \times \frac{1\,600)}{4\,700} \times 100 = 40\ \%.$$

4 §.

Puhdistamon tulevista uusimisista ja täydennyksistä aiheutuvien kustannusten jaossa sitoutuvat sopimuspuolet noudattamaan edellä 3 §:ssä mainittuja perusteita.

5 §.

Puhdistamon tulevista mahdollisista laajennuksista sopimuspuolet sopivat erikseen lisäsopimuksissa. Kaupunki osallistuu laajennuksista aiheutuviin rakennuskustannuksiin siltä osin kuin mitoitusarvot ovat kaupungin osalta suurentuneet. Lisäsopimuksissa tarkistetaan puhdistamon mitoitusarvot, joiden perusteella kustannusten jako määritetään erikseen. Kustannusten jaon suhteen noudatetaan muutoin edellä 3 §:ssä mainittuja perusteita.

6 §.

Ennen rakennus-, uusimis-, täydennys- tai laajennustöihin ryhtymistä on molempien sopimuspuolien hyväksyttävä työtä koskevat suunnitelmat.

Kaupungilla on oikeus osallistua puhdistamon rakennustyön ja käytön valvontaan.

7 §.

Kaupunki osallistuu puhdistamon todellisiin kunnossapito-, hoito- ja käyttökustannuksiin, joihin ei sisälly korko- eikä kuoletus-

kuluja eikä yleisiä hallintokuluja, pumppaamoihin asennettujen vesimäärämittarien osoittamassa, kunnan ja kaupungin alueelta puhdistamoon johdettujen jätevesimäärien suhteessa. Kaupunki maksaa oman osuutensa puhdistamon kunnossapito-, hoito- ja käyttökustannuksista kalenterivuosittain takautuvasti edelliseltä vuodelta seuraavan vuoden tammikuun 30 p:ään mennessä.

8 §.

Sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin osapuolen asianomaisissa elimissä hyväksytty, päätökset ovat saaneet lainvoiman ja jäteveden johtamiseksi Sipoonjokeen on saatu Länsi-Suomen vesioikeuden lupa.

9 §.

Sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan välimiesoikeudessa, johon molemmat osapuolet nimeävät yhden jäsenen ja nämä puolestaan valitsevat kolmannen jäsenen puheenjohtajaksi. Ellei välimiesoikeuteen vaadittu sopijapuoli, saatuaan riitakysymyksestä ja vaativan puolen välimiehestä kirjallisen ilmoituksen, 14 päivän kuluessa aseta ja samoin kirjallisesti ilmoita välimiestään, määrää Porvoon kihlakunnanoikeus välimiesoikeutta vaatineen sopijapuolen pyynnöstä välimiehen tämän puolesta. Välimiesoikeuden jäseneksi voivat sopijapuolet määrätä myös palveluksessaan olevan virkamiehen. Muutoin noudatetaan välimiesmenettelystä annetun lain määräyksiä (4.10. 733 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston laadituttamat *Vuosaaren puhdistamon* luonnospiirustukset n:o 0567, 12545 ja 12591 (8.2. 124 §).

Sisääntuloteitä ympäröivien alueiden siistimistä koskevassa aloitteessaan vt Grönholm ym. huomauttivat, että kaupunkiin tulevien matkailijain takia olisi tärkeätä, että sisääntuloväylien ympärillä olevien alueiden kuntoon kiinnitettäisiin huomiota. Esim. romukauppiaiden varastojen pitäminen vilkkaasti liikennöityjen teiden varsilla, kuten oli laita esim. uudella Tuusulantiellä ja Käpylän pysäkin rautatieylikäytävän luona, herätti kiusallista huomiota. Kaupunginhallitusta olisi kiireellisesti kehotettava ryhtymään toimenpiteisiin sisääntuloteitä ympäröivien alueiden siistimiseksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi lausunnossaan, että aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden selvittely oli kaupungin toimesta vireillä. Kaupunkisuunnitteluvirastossa oli pyritty seuraamaan tilannetta ja rakennustarkastusviraston toimesta valmisteltavana oleva sisääntuloväylien sekä eräiden muiden alueiden siisteyttä koskeva tutkimus tulisi antamaan lisäselvitystä tilanteeseen ja viitteitä niistä toimenpiteistä, joihin aloitteessa esitettyjen epäkohtien poistamiseksi olisi lähinnä ryhdyttävä. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan toimivat aloitteessa mainitut romuliikkeet Valtionrautateiden vuokraamilla alueilla ja lautakunta oli 17.4. esittänyt maistraatille asian korjaamista. Saadun tiedon mukaan Valtionrautatiet oli sanonut irti vuokralaisensa ko. alueelta 31.8. mennessä. Näkymiä eniten häirinneelle autohajoittamolle kiinteistölautakunta oli vuokrannut Tattarisuolta n. 3 000 m²:n suuruisen alueen 1.7. lukien. Kaupunginhallitus ilmoitti rakennustarkastusviraston tutkimuksen olevan valmistumisvaiheessa ja tulevan lähiaikoina käsiteltäväksi, jolloin voitaisiin päättää siistimistä koskevista toimenpiteistä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.6. 598 §, 29.11. 899 §).

Suuria rakennuskohteita koskevien töiden suorittamista keskitetysti tarkoittavassa aloitteessaan esittivät vt Hakulinen ym. seuraavaa: Rakennuskustannusten jatkuva kohoaminen velvoittaa kuntien rakennustoiminnan järjestämistä siten, että työt voidaan suorittaa yhtämittaisesti ja niin nopeasti kuin mahdollista. Talousarviota laadittaessa olisi pyrittävä niin suuriin määrärahoihin, että rakennustyöt kussakin kohteessa voitaisiin

suorittaa yhtäjaksoisesti suurimmalla mahdollisella teholla. Näin menetellen inflaatiotappiot esim. 10 v:n kuluessa saattaisivat alentua 15—20 %, mikä merkitsisi huomattavaa säästöä. Yleisten töiden lautakunta viittasi lausunnossaan siihen, mitä kaupunginhallitus v:n 1968 talousarvion laatimisohjeissa oli maininnut uudisrakennustöistä, niiden suunnittelusta ym. Talousarvioehdotusta laatiessaan kiinnittää lautakunta huomiota paitsi työn aloittamisajankohtaan, myös työhön vuosittain tarvittavaan määrärahaan. Uusien suunnitelmien periaatteellisluonteisista ratkaisuista on myös annettu ohjeet talousarvion laatimisohjeiden pääomamenoja koskevassa kohdassa. Jo käynnissä olevissa talorakennustöissä ei ole ilmennyt määrärahojen puutetta, joka olisi hidastuttanut työn suoritusta. Mikäli sitä on ollut odotettavissa, on ajoissa ryhdytty toimenpiteisiin lisärahoituksen saamiseksi. Inflaatiotappioiden välttämistä koskevaa asiaa lautakunta käsitteli v. 1966 kaupunginhallituksen v. 1965 antaman kehotuksen johdosta, joka koski talorakennustöiden suunnittelun ja toteuttamisen jouduttamisen ja yksinkertaistamisen tutkimista. Talorakennusosasto suoritti tutkimuksen, joka jätettiin rakennusviraston organisaatiojaostolle 9.5.1966. Näitä kehittämismahdollisuuksia oli jo toteutettu käytännössä ja organisaatiojaosto oli sen ottanut huomioon rakennusviraston organisaatiota koskevassa mietinnössään. Rakennusvirasto oli myös eräissä suuremmissa työkohteissaan käyttänyt hyväkseen kansainvälistä toimintaverkkomenetelmää (PERT ja CMP) suunnitelmien, hankintojen ja työsuoritusten järjestelmällisessä ajoittamisessa. Menetelmä perustuu työnkulun suunnittelun ja valvonnan suorittamiseen tietokoneella. Tämän menetelmän mukaan oli edullisesti suoritettu Suursuon vanhainkodin rakennustyö sekä Kyläsaaren puhdistamon laajennustyö. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (10.5. 386 §).

Laajasalon eräiden tietöiden suorittamista koskevassa aloitteessaan esittivät vt Valla ym., että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin kaistan rakentamiseksi jalankulkijoita varten Laajasalon tielle, aluksi ainakin Herttoniemen salmen ja Koirasaarentien risteyksen väliselle osalle sekä kevytrakenteisen ylikulkusillan rakentamiseksi ensi tilassa Laajasalontien ylitse, lähinnä Reposalmentien ja Laajasalontien risteykseen. Laajasalossa, joka oli suunniteltu n. 24 000—25 000 asukkaan asuntoalueeksi, asui nykyisin jo n. 7 000 henkeä. Kun Laajasalon liikenteelle oli tyypillistä polttoaineiden kuljetukseen tarvittava raskas säiliöautoliikenne ja kun teiltä puuttuvat jalankulkijakaistat, olivat varsinkin uimarannalla ja koulussa käyvät lapset erittäin suuressa vaarassa tietä ylittäessään. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli 6.4.1966 tehnyt kaupunginhallitukselle esityksen jalkakäytävän ja pysäkkikorokkeiden rakentamiseksi kiireellisesti tie- ja vesirakennushallituksen hallinnassa oleville Laajasalon- ja Koirasaarentielle välillä Linnanrakentajantie—Henrik Borgströmin tie. Teiden leventämis- ja parantamissuunnitelmat olivat vireillä, mutta niiden toteuttaminen ei tapahtuisi lähitulevaisuudessa. Tämän vuoksi olisi ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin väliaikaisen jalkakäytävän rakentamiseksi Laajasalon- ja Koirasaarentielle. Lautakunta katsoi, ettei Laajasalontie ollut liikennevilkkaudeltaan sellainen väylä, että jalankulkusillan rakentaminen sen yli olisi ensisijaisesti toteutettava, kun oli muita tässä suhteessa kiireellisempiä tehtäviä. Asemakaavaehdotus oli suunniteltu saatavan valmiiksi v:n 1968 aikana ja tultaisiin asemakaavassa ratkaisemaan, miten ja missä kohdin Laajasalontien ylitys pysyvästi järjestetään. Yleisten töiden lautakunta viittasi katurakennusosaston laatimiin, mainittujen teiden jalkakäytävien piirustuksiin ja tekemäänsä esitykseen jalkakäytävien rakentamisesta. Kustannusarvio oli 265 000 mk. Reposaarentien ja Laajasalontien risteykseen rakennettavaksi ehdo-

tetun kevytrakenteisen jalankulkusillan osalta lautakunta yhtyi kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon. Kaupunginhallitus oli 31.8. hyväksynyt katurakennusosaston laatimat Koirasaarentien ja Laajasalontien jalkakäytävien piirustukset ja kehottanut rakennusvirastoa noudattamaan jalkakäytävien rakentamisessa tie- ja vesirakennushallituksen asettamia ehtoja. Kiinteistövirastoa oli kehotettu ryhtymään toimenpiteisiin työn suorittamiseen ja tukimuurin siirtämiseen tai poistamiseen Herttoniemen kartanon kohdalla tarvittavien työlupien hankkimiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 716 §).

Mannerheimin patsaan siirtämistä ja tuntemattoman sotilaan muistomerkin aikaansaamista koskevassa, v. 1966 tehdyssä aloitteessaan huomauttivat vt Simpura ym., että marsalkka Mannerheimin patsas Postitalon edustalla Mannerheimintiellä oli liian keskeisellä paikalla muistuttaessaan v:n 1918 kansalaissodasta ja rikkoi kansallisen yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Maassamme ei vielä ollut tuntemattoman sotilaan muistomerkkiä, jolla kunnioitettaisiin suomalaista soturia ja sodan uhreja. Siitä muodostuisi arvokas rauhanmuistomerkki ja suomalaisten sekä ulkomaalaisten kunnianosoitusten kohde. Aloitteentekijät ehdottivatkin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tutkimaan, voitaisiinko Mannerheim-patsaan mies ja hevonen siirtää Kaivopuistoon Mannerheim-museon pihalle ja paikalle jäävään jalustaan sijoittaa ikuinen kaasutuli tuntemattoman sotilaan muistomerkiksi. Kaupunginhallitus oli 26.1. ilmoittanut Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnalle, että kaupunki oli halukas osallistumaan Hietaniemen sankarihaudoille asennettavan ikuisen liekin perustamiskustannuksiin, kuitenkin enintään kahdella kolmasosalla sekä sillä edellytyksellä, että myös valtio osallistuu kustannuksiin sekä että suunnitelmat ennen niiden toteuttamista esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi. Hietaniemeen oli näin ollen jo suunnitteilla aloitteessa esitettyä vastaava muistomerkki. Mannerheimin patsaan siirtämiseen entiseltä paikaltaan ei kaupunginhallituksen mielestä muutoinkaan ollut aihetta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.6. 490 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistöviraston, sen jälkeen kun palkkalautakunta on antanut suostumuksensa kaupunkimittausosaston 26. pl:n insinöörin viran täyttämiseen sitä haettavaksi julistamatta, tekemään dipl.ins. Väinö Meurosen kanssa sopimuksen viran täyttämisestä siten, että dipl.ins. Meuroselle saatiin suorittaa 2 083 mk/kk. Sopimus, joka tehtäisiin kaupunginhallituksen vahvistamaa viranhaltijain palkkaussopimuslomaketta käyttäen, olisi voimassa allekirjoittamista seuraavan kalenterikuukauden alusta, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (8.2. 115 §).

Eräiden virkojen perustaminen, piirtäjän virkojen järjestely ja eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 19.4. 314 §, 24.5. 428 §, 7.6. 476 §, 6.9. 650 §, 20.12. 954 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Lehtisaaren kunnallisteknillisten töiden suorittamista koskevan päätöksen muuttaminen.

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v.1962 (ks. s. 60) tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin pitäjän ja Helsingin kaupungin evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa yleisen rakennuksen tontin sekä yleisten alueiden luovuttamista koskevan sopimuksen seuraavilla ehdoilla: 1) Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasituksista vapaina

a) Lehtisaaren korttelin n:o 30203 yleisen rakennuksen tontin n:o 2 vakaalla hallintaoikeudella sekä

b) Lehtisaaren liikenne-, pysäköinti-, katu-, aukio-, vapaa- ja erityisalueet, retkeily- ja loma-aluetta lukuun ottamatta, Lehtisaaren nykyisen asemakaavakartan mukaisesti vakaalla hallintaoikeudella luonnontilassa rakennusviraston puisto-osaston hyväksymässä kunnossa siksi ajaksi, kun niitä käytetään asemakaavassa määrättyyn tarkoitukseen.

2) Seurakunnat maksavat kaupungille korttelin n:o 30200 tontin n:o 1 osuutena väestönsuojan rakennuskustannuksista 22 000 mk (8.3. 193 §).

Siltamäen asemakaavaehdotuksessa yleiseen käyttöön varattujen maa-alueiden hankkiminen kaupungin omistukseen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Asunto Oy Siltahaapa, Asunto Oy Siltakuusi, Asunto Oy Siltaleppä, Asunto Oy Siltapaju, Asunto Oy Siltatammi, Asunto Oy Siltakoivu, Asunto Oy Siltalehmus, Asunto Oy Siltamänty, Asunto Oy Siltaraita ja Asunto Oy Siltatuomi nimisten asunto-osakeyhtiöiden kanssa sopimuksen, jonka mukaan yhtiöt sitoutuvat

a) luovuttamaan kaupungille rasituksista vapaina ja korvauksetta kuuden kuukauden kuluessa asemakaavan vahvistamisesta ne Siltakylän Siltamäen tilaan RN:o 12 kuuluvat maa-alueet, jotka asemakaavapiirustuksessa n:o 5893 on merkitty puistoksi, kaduksi, pysäköimisalueeksi ja korttelin n:o 40006 yleisen rakennuksen tonteiksi n:o 1 ja 2,

b) myymään kaupungille samasta tilasta sen määräalan, joka sijaitsee mainitussa asemakaavapiirustuksessa vahvistettavaksi esitetyn asemakaava-alueen ulkopuolella, 5 pennin suuruisesta neliömetrihinnasta siltä osalta kuin alue varataan vastaisessa asemakaavassa puistoksi, ja 5 mk:n suuruisesta neliömetrihinnasta siltä osalta kuin alue merkitään yleisten rakennusten korttelialueeksi,

c) vastaamaan Siltakylän tilojen Albertstro RN:o 11^{18}, Sandbacka RN:o 11^{67} ja Albertstro II RN:o 11^{68} lunastamisesta aiheutuvista kustannuksista sekä

d) suorittamaan kaupungille em. ehtojen täyttämättä jättämisestä kiinteistölautakunnan kulloinkin määräämän, enintään 100 000 mk:n suuruisen sopimussakon, jonka täyttämisen vakuudeksi asunto-osakeyhtiöt antavat kaupungille lautakunnan hyväksymän vakuuden (21.6. 569 §).

Kiinteistöjen ostot. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden aikana ostetaan seuraavat kiinteistöt, tontit, tontinosat ja maa-alueet erinäisillä ehdoilla:

4. kaupunginosan korttelin n:o 166^{b} tontti n:o 1^{a} Länsikulma Oy:ltä rasituksista vapaana 1.4 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (6.9. 661 §);

32. kaupunginosassa Konalan kylässä sijaitsevat tilat Rosas RN:o 1^{165} ja Skyttas RN:o 3^{243} vapaaherra Georg Ramsaylta, Oy Fundialta, Oy Ra-Bu -nimiseltä toiminimeltä ja Vaarakiinteistöt Oy:ltä yhteensä 850 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (22.3. 245 §);

34. kaupunginosassa Pakilan kylässä sijaitseva Björkbacka-niminen tila RN:o 4^{602} rva Hilja Kettuselta rasituksista vapaana 20 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (5.4. 282 §);

Tuomarinkylässä Paloheinän alueella sijaitsevasta tilasta K.12.T.13 RN:o 1^{280} n. 7 127 m^2:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 11929/NA 51 mukaisesti joht. Aarne Hyyryseltä rasituksista vapaana 38 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (8.11. 838 §);

35. kaupunginosassa Tuomarinkylässä sijaitseva tila K.12.T.14 RN:o 1^{281} rva Gunborg Rimpilältä rasituksista vapaana 80 000 mk:n kauppahinnasta (21.6. 570 §);

Tuomarinkylässä sijaitsevasta tilasta K.12.T.22 RN:o 1^{289} n. 3 500 m²:n suuruinen määräala 18 000 mk:n kauppahinnasta rasituksista vapaana (6.9. 665 §);

Tuomarinkylässä sijaitseva tila K.16.T.4. RN:o 1^{323} Viljo ja Tyyne Vähimaalta 68 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta rasituksista vapaana (29.11. 894 §);

37. kaupunginosassa Pukinmäessä sijaitseva tila n:o 22 I RN:o 1^{33} Pukinmäen yksinäistaloa Oskari Kanervan perikunnalta rasituksista vapaana 12 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (21.6. 568 §);

38. kaupunginosassa Malmilla sijaitsevasta Haga-Gammelgård -nimisestä tilasta RN:o 2^{271} n. 519 m²:n suuruinen määräala rva Selma Rundmanin oikeudenomistajilta rasituksista vapaana 10 400 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (11.1. 22 §);

Malmin kylässä sijaitseva Kotola-niminen tila RN:o 7^{393} rva Helena Niinistöltä rasituksista vapaana 12 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (19.4. 313 §);

Tapanilan kylässä sijaitseva Reinola-niminen tila RN:o 8^{451} Vartiotornin Raamattu- ja Traktaattiseuralta rasituksista vapaana 18500 mk:n kauppahinnasta (10.5. 376 §, ks. s. 91);

Malmin kylässä sijaitseva Fridhem-niminen tila RN:o 8^{2} sekä asemakaavassa puistoksi merkitty n. 748 m² käsittävä alue samassa kylässä olevasta n:o 40-nimisestä tilasta RN:o 3^{41} rva Käthe Eglinilta rasituksista vapaina yht. 20 650 mk:n kauppahinnasta (24.5. 431 §);

Tapanilan kylässä sijaitseva tila U.368 RN:o 6^{256} maalari Juho Hänniseltä ja hänen vaimoltaan Hilma Hänniseltä rasituksista vapaana 30 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (6.9. 662 §);

Malmin kylässä sijaitseva Tiemaa-niminen tila RN:o 5^{70} ja samassa kylässä sijaitsevasta Halkia-nimisestä tilasta RN:o 5^{77} n. 1 570 m²:n suuruinen määräala os.pääll. Lars Saxbergilta ym. rasituksista vapaina 40 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (4.10. 750 §);

39. kaupunginosassa Tapanilassa sijaitsevat tilat 211^{a} RN:o 3^{241}, P 212 RN:o 9^{37} ja Nyåker I RN:o 9^{330} puutarhureilta Sven ja John Larssonilta rasituksista vapaina yht. 110 000 mk:n kauppahinnasta (8.2. 113 §);

Tapanilan kylässä sijaitseva tila B 369 II RN:o 12^{264} rva Impi Varjoselta rasituksista vapaana 72 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (7.6. 487 §);

A) korttelin n:o 39094 asuntotontteihin n:o 2 ja 3 kuuluvat, yht. n. 1 730 m²:n suuruiset määräalat Tapanilan kylässä olevasta Fridebo I -nimisestä tilasta RN:o 7^{271} Åke Jernmarkin oikeudenomistajilta 17 300 mk:n suuruisesta kauppahinnasta,

B) saman korttelin tontteihin n:o 1—4 kuuluvat n. 2 463 m²:n suuruiset määräalat samassa kylässä olevasta tilasta K 25^{a} RN:o 7^{270} ja n. 415 m²:n suuruinen määräala tilasta K 126 RN:o 7^{24} sekä yht. n. 7 480 m²:n suuruiset, asemakaavassa puistoksi merkityt määräalat tiloista Fridebo RN:o 7^{273} ja Fridebo III RN:o 7^{305} rva Alexandra Jernmarkilta yht. 58 800 mk:n suuruisesta kauppahinnasta sekä

C) mainitun korttelin asuntotontteihin n:o 1 ja 4 kuuluvat, yht. n. 1 639 m²:n suuruiset määräalat Fridebo I -nimisestä tilasta RN:o 7^{271} rva Dagny Krogellilta 16 400 mk:n suuruisesta kauppahinnasta. Kauppahintojen suorittamista varten myönnettiin yht. 92 500 mk (18.10. 791 §);

Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta K. 126 RN:o 7^{24} n. 7 575 m²:n suuruinen määräala alaikäiseltä Rainer Norrbergiltä rasituksista vapaana 90 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (13.12. 930 §);

40. kaupunginosassa Suutarilassa sijaitsevasta tilasta Hällebo RN:o 1^{44} 0.6995 ha:n suuruinen määräala, josta maanmittaustoimituksessa n:o 74628 on käytetty nimeä Hällebo jm 1^{441}, os.pääll. Seppo Serpolalta

rasituksista vapaana 34 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (15.11. 866 §);

Suutarilassa sijaitseva Alanko-niminen tila RN:o 2^{42} pienvilj. Oskari Virtaselta rasituksista vapaana 42 500 mk:n kauppahinnasta (20.12. 952 §);

Ala-Tikkurilassa sijaitseva Jokiranta I -niminen tila RN:o 2^{433} toim.joht. Pentti Kurikalta rasituksista vapaana 11 500 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (4.10. 747 §);

Ala-Tikkurilan kylässä sijaitsevasta tilasta Pälvelä RN:o 2^{454} n. 5 610 m²:n suuruinen määräala siivooja Pälvi Kauppiselta 28 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (4.10. 748 §);

Ala-Tikkurilan kylässä sijaitseva Nieminiminen tila RN:o 2^{446} Pallo-Paita Oy:ltä rasituksista vapaana 34 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (4.10. 749 §);

41. kaupunginosassa Tapanilan kylässä sijaitseva tila K. 369 RN:o 7^{127} rva Eeva Palinilta ja rva Airi Saloselta rasituksista vapaana 29 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (6.9. 664 §);

47. kaupunginosassa Mellunkylässä sijaitseva Sopula-niminen tila RN:o 3^{15} dipl.ins. Eino Aaltoselta 7 500 mk:n kauppahinnasta (25.1. 61 §);

Mellunkylässä sijaitseva Kajasåker-niminen tila RN:o 1^{426} rva Anna Mattfolkilta kauppakirjan ehtojen 7—9 kohdissa mainittuja rasituksia lukuun ottamatta rasituksista vapaana 75 000 mk:n kauppahinnasta (22.3. 247 §);

Mellunkylässä sijaitseva tila Hamara RN:o 2^{115} lämmitt. Viljo Annalalta rasituksista vapaana 18 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (10.5. 375 §);

Mellunkylässä sijaitsevista tiloista Borgs RN:o 1^{406} ja Borgis RN:o 1^{584} yht. n. 23.6 ha:n suuruiset määräalat Keinukaari Oy:ltä ja Kontupuisto Oy:ltä rasituksista vapaina 250 000 mk:n kauppahinnasta (21.6. 565 §, ks. s. 88);

Mellunkylässä sijaitseva tila T.618 RN:o 1^{357} rasituksista vapaana laitosmies Karl Källmanilta 34 500 mk:n kauppahinnasta (6.9. 663 §);

Mellunkylässä sijaitseva Takapeltola-niminen tila RN:o 1^{411} autoilija Kaarle Hofdahlilta 17 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta siten, että myyjä pidättää itselleen tonttijakokartan n:o 2314 mukaisen korttelin n:o 45306 tonttiin n:o 3 kuuluvan määräalan (20.9. 707 §);

49. kaupunginosassa Laajasalon kylässä sijaitseva Tomtebo-niminen tila RN:o 2^{166} liikeapul. Anita Kautiaiselta 40 000 mk:n kauppahinnasta (22.3. 246 §);

Laajasalon kylän ja Tullisaaren yksinäistalon muodostamalta jakokunnalta rasituksista vapaina jakokunnan omistamat n. 11.47 ha:n suuruiset vesijättöalueet ja n. 53.45 ha:n suuruiset vesialueet karttapiirroksen n:o 11579/NA 51/18.5.1967 mukaisesti. Kauppahinta oli vesijättöalueiden osalta 23 000 mk ja vesialueiden osalta 53 500 mk eli yht. 76 500 mk (21.6. 567 §);

54. kaupunginosassa Vuosaaressa sijaitsevat 8 tilaa A) Talludden RN:o 1^{171} ja Sandvik RN:o 1^{174} sekä tilojen K. 37 T.10 RN:o 1^{168} ja K. 37 T. 11 RN:o 1^{169} osuudet yhteisiin alueisiin kauppaneuvos Lauri Schroderukselta ja hänen vaimoltaan Kersti Schroderukselta 27 400 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, B) tilat K. 38 T. 7 RN:o 1^{166} ja K. 37 T. 9 RN:o 1^{167} rva Eili Roschier-Holmbergilta yht. 103 700 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, C) tilat K. 38 T. 8 RN:o 1^{165} ja K. 37 T. 12 RN:o 1^{170} nti Anna Schroderukselta yht. 108 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sekä D) tilat K. 37 T. 7 RN:o 1^{172} ja K. 37 T. 8 RN:o 1^{173} os.pääll. Lauri Elmgreniltä ym. yht. 110 900 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (8.3. 192 §);

Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Dronningholmsnäset RN:o 1^{63} ja Dronningholm RN:o 1^{153} ennen 31.7. ekon. Susanne Wahlbergilta ym. 660 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta mm. siten, että myyjien äidille

rva Märta Kuhlefeltille pidätetään oikeus hallita elinaikansa korvauksetta tilaan RN:o 1^{153} kuuluvaa, n. 0.72 ha:n suuruista ja pääosaltaan Vuosaaren rakennuskaavan korttelin n:o 39 rakennuspaikkaa n:o 5 vastaavaa, karttapiirroksesta n:o 11716/NA 51 ilmenevää määräalaa ja sillä olevia rakennuksia (21.6. 571 §, 4.10. 746 §);

Sipoon kunnan Immersbyn kylässä sijaitseva tila Hästhagen RN:o 4^{18} ent. liikk.harj. Martta Huttuselta rasituksista vapaana 70 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (13.12. 931 §).

Espoon kauppalan Pakankylässä sijaitseva Rajakallio-nimiseen tilaan RN:o 1^{131} kuuluva n. 9.35 ha:n suuruinen ulkopalsta, joka lännessä rajoittuu Nuuksion ja Pakankylän väliseen rajaan maanvilj. Arvo Oksaselta ym. rasituksista vapaana 35 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (20.9. 708 §);

Nuuksion kylässä sijaitsevasta tilasta Punio RN:o 10^{119} kaksi määräalaa, joista toinen käsittää erillisen n. 200 ha:n suuruisen, Ruuhilampeen rajoittuvan metsäpalstan vesialueineen ja toinen n. 55 ha:n suuruisen, sanonut tilan kotipalstan itäisen osan, joka lännessä rajoittuu uuteen, pyykkien n:o 38 ja 53 väliseen rajaan, rva Emelie Tiivolalta ym. yht. 1 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta (15.11. 867 §);

Lopen kunnan Tevännön kylässä sijaitsevasta Jokila-nimisestä tilasta RN:o 3^{59} rasituksista vapaana n. 240 m²:n suuruinen määräala maanvilj. Eino Laitiselta 200 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (22.2. 165 §);

Pyhäjärven kunnan Ul. Vaskijärven kylässä sijaitsevasta Kantola-nimisestä tilasta RN:o 7^{53} n. 29 ha:n suuruinen määräala, joka muilta osin rajoittuu tilan rajoihin, paitsi että sen itärajana on maastoon avattu rajalinja, jonka pohjoispää on pyykissä n:o 317 ja eteläpää tilan RN:o 7^{59} rajalla 70 m pyykistä n:o 2 itään, talousneuvos Oiva Rajajoelta ja rva Vieno Rajajoelta 166 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (20.12. 953 §);

Vihdin kunnan Härkälän kylässä sijaitseva Uusikylä-niminen tila RN:o 1^{259} maanvilj. Väinö Tullalta ja hänen vaimoltaan Aili Tullalta 235 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (25.1. 62 §);

Hulttilan kylässä sijaitseva Eerakkala-niminen tila RN:o 2^{149} agron. Juhana Karttuselta rasituksista vapaana 120 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (7.6. 488 §);

Juupajoen kunnalta rasituksista vapaana Hirvijärven kylässä olevaan Peltolammi-nimiseen tilaan RN:o 6^{18} kuuluva n. 7.5 ha:n suuruinen määräala rakennuksineen 77 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (8.2. 123 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1966 tekemäänsä Tuomarinkylässä sijaitsevan määräalan ostamista koskevaa päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan autonkulj. Tauno Eroselta n. 1 422 m²:n suuruisen määräalan tilasta K. 13 T. 3 RN:o 1^{292} Tuomarinkylässä karttapiirroksen n:o 10833/NA 51 mukaisesti 10 700 mk:n suuruisesta, käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sillä ehdolla, etteivät tilaa rasita muut kiinnitykset kuin 1.197 vmmk:n suuruisen maksamattoman kauppahinnan suorittamisesta valtiolle vakuudeksi v. 1957 vahvistettu kiinnitys (8.2. 112 §).

Aluevaihdot. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

I. suorittamaan Valio Meijerien Keskusosuusliikkeen kanssa aluevaihdon, jossa kaupunki luovuttaa Valiolle n. 7 248 m²:n suuruisen 4. kaupunginosan korttelin n:o 173 tontteihin n:o 8^{b}, 45^{a} ja 47^{a} sekä yleisiin alueisiin Co^{1} ja He^{1} kuuluvan määräalan kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 11072/NA 51 mukaisesti ja jossa Valio luovuttaa kaupungille rasituksista vapaina korttelin n:o 80 tontit n:o 9^{a}, 9^{b} ja 11 sekä n. 286 m²:n suuruisen, korttelin n:o 174 tonttiin n:o 61 kuuluvan määräalan em. karttapiirroksen mukaisesti, sillä ehdolla että 1) Valio suorittaa kaupungille välirahana käteisellä

3 804 350 mk. 2) Luovutettavassa Eerikinkadun osassa olevat johdot ja kaapelit siirtetään tarvittaessa toiseen paikkaan kaupungin toimesta ja Valion kustannuksella. 3) Vaihdettavat alueet rakennuksineen siirryvät heti alueiden saajien omistukseen ja hallintaan. 4) Luovutuksessa edellytetään, että korttelin n:o 173 pääosasta, Eerikinkadun osasta ja korttelista n:o 174 Valiolle muodostettavan liiketontin rakentamisoikeus vastaa 731 huoneyksikköä. Mikäli tontin rakentamisoikeus tulee vahvistettavassa asemakaavassa olemaan sanottua pienempi tai suurempi, kaupunki tahi vastaavasti Valio suorittaa heti, kun asemakaava on tullut lainvoimaiseksi, välirahana 13 000 mk kultakin huoneyksiköltä, minkä tontin rakentamisoikeutta vastaava lopullinen huoneyksiköiden määrä alittaa tai ylittää 731. 5) Kaupungille luovutettavalla korttelin n:o 174 tontin n:o 61 alueella sijaitsevat rakennusten osat jäävät Valion omistukseen ja Valio sitoutuu purkamaan ne korvauksetta eri sopimuksen mukaisesti.

II. ostamaan Helsingin Juutalaiselta Seurakunnalta 4. kaupunginosan korttelin n:o 166^{b} tontin n:o 14 rasituksista vapaana 1.55 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (8.3. 194 §).

Helsingin pitäjän seurakuntien kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa seurakunnille omistamansa Lehtisaaren kortteliin n:o 30205 kuuluvan ja 1 919.1 m²:n suuruisen ent. Lehdesniityntien katualueen sekä jossa seurakunnat luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana 233.9 m²:n suuruisen Lehdesniityntien katualueeksi v. 1966 vahvistetussa asemakaavan muutoksessa n:o 5794 merkityn entisen puistoalueen tilasta RN:o 1 Lehtisaaren yksinäistaloa seuraavilla ehdoilla:

1) Helsingin pitäjän seurakunnat suorittavat kaupungille käteisellä välirahana 33 704 mk.

2) Helsingin pitäjän seurakunnat huolehtivat omalla kustannuksellaan Lehdesniityntien rakentamisesta rakennusviraston hyväksymällä tavalla sekä sen puhtaana- ja kunnossapidosta.

3) Korttelin n:o 30205 tonttiin n:o 3 kuuluvaa entistä Lehdesniityntien katualuetta koskeva vuokrasopimus katsotaan lakanneeksi vaihtokirjan allekirjoittamispäivänä.

4) Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä lisäehtoja (22.3. 249 §).

Lauttasaaren pohjoisrantaan ja Lemissaareen rajoittuvan vesialueen hankkimiseksi kaupungin omistukseen kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

A) myymään toim.joht. Lauri Reunalalle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 31038 tonttiin n:o 6 kuuluvan n. 45 m²:n suuruisen määräalan tilasta RN:o 1^{356} Lauttasaaren kylässä tonttijakokartan n:o 715 mukaisesti 12 650 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta,

B) myymään em. ostajalle saman korttelin tonttiin n:o 7 kuuluvan n. 50 m²:n määräalan A) kohdassa mainitusta tilasta 10 050 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja

C) ostamaan kauppaneuvos Julius Tallbergin perikunnalta rasituksista vapaana n. 15 ha:n suuruisen vesialueen Drumsö-nimisestä tilasta RN:o 1^{662} Lauttasaaren kylässä karttapiirroksen n:o 11301/NA 51 mukaisesti 22 700 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (22.3. 248 §).

Puutarhuri Bror-Allan Ahlbergin, rva Hjördis Eriksénin ja rva Sigrid Halmeen kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa

A) kaupunki luovuttaa mainituille henkilöille asemakaavapiirustuksen n:o 5477 mukaisesti

a) korttelin n:o 38017 liiketalotonttiin n:o 2 kuuluvan, n. 1 305 m²:n suuruisen määräalan Malmin kylässä olevista tiloista Brusas RN:o 6^{93} ja Dal RN:o 6^{114},

b) korttelin n:o 38031 kerrostalotonttiin n:o 1 kuuluvan, n. 66 m²:n suuruisen määräalan tilasta Dal RN:o 6^{114} ja

c) korttelin n:o 38016 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 2 kuuluvan, n. 45 m²:n suuruisen määräalan tilasta Dal RN:o 6¹¹⁴ sekä

B) Ahlberg, Eriksén ja Halme luovuttavat kaupungille rasituksista vapaina Malmin kylässä sijaitsevat tilat N:o 48ª RN:o 6²¹, N:o 52 & 53 RN:o 6²³, N:o 47ª RN:o 6³⁰ ja N:o 49ª RN:o 6³¹, joista he pidättävät itselleen korttelin n:o 38016 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 2, korttelin n:o 38017 liiketalotonttiin n:o 2 ja korttelin n:o 38031 asuntotonttiin n:o 1 kuuluvat määräalat asemakaavapiirustuksen n:o 5477 mukaisesti. Vaihdossa noudatetaan seuraavia ehtoja: Ahlberg, Eriksén ja Halme suorittavat kaupungille välirahana käteisellä 45 000 mk. Mainitut henkilöt oikeutetaan pitämään hallinnassaan kaupungille luovutettavat maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat ilman eri korvausta 30.6.1968 saakka. Ahlberg oikeutetaan poistamaan kaupungille luovutettavalta alueelta kaikki kasvihuone- ja lavatarhaviljelyksessä ollut multa 30.6.1968 mennessä. Luovutettavat rakennukset on pidettävä palovakuutettuina niiden täydestä arvosta luovutuspäivään saakka, jolloin ne on luovutettava kaupungille niiden nykyistä kuntoa vastaavassa kunnossa. Kaupungin luovutettavaksi tuleva korttelin n:o 38017 tonttiin n:o 2 kuuluva maa-alue on maanmittaustoimituksessa osaksi varattu tiealueeksi (21.6. 566 §, 6.9. 659 §).

Maalarimest. Reino Kuikanmäen kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa Kuikanmäki luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Tapanilan kylässä sijaitsevan tilan K. 362 RN:o 7¹²⁰ ja jossa kaupunki luovuttaa hänelle n. 1 800 m²:n suuruisen määräalan tilasta U. 377 RN:o 6²⁸⁸ samassa kylässä karttapiirroksen n:o 11479/NA 51 mukaisesti siten, että vaihdossa ei suoriteta välirahaa; että vaihtoon ei sisälly tilan RN:o 7¹²⁰ alueella oleva varastokoppi, joka samoin kuin alueella olevat rakennusaineet on poistettava 31.12. mennessä sillä uhalla, että ne muussa tapauksessa korvauksetta siirtyvät kaupungin omistukseen; että Kuikanmäki vastaa hänelle luovutettavan määräalan erottamiskustannuksista (24.5. 432 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin tekemään dipl.ins. Boris Heimbürgerin kanssa aluevaihto, jossa Heimbürger luovuttaa kaupungille Mellunkylässä olevan tilan Metsähovi RN:o 4⁶⁹ ja kaupunki luovuttaa hänelle Marjaniemen korttelin n:o 45044 tontin n:o 6 seuraavilla ehdoilla:

1) Kaupunki suorittaa Heimbürgerille välirahana käteisellä 78 000 mk.

2) Vaihdettavien tilan ja tontin omistus- sekä hallintaoikeus siirtyvät niiden vastaanottajille heti. Heimbürgerillä on kuitenkin oikeus sillä ehdolla, että hän vastaa kiinteistön kunnossa- ja puhtaanapidosta asua tilalla RN:o 4⁶⁹ vuokratta 31.12.1967 asti sekä, ellei tontille n:o 6 rakennettava talo ole mainittuun päivämäärään mennessä valmistunut, senkin jälkeen kaupungin määräämää kohtuullista vuokraa vastaan, kuitenkin kauintaan 31.12.1968 saakka.

3) Heimbürger vastaa siitä, että tilalla oleva rakennus on kaupungille luovutettaessa sen nykyistä kuntoa vastaavassa kunnossa, sekä pitää rakennuksen kaupungin lukuun palovakuutettuna 64 000 mk:n arvosta 31.12. 1967 saakka.

4) Kaupunki vastaa luovuttamansa tontin erottamiskustannuksista.

5) Kaupungilla on oikeus periä luovuttamansa tontin osalta rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista myöhemmin rakennuslain mukaisessa järjestyksessä.

6) Heimbürgerillä on oikeus rakentaa ja käyttää väliaikaista ajotietä tontille n:o 6 Ison-Antintie -nimisellä katualueella rakennusviraston antamien ohjeiden mukaisesti siihen saakka, kunnes asemakaavan mukainen katu aikanaan valmistuu. Mainitulla katualueella olevien puiden kaatamisesta on sovittava kaupunginmetsänhoitajan kanssa.

7) Heimbürgerillä on oikeus liittää tontin n:o 6 viemäri väliaikaisesti kaupungin Ison-

Antintiehen 1.5.1967 mennessä rakennettavaan yleiseen viemärijohtoon kaupungin erikseen määräämillä ehdoilla.

8) Heimbürger vastaa siitä, etteivät hänen luovuttamaansa tilaa rasita muut kiinnitykset, velvoitteet eivätkä sitoumukset kuin

a) 17. 3. 1947 Ammattienharjoittajain Osuuskassalle vakuudeksi vahvistettu kiinnitys 7.6.1946 päivätyn, 490 000 vmk:n määräisen velkakirjan maksamisesta ja

b) 17. 3. 1947 vahvistettu kiinnitys haltijalle vakuudeksi niiden kuuden 19. 7. 1946 päivätyn velkakirjan maksamisesta, joista n:o 1—4 ovat kukin määrältään 100 000 vmk sekä n:o 5 ja 6 kumpikin 50 000 vmk.

9) Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä lisäehtoja (8.2. 114 §).

Bostads Ab Sydremmaren -nimisen asuntoosakeyhtiön kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Vuosaaren v. 1963 vahvistetun rakennuskaavan mukaisen korttelin n:o 98 rakennuspaikkaa n:o 1 vastaavan, n. 5 500 m²:n suuruisen määräalan Vuosaaren kylän Henriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1^{177} ja jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle kahden kerrostalon rakentamista varten valtion asuntolainan turvin asemakaavaluonnoksen n:o 5939 mukaisen, korttelin n:o 49a tonttia n:o 1 vastaavan n. 5 560 m²:n suuruisen määräalan Vuosaaren kylän tiloista Marielund RN:o 2^{93}, Postlars RN:o 2^{104} ja Rastböle RN:o 3^{273}. Yhtiö suorittaa vaihdossa kaupungille välirahana käteisellä 12 500 mk ja huolehtii omalla kustannuksellaan sille luovutettavan tontin saattamisesta rakennuskelpoiseen kuntoon kaupungin ao. viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Helsinkiläistä työvoimaa oli käytettävä vähintään 95 % ja tätä ehtoa oli noudatettava, sikäli kuin se ei ollut ristiriidassa asuntohallituksen asettamien vastaavien ehtojen kanssa. Kadun ja viemärin rakentamisesta perittäviä kustannuksia koskeva ehto oli tavanmukainen (6.9. 660 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

A) ottamaan vastaan korvauksetta Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä yhteensä noin 30 ha:n suuruiset määräalat Vuosaaren kylässä olevista tiloista Tallbo RN:o 1^{35}, Berget RN:o 1^{39}, Kangas RN:o 1^{57}, Trollebo RN:o 1^{58}, Nummi RN:o 1^{59}, Henriksberg I RN:o 1^{79}, Saseka I RN:o 1^{176}, Henriksberg RN:o 1^{177}, Sommarro RN:o 2^{10}, Harju RN:o 2^{38}, Kanerva RN:o 2^{40}, Backa RN:o 2^{46}, Saseka III RN:o 2^{50}, Marielund RN:o 2^{93}, Postlars RN:o 2^{104}, Enrisbusken RN:o 4^{10}, Sommarsol RN:o 4^{11}, Tiehaara RN:o 4^{37}, Skata RN:o 4^{70}, Stenbacken RN:o 4^{74} ja Saseka V RN:o 4^{85} karttapiirroksen n:o 11421/NA 51 mukaisesti sillä ehdolla, että Vuosaaren rakennuskaavan mukaisilla Vuosaarentie ja Itäreimarintie nimisillä tiealueilla olevat kaksi saunarakennusta jäävät yhtiön omistukseen ja että yhtiö oikeutetaan pitämään ne paikoillaan korvauksetta toistaiseksi, kunnes kaupunki tarvitsee niiden rakennuspaikkoja kaupungin tarpeita varten, jolloin yhtiö sitoutuu luovuttamaan ne korvauksetta kaupungille,

B) suorittamaan Lohjan Kalkkitehdas Oy:n kanssa aluevaihdon, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille yhteensä n. 8 300 m²:n suuruiset määräalat Vuosaaren kylässä olevista tiloista Henriksberg RN:o 1^{177}, Marielund RN:o 2^{93} ja Postlars RN:o 2^{104} sekä jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle samassa kylässä olevista mainituista tiloista ja tilasta Saseka III RN:o 2^{50} yht. noin 3 600 m²:n suuruiset määräalat karttapiirroksen n:o 11422/NA 51 mukaisesti sillä ehdolla, ettei vaihdossa suoriteta välirahaa, ja

C) ottamaan vastaan korvauksetta Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä Vuosaaren kylässä olevista tiloista Henriksberg I RN:o 1^{79}, Marielund RN:o 2^{93} ja Postlars RN:o 2^{104} yhteensä n. 12 400 m²:n suuruiset määräalat karttapiirroksen n:o 11423/NA 51 mukaisesti (24.5. 433 §).

Vuosaaren alueliitosta varten v. 1966 asettivat Helsingin maalaiskunta ja Helsingin kaupunki neuvottelukunnan, joka antamassaan mietinnössä (khn mtö n:o 4/1965) mm.

katsoi, että maalaiskunnan alueella olevien, kaupungin omistamien maa-alueiden sekä kaupungin alueella olevien, maalaiskunnan omistamien maa-alueiden omistusoikeus olisi järjestettävä siten, että alueet siirtyisivät sen kunnan omistukseen, jonka alueella ne ovat. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin maalaiskunnan kanssa seuraavan aluevaihtosopimuksen:

1. Helsingin kaupunki luovuttaa rasituksista vapaina Helsingin maalaiskunnalle maalaiskunnan Tikkurilan kylässä sijaitsevat tilat Hiekka RN:o 1^{57}, Hiekka 2 RN:o 1^{65}, Hiekka 1 RN:o 1^{67}, Hiekka 3 RN:o 3^{45}, N:o 1 RN:o 5^{75}, N:o 2 RN:o 5^{77}, N:o 3 RN:o 5^{79}, N:o 6 RN:o 5^{81}, N:o 7 RN:o 5^{83} ja N:o 8 RN:o 5^{85}.

2. Helsingin maalaiskunta luovuttaa rasituksista vapaina Helsingin kaupungille kaupungin Tuomarinkylässä sijaitsevan Peltonimisen tilan RN:o 1^{116} ja Tapanilan kylässä sijaitsevan Kunnalliskoti-nimisen tilan RN:o 7^{542} rakennuksineen.

3. Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

4. Kaupungin omistamat tilat siirtyvät maalaiskunnan hallintaan seuraavina ajankohtina:

Tilat RN:o 5^{75}, 5^{77}, 5^{79}, 5^{81}, 5^{83} ja 5^{85} kaupantekohetkellä, tilat RN:o 1^{57}, 1^{65} ja 1^{67} tammikuun 1 päivänä 1968 sekä tila RN:o 3^{45} tammikuun 1 päivänä 1969, mihin määräaikoihin mennessä kaupungilla on oikeus poistaa tilojen alueella olevat murskevarastot. Maalaiskunnalla on kuitenkin oikeus jo vuoden 1967 aikana suorittaa tiloilla RN:o 1^{57}, 1^{65} ja 1^{67} maantasaustöitä, jotka eivät vaikeuta murskeen varastointia eivätkä poiskuljetusta, sekä panna vireille asemakaavan vahvistusmenettely, joka mm. tarkoittaa pysäköintialueen sijoittamista tilojen RN:o 1^{57}, 1^{65} ja 1^{67} alueelle.

Maalaiskunnan omistamat tilat siirtyvät kaupungin hallintaan kaupantekohetkellä, lukuun ottamatta tilan RN:o 7^{542} rakennuspaikkoja ja niillä olevia rakennuksia, joiden osalta noudatetaan seuraavia ehtoja:

a) Rakennukset jäävät maalaiskunnan hallintaan kauintaan 31.12.1976 saakka.

b) Mikäli maalaiskunta haluaa luovuttaa rakennukset ennen a) kohdassa mainittua määräaikaa, maalaiskunnan tulee ilmoittaa siitä lokakuun loppuun mennessä kaupungille, jolloin hallintaoikeus päättyy saman vuoden joulukuun viimeisenä päivänä.

c) Mielisairasosaston rakennuksista kaupungille suoritettava vuotuinen vuokramaksu on 17 100 mk ja muista rakennuksista 20 900 mk 31.12.1967 saakka.

d) Vuokramaksu on suoritettava vuosittain kesäkuussa kaupungin rahatoimistoon.

e) Tammikuun 1 päivästä 1968 alkaen on vuotuinen vuokramaksu riippuva sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuosivuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 9 000 mk mielisairasosaston rakennuksista ja 11 000 mk muista rakennuksista sekä perusindeksinä pistelukua 100 ja että vuokra kunkin kalenterivuoden aikana korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä kymmenellä prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksiä suurempi tai pienempi.

f) Maalaiskunta vastaa rakennusten ja niihin liittyvien maalaiskunnan käyttöön jäävien rakennuspaikkojen kunnossa- ja puhtaanapidosta.

g) Maalaiskunta pitää luovutettavat rakennukset palovakuutettuina niiden täydestä arvosta siihen saakka, kunnes rakennukset siirtyvät kaupungin hallintaan.

5. Asianosaiset vastaavat luovuttamiinsa alueisiin kohdistuvista maksuista, jotka koskevat aikaa ennen alueen hallinnan luovuttamista, vaikka maksut lankeaisivatkin maksettaviksi vasta sanotun ajankohdan jälkeen.

6. Vaihtoon ei sisälly mitään irtainta omaisuutta eikä irtaimiston luovuttamisesta ole tehty eri sopimusta (21.6. 564 §).

Tonttien myynti. Asunto Oy Kuusiniementie 6 -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä Kuusisaaressa olevan korttelin n:o 30073 asuntotonttiin n:o 7 kuuluva, n. 404 m²:n suuruinen maa-ala yleisestä alueesta 30 K. 11[1] tonttijakokartan n:o 2653 mukaisesti 20 200 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (10.5. 374 §).

Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:lle päätettiin myydä 7 189.6 m²:n suuruinen osa korttelin n:o 38067 tontista n:o 2 kaupunginvaltuuston v. 1936 ja 1950 vahvistamilla oppikoulutonttien luovutusehdoilla sekä 71 896 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (8.3. 191 §, 24.5. 429 §).

Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiölle päätettiin myydä Herttoniemen korttelin n:o TK 43012 tontti n:o 5 rasituksista vapaana 252 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta siten, että ostaja sitoutuu maksamaan enintään 252 000 mk:n suuruisen lisäkorvauksen siinä tapauksessa, että tontin käyttötarkoitusta myöhemmin muutetaan asemakaavan muutoksella. Korvaus sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että se vastaa pistelukua 180 ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä pisteinä. Hitsaajatalo Oy:n ja kaupungin välinen, ko. tonttia koskeva vuokrasopimus n:o 6769 puretaan kauppakirjan allekirjoittamista seuraavan vuosineljänneksen päättyessä (22.2. 158 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään A) Asunto Oy Kontulankaari 2 -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 47020 asuntotonttiin n:o 1 kuuluva, n. 2 357 m²:n suuruinen määräala Stormåsa-nimisestä tilasta RN:o 1[4] Mellunkylässä tonttijakokartan n:o 2517 mukaisesti 283 100 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, B) myymään Asunto Oy Kontulankaari 4 -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 47020 asuntotonttiin n:o 2 kuuluva, n. 1 280 m²:n suuruinen määräala Stormåsa-nimisestä tilasta RN:o 1[4] Mellunkylässä em. tonttijakokartan mukaisesti 72 200 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja C) myymään Asunto Oy Keinulaudantie 5 -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 47016 autopaikkatonttiin n:o 1 kuuluva, n. 3 256 m²:n suuruinen määräala samasta tilasta tonttijakokartan n:o 2338 mukaisesti 53 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (21.6. 565 §, ks. s. 82).

Muuttaen v. 1961 tontin luovuttamisesta valtiolle Tyttönormaalilyseota varten tekemäänsä päätöstä kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan Etelä-Haagan korttelin n:o 29053 tonttia n:o 2 koskevan kauppakirjan ja siihen liittyvän velkakirjan ehtoja siten, että tontille saadaan rakentaa Tyttönormaalilyseon asemesta yhteislyseotyyppinen normaalilyseo (18.10. 790 §).

Alueiden varaamista käsi- ja pienteollisuusyrityksille tarkoittavassa aloitteessaan mainitsivat vt Heikkonen ym. mm., että näitä yrityksiä, joilla paitsi elinkeinoelämän kehittymisen kannalta on yhä lisääntyvä merkitys myös maan työllisyyspolitiikassa, oli Helsingissä n. 7 000. Työtä nämä yritykset antavat n. 60 000 helsinkiläiselle ja toimeentulon yli 200 000 pääkaupunkilaiselle. Sopivien pienteollisuustonttien puutteen takia oli kuitenkin voitu havaita pienteollisuuden siirtymistä pois Helsingistä suurteollisuuden esimerkkiä noudattaen. Tilanteen helpottamiseksi oli kaupunki laadituttanut Tattarisuon pienteollisuus- ja varastoaluesuunnitelman, jonka mukaan Tattarisuo täytettäisiin n. 1.5 m:n paksuisella täytemaakerroksella, jolloin paikoin 27 m:n syvyyteen ulottuvan suon kantavuuden oletetaan lisääntyvän varasto- ja keveiden teollisuuskiinteistöjen tarvetta vastaavaksi. Tuntui kuitenkin arveluttavalta rakentaa pienteollisuuskiinteistöjä näin kalliita perustamiskustannuksia vaativalle ja kuitenkin varsin epävarmalle maapohjalle. Teollisuuskiinteistön rakentava yrittäjä joutui mm. alttiiksi moninkertaisille vuosikorjauskustannuksille sekä epävarman maapohjan aiheuttamalle riskille. Nämä syyt olivat aiheuttaneet haluttomuutta tonttien vuokrasopimusten tekemiseen ja oli jo tehtyjä vuok-

rasopimuksia jouduttu purkamaankin. Aloitteentekijät ehdottivat, että Tattarisuon täyttämistyö suoritettaisiin suunniteltua keveämmin ja halvemmin kustannuksin ja sinne sijoitettaisiin sellaista kaupungin alueella esiintyvää toimintaa, johon maapohjan kantavuus varmasti riittäisi ja näin voitaisiin ehkä vapauttaa asemakaavassa kevyempään tarkoitukseen suunniteltuja, mutta kantavuudeltaan teollisuudelle sopivia maa-alueita pienteollisuuden käyttöön. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan kaavoitetut tai suunnitteilla olevat pienteollisuusalueet olivat riittämättömät jo pelkästään kaupungin omistamilta alueilta pois siirtyvän pienteollisuuden tarpeita ajatellen. Kaupungin mahdollisuus ohjata Kantakaupungista pois siirtyvää pienteollisuutta riippui olennaisesti tulevista aluehankinnoista. Tattarisuon alue soveltuisi parhaiten varastoille ja sellaiseen toimintaan, jossa tullaan toimeen tilapäisluonteisilla kevyillä rakennuksilla. Kaupunginvaltuusto päätti, todetessaan kaupunginhallituksen selvityksen perusteella pienteollisuuteen sopivien tonttialueiden puutteen, kehottaa kaupunginhallitusta asettamaan yritystoimintaa ja kaavoitusta tuntevista asiantuntijoista sekä luottamusmiehistä kokoonpannun erityisen toimikunnan laatimaan kaupunginhallitukselle selvityksen teollisuus- ja liiketonttien hankintaan liittyvistä toimenpiteistä sekä tarkoituksiin sopivien järjestelyjen mahdollisista vaihtoehdoista (19.4. 331 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat

Jakomäen liiketonttien luovutusmuodon määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti määrätä Jakomäen korttelin n:o 41219 ostokeskustontin n:o 1 luovutusmuodoksi vuokrauksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan ko. tontin seuraavilla ehdoilla:

1) Lautakunta määrää vuokra-ajan alkamisajankohdan. Vuokra-aika päättyy 31.12. 2000.

2) Vuosivuokraa määrättäessä pidetään virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavana tontin huoneyksikköhintana 3 750 mk ja indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Työliikkeiden osalta vuokra määrätään sinä aikana, jolloin tiloja käytetään mainittuun tarkoitukseen, noudattaen »pistelukua 100 vastaavaa 1 500 mk:n huoneyksikköhintaa.

3) Korvauksena osallistumisesta yhteiseen väestönsuojaan peritään huoneistoneliömetriä kohden 42.50 mk, mikä on maksettava 6 kk:n kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta.

4) Muutoin noudatetaan lautakunnan määräämiä vuokrausehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan määräämään Jakomäen muiden liiketonttien ja liiketilojen vuokrat sekä kalliosuojakorvaukset em. perusteiden mukaisiksi (10.5. 377 §).

Laajasalon eteläisen liikekeskustontin luovutusmuodon vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Laajasalon eteläisen osan liikekeskustontin luovutusmuodoksi vahvistetaan vuokraus ja että kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan mainittu tontti seuraavilla ehdoilla:

1) Lautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuokra-aika päättyy 31. 12.2000.

2) Vuosivuokraa määrättäessä pidetään tontin huoneyksikköhintana 3 750 mk, mikä vastaa virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100, ja indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Työliikkeiden osalta vuokra määrätään noudattaen pistelukua 100 vastaavaa huoneyksikköhintaa 1 500 mk sinä aikana, jolloin tiloja käytetään mainittuun tarkoitukseen.

3) Muutoin noudatetaan kiinteistölauta-

kunnan määräämiä vuokrausehtoja (7.6. 484 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Laajasalon Yliskylän luoteisosan korttelin n:o 49056 liiketontin n:o 6 seuraavilla ehdoilla:

1) Kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuokrakausi päättyy 31.12.2025.

2) Vuokraa määrättäessä pidetään virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavana tontin perusvuosivuokrana 3 325 mk ja indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina.

3) Muutoin noudatetaan soveltuvin osin tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja ja kiinteistölautakunnan määräämiä lisäehtoja (8.11. 839 §).

Tonttien vuokraaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan jäljempänä mainitut tontit eräillä ehdoilla seuraaville yhtiöille ym.:

Asemakaavan muutoksen vahvistamisen jälkeen Kiinteistö Oy Keskuskatu 7 -nimiselle yhtiölle lupa käyttää toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin Keskuskatu 7:n edustalla olevaa kadunalaista tilaa autopaikka- ja liikennealueena. Vuosivuokra on 13 300 mk 31.3. 1969 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 7 000 mk (21.6. 563 §);

16. kaupunginosan korttelin n:o 729 tontti n:o 3 Raajarikkojen koulusäätiölle aivovauriolasten sisäoppilaitosta varten ajaksi 1.4. 1967—31.12.2030. Vuosivuokrana pidetään 9 880 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 5 200 mk ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Vuokrasta peritään kuitenkin ainoastaan puolet niin kauan, kuin tontille tulevaa rakennusta käytetään mainittuun tarkoitukseen (5.4. 281 §);

28. kaupunginosassa Metsälässä Asesepäntien jatkeen pohjoispuolella sijaitsevista tiloista RN:o 3^1 ja 1^6 muodostettava, asemakaavaosaston piirustukseen n:o 5724 merkitty n. 15 000 m^2:n suuruinen määräala Helsingin Kaukokiito Oy:lle tavara-aseman rakentamista varten ajaksi 1.6.1967—31.5.1972 Vuosivuokra on 25 400 mk 31.3.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 14 100 mk (11.1. 24 §);

29. kaupunginosan korttelista n:o 29108 kiinteistölautakunnan tarkemmin määrättävä alue Union Öljy Oy:lle Haagan ammattikoulun autonhuoltajan opintolinjan oppilaiden kouluttamiseen tarvittavaa koulutushuoltoasemaa varten. Vuokra-aika on 10 v ja kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 1 000 mk (7.6. 485 §);

Pohjois-Haagan korttelin n:o 29110 tontti n:o 1 Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiölle ajaksi 1.1.1967—31.12.2025. Vuosivuokra on 25 992 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen se sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 13 680 mk. Vuokraa ei kanneta siltä ajalta, jolloin tontille rakennettavia rakennuksia käytetään helsinkiläisten vanhusten asuntolana (6.9. 666 §);

Paloheinän asemakaavaluonnoksen mukaisen korttelin n:o 35036 yleisen rakennuksen tontti De Gamlas Vänner -nimiselle yhdistykselle vanhainkotia varten. Kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan, joka päättyy 31.12.2030. Vuosivuokrana pidetään 8 664 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100»

siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 4 560 mk ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Kiinteistölautakunnalla on oikeus tarkistaa vuokra rakennusoikeuden muutosta vastaavaksi asemakaavan tultua vahvistetuksi. Vuokraa ei peritä niin kauan kuin tontille rakennettavaa rakennusta käytetään vanhainkotitarkoituksiin (15.11. 868 §);

Pukinmäen korttelin n:o 37035 tontti n:o 7 asemakaavan vahvistamisen jälkeen Kumpulan yhteiskoulun tuki -yhdistykselle lautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2025 saakka. Tontin vuosivuokra on 45 450 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen se sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 25 300 mk. Vuokraa ei kanneta siltä ajalta, jolloin tonttia käytetään yksinomaan oppikoulutarkoituksiin (6.9. 667 §);

Malmin korttelin n:o 38092 tontti n:o 7 Hermannin Laatikkotehdas Oy:lle laatikkotehtaan rakentamista varten ajaksi 1.5.1967—30.4.1972. Vuosivuokra on 6 600 mk 31.3. 1968 saakka, minkä jälkeen se sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 3 672 mk. Kaupungilla on oikeus korottaa vuokraa 30 %:lla sen jälkeen, kun tontin kohdalla oleva katu on rakennettu. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan korttelin muut jäljellä olevat tontit vastaavanlaisilla ehdoilla (11.1. 23 §);

Malmin korttelin n:o 38127 tontti n:o 5 Jehovan Todistajat Käpylän seurakunta -nimiselle uskonnolliselle yhdyskunnalle sen jälkeen, kun tontti kokonaisuudessaan on tullut kaupungin omistukseen ja kun tonttia koskeva asemakaavan muutos, jossa tontti merkitään yleisen rakennuksen tontiksi, on vahvistettu, seurakuntatalon rakentamista varten ajaksi 1.6.1967—31.5.2017. Vuosivuokrana peritään 945 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 525 mk (10.5. 376 §, ks. s. 81);

39. kaupunginosan Tapanilan kylästä tilan RN:o 7^{620} länsiosasta n. 4 500 m²:n suuruinen alue Suoja-Pirtti -yhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle säätiölle alkoholistien hoitokodin rakentamista varten. Vuosivuokra on 12 350 mk 31.3.1969 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 6 500 mk ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Vuokraajalla on oikeus saada vuokra-aika pidennetyksi 31.12. 2020 saakka alueen asemakaavan vahvistamisen ja tonttijaon hyväksymisen jälkeen. Vuokraa ei peritä ajalta, jolloin aluetta käytetään yksinomaan alkoholistien hoitokotitarkoitukseen (6.9. 670 §);

Herttoniemen korttelin n:o 43012 tontti n:o 9 toiminimi A-lehdet O. Lyytikäinen ja Kumpp:lle asemakaavan muutoksen vahvistamisen jälkeen lehtitalon rakentamista varten 31.12.2000 saakka. Tontin vuosivuokra on 36 500 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen se sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 19 200 mk (6.9. 669 §);

Etelä-Suomen Voima Oy:lle Herttoniemen muuntoasemalta Mellunkylän kautta kaupungin rajalle kahta voimajohtoa varten linja-alueet tilojen Herttoniemi RN:o 5^{33} ja Mäkelä RN:o 4^{227} Herttoniemen kylässä, Vartio RN:o 2^{1070}, Kärrmo RN:o 5^{711}, Kärrmo II RN:o 5^{673} Vartiokylän kylässä, Annasäng RN:o 1^{425}, Mäenrinne RN:o 1^{545}, Rödslan I RN:o 1^{429}, Haka RN:o 2^{4}, Haka I RN:o 3^{5}, Kastelli RN:o 4^{114}, Vuorela RN:o 4^{116}, Uussilta RN:o 2^{124} ja Kajasåker RN:o 1^{426} Mellunkylän kylässä sekä yleisten alueiden Df^{1}, Bo^{1}, Dl^{1}, Bn^{1} ja Db^{1} alueelta asemakaava-

osaston piirustuksen n:o 5923 mukaisesti. Vuokra-aika on 50 v 1.1.1968 lukien. Vuokramaksu on 12 500 mk ja se suoritetaan kertakaikkisena korvauksena kokonaisuudessaan kaupungin rahatoimistoon sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen (29.11. 895 §);

Puotinharjun korttelin n:o 45063 tontti n:o 1 Puotinharjun Oppikouluyhdistykselle kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2025 saakka. Tontin vuosivuokra on 29 650 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen se sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 15 600 mk, indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina. Vuokraa ei kanneta siltä ajalta, jolloin yhdistys käyttää tonttia yksinomaan oppikoulutarkoituksiin (6.9. 668 §);

Kontulan korttelin n:o 47028 tontti n:o 2 Asunto Oy Kotikonnuntie 2 -nimiselle yhtiölle Arava-osaketalon rakentamista varten ja saman korttelin tontti n:o 4 Kiinteistö Oy Ostostie 2 -nimiselle yhtiölle Arava-vuokratalon rakentamista varten ajaksi 1.7.1967—31.12.2030. Vuosivuokrana peritään tontin n:o 2 osalta 22 270 mk ja tontin n:o 4 osalta 33 575 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokrat sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään tontin n:o 2 osalta 11 721 mk ja tontin n:o 4 osalta 17 671 mk; saman korttelin tontti n:o 3 Autopaikoitus Oy Kotikonnuntie 2 -nimiselle yhtiölle autojen pysäköintitarkoituksiin ajaksi 1.7.1967—31.12. 2030. Vuosivuokrana peritään 3 776 mk 31.12.1967 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 1 987.50 mk. Indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina (20.9. 709 §);

Asuntotuotantokomitean toimesta perustettavalle Kiinteistö Oy Kontulankaari 7 nimiselle yhtiölle A) 47. kaupunginosan osa-alueen korttelin n:o 47 026 tontti n:o 5 ajaksi 16.10.1967—31.12.2030. Vuosivuokrana peritään 65 977 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951=100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 34 725 mk; sekä korttelin n:o 47 026 tontti n:o 1 ajaksi 16.10.1967—31.12.2030. Vuosivuokrana peritään 5 130 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951=100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 2 700 mk (8.11. 840 §).

Vuokraehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan Stiftelsen Botby svenska samskola -nimisen säätiön kanssa v. 1965 tehtyä ja Vartiokylän korttelin n:o 45 090 tonttia n:o 1 vastaavaa aluetta koskevaa vuokrasopimusta siten, että sopimus tarkoittaa korttelin n:o 45090 tonttia n:o 2 muiden vuokraehtojen jäädessä entiselleen (4.10. 745 §).

Muuttaen v. 1965 Myllypuron ostoskeskustontin vuokraamisesta tekemäänsä päätöstä kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan 1.7. lukien Myllypuron korttelin n:o 45142 ostoskeskustonttia n:o 3 koskevaa vuokrasopimusta vuokramaksun ja kalliosuojakorvauksen osalta sillä ehdolla, että vuokraaja suorittaa kalliosuojakorvauksen maksamiselle myönnetyistä lykkäyksistä aiheutuneet viivästyskorot 30.6. mennessä siten, että vuosivuokrana peritään 38 000 mk 31.12.1968 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951=100» siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 20 000 mk. Indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmenina prosentteina ja kiinteistölautakunnalla on oikeus tarkistaa tontin vuokra huoneistojen pinta-alan mahdollisesti muuttuessa. Vuokraaja on vel-

vollinen osallistumaan kaupungin toimesta rakennettavan yhteisen kalliosuojan rakennuskustannuksiin huoneistoneliömetriä kohden lasketulla 17 mk:n suuruisella kustannusosuudella, mikä on suoritettava 31.8. mennessä (10.5. 378 §).

Espoon kauppalalle Suurhuopalahden kylässä olevasta tilasta Alberga RN:o 2^{1169} lastentarhan ja terveystoimiston rakentamista varten v. 1966 vuokratun alueen vuokrausehtoja päätettiin muuttaa siten, että aluetta saadaan käyttää vain lastentarhaa ja vanhusten asuntolaa varten (29.11. 893 §).

Eräiden vuokra-aikojen pidentäminen. Tähtitieteelliselle Yhdistykselle Ursalle sen omistamaa tähtitornia varten Kaivopuistosta vuokratun n. 30 m²:n suuruisen alueen 31.12.1966 päättynyttä vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 31.12.1976 saakka muutoin entisin ehdoin, paitsi että korvauksena alueen käytöstä peritään 40 mk vuodelta. Yhdistys oikeutettiin kantamaan pääsymaksuna mainittuun tähtitorniin 2 mk henkilöltä kuitenkin niin, että lapsilta ja sotilailta saadaan periä enintään 1 mk henkilöltä (24.5. 430 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin pidentämään Osuuskunta Suomen Messuille vuokratun C-messuhallin alueen vuokra-aikaa 31.12.1968 saakka entisillä ehdoilla sekä lisäksi seuraavilla ehdoilla: että kaupunki saa hallin hallintaansa vuosittain ajaksi 15.10.—15.4., mikäli messujen näyttelyohjelma antaa siihen mahdollisuudet, että kaupungilla on oikeus sallia hallitilojen käyttö myös seurojen maksullisiin kilpailutilaisuuksiin, että vuokraaja vastaa koko vuoden ajalta vuokra-alueen siistimisestä ja rakennuksen ulkopuolen puhtaanapidosta aiheutuvista kuluista sekä että urheilu- ja ulkoilulautakunnalla on yksin oikeus päättää hallitilojen käytöstä urheilutarkoituksiin sinä aikana, jolloin rakennus on kaupungin hallinnassa (5.4. 280 §).

Vuokrien tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaen v. 1963 Temppeliaukion kirkkotontin vuokraamisesta tekemäänsä päätöstä oikeuttaa kiinteistölautakunnan määräämään Helsingin suomalaisille ja ruotsalaisille ev. luterilaisille seurakunnille vuokratun Etu-Töölön korttelin n:o 426 tontin n:o 1 vuosivuokran 1.7. lukien siten, että virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951=100» pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 6 000 mk ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina, kuitenkin siten, että niin kauan kuin tontille rakennettavien tilojen käyttö tapahtuu kiinteistölautakunnan v. 1966 hyväksymien piirustusten mukaisesti, perittävä vuokra määrätään siten, että pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 3 400 mk, jonka katsotaan vastaavan vuokraa 34 huoneyksiköltä, ja että kaupungilla on oikeus tarkistaa vuokra suhteellisesti siinä tapauksessa, että tontille rakennetaan enemmän kuin 60 huoneyksikön edellyttämä määrä (22.3. 250 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan korottamaan Etelä-Kaarelan korttelin n:o 33039 tonttia n:o 17 vastaavan alueen, jonka nykyisinä vuokraajina ovat kauppias Viljo Kotiranta ja hänen vaimonsa Laila Kotiranta, virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951=100» pistelukua 100 vastaavan perusvuosivuokran 1.7. lukien 847.50 mk:ksi (24.5. 423 §).

Kauppatorin hallin korjaustöiden yhteydessä tehtäviä terveydenhoitoviraston esittämiä muutostöitä varten kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarviossa kauppahallien korjaustöitä varten merkittyä määrärahaa enintään 66 500 mk:lla (10.5. 380 §).

Toimenpiteisiin ryhtymisestä asumiskustannusten alentamiseksi koskevassa aloitteessaan esittivät vt Jokinen ym., että kohtuuttomien yrittäjävoittojen ja korkean korkokannan ohella vaikuttaa asumiskustannusten kalleuteen eniten tonttien hinnat ja vuokrat. Kaupungin luovuttamien tonttien luovutusehtojen ja tontinvuokrien on todettu olevan hyvin erilaisia. Teollisuustonttien vuokrat

ovat yleensä vain 1—50 penniä m²:ltä, kun taas monet asumiseen käytettyjen tonttien vuokrat ovat ensinmainittuihin verrattuina monikymmenkertaiset. Vakaalla hallintaoikeudella on mm. luovutettu 1 974 tonttia 3 p:n vuotuista tonttiveroa vastaan. Erityisen raskaiksi ovat asumiskustannukset muodostuneet alueilla, joissa asukkaat itse ovat maksaneet jo rakennusvaiheessa katujen, viemäreiden ja puistojen rakentamiset, sekä sen lisäksi maksavat 17 mk asuntoneliömetriä kohden kalliosuojien rakentamiskustannuksista. Olisi aiheellista selvittää kysymys asuntotonttien arviohintoihin perustuvien perusvuokrien kohtuullisuudesta sekä nideksiehtojen poistamisesta tai lieventämisestä. Lopuksi aloitteentekijät esittivät, että kiireellisesti suoritettaisiin selvitys siitä, joutuvatko asukkaat eräissä tapauksissa suorittamaan ylimääräisiä korvauksia kunnallisteknillisten töiden johdosta, että kaupungin vuokraamien asuntotonttien luovutus- ja vuokraehdoista poistettaisiin kalliosuojan rakentamiskustannusten korvausta koskevat ehdot ja perityt korvaukset palautettaisiin asukkaille sekä suoritettaisiin tutkimus kaupungin tonttien luovutusehdoissa ja vuokraperusteissa olevista epäkohdista ja valtuustolle tehtäisiin esitys asuntotonttien vuokrien tarkistamisesta siten, että asumiskustannuksia voitaisiin tältä osin alentaa ja että keinottelu ja väärinkäytökset kaupungin luovuttamilla tonteilla voitaisiin vastaisuudessa estää. Kiinteistölautakunta totesi, että paitsi tonttien vuokria ja hintoja, vaikuttavat asumiskustannuksiin myös mm. rakennuskustannukset, jotka v:sta 1960 lähtien ovat nousseet 37 %. Rakennuskustannusten osatekijöistä ovat eniten kohonneet palkat, 67 %. Lautakunnan tiedossa ei ollut tapauksia, joissa vuokraoikeudesta olisi luovuttu korkean vuokran takia. Pienteollisuus- ja varastotonttien vuokrat ovat yleenä 1—1.50 mk/m²/v. Kahden esim. 4 000 m²:n suuruisen teollisuus- ja asuntotontin vuokraa vertailtaessa voitiin todeta seuraavaa: teollisuustontti on v. 1966 vuokrattu Herttoniemestä ja asuntotontin vuokra määräytyy 1 500 mk:n huoneyksikköhinnan perusteella arvioidun tehokkuusluvun ollessa 0.7, jolloin rakennusoikeus on 2 800 m² eli 80 huoneyksikköä. Tonttien vuosivuokrat ovat tällöin seuraavat:

teollisuustontti 30 000 mk
(ind. 180) = 7.50 mk/m²
asuntotontti 10 800 mk
(ind. 180) = 2.70 mk/m²

Kaupunki perii osuutensa vuokran muodossa, joka on 5 % tontin arviohinnasta. Mikäli kaupunki luovuttaa tontteja omistusoikeudella, niiden hintaan sisältyvät korvaukset kadun ja viemärin rakentamisesta peritään kokonaisuudessaan samalla kertaa. Yksityisten omistamien tonttien korvaukset peritään rakennuslaissa säädettyjen kaupunginvaltuuston määräämien perusteiden mukaisesti. Kaupungilla on oikeus periä vakaalla hallintaoikeudella luovutetuista tonteista tonttiveroa. Vero määrättiin myöhemmin suoritettavaksi myös täydellä omistusoikeudella luovutettujen tonttien osalta. Aloitteessa tarkoitetut 1 974 tonttia lienevät niitä, joiden omistajat v:n 1948 tulojen perusteella laaditun kanto- ja maksuluettelon mukaan suorittivat tonttiveroa (ks. v:n 1950 kert. s. 17). Kaupunginvaltuusto päätti v. 1960, että kaupunki luopuu toistaiseksi tonttiveron kannosta. Tonttien tavallinen luovutusmuoto on viime aikoina ollut vuokraus ja pyrkimyksenä on ollut, että vuokra vastaisi omakustannushintaa. Viime vuosina on kerrostalotonttien vuokrat yleensä määrätty elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavan 1 500 mk:n ja joillakin alueilla 1 600 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Hinta vastaa suunnilleen alueen kuntoonpanokustannuksia ja raakamaan hintaa. Mikäli vuokria tästä alennettaisiin, olisi alueen kuntoonpano rahoitettava verovaroin. Se että vanhemmilla, kuten 1950-luvulla käyttöön

otetuilla kerrostaloalueilla vuokrat ovat alhaisempia, aiheutuu siitä, että kunnallisteknilliset työt tonttia kohden olivat silloin halvempia. Nykyään kaupungin toimesta rakennettavan yhteisväestönsuojan rakennus- ja hoitokustannuksista peritään Puotinharjussa 8.50 mk sekä Myllypurossa ja Kontulassa 17 mk huoneistoneliömetriä kohden. Huomattava osa näiden alueiden taloista on rakennettu Arava-lainoitettuina ja korvausmäärät ovat Aravan vahvistamat. Mikäli taloyhtiöt vapautettaisiin osallistumasta suojan rakentamiskustannuksiin, olisi ne rahoitettava verovaroilla. Koska kalliosuojamaksuilla saadaan korvatuiksi vain osa suojan aiheuttamista kustannuksista, muun osan jäädessä kaupungin maksettavaksi, on lautakunta esittänyt, että yhteisväestönsuojien rakentamisesta luovuttaisiin. Kaupunginhallituksen v. 1965 tekemän päätöksen mukaan ratkaistaan niiden rakentaminen erikseen kunkin alueen osalta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (19.4. 333 §).

Kaupungin vuokraamien asuntotonttien vuokrausperusteiden tutkimisesta ja tarkistamisesta tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Hakulinen ym., että kaupungin suorittamat tonttien vuokraukset tapahtuvat suurelta osalta sattumanvaraisesti kaupunginvaltuuston määrittelemättä tonttien yleisiä vuokrausperusteita. Esimerkkinä aloitteentekijät mainitsivat Vallilan asuntotonttien vuokrat, joita vuosien kuluessa on jatkuvasti korotettu, vaikka asukkaiden vanhetessa heidän maksukykynsä huomattavasti vähenee. Asian selvittämiseksi olisi suoritettava tutkimus nykyisistä asuntotarkoituksiin vuokrattujen tonttien vuokrausperusteista sekä esitettävä ne kaupunginvaltuuston vahvistettaviksi. Uusissa vuokrausperusteissa olisi kiinnitettävä huomiota vuokrien kohtuullisuuteen ja sosiaalisuuteen. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan hyväksyi kaupunginvaltuusto v. 1939 Vallilan asuntotonttien luovutusmuodoiksi sekä vuokrauksen että myynnin. Samalla määrättiin Vallilan tonttien vuokrat samansuuruisiksi koko vuokrakaudeksi määräämisperusteen ollessa 5 % vuokratonttien arviohinnasta. Lisäksi kaupunginvaltuusto v. 1940 päätti näiden asuntotonttien vuokrien sitomisesta indeksiin. Asuntotoimikunnan mietinnön johdosta kaupunginvaltuusto päätti v. 1966, että kaupungin omistamat, vapaina olevat asuntotontit käytetään pääasiallisesti kaupungin omaan rakennustoimintaan ja vaihtotonteiksi. Luovutettavien tonttien vähälukuisuuden vuoksi uusien periaatteiden soveltaminen vuokraehtoihin ei olisi asianmukaista. Samassa yhteydessä kaupunginhallitus päätti mm. kehottaa kiinteistölautakuntaa sen tehdessä esityksiä asuntotonttien vuokraamisesta harkitsemaan myös sellaisen järjestelmän käyttämistä, jonka mukaan koko vuokramäärä suoritetaan joko heti vuokrakauden alussa tai esim. 5—10 v:n kuluessa mainitun kauden alkamisesta. Vuokrien vaihtelun ja indeksisidonnaisuuden suhteen kiinteistölautakunta viittasi edellä vt Jokisen ym. aloitteen johdosta antamaansa lausuntoon. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (19.4. 330 §).

Kaduilla tapahtuvan lehdenmyyntitoiminnan uudelleen järjestämisestä olivat vt Jokinen ym. tehneet aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin valmistamaan esitys tämän toiminnan uudelleen järjestämiseksi siten, että sosiaalinen tarkoituksenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus tulisivat riittävästi huomioiduksi myyntipaikkojen jaossa sekä että lehdenmyyntipaikkojen hallinta- ja vuokrausasiat hoidettaisiin kaupungin toimesta. Voimassa oleva lehdenmyyntiä koskeva ohjesääntö oli vahvistettu v. 1935, joten se oli vanhentunut ja sen vuoksi olisi aihetta sen tarkistamiseen. Lehdenmyyntipaikkojen jaon uudelleen järjestämisestä olisi neuvoteltava huoltolautakunnan ja helsinkiläisten invalidijärjestöjen

kanssa. Kiinteistölautakunta huomautti, että lautakunnalla oli v. 1935 hyväksyttyjen kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta sentapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten 3 §:n 1 momentin mukaan oikeus kauintaan vuodeksi kerrallaan harkintansa mukaan ilman vuokraakin luovuttaa tupakan, kukkien, sanomalehtien ja aikakauslehtien myyntipaikkoja varattomille ja muuhun työhön kykenemättömille, vähintään 15 v. täyttäneille sekä poliisin ja köyhäinhoitolautakunnan suosittamille henkilöille. Lautakunta oli käyttänyt tätä oikeuttaan ainoastaan lehdenmyyntipaikkojen osalta. Tällöin lautakunta oli vuodeksi kerrallaan hyväksynyt käytettävät paikat sekä antanut myyjien ottamisen ja toiminnan järjestelyn sekä valvonnan Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen tehtäväksi määrättyjen ehtojen puitteissa. Ehtojen mukaan yhdistys oli ollut velvollinen valitsemaan myyjät mainitut edellytykset täyttävistä henkilöistä, jotka olivat viimeiset viisi vuotta asuneet Helsingissä ja sinä aikana suorittaneet veronsa kaupungille. Yhdistys ei ollut työnantajasuhteessa myyjiin, vaan nämä olivat itsenäisiä yrittäjiä, joilla oli oikeus ostaa lehtensä mistä halusivat. Mikäli myyjä ei itse hankkinut myyntikojua, saattoi yhdistys toimittaa hänelle vuokrattavan kojun kohtuullisesta vuokrasta. Myyntikojut oli vuokrannut Rautatiekirjakauppa ja vuokra oli nykyään 25 mk/kk. Vuokraukseen ei saanut kytkeä lehtien ostovelvollisuutta. Lehdenmyyntipaikat olivat olleet yhdistyksen hoidossa v:sta 1921, eikä se perinyt tehtävän hoitamisesta korvausta kaupungilta eikä myöskään myyjiltä. Lautakunnan mielestä lehdenmyyntipaikkojen luovuttamista koskevat määräykset vaativat tarkistusta, mutta ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista luovuttaa paikkoja jonkin invalidijärjestön hoitoon, koska toiminnan tuli palvella myös muiden vajaatyökykyisten, lähinnä vanhusten työllistämistarvetta. Lautakunnan tiedossa ei ollut syytä, joka vaatisi kaupungin ottamaan lehdenmyyntipaikat välittömään hoitoonsa. Helsingin Nuorten Miesten Kristillisellä Yhdistyksellä oli kaikki edellytykset tämän suuritöisen tehtävän jatkuvaan hoitamiseen senkin jälkeen, kun määräykset olisi tarkistettu. Myöskin lehdenmyyntipaikkojen haltijoita edustava Helsingin Lehtimyyjät -yhdistys oli ilmoittanut olevansa tyytyväinen nykyiseen järjestelyyn. Kaupunginhallitus oli 13.4. kehottanut kiinteistölautakuntaa yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa harkitsemaan em. määräysten tarkistamista lehdenmyyntipaikkojen luovuttamista koskevalta osalta muuttuneita olosuhteita paremmin vastaavaksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (19.4. 332 §).

Asuntorakennustoiminta

Tonttipolitiikkaa ja asuntorakennustoimintaa koskevat aloitteet. Kaupungin alueella olevien yksityisten rakentamattomien tonttien ja huonokuntoisten talojen saamiseksi entistä ankaramman valvonnan kohteeksi, olivat vt Hakulinen ym. v. 1964 tehneet aloitteen, missä he esittivät, että tutkittaisiin mahdollisuuksia, millä tavoin yksityisten hallussa olevat tontit ja rappeutuneet puutalot saataisiin rakennetuiksi asuinkelpoisiksi. Rakennustarkastusta olisi tehostettava sekä lisäksi vaadittava, ettei valtaväylien varrella saisi pitää rakentamattomia tontteja tai kaupunkikuvaa häiritseviä huonokuntoisia taloja. Olisi ryhdyttävä käyttämään lain suomaa oikeutta saada pakkolunastuksella tontteja kaupungin omistukseen, jos niitä ei määräaikaan mennessä ole rakennettu. Mikäli voimassa olevat säännökset ovat riittämättömiä yksityisiä tonttikeinottelijoita vastaan, olisi kaupunginhallituksen ryhdyttävä toimenpiteisiin Kaupunkiliiton kautta sellaisen lainsäädännön ai-

kaansaamiseksi, joka estäisi tarkoituksellisen tonttikeinottelun.

Vt Kauhanen ym. huomauttivat v. 1965 tehdyssä aloitteessaan, että koko sodan jälkeisen ajan jatkunut asuntopula, voimakkaasti laajentunut asuntokeinottelu ja vuokrakiskonta ovat saattaneet vähävaraiset väestöryhmät erittäin vaikeaan asemaan. Tilastotoimiston tutkimuksen mukaan oli kaupungissa v. 1962 lähes 20 000 asunnon vajaus, ahtaasti asuvat mukaan luettuna. Alivuokralaisina oli 31 089 ruokakuntaa, yht. 39 693 henkilöä. Vuosina 1962—1964 oli Helsingin väkiluku lisääntynyt 30 000:lla ja asuntoja oli valmistunut n. 19 500. Sosiaalisen tutkimustoimiston syyskuussa 1963 suorittaman tutkimuksen mukaan oli v. 1961—1962 valmistuneiden, ilman Aravaa rakennettujen keskuslämmitystalojen asunnoista 33 % sellaisia, joissa vuokra oli yli 8 mk/m². Yhden huoneen asuntojen osalta oli vastaava luku 58 %. Yli 10 mk:n neliömetrivuokratkaan eivät olleet harvinaisia kaupungin pienasunnoissa. Eri teollisuuden aloilla, liikkeiden ja virastojen palveluksessa olevien nuorten naisten palkkoihin verraten, jotka vaihtelivat 200—450 mk:aan/kk ja miespuolisten 350—600 mk:aan /kk, oli vuokratasoa pidettävä huikeana. Syynä vaikeaan tilanteeseen oli se, ettei yhteiskunta ollut asettanut tehokkaita esteitä asuntokeinottelulle eikä myöskään riittävästi osallistunut asuntorakennustuotantoon. Vuokratason jatkuvaan nousuun oli lisäksi vaikuttanut kaupungissa vallitseva tonttikeinottelu. Prof. P. V. Jarlen tutkimusten mukaan olivat tonttien hinnat v. 1949—1961 kohonneet keskimäärin 26 % vuosittain. Noin 0—8 km:n etäisyydellä kaupungin keskustasta olevan tontin hinta oli v. 1962 keskimäärin 40—55 % rakennuskustannuksista ja 8—13 km:n etäisyydellä 18—25 % rakennuskustannuksista. Näin saadun ylimääräisen voiton joutuivat asukkaat maksamaan vuokran tai osakkeiden hinnan muodossa. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiirehtimään valtuuston hyväksymän toivomuksen mukaisen pitkän tähtäimen asuntorakennusohjelman laatimista, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kääntymään Kaupunkiliiton tai valtioneuvoston puoleen sellaisen lainsäädännön aikaansaamiseksi, että kunnilla olisi ratkaiseva päätäntävalta yleiseen käyttöön ja asuntorakennustoimintaan tarvittavaan maapohjaan sekä oikeus maan lunastamiseen kohtuullisella hinnalla. Lisäksi olisi talousarvioon merkittävä vähintään 20 mmk:n määräraha asuntorakennustoimintaa varten.

Maa-alueiden varaamiseksi asuntojen rakentamista varten tarkoittavassa aloitteessaan esittivät vtt Borg-Sundman ja Raveala, että kaupunki hankkisi omistukseensa maareserviksi alueita myös kaupungin rajojen ulkopuolelta, jotta näitä voitaisiin käyttää asuntojen rakentamiseen. Rakentamisen tulisi mieluimmin tapahtua alue kerrallaan kuin talo kerrallaan, koska tällöin aikaansaataisiin halvemmalla kunnollinen aluesuunnittelu heti alkuun viheralueineen, kouluineen, lastentarhoineen ym. Tällöin voitaisiin myös paremmin käyttää hyväksi kustannuksia alentavia teknillisiä keinoja ja päästäisiin vielä halvempaan rakentamiseen katujen, viemärien ym. kunnallisteknillisten töiden osalta. Kiinteistölautakunta totesi aloitteiden johdosta, että kaupunginhallituksen v. 1965 asettama asuntotoimikunta käsitteli aloitteissa esitettyjä asioita mietinnössään, joka oli kaupunginvaltuuston käsiteltävänä v. 1966 (ks. s. 66). Tonttiosaston v. 1959 suorittaman tutkimuksen mukaan oli Kantakaupungin alueella n. 300 rakentamatonta tai sellaista tonttia, joilla rakennukset olivat huonokuntoisia. Vuosien 1959—1960 aikana ryhdyttiin rakennuksia purkamaan 60 tontilla. Uudelleen rakenteilla olevien tonttien rakennusoikeus vastasi n. 6 100 huoneyksikköä eli 730 000 m³. Tällöin arvioitiin n. 90 % rakennusoikeudesta käytettävän asuntojen rakentamiseen ja vain

10 % liikerakennusten rakentamiseen. Syyskuussa 1964 suoritettiin uusi tutkimus, jolloin todettiin, että tyhjiä, huonosti tai vajaasti rakennettuja tontteja oli 150. Keväällä 1966 suoritetun tutkimuksen perusteella todettiin, että 19 tontilla olevia rakennuksia purettiin parhaillaan tai että uuden rakennuksen rakennustyöt olivat käynnissä. Osa rakentamattomista tai vajaasti rakennetuista tonteista kuului valtiolle. Rakennuslain 52 §:n mukaan kaupunki voi saada luvan lunastaa rakennustontin, jota tontin omistaja ei kehotuksen saatuaan ole 7 v:n kuluessa rakentanut; tällöin siitä on suoritettava käyvän hinnan mukainen korvaus. Parhaillaan oli vireillä rakennuslain muuttaminen siten, että lunastuskorvaus laskettaisiin kohtuullisen käyvän hinnan mukaan. Asuntotoimikunnan mietinnön johdosta kaupunginvaltuusto mm. kehotti kaupunginhallitusta varaamaan v:ien 1967—1969 talousarvioehdotuksiinsa sellaiset määrärahat, että kaupunki voisi omalle tonttimaalleen v. 1966—1969 valtion lainan turvin ryhtyä rakentamaan ensisijaisesti perheellisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja. Kaupunginhallitus kehotti 24.4.1966 (ks. s. 254) kiinteistötointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa tekemään kaupunginhallitukselle esitykset mm. asuntotuotanto-ohjelman laatimiseksi kaupunkia varten, sekä yhteistyön aikaansaamiseksi Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kanssa maanhankintaan, asuntotuotantoon sekä niiden rahoitukseen liittyvien kysymysten selvittämiseksi. Kaupunginhallitus oli myöskin asettanut 3.11.1966 toimikunnan valmistelemaan toimenpiteitä yhteistyön aikaansaamiseksi em. kuntien kanssa. Työ oli vielä keskeneräinen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta kiireellisesti järjestämään valtuuston jäsenille tiedotustilaisuuden, jossa pohdittaisiin Helsingin kaupungin tulevaa kehitystä ja niitä toimenpiteitä, mihin olisi ryhdyttävä sen turvaamiseksi (19.4. 329 §).

Helsinkiläisten rintamamiesten osakehuoneistotarpeen selvittämisestä ja kerrostalotonttien hankkimisesta tällaista asuntorakennustoimintaa varten olivat vt Aalto ym. tehneet aloitteen, jossa mainittiin, että Helsingissä asuu joukko sotien 1939—1944 rintamamiehiä, jotka eivät lainsäädännön sidonnaisuuden takia ole saaneet rintamamiehille jaettuja omakotitontteja tai kerrostaloasuntoja. Kaupunginvaltuuston tulisi velvoittaa kaupunginhallitusta hankkimaan selvitys mainittujen rintamamiesten asuntoosaketarpeesta sekä ryhtymään toimenpiteisiin kerrostalotonttien hankkimiseksi tätä rakennustoimintaa varten. Kiinteistölautakunta totesi, että kaupunki on joutunut luovuttamaan maanhankintalain perusteella maansaantiin oikeutetuille n. 3 000 omakotitonttia sekä kerrostalotontteja n. 2 000 asunnon rakentamiseksi sen jälkeen, kun maansaantiin oikeutetuille voitiin lain perusteella antaa asunto kerrostalosta. Rintamamiestalojen osakkeenmerkitsijät valitsi asutuslautakunta. Kaupunki oli lisäksi luovuttanut tontteja rintamamiesjärjestöjen toimesta perustettuja asunto-osakeyhtiöitä varten mm. Puotilasta, Puotinharjusta ja Oulunkylästä. Näille tonteille oli rakennettu 16 taloa, joista n. 500 rintamamiesperhettä oli saanut asunnon. Rintamamiesten asuntoasioita hoitavat järjestöt olivat ilmoittaneet, että asuntoa jonottavia jäseniä oli n. 1 000. Lisäksi lautakunta viittasi kaupunginvaltuuston v. 1966 (ks. s. 66) asuntotoimikunnan mietinnön johdosta tekemään päätökseen. Kaupungin hoitamassa vapautuneiden Arava-osakkeiden jaossa vaikuttaa valintaa suoritettaessa lisätekijänä se seikka, että hakija on rintamamies. Kaupunginvaltuusto velvoitti kaupunginhallituksen kiireellisesti tutkimaan mahdollisuuksia kerrostalotonttien luovuttamiseksi rintamamiesten asuntotuotantoa varten (19.4. 341 §, 20.9. 723 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Kallion virastotalo. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:ien 1964 ja 1965 talousarvioihin tilille Kallion virastotalon töihin rakennustoimikunnan käytettäväksi merkittyjä siirtomäärärahoja talon vielä keskeneräisiin ja mahdollisesti tarvittaviin uusiin pienehköihin töihin (6.9. 672 §).

Virastotalon Unioninkatu 28 rakennustöiden loppuun suorittamista varten myönnettiin 850 000 mk (8.11. 841 §).

Hakasalmen huvilan siipirakennusten perusparannustöiden loppuun suorittamista varten myönnettiin 30 000 mk (24.5. 413 §).

Siirtolapuutarhat

Siirtolapuutarhapalstojen vuokra-ajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään Herttoniemen, Marjaniemen, Oulunkylän, Kumpulan, Vallilan, Pakilan ja Talin siirtolapuutarhapalstojen sekä Ruskeasuon siirtolapuutarha-alueen 31.12. päättyvien vuokrasopimusten voimassaoloaikaa 1.1.1968 lukien seuraavilla ehdoilla:

1) Herttoniemen, Oulunkylän, Kumpulan, Pakilan ja Talin siirtolapuutarhapalstojen sekä Ruskeasuon siirtolapuutarha-alueen vuokra-aika päättyy 31.12.1976. Vuokramaksu sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään Ruskeasuon siirtolapuutarha-alueen osalta 3 139.20 mk ja muiden em. siirtolapuutarha-alueiden palstojen osalta 18 p/m² sekä että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina.

2) Marjaniemen siirtolapuutarhapalstojen vuokra-aika päättyy 31.12.1969 ja Vallilan palstojen 31.12.1970. Sen jälkeen vuokra-aikoja jatketaan vuodeksi kerrallaan, ellei vuokraoikeutta irtisanota edellisen vuoden loppuun mennessä. Palstojen vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksin pistelukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 18 p/m² ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina (15.11. 869 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kirjanpitäjän viran perustaminen (7.6. 476 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Piirtäjän virkojen järjestely (8.2. 126 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Ehdotuksen tekeminen kuntauudistusta koskeviksi suunnitelmiksi ja lausunnon antaminen kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean eli ns. Hannuksen komitean lausunnosta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti esittää lausuntonaan

A) sisäasiainministeriölle Helsingin kaupungin ja sen lähikuntien yhteisten tehtävien hoidon järjestämisestä seuraavaa:

1) Hannuksen jaoston ehdottamaa yhden lakisääteisen kuntainliiton aluetta on pidettävä liian suurena. Hyvinkään kaupunkia ja Hyvinkään maalaiskuntaa ei voida pitää niin läheisesti muuhun Helsingin seutuun liittyvinä, että ne voitaisiin ottaa mukaan ehdotettuun kuntainliittoon.

2) Ehdotetun kuntainliiton tehtävät, suunnittelutehtäviä lukuun ottamatta, eivät ole tehokkaasti toteutettavissa ehdotetun yhden kuntainliiton puitteissa.

3) Kuntainliiton toiminnan rahoittamista Hannuksen jaoston ehdottamalla tavalla ei Helsingin kaupungin kannalta voida pitää hyväksyttävänä.

4) Seutukunnallisen itsehallinnon muodossa tapahtuvan ratkaisun mahdollisuutta ja

siihen liittyviä kysymyksiä olisi edelleen tutkittava.

5) Helsingin seudun lähialueella suoritettavia kuntien yhtymisiä tai osittaisia alueliitoksia on tällä hetkellä pidettävä parhaana reaalisena mahdollisuutena kuntien yhteisten tehtävien hoidon tehokkaaseen järjestämiseen pyrittäessä.

6) Kuntia yhdistettäessä olisi kunnallispiirien perustamismahdollisuutta selvitettävä ja määriteltävä niiden suuruus ja toimivalta sekä taloudelliset toimintaperiaatteet.

7) Mikäli kuntien yhdistämiseen tai alueliitoksiin ei katsota olevan mahdollisuutta, olisi Helsingin lähialueen kuntien hoidettava yhteisiä tehtäviään toimikuntien, sopimusten, yksityisoikeudellisten yhteisöjen ja kuntainliittojen avulla.

8) Helsingin äärialueen osalta olisi yhteistoiminta järjestettävä esimerkiksi seutukaavaliiton puitteissa ja kuntien välisin sopimuksin tapahtuvana suunnittelutyönä.

9) Yhteistoimintaa kuntien sekä valtion eri kysymyksiä käsittelevien viranomaisten ja elimien kanssa olisi pyrittävä kehittämään toimenpiteiden nopeuttamiseksi ja kokonaisuuden kannalta mahdollisimman hyvän lopputuloksen aikaansaamiseksi.

B) Uudenmaan lääninhallitukselle kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämisestä seuraavaa:

1) Kunnallisen jaotuksen tarkistamista ja kuntien yhteistoiminnan järjestämistä varten tehtävää suunnitelmaa laadittaessa olisi erityisesti kiinnitettävä huomiota Helsingin kaupungin ja sen lähialueen kuntien yhtymismahdollisuuteen.

2) Huomiota olisi myös kiinnitettävä Helsingin kaupungin hallinnollisen rajan läheisyydessä olevien toisten kuntien osa-alueiden toiminnalliseen yhteenkuuluvaisuuteen Helsingin kaupungin kanssa ja tämän vuoksi sekä sanottujen alueiden oman kehityksen turvaamiseksi harkittava niiden liittämismahdollisuutta Helsingin kaupunkiin.

3) Mikäli kunnallisen jaotuksen muuttamista ei Helsingin lähialueelle saada aikaan, on yhteistoiminnan kehittämistä Helsingin kaupungin ja sen lähiälueen kuntien eli Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kanssa pidettävä tärkeänä.

4) Kuntien yhteistoiminnan laajuus ja toimintamuodot sekä niihin liittyvät taloudelliset kysymykset olisi selvitettävä.

5) Helsingin kaupunki on valmis tehostettuun yhteistoimintaan seudun kuntien kanssa myös vapaaehtoisuuden pohjalta.

6) Yhteistoiminnan ulottamista Helsingin äärialueelle ei suunnittelun eikä yksityistapauksissa mahdollisten vapaaehtoisten sopimusten eikä yhteisöjen lisäksi pidetä vielä tässä vaiheessa tarpeellisena (18.10. 762 §, khn mtö n:o 10).

Kaupungin tulevan enimmäisasukasluvun arvioimisesta tekivät vt Pettinen ym. seuraavan aloitteen: »Kaupungin asemakaavoituksen pohjana on pidetty v. 1960 julkisuuteen saatettua Helsingin yleiskaavaa. Sen mukaisesti on oletettu, että kaupunki tulee n. v:een 1982 mennessä kasvamaan n. 712 000 asukasta käsittäväksi. Yleiskaavan julkisuuteen saattamisen jälkeen kaupunkiin on liitetty Vuosaaren alue, minkä perusteella voitaneen olettaa, että kaupungin väkiluku tulee olemaan ainakin 728 000. Eräät kaupungin viranomaiset ovat viime aikoina julkisuudessa esittäneet tietoja, joiden mukaan kaupungin maksimiväkiluku tulisi jäämään mainittua lukua huomattavasti pienemmäksi. Kaupungin asemakaavoituksen ja rakentamisen nykyvaiheen aikana lienee mahdollista suorittaa mainittu arviointi huomattavasti tarkemmin kuin v. 1960. Tähän viitaten aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta olisi kehotettava niin pian kuin mahdollista esittämään kaupunginvaltuustolle nykyhetken arvio asiasta, koska kaupunginvaltuutettujen ratkaisuja tehdessään olisi tärkeätä tietää, kuinka suureksi kaupungin oletetaan kasvavan.» Kaupunki-

suunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan oli Helsingin ja lähikuntien liikennetutkimuksen ennustietoja varten suoritettu syksyn 1966 kuluessa väestöennusteen tarkistus. Tällöin oli arvioitu A) asuinhuoneistojen pinta-alan todennäköinen määrä ohjevuosina 1980 ja 2000 sekä B) johdettu tästä todennäköisen asumisväljyysarvion mukaisesti ns. asuntoväestön määrä ja C) arvioitu muun väestön (asuntola- ja laitosväestö sekä asunnottomat ym.) määrä edellisestä prosentteina. Näin saatu määrä vastaa väestönlaskentaväestöä. Henkikirjoituslukuihin pääsemiseksi oli edelliseen lisättävä mm. ulkomailla oleskelevat ym. Laadittu alustava väestöennuste oli seuraava:

	1965/1966	1980/1981	2000/2001
keskeiset kaupunginosat (1.-11., 13., 20.)			
asuinhuoneistojen pinta-ala	2 896 000 m²	2 850 000 m²	2 620 000 m²
muu kaupunki			
asuinhuoneistojen pinta-ala	6 265 000 m²	9 782 000 m²	12 449 000 m²
koko kaupunki yht.	9 161 000 m²	12 632 000 m²	15 069 000 m²
asumisväljyys (keskiarvo) m²/asukas.....	19.2	24.5	31.0
asuntoväestö	478 000	516 000	486 000
muu väestö	n. 4 % 20 000	n. 4 % 22 000	n. 5 % 26 000
kokonaisväkiluku (laskentaväestö)	498 000	538 000	512 000

Tilastotoimisto totesi, että monet tuntemattomat tekijät vaikeuttivat väestöennusteiden laatimista. Kaupunkisuunnitteluviraston laatimien pinta-ala-arvioiden mukaan on Helsingin asuinhuoneistokapasiteetistä tällä hetkellä käytössä 60.7 %. Tonttimaan vastainen käyttöönotto vaikuttaa myös huomattavasti tulevaan väkilukuun. Tähän käyttöönottoon vuorostaan vaikuttaa se, miten nopeasti kaavoitus ja kunnallisteknilliset työt edistyvät sekä miten yksityiset maanomistajat luovuttavat käyttöön omistamansa tonttimaan. Toisena laskuperusteena käytetty asumisväljyyssarja perustuu Helsingissä 10 v:n aikana todettuun kehitykseen sekä arviointeihin vastaavasta kehityksestä esim. Tukholmassa ja Göteborgissa. Tuleva todellinen kehitys riippuu elintason paranemisesta, rakennustoiminnan laajuudesta ja sen jakautumisesta kaupungin ja lähikuntien alueelle, liikenteen kehityksestä sekä väestön suhtautumisesta asumiseen ja työmatkoihin. Todennäköisesti Helsingin seutuun kohdistuva paine pysyy muuttumattomana ainakin lähimmän kymmenen vuoden ajan. Edellä lueteltujen epävarmuustekijöiden johdosta olisi väestöennusteessa otettava huomioon eri vaihtoehtoja ja kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämä numerosarja katsottava minimivaihtoehdoksi. Todennäköistä on, että Helsingin seutuun kohdistuvan paineen johdosta kaupungin väkiluku edelleen kasvaa n. v:een 1980 saakka, jolloin se olisi n. 600 000. Tarkemman ennusteen laatiminen on kuitenkin mahdollista vasta sen jälkeen, kun kaupungin ja naapurikuntien välinen yhteistyö on edistynyt pidemmälle. Ilman erikoistoimenpiteitä Helsingin väkiluku tulee alenemaan sen jälkeen, kun kaupunki on täyteen rakennettu ja mahdolli-

sesti jo sitä ennenkin. Kaupunginhallitus päätti 30.3., että kaupunkia vastaisuudessa kehitettäessä pyritään mm. varaamaan asuntoja kaupungin nykyisellä alueella ainakin 600 000 asukkaalle v. 1980. Samalla kaupunginhallitus oli kehottanut kaupunkisuunnittelulautakuntaa tutkimaan ja suunnittelemaan kaupungin nykyisen hallinnollisen alueen maankäyttöä siten, että sille voitaisiin sijoittaa asukkaita enemmän kuin v:n 1960 yleiskaavan pohjalle tehty maankäyttösuunnitelma nykyisten laskelmien mukaan edellyttää. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.4. 295 §).

Hakasalmen huvilan ja sitä ympäröivän puistoalueen suojaamisesta annettava lausunto. Uudenmaan lääninhallitus oli pyytänyt lausuntoa muinaistieteellisen toimikunnan lausunnosta, jonka mukaan Hakasalmen puistossa sijaitseva Hakasalmen huvila ympäristöineen olisi suojeltava siten kuin kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta v. 1964 annetussa laissa säädetään. Toimikunta oli esittänyt, että lääninhallitus antaisi lain edellyttämät suojelumääräykset, jotka koskisivat päärakennusta, kumpaakin pihasiipeä ja määrättyä puiston osaa. Suojelumääräysten alaiseen alueeseen olisi katsottava kuuluvan myös Mannerheimintien varrella oleva kiviaita. Kiinteistölautakunta esitti, että Hakasalmen huvilan ja sen ympäristön suojaamista koskeva asia ratkaistaisiin vasta sitten, kun Mannerheimintien liikennesuunnitelmat olisivat valmistuneet. Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyi muinaistieteellisen toimikunnan käsitykseen huvilan arvosta ja säilyttämismääräysten tarpeellisuudesta. Asemakaavaosaston piirustuksen n:o 5800 mukaisessa asemakaavan muutosehdotuksessa, joka käsittää mm. huvilan alueen, on Mannerheimintie kuitenkin merkitty tältä kohdalta levennettäväksi. Tämän vuoksi tuntuu väistämättömältä, ettei Mannerheimintien varrella olevaa kiviaitaa voida säilyttää entisellä paikallaan. Piha-alueen säilyttäminen toimikunnan esittämän kokoisena ei myöskään ole mahdollista. Asemakaavan muutosehdotuksessa on suojeltava Hakasalmen huvilan alue merkitty rakennuslain 135 §:ssä tarkoitetuksi tontiksi, jonka museon laajennusalueeseen rajoittuvalle osalle on merkitty seuraava asemakaavanmääräys: »Tontinosa, jolla olevia rakennuksia ei saa purkaa eikä niissä suorittaa sellaisia lisärakennus- tai muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen tai sisätilojen sivistyshistoriallista tai rakennustaiteellista arvoa ja tyyliä. Myöskään ei saa tehdä muutostöitä, jotka turmelevat tai muuttavat piha-alueen alkuperäistä luonnetta.» Kaupunginhallitus piti ehdotukseen otettua asemakaavanmääräystä riittävänä takeena huvilan ja sen ympäristön säilyttämisestä. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan pitävänsä 8.2. hyväksymäänsä, kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 27.4.1966 päivätyn ja 28.12.1966 muutetun piirustuksen mukaiseen asemakaavan muutokseen merkittyä, Hakasalmen huvilan ja sitä ympäröivän puistoalueen suojelemista koskevaa asemakaavamääräystä ko. huvilan ja alueen säilyttämisen riittävänä takeena (8.2. 111 §).

Asemakaavoja koskevat asiat. Valtuusto päätti, että Kulosaaren rakennuskaava-alueelle laaditaan asemakaava (20.12. 950 §).

Samoin päätettiin, että Pukinmäessä olevalle ns. Savelan alueen sille osalle, joka käsittää Pukinmäen rakennussuunnitelman korttelit n:o 50—55, laaditaan asemakaava (20.9. 706 §).

Vuosaaren asemakaavan laatimisesta kiireellisesti olivat vt Mehto ym. tehneet aloitteen, missä he ehdottivat, että Vuosaaren alueen ala-arvoisen tieverkoston huomioon ottaen kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että 26.1.1966 laadittavaksi päätetty Vuosaaren asemakaava tehtäisiin nopeasti alueen katurakennustöiden aloittamiseksi mahdollisim-

man pian. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että vasta sitten kun Vuosaaren asemakaava on vahvistettu, voidaan laatia lopulliset suunnitelmat ja piirustukset katujen rakentamisesta ja rakentaa ne käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Alueella nykyisin olevat tiet kuuluvat tontinomistajien hoitoon lukuun ottamatta ns. paikallisteitä, jotka ovat tie- ja vesirakennuslaitoksen kunnossapidettäviä. Tällaisia paikallisteitä ovat Kallvikintie Vuosaarentielle asti, Vuosaarentie, osa Uutelantietä ja Leikosaarentie. Alueelle on myös perustettu eräitä tiehoitokuntia, joiden hoidossa on viisi tietä. Muiden teiden kunnossapito kuuluu yksityistielain perusteella tien varrella olevien tilojen omistajille. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan on v:ien 1968—1977 taloussuunnitelmaan liittyvässä asemakaavojen valmistumisaikataulussa Vuosaaren länsiosan asemakaava merkitty valmistuvaksi v. 1968, jolloin sen siis arvioidaan tulevan valtuuston käsiteltäväksi. Koska mahdolliset valitukset voivat huomattavastikin viivästyttää kaavan vahvistamista, ei sen vahvistamisajankohtaa voida tarkkaan arvioida. Vuosaaren itäosan asemakaavan on otaksuttu valmistuvan v. 1971. Lautakunnan käsityksen mukaan on kaupungissa sellaisia alueita, jotka katujen rakentamisen kiireellisyyden suhteen olisi asetettava Vuosaaren edelle. Kaupunginvaltuusto katsoi ao. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (7.6. 492 §).

Asemakaavan ja tonttijaon muutokset. Kaupunginvaltuusto teki kertomusvuoden aikana joukon asemakaavan ja tonttijaon muutoksia koskevia päätöksiä, jotka alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettaviksi. Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan sisältyy yksityiskohtainen selostus näistä päätöksistä, joten tässä tyydytään vain viittaamaan ko. julkaisuun, asia n:o 147, 148.

Sisäasiainministeriö vahvisti v. 1965 kaupunginvaltuuston samana vuonna tekemän päätöksen 5. kaupunginosan (Punavuoren) kortteleita n:o 84^{b}, 117, 118, 164 ja 165, korttelissa n:o 83 olevia tontteja n:o 1, 3^{a}, 3^{b}, 5, 21 ja 23 sekä korttelissa n:o 91 olevia tontteja n:o 7, 9 ja 11 koskevan asemakaavan sekä kortteleita n:o 83, 91, 117 ja 118 koskevan tonttijaon muuttamisesta. Asunto Oy Bulevardinpuisto, Asunto Oy Bulevardia, Asunto Oy Punavuorenkatu 15, Asuntoosakeyhtiö Albertinkatu 22—24, Asunto Oy Albertinkatu 16, Albertinkatu 20, Kivenhakkaajankatu 4. I. Winogradovin kuolinpesä ja Oskari Aromaan kuolinpesä olivat sittemmin pyytäneet korkeimmalta hallinto-oikeudelta mainittujen päätösten purkamista ja poistamista sekä asian määräämistä saatettavaksi siihen tilaan, jossa se oli ennen sanottujen päätösten antamista. Asemakaavan muutoksessa ilmenivät hakijain mielestä edelleen käytännöllisesti katsoen kaikki ne puutteellisuudet ja virheet, joiden johdosta sisäasiainministeriö v. 1964 jätti vahvistamatta kaupunginvaltuuston v. 1963 tekemän päätöksen, josta anojat olivat valittaneet. Ministeriö totesi silloin, että muutosehdotus oli sekä rakennuslain säännösten vastainen että epätarkoituksenmukainen sekä ettei asemakaavan, ottaen huomioon kortteliin n:o 165 rakennettavaksi sallittavan rakennuksen korkeuden, voitu katsoa täyttävän rakennuslain 34 §:ssä säädettyä vaatimusta yhtenäisen rakennustavan edistämisestä. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan alueen asuntotonttien rakennusoikeus sisäasiainministeriön v. 1939 vahvistaman asemakaavan mukaan ja rajoitettuna kaupunginvaltuuston v. 1961 tekemän periaatepäätöksen mukaisella tavalla olisi 67 400 m^{2}. Tonttien pinta-ala on, korttelissa n:o 117 olevaa tonttia n:o 42 lukuun ottamatta v. 1939 vahvistetun asemakaavan mukaan kuitenkin vain 30 566.75 m^{2}. Lukuun sisältyvät kaikki v. 1939 vahvistetun asemakaavan mukaisten tonttien pinta-alat, mutta ei alueella olevien katu- eikä puistoalueiden pinta-aloja. Kertomalla oikea neliömetrimäärä kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen mukaisella tehokkuusluvulla 1.4

saadaan asuntotonttien rakennusoikeudeksi 42 793.46 kerrosneliömetriä. 67 400 kerrosneliömetrin suuruiseen rakennusoikeuteen päästäänkin vain siten, että asuntotonttien pinta-alaan on laskettu mukaan kaupungin tällä alueella omistamat katu- ja puistoalueet. Asemakaavan muutoksen mukaan on alueen rakennusoikeus, teollisuustonttia lukuun ottamatta, 60 000 m². Tämä merkitsee sitä, että maanomistaja v. 1965 vahvistetulla asemakaavan muutoksella on vastikkeettomasti saanut hyväkseen huomattavan rakennusoikeuden lisäyksen. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että kaupungin ja Sinebrychoff Oy:n välillä suoritettiin v. 1934 aluevaihto ja kun 8 v vireillä ollutta asemakaavaa ruvettiin laatimaan, todettiin v. 1939 vahvistettu asemakaava vanhentuneeksi. Tämän asemakaavan mukaan oli alueella pääasiallisesti asuntotontteja, yksi teollisuustontti, jolla yhtiön teollisuuslaitokset sijaitsivat, sekä 3 varastorakennustonttia. Vuonna 1958 tutki aluetta maanomistajan toimesta arkkit. Erik Kråkström, joka esitti alueen muuttamista pääasiassa liiketalo- ja puistoalueeksi. Tämän jälkeen maanomistaja järjesti arkkitehtikilpailun, jonka voittaneen ehdotuksen pohjalta prof. Olli Kivinen laati asemakaavan muutoksen, minkä kaupunginvaltuusto hyväksyi v. 1963. Naapuritonttien omistajat valittivat päätöksestä ministeriöön sillä perusteella, että alueen muuttaminen liiketaloalueeksi huonontaisi kohtuuttomasti eräiden naapurirakennusten valaistussuhteita. Ministeriö jätti muutoksen vahvistamatta lähinnä korkean tornirakennuksen vuoksi ja siksi, että Mallaskatu olisi katkaissut yhteyden suunnitellun puiston eri osien välillä. Tämän jälkeen prof. Kivinen laati uuden asemakaavanmuutoksen, jossa pyrittiin korjaamaan ne puutteet, jotka olivat aiheuttaneet edellisen muutoksen vahvistamatta jättämisen. Ministeriö vahvisti v. 1965 tämän muutoksen. Muutoksessa alennettiin tornirakennuksen korkeutta 10 m:llä ja muutettiin rakennuksen sijaintia ym. siten, että se varjostaa naapuritonttien rakennuksia huomattavasti vähemmän ja siten, että vain siihen kuuluva kieleke lähimmällä kahdella tontilla olevien rakennusten alimmista kerroksista katsoen kohoaa jonkin verran yli 45° valokulman, jota astemäärää Kantakaupungin saneeraussuunnitelmissa oli pidetty ohjeena rakennusten korkeutta määriteltäessä. Lisäksi lautakunta totesi, että Sinebrychoff oli myynyt tornirakennuksen tontin ja olivat nykyiset omistajat laatineet uuden suunnitelman, jossa torniosan massaa oli huomattavasti pienennetty v. 1965 hyväksyttyyn asemakaavan muutokseen verrattuna siirtämällä osa kerrosalasta matalampiin rakennusmassoihin. Tornin korkeus on tosin jälleen lisätty 75.5 m:iin, mutta sen etäisyys lähimmistä naapureista on lisääntynyt ja sen pohjapiirros on yksinkertaistettu suorakaiteen muotoiseksi. Tämänmukaisen tornirakennuksen tonttia koskevan asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.6. Alueen asuntotonttien kerrosala on 34 704.617 m² ja kerrosalat yhteenlaskettuna on rakennusoikeus 67 380.617 m², eikä puisto- ja katualueiden pinta-aloja siis ole laskettu mukaan mainittuun lukuun. Asemakaavan ja tonttijaon muutokset ovat rakennuslain ja -asetuksen mukaisesti olleet julkisesti nähtävinä 23.2.—9.3.1965 välisen ajan.

Asiamiestoimisto viittasi lausunnossaan rakennusoikeuden määrän virheellisyyttä koskevalta osalta kaupunkisuunnittelulautakunnan antamaan selvitykseen ja totesi, että jos lautakunnan laskelma ja perustelut pitivät paikkansa, mikä näytti todennäköiseltä, ei minkäänlaista erehdystä ollut olemassa ja oli purkuhakemus tältä osin jo perustetta vailla. Mikäli taas virhe olisi olemassa, asiamiestoimisto viittasi ylimääräisestä muutoksenhausta v. 1966 annettuun lakiin, jonka 6 §:n mukaan mahdollisen erehdyksen olemassaolo sinänsä ei vielä oikeuttanut purkamaan päätöstä. Myöskään yksityisen edun loukkaamisesta ei voinut olla kysymys, vaikka väitetty erehdys olisikin olemassa. Maan-

omistaja tosin saisi hyväkseen otaksuttua suuremman rakennusoikeuden, mutta se ei voi vaikuttaa hakijoiden etua huonontavasti. Myöskään ei ollut olemassa sellaisia seikkoja, jotka vaatisivat päätöksen purkamista julkisen edun takia. Se ettei hakijoita ollut kuultu uuden asemakaavan muutosehdotuksen johdosta, johtui asiakirjojen mukaan siitä, että katsottiin kysymyksen olleen vain parannetusta asemakaavan muutoksesta, ja siitä, että he olivat jo asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa esittäneet mielipiteensä. Eri asia kuitenkin oli, mikä merkitys tällä menettelytapavirheellä oli harkittaessa päätöksen purkamista. Kun hakijoiden kuuleminen ei asian ensimmäisessä käsittelyvaiheessa vaikuttanut päätökseen, voitaneen pitää verrattain selvänä, ettei sillä nyt kysymyksessä olevia päätöksiäkään tehtäessä olisi ollut vaikutusta. Asiamiestoimisto katsoi, ettei laillisia purkuperusteita ollut olemassa siinäkään tapauksessa, että väitetyn erehdyksen ja menettelytapavirheen katsottaisiin olevan olemassa. Kaupunginvaltuusto päätti esittää korkeimmalle hallinto-oikeudelle lähetettävässä vastineessaan kaupunkisuunnittelulautakunnan ja asiamiestoimiston mainitsemin perustein, ettei purkuhakemus antaisi aihetta toimenpiteisiin (4.10. 743 §).

Vuosaaren rakennuskaavan kumoaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kumota Uudenmaan lääninhallituksen v. 1963 vahvistaman Helsingin maalaiskunnan rakennuskaavan siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen siltä osin kuin se oli voimassa Helsingin kaupunkiin 1.1.1966 liitetyn 54. kaupunginosan (Vuosaaren) osalta. Päätös alistettiin ministeriön vahvistettavaksi (8.11. 837 §).

Vuosaaren rakennuskiellon jatkaminen. Sisäasiainministeriötä päätettiin pyytää pidentämään 54. kaupunginosan rakennuskieltoa 26.1.1970 saakka (20.12. 951 §).

Kiinteistönomistajien oikeusturvan toteuttamista asemakaava- ja tonttiasioissa tapahtuvan kuulutus- ja ilmoitusmenettelyn yhteydessä tarkoittavassa aloitteessaan vt Hara ym. esittivät mm., että nykyisen käytännön mukaan asemakaava- ja tonttiasioista ja niihin suunnitelluista muutoksista tiedotetaan ainoastaan sanomalehtikuulutuksilla ja ilmoittamalla raastuvanoikeuden ilmoitustaululla. Kiinteistönomistajalle hyvinkin tärkeä asia voi tällöin jäädä huomaamatta. Asian korjaamiseksi olisi kaupunginhallituksen tehtäväksi annettava ryhtyä toimenpiteisiin kiinteistönomistajien oikeusturvan toteuttamiseksi siten, että lakisääteisen tiedotusmenettelyn lisäksi asianomaisille toimitettaisiin kiireellisesti kirjeellinen ilmoitus sellaisissa tapauksissa, jolloin muutos koskee heidän omistus- ja hallintaoikeuttaan kiinteistöön tai alueeseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi mm., että rakennusasetuksen 154 §:ssä säädetään, että kaavaa tai tonttijakoa valmisteltaessa on maanomistajille, joiden etua tai oikeutta kaava tai tonttijako saattaa koskea, varattava siinä määrin kuin tarpeelliseksi katsotaan tilaisuus joko kirjallisesti tai suullisesti lausua mielipiteensä asiasta. Samoin on meneteltävä tonttijakoa tai kaavaa muutettaessa. Asemakaavaehdotus on sen valmistuttua pidettävä kaupunginhallituksen toimesta julkisesti nähtävänä 14 p:n ajan sen jälkeen, kun siitä kunnallisella kuulutuksella on ilmoitettu. Julkisista kuulutuksista v. 1925 annetun lain 3 §:n mukaan julkaistaan kunnalliset ilmoitukset kaupungissa maistraatin virkahuoneen avonaisessa eteisessä olevalla taululla. Kaupunginvaltuusto voi myös päättää, onko kunnalliset ilmoitukset muullakin tavoin saatettava kuntalaisten tietoon. Valtuusto onkin päättänyt, että ko. ilmoitukset julkaistaan Helsingin Sanomat, Helsinki-Lehti, Hufvudstadsbladet, Kansan Uutiset, Päivän Sanomat, Suomen Sosialidemokraatti, Svenska Demokraten ja Uusi Suomi nimisissä lehdissä. Kun maanomistajien ja -haltijoiden luku asemakaavoitettavalla alueella saattaa nousta satoihin, aiheuttaisi aloitteessa tarkoitetusta asemakaavan nähtävänä olemisesta erikseen tiedottaminen huomattavasti lisäkuluja ja lisätyötä. Kiireelliset asemakaavan

muutokset saattaisivat myös myöhästyä tiedotusmenettelyn aiheuttaman lisätyön johdosta, jollaisia ovat mm. tilojen omistusoikeuden ja omistajien osoitteiden selvittäminen. Lautakunta puolsi nykyisen lainmukaisen kuulutusmenettelyn edelleen noudattamista. Esikaupunkitoimikunta yhtyi kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja esitti harkittavaksi, että uuden asemakaavan valmistumisesta ilmoitettaisiin alueen kiinteistönomistajain yhdistykselle, joka voisi saattaa asian tontinomistajien tietoon. Kaupunginhallitus katsoi, ettei olisi syytä muuttaa nykyistä käytäntöä ja ilmoitti samalla, että kaupunkisuunnitteluvirasto oli kertomusvuoden alusta lukien, mikäli kaavaluonnos koski pienehköä aluetta ja vain muutamia maanomistajia, lähettänyt näille kirjallisen ilmoituksen luonnoksen valmistumisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (21.6. 581 §).

Toimikunnan asettamista selvittämään teollisuustoiminnan edistämistä ja laajentamista Helsingissä koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Hakulinen ym., että monet Helsingissä olevat teollisuuslaitokset olivat luopuneet toimintansa laajentamisesta Helsingissä ja siirtäneet laitoksensa muihin kuntiin. Monien teollisuusyritysten perustamisesta kaupunkiin oli myös luovuttu. Tällainen suurten veronmaksajien jatkuva väheneminen vaikuttaa epäedullisesti kaupungin kunnallistalouteen. Kehitys tulee myös ennen pitkää ilmenemään työttömyytenä ja rasittaa siten myös muita kuntalaisia. Aloitteentekijät ehdottivat kaikista valtuustoryhmistä muodostettavan toimikunnan asettamista selvittämään, mitä olisi tehtävä Helsingin kaupungin alueella olevan teollisuustoiminnan edistämiseksi ja laajentamiseksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että teollisen toiminnan laajentumista kaupungin alueella haittasi mm. sopivan tonttimaan puute. Kaupunginhallitus asetti 25.5. komitean selvittämään teollisuus- ja liiketonttien hankintaan liittyviä toimenpiteitä. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan kehotti kaupunginvaltuusto v. 1955 kiinteistölautakuntaa ja satamalautakuntaa olemaan esittämättä tonttien luovuttamista uutta suurteollisuutta varten ja muun teollisuuden osalta tarkoin selvittämään ja harkitsemaan olisiko suotavaa, että kulloinkin kysymyksessä olevan tapaista teollisuutta varten luovutettaisiin tontti. Helsinkiläisten yritysten toiminta-edellytysten turvaamista silmällä pitäen oli lautakunta pyrkinyt noudattamaan tätä periaatetta teollisuustontteja koskevia anomuksia käsitellessään. Välttämätön pienteollisuuden tilantarve oli viime vuosina voitu tyydyttää, vaikka kaupungin teollisuusalueet ovatkin olleet maapohjaltaan heikkoja. Suurempi ja vakavaraisempi teollisuus hakeutui kaupungin ulkopuolelle varmistaakseen laajentamismahdollisuutensa ja saadakseen tonttimaansa omistukseensa. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa työpaikkojen tasapainoiseen sijoittumiseen ja teollisuustonttien hintatasoon olisivat huomattavasti suuremmat, mikäli sillä olisi hallussaan riittävästi rakennuskelpoisia tontteja. Kokonaisohjelman laatiminen ja työpaikkojen sijoittaminen kuului myös em. komitean tehtäviin. Kaupunginhallitus ei pitänyt esitetyn toimikunnan asettamista toistaiseksi tarpeellisena. Kaupunginhallituksen 25.5. asettaman toimikunnan saatua työnsä valmiiksi tulee kaupunginhallitus harkitsemaan myös aloitteessa tarkoitettuja toimenpiteitä. Samalla kaupunginhallitus viittasi alueiden varaamisesta käsi- ja pienteollisuusyrityksille koskevan vt Heikkosen ym. aloitteen yhteydessä esitettyyn (ks. s. 88). Kaupunginvaltuusto katsci eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (22.3. 267 §, 18.10. 794 §).

Itsenäistymisen muistomerkin aikaansaamisesta tekivät vt Hiitonen ym. aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että vaikka kertomusvuonna tuli kuluneeksi puoli vuosisataa Suomen itsenäistymisestä, ei sitä vielä ollut ikuistettu millään arvokkaalla muistomerkillä. Maan pääkaupunkina ja samalla myös itse-

näiseksi julistautumisen tapahtumapaikkana Helsinki olisi oikeutettu, jopa velvollinenkin tekemään aloitteen muistomerkin suunnittelemiseksi ja sen sijaintipaikan määräämiseksi sellaiseksi, että suuretkin kansanjoukot voisivat kokoontua sen ympärille muisto- ja juhlatilaisuuksiin. Kaupunginhallitusta olisi kehotettava ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että mahdollisuuksien mukaan saataisiin maamme hallitus ryhtymään yhdessä kaupungin kanssa viipymättä valmistelemaan arvokkaan muistomerkin aikaansaamista itsenäistymisellemme. Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä ei ollut estettä esitettyihin toimenpiteisiin ryhtymiselle. Kaupunginhallitus oli 7.12. päättänyt kehottaa lautakuntaa ottamaan huomioon keskustasuunnitelmaa kehitettäessä ja toteutettaessa, että jokin paikka tai katu voitaisiin suunnitella ja nimetä muistuttamaan Suomen itsenäisyyden julistamisesta sekä samalla esittää valtioneuvoston harkittavaksi, olisiko mahdollista ja millä tavoin juhlistaa Suomen itsenäisyyden ensimmäistä 50-vuotisajanjaksoa jollakin näkyvällä tavalla pääkaupungissa, jossa Suomen itsenäisyysjulistus annettiin. Kaupunginhallitus ilmoitti omasta puolestaan olevansa valmis myötävaikuttamaan hankkeen mahdolliseen toteuttamiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (20.12. 957 §).

Liikennejärjestelyjen suorittamista lähinnä kaupungin keskustassa tarkoittavassa aloitteessaan esittivät vt Kihlberg ym. mm., että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin:

1) Pysäköintiajan rajoittamiseksi korkeintaan kahdeksi tunniksi entistä huomattavammassa määrin ja ensi sijassa maksullisena klo 8—17 välisenä aikana kaupungin keskustassa ja myös osassa Etu-Töölöä ja Sörnäistä.

2) Kertamaksullisten pysäköintipaikkojen järjestämiseksi klo 8—17 väliseksi ajaksi.

3) Pysäköinti- ja pysähtymiskieltojen tarkistamiseksi ja viimemainittujen lisäämiseksi klo 7—9 ja 15.30—17 sekä lauantaisin klo 12—15 välisenä aikana huomioiden varsinkin julkisen liikenteen vaikeudet.

4) Useampien katujen tekeminen yksisuuntaisiksi, ei kuitenkaan siellä, missä liikenne vuorokauden aikana on vähäinen, ja vinopysäköinnin järjestämiseksi niille.

5) Koulu-, kuorma- ja kiitolinja-autojen liikennöimisen rajoittamiseksi kaupungissa edellisessä kohdassa mainittuina aikoina.

6) Kiitolinja-autojen pysäköinnin kieltämiseksi asuntokortteleiden lähellä.

7) Liikennevalojen toiminta-ajan rajoittamiseksi klo 7—19 väliseksi ajaksi, minkä jälkeen ne toimisivat vain vilkkuvaloina.

8) Moottoriajoneuvoliikenteeltä kiellettyjen ns. ostoskatujen järjestämiseksi.

9) Yhden tai useamman pysäköintitalon rakentamiseksi kaupungin keskustaan huomioon ottaen keskustasuunnitelman toteuttamisen ja siinä varatut paikoitustilat.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että liikennesuunnitteluosastossa oli pysäköintiä koskevaa kysymystä tutkittu sekä pitkä- että lyhytaikaisen pysäköinnin osalta ja oli tällöin otettu huomioon myös julkisen liikenteen sujuvuuden parantaminen. Pysäköintimittareita oli v:n 1966 lopussa käytössä 808 kpl. Pyrkimyksenä oli lisätä niitä vuosittain n. 300 kpl. Pysäköintikysymyksen kokonaisratkaisua koskevat tutkimukset olivat vireillä ja pysäköinnin valvonnan uudelleen järjestely riippui oleellisesti ns. pysäköintivirhemaksulakia koskevassa asiassa tehtävästä ratkaisusta. Katujen yksisuuntaistaminen ja vinopysäköinnin järjestäminen niille oli keskustan osalta tutkittu ja toteutettu siinä laajuudessa kuin se toistaiseksi oli katsottu tarkoituksenmukaiseksi. Koulu-, kuorma- ja kiitolinja-autojen kuljettamisen rajoittamista koskeva määräys sisältyi kaupunginvaltuuston v. 1965 hyväksymiin, mutta vahvistamatta oleviin Helsingin kaupungin liikennemääräyksiin. Myös kiitolinja-autojen pysäköintiä voidaan näiden määräysten perusteella rajoittaa. Liikennevalojen

sammuttaminen tai muuttaminen toimimaan keltaisina vilkkuvaloina kaikissa risteyksissä samalla kellonlyönnillä ei olisi liikenteen sujuvuuden kannalta suositeltavaa, koska tällaisten risteysten liikenne poikkeaa eri vuorokaudenaikoina hyvin huomattavasti toisistaan. Kaupunginhallitus päätti v. 1959, että liikennevalot pidetään toistaiseksi sammutettuina klo 22—6 välisenä aikana. Yksinomaan jalankulkijoille mahdollisesti varattavaksi sopivat ostoskadut ovat yleensä vilkkaasti liikennöityjä, joten tällaisen kadun rauhoittaminen vaatisi melkoisia liikennejärjestelyjä ympäristön kaduilla. Esimerkiksi Aleksanterinkadun ajoneuvoliikenteelle ei tällä hetkellä voida osoittaa muuta sopivaa reittiä eikä liikennettä voida siirtää siltä ainakaan ennen kuin tietokoneella ohjatun liikennevalojärjestelmän ensimmäisen rakennusvaiheen mukaiset järjestelyt olisi toteutettu Esplanadikaduilla ja Erottajalla. Kysymys pysäköintitalojen rakentamisesta varsinkin keskustaa varten tulee ajanoloon välttämättömäksi. Kysymystä ei kuitenkaan voida käsitellä erillisenä, vaan olisi se ratkaistava käynnissä olevien keskustasuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (20.9. 720 §).

Mannerheimintien liikenneturvallisuuden parantamista koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Procopé ym., että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin ryhtyä toimenpiteisiin Mannerheimintiellä Humalistonkadun ja Sallinkadun kohdalla olevien raitiovaunukorokkeiden varustamiseksi suojakaiteilla samoin kuin niiden mahdollisuuksien tutkimiseksi, joilla samantapaisin toimenpitein voitaisiin lisätä liikenneturvallisuutta Mannerheimintien muilla osilla. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan Mannerheimintiellä olivat vain Humalistonkadun kulmassa sijaitsevat pysäkkikorokkeet vielä ilman kaiteita. Kaupunginhallitus oli kuitenkin 20.10.1966 päättänyt, että ko. korokkeet levennetään ja varustetaan kaiteilla ym. Järjestely pyritään suorittamaan ensi tilassa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (10.5. 391 §).

Eteläisen ja Pohjoisen Rautatiekadun välisen rautatieleikkauksen kattamista koskevassa vt Hakulisen ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota kaupungissa vallitsevaan autojen pysäköintipaikkapulaan. Tilanne oli vaikein kaupungin keskustassa. Tämän vuoksi olisi ennen keskustasuunnitelman toteuttamista kiireellisesti selvitettävä rautatiehallituksen kanssa se, miten Rautatiekadun halkaiseva Valtionrautateiden avoin tunneli voitaisiin kattaa, niin että sen katolle voitaisiin pysäköidä autoja. Kaupunkisuunnitteluviraston ilmoituksen mukaan on katettavaksi ehdotettu alue n. 550 m:n pituinen. Tästä osuudesta vievät Runeberginkadun, Fredrikinkadun, Arkadiankadun ja Mannerheimintien katusillat yht. 140 m. Jäljelle jäävälle 410 m:n pituiselle osuudelle mahtuisi vinopysäköintiä käyttäen kahteen riviin n. 230 autoa, jolloin kuitenkin olisi lopetettava Rautatiekaduilla radan vierellä tapahtuva pysäköinti ajoradan väljentämiseksi. Lisäys pysäköintipaikkojen määrässä jäisi täten vähäiseksi verrattuna kustannuksiin. Keskustasuunnitelman toteuttaminen oli tarkoitus aloittaa uuden linja-autoaseman kohdalta, jolloin myös rautatien siirtäminen lopulliselle paikalleen tultaisiin suorittamaan. Linja-autoaseman yhteydessä valmistuu myös pysyviä pysäköintitiloja huomattavasti enemmän kuin aloitteessa esitetyn toimenpiteen avulla. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.6. 491 §).

Huolto- ja henkilöliikenteen helpottamisesta v. 1963 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Mehto ym., että katuvierille pysäköidyt autot vaikeuttavat keskustassa suoritettavia elintarvike- ja huoltokuljetuksia. Kun pysähtymismahdollisuutta ei ole, on tavarat usein kohtuuttoman kaukaa kannettava määräpaikkaan. Tällaisia vaikeita paikkoja ovat esim. Luotsikatu, Merimiehenkadun ja

Yrjönkadun seudut. Ruoholahden silta ohjaa liikennettä lisää Eerikinkadun ja Kalevankadun suunnalle, joten sielläkin on liikennevaikeuksia. Liikenteen yksisuuntaistaminen poistaa kyllä vastaantulijat, mutta pysähtymistilaa se ei lisää, niin kauan kuin kadun molemmilla puolilla sallitaan pysäköiminen. Koska Helsingissä ei vielä liene aihetta siirtää huoltokuljetuksia muina vuorokauden aikoina suoritettavaksi, olisi pysäköinti kaduilla kielletävä ja rajoitettava liikeaikana siten, että työ- ja palvelutoimissa liikkuvan ajokaluston käyttöön vapautuisi riittävästi tilaa. Yleisönpalvelun tehostamiseksi olisi myös vuokra-autojen odotustiloja keskustassa lisättävä. Esimerkiksi Kolmen sepän autoasemalle mahtuu vain neljä autoa, joten se olisi muutettava joko Capitolin tienoille tai Kalevankadulle. Vuokra-autoille pitäisi myös palvelun tehostamiseksi myöntää poikkeus pysäyttämiskielloista. Ilman aikarajoitusta olevat pysäyttämiskiellot olisi myös syytä tarkistaa. Kaupunkisuunnittelulautakunnassa käsiteltiin v:n 1966 aikana yli 100 pysäköintirajoitusta koskevaa asiaa, joista 94 tapauksessa päätettiin rajoittaa pitkäaikaista pysäköintiä katujen varsilla. Keskikaupungin kadunvarsipaikkoja on pyritty varaamaan ensisijaisesti päivisin liikkeissä ja toimistoissa asioivien lyhytaikaista pysäköintiä varten sallimalla pysäköiminen vain lyhyeksi ajaksi tai kieltämällä kuljetusten helpottamiseksi pysäköiminen tarpeellisiksi katsotuilla katuosuuksilla. Tarkoituksena oli ollut vähentää liikennettä haittaavaa rinnakkaispysäköintiä tai ajoneuvon seisottamista pysäköityjen ajoneuvojen rinnalle, jotta liikenteen käyttöön jäisi sen vaatima tarpeellinen katutila. Vuokra-autopaikkojen lisääminen ei yksin anna takeita palvelun yleisestä paranemisesta, vaan siihen voitaisiin tehokkaammin vaikuttaa esim. ulataksijärjestelmää kehittämällä. Pysähtymiskieltoa käytetään yleensä vain, milloin lyhytaikainenkin ajokaistan tukkeutuminen aiheuttaa liikennehäiriöitä, joten kiellon tulisi olla ehdoton sen tarkoituksen saavuttamiseksi. Vuokra-autojen asettamista tässä suhteessa erikoisasemaan ei pidetty asiallisena, koska yksityisautoillakin suoritetaan yhtä tärkeitä kuljetuksia. Pakottavien syiden vaatiessa, esim. sairaita tai invalideja kuljetettaessa, saadaan ajoneuvo seisottaa pysähtymiskieltoalueella jalkakäytävälle ja pyörätielle. Koko vuorokauden mittaiset pysähtymiskiellot määrätään yleensä paikoille, joissa ne liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta ovat välttämättömiä myös ns. hiljaisen liikenteen aikana. Aloitteessa mainittuja katuja koskevia pysäköintikysymyksiä oli lautakunnassa käsitelty mm. Yrjönkadun osalta 4.8.1965 ja Merimiehenkadun osalta 19.1. ja 20.5.1966 sekä 7.6.1967. Luotsikatua koskevat pysäköintirajoitukset olivat esillä 4.1.1966 ja Kalevankatua sekä Eerikinkatua koskevat viimeksi 10.5.1967. Kolmen sepän vuokra-autoasema oli v. 1964 siirretty Kalevankadulle kärki Mannerheimintielle. Asemalla oli seitsemän autopaikkaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (20.9. 719 §).

Oikeuden myöntämisestä henkilövuokra-autonkuljettajille ottaa ja laskea pois asiakkaita kaupungin kaikilla kaduilla tekemässään aloitteessa ehdottivat vt Ruohonen ym., että kun vuokra-autot erotetaan niiden katolla olevista merkkivaloista, jolloin poliisilla on kaikki mahdollisuudet valvontaan, vuokra-autoilijoille myönnettäisiin oikeus ottaa ja laskea asiakkaita kaikilla kaupungin kaduilla. Paitsi edellisen aloitteen yhteydessä selostettua kaupunkisuunnittelulautakunta huomautti lisäksi, että Pohjoismaisen tieliikennekomitean ehdotuksessa, josta kaupunginhallitus oli 13.4. antanut lausuntonsa, esitetään mm., että ainoastaan poikkeustapauksissa voidaan lisäkilvellä tehdä mahdolliseksi määrättyjen ajoneuvojen pysähtyminen paikoissa, joissa on pysähtymiskieltomerkki. Ehdotuksessa ei katsottu tarpeelliseksi antaa henkilövuokra-autoille erikoisoikeuksia pysähtymisen suhteen. Kaupunginvaltuusto katsoi

lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.6. 584 §).

Keskustan suurimpien pysäköintialueiden muuttamisesta vartioiduiksi ja maksullisiksi tekivät vt Lappi-Seppälä ym. v. 1966 aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupungin keskustassa olevat sellaiset pysäköintipaikat, joilla toistaiseksi ei ollut pysäköintimittareita, annettaisiin erityisten vartijoiden hoidettaviksi. Vartija perisi asiakkaalta maksun sekä ohjaisi autojen liikkumista pysäköintialueella. Vartija antaisi asiakkaalle kuitin, johon on merkitty auton jättämisaika ja maksu perittäisiin käytetyn ajan mukaan autoa noudettaessa. Vartijan tehtävään soveltuisi ammattitaidotonkin henkilö. Vaikka pysäköintimaksu olisi hyvin alhainenkin, kertyisi vartijalle päivänmittaan varmaankin hänen toimeentuloaan vastaava summa, mikäli kaupunki antaisi vartijan pitää kaikki keräämänsä rahat. Todennäköisesti tämä kannattaisi, koska yhteiskunta saattaisi muuten kokonaan joutua kustantamaan ao. henkilön toimeentulon. Toimenpiteellä voitaisiin lykätä pysäköintimittarien lisäämistä ja säästyä mittareiden hoidosta aiheutuneista kustannuksista. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että aloitteessa tarkoitetunlaista toimintaa on useana vuonna kokeiltu Annankadun ruotsinkielisen kansakoulun pihan sillä osalla, joka ei kuulu tonttialueeseen. Alue on vuokrattu eräälle invalidijärjestön suosittelemalle henkilölle ja eräälle toiselle henkilölle, jotka ovat perineet maksun autojen pysäköimisestä alueella ja samalla huolehtineet alueen puhtaanapidosta. Aluetta on käytetty pysäköimistarkoituksiin vain kesäkuukausina. Kaupungin toimesta oli valmisteilla tilapäiseksi tarkoitettu pysäköintikokeilu Rautatientorilla siten, että tori muutettaisiin valvotuksi, maksulliseksi pysäköintialueeksi, jossa pysäköintiaika olisi rajoitettu. Maksu oli määrätyn enimmäisajan ylittävältä osalta ehdotettu kaksinkertaiseksi tai suuremmaksi. Lisäksi oli ehdotettu hankittavaksi pysäköintiautomaatti, jota kokeilutarkoituksessa käytettäisiin määrätyn pysäköintialueen valvontatehtävissä apuna. Lautakunta ei yhtynyt käsitykseen, että vartijan tehtävään soveltuisivat ammattitaidottomatkin henkilöt, koska vartijalta vaadittaisiin mm. luotettavuutta, säännöllisiä elintapoja ja kykyä tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Kaupunginhallitus oli v. 1966 puoltanut oikeusministeriölle annetussa lausunnossaan ehdotusta laiksi pysäköintivirhemaksusta, jossa lakiehdotuksessa esitetään kaupungin osallistumista määrätyin edellytyksin pysäköinnin valvontaan. Kaupungin taholta oli siis jo kokeiltu aloitteessa ehdotettua toimintaa ja ryhdytty toimenpiteisiin kokeilujen laajentamiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 722 §).

Tutkimuksen suorittamisesta eräiden kaupungin itäosassa olevien alueiden soveltuvuudesta lähinnä hallinto- ja liikerakennuksille tarkoitetuksi alueeksi olivat vt Rahkamo ym. tehneet aloitteen, missä he esittivät mm., että kaupungin itäisen suunnan liikennejärjestely on lähimpien vuosien vaikeimpia kysymyksiä. Sen suurisuuntainen kuntoonsaattaminen tapahtuu toisaalta metrosuunnitelman ja toisaalta itäisen moottoritien rakentamisen avulla. Kun tämä olisi saatu suoritetuksi, tulevat yhteydet itäisiin kaupunginosiin tulevaisuudessa olemaan erittäin hyvät, mikäli ruuhkatuntien liikenne jätetään ottamatta huomioon. Moottoritien lähimaasto ei sovellu asuntoalueiksi, mutta liikerakennusten sekä virastojen ja laitosten paikoiksi ynnä virkistystarkoituksiin ne soveltuisivat hyvin. Puotilan, Puotinharjun, Roihuvuoren, Marjaniemen ja Myllypuron välimaaston rakentamattomien alueiden soveltuvuus em. tarkoitukseen olisi tutkittava näitä koskevia suunnitelmia laadittaessa. Ehdotetun suunnitelman toteuttaminen antaisi mahdollisuuden työpaikkojen tarjoamiseen läheisissä kaupunginosissa asuville ja vähentäisi keskustaan suuntautuvaa ruuhkaliikennettä. Lisäksi olisivat ympäristön asukkaat vähemmän riippuvaisia

city-alueen palveluksista ja siten vähentäisivät näiden kaupunginosien nukkumakaupunkiluonnetta. Kiinteistölautakunta esitti lausunnossaan mm., että itäisten kaupunginosien hallinto- ja liikekeskuksen suunnittelussa olisi otettava huomioon nykyiselle asutukselle välttämättömät sosiaalisten ja yleisten rakennusten tarpeet sekä työpaikkojen tasainen jakautuminen ennen uusien asuntoalueiden rakentamista ja että sanotun keskuksen suunnittelu suoritettaisiin kiireellisesti. Itäisissä kaupunginosissa laskettiin tulevaisuudessa olevan n. 150 000—200 000 asukasta. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että kaupungin itäisten alueiden mahdollinen käyttö aloitteessa ehdotettuihin tarkoituksiin kytkeytyi laajakantoisiin, kokonaissuunnitteluun liittyviin ongelmiin, joita parhaillaan selvitellään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Ratkaisut ja niihin liittyvät suunnitelmat ovat riippuvaisia mm. laajasta Helsingin kaupunkiseudun liikennetutkimuksesta, ja siihen kytkeytyvistä erillisselvityksistä, kuten esim. asukasmäärän kehitystä osoittavasta prognoosista, työpaikkojen jakautumisesta kaupungin alueella ym. Laajan liikennetutkimuksen tarkoituksena on hankkia perusaineistoa Helsingin seudun kaikki tärkeimmät liikenneväylät käsittävälle liikenteen kokonaissuunnitelmalle, joka sisältää mm. ennusteet liikenteen tulevasta kehityksestä. Alakeskusten sijoittamista lähinnä sisemmän kehätien vaikutusalueelle on tutkittu eri yhteyksissä ja liikennetutkimus tulee myös osaltaan antamaan lisäselvitystä niiden sijoituskysymykseen. Kaupunginvaltuuston v. 1966 periaatteessa hyväksymä, akateemikko Alvar Aallon laatimaan Helsingin keskustasuunnitelmaan sisältyvä Pasilan alueen käyttäminen liike- ja virastorakennustarkoituksiin tulee vastaisuudessa osaltaan helpottamaan Keskustaan suuntautuvaa liikennepainetta. Käytettävissä olevien tietojen mukaan sijaitsee suunnilleen 50 % työpaikoista Helsingin niemellä ja toiset 50 % muualla Helsingin alueella. Liikennevälineiden käyttöä koskevan tutkimuksen mukaan 21 % kaikista työmatkoista tehdään yksityisautoilla, 52 % julkisen liikenteen kulkuvälineillä, 26 % työssäkävijöistä suorittaa työmatkan kävellen tai asuu työpaikkassaan ja 1 % kulkee moottori- tai polkupyörällä. Helsingin lopullisen asukasluvun prognoosi oli 712 000 henkilöä Helsingin yleiskaavaehdotuksessa v:lta 1960. Arvio oli kuitenkin liian suuri, koska asuntoalueiksi soveltuvien maa-alueiden puute on alkanut vaikuttaa jarruttavasti väestön kasvuun. Kaupungin omistamalle maalle voidaan tämänhetkisten tietojen perusteella rakentaa n. 545 000 m² nettokerrosalaa ja yksityisten omistamalle maalle vastaavasti n. 1.7 milj. m² kerrosalaa. Alakeskuskysymysten osalta pyrittiin saamaan aikaan sellaisia ratkaisuja, että nämä keskukset muodostaisivat liike- ja hallintorakennuksista koostuvia toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka oli pyrittävä sijoittamaan välittömästi suurempien asukastihentymien yhteyteen palvelemaan vaikutusalueensa tarpeita mahdollisimman monipuolisesti. Esitetyt näkökohdat liittyvät osana laajoihin kysymyksiin, joita on harkittava kokonaissuunnitelman puitteissa. Kaupunginhallitus oli 30.3. päättänyt, että v. 1980 pyritään mm. varaamaan asuntoja kaupungin nykyisellä alueella ainakin 600 000 asukkaalle ja että tämä päämäärä otetaan huomioon kaupungin maankäyttöä, asutuksen ja työpaikkojen sekä elinkeinoelämän tarkoituksenmukaista ja liiketaloudellisesti oikeata sijoittamista ym. suunniteltaessa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.6. 583 §).

Pysäköintipaikkojen lisäämisestä Roihuvuoressa olivat vtt Ruohonen ja Järvinen tehneet aloitteen, missä huomautettiin, että alueella oli huutava puute pysäköintipaikoista. Varsinkin Vuorenpeikon- ja Lumikintiellä oli tilanne usein iltaisin sellainen, että kuormatai muulla leveämmällä autolla ei mahduttu ajamaan molemmille puolille kadun reunoja pysäköityjen autojen välistä. Kaupunginval-

tuuston tulisi velvoittaa kaupunginhallitus ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin esitetyn puutteen poistamiseksi sekä rakennuttamaan nopeasti pysäköintipaikkoja Vuorenpeikontien varteen parillisten numeroiden puolelle. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Roihuvuoren asemakaava oli vahvistettu v. 1956 eikä silloinen asemakaavalaki velvoittanut järjestämään tonteille pysäköintipaikkoja. Aloitteessa esitetyt järjestelyt edellyttäisivät muuttamaan asemakaavaa siten, että tontteja pienentämällä voitaisiin muodostaa yleisiä pysäköintialueita. Roihuvuoren alueen pysäköintikysymystä käsiteltiin v. 1964 Roihuvuoren Lämpö Oy:n anottua saada kunnostaa ja käyttää Vuorenpeikontien päässä olevaa puistoaluetta autojen pysäköintipaikkana. Tällöin todettiin, että asemakaavaa laadittaessa käytetyn tehokkuusluvun huomioon ottaen pitäisi alueella vielä olla mahdollisuuksia järjestää pysäköinti tapahtuvaksi pääasiassa tonteilla, kuten rakennuslaki nykyään edellyttää. Edelleen todettiin, ettei kaupunki yleensä ollut suostunut sellaisiin järjestelyihin, jotka edellyttäisivät asemakaavassa puistoksi merkittyjen alueiden luovuttamista yksityisten pysäköintitarpeita varten. Lautakunta ei ollut suostunut anomukseen. Muutamille pysäköintipaikkojen puutteesta kärsiville alueille oli laadittu tonttikohtaiset pysäköintisuunnitelmat, jotta saataisiin selville todellinen pysäköintipaikkojen tarve. Tällaisia suunnitelmia oli tehty myös Roihuvuoressa, mutta niitä ei toistaiseksi ollut toteutettu. Alueen pysäköintipaikkojen puutetta oli jonkin verran lievennetty v. 1964 vahvistetulla asemakaavan muutoksella, jolla kortteliin n:o 43212 muodostettiin tontti n:o 3. Tontille voitaisiin sijoittaa autohalli ja huoltoasema. Hallirakennuksessa oli asemakaavamääräysten mukaan vähintään 95 ja pihamaalla 20 autopaikkaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.6. 582 §).

Liikenneturvallisuuden parantamisesta Nurmijärventien ja Kaarelantien risteyksessä tekemässään aloitteessa viittasivat vt Laurent ym. lokakuussa v. 1966 risteyksessä sattuneen liikenneonnettomuuden aiheuttamaan pienen pojan kuolemaan ja huomauttivat, että tien molemmilla puolilla on asutusta; risteyksen itäpuolella on Kaarelan vanha suomenkielinen kansakoulu ja länsipuolella Kannelmäen uusi kansakoulu. Risteyksen vaarallisuuden vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin liikennevarmuuden ja -turvallisuuden lisäämiseksi liikennevalojen, liikennemerkkien ja nopeusrajoitusten avulla tai jollakin muulla tavalla. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan ovat valtatien n:o 3 eli Nurmijärventien parantamissuunnitelmat tekeillä tie- ja vesirakennushallituksessa. Saadun tiedon mukaan päästään Nurmijärventien rakentamiseen moottoritieksi aikaisintaan v. 1970, joten jalankulun järjestäminen eritasoisena tien poikki kestäisi vielä useita vuosia. Lautakunta oli esittänyt väliaikaisen jalankulkusillan rakentamista risteykseen. Kaupunginhallitus päätti 30.3. omasta puolestaan mm., että Nurmijärventielle Kaarelantien risteyksen eteläpuolelle rakennetaan jalankulkijoita varten tarkoitettu väliaikainen ylikulkusilta. Tie- ja vesirakennushallitukselta oli pyydetty lupa ylikulkusillan rakentamiseen. Myöskin vt Hyvönen ym. olivat tehneet aloitteen liikenneturvallisuuden parantamiseksi Nurmijärventiellä siten, että Kaarelantien risteykseen Suomalais-Venäläisen koulun kohdalle rakennettaisiin väliaikainen ylikulkusilta. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (10.5. 392, 385 §).

Munkkiniemen ja Munkkivuoren liikenteen järjestelystä v. 1963 tekemässään aloitteessa vt Loppi ym. viittasivat mm. viimeiseen liikennelaskentaan, jonka mukaan Munkkiniemen aukion kautta arvioitiin kulkevan keskimäärin 28 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Risteys oli jo nyt siis kaupungin vilkkaimpia ja vaati uusia, paremman turvallisuuden ta-

kaavia järjestelyjä sekä moottoriajoneuvojen että jalankulkijain kannalta. Tämän vuoksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin 1) Huopalahdentien—Tarvontien liikennerisleyksen järjestelyn saattamiseksi yleistä liikenneturvallisuutta paremmin vastaavaksi; 2) Munkkiniemen aukion varustamiseksi liikennevaloilla sekä liikennejärjestelyn tehostamiseksi mainitussa risteyksessä; 3) Jalankulkijain turvallisuuden parantamista tarkoittavien liikennejärjestelyjen aikaansaamiseksi Huopalahdentiellä, erityisesti Lokkalantien risteyksessä sekä Munkkivuoren ostoskeskuksen — Niemenmäen kohdalla; 4) Meilahdentien kuntoon saattamiseksi ja siinä olevien vaarallisten mutkien oikaisemiseksi sekä 5) Munkkiniemen sisäisen liikenteen parantamista tarkoittavien liikennejärjestelyjen aikaansaamiseksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että kaupunginhallitus päätti 14.3.1963 palauttaa Huopalahdentien etuajo-oikeuden Läntiseen moottoritiehen (Tarvontiehen) nähden. Toimenpide oli osoittautunut onnistuneeksi, sillä esim. v:n 1966 aikana oli risteyksessä sattunut vain kaksi vähäistä liikennevauriota. Munkkiniemen aukio oli v. 1964 varustettu liikennevaloilla. Huopalahdentie oli v. 1963 tehdyn päätöksen mukaisesti levennetty Läntisen moottoritien risteyksen kohdalta Lapinmäentien risteykseen 2-ajorataiseksi, 4-ajokaistaiseksi, pysäkkilevennyksillä ja ajoradat toisistaan erottavalla keskikaistalla varustetuksi kaduksi. Vasemmalle kääntyviä ajoneuvoja varten oli risteykseen järjestetty omat ryhmityskaistansa. Huopalahdentien yli johtavat seeprasuojatiet oli merkitty Lapinmäentien ja Ulvilantien risteyksiin sekä ajoratojen väliselle keskikaistalle sijoitettu suoja-aita, joka estää ajoratojen ylittämisen suojateiden välistä. Huopalahdentien eteläreunalle oli ko. alueella rakennettu jalkakäytävä. Koko Huopalahdentietä koskevat liikennejärjestelyt olivat alustavasti tutkittavina. Myös Meilahden ja Pikku-Huopalahden alueen käyttö liikennejärjestelyineen oli selvittelyn alaisena. Samalla selvitettäisiin Munkkiniemen sisäisen liikenteen vaatimat järjestelyt, joista osa oli jo osittain toteutettu. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi oli mm. määrätty liikenne yksisuuntaiseksi Tammitiellä, Tallikujalla, Uimarinpolulla ja Kalastajatorpantiellä. Niistä aloitteessa esitetyistä toimenpiteistä, joita ei vielä ollut yksityiskohtaisesti käsitelty, tehtäisiin eri esitykset suunnitelmien valmistuttua. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (10.5. 390 §).

Linja-autoliikenteen järjestämisestä jakamalla kaukoliikenne itäiseen ja läntiseen liikenteeseen sekä keskittämällä paikallisliikenne kolmannelle asemalle olivat vt Hakulinen ym. tehneet aloitteen, missä huomautettiin, että ns. Aallon keskustaa koskevan suunnitelman mukaan oli tarkoitus sijoittaa linja-autoasema kaupungin keskustaan. Olosuhteiden nopea kehitys oli kuitenkin jo selvästi osoittanut, että suunnitelma oli tältä osalta vanhentunut. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti esittäneensä asemakaavatoimikunnan toisesta mietinnöstä antamassaan lausunnossa mm., että kaupungin itäosista varattaisiin alue toista linja-autoasemaa varten, joka myöhemmin palvelisi itään ja pohjoiseen suuntautuvaa linjaliikennettä. Kaupunginvaltuusto käsitteli v. 1966 mainittua mietintöä ja hyväksyi akateemikko Aallon ehdotukset Helsingin keskustan asemakaava- ja rakennusratkaisun pohjaksi kuitenkin siten, että kysymys linja-autoaseman mahdollisesta sijoittamisesta toiseen paikkaan erikseen kiireellisesti tutkittaisiin. Kaupunginhallitus kehotti lautakuntaa ryhtymään mm. toimenpiteisiin linja-autoasemaa koskevan asemakaavan laatimiseksi sekä tutkimaan erityisesti linja-autoaseman sijoituspaikkaa ja laajuutta koskevaa kysymystä. Työ pyrittiin suorittamaan kertomusvuoden aikana. Parhaillaan oli käynnissä myös laaja kaupungin ja Helsingin kaupunkiseudun liikennetutkimus, jonka yhteydessä saataisiin lisäselvitys-

tä asiaan. Tutkimus antaisi myös tietoja kaukoliikenteen tarpeista tulevaisuudessa. Paikallisliikenteen linja-autoasemakysymyksiä oli tutkittu lisäksi mm. Rautatientorin ja sen ympäristön liikennejärjestelyjä koskevan asian yhteydessä. Linja-autoasemakysymys liittyi myös metron rakennussuunnitelmiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 721 §).

Metrotoimikunta

Metron rakentamistyöt. Kaupunginvaltuusto oikeutti metronsuunnittelutoimikunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon metron rakentamistöiden suunnitteluun merkitystä määrärahasta yhteensä 396 000 mk sellaisten Porvoontien ja Viikintien risteyksen rakennustyölle aiheutuvien lisäkustannusten maksamiseen, jotka johtuivat tietyöhön kuulumattomien metroradan leikkaus- ja pengerrystöiden suorittamisesta ja tietyön yhteydessä tieramppien D ja E paikkeilla olevalla mahdollisen metroradan osalla (8.3. 210 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalaitoksen tekemään dipl.ins. Vilho Rantapihlan kanssa laitoksen suunnittelupäällikön 31. pl:aan kuuluvan viran palkkauksesta sopimuksen siten, että hänelle saatiin maksaa 2 893.30 mk/kk 1.4. lukien, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (22.3. 258 §).

Piirtäjän viran järjestely, eräiden virkojen nimikkeiden muuttaminen ja eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 19.4. 319 §, 6.9. 631 §, 18.10. 773 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Liikennemaksutaksan muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan tuontitavarain taulukkoa 1.4. lukien. Muutos koski tullitariffin nimikkeiden ryhmän muuttamista murtoraudan osalta (8.3. 195 §, kunn. as. kok. n:o 26).

Öljyvahinkojen torjumisesta aiheutuneet toimenpiteet. Satamalautakunta ilmoitti kaupunginhallitukselle v. 1966 joutuneensa poistamaan runsaasti öljyä Herttoniemen öljysatamasta sekä Katajanokan kanavasta ja sen suulta Eteläsatamassa. Lautakunnan käytettäväksi oli mainitunlaisten töiden suorittamista varten merkitty 4 000 mk. Kun kysymyksessä oli melko suuri öljyvuoto, jonka poistaminen merestä vaati nopeita ja tehokkaita toimenpiteitä, oli kaupunginhallitus kehottanut lautakuntaa tehostamaan työtä öljyn poistamiseksi. Suoritettujen toimenpiteiden kokonaiskustannukset olivat 404 561 mk, josta määrästä kaluston hankintoihin oli käytetty 74 898 mk ja korvauksia oli peritty 170 000 mk, joten määrärahan ylitys olisi 231 000 mk. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan ylittämään v:n 1966 talousarvioon ko. tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa 231 000 mk:lla. Samalla kaupunginvaltuusto totesi, että kaupunginhallituksen tarkoituksena oli kehottaa revisiovirastoa tutkimaan satamalaitoksen toukokuussa 1966 tapahtuneen öljyvuodon johdosta suorittamista toimenpiteistä aiheutuneet kysymykset sekä edellytti, että asiassa kiireellisesti suoritettaisiin kaikinpuolinen selvitys, joka esitettäisiin kaupunginvaltuustolle. Suorittamansa tutkimuksen perusteella revisiovirasto oli todennut satamalaitoksen kustannukset öljyvahinkojen poistamisesta v. 1966 syntyneen katastrofitilanteen vaatimiksi ja kaluston hankinnat välttämättömiksi öljyvahinkojen torjumista varten. Kaupunginvaltuusto katsoi revisioviraston suo-

rittaman tutkimuksen riittäväksi selvitykseksi satamalaitoksen v. 1966 suorittamista ko. toimenpiteistä ja niiden kustannuksista (8.3. 209 §, 6.9. 622 §).

Vapaavaraston laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti tehdä valtioneuvostolle hakemuksen oikeuden saamisesta Helsingin kaupungin vapaavaraston laajentamiseen (ks. v:n 1966 kert. s. 71) satamarakennusosaston 16.1. päivätyn piirustuksen osoittamalla tavalla. Valtioneuvosto päätti myöntää kaupungille oikeuden laajentaa vapaavaraston aluetta käsittämään piirustukseen merkityn, 23 342 m²:n suuruisen alueen kuitenkin siten, että uusi varastoalue erotetaan muusta tullialueesta samanlaisella tai vastaavalla aitauksella kuin entinenkin sekä että varastonpitäjä rakentaa alueelle tullihallituksen tarpeellisiksi harkitsemat tullitilat (8.3. 197 §, 4.10. 730 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti esittää valtioneuvostolle, että Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen 1 § sekä 4 §:n 1 ja 2 momentti muutettaisiin 1.4. lukien. Merkittiin tiedoksi, että tasavallan presidentti oli 24.2. tekemällään päätöksellä antanut asetuksen ko. maksuista annetun asetuksen muuttamisesta (11.1. 26 §, 22.3. 251 §, kunn. as. kok. n:o 23).

Lautta- ja konteinerisataman rakentaminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1965 komitean tutkimaan kaupungin satamien kehittämisen suuntaviivoja. Komitea keskittyi ensinnä käsittelemään lautta- ja konteineriliikenteen sijoituspaikkaa koskevaa asiaa sen kiireellisyyden vuoksi. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti hankki komitea lausunnot kahdelta ulkomaiselta lauttasatamakysymyksiin perehtyneeltä insinööritoimistolta sekä vertailevan lausunnon dipl. ins. Hans Grassl'ilta lautta- ja konteinerisataman perustamisesta Nihtisaareen tai Jätkäsaareen. Komitean käytössä oli myös ollut laitoksen tilaama lausunto Nihtisaaren lauttasatamasuunnitelmasta. Lautta- ja konteinerisataman sijoittamista koskevassa osamietinnössään komitea ehdotti, että mainittu satama rakennettaisiin Länsisatamaán, että Länsisatamaa varten laadittaisiin yleis- ja käyttösuunnitelma huomioon ottaen lautta- ja konteinerisataman sijainti, että sataman suunnittelua varten asetettaisiin toimikunta, johon valittaisiin myös liikenteenharjoittajien edustajia, että lauttaliikenteen harjoittajien kanssa tehtäisiin sopimukset lauttasataman käyttämisestä, että lähivuosien talousarvioihin sisällytettäisiin riittävät määrärahat tarkoitusta varten sekä että Ruoholahden tienoon ja Länsisatamaan johtavien väylien liikenneratkaisujen toteuttamista kiirehdittäisiin. Mietintöön liittyi kolme eriävää mielipidettä. Satamalautakunta esitti mietinnöstä antamassaan lausunnossa, että Sompa—Nihtisaaressa laajennettaisiin lauttasatamaa huomioon ottaen liikennemuodon kehityksen aiheuttamat vaatimukset liittäen niihin myös rautatielauttapaikan rakentamisen; että satamarakennusosastolla laadittaisiin viipymättä yksityiskohtainen suunnitelma laajennusten toteuttamiseksi, jonka tarkastuksen suorittaisi satamalautakunta; ja että suunnitelmia laadittaessa oltaisiin kiinteässä neuvottelukosketuksessa sataman käyttäjien ja heidän järjestöjensä kanssa; että satamalaitos kiinnittäisi jatkuvasti riittävää huomiota seutukaavasuunnitelmiin satamatoimintaa ja lauttaliikennettä koskevilta osilta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, että Sompa—Nihtisaaressa laajennetaan lauttasatamaa satamalautakunnan satamakomitean mietinnöstä antamassa lausunnossa esitettyjen suuntaviivojen mukaisesti (8.11. 821 §, khn mtö n:o 12).

Hankinnat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen 6.7. tekemän päätöksen satamalautakunnan oikeuttamisesta tilaamaan 400 m³:n suuruinen pohjaluukkuproomu (20.9. 700 §).

Rakennustyöt. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään v:n 1965

talousarvioon satamien rakennuksia varten merkitystä määrärahasta käyttötarkoitusta muuttaen enintään 80 000 mk Länsisataman varastorakennuksen L 3 katon uusimisesta aiheutuvia kustannuksia varten (22.3. 261 §).

Nihdin lauttasataman rakentamista varten v:n 1966 talousarvioon merkitystä osamäärärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, myönnettiin enintään 135 000 mk Sompasaaren väliaikaisen lauttasataman rakentamista varten, 150 000 mk lautta- ja konteinerisataman sijaintipaikkaa koskevien tutkimusten aiheuttamien kustannusten suorittamista varten (11.1. 41 §) sekä enintään 35 000 mk Sompasaaren varastorakennuksen S 1 kylmävarastohallin lämmityslaitteiden hankkimista varten (6.9. 674 §).

Kertomusvuoden talousarvioon Katajanokan uuden varastorakennuksen ja matkustajatilojen rakentamista varten merkitystä määrärahasta myönnettiin enintään 300 000 mk Sompasaaren varastorakennuksen S 2 perustan rakentamista varten sekä enintään 220 000 mk Katajanokan vientivarastossa sijaitsevien matkustajatilojen korjaamiseen (6.9. 677 §).

Luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä satamarakennusosaston 4.2.1966 ja 12.1.1967 päivätyt Länsisataman varastorakennuksen L 6 luonnospiirustukset sekä satamarakennusosaston piirustuksista n:o 11175—11178 ilmenevät Sompasaaren varastorakennuksen S 2 luonnospiirustukset (7.6. 453 §, 8.11. 822 §).

Alueiden vuokraaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Semptalin Oy:lle yhtiön anomukseen liittyvästä, 18.2. päivätystä asemapiirroksesta ilmenevät, n. 2 440 ja 2 890 m²:n suuruiset alueet Herttoniemen satama-alueelta siten, että yhtiölle täten sekä kaupunginvaltuuston v. 1952 tekemän päätöksen perusteella vuokratun alueen yhteispinta-ala on n. 10 330 m² ja siten, että viimeksi mainittu alue vuokrataan yhtiölle 31.8.1982 saakka perusvuosivuokrasta 1.60 mk/m² indeksiehdoin »lokakuu 1951 = 100» sekä sillä ehdolla, että yhtiö luopuu muusta osasta satamalautakunnan v. 1964 tekemällä päätöksellä yhtiölle vuokrattua aluetta (7.6. 454 §).

Teboil Oy:lle päätettiin vuokrata Herttoniemen öljysatama-alueella sijaitseva n. 26 000 m²:n suuruinen varastoalue satamarakennusosaston 4.7. päivätyn piirustuksen osoittamalta paikalta ajaksi 1.10.1967—31.3.1977 perusvuosivuokrasta 2.50 mk/m² indeksiehdoin »lokakuu 1951 = 100» ja siten, että yhtiöltä peritään alueesta vuokraa ainoastaan sen kulloinkin käyttämän alueen osalta, kunnes kaupungin toimesta on täytetty ja tasattu koko vuokrattava alue sekä muutoin tavanmukaisilla vuokraehdoilla (6.9. 635 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan pidentämään Teboil Oy:n 1.3. päättyneet vuokraoikeudet Herttoniemen öljysataman I korttelissa sijaitseviin 2 000 ja 8 274 m²:n suuruisiin alueisiin 31.3.1977 saakka, 2.50 mk/m² perusvuosivuokrasta indeksiehdoin »lokakuu 1951 = 100» sekä muuten entisin vuokraehdoin (8.3. 196 §).

Maakaapelien asentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti antaa suostumuksensa Ello Oy:lle maakaapelien asentamiseen satama-alueelle Kellosaaren rannassa yhtiön 7.1. päivätyn piirustuksen mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Työt suoritetaan anojan toimesta ja kustannuksella. Työpiirustus on esitettävä sähkölaitoksen hyväksyttäväksi. 2) Kaivamis- ja täyttämistyö suoritetaan satamarakennusosaston valvonnassa. 3) Sähköasennustyöt tehdään sähkölaitoksen määräysten ja ohjeiden mukaan. 4) Anoja vastaa kaikesta kaapeleiden asentamisesta johtuvasta rakennusaikaisesta vahingosta. 5) Anoja antaa työn valmistuttua satamalaitokselle ja sähkölaitokselle mahdollisimman tarkan, pysyviin kiintopisteisiin perustuvan mittapiirroksen kaapelien sijainnista. 6) Lohjan Kalkkitehdas Rudus Oy vastaa kaapelien kunnosta ja niiden mahdollisesti aiheutta-

mista vahingoista. 7) Kaapelien pitämisoikeudesta suorittaa Lohjan Kalkkitehdas Rudus Oy satamalaitokselle 30 mk:n suuruisen vuotuisen korvauksen, joka on sidottu sosiaalisen tutkimustoimiston laskemaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa perusindeksi on »lokakuu 1951 = 100». 8) Lohjan Kalkkitehdas Rudus Oy siirtää tai purkaa kaapelit kustannuksellaan, mikäli kaupunki niin vaatii (19.4. 318 §).

Merisataman raide- ja ylikäytäväjärjestelyjen keskeyttämisestä sekä satamarataa koskevista erinäisistä toimenpiteistä tekemässään aloitteessa totesivat vt Mäkinen-Ollinen ym., että kaupunginvaltuusto lähes 46 v sitten oli päättänyt kaksoisraiteen rakennettavaksi Töölön ratapihalta Ruoholahteen; että valtuusto oli hyväksynyt rakennussuunnitelman ja varannut määrärahankin asian toteuttamiseksi; että kaksoisraiteen hyödyllisyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta ei ollut näinä vuosina kaupunginhallinnon piirissä esiintynyt erilaisia mielipiteitä; sekä ettei päätösvaltainen kaupungin elin ollut päättänyt, että suunnitelmasta olisi luovuttava.

Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava:

1) keskeyttämään Merisataman ratapihan laajentamisesta ja sen poikki menevän liikenteen rajoittamisesta v. 1963 tekemänsä päätöksen toimeenpano; 2) Katajanokan junaliikenteen järjestelyvaikeuksien välttämiseksi ja koska Merisatamaan sijoitettavaksi aiotun asetteluratapihan palvelutehokkuus Katajanokan junaliikenteen järjestelyvaikeuksia silmällä pitäen on heikko, ryhtymään toimenpiteisiin lisäraiteen sijoittamiseksi Katajanokan laiturien välittömään läheisyyteen; 3) suorituttamaan tutkimuksen siitä, mitä mahdollisuuksia on Marian ratapihan ottamiseen satamaradan käyttöön päivittäiseksi ratapiha-alueeksi, paitsi jo valmistuneen tutkimuksen mukaan Jätkä- ja Hernesaarta palvelevaksi ratapihaksi, myös Katajanokan junaliikennettä palvelevaksi ratapihaksi, sekä tekemään suoritettuun tutkimukseen perustuvan esityksensä valtuustolle satamarataliikenteen kokonaisratkaisuksi sekä 4) ryhtymään toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston satamaradan kaksoisraidetta koskevan, v. 1917 tekemän päätöksen toteuttamiseksi.

Satamalautakunta totesi rautatiehallituksen v. 1963 antaneen lausunnon, jossa todettiin, että satamarakennusosaston suunnitelman mukaisesti Merisatamaan rakennettava lisäraide oli välttämätön rautatieliikenteen hoitamiseksi nykyisiä vaatimuksia vastaavasti. Aloitteessa tehtyä esitystä oli mahdoton toteuttaa, kun otetaan huomioon rautatieliikenteen muutokset v:sta 1917 lähtien. Lautakunta yhtyi Valtionrautateiden lausuntoon. Satamaradan muuttaminen kaksiraiteiseksi liittyy uuden linja-autoaseman järjestelyihin ja toteutettaneen niiden kanssa samanaikaisesti. Satamaliikenteen kokonaisratkaisua koskevat suunnitelmat olivat satamarakennusosastossa viimeistelyvaiheessa. Uuden raiteen lisääminen Merisataman ratapihalle oli osa näistä suunnitelmista. Kun Merisataman raiteisto sijaitsee omalla puuistutusten erottamalla kaistallaan Merikadun ja Kaivopuistosta tulevan rantatien välissä, ei yhden raiteen lisääminen siihen voi muuttaa maiseman luonnetta. Marian sairaalan kohdalla oleva ratapiha tulee palvelemaan yksinomaan Länsisataman rautatieliikennettä, joten tämä ratapiha ei voi korvata missään tapauksessa Merisataman ratapihaa. Edelleen lautakunta huomautti, että kaupunginvaltuuston eri vuosina satamaradan rakentamisesta tekemät päätökset oli tehty työttömyyden lieventämistä silmällä pitäen. Investointitoimikunnan sijoitussuunnitelmassa vuosille 1962—1966 oli mainittu, että viisivuotiskautena voi tulla ajankohtaiseksi joitakin suurempia siltatöitä, kuten esim. Mannerheimintien ja Lapinlahdenkadun siltojen uusiminen satamaradan kaksiraiteiseksi rakentamisen takia. Satamaradan rakentamisesta kaksiraiteiseksi johonkin määräaikaan mennessä ei siis ollut

tehty päätöstä. Nykyiselläänkin satamarata oli välttävästi voinut hoitaa eri satamien ja rautateiden välisen tavaraliikenteen. Uuden keskustasuunnitelman mukaan tullaan kyseinen satamaradan osa siirtämään tunneliin Pohj. Rautatiekadun alle, jolloin rata rakennettaneen kaksiraiteiseksi. Kun Munkkisaaren asemakaavassa on Hernesaaren niemen itäranta vahvistettu koko pituudeltaan puistoksi, saataisiin syntymään Kaivopuistosta Hernesaaren kärkeen ulottuva yhtenäinen viheralue. Lautakunta katsoi edelleen, ettei ehdotettu ratapihan uudelleen järjestely ollut esteenä Merisataman alueen järjestämiselle viihtyisäksi rantapuistoalueeksi. Kaupunginhallitus oli 8.6. kumonnut v. 1963 (ks. s. 354) tekemänsä päätöksen sekä samalla päättänyt eräistä järjestelyistä em. kaduilla. Lisäksi kaupunginhallitus oli kehottanut satamalaitosta yhteistoiminnassa Valtionrautateiden, kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kanssa huolehtimaan toimenpiteiden toteuttamisesta siten että Neitsytpolun jatkeena olevan tasoylikäytävän turvalaitteiden hankinta ja asennus suoritettaisiin Valtionrautateiden kustannuksella. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.6. 575 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Viranhaltijat. Sähkömestareiden ja piirtäjän virkojen järjestely ja eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 5.4. 284 §, 6.9. 632 §, 8.2. 119 §, 5.4. 283 §, 19.4. 320 §, 24.5. 411 §, 6.9. 633 §, 4.10. 734 §, 8.11. 820 §, 13.12. 915 §, kunn. as. kok. n:o 149),

Teollisuuslaitosten uusien johtosääntöjen aiheuttamien virkajärjestelyjen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kertomusvuoden talousarviossa sähkölaitoksen käyttömenojen kohdalla suoritettua määrärahojen kustannuslajittaista osoitusta siten, että osoitus tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen poistetaan ja että vakinaisten viranhaltijain palkkaamiseen saadaan käyttää enintään 3 044 203 mk. Muutos aiheutui uuden johtosäännön aiheuttamasta virkojen järjestelystä (10.5. 383 §).

Hankinnat. Sähkön- ja lämmönhankintaan päätettiin käyttää ulkovalaistukseen merkitystä määrärahasta 200 000 mk, sähkönmyyntiin merkitystä määrärahasta 500 000 mk ja kaukolämmitykseen merkitystä määrärahasta 1.6 mmk (29.11. 897 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon erityisiä töitä varten varatusta määrärahasta kertomusvuodelle siirtyneen 177 560 mk pienjänniteverkkohankintoihin (10.5. 381 §).

Voima-asemat. Kaupunginvaltuusto oikeutti sähkölaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon kaukolämmitystä varten merkitystä määrärahasta enintään 350 000 mk Suvilahden voima-asemalla ja enintään 80 000 mk Salmisaaren voima-asemalla suoritettaviin töihin (7.6. 489 §).

Kaupungin alueella olevien moottoriteiden valaiseminen. Kaupunginvaltuusto päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että Helsingin—Jorvaksen moottoritien sekä Tuusulan moottoritien kaupungin alueella olevien osuuksien sekä Helsingin—Lahden moottoritien osuuden Koskelantie—Tattariharju valaisemisesta tehtäisiin valtion ja kaupungin kesken seuraava sopimus:

1 §.

Moottoritien valaistukseen kuuluvat ne pylväät valaisimineen, kaapeleineen ja mui-

ne laitteineen, joita käytetään varsinaisen moottoritien valaisemiseen.

Liittymien valaistukseen kuuluvat ne pylväät valaisimineen, kaapeleineen ja muine laitteineen, joita käytetään liittymäteiden ja -siltojen valaisemiseen.

Käytettäessä yhteisiä pylväitä sekä moottoritien että liittymän valaisemiseen katsotaan pylväät kaapeleineen ja moottoritietä valaiseva valaisin kuuluviksi moottoritien valaistukseen, mutta liittymää valaiseva valaisin liittymän valaistukseen.

Mikäli moottoritien ja liittymän valaistukset toteutetaan yhteisiä korkeita mastoja käyttäen, sovitaan jako moottoritien ja liittymän valaistukseen kuuluvien laitteiden kesken mastokohtaisesti siten, että pääasiallisesti moottoritietä valaisevat mastot valaisimineen, kaapeleineen ja muine laitteineen kuuluvat moottoritien valaistukseen ja muut mastot liittymän valaistukseen.

Valaistuksen käyttöön luetaan kuuluviksi valaistuksen sytytys ja sammutus, valaistuksen toiminnan valvonta, lamppujen vaihto sekä valaisimien puhdistus.

Valaistuksen kunnossapitoon kuuluvat pylväiden uusintamaalaukset, kallistuneiden pylväiden oikaisut sekä vaurioituneiden pylväiden, valaisimien ja johtojen korjaukset.

Valaistuksen kunnossapitoon eivät kuulu loppuunkuluneiden pylväiden, valaisimien tai muiden laitteiden uusiminen eivätkä sellaiset toimenpiteet, jotka korottavat valaistuksen pääoma-arvoa.

2 §.

Tie- ja vesirakennushallitus suunnittelee ja rakentaa kustannuksellaan moottoriteiden ja niiden alueella olevien liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien valaistukset.

Helsingin kaupunki suunnittelee ja rakentaa kustannuksellaan liittymien ja niiden alueella olevien liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien valaistukset.

Valaistussuunnitelmat hyväksytään molempien osapuolten toimesta ennen niiden toteuttamiseen ryhtymistä.

Hyväksyminen käsittää pylvästyypit, pylväiden paikat, valaisintyypit, lampputehot ja sähköverkot.

3 §.

Valaistukset pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan siten, että kunkin moottoritien ja sen liittymien osalta tehdään valtion ja kaupungin toimesta suoritettavat työt samanaikaisesti sekä yhteistyössä tie- ja vesirakennushallituksen ja kaupungin sähkölaitoksen kesken.

Mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat erilliset yksityiskohtaiset sopimukset kysymyksessä olevien moottoritieosuuksien ja niiden liittymien valaisemistöiden suorituksesta tehdään tie- ja vesirakennushallituksen sekä kaupunginhallituksen kesken.

4 §.

Moottoriteiden valaistuslaitteet jäävät tie- ja vesirakennushallituksen omistukseen.

Liittymien valaistuslaitteet jäävät Helsingin kaupungin omistukseen.

5 §.

Kaupunki huolehtii kustannuksellaan sekä moottoriteiden että liittymien valaistuksen käytöstä ja kunnossapidosta siihen lukien myös liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien valaistuslaitteet.

Kaupunki kustantaa sekä moottoriteiden että liittymien valaistuksen tarvitseman sähkön siihen lukien myös liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteenohjausvalojen ja vastaavien sähkön. Kaupunki ei kuitenkaan kustanna tien rakennus- eikä korjaustöiden tarvitsemaa sähköä.

Tie- ja vesirakennushallitus ja kaupunki huolehtivat kumpikin omalla kustannuksellaan omistamiensa laitteiden sellaisista

peruskorjauksista ja uusimisista, joiden ei voida katsoa kuuluvan käyttöön eikä kunnossapitoon.

6 §.

Mahdollisista muutoksista valaistuslaitteisiin neuvottelevat osapuolet erikseen.

Muutostöiden suunnitelmat on molempien osapuolten hyväksyttävä ennen niiden toteuttamiseen ryhtymistä.

Muutostyöt suoritetaan samoja periaatteita noudattaen kuin valaistuksen rakentamisesta on edellä sovittu, ellei neuvotteluissa toisin sovita.

7 §.

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyrkivät osapuolet ensisijaisesti ratkaisemaan keskinäisillä neuvotteluilla. Mikäli ne eivät johtaisi tulokseen, jätetään riitaisuus laillisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Erimielisyyden laadun niin edellyttäessä voivat osapuolet kuitenkin sopia asian jättämisestä välimiesoikeuden ratkaistavaksi, jolloin menettelyssä noudatetaan välimiesmenettelystä annetun lain säännöksiä siten, että välimiehenä voi olla myös osapuolen palveluksessa oleva henkilö.

8 §.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään sopimukseen pienehköjä muutoksia, sopimuksen edellyttämät valaistussuunnitelmat kaupungin puolesta ja mahdollisesti tehtävät erilliset yksityiskohtaiset sopimukset ko. moottoritieosuuksien valaistustöiden suorittamisesta (24.5. 414 §).

Sähköjohtojen asentaminen. Fastighetsaktiebolaget Södra Esplanadgatan 12 -nimiselle yhtiölle myönnettiin oikeus asentaa kaksi riippukaapelia talon Etel. Esplanadikatu 12 seinästä kadun toisella puolella sijaitseviin katuvalopylväisiin siten, että johtojen asentaminen suoritetaan sähkölaitoksen antamien ohjeiden mukaisesti ja että yhtiö vastaa kaikesta vahingosta, mikä johdoista saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle. Lupa oli voimassa toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (24.5. 410 §).

Kaukolämmitys

Myllypuron kaukolämpöverkon yleissuunnitelma käsittää Myllypuron, Kontulan, Vesalan, Mellunmäen sekä Jakomäen asuntoalueet. Yleissuunnitelmaan sisältyvän alueen lämpötehon kokonaistarve on n. 140 MW, josta Myllypuron lämmitysvoimalaitos pystyy tyydyttämään n. 90/Ccal/h eli n. 105 MW. Lämpötehoa tarvitaan alueelle lisää n. 35 MW sekä varatehoa n. 23 MW. Kun kuumavesikattiloita ylikuormittamalla pystytään lyhytaikaisesti ottamaan varatehoa n. 12 MW, tarvittaisiin lisätehoa vähintään n. 46 MW. Kaupunginvaltuusto oikeutti sähkölaitoksen rakentamaan n. 46 MW tehoisen huippu- ja varalämpökeskuksen Jakomäkeen (5.4. 285 §).

Munkkisaaren puhdistamon alueelle päätettiin rakentaa n. 208 MW tehoinen huippu- ja varalämpökeskus (21.6. 525 §).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Piirtäjän viran lakkauttaminen (8.2. 126 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti vesilaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvion osoituksesta poiketen vakinaisten viranhaltijain palkkaamiseen 1 190 916 mk ja tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen 107 329 mk (4.10. 751 §, 25.1. 78 §).

Käyttöomaisuuden poistoihin päätettiin käyttää 5 437 959 mk talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen (8.3. 208 §).

Luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit

K. R. Lindgrenin laatimat Ilmalan uuden vesisäiliörakennuksen luonnospiirustukset n:o 135/167—180, 135/182 ja 135/183 (7.6. 455 §) sekä Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen II rakennusvaihetta ja laitoksen laajennuksen suorittamista koskevat, arkkit. Bertel Saarnion laatimat luonnospiirustukset n:o 1—14 (13.12. 916 §).

Vantaan tulvimisvaaran vähentämistä koskevassa vt Pettisen ym. sekä Vantaan tulvahaittojen poistamista koskevassa vt Jokisen ym. aloitteissa esitettiin mm., että Vantaan joen tulvat koskevat Helsingin kaupunkia ja sen asukkaita niin läheisesti, että kaupunginhallitusta olisi kehotettava kiireellisesti selvittämään, miten tulvat vastaisuudessa olisivat estettävissä ja paljonko nämä toimenpiteet maksaisivat sekä missä suhteessa ne ovat Vantaanjoen viimeisten tulvien aiheuttamiin vahinkoihin, josta olisi aihetta hankkia edes likimääräinen selvitys. Lisäksi olisi Vantaanjoen Pikkukosken kapeikko syvennettävä joen normaalia syvyyttä, 7—9 m:ä vastaavaksi ja levennettävä poistamalla joen Pukinmäen puoleisella rannalla oleva kallio. Vanhassakaupungissa oleva pato olisi uudistettava sellaiseksi, että sitä voitaisiin säädellä vesitilanteen mukaan. Asianomaiset viranomaiset olisi velvoitettava keväisin ryhtymään riittävän ajoissa ennakolta ehkäiseviin toimenpiteisiin joen alajuoksussa olevan jään poistamiseksi. Samalla olisi kiirehdittävä Pukinmäen vesi- ja viemäriverkoston rakentamista. Kaupunkisuunnittelulautakunta piti aloitteita aiheellisina ja yhtyi niissä tehtyihin ehdotuksiin tulvavaaran poistamiseksi, kuitenkin niin ettei Pikkukosken Pukinmäen puoleiseen kallioon maisemallisista syistä kajottaisi, vaan että tarvittaessa avattaisiin tulvakanava kallion ja Pukinmäen puoleisen rannan välissä olevan alavan maaston kautta. Lautakunta oli esittänyt kaupunginhallitukselle, ettei Savelan alueelle rakennettaisi vesijohtoa, koska alue ei ole asuntoalueeksi sopiva ja että alueen tiloja ryhdyttäisiin lunastamaan kaupungille. Pukinmäen muun osan vesi- ja viemärityöt suoritettaisiin asemakaavan toteuttamisen yhteydessä. Teollisuuslaitosten lautakunnan ilmoituksen mukaan on Vantaanjoen keskimääräinen tulvakorkeus Oulunkylän kohdalla NN + 7.72 m ja keskimääräinen tulvavirtaama 144 m³/s. Keväällä v. 1966 sattuneen kaltaisen, ehkä kerran 100 vuodessa esiintyvän tulvan alentaminen edellyttäisi verrattain suuria rakennustöitä jokisuussa. Kynnyksen mataloittamiseen ei olisi mahdollisuuksia vaarantamatta vedenottoa Vantaanjoen alajuoksulla. Jos Vantaanjoessa Pukinmäen kohdalla n. 2.5 km Vanhankaupungin patoa ylempänä haluttaisiin keväällä v. 1966 sattuneen kaltaisen tulvan aikaista vedenkorkeutta alentaa puolisen metriä, olisi tulvavedenkorkeutta Vanhankaupungin sillan kohdalla alennettava lähes metrin verran. Käyttökelpoisin mahdollisuus tulvakorkeuksien alentamiseksi olisi itäisen haaran kalliokynnyksen louhiminen ja tasoittaminen nykyistä kynnyskorkeutta alentamatta. Kustannuksiltaan tämä työ olisi n. 200 000 mk ja siis huomattavasti halvempi säädettäväaukkoisen padon rakentamiseen verrattuna. Laskelmien mukaan meni kevään 1966 huippuvirtaamasta (310 m³/s) vain kolmasosa itäisen haaran kautta. Louhimalla kalliota tasoon NN + 4.0 m, rakentamalla ylisyöksykynnys (NN + 6.0 m) ym. voitaisiin vedenjohtokykyä huomattavasti lisätä ja siten alentaa tulvavedenkorkeuksia suunnilleen saman verran kuin em. säädettäväaukkoisen padon avulla. Lautakunnan käsityksen mukaan kevään 1966 tulvavahingot Vantaanjoen alueella — myös sen alajuoksulla — olivat syntyneet kaupungista riippumattomista tekijöistä eikä kaupunki ollut korvausvelvollinen niistä. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli Pukinmäen korjattu ja muutettu asemakaava hyväksytty 24.5. Vesilaitos oli laatinut työohjelman Vantaanjoen tulvanaikaisiin vedenkorkeuksiin vaikuttavien tekijöiden tutkimisesta sekä tulvien aiheuttamien haitto-

jen poistamisesta tai vähentämisestä. Ohjelman mukaisiin toimenpiteisiin oli jo ryhdytty ja käytettiin työssä myös ulkopuolista asiantuntijaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (21.6. 576 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Piirtäjän virkojen järjestely sekä eräiden virkojen lakkauttaminen (8.2. 126 §, 6.9. 634 §, kunn. as. kok. n:o 149).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaasulaitoksen käyttämään v:n 1966 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen eläkkeisiin ja hautausavustuksiin 1.282 mmk sekä kertomusvuoden talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen vakinaisten viranhaltijain palkkaamiseen 883 080 mk (8.2. 130 §, 20.12. 955 §).

Teollisuuslaitosten lautakunta ja sen kanslia

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen lautakunnan ja sen kanslian vakinaisten viranhaltijain palkkoihin 47 789 mk ja eläkkeisiin 7 691 mk sekä kertomusvuonna vastaavasti 51 804 mk ja 8 090 mk (11.1. 38 §, 13.12. 933 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen käyttämään v:n 1966 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen 29.75 mmk sekä eläkkeisiin ja hautausavustuksiin 7.4 mmk (25.1. 77 §).

Liikenneopiston perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1966, että liikennelaitokseen saataisiin perustaa Helsingin kaupungin liikennelaitoksen ammattikoulu -niminen ammattikoulu ja että sitä varten hyväksyttäisiin liikennelaitoksen lautakunnan esittämä perustamissuunnitelma. Valtioneuvosto oli 28.7.1966 ilmoittanut, ettei anomukseen voitu suostua, koska koulun tarkoitus oli määritelty niin suppeaksi, että se kouluttaisi työntekijöitä vain kaupungin liikennelaitoksen omaa tarvetta varten. Ammattikasvatushallituksen kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen lautakunta päätti 2.12.1966 tehdä esityksen Helsingin kaupungin liikenneopiston perustamisesta. Opistoon kuuluisi korjaamo-osasto teknillisten alojen ammattimieskoulutusta varten ja liikenneosasto liikennehenkilöstön, esimiesten ja kuljettajien kouluttamista varten. Lisäksi keskitettäisiin opistoon liikennelaitoksen palveluksessa olevan henkilökunnan tarpeellinen peruskoulutus, jatkokoulutus ja uudelleenkoulutus kurssimuotoisena. Opisto toimisi ammattikasvatushallituksen valvonnan alaisena ja saisi siten laissa määriteltyä valtionapua 65 % hyväksytyistä menoistaan. Kaupunginvaltuusto päätti, että liikennelaitokseen saatiin perustaa Helsingin kaupungin liikenneopisto -niminen ammattioppilaitos ja että sitä varten hyväksyttäisiin liikennelaitoksen lautakunnan esittämä perustamissuunnitelma. Valtioneuvostolta päätettiin pyytää, että perustamissuunnitelma hyväksyttäisiin, että ammattioppilaitoksen toiminnan tukemiseksi saataisiin v. 1958 ammattioppilaitoksista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta sekä että liikenneopiston oppilaspaikat luettaisiin kaupungin hyväksi ammattioppilaitoksista annetun lain 6 §:ssä tarkoitettuna oppilaspaikkavelvoitteen täyttämisenä (22.3. 252 §).

Kaluston hankinnat ja korjaukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen tilaamaan kertomusvuoden aikana 60 kpl v. 1968 käyttöön otettavaksi tarkoitettuja diesellinja-autoja (22.2. 164 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti lau-

takunnan käyttämään v:n 1964 talousarvioon raitiovaunujen peruskorjauksiin merkittyä määrärahaa myös laitoksen linja-autokaluston peruskorjauksiin (8.3. 207 §).

Asuntokiinteistöjen menoihin saatiin käyttää enintään 50 000 mk v:n 1966 talousarvion tilille Hallinto merkitystä määrärahasta (11.1. 39 §).

Laivaliikenteen aiheuttamiin menoihin saatiin kertomusvuoden määrärahoista Hallinto käyttää enintään 63 000 mk (15.11. 871 §).

Vapaa- tai alennuslippujen myöntämistä invalideille, vanhuksille ym. liikennelaitoksen ajoneuvoissa koskevasta valituksesta annettava lausunto. Kaupunginvaltuusto käsitteli v. 1966 (s. 297) useita aloitteita, jotka koskivat liikennelaitoksen vapaa- tai alennuslippuja saavien ryhmän laajentamista. Asiasta suoritettiin puheenjohtajan ehdotuksen mukainen äänestys ja kun mikään ehdotuksista ei tullut määräenemmistöllä hyväksytyksi, kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen ja katsoa asiasta annetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta. Vt Hakulinen valitti päätöksestä lääninhallitukseen, joka ei vtt Salomaan ja Mattssonin ehdotusten osalta ottanut valitusta tutkittavakseen ja vtt Karkisen ja Hakulisen ehdotusten osalta hylkäsi valituksen. Vt Hakulinen valitti lääninhallituksen päätöksestä edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka pyysi kaupunginvaltuustolta selityksen asiasta. Asiamiestoimisto totesi lausunnossaan mm., että hyväksytty äänestysmenettely ja toimitetut äänestykset olivat olleet lainmukaisia. Vtt Hakulisen ja Karkisen ehdotusten niiltä osin kuin oli kysymys vanhuksille myönnettävistä alennuksista asiamiestoimisto katsoi, että päätöksen hyväksymisestä sellaisenaan olisi ollut seurauksena menoerä, johon talousarviossa ei ollut varauduttu. Tämän vuoksi asiasta päättäminen oli vaatinut määräenemmistön. Kaupunginvaltuusto päätti esittää korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa selvityksessään valituksen hylättäväksi (29.11. 885 §).

Parempien liikenneolosuhteiden aikaansaamista Kustaankartanon vanhuksille koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Ruohonen ym., että Tuusulantien leventämisen ja liikennejärjestelyjen seurauksena olivat Kustaankartanon vanhainkodin asukkaiden liikenneyhteydet keskustaan huomattavasti vaikeutuneet. Aikaisemmin palvelivat liikennelaitoksen Tuusulantiellä liikennöivät linja-autot myös vanhainkodin liikennettä. Lähin liikennelaitoksen linja n:o 64 liikennöi pitkin Mäkitorpantietä, josta on laitokseen vanhusten liikkumisen kannalta kohtuuttoman pitkä ja vaikea matka. Yksityisten liikennöitsijäin autot sivuuttavat laitoksen lähempää, mutta niillä on pitkä vuoroväli eikä pysäkkien sijaintikaan ole paras mahdollinen. Vanhusten viihtyvyyden takia olisi tärkeätä saada liikenneyhteydet joustavammiksi ja vanhusten liikkumistarvetta paremmin palveleviksi. Aloitteentekijät ehdottivat linjan n:o 64 ohjaamista Kustaankartanoa ympäröiviä katuja pitkin, tai kokonaan uuden linjan perustamista palvelemaan myös alueen yhä lisääntyvää asutusta. Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että Kustaankartanon ohi Käskynhaltijantietä pitkin kulkee Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n linja n:o 72 ja Kivalterintietä pitkin Metsälän Linja Oy:n linja n:o 69. Lähin liikennelaitoksen linja 64 kulkee Mäkitorpantietä pitkin. Linjan 72 pysäkit ovat Kustaankartanon pohjoisportin läheisyydessä ja linjan 69 pysäkki sen eteläportin läheisyydessä. Linjan 64 pysäkeille on matkaa Kustaankartanon eteläportilta n. 300 m. Yksityisten linjojen vuorovälit ruuhka-aikoina ovat 10—15 min sekä päivällä ja illalla 30 min:n vuorovälit. Linjalla 64 on ruuhka-aikoina n. 5 min:n vuorovälit, päivällä 13 min:n vuorovälit ja illalla 12—20 min:n vuorovälit. Kustaankartanon luota on siis suorat yhteydet sekä Mannerheimintien että Hämeentien suunnalle. Lautakunta katsoi, että Kustaan-

kartanon liikenneyhteydet on hoidettu tyydyttävällä tavalla, joten ei ollut syytä muuttaa nykyisten linjojen reittejä. Lautakunnan mielestä ei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.6. 577 §).

Liikennemaksujen muuttamisesta linjalla Ruoholahti—Vallila tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Salomaa ym., että yksi yhteistariffin suurimmista epäkohdista oli se, että Ruoholahden, Lapinlahden ja Kampin alueella asuvat, Marian sairaalan potilaat sekä Ruoholahden, Lapinlahden ja Salmisaaren alueilla työssä käyvät joutuivat maksamaan 1 vyöhykkeen maksun reitillä Ruoholahti — Kampinaukio — Rautatieasema — Hakaniemi — Kallio — Vallila ja päinvastoin, koska mainittua kulkureittiä, vaikka se kuuluu keskusta-alueeseen, liikennöivät ainoastaan linjat 54 ja 24, jotka ovat vyöhykelinjoja. Koska ei ollut oikein, että mainittua keskustalinjaa käyttävät matkustajat joutuvat jatkuvasti maksamaan 1 vyöhykkeen maksun esittivät aloitteentekijät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin mainitun epäkohdan poistamiseksi. Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että keskustamaksukysymystä käsiteltiin viimeksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.6.1966, jolloin käsiteltiin yhteistariffin tarkistustoimikunnan mietintöä koskevasta valtuuston ponnesta annetut selvitykset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut selvityksiä riittäviksi, vaan kehotti kaupunginhallitusta asettamaan toimikunnan kiireellisesti tutkimaan kaupungin joukkokuljetusliikennettä kokonaisuudessaan sekä minkälaista järjestelmää ja tariffipolitiikkaa kaupungin sisäisessä joukkokuljetusliikenteessä tulisi noudattaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.10.1966 liikennelaitoksen tariffimääräisten lippujen uudet hinnat. Yhden vyöhykkeen sarjalipun yhden matkan hinnan ja keskustamaksun ero on tällä kertaa 5 p. Keskustamaksun piiriin kuuluvat kaikki raitiolinjat ja lisäksi alueella kokonaisuudessaan liikennöivät autolinjat. Osa keskusta-alueesta jää kuitenkin esikaupunkilinjojen hoidettavaksi. Mikäli katsottaisiin välttämättömäksi, että matka Marian sairaalasta Hakaniemeen ja Kallioon olisi voitava matkustaa kertamaksulla, olisi tätä varten perustettava erillinen keskustan autolinja. Kun linja 55 kuitenkin palvelee hyvin molempia yhteyksiä, ei pelkän pienen maksueron vuoksi ollut kannattavaa perustaa erillistä keskustalinjaa. Lautakunta katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Päätös tehtiin äänestyksen jälkeen, vähemmistön ollessa sitä mieltä, että linjaa Ruoholahti — Vallila käyttäville matkustajille tulisi järjestää mahdollisuus suorittaa matkansa keskustalinjamaksuin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (19.4. 334 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen eläkkeisiin ja hautausavustuksiin 249 800 mk sekä tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen 33 560 mk ja kertomusvuoden talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen tilapäisten viranhaltijain palkkoihin 35 560 mk (11.1. 40 §, 8.11. 844 §).

Teurastuspalkkioiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa teurastuspalkkiot 28.3. lukien. Korotettuihin teurastuspalkkioihin lisätään laitoksen määrää-

mästä ajankohdasta lukien korvauksena laitokselle sen yleismenoista 25% teurastuspalkkiosta (10.5. 367 §, kunn. as. kok. n:o 41).

Hankinnat. Kaupunginvaltuusto oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan käyttämään v:n 1966 talousarvioon tukkuhallin lattiavaakojen uusimiseen merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta muuttaen, 31 347 mk ratavaa'an hankkimiseksi laitokselle (8.2. 131 §).

Korjaustyöt. Kaupunginvaltuusto oikeutti lautakunnan käyttämään v:n 1965 talousarvioon väestönsuojan kunnostamiseen merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta muuttaen, 85 993 mk yleisen teurastamon tuuletus- ja noutohallin lattian sekä katon korjaamiseen (8.11. 843 §).

Yhtiön perustaminen kalatukkukeskuksen yhteyteen tulevan jääaseman toimintaa varten. Eräät alan yhdistykset olivat 11.4. päivätyssä kirjeessään ehdottaneet jääaseman perustamista osakeyhtiömuotoisena kalatukkukeskuksen yhteyteen. Osakepääomaksi oli suunniteltu 100 000 mk, josta käyttäjät ja muut elintarvikealan yritykset merkitsisivät puolet ja kaupunki toisen puolen. Mikäli osakepääoman rahoitus tapahtuisi ehdotetulla tavalla, olisi yhtiöllä mahdollisuus saada lainaa valtiolta. Lautakunta puolsi ehdotusta, koska laitoksen harkkojäätä valmistavan koneen kunto oli erittäin heikko ja koska ehdotetun mukaisen suuritehoisen jääaseman perustamisen jälkeen voitaisiin lopettaa teurastamolaitoksen tappiollinen jäänvalmistus ja luopua oman jääkoneen hankkimisesta. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki osallistuu Suomen Merimies-Unionin Kalastajajaoston, Suomen Kalastusyhdistyksen, Nylands Fiskarförbund -yhdistyksen, Helsingin Kalatukkukauppiaat -yhdistyksen ja Helsingin Kalakauppiasyhdistyksen kanssa osakeyhtiön perustamiseen, joka perustetaan jääaseman aikaansaamiseksi ja jään tuottamiseksi Verkkosaaren kalatukkukeskuksen yhteydessä ja jonka osakepääomasta kaupunki merkitsee puolet jääaseman asiakkaiden ja muiden elintarvikealan yritysten merkitessä toisen puolen ja jonka yhtiösopimus ja yhtiöjärjestys on kaupunginhallituksen hyväksyttävä (21.6. 533 §).

Keskuspesula

Hankinnat. Kaupunginvaltuusto oikeutti keskuspesulan käyttämään v:n 1964 talousarvioon pesulakoneiden hankintaa varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, enintään 2 500 mk lämpökeskuksen kattiloiden syöttöveden höyryesilämmittimen hankintaan (19.4. 325 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy:n obligaatioiden ostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki tarkoituksella myötävaikuttaa jäteliemen haihdutus- ja polttolaitoksen rakentamiseen Jämsänkoskelle Etelä-Päijänteen veden laadun säilyttämiseksi kaupungin tulevan raakavedentarpeen turvaamista silmällä pitäen, ostaa Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy:n 15.5.1965 päivätyn obligaatiolainan obligaatioita 6 mmk:n arvosta siten, että tälle pääoma-arvolle saadaan ostohetken tekijöiden mukaan 7.5 %:n korkotuotto. Obligaatioiden ostoa varten kaupunginvaltuusto myönsi 6 mmk (21.6. 524 §).

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa valtiolta Haagan ammattikoulun rakentamista varten 1.23 mmk:n suuruisen ja Käpylän erikoisammattikoulun rakentamista varten 642 000 mk:n suuruisen raken-

nuslainan sillä ehdolla, että lainoista maksetaan vuosittain korkoa ja kuoletusta yht. 7 % alkuperäisestä lainan pääomasta siten, että 5 % sanotusta vuosimaksusta luetaan koroksi kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle ja loput kuoletukseksi ja että laina on heti maksettava takaisin, jos ao. rakennuksia lakataan käyttämästä lainan edellyttämään tarkoitukseen sekä että lainaan sovelletaan niitä ehtoja, joista valtionavustusten ja -lainojen työllisyysehdoista v. 1961 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (589/1961) on säädetty (6.9. 624 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa kaupungin vastattavaksi 1.1.1966 lukien valtion varoista Helsingin maalaiskunnalle myönnetyt kansakoululainat n:o 2982, 3718, 9671 ja 9910 (22.3. 237 §).

Lainaehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että 10.9.1958 tehdyn päätöksen perusteella Kansaneläkelaitokselta otetun, alkuperäiseltä pääomamäärältään 500 000 000 vmk:n suuruisen lainan korkoehtoa muutetaan siten, että lainasta maksetaan 1.1.1968 lukien korkoa kiinteästi 7.5 %:n mukaan. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (20.12. 942 §).

Lainojen myöntäminen. Valtuusto päätti myöntää seuraavat lainat, joiden osalta kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään lainojen vakuudet ja muut lainaehdot: Puistolan Vapaaehtoiselle Palokunnalle palokuntatalon lämmityslaitteiden korjaamista varten 4 500 mk:n suuruinen, 50 %:sesti kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksiin sidottu koroton laina, maksuaika 15 v (15.11. 857 §);

Pakilan sairaskotisäätiölle vanhainkodin rakentamista varten 405 000 mk:n suuruinen kuoletuslaina, korko 3 % ja maksuaika 20 v (6.9. 627 §);

Vanhainkotiyhdistys Betanialle 200 000 mk:n suuruinen laina vanhainkodin rakentamista varten, korko 3 %, maksuaika 20 v (18.10. 771 §);

Stiftelsen Trygga Åldringsbostäder -nimiselle säätiölle vanhainkodin rakentamista varten 48 000 mk:n suuruinen lisälaina, korko 3 %, maksuaika 20 v (20.9. 696 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Helsingin Valkonauha -yhdistykselle 50 000 mk:n suuruisen lisälainan vanhainkodin rakentamista varten Kauniaisiin, korko 3 % ja maksuaika 20 v (8.2. 103 §).

Antinkodin Kannatusyhdistykselle päätettiin myöntää 280 000 mk:n suuruinen laina vanhusten sairas- ja hoivakodin rakentamista varten, korko 3 %, maksuaika 20 v (8.2. 102 §).

Vanhusten Turva -yhdistykselle myönnettiin vanhusten virkistys- ja kuntouttamistarkoituksiin käytettävän kiinteistön ostamista ja kunnostamista varten 200 000 mk:n kuoletuslaina, korko 3 %, maksuaika 20 v (19.4. 307 §).

Kaupunginvaltuusto myönsi Sokeain Lomaliitolle sen omistaman lomakoti Onnelan päärakennuksessa olevan keittiön kunnostamista varten 15 000 mk:n lainan, korko 4.5 %, laina-aika 15 v (5.4. 278 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Föreningen De Gamlas Vänner -nimiselle yhdistykselle vanhainkotirakennuksen rakentamista varten 300 000 mk:n suuruisen kuoletuslainan, korko 3 %, maksuaika 25 v (18.10 769 §).

Suoja-Pirtti -nimiselle yhdistykselle päätettiin myöntää alkoholistien hoitokodin rakentamista varten 450 000 mk:n suuruinen kuoletuslaina, korko 4.5 % , maksuaika 25 v (18.10. 770 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolle myönnettiin nuorisokotihuoneiston vaihdosta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten 20 000 mk:n suuruinen kuoletuslaina, korko 4.5 %, maksuaika 15 v, sillä ehdolla, että yhdistys sitoutuu ylläpitämään huoneistossa Korkeavuorenkatu 6 A vähintään 12 hoitopaikkaa käsittävää nuorisokotia, johon otetaan yksinomaan lastensuojeluviraston sijoittamia tyttöjä (6.9. 626 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Barnavårdsföreningen i Finland -nimiselle yhdis-

tykselle sen omistamassa kiinteistössä Stenbäckinkatu 7 suoritettavia peruskorjauksia varten 77 000 mk:n suuruisen kuoletuslainan, korko 4.5 % ja maksuaika 11 v (6.9. 625 §).

Vajaaliikkeisten Kunto -nimiselle yhdistykselle päätettiin myöntää 14 550 mk:n suuruinen kuoletuslaina lastentarhahuoneiston korjaamista varten, korko 3 %, maksuaika 10 v ilman vakuutta (21.6. 518 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Helsingin Kansankonservatorion Säätiölle 50 000 mk:n lainan lisätilojen hankkimista varten Helsingin Kansankonservatoriolle, korko 4.5 % ja maksuaika 20 v siten, että lainan kuoletus alkaa 5 v:n kuluttua lainan myöntämisestä (22.2. 151 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Ab Lilla Teatern -nimiselle yhtiölle sen talossa Yrjönkatu 30 sijaitsevassa teatterihuoneistossa olevan teatterikaluston lunastamista varten 65 000 mk:n suuruisen kuoletuslainan, korko 4.5 %, maksuaika 6 v (21.6. 517 §).

Kallion Partiotyttöpiirille myönnettiin retkeily- ja koulutuspaikan hankinta- ja rakennuskustannusten rahoittamista varten 20 000 mk:n suuruinen kuoletuslaina, korko 4.5 %, maksuaika 15 v (19.4. 306 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Pojista Miehiä -nimiselle yhdistykselle sen Nummen kunnan Leppäkorven kylässä omistaman leirialueen päärakennuksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten 20 000 mk:n lainan, korko 4.5 %, maksuaika 15 v (5.4. 277 §).

Kaupunginvaltuusto myönsi Kalliolan Kannatusyhdistykselle uuden toimitalon rakennustöiden rahoittamista varten 140 000 mk:n suuruisen lisälainan, maksuaika 15 v, korko 7 % (19.4. 308 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy:lle päätettiin myöntää helsinkiläisten miesten asuntolana käytettävän kiinteistön ostamista ja kunnostamista varten 200 000 mk:n suuruinen kuoletuslaina, korko 4.5 %, maksuaika 10 v (21.6. 516 §).

Helsingin Ilmailuyhdistykselle myönnettiin uuden purjelentokonehallin rakentamista varten Lentokeskus Nummelaan 15 000 mk:n suuruinen laina, korko 4.5 %, maksuaika 4 v (21.6. 515 §).

Työllisyyslainojen myöntäminen kaupungin varoista. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin varoista myönnetään v. 1967 ja 1968 talousarvioihin työllisyyden ylläpitämistä varten merkittyjen määrärahojen puitteissa ja työllisyystilanteen niin vaatiessa työllisyyslainoja yksityisluonteisille rakennus- ym. yrityksille ensisijaisesti asuntojen rakentamista varten. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään sanotut lainat ja vahvistamaan niiden lainaehdot. Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään kertomusvuoden talousarvioon työllisyyden turvaamiseen merkittyä määrärahaa enintään 5 mmk:lla (22.3. 236 §).

Yksityisten oppikoulujen rakennuslainojen takaaminen ym. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, ilman kouluirtaimistoa, 535 080 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen pääomamäärältään enintään 481 570 mk:aan nousevien, koulun toista rakennusvaihetta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, 1) että koulurakennus rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien rakennuspiirustusten, työselitysten ja kustannusarvion mukaisesti, 2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin 2 431 570 mk:n jälkeiset kiinnitykset, 3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja 4) että indeksiehtoisten

lainojen ollessa kysymyksessä takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (29.11. 883 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Kumpulan yhteiskoulun tuki -nimisen yhdistyksen uuden koulurakennuksen ensimmäisen rakennusvaiheen rakennuskustannuksiksi kiinteine kalusteineen 2 328 640 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 2 095 700 mk:aan nousevien yhdistyksen koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 095 700 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 10.11. em. päätöksen (18.10. 767 §, 29.11. 879 §).

Kaupunginvaltuusto vahvisti Puotinharjun oppikouluyhdistyksen uuden koulurakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 2.975 mmk sekä oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 2 677 500 mk:aan nousevien yhdistyksen koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja korttelin n:o 45063 tontilla n:o 1 oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 677 500 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat tavanmukaiset. Lääninhallitus vahvisti 10.11. kaupunginvaltuuston päätöksen (18.10. 768 §, 29.11. 880 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen 8.2. tekemäänsä päätöstä vahvistaa Rudolf Steiner koulun kannatusyhdistyksen koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, ilman kouluirtaimistoa, 2.703 mmk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 2 432 700 mk:aan nousevien koulun toisen rakennusvaiheen toteuttamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle 18. kaupunginosan korttelista n:o 625 vuokratun koulutontin n:o 3 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3.097 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat samat kuin edellä. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (8.2. 100 §, 22.3. 233 §, 13.12. 914 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Raajarikkojen koulusäätiö -nimisen säätiön pääomamäärältään enintään 255 000 mk:n määräisten, uuden koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle Ruskeasuolta vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1.2 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 14.7. päätöksen (21.6. 514 §, 6.9. 615 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1966 Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä, vahvistaa yhdistyksen ylläpitämän Lauttasaaren yhteiskoulun lisä-

rakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuunottamatta, 5.13 mmk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 4.617 mmk:aan nousevien, koulun lisärakennuksen rakentamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistyksen omistamaan, korttelissa n:o 31107 olevaan taloon ja tonttiin n:o 10 kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1.26 mmk:n jälkeiset kiinnitykset, sekä yhtiön kaupungilta vuokraamaan, korttelissa n:o 31084 olevan tontin n:o 7 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4.617 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat samat kuin edellä. Lääninhallitus vahvisti 14.7. kaupunginvaltuuston päätöksen (21.6. 513 §, 6.9. 614 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen Meilahden yhteiskoulu Oy:n rakennuslainojen takaamisesta v. 1964 tekemäänsä päätöstä vahvistaa yhteiskoulun lisärakennuksen hankintakustannuksiksi 1 544 900 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen Meilahden yhteiskoulu Oy:n pääomamäärältään enintään 1.35 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2.75 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat tavanmukaiset. Lääninhallitus vahvisti 1.6. kaupunginvaltuuston päätöksen (10.5. 353 §, 21.6. 509 §).

Muuttaen v. 1966 Helsingin Uusi Yhteiskoulu Oy:n rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä, kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa yhtiön uuden koulurakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 4.36 mmk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 3.924 mmk:aan nousevien, yhtiön koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun korttelin n:o 38023 koulutontin n:o 2 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3.924 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 14.7. kaupunginvaltuuston päätöksen (21.6. 512 §, 6.9. 613 §).

Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle kaupungin varoista myönnetyn lainan, jonka tunnus on Lt 1485, maksamisen vakuudeksi kaupungille luovutettujen haltijavelkakirjojen ja säätiön muilta lainanantajilta saamien lainojen vakuudeksi luovutettujen kiinnitettyjen haltijavelkakirjojen, jotka toissijaisella panttioikeudella on pantattu kaupungille sen antamien takausten vastavakuudeksi, kiinnitykset päätettiin muuttaa koskemaan korttelin n:o 45090 tonttia n:o 2. Käärevelkakirjoihin ja panttaussitoumuksiin päätettiin tehdä vastaavat muutokset (15.11. 856 §).

Lainojen takaaminen. Antinkodin Kannatusyhdistykselle päätettiin antaa kaupungin omavelkainen takaus yhdistyksen Kansaneläkelaitokselta vanhusten sairas- ja hoivakodin rakentamista varten mahdollisesti saatavan, pääomamäärältään enintään 412 500 mk:aan nousevan lainan pääoman ja korkojen sekä indeksikorotusten, viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi. Kaupunginhallitukselle myönnettiin

oikeus vahvistaa yksityiskohtaiset takausehdot. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 28.2. (8.2. 101 §, 22.3. 234 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Asunto-oy Aleksis Kivenkatu 40 ja Asunto-oy Pengertalo 32 nimisten yhtiöiden purkamista varten haetun julkisen haasteen yhteydessä valvottujen verojen ja veroluonteisten maksujen, määriltään vastaavasti yht. 35 000 mk ja yht. 27 000 mk, suorittamisen vakuudeksi. Lääninhallitus vahvisti 2.2. kaupunginvaltuuston päätöksen (11.1. 20 §, 22.3. 232 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa kertomusvuoden tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohti ja perusvähennyksen korkein määrä 1 200 mk (29.11. 882 §).

Valtioneuvostolle päätettiin esittää, että v:n 1968 kunnallisveron ennakkoperinnässä Helsingin kaupungin osalta sovellettavan ennakkoveroäyrin hinnaksi määrättäisiin 13 p (18.10. 761 §).

Vuoden 1968 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä lopullisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen v:n 1968 talousarvioksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta

1) ryhtymään toimenpiteisiin uusien siirtolapuutarhojen suunnittelemiseksi;

2) selvittämään, mitä olisi tehtävä kaupunkisuunnitteluun kuuluvien eri alojen suunnittelutyön jouduttamiseksi, sekä tällöin harkitsemaan myös suunnittelukilpailujen järjestämistä;

3) ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voitaisiin kiirehtiä läntisten, pohjoisten, koillisten ja itäisten esikaupunkialueiden asemakaavojen valmistumista ja että näiden alueiden vesijohtojen, katujen sekä viemäreiden rakentamista joudutettaisiin v:n 1968 aikana;

4) kiirehtimään tontin varaamista syöpäjärjestöjen laajennettavaa sairaalaa varten;

5) mitä kiireellisimmin nimeämään kaupungille luottamushenkilöistä ja eri koulumuotoja edustavista asiantuntijoista kokoonpantavan koulutoimikunnan, jonka tehtävänä on toimia olemassaolevien kouluasioita käsittelevien ja suunnittelevien elinten yhdyssiteenä ja valvoa uuteen peruskouluun siirtymistä koskevien suunnitelmien valmistumista ja niitä koskevien tiedotusten välittämistä väestölle;

6) jatkuvasti hyvissä ajoin tiedustelemaan rakennettaviksi suunniteltavista rakennuksista varsinkin esikaupunkialueella aluelääkärin vastaanotoksi sopivia huonetiloja ja tarvittaessa viipymättä varaamaan niistä tarkoitukseen sopivat tilat;

7) ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin sairaskotipaikkojen lisäämiseksi kroonikkopotilaita varten (12.12. 909 §, 13.12. 937 §, khn mtö n:o 15).

Talousarvioehdotusta laatiessaan kaupunginhallitus oli todennut, että kaupunginvaltuustossa oli tehty määrärahojen merkitsemistä talousarvioon edellyttäviä aloitteita seuraavasti:

Vt Airola ym. ehdottivat v. 1964 tehdyssä aloitteessaan, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tutkimaan kansakoululaisten kesävirkistystä koskeva asia kokonaisuudessaan ja siihen liittyen sopivien kesäsiirtoloiden hankkiminen kaupungille. Kaupunginhallitus totesi, että kansakoululaisten kesäsiirtolatoiminnasta huolehtivat paikalliset opettajayhdistykset. Toiminta hoidettiin kaupungin tähän tarkoitukseen hankkimissa ja vuokraamissa kiinteistöissä kaupungin myöntämän avustuksen turvin ja sitä tultaisiin edelleen kehittämään paremmin nykyistä tarvetta vastaavaksi. Talousarvioon oli merkitty määräraha Ristiinan Kallioniemessä olevan kesäsiirtolan majoitustilojen lisäämiseksi.

Vt Valpas ym. tekivät v. 1964 aloitteen määrärahan varaamisesta vuosittaisiin talousarvioihin aikuisten ympärivuotisen uima-

koulun pitämiseksi kesäisin Uimastadionilla ja muina vuodenaikoina eri uimahalleissa vuorotellen. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli kaupungin uimaloissa, lähinnä Uimastadionilla ja Kumpulassa, järjestetty aikuisille uimakoulutoimintaa kesästä 1965 alkaen. Uimaopetusta oli toistaiseksi kuitenkin annettu vain kesäisin, koska opetustehtävien hoito paikallisin opettajavoimin oli ollut taloudellisesti edullisinta. Pirkkolan hallissa voitaneen sen valmistuttua järjestää ympärivuotista opetusta. Uimaopetusta varten oli talousarvioon varattu määräraha.

Vt Procopé ym. tekivät 19.4. aloitteen kurssin järjestämisestä kiireellisesti ruotsinkielisten apuhoitajien kouluttamista varten. Koska ruotsinkielisten apuhoitajien tarvetta esiintyi etupäässä Helsingin ympäristön ruotsinkielisissä kunnissa, joista myös suurin osa kurssilaisista tulisi olemaan kotoisin, ei kaupunginhallitus pitänyt ruotsinkielisten kurssien järjestämistä toistaiseksi tarkoituksenmukaisena, eikä sen vuoksi ollut ottanut sitä huomioon talousarvioehdotuksessaan. Kurssien järjestäminen kaupungin apuhoitajakoulussa olisi kuitenkin mahdollista. Yhden kurssin aiheuttamat lisäkustannukset ovat n. 40 000 mk. Asiaa tutkittaisiin ja kurssi järjestettäisiin heti, kun se kaupungin kannalta olisi tarkoituksenmukaista.

Asuntotuotantoa koskevissa aloitteissa tehtiin seuraavat esitykset: vt Kihlberg ym. ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin lainojen myöntämiseksi talousarvioon varattavasta erillisestä määrärahasta kaupungissa vakinaisesti asuville rintamamiehille sekä muille sosiaalisen tuen tarpeessa oleville henkilöille oman kodin hankkimista varten etupäässä valtion rahoittamista osaketaloista. Lainoja olisi myönnettävä enintään 10 % kokonaisrakennuskustannuksista 5 v:n ajaksi, korko ½ % yli säästöpankkien maksaman ylimmän talletuskoron ja muuten kaupunginhallituksen määräämillä ehdoilla.

Samaten tekivät vt Kihlberg ym. aloitteen 30 mmk:n määrärahan varaamisesta v:n 1968 talousarvioon ja tarvittaessa jatkuvasti vuosittain käytettäväksi kaupunginhallituksen harkinnan mukaan lainoiksi ensi sijassa rakennustoimintaa harjoittavien yhtymien ja poikkeuksellisesti yksityisten yrittäjien toimesta valtion avustuksella tai muuten rakennettavien asuintalojen rahoittamiseen säästöpankkien tai rahalaitosten kiinnelainoissa käytettävien korkoehtojen mukaisesti kauintaan 25 v:n kuoletusajoin.

Vt Vanhanen ym. ehdottivat aloitteessaan, että v:n 1968 talousarvioon varattaisiin asuntorakennustoimintaa varten vähintään 25 mmk.

Vt Hakulinen ym. ehdottivat aloitteessaan, että ne vähät asuntotontit, joita kaupungilla nykyisellä alueellaan oli käytettävissään, varattaisiin vuokra-asuntojen ja kunnallisten asuntoloiden rakentamiseen sekä että talousarvioon varattaisiin 5 mmk kunnallisten asuntoloiden rakentamiseen perheettömille.

Aloitteiden johdosta kaupunginhallitus totesi, ettei kaupungilla ollut mahdollisuuksia nykyisen taloudellisen tilanteen ja veroäyrin hinnan puitteissa ottaa hoitaakseen uusia tehtäviä, joihin tarvittaisiin huomattavasti varoja. Ei myöskään ollut tarkoituksenmukaista, että kaupunki myöntäisi sosiaalisen tuen tarpeessa oleville henkilöille sellaisia etuja, joita muissa kunnissa ei ole. Tällaisesta toimenpiteestä olisi seurauksena, että mainitun tuen tarpeessa oleva väestö siirtyisi muilta paikkakunnilta Helsingin alueelle. Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuuston v. 1966 (ks. s. 66) tekemä päätös sisälsi kaupungin omaa asuntotuotantoa koskevan kokonaisohjelman, johon sisältyi myös perheettömille tarkoitettujen asuntojen rakentaminen. Talousarvioehdotukseen työllisyyden turvaamiseksi merkityn määrärahan puitteissa kaupunginhallituksella oli mahdollisuus työllisyystilanteen sitä vaatiessa tukea asuntorakennustoimintaa.

Vt Hyvönen ym. tekivät 10.5. aloitteen 50 000 mk:n määrärahan varaamisesta Ilta-

opiskelijain liitolle jaettavaksi Helsingissä toimivien iltaoppikoulujen vaikeassa asemassa olevien helsinkiläisten opiskelijain lukukausimaksujen alentamista varten. Talousarviota laadittaessa oli jouduttu suhtautumaan kielteisesti useimpiin uusiin avustusmuotoihin ja toiminnan laajentamiseen, koska käytettävissä olevat varat eivät niihin riittäneet. Oppikoulutoiminnan ylläpitäminen kuului lähinnä valtion tehtäväpiiriin. Lisäksi jakavat iltaoppikoulut vuosittain vapaaoppilaspaikkoja ja alentavat lukukausimaksuja sosiaalisten seikkojen perusteella.

Vt Parviainen ym. ehdottivat 7.6. tekemässään aloitteessa määrärahan varaamista v:n 1968 talousarvioon ensisijaisesti Etelä-Haagan, Kannelmäen, Roihuvuoren, Tapaninvainion, Tapanilan ja Veräjämäen lastentarha- ja seimilaitosten sekä harkinnan mukaan myös muiden tarpeellisiksi katsottujen laitosten perustamista varten. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli talousarvioehdotukseen otettu määrärahat Etelä-Haagan, Kannelmäen ja Tapanilan laitosten rakentamista varten, lisäksi voitaisiin Kontulassa kansakoulujen käytöstä vapautuvia tiloja käyttää lastentarhatoiminnan laajentamiseen. Muiden lastentarhojen osalta ei vielä ollut olemassa toteuttamiskelpoisia suunnitelmia.

Vt Salomaa ym. tekivät 21.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin 1) syövän varhaisasteen toteamiseksi naisille suoritettavien joukkotutkimusten lisäämiseksi käsittämään vuosittain entistä useampia ikäryhmiä, 2) pienoisröntgenkuvausten järjestämiseksi 40—60-vuotiaille miehille määrävuosina tapahtuvien pienoisröntgenkuvausten väliaikoina mahdollisen keuhkosyövän toteamiseksi, 3) toipilasrahan maksamiseksi kaupungin varoista syöpään sairastuneille ja taloudellisen tuen antamiseksi vaikeassa asemassa oleville syöpäsairaille sekä 4) riittävän määrärahan varaamiseksi v:n 1968 talousarvioon mainittuja toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon oli vuosittain merkitty määräraha avustuksen myöntämiseksi Syöpäsäätiölle Helsingissä toimeenpantuja joukkotarkastuksia varten. Määrärahan suuruus oli 145 000 mk. Aloitteessa ehdotettuja muita toimenpiteitä tutkittaisiin kaupunginhallituksen toimesta.

Vt Ukkola ym. ehdottivat 6.9. tekemässään aloitteessa toimenpiteisiin ryhtymistä maauimalan rakentamiseksi Puistolaan Koudantien varrelle. Muiden tärkeämmiksi katsottavien investointien takia oli kaupungin v:ien 1968—1977 taloussuunnitelmaan voitu varata urheilu- ja ulkoilulaitosten rakentamiseen siksi vähän määrärahoja, ettei ehdotetun maauimalan rakentamiseen lähivuosina ollut mahdollisuuksia. Ehdotus otettaisiin kuitenkin huomioon maauimaloita koskevaa kokonaissuunnitelmaa laadittaessa.

Vt Ruohonen ym. ehdottivat 20.9. tekemässään aloitteessa, että talousarvioon varattaisiin kohtuulliseksi katsottava määräraha riittävän suuren alkoholistiparantolan perustamiseksi. Tähän tarkoitukseen olisi ensi sijassa käytettävä Alkoholiliikkeen kaupungille myöntämiä voittovaroja. Kaupunginhallitus totesi, että voittovaroista jaetaan kunnille 2.4 mk henkikirjoitettua asukasta kohden. Helsingin osuus on n. 1.3 mmk, josta puolet käytetään raittiustyöhön ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon sekä loput nuoriso- ja kansansivistystyöhön. Helsingissä oli rakenteilla yksityisen järjestön toimesta 100 hoitopaikkaa käsittävä alkoholistien hoitokoti. Kaupunki oli tukenut järjestön toimintaa myöntämällä sille tontin sekä pitkäaikaisen, halpakorkoisen rakennuslainan. Kaupungin taloussuunnitelmassa oli lisäksi otettu huomioon kahden uuden hoitokodin rakentaminen seuraavan kymmenvuotiskauden aikana. Tämän vuoksi ei talousarvioon ollut otettu aloitteessa esitettyä määrärahaa.

Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus oli esittänyt, etteivät vtt Airolan, Hakulisen, Haran, Hyvösen, Kihlbergin, Lei-

kolan, Parviaisen, Procopén, Ruohosen, Salomaan, Ukkolan, Valppaan ja Vanhasen aloitteet antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin (khn mtö n:o 15).

Talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1967 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Menot

Varsinaiset menot

		v. 1968 mk	mk
01	Yleinen kunnallishallinto	21 556 934	+ 2 086 390
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	33 931 334	+ 3 206 041
03	Terveydenhoito	17 374 885	+ 1 912 593
04	Sairaanhoito	127 492 137	+ 12 845 360
05	Sosiaaliset tehtävät	129 855 012	+ 11 361 026
06	Opetustoimi	70 929 311	+ 6 124 558
07	Sivistystoimi	31 437 755	+ 7 660 924
08	Yleiset työt	76 629 703	+ 7 138 875
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	34 516 384	+ 3 528 451
10	Satamalaitos	37 840 331	+ 2 136 299
11	Sähkölaitos	118 250 000	+ 16 750 000
11	Vesilaitos	35 890 000	+ 3 170 000
11	Kaasulaitos	22 915 400	+ 485 200
11	Liikennelaitos	87 978 000	+ 6 728 000
11	Puutavara- ja polttoainetoimisto	8 191 750	— 1 156 250
12	Teurastamolaitos	3 699 819	+ 364 129
12	Elintarvikekeskus	7 473 578	+ 20 406
12	Keskuspesula	3 940 438	+ 224 488
12	Tietojenkäsittelykeskus	2 483 841	+ 154 207
13	Kunnallisverojen poistot	5 850 200	+ 850 200
13	Muut rahoitusmenot	71 759 265	— 15 123 393
	Yhteensä	949 996 077	+ 86 747 147

Pääomamenot

14	Pääomamenot	322 862 614	+ 12 038 335
	Kaikkiaan	1 272 858 691	+ 98 785 482

Tulot

Varsinaiset tulot

			v. 1968 mk		mk
01	Yleinen kunnallishallinto	.....	936 400	+	25 700
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	.....	7 677 007	—	1 739 019
03	Terveydenhoito	.....	2 387 455	+	372 096
04	Sairaanhoito	.....	35 805 267	+	3 344 457
05	Sosiaaliset tehtävät	.....	25 265 329	+	3 484 498
06	Opetustoimi	.....	18 325 390	+	3 197 251
07	Sivistystoimi	.....	4 861 723	+	1 189 637
08	Yleiset työt	.....	27 809 347	+	3 220 088
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	.....	44 765 953	+	6 173 330
10	Satamalaitos	.....	39 270 000	+	1 570 000
11	Sähkölaitos	.....	138 010 000	+	11 780 000
11	Vesilaitos	.....	38 100 000	+	2 125 000
11	Kaasulaitos	.....	21 287 700	—	274 280
11	Liikennelaitos	.....	71 730 000	—	2 495 000
11	Puutavara- ja polttoainetoimisto	.....	8 222 500	—	1 154 500
12	Teurastamolaitos	.....	3 687 000	+	651 000
12	Elintarvikekeskus	.....	7 316 000	—	231 000
12	Keskuspesula	.....	4 015 808	+	153 518
12	Tietojenkäsittelykeskus	.....	2 550 500	+	261 900
13	Kunnallisverot	.....	532 095 261	+	58 402 209
13	Muut rahoitustulot	.....	144 930 611	—	26 572 106
		Yhteensä	1 179 049 251	+	95 950 684

Pääomatulot

14	Pääomatulot	.....	93 809 440	+	19 021 060
		Kaikkiaan	1 272 858 691	+	114 971 744

Selvityksen antaminen kaupunginvaltuustolle kaupungin kunnallistalouden kokonaistilasta. Vt Jokinen ym. tekivät 20.9. aloitteen, jossa mm. mainittiin seuraavaa: Rahamarkkinoiden kiristymisestä huolimatta esiintyy kaupunki entistä suurempana lainanantajana, vaikka kaupungin oma rahoitustarve on suuresti lisääntynyt ja mm. heikentynyt työllisyystilanne asettaa kunnallistaloudelle ja sen hoidolle yhä suurempia vaatimuksia. Kaupungin v:n 1966 tilinpäätöksestä ilmenee, että antolainan määrä oli 164.7 mmk. Tämä määrä oli v:sta 1963 noussut 50 mmk:lla, mutta ottolainaus vain 37 mmk:lla. Kertomusvuoden talousarvioon on korkomenoja varten merkitty 9.3 mmk ja lainojen lyhennykseen 11.8 mmk, mutta uusien lainojen saantiin oli merkitty 20 mmk,

josta huomattava osa tiettävästi jää saamatta. Korkojen ja kuoletusten vuotuiset määrät tulevat lähivuosina ilmeisesti nousemaan uusia lainoja suuremmaksi. Vuoden 1966 tilinpäätöksen mukaan olivat kaupungin kotimaiset talletukset 208.2 mmk, näistä suurin osa on sijoitettuna eräisiin rahalaitoksiin, joista kaupunki myös jatkuvasti ottaa lainoja mm. asuntorakennustoimintaa varten. Tällainen sijoitustoiminta ei ilmeisesti ole kaupungin edun mukaista. Aloitteentekijäin mielestä olisi tarpeen, että valtuutetuille ennen talousarvion hyväksymistä annettaisiin vuosittain erillinen yhteenveto kunnallistalouden kokonaistilasta. Asia olisi saatava valtuuston käsiteltäväksi ennen v:n 1968 talousarvion käsittelemistä. Rahatoimisto mainitsi, että aloitteessa mainitut talletukset olivat kaupungin tilapäisiä kassavaroja, jotka edellisissä talousarvioissa oli osoitettu määrättyihin tarkoituksiin ja olivat siirtomäärärahoina siirtyneet seuraavaan vuoteen alkuperäiseen tarkoitukseensa käytettäviksi. Siirtomäärärahat olivat v:n 1966 lopussa 235.5 mmk sekä talletukset ja käteisvarat 223 mmk, joten kaupungilla ei ollut ylimääräisiä varoja sijoitettavana. Kaupunginhallitus totesi, että kokonaistalouden kehittymistä ja taloudenhoitoa koskevaa tietoutta sisältyi vuosittain talousarvioihin, tilinpäätöskertomuksiin sekä vuositilintarkastajien ja revisioviraston kertomuksiin, jotka kaikki jaetaan valtuutetuille. Joka toinen vuosi julkaistaan kymmenvuotissuunnitelma, jonka yhtenä päätarkoituksena on information antaminen kunnallisille luottamushenkilöille ja kuntalaisille. Lisäksi kaupunginhallitus oli järjestänyt ja sen tarkoituksena oli edelleenkin järjestää kaupungin taloutta koskevia tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia kaupunginvaltuuston jäsenille. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli tutkia talousarvion sekä tilinpäätöstaseiden ja -kertomusten rakennetta siinä mielessä, että ne saataisiin helpommin luettaviksi. Kaupungin harjoittama anto- ja ottolainaus tapahtui talousarvion puitteissa ja kaupunginvaltuuston päätösten perusteella. Sijoitustoiminta sen sijaan kuului kaupunginhallituksen ohjesäännön perusteella kaupunginjohtajan toimivaltaan ja oli kaupungin taloudenhoitoon liittyvä jokapäiväinen tehtävä. Antolainaustoiminta rakentui sille periaatteelle, että kaupunki lainojen muodossa tukee investointitoimintaa sellaisilla aloilla, jotka liittyvät kaupungin omaan toimintaan ja täydentävät sitä. Nämä investoinnit kohdistuvat usein tarpeisiin, jotka kaupungin olisi ennemmin tai myöhemmin pitänyt itse tyydyttää. Lainoja myönnettäessä oli sijoituksen tarkoituksenmukaisuus ja taloudellisuus harkittava kussakin tapauksessa erikseen. Anto- ja ottolainausta ei myöskään voi verrata toisiinsa, sillä ottolainoja ei oteta edelleen lainattaviksi, vaan kaupungin omien investointien rahoittamista varten. Kassavarojen määrä vastaa n. 2 kk:n menojen määrää. Kaupunginhallitus katsoi, että kaupungin kokonaistalouden tila oli hyvä, vaikka tapahtunut devalvointi uhkasikin veroäyrin nykyistä hintaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (8.11. 846 §).

12. Muut asiat

Kansalaisoikeudet. Kaupunginvaltuusto antoi kertomusvuonna lausuntonsa 44 anomuksesta, jotka koskivat Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä yhteensä 62 henkilölle. Anomukset koskivat neljää Brasilian kansalaista, kahta Englannin kansalaista, yhtä Espanjan kansalaista, yhtä Israelin kansalaista, neljää Itävallan kansalaista, yhtä Jordanian kansalaista, yhtä Kanadan kansalaista, 18 kansalaisuutta vailla olevaa,

seitsemää Neuvostoliiton kansalaista, yhtä ent. Norjan kansalaista, kolmea Pakistanin kansalaista, yhtä Puolan kansalaista, kuutta Ruotsin kansalaista, yhtä Saksan kansalaista, seitsemää Saksan liittotasavallan kansalaista, yhtä Sveitsin kansalaista, yhtä Tanskan kansalaista, yhtä USA:n kansalaista ja yhtä ent. Venäjän kansalaista (11.1. 18 §, 25.1. 52 §, 8.3. 186 §, 22.3. 235 §, 5.4. 276 §, 24.5. 407 §, 7.6. 445 §, 21.6. 510 §, 6.9. 619 §, 4.10. 732 §, 18.10. 766 §, 8.11. 815 §, 29.11. 881 §, 13.12. 913 §, 20.12. 943 §).

Väkijuomamyymäläin perustamista koskevassa Alkoholiliike Oy:n hallintoneuvostolle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa täydellisen väkijuomamyymälän avaamista Vartiokylän alueella, Herttoniemessä, Maunula — Pakilan alueella ja Etelä-Kaarelassa sillä ehdolla, että mainittuja väkijuomamyymälöitä ei sijoiteta kirkkojen eikä koulujen välittömään läheisyyteen ja että kaupunginhallitukselta pyydetään lausunto kunkin myymälän lopullisesta tarkemmasta sijoituspaikasta. Lisäksi valtuusto ilmoitti puoltavansa Töölön torin varrella sijaitsevan olutmyymälän muuttamista olut- ja viinimyymäläksi. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen kussakin yksityistapauksessa em. ohjelman puitteissa ja hankittuaan kulloinkin raittiuslautakunnan sekä väkijuomaliikkeen kunnallisen tarkastajan lausunnot antamaan Alkoholiliike Oy:n hallintoneuvostolle lausuntonsa ko. väkijuomamyymäläin tarkemmista sijoituspaikoista (5.4. 286 §).

Väkijuomien anniskeluoikeudet. Kaupunginvaltuusto päätti yhtyä Alkoholiliike Oy:n hallintoneuvostolle anniskeluoikeuksista annettavassa lausunnossaan anniskelukomitean lausuntoon ja kaupunginhallituksen mietinnön n:o 6 liitteenä olevassa taulukossa olevaan komitean ehdotukseen anniskelukaudeksi 1968—1970 sarakkeen 6 mukaisesti muutoin, paitsi että Kaaren Baarille puollettiin B 1-anniskeluoikeuksien myöntämistä. Samalla valtuusto ilmoitti olevansa sitä mieltä, ettei ravintolan siirtyessä entisen sijoituspaikkansa läheisyydessä olevaan ja entistä tasoa vastaavaan tai parempaan huoneistoon uuden lausunnon hankkiminen kaupunginvaltuustolta tällaisesta muutoksesta samana anniskelukautena ollut tarpeellista (18.10. 777 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti Alkoholiliike Oy:n hallintoneuvostolle annettavassa lausunnossaan puoltaa seuraavien anniskeluoikeuksien myöntämistä: B 2-anniskeluoikeuksia Ravintola Messenius Oy:lle talossa Messeniuksenkatu 7 sijaitsevaa ravintolaa varten (8.2. 121 §); B 1-anniskeluoikeuksia ravintol. Veikko Penttiselle talossa Hietalahdenkatu 4 sijaitsevaa Nautilus Grilliä varten (8.2. 122 §); B 2-anniskeluoikeuksia Karl Fazerin Konditoria Oy:lle talossa Keskuskatu 6 sijaitsevaa Fazerin ravintolaa varten (22.2. 166 §); B 1-anniskeluoikeuksia Helsingin Osuuskaupalle Vuosaareen perustettavaa HOK ravintola n:o 4 -nimistä ravintolaa varten (22.2. 167 §); C-anniskeluoikeuksia Kahvila Oy Pohjantuulelle talossa Fredrikinkatu 48 sijaitsevaa ravintolaa varten (7.6. 456 §); B 2-anniskeluoikeuksia Solnan Grilli, Erkko Kivikoski Kommandiittiyhtiölle talossa Solnantie 26 sijaitsevaa Solnan Grilli -nimistä ravintolaa varten (7.6. 457 §); Herkku-Kokki Oy:lle myönnettyjen B 1-anniskeluoikeuksien siirtämistä talossa Fredrikinkatu 63 sijaitsevasta ravintolasta taloon Töölönkatu 27 perustettuun uuteen ravintolaan sekä kuluvaksi anniskelukaudeksi että 1.1.1968 alkavaksi anniskelukaudeksi (18.10. 776 §). Sen sijaan kaupunginvaltuusto vastusti C -anniskeluoikeuksien myöntämistä Anira Oy:lle talossa Lönnrotinkatu 11 sijaitsevaa ravintolaa varten (8.2. 120 §).

Elinkeinon harjoittamista koskevat anomukset. Kaupunginvaltuusto päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa puoltavansa Superbum Oy:n anomusta saada harjoittaa postimerkkien huutokauppaliikettä (8.11. 818 §).

Sen sijaan kaupunginvaltuusto päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa vastustavansa kuuden kansalaisluottamusta vailla olevan henkilön elinkeinolupaanomusta, jotka tarkoittivat konepaja-alan asennusliikettä, verhoiluliikettä, puusepänliikettä, kirjapainoliikettä ja maalausliikettä (11.1. 19 §, 19.4. 304, 305 §, 6.9. 620 §, 8.11. 817 §).

Ulkomaalaisen oikeus omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraaviin anomuksiin suostumiseen nähden: os. pääll. Kristian Blechingbergin anomus saada omistaa ja hallita äidiltään Gunvor Tuomalalta lahjoituksena saamaansa 1/4 Lauttasaaren korttelissa n:o 31124 sijaitsevasta tontista n:o 2 (8.2. 110 §); Paul Blomkvistin anomus saada omistaa ja hallita osittain lakiosana edesmenneen äitinsä jälkeen saamaansa ja osittain isältään ostamaansa osaa Vähä-Huopalahden kylässä sijaitsevasta tilasta RN:o 2^{628} (22.2. 152 §); opiskelija Jennifer Alexanderin anomus saada omistaa ja hallita vanhemmiltaan Norman ja Juanita Alexanderilta lahjoituksena saamaansa 1/10 Lauttasaaren korttelissa n:o 31124 sijaitsevasta tontista n:o 3. Meklari Norman Alexanderin ja hänen vaimonsa Juanita Alexanderin anomus, että heidän alaikäiset lapsensa Katherine, Gillian, John ja Margot Alexander saisivat omistaa ja hallita kukin erikseen lahjoituksena saamaansa 1/10 Lauttasaaren korttelissa n:o 31124 sijaitsevasta tontista n:o 3 (10.5. 369 §); asianajaja Lawrence Meadleyn ja hänen vaimonsa Kitty Meadleyn anomus, että heidän alaikäiset lapsensa Marilyn ja Richard Meadley saisivat omistaa ja hallita vanhemmiltaan kumpikin erikseen saamaansa 1/6 Lauttasaaren korttelissa n:o 31124 sijaitsevasta tontista n:o 3 ja 1/3 Lauttasaaressa sijaitsevasta tilasta TK. 31138 T. 2+5 RN:o 1^{609}. Opiskelija Adrian Meadleyn anomus saada omistaa ja hallita vanhemmiltaan Lawrence ja Kitty Meadleyltä lahjoituksena saamiaan 1/6 Lauttasaaren korttelissa n:o 31124 sijaitsevasta tontista n:o 3 ja 1/3 tilasta TK. 31138 T. 2+5 RN:o 1^{609} (10.5. 370 §); Shell Oy:n anomus saada omistaa ja hallita Gunvor Tuomalalta vuokraamaansa, Lauttasaaren korttelissa n:o 31111 olevaa tonttia n:o 3 ja Saga Hellsteniltä ym. ostamaansa Tapanilan korttelissa n:o 39126 olevaa tonttia n:o 15 huoltoasematoiminnan harjoittamista varten (22.3. 239 §, 18.10. 785 §); Hans Palsbo Oy:n anomus saada omistaa ja hallita kaupungilta teollisuustarkoituksiin vuokraamansa Herttoniemi-nimiseen tilaan RN:o 5^{33} kuuluvaa n. 2 150 m^2:n suuruista aluetta, joka vastaa Vartiokylän korttelissa n:o 45192 olevaa tonttia n:o 20 (18.10. 784 §); Suomen Petrooli Oy:n anomus saada omistaa ja hallita Tal-Ho-La Oy -nimiseltä yhtiöltä ostamiaan Kiinteistö Oy VPK:n talo -nimisen yhtiön osakkeita n:o 3446—3490, jotka oikeuttavat huoneiston n:o 3a hallintaan talossa Lönnrotinkatu 25 sekä Neuvotteleva Insinööritoimisto Consulting Oy:ltä ostamiaan em. yhtiön osakkeita n:o 3221—3445, jotka oikeuttavat huoneistojen n:o 1—3 hallintaan talossa Lönnrotinkatu 25 (5.4. 279 §, 19.4. 310 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan, ettei kaupunginvaltuustolla ollut huomauttamista Esso Oy:n anomukseen saada omistaa ja hallita Lauttasaaren korttelissa n:o 31039 olevaa tonttia n:o 1, mutta ettei kaupunginvaltuusto katsonut voivansa puoltaa tilaa Storåkern n:o 14 RN:o 1^{104} Pukinmäen yksinäistaloa n:o 1 koskevaa anomusta, koska tila sijaitsee Pukinmäen asemakaavaehdotuksen mukaisella katualueella (25.1. 53 §).

Ampuma-aseiden kaupan harjoittaminen ja vastuunalaisten hoitajien hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista siihen, että seuraavat toiminimet saavat harjoittaa am-

puma-aseiden ja -tarvikkeiden kauppaa ja että näiden myymälöiden vastuunalaiset hoitajat hyväksytään ehdotuksen mukaisesti: Finn-Trap Oy (22.2. 150 §) ja Ultramar Company Oy (10.5. 352 §).

Lautakuntien, johtokuntien ym. jäsenten vaali, ks. kunnalliskalenteri asianomaisen nimen kohdalta.

Verolautakunnan ja tutkijalautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen toim. hoit. Martta Kotilaisen tilalle valittiin fil. maist. Anna Liuksela v:n 1969 lopussa päättyväksi toimikaudeksi (6.9. 616,617 §).

Kiinteistölautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen valtiot. maist. Jaakko Itälän tilalle valittiin oik.tiet. kand. Antti Seppälä kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (24.5. 404 §).

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Kaupunginvaltuusto valitsi seitsemälle oppikoululle vanhempainneuvostot toimikaudeksi 1.1.1967—31.12.1968 (11.1. 28, 29 §, 5.4. 288 §, 20.9. 702, 703 §, 18.10. 774 §, 15.11. 858 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti valita eräiden oppikoulujen vanhempainneuvostojen eronneiden tai edesmenneiden jäsenten tilalle uudet jäsenet 31.12.1968 päättyväksi toimikaudeksi (11.1. 27 §, 19.4. 322 §, 6.9. 636, 637 §, 4.10. 736 §, 8.11. 823 §).

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1967 kaupunginjohtajana ylipormestari Lauri Aho sekä apulaiskaupunginjohtajina kiinteistöjohtaja Juho Kivistö 10.4. saakka ja sen jälkeen varat. Aatto Väyrynen, sairaalatoimenjohtaja varat. Eino Uski, teollisuustoimenjohtaja dipl.ins. Hjalmar Krogius, opetus- ja sivistystoimenjohtaja fil.maist. Aarre Loimaranta, rakennustoimenjohtaja valtiot.kand. Veikko Järvinen, henkilöasiain- ja sosiaalitoimenjohtaja prof. Pentti Kalaja sekä kaupunginvaltuuston valitsemina jäseninä joht. Arne Berner, pankinjoht. Eero Harkia, valtiot.tri Raimo Ilaskivi, kunnallisasiain siht. Martti Jokinen, toimits. Aulis Leppänen, sos.pääll. Aarne Leskinen, joht. Veikko Loppi, rva Hellä Meltti, kouluneuvos Jussi Saukkonen, pankinjoht. Erik Witting ja toimitussiht. Eila Vuokko (9.3. 735 §).

Kaupunginkanslia. Kaupunginsihteerinä toimi varat. Sulo Hellevaara, apulaiskaupunginsihteereinä varatuomarit Olavi Kaattari, Tauno Lehtinen, Pekka Lehtonen, Yrjö Salo, Harri Sormanen, Kurt Söderholm ja Veikko Viherluoto, talousarviopäällikkönä varat. Erkki Linturi, koulutuspäällikkönä valtiot. maist. Urpo Ryönänkoski, tiedotuspäällikkönä fil.maist. Bengt Broms, kunnanasiamiehenä varat. Antti Varhimo ja ylikielenkääntäjänä fil.maist. Eric Blom. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuuluivat lisäksi apulaistalousarviopäällikkö, tutkimussihteeri, tiedotussihteeri, taideasiainsihteeri, kolme kansliasihteeriä, apulaiskunnanasiamies, kaksi kielenkääntäjää, kanslianotaari, kirjanpitäjä, ylikirjaaja, seitsemän kanslistia, kaksi kirjaajaa, apulaiskirjanpitäjä, 17 toimistoapulaista, lääkärintodistusten tarkastaja, puhelinvaihteenhoitaja, ylivahtimestari, neljä puhelunvälittäjää, viisi vahtimestaria, viisi autonkuljettajavahtimestaria ja 17 lähettiä. Laskentapäällikön ja tiedotussihteerin virat sekä kolme toimistoapulaisen virkaa olivat avoinna.

Kaupunginhallituksen asiamiestoimiston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginlakimies lakit. lis. Seppo Ojala, kaupunginasiamies varat. Jarl-Erik Kuhlefelt, apulaiskaupunginasiamies oik.tiet. tri Kaarle Makkonen, asiamies varat. Pekka Sormunen, vesioikeusasiamies lainopin kand. Orjo Marttila, viisi lainoppinutta avustajaa, konttoripäällikkö, kirjaaja, kanslisti, viisi toimistoapulaista, vahtimestari ja lähetti. Kaksi asiamiehen ja kaksi lainoppineen avustajan virkaa olivat avoinna.

Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 50 ja sen yleisjaostolla 54 kokousta.

Pöytäkirjojen yhteenlaskettu pykäläluku oli 7 718, siitä kaupunginhallituksen yleisten kokousten 3 580 ja sen yleisjaoston 4 138, mistä verotusasioita koskevia 1 477.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Seuraavat virat päätettiin täyttää niitä haettavaksi julistamatta: 24. pl:aan kuuluvan kustannustutkijan virkaan tp. kust.tutk. Veikko Pellikka, kahteen 15. pl:aan kuuluvaan laskentatarkkaajan virkaan tp. laskentatarkk. Eva Grönstrand ja Hellin Heino 1.1.1968 lukien tavanmukaisilla ehdoilla sekä 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan tp. toim.apul. Selma Pösö samasta ajankohdasta lukien (yjsto 28.11. 7377 §).

Kahteen 15. pl:n laskentatarkkaajan virkaan valittiin valtiot. yo. Kaj Enström ja valtiot. maist. Kyösti Kauppinen kaupunginreviisorin määräämästä ajankohdasta lukien tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 31.10. 7172 §).

Vakinaisia virkoja varten talousarvioon merkitystä määrärahasta päätettiin siirtää nimikkeelle Tilapäiset virat 18 642 mk tp. apulaisreviisorin palkkaamista varten (yjsto 10.1. 5076 §).

Laskentatarkkaajille Ritva Savolaiselle ja Anna Heiskaselle päätettiin myöntää heidän anomansa ero virastaan vastaavasti 1.9.1967 ja 5.1.1968 lukien (yjsto 8.8. 6546 §, 12.12. 7490 §).

Kassantarkastukset. Merkittiin tiedoksi revisioviraston ilmoitukset v:n 1966 ja kertomusvuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen kassantarkastuksista (22.3. 870 §, 8.6. 1729 §, 31.8. 2369 §, 23.11. 3169 §).

Vuositilintarkastajien ilmoitus jakautumisestaan jaostoihin päätettiin toimittaa tiedoksi kaikille kaupungin hallintoelimille sekä virastoille ja laitoksille. Samalla näitä kehotettiin toimimaan tilintarkastajien esittämien toivomusten mukaisesti (9.2. 418 §).

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiestoimisto

Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokoukset. Kaupunginhallitus päätti kertomusvuoden aikana kokoontua varsinaisiin kokouksiinsa torstaisin klo 15 ja ylimääräisiin kokouksiin tarvittaessa, yleisjaosto kokoontui tiistaisin klo 14.30 ja veroasiain käsittelyä varten tarvittaessa perjantaisin klo 9, puutavara- ja polttoainejaosto sekä keskuspesulajaosto kokoontui tarvittaessa. Sanomalehdissä ja maistraatin ilmoitustaululla päätettiin kuuluttaa kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokousajoista samoin kuin siitä, että kokouksessa kulloinkin laadittu pöytäkirja pidetään kokousta seuraavana kahdeksantena päivänä sekä kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien ja kaupunginsihteerin päätösluettelot lauantaisin kaupunginkansliassa yleisesti nähtävinä (12.1. 86 §).

Pääsiäistä edeltävällä viikolla päätettiin kokous pitää keskiviikkona 22.3. klo 9 ja kesä-elokuun aikana seuraavasti: 1., 8., 14., 22. ja29.6., 6.7., 10., 17., 24. ja 31.8. (26.1. 258 §, 5.5. 1306 §, 6.7. 2040 §); helatorstaiviikolla päätettiin kokous pitää klo 9.30. 18.5. klo 13, 14.6. klo 14 ja 22.6. klo 10 (13.4. 1085 §, 11.5. 1380 §).

Kaupunginhallitus päätti kokoontua varsinaisiin kokouksiinsa v:n 1968 aikana samoin kuin v. 1967. Kokouksista päätettiin myös kuuluttaa samoin kuin kertomusvuonnakin kuitenkin siten, että kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien ja kaupunginsihteerin päätösluettelot pidettäisiin nähtävinä kaupunginkansliassa perjantaisin. Kaupungin hallintoelimiä kehotettiin järjestämään kokousaikansa siten, etteivät kokoukset satu samaan aikaan kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokousten kanssa (21.12. 3474 §).

Vakuusasiakirjojen tarkistus. Vtt Berner ja Väyrynen valittiin kertomusvuodeksi tarkastamaan vähintään kahdesti rahatoimiston hallussa olevat arvopaperit ja vakuudet sekä kaupunginhallituksen hallussa olevat vakuusasiakirjat. Kokoonkutsujaksi määrättiin vt Berner. Myöhemmin valittiin vt Vuokko va-

kuusasiakirjain tarkastajaksi vt Väyrysen tilalle (12.1. 92 §, 22.6. 1901 §).

Rahatoimiston varojen hoidon valvonta. Vtt Meltti ja Witting valittiin rahatoimiston varojen hoidon tarkastajiksi kertomusvuodeksi. Tänä aikana oli rahatoimiston kassojen tarkastus suoritettava vähintään kerran. Kokoonkutsujaksi määrättiin vt Witting (12.1. 91 §).

Kaupungin eri hallintoelimiin määrättiin kaupunginhallituksen edustajat seuraavasti: henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palkkalautakuntaan, huoltolautakuntaan ja lastensuojelulautakuntaan; sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja terveydenhoitolautakuntaan sekä sairaalalautakuntaan ja sen jaostoon; opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja urheilu- ja ulkoilulautakuntaan, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, ammattioppilaitosten johtokuntaan sekä ammattioppilaslautakuntaan; kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja kiinteistölautakuntaan ja sen jaostoihin sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja sen jaostoon; rakennustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja yleisten töiden lautakuntaan, teurastamolaitoksen lautakuntaan ja elintarvikekeskuksen lautakuntaan; teollisuustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja liikennelaitoksen lautakuntaan ja sen jaostoon, satamalautakuntaan, teollisuuslaitosten lautakuntaan sekä vesilautakuntaan; jäsen Berner palolautakuntaan ja väestönsuojelulautakuntaan; jäsen Harkia oikeusapulautakuntaan; jäsen Ilaskivi huoltolautakunnan hallintojaostoon, huoltolaitosten johtokuntaan ja nuorisotyölautakuntaan; jäsen Jokinen päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuoltojaostoon sekä raittiuslautakuntaan; jäsen Leppänen lastensuojelulautakunnan suojelukasvatusjaostoon ja väestöasiainjaostoon, lastentarhain lautakuntaan sekä tielautakuntaan; jäsen Loppi lastensuojelulautakunnan lastenhuoltojaostoon ja musiikkilautakuntaan; jäsen Meltti museolautakuntaan; jäsen Saukkonen Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan, suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan sekä kirjastolautakuntaan; jäsen Witting ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan; jäsen Vuokko lastensuojelulautakunnan elatusapujaostoon, vajaamielishuoltojaostoon, lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokuntaan sekä kotitalouslautakuntaan; jäsen Väyrynen huoltolautakunnan omaisuus- ja holhousjaostoon, työtupien johtokuntaan sekä asutuslautakuntaan (12.1. 89 §). Myöhemmin valittiin jäsen Väyrysen tilalle työtupien johtokuntaan jäsen Leppänen sekä huoltolautakunnan omaisuus- ja holhousjaostoon jäsen Vuokko (28.9. 2 623 §).

Kaupunginhallituksen diaariin merkittyjen, vielä ratkaisemattomien asiain luettelot tarkastettiin (6.7. 2038 §, yjsto 10.1. 5086 §).

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti, että kertomusvuoden aikana kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajana kulloinkin saapuvilla oleva virassa vanhin apulaiskaupunginjohtaja, kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena rakennustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja, sairaalatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja, teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja, opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja, rakennustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena teollisuustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja ja henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtaja. Myöhemmin päätettiin, että apul.kaup.joht. Krogius toimii kertomusvuoden aikana apulaiskaupunginjohtajien Uskin ja Loimarannan sijaisena,

mikäli he kumpikin ovat estyneitä hoitamaan virkaansa (12.1. 85 §, 27.4. 1201 §).

Apulaiskaupunginjohtaja Juho Kivistön sairauslomaa ja hänen sijaisensa valitsemista koskeva kaupunginvaltuuston 22.2. tekemä päätös päätettiin panna täytäntöön mahdollisista valituksista huolimatta (23.2. 575 §, 14.9. 2501 §).

Ylipormestarin ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomat vahvistettiin ja ylipormestari Aholle ja apul.kaup.joht. Eino Uskille myönnettiin palkallista virkavapautta edustustarkoituksessa ulkomaille tehtäviä matkoja varten (5.5. 1305 §, 6.4. 1010 §, 28.12. 3542 §, 13.4. 1083 §, 14.6. 1861 §, 16.11. 3096 §).

Merkittiin, että apul.kaup.joht. Juho Kivistö oli kuollut 10.4. Puheenjohtaja lausui muistosanat poismenon johdosta ja vainajan muistoa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella (13.4. 1049 §). Kaupunginhallituksen puolesta päätettiin hänen hautajaistilaisuudessaan laskea seppele ja hänen omaisilleen lähettää kukkalaite. Vainajan tyttärelle Aili Kivistölle päätettiin suorittaa korvauksena apul.kaup.joht. Kivistön käyttämättä jääneistä vuosilomista yht. 8 516 mk (yjsto 11.4. 5718, 5719 §, 18.4. 5776 §). Samaten päätettiin kaupunginvaltuuston II varapuh.joht. Leo Backmanin hautajaistilaisuudessa laskea kaupungin puolesta seppele (yjsto 24.1. 5178 §, 31.1. 5224 §).

Kaupunginhallitus päätti maalauttaa edesmenneen apul.kaup.joht. Kivistön muotokuvan, jonka saisi tehtäväkseen joku yleisjaoston sopivaksi katsoma taiteilija (28.12. 3543 §).

Kaupunginjohtajan virka ja apulaiskaupunginjohtaja Kivistön kuoleman johdosta avoimeksi tullut apulaiskaupunginjohtajan virka päätettiin julistaa haettavaksi erilliskuulutuksin laissa määrätyin hakuajoin (25.5. 1546 §, 28.12. 3535 §).

Kaupunginkansliaan päätettiin palkata seuraavat viranhaltijat: 28. pl:n kansliasihteerin virkaan varat. Simo Somiska (2.3. 664 §, 5.10. 2688 §, yjsto 21.3. 5573 §); 27. pl:n tiedotussihteerin virkaan fil.kand. Mirja Lappi-Seppälä, 25. pl:n kielenkääntäjän virkaan varanot. Gunnar Sundqvist, kolmeen 11. pl:n kanslistin virkaan Margit Holmström, Sinikka Laakso ja Tellervo Lehtinen (yjsto 27.6. 6327 §, 4.7. 6395 §, 19.9. 6810 §, 24.10. 7081 §, 4.12. 7444 §); 13. pl:n kanslistin virkaan Solveig Rosengård (yjsto 3.1. 5021 §, 7.2. 5295 §, 22.8. 6648 §); kahteen 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan merkon. Sinikka Laakso 1.7. lukien ja Lea Laukkanen 1.1.1968 lukien (yjsto 6.6. 6172 §, 12.12. 7503 §); 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan Elli Toukonen ajaksi 18.10.—31.12. ja Maija-Liisa Suhonen ajaksi 1.4.1967—31.3.1968; 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan Mirja Jaaramo ajaksi 18.10.1967—17.4.1968, Karin Jerrman ja Pirjo Lindberg ajaksi 1.4.1967—31.3.1968 kaikki 8. pl:n peruspalkkaa vastaavalla palkalla (yjsto 21.3. 5575 §, 26.9. 6854, 6855 §); 11. pl:n autonkuljettajavahtimestarin virkaan sitä 1.2. lukien viransijaisena hoitanut Bruno Pettersson 1.1. 1968 lukien (yjsto 17.1. 5138 §, 22.8. 6650 §, 27.12. 7595 §); 11. pl:n autonkuljettajavahtimestarin virkaan Bo Högberg ja Juha Salo 1.2. lukien ja Veikko Vermilä 2.2. lukien (yjsto 17.1. 5137 §, 22.8. 6649 §); 10. pl:n vahtimestarin virkaan Helge Svärd (yjsto 28.11. 7376 §). 14. pl:aan kuuluva Kallion virastotalon tp. postikeskuksen hoitajan virka päätettiin täyttää sitä haettavaksi julistamatta (yjsto 25.4. 5835 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin heidän anomansa ero virastaan: 8. pl:n toim.apul. Pirjo Lindbergille 1.1.1968 lukien (yjsto 19.12. 7541 §) ja vahtimest. Kari Brandersille 1.5. lukien (yjsto 25.4. 5 836 §.)

Kaupunginsihteerin ilmoitus kaupunginkansliassa aikana 1.1.—30.6. suoritetuista lisä- ja ylitöistä merkittiin tiedoksi (yjsto 23.5. 6032 §, 15.8. 6588 §).

Eräät kaupunginkanslian viranhaltijat oikeutettiin suorittamaan ylitöitä 200 tunnin enimmäismäärän ylittäen (yjsto 14.2. 5236 §, 14.11. 7275 §).

Eräille kaupunginkanslian vahtimestareille päätettiin hankkia virkapuku, päällystakki ym. (yjsto 24.1. 5179 §, 11.4. 5725 §, 23.5. 6035 §, 20.6. 6284 §).

Yleisjaosto määräsi ne viranhaltijat, jotka kertomusvuoden ja v:n 1968 aikana saavat hyväksyä kaupunginkanslian toiminnasta aiheutuvat ja sen johtosäännön 2 §:n 13)—15) kohdissa tarkoitetut laskut sekä ne laskut, jotka kaupunginkanslialla on oikeus yleisjaoston puolesta hyväksyä. Samalla määrättiin ne henkilöt, joilla vastaavana aikana on oikeus kuitata kaupunginkansliaan saapuva arvoposti (yjsto 3.1. 5009 §, 27.12. 7596 §).

Kaupunginkanslian henkilöautojen hoidosta huolehtiville viranhaltijoille päätettiin suorittaa autonhuoltopalkkiona 91.20 mk/kk toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään: autonkuljettaja-vahtimestareille Nils Grönholmille, Bo Högbergille, Juha Salolle ja vahtimest. Kari Brandersille 1.1. lukien ja autonkuljettaja-vahtimestareille Veikko Vermilälle 2.2. lukien sekä Bruno Petterssonille 1.2. lukien (yjsto 17.1. 5139 §).

Henkilöautojen ja henkilöpakettiautojen hoidosta huolehtiville vahtimestareille ja autonkuljettaja-vahtimestareille maksettava autonhuoltopalkkio korotettiin sittemmin 100 mk:si/kk 1.6. lukien sekä niiden vahtimestarien ja autonkuljettaja-vahtimestarien, jotka kaupunginsihteeri on vuorotellen määrännyt hoitamaan kahta ns. varavaunua asianomaisen nimikkoauton ohella varavaunun hoitamisesta 60 mk/kk 1.9. alkaen. Samalla olisi huolehdittava siitä, ettei näitä henkilöitä määrättäisi autonhuoltotyöhön enää sellaisina päivinä, jolloin he ovat työskennelleet 8 t. Autonhuoltotyöstä ei em. palkkion lisäksi makseta muuta palkkiota (25.5. 1585 §, 21.9. 2571 §).

Kaupunginkansliaan päätettiin hankkia Plymouth Fury I -merkkinen automaattivaihteistolla varustettu ja Plymouth Valiant -merkkinen tavallisella tai automaattivaihteistolla varustettu henkilöauto lisätarpeineen. Autojen huollot ja korjaukset päätettiin toistaiseksi suorituttaa Berner Oy:n korjaamossa (yjsto 25.4. 5837 §).

Edesmenneen kansl. Margit Holmströmin siunaustilaisuuteen päätettiin kaupungin puolesta hankkia seppele (yjsto 24.10. 7080 §).

Asiamiestoimisto. Merkittiin tiedoksi oikeusministeriön ilmoitus kaup.lakimies Seppo Ojalan nimittämisestä ylimääräiseksi hallintoneuvokseksi kertomusvuoden ajaksi. Kaupunginhallitus päätti, ettei hänelle makseta palkkaa ajalta 1.2.—31.12., jolloin hän on estynyt hoitamasta kaupunginlakimiehen virkaa. Viransijaisuus julistettiin haettavaksi erilliskuulutuksin 14 p:n hakuajoin. Kaupunginasiamies Jarl-Erik Kuhlefelt määrättiin hoitamaan virkaa 1.2. lukien toistaiseksi ja myöhemmin hänet määrättiin kaupunginlakimiehen viransijaiseksi 1.6. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun (4.1. 36 §, 26.1. 260 §, 20.4. 1148, 1149 §, 1.6. 1638 §).

28. pl:n lainoppineen avustajan virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla varat. Raimo Reivinen 1.7. lukien (yjsto 27.6. 6334 §); 28. pl:n tp. lainoppineen avustajan virkaan hovioik.ausk. Topi Simula ajaksi 1.9.—31.12.; 27. pl:n tp. lainoppineen avustajan virkaan hovioik.ausk. Pekka Kaarni 1.7. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun (yjsto 8.8. 6552 §, 27.6. 6333 §).

Jäljempänä mainitut henkilöt määrättiin hoitamaan seuraavia asiamiestoimiston viransijaisuuksia: 28. pl:n lainoppineen avustajan virkaa hovioik.ausk. Yrjö Kivilaakso 1.9. lukien ja kauintaan 30.7.1968 saakka (yjsto 22.8. 6647 §); 33. pl:n kaupunginasiamiehen virkaa apul.kaup.asiamies Kaarle Makkonen 1.6. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun, 31. pl:n apulaiskaupunginasiamiehen virkaa tp. asiamies Timo Lehtinen em. ajaksi (14.6. 1857 §); 30. pl:n tp. asiamiehen virkaa tp. lainoppinut avust. Kai Libäck 1.6. lukien, kauintaan kertomusvuoden loppuun (yjsto 13.6. 6225 §); 30 pl:n tp. asiamiehen virkaa varat. Helge Pekkarinen ja varat. Timo Lehtinen; ajaksi 1.1.—31.12.1968; 28. pl:n tp. lainoppineen avustajan virkaa varat. Kai Li-

bäck, oikeustiet.lis. Kari Ruutu sekä hovioik. ausk. Topi Simula (yjsto 19.12. 7547 §).

Lainoppineen avustajan viran sijaiselle varat. Väinö Välilälle myönnettiin ero 1.1. 1968 lukien (yjsto 12.12. 7489 §).

Asiamiestoimiston eräille viranhaltijoille myönnettiin yht. 96 mk matkakulujen korvaukseksi heidän toimittuaan kaupungin edustajana eri oikeudenistunnoissa (yjsto 3.1. 5004 §, 21.2. 5382 §, 28.11. 7389 §).

Consolid Oy:n konkurssiasiaan liittyvää oikeudenkäyntiä varten tarpeellisen haasteen tiedoksiantotapaa koskevan asiantuntijalausunnon tilaamista varten myönnettiin enintään 3000 mk ja asiasta käytyjä puhelinkuluja varten yht. 58 mk (yjsto 12.9. 6750 §, 27.7. 6532 §, 17.10. 7052 §, 24.10. 7112 §, 21.11. 7344 §, 19.12. 7557 §).

Koulutustoiminta

AIESEC-harjoittelijoiden sijoittaminen eräisiin kaupungin laitoksiin. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupallis-taloudellisten tehtävien aloilla toimivia virastoja ja laitoksia tutkimaan ja toteuttamaan yhteistoiminnassa Suomen AIESEC-toimikunnan kanssa muutaman AIESEC-harjoittelijan sijoittamista kokeilumielessä v:n 1968 kesäkuukausina kaupungin palvelukseen (23.11. 3168 §).

Suomen Kaupunkiliiton koulutuskeskuksen aikaansaamista koskeva asia. Suomen Kaupunkiliiton koulutustoimikunnalle päätettiin ilmoittaa,

että kaupunki suhtautuu myönteisesti Kaupunkiliiton oman koulutuskeskuksen perustamishankkeeseen;

että mikäli mainittu internaattityyppinen koulutuskeskus sijoitetaan Helsingin läheisyyteen sopivalle etäisyydelle kaupungista, voidaan yhteistoimintaa kaupungin koulutustoimikunnan kanssa järjestää;

että kaupunginhallitus on valmis tekemään kaupunginvaltuustolle esityksen tarkoitukseen soveltuvan alueen luovuttamisesta Kaupunkiliiton omistukseen Helsingistä tai sen lähiympäristöstä sillä ehdolla, ettei indeksiin sidottavaa kauppahintaa peritä sinä aikaan, jolloin aluetta käytetään koulutuskeskuksen tarkoituksiin, sekä muutoin erikseen määrättävillä ehdoilla;

että kaupunginhallitus on valmis tekemään kaupunginvaltuustolle esityksen kaupungin takauksen myöntämisestä koulutuskeskuksen rakentamista varten saatavien lainojen osalta ja

ettei kaupungilla toistaiseksi ole käytettävissään sopivia tiloja Kaupunkiliiton koulutustoimintaan väliaikaisesti käytettäväksi ennen mahdollisen koulutuskeskuksen valmistumista.

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa Kaupunkiliiton toimiston kanssa kiireellisesti tutkimaan koulutuskeskuksen paikkakysymystä ja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin sopivan kiinteistön hankkimiseksi Helsingistä tai sen lähiympäristöstä (6.7. 2109 §).

Maanpuolustuksen 2. koulutustilaisuuteen osallistuminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa ao. lauta- ja johtokuntia sekä virastopäälliköitä huolehtimaan siitä, että Uudenmaan läänin alueellisen maanpuolustuksen 2. koulutustilaisuuteen 6.—11. ja 27.—28.11. valituille, kaupungin palveluksessa oleville 24 henkilölle annetaan määräys osallistua sanottuun koulutustilaisuuteen siten, että osallistuminen katsotaan virkatehtäviin kuuluvaksi (19.10. 2827 §).

Järjestelytoimisto

Viranhaltijat. Yleisjaosto määräsi kaupunginvaltuuston 21.6. viranhaltijain kuoppatarkistuksesta tekemällä päätöksellä 1.4. lukien 29. pl:sta 30. pl:aan siirretyn virastotutkijan viran haltijaksi Aatu Vuoriston sekä 29. pl:sta 30. pl:aan siirretyn tp. virastotutkijan viran haltijaksi Inkeri Vaurasteen (yjsto 11.7. 6432 §).

Edelleen yleisjaosto määräsi eräät järjestelytoimiston tilapäiset viranhaltijat hoitamaan virkojaan v:n 1968 aikana (yjsto 27.12. 7607 §).

Yleisjaosto nimesi ne henkilöt, jotka kertomusvuoden ja v:n 1968 aikana saavat hyväksyä toimiston käytettävissä olevilta tileiltä maksettavat laskut ja muut maksuasiakirjat (yjsto 3.1. 5011 §, 27.12. 7598 §).

Naisten osa-aikatyön järjestämistä koskeva asia. Järjestelytoimistoa kehotettiin yhteistoiminnassa palkkalautakunnan toimiston ja hoitolaitosten työaikakomitean samoin kuin eri virastojen ja laitosten kanssa selvittämään, missä määrin virastoissa ja laitoksissa on tarvetta ja tarkoituksenmukaista järjestää osa-aikatyötä. Kaupunginhallitukselle tulisi tehdä yksityiskohtainen ehdotus mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvista järjestelyistä ja toimenpiteistä (23.2. 613 §).

Aloitetoimintaa varten varatuista määrärahoista käytettiin kertomusvuonna 1 270 mk eräiden aloitteiden palkitsemista varten (yjsto 21.3. 5616 §, 13.6. 6242 §, 27.6. 6354 §).

Hankintatoimisto

Viranhaltijat. Yleisjaosto nimesi vs. toim. apul. Tarja Sirkiän toimiston 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan 7.4. lukien virkaa haettavaksi julistamatta ja valitsi Taimi Laakson saman palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan tavanomaisilla ehdoilla toimiston määräämästä ajankohdasta lukien (yjsto 4.4. 5668 §, 4.7. 6383 §, 19.9. 6816 §); 12. pl:aan kuuluva toimentajan virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä (22.6. 1902 §). Toimentaja Martti Kaasiselle myönnettiin hänen pyytämänsä ero virastaan 1.6. lukien (yjsto 6.6. 6164 §).

Laskujen hyväksyminen. Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston hyväksymään kertomusvuoden ja v:n 1968 aikana kaupunginkanslian painatustöistä aiheutuvat laskut (yjsto 3.1. 5010 §, 27.12. 7597 §).

Työtakkien hankkiminen. Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston hankkimaan työtuvilta enintään 18 mk maksavat työtakit toimiston konekorjaamon kahdeksalle työntekijälle ja lähetille, jakeluvaraston varastonhoitajalle, neljälle jakeluapulaiselle, kahdelle varastomiehelle sekä varastomies-autonkuljettajalle. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 306 mk ja hankinnat suorittaa vasta sen jälkeen, kun entisiä suojavaatteita ei enää voitu käyttää (yjsto 25.4. 5848 §).

Kaluston hankinta ja myynti. Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston ostamaan Volkswagen Kleinbus -merkkisen henkilöpakettiauton lämmityslaitteella varustettuna. Tarkoitukseen saatiin käyttää 14 633 mk, osamaksuna saatiin luovuttaa toimiston käytöstä poistettu Volkswagen-merkkinen henkilö-pakettiauto (yjsto 14.3. 5517 §).

Eräät toimiston käytöstä poistetut kalustoesineet päätettiin myydä halukkaille ostajille (yjsto 17.1. 5127 §).

Hankinnat. Hankintatoimiston toimistopäällikön toimesta kerralla tehtävien hankintojen arvon ylärajaksi suoritettaessa kertomusvuonna ja v. 1968 toimiston tehtäväksi määrättyjen tarvikkeiden yhteishankintoja vahvistettiin 10 000 mk/v (yjsto 3.1. 5015 §, 27.12. 7615 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston tekemään seuraavat sopimukset eri toiminimiltä suoritettavista hankinnoista: Konttorikoneliike Oy:n kanssa kertomusvuonna tarvittavien pinnakkais-, siirtojäljennös- ja lämpöjäljennöspapereiden hankinnasta (yjsto 7.2. 5291 §); Leimasintehdas Sundströmin kanssa leimasinhankinnoista aikana 1.4.1967—31.3. 1968 (yjsto 21.3. 5584 §); Ozaprint Oy:n kanssa valojäljennöspaperien hankinnasta sillä ehdolla, että sopimus voidaan välittömästi purkaa, jos paperin laadun suhteen ilmenee valituksia ja että paperin hintoihin ei kertomusvuoden aikana tehdä muita kuin liikevaihtoveron noususta aiheutuvia korotuksia. Hinnoissa noudatettaisiin yhtiön 25.2. päivätyn luettelon hintoja (yjsto 7.2. 5290 §),

14.3. 5516 §); toiminimen Hoechst Fennica Oy:n, Insinööriväline Oy:n, Lindell Oy:n ja Wulff Oy:n kanssa valojäljennöspaperien hankinnasta laitosten harkinnan mukaan, Toimistoala Oy:n kanssa siirtojäljennöspaperien ja -kehitteen hankkimisesta, Insinööriväline Oy:n kanssa pinnakkaisjäljennöspaperien ja -kehitteen hankkimisesta v. 1968 (yjsto 12.12. 7502 §).

Tilkan Valopaino Oy:n kanssa päätettiin tehdä kaupungin virastojen ja laitosten kertomusvuonna tarvitsemia valojäljennöstöitä koskeva toimitussopimus v. 1966 päivätyn tarjouksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että yhtiölle esitetyn taulukon mukaisista valojäljennöstöistä myönnettävä alennus olisi 50 % ko. taulukossa mainituista hinnoista, että taulukkoa muutetaan siten, että hinta 120 cm pitempien valojäljennösten osalta on 3.50 mk/m², jolloin 1 tai 2 penniin päättyvä hinta alennetaan 0 penniin päättyväksi ja 3 tai 4 penniin päättyvä hinta korotetaan 5 penniin päättyväksi, että laskettu taulukko annetaan hankintatoimiston tarkastettavaksi ennen sen soveltamista, että sopimuksessa otetaan huomioon hintojen sidonnaisuus kotimarkkinatavarain teollisuustuotteita koskevaan erikoisindeksiin, jolloin perusindeksinä käytetään v:n 1966 joulukuun indeksilukua 2 293 ja tarkistusindeksinä kertomusvuoden kesäkuun indeksilukua, ja että näin korotettuja hintoja noudatetaan 16.7. alkaen kertomusvuoden loppuun ilman uutta korotusmahdollisuutta (yjsto 7.2. 5292, 5293 §).

Sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen. Yleisjaosto päätti, että v:n 1968 lehtitilaukset saatiin suorittaa seuraavasti: kotimaiset aikakaus- ja päivälehdet Rautatiekirjakaupasta, mikäli niiden tilaaminen ei tule edullisemmaksi suoraan ao. lehdiltä hankintatoimiston välityksellä sekä ulkomaiset aikakaus- ja päivälehdet Akateemisesta Kirjakaupasta (yjsto 7.11. 7236 §, 19.9. 6811 §, 26.9. 6862 §, 3.10. 6923 §, 17.10. 7037, 7038 §, 24.10. 7082 §, 7.11. 7232 §).

Tilastotoimisto

Kaupungin sisäisiä henkilökuljetuksia v. 1966 koskeva yhteenveto merkittiin tiedoksi (14.9. 2506 §).

Reikäkorttikoneyksikön säilyttämistä koskeva asia. Kaupunginhallitus päätti, että tilastotoimistossa ainakin toistaiseksi säilytetään sille soveltuvia tietojenkäsittelytehtäviä varten oma reikäkorttikoneyksikkö entisessä laajuudessaan lukuun ottamatta yhtä lävistyskonetta ja yhtä tarkistuslävistyskonetta, joiden vuokrasopimukset päätettiin sanoa irti (20.4. 1146 §).

Rahatoimisto

Viranhaltijat. Yleisjaosto totesi, että kaupunginvaltuuston 21.6. viranhaltijoiden palkkojen ns. kuoppatarkistuksesta tekemän päätöksen yhteydessä 1.4. lukien 18. pl:sta 19. pl:aan siirrettyjen kahden kirjanpitäjän viran haltijoina ovat Marjatta Miettinen ja Anna-Liisa Tattari, 8. pl:sta 10. pl:aan siirrettyjen kahden vakinaisen toimistoapulaisen viran haltijoina ovat Aino-Hilkka Saarelainen ja Greta Sarkilo, tp. toimistoapulaisen viran haltijana on Anneli Stenberg sekä että kahden 8. pl:aan kuuluvan toimistoapulaisen viran, jotka ko. päätöksellä muutettiin 10. pl:n apulaiskirjanpitäjän viroiksi, haltijoina ovat Hellin From ja Antero Hietanen (yjsto 27.6. 6329 §).

Rahatoimistoon päätettiin palkata seuraavat viranhaltijat: tp. kamreeriksi 28. pl:n mukaisin palkkaeduin ekon. Erkki Kaarnakorpi ajaksi 1.1.—31.12. (yjsto 27.12. 7611 §); 13. pl:n kassanhoitajan virkaan 1.9. lukien yo. Lila Helmi (yjsto 20.6. 6289 §); 13. pl:n apulaiskirjanpitäjän virkaan 16.6. lukien merkon. Lea Jarmala (yjsto 13.6. 6236 §); 10. pl:n toimistoapulaisen virkoihin 1.6. lukien Raili Göös sekä Eeva Hirsikko, 1.10. lukien Aune Rautiainen ja 5.12. lukien kassanhoitajan virkaan Raili Sandström (yjsto

9.5. 5953, 5954 §, 12.9. 6766 §, 4.12. 7445 §); 10. pl:n vahtimestarin virkaan 1.7. lukien Keijo Kekki (yjsto 20.6. 6291 §); kolmeen 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan Marja Kallio, Anja Muukka ja Arja Pirhonen (yjsto 20.6. 6290 §, 31.10. 7171 §).

Avoinna oleva 10. pl:n vahtimestarin virka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes toimisto muuttaa takaisin entiseen sijoituspaikkaansa Pohj. Esplanaadikadulle (29.6. 1977 §).

Seuraaville viranhaltijoille päätettiin myöntää heidän anomansa ero virastaan: kassanhoit. Maj Lojanderille 1.9. lukien (yjsto 16.5. 5996 §); apul. kirjanpit. Lydia Blaschkoville 1.5. lukien (yjsto 28.2. 5424 §); kassanhoit. Annikki Hyppöselle 18.11. lukien (yjsto 24.10. 7086 §); apul. kirjanpit. Eeva Laineelle 1.1.1968 lukien (yjsto 4.12. 7443 §); vahtimest. Sven Mattssonille 1.5. lukien (yjsto 18.4. 5787 §); toim.apul. Orvokki Nikanderille 1.11. lukien (yjsto 3.10. 6922 §).

Maksumääräysten allekirjoittaminen ym. Eräille rahatoimiston viranhaltijoille myönnettiin oikeus maksumääräysten allekirjoittamiseen (yjsto 11.4. 5729, 5730 §, 23.5. 6037 §). Kassojen tarkastusta koskevat rahatoimiston ilmoitukset merkittiin tiedoksi (12.1. 100 §, 9.3. 731 §, 5.5. 1303 §, 8.6. 1728 §, 9.11. 3035 §). Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston luopumaan poistoluetteloissa n:o 9 ja 28/1967 olevien saatavien perimisestä. Saatavien poistamiseksi tileistä myönnettiin yht. 678 mk (12.10. 2764 §, 30.11. 3241 §).

Rahojen ja shekkien kuljetusohjeet. Kaupunginhallitus vahvisti rahojen ja shekkien uudet kuljetusohjeet (14.12. 3395 §).

Vekseliprotestitiedoista perittävät korvaukset. Kaupunginhallitus päätti korottaa vekseliprotestitietojen antamisesta perittävän kuukausimaksun 60 mk:ksi ja kultakin yksityisprotestilta perittävän maksun 1 mk:ksi 1.10. lukien. Asiamiestoimistoa kehotettiin tekemään tietoa haluvien luottolaitosten ja muiden osapuolten kanssa sopimus, joka olisi voimassa kauintaan 30.9. 1972 saakka (7.9. 2424 §).

Liikevaihtoveron maksua ym. koskeva asia. Helsingin liikevaihtoverotoimisto määräsi 1.1. lukien kaikille liikevaihtoveron suhteen vähittäisverovelvollisiksi katsottaville kaupungin laitoksille yhteisen liikevaihtoveronumeron: Helsingin kaupunki, vähittäisverovelvolliset laitokset M 112829 ja vastaavasti kaikille tukkuverovelvollisiksi katsottaville laitoksille numeron: Helsingin kaupunki, tukkuverovelvolliset laitokset R 101314. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa huolehtimaan 1.1. 1967 lukien kaupungin liikevaihtoverovelvollisten laitosten liikevaihtoveron maksamisesta ja veroilmoitusten lähettämisestä liikevaihtoverotoimistolle. Vastuu liikevaihtoveron perusteena olevista laskelmista, liikevaihtoveron määrästä, liikevaihtoveroilmoituksen laatimiseen tarvittavista tiedoista ja liikevaihtoveroviranomaisille mahdollisesti annettavista selvityksistä kuuluisi sen sijaan kuten aikaisemminkin kullekin liikevaihtoverovelvolliseksi katsotulle laitokselle sen oman toiminnan osalta. Liikevaihtoverovelvollisia laitoksia kehotettiin lähettämään rahatoimistolle sen määrääminä aikoina tiedot liikevaihtoveron maksamista ja liikevaihtoveroilmoituksen laatimista varten (4.1. 35 §).

Maataloushallituksen toimesta avattujen eräiden postisiirtotilien käyttöoikeus. Yleisjaosto oikeutti eräät rahatoimiston viranhaltijat käyttämään 5.12. lukien toistaiseksi pinta-alalisien ja kotivoin tuotantoavustuksen maksamista varten maataloushallituksen toimesta avattua postisiirtotiliä kaupungille myönnettyjen määrärahakiintiöiden osalta siten, että käyttöoikeus on kullakin 1) ryhmään kuuluvalla henkilöllä yhdessä 2) ryhmään kuuluvan kanssa (yjsto 12.9. 6764 §, 12.12. 7495 §).

Avustusmäärärahojen maksattamisohjeet. Kaupunginhallitus päätti, että kertomusvuoden talousarvioon kaupunginhallituksen

käytettäväksi merkityistä avustusmäärärahoista jaetaan avustukset ao. avustusten saajille ilman eri anomusta neljännesvuosittain kunkin neljännesvuoden alussa sen tiliosaston toimesta, jonka kirjanpidossa ko. avustusmääräraha on, ellei yleisjaosto yksittäistapauksessa toisin päätä, kuitenkin siten että 1 000 mk ja sitä pienemmät avustukset maksetaan yhdellä kertaa vuoden alussa ja että yksinomaan kesäkauteen keskittyvän toiminnan avustamiseen tarkoitetun avustuksen neljäs erä maksetaan kolmannen erän yhteydessä. Edellä mainittu ei kuitenkaan koske tilitystä vastaan, kuten tappion tai korkomenojen peittämiseksi maksettavia avustuksia eikä myöskään useammille tarkoitettuja, eri päätöksellä jaettavia määrärahoja (4.1. 27 §). Vuoden 1968 talousarvioon merkityt vastaavat määrärahat maksetaan siten, että 2 000 mk ja sitä pienemmät avustukset maksetaan yhdellä kertaa vuoden alussa ja muuten samoin ehdoin kuin kertomusvuonna (21.12. 3471 §).

Vainajain muiston kunnioittaminen. Edesmenneiden apul.kaup.kamr. Hjalmar Storkållin ja toim. apul. Helmi Karlssonin omaisille päätettiin lähettää surunvalitteluadressi (yjsto 18.4. 5790 §).

Verotustoimi

Kunnanasiamiehet. Kaupunginhallitus määräsi verolautakunnan jaostoihin palkkiovirkaiset kunnanasiamiehet ja kunnanasiamiesten varamiehet kertomusvuodeksi ja v:ksi 1968. Palkkiovirkaisille kunnanasiamiehille, kunnanasiamiesten varamiehille sekä veroviraston asiainvalvojille suoritettiin 1.1. lukien 70 mk:n suuruinen palkkio kuukaudessa siten, että kukin sai vain yhden palkkion. Palkkio korotettiin 1.9. lukien 81 mk:ksi/kk (4.1. 28 §, 31.8. 2366 §, 28.12. 3538, 3541 §).

Veroviraston kustannukset. Lääninhallitukselle päätettiin suorittaa v:n 1966 toisen puoliskon kustannuksista 1 435 771 mk ja kertomusvuoden ensimmäisen puoliskon kustannuksista 1 610 662 mk (2.3. 668 §, 7.9. 2425 §).

Liikenneverolainsäädännön uudistamista koskeva vt Jokisen ym. aloite päätettiin lähettää Suomen Kaupunkiliitolle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten. Aloitteessa ehdotettiin sellaista muutosta, että kunnille annettaisiin osuus ns. liikenneverojen (moottoriajoneuvo- ja polttoaineverojen) tuotosta (25.5. 1541 §).

Palkkalautakunta

Toimiston lisätyövoiman palkkaamiseen päätettiin käyttää 3 000 mk sairauslomasijaisten palkkaamiseen merkitystä määrärahasta (14.12. 3436 §).

Virkaluettelon julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti, että erillisen virkaluettelon painattamisesta luovutaan toistaiseksi ja että talousarvion liitteenä julkaistava kaupungin vakinaisten ja tilapäisten virkojen sekä työsuhteisten toimien luettelo katsotaan virkasäännön 1 §:n 3 momentin tarkoittamaksi virkaluetteloksi (21.12. 3510 §).

Kaupungin henkilöstökustannusten selvittäminen. Kaupunginhallitus päätti,

että ryhdytään toimenpiteisiin henkilöstökustannuksia koskevien, riittävän yksityiskohtaisten ja ajankohtaisten tietojen saamiseksi tietojenkäsittelyn avulla normaalin laskentarutiinin sivutuotteena,

että palkkalautakunnan toimiston tehtäväksi annetaan eri virastojen ja laitosten edustajista muodostettavan työryhmän apua hyväksi käyttäen tehdä ehdotus asiasta,

että virastoja ja laitoksia kehotetaan antamaan palkkalautakunnan toimistolle asian selvittelyssä tarvittavaa apua,

että palkkalautakunnan toimisto saa selvittelytyössä käyttää tarvittaessa asiantuntijoita korvausta vastaan sekä että palkkalautakunnan tulee tehdä myöhemmin erik-

seen esitys tarpeellisen määrärahan myöntämisestä tehtävän suorittamista varten (21.12. 3503 §).

Kaupungin palveluksessa olevien työntekijöiden palvelusehtoja ja työmaiden järjestysmääräyksiä käsittelevän, enintään 3 000 mk n. 1000 kpl:n painokselta maksavan esittelykirjasen aikaansaaminen annettiin palkkalautakunnan toimiston tehtäväksi (yjsto 31.10. 7193 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkka- ym. kysymykset

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden (kuukausipalkalla työsuhteessa olevien) palkkojen sekä viranhaltijain, toimihenkilöiden ja työntekijäin sääntömääräisten eläkkeiden, leskieläkkeiden, kasvatusapujen ja ylimääräisten eläkkeiden tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti,

1) että kaupunginvaltuuston 8.3. tekemä päätös (khn mtö n:o 2) pannaan täytäntöön mahdollisista valituksista huolimatta,

2) että kaupunginvaltuuston ko. päätöksellä muuttaman uuden palkkataulukon mukaiset, 1.1. alkaen maksettavat palkat maksetaan samasta ajankohdasta lukien myös tilapäisille viranhaltijoille ottaen huomioon myös kaupunginvaltuuston päätöksen A. 2) kohdan määräykset,

3) että ylityö-, sunnuntaityö-, päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset maksetaan korotettujen palkkojen perusteella laskettuina 1.1. alkaen myös tilapäisille viranhaltijoille,

4) että kaupunginvaltuuston päätöksen A. 8) kohdassa ja edellä 3) kohdassa mainittujen korvausten takautuva korotus 1.1. alkaen on maksettava kaikissa niissä virastoissa ja laitoksissa, joissa se teknillisesti on mahdollista sanotusta päivästä lukien, kuitenkin niin, että sunnuntaityökorvausten takautuva korotus lasketaan kaikissa tapauksissa 1.1. alkaen,

5) että em. palkkojen korotusten johdosta aiheutuvien takautuvien maksujen veronpidätys toimitetaan prosenttipidätyksenä ja maksut suoritetaan erillisinä, sitten kun ne kussakin virastossa ja laitoksessa saadaan lasketuiksi,

6) että kaupunginvaltuuston ko. päätöksellä myöntämistä eläkkeiden, leskieläkkeiden ja kasvatusapujen korotuksista aiheutuvat takautuvat maksut pyritään suorittamaan mahdollisimman pian ja että veronpidätys näistäkin maksuista suoritetaan prosenttipidätyksenä,

7) että virastot ja laitokset pidetään suljettuina juhannusaattona, milloin se ao. viraston tai laitoksen toiminnan luonteen vuoksi on mahdollista sekä että virastoja ja laitoksia kehotetaan ryhtymään sellaisiin järjestelyihin, että juhannusaatto voidaan antaa vapaapäivänä mahdollisimman monelle viranhaltijalle ja toimihenkilölle,

8) että virkasäännön 17 §:n 9 momentin määräyksiin perustuvien ylimääräisten palkallisten vapaapäivien lukumäärästä ei vähennetä niitä kesätyöaikaan sisältyviä lauantaipäiviä, jotka laaditun työvuorolistan mukaan ovat viranhaltijain vapaapäiviä tai jotka annetaan ns. tasausvapaapäivinä,

9) että ns. keskeytymättömän 3-vuorotyön osalta kaupunginvaltuuston 9.1.1963 tekemään päätökseen perustuvia yötyön aikahyvitystunteja ei kohdan A. 10) tarkoittamana kesätyöaikana sisällytetä työaikaan, vaan yötyön aikahyvitys korvataan rahana tai annetaan vastaavana vapaa-aikana sekä

10) että liikennelaitoksen liikennehenkilöstön virkasäännön 17 §:n 9 momenttiin perustuvat ylimääräiset palkalliset vapaapäivät annetaan asiassa käydyissä erillisissä neuvotteluissa saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti täydentää 20.10.1966 päättämiään periaateohjeita viraston tai laitoksen päällikön oikeudesta

myöntää avioliiton solmimista ja läheisen omaisen hautajaisia varten myönnetyn virkavapauden tai työloman ajalta matkapäivien lisäksi palkkaedut enintään 2 p:n ajalta koskemaan myös viranhaltijoiden, toimihenkilöiden ja työntekijöiden 50- ja 60-vuotispäiviä sekä asevelvollisuuskutsuntapäiviä, kuitenkin niin että näissä tapauksissa annetaan palkkaedut enintään yhdeltä päivältä.

Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa palkkalautakuntaa hyvissä ajoin ennen kertomusvuoden kesätyöajan käyttöön ottoa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen kaupunginhallituksen 26.5.1966 päättämien kesätyöajan toteuttamisohjeiden uusimiseksi v:n 1967 kesäkaudeksi ottaen huomioon kaupunginvaltuuston 8.3. tekemän päätöksen aiheuttamat muutokset ja ne mahdolliset tarkistukset ja tulkinnat, jotka palkkalautakunta pitää tarpeellisina.

Lopuksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia, lukuun ottamatta talousarvion 11 pääluokan kohdalla mainittuja liikelaitoksia, aikanaan ilmoittamaan rahatoimistolle ao. tileille kaupunginvaltuuston myöntämien palkkojen tarkistusten johdosta tarvittavasta lisämäärärahojen tarpeesta, minkä jälkeen rahatoimiston tulee tehdä lisämäärärahojen myöntämisestä yhteisesitys kaupunginhallitukselle (9.3. 780 §).

Viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatarkistus. Kaupunginhallitus päätti,

1) että kaupunginvaltuuston 21.6. tekemä päätös pannaan täytäntöön mahdollisista valituksista huolimatta,

2) että eräiden tp. viranhaltijain palkkaus tarkistetaan siten, että kaupunginhallituksen mietinnön n:o 5 liitteiden A ja B sarakkeessa 7 mainituille tilapäisille viranhaltijoille maksetaan 1.4. alkaen sarakkeen 8 mukainen palkkaus,

3) että liitteiden alaviitteissä mainitut palkkausjärjestelyt tilapäisten viranhaltijain osalta toteutetaan samasta ajankohdasta lukien,

4) että palkkaluokkatarkistusten ohella eräiden tilapäisten viranhaltijain virkanimikkeet muutetaan sarakkeen 9 mukaisesti,

5) että tilapäisten viranhaltijain ylityö-, sunnuntaityö-, päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset tarkistetaan 1.4.1967 lukien, kuitenkin siten että niissä tapauksissa, joissa korvausten maksaminen tarkistettujen palkkaperusteiden mukaan ei sanotusta päivästä lukien ole mahdollista, tarkistukset tapahtuvat voimaantulopäivämäärän jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien,

6) että sairaaloiden ja lastenhuoltolaitosten vajaamielisosastoilla työskenteleville tilapäisille 9. pl:aan kuuluvien lastenhoitajien ja hoitajien virkojen sekä 10. pl:aan kuuluvien vastaavien hoitajien virkojen haltijoille maksetaan yhtä palkkaluokkaa korkeampi palkkaus edellä 2) kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien,

7) että liikennelaitoksen palvelukseen tarvittavan ammattitaitoisen kuljettajatyövoiman saannin parantamiseksi saadaan 1.4. lukien toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus ehkä toisin päättää, liikennelaitoksen palveluksessa oleville kuljettajille maksaa yhden vuoden koeajan jälkeen erityistä palkanlisää, jonka suuruus on enintään 13 % peruspalkasta. Palkanlisä vähenee myönnettyjen ikälisien edellyttämällä markkamäärällä kunkin ikälisän myöntämisajankohdasta lukien.

8) että em. palkkojen tarkistukset hyväksytään myös tilapäisten viranhaltijoiden osalta edellyttäen, että seuraavat neuvottelut mahdollisista palkkaluokkatarkistuksista käydään siten, että aiheellisiksi todettavat palkkaluokkatarkistukset tulevat voimaan 1.1.1970 lukien, kuitenkin niin että jos aikaisempien neuvottelujen perusteella myöhemmin käytävissä hammaslääkärin virkojen palkkaluokitusta koskevissa neuvotteluissa mahdollisesti sovitaan tarkistuksesta, voidaan siitä samoin kuin kaupungin, Kaupunkiliiton tai Sairaalaliiton suositusten perusteella

taikka muuten tarpeellisiksi katsottaviin organisaatio- ja palkkajärjestelyihin perustuvista tarkistuksista päättää edellä olevasta määräajasta riippumatta,

9) että sairaalain ja niihin verrattavien hoitolaitosten hoitohenkilöstöön kuuluvien tilapäisten viranhaltijain osalta noudatetaan palkkauksen suhteen Sairaalaliiton ja Kaupunkiliiton suositusten mukaista takuupalkkausjärjestelmää käyttäen tarvittaessa markkamääräistä henkilökohtaista palkanlisää. Tästä palkkauksesta voidaan päättää edellä 8) kohdassa päätetystä määräajasta riippumatta (22.6. 1949 §).

Työsuhteisten toimihenkilöiden palkkausten tarkistusten alkamisajankohdan määrääminen. Kaupunginhallitus oikeutti virastot ja laitokset toimivaltansa puitteissa tarkistaessaan kaupunginvaltuuston 18.10. tekemässä päätöksessä tarkoitettujen toimihenkilöiden palkkauksia ajalle 1.10.—31.12. korottamaan palkat 1.10. lukien (26.10. 2914 §).

Eräiden tilapäisten virkojen vakinaistamista ja eräiden virkojen perustamista työsopimussuhteisten tilalle koskevan kaupunginvaltuuston 7.6. tekemän päätöksen johdosta kaupunginhallitus päätti, että nykyiset tilapäisten virkojen haltijat saatiin virkoja haettavaksi julistamatta ottaa niiden tilalle samojen tehtävien suorittamista varten em. päätöksellä perustettuihin vakinaisiin virkoihin, mikäli viran täyttävä viranomainen katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi (14.6. 1 853 §, 29.6. 1 979 §).

Uusia vakinaisia virkoja koskevien esitysten tekeminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa lauta- ja johtokuntia, mikäli ne katsovat välttämättömäksi uusien vakinaisten virkojen perustamisen v:n 1968 alusta lukien, tekemään sitä koskevat perustellut esityksensä kaupunginhallitukselle 31.3. mennessä. Näiden esitysten tekeminen muina ajankohtina tulee kysymykseen vain erittäin painavista syistä (12.1. 99 §).

40 tunnin työviikon vaikutuksia selvittelevän tutkimuksen kustannusten kaupungin osuuden suorittamista varten Kaupunkiliitolle myönnettiin 15 000 mk. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää Kaupunkiliiton toimistoa aikanaan toimittamaan kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen selvityksen tutkimuksen lopullisista kustannuksista ja niiden rahoittamisesta (6.7. 2083 §).

Kesätyöaika. Kaupunginhallitus päätti, että kesätyöajan järjestelyssä on noudatettava seuraavaa:

1) Kertomusvuoden 21.5. ja 9.9. välisenä aikana sekä virkasäännön 17 §:n 8 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa 21.5. ja 30.9. välisenä aikana, mainitut päivät mukaanluettuina, järjestetään kaupungin virastoissa ja laitoksissa kokeilumielessä vapaat lauantait, ellei niiden toiminta vaadi muunlaista järjestelyä, noudattaen tällöin virkasäännön 17 §:n määräyksiä siihen tehtyine muutoksineen ja lisäyksineen.

A. Virasto- ja muussa toimistotyössä.

2) Virantoimitusaika on kesätyöaikajärjestelyjen piiriin tulevilla virkasäännön 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla viranhaltijoilla 21.5. ja 9.1.1967 välisenä aikana muina arkipäivinä klo 8.15—15.45, aamiaistauko ½ tuntia, juhannusaattona kuitenkin klo 8.15—12 ilman aamiaistaukoa, ellei virastoa tai laitosta pidetä juhannusaattona suljettuna kaupunginhallituksen 9.3. tekemän päätöksen perusteella. Milloin virantoimitusajan alkamisen ja päättymisen kellonaika on kaupunginhallituksen aikaisemmalla eri päätöksellä määrätty jonkin viraston tai laitoksen osalta toisin, voidaan sitä noudattaa edellyttäen, että kaupunginvaltuuston kesätyöaikaa koskevan päätöksen mukaista viikkotyöaikaa noudatetaan.

3) Jos jonkun 2) kohdassa tarkoitetun viranhaltijan työssäolo 21.5.—9.9. välisenä aikana myös lauantaisin on säännöllisesti välttämätöntä, hänen kohdallaan noudatetaan tällaisena viikkona virkasäännön 17 §:n 1 momentin ensimmäisen lauseen mukaista viikkotyöaikaa.

4) Edellä 2) kohdassa tarkoitetuille viranhaltijoille suoritetaan lisätyökorvaukset si-

ten, että korvaus maksetaan jokaiselta säännöllisen työajan jälkeen tehdyltä tunnilta siihen saakka, kunnes säännöllisten työtuntien ja lisätyötuntien yhteismäärä on päivää kohden enintään 8 tuntia tai viikkoa kohden enintään 47 tuntia, minkä jälkeen suoritetaan normaalit ylityökorvaukset.

5) Edellisten kohtien mukaista järjestelyä noudatetaan kysymykseen tulevissa virastoissa ja laitoksissa myös vastaavanlaisessa työssä työskenteleviin toimihenkilöihin nähden.

B. Virkasäännön 17 §:n 2 momentissa tarkoitetussa työssä.

6) Virkasäännön 17 §:n 2 momentissa tarkoitettujen viranhaltijain työaika on, jos asianomaiselle voidaan järjestää 21.5. ja 30.9. välisenä aikana vapaat lauantait, mainittuna kesätyöaikana muina arkipäivinä 8 tuntia päivässä.

7) Kohdassa 6) tarkoitettu kesätyöaikajärjestely toteutetaan niiden viranhaltijain osalta, joiden työ välittömästi liittyy kaupungin yleisen työehtosopimuksen alaisten työntekijäin työhön, samoja perusteita noudattaen kuin työntekijäin osalta huomioon ottaen myös työaikalain 3 §:n 2 momentin määräykset.

8) Jos jonkun 6) kohdassa tarkoitetun viranhaltijan työssäolo 21.5.—30.9. välisenä aikana myös lauantaisin on säännöllisesti välttämätöntä, hänen osaltaan noudatetaan tällaisena viikkona virkasäännön 17 §:n 2 momentin mukaista normaalia viikkotyöaikaa.

9) Edellä 6) kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lisä- ja ylityökorvaukset suoritetaan siten, että jos viranhaltija kutsutaan poikkeuksellisesti muuna viikonpäivänä kuin edellä tarkoitettuna viitenä arkipäivänä työhön, hänelle tältä ajalta suoritetaan yhteensä enintään 7 tunnilta lisätyökorvaus ja sen jälkeen normaali ylityökorvaus.

10) Edellä 6—9) kohdissa mainittuja periaatteita sovelletaan myös vastaavassa tehtävässä tai asemassa työskenteleviin toimihenkilöihin.

C. Erityisiä määräyksiä.

11) Jos jossakin virastossa tai laitoksessa ennakolta vahvistettu kesätyöaikajärjestely edellyttää, että viranhaltija tai toimihenkilö on osan kesälauantaipäivistä työssä, tulee hänelle antaa ylimääräisiä palkallisia vapaapäiviä, virastotyöaikaa noudattaville 1/15 ja muuta työaikaa noudattaville 1/18 virkasäännön 17 §:n 9 momentin edellyttämien ylimääräisten palkallisten vapaapäivien määrästä kutakin kesätyöaikajaksoon sisältyvää työssä oltua lauantaipäivää kohden. Näin laskettu tulos pyöristetään lähimpään täyteen päivään.

12) Niissä töissä, joissa vapaita kesälauantaita ei voida ennen 21.5. vahvistaa viranhaltijakohtaisesti koko kesäajaksi, noudatetaan talviajan mukaista normaalia työaikaa ja annetaan ylimääräiset palkalliset vapaapäivät virkasäännön 17 §:n 9 mom:n määräysten mukaisesti, kuitenkin siten täydennettynä, että ylimääräisten palkallisten vapaapäivien lukumäärää vahvistettaessa käytetään perusteena lähimpään täyteen tuntiin pyöristettyä todellista säännöllistä keskimääräistä viikkotyöaikaa kesätyöaikana.

13) Niiden viranhaltijain osalta, joiden viikkotyöaika alittaa jo 35 tuntia, ei erityistä kesätyöaikajärjestelyä voida toteuttaa. Asianomaiselle voidaan kuitenkin järjestää 21.5. ja 9.9. välisenä aikana vapaat lauantait edellyttäen, että viikkotyöaika ei tällöin lyhene. Niin ikään niille viranhaltijoille, joiden todellinen säännöllinen keskimääräinen viikkotyöaika kesätyöaikana alittaa 36.5 tuntia, ei voida antaa virkasäännön 17 §:n 9 mom:n edellyttämiä ylimääräisiä palkallisia vapaapäiviä eikä myöskään sellaisille, jotka eivät ole olleet kaupungin palveluksessa yhtäjaksoisesti vähintään 3 kk ennen 1.5.

14) Virastoja ja laitoksia kehotetaan vuosilomia järjestäessään kiinnittämään huomiota siihen, ettei vuosilomia jaksoteta siten, että kesälauantaiden avulla lomaa keinotekoisesti pidennetään tai lyhennetään.

15) Kaupunginhallituksen 9.3. tekemän

päätöksen 7) kohdan perusteella virastot ja laitokset pidetään suljettuina juhannusaattona, milloin se ao. viraston tai laitoksen toiminnan vuoksi on mahdollista. Virastoja ja laitoksia kehotetaan ryhtymään sellaisiin järjestelyihin, että juhannusaatto voidaan antaa vapaapäivänä mahdollisimman monelle viranhaltijalle ja toimihenkilölle. Kun työntekijäin vuosilomalain 4 §:n 4 mom:n mukaan vuosilomaa annettaessa juhannusaattoa ei lueta työpäiväksi, on aikaisemmista tulkinnoista poiketen katsottava, että tätä vuosilomalain määräystä on kaupunginhallituksen juhannusaaton järjestelyä koskevan päätöksen johdosta noudatettava.

D. Kaupungin yleisen työehtosopimuksen alaisissa töissä.

16) Työntekijöiden kesätyöaikajärjestelyssä noudatetaan yleisessä työehtosopimuksessa ja sen soveltamisesta annetussa palkkalautakunnan toimiston kiertokirjeessä 18.3. n:o 163 olevia määräyksiä.

Edelleen määrättiin, mitkä virastot ja laitokset pidetään kesäaikana lauantaisin suljettuina (11.5. 1410 §).

Sporttelivirkojen varsinaisen palkan ja virkasivutulojen jakautuminen eri viranhaltijoiden kesken sekä niiden jakoperusteet. Kaupunginhallitus päätti v. 1965 asettaa komitean kiireellisesti tutkimaan ns. sporttelivirkojen varsinaisen palkan ja virkasivutulojen jakautumista eri viranhaltijoiden kesken sekä virkasivutulojen jakoperusteita. Komitean asettaminen aiheutui v. 1964 käydyistä palkkaneuvotteluista, joiden aikana oli ehdotettu palkkaluokkatarkistuksia myös sporttelivirkoihin. Tässä yhteydessä oli todettu, ettei käytettävissä ollut luotettavia tietoja virkasivutulojen vaikutuksesta ao. viranhaltijain kokonaisansioihin eikä virkasivutulojen jakoperusteissa tapahtuneista uudelleenjärjestelyistä. Komitean saatua mietintönsä valmiiksi kaupunginhallitus päätti,

1) että komitean mietintö selvityksenä kaupungin sporttelivirosta lähetetään palkkalautakunnalle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten,

2) että kaupunginhallituksen järjestelytoimiston tehtäväksi annetaan kiireellisesti selvittää, onko ulosottoviraston virkasivutuloja saavien viranhaltijoiden ulosottoasioiden käsittelykustannuksista maksama osuus oikeassa suhteessa siihen, mitä kaupunki näistä kustannuksista joutuu suorittamaan, sekä mikäli näin ei ole, järjestelytoimiston tehtäväksi annetaan samalla tehdä esitys siitä, minkälaisilla perusteilla virkasivutuloja saavien viranhaltijain on osallistuttava ko. kustannuksiin, jotta näiden viranhaltijain osuus olisi asiallisessa suhteessa heidän saamiinsa palkkioihin,

3) että ulosottovirastoa kehotetaan jakamaan ulosottotehtävät mahdollisimman tasapuolisesti viranhaltijain kesken siten, että virkasivutuloja ei kohtuuttomassa määrin kertyisi muutamille ulosottoviraston viranhaltijoille sekä

4) että raastuvanoikeuden uudelleen järjestelyä harkitsemaan asetettua komiteaa kehotetaan kiinnittämään huomiota siihen, mikä vaikutus raastuvanoikeuden virkoja ja niihin kuuluvia tehtäviä uudelleen järjestettäessä virkasivutuloilla on raastuvanoikeuden viranhaltijain kokonaisansioihin (1.6. 1677 §).

Piirtäjän virkojen pätevyysvaatimusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa piirtäjän virkojen pätevyysvaatimukset ohjeluonteisesti seuraaviksi:

Ryhmä 1: Puhtaaksipiirtäjät.

Tehtävät: varsinainen puhtaaksipiirtäminen.

Tehtävien voidaan katsoa edellyttävän jo annetun ja käsitellyn aineiston avulla myös työn itsenäistä suorittamista (esim. kokoaminen).

Pätevyysvaatimus:

a) keskikoulu+kurssi+4 v:n kokemus piirtäjänä tai
b) kansakoulu+2 kurssia+ 6 v:n kokemus piirtäjänä.

Ryhmä 2: Käsittelypiirtäjät.

Tehtävät: edellisen lisäksi monipuolisen aineiston itsenäinen valinta, aineiston käsittely ja tehtävän suorittaminen. Edellyttää säännösten ja määräysten tuntemusta.

Pätevyysvaatimus:

a) ylioppilastutkinto+2 kurssia+4 v:n kokemus piirtäjänä tai

b) keskikoulu+2 kurssia+6 v:n kokemus piirtäjänä.

Ryhmä 3: Valvontapiirtäjät.

Tehtävät: ryhmässä 2 esitetyt tehtävät ja esimiesasema.

Pätevyysvaatimus: kuten edellä ryhmässä 2.

Jos viraston tai laitoksen erikoisolosuhteet tahi muut syyt niin vaativat, ohjeenluonteisina vahvistetuista pätevyysvaatimuksista voidaan poiketa, kuitenkin edellyttäen että asetettavat uudet pätevyysvaatimukset vastaavat edellä kunkin ryhmän kohdalla esitettyä koulutustasoa.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että sen viranomaisen, jolla on oikeus täyttää virka, asiana on määrätä palkkaluokan muutoksen kohdistuessa useamman kuin yhden viran käsittäviin ryhmiin, mikä virka mihinkin palkkaluokkaan siirretään (16.2. 501 §).

Työ- ja palkkaussopimuslomakkeiden uusiminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa työsuhteessa palkattavien työsopimuslomakkeen esityksen n:o 1 mukaisena ja sopimuspalkkaisten viranhaltijain palkkaussopimuslomakkeen liitteen n:o 2 mukaisena otettavaksi käyttöön kaikissa virastoissa ja laitoksissa. Samalla todettiin, että lyhytaikaisissa työsuhteissa riittää työsuhteen perustaksi edelleen jo käytössä oleva työhönottoilmoitus (29.6. 2007 §).

Työehtosopimukset. Merkittiin tiedoksi palkkalautakunnan ilmoitus, että kuukausipalkalla työsuhteessa olevia toimihenkilöitä edustavien järjestöjen taholta irtisanotun toimihenkilöiden työehtosopimuksen voimassaoloaikaa oli pidennetty huhtikuun loppuun (9.3. 779 §, 6.4. 1044 §).

Merkittiin tiedoksi, että palkkalautakunta oli 19.6. vahvistanut kaupunginvaltuuston 7.6. hyväksymän Helsingin kaupungin, Helsingin kunnallisvirkamiehet ja toimihenkilöt yhdistyksen sekä Helsingin Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön välillä tehdyn toimihenkilöiden työehtosopimuksen 13 §:n 6. kohdan mukaiset, matkakustannusten korvaamista sekä ns. eväsrahan maksamista koskevat etuisuudet (6.7. 2087 §).

Kaupunginhallitus päätti, 1) että kaupunginvaltuuston 8.3. tekemä päätös uuden työehtosopimuksen tekemisestä kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön kesken pannaan täytäntöön heti mahdollisista valituksista huolimatta ja 2) että kaupunginvaltuuston hyväksymä uusi työehtosopimus sekä siihen liittyvä allekirjoituspöytäkirja tulevat voimaan heti sopimuksen tultua molemmin puolin allekirjoitetuksi (9.3. 781 §).

Kuntien Konemestarit yhdistys oli esittänyt, että kaasulaitoksen työsuhteisille toimihenkilöille maksettaisiin vuorotyölisää työehtosopimuksen mukaisesti. Palkkalautakunnan ilmoituksen mukaan oli toimihenkilöiden työehtosopimus ensimmäisen kerran allekirjoitettu v. 1966. Sen käyttöön soveltamisessa oli tällöin todettu vaikeuksia. Tyytymättömyyttä oli aiheuttanut se, että vuorotyölisää koskevat määräykset olivat jääneet vaille vaikutusta käytännössä. Asiasta käydyissä neuvotteluissa oli kaupungin taholta todettu, ettei vuorotyölisää koskevaa 9 §:ää voitu ottaa käytäntöön, koska sitä koskevat palkkahinnoittelut eivät olleet vielä valmistuneet. Toistaiseksi päätettiin eri laitoksissa vuorotyötä tekeville toimihenkilöille suorittaa nykyiseen palkkaan sisältyvän, vuorotyötä koskevan korvauksen lisäksi asianomaisen palkasta prosentuaalisesti laskettava lisäkorvaus. Kaasulaitoksella ei korvausta suoritettaisi lainkaan, koska nykyisen palkan katsottiin sisältävän täyden korvauksen vuorotyöstä. Kaupunginhallitus

päätti, ettei Kuntien Konemestarit yhdistyksen esitys toistaiseksi antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että yhdistykselle lähetettäisiin jäljennös palkkalautakunnan lausunnosta (14.9. 2530 §).

Sunnuntaityökorvauksen sisällyttäminen sairausajan palkkaan. Eräät palolaitoksen viranhaltijat olivat pyytäneet, että sairausajan palkkaan sisällytettäisiin myös sunnuntaityökorvaus, koska heillä määräysten mukaan oli sairausajalta oikeus täyteen palkkaan. Palolaitoksen mielestä sunnuntaityökorvaus on maksu työstä, joka poikkeuksellisen työajan omaavien on tehtävä sinä aikana, jonka normaalin työajan omaavat ovat vapaana. Lautakunnan mielestä ei olisi oikein maksaa sunnuntaityökorvausta tekemättömästä työstä ja ajasta, jolloin anojat ovat olleet levossa. Sunnuntaityökorvauksen suorittaminen vuosiloman ajalta on perusteltavissa sillä, että viranhaltija on ansainnut jokaisen vuosilomavuorokauden palveltuaan määräkuukaudet. Viranhaltija on siis ansainnut vuosiloma-aikansa ja mahdollisen lasketun ylityökorvauksen. Palkkalautakunnan käsityksen mukaan sunnuntaityökorvausta, joka virkasäännön 32 §:n mukaan on kuukausipalkasta erillinen korvaus sunnuntaina tai juhlapäivänä tehdystä työstä, ei voida lukea virkasäännön 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuun sairausajalta maksettavaan täyteen palkkaan kuuluvaksi. Kaupunginhallitus päätti hylätä em. anomukset (14.12. 3433 §).

Konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisäjärjestelmien muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti panna täytäntöön kaupunginvaltuuston 11.1. tekemän päätöksen ja vahvistaa kaupunginvaltuuston hyväksymän uuden konekirjoituslisäjärjestelmän seuraavat täytäntöönpano-ohjeet noudatettaviksi 1.2. lukien:

1) Sellaiseen Helsingin kaupungin virkaan pyrkivän konekirjoittajan, jossa virassa pääasiallisena työnä (yli 50 % työajasta) on konekirjoitus, on osoitettava pystyvänsä 7 000 nettolyönnin nopeuteen puolessa tunnissa.

2) Todistukseksi taidosta kelpaa virastossa suoritettu koe tai konekirjoituskoulun tai valtion viranomaisen antama konekirjoitustodistus edellyttäen, että se ei ole 5 vuotta vanhempi, kuitenkin niin että tarvittava nettolyöntien lukumäärä lasketaan Helsingin kaupungin noudattamilla laskuperusteilla.

Konekirjoituslisä:

1. Sellaiselle kaupungin palveluksessa olevalle viranhaltijalle, jonka pääasiallisena työnä on konekirjoitus, voidaan palkkalautakunnan harkinnan mukaan maksaa konekirjoituslisää, jonka suuruus määräytyy toisaalta konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) ja toisaalta viranhaltijan hoitaman viran palkkauksen (peruspalkka ikälisineen) ja mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena ja edellyttäen, että konekirjoitusnopeudesta voidaan katsoa olevan huomattavaa etua asianomaisen viran hoidolle.

2. Konekirjoitusnopeuteen perustuvat palkkaluokat määräytyvät seuraavan taulukon mukaan:

Hyväksytty konekirjoitusnopeus ½ tunnissa lyöntejä	Konekirjoitusnopeuteen perustuva palkkaluokka
7 000	7.
7 750	8.
8 500	9.
9 250	10.
10 000	11.
10 750	12.
11 500 taikka enemmän	13.

3. Konekirjoituslisää haluavan viranhaltijan on jätettävä palkkalautakunnalle osoitettu anomuksensa virastolleen tai laitokselleen. Anomukseen on liitettävä kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan toimiston antama konekirjoitustodistus. Virasto tai laitos lähettää anomuksen edelleen palkka-

lautakunnalle lausuntoineen siitä, onko anojan pääasiallisena työnä konekirjoitus.

4. Konekirjoituslisän saamiseen oikeuttava konekirjoituskoe on suoritettava kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan valvonnan alaisena kokeen suorittajan virastossa tai laitoksessa taikka koulutustoimikunnan toimistossa ja siinä noudatetaan oheisia ohjeita.

5. Konekirjoitustodistus kelpaa konekirjoituslisän saamiseen viisi vuotta kokeen suorittamisen jälkeen seuraavasta kalenterivuoden vaihteesta lukien. Konekirjoituslisän jatkuva saaminen edellyttää siten hyväksytyn kokeen suorittamista aina viiden vuoden kuluttua. Konekirjoituskoetta ei kuitenkaan tarvitse suorittaa, jos konekirjoituslisää saava henkilö voimassa olevan lisän päättymisestä lukien seuraavan kymmenen vuoden aikana saavuttaa eläkesäännön määräämän eläkeiän. Jos henkilö kuitenkin haluaa korottaa konekirjoitusnopeuteen perustuvaa palkkaluokkaansa, on hänellä siihen mahdollisuus myös tänä aikana.

6. Viraston tai laitoksen, jossa konekirjoituslisää saava viranhaltija on virassa, tulee valvoa, että konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan mukaisen palkkauksen maksaminen lopetetaan seuraavan kuukauden alusta, kun viran palkka nousee korkeammaksi kuin konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan mukainen ansio tai henkilö siirtyy tehtävään, jossa pääasiallisena työnä ei ole konekirjoitus samoin kuin silloin, kun koulutustoimikunnan antama konekirjoitustodistus on kohdan 5. mukaan vanhentunut. Konekirjoituslisän myöntämisestä ja lakkaamisesta on tehtävä merkintä henkilökorttiin ja palkkalaskennan perustietokorttiin. Lisäksi lakkaamisesta on tehtävä ilmoitus palkkalautakunnalle.

7. Konekirjoituslisä eli konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan mukainen palkkaus suoritetaan hyväksytyn anomuksen jättämistä seuraavan kuukauden alusta lukien.

8. Konekirjoituslisän suorittamista varten tarvittavat määrärahat myöntää palkkalautakunta kulloinkin kuluvaksi vuodeksi anomukseen suostuessaan ja seuraavia vuosia varten vuosittain tammikuussa silloin voimassa olevien oikeuksien perusteella.

Samalla annettiin konekirjoituskokeiden suorittamista koskevat ohjeet. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti palkkalautakuntaa myöntämään kertomusvuoden tammikuun ajaksi konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisät aikaisemman järjestelmän mukaisina niille viranhaltijoille, jotka näitä lisiä saivat v:n 1966 joulukuun aikana, ilman eri esitystä mutta kuitenkin edellyttäen, että lisiin aikaisemmin vaaditut nopeustodistukset ym. selvitykset olivat näiden henkilöiden osalta voimassa vielä kertomusvuoden tammikuussa (12.1. 149 §).

Virka-ajan ulkopuolella suoritettavien konekirjoitustöiden palkkioiden tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 1.11. lukien virka-ajan ulkopuolella suoritettavista konekirjoitustöistä maksettavat palkkiot elinkustannusindeksiä 200 vastaten seuraaviksi:

Puhtaaksikirjoitustyöstä ...	1.29	mk sivulta
Sanelukoneesta kuunneltavan tekstin puhtaaksikirjoitustyöstä	1.63	» »
Toisteista (hiilipaperijäljennöksistä)	0.26	» »
Vaha- ja liitupaperille kirjoittamisesta	1.85	» »

Palkkiot saadaan maksaa, mikäli sivulla on vähintään 28 riviä. Jos rivejä yleisesti on vähemmän, on palkkio alennettava samassa suhteessa kuin rivien lukumäärä on lukua 28 pienempi. Jos taas rivejä yleisesti ottaen on enemmän kuin 28 riviä sivulla, saadaan palkkiota vastaavasti korottaa.

Sellaisesta komiteoiden konekirjoitustyöstä, jota työn laadun (esim. matemaattisia kaavoja tai laajoja taulukoita) vuoksi ei voida järjestää kirjoitettujen sivujen luku-

määrän mukaan maksettavaksi, saadaan maksaa 5.45 mk/t.

Edellä mainittuja palkkioita saadaan vielä korottaa jäljempänä mainituissa tapauksissa seuraavasti:

Epäselvästä käsikirjoituksesta	5—10%:n korotus
Elite-kirjaimistomallista	15 » »

Vieraista kielistä korotus:

ranskankieli	käsikirj.	25%	konekirj.	20%
englanninkieli	»	20 »	»	15 »
saksankieli	»	20 »	»	15 »
tanskankieli	»	15 »	»	15 »
norjankieli	»	15 »	»	15 »
vanh. ruotsinkieli	»	15 »	»	15 »
venäjänkieli	»	50 »	»	35 »

Palkkioiden tarkistaminen otetaan viranhaltijain palkkauksissa myöhemmin toteutettavien järjestelyjen jälkeen uudelleen käsiteltäväksi eri esityksen perusteella (19.10. 2852 §).

Ulkomaille tehtävän virkamatkan päivärahan suuruus. Merkittiin tiedoksi, että Kaupunkiliiton hallitus oli suositellut, että ulkomaille tehtävien virkamatkojen päivärahat devalvaation takia suoritettaisiin 30%:lla korotettuna siksi, kunnes matkustussäännön mallia koskeva suositus on hyväksytty. Samalla sekä kaupunginhallitus että sen yleisjaosto päättivät, että sellaisten virkamatkojen, joita ei ollut tehty ennen devalvaation voimaantuloa tai joita varten ei myöskään ollut nostettu ulkomaan valuuttaa sitä ennen, päivärahat korotettaisiin 30%:lla (9.11. 3031 §, yjsto 17.10. 7025 §).

Korvaukset koulutustoimikunnan ja väestönsuojelutoimiston järjestämien kurssien ajalta. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa virastoille ja laitoksille, että viranhaltijalle tai työntekijälle, joka kaupungin toimesta osallistuu väestönsuojelutoimiston järjestämille kursseille ja joutuu kursseihin käyttämään aikaansa yli virka- tai työajan, saadaan tästä virka- tai työajan ylittävästä ajasta maksaa hänen yksinkertaista tuntipalkkaansa vastaava rahakorvaus 1.11. alkaen sekä että korvausta ei sitä vastoin ole maksettava koulutustoimikunnan kursseihin vastaavissa tapauksissa käytetystä ajasta (26.10. 2910 §).

Kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden ja luottamusmiesten ryhmävakuutus lentotapaturmien varalta. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Tapaturmavakuutus Oy Kullervolle 2 733 mk em. ryhmävakuutusta koskevana lopullisena vakuutusmaksuna v:lta 1966 ja 300 mk sanotun vakuutuksen ennakkomaksuna kertomusvuodelta (yjsto 7.2. 5270 §).

Virkoja koskevien ilmoitusten julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti muuttaa v. 1966 tekemäänsä päätöstä siten, että hankintatoimisto oikeutetaan julkaisemaan vaihtoehtoisesti ja ao. viran tai toimen täyttävän hallintoelimen tahi viraston taikka laitoksen suostumuksella diplomi-insinöörien, opisto-insinöörien sekä rakennusmestarin virkoja ja toimia koskevat ilmoitukset päivälehtien lisäksi joko Teknillisessä aikakauslehdessä, Forum för ekonomi och teknik -nimisessä lehdessä, Insinöörilehdessä tai Rakennuslehti-nimisessä lehdessä (23.11. 3167 §).

Sodanaikaisen kauppalaivapalvelun huomioiminen eläkkeitä laskettaessa. Kaupunginhallitus päätti esittää kunnalliselle eläkelaitokselle, että sodanaikaisen kauppalaivapalvelun rinnastaminen sotapalveluun eläkevuosia laskettaessa otettaisiin tutkittavaksi (7.12. 3355 §).

Eläkevalinnan merkitseminen henkilökorttiin. Kaupungin kaikkia virastoja ja laitoksia kehotettiin merkitsemään palkansaajiensa henkilökortteihin määrättyä leimaa käyttäen kunkin palkansaajan valitsema eläkejärjestelmä (25.5. 1588 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Teurast. Väinö Toivola oli useaan otteeseen valittanut palkkalautakunnalle, kaupunginhallitukseen ja lääninhallitukseen eläkkeestään, jonka palkkalautakunta oli hänelle myöntänyt

15.9.1965 alkaen peruspalkan ja ikälisien perusteella laskettuna. Toivola vaati, että eläkettä määrättäessä olisi ollut otettava huomioon myöskin teurastuspalkkiot, koska niiden mukaanlukeminen olisi tuntuvasti korottanut ao. eläkepohjaa. Kaupunginvaltuusto oli kuitenkin 10.3. 1965 lisännyt viranhaltijain eläkesääntöön määräyksen, jonka mukaan sääntöä ei enää olisi mahdollista tulkita siten, että teurastuspalkkiot voitaisiin lukea eläkepohjaan. Toivola oli uudessa valituksessaan anonut valtuuston mainitun päätöksen kumoamista, mutta lääninhallitus oli jättänyt valituksen liian myöhään tehtynä tutkittavaksi ottamatta (19.1. 234 §, 18.5. 1485 §).

Palkkalautakunta oli v. 1966 myöntänyt kaupunginpalvelijalle Karl Holmbergille saavutetun iän ja 971 mk:n kuukausipalkan sekä 3 viimeisen vuoden keskimääräisten virkasivutulojen, 61.19 mk/kk, perusteella 681.30 mk:n perusmääräisen täyden eläkkeen kuukaudelta 12.8.1966 lukien. Holmberg oli valittanut lautakunnan päätöksestä, koska lautakunta oli lukenut virkasivutuloiksi ainoastaan haasteiden tiedoksiantamisesta saadut palkkiot, mutta jättänyt hyväksymättä maistraatin pöytäkirjojen tiedoksiantamisesta saadut tulot, jotka oli saatu kunnallispormestarilta, oikeusneuvosmiehiltä ja maistraatinsihteeriltä. Asiamiestoimisto katsoi, että v. 1901 haastemiehistä annetun asetuksen mukaan maistraatin pöytäkirjojen tiedoksiantamisesta saatuja tuloja on pidettävä eläkesäännössä tarkoitettuina, eläkepohjaan laskettavina virkasivutuloina. Sen sijaan virkasivutuloja, jotka on saatu pöytäkirjojen välittämisestä asianosaisille tiedoksiantomerkintää tekemättä, asiamiestoimisto ei pitänyt eläkepohjaan laskettavina tuloina. Kaupunginhallitus päätti kumota palkkalautakunnan em. päätöksen ja palauttaa asian lautakunnan uudelleen käsiteltäväksi ottaen huomioon asiamiestoimiston lausunnossa esitetyn selvityksen (22.6. 1942 §).

Veroviraston tarkast. Pauli Vyyryläinen siirtyi 1.1.1960 alkaen kaupungin tp. virasta valtion peruspalkkaiseen virkaan Helsingin verovirastossa. Tällöin hänelle maksettiin kaupunginvaltuuston v. 1959 tekemän päätöksen perusteella ylimääräinen eläke, joka vastasi kaupungin ja valtion maksamien palkkojen erotusta. Kesäkuussa v. 1964 toimitetun valtion kuoppatarkistuksen yhteydessä korotettiin hänen virkansa korkeampaan palkkaluokkaan, mikä korkeampi palkka maksettiin lokakuusta 1963 alkaen. Suoritetun tarkistuksen perusteella lopetettiin ylimääräisen eläkkeen maksaminen sekä ryhdyttiin perimään takaisin ajalta 1.10.1963—30.6.1964 liikaa maksettua eläkettä, yht. 695 mk. Eläkkeen maksaminen lopetettiin, koska sen perusteena ollut palkkojen erotus oli korotusten perusteella supistunut alle 5 mk:n, mikä summa vähintäin oli ollut eläkkeen maksamisen edellytyksenä. Vyyryläisen kieltäydyttyä maksamasta takaisin liikaa saamaansa eläkettä, lääninoikeus velvoitti hänet suorittamaan kaupungille liikaa saamansa summan. Vyyryläinen valitti asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka 3.4. hylkäsi valituksen. Lääninoikeuden päätös jäi asiassa pysyväksi (5.5. 1302 §).

Sen jälkeen palkkalautakunta käsitteli 12.6. valtion palkkajärjestelyjen johdosta eräiden veroviraston ja ent. työnvälitystoimiston toimihenkilöiden kaupungin maksamia ylimääräisiä eläkkeitä ja esitti kaupunginhallitukselle, ettei lautakunnan tarkistuspäätösten tarkoittamia, 1.1.1966 alkaen liikaa maksettuja ylimääräisiä eläkkeitä perittäisi asianomaisilta takaisin. Kun ei voitu ajatella Vyyryläisen vapauttamista korkeimman hallinto-oikeuden edellisessä päätöksessä lailliseksi katsomasta takaisin maksamisesta, koska kaupunki tällöin olisi käynyt oikeutta turhan vuoksi ja koska nyt ehdotettuja viranhaltijoita ja toimihenkilöitä ei voitu asettaa parempaan asemaan niihin nähden, jotka jo aikaisemmin olivat maksaneet takaisin liikaa saadut ylimääräiset eläkeet, kaupunginhallitus päätti hylätä palkkalautakun-

nan esityksen ja kehottaa lautakuntaa mahdollisimman nopeasti aikanaan tarkistamaan ko. ylimääräiset eläkkeet, niin että eläkkeen saajille aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa takaisin perimisestä (29.6. 2011 §).

Kaupunginhallitus käsitteli eräitä eläkkeitä koskevia valituksia, jotka esitettiin hylättäviksi (16.2. 551 §, 9.3. 773—775 §, 16.3. 854 §, 5.5. 1343 §, 18.5. 1483 §, 1.6. 1679 §, 21.9. 2590 §, 5.10. 2711 §, 1.11. 2985—2987 §, 14.12. 3434 §).

Lisäksi merkittiin tiedoksi lääninhallituksen ja korkeimman hallinto-oikeuden eräissä eläkeasioissa tekemät päätökset (4.1. 69 §, 9.3. 766 §, 6.7. 2086 §, 14.9. 2533, 2534 §, 28.9. 2649 §, 5.10. 2709 §).

Ansiomerkit. Helsinki-mitali ja Suomen Kaupunkiliiton ansiomerkki päätettiin hankkia virastojen ja laitosten esitysten mukaisesti niiden eräille viranhaltijoille ja työntekijöille sekä kunnallisissa luottamustoimissa ansioituneille henkilöille. Helsinki-päivänä 12.6. suoritettavassa mitalien jaossa tarvittavat Helsinki-mitalit päätettiin tilata K. Kallio Kulta ja Kello Oy:ltä 184.25 mk:n kappalehinnasta. Ansiomerkeistä aiheutuneet kulut, yht. 40 259 mk suoritettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (11.5. 1381 §, 25.5. 1603 §, 14.6. 1858 §, yjsto 9.5. 5955, 5956 §, 16.5. 5990 §).

Kaluston hankinta ja kunnossapito

Kaluston hankinnat. Rahoitusmenojen pääluokkaan kuuluvista kaluston hankintamäärärahoista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Virasto tai laitos	mk
Asiamiestoimisto (yjsto 19.12. 7546 §)	6 400
Matkailutoimisto (yjsto 4.12. 7439 §)	28 700
Kaupunginarkisto (yjsto 28.3. 5634 §, 30.5. 6115 §, 4.7. 6381 §, 4.12. 7441 §)	81 372
Tilastotoimisto (yjsto 10.10. 6987 §)	9 909
Lastensuojeluvirasto (yjsto 7.3. 5502 §, 30.5. 6145 §, 17.10. 7059 §)	26 029
Raastuvanoikeus (yjsto 26.9. 6892 §)	8 100
Ulosottovirasto (yjsto 18.4. 5807 §, 16.5. 6012 §, 6.6. 6197 §)	19 496
Kivelä-Hesperian sairaala (yjsto 6.6. 6197 §)	20 600
Nikkilän sairaala (yjsto 6.6. 6197 §)	20 600
Huoltovirasto (yjsto 18.4. 5808 §, 6.6. 6197 §, 7.11. 7249 §)	92 027
Kaupunginmuseo (yjsto 30.5. 6131 §)	8 265
Raittiuslautakunta (yjsto 18.4. 5797 §)	5 200
Rakennusvirasto (yjsto 8.8. 6563 §)	3 247
Kiinteistövirasto (yjsto 7.11. 7256 §)	6 832
Uimahallikiinteistö (yjsto 30.5. 6130 §)	14 362
Kallion virastotalo ja Unioninkatu 28 (yjsto 7.2. 5278 §, 4.7. 6394 §, 29.8. 6681 §, 12.12. 7488 §, 27.12. 7591 §)	94 918
Kaupunkisuunnitteluvirasto (6.7. 2117 §, yjsto 21.3. 5594 §, 16.5. 6014 §, 5.9. 6734 §, 19.9. 6836 §, 31.10. 7204 §)	24 481
Tietojenkäsittelykeskus (yjsto 10.10. 6986 §)	17 750

Yleisjaosto teki joukon päätöksiä hyväksyen v. 1967 suoritetut kaluston korjaukset. Näistä aiheutuneiden laskujen maksamiseen myönnettiin yht. 13 397 mk (yjsto 7.2. 5289

§, 21.3. 5587 §, 23.5. 6039 §, 8.8. 6550 §, 26.9. 6863 §, 21.11. 7325 §).

Yleisjaosto päätti, että yhteishankinnat saatiin suorittaa hankintatoimiston esittämiltä toiminimiltä. Samalla yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston erillisissä tapauksissa tekemään poikkeuksia hankintaliikkeisiin nähden, mikäli laatu, hinta tai laitoksen erikoisvaatimus antavat siihen aihetta (yjsto 3.1. 5019 §, 21.3. 5585 §, 28.3. 5635 §, 20.6. 6288 §).

Edelleen yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston suorittamaan hankintoja ja kustannuksia v:n 1968 aikana kuukautta ja laitosta, virastoa tai sen osastoa kohti seuraavasti:

1) kaluston kertahankintoja enintään 3 500 mk:aan saakka,

2) kojeiden sekä toimisto- ja talouskoneiden hankintoja enintään 3 500 mk:aan saakka ja

3) kaluston kunnossapitokustannuksia enintään 1 500 mk:aan saakka sekä

4) teleteknillisten laitteiden töitä ja hankintoja enintään 3 000 mk:aan saakka tarkoitukseen merkittyjä määrärahoja käyttäen. Hankinnat ja kustannukset oli kuukausittain alistettava yleisjaoston hyväksyttäviksi (yjsto 12.12. 7485 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston v:n 1966 joulukuussa ja kertomusvuoden tammi-lokakuussa suorittamat kaluston kertahankinnat ja myönsi laskujen maksamista varten yht. 213 932 mk (yjsto 7.2. 5288 §, 21.2. 5383 §, 21.3. 5586 §, 25.4. 5841 §, 23.5. 6039 §, 13.6. 6226 §, 8.8. 6549 §, 26.9. 6864 §, 24.10. 7088 §, 21.11. 7324 §).

Vielä yleisjaosto hyväksyi v:n 1966 sekä kertomusvuoden aikana suoritetut teleteknillisten laitteiden työt ja hankinnat sekä myönsi tarkoitusta varten yht. 4 979 mk (yjsto 7.2. 5287 §, 23.5. 6039 §, 8.8. 6551 §, 21.11. 7326 §).

Puhelimet. Yleisjaosto teki kertomusvuoden aikana joukon puhelimien hankkimista, siirtoa ym. koskevia päätöksiä. Puhelinosuuksien hankkimista varten myönnettiin yht. 14 580 mk ja teleteknillisiä laitteita varten 57 472 mk. Eräät puhelimet määrättiin virastopuhelimiksi.

Komiteat ja opintomatkat

Komiteat. Kertomusvuoden aikana päätettiin asettaa seuraavat komiteat ja toimikunnat, jotka oikeutettiin ottamaan sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita:

komitea laatimaan selvitystä siitä, millä tavoin valtuustoaloitteiden käsittelyä olisi kehitettävä käsittelyn rationalisoimiseksi ja jouduttamiseksi. Puheenjohtajaksi valittiin vt Veikko Loppi sekä jäseniksi vtt Martti Jokinen, Gustaf Laurent, Kaarlo Pettinen, Rauha Ruohonen ja Olavi Valpas (30.3. 947 §);

komitea laatimaan lausunnot 1) sisäasiainministeriölle kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean jaoston ehdotuksesta komitean I osamietinnöksi ja 2) Uudenmaan lääninhallitukselle kuntauudistusta koskeviksi suunnitelmiksi. Puheenjohtajaksi valittiin kaupunginjohtaja ja jäseniksi kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Yrjö Rantala, kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja sekä vtt Pentti Poukka, Olavi Laine, Weijo Wainio ja Gustaf Laurent (7.9. 2426 §);

toimikunta valmistelemaan Helsingissä kesällä v. 1968 järjestettävää pohjoismaista kunnallista tietojenkäsittelykonferenssia. Puheenjohtajaksi määrättiin kaup. rev. Sigfrid Törnqvist sekä jäseniksi kaup. kamr. Osmo Lehtosuo, tal. arviopääll. Erkki Linturi ja tietojenkäsittelykeskuksen pääll. Reijo Mäkelä (21.12. 3470 §);

komitea tutkimaan kaupungin kaikkia vakuutuksia kokonaisuudessaan ja tekemään asiasta tarpeellisiksi katsottavat esitykset kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi määrättiin kaup. kamr. Osmo Lehtosuo ja jäseniksi vakuutusylituomari Kaarlo Kalliala, dipl.ins. Artturi Soratie,

tal.arviopääll. Erkki Linturi, vs. kaup.asiamies Kaarle Makkonen, vs. os.pääll. Pertti Karhama sekä asiamies Orvo Koskinen (14.9. 2517 §, 1.11. 2972 §);

komitean tarkistamaan lastenpsykiatrisen työn kehittämiskomitean tekemiä ehdotuksia valtion kasvatusneuvolakomitean mietinnön pohjalta sekä harkitsemaan perustellun ehdotuksen tekemistä tarvittavista toimenpiteistä. Komitean puheenjohtajaksi määrättiin kanslianeuvos Gunnar Modeen sekä jäseniksi prof. Paavo Heiniö, lastenpsyk. Salme Wiherheimo ja sosiaalilääkäri Sirkka Syvänne (9.3. 752 §, 1.6. 1650 §);

komitea tarkistamaan kansakoulujen apukoulun opetussuunnitelmaa. Puheenjohtajaksi nimettiin varat. Rauno Koski ja jäseniksi kansakouluntarkastajat Walter Erko, Kalevi Jääskeläinen sekä Hilding Cavonius ja kasvatustiet.kand. Marja Pietilä. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan tuli nimetä komiteaan kaksi apukoulun opettajaa ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan yksi apukoulun opettaja (5.10. 2700 §);

komitea suunnittelemaan mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvia sopivia työmuotoja sellaisen kulttuuripolitiikan alueelle, joka olisi omiaan aktivoimaan kaupunkilaisia asuinalueesta ja sosiaaliryhmästä riippumatta sekä selvittämään myös, mitä vapaan sivistystyön muotoja olisi työväenopistojen lisäksi pyrittävä edistämään ja miten nämä toimenpiteet olisi hallinnollisesti järjestettävä. Puheenjohtajaksi nimettiin kouluneuvos Jussi Saukkonen sekä jäseniksi kunnallisasiain siht. Martti Jokinen, fil.lis. Aarne Laurila, joht. Veikko Loppi ja pankinjoht. Erik Witting (19.10. 2839 §, 16.11. 3112 §);

komitea uudistamaan katujen talvipuhtaanapitoluokitusta. Puheenjohtajaksi määrättiin dipl.ins. Terttu Raveala sekä jäseniksi puht.pitopääll. Heikki Saarento, apul. poliisimest. Edvard Urja, kiinteistöneuvos Olavi Viias, liikenneins. Heikki Salmivaara, tekn.joht. Matti Laamanen, kuorma-autoliikenn. Vesa Turunen, autoil. Aarne Lahtinen sekä toimitsijat John Lanervo ja Pekka Salokangas sekä Isännöitsijäyhdistyksen edustaja isänn. Oiva Soinio (5.5. 1336 §, 11.5. 1405 §);

komitea selvittämään teollisuus- ja liiketonttien hankintaan liittyviä toimenpiteitä ottaen samalla huomioon mahdollisesti käytettävissä olevat vaihtoehtoiset järjestelyt. Komitean puheenjohtajaksi valittiin kaupunkisuunnitteluviraston virastopääll. Aarne Ervi sekä jäseniksi vtt Erkki Heikkonen, Henrik Kalliala, Yrjö Kivilinna ja Victor Procopé sekä kiinteistölautakunnan jäsen Ylermi Runko, yleiskaavapääll. Jaakko Kaikkonen ja tonttiosaston apul.pääll. Esko Lehtonen (25.5. 1595 §);

toimikunta valmistelmaan kaupunkia esittelevää uutta lyhytvärielokuvaa. Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin tied.pääll. Bengt Broms sekä jäseniksi yliopp. Raimo Hallama ja yleiskaavapääll. Jaakko Kaikkonen. Toimikunta oikeutettiin hankkimaan käsikirjoitusehdotuksia ja kustannusarvioita eri elokuvayhtiöiltä. Käsikirjoitus ja kustannusarvio olisi esitettävä yleisjaoston hyväksyttäväksi, joka myös päättäisi elokuvan tilaamisesta (6.7. 2041 §);

toimikunta tarkistamaan ja täydentämään kaupunginhallituksen v. 1959 vahvistamat, kaupungille tulevien maksujen perimistä koskevat ohjeet sekä harkitsemaan muita toimenpiteitä, jotka olisivat tarpeellisia kaupungin perimistoiminnan kehittämiseksi. Toimikunnan puheenjohtajaksi määrättiin kaup. kamr. Osmo Lehtosuo ja jäseniksi vs.kaup. asiamies Kaarlo Makkonen, os.pääll. Aimo Puromäki, os.pääll. Heikki Saarento ja satamakamr. Paavo Jäntti (31.8. 2368 §);

komitea laatimaan Alkoholiliike Oy:lle ehdotus anniskeluoikeuksien myöntämisestä kolmivuotiskaudeksi 1968—1970. Puheenjohtajaksi valittiin apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja jäseniksi vtt Eero Harkia, Hellä Meltti ja Erik Witting sekä kaupungin-

hallituksen jäsen Aulis Leppänen (31.8. 2389 §);

komitea tekemään ehdotus yleishyödyllisten yritysten ja laitosten apurahojen jakamisesta. Puheenjohtajaksi valittiin apul.kaup. joht. Aarre Loimaranta sekä jäseniksi kaupunginvaltuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen ja vtt Eero Harkia, Veikko Loppi, Hellä Meltti ja Eila Vuokko (26.1. 293 §);

Malmin ampumarata-alueen käyttöä tutkivaan, puolustusministeriön toimesta asetettuun toimikuntaan nimettiin yleiskaavapääll. Jaakko Kaikkonen (6.4. 1021 §).

Palkkalautakunta oikeutettiin asettamaan jaosto tutkimaan edellytyksiä teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneen henkilöstön siirtämiseksi normaaliin virkapalkkaukseen (9.11. 3058 §).

Kansalaiskoulun III vuosiluokan opetussuunnitelmakomitean ilmoitus työnsä päättymisestä merkittiin tiedoksi (25.5. 1563 §).

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa v. 1962 asettamansa Tervalammen työlaitoksen rakennustoimikunnan (14.9. 2532 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa v. 1962 tekemäänsä päätöstä siten, että virkanimikekomitealle myönnettiin oikeus ottaa kolme sihteeriä ja kuulla asiantuntijoita. Samalla myönnettiin komitealle oikeus tilata hankintatoimistolta virankuvauksia koskevaa tiedustelua varten 15 000 tiedustelulomaketta, 1 500 lomakkeiden käyttöohjetta sekä 1 500 kahta erilaista mallilomaketta. Tarkoitukseen myönnettiin 1 200 mk (23.2. 618 §, yjsto 3.1. 5053 §, 21.2. 5419 §).

Yleisten töiden lautakunnan 31.7. jätteiden hävityksen kokonaissuunnitelmaa tutkimaan asettama jaosto oikeutettiin ottamaan sihteeri (5.10. 2702 §).

Seuraaviin komiteoihin ja toimikuntiin valittiin uudet jäsenet: esikaupunkitoimikuntaan varat. Antero Valtolan tilalle ekon. Aarne Byström kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (18.5. 1457 §); hankintaohjeiden salassapitoa ja esteellisyyttä koskevien säännösten tarkistamista varten asetettuun toimikuntaan hallintoneuvos Seppo Ojalan tilalle vs.kaup.lakimies Jarl-Erik Kuhlefelt (1.6. 1644 §); hoitolaitosten suunnittelutoimikuntaan edesmenneen kouluneuvos Leo Backmanin tilalle fil.maist. Irina Matvejew (16.2. 532 §); urheilupuistotoimikuntaan dipl.ins. Eero Airion tilalle 1.10. lukien katurak.pääll. Hans Korsbäck (28.9. 2638 §); apukoulun opetussuunnittelukomiteaan opettajajäsenet (9.11. 3047 §); katujen talvipuhtaanapitoluokitusta uudistavaan komiteaan kiinteistöneuvos Olavi Wiiaksen tilalle valtiot.maist. Olavi Schalin (25.5. 1574 §); valtion ja kaupungin edustajista kokoonpantuun epäviralliseen tieneuvottelukuntaan kaup.ins. Yrjö Virtasen tilalle kaup. ins. Martti Anttila (21.12. 3501 §); valtion ja kaupungin välisiä aluejärjestelyjä valmistelevaan neuvottelukuntaan edesmenneen virastopääll. Alpo Lipan tilalle virastopääll. Pentti Lehto ja ent. as.kaavapääll. Väinö Tuukkasen tilalle as.kaavapääll. Olavi Terho (19.1. 200 §); asunnonjakotoimikuntaan apul.isänn. Lauri Taskisen tilalle järj.siht. Väinö Lehto (16.2. 528 §); Helsinki-viikon säätiön hallintoneuvostoon edesmenneen kouluneuvos Leo Backmanin tilalle kaupunginvaltuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen (16.2. 545 §). Vanhemmalle oikeusneuvosmiehelle Fredrik Bruunille myönnettiin vapautus nuorisokomitean jäsenyydestä (23.11. 3211 §). Liikennetutkimuskomitean puheenjohtajaksi määrättiin kiinteistötointa viransijaisena johtava apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen (27.4. 1268 §). Helsinki-päivän ohjelmakomitean uudeksi jäseneksi valittiin Lasten Päivän Säätiön toim.joht. Bo Ekelund (19.1. 183 §).

Seuraavat jaostot oikeutettiin kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa: huoltolautakunnan käyttöön varatuille tonteille suunniteltavia huoltolaitoksia ja vanhustentaloja suunnitteleva jaosto (10.8. 2159 §); terveydenhoitoviraston ohje- ja johtosääntöjen tarkistamista varten asetettu jaosto (6.7. 2046 §); lumenhävitystapoja tutkimaan ase-

tettu jaosto (2.3. 697 §); korttelissa n:o 31 olevan virastotalon luonnospiirustuksia tutkiva jaosto (8.6. 1757 §); jätteiden hävityksen kokonaissuunnitelmaa tutkimaan asetettu jaosto (17.8. 2191 §); satamalaitoksen telakkatoimintaa selvittelevä jaosto (16.2. 536 §) ja liikennelaitoksen johtosääntöjen muuttamista tutkiva jaosto (29.6. 1989 §).

Eri määrärahoista suoritettiin seuraavat asiantuntija- ja sihteerinpalkkiot ym.: valtuustoaloitteiden rationalisoimiskomitea 788 mk (yjsto 18.7. 6483 §); eläkeikäkomitea 2 731 mk (yjsto 4.4. 5712 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunta 5 239 mk (yjsto 21.3. 5560 §); virkanimikekomitea 1 135 mk (yjsto 10.1. 5110 §, 21.2. 5418 §); esikaupunkitoimikunta 60 mk (yjsto 27.12. 7600 §); nimistötoimikunta 625 mk (yjsto 18.4. 5815 §, 11.7. 6461 §); rakennuskulttuuritoimikunta 644 mk (yjsto 3.1. 5024 §); palolaitoksen sääntökomitea 8 176 mk (yjsto 6.6. 6185 §); sairaaloiden toimintasuunnitelmatoimikunta 98 mk (yjsto 10.1. 5099 §); vanhusten asuntokomitea 1 760 mk (yjsto 3.1. 5054 §); vanhusten kesävirkistyskomitea 4 000 mk (yjsto 13.6. 6257 §); työllisyyskomitea 220 mk (yjsto 14.3. 5548 §); varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelmakomitea 1 183 mk (yjsto 10.1. 5061 §); koulurakennuskomitea 3 120 mk (yjsto 10.1. 5102 §, 4.7. 6399 §); kansalaiskoulun III vuosiluokan opetussuunnitelmakomitea 623 mk (yjsto 23.5. 6058 §); yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahain jakokomitea 420 mk (yjsto 13.6. 6245 §); yhteisöille ym. myönnettäviä avustuksia tutkiva komitea 637 mk (yjsto 30.5. 6105 §); nuorisokomitea 1 988 mk (yjsto 18.4. 5811 §); taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta 300 mk (yjsto 27.12. 7599 §); urheilupuistotoimikunta 1 504 mk (yjsto 18.4. 5798 §, 21.11. 7339 §, 27.12. 7627, 7627a §); rakennusviraston organisaatiota tutkiva jaosto 5 622 mk (yjsto 17.1. 5167 §, 7.2. 5310 §, 11.4. 5766 §, 27.6. 6351 §, 3.10. 6947 §); Jäähallin rakennustoimikunta 2 438 mk (yjsto 17.1. 5167 §, 11.4. 5766 §, 27.6. 6351 §, 3.10. 6947 §); Kallion virastotalon rakennustoimikunta 144 mk (yjsto 17.1. 5167 §); Kallion virastotalon suojelusuunnitelmatoimikunta 3 179 mk (yjsto 4.4. 5666 §, 8.8. 6570 §); Tervalammen työlaitoksen rakennustoimikunta 349 mk, toimikunta lakkautettiin 1.10. (14.9. 2532 §, yjsto 3.1. 5055 §, 28.11. 7403 §); Vuosaaren suunnittelukomitea 580 mk (yjsto 3.1. 5041 §); asuntotuotantokomitea ja sen teknillinen jaosto 6 553 mk (yjsto 24.1. 5196 §, 11.4. 5739 §, 31.10. 7207 §); joukkokuljetusliikennetoimikunta 7 950 mk (yjsto 4.12. 7451 §) sekä taloussuunnittelutoimikunnan liikenneryhmä 93 mk (yjsto 28.2. 5422 §).

Taloussuunnittelutoimikunnan toiseksi sihteeriksi valitun valtiot.maist. Veikko Tattarin palkkion suuruudeksi vahvistettiin 400 mk/kk 1.1.1968 lukien siihen myöhemmin mahdollisesti päätettävine korotuksineen (yjsto 30.5. 6101 §, 27.12. 7601 §).

Yleisjaosto vahvisti Tervalammen työlaitoksen rakennustoimikunnan sihteerille ajalta 1.1.—30.9. suoritettavan palkkion suuruudeksi 80 mk/kk, kuitenkin siten, ettei palkkiota suoritettaisi vuosiloma-, sairauslomaeikä virkavapausajalta (yjsto 19.9. 6829 §).

Kaupunginhallitus päätti määrätä koulurakennuskomitean sihteerin palkkioksi 1.7. lukien 300 mk/kk (29.6. 1993 §); kotitalouslautakunnan sihteerin palkkioksi 1.6. lukien 224 mk/kk (25.5. 1561 §) ja kirjastolautakunnan sihteerin palkkioksi 1.6. lukien 140 mk/kk (25.5. 1560 §).

Yleisjaosto vahvisti Seutukomitean sihteerin tehtävien hoitamisesta aikana 7.9.—12.10. maksettavan palkkion suuruudeksi virastopääll. Pentti Lehdolle 1 000 mk, toim.pääll. Karl-Erik Forsbergille 500 mk, apul.tal.arv. pääll. Unto Valtaselle 400 mk, yleiskaavapääll. Jaakko Kaikkoselle 300 mk ja apul. kaup.siht. Harri Sormaselle 300 mk (yjsto 12.12. 7493 §).

Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan röntgenosastojen yleissuunnittelua varten asettaman työryhmän sihteeriin nähden pää-

tettiin soveltaa kaupungin viranhaltijoille ja toimihenkilöille vastaavista tehtävistä vahvistettuja palkkioperusteita (yjsto 16.5. 6000 §).

Ylilääkäri Ilkka Väänäselle päätettiin suorittaa 16 kokoukselta yht. 368 mk hänen edustettuaan kaupunkia Uudenmaan läänin sairaalasuunnittelutoimikunnan kokouksissa aikana 1.4.—14.11. (yjsto 27.12. 7620 §).

Matka-apurahat, kaupungin edustus eri kongresseissa ym. Kertomusvuoden aikana myönnettiin useille viranhaltijoille, lautakuntien jäsenille ym. matka-apurahoja talousarvioon sisältyvistä määrärahoista Virkamatkat ja eräistä muista määrärahoista osallistumista varten eri kongresseihin tai kokouksiin ulkomailla. Apurahoja saivat mm. seuraavat henkilöt: ylipormest. Lauri Aho (12.1. 104 §); apul.kaup.joht. Pentti Kalaja (yjsto 14.3. 5556 §); apul.kaup.joht. Hjalmar Krogius (yjsto 26.9. 6853 §); vs.apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen (yjsto 4.7. 6382 §, 15.8. 6598 §, 21.11. 7317 §); apul.kaup.joht. Eino Uski (yjsto 15.8. 6602 §, 3.10. 6936 §); kaupunginvalt. II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen ja vt Martin Fager (yjsto 30.5. 6100 §); apul.kaup.joht. Pentti Kalaja, toim. pääll. Erkki Salmio, apul.toim.pääll. Juha Keso, koulutuspääll. Urpo Ryönänkoski, toim.pääll. Alpo Salo ja palkkalautakunnan puh.joht. Carl-Olaf Homén (yjsto 22.8. 6664 §); kaup.siht. Sulo Hellevaara (yjsto 7.2. 5279 §); kaup.rev. Sigfrid Törnqvist (yjsto 18.4. 5782 §, 4.7. 6389 §); koul.pääll. Urpo Ryönänkoski (yjsto 4.7. 6386 §); matkailupääll. Mikko Nupponen (yjsto 7.2. 5280 §, 9.5. 5937 §); toim.pääll. Alpo Salo, apul.toim.pääll. Esko Pennanen, apul.tal. arviopääll. Unto Valtanen ja tutkimusins. Bertha Hanni (29.6. 1981 §, yjsto 6.6. 6192 §, 4.7. 6388 §); toimistopääll. Karl-Erik Forsberg, tutkimussiht. Veikko Tattari, yliaktuaari Åke Saxén ja aktuaari Lassi Kivekäs (yjsto 4.4. 5663 §); tietojenkäsittelykeskuksen pääll. Reijo Mäkelä (yjsto 21.3. 5581 §); rak.tark.viraston yli-ins. Olavi Törmä, rak. hygieenikko Aulis Jormalainen, os.pääll. Eeva Hämäläinen, arkkitehdit Ylermi Salminen ja Risto Skogström, julkisivujen tarkast. Olli Penttilä, tarkast.ins. Bjarne Michelsson, ins. Eero Salonen, rak.mestarit Alvar Lumivirta, Valter Pekkanen ja Sven Pihlström sekä valvontains. Urho Kaiponen (yjsto 7.3. 5504 §, 23.5. 6075 §, 12.9. 6783 §); koulupsykol. Gunnel Holmström ja sos.hoit. Anita Degerman (yjsto 4.4. 5691 §); elintarv.hyg. Bertel Österholm ja terv.tutk. laboratorion esimies Birgit Monnberg-Brehmer (yjsto 11.7. 6443§); johtava ylihoit. Aino Vehniäinen, ylihoit. Kerttu Viluksela ja apul.ylihoit. Rauni Salovaara (yjsto 9.5. 5961 §); sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen (yjsto 22.8. 6651 §); prov. Sirkku Pesonen (yjsto 23.5. 6049 §); Koskelan sairaskodin johtava ylilääk. Lars Tötterman (yjsto 11.4. 5770 §); farmas. Eila Maija Lyyjynen (yjsto 9.5. 5970 §); ylilääk. Ilkka Väänänen ja dipl.ins. Tuure Lehto (13.4. 1098 §); lastensuojelulautakunnan varapuh.joht. Arvo Ylppö, jäsenet Margareta Aminoff ja Laila Leskinen, toim.joht. Arvi Heiskanen sekä johtava huoltotarkast. Kyllikki Raitasuo (yjsto 7.3. 5505 §, 14.3. 5556 §, 11.4. 5769 §); lastensuojeluviraston psykol. Helga Mäntyoja (yjsto 26.9. 6891 §); puistoleikkitoiminnan tarkast. Kirsti Pajunen (yjsto 13.6. 6256 §); kirj.joht. Sven Hirn (yjsto 25.4. 5858 §); kaupunginorkesterin intend. Nils-Eric Ringbom (yjsto 17.1. 5164 §, 6.6. 6182 §); nuorisoasiamies Heikka Niittynen, apul.nuorisoasiamies Kurt Forsman ja nuorisoneuv. Maj-Lis Pohjola (yjsto 14.3. 5546 §); taideasiainsiht. Marja-Liisa Bell (yjsto 25.4. 5846 §); urheilu- ja ulkoiluviraston virastopääll. Esko Palmio (yjsto 9.5. 5964 §); toiminnanjoht. Touko Nurmi ja apul.os.pääll. Tapani Mattila (yjsto 4.7. 6403 §); kaup.ins. Martti Anttila, os.pääll. Lemmitty Salmensaari ja konevarikon pääll. Eero Puomi (24.8. 2292 §, yjsto 11.4. 5761 §); tekn.lis. Reino Säntti ja dipl.ins. Seppo Laaksonen (yjsto 7.3. 5490 §, 25.7. 6519 §); käyttöins. Heikki Pero (yjsto 14.2. 5361 §); puh-

taanapitopääll. Heikki Saarento, suunnitteluins. Leo Helminen ja työnjoht. Nils Grandell (yjsto 21.2. 5410 §, 23.5. 6060 §, 8.8. 6564 §); kemistit Harry Cajander ja Voitto Katajapuro (yjsto 28.3. 5652 §, 22.8. 6657 §); apul. kaup.geod. Erkki Heikkinen ja kartanvalmistamon pääll. Håkan Eskelinen (yjsto 31.1. 5242 §); dipl.ins. Aarne Ruoppa (yjsto 6.6. 6203 §); liikennesuunnitteluosaston vs.apul. os.pääll. Antero Aarvala (yjsto 28.2. 5429 §, 5.9. 6733 §); liikenneins. Heikki Salmivaara (yjsto 5.9. 6732 §); liikennetutk. Maija Krisé ja tilastotutk. Ulla Söderman (yjsto 21.3. 5597 §, 18.7. 6484 §); satamakapt. Georg Häggström (yjsto 11.4. 5751 §); satamalautakunnan puh.joht. Jalmari Laakso (yjsto 4.4. 5696 §, 17.10. 7044 §); dipl.ins. Esko Poltto (yjsto 2.5. 5903 §, 27.6. 6343 §); os.päälliköt Eino Toiviainen ja Leo Neuvo sekä toimistopääll. Martti Aho (25.5. 1553 §); sähkölaitoksen toim.joht. Unto Rytkönen ja toimistopääll. Hannu Sirola (yjsto 29.8. 6688 §, 7.11. 7239 §, 14.11. 7290 §); toimistopäälliköt Antti Itkonen, Reijo Kara ja Lauri Oksanen (yjsto 13.6. 6241 §, 10.10. 7002 §); suunnittelutoimiston pääll. Pertti Karhama (yjsto 18.4. 5796 §); jakeluos.pääll. Aimo Puromäki (yjsto 15.8. 6603 §); käytönlaskentajaoksen pääll. Erling Gustafsson (yjsto 12.9. 6772 §); os.pääll. Unto Kilpinen ja toimistopääll. Heimo Hiidenpalo (yjsto 14.3. 5544 §, 26.9. 6873 §, 27.12. 7622 §); vesilaitoksen toim. joht. Eino Kajaste ja toimistopääll. Vilho Saari (9.2. 436 §); kaasulaitoksen toim.joht. Olavi Kiuru, toimistopääll. Mauri Vainio ja kemisti Aleksanteri Keisalo (yjsto 28.2. 5439 §, 7.3. 5487 §, 21.3. 5614 §, 4.4. 5698 §); apul.kaup.joht. Hjalmar Krogius, toim.joht. Kalle Alakari, teknill.joht. Matti Laamanen, metronsuunnittelutoimiston os.pääll. Eino Ilmonen ja apul.tal.arv.pääll. Unto Valtanen (26.1. 254 §, yjsto 14.2. 5348 §, 22.8. 6652 §, 3.10. 6938 §); dipl.ins. Carl-Gustaf Londen (16.2. 543 §) ja teurast. toim.joht. Antti Rentola (yjsto 8.8. 6560 §).

Oslossa pidettävään Pohjoismaiden pääkaupunkien kunnalliskokoukseen osallistuvaan valtuuskuntaan nimettiin kaupungin edustajiksi 17 henkilöä (28.12. 3545 §).

Määrärahasta *Opintomatkastipendit* saivat apurahan jäljempänä mainitut 47 viranhaltijaa tavanomaisin ehdoin: asuntoasiain siht. Heikki Himanka, metronsuunnittelutoimikunnan suunnittelijat Seppo Johansson ja Esko Karjala, tilastotoimiston apul.aktuaari Kirsti Lappalainen, hankintatoimiston puhelinvaihteen hoit. Else-May Lähde, kasvatusneuvolan psykol. Kyllikki Virkki, Marian sairaalan os.lääk. Sakari Taipale, Koskelan sairaskodin farmas. Sirkka Laikkala, lastensuojeluviraston lastenpsykiatri Gustav Amnell, koululasten päiväkodin joht. Gurli Höckerstedt, apukoulun op. Marja Pietilä, tal.op. Helka Hyyppä, sähkölaitoksen kiel.kääntäjä Riitta Kauppi, kaupunkisuunnitteluviraston kansliaos.siht. Matti Sauria, kaasulaitoksen kemisti Aleks Keisalo, vesilaitoksen toimistopääll. Jaakko Laine ja putkimest. Jaakko Kulonen, liikennelaitoksen vs. os.pääll. Yrjö Heinonen, os.pääll. Bruno Lind, ajomestarit Lorenz Blomberg, Bror Forssell ja Aulis Sundell, liikennetarkastajat Toimi Jäppinen ja Kaj Tenlenius sekä hallitarkastajat Aarre Kaarema ja Sven Linste, laitoskirjaston joht. Mirjam Nyberg, kontrabassonsoitt. Teppo Hauta-aho, rakennusviraston käyttöins. Veikko Kiviniemi, työnjohtajat Matti Hopeavuori, Reino Juntunen, Antero Kahima, Olavi Kaskela, Aarne Kollin, Raimo Kuoppa, Unto Laakso, Aarne Lipasti, Eino Moitus, Isto Perkiö, Nils Sturen, Ensio Syrjänen, Aulis Tähtinen ja Eero Vauhkonen, autonkuljettajat Toivo Nurmi, Erkki Poutanen ja Pentti Stenman, lakaisija Antti Viinikainen ja puut.apul. Jussi Lammi. Virastoja ja laitoksia kehotettiin huolehtimaan myönnettyjen opintomatka-apurahojen perimisestä niissä tapauksissa, jolloin apurahan saaja oli velvollinen suorittamaan sen takaisin. Matka-apurahan saaneiden liikennelaitoksen kymmenen viranhaltijan käyttöön päätettiin opintomatkan ajaksi luovuttaa laitoksen

Mercedez-Benz -merkkinen pienoislinja-auto. Samaan matkaan osallistuvat liikennelaitoksen ja rakennusviraston toimihenkilöt saivat laatia kumpikin ryhmä erikseen yhteisen matkakertomuksen (20.4. 1147 §, 27.4. 1226 §, 12.10. 2768 §, 19.10. 2825 §, 21.12. 3469 §).

Merkittiin tiedoksi, että sähkölaitoksen jaostopääll. Seppo Käyhkö oli 28.9.1966 palauttanut samana vuonna saamansa opintoapurahan erottuaan kaupungin palveluksesta (yjsto 29.8. 6687 §).

Kurssitoiminta. Määrärahasta Virkamatkat myönnettiin matka-apurahat seuraavien kaupungin viranhaltijain osallistumista varten ulkomailla järjestettyihin kursseihin: apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta (yjsto 18.7. 6479 §); työturvall.tarkast. Lauri Tarkiainen (yjsto 6.6. 6165 §, 3.10. 6921 §); apul.kaup.rev. Einar Lehto ja rev. Lassi Lappalainen (yjsto 10.10. 6982 §); palolaitoksen hienomek. Mauno Ruutiainen (yjsto 10.10. 7011 §); kouluhoit. Meri Rokka (yjsto 4.4. 5692 §); kouluylihoit. Laine-Marjatta Pätilä (yjsto 28.11. 7384 §); Marian sairaalan joht. Lars Hagelstam (yjsto 7.3. 5484 §, 5.9. 6721 §); lastensuojeluviraston johtava huoltotarkast. Kyllikki Raitasuo (yjsto 19.9. 6830 §); rakennusviraston työturvall.tarkast. Veikko Komsi (yjsto 6.6. 6165 §, 3.10. 6921 §); tonttiosaston pääll. Kalevi Korhonen (yjsto 2.5. 5918 §, 23.5. 6079 §); apul. pääll. Esko Lehtonen ja liikennesuunnitteluos:n dipl.ins. Pertti Pesonen (yjsto 17.1. 5142 §); liikenneins. Seppo Sanaksenaho (yjsto 19.12. 7562 §); metronsuunnittelutoimikunnan toim.pääll. Paavo Vepsä (yjsto 19.12. 7558 §); os.pääll. Harri Liljendahl (yjsto 24.10. 7113 §, 21.11. 7342 §); sähkölaitoksen dipl.insinöörit Osmo Arponen, Antti Hanelius ja Seppo Nevalainen (23.2. 594 §, 22.6. 1916 §); työturvall.tekn. Aulis Hanioja (yjsto 30.5. 6126 §, 3.10. 6921 §); sähköasent. Hjalmar Malmström (yjsto 8.8. 6553 §, 3.10. 6921 §); vesilaitoksen kemistit Esko Heinonen ja Esko Vahtila (yjsto 29.8. 6689 §); liikennelaitoksen palkkausins. Kauko Tiili (yjsto 20.6. 6300 §, 3.10. 6921 §).

Eri määrärahoista myönnettiin matka-apurahat seuraavien kaupungin viranhaltijain osallistumista varten kotimaassa järjestettyihin kursseihin: vtt Martin Fager, Harry Lindgren, Arvid v. Martens ja Irina Matvejew sekä palkkalautakunnan puh.joht. Carl-Olaf Homén (yjsto 7.3. 5456 §); apul. kaup.rev. Einar Lehto (yjsto 3.10. 6925 §); järjestelytoimiston työntutkimusasiantuntija Risto Hovi (yjsto 28.2. 5421 §); ekon. Erkki Laakso (yjsto 7.11. 7227 §); virastotutk. Aapeli Vuoristo ja toimistotutk. Ilkka Koskinen (yjsto 31.1. 5230 §); hankintatoimiston lomakepiirt. Eila Ylimutka (yjsto 21.3. 5583 §); hankintatoimiston kolme viranhaltijaa (yjsto 3.10. 6926 §); tietojenkäsittelykeskuksen suunnitt.pääll. Pekka Viherä ja suunnitt. Raimo Lindroos (yjsto 7.2. 5294 §); ohjelmoits. Seppo Sirko (yjsto 26.9. 6860 §); suunnitt. Jorma Huhtala (yjsto 10.10. 6983 §); suunnitt. Heikki Tähtinen ja suunnittelija-ohjelmoija Risto Hakio (yjsto 10.10. 6984 §); palkkalautakunnan varapuh.joht. Esko Similä, lautakunnan jäsen Reino Tuomi ja siht. Eero Haapanen (yjsto 4.12. 7459 §); rakennustarkastusviraston rak.mestarit Matti Alanen ja Osmo Ikonen (yjsto 14.3. 5555; §) arkkit. Ilmari Sarén (yjsto 28.3. 5654 §); insinöörit Viljo Airola ja Martti Koskenranta (yjsto 14.2. 5370 §); tarkast.ins. Urho Kaiponen (yjsto 26.9. 6890 §); valvontains. Kaj Lindholm ja tutk. Jorma Lampikoski (yjsto 24.10. 7121 §); julkisivujen tarkast. Olli Penttilä ja tarkastusarkkitehdit Mauno Vuori ja Kaj Salenius (yjsto 5.9. 6731 §); dipl.ins. Matti Vasama ja ins. Pertti Linna (yjsto 10.1. 5111 §); valtiot.maist. Jorma Lampikoski (yjsto 10.1. 5113 §); yliarkkit. Arvid Ekelund ja tarkast. Viljo Airola (yjsto 31.10. 7196 §); palomestarit Oiva Karuvaara, Alfred Nordström ja Erkki Saksa (yjsto 10.1. 5108 §); palokers. Kalevi Laakso ja palomies Leo Gylling (yjsto 14.2. 5360 §); väestönsuojelutoimiston sähköyliasent. L. Kavenius (yjsto

24.10. 7114 §); rak.mest. Kalle Ikonen (yjsto 24.10. 7115 §); kaup.lääk. Olavi Kilpiö ja eläinlääk. Antti Olkkonen (yjsto 15.8. 6600 §, 3.10. 6935 §); terveysins. Hilkka Linna (yjsto 24.10. 7099 §); Koskelan sairaskodin apul.ylihoit. Vieno Saarela ja vahtimest. Helga Kiuru (yjsto 7.11. 7250 §); Koskelan sairaskodin apuemäntä Aira Mäkilä, Kustaankartanon vanhainkodin emäntä Sirkka Kero ja Riistavuoren vanhainkodin emäntä Anneli Pakula (yjsto 14.2. 5369 §); isänn. Vilho Vesterinen, emäntä Anna-Liisa Jarmala ja vahtimest. Alli Pohjolainen (yjsto 23.5. 6073 §); lastensuojelulautakunnan siht. Kalervo Juurinen (yjsto 24.1. 5222 §); Nukarin lastenkodin lastenhoit. Liisa Kumpulainen ja Sofianlehdon vastaanottokodin askartelutyönohj. Astrid Huunonen (yjsto 23.5. 6074 §); apuemäntä Paula Raita (yjsto 16.5. 6011 §); laitosjohtajat Olavi Kivistö, Pentti Mäkinen ja Jyrki Ritamo sekä ohjaajat Aulis Martikainen ja Raili Salminen (yjsto 7.3. 5503 §); vajaamielishuolt. Maija Kario, johtajat Annikki Paasonen, Pauli Reivala ja Hannu Viljamaa sekä opettajat Marianne Kallamaa ja Inkeri Vuorinen ja hoit. Anja Koponen (yjsto 12.9. 6785 §); psykol. Seija Nieminen, apul.joht. Teuvo Hapakka ja vastaava ohj. Raimo Aho (yjsto 4.7. 6410 §); talousop. Helga Hyyppä, tarkast. Terttu Lyytikäinen ja ammatinop. Lilja Karjalainen (yjsto 10.10. 7005 §); Kampin ammattikoulun op. Salme Salo (yjsto 27.12. 7630 §); voimistelunop. Raimo Kauppinen, reht. Aulis Lumme ja työnopettajat Kalervo Laitinen, Reino Mäkinen, Eino Rausila ja Aarre Salonen (yjsto 30.5. 6133 §, 6.6. 6184 §); viisi nuorisotyölautakunnan nimeämää työsopimussuhteessa olevaa nuorisotyöntekijää (yjsto 28.11. 7393 §); koulutusohj. Eino Smolander (yjsto 31.1. 5256 §); urheilunohj. Sten-Erik Stenbacka (yjsto 31.1. 5254 §); liikuntatekn. Arvo Rita ja liikunnanneuv. Toivo Julkunen (yjsto 7.11. 7241 §, 12.12. 7507 §); kentänhoitajat Oiva Käsnänen, Toivo Leskinen ja Esko Pärnänen (yjsto 4.12. 7454 §); rakennusviraston sähköasent. Karl Riipinen ja konemest. Johannes Roiha (yjsto 3.1. 5046 §, 7.3. 5492 §); puhdistamosuunnittelujaoksen pääll. Reino Säntti ja laboratorion limnologi Lauri Niemistö (yjsto 25.4. 5861 §); apul. työntutk. Päivi Sievi (yjsto 3.1. 5047 §); tekn. Teemu Kortelainen (yjsto 7.11. 7246 §); suunnitteluapul. Kari Paananen (yjsto 19.9. 6824 §); yleisten töiden lautakunnan varapuh.joht. Martin Fager sekä jäsenet Kalervo Laitinen, Gustaf Laurent, Veikko Vanhanen ja Eugen Virtanen (yjsto 31.10. 7188 §); kiinteistöviraston dipl.ins. Rauno Puskala (yjsto 4.4. 5674 §); piiri-insinöörit Lauri Lius ja Olavi Siikaniemi (yjsto 7.3. 5471 §); katukorvaustekn. Rauni Salminen ja mittaustekn. Jukka Rope (yjsto 3.10. 6960 §); tonttiosaston insinöörit Kurt Schreiber, Martti Koivumäki ja Jorma Turpela, kaupunkimittausosaston katukorv.ins. Tauno Talvio ja talo-osaston rak.mest. Kalervo Alvesalo (yjsto 17.10. 7061 §); siivoustoimen tark. Sirkka-Liisa Fabergé (yjsto 24.10. 7128 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan dipl.ins. Heikki Lehtonen (yjsto 7.11. 7255 §); asemakaavaosaston asemakaava-arkkit. Pirkko Vitikainen, arkkitehdit Ann-Marie Leppo, Jorma Mänty, Eero Valjakka ja Anneli Wallenius sekä yleiskaavaosaston arkkitehdit Reijo Jallinoja ja Paavo Perkkiö (yjsto 24.1. 5201 §, 12.9. 6788 §); arkkit. Göran Engroos ja yleiskaavatutk. Hannu Kuokkanen (yjsto 31.10. 7202 §); satamalaitoksen mittausteknikot Kalevi Kotanen ja Eero Räsänen (yjsto 26.9. 6869 §, 10.10. 6999 §); keskuspesulan työnjoht. Pauli Iittiläinen ja käyttöpääll. Raili Hämäläinen (yjsto 24.1. 5218 §, 28.2. 5449 §) ja teurastamolaitoksen tark.eläinlääk. Seppo Toivola (yjsto 7.11. 7245 §).

Järjestelytoimisto oikeutettiin lunastamaan 13 kpl päivälippuja, jotka oikeuttivat osallistumaan Helsingissä 16.—21.10. järjestettyyn »Konttoritekniikka 67» -kurssiin (yjsto 26.9. 6861 §).

Viherlaakson Kodinhoitajaopistossa järjestettyyn Mannerheimin Lastensuojeluliiton

kodinhoitajien täydennyskursseille päätettiin lähettää huoltoviraston 10 kodinhoitajaa (yjsto 3.1. 5056 §, 4.4. 5710 §, 31.10. 7195 §).

Kaupunkiliiton järjestämään kuntasuunnittelun yleiskurssiin, joka toimeenpantiin internaattikurssina Vuosaaressa sijaitsevassa OKO:n Gebhard-opistossa 24.—26.4., päätettiin lähettää 10 henkilöä (yjsto 11.4. 5740 §).

Otaniemessä 21.—23.8. järjestettyyn yhteiskuntasuunnittelun seminaariin päätettiin lähettää apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen, kaup.siht. Sulo Hellevaara, tal.arv.pääll. Erkki Linturi, apul.tal.arv.pääll. Unto Valtanen, apul.kaup.sihteerit Tauno Lehtinen ja Pekka Lehtonen, metronsuunnittelutoimiston viisi toimihenkilöä, kiinteistölautakunnan neljä luottamusmiestä ja viisi viranhaltijaa, kaupunkisuunnittelulautakunnan viisi luottamusmiestä ja 14 viranhaltijaa, yleisten töiden lautakunnan kolme viranhaltijaa, teollisuuslaitosten lautakunnan kaksi luottamusmiestä ja kolme viranhaltijaa, urheilu- ja ulkoilulautakunnan yksi luottamusmies ja kaksi viranhaltijaa sekä liikennelaitoksen yksi viranhaltija (yjsto 15.8. 6594 §).

Edelleen yleisjaosto oikeutti jäljempänä mainitut virastot ja laitokset lähettämään eräitä viranhaltijoitaan kotimaassa pidetyille opinto- ja neuvottelupäiville: kaupunginkanslia (yjsto 21.3. 5572 §, 4.4. 5714 §); järjestelytoimisto (yjsto 31.1. 5231, 5232 §, 15.8. 6590 §, 14.11. 7278 §); tilastotoimisto (yjsto 14.11. 7279 §); rahatoimisto (yjsto 18.4. 5785 §); palkkalautakunta (yjsto 31.1. 5264 §, 4.4. 5713 §); rakennustarkastusvirasto (yjsto 14.11. 7302 §); terveydenhoitolautakunta ja terveydenhoitovirasto (yjsto 28.2. 5436 §, 16.5. 6001 §, 23.5. 6046 §, 24.10. 7100 §, 7.11. 7238 §, 14.11. 7286 §, 28.11. 7425 §); maidontarkastamo (yjsto 25.4. 5853 §); hoitolaitosten suunnittelutoimikunta (yjsto 23.5. 6047 §, 12.9. 6768 §, 28.11. 7383 §); huoltolautakunta ja huoltovirasto (yjsto 9.5. 5971 §, 6.6. 6193, 6194 §, 20.6. 6309 §); työtuvat (yjsto 15.8. 6618 §); Koskelan sairaskoti, Kustaankartanon, Riistavuoren, Roihuvuoren sekä Suursuon vanhainkodit (yjsto 18.4. 5810 §, 22.8. 6665 §, 24.10. 7122, 7123 §, 21.11. 7347 §, 28.11. 7402, 7404 §); Tervalammen työlaitos (yjsto 18.4. 5809 §); lastensuojelulautakunta (yjsto 4.7. 6409 §); lastensuojeluvirasto (yjsto 14.11. 7301 §); ruotsinkieliset ja suomenkieliset kansakoulut (yjsto 23.5. 6059 §, 19.9. 6822 §); suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ja koulusuunnittelukomitea (yjsto 11.4. 5753 §, 12.9. 6776 §); ammattioppilaitosten johtokunta (yjsto 11.4. 5755 §, 2.5. 5907 §); kotitalouslautakunta (yjsto 30.5. 6129 §); museolautakunta (yjsto 28.2. 5442 §, 17.10. 7046 §); musiikkilautakunta (yjsto 28.2. 5445 §); nuorisotyölautakunta (yjsto 10.1. 5106 §); raittiuslautakunta (yjsto 14.2. 5354 §, 5.9. 6725 §); kuvaamataidetoimikunta (yjsto 10.10. 6981 §); urheilu- ja ulkoilulautakunta (yjsto 19.9. 6820 §, 24.10. 7107 §, 7.11. 7242 §); rakennusvirasto (yjsto 21.2. 5409 §, 7.3. 5491 §, 8.8. 6565 §, 17.10. 7056 §); kiinteistölautakunta (yjsto 3.10. 6959 §); tietojenkäsittelykeskus (yjsto 5.9. 6714 §, 12.12. 7484 §).

Helsingissä Rakennusmestarien talon juhlasalissa 11.5. järjestettäviin luentopäiviin osallistuville luottamusmiehille päätettiin korvata osallistumismaksu 20 mk kaupungin varoista (20.4. 1151 §).

Kansakoulujen erityiskasvatuksen liiton Hyvinkäällä aikana 11.—12.3. järjestettäville opintopäiville päätettiin lähettää 34 opettajaa (yjsto 7.3. 5489 §, 21.3. 5622 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto oikeuttivat eri virastojen ja laitosten viranhaltijat tekemään virkamatkoja mm. Skandinavian maihin, Länsi- ja Itä-Saksaan, Englantiin jne. tutustumaan oman alansa vastaavien laitosten toimintaan näissä maissa. Seuraavien virastojen ja laitosten henkilökuntaan kuuluvat tekivät ulkomaisia virkamatkoja kertomusvuoden aikana: kaupunginkanslia (yjsto 12.9. 6770 §); hankintatoimisto (yjsto 7.3. 5459 §, 21.3. 5582 §, 22.8.

6645 §, 12.9. 6770 §, 10.10. 6985 §); rahatoimisto (yjsto 12.9. 6770 §); poliisilaitos (yjsto 15.8. 6597 §, 22.8. 6646 §); sairaalalautakunta (yjsto 14.3. 5540 §, 9.5. 5959 §, 30.5. 6122 §, 8.8. 6557a §); hoitolaitosten suunnittelutoimikunta (yjsto 24.1. 5211 §, 14.3. 5539 §, 18.4. 5794 §, 30.5. 6123 §); huoltovirasto (yjsto 22.8. 6667 §); urheilu- ja ulkoiluvirasto (yjsto 13.6. 6243 §); rakennusvirasto (yjsto 3.1. 5045 §, 17.1. 5165 §, 18.4. 5799 §, 25.4. 5860 §, 12.9. 6780 §, 26.9. 6880 §, 10.10. 7012 §, 17.10. 7048, 7053 §, 31.10. 7189 §); kiinteistölautakunta ja kiinteistövirasto (yjsto 3.1. 5029 §, 17.1. 5141 §, 13.6. 6259 §, 4.7. 6412 §, 19.9. 6835 §, 14.11. 7303 §); kaupunkisuunnitteluvirasto (yjsto 10.1. 5089 §, 25.7. 6522 §); metronsuunnittelutoimikunta (yjsto 13.6. 6247, 6249 §, 10.10. 7010 §, 31.10. 7187 §); satamalaitos (yjsto 15.8. 6604 §); sähkölaitos (yjsto 26.9. 6872 §); vesilaitos (yjsto 2.5. 5902 §, 23.5. 6053 §, 12.9. 6771 §, 24.10. 7101 §, 14.11. 7291 §, 28.11. 7390 §); kaasulaitos (23.2. 593 §, 19.10. 2834 §); liikennelaitos (yjsto 14.2. 5347 §, 22.8. 6653 §).

Edelleen lähetettiin virkamatkalle eräitä satamalautakunnan, sähkö- ja kaasulaitoksen sekä liikennelaitoksen viranhaltijoita Länsi-Saksaan, Neuvostoliittoon, Puolaan, Ruotsiin ja muihin maihin vastaanottamaan laitoksille tilattuja koneita ja laitteita ym. (yjsto 28.2. 5438 §, 7.3. 5486 §, 21.3. 5613 §, 16.5. 6006 §) tai neuvottelemaan niiden hankintaa koskevista asioista (16.11. 3107 §, yjsto 4.4. 5697 §, 11.4. 5748, 5749 §).

Metronsuunnittelutoimikunnan toimiston johtaja, toim.päällikkö ja kielenkääntäjä, puheenjohtaja sekä neljä jäsentä päätettiin lähettää tutkimusmatkalle Ruotsiin, Tanskaan, Norjaan, Länsi-Saksaan ja Neuvostoliittoon (11.5. 1401 §, 25.5. 1578 §, 10.8. 2149, 2150 §, 21.9. 2588 §).

Hesperian ja Nikkilän sairaalan eräät viranhaltijat päätettiin lähettää Espanjaan ja Visbyhyn potilasryhmän hoitajina ja valvojina (22.3. 892 §, yjsto 28.2. 5435 §, 28.3. 5647 §, 4.4. 5690 §, 11.7. 6444 §).

Kotimaassa pidetyt vuosi- ym. kokoukset. Seuraavat henkilöt saivat apurahan osallistumista varten kotimaassa pidettyihin kokouksiin, neuvottelutilaisuuksiin ym.: kaup. siht. Sulo Hellevaara, apul.kaup.siht. Harri Sormanen ja koulutuspääll. Urpo Ryönänkoski (yjsto 2.5. 5894 §); kansliasiht. Otto Björklund, vs. lainoppineet avustajat Raimo Reivinen ja Väinö Välilä, os.pääll. Laura Kotivirta sekä palkkalautakunnan toimiston kaksi edustajaa (yjsto 18.4. 5788 §, 25.4. 5866 §); Suomen kaupunkien ja kauppalain sihteerien yhdistyksen 10 kaupungin palveluksessa olevaa jäsentä (yjsto 4.7. 6384 §, 26.9. 6852 §); Suomen Kunnallisteknillisen yhdistyksen kaupungin palveluksessa olevat jäsenet (18.5. 1468 §, yjsto 24.1. 5214 §); raastuvanoikeuden ja maistraatin palveluksessa olevat Suomen Kaupunkitutkimariyhdistyksen jäsenet (yjsto 6.6. 6196 §); enintään 17 Suomen Kaupunkien Tilivirkamiehet -yhdistyksen kaupungin palveluksessa olevaa jäsentä (yjsto 6.6. 6163 §); matkailupääll. Mikko Nupponen ja matkailusiht. Kaarlo Lidman (yjsto 10.1. 5068 §, 18.7. 6471 §, 12.9. 6759 §, 24.10. 7084 §); järjestelytoimiston apul.toim.pääll. Esko Pennanen (yjsto 3.1. 5003 §); tal.arv.pääll. Erkki Linturi, kiinteistöviraston os.siht. Kari Koskimaa sekä kaupunkisuunnittelulautakunnan nimeämät kaksi jäsentä ja viisi viran- tai toimenhaltijaa (yjsto 3.10. 6958 §); ulosottoviraston seitsemän viranhaltijaa (yjsto 30.5. 6144 §, 12.9. 6784 §); ylilääk. Olli Heinivaara (yjsto 4.7. 6397 §); Tervalammen työlaitoksen toiminnanjoht. Kalevi Vatanen ja apul.joht. Arvo Laukas (yjsto 31.10. 7194 §); lastensuojeluviraston siht. Kalervo Juurinen, johtava huoltotark. Marja Muukkonen, sos.lääk. Sirkka Syvänne ja huoltotarkast. Kirsti Suninen (yjsto 23.5. 6072 §); yksi lastensuojelulautakunnan jäsen, 6 huoltotarkastajaa, sosiaalitarkastaja ja lastenkodin hoitaja (yjsto 30.5. 6143 §); yksi suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsen, yksi opettajakunnan edustaja ja vs. reht. Mikko Järvenranta sekä

kuusi opistolaista (yjsto 25.4. 5855 §); ruotsinkielisen työväenopiston tal.hoit. Karin Eklund (yjsto 25.4. 5854 §); reht. Gunnar Bäck (yjsto 13.6. 6244 §); kotitalouslautakunnan puh.joht. Taina Kangas ja tarkast. Sirkka Taipale (yjsto 9.5. 5965, 5966 §); kirjastonjoht. Sven Hirn (28.3. 5649 §); osastonhoit. Anna-Maija Molander (yjsto 25.4. 5856 §); apulaiskirjastonjohtajat Sirkka-Liisa Meri ja Eila Wirla (yjsto 25.4. 5857 §, 6.6. 6180, 6181 §); nuorisotyölautakunnan jäsenet Gustaf af Hällström ja Martti Pöysälä (yjsto 3.10. 6942 §); kaupunginpuutarh. Jonne Törmä ja apul.kaup.puutarh. Juhani Tuuri (yjsto 8.8. 6566 §); kiinteistöviraston piiri-ins. Olavi Siikaniemi ja dipl.ins. Väinö Meuronen (yjsto 14.11. 7308 §); kaup.metsänhoit. Paavo Harve (yjsto 4.7. 6413 §); sähkölaitoksen toim.joht. Unto Rytkönen (yjsto 19.12. 7551 §) sekä eräät kaupungin palveluksessa olevat mittausvirkailijat (yjsto 28.3. 5646 §).

Yleisjaosto oikeutti jäljempänä mainitut virastot ja laitokset lähettämään eräitä viranhaltijoitaan tutustumaan eri kohteisiin kotimaassa: järjestelytoimisto Tampereelle Tampereen keskusvirastotalossa puhelimitse tapahtuvaan asiakaspalveluun tutustumista varten (yjsto 7.11. 7226 §, 27.12. 7610 §); hankintatoimisto Tampereelle puhelimen näppäinvalintamenetelmään tutustumista varten (yjsto 28.3. 5636 §); palkkalautakunta Tampereelle ja Turkuun tuntipalkkaisten työntekijäin palkkausta koskeviin järjestelyihin tutustumista varten (yjsto 21.11. 7346 §); palolaitos Hartolaan, Juupajoelle, Kiikalaan, Kiskoon, Korpilahdelle, Lemille, Längelmäelle, Parkanoon, Perniöön, Ristiinaan, Suomusjärvelle, Vilppulaan ja Vääksyyn siellä toimivien kesäsiirtoloiden paloturvallisuuden tarkastamista varten (yjsto 7.2. 5312 §, 11.4. 5762 §); huoltovirasto tutustumista varten Lapinjärven, Lammin, Perniön, Ridasjärven ja Tervalammen huoltoloihin, Lahden ja Turun hoitokoteihin ja Länsi-Suomen työlaitokseen sekä Mikkelin, Pieksämäen ja Kankaanpään A-koteihin (yjsto 22.8. 6666 §, 19.9. 6831 §); hoitolaitosten suunnittelutoimikunta tutustumista varten Kuopion keskussairaalaan, Jyväskylän ja Tampereen sairaanhoitoalan oppilaitoksiin sekä Tampereen keskussairaalan laboratorioiden laboratoriotoimintaan (yjsto 24.1. 5210 §, 30.5. 6121 §, 20.6. 6299 §, 10.10. 6997 §); taideasiainsiht. Marja-Liisa Bell Pitkäjärvelle ja Jyväskylään kuvanveistäjä Aimo Tukiaisen sekä akateemikko Sam Vannin ja kuvanveistäjä Laila Pullisen näyttelyihin tutustumista varten (yjsto 27.6. 6330 §) ja Orivedelle osallistumaan siellä 25.7. järjestettyyn taidemaalari Unto Koistisen 50-vuotisjuhlatilaisuuteen (yjsto 25.7. 6512 §); urheilu- ja ulkoiluvirasto Hämeenlinnaan ja Turenkiin hiihtohisseihin tutustumista varten ja Raumalle F. W. Hollming Oy:n järjestämälle ruoppauskalustoa koskevalle esittelymatkalle (yjsto 10.1. 5103 §, 30.5. 6134 §); kiinteistövirasto Kuopioon Puijon televisiotornin rakenteeseen, hallintoon ja hoitoon (yjsto 27.6. 6366 §) ja Tampereelle sikäläiseen tornihankkeeseen tutustumista varten (yjsto 14.11. 7303 §); metronsuunnittelutoimikunta Tampereelle valtionrautateiden Viinikan veturivarikon laitteisiin tutustumista varten (yjsto 17.1. 5166 §) ja Vaasaan tutustumista varten Strömberg Oy:n Vaasan tehtailla järjestettyyn suurjännitekaapelin räjäytyskokeeseen (yjsto 13.6. 6248 §); satamalautakunnan jäsenet Naantaliin Paraisille ja Turkuun lauttasatamiin tutustumista varten (yjsto 18.4. 5795 §); tietojenkäsittelykeskus tutustumista varten Lahden kaupungin ATK-toimintaan (yjsto 23.5. 6044 §).

Kuopiossa 25.—26.8. pidettäville XVIII kaupunkipäiville päätettiin lähettää viisi apulaiskaupunginjohtajaa, vs. apulaiskaupunginjohtaja, viisi kaupunginhallituksen jäsentä, kaupunginsihteeri ja kaksi apulaiskaupunginsihteeriä sekä virastopäällikkö Pentti Lehto (1.6. 1642 §, yjsto 12.9. 6748 §, 26.9. 6844 §).

Matkakertomukset. Kaupunginarkistoon lä-

hetettiin säilytettäviksi ne matkakertomukset, joita seuraavat henkilöt olivat laatineet kaupungin myöntämien matka-apurahojen turvin tekemistään opintomatkoista: Kallion virastotalon puhelinvaihteen hoit. Else-May Lähde (yjsto 31.10. 7162 §); tilastotoimiston apul.akt. Kirsti Lappalainen (yjsto 29.8. 6682 §); sairaalakeskuksen johtava lääkäri prof. Paavo Heiniö (yjsto 29.8. 6686 §); Auroran sairaalan os.lääk. Jaakko Elo (yjsto 21.2. 5400 §); Marian sairaalan os.lääk. Sakari Taipale (yjsto 24.10. 7098 §); lastensuojeluviraston psykiatri Gustav Amnell (yjsto 21.11. 7348 §); huoltotarkast. Kyllikki Raitasuo (yjsto 12.12. 7511 §); Koskelan sairaskodin farmas. Sirkka Laikkala (yjsto 25.7. 6520 §); huoltotarkast. Iiris Sirkiä (yjsto 4.12. 7458 §); lastensuojeluviraston psykologi Helga Mäntyoja (yjsto 27.12. 7644 §); puistoleikkitoiminnan tarkast. Kirsti Pajunen (yjsto 31.10. 7197 §); apukoulunop. Marja Pietilä (yjsto 12.9. 6778 §); laitoskirjastonjoht. Mirjam Nyberg (yjsto 26.9. 6879 §); kaupunginorkesterin I harpunsoitt. Marita Keinonen ja kontrabassonsoitt. Teppo Hauta-aho (yjsto 3.1. 5044 §, 21.11. 7341 §); apul.kaup.agron. Hanna Lappalainen (yjsto 17.1. 5143 §); puutarhurin apul. Jussi Lammi (yjsto 17.10. 7049 §); hienomekaan. Viljo Virtanen (yjsto 10.1. 5104 §); sähkölaitoksen kielenkääntäjä Riitta Kauppi (yjsto 24.10. 7102 §); vesilaitoksen sisäjohtotoimiston pääll. Jaakko Laine ja putkimest. Jaakko Kulonen (yjsto 27.12. 7625 §); kaasulaitoksen kemisti Aleks Keisalo (yjsto 10.10. 7000 §); liikennelaitoksen vs. os.pääll. Yrjö Heinonen (yjsto 22.8. 6654 §).

Seuraavien pääkaupunkien edustajille päätettiin esittää *vierailukutsu:* Tukholman apul.kaup.joht. Sören Carlsonille (yjsto 2.5. 5916 §); Reykjavikin kaupungin valtuuskunnalle 4—5 henkilölle (5.5. 1307 §); Moskovan kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean delegaatiolle (17.8. 2184 §).

Kööpenhaminan kaupungin esittämän kutsun johdosta kaupunginhallitus päätti nimetä kaupungin edustajiksi Kööpenhaminan kaupungin 800-vuotisjuhlallisuuksiin kaupunginvaltuuston puh.joht. Teuvo Auran, yliporm. Lauri Ahon, kaupunginvaltuuston I varapuh.joht. Yrjö Rantalan ja II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londenin. Kööpenhaminan kaupungille lahjoitettavaksi päätettiin kuvanveist. Laila Pulliselta tilata kaksi valosta hänen kilpailuluonnoksestaan »Comedia» hiottuina ja patinoituina, ilman takaosaa ja jalustaa. Taiteilijalle myönnettiin oikeus ottaa samanaikaisesti omaan käyttöönsä yksi valos sillä ehdolla, että kipsiluonnos ja valumuotti rikottaisiin näiden kolmen valoksen jälkeen. Tarkoitukseen myönnettiin 600 mk liikevaihtoveroineen ensimmäisen valoksen ja 570 mk liikevaihtoveroineen toisen valoksen hankkimista varten. Merkittiin tiedoksi Kööpenhaminan kaupunginhallituksen kiitoskirje Helsingin kaupungin juhlallisuuksien yhteydessä lahjoittamasta veistoksesta (16.2. 512 §, 10.8. 2133 §, yjsto 7.3. 5461 §).

Jyväskylän kaupunginhallituksen esittämän kutsun johdosta kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston, kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginsihteerin tekemään matkapäivineen kauintaan kaksi päivää kestävän virkamatkan Jyväskylään aikana 29.—30.9. (31.8. 2371 §, 14.9. 2509 §).

Kaupunginkanslia oikeutettiin hankkimaan jokin sopiva lahjaesine luovutettavaksi Rauman kaupungille sen viettäessä 525-vuotisjuhliaan (yjsto 15.8. 6596 §).

Budapestin kaupunkinäyttely. Kaupunginhallitus päätti ottaa vastaan Budapestin kaupunkinäyttelyn kertomusvuoden lokakuussa, suorittaa näyttelyvaltuuskunnan vierailusta samoin kuin muiden näyttelyyn osallistuvien unkarilaisten oleskelusta aiheutuvat kustannukset sekä suorittaa näyttelyn pystyttämisestä, purkamisesta ja näyttelyjulisteen levittämisestä aiheutuvat kustannukset (14.9. 2505 §, yjsto 17.10. 7035 §, 21.11. 7315 §, 28.11. 7359 §).

Helsinki-näyttely. Kaupunginhallitus päätti

lähettää kaupunginvaltuuston puh.joht. Teuvo Auran kaupungin edustajaksi Lontoossa toimeenpantavan Helsinki-näyttelyn 18.2. pidettäviin avajaisiin kauintaan viisi päivää kestävälle virkamatkalle ja tied.pääll. Bengt Bromsin näyttelyn komissaariksi kauintaan kahdeksan päivää kestävälle virkamatkalle. Näyttelyn yhteydessä tarpeelliseksi osoittautuvan vieraanvaraisuuden osoittamista varten myönnettiin 1 500 mk tilitystä vastaan (12.1. 103 §, yjsto 7.2. 5274 §, 8.8. 6538 §). Yleisjaosto oikeutti matkailuneuv. Ritva Luoman ja rva Irene Mäkipään tekemään virkamatkan Lontooseen Helsinki-näyttelyn emäntinä toimimista varten (yjsto 31.1. 5228 §, 30.5. 6116 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti,

että Helsinki-näyttely toimeenpannaan Moskovassa kertomusvuoden toukokuussa siten, että avaus on 12.—15.5. välisenä aikana ja että näyttely on avoinna enintään kolme viikkoa,

että näyttelytoimikunta oikeutetaan palkkaamaan hra Viktor Novitsky näyttelyn opaspalvelun hoitajaksi toimikunnan tarpeelliseksi katsomaksi ajaksi 70 mk:n vuorokausipalkkioin, lisäksi saatiin suorittaa matkakustannukset,

että näyttelytoimikunta oikeutetaan palkkaamaan näyttelyn ajaksi enintään seitsemän näyttelyopasta, mikäli mahdollista Moskovan yliopistossa opiskelevien suomalaisten opiskelijain keskuudesta, sekä sopimaan oppaiden kanssa tunti- tai päiväpalkan suuruudesta. Mikäli ko. opiskelijoista ei saataisi tarpeellista määrää soveliaita oppaita, saataisiin näyttelyn ajaksi kaupungin viranhaltijain 13. pl:n peruspalkan mukaisin palkkaeduin palkata enintään seitsemän näyttelyopasta, joille saataisiin suorittaa matkakustannukset ja päivärahana 70 mk kutakin Moskovassa oleskeltua päivää ja henkilöä kohti. Näyttelyesitteen venäjänkielisestä laitoksesta saatiin ottaa 75 000 kpl:n suuruinen painos. Näyttelyn pystytyksessä tarvittava työvoima saatiin palkata Suomen Messujen tarjoamien ammattitaitoisten työntekijäin keskuudesta ja tämän lisäksi tarvittava työvoima Moskovan kaupungin viranomaisten myötävaikutuksella. Tied.pääll. Bengt Broms ja matk. siht. Kaarlo Lidman oikeutettiin tekemään kauintaan viisi päivää kestävä virkamatka Moskovaan näyttelyä koskevia neuvotteluja varten. Taiteilija Tapio Wirkkala päätettiin lähettää kolme päivää kestävälle virkamatkalle aikana 14.—16.3. Moskovaan näyttelyhuoneistoon tutustumista varten ja matk. siht. Kaarlo Lidman kauintaan kahdeksan päivää kestävälle virkamatkalle toimimaan Helsinki-näyttelyn komissaarina aikana 3.—10.6. Kaupunginhallitus oikeutti yliporm. Lauri Ahon ja vs.kaup.arkkit. Sakari Siitosen tekemään kauintaan viisi päivää kestävän virkamatkan Moskovaan osallistumista varten näyttelyn avajaisiin 8.6. Näyttelyn yhteydessä päätettiin Moskovan kaupungille lahjoittaa tait. Wirkkalan tekemä lasimaljakko (2.3. 665 §, 5.5. 1304 §, yjsto 31.1. 5237 §, 7.3. 5455 §, 9.5. 5938 §, 30.5. 6102 §).

Vielä kaupunginhallitus päätti 1) lähettää Helsinki-näyttelyn USA:han, jossa se olisi avoinna Los Angelesissa 11.10.—5.11. välisenä aikana, Washingtonissa 5.12. lukien vuoden loppuun ja New Yorkissa tammikuun 1968 toisesta viikosta alkaen tammikuun lopulle, sekä oikeuttaa näyttelytoimikunnan sopimaan Helsinki-näyttelyn toimeenpanosta jossakin muussa Yhdysvaltain itärannikon kaupungissa tahi Kanadassa, mikäli näyttelyä ei toimeenpanna New Yorkissa, 2) oikeuttaa kaupunginvaltuuston puh.joht. Teuvo Auran tekemään matkapäivineen kauintaan seitsemän päivää kestävän virkamatkan USA:han Helsinki-näyttelyn avaamista varten Los Angelesissa ja tied.pääll. Bengt Bromsin enintään 11 p kestävän virkamatkan näyttelyn komissaarina toimimista varten, 3) lähettää tait. Tapio Wirkkalan enintään kuuden päivän virkamatkalle USA:han, 4) vahvistaa näyttelyn hoitajan Jaakko Hosian ja näyttelyemäntä Ritva Luoman päivärahan suuruuden näyttelyn pystytyksen,

avoinnaolon sekä purkamisen ajalta 90 mk:ksi vuorokaudelta sekä näyttelyn väliajoilta 75 mk:ksi vuorokaudelta kutakin USA:ssa oleskeltua päivää kohti. Yliopiston Voimistelulaitoksen Naisvoimistelun Tuki -nimiselle järjestölle myönnettiin 2 000 mk:n suuruinen matka-avustus naisvoimistelijajoukkueen lähettämistä varten esiintymismatkalle Yhdysvaltoihin kertomusvuoden loka—joulukuussa sillä ehdolla, että voimistelijajoukkue esiintyy Washingtonissa järjestettävän Helsinki-näyttelyn aikana (14.9. 2507 §, yjsto 2.5. 5892 §).

Suomen rakennustoiminnan ja kaupunkisuunnittelun näyttely. Asuntohallituksen tiedusteltua osallistuisiko kaupunki maaliskuussa 1968 Budapestissa järjestettävään Suomen rakennustoiminnan ja kaupunkisuunnittelun näyttelyyn, yleisjaosto päätti ilmoittaa, että koska Helsinki-näyttely, jossa esitellään Helsingin kaupunkisuunnittelua, on tarkoitus järjestää ko. kaupungissa huhtikuussa 1968, ei kaupungilla ole mahdollisuutta lähettää näyttelyaineistoa asuntohallituksen järjestämään näyttelyyn (yjsto 29.8. 6684 §).

Zürichin lentoreitin avausmatkalle päätettiin kaupungin edustajaksi lähettää apul.kaup. joht. Veikko Järvinen (yjsto 12.4. 5773 §).

Lahjoitukset. Kaupunginhallitus päätti kiitollisena ottaa vastaan Moskovan kaupungin lahjoittaman »Moskova-SNTL-n pääkaupunki» -nimisen valokuvanäyttelyn (21. 12. 3476 §).

Brysselin kaupungille päätettiin kertomusvuonna lahjoittaa joulukuusi, jonka hankkiminen ja kuljetuksen järjestäminen annettiin kiinteistöviraston metsäosaston hoidettavaksi yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa. Lisäksi saatiin kuusen koristamista varten hankkia sini-valkoiset nauhat kaupungin kustannuksella (7.9. 2427 §, yjsto 14.11. 7277 §).

Autolautta Finlandian kertomusvuoden toukokuussa suoritettavan avausmatkan yhteydessä päätettiin kaupungin lahjana luovuttaa autolautalle kaupungin pöytästandaari (yjsto 9.5. 5939 §).

Huomionosoitukset. Entiselle kassanhoit. Sigrid Alfthanille päätettiin hänen 4.10. täyttäessä 100 v luovuttaa kaupungin lahjana kukkakori ja kuvateos »Helsinki ja helsinkiläiset» sidottuna (yjsto 26.9. 6889 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian hankkimaan ulkomaalaisille vieraille luovutettaviksi lahjaesineiksi puoli tusinaa riisiporsliinimokkakuppeja erikoispakkauksessa, riisiporsliinimaljakon ja tait. Friedl Kjellbergin suunnitteleman 485 mk:n hintaisen keramiikkavadin (yjsto 18.7. 6477 §, 22.8. 6635 §).

Vainajien muiston kunnioittaminen. Kaatuneiden muistopäivänä 21.5. laskettiin Hietaniemen sankarihaudalle seppele; Lahden kaup.joht. Olavi Kajalan omaisille lähetettiin Sotainvalidien Veljesliiton adressi ja irtaimen omaisuuden tarkastajan, kansak.op. Aarne Mannisen hautaustilaisuudessa laskettiin seppele kaupungin puolesta (yjsto 9.5. 5940 §, 4.4. 5657 §, 23.5. 6019 §).

Kaupungin järjestämät edustustilaisuudet. Kaupunginhallitus myönsi yleisistä käyttövaroistaan 66 409 mk sekä edustuskuluja varten merkityistä määrärahoista 229 226 mk erilaisten lounas-, päivällis- ym. tilaisuuksien järjestämiseksi eräiden yksityishenkilöiden, järjestöjen jne. vierailujen tai kokousten yhteydessä. Näistä mainittakoon seuraavat: sisäasiainministeri Martti Viitanen (yjsto 28.2. 5447 §); maaherra Kaarlo Pitsinki (yjsto 14.2. 5346 §); Tampereen apul.kaup.joht. Pentti Halonen (yjsto 5.9. 6702 §); Suomen kaupunkien ja kauppalain sihteerien yhdistyksen hallituksen kokouksen osanottajat (yjsto 28.2. 5425 §); kaupunginvaltuuston ryhmien edustajat (yjsto 3.10. 6933 §); kaupungin johtajisto ja palkkalautakunnan jäsenet, yht. n. 20 henkilöä (yjsto 26.9. 6868 §); kaupunginvaltuuston urheilukerho (yjsto 19.9. 6807 §); Kaupunkiliiton joht. Lars Olov Johanson Suomen urheilun hopeisen ansioristin luovutustilaisuuden yh-

teydessä (yjsto 30.5. 6103 §); Kansainvälisen Kaupunkiliiton hallituksen kokouksen osanottajat (14.6. 1859 §, yjsto 21.3. 5565 §); Kuopiossa 25.—26.8. pidettäville kaupunkipäiville osallistuvat Helsingin kaupungin edustajat (yjsto 20.6. 6282 §); virastopäälliköiden ja eräiden osastopäälliköiden neuvottelupäivien osanottajat (6.4. 1007 §); kaupunginvaltuuston ja -hallituksen jäsenet ym. talousarviokäsittelyjen yhteydessä (19.10. 2828 §, 30.11. 3247 §, yjsto 14.11. 7268 §); vuositilintarkastajat (16.11. 3097 §); kaupunginvaltuuston ja -hallituksen, kiinteistölautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet sekä vuositilintarkastajat ja lehdistön edustajat informaatiotilaisuuden yhteydessä (27.4. 1224 §); Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan edustajat taloussuunnitteluneuvottelujen yhteydessä (yjsto 14.2. 5324 §, 10.10. 6977 §); viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistusta koskevan työehtosopimuksen allekirjoitustilaisuuden yhteydessä yht. n. 20 henkilöä (yjsto 7.3. 5506 §); Kunnallisten Työntekijäin ja Viranhaltijain Liiton edustajat neuvottelujen yhteydessä (yjsto 24.1. 5220 §); virkamies- ja toimihenkilöjärjestöjen edustajat kuukausipalkkaisten toimihenkilöiden työehtosopimusten solmimisen yhteydessä (yjsto 6.6. 6191 §); Kaupunkien tilivirkamiesyhdistyksen hallituksen kokouksen osanottajat (yjsto 10.10. 6972 §); Kansaneläkelaitoksen edustajat (yjsto 9.5. 5924 §); Virkamiesliiton 50-vuotisjuhlallisuuksiin osallistuvat ulkomaalaiset vieraat isäntineen, yht. n. 20 henkilöä (yjsto 25.4. 5828 §); Tukholman apul.kaup.arkkit. Simon Jensfelt (yjsto 17.10. 7032 §); Föreningen Sveriges Kommunala Förvaltningsjurister -nimisen yhdistyksen edustajat (yjsto 4.7. 6385 §); Ruotsin Kaupunkiliiton tietokonekeskuksen edustajat, yht. n. 8 henkilöä (yjsto 10.10. 6970 §); Malmön kaupungin materiaalilaskennan koneellistamista suunnittelevan komitean siht. Leif Bergqvist (yjsto 20.6. 6296 §); tukholmalaiset kunnantyöntekijät (yjsto 11.4. 5720 §); Tanskan ulkoasiainministeriön edustajat (yjsto 17.10. 7029 §); Kööpenhaminan kaupungin järjestelytoimiston edustajat (yjsto 10.10. 6971 §); Oslon kaupungin sos.toimenjoht. Cappelen'in vierailun yhteydessä seitsemän henkilöä (yjsto 15.8. 6619 §); oslolainen maaherra Petter Koren seurueineen (yjsto 30.5. 6108 §); norjalaisen Alta-nimisen kunnan edustajat (yjsto 28.3. 5632 §); Oslon kaupungin eläkkeellä olevia viranhaltijoita ja työntekijöitä edustava ryhmä (yjsto 15.8. 6587 §); Pohjoismaiden Hallinnollisen Liiton 50-vuotisjuhlakokouksen osanottajat (23.2. 576 §, yjsto 12.9. 6749 §); pohjoismaisen pääkaupunkilaiskokouksen osanottajat (16.2. 509 §); Moskovan alueen maaherra (yjsto 12.12. 7501 §); Venäjän Neuvostotasavallan sosiaaliministeri Lydia Lykova (yjsto 10.1. 5087, 5088 §); Neuvostoliiton metsäteollisuuden ministeri Timofejev (yjsto 11.7. 6428 §); uutistoimisto Tassin pääjoht. Dimitri Gorjunov (yjsto 3.1. 5006 §); Neuvostoliiton suurlähetystön edustajat (yjsto 21.3. 5563 §); Eestin tasavallan Tieteellis-Teknillisen yhdistyksen edustajat (yjsto 11.4. 5723 §); eräät Tallinnasta Kaupunginteatteriin tutustumista varten saapuneet henkilöt (1.6. 1673 §); Budapestin kaupunkinäyttelyä valmisteleva valtuuskunta, yht. n. kuusi henkilöä (yjsto 5.9. 6703 §, 14.11. 7267 §); puolalainen parlamenttivaltuuskunta (yjsto 25.4. 5827 §); hampurilainen hallitusneuvos Barbara Winkler (yjsto 20.6. 6276 §); Mainz'in kaupungin ylipormestari (yjsto 26.9. 6846 §); bulgarialainen valtuuskunta (yjsto 9.5. 5930 §); Tshekkoslovakian ulkominist. Vaclav David (yjsto 16.5. 5993 §); tshekkoslovakialainen arkkitehtiryhmä (yjsto 25.7. 6507 §); englantilainen insinööriryhmä (yjsto 12.9. 6751 §); ranskalainen parlamenttivaltuuskunta (yjsto 27.6. 6326 §); Service d'Urbanisme Commercial -nimisen ranskalaisen järjestön edustajat (yjsto 27.6. 6325 §); Ranskan kulttuuriministeriön luonnonpuistokomitean jäsenet (yjsto 12.9. 6753 §); Tunisian ulkoasiainministeri Habib Bourguiba Jr.

(yjsto 8.8. 6539 §); Las Palmasin yliopormestari (yjsto 18.7. 6478 §); italialainen parlamenttivaltuuskunta (yjsto 29.8. 6676 §); kaupungin laina-asiamiehenä toiminut Mr. Kenney (yjsto 14.2. 5323 §); National Capital Commission -nimisen kanadalaisen laitoksen varatoimitusjoht. Robert Leary (yjsto 15.8. 6583 §); New Orleansin International Housen retkikunnan osanottajat (yjsto 18.7. 6468 §); Columbia Universityn urbaanisen suunnittelulaitoksen joht. Hans Spiegel (yjsto 11.7. 6431 §); International Commission of Social Work -nimisen kansainvälisen järjestön Euroopan ja Lähi-Idän pääsiht. rva G. d'Authevill (yjsto 25.4. 5865 §); Israelin valtiovarain- ja asuntoministeriön edustajat (yjsto 31.10. 7149 §); Yhdistyneen Arabitasavallan paikallisen hallinnon ministeriön virkailija Mohammed Hamissa (yjsto 14.11. 7269 §); Tansanian varapresidentti R. Kawawa (yjsto 12.9. 6747 §); Unichal'in kongressin osanottajat (yjsto 19.12. 7550 §); Eftan pääsiht. sir John Coulson (yjsto 9.5. 5923 §); Suomen Los Angelesissa toimiva pääkonsuli ja rva Veikko Huttunen (yjsto 30.5. 6112 §, 27.12. 7592 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien kokouksen yhteydessä (yjsto 4.12. 7430 §); rev. Onni Viherheimo eläkkeelle siirtymisen johdosta (yjsto 23.5. 6027 §); kaupunginkanslian kansl. Agnes Ahlman eläkkeelle siirtymisen johdosta (yjsto 10.1. 5067 §); kaupungin virastoissa ja laitoksissa toimivat lomakeyhdysmiehet (yjsto 19.12. 7545 §); Suomessa toimivat kunnallistilastotutkijat yht. n. 30 henkilöä (yjsto 7.11. 7224 §); rahatoimiston apul.kirjanpit. Lydia Blaschkow ja vahtimest. Sven Mattsson, eläkkeelle siirtymisen johdosta (yjsto 4.4. 5661 §, 25.4. 5832 §); Helsingin Veroviraston Virkailijat -yhdistyksen 20-vuotisjuhlan vuosikokouksen osanottajat (yjsto 21.2. 5375 §); palkkalautakunnan 20-vuotisjuhlan yhteydessä, yht. n. 15 henkilöä (yjsto 14.2. 5366 §); poliisipäällystöpäivien osanottajat (10.10. 6967 §); Suomen Kiinteistöliiton, palolautakunnan ja -laitoksen edustajat nuohoustoimen järjestelyä koskevien neuvottelujen yhteydessä (yjsto 25.4. 5859 §); väestönsuojelukeskusta koskevan esittelytilaisuuden osanottajat (yjsto 10.10. 7009 §); Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirin kansanedustajat (28.9. 2624 §); norjalainen aluesairaanhoit. Olga Stenberg (yjsto 10.1. 5064 §); ruotsalainen piirihoit. Märta Wrang-Widén (yjsto 10.10. 6969 §); Belgian terveydenhoitoministeri (yjsto 4.7. 6378 §); maailman terveysjärjestön pääjoht. M. G. Candau (yjsto 20.6. 6280 §); Japanin terveydenhuoltoministeriön kouluyllääk. Saturo Sasaki (yjsto 26.9. 6847 §); piirikätilö Marianne Eckerbom-Johansson (yjsto 17.10. 7028 §); kreikkalainen nti Theodora Anagnostapoulou kaupungin kouluterveydenhoitotoimintaan tutustumisen yhteydessä (yjsto 4.12. 7431 §); Kreikan terveydenhoitoministeriön edustaja (yjsto 27.12. 7594 §); terveydenhoitoviraston eräät ulkomaalaiset vieraat (yjsto 23.5. 6028 §, 4.7. 6380 §, 8.8. 6557 §, 5.9. 6706 §, 26.9. 6848 §); neuvolalääkärit (yjsto 24.10. 7076 §); neuvostoliittolaiset lääkärit (yjsto 30.5. 6113 §); Nordiska Hälsovårdshögskolan -nimisen korkeakoulun kurssin osanottajat (yjsto 4.4. 5658 §); pohjoismaisten sairaanhoitajajärjestöjen yhteistyöelimen kokouksen osanottajat (yjsto 31.10. 7152 §); Oslon kaupungin sairaalaviranomaisten edustajat (yjsto 16.5. 6004 §); »IAMLT Helsinki Congress 1968» -nimisen sairaalalaboratoriokongressin osanottajat (12.10. 2770 §); infektiotauteja käsittelevän kansainvälisen kongressin osanottajat (yjsto 17.1. 5123 §); 18. pohjoismaisen neurologikongressin osanottajat (16.2. 508 §); Mielisairaanhuoltopiirien Liiton vuosikokouksen osanottajat (yjsto 22.8. 6639 §); lääkintöhallituksen edustajat, itäistä sairaalaa, valtionapujärjestelmää ym. ajankohtaisia sairaalatoimeen liittyviä asioita koskevan neuvottelutilaisuuden yhteydessä (yjsto 19.9. 6818 §); syöpätautien varhaistoteamista ja torjuntatoimenpiteitä koskevan tiedotustilaisuuten yhteydessä, yht. n. 25 henkilöä (yjsto 10.1. 5063 §); lääkintö-

hallituksen edustajat, Kätilöopiston mahdollista myyntiä koskevien neuvottelujen yhteydessä (yjsto 17.1. 5155 §); Suomen Lääkäriliiton edustajat (yjsto 7.3. 5508 §); Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistyksen kansainvälisten luentopäivien osanottajat (yjsto 6.6. 6176 §); pohjoismaisen psykogeriatrisen symposiumin osanottajat (yjsto 4.7. 6408 §); kaupungin vanhusten huoltoon tutustumaan saapunut norjalainen asiantuntijaryhmä (yjsto 10.10. 6973 §); puolalainen alkoholismia vastustava keskuskomitea (yjsto 25.4. 5867 §); kaupungin palveluksessa olevat työntekijät ja viranhaltijat, alkoholiongelmia koskevan neuvottelutilaisuuden yhteydessä (yjsto 10.10. 7020 §); Union Foraine Européenne'n puheenjohtajiston syyskokouksen osanottajat (yjsto 24.10. 7077 §); Killinmäen keskuslaitoksen suunnittelukilpailua koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä, yht. n. 30 henkilöä (yjsto 31.1. 5265 §); Tukholman kaupungin lastenneuvontakeskuksen opintomatkan osanottajat (yjsto 26.9. 6849 §); huoltolautakunnan, lastensuojelulautakunnan ja lastentarhain lautakunnan yhteisen neuvottelukokouksen yhteydessä, yht. n. 50 henkilöä (yjsto 17.10. 7030 §); arkkiatri Arvo Ylppö 40-vuotisen toimikauden päättymisen johdosta (yjsto 21.2. 5417 §); lastensuojelutoimen asiamieskokouksen osanottajat (yjsto 21.11. 7318 §); paikallisasiamiesten kokouksen osanottajat (yjsto 23.5. 6071 §); Suomen lastenpsykiatriyhdistyksen seminaarin osanottajat (yjsto 16.5. 5991 §); Pelastakaa Lapset -yhdistyksen edustajat (yjsto 28.11. 7366 §); Jyväskylän lastentarhaseminaarin oppilaat ja opettajat (yjsto 10.1. 5115 §); Pohjoismaiden lukiolaisstipendiaatit (yjsto 18.7. 6470 §); Pohjoismaiden sosiaalikorkeakoulujen opiskelijain konferenssin osanottajat (yjsto 8.8. 6542 §); oslolainen lukiolaisryhmä (yjsto 17.1. 5126 §); Wien-Brigittenaun kansankorkeakoulun ja Itävalta-Suomi-Seuran järjestämän opintomatkan osanottajat (yjsto 25.7. 6509 §); amerikkalainen opettajaryhmä (yjsto 25.7. 6517 §); Illinois Teachers Collegen opettajaretkikunta (yjsto 11.7. 6430 §); Unescon koulusuunnitteluvaltuuskunta (yjsto 23.5. 6025 §); The Nordic Association for American Studies -nimisen järjestön kongressin osanottajat (yjsto 17.1. 5124 §); koulusuunnittelukomitean kokouksen osanottajat (yjsto 28.11. 7361 §); yhteispohjoismaisten kauppakorkeakoulujen ylioppilaskuntien neuvottelupäivien osanottajat (21.12. 3475 §, yjsto 3.10. 6934 §); ylioppilaiden kansainvälisen viikon osanottajat (yjsto 26.9. 6850 §); Helsingin Lyceumklubin järjestämän kansainvälisen kongressin osanottajat (yjsto 28.11. 7365 §); ulkomaalaiset valtiostipendiaatit (yjsto 12.9. 6754 §); Pohjoismaiden pääkaupunkien koulutoimenjohtajien ja kansakouluntarkastajien neuvottelupäivien osanottajat (16.2. 510 §); kansa- ja kansalaiskoulujen teknisten aineiden opettajien opinto- ja talvipäivien osanottajat (yjsto 4.12. 7433 §); kansainvälisen YK-seminaarin osanottajat (yjsto 18.4. 5777 §); Gerontologisen seminaarin osanottajat (yjsto 9.5. 5972 §); koulunuudistukseen liittyvän neuvottelutilaisuuden yhteydessä yht. n. viisi henkilöä (yjsto 8.8. 6556 a §); julkisen sanan edustajat, kansakoulujen tarkastajien tiedotustilaisuuden sekä uutta kouluruokailusuunnitelmaa koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 22.8. 6637 §, 29.8. 6677 §); Trondheimin teknillisen koulun oppilaat (yjsto 9.5. 5929 §); Helsingin Yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan lehdistöopin opiskelijat (yjsto 28.3. 5631 §); Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön valtuuskunta (yjsto 21.3. 5562 §); Tampereen Yliopiston hallintotieteitä opiskelevien yhdistyksen Staabin edustajat (yjsto 7.2. 5273 §); Akateemisten Naisten Helsingin ruotsinkielisen osaston jäsenet (yjsto 7.2. 5272 §); ammattitodistusten jakotilaisuuden osanottajat (yjsto 18.4. 5778 §, 21.11. 7319 §); Suomen ammattikoulujen opettajaliiton liittokokouksen osanottajat (yjsto 30.5. 6104 §); IV pohjoismaisen ammatinvalinnanohjausseminaarin osanottajat (yjsto 24.1.

5177 §); kansainvälisen kauppaopetuksen järjestön SIEC:in kongressin osanottajat (21.12. 3478 §, yjsto 4.12. 7432 §); Visbyn kaupunginkirjaston joht. Friedrich Ochsner (yjsto 8.8. 6540 §); tokiolainen kirj.hoit. Shoko Shinozaki (yjsto 3.10. 6916 §); Toronton keskuskirj.joht. John T. Parkhill (yjsto 18.7. 6467 §); Helsingin, Turun ja Tampereen kaupunginkirjastojen yhteisen neuvottelukokouksen osanottajat (yjsto 31.10. 7153 §); Tanskan Det Kongelige Teater'in kansallisteatterin vierailun yhteydessä (yjsto 9.5. 5928 §); Det Norske Teatretin näyttelijät (yjsto 2.5. 5899 §); Kaupunginteatterin suunnittelijoiden ja valvojien kanssa käytyjen neuvottelujen yhteydessä, yht. yhdeksän henkilöä (yjsto 14.2. 5363 §); julkisen sanan edustajat, Kaupunginteatterin uuden talon esittelytilaisuuden yhteydessä (yjsto 30.5. 6110 §, 5.9. 6710 §); Kaupunginteatterin näytelmäkilpailun tulosten julistamistilaisuuden yhteydessä (yjsto 16.5. 5989 §); Kaupunginteatterin valtionavusta käytävien neuvottelujen yhteydessä, yht. n. kuusi henkilöä (yjsto 9.5. 5925 §); Nordisk Musikpedagogisk Union -nimisen liiton kongressin osanottajat (2.3. 671 §); Lyypekin kaupunginorkesterin jäsenet (2.3. 670 §); Varsovan yliopiston kuoro (yjsto 3.10. 6919 §); Camden-festivaalin musiikkiohjelmien hoit. Mr Denby Richards (yjsto 3.10. 6915 §); West Coast Finnish American Singers Association -nimisen kuoron jäsenet (yjsto 23.5. 6023 §); tshekkoslovakialaisen PSSU-nimisen mieskuoron jäsenet (yjsto 11.7. 6429 §); islantilainen ylioppilaskuoro (yjsto 25.4. 5830 §); pohjoismaisten esittäväin säveltaiteilijain neuvoston kokouksen osanottajat (yjsto 17.10. 7033 §); Saksan Demokraattisen Tasavallan ministerineuvoston nuorisoviraston edustajat (yjsto 7.2. 5276 §); englantilainen ja itävaltalainen nuorisotyöntekijäryhmä (yjsto 4.7. 6379 §, 8.8. 6543 §); Saksan liittotasavallan perhe- ja nuorisoasiain ministeriön edustajat (yjsto 7.11. 7263 §); läänien nuorisotyölautakuntien neuvottelupäivien osanottajat (yjsto 10.1. 5065 §); Kansainvälisen Rautateiden Raittiusliiton XXVIII kongressin osanottajat (yjsto 9.5. 5932 §); paikallisten raittiusjärjestöjen edustajat (yjsto 24.1. 5176 §); taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotilaisuuden osanottajat (yjsto 23.5. 6020 §); Samarbetsnämnden för konstföreningar i Stockholm -nimisen lautakunnan edustajat (yjsto 18.4. 5779 §); Tukholman kaupungin urheilutoimen edustajat (yjsto 3.1. 5005 §); Kööpenhaminan 800-vuotisjuhlien yhteydessä järjestettäviin nuorten yleisurheilu- ja voimistelukilpailuihin lähtevä Helsingin koulunuorisoa edustava joukkue (yjsto 15.8. 6585 §); tallinnalainen voimistelujoukkue (yjsto 19.9. 6805 §); Riihimäen urheilulautakunnan jäsenet (yjsto 22.8. 6638 §); kaupunginvaltuuston ja -hallituksen jäsenet sekä lehdistön kunnallistoimittajat Pirkkolan ja Myllypuron urheilupuistoja koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 31.1. 5255 §); kaupunginvaltuuston urheilukerhon osanottajat, Salmen kartanon ulkoilualueelle tehdyn retkeilyn yhteydessä (yjsto 30.5. 6114 §); ulkoilualueiden ja puistojen isännät (yjsto 4.4. 5701 §); helsinkiläisperheiden talviulkoilua ja -urheilua koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä, yht. n. 30 henkilöä (yjsto 19.12. 7539 §); International Committee for Sociology of Sport -nimisen järjestön edustajat (yjsto 30.5. 6111 §); kaupungin v:n 1967 urheilupalkinnon jakotilaisuuden osanottajat (yjsto 6.6. 6161 §); julkisen sanan edustajat, Yrjönkadun uimahallin esittelytilaisuuden yhteydessä (yjsto 5.9. 6705 §); uimarantavesitilannetta koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä, yht. n. 15 henkilöä (yjsto 20.6. 6279 §); Euroopan Cup 1967 uimahyppykilpailujen osanottajat (yjsto 8.8. 6541 §); kaupungin edustussaunaa koskevan neuvottelutilaisuuden yhteydessä (yjsto 8.8. 6556 §); koripalloilun XV Euroopanmestaruuskilpailujen joukkueiden johtajat ja ao. diplomaattikunta (yjsto 21.3. 5566 §); Maailmankisoihin saapuvat ulkomaalaiset vieraat (yjsto 13.6. 6220 §); Nuorten jääkiekon EM-kilpai-

lujen avajaispäivän yhteydessä joukkueiden johtohenkilöt ja jäsenet, erotuomarit sekä järjestelytoimikunnan jäsenet (yjsto 12.12. 7496 §); Naisten Pikaluistelun Maailmanmestaruuskilpailujen yhteydessä, yht. n. 150 henkilöä (yjsto 27.12. 7593 §); pohjoismaisten ampumamestaruuskilpailujen osanottajat (yjsto 23.5. 6021 §); ruotsalaisten ja saksalaisten matkatoimistojen edustajat (yjsto 18.7. 6469 §, 15.8. 6584 §); Saksan Matkatoimistoyhdistyksen järjestämän matkailukurssin osanottajat (yjsto 17.10. 7026 §); saksalaisen matkatoimistoammattikoulun opettajat ja oppilaat (yjsto 19.9. 6806 §); helsinkiläisten lehtien matkailutoimittajat (yjsto 24.1. 5174 §); Uddevallan kaupungin rakennuslautakunta (yjsto 9.5. 5931 §); saksalaisten rakennusurakoitsijain vierailun yhteydessä (yjsto 22.8. 6636 §); kaupungin rakennustoimintaan ym. tutustumaan saapunut eestiläinen ryhmä (yjsto 4.12. 7449 §); Turun Puhtaanapitolaitoksen ammattiosaston edustajat (yjsto 29.8. 6678 §); Valkeakosken kaupungin kunnantyöntekijäin vierailun yhteydessä (yjsto 23.5. 6022 §); insinöörien palkkauskysymyksestä käytävien neuvottelujen yhteydessä, yht. 7 henkeä (yjsto 4.12. 7460 §); Tuusulantien liikenteelle avaamisen jälkeen, yht. n. 220 henkilöä (yjsto 12.12. 7482 §); valtion ja Helsingin kaupungin keskeisen tieneuvottelukunnan kokouksen osanottajat (yjsto 19.12. 7548 §); Kotkan teknillisten laitosten ammattiosaston jäsenet (yjsto 12.9. 6752 §); kaup.ins. Yrjö V. Virtanen, eläkkeelle siirtymisen johdosta (yjsto 21.3. 5626, 5627 §); Tukholman kaupungin kiinteistöviraston edustajat (yjsto 12.9. 6787 §); Stiftelsen Sollentunahem -nimisen säätiön edustajat (yjsto 25.4. 5829 §); Nordrhein-Westfalenin asuntotuotantoministeri Dr Hermann Kohlhas (yjsto 20.6. 6281 §); XII pohjoismaisen arkeologikokouksen osanottajat (yjsto 31.1. 5238 §); Abingtonin kaupungin kaupunkisuunnitteluviranomaisten edustajat (yjsto 23.5. 6024 §); Societé Centrale pour l 'Equipement du Territoire -nimisen ranskalaisen järjestön edustajat (yjsto 2.5. 5884 §); ranskalainen arkkitehtiryhmä (yjsto 6.6. 6158 §); Hollannin valtakunnallisen asutus- ja rakennustoimintaa suunnittelevan elimen edustajat (yjsto 14.3. 5512 §); jugoslavialainen kaupunkirakennusasiantuntijaryhmä (yjsto 31.10. 7154 §, 7.11. 7253 §); kansainvälisen kaupunkisuunnitteluseminaarin osanottajat (yjsto 20.6. 6277 §); julkisen sanan edustajat, kaupunkimittausosaston valmistamia uusia karttoja koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 24.10. 7078 §); Helsingin kaupungin talorakentajat -yhdistyksen lappeenrantalaiset vieraat (yjsto 18.4. 5780 §); ulkomaalaiset maatalous- ja puutarhaharjoittelijat (yjsto 9.5. 5935 §); länsisaksalaisen asuntotuotantojärjestön edustajat (yjsto 9.5. 5934 §); eräät unkarilaiset vieraat kaupungin asuntotuotantoon tutustumisen yhteydessä (yjsto 21.2. 5406 §); lehdistön edustajat Jakomäen asuntoaluetta koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 14.11. 7304 §); asuntohallituksen edustajien kanssa käytävien neuvottelujen yhteydessä, yht. n. 10 henkilöä (yjsto 6.6. 6200 §, 24.10. 7125 §); kaupungin kotipihakilpailujen päättäjäistilaisuuden osanottajat (yjsto 17.10. 7031 §); Kumpulan Siirtolapuutarhayhdistyksen 40-vuotisjuhlan yhteydessä, yht. n. 70 henkilöä (yjsto 11.4. 5724 §); Suomen Pienkiinteistöliiton 20-vuotisjuhlan yhteydessä, yht. n. 200 henkilöä (yjsto 25.4. 5851 §); n. 40 henkilöä ns. Puu-Käpylän asemakaavan muutosta koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 14.2. 5322 §); Zürichin kaupungin opintoretkikunnan vierailun yhteydessä (yjsto 7.3. 5493 §); metrokysymyksiä koskevien neuvottelujen yhteydessä, yht. viisi henkilöä (yjsto 24.1. 5219 §); lautta- ja konteinerisataman sijaintia koskevan tiedotustilaisuuden osanottajat (yjsto 6.6. 6178 §); tullihallituksen ja tullivirkailijajärjestöjen edustajat neuvottelujen yhteydessä (yjsto 4.4. 5694 §); öljyvahinkotorjuntaa koskevan tiedotustilaisuuden yhteydessä, yht. n. 40 henkilöä (yjsto

4.4. 5695 §); pohjoismaista kunnallista tietojenkäsittelykonferenssia valmistelevan kokouksen osanottajat (yjsto 5.9. 6707 §); ATK-neuvottelukunnan kokouksen osanottajat (yjsto 28.11. 7362 §); Ilmalan II vesisäiliön maa-alueen vuokrasopimuksen allekirjoitustilaisuuden yhteydessä (yjsto 7.11. 7254 §); 5. Pohjoismaiden hydrologikokouksen osanottajat (yjsto 15.8. 6586 §); kaupunkien ja kauppaloiden edustajat vesilaitoksen järjestämän neuvottelukokouksen yhteydessä (yjsto 5.9. 6704 §); valtioneuvoston, tie- ja vesirakennushallituksen, maataloushallituksen, Länsi-Suomen vesioikeuden, Helsingin seutukaavaliiton, Espoon kauppalan, Helsingin maalaiskunnan ja Helsingin kaupungin edustajat vesialan tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 31.1. 5253 §); Verein der Grosskesselbesitzer -nimisen järjestön toim.johtaja ja hallintoneuvoston puheenjohtaja (yjsto 3.10. 6937 §); Kemian Keskusliiton kaasuteollisuusjaoston kokouksen osanottajat (yjsto 12.9. 6769 §); Kööpenhaminan liikennelaitoksen järjestämän opintomatkan osanottajat (yjsto 5.9. 6708 §); Turun kaupungin teknillisten laitosten lautakunta (yjsto 2.5. 5901 §); Espoon kauppalan, Helsingin maalaiskunnan sekä tie- ja vesirakennushallituksen edustajat, liikennetutkimusta ja -suunnitelmaa koskevien neuvottelujen yhteydessä (yjsto 14.11. 7305 §); liikenneturvallisuutta ja Helsingin liikenneolosuhteita koskevan julkaisun tiedotustilaisuuden yhteydessä (yjsto 28.11. 7360 §); Suomen Kunnallisten Teurastamoiden Yhdistyksen vuosikokouksen osanottajat (yjsto 2.5. 5885 §); amerikkalainen ja sveitsiläinen lehtimiesryhmä (yjsto 25.4. 5826 §, 31.10. 7151 §); Pravda-nimisen neuvostoliittolaisen sanomalehden päätoimittaja (yjsto 21.2. 5388 §); ranskalaisen Le Monde -nimisen lehden toimittaja M. Michel (yjsto 26.9. 6845 §); Weekend Telegraph -nimisen lontoolaisen lehden edustajat (yjsto 7.3. 5457 §); päätoimitt. Jussi Talvi (yjsto 11.4. 5721 §); sanoma- ja aikauslehtien päätoimittajat sekä radio ja television ohjelmajohtajat Helsinkipäivän viettoa koskevien neuvottelujen yhteydessä (yjsto 17.1. 5125 §); Ryhmä 39:ään kuuluvat ulkomaisten uutistoimistojen pääjohtajat rouvineen (yjsto 10.1. 5062 §); Hufvudstdasbladet-lehden eläkkeelle siirtyvä kunnallistoimitt. Håkan Hasselström ja uusi kunnallistoimitt. Erik Appel (yjsto 5.9. 6709 §); lehdistön edustajat, joukkokuljetusliikennetoimikunnan mietinnön valmistumisen johdosta (yjsto 7.11. 7221 §); Helsingin Sanomien toimittajakurssien osanottajat (yjsto 19.9. 6808 §); Düsseldorfer Aero-Klub -nimisen lentoklubin järjestämän ns. lentorallin edustajat (yjsto 20.6. 6278 §); Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft -nimisen yhtiön Helsingissä pidettyjen myyntipäivien osanottajat (yjsto 18.7. 6466 §); European Airlines Medical Directors Society -nimisen järjestön vuosikokouksen osanottajat (yjsto 6.6. 6159 §); eurooppalaisen radiounionin EBU:n hallintoneuvoston kokouksen osanottajat (yjsto 2.5. 5898 §); Ranskan mainosjohtajien liiton jäsenet (yjsto 31.1. 5236 §); Euroopan Ulkomainosliiton yleiskokouksen osanottajat (yjsto 21.3. 5568 §); Unkarilais-suomalaisen ystävyysviikon työryhmä (14.6. 1860 §); kaupungin historiateoksen valmistumisen johdosta järjestetty vastaanottotilaisuus (6.4. 1008 §, yjsto 9.5. 5926 §); pohjoismaisen historioitsijakokouksen osanottajat (16.2. 507 §); Tampereella ja Vaasassa järjestetyille suomen kielen ja kulttuurin kursseille osallistuneet (yjsto 25.4. 5833 §, 6.6. 6160 §); sisäasiainministeriön edustajien kanssa käytävien neuvottelujen yhteydessä, yht. n. 12 henkilöä (yjsto 6.6. 6201 §); Interexpo-nimisen kansainvälisen järjestön kokouksen osanottajat (yjsto 20.6. 6295 §); kansainvälisen »Meeting Europe» -nimisen seminaarin osanottajat (yjsto 21.3. 5569 §); Sihteeriyhdistyksen jäsenet (yjsto 21.3. 5567 §); Helsingin Kauppakamarin 50-vuotisjuhlaan saapuvat ulkomaalaiset vieraat (yjsto 14.3. 5519 §); International Association of Railway Bookstall and Kiosk

Concessionaires -nimisen kongressin osanottajat (yjsto 28.2. 5426 §); Marttaliiton ja Finlands svenska Marthaförbundin Helsingissä v. 1968 järjestettävän pohjoismaisen kongressin osanottajat (6.4. 1009 §); Ahvenanmaan maakuntapäivien ja maakuntahallinnon edustajat (yjsto 21.3. 5564 §); kansainvälisiä kongresseja järjestävä amerikkalainen ryhmä (yjsto 11.4. 5722 §); Maitohygieniaaliiton vuosikokouksen osanottajat (yjsto 24.1. 5175 §); Komekon-nimisen kaupallisen järjestön edustajat (yjsto 3.10. 6914 §); pohjoismaisen Paperi- ja Selluloosainsinöörien kongressin osanottajat (16.2. 506 §); XI Paperikauppiasliittojen kansainvälisen federaation IFOSA:n kongressin osanottajat (yjsto 4.7. 6377 §); kansainvälisen sellunvalmistuskemikaalien talteenottosymposion yhteydessä, yht. n. 200—300 henkilöä (6.7. 2044 §); ruotsalainen liikemiesryhmä (yjsto 28.3. 5633 §); amerikkalaiset ja kanadalaiset Rotary-järjestön jäsenet (yjsto 25.4. 5831 §); »Suomalainen Löytöretki» -nimisen kampanjan aloittamistilaisuuden yhteydessä (yjsto 30.5. 6109 §); Suomen Zontakerhojen järjestämän kansainvälisen kongressin eurooppalaiset ja amerikkalaiset osanottajat (26.1. 261 §); Uudenmaan läänin alueellisen maanpuolustuksen 2. kurssin päättäjäistilaisuuden osanottajat (yjsto 17.10. 7042 §, 14.11. 7271 §); Uudenmaan Maakuntaliiton kokouksen osanottajat (yjsto 28.2. 5423 §, 10.10. 6976 §); 2. kansainvälisen surviaissääskien tutkimuksen symposion osanottajat (yjsto 25.7. 6506 §); Filmiaura-nimisen yhdistyksen palkintojenjakotilaisuuden osanottajat (yjsto 7.2. 5282 §); varusmiespalvelusta suorittavien huoltotoimenpiteitä ja sopeutumisvaikeuksia koskevan neuvottelutilaisuuden osanottajat (yjsto 21.3. 5570 §); v. 1968 Amsterdamissa ja Moskovassa järjestettävää Helsinki-näyttelyä koskevien neuvottelujen yhteydessä (yjsto 3.1. 5007 §, 14.11. 7270 §); ruotsinmaalaisen kummikuntavierailun yhteydessä (16.2. 511 §, yjsto 13.6. 6221 §, 26.9. 6842 §, 17.10. 7034 §); Patronato Municipal de la Vivienda -nimisen järjestön jäsenet (yjsto 22.8. 6644 §); socialborgarrådet Sören Carlsson, hallintojoht. Aarne Borg ja joht. Hjalmar Ericsson (yjsto 6.6. 6190 §, 27.6. 6365 §); amerikkalaisen ja neuvostoliittolaisen laivastovierailun yhteydessä (14.6. 1855 §, 10.8. 2131 §, yjsto 29.8. 6674 §).

Muut asiat

Maksujen perimistä koskevien ohjeiden tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti, että erääntyneistä maksuista muistutettaessa otetaan käyttöön lomake LV 293 tai sitä mallina käyttäen laadittu lomake, kuitenkin niin että liikelaitokset suurten laskutustehtäviensä yhteydessä suoritettavassa perinnässä noudattavat toistaiseksi entistä käytäntöä (31.8. 2368 §).

Eläkekustannusten jakaminen. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin eläkekustannukset jaetaan v:n 1969 alusta lukien kaupungin eri virastojen ja laitosten kesken niiden eläkkeisiin oikeuttavien palkkakustannusten mukaisessa suhteessa myöhemmin erikseen määrättävien jakoperusteiden mukaisesti. Palkkalautakunnan toimistoa kehotettiin valmistelemaan eläkekustannusten jakoperusteita ja tekemään esityksensä kaupunginhallitukselle niin ajoissa, että ohjeet voidaan antaa v:n 1969 talousarvion laatimisohjeiden yhteydessä helmikuussa 1968 (28.12. 3537 §).

Komiteain ja toimikuntien sihteereille suoritettavien palkkioiden määräämisperusteet. Yleisjaosto päätti, kumoten v. 1957 tekemänsä päätöksen, että kaupunginhallituksen asettamien komiteain ja toimikuntien sihteerien on sihteerinpalkkion määräämistä varten pidettävä virka-ajan ja kokousten ulkopuolella suorittamastaan työstä tuntikirjaa, josta tulee käydä selville kunkin päivän osalta erikseen työhön käytetty tuntimäärä sekä työn alkamis- ja päättymisajat. Tuntikirja oli esitettävä neljännesvuosittain

komitean tai toimikunnan puheenjohtajalle ja liitettävä yleisjaostolle aikanaan esitettävään palkkiolaskuun. Sihteerin palkkiot pyrittäisiin vahvistamaan, ellei erityisistä syistä katsota aiheelliseksi menetellä toisin, sihteerinä toimivan kaupungin palveluksessa olevan viranhaltijan tai työsopimussuhteisen toimihenkilön yksinkertaisen tuntipalkan mukaan (yjsto 31.1. 5263 §).

Helsinki-fanfaarin sävellyskilpailu. Helsinki-päivän ohjelmakomitea oli pitänyt suotavana, että kertomusvuoden Helsinki-päivästä lähtien pääkaupungin syntymäpäiväjuhlaa vietettäessä olisi käytettävissä erityinen Helsinki-fanfaari, jota voitaisiin soittaa paitsi Helsinki-päivän tilaisuuksissa mahdollisuuksien mukaan myös muissa kaupungin tilaisuuksissa. Kaupunginhallitus päätti julistaa sanomalehdissä julkaistavalla kuulutuksella määrättyjen sääntöjen mukaisen Helsinki-fanfaarin sävellyskilpailun ja asettaa kilpailua varten palkintolautakunnan, jonka puheenjohtajaksi nimettiin kaupunginorkesterin kapellimest. Jorma Panula sekä jäseniksi Helsinki-päivän ohjelmakomitean puheenjohtaja, tied.pääll. Bengt Broms, yleisradion musiikkipääll. Kai Maasalo ja Suomen Säveltäjät -yhdistyksen edustaja. Palkintolautakunnalla oli oikeus ottaa sihteeri. Palkintolautakunnan puheenjohtajan palkkioksi vahvistettiin 600 mk, kunkin jäsenen palkkioksi 500 mk ja sihteerin palkkioksi 350 mk ilman kokouspalkkioita. Palkintojen sekä em. palkkioiden maksamista varten myönnettiin 4 700 mk (26.1. 253 §, 1.6. 1645 §, yjsto 14.3. 5511 §, 7.11. 7231 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi *Helsinki-päivän* ohjelmakomitean mietinnössä olevat periaatteet ohjeeksi vuosittaisia Helsinki-päivän ohjelmia yksityiskohtaisesti suunniteltaessa, kuitenkin niin, että Helsnki-päivän yleisötilaisuuksien päätapahtuma harkittaisiin vuosittain erikseen. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikköä kehotettiin tekemään vuosittain kaupunginhallitukselle eri esitykset päivän yksityiskohtaisen ohjelman vahvistamisesta. Tiedotuspäällikön tehtäväksi annettiin myös valvoa vahvistetun ohjelman toteuttamista ja ohjelmakomitean tehtäväksi annettiin avustaa ohjelman suunnittelussa. Samalla kaupunginhallitus päätti,

että kertomusvuoden Helsinki-päivän pääohjelmakohta on kaupunginorkesterin konsertti Jäähallissa ja että konsertin yhteydessä on fanfaarisävellyskilpailun voittaneen Helsinki-fanfaarin kantaesitys,

että kertomusvuoden Helsinki-päivän tunnuslauseeksi vahvistetaan »Helsinki meren ja saarten kaupunki» ja että tiedotuspäällikkö oikeutetaan tilaamaan kahdelta taiteilijalta ehdotus kertomusvuoden Helsinki-päivän julisteeksi sekä että yleisjaosto oikeutetaan vuosittain hyväksymään vahvistettuihin ohjelmiin tarpeellisiksi katsottavat muutokset samoin kuin ohjelmien toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset maksettaviksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (9.3. 727 §).

Seurasaari-säätiön käytettäväksi myönnettiin enintään 4 000 mk ohjelmallisen yleisötilaisuuden järjestämisestä Seurasaaressa 11.6. aiheutuvien, ohjelmakomitean esityksessä mainittujen kustannusten suorittamiseksi (6.4. 1006 §, yjsto 13.6. 6223 §).

Helsinki-päivän 1967 julisteita päätettiin tilata seuraavasti: 2 000 kpl suomenkielisiä, koko 60×100 cm, 2 000 kpl suomenkielisiä, 30×50 cm, 500 kpl ruotsinkielisiä, 60×100 cm ja 500 kpl ruotsinkielisiä, 30×50 cm (27.4. 1219 §).

Kaupunginhallitus päätti, että 12.6. vietettävän Helsinki-päivän ja sen aaton ohjelma vahvistetaan esityksen mukaisesti, kuitenkin niin että yleisjaosto oikeutetaan tarvittaessa hyväksymään uudet ohjelmanumerot ja tiedotuspäällikkö tekemään mahdollisesti välttämättömiksi osoittautuvat pienehköt aika- ym. muutokset. Kiinteistölautakunnan tulisi huolehtia sopivien julistetelineiden pystyttämisestä kiireellisesti Kauppatorille, Rautatientorille, Hakaniemen torille, Korkeasaaren lautan lähtöpaikalle, Me-

ritullintorille ja Kallion virastotalon pihatasanteelle. Julisteet oli kiinnitettävä paikoilleen viimeistään touko-kesäkuun vaihteessa ja poistettava 13.6. Kaupunginmuseo ja Tuomarinkylän museo saivat 12.6. ottaa vastaan yleisöä pääsymaksutta. Liikennelaitos oikeutettiin järjestämään ilmainen kuljetus Korkeasaareen ja takaisin kaupunkiin 18-vuotiaille ja sitä nuoremmille henkilöille. Pohjolan Liikenne Oy:ltä päätettiin varata 10 kpl mikrofonilla varustettuja linja-autoja Vuosaaren retkeä varten. Helsinki-päivän ohjelmasta saatiin ilmoittaa kahdesti sanomalehdissä (18.5. 1452 §).

Kaupunginhallitus päätti *Helsinki-viikon* säätiön hallintoneuvostolle annettavassa lausunnossaan puoltaa sääntöjen 9 §:n 2 momentin 4) kohdan muuttamista esitetyllä tavalla. Muutos koski talousarvion vahvistamisen ajankohtaa (2.2. 381 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Helsinki-viikon säätiölle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että kuvanveist. Eila Hiltusen suunnitteleman Sibelius-monumentin kuvaa käytettäisiin Helsingin juhlaviikkojen tunnuksena taiteilijan suostumuksessa mainitulla tavalla ja sillä ehdolla, ettei tunnuksen käyttämisestä aiheutuisi vaatimuksia kaupunkia tai säätiötä vastaan (24.8. 2283 §). Kaupunginhallituksella ei myöskään ollut mitään sitä vastaan, että Helsinki-viikon ohjelmaan kuuluvia tilaisuuksia järjestettäisiin myös Espoon kauppalan alueella Otaniemessä (21.12. 3493 §).

Itsenäisyysjuhlavuoden mitalista valetun levykkeen vastaanottaminen. Kaupunginhallitus päätti kiitollisena ottaa vastaan itsenäisyysjuhlavuoden mitalista valetun levykkeen »Respublica Finlandiae L annos libera». Levyke päätettiin toistaiseksi sijoittaa, kunnes Kaupungintalo valmistuisi, Valkoisen salin porraskäytävään pronssista valetun Helsingin kaupungin kartan viereen Ehrenströmin muotokuvareliefin kanssa symmetrisesti siten, että kartta olisi keskellä ja reliefit sen kahden puolen (19.10. 2829 §, 16.11. 3095 §).

Kunnallislakien 50-vuotismitalin hankkiminen. Kaupunkiliiton toimistolta päätettiin ostaa 21 kpl kunnallislakien 50-vuotismitaleita 18.50 mk/kpl. Mitalien saajille päätettiin järjestää kahvitilaisuus myöhemmin sovittavassa paikassa (7.12. 3371 §, yjsto 13.6. 6231 §).

Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä 6.12. päätettiin järjestää ilotulitus Eteläsatamassa. Kaupunginkanslia oikeutettiin tilaamaan Ilotulitus Oy:ltä enintään 45 000 mk:n hintainen ilotulitus sekä huolehtimaan sen järjestämiseen liittyvistä valvontatehtävistä. (yjsto 12.9. 6757 §, 24.10. 7089 §, 27.12. 7590 §).

Kaupungin vaakunasta yläkruunuineen päätettiin teettää tiedotusaineistona käytettäväksi värikuva ja musta-valkoinen kuva. Vaakunasta saatiin tilata 1 000 kpl:n A 4-kokoinen väripainos, 1 000 klp:n A 5-kokoinen väripainos ja 500 kpl:n musta-valkoinen painos. Tarkoitukseen myönnettiin 2 395 mk ja vaakunatekstin kääntämistä varten 100 mk (yjsto 19.9. 6813 §).

Koruteollisuus Tillander Oy:ltä päätettiin tilata 1 500 kpl pienoisvaakunalla varustettuja rintamerkkejä hintaan 2.06 mk/kpl (yjsto 17.10. 7040 §).

Seuraaville yhdistyksille ym. myönnettiin erinäisillä ehdoilla oikeus käyttää kaupungin vaakunaa: Helsingin Väestönsuojeluyhdistykselle viirissään (yjsto 3.1. 5017 §); Tshekkoslovakian Lentoyhtiö č SA:lle seinäkalenterissaan (yjsto 15.8. 6593 §); Deutsche Heraldische Gesellschaftille vaakunoita esittelevässä teoksessaan (yjsto 5.9. 6711 §); Merivoimien esikunnalle Helsingin Laivastoaseman uudessa lipussa (yjsto 26.9. 6856 §).

Helsinkiä kuvaavat lyhytelokuvat. Kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa kaupunginkanslian kanssa välittömästi ryhtymään käytännöllisiin toimenpiteisiin filmaus- ja valokuvaustöiden aloittamiseksi sellaisista kaupunkinäkymistä, joiden

osalta on olemassa uusia käyttösuunnitelmia. Yleisjaosto oikeutettiin tekemään kuvaussopimus sellaisen yhtiön kanssa, joka voisi ryhtyä toimenpiteisiin välittömästi ja jonka kanssa päästäisiin sopimukseen kohtuullisesta hinnasta. Yleisjaostolla olisi oikeus päättää asiantuntijoita hyväksi käyttäen kerätyn filmiaineiston täydentämisestä ja viimeistelemisestä esityskelpoiseksi elokuvaksi. Laskut saatiin maksaa Helsinki-aiheisia elokuvia varten varatuista määrärahoista (12.10. 2769 §, yjsto 21.2. 5387 §).

Filmiryhmä Oy:lle myönnettiin 3 000 mk:n suuruinen avustus Merisatamassa olevassa ilmakuplateltassa järjestettyä näyttelyä koskevan värielokuvan valmistamista varten sillä ehdolla, että kaupunki saa korvauksetta käyttöönsä yhden kopion elokuvasta (yjsto 30.5. 6107 §).

Suomi-Filmi Oy:n tehtäväksi päätettiin antaa kesällä tapahtuvaa kaupungin urheiluja ulkoilutoimintaa esittelevän värilyhytelokuvan käsikirjoituksen laatiminen. Yleisjaosto oikeutettiin hyväksymään yhtiön kanssa filmin suunnittelemisesta ja valmistamisesta tehtävä sopimus. Urheilu- ja ulkoiluviraston samoin kuin kaupunginkanslian tehtäväksi annettiin tarkastaa ja hyväksyä filmin käsikirjoitus, samaten olisi niiden annettava Suomi-Filmi Oy:lle tarvittavaa asiantuntija-apua elokuvan suunnittelemisessa ja valmistamisessa. Yleisjaosto hyväksyi myöhemmin lyhytvärielokuvan valmistamista koskevan sopimuksen. Valmistuskustannusten ensimmäisen erän maksamista varten myönnettiin 8 333 mk (6.7. 2042 §, yjsto 11.7. 6433 §, 15.8. 6582 §).

Sibelius-monumenttifilmistä päätettiin kaupungille lunastaa yksi versio englanninkielisine teksteineen. Tarkoitukseen myönnettiin 870 mk (yjsto 12.12. 7487 §).

Ulkoasiainministeriön sanomalehtiasiaintoimistolle päätettiin hankkia kymmenen kappaletta Suomenlinna-elokuvan 16 mm:n kopioita erikielisinä toimiston esityksen mukaisesti siten, että kaupunki suorittaa kopioiden yhteishinnasta puolet eli 2 350 mk (yjsto.3.1. 5008 §).

Julkaisut. Kaupunginhallitus oikeutti Helsingin kaupunginvaltuuston historiatoimikunnan tekemään sopivaksi katsomansa henkilön tai henkilöiden kanssa sopimuksen kaupunginvaltuuston historian kirjoittamisesta esittämässään kustannusarviossa mainituilla ehdoilla ja ottamalla huomioon, että teoksen tulee olla valmis hyvissä ajoin ennen kaupunginvaltuuston v. 1975 vietettäviä 100-vuotisjuhlia. Filosofian kandidaatti Juhani Kuusanmäen kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus historiateoksen kirjoittamisesta.

Sopimus

Allekirjoittanut filosofian kandidaatti Juhani Kuusanmäki, jota tässä sopimuksessa kutsutaan kirjoittajaksi, ja Helsingin kaupunginvaltuuston historiatoimikunta ovat tehneet seuraavan sopimuksen.

Kirjoittaja kirjoittaa Helsingin kaupunginvaltuuston historian vuodesta 1875 nykyaikaan seuraavin ehdoin:

1. Teoksen laajuus on 20 painoarkkia à 16 sivua, kun sivun latomakooksi lasketaan 2 500 latomislyöntiä. Painoarkkilukuun sisältyvät kirjoittajan toimittamat piirrokset, mutta eivät muut kuvat.

2. Kirjoittajan on esitettävä työn aikana vuosittain kunkin vuoden tammikuussa selostus työnsä edistymisestä ja kerätyn aineiston laadusta historiatoimikunnalle. Valmis käsikirjoitus hänen on jätettävä historiatoimikunnan tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Vasta kun koko käsikirjoitus on tarkastettu ja hyväksytty, se katsotaan painovalmiiksi.

3. Käsikirjoituksen on oltava valmiina tarkastettavaksi viimeistään joulukuun 31 päivänä 1972.

4. Kirjoittajan tulee ilman eri korvausta lukea korjausvedokset ja osallistua historiatoimikunnan kanssa kuvituksen suunnitte-

luun sekä tarkastaa, että ruotsinkielinen käännös asiallisesti vastaa alkutekstiä.

5. Kirjoituspalkkiona Helsingin kaupunki sitoutuu suorittamaan painoarkilta summan, joka vastaa kaupungin 24. palkkaluokan peruspalkkaa/kk. Kunkin kirjoituspalkkion erä määräytyy siltä kuukaudelta maksetun mainitun palkkaluokan palkan mukaan, jona palkkaerä suoritetaan. Kirjoituspalkkiosta maksetaan työn aikana 15 kuukautena yhden painoarkin palkkio kuukaudessa. Kun koko käsikirjoitus on tarkastettu ja hyväksytty, maksetaan kolmen painoarkin palkkio ja korjausvedosten tultua painovalmiiksi loppuerä.

6. Jos kirjoittaja käyttää lähteiden keruussa tai aineiston muokkaamisessa arkisto- tai laskuapulaista, Helsingin kaupunki maksaa tälle tuntipalkan kirjoittajan hyväksymien laskujen mukaan. Näin suoritetut erät vähennetään kirjoittajalle työn aikana tulevasta palkkiosta.

7. Helsingin kaupunki painattaa teoksen. Tämä tapahtuu, mikäli mahdollista ennen Helsingin kaupunginvaltuuston 100-vuotispäivää.

8. Helsingin kaupunki käännättää teoksen ruotsiksi ja julkaisee sen myös ruotsinkielisenä.

9. Teoksen valmistuttua kirjoittaja on oikeutettu samaan siitä korvauksetta 25 sidottua kappaletta.

10. Mikäli kirjoittaja sairauden tai muun pakottavan syyn vuoksi joutuu kokonaan keskeyttämään työnsä, niin kertynyt lähdeaineisto ja käsikirjoituksen valmistunut osa luovutetaan Helsingin kaupungille. Työn keskeytyessä mahdollisesti puolin ja toisin suoritettavasta korvauksesta päättää historiatoimikunta.

Tätä sopimusta tehdään kolme yhtäpitävää kappaletta, joista yksi jää kummankin sopijapuolen ja yksi Helsingin kaupunginhallituksen haltuun (26.1. 255 §, 21.12. 3467 §).

Merkittiin tiedoksi, että kaupungin historiatoimikunta oli saatuaan Helsingin kaupungin historian ruotsinkielisen laitoksen viimeisen niteen valmiiksi, katsonut työnsä päättyneeksi (28.12. 3544 §).

Yleisjaosto päätti selventää v. 1964 tekemäänsä päätöstä kaupungin historiateoksen täydennysjakelun suorittamisesta siten, että teoksen lahjana saaneen henkilön kuolinpesälle tai kuolinpesän osakkaalle luovutetaan teoksen lahjoittamisen jälkeen ilmestyneet osat pyynnöstä (yjsto 9.5. 5942 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaup. rev. tri Sigfrid Törnqvistin teos »Bättre kommunal service och ekonomifunktion i Norden» julkaistaan Helsingin kaupungin julkaisuja -sarjassa 500 kpl:n ruotsinkielisenä painoksena, josta 450 kpl nidottuna ja 50 kpl sidottuna kluuttikansiin. Tarkoitukseen myönnettiin 9 800 mk. Ruotsinkielisen laitoksen kertakaikkisena tekijäpalkkiona tri Törnqvistille suoritettiin 3 000 mk. Teoksen suomentamisesta ja julkaisemisesta päätettäisiin erikseen (6.7. 2043 §, yjsto 3.1. 5023 §).

»Helsinki, Presentation of a Capital»-nimisen kirjasen englanninkielisestä laitoksesta päätettiin ottaa uusi 5 000 kpl:n painos. Tiedotuspäällikön tehtäväksi annettiin kirjasen asiasisällön ja kieliasun tarkistaminen. Kustannusten suorittamiseen myönnettiin 8 280 mk (8.6. 1726 §).

»Kunnallistalouden tietoa» sekä »Kansantalous—osat ja kokonaisuus» nimisiä kirjasia päätettiin tilata 10 kpl kumpaakin (yjsto 14.11. 7280 §).

Yleisjaosto määräsi »Helsingin kaupungin taloussuunnitelma vuosiksi 1968—1977» -nimisen julkaisun hinnaksi 25 mk sidottuna ja 15 mk nidottuna (yjsto 10.10. 6978 §) sekä »Munkkiniemi—Haaga ja Suur-Helsinki» -nimisen teoksen vähittäishinnaksi 28.10 mk liikevaihtoveroineen, kirjakauppahinnaksi 19.70 mk liikevaihtoveroineen, kaupungin laitoksille annettavaksi korvauksetta ja kaupungin viranhaltijoille myytäessä 19.70 mk liikevaihtoveroineen (yjsto 3.10. 6929 §).

Yleisjaosto hyväksyi sen toimenpiteen, että valtiovarainministeriölle oli luovutettu 20 kpl »Helsingin kaupungin taloussuunnitelma vuosiksi 1966—1975» -nimistä julkaisua hintaan 10 mk/kpl (yjsto 12.9. 6758 §); ulkoasiainministeriölle päätettiin myydä »Helsinki ja helsinkiläiset» -kuvateosta ministeriön pyynnön mukaisesti erikielisinä hintaan 16.68 mk/kpl (yjsto 3.1. 5022 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian hankkimaan seuraavat julkaisut ym. tiedotuspäällikön käyttöön 700 kpl tekstillä »Helsinki» ja 300 kpl tekstillä »Helsingfors» varustettuja tiedotusaineiston jakelukansioita, käyttäen tarkoitukseen enintään 1 500 mk (yjsto 18.4. 5789 §); 150 kpl »Arkkitehtuuriopas»-nimistä ja 150 kpl »Getting to know Helsinki» -nimistä teosta käyttäen tarkoitukseen enintään 975 mk (yjsto 2.5. 5887 §); 20 kpl »Arkkitehti — Arkitekten» -nimisen lehden numeroa 1—2/1967 sekä 100 kpl »Lenin Suomessa» -nimistä teosta enintään 126.50 mk:n hintaan (yjsto 9.5. 5947 §); »Tietoja Helsingistä» -kortin uutta ja korjattua painosta 1 000 kpl suomeksi, 500 kpl ruotsiksi, 500 kpl englanniksi ja 500 kpl saksaksi (yjsto 14.2. 5328 §); 500 kpl Helsinkiä koskevaa värikuvakirjaa 4 mk:n kappalehintaan (yjsto 4.12. 7436 §); venäjänkielinen versio Kallion virastotaloa esittävästä elokuvasta enintään 2 050 mk:n hintaan (yjsto 4.4. 5662 §); kaupunginjohtajan käyttöön 20 kpl ruotsinkielistä »J. A. Ehrenströmin elämäkerta» -nimistä teosta, joista 10 kpl nahkaselkäisenä ja 10 kluuttikantisena (yjsto 4.12. 7438 §); kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille ja kaupunginsihteerille kotiosoitteella sekä kaupunginkansliaan »Svenska Stadsförbundets Tidskrift» -niminen julkaisu v:ksi 1968 (yjsto 21.11. 7336 §); 150 kpl »Tietoja kaupungeista ja kauppaloista sekä Kaupunkiliitosta 1967» -nimistä vihkosta 2.50 mk/kpl jaettavaksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä eräille kaupungin viranhaltijoille (yjsto 14.3. 5513 §); yhteiskuntatiet. lis. Jussi Linnamon kirjoittamaa »Suomi maailmantaloudessa» -nimistä teosta 10 kpl 4 mk/kpl (yjsto 15.8. 6591 §).

Eräitä kaupungin julkaisemia teoksia lahjoitettiin mm. eräille ulkomaisille ja kotimaisille kirjastoille, yhdistyksille ja yksityisille henkilöille sekä eräille kaupungin viranhaltijoille heidän merkkipäivinään.

Kunnallisvaalit. Kaupunginhallitus päätti anoa Uudenmaan lääninhallitukselta lupaa muodostaa v:n 1968 kunnallisvaaleja varten äänestysalueita, joiden asukasluku on yli 3 000, mutta ei yli 4 000 kaupunginvaltuuston 27.1.1965 ja 3.11.1965 tekemillä päätöksillä vahvistamien äänestysalueiden osalta. Lisäksi anottiin, että äänestysalue 172 käytännöllisistä syistä saataisiin säilyttää jakamattomana. Lääninhallitus oli 12.10. suostunut hakemukseen (5.10. 2689 §, 26.10. 2887 §).

2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät

Maistraatti. Kaupunginhallitus päätti korottaa maistraatin lisäjäsenenä asemakaava- ja rakennusasioita käsiteltäessä toimivan asiantuntijan palkkion 686 mk:ksi/kk 1.6. lukien (25.5. 1583 §).

Seuraavat virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 11. pl:aan kuuluva tarkkaaja-apulaisen virka kauintaan kertomusvuoden loppuun ja kaksi kaupunginpalvelijan virkaa kauintaan v:n 1968 loppuun (12.1. 144 §, 14.12. 3429 §).

Merkittiin tiedoksi kaupunginreviisorin ilmoitus maistraatin I julkisen notaarin leimamerkkien tilityksissä todetuista epäselvyyksistä. Kaupunginreviisorin kirje alkuperäisine liitteineen päätettiin lähettää valtiovarainministeriön vero-osastolle tiedoksi ja asian edellyttämiä toimenpiteitä varten sekä jäl-

jennös asiakirjavihosta oikeusministeriölle tiedoksi (yjsto 11.7. 6434 §).

Määrärahojen jakoa muutettiin siten, että sairauslomasijaisten palkkaamista varten merkitystä osamäärärahasta siirrettiin 142 mk sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvausten suorittamista varten merkittyyn osamäärärahaan (26.1. 298 §).

Rakennustarkastusviraston tarkastusosaston tp. 31. pl:aan kuuluvaan tarkastusinsinöörin virkaan valitun dipl.ins. Pentti Nissisen kanssa päätettiin tehdä palkkasopimus enintään 2 600 mk:n suuruisin kuukausipalkoin 1.1.1968 alkaen joko 3 v:ksi tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk. Sopimuspalkkaa saatiin korottaa 1.1.1968 alkaen 3 % ja 1.6.1968 alkaen 3.5 %, jolloin kaupunginvaltuuston vastaavaksi ajaksi ehkä päätettäviä yleis- ja tasokorotuksia ei palkkaan enää sovelleta (7.12. 3356 §).

Kaupunginhallitus oikeutti viraston uusimaan os. pääll. Olavi Törmäsen palkkaussopimuksen 1.7. lukien sekä os. pääll. Taisto Vainion ja tekn. siht. Aulis Samuelssonin palkkaussopimukset 1.6. lukien entisin palkoin ja ehdoin. Koneteknillisten tarkastajien osalta olisi tehtävä uusi esitys sopimuspalkkaukseen siirtymisestä sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on päättänyt uudesta sopimuspalkkatasosta ja siinä yhteydessä käsiteltäväksi, kun kaikki kaupungin sopimuspalkkaukset tulevat tämän perusteella uuden järjestelyn kohteeksi (22.6. 1945 §).

Tietutkimuksen monistus- ja painatuskustannuksia varten myönnettiin enintään 2 000 mk (yjsto 3.1. 5050 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa kaupungin sisääntuloväylien siisteyttä ja kuntoa koskevan selvityksen valmistumisen määräaikaa tutkimusselostuksen osalta kertomusvuoden maaliskuun loppuun ja offsetpainatusvaiheen osalta huhtikuun loppuun sekä vahvistaa tutkimusselostuksen painosmäärän 500 kpl:ksi (9.2. 442 §).

Kaupunginhallitus antoi v. 1966 (ks.s. 138) eräiden virastojen ja laitosten tehtäväksi harkita toimenpiteitä niiden epäkohtien poistamiseksi, joita oli tuotu esiin rakennustarkastusviraston suorittamassa, kaupungin ranta- ja rautatiealueiden siisteyttä, kuntoa ja yleistä ulkonäköä koskevassa tutkimuksessa. Virastot ja laitokset olivat antaneet selvityksensä asiassa suorittamistaan toimenpiteistä, minkä jälkeen kaupunginhallitus kehotti kiinteistövirastoa ja rakennustarkastusvirastoa harkitsemaan toimenpiteitä Vantaanjoen rannoilla olevien pyykkilauttojen poistamiseksi ja autojen pesun kieltämiseksi sekä kaupungin että yksityisten omistamilla ranta-alueilla ja kiinteistölautakuntaa huolehtimaan esityksensä edellyttämistä aloitteista ao. virastoille ja laitoksille. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin mahdollisuuksien mukaan kiirehtimään eniten Vantaanjoen laatua pilaavien viemäröimättömien alueiden viemäröintiä. Rakennustarkastusvirastoa, kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistövirastoa, rakennusvirastoa, satamalaitosta, urheilu- ja ulkoiluvirastoa, sähkölaitosta, vesilaitosta, kaasulaitosta ja teurastamolaitosta kehotettiin kertomusvuoden loppuun mennessä antamaan selostuksensa vuoden aikana suorittamistaan toimenpiteistä (23.2. 602 §).

Laatubetoni Oy:lle päätettiin palauttaa etukäteen suoritetusta aitausmaksusta aikaa 1.9.—15.10. vastaava erä, 1 388 mk (yjsto 5.9. 6729 §).

Ulosottoviraston eräälle vahtimestarille päätettiin hankkia virkapuku (yjsto 7.3. 5507 §).

Kaupunginvoutien virkasivutuloistaan korvaamia palkkakustannuksia koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi (yjsto 28.2. 5452 §).

Raastuvanoikeus. Kaupunginhallitus myönsi 13 762 mk 7. pl:n tp. toimistoapulaisen palkkaamiseksi konekirjoitustehtäviä varten sekä 14. pl:n tp. kaupunginpalvelijan palkkaamiseksi, kummatkin ajaksi 1.3.—31.12. (2.2. 399 §).

Raastuvanoikeuden irtaimistonhoitajan palkkio korotettiin 130 mk:ksi/kk 1.4. lukien (22.3. 916 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin oikeusministeriölle annettavassa selityksessä esittämään palkkalautakunnan toimiston esittämillä perusteilla hylättäviksi valitukset, joita kunnallisneuvosmiehet Aarne Kesänen ja Armas Linnamaa sekä vanhemmat oikeusneuvosmiehet Eero Rönkä ym. olivat tehneet kaupunginvaltuuston 21.6. tekemästä päätöksestä, joka koski eräiden virkojen palkkauksen järjestelyä (10.8. 2162 §).

Merkittiin tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli hylännyt nuor. oikeusneuvosmiehen Jouko Syrjälän valituksen, joka koski pikakirjoituslisän saamista, ja päättänyt, ettei pikakirjoitustaidosta voida katsoa olevan sellaista huomattavaa etua ao. viran hoidolle, että siitä olisi maksettava pikakirjoituslisää (1.11. 2983 §).

Yleisjaosto myönsi kohtuussyistä rva Martta Kivistölle 100 mk:n suuruisen korvauksen viallisen tuolin raastuvanoikeuden odotushuoneessa aiheuttamasta puvun repeytymisestä (yjsto 17.10. 7058 §).

Kaupunginviskaalinvirasto. Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvoston oikeuskansleri oli myöntänyt varat. Aarne Wirralle anomuksesta eron I kaupunginviskaalin virasta ja nimittänyt ylemmän palkkaluokan kaup. visk. Paavo Somiskan I kaupunginviskaaliksi 1.11. lukien (29.6. 2015 §, 9.11. 3062 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa tp. apulaissyyttäjien palkkiot rangaistusmääräysten käsittelemisestä seuraaviksi 1.3. lukien toistaiseksi, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes rangaistusmääräysmenettelyä koskeva mahdollinen uusi lainsäädäntö astuisi voimaan.

Luokka	Rangaistusvaatimusten lukumäärä vuodessa	Palkkio mk/kk
I	alle 2 000	70
II	2 001— 6 000	125
III	6 001—10 000	180
IV	10 000—14 000	235
V	yli 14 000	290 (23.2 614 §).

Edelleen siirrettiin 470 mk v:n 1966 talousarvion ao, tililtä käytettäväksi kertomusvuonna kaupunginviskaaleille v:n 1966 kesäkaudelta myönnettävien vapaiden syytepäivien johdosta palkattavien sijaisten palkkausmenoihin (4.1. 73 §).

Poliisilaitoksen entiselle vanh. konst. Arnold Arjastolle päätettiin suorittaa poliisilaitoksen kaluston kunnossapidosta 526 mk/kk 1.10. lukien (9.11. 3032 §).

Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan ilmoittaa puoltavansa poliisilaitoksen työvoiman lisäämistä ja kaluston täydennyshankintoja koskevien esitysten hyväksymistä sellaisenaan (9.3. 728, 729 §).

Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa suorittamaan 31.7. mennessä 8 322 365 mk lääninkonttoriin kaupungin osuutena poliisilaitoksen v:n 1966 ylläpitokustannuksista (25.5. 1539 §).

Poliisilaitoksen ja huoltopoliisin pidätettyjen ruoanvalmistajille suoritettava korvaus vahvistettiin 1.1. lukien 1.48 mk:ksi tarjottua ateriaa kohti (16.3. 813 §).

Yleisjaosto päätti vahvistaa v:n 1966 kaluston hankintoja varten nostetun ennakon tilityksen loppusummaksi 12 729 mk ja kaluston kunnossapitoa varten nostetun ennakon tilityksen loppusummaksi 5 523 mk sekä kertomusvuoden hankintatilitysten loppusummiksi 5 523 mk, kertomusvuoden tilitysten loppusummiksi kaluston kunnossapitoa varten nostetun ennakon osalta 5 961 mk, kaluston vuotuishankintoja varten nostetun ennakon osalta 3 558 mk ja kaluston perushankintoja varten nostetun ennakon osalta 7 046 mk. Määrät hyväksyttiin maksettaviksi ao. määrärahoista (yjsto 21.2. 5385 §, 31.10. 7170 §).

Kaupunginvaltuusto teki v. 1966 (ks.s. 12) päätöksen poliisitalon rakentamisesta Laakson sairaala-alueen eteläosaan. Tämän perusteella kaupunginhallitus päätti,

että poliisitalon suunnittelemiseksi järjestetään kutsukilpailu maan arkkitehdeille

tarkoituksenmukaisen, toiminnallisesti hyvän ja edullisiin taloudellisiin ratkaisuihin perustuvan rakennuksen aikaansaamiseksi,

että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan tekemään ehdotus kustannusarvioineen,

että paikoitustalon rakentamisesta korttelіin n:o 308 toistaiseksi luovutaan ja

etteivät yleisten töiden lautakunnan kirjeessä n:o 108/11.3.1963 tehdyt muut esitykset toistaiseksi antaneet aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.5. 1453 §).

Kaupunginhallitus päätti, että 15.—16.1. 1968 pidettävien valitsijamiesvaalien aikana järjestyksen valvonta- ja vartiotehtäviä äänestyshuoneistoissa suorittaville poliisimiehille saatiin suorittaa palkkiona 5.50 mk/t mikäli tehtävä suoritetaan asianomaisen säännöllisen palvelusvuoron ulkopuolella (30.11. 3239 §).

Poliisilaitoksen siviilirekisteritoimiston ja henkikirjoitustoimiston muuton yhteydessä suoritetuista puhelimien ja kaluston siirroista aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin 500 mk (yjsto 25.7. 6514 §, ks. kiinteistöt).

Kaupunginhallitus päätti lahjoittaa viisi BMW R -60 -merkkistä moottoripyörää varusteineen ja viisi moottoripyöräradiota, kaikki yhteishinnaltaan 44 604 mk, luovutettavaksi valtiolle sillä ehdolla, että niitä saa käyttää vain Helsingin poliisilaitos liikenteen valvonta- ja ohjaustyössä (18.5. 1456 §).

Poliisilaitokselle myönnettiin lupa kevytrakenteisen ulkoantennin asentamiseen Myllypuron vesitornin katolle ja kauko-ohjattavien radiolaitteiden sijoittamiseen mainitun vesitornin sisätasanteelle seuraavin ehdoin:

1. Radiolaitteet ja niitä varten tarvittava koppi on sijoitettava putkihuonetilaan yhtä tasoa ylemmäksi (taso+72.55) kuin poliisilaitoksen esityksen liitteessä olevassa piirustuksessa on osoitettu.

2. Antennin sijoituksesta ylimmän säiliön katolle on neuvoteltava TVH:n lentokenttäviranomaisten kanssa ja saatava siihen heidän suostumuksensa.

3. Tämä lupa ei oikeuta pääsyyn putkihuonetiloihin tasoa +72.55 alemmaksi, jonne johtavat teräksiset kiertoportaat, koska sieltä avautuvat avonaiset oviaukot itse vesisäiliötilaan.

4. Laitteiden vaatimista kaapelinvedoista on ennen niiden asentamista annettava vesilaitokselle selvitys ja saatava siihen vesilaitoksen hyväksyminen.

5. Vesilaitos hankkii radiolaitetiloihin erillisen alasähkömittarin ja veloittaa poliisilaitosta sen käyttämästä sähköstä sähkölaitoksen tariffin mukaan.

6. Porrasvalaistuksen, siivouksen ym. kulujen korvauksena poliisilaitos suorittaa vesilaitokselle toistaiseksi 200 mk vuodessa (27.4. 1220 §).

Ivar Gordien rahasto -nimisen lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin 200 mk avustuksena poliisilaitoksen vanhemmalle konstaapelille Viljo Kettuselle ja hänen perheelleen (27.4. 1223 §).

Helsingin Poliisilaulajat -yhdistyksen Länsi-Saksaan tehtävän konserttimatkan tukemiseksi yleisjaosto päätti, että kaupunki antaa puolen sivun ilmoituksen yhdistyksen toimittamaan saksankieliseen ohjelmajulkaisuun. Matkailutoimistoa kehotettiin huolehtimaan tarvittavan aineiston toimittamisesta yhdistykselle. Ilmoituksesta aiheutuvan laskun maksamiseen myönnettiin 250 mk (yjsto 18.4. 5783 §).

Oikeustalon rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti 10.5. oikeustalon rakentamisesta Kallion korttelіin n:o 303. Tämän johdosta kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin talon suunnittelemiseksi ja tekemään tarvittavat esityksensä kaupunginhallitukselle. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin samoin kiireeellisesti tarkistamaan oikeustalon huoneohjelma sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaa tekemään kaupun-

ginhallitukselle esitys alueen asemakaavan muuttamisesta (18.5. 1451 §).

Holhouslautakunnan tp. vahtimestarille päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen v. 1965 vahvistaman päivittäisen 3-tuntisen säännönmukaisen työajan lisäksi suoritetusta työstä, siltä osin kuin se yhdessä em. säännöllisen työajan kanssa ei ylitä virkasäännön 17 §:n 1 momentin mukaista virasto- ja muun toimistotyön säännöllistä työaikaa, palkkalautakunnan v. 1965 vahvistamien ohjeiden mukaisesti laskettava korottamaton tuntipalkka ja tämän lisäksi tehdystä työstä voimassa olevien määräysten mukainen lisä- tai ylityökorvaus (5.5. 1341 §).

Toimiston palkkiotoimiselle tp. vahtimest. Kerttu Erikssonille päätettiin kohtuussyistä suorittaa virkasäännön 39 §:n määräysten mukaisesti laskettava korvaus hänelle sairauden johdosta ajaksi 4.4.—31.5. myönnetyn palkattoman virkavapauden ajalta (6.7. 2090 §).

Holhouslautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa järjestelytoimiston ja hankintatoimiston kanssa huolehtimaan holhoustililomakkeiden painattamisesta kaupungin kustannuksella. Tarvittavat lomakkeet saatiin korvauksetta luovuttaa holhoojille. Painatuskustannuksia varten myönnettiin 909 mk (6.7. 2084 §, yjsto 29.8. 6694 §).

Asutuslautakunta. Vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa uskottuina miehinä olleille asutuslautakunnan jäsenille päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen v. 1964 tekemässä päätöksessä tarkoitettuina palkkioina yht. 3 036 mk(yjsto 31.1. 5243 §, 11.4. 5737 §, 25.4. 5872 §, 6.6. 6202 §, 17.10. 7062 §, 12.12. 7524 §, 19.12. 7571 §).

Vesilautakunta. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupungin ao. viranomaisia suorittaessaan tai suorituttaessaan maaperään kohdistuvia rakentamis- ym. toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa pohjaveden korkeuteen, ottamaan huomioon vesilautakunnan kirjeessä mainitut pohjavesiesiintymien suojelunäkökohdat (2.2. 370 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolautakunnan hallintoon päätettiin siirtää korttelin n:o 29084 tontilla n:o 1 oleva paloasema (Vanha Turun maantie 2) (16.2. 523 §).

Palolaitoksen kapellimestarin palkkiovirasta maksettava palkkio korotettiin 560 mk:ksi/kk 1.6. lukien (25.5. 1566 §).

Hyväksytyn sukeltajakoulutuksen suorittaneille palolaitoksen viranhaltijoille maksettavat sukellusrahat päätettiin korottaa 1.2. lukien niiltä päiviltä, jolloin he joutuvat pelastustöiden vuoksi suorittamaan sukelluksia, sukellusten tapahtuessa 0—10 m:n syvyyteen 18.75 mk:ksi, sukellusten tapahtuessa yli 10 m:n syvyyteen 26.35 mk:ksi sekä niiltä päiviltä, jolloin heillä on sukellusharjoituksia, sukellusta suorittavan harjoituksen johtajan ja kouluttajan osalta 13.20 mk:ksi ja muiden sukellusta suorittavien osalta 6.60 mk:ksi (19.1. 233 §).

Eräiden palolaitoksen viranhaltijain pitämättä jääneiden v:n 1966 vapaiden kesälautaiden korvaamiseksi myönnettiin yht. 544 mk (22.3. 906 §, 24.8. 2296 §).

Palolaitoksen siivooja Tyyne Halmu oli ilmoituksensa mukaan valittu laitoksen 3. pl:n siivoojan virkaan 11.4.1951. Kaupunginvaltuusto oli 28.11.1951 muuttanut virkasuhteen työsopimussuhteeksi vastaavin palkkaeduin 1.3.1952 lukien, siten että virkasuhteesta työsuhteeseen siirretyille oli suoritettava virkasäännön mukaiset ikälisät, joita Halmulle ei kuitenkaan ollut maksettu. Se ettei hän aikaisemmin ollut puuttunut asiaan, aiheutui siitä, että hän oli käsittänyt väärin kaupunginvaltuuston päätökset. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö teki esityksen asian korjaamiseksi, mutta kaupunginhallitus hylkäsi esityksen 28.9. sillä perusteella, että Halmu oli valittu virkaan sopimuspalkalla. Anojan ilmoituksen mukaan ei häntä virkaan valittaessa ollut puhetta sopimuspalkasta. Anoja pyysi kaupunginhallitusta ottamaan

asian uudelleen käsiteltäväksi ja velvoittamaan palolaitoksen korjaamaan anojan peruspalkan 3. pl:n peruspalkan mukaiseksi sekä suorittamaan ao. ikälisät ja muut sosiaaliset etuisuudet. Koska työhön ottaminen oli tapahtunut suullisesti, ei palkkalautakunta ole voinut saada selville, että palkkaus olisi ollut 3. pl:n mukainen. Halmu ei myöskään ole voinut esittää mitään näyttöä väitteittensä tueksi. Päinvastoin on asiakirjoissa ilmennyt selvästi, että palkanmaksuissa ja muissa olosuhteissa ei ole tapahtunut virheellisyyksiä. Lautakunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus katsoi, ettei siivooja Halmun anomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (28.9. 2643 §, 14.12. 3432 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa palolaitoksen suorittamasta avunannosta, vartioinnista ja kaluston lainauksesta perittävät uudet maksut tulemaan voimaan 1.1.1968 lukien (14.12. 3416 §, kunn.as.kok. n:o 113).

Lääninhallituksen päätös Helsingin maalaiskunnan palojärjestyksen kumoamisesta Vuosaaren osalta päätettiin saattaa kuntalaisten tietoon. Samalla päätettiin ilmoittaa, että Helsingin kaupungin palojärjestystä on vastaisuudessa noudatettava myös Vuosaaren alueella (19.1. 182 §).

Kauppa- ja teollisuusministeriön asettama palavien nesteiden varastojen palontorjuntatoimikunta oli saanut valmiiksi mietintöluonnoksensa ja siihen liittyvän ehdotuksen ministeriön päätökseksi palavien nesteiden varastojen palontorjunnasta. Kaupunkiliiton toimisto oli lausunnon laatimista varten pyytänyt tietoa niiden liiton jäsenkuntien mielipiteestä, joiden alueilla on huomattavia palavien nesteiden varastoja. Palolautakunta ja satamalautakunta olivat esittäneet eräitä muutoksia ehdotukseen. Kaupunginhallitus päätti lähettää ko. lausunnoista jäljennökset Kaupunkiliiton toimistolle ilmoittaen lausuntonaan yhtyvänsä lautakuntien kannanottoihin (23.11. 3198 §).

Palolautakuntaa kehotettiin alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi lautakunnan 19.12. tekemä päätös, jolla palopäällikköä oli kehotettu ryhtymään toimenpiteisiin moottoriajoneuvoasetuksen muuttamiseksi siten, ettei palokunnan toimintaan liittyvä kunnallinen sairaankuljetus vaatisi liikennelupaa. Lautakuntaa kehotettiin nimenomaan antamaan lausuntonsa siitä, oliko ko. päätöksellä tarkoitettu kehottaa palopäällikköä valmistelemaan asiasta selvitys lautakunnan edelleen käsiteltäväksi vai ryhtymään välittömästi omissa nimissään päätöksessä mainittuihin toimenpiteisiin (28.12. 3534 §).

Kaupunki oli hakenut muutosta raastuvanoikeuden v. 1962 (ks.s. 178) antamaan päätökseen, joka koski Tilgmann Oy:n kirjapainotalon tulipaloa. Helsingin hovioikeus antoi asiasta päätöksensä 5.5.1967. Päätöksessä harkittiin oikeaksi, muuttaen raastuvanoikeuden päätöstä, tuomita yhtiön toimitusjohtaja ja varastopäällikkö 3 600 mk:n ja 300 mk:n sakkoihin, koska he olivat laiminlyöneet velvollisuuden noudattaa tulenaran selluloidin varastoimisesta annettuja määräyksiä. Lisäksi velvoitettiin mainitut henkilöt ja Tilgmann Oy yhteisvastuullisesti suorittamaan kaupungille korvauksia palossa vaurioituneesta palokalustosta ja varusteista yht. 3 060 mk sekä kaupungin palomiehille maksamasta näiden sairausajan palkasta 15 132 mk, mistä oli kuitenkin vähennettävä tapaturmaviraston kaupungille korvaamat 9 184 mk. Kaupungille suoritettaville määrille oli maksettava korkoa 5% 4.12.1961 lukien. Kaupungin muut korvausvaatimukset oli hylätty, koska oikeutta vuoden palkkaa vastaavaan korvaukseen, hautausapumaksuun sekä leskieläkkeeseen ja kasvatusapuun oli pidettävä surmansa saaneiden kuolemansyystä riippumattomana, virkasuhteeseen liittyvänä etuna. Oikeudenkäyntikuluja joutuivat asianosaiset suorittamaan kaupungille yht. 150 mk. Kaupunginhallitus päätti merkitä hovioikeuden päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen (25.5. 1577 §).

Suomen Työnantajain Keskusliiton asettama toimikunta, jonka tuli suunnitella öljytuotealan suojelutoimenpiteitä, oli esittänyt paloturvallisuuden ja väestönsuojelun tehostamista Laajasalon öljyvarastoalueella. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa toimikunnalle, että Laajasalon paloasema tullaan rakentamaan lähiaikoina, heti asemakaavan vahvistamisen jälkeen ja että sinne tullaan sijoittamaan yksi tehokas vaahtosammutusauto. Väestönsuojelukysymyksen osalta päätettiin toimikunnalle antaa jäljennökset väestönsuojelulautakunnan ja satamalautakunnan lausunnoista (8.6. 1756 §).

Eräät palolaitoksen autot ja käyttökelvoton irtaimisto päätettiin joko myydä tai käyttää havainto- ja harjoitusvälineinä (yjsto 7.3. 5494 §, 11.4. 5759 §, 13.6. 6251 §, 25.7. 6518 §).

Pukinmäellä Asterintien ja Ukkostien kulmauksessa sijaitseva avonainen palokaivo päätettiin täyttää (yjsto 11.4. 5765 §).

Palolautakuntaa kehotettiin huolehtimaan siitä, että palolaitoksen hallussa olevat, museoesineiksi katsottavat esineet kaupunginhallituksen v. 1955 tekemän päätöksen mukaisesti ilmoitetaan kaupunginmuseolle kortistoimista varten ja sopimaan niiden säilyttämisestä (23.2. 596 §).

Haagan paloaseman aulassa oleva virvokekioski päätettiin vuokrata edelleen kertomusvuodeksi Helsingin palokunnan urheilijat -yhdistykselle, vuokra 10 mk/kk (2.2. 386 §).

Henkilöauton vaurioitumisesta aiheutuneita korjauskustannuksia varten myönnettiin palokorpr. Putte Villströmille 470 mk tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 4.7. 6407 §).

Helsingin palomiesten ammattiosastolle myönnettiin 1 250 mk:n suuruinen avustus yhdistyksen edustajien lähettämistä varten Tukholmassa pidettäville palomiesten pohjoismaisille opintopäiville (yjsto 7.2. 5311 §); Helsingin palolaitoksen esimiehet -yhdistykselle myönnettiin 200 mk osanottajien lähettämiseksi em. opintopäiville (yjsto 21.3. 5625 §); Suomen Palopäällystöliitolle myönnettiin 1 500 mk:n avustus ns. Jehu-Maljakilpailujen järjestämistä varten (yjsto 11.4. 5768 §) ja Helsingin Palokunnan Urheilijat -yhdistykselle 2 500 mk edustajien lähettämistä varten Göteborgissa pidettäviin palomiesten pohjoismaisiin mestaruuskilpailuihin (yjsto 6.6. 6189 §).

Nuohoustoimen uuden johtosäännön vahvistamista koskeva asia. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus käsitellessään nuohoustoimen uuden johtosäännön vahvistamista koskevaa valitusta (v:n 1966 kert. s. 142) oli katsonut, että kaupungin piirinuohoojat ovat itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, jotka palolautakunta valitsee ja joille lautakunta myöntää erikoisen toimiluvan eivätkä näin ollen kaupungin viranhaltijoita. Kunnallislain 10 §:n säännösten mukaan kaupunginvaltuusto voi antaa johtosäännöt vain lautakuntia ja viranhaltijoita varten. Tämän vuoksi ja kun nuohoustoimen johtosääntöä voidaan pitää ainoastaan palolautakuntaa velvoittavana sääntönä eikä sillä voida määrätä nuohoojien oikeuksista tai velvollisuuksista ja kun kaupunginvaltuuston hyväksymä nuohoustoimen johtosääntö on näin ollen lainvastainen, niin lääninhallitus oli kumonnut valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin se koski mainitun johtosäännön vahvistamista. Asiamiestoimistoa kehotettiin hakemaan muutosta päätökseen (2.3. 703 §).

Väestönsuojelu. Suojarakenneohjaajan virka päätettiin julistaa haettavaksi siten, että hakijat saisivat esittää oman palkkavaatimuksensa (8.6. 1764 §).

Kaupunginhallitus oikeutti väestönsuojelulautakunnan käyttämään talousarvioon väestönsuojien perusparannuksiin merkittyä määrärahaa. Tällöin olisi työt kuitenkin pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylittäisi talvikauden työvoimaa (2.3. 702 §).

Kaupungin virastoja ja laitoksia kehotettiin tilaamaan hallinnossaan olevien ra-

kennusten ja väestönsuojien LVI-automatiikkalaitteiden kunnossapitotyöt rakennusviraston talorakennusosastolta (8.6. 1753 §).

Vuoden 1964 talousarvion pääomamenoihin väestönsuojia varten merkityistä siirtomäärärahoista myönnettiin Kastelholmantien kalliosuojan sisustustöihin 139 908 mk sekä v:n 1966 talousarvion vastaavista määrärahoista 500 000 mk (14.9. 2526 §, 16.11. 3116 §) ja Kanavapuiston kalliosuojan sisätöiden aloittamiseen 824 600 mk (12.1. 137 §). Kertomusvuoden vastaavista määrärahoista myönnettiin 100 000 mk Lehtisaaren kalliosuojatöiden kaupungin osuuden maksamista varten. Seurakuntien Lehtisaaritoimikunnalta päätettiin samalla pyytää yksityiskohtainen selvitys kohonneiden rakennuskustannusten syistä (8.6. 1763 §).

Merkittiin tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus Kanavapuiston ja Valpurinpuiston kalliosuojalainojen II erän maksattamisesta (4.1. 32 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainittujen kalliosuojien luonnos- ja pääpiirustukset: Insinööritoimisto Antti Salosen laatimat Erottajan kalliosuojan pääpiirustukset. Louhintatöihin saatiin ryhtyä välittömästi ja tarkoitukseen saatiin käyttää kertomusvuoden talousarvioon yleisten väestönsuojien rakentamiseen merkittyä 1.4 mmk:n määrärahaa. Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä Sanoma Oy:n myöntämän työluvan ehdot ja niihin perustuvan sopimuksen seuraavasti: Sen jälkeen kun Helsingin kaupunki on pyytänyt allekirjoittaneelta yhtiöltä lupaa Erottajan-Korkeavuorenkadun kalliosuojan peruskorjaustöiden suorittamiseen, niin Sanoma Osakeyhtiö, kyseessä olevan kalliosuojan kohdalla 3. kaupunginosassa korttelissa n:o 51 sijaitsevan tontin n:o 5 omistajana toiselta puolen ja Helsingin kaupunki rakennuttajana toiselta puolen ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupunki sitoutuu vastaamaan Sanoma Osakeyhtiölle kaikesta siitä mahdollisesta vahingosta, mikä yhtiölle edellä mainittujen peruskorjaustöiden louhimis- ja kaivutöiden suorittamisesta saattaa aiheutua. Mahdollisen vahingonkorvauksen piiriin katsotaan tällöin kuuluvan myös yhtiölle sen tuotannon keskeytyksestä koitunut vahinko.

Allekirjoittanut osakeyhtiö puolestaan antaa suostumuksensa siihen, että Helsingin kaupungin toimesta ja kustannuksella suoritetaan Erottajan-Korkeavuorenkadun kalliosuojan peruskorjaustöitä mainitun tontin kohdalla.

Tätä sopimusta on tehty kolme (3) samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle ja yksi Helsingin kaupunginhallitukselle (24.8. 2284 §, 23.11. 3194 §).

Edelleen hyväksyttiin seuraavat piirustukset: talorakennusosaston laatimat Myllypuron osa-alueen yhteisen kalliosuojan pääpiirustukset. Kalliosuojan valmistumisaikaan päätettiin maistraatilta pyytää lykkäystä 31.12.1971 saakka (21.9. 2584 §, 21.12. 3500 §); Insinööritoimisto Rakenton laatimat liikennelaitoksen Koskelan varikkoalueen luonnos- ja pääpiirustukset (6.7. 2055 §, 26.10. 2898§); väestönsuojelulautakunnan laadituttamat Koskelantien kalliosuojan laajennustyön piirustukset (16.11. 3114 §); Arkkitehtitoimisto Arto Rautavirran laatimat Salmisaaren voimalaitoksen väestönsuojan pääpiirustukset (19.1. 212 §); Herttoniemen juurikasvaraston tiloihin suunnitellun suurtehohälyttimen konehuoneen ja suojelulohkon toimiston sekä suurtehohälyttimen maston piirustukset (23.11. 3200 §).

Väestönsuojelutoimisto oikeutettiin väestönsuojelulautakunnan valvomana myymään purettavaksi joutuvia sähköhälyttimiä niiden kunnosta riippuen aina 25 %:iin alennetulla hinnalla kulloinkin käypään hintaan verrattuna (yjsto 11.4. 5760 §).

Kaupunginteatterin väestönsuoja päätettiin kohtuullista vuokraa vastaan vuokrata Suomen Lehtikuvaajat -yhdistyksen 20-vuotisjuhlanäyttelyä varten (yjsto 8.8. 6562 §)

ja Laivurinrinteen kalliosuoja posti- ja lennätinhallitukselle 15 v:ksi 1.1.1968 alkaen (28.12. 3558 §).

Kaartinkaupungin ensiapukerholle päätettiin myöntää 400 mk väestönsuojelutoimistolle esitettävää tilitystä vastaan käytettäväksi ensiapu- ja väestönsuojeluharjoituksen järjestämiseen Rastilan ulkoilumajalla (yjsto 3.10. 6953 §).

Tasavallan presidentin valitsijamiesten vaalien valmistelutöistä maksettavat palkkiot vahvistettiin seuraaviksi: vaaliluetteloiden näyttäminen, tuntipalkkio 3.50 mk, tuntipalkkio kanslisteille 5.80 mk sekä toimistoapulaisille 3.75 mk ja 3.50 mk kaikki ylityöstä maksettavine työaikalain 17 §:n mukaisine korotuksineen; vaaliluetteloiden kuljettaminen vaalikansliasta näyttöpaikalle ja takaisin, palkkio 4.20 mk kerralta, sekä vaalikaluston ja muun -materiaalin huolto ja järjestely, kertakaikkinen korvaus kahdelle henkilölle yhteensä 1 200 mk (22.6. 1903 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan panemaan täytäntöön lautakunnan 20.11. tekemän päätöksen, joka koski v. 1968 toimitettavien tasavallan presidentin valitsijamiesvaalien mainontaa yleisillä paikoilla (14.12. 3452 §).

Merkittiin tiedoksi Kaupunkiliiton toimiston yleiskirje, ja päätettiin ettei v:n 1968 tasavallan presidentin valitsijamiesten vaaleissa vaaliluetteloihin merkityille äänioikeutetuille lähetetä kaupungin kustannuksella ns. vaalikorttia (14.9. 2502 §).

Yleisjaosto päätti, että Valkoisen salin ensimmäisen kerroksen aulaa saatiin korvauksetta käyttää tasavallan presidentin valitsijamiesten 15.—16.1.1968 pidettävien vaalien äänestyspaikkana (yjsto 31.10. 7157 §). Edelleen yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian sopimaan Helsingin vaalipiirin keskuslautakunnan sekä huoltoviraston, hankintatoimiston, tietojenkäsittelykeskuksen ja elintarvikekeskuksen kanssa Kallion virastotalosta mainittujen vaalien tuloslaskentaa ym. varten keskuslautakunnan käyttöön annettavista huonetiloista ja välineistä. Kiinteistöviraston talo-osastoa kehotettiin perimään keskuslautakunnalta korvauksena sille luovutettavista tiloista voimassa olevaa tilitysvuokraa vastaava korvaus, mihin sisältyy myös korvaus siivouksesta ja valaistuksesta, ja tulouttamaan näin saadut määrät ao. virastojen muiden tulojen tilille. Hankintatoimistoa kehotettiin perimään korvaus keskuslautakunnalle luovutetuista laskukoneista ja erikseen asennetuista puhelimista (yjsto 4.12. 7440 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön muutos. Kaupunginvaltuusto päätti 22.2. muun ohella kumota terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön 3 §:n 2 momentin, joka koski kaupunginhygieenikon virkaa. Lääninhallitus, jolle päätös alistettiin, palautti asiakirjat ja huomautti, ettei kertomusvuoden alussa voimaan tulleessa terveydenhoitolaissa ja sen perusteella annetussa asetuksessa ollut säännöksiä terveydenhoitolautakunnan ohjesäännöstä. Kaupunginhallitus merkitsi lääninhallituksen päätöksen tiedoksi ja totesi, että kaupunginvaltuuston päättämä ohjesäännön muutos tulee voimaan ilman lääninhallituksen vahvistusta sen jälkeen, kun siitä on tiedotettu säädetyllä tavalla (18.5. 1461 §).

Terveydenhoitovirasto. Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että kaikki Helsingin kaupunginlääkärin virat sijoitettaisiin valtioneuvoston 23.11. antaman pää-

töksen mukaiseen I eläkeryhmään (28.12. 3566 §).

Kaupunginhallitus vahvisti lääket.lis. Erkki Kilpiön vaalin kaupunginlääkärin virkaan 20.4. lukien ja lääkintöhallitus antoi hänelle määräyksen virkaan (27.4. 1215 §, 10.8. 2134 §).

Valtioneuvosto päätti v. 1964 IV kaupunginlääkärin (apulaishygieenikon) viran palkkauskustannuksiin annettavasta valtionavusta ja sen haltijan eläkeoikeudesta. Tämän vuoksi lääkintöhallitus kehotti 1.2. muuttamaan Helsingin kaupunginlääkärien ohjesääntöä siten, että siihen sisällytettäisiin tarpeelliset määräykset myös IV kaupunginlääkärin osalta, ao. lääkärille olisi myös hankittava virkamääräys. Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että lääket.lis. Maija Takalle annettaisiin määräys IV kaupunginlääkärin virkaan 1.7.1964 lukien, josta lähtien virasta aiheutuneisiin palkkausmenoihin suoritettiin valtionapua (9.11. 3040 §).

Kaupunginhallitus määräsi apul.hygieenikko Maija Takan hoitamaan kaupunginhygieenikon virkaa sen mukaisin sopimuspalkoin 1.2. alkaen toistaiseksi ja lääkintöhallitus antoi hänelle määräyksen hoitaa ko. virkaa (2.2. 367 §, 5.10. 2690 §, 1.11. 2968 §, 21.12. 3480 §).

Lääket.lis. Leena Laihio-Juola määrättiin hoitamaan apulaishygieenikon virkaa aikana 1.2.—31.8. ja lääket.lis. Urpo Palin 1.10. lukien toistaiseksi (2.2. 367 §, 30.3. 967 §, 8.6. 1733 §, 12.10. 2774 §, 9.11. 3041 §, 21.12. 3485 §).

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin palkkaamaan kertomusvuoden aikana yhden 13. pl:aan kuuluvan tp. laboratoriohoitajan tilalle kaksi osapäivätoimista tp. laboratoriohoitajaa (5.5. 1311 §) ja viiden 10. pl:aan kuuluvan tp. laboratorioteknillisen apulaisen sijasta viisi 13. pl:aan kuuluvaa tp. laboratoriohoitajaa, sitä mukaa kuin asianomaiset saavuttavat laboratoriohoitajan pätevyyden, kuitenkin aikaisintaan 1.2. lukien (2.2. 341 §).

Terveydenhoitoviraston taloudenhoitajan virka päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä, kauintaan kuitenkin 31.8. 1968 saakka (21.9. 2575 §, 21.12. 3481 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli myöntänyt kaup.lääk. Tauno Wartiovaaralle eron virasta (10.8. 2135 §).

Kaupunginhygieenikon (II kaupunginlääkärin) virka päätettiin julistaa haettavaksi, hakuaika 30 p, erilliskuulutuksella, joka julkaistaisiin päivälehtien lisäksi myös Suomen Lääkärilehdessä siten, että virkaan valitulle voidaan maksaa sopimuspalkka (31.8. 2376 §).

Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitoviraston tal.hoit. Eeva Rantalan korvaamaan kaupungille 28.10.1963—31.5.1964 väliseltä virkavapausajalta saamansa palkan 2 115 mk siten, että hän työskentelee pääasiassa iltaisin terveydenhoitoviraston ohjeiden ja määräysten mukaisesti konsultaatiotehtävissä yht. 141 t viimeistään v:n 1968 loppuun mennessä (22.6. 1913 §).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana lääninhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat hiirilavantautiin sairastuneiden henkilöiden oikeutta saada terveydenhoitolain mukainen korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat olleet eristettynä yleisvaarallisen tartuntataudin johdosta. Samalla merkittiin tiedoksi lääninhallituksen päätökset korvaushakemuksista.

Terveysolojen tarkastustoimisto. Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt yhteiskuntat.maist. Erkki Laukkasen valituksen, joka koski 30.6.1965 suoritettua terveysylitarkastajan vaalia (11.5. 1387 §).

Ammattientarkastustoimiston 30. pl:aan kuuluva ammattienylitarkastajan virka päätettiin julistaa uudelleen haettavaksi siten, että hakijat voisivat esittää myös oman palkkavaatimuksensa ja että 1.12.1966 päättyneen määräajan kuluessa jätetyt hakemukset otettaisiin huomioon ilman uutta hakemusta (22.3. 890 §).

Kaupunginhallitus vahvisti tekn. Uuno Sorsan vaalin ammattientarkastajan virkaan

siten, että hän ryhtyisi hoitamaan virkaa 1.3.1968 alkaen (21.12. 3482 §).

Neuvolatoimisto. Kaupunginhallitus päätti korottaa neuvolalääkärien palkkion 1.12. lukien 3 mk:ksi tutkitulta ja 33 mk:ksi vastaanottokerralta sekä vahvistaa heidän työaikansa 37 viikkotunniksi, josta 20 t käytetään varsinaiseen neuvolavastaanottotyöhön ja 17 t terveydenhoitoviraston määräämien muiden tehtävien suorittamiseen (16.11. 3103 §, 2.3. 661 §). Neuvolaylilääkärin palkkiovirka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 1.6.1968 saakka (23.11. 3179 §).

Äitiys- ja lastenneuvolat. Asuntotuotantokomiteaa ja asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin varaamaan Kiinteistö Oy Kankaretie 7:n talon Kankaretie 3b A-portaan I kerroksen huoneisto n:o 61, 98.5 m², tilapäisesti Jakomäen äitiys- ja lastenneuvolaa varten talon valmistumisesta lukien siksi, kunnes Jakomäen kansakoulun yhteyteen tulevat neuvola- ja kotisairaanhoitotilat valmistuvat. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan huoneisto terveydenhoitolautakunnan käyttöön asuntohallituksen asuinhuoneistoille vahvistamasta vuokrasta (30.11. 3252 §).

Kotisairaanhoitotoimistoon 1.1. lukien perustettuihin vakinaisiin laboratorioteknillisen apulaisen virkoihin, jotka myöhemmin oli muutettu laboratoriohoitajan viroiksi, päätettiin niitä haettavaksi julistamatta ottaa Elvi Heikkinen ja Raija Puisto aikaisintaan 1.2. alkaen sekä Raija Vanninen ja Toini Väisänen aikaisintaan 1.3. alkaen tavanmukaisilla ehdoilla (6.4. 1024 §).

Kotisairaanhoidon ylilääkärin virka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kauintaan kuitenkin 1.6.1968 saakka (23.11. 3179 §).

Yleisjaosto päätti myöntää terveydenhoitovirastolle kokeiluluonteisesti virastokohtaisen oikeuden käyttää vuokra-autoa kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisilla ehdoilla toistaiseksi ja kauintaan 30.9. saakka kotisairaanhoitajien iltatyössä klo 21 jälkeen suoritettavien sellaisten hoitokäyntien yhteydessä, jolloin yleisten liikennevälineiden käyttö on vaikeaa ja matka muista syistä hankala. Paikallisille apulaisylihoitajille myönnettiin oikeus päättää vuokra-auton käyttöoikeudesta. Samalla yleisjaosto päätti muuttaa v. 1964 tekemäänsä päätöstä siten, että oikeus vuokra-auton käyttämiseen esikaupunkialueella sunnuntai- ja juhlapäivinä koskee myös lauantaipäivystykseen osallistuvia kotisairaanhoitajia (yjsto 14.3. 5541§, 27.6. 6341 §).

Kotisairaanhoidossa olevien potilaiden Stansvikin kesäkotiin järjestettävää virkistysretkeä varten myönnettiin 1 200 mk (yjsto 15.8. 6599 §).

Alueläkäreiden palkkiot päätettiin korottaa 33 mk:ksi vastaanottokerralta 1.12. lukien (16.11. 3103 §).

Kouluterveydenhoito-osaston 30. pl:n kouluylilääkärin virka päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 31.12. saakka (17.8. 2187 §).

Kouluhammashoitolaitos. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat, 23.12.1966 päivätyt Siilitien kansakoulun muutostyöpiirustukset ja myönsi muutostyötä varten enintään 31 500 mk (2.2. 363 §, 16.2. 535 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion käyttöön osoitettiin talon Helsinginkatu 24 V kerroksesta n. 200 m²:n suuruiset huonetilat (14.9. 2514 §).

Eläinlääkärit. Kaupunginhallitus päätti esittää maatalousministeriölle, että kaupungineläinlääkärin virkojen palkkausmenoja varten annettaisiin valtionapua eläinlääkintähuoltolain perusteella seuraavan palkkausluokituksen mukaisesti:

I	kaup.eläinlääkärin	virka	valtion	A 30 pl
II	»	»	»	A 29 »
III	»	»	»	A 30 »
IV	»	»	»	A 29 »
V	»	»	»	A 28 »

(28.12. 3549 §).

Kaupunginhallitus oli esittänyt maatalousministeriön vahvistettavaksi Helsingin kaupungin eläinlääkärien ohjesäännön, jonka mukaan kaupungissa on viisi eläinlääkärin virkaa. Ministeriö oli 17.3. päättänyt, että viittä eläinlääkärin virkaa oli pidettävä kaupungin eläinlääkintähuollon kannalta tarpeellisena. Merkittiin tiedoksi (6.4. 1026 §).

Kaupunginhallitus esitti vielä maatalousministeriön eläinlääkintäosastolle, että se antaisi pysyväismääräyksen II kaupungineläinlääkärille hoitaa I kaupungineläinlääkärin virkaa, III kaupungineläinlääkärille hoitaa IV kaupungineläinlääkärin virkaa, IV kaupungineläinlääkärille hoitaa III kaupungineläinlääkärin virkaa ja V kaupungineläinlääkärille hoitaa II kaupungineläinlääkärin virkaa virkojen varsinaisten haltijoiden vuosiloman tai virkavapauden aikana tai heidän ollessa muutoin estyneinä (28.12. 3550 §).

Maidontarkastamo. Työneuvostolta päätettiin anoa, että maidontarkastamon laboratorioapulaisten esimies ja laboratorioapulaiset saataisiin tarvittaessa pitää työssä klo 21 jälkeen, kuitenkin kauintaan klo 23:een, milloin tämä maidonnäytteiden bakteriologisten tutkimusten suorittamista varten olisi välttämätöntä (yjsto 21.3. 5609 §).

Sipoon kunnan kanssa päätettiin tehdä jäljempänä oleva sopimus maito- ja muiden elintarvikenäytteiden tarkastamisesta kaupungin maidontarkastamossa ja terveydellisten tutkimusten laboratoriossa.

Sopimus

Helsingin kaupungin ja Sipoon kunnan välillä on tänään tehty seuraava sopimus:

Helsingin kaupunki sitoutuu suorittamaan Sipoon kunnan maidon ja muiden elintarvikkeiden tarkastukseen tarvittavia laboratoriokokeita Helsingin kaupungin maidontarkastamossa ja Helsingin kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratoriossa seuraavin ehdoin:

1) Sipoon kunta on itse velvollinen huolehtimaan näytteiden ottamisesta Helsingin kaupungin maidontarkastamon ja terveydellisten tutkimusten laboratorion ohjeiden mukaisesti ja niiden kuljettamisesta laboratorioihin.

2) Maidontarkastamo ja terveydellisten tutkimusten laboratorio luovuttavat kunnalle omakustannushintaan tarvittavat lomakkeet. Näytteidenottoa varten tarvittavan välineistön hankkii Sipoon kunta.

3) Laboratoriot sitoutuvat korvauksetta antamaan opetusta näytteenottajille laboratorioissaan.

4) Sipoon kunta sitoutuu suorittamaan Helsingin kaupungille jokaisesta maidontarkastamossa tutkitusta maitonäytteestä viisi (5) markkaa sekä muista näytteistä kymmenen (10) markkaa. Maksut suoritetaan kalenterikuukausittain toimitettavan laskutuksen perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunki on esittänyt laskun maksettavaksi.

5) Näytteistä suoritettavat maksut sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa vuoden 1951 lokakuun indeksi on merkitty pisteluvulla 100, siten että kunkin kalenterivuosineljänneksen aikana näytteidenotosta laskutettujen maksujen loppusumma korotetaan yhtä monella prosentilla kuin kalenterivuosineljänneksen viimeisen kuukauden pisteluku on suurempi kuin joulukuun 1962 indeksiluku 150, jota pidetään perusindeksinä. Indeksikorotuksen laskeminen suoritetaan välittömästi sen jälkeen kun kalenterivuosineljänneksen viimeisen kuukauden indeksipisteluku on julkaistu. Indeksikorotuksesta aiheutuneet lisämaksut on suoritettava viimeistään yhden kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunki esittää maksajalle niitä koskevan laskelman. Jos indeksi perusindeksiin verrattuna alenee, ei indeksiehtoa sovelleta. Jos tämän sopimuksen voimassaoloaika päättyy kesken kalenterivuosineljännestä, pidetään indeksin laskennassa tarkistusindeksinä sopimuksen päättymiskauden indeksilukua.

Indeksikorotuksen laskemisessa ja maksamisessa menetellään edellä kalenterivuosineljännestarkistuksesta mainitulla tavalla. Siinä tapauksessa, että edellä sanotun elinkustannusindeksin laskeminen lopetetaan tai laskentaperusteita muutetaan, saatetaan kysymys indeksiehdon soveltamisessa käytettävistä laskentaperusteista Suomen Pankin taloudellisen tutkimustoimiston ratkaistavaksi, jota ratkaisua indeksiehdon toteuttamisessa tämän jälkeen noudatetaan.

6) Mikäli kokeiden suorittamisessa havaitaan, että näytteistä on tehtävä lisätutkimuksia, ei niistä veloiteta eri korvausta.

7) Sipoon kunta sitoutuu maksamaan jokaisesta terveydellisten tutkimusten laboratoriossa tutkitusta näytteestä terveydellisten tutkimusten laboratorion kulloinkin voimassaolevan taksan mukaisesti ilman taksassa mainittua vieraalta kunnalta perittävää 25 %:n korotusta.

8) Laboratoriot ilmoittavat Sipoon kunnan terveydenhoitolautakunnalle näytteiden tutkimustulokset.

9) Tämä sopimus on voimassa allekirjoituspäivästä alkaen kalenterivuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota puolelta tai toiselta kolme kuukautta ennen kunkin kalenterivuoden loppua.

10) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (5.5. 1308 §).

Maitohygieenialiiton vuosikokoukseen 4.3. määrättiin kaupungin edustajaksi elintarv. hyg. Bertel Österholm (yjsto 28.2. 5437 §).

Eläintenhuoltoasema. Suomen Eläinsuojeluyhdistys oli lähettämässään kirjeessä huomauttanut, että maan 40 000 kulkukissasta oli useita tuhansia kaupungin alueella. Kun näistä usein sairaista eläimistä oli muodostunut suoranainen ongelma, ehdotti yhdistys ns. rankkurin palkkaamista irrallisten kissojen ja sairaiden eläinten pyydystämistä ja lopettamista varten. Helsingin kaupungin yleisen järjestyssäännön mukaan kuuluu poliisin tehtäviin ottaa haltuunsa koira tai kissa, joka määräysten vastaisesti on ulkona ja toimitettava se eläintenhuoltoasemalle. Desinfioimislaitoksen tehtävänä on suorittaa rottien ja muiden vahinkoa aiheuttavien eläinten hävittäminen. Eläintenhuoltoasema, jota hoitaa Eläintenhuoltoyhdistys ja jonka toimintaa valvoo terveydenhoitoviraston eläinlääkäri, on tarkoitettu mm. sellaisia eläimiä varten, jotka ovat vailla omistajaa tai joilla on vaikea tarttuva tauti. Eläintenhuoltoasemalla säilytetään myös poliisin tuomat eläimet, jotka luovutetaan takaisin omistajille tai jollekin eläinystävälliselle henkilölle. Eläimet voidaan myös lopettaa asemalla. Terveydenhoitolautakunta ei puoltanut ns. rankkurin palkkaamista. Kaupunginhallitus katsoi, ettei yhdistyksen kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yhdistykselle lähetetään jäljennös terveydenhoitolautakunnan lausunnosta (26.1. 281 §).

Sairaalat

Kunnallisen sairaanhoitohallinnon järjestysmuodon uudistamista koskeva mietintöehdotus. Suomen Kaupunkiliiton toimisto oli pyytänyt kaupunkia antamaan lausuntonsa kunnallisen järjestysmuotokomitean jaoston alustavasta ehdotuksesta komitean II mietinnöksi, joka koskee kunnallisen sairaanhoitohallinnon järjestysmuodon kehittämistä ja eräiden muiden tehtävien hoidon järjestämistä. Järjestelmän mukaan maa jaettaisiin sairaanhoitopiireihin lähinnä lääninjaon mukaisesti, jolloin Helsinki mm. kuuluisi osuuskuntana Uudenmaan sairaanhoitopiiriin; sairaanhoitopiirin kunnat muodostaisivat kuntainliiton, jonka tehtävänä olisi huolehtia sairaanhoidosta piirin alueella eräin poikkeuksin; sairaanhoitojärjestelmän entiset piirit ja kuntainliitot lakkautettaisiin suorittamalla samalla omaisuus- ym. järjestelyjä; paikallissairaalat jäisivät ensisijaisesti edelleenkin kuntien ylläpidettäviksi, mutta voitaisiin kuitenkin sopimuksen perusteella ja muutoin-

kin erityisistä syistä siirtää sairaanhoitopiirin kuntainliitolle. Uuden järjestelmän toteuttaminen edellyttäisi luopumista kuntakohtaisesta sairaansijajärjestelmästä, jolloin sairaanhoitopiirin asukkaat voisivat yhtäläisin oikeuksin käyttää kaikkia piirin kuntainliiton sairaaloita. Edelleen uusittaisiin valtionapujärjestelmää ja annettaisiin säännökset osallistumisesta sairaanhoitopiirin kuntainliiton kustannuksiin sekä muista uudistuksiin liittyvistä järjestelyistä. Myös vajaamielisten laitoshuolto ja kasvatusneuvolatoimi ehdotetaan liitettäväksi uuteen järjestelmään. Kaupunginhallitus päätti esittää Kaupunkiliitolle, että hallintouudistusta harkittaisiin perusteellisesti uudelleen mahdollisimman tarkoituksenmukaisten kokonaissairaanhoidon ratkaisujen aikaansaamiseksi kaikkien osapuolten oikeutettujen intressien turvaamiseksi sekä kiinnittäen erityisesti huomiota siihen,

että Helsingin kaupunki on väestöltään ja voimavaroiltaan riittävän suuri yksikkö muodostamaan oman sairaanhoitopiirin huomioon ottaen, että se erillisenäkin olisi maan suurin sairaanhoitopiiri,

että aikaisemmat valtakunnalliset sairaanhoitohallinnon kehittämissuunnitelmat ovat perustuneet kaupungin pysyttämiseen erillisenä hallintoyksikkönä,

että kaupungin sisällyttäminen suunniteltuun Uudenmaan sairaanhoitopiiriin merkitsisi uhkaa kaupungin väestön sairaanhoidon järjestämiselle siihen nähden, että muun Uudenmaan sairaanhoitomahdollisuudet ovat huomattavasti pienemmät kuin kaupungin ja että lakiehdotuksen mukaan kaupungin äänivalta kuntainliitossa olisi enintään 20 % kokonaisäänimäärästä, vaikka kaupungin väestö käsittäisi 55 % piirin väestöstä, sekä että lakiehdotuksen mukaan kaupunki saattaisi joutua luopumaan omista paikallissairaaloistaan,

että Pohjoismaiden nykyisen käytännön mukaan ainakin kaikki suurkaupungit ovat maakuntaverkon ulkopuolella ja ylläpitävät itse sairaaloitaan ja

että hallintouudistuksen toteuttaminen merkitsisi kunnallisen itsehallintojärjestelmän kaventumista.

Samalla kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle,

että turberkuloosin, sukupuolitautien ja psykiatrian alan potilashoitomaksujen yhtenäistämistä muun sairaalahoidon kanssa edelleen harkittaisiin,

että yliopistollisten keskussairaaloiden asema tulevassa sairaansijajärjestelmässä tutkittaisiin erillisessä komiteassa tai em. jaoston toimesta siten, että asianomaisessa elimessä olisi riittävä yliopistollisen opetuksen, lääketieteellisen tutkimustyön ja yliopistollisen keskussairaalan toimintaa tuntevien asiantuntijoiden myötävaikutus sekä

että kaupungille varattaisiin tilaisuus lausunnon antamiseen kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean lopullisesta mietinnöstä ja ehdotuksista (1.11. 2967 §, 9.11. 3039 §).

Kaupungin sairaansijojen lisätarvetta koskeva mietintö. Kaupunginhallitus asetti v.1962 komitean laatimaan ensi tilassa selvityksen siitä, kuinka suureksi kaupungin sairaansijojen lisätarpeen arvioidaan nousevan v:n 1970 loppuun mennessä ja tekemään ehdotuksen sen toteuttamista varten tarvittavista toimenpiteistä sekä sen jälkeen, kun ehdotus on valmistunut ja käsitelty ao. päättävissä elimissä, tekemään vastaavanlaisen kokonaisohjelmaehdotuksen vielä seuraavaa 5-vuotiskautta varten. Komitea esitti,

että mietintöön sisältyvän ehdotuksen suhteelliset sairaansijamäärät lääketieteen eri aloilla hyväksyttäisiin pohjaksi kaupungin sairaaloiden hoitopaikkatarvetta selvitettäessä,

että sairaalalautakunnalle annettaisiin tehtäväksi laatia yksityiskohtainen toteuttamisohjelma hoitopaikkatarpeen tyydyttämisestä ottaen huomioon mahdolliset menetykset ja olosuhteista johtuva vajaakäyttö sekä kau-

pungin sairaaloiden käyttämisestä mietinnössä esitettyjen yleisten näkökohtien mukaisesti,

että yhteistoiminnassa sairaala-, terveydenhoito- ja huoltoviranomaisten kesken suoritettaisiin tutkimus tarvittavista organisaatiomuutoksista sekä muista toimenpiteistä kaupungin terveyden-, avosairaanhoidon-, toipilas- ja kuntouttamishoidon tehostamiseksi,

että sairaansijatarpeen sekä sen erikoisaloihin ja erikoismuotoihin jakaantumisen mittaaminen suoritettaisiin ajallisin määrävälein edellä selostettujen mukaisten tutkimusten avulla eri asiantuntijoiden yhteistyönä sekä

että ensi tilassa pyrittäisiin saamaan aikaan tutkimukseen perustuva kokonaissairaanhoito-ohjelma yhteisesti Helsingin kaupunkia ja sen lähikuntia varten. Sairaalatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan ilmoituksen mukaan oli sairaalakomitean esittämiä tarvearviolukuja jo käytetty mm. hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan esittämää itäisen sairaalan perustamissuunnitelmaa laadittaessa. Toimikunta asetettiin v. 1965 ja suunnitelma hyväksyttiin 28.9.1967. Lisäksi kaupunginhallitus asetti v. 1965 komitean selvittämään ja tutkimaan kaupungin avohoidon kokonaistarvetta ja järjestelyä. Komitea joutuu työnsä yhteydessä selvittämään myös sairaala-, terveydenhoito- ja huoltoviranomaisten välistä yhteistyötä ja kaupungin avohoidon tehostamista. Komitean työn odotetaan valmistuvan kertomusvuoden loppuun mennessä. Kaupunginhallitus päätti, ettei sairaalakomitean mietintö antanut kaupunginhallituksen taholta toistaiseksi aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että mietintö liitteineen lähetettäisiin hoitolaitosten suunnittelutoimikunnalle otettavaksi huomioon kaupungin sairaanhoidon jatkokehitystyössä (19.10. 2831 §).

Itäisen sairaalan perustamissuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan esityksen itäisen sairaalan toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman laatimistyön pohjaksi ja lähettää perustamissuunnitelman lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi (28.9. 2625 §, 5.10. 2693 §).

Itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelman hyväksyminen. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta oli asettanut työryhmän laatimaan itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelmaa. Erikoislääkäriasema tulisi palvelemaan lähinnä kaupungin itäisen alueen väestöä toimimalla alue- ja yksityislääkäreiden sekä sairaaloiden apuna erikoistutkimusta ja erikoishoitoa tarvitsevien sairaiden tutkimisessa ja hoidossa. Erikoislääkäriasemalla annettavien palvelusten tarve oli laskettu 40 000:ksi v:een 1980 mennessä. Hallinnollisesti oli erikoislääkäriasema tarkoitettu liitettäväksi itäiseen sairaalaan, jonka arvioitiin valmistuvan v:een 1975 mennessä. Ennen itäisen sairaalan valmistumista olisi erikoislääkäriasema liitettävä hallinnollisesti johonkin kaupungin entisistä sairaaloista. Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä itäisen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelman aseman toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman laatimistyön pohjaksi, varata korttelin n:o 43124 tontin n:o 1 erikoislääkäriaseman, aluelääkärien vastaanotto-, kirjasto-, nuoriso-, huolto- ja kasvatusneuvolatilojen rakentamista varten 31.12.1969 saakka, kehottaa terveydenhoitolautakuntaa, huoltolautakuntaa, nuorisotyölautakuntaa ja kirjastolautakuntaa huolehtimaan siitä, että ao. huonetilaohjelmat laaditaan ja rakennushankkeet toteutetaan yhteistoiminnassa hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan kanssa ja kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa harkitsemaan huoltolautakunnan esittämiä liikennejärjestelyjä ja mahdollisuuksien mukaan ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin (20.4. 1157 §).

Yksityisissä sairaskodeissa ja sairaanhoitolaitoksissa hoidettavana olevien helsinkiläisten potilaiden määrän selvittämisestä ja hoitopäivä-

maksujen yhtenäistämisestä olivat vt Paasivuori ym. tehneet v. 1962 aloitteen. Sairaalalautakunnan mielestä olisi kaupungin sopivaa korvausta vastaan käytettävä hyväksi lääkintöhallituksen asettamat vaatimukset täyttäviä yksityisiä sairaanhoitolaitoksia pitkäaikaisesti sairaiden hoitotilanteen helpottamiseksi. Huoltolautakunta oli esittänyt komitean asettamista asiaa tutkimaan. Kaupunginhallitus päätti hylätä huoltolautakunnan esityksen komitean asettamisesta ja kehottaa hoitolaitosten suunnittelutoimikuntaa sen toimesta laadittavat kokonaissuunnitelmat huomioon ottaen suorittamaan tutkimuksen ja sen perusteella laatimaan selvityksen, olisiko mm. pitkäaikaisten potilaiden hoitotarpeen tyydyttämiseksi tarpeellista ja tarkoituksenmukaista sekä missä puitteissa ja missä muodoissa erityissopimuksin tai muulla tavoin varata kaupungin käyttöön hoitopaikkoja yksityisistä sairaaloista ja sairaskodeista sekä muista yksityisistä sairaanhoitolaitoksista taikka muulla tavoin tehostaa yhteistoimintaa niiden kanssa, sekä millä tavoin maksukysymys tällöin olisi järjestettävä (1.11. 2989 §).

Syöpätautien varhaistoteamis- ja torjuntatoimenpiteitä koskeva asia. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Syöpäsäätiön esittämän toimintasuunnitelman kaupungissa suoritettavista syöpätautien yleisistä varhaistoteamis-, tarkastus- ja torjuntatoimenpiteistä kertomusvuoden aikana ja määrätä, että ko. toimenpiteet toteutetaan yhteistoiminnassa kaupungin ao. virastojen, laitosten ja hallintoelinten kanssa sekä terveydenhoitoviraston valvonnan alaisena. Kaupungin viranomaisilla ja revisiovirastolla olisi oikeus tarkastaa tarkoitukseen myönnettyjen varain käyttöä, jota varten Syöpäsäätiö on velvollinen pyynnöstä esittämään ao. viranomaisille kaikki tarkastuksessa tarvittavat asiakirjat sekä muutenkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa. Tarkastusten suorittamista varten myönnettiin Syöpäsäätiön käytettäväksi 150 000 mk, joka maksettaisiin neljänä eränä siten, että 37 500 mk:n suuruinen erä suoritetaan kertomusvuoden helmi-, touko- ja elokuussa sekä loppuosa, mikäli kustannukset nousevat yli ennakkomäärien, sitten kun lopulliset selvitykset joukkotarkastuksesta on esitetty (12.1 126 §, 2.2. 365 §, yjsto 10.1. 5072 §). Lisäksi yleisjaosto päätti, että v:n 1968 talousarvioon Syöpäsäätiön avustamista varten merkitystä 148 000 mk:n suuruisesta määrärahasta maksettaisiin vuotuisavustuksena ilman eri anomusta 13 000 mk ja joukkotarkastusten toimeenpanemista varten eri anomuksesta 135 000 mk (yjsto 27.12. 7616 §).

Viransijaisina toimivien lääketieteen kandidaattien palkkaus. Kaupunginhallitus päätti muuttaen v. 1965 tekemäänsä päätöstä, että niille lääketieteen kandidaateille, jotka palkataan lääkintöhallituksen hyväksyminä viransijaisina hoitamaan apulaislääkärin virkoja kaupungin sairaaloissa tai huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa tahi osastolääkärin virkoja Nikkilän ja Röykän sairaaloissa, saatiin maksaa toistaiseksi kertomusvuoden alusta lukien valtion A 24 palkkausluokan mukainen palkka ja sen lisäksi sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteita koskevan asetuksen mukainen, kulloinkin voimassa oleva sairaalalisä kuukaudelta (13.4. 1124 §).

Lääkärinapulaisten palkkaaminen sairaaloihin. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan kaupungin sairaaloihin opinnoissaan varhaisemmassa vaiheessa olevia lääketieteen kandidaatteja lääkärinapulaisiksi lääkintöhallituksen 26.2.1965 päivätyn yleiskirjeen ja Sairaalaliiton 20.3. antaman suosituksen mukaisesti talousarvioon lääkärien palkkausta varten merkittyjen määrärahojen puitteissa siten, että ko. apulaiset toimivat vain siinä laajuudessa kuin heidän opintonsa edellyttävät ja ainoastaan asianomaisen nimeltä mainitun lääkärin vastuulla ja valvonnassa ja että heille suoritetaan enintään apulaislääkärin peruspalkan määrää vastaava palkka siinä tapauksessa,

että kysymyksessä on mielisairaala tai sellainen tuberkuloosiparantola tai sen osasto, mikä on tarkoitettu vain tuberkuloosipotilaiden hoitoon, ja muutoin neljännes apulaislääkärin peruspalkan ja sairaalalisän yhteismäärästä (7.9. 2429 §).

Eräiden virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta. Kaupunginhallitus päätti, että sairaalalautakunnan alaisiin laitoksiin, sairaaloihin, sairaanhoitajakouluun ja sairaalavirastoon 1.1. lukien perustettuihin vakinaisiin virkoihin saatiin niitä haettavaksi julistamatta ottaa ne vastaavia tehtäviä tilapäisinä viranhaltijoina hoitavat henkilöt, jotka tilapäisen viran oltua haettavana oli hakemusten perusteella valittu hoitamaansa tilapäiseen virkaan (26.1. 278 §, 20.4. 1155 §).

Palkkiot. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan suorittamaan 1.10. lukien sairaalassa toimiville puheterapeuteille 15 mk hoitotunnilta ja 20 mk tutkimustunnilta edellyttäen, että puheterapeuteilla on Suomen Puheterapeuttiliiton 15.6. päivätyssä kirjeessä edellytetty pätevyys (28.9. 2627 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1964 tekemäänsä päätöstä, että kaupungin sairaanhoito-oppilaitoksissa saadaan 1.7. lukien maksaa saman suuruiset luento- ja opetuspalkkiot kuin sisäasiainministeriön 22.6. tekemän päätöksen perusteella suoritetaan valtion sairaanhoito-oppilaitoksissa (28.9. 2629 §).

Ulkopuolisilta harjoittelijoilta perittävä *ateriakorvaus* vahvistettiin 16.11. lukien 2.50 mk:ksi aterialta (1.11. 2969 §).

Osastoavustajatyövoiman käyttöä kaupungin sairaaloissa koskeva sairaalalautakunnan selvitys merkittiin tiedoksi (9.3. 748 §).

Sairaalalääkärien erikoismaksuluokan sairaalapaikat. Kaupunginhallitus esitti v. 1966, että lääkintöhallitus myöntäisi eräille Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaaloiden lääkäreille oikeuden erikoismaksuluokan potilaiden hoitamiseen sairaalassa. Lääkintöhallitus myönsi 17.1. tämän oikeuden siten, että kliinisten osastojen osastolääkäreillä ja erikoislääkäreillä on oikeus hoitaa enintään kahta ja toimenpideosastojen lääkäreillä enintään yhtä potilasta samanaikaisesti edellyttäen, että asianomaisen virka on hyväksytty valtionapuun oikeuttavaksi. Erikoismaksuluokan mukaisilla paikoilla saa kuitenkin olla samanaikaisesti enintään 10 % sairaalan käytössä olevasta kokonaissairaansijamäärästä (26.1. 282 §).

Lääkintöhallitus oli pyytänyt selvitystä siitä, että Marian sairaalan ylilääk. Ralph Gräsbäckille ja Malmin sairaalan anestesialääk. Armi Niemelle oli v. 1963 maksettu erikoismaksuluokan lisämaksuja vastaavia palkkioita, vaikka näille ei ollut myönnetty oikeutta hoitaa erikoismaksuluokan potilaita. Sairaalalautakunta ilmoitti, että kaupunginvaltuuston v. 1961 tekemän päätöksen perusteella on Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian kliinisille yli- ja apulaisylilääkäreille myönnetty oikeus hoitaa erikoismaksuluokan potilaita 1.7.1961 lukien 30.3.1961 annetun asetuksen mukaisesti. Lääkintöhallitus vahvisti 8.1.1963 näiden erikoismaksuluokan potilaspaikkojen määrän. Toimenpideosastojen ylilääkärit ja erikoislääkärit saivat tämän oikeuden lääkintöhallituksen 17.1. tekemän päätöksen mukaisesti. Lääkintöhallituksen 21.11.1961 päivätyssä erikoismaksuluokkaa koskevassa yleiskirjeessä mainittiin mm., että lääkäri, jolla on oikeus hoitaa erikoismaksuluokan potilaita, voi potilaan suostumuksella neuvotella hoidosta toisen lääkärin kanssa. Myös samassa sairaalassa toimiva erikoislääkäri, jolla ei ole oikeutta hoitaa erikoismaksuluokan potilaita, voidaan kutsua potilaan luo palkkiota edellyttävään neuvotteluun. Palkkio konsultoivalle lääkärille maksetaan sairaalan varoista myös erikoismaksuluokan potilaan osalta. Mainitut lääkärit ovat toimineet juuri sellaisina lääkintöhallituksen yleiskirjeessä tarkoitettuina konsultoivina lääkäreinä ja on palkkioiden periminen tapahtunut kirjeessä edellytetyllä tavalla. Kaupunginhallitus päätti antaa lääkintöhallitukselle

sairaalalautakunnan esityksen mukaisen lausunnon (9.3. 751 §).

Kaupungin sairaaloiden eräiden lääkärien yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli suostunut kaupunginhallituksen 2.2. tekemään esitykseen ja myöntänyt yht. 26:lle kaupungin sairaalalääkärille oikeuden käyttää kertomusvuoden aikana sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen. Sairaalalautakuntaa kehotettiin tekemään mainittujen lääkäreiden kanssa sopimukset lääkintöhallituksen kirjeessä ja kaupunginhallituksen v. 1963 (s. 194) tekemässä päätöksessä määrätyillä ehdoilla. Lautakunnan tuli lisäksi huolehtia siitä, että sairaaloissa tapahtuviin yksityisvastaanottoihin liittyvästä sairaalan henkilökunnan, välineiden ja sairaalatilojen käytöstä pidettäisiin käytön seuraamista ja korvauksen määräämistä varten käyttö- ja päiväkirjaa. Edelleen olisi tarkkaan valvottava lääkärien varsinaisen työajan noudattamisen ohella myös yksityisvastaanottoa varten vahvistettujen määräysten noudattamista. Samaten tulisi lautakunnan huolehtia siitä, että kaupunki saisi Sairaalaliiton suosituksessa edellytetyt täydet korvaukset. Vastaavan luvan saamiseksi v:ksi 1968, mikäli edellytyksiä sellaiseen olisi, on kaupunginhallitukselle tehtävä esitys ennen kertomusvuoden loppua (2.2. 366 §, 23.2. 587 §). Kaupunginhallitus päätti tehdä lääkintöhallitukselle esityksen vastaavan luvan saamiseksi v:ksi 1968 (14.12. 3399 §).

Paikallissairaalain poliklinikkatoiminnan valtionapua koskeva asia. Vt Melinin ym. aloitteen johdosta kaupunginhallitus päätti esittää Kaupunkiliitolle toimenpiteisiin ryhtymistä sellaisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi, joka asettaisi paikallissairaalat poliklinikkatoimintaa varten myönnettävään valtionapuun nähden samaan asemaan keskus- ja aluesairaaloiden kanssa (30.11. 3248 §).

Potilaan hoidosta aiheutuneiden kannatusmaksujen korvaaminen toiselle kunnalle. Helsingissä henkikirjoitettu baariapul. Ulla Ahvenainen oli 28.9.1966 otettu hoidettavaksi Juvan kunnalliskodin mielisairasosastoon, josta hänet 16.11.1966 siirrettiin Etelä-Savon mielisairaanhuoltopiirin keskusmielisairaalaan ja kotiutettiin 11.1.1967. Kun Ahvenaisen henkikirjoituspaikka v. 1966 oli ollut Helsingin kaupunki, pyysi Juvan kunta lääninhallitusta velvoittamaan kaupungin korvaamaan ne kustannukset, jotka hakijakunnalle olivat aiheutuneet ja vastaisuudessa aiheutuisivat käyttötalousmenoihin suoritettavista kannatusmaksuista ko. hoitolaitokselle. Asiamiestoimisto katsoi, että kun Helsingin kaupunki ei ole ko. kuntainliiton jäsen, ei sille Etelä-Savon mielisairaanhuoltopiirin kuntainliiton perussäännön perusteella voi syntyä maksuvelvollisuutta, vaikka potilas onkin ollut henkikirjoitettuna Helsingissä. Kysymys on kuntien keskeisistä maksuosuuksista ja ns. nettotappioiden korvaamisesta, mitkä eivät millään tavoin koske Helsingin kaupunkia. Huoltovirasto huomautti, ettei Juvan kunta ollut liittänyt asiakirjoihin otetta sosiaaliministeriön vahvistamasta kunnalliskotien mielisairasosaston ohjesäännöstä, josta ilmenisi laitokseenottoperuste. Sairaalavirasto totesi, että kun asiakirjojen mukaan Juvan kunta oli antanut maksusitoumuksen kannatusmaksujen osalta, ei Helsingin kaupunkia voitu pitää korvausvelvollisena. Kannatusmaksulla tarkoitetaan sairaanhoidosta aiheutuneen nettotappion korvaamista, mikä mielisairaanhoidon osalta voi tulla kysymykseen vain, jos ao. kunnat ovat tehneet tämän tappion korvaamisesta kirjallisen sopimuksen. Kun Helsingin kaupungin ja Juvan kunnan kesken ei tällaista sopimusta ollut tehty, oli Juvan kunnanhallituksen esittämä korvausvaatimus perusteeton. Kaupunginhallitus päätti esittää lääninhallitukselle asiamiestoimiston, sairaalaviraston ja huoltoviraston esitysten mukaisen lausunnon (5.10. 2691 §).

Hoitolaitosten henkilökunnan 40-tuntista työviikkoa koskeva kokeilu. Kaupunginhallitus

päätti muuttaa v. 1966 tekemäänsä päätöstä siten, että hoitolaitosten työaikakomitea oikeutettiin ottamaan kolme sihteeriä, joista kaksi komiteamietinnön kirjoittamista varten, sekä kuulemaan asiantuntijoita. Komitean suorittamissa kokeiluissa tarvittavan työvoiman palkkaamiseen myönnettiin 265 000 mk ja muita menoja varten 35 000 mk (26.1. 256 §, 23.2. 617 §, yjsto 18.4. 5793 §, 10.10. 7019 §, 27.12. 7645 §).

Sairaalaviraston sairaalakeskuksen johtavan lääkärin puolipäivävirka päätettiin jättää täyttämättä edelleen v:n 1968 loppuun. Prof. Paavo Heiniö päätettiin palkata työsopimussuhteisena hoitamaan v:n 1968 aikana virkaan kuuluvia tehtäviä 1 578 mk:n suuruisin kuukausipalkoin hänelle kaupungin palveluksen perusteella tulevan eläkkeen lisäksi (21.12. 3486 §).

Tilapäisten ylilääkärien virkamääräysten jatkaminen. Kaupunginhallitus uudisti Auroran sairaalan tp. patologiylilääkärin Johan Ahlqvistin, Kivelän sairaalan tp. ylilääkärin Mikko Virkkusen, Malmin sairaalan tp. laboratorioylilääkärin Erkki Leskisen ja Marian sairaalan tp. patologiylilääkärin Gustav Tallqvistin virkamääräykset edelleen 1.1.1967 alkaen toistaiseksi, kuitenkin kauintaan kertomusvuoden loppuun. (26.1. 277 §).

Eräiden uusien tp. virkojen ja työsopimussuhteisten toimien täyttäminen. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa palkkaamaan kertomusvuodeksi talousarvion liitteeseen merkityt seuraavat tp. viranhaltijat ja työsopimussuhteiset toimihenkilöt kauintaan kertomusvuoden loppuun:

Auroran sairaalaan: yksi työsopimussuhteinen laborantti,

Kivelän sairaala: yksi 13. pl:n tp. lääkintävoimistelija, yksi 7. pl:n tp. filminkehittäjä ja yksi työsopimussuhteinen kävelyttäjä,

Kivelän ja Hesperian sairaalat: yhteisesti kuusi 13. pl:n tp. puolipäivätoimista sairaanhoitajaa ja yksi 6. pl:n tp. apteekkiapulainen,

Malmin sairaala: yksi työsopimussuhteinen toimistoapulainen,

Marian sairaala: yksi 8. pl:n tp. toimistoapulainen,

Hesperian sairaala: yksi 8. pl:n tp. toimistoapulainen ja yksi työsopimussuhteinen lähetti,

Nikkilän sairaala: yksi 12. pl:n tp. apulaistyömestari,

Psykiatrinen huoltotoimisto: yksi 17. pl:n tp. sosiaalihoitaja,

Laakson ja Marian sairaaloihin yhteisesti yksi työsopimussuhteinen puolipäivätoiminen farmaseutti ja yksi työsopimussuhteinen osastoavustaja sekä

Tuberkuloositoimistoon yksi 8. pl:n tp. toimistoapulainen (9.2. 433 §).

Amanuenssien palkkaaminen kaupungin yleissairaaloihin. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan 1.6. lukien työsopimussuhteeseen vanhempia amanuensseja Auroran sairaalan sisätautien osastolle 4, Kivelän sairaalan sisätautien osastolle 7, Malmin sairaalan sisätautien osastolle 2 ja kirurgian osastolle 2, Marian sairaalan sisätautien osastolle 5 ja kirurgian osastolle 5 sekä suorittamaan näille amanuensseille palkkiona puolet apulaislääkärin peruspalkan ja sairaalalisän yhteismäärästä. Palkkojen maksamiseen saatiin käyttää mainittujen osastojen palkkausmenoja varten merkityistä määrärahoista syntyviä säästöjä. Lääkintöhallitus oli hyväksynyt Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaalat sellaisiksi sairaaloiksi, joissa lääketiedettä opiskelevat voivat suorittaa vaadittavaa sairaalapalvelua. Amanuenssien enimmäismääräksi määrättiin 30 (25.5. 1552 §, 22.6. 1909 §, 6.7. 2048 §).

Kivelän ja Hesperian, Marian, Malmin, Laakson sekä Nikkilän sairaalain *eräille huolto- ja apumiehille* päätettiin suorittaa erillinen korvaus niiltä tunneilta, jolloin he joutuvat tilapäisesti toimimaan auton- ja traktorinkuljettajina muutoin kuin vuosilomien tai kaupungin virkasäännön mukaisten sairauslomasijaisuuksien aikana kaupungin-

hallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisesti (20.4. 1154 §, 22.6. 1910 §, 12.10. 2772 §).

Valtionavut. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt jäljempänä mainittujen sairaaloiden A 28 palkkausluokan osastolääkärien virkojen palkkauksen valtionapuun oikeuttavaksi sillä edellytyksellä, että apulaislääkärien virkoja jätettäisiin vastaavasti täyttämättä: Malmin sairaala 3, Marian sairaala 2, Laakson sairaala 2 ja Hesperian sairaala 2 osastolääkäriä (25.5. 1551 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääkintöhallituksen päätökseen kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta seuraavien vuosien osalta: Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaalain v:n 1960, Malmin sairaalan v:n 1961, Malmin ja Marian sairaalain v:n 1962 sekä v:n 1963 kustannuksista muilta osin, paitsi v:n 1963 osalta Marian sairaalan rakennuksen n:o 4 paloturvallisuustöiden kohdalla tehtyyn 19 450 mk:n suuruiseen vähennykseen. Päätös merkittiin tiedoksi (16.3. 831 §). Lääkintöhallitus suoritti sittemmin tehdyn oikaisuvaatimuksen perusteella Marian sairaalan ko. kustannuksista valtionapua 25 % eli 4 862 mk (5.5. 1314 §).

Käteiskassat. Yleisjaosto oikeutti eräät sairaalat käyttämään perimiään varoja menojensa suorittamiseen ja määräsi samalla käteiskassojen enimmäismäärän suuruuden. Enimmäismäärän yli kertyvät varat oli päivittäin suoritettava rahatoimiston pankki- tai postisiirtotilille (yjsto 12.9. 6763 §).

Auroran sairaalan johtajaksi määrättiin 1.11. lukien ylilääk. Per Forssell (26.10. 2890 §) ja valtion B 3 palkkausluokkaan kuuluvaan II lastentautien osaston ylilääkärin virkaan lääket. ja kir. tri, dos. Ruth Wegelius 1.7. lukien (29.6. 1985 §, yjsto 31.1. 5251 §, 21.2. 5401 §, 25.4. 5852 §, 24.10. 7094 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa lasten kirurgian osastoon yhden uuden tp. osastolääkärin valtion A 28 palkkausluokan mukaisella palkalla ajaksi 1.2.—31.12. sillä ehdolla, että osaston yksi apulaislääkärin virka jätettäisiin täyttämättä; palkkaamaan yhden 11. pl:aan kuuluvan tp. laboratorioapulaisen sijasta yhden 13. pl:aan kuuluvan tp. laboratoriohoitajan, kolmen 10. pl:aan kuuluvan tp. laboratorioteknillisen apulaisen sijasta kolme 13. pl:aan kuuluvaa tp. laboratoriohoitajaa ja kahden 10. pl:aan kuuluvan tp. röntgenteknillisen apulaisen sijasta kaksi 13. pl:aan kuuluvaa tp. röntgenhoitajaa. Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää virkajärjestelyt hyväksyttäviksi valtionavun osalta (4.1. 49 §, 2.2. 341 §). Lääkintöhallitus hyväksyi osastolääkärin palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset valtionapuun oikeuttaviksi 1.2. lukien (13.4. 1096 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan edelleen ajaksi 1.1.1967—31.12.1968 lasten kirurgiseen osastoon ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka arkipäivystykseltä on 250 mk, lauantaipäivystykseltä 300 mk ja sunnuntaipäivystykseltä 400 mk sillä ehdolla, että lääkärien palkkausmenoja varten merkitystä määrärahasta säästyisi ko. tarkoitukseen käytettäviä varoja vastaava määrä ja että kaupunginvaltuusto myöntäisi oikeuden määrärahojen käyttötarkoituksen muuttamiseen. Selvitys päivystykseen kertomusvuonna käytetyistä lääkäreistä olisi annettava 31.1.1968 mennessä (19.1. 207 §, 7.12. 3337 §). Sairaalalautakunnan ilmoituksen mukaan oli palkkioita maksettu ajalta 1.10.—31.12.1966 yht. 28 650 mk, päivystykseen oli osallistunut 10 ulkopuolista lääkäriä, jotka olivat suorittaneet yht. 7 arkipäivystystä, 10 lauantaipäivystystä ja 12 sunnuntaipäivystystä (9.2. 435 §).

Talouspäällikön virka päätettiin julistaa haettavaksi kaupungin päivälehdissä erilliskuulutuksin (yjsto 20.6. 6297 §).

Isännöitsijä Vesa Virtanen oli lääkintöhallitukselle ilmoittanut, että hänen 4-vuotias tyttärensä oli joutunut käsi katkenneena odottamaan Auroran sairaalassa varsinaista

hoitoa 5½ t ja pyytänyt asian tutkimista ja tilanteen pikaista korjaamista. Kaupunginhallitus päätti lausuntonaan lääkintöhallitukselle ilmoittaa sairaalan kirurgian osaston päivystystoiminnan tehostamiseksi suoritetuista virka- ja päivystysjärjestelyistä ja esittää, ettei kirjeen tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin (7.12. 3338 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen ja vahvistanut 3.2. Auroran sairaalan sairaansijamääräksi 392 kertomusvuoden alusta lukien siten, että eri osastoilla on sairaansijoja seuraavasti:

	Sairaansijoja
sisätautien osasto	138
kirurgian osasto	88
I lastentautien osasto	78
II lastentautien osasto	70
lapsipsykiatrian osasto	18

(12.1. 124 §, 16.2. 531 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Auroran sairaalan rakennusten n:o 4—8 ja 14—16 jätevesien desinfioinnin järjestämistä koskevat 10.11.1966 päivätyt piirustukset (12.1. 123 §).

Helsingin maalaiskunnan kanssa tehtiin seuraava sopimus Auroran sairaalan lastentautien 3 sairaansijan ja Laakson sairaalan 3 sairaansijan käyttämisestä maalaiskunnan tarpeisiin:

Sopimus

Helsingin maalaiskunnan ja Helsingin kaupungin kanssa on tänään tehty seuraava sopimus:

1) Kaupunki sitoutuu luovuttamaan Helsingin maalaiskunnan käytettäväksi viiden (5) vuoden ajaksi vuoden 1966 alusta lukien kolme (3) lastentautien sairaansijaa Auroran sairaalassa ja kolme (3) sairaansijaa Laakson sairaalassa.

2) Sairaansijojen käytöstä maalaiskunta suorittaa potilaan itsensä suorittaman tai hänen puolestaan maksettavan vahvistetun taksan mukaisen hoitomaksun lisäksi asianomaisen sairaalan vuotuisen tilinpäätöksen osoittaman nettotappion mukaisen korvauksen, joka suoritetaan kaupungin kassaan tilivuotta seuranneen vuoden huhtikuun loppuun mennessä.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, on voimassa toistaiseksi kolmen (3) kuukauden pituisin molemminpuolisin irtisanomisajoin (14.6. 1864 §).

Kivelän sairaala. Kaupunginhallitus päätti määrätä sairaalan johtajaksi ylilääk., prof. Mikko Virkkusen 1.4. lukien, joka oli valittu B 3 palkkausluokan ylilääkärin virkaan 1.3. lähtien (2.2. 364 §, 16.3. 832 §, 22.3. 888 §).

Sairaalan B 3 palkkausluokkaan kuuluvaan tp. ylilääkärin virkaan valittiin apul. ylilääk., dos. Pentti Peltola 1.9. lukien kauintaan kertomusvuoden loppuun (31.8. 2377 §, yjsto 30.5. 6120 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt eräät lääkärin- ym. virkojen palkkauksesta aiheutuneet kustannukset valtionapuun oikeuttaviksi (20.4. 1156 §, 1.6. 1647 §). Sen sijaan lääkintöhallitus ei hyväksynyt 8.12.1966 lääkärien viransijaiseksi palkattavaksi päätetyn tp. apulaislääkärin palkkauskustannuksia valtionapuun oikeuttaviksi. Kaupunginhallitus määräsi ko. apulaislääkärin palkkaamisen lopetettavaksi (2.3. 684 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt kaupunginhallituksen 18.5. tekemän uuden esityksen oikeuden myöntämisestä Kivelän sairaalan sisätautien osaston tp. ylilääkärille hoitaa samanaikaisesti enintään 4 erikoismaksuluokan potilasta (18.5. 1462 §, 8.6. 1731 §).

Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että Kivelän sairaalan sairaansijamääräksi vahvistettaisiin 1.2. lukien 390 siten, että sisätautien osasto käsittäisi 336, silmätautien osasto 22 sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien osasto 32 sairaansijaa. Samalla päätettiin lää-

kintöhallitukselle esittää, että sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston uudet huonetilat hyväksyttäisiin 1.2. lukien käytettäviksi aiottuun tarkoitukseensa (2.2. 361 §). Lääkintöhallitus vahvisti 16.2. sairaansijamäärän tehdyn esityksen mukaiseksi (2.3. 682 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi 15.12.1966 sairaaloiden toimintasuunnitelmatoimikunnan laatimat Kivelän ja Marian sairaalan kertomusvuoden toimintasuunnitelmat. Lääkintöhallitus oli ilmoittanut pitävänsä toimintasuunnitelmia hyväksyttävinä, mutta kiinnitti samalla huomiota siihen, että ko. sairaaloihin paikallissairaaloiden yleisten tehtävien mukaisesti otettaisiin etuoikeutettuina potilaat, jotka Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa on tutkittu tai joiden hoito nimenomaan siellä ei enää olisi tarpeellista. Kaupunginhallitus päätti merkitä lääkintöhallituksen kirjeen tiedoksi ja kehottaa sairaalalautakuntaa harkitsemaan järjestelyjen toteuttamista mahdollisuuksien mukaan (22.3. 887 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään v:n 1964 talousarvioon Kivelän sairaalan huoltokeskuksen kunnostamista varten merkitystä määrärahasta jäljellä olevan osan, 39 000 mk, sekä sisällyttämään työstä aiheutuvat kustannukset käyttökustannusten osalta aikanaan tehtävään valtionapuanomukseen (25.5. 1549 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston laatimat rakennuksen n:o 25 katon ja henkilöhissien uusimista koskevat, 19.7.1966 päivätyt pääpiirustukset työselityksineen ja kustannusarvioineen (8.6. 1735 §).

Eräs ent. vs. sairaala-apulainen oikeutettiin asumaan Kivelän sairaalan vuokraasunnossa vahvistettua vuokraa vastaan toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.10. saakka (yjsto 29.8. 6685 §).

Yleisjaosto päätti että, Helsingin kaupungin sairaalan viranhaltijat -yhdistyksen vieraiksi saapuville Savonlinnan ja Lappeenrannan kaupunkien sairaaloiden viranhaltijoille, n. 70 henkilölle, saatiin järjestää ruokailumahdollisuus Kivelän sairaalassa henkilökunnalta perittävää ateriakorvausta vastaan (yjsto 20.6. 6298 §).

Kivelän sairaalan tornitalon kerhohuoneesta n:o 1 kadonnut, tait. Igor Erikssonin maalaama värilitografia n:o G 87 päätettiin poistaa sairaalan kalustoluettelosta (yjsto 28.11. 7387 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että Kivelän sairaalan B-tornitaloon saataisiin järjestää n. 190 psykiatrisen potilaan hoito-osasto. Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa olevansa periaatteessa valmis, mikäli ko. järjestely hyväksyttäisiin, esittämään kaupunginvaltuustolle, että kaupunki luopuisi käytössään olevista Kellokosken sairaalan 20 hoitopaikasta. Lääkintöhallitus ilmoitti myöhemmin, ettei sillä ollut periaatteessa huomauttamista ko. järjestelyn suhteen (18.5. 1460 §, 8.6. 1734 §).

Sairaalalautakunta oli esittänyt, että eräissä puisissa sairaalarakennuksissa olisi niiden palovaarallisuuden takia heti luovuttava pitämästä vuodeosastoja. Tämä ei kuitenkaan vallitsevissa oloissa olisi mahdollista, mistä syystä lautakunta oli esittänyt, että sairaansijoista luopuminen suoritettaisiin kolmessa vaiheessa, jolloin ensimmäisessä vaiheessa olisi poistettava potilaat Hesperian sairaalan rakennuksen n:o 1 kolmannesta kerroksesta, yht. 15 potilasta, ja Kivelän sairaalan rakennuksen n:o 14 puisesta yläkerrasta, yht. 53 potilasta. Tämän johdosta olisi Kivelän sairaalan sisätautien osaston sairaansijamäärää alennettava 336:sta 283:een ja Hesperian sairaalan 551:stä 536:een. Kaupunginhallitus katsoi, ettei lautakunnan esitys toistaiseksi antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että lautakunta oikeutettiin tyhjentämään sopivaksi katsomanaan ajankohtana Hesperian sairaalan em. tilat ja että lääkintöhallitukselle esitettäisiin sairaalan sairaansijaluvun vahvistamista 536:ksi. Sairaalavirastoa kehotettiin tarvittaessa yhteistoiminnassa kiinteistöviraston kanssa tutkimaan kiireelli-

sesti mahdollisuuksia hankkia sairaanhoitotarkoituksiin sopivia kiinteistöjä, kuten esim. opetustarkoituksista vapautuvia kouluja (12.10. 2773 §). Lääkintöhallitus oli 10.11. vahvistanut Hesperian sairaalan sairaansijaluvuksi 536. Menetettyjen sairaansijojen korvaamiseksi kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan järjestämään toistaiseksi 16.12. lukien päiväsairaanhoitotoiminnan 24 potilasta varten Kivelän ja Hesperian sairaaloiden B-tornitalossa ja käyttämään tarkoitukseen Hesperian sairaalan osaston 1/5 lakkauttamisen yhteydessä vapautuvaa henkilökuntaa seuraavasti: ½ osastolääkäriä (A 29 pl.), 1 apulaislääkäri (A 25), 1 osastonhoitaja (16.), 1 apulaisosastonhoitaja (14.), 2 mielisairaanhoitajaa (12.), 1 sairaala-apulainen (5.) ja ½ sosiaalihoitajaa (17.). Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että päiväsairaalatoiminta hyväksyttäisiin (23.11. 3177 §, 14.12. 3400 §).

Malmin sairaala. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan edelleen Malmin sairaalaan ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä siten, että arkipäivystykseltä maksetaan 250 mk, lauantaipäivystykseltä 300 mk ja sunnuntaipäivystykseltä 400 mk sillä ehdolla, että sairaalan lääkärien palkkausmenoja varten merkitystä määrärahasta säästyisi varoja tarkoitukseen tarvittava määrä. Sairaalalautakunnan olisi 31.1. 1968 mennessä annettava selvitys kaupunginhallitukselle lääkäreistä, jotka olivat osallistuneet päivystykseen ja järjestelystä aiheutuneista kustannuksista (19.1. 207 §). Aikana 1.10.—31.12.1966 osallistui sairaalan päivystykseen 6 ulkopuolista lääkäriä, tällöin suoritettiin 12 arkipäivystystä, 3 lauantaipäivystystä ja 3 sunnuntaipäivystystä (9.2. 435 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli kaupunginhallituksen esityksestä 15.3. vahvistanut sanotusta päivämäärästä lukien Malmin sairaalan sairaansijamääräksi 170 siten, että kirurgian osastossa on 96 ja sisätautien osastossa 74 sairaansijaa (9.3. 750 §, 30.3. 966 §).

Lääkintöhallitus oli esittänyt korkeimmalle hallinto-oikeudelle, että se purkaisi lääkintöhallituksen tekemät Malmin ja Marian sairaalain uudisrakennus- ja peruskorjaustöiden v:ien 1948—1959 valtionapua koskevat päätökset. Korkein hallinto-oikeus oli tutkinut lääkintöhallituksen esitykset ja hylännyt ne. Lääkintöhallitus hyväksyi Malmin sairaalan em. vuosien uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt valtionapuun oikeuttaviksi 3 380 766 mk:n suuruisina, josta valtionapu oli 863 789 mk ja Marian sairaalan osalta 5 196 108 mk:n suuruisina, josta valtionapu oli 1 556 438 mk. Valtionapu maksettiin kolmessa erässä. Maksatuksen aikana lääkintöhallitus katsoi, että se oli hyväksynyt esitetyt kustannukset liian suurina valtionapuun oikeuttaviksi menoiksi ja vähentänyt viimeisen maksatuksen yhteydessä Malmin sairaalan osalta 47 904 mk ja Marian sairaalan osalta 128 536 mk. Lääkintöhallitus oli sittemmin ilmoittanut esittävänsä v:n 1967 lisämenoarvioon määrärahan ko. valtionavustuksen loppuosan suorittamiseksi. Merkittiin tiedoksi (22.3. 889 §).

Sairaalan Ford Taunus -merkkinen pakettiauto päätettiin luovuttaa Suomen Auto Oy:lle 1 250 mk:n hinnasta osamaksuna Ford Transit 850 Van -merkkistä pakettiautoa ostettaessa (yjsto 7.3. 5485 §).

Marian sairaalaan päätettiin valtionapuasian ratkaisua odottamatta palkata kertomusvuoden loppuun saakka kirurgian osaston lääkärivajauksesta aiheutuvaa lisäpäivystystä vastaava määrä ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka arkipäivystykseltä on 250 mk, lauantaipäivystykseltä 300 mk ja sunnuntaipäivystykseltä 400 mk. Tarkoitukseen saatiin käyttää osastolääkärien palkkausmenoja varten merkityistä määrärahoista vastaavana aikana syntyviä säästöjä. Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että järjestely hyväksyttäisiin valtionapuun oikeuttavaksi. Kaupunginhallitukselle olisi 31.1.1968 mennessä annettava

selvitys niistä lääkäreistä, jotka olivat osallistuneet päivystykseen (29.6. 1983 §).

Kertomusvuoden kesä-heinäkuun ajaksi vahvistettiin kirurgian osastossa suoritettava, kaupunginvaltuuston v. 1946 päivystystyön järjestelystä kaupungin virastoissa tekemän 3a) kohdan mukainen apulaislääkäripäivystys sellaiseksi, että tähän päivystykseen osallistuvat apulaislääkärin lisäksi samanaikaisesti myös osastossa viransijaisina toimivat lääketieteen kandidaatit. Tarkoitukseen saatiin käyttää ao. tileille syntyviä säästöjä (6.7. 2049 §).

Marian sairaalaan päätettiin valtionapuasian ratkaisua odottamatta palkata viiden 10. pl:aan kuuluvan tp. laboratorioteknillisen apulaisen sijasta viisi 13. pl:aan kuuluvaa tp. laboratoriohoitajaa (2.2. 341 §).

Sairaalan isotooppikonsultantin palkkioksi vahvistettiin 18 mk tunnilta 1.3. lukien (2.3. 687 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt seuraavien lääkärien palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset valtionapuun oikeuttaviksi: yksi A 29 palkkausluokkaan kuuluva erikoislääkäri ja yksi A 24 palkkausluokkaan kuuluva apulaislääkäri sekä yhden A 29 palkkausluokkaan kuuluvan anestesialääkärin viran muuttamisen A 28 palkkausluokkaan kuuluvaksi osastolääkärin viraksi 1.11.1966 lukien (20.4. 1152 §, 18.5. 1463 §).

Marian sairaalan toimintasuunnitelman hyväksyminen, ks. Kivelän sairaala.

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus kaupunginhallituksen esityksestä vahvisti 1.11.1965 lukien Marian sairaalan sairaansijamääräksi 402, näistä sisätautien osastolla 224, joista 135 Laakson sairaalasta yleissairauksien hoitoon saaduissa tiloissa ja kirurgian osastossa 178 sairaansijaa (25.5. 1550 §, 22.6. 1907 §). Sittemmin kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että sairaalan uudeksi sairaansijaluvuksi vahvistettaisiin 1.11.1967 lukien 339 siten, että sisätautien osastossa on 221 ja kirurgian osastossa 178 sairaansijaa (28.12. 3548 §).

Vuosien 1948—1959 uudisrakennus- ja peruskorjaustöiden valtionapu, ks. Malmin sairaala.

Marian sairaalan erään viranhaltijan leski oikeutettiin asumaan tyttärineen sairaalan Nousiaistentie 3:ssa sijaitsevassa vuokra-asunnossa vahvistettua vuokraa vastaan edelleen 1.3. lukien, kuitenkin kauintaan 31.8. saakka (2.3. 683 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan lääketieteelliselle keskuskirjastolle päätettiin luovuttaa korvauksetta Marian sairaalan käsikirjastossa olevaa, vanhempaa lääketieteellistä kirjallisuutta sairaalan johtajan harkinnan mukaan sillä ehdolla, että kirjojen vastaanottaja vastaa niiden pakkaus- ja kuljetuskustannuksista (yjsto 19.9. 6817 §).

Autoilija Sakari Helmiselle päätettiin suorittaa hänen autolleen Marian sairaalan pihalla sattuneen vahingon korvauksena yht. 356 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 11.4. 5747 §).

Hesperian sairaala. Kaupunginhallitus hyväksyi 10 apuhoitajan palkkaamisen Hesperian sairaalaan kertomusvuoden ajaksi odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa. Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää henkilökuntajärjestelyn hyväksymistä valtionavun osalta (29.6. 1984 §).

Kaupunginhallitus esitti 10.8.1967 lääkintöhallitukselle, että Hesperian sairaalan Eeg-toimintayksikkö vahvistettaisiin kliinisen neurofysiologian osastoksi. Lääkintöhallitus ilmoitti 8.11., ettei sillä ollut huomauttamista esityksen johdosta, koska sairaalan Eeg-laboratorio oli 3.7. hyväksytty kliinisen neurofysiologian opetussairaalaksi (10.8. 2137 §, 7.12. 3335 §).

Hesperian sairaalaan päätettiin hankkia kaksi Salora-Boston 14 -merkkistä televisiovastaanotinta. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 1 639 mk (yjsto 9.5. 5960 §).

Kaupunginhallitus päätti, tyytyen lääkintöhallituksen päätökseen Hesperian sai-

raalan v:n 1961 kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta, merkitä sen tiedoksi. Valtionapua oli saatu 27 331 mk anottua vähemmän ja koskivat vähennykset Kivelän ja Hesperian sairaaloiden yhteisten virkojen palkkausmenoja (16.2. 529 §).

Hesperian sairaalan rakennuksessa n:o 1 päätettiin suorittaa välttämättömät maalaus- ja kunnostustyöt ja käyttää tarkoitukseen enintään 100 000 mk v:n 1964 talousarvioon rakennuksen peruskorjaustyötä varten merkitystä määrärahasta (29.6. 1980 §).

Hesperian sairaalan potilaille järjestetyn viihdytystilaisuuden yhteydessä särkyneen heijastuskoneen korjauskustannuksista päätettiin omistajalle suorittaa 43 mk (yjsto 30.5. 6124 §).

Kallion osasto. Kaupunginhallitus päätti tyytyä valtioneuvoston päätökseen Hesperian sairaalan Kallion osaston apulaisylilääkärin palkkaukseen myönnettävää valtionapua koskevassa asiassa (16.3. 830 §).

Haagan osasto. Kaupunginhallitus kehotti v. 1965 sairaalalautakuntaa antamaan kaupunginhallitukselle selvityksen Haagan osaston henkilökunnan ja toiminnan välisestä suhteesta sen jälkeen, kun osasto olisi ollut toiminnassa n. vuoden. Lautakunnan ilmoituksen mukaan hoidettiin osastossa v. 1966 potilaita seuraavasti: kuntouttamislaitoksessa naispotilaita 32 ja miespotilaita 52, keskim. hoitopäiviä potilasta kohti 76.1 naisten ja 106.3 miesten osalta, päiväsairaalassa vastaavasti 31 ja 44, hoitopäiviä 73.9 ja 83.5 sekä yösairaalassa 10 ja 21, hoitopäiviä 33.4 ja 84. Tilasto oli laadittu potilaan ensimmäisen hoitokerran perusteella. Kuntouttamislaitoksen toiminta oli vastannut tarkoitustaan. Suurimpana vaikeutena oli ollut jatkuvan työllisyyden turvaaminen. Päiväsairaalaosaston palvelusten kysyntä oli koko toiminta-ajan kasvanut ja voitiin osastolla saatujen kokemusten perusteella hoitaa monenlaisia psyykkisiä häiriötiloja. Yösairaalaosaston toiminta oli myös pääkohdiltaan vastannut tarkoitustaan, mutta kotiuttamista oli haitannut kaupungissa vallitseva asuntopula ja sopivien asuntolapaikkojen puute. Sekä lääkäri- että psykologityövoimaa ja muuta henkilökuntaa tarvittaisiin enemmän. Selvitys merkittiin tiedoksi (22.3. 891 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginhallitus uudisti Nikkilän sairaalan tp. ylilääk. Eero Hellaakosken virkamääräyksen 1.1.1967 alkaen toistaiseksi, kuitenkin kauintaan ko. vuoden loppuun. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli antanut lääket.lis. Hellaakoskelle määräyksen sairaalan tp. ylilääkärin virkaan (26.1. 277 §, 16.2. 530 §).

Nikkilän sairaalaan päätettiin valtionapuasian ratkaisua odottamatta palkata yhden 10. pl:aan kuuluvan tp. laboratorioteknillisen apulaisen sijasta yksi 13. pl:aan kuuluva tp. laboratoriohoitaja. Järjestely saatiin toteuttaa asianomaisen saavutettua laboratorio- tai röntgenhoitajan pätevyyden, aikaisintaan kuitenkin 1.2. alkaen (23.2. 591 §).

Sairaalan hammaslääkärin kuukausipalkkioksi vahvistettiin 885 mk, pastorin kuukausipalkkioksi 235 mk, molemmat 1.3. lukien ja urkurin palkkioksi 1.9. lukien 200 mk/kk (23.2. 588 §, 24.8. 2271 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Nikkilän sairaalan yhteydessä toimivan mielisairaanhoitokoulun niiltä oppilailta, jotka aloittavat opintonsa 1.1.1968 jälkeen, peritään korvaus asunnosta ja ruoasta sekä mahdollisista muista etuuksista samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin sairaanhoitajakoulussa (28.9. 2628 §, 30.11. 3249 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli vahvistanut Nikkilän sairaalan sairaansijaluvun kertomusvuoden ajaksi 1 044:ksi ja v:n 1968 ajaksi 985:ksi (4.1. 47 §, 23.11. 3178 §, 21.12. 3479 §).

Kaupungin ja lääkintöhallituksen kesken päätettiin tehdä lääkintöhallituksen esityksen mukainen jäljempänä oleva sopimus mielentilatutkimusten suorittamisesta Nikkilän sairaalassa:

Lääkintöhallituksen ja Helsingin kaupungin välillä on tänään tehty toukokuun 2 päi-

vänä 1952 annetun mielisairaslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu seuraava sopimus mielentilatutkimusten järjestämisestä Nikkilän sairaalassa.

1) Helsingin kaupunki sitoutuu siihen, että Nikkilän sairaalaan otetaan mielentilan tutkimusta varten henkilöitä niiden perusteiden mukaisesti, joista toukokuun 2 päivänä 1952 annetussa mielisairaslaissa säädetään, kuitenkin sillä rajoituksella, että tutkimukseen otettavien henkilöiden tulee olla naisia, joiden kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2) Mikäli mielentilatutkimukseen lähetetty henkilö on vangittuna, sijoitetaan hänet tutkimuksen ajaksi sairaalan suljetulle osastolle. Sairaalalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta ryhtyä erikoistoimenpiteisiin tällaisten potilaiden vartioinnin järjestämiseksi.

3) Rikoksesta syytettyjen mielentilan tutkimuksia suoritetaan sairaalassa vuosittain enintään neljä.

4) Tässä sopimuksessa tarkoitetuista mielentilatutkimuksista kaupungille aiheutuvat kustannukset, sikäli kuin ne koskevat rikoksesta syytettyä, samoin kuin kustannukset mielisairaslain 35 §:ssä tarkoitetusta mielisairaalahoidosta, joka annetaan Nikkilän sairaalassa, korvaa kokonaisuudessaan valtio. Edellä mainitusta tutkimuksesta ja hoidosta suoritettava täysi korvaus lasketaan huoltopäivää kohti Nikkilän sairaalan saman vuoden tilinpäätöksen osoittamien keskimääräisten käyttökustannusten mukaisesti. Lääkintöhallitus suorittaa edellä mainitun korvauksen kaupungin toimesta laaditun laskelman perusteella tilivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä kaupungin postisiirtotilille n:o 84874.

5) Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, on voimassa toistaiseksi ja voidaan se purkaa noudattaen kolmen kuukauden irtisanomisaikaa (2.3. 685 §).

Nikkilän sairaalan vs. johtaja ylilääk. Oscar Parland oli pyytänyt huoltolautakunnan suostumusta lautakunnan holhouksessa olevan neljän potilaan osallistumiseen Espanjaan aikana 30.3.—13.4. tehtäväksi suunniteltuun kuntouttamismatkaan. Lautakunta oli 17.3. antanut suostumuksensa sillä ehdolla, että kaupunki sitoutuu vastaamaan matkan aikana niistä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, joista ei saada korvausta potilaiden omista varoista eikä muullakaan tavoin ja joista lautakunta potilaiden holhoojana saattaa joutua vastaamaan. Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava vs. apulaiskaupunginjohtaja katsoi, että lautakunnalla oli katsottava olevan oikeus anotun suostumuksen antamiseen. Huomioon ottaen vastuuvelvollisuuden taloudellisen merkityksen sekä sen, ettei lautakunnalla ollut määrärahoja, joista se tarvittaessa voisi myöntää varoja ko. tapauksissa, olisi kaupunginhallituksen kuitenkin ilmoitettava suhtautumisestaan suostumusten antamiseen. Asiamiestoimisto katsoi, että mahdollinen vastuu jäisi sairaalaviranomaisia ja hoitohenkilökuntaa koskevaksi, joten kaupunginhallitus voisi suhtautua myönteisesti huoltolautakunnan antamiin suostumuksiin. Kaupunginhallitus päätti hylätä lautakunnan ehdotuksen sitoumuksen antamisesta, mutta samalla ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut huomautettavaa lautakunnan 17.3. antamien suostumusten suhteen, jotka koskivat Nikkilän sairaalan eräiden potilaiden osallistumista em. matkaan (22.3. 914 §). Merkittiin tiedoksi selostukset Nikkilän ja Hesperian sairaaloiden eräiden potilaiden kuntoutusmatkoista Espanjaan (14.9. 2513 §).

Nikkilän sairaalaan päätettiin hankkia enintään 846 mk:n hintainen 23″ Kuba Ariane -merkkinen televisiovastaanotin (yjsto 5.9. 6722 §).

Palolaitoksen Scania-Vabis -merkkinen paloauto AG-184 päätettiin poistaa liikenteestä ja laitoksen kirjanpidosta sekä luovuttaa autoon kiinteästi kuuluvine moottoriruiskuineen, imuletkuineen ja siivilöineen korvauksetta Nikkilän sairaalan hallintaan kuitenkin siten, että sairaala palauttaa auton palolai-

tokselle silloin, kun sitä ei enää käytetä sammutustehtävissä (yjsto 10.10. 7015 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin huolehtimaan yhteistoiminnasta Sipoon kunnanhallituksen kanssa kaupungin ja Sipoon kunnan asettaman vesihuoltokomitean esityksen mukaisesti vesilain 10 luvun 24 §:ssä tarkoitetun luvan hakemisesta viimeistään 30.6. mennessä ao. vesioikeudelta Nikkilän sairaalan ja Nikkilän rakennuskaava-alueen jätevesien johtamiseksi Sipoonjokeen (22.6. 1912 §, 12.10. 2762 §). Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan suorituttamaan yhteisen jäteveden puhdistuslaitoksen rakentamiseksi ja vesihuollon järjestämiseksi em. aluetta varten tarvittavat tutkimukset käyttäen tarkoitukseen jo myönnetyn määrärahan lisäksi enintään 7 500 mk v:n 1964 talousarvioon merkityistä ao. määrärahoista (14.16. 1863 §).

Sairaalan eri rakennuksissa suoritettavia palolaitoksen edellyttämiä paloturvallisuustöitä varten myönnettiin 171 600 mk (11.5. 1383 §).

Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 9 muutostyötä varten osoitetusta määrärahasta päätettiin käyttää 2 200 mk Ängslott-nimisen tilan liittämisestä Sipoon kunnan vesi- ja viemäriverkostoon aiheutuvien liittymismaksujen suorittamista sekä pääjohtojen ja kiinteistön välisten johtojen asentamista varten. Lääkintöhallitukselle päätettiin samalla esittää, että rakennuksen n:o 9 peruskorjaustyö hyväksyttäisiin valtionapua koskevaan yleiseen suunnitelmaan (14.6. 1853 §, 26.10. 2893 §).

Sairaalan asuinrakennusten n:o 43—44 muuttamista varten keskuslämmitteiseksi myönnettiin 31 000 mk (16.2. 501 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Nikkilän sairaalan konekeskuksen lisätyöt kustannuksiltaan 27 800 mk:n määräisinä (16.11. 3104 §).

Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtien Aili ja Niilo Pulkan laatimat, 25.3. päivätyt sairaalan uusien asuinrakennusten sekä autotallirakennuksen pääpiirustukset. Rakennushankkeen toteuttamista varten myönnettiin 2.292 mmk. Työ saatiin aloittaa sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa suorittamaan sen valtionapuasian ratkaisua odottamatta (1.6. 1648 §). Vielä hyväksyttiin rehu- ja kalustovajan 25.5. päivätyt pääpiirustukset (21.9. 2573 §).

Merkittiin tiedoksi lääkintöhallituksen ilmoitus potilasrakennuksen n:o 9 peruskorjausta koskevien luonnospiirustusten hyväksymisestä. Rakennuksen pääpiirustukset kustannusarvioineen ja seikkaperäisine rakennusselityksineen päätettiin lähettää lääkintöhallituksen hyväksyttäviksi (23.11. 3180 §).

Seuraavat rakennukset päätettiin purkaa tarpeettomina: Ruxin asuntoalueella oleva puinen asuinrakennus ja sairaalan maatilan entinen saunarakennus (yjsto 11.4. 5745 §, 5.9. 6720 §).

Mielisairaanhoitajaliiton Nikkilän osastolle myönnettiin 500 mk:n suuruinen avustus sairaalan hoitohenkilökunnan loma- ja virkistystarkoituksiin käytettäväksi (yjsto 23.5. 6050 §).

Psykiatrinen huoltotoimisto. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään talossa Fredrikinkatu 38 sijaitsevaa, kaupungin omistamaa osakehuoneistoa A 12 psykiatristen potilaiden asuntolana. Potilaalta perittävä vastike määrättiin 80 mk:ksi /kk ja talossa Toinen linja 10 A 18 olevan asuntolan potilailta 75 mk:ksi/kk (26.1. 279 §, 7.9. 2428 §). Edelleen päätettiin talossa Latokartanontie 14 sijaitsevaa Malmin sairaalan henkilökunnan asuntolakäytöstä vapautunutta rakennusta käyttää 1.1.1968 lukien psykiatristen miespotilaiden asuntolana. Asuntolaa varten päätettiin palkata työsopimussuhteinen talonmieskaitsija 8. pl:n mukaisella palkalla ja puolipäivätoiminen siivooja 5. pl:n mukaista palkkaa vastaavin palkkaeduin ao. määrärahoja ylittämättä (28.12. 3551 §).

Röykän sairaalassa päätettiin järjestää 15.6. lukien enintään 15 päivänä kk:ssa klo 15—20 välisenä aikana sairaanhoitajien va-

rallaolopäivystys, josta huolehtivat ylihoitaja, osastonhoitaja ja 1—2 apulaisosastonhoitajaa siten, että päivystystä suorittaa yksi viranhaltija kerrallaan, kaupunginvaltuuston päivystystyön järjestelystä v. 1946 tekemän päätöksen 2) b kohdan, verrattuna 1) b kohtaan, mukaisesti (8.6. 1736 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli hyväksynyt sairaalan asuinrakennuksen ja autovajan luonnospiirustukset. Yleisten töiden lautakuntaa ja sairaalalautakuntaa kehotettiin pääpiirustuksia laadittaessa ottamaan huomioon rakennushallituksen esittämät huomautukset (2.2. 362 §).

Piritan sairaalan konsultoivalle yleislääkärille päätettiin suorittaa potilaiden ja henkilökunnan yleissairauksien hoidosta 335 mk/kk 1.2. lukien. Sairaalan taloudenhoidosta maksettava kuukausipalkkio päätettiin korottaa 151 mk:aan (22.6. 1908, 1906 §).

Laakson sairaalan B 3 palkkausluokkaan kuuluvaan ylilääkärin virkaan valittiin apul. prof. Olli Heinivaara 10.4. lukien tavanmukaisilla ehdoilla. Lääkintöhallitus antoi hänelle määräyksen virkaan (16.2. 533 §, 5.5. 1310 §).

Sairaalaan päätettiin toistaiseksi palkata konsultoiva laboratoriolääkäri enintään 30 t:ksi viikossa, tuntipalkka 18 mk 1.3. lukien (23.2. 590 §).

Laakson sairaalan tuberkuloositoimiston konsultoivan neuropsykiatrin palkkio vahvistettiin 1.12. lukien seuraavaksi: perusteellisesta neurologisesta tai psykiatrisesta tutkimuksesta 32 mk ja potilaan uusintatarkastuksesta 19 mk (30.11. 3250 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan Laakson sairaalaan seitsemän 10. pl:n tp. laboratorioteknillisen apulaisen sijasta seitsemän 13. pl:n tp. laboratoriohoitajaa, viiden 10. pl:aan kuuluvan tp. röntgenteknillisen apulaisen sijasta viisi 13. pl:aan kuuluvaa tp. röntgenhoitajaa ja yhden 10. pl:n tp. röntgenteknillisen apulaisen sijasta yhden 7. pl:n tp. filminkehittäjän. Virkajärjestelyt saatiin suorittaa sitä mukaa kuin asianomaiset saavuttaisivat laboratorio- tai röntgenhoitajan pätevyyden, kuitenkin aikaisintaan 1.2. lukien (2.2. 341 §, 23.2. 591 §).

Kaupunginhallitus kumosi sairaalalautakunnan 2.9.1966 tekemän päätöksen, joka koski sairaalan erään mekaanikon erottamista (2.3. 686 §).

Sairaalan konepääll. Pauli Hentuselle päätettiin suorittaa 200 mk:n suuruinen erillinen kuukausikorvaus hänen suorittamastaan ylityöstä 1.2. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun (20.4. 1158 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lääkintöhallituksen päätöksen, jolla Laakson sairaalan ja Hangonkadun hoitokodin eräiden viranhaltijain palkkauksesta aiheutuvat menot oli hyväksytty valtionapuun oikeuttaviksi kustannuksiksi. Päätökseen päätettiin tyytyä (9.11. 3042 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että kaupunki oikeutettaisiin käyttämään enintään 30 Helsingin tuberkuloosipiirin keskusparantolan sairaansijaa tuberkuloosiasetuksen 21 §:ssä tarkoitettujen ei-tuberkuloottisten keuhkosairaiden potilaiden hoitamiseen. Lääkintöhallitus suostui esitykseen 2.5. (16.3. 829 §, 11.5. 1386 §).

Edesmenneen leskirva Hellä Salmion tytär Sirkka Liirre oli lääninhallitukselta anonut, että hänet vapautettaisiin maksamasta hänen äidilleen Laakson sairaalassa annetusta hoidosta maksamatta oleva määrä 452 mk, minkä suorittamiseksi oli toimitettu ulosmittaus. Tämän täytäntöönpano oli kuitenkin keskeytetty siksi, kunnes valitus olisi ratkaistu. Huoltoapulain 4. luvun mukaan on yksityiseen elatusvelvolliseen kohdistettu korvaushakemus pantava vireille viimeistään huoltoavun antamista seuraavan kalenterivuoden aikana ja käsittelee sen elatusvelvollisen kotipaikan lääninhallitus. Koska korvausvaatimusta ei ollut tehty laillisessa järjestyksessä, vaan oli saamisen perimiseksi toimitettu suoraan ulosmittaus valittajan palkasta, esitti asiamiestoimisto, että maksuunpano

kumottaisiin. Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, asiamiestoimiston lausunnon mukaisesti, että sairaalamaksun maksuunpano kumottaisiin (16.11. 3100 §).

Lääkintöhallitus antoi 10.3.1966 päätöksensä Laakson sairaalan tuberkuloosiosastojen kunnossapito- ja käyttökustannuksista v:lta 1963, joiden osalta valtionapu vahvistettiin 2 541 767 mk:ksi. Vähennys, 234 077 mk, aiheutui siitä, että lääkintöhallitus oli katsonut sairaalan hallintorakennuksen v. 1963—1966 tehdyt muutostyöt rakennuksen peruskorjaustöiksi, joita varten ei voida myöntää valtionapua käyttökustannusten muodossa. Kaupungin kanta taas oli se, että kyseessä oli vuosikorjaustyö, joka vanhan ja suuren rakennuksen kysymyksessä ollen oli jaettu usean vuoden osalle. Korkein hallinto-oikeus oli 30.1.1967 antamassaan päätöksessä katsonut, että muutostyöt oli tehty myös sairaalaan perustettuja sisätautiosastoja varten. Kun lääkintöhallitus ei ennen asian ratkaisemista ollut hankkinut asianmukaista selvitystä siitä, mitä muutostöitä rakennuksessa oli tehty ja miten ne jakautuivat tuberkuloosi- ja sisätautiosastojen kesken, korkein hallinto-oikeus oli kumonnut lääkintöhallituksen päätöksen sen valituksenalaiselta osalta ja palauttanut asian tältä osin lääkintöhallituksen uudelleen käsiteltäväksi. Lääkintöhallitus oli ilmoittanut 4.4. laskeneensa uudelleen käyttötalousmenojen valtionavun v:lta 1963. Tällöin oli muutostöistä aiheutuneet kustannukset jaettu tuberkuloosi- ja sisätautiosastojen kesken ja lääkintöhallitus oli päättänyt suorittaa jo maksetun ennakon lisäksi valtionapua vielä 43 842 mk. Kun korkeimman hallinto-oikeuden kanta korjauskustannusten perusluonteen määrittelystä käyttö- tai perustamiskustannuksiin oli edelleenkin avoin ja kaupungin osalta ajankohtainen paitsi ko. työn vuosille 1964—1967 lankeavien kustannusten osalta myös sairaalan potilasrakennuksen käynnissä olevan korjaustyön takia, olisi lääkintöhallituksen päätöksestä sairaalaviraston mielestä valitettava. Vastaisten valtionavustusten anomisen takia olisi saatava korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu siitä, minkäluonteiset korjaustyöt ovat todella lain tarkoittamia käyttö- tai perustamiskustannuksia. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa hakemaan muutosta lääkintöhallituksen päätökseen tuberkuloosiosastojen v:n 1963 kustannusten valtionavusta (13.4. 1095 §, 11.5. 1388 §). Samaten kaupunginhallitus päätti kehottaa asiamiestoimistoa valittamaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen lääkintöhallituksen päätöksestä, joka koski sisätautiosastojen v:n 1963 kunnossapito- ja käyttökustannuksiin myönnettävää valtionapua siltä osin, kuin se koskee hallintorakennuksen muutostöistä aiheutuneita kustannuksia (8.6. 1738 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää yht. 924 300 mk Laakson sairaalan itäisen potilaspaviljongin peruskorjaustöitä varten (10.8. 2136 §, 16.11. 3089 §) ja hyväksyä sairaalan happikeskuksen v. 1966 päivätyt pääpiirustukset sekä myöntää työn suorittamista varten 171 500 mk (14.6. 1853 §).

Tuberkuloosipiirien Liitto oli esittänyt, että parantoloiden yleissairausosastojen lääkäreille annettaisiin oikeus hoitaa erikoismaksuluokan potilaita, minkä johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että Helsingin kaupungin tuberkuloosipiirin keskussairaalassa, Laakson sairaalassa, toimivat yleissairaalaosastot on luovutettu Marian sairaalan sisätautien osastoryhmän käyttöön. Osastojen sisätautien erikoislääkäreille oli jo myönnetty oikeus hoitaa myös erikoismaksuluokan potilaita, koska nämä osastot toimivat paikallissairaalain osastoina eivätkä siten kuuluneet tuberkuloosilain piiriin. Näin ollen ei pidetty aiheellisena ryhtyä toimenpiteisiin erikoismaksuluokan aikaansaamiseksi Helsingin tuberkuloosipiirin keskusparantolaan (26.1. 276 §).

Tuberkuloositoimiston huoltolääk. Hilkka Heikkilälle päätettiin maksaa 1.1.1968 alkaen 30 mk kultakin täydeltä työtunnilta sään-

nöllisen työajan ulkopuolella suoritetusta konsultaatiosta Nikkilän sairaalassa sekä korvauksena oman auton käyttämisestä 15 mk kaupungin ja Nikkilän sairaalan välistä edestakaista matkaa kohti tai linja-autoa käytettäessä todelliset matkakustannukset (7.12. 3333 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli 24.4. hyväksynyt yhden 8. pl:n tp. toimistoapulaisen palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset valtionapuun oikeuttaviksi 1.1. lukien (5.5. 1312 §).

Kaupunginhallitus anoi v. 1961 suoritettujen tuberkuloositoimiston irtaimistohankintojen hyväksymistä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan 109 565 mk:n määräisinä. Lääkintöhallituksen esityksestä sisäasiainministeriö oli hyväksynyt hankinnat 77 477 mk:n määräisinä. Tähän päätökseen kaupunki haki muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka kumosi päätöksen ja palautti asian sisäasiainministeriön uudelleen käsiteltäväksi (5.10. 2694 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyen sisäasiainministeriön päätökseen tuberkuloositoimiston v:n 1964 perushankintojen valtionavusta merkitä sen tiedoksi (19.1. 209 §).

Asuntolat. Kaupunginhallitus vahvisti talossa Loviisankatu 6—8 sijaitsevan tuberkuloottisten toipilaiden asuntolan asukkailta perittävän vuokran enintään 75 mk:ksi/kk 1.1.1968 lukien (14.12. 3402 §).

Talon korjaustöiden suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 200 000 mk (1.6. 1646 §).

Hangonkadun hoitokoti. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat, 17.11.1966 päivätyt Tammisaarenkatu 3—7:n asuintalon muutostöiden pääpiirustukset. Työhön saatiin käyttää enintään 360 000 mk ja saatiin se aloittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta. Lääkintöhallitus hyväksyi periaatteessa kaupunginhallituksen esityksen Tammisaarenkatu 3—7:ssä sijaitsevan asuntolan liittämisestä Hangonkadun hoitokotiin muutettuna 48 hoitopaikkaa käsittäväksi tuberkuloosilain 7 §:ssä tarkoitetuksi tuberkuloosilaitokseksi. Sairaalalautakuntaa kehotettiin huolehtimaan lopullisen hyväksymisen anomisesta ennen laitoksen käyttöönottoa (30.3. 968 §, 27.4. 1227 §).

Valtionapuasia, ks. Laakson sairaala.

Sairaanhoitajakoulun taloudenhoidosta päätettiin suorittaa palkkiona 133 mk/kk ja apuhoitajakoulun taloudenhoidosta 111 mk/kk, molemmat 1.7. lukien (22.6. 1906 §).

Tontin varaaminen sairaanhoitajakoulua varten ym., ks. kiinteistöt.

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hoitopaikkoihin v:n 1966 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista päätettiin kaupungin varaamien sairaansijojen osalta suorittaa lääkintöhallituksen 3.4. päivätyn laskun mukaisesti 3 925 092 mk. Samalla varattiin kaupungille oikeus tarkistaa maksu, mikäli myöhemmin suoritettavat yksityiskohtaiset kirjanpito- ja muut tarkistukset antaisivat siihen aihetta (13.4. 1097 §).

Lastenlinnan poliklinikan käyttöä koskevan sopimuksen oli Mannerheim-Liiton Helsingin Lastenlinnan johtokunta irtisanonut päättyväksi 1.1.1968. Koska kaupunki tulisi liittymään jäseneksi Lastenlinnaa ylläpitävään kuntainliittoon, jatkuisi ko. poliklinikkatoiminta helsinkiläisten potilaiden osalta entiseen tapaan. Ilmoitus merkittiin tiedoksi (5.10. 2692 §).

Kellokosken sairaala. Orimattilan kunnanhallitus oli v. 1966 pyytänyt lääkintöhallituksen myötävaikutusta siihen, että kaupunki luovuttaisi Kellokosken sairaalasta 25 hoitopaikkaa kunnan käytettäväksi. Kaupunki oli tällöin ilmoittanut, ettei hoitopaikoista voitu siinä vaiheessa luopua. Lääkintöhallitus oli pyytänyt asiasta uuden lausunnon viitaten mielisairaslain 45 §:ään. Sairaalalautakunta oli ilmoittanut, että laadittujen suunnitelmien mukaan uusia psykiatrian sairaansijoja valmistuu v. 1968—1977 n. 300. Näistä 100 on tarkoitus sijoittaa Pukinmäen hoitokodin tontille rakennettavaksi

ehdotettuun psykiatriseen hoitolaitokseen ja 200 suunniteltuun ns. itäiseen sairaalaan. Näiden suunnitelmien mukaan luovuttaisiin aikanaan Kellokosken sairaalassa kaupungin käytettävissä olevista 61 sairaansijasta. Nykyisin edellytyksin ja vallitsevan hoitopaikkatilanteen huomioon ottaen ei sairaansijoista voida luopua. Kaupunginhallitus päätti antaa lääkintöhallitukselle sairaalalautakunnan esityksen mukaisen lausunnon (23.2. 589 §).

Helsingin maalaiskunnalle päätettiin myös ilmoittaa, ettei kaupunki toistaiseksi voi luopua Kellokosken sairaalasta varaamistaan sairaansijoista (26.10. 2891 §).

Kellokosken sairaalan kuntainliiton liittohallitus oli huomauttanut, että mielisairaslain mukainen huoltopiirien toiminnan järjestelyä koskeva 12 v:n ylimenokausi päättyi 31.12. 1965, mihin mennessä kaupungin olisi pitänyt luovuttaa ylimääräiset 61 sairaansijaa niille kunnille, jotka on määrätty kuulumaan Uudenmaan mielisairaanhoitopiiriin ja joilla mainittuna ajankohtana ei ollut keskusmielisairaalassa valtioneuvoston vahvistamaa sairaansijamäärää. Helsingin kaupungilla oli oikeus pitää Kellokosken sairaalassa 40 sairaansijaa. Kun tilanne näin ollen oli mielisairaslain vastainen, liittohallitus pyysi kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin 61 ylimääräisen sairaansijan luovuttamiseksi em. kunnille. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa liittohallitukselle esittävänsä kaupunginvaltuustolle, että kaupunki pyrkii luopumaan asteittain Kellokosken sairaalassa omistamistaan ylimääräisistä 61 sairaansijasta siten, että vuosittain luovutettaisiin n. 10 sairaansijaa 31.12.1968 lukien (14.12. 3403 §).

Kangasalan kuntouttamislaitos. Reumaliiton kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus tukimaksun suorittamisesta Kangasalan kuntouttamislaitoksessa hoidettavista helsinkiläispotilaista:

Sopimus

Reumaliitto — Reumaförbundet r.y:n ja Helsingin kaupungin kesken on tehty seuraava sopimus:

1) Kaupunki suorittaa niistä Helsingissä henkikirjoitetuista potilaista, jotka lääkärin määräyksestä on otettu hoidettaviksi Reumaliiton Kangasalla sijaitsevaan kuntouttamislaitokseen, 5 m:n suuruisen tukimaksun hoitopäivältä, kuitenkin yhteensä enintään 20 000 mk.

2) Maksu suoritetaan Helsingin kaupungin sairaalaviraston toimesta kuukausittain, sen jälkeen kun Reumaliitto on toimittanut viraston talousosastolle luettelon helsinkiläispotilaista ja ilmoituksen hoitopäivien lukumäärästä kunkin potilaan osalta sekä ilmoituksen lääkäristä, joka on hoidon määrännyt.

3) Maksun suorittamisen edellytyksenä on, että tämän sopimuksen tarkoittamilta potilailta itseltään peritään hoitopäivämaksuna korkeintaan se summa, joka muodostuu, kun hoitopäivän omakustannushinnasta (ilman pääomamenoja) vähennetään kaupungin suorittama tukimaksu.

4) Reumaliitto sitoutuu kolmen kuukauden kuluessa tilivuoden päättymisestä toimittamaan sairaalavirastolle tilinpäätöksensä ja selvityksen hoitopäiväkustannuksen muodostumisesta sekä ilmoituksen helsinkiläisiltä ja muilta laitoksen potilailta perittävistä hoitopäivämaksuista.

5) Reumaliitto ilmoittaa suostuvansa siihen, että laitoksen toimintaa kaupungin sairaalaviranomaisten toimesta sopivin keinoin seurataan.

6) Tämä sopimus on voimassa 1.1.—31.12. 1967 välisen ajan (11.5. 1384 §).

Reumaliitolle päätettiin kertomusvuoden talousarvioon merkitystä 20 000 mk:n suuruisesta avustuksesta suorittaa 10 000 mk sillä ehdolla, että yhdistys sitoutuu palauttamaan mahdollisesti liikaa saamansa ennakon (yjsto 16.5. 6003 §).

Vahingonkorvaus. Yleisjaosto päätti muuttaa 25.10.1966 tekemäänsä päätöstä siten, että toim.virk. Hilja Erkkilälle oli heti suoritettava 5.3.1966 tapahtuneen loukkaantumisen johdosta myönnetyt, yht. 489 mk:n suuruiset korvaukset ehdoitta (yjsto 7.3. 5483 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto päätti hyväksyä Paikallissairaalain liiton 20 310 mk:n suuruisen laskun kertomusvuoden jäsenmaksun suorittamisesta (yjsto 27.6. 6342 §).

Samaten yleisjaosto hyväksyi Tuberkuloosipiirien Liiton 4 405 mk:n suuruisen laskun kertomusvuoden jäsenmaksun suorittamisesta (yjsto 21.3. 5608 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltovirastossa avoinna oleviin kahteen 27. pl:aan kuuluvaan apulaisjohtajan virkaan valittiin 1.1.1968 lukien toimistoesimiehet yht.kuntat. kand. Matti Anttalainen ja valtiot.maist. Eila Müller tavanmukaisilla ehdoilla (28.12. 3561 §).

6. huoltotoimistoon päätettiin ajaksi 16.12. 1967—31.5.1968 palkata kaksi 18. pl:n huoltotarkastajaa ja 10. pl:n toimentaja. Tarkoitukseen myönnettiin 14 869 mk (14.12. 3435 §, 21.12. 3513 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan harkintansa mukaan ottamaan kaupunginvaltuuston 6.9. tekemän päätöksen mukaisesti 1.1.1968 lukien perustettuihin virkoihin niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet tp. viranhaltijat tavanmukaisilla ehdoilla (5.10. 2712 §).

Työhuoltotoimiston 21. pl:n toimistoesimiehen virka sekä kaksi 13. pl:n huoltosisaren virkaa päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä, kuitenkin kauintaan 31.12.1968 saakka (21.12. 3509 §).

Huoltoviraston apul.joht. Irja Alholle päätettiin myöntää ero virastaan 1.4. lukien ja apul.joht. Harry Wallille 26.12. lukien (23.2. 612 §, 5.10. 2710 §).

Autojen hoidosta huolehtivalle autonkuljettaja-vahtimestarille Jarl Heleniukselle tai hänen estyneenä ollessaan vahtimestari Lauri Pirttisaarelle päätettiin suorittaa autonhuoltopalkkio, joka kaupunginhallituksen v. 1965 tekemän päätöksen perusteella oli 91.20 mk/kk, 1.1.1967 alkaen toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään (yjsto 17.1. 5169 §). Palkkio korotettiin myöhemmin 100 mk:ksi/kk 1.6. lukien (25.5. 1585 §).

Huoltolautakuntaa, terveydenhoitolautakuntaa ja sairaalalautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa palkkalautakunnan kanssa tutkimaan mahdollisuuksia muuttaa lääkärinpalkkioiden korvausjärjestelmää siten, että kaupungin muulla perusteella kuin huoltoavun muodossa ja työnantajan ominaisuudessa potilaan puolesta suorittamat lääkärinpalkkiot saataisiin sairausvakuutuksen piiriin ja tekemään järjestelmän muuttamisesta tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle (27.4. 1215 §).

Helsingin seurakuntien diakoniakeskuksen palveluksessa on kaksi diakonissaa helsinkiläisiä kuuroja varten, joita on n. 350—400 sekä lisäksi sokeain ammattikoulussa 10 kuurosokeaa. Keskus oli lähettänyt kaupungille anomuksen kuurojen konsulentin palkkaamiseksi kaupungin toimesta helsinkiläisten kuurojen huoltotyötä varten. Huoltolautakunnan mielestä eivät nykyiset järjestelyt olleet riittäviä helsinkiläisten kuurojen konsulenttitarpeen tyydyttämiseksi, joten lautakunta puolsi anomuksen hyväksymistä ja ilmoitti esittävänsä v:n 1968 talousarvioehdotukseen sosiaaliohjaajan viran perustamista huoltoviraston työhuoltotoimistoon mainittua huoltotyötä varten. Kaupunginhallitus päätti, ettei diakoniakeskuksen johto-

kunnan anomus toistaiseksi antanut kaupunginhallituksen taholta aihetta toimenpiteisiin (25.5. 1581 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin jättämään vakuutusoikeudelle muistutuskirje kodinhoit. Anna Lintulan työtapaturmaa koskevassa asiassa. Lintula oli työssä ollessaan kaatunut portaissa ja loukannut itsensä, mutta Vakuutusosakeyhtiö Pohjola oli hylännyt ao. korvausvaatimuksen (24.8. 2307 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä vakuutusoikeuden päätökseen, jolla tämä oli vahvistanut Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan kieltäytymisen suorittamasta kotiavust. Aino Forsströmille tapaturmakorvausta selän venähtymisestä työpaikalla. Hylkäyksen perusteena oli ollut se, ettei lihasvenähdys ollut syntynyt sellaisissa erityisissä olosuhteissa, että työkyvyttömyyttä olisi ollut pidettävä työtapaturman aiheuttamana (6.7. 2082 §).

Palkkion periminen huoltoviraston hoidossa olevien kuolinpesien selvittelystä. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan joutuu huoltovirasto vuosittain ottamaan hoitoonsa lautakunnan kustannuksella sairaanhoito- tai huoltolaitoksissa hoidettavina olleiden ja eräissä tapauksissa kotihuoltoa saaneiden henkilöiden kuolinpesiin kuuluvaa omaisuutta, joka sen jälkeen kun siitä on peritty korvaus annetusta huoltoavusta, luovutetaan oikeudenomistajille. Asiamiestoimisto totesi lausunnossaan mm., että huoltoapulaki edellyttää ainoastaan kustannusten korvaamista, eikä säännöksistä käy ilmi, että kunta olisi oikeutettu perimään palkkioita suorittamistaan toimenpiteistä. Perintökaaren 18 luvun 4 §:n ja 20 luvun 2 §:n mukaan huoltovirastolla lienee velvollisuus toimituttaa perunkirjoitus ko. tapauksissa, mutta tällöinkään ei korvattavaksi huoltoavuksi voitane katsoa muuta kuin suoranaiset kulut. Kaupunginhallitus päätti, ettei huoltolautakunnan esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että lautakunnalle lähetettäisiin jäljennös asiamiestoimiston lausunnosta (13.4. 1125 §).

Huoltolautakunnan alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa ulkopuolisilta harjoittelijoilta 16.11. lukien perittävä *ateriakorvaus* vahvistettiin 2.50 mk:ksi aterialta (1.11. 2969 §).

Eräiden tonttien siirtäminen huoltolautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti siirtää jäljempänä mainitut tontit huoltolautakunnan hallintoon (pääoma-arvo merkitty osoitteen jälkeen): korttelin n:o 28323 tontti n:o 1, Suursuonlaita 3 (770 000 mk), korttelin n:o 29026 tontti n:o 7, Isonnevantie 28 (640 000 mk), korttelin n:o 29032 tontti n:o 3, Riistavuorenkuja 1 (120 000 mk), korttelin n:o 43221 tontti n:o 2, Punahilkantie 16 (411 000 mk) ja korttelin n:o 45150 tontti n:o 1, Myllypadontie 6 (196 500 mk) (16.2. 523 §).

Kodinhoitajien palkkausjärjestelmän tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti,

että kaupunginvaltuuston 8.3. kodinhoitajien palkkausjärjestelmän tarkistamisesta tekemä päätös saatiin mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön,

että päätöstä oli noudatettava 1.4. lukien ja

että siitä lukien suoritetaan huoltoviraston palveluksessa oleville tp. kodinhoitajille palkkaedut 9. pl:n mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus totesi, että mikäli näin vahvistettu palkkaus vastaisuudessa alittaa kunnallisista kodinhoitajista annetuissa laeissa ja niiden perusteella annetuissa säännöksissä määritellyn vähimmäispalkan, suoritetaan ao. kodinhoitajille kaupunginvaltuuston v. 1961 tekemän päätöksen mukainen henkilökohtainen palkanlisä (16.3. 855 §).

Merkittiin tiedoksi huoltolautakunnan ilmoitus, että kaupungin palveluksessa olevista 162:sta kodinhoitajasta 59 oli valinnut v. 1950 annetun lain mukaisen ns. vanhan palkkausjärjestelmän (27.4. 1255 §).

Kodinhoitajien virka-asuntojen vuokria koskevan päätöksen tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti, että sen v. 1964 tekemää, kodinhoitajien virkasuhteeseen kuuluvista asunnoista perittävää enimmäisvuokraa kos-

kevaa päätöstä sovelletaan 1.4. lukien vain niihin kodinhoitajiin, jotka kunnallisista kodinhoitajista v. 1966 annetun lain 22 §:n 2 momentin mukaisesti ovat kirjallisesti 31.3.1967 mennessä ilmoittaneet huoltolautakunnalle valitsevansa vanhan palkkausjärjestelmän mukaisen oikeuden palkkaan ja luontoisetuihin (27.4. 1256 §).

Kunnallisen kodinhoitoavun korvausperusteet. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa viipymättä laatimaan selvityksen siitä, olisiko tarpeen ja tarkoituksenmukaista saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kunnallisen kodinhoitoavun korvausperusteiden uudelleen määritteleminen, sekä lähettämään selvityksen lautakunnan tarpeellisiksi katsomine esityksineen kaupunginhallitukselle. Kaupunginvaltuusto päätti 21.6. 1967 esittää sosiaaliministeriölle näiden maksuperusteiden muuttamista ja sosiaaliministeriö oli 14.8. tekemällään päätöksellä suostunut siihen, että huoltolautakunnalla on oikeus erityisistä syistä yksittäistapauksissa korottaa kunnallisen kodinhoitajan antamasta kodinhoitoavusta perittävä korvaus enintään 24 mk:aan työpäivältä eli 3 mk:aan työtunnilta. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa palauttamaan kodinhoitoapua saaneille perheille ja henkilöille heiltä kertomusvuoden aikana kodinhoitoavusta perityt korvaukset siltä osin kuin ne poikkeavat sosiaaliministeriön 28.12.1966 ja 13.4. ja 14.8.1967 antamien päätösten mukaisista korvauksista (27.4. 1257 §, 24.8. 2305 §).

Yömajatoiminnan väliaikainen järjestäminen. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan on Helsingissä viime vuosina jatkuvasti ollut puutetta miesten yhteismajoituspaikoista ja tilanne tulisi yhä vaikeutumaan, kun kaupunki oli joutunut lopettamaan Pohj. Makasiinikatu 9:ssä toimineen, lähes 500 vuodesijaa käsittäneen miesten asuntolan. Tilannetta oli koetettu helpottaa mm. järjestämällä Oulunkylän ent. ruotsinkielisen kansakoulun kiinteistö majoituskäyttöön. Koska rappioalkoholisteja ei voida sijoittaa tavallisiin asuntoloihin ja yömajoihin, olisi heidän majoittamistaan koskeva asia käsiteltävä erillisenä. Lautakunta ehdotti kaupungin ostettavaksi tarjotun entisen koulurakennuksen luovuttamista miesten yömajatoimintaa varten. Kaupunginhallitus merkitsi huoltolautakunnan ilmoituksen tiedoksi ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa sekä kiinteistölautakuntaa yhteistoiminnassa huoltolautakunnan ja metronsuunnittelutoimiston kanssa kiirehtimään kaupunginhallituksen 30.3. Helsingin uudet asuntolat Oy:lle Viikin alueelta miesten asuntolan rakentamista varten varaaman tonttialueen asemakaavan laatimista ja tontinmuodostamista niin, että rakennuksen suunnittelutöihin voitaisiin ryhtyä viivytyksettä samoin kuin tontin vuokraamista koskeva asia esittää kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi. Huoltolautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa majoitustoiminnan yhteistyöelimen sekä asuntola- ja yömajatoimintaa hoitavien yhteisöjen kanssa huolehtimaan siitä, että majoituspaikat varattaisiin ensisijaisesti Helsingissä pysyväisluonteisesti pitkän aikaa asuneille, sanotunlaisen majoituksen tarpeessa oleville miehille (23.11. 3212 §, ks. kiinteistöt, s. 303).

Yleisjaosto oikeutti huoltoviraston luovuttamaan Kallion virastotalossa sijaitsevasta 6. huoltotoimiston huonetiloista tarpeelliset toimisto- ja asiakastilat tilapäismajoitustoimintaa keskitetysti ohjaavan yhteistyöelimen käyttöön ja palkkaamaan käytettävissä olevien määrärahojensa puitteissa työsopimussuhteisen vahtimestarin sekä luovuttamaan korvauksetta puhelimen ja vähäiset toimistotarvikkeet, valaistuksen ja siivouksen päivittäistä majoitustoimintaa varten klo 18—21 välisenä aikana kauintaan ajaksi 15.11.1967—15.5.1968 seuraavilla ehdoilla:

1. Majoitustoiminnan keskuselimen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta majoitustoimintaa harjoittavat yhteisöt päättävät yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa

ottaen tällöin huomioon vallitsevan majoitustarpeen.

2. Majoitustoiminnan keskuselimen on laadittava toiminta-aikana kustakin majoitukseen pyrkivästä henkilökortti, mihin on mm. merkittävä huoltoviraston antamien ohjeiden mukaisesti henkilö- ym. tiedot.

3. Majoitustoiminnan keskuselimen toiminta-aikana karttuneen kortiston on oltava päivittäin huoltoviraston käytettävissä.

4. Majoitustoiminnan keskuselimen toimintakauden päätyttyä on edellä mainittu kortisto luovutettava huoltoviraston käytettäväksi lähdeaineistona yhteismajoituksen kokonaistarpeen selvittämiseksi.

5. Majoitustoimintaa harjoittavien yhteisöjen on majoituspaikkapulan helpottamiseksi kehotettava majoitussuojissaan asuvia maksukykyisiä henkilöitä hakeutumaan vakinaisiin asuntoihin tai matkustajakoteihin (yjsto 7.11. 7252 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan luovuttamaan Oulunkylässä Torppamäki 10:ssä sijaitsevat ent. Torpan vanhainkodin rakennukset Helsingin uudet asuntolat Oy:n käyttöön vuokratta ajaksi 20.5.1967—30.5.1969 yksinäisten miesten asuntolana käytettäväksi sillä ehdolla:

a) että yhtiön toimesta ja kustannuksella suoritetaan sanotuissa rakennuksissa paloterveydenhoito- ja poliisiviranomaisten vaatimat välttämättömät korjaus- ja muutostyöt,

b) että käyttösopimus päättyy ilman irtisanomista 30.5.1969 ja että yhtiö sitoutuu olemaan vaatimatta kaupungilta korvausta tai avustusta edellä a) kohdassa tarkoitettujen kustannusten osalta,

c) että yhtiö omalla kustannuksellan huolehtii rakennusten ja tonttialueen kunnossapidosta sekä asuntolan ylläpidosta,

d) että asuntolaan otetaan huoltoviraston kanssa sovittavien periaatteiden mukaisesti vain Helsingistä kotoisin olevia yksinäisiä miehiä,

e) että asukkailta perittävä vuorokausimaksu, jonka suuruus on alistettava huoltolautakunnan asianomaisen jaoston hyväksyttäväksi, pidetään kohtuullisena ja ainakin alkuvaiheessa enintään 2.50 mk:na/vrk,

f) että yhtiö sitoutuu käyttöoikeuden päättyessä korvauksetta jättämään paikoilleen muutos- ja korjaustöiden yhteydessä asentamansa kiinteät laitteet ja muut kiinteistöön kuuluvat osat sekä

d) että muilta osin noudatetaan huoltolautakunnan toimesta mahdollisesti asetettavia ehtoja (18.5. 1488 §, yjsto 23.5. 6077 §).

Tontilla Mikkolantie 11 olevien rakennusten luovuttaminen yömajatoimintaa varten, ks. Metsäkummun hoitokoti.

Rappioalkoholistien majoitusmahdollisuuksien järjestämistä koskevan huoltoviraston esityksen johdosta kaupunginhallitus kehotti

1) kiinteistölautakuntaa viipymättä tutkimaan mahdollisuudet ja ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin lämpimien varastotilojen tai tarkoitukseen sopivien työhuonetilojen luovuttamiseksi majoitustoimintaa harjoittavan järjestön käyttöön ensisijaisesti helsinkiläisten rappioalkoholistien oleskelu- ja lämmittelytiloina käytettäviksi,

2) kiinteistölautakuntaa kiireellisesti tutkimaan mahdollisuudet ja toimivaltansa puitteissa ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten alueiden, joille viemäröinti- ja vedensaantimahdollisuudet huomioon ottaen voidaan sijoittaa parakkeja tai muita väliaikaisia oleskelu- ja majoitustiloja rappioalkoholisteja varten, luovuttamiseksi majoitustoimintaa harjoittavan järjestön käyttöön,

3) väestönsuojelulautakuntaa ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että Karstulantien väestönsuoja voidaan tarvittaessa nopeasti luovuttaa majoitukseen väliaikaisesti käytettäväksi sekä

4) huoltolautakuntaa edelleenkin kiireellisesti tutkimaan kaikkia mahdollisuuksia rappioalkoholistien yömajoituksen ja päiväoleskelun järjestämiseksi samoin kuin mahdollisuuksiensa puitteissa ryhtymään toimen-

piteisiin välttämättömäksi osoittautuvan huollon aikaansaamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus, jäsen Leskisen ehdotuksesta, kehotti kiinteistölautakuntaa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin Suomen Väri- ja Vernissatehdas Oy:ltä vapautuvan varastorakennuksen Lauttasaarenkatu 1:ssä luovuttamiseksi rappioalkoholistien oleskelu- ja lämmittelytiloiksi kauintaan 15.5.1968 saakka (23.11. 3213 §).

Juopumuksen ym. johdosta pidätettyjen henkilöiden käsittelyn tehostaminen. Toiminnan tehostamiseksi huoltolautakunta oli mm. puoltanut huonetilojen varaamista suunniteltavana olevasta uudesta poliisitalosta päihtymyksen vuoksi pidätettyjen hoitoasemaa varten. Lisäksi lautakunta oli esittänyt kokeiluluonteisen toiminnan aloittamista Kallion piirin poliisiaseman yhteydessä talossa Pengerkatu 5, jossa sijaitsevat mm. Hesperian sairaalan Kallion osasto (alkoholistisairaala) ja sen poliklinikka. Sairaalalautakunta ja raittiuslautakunta esittivät toimikunnan asettamista asiaa tutkimaan, siten että siinä olisivat edustettuina huoltotoimi, poliisilaitos ja sairaalatoimi. Kaupunginhallitus päätti, ettei uuteen poliisitaloon suunnitella huonetiloja juopumuksesta pidätettyjen henkilöiden selviämis- ja vastaanottoasemaa varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, etteivät lautakuntien esitykset toistaiseksi antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin kuin

1) että Suomen Kaupunkiliiton hallitusta pyydetään harkitsemaan esityksen tekemistä valtioneuvostolle juopumuksen tai muun päihtymystilan vuoksi pidätettyjen henkilöiden tarkoituksenmukaisen käsittelyn selvittämisestä ja tarpeellisista toimenpiteistä samoin kuin ehkä tarvittavista lain muutoksista sekä

2) että jäljennökset em. lausunnoista lähetetään Helsingin poliisilaitokselle sairaalalautakunnan, huoltolautakunnan ja raittiuslautakunnan lausunnoissa poliisilaitoksen Kallion piirin ja huoltopoliisin osalta tehtyjen esitysten harkitsemista varten (7.9. 2448 §).

Vanhusten asunto-olojen parantamista koskevat toimenpiteet. Kaupunginhallituksen v. 1962 asettama vanhusten asuntokomitea oli jättänyt 11.1.1967 päivätyn toisen mietintönsä kaupunginhallitukselle, joka päätti mietintöön sisältyvien ehdotusten 1), 2), 3), ja 6) kohtien mukaisesti tehdä

A. sosiaaliministeriölle seuraavat esitykset:

1) esityksen riittävän tehokkaan asumistukijärjestelmän aikaansaamisesta Kansaneläkelaitoksen toimesta vanhuuseläkkeen täyttä tukiosaa saaville vanhuksille,

2) esityksen ylitarkastaja Paavo Mustalan puheenjohdolla toimineen vanhustenhuoltokomitean v. 1952 valtioneuvostolle tekemien ehdotusten toteuttamisen kiirehtimisestä siltä osin kuin ne koskevat vanhusten asunto-olojen parantamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä ja

3) esityksen, että kansaneläkelain 60 §:n mukaisia, vanhusten asunto-oloja edistävään rakennustoimintaan tarkoitettuja laina-anomuksia Kansaneläkelaitoksessa käsiteltäessä otettaisiin huomioon pääkaupungissa vallitseva kustannustaso ja että lainaehdot yleishyödyllisten järjestöjen toimesta Helsingin kaupunkiin rakennettavia vanhusten asuintaloja varten myönnettävien lainojen osalta vahvistettaisiin sellaisiksi, että lainojen myöntämisellä tehokkaasti edistetään uusien vanhustentalojen aikaansaamista sekä

B. Suomen Kaupunkiliiton hallitukselle ehdotuksen, että se tekisi valtioneuvostolle esityksen asuntotuotantolain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annettujen säännösten muuttamiseksi siten, että kunta käytettyään 4.12.1953 annetun asuntotuotantolain 16 §:ssä tarkoitettua etuosto-oikeutta voisi jäädä täten haltuunsa saaman huoneiston omistajaksi oikeuksin vuokrata huoneisto asunnon tarpeessa olevien käyttöön.

Mietintö päätettiin lähettää tiedoksi asuntohallitukselle ja Kansaneläkelaitokselle (2.2. 3963 §, yjsto 28.2. 5431 §).

Työttömyyden vuoksi huoltoavun tarpeeseen joutuvien työllistäminen. Huoltotoimen toimitusjohtajan ilmoituksen mukaan myönnettiin elokuussa 1966 huoltoapua työttömyyden perusteella 22 tapauksessa. Kertomusvuoden vastaava luku oli 355 ja tulisi tilanne ilmeisesti edelleenkin huononemaan. Huoltoavun myöntämisen sijasta olisi avustusta hakeville pyrittävä osoittamaan jotakin työtä, jolloin apua hakeneiden joukosta voitaisiin karsia työtä vieroksuva aines. Kaupunginhallitus päätti myöntää huoltolautakunnan käytettäväksi 51 000 mk lähinnä perheellisten työkykyisten huoltoavun anojien työllistämiseksi kokeiluluonteisesti huoltoviraston 14.9. esittämällä tavalla antamalla heidän suoritettavakseen eri vanhustenhuoltolaitoksissa keittiö-, siivous- ym. töitä. Kokeilusta ja sen vaikutuksesta huoltoavun myöntämiseen olisi annettava yksityiskohtainen selvitys tammikuun alussa 1968 (28.9. 2652 §).

Vanhustenhuoltolaitoksiin 1.1. lukien perustettujen virkojen täyttäminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 8.12.1966 tekemäänsä päätöstä, että silloin esillä olleen esityslistan liitteessä luetellut vanhustenhuoltolaitosten ne viranhaltijat, jotka olivat hoitaneet ko. tilapäisiä virkoja, saatiin ottaa samojen tehtävien suorittamista varten perustettuun vakinaiseen virkaan sitä haettavaksi julistamatta tavanmukaisilla ehdoilla (26.1. 300 §).

Huoltotoimen rakennusten perusparannustyöt. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan käyttämään huoltotoimen rakennusten perusparannuksiin kertomusvuoden talousarvioon merkittyä määrärahaa, lukuun ottamatta Torpan vanhainkodin liittämiseksi kaupungin viemäriverkkoon varattua 15 500 mk:n osamäärärahaa (2.2. 397 §).

Työtuvilla huoltosuhteessa työskenteleville huollettaville päätettiin aikana 21.5.—30.9. olevilta vapailta lauantaipäiviltä suorittaa tavanmukainen ateriaraha sillä ehdolla, ettei sanotuilta päiviltä suoriteta muuta korvausta eikä myöskään myönnetä huoltoapua (13.4. 1123 §).

Kolmelle työtupien viranhaltijalle päätettiin suorittaa matkakustannukset osallistumisesta valtion askarteluopiston Riihimäellä järjestämään oppilastöiden näyttelyyn (yjsto 13.6. 6254 §).

Koskelan sairaskotiin perustettuun osastolääkärin virkaan päätettiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa 1.7. lukien sairaskodin anestesia-apulaislääkäri Saga Palmberg. Huoltolautakuntaa kehotettiin suorittamaan tutkimus ja laatimaan selvitys sairaskodin lääkäreiden koulutustoiminnan jatkamisen sekä apulaislääkäreiden palkkaamisen tarkoituksenmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta vastaisuudessa (29.6. 1973 §).

Sairaskodin 1.1.1968 lukien perustettavaan mentaaliosaston osastolääkärin virkaan päätettiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa hermo- ja mielitautien erikoislääkäri Taimi Tapiovaara tavanmukaisilla ehdoilla (5.10. 2713 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan täyttämään kaupunginvaltuuston 10.5.1967 tekemällä päätöksellä Koskelan sairaskotiin 1.6. lukien perustettavat seitsemän A 24 palkkausluokkaan kuuluvaa apulaislääkärin virkaa määräajaksi (10.8. 2157 §).

Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa siirtämään virkasäännön 11 §:n 2 kohdan perusteella seuraavat henkilöt apul. osastonhoitajan virkoihin: os. hoit. Maj-Lis Karamäen Koskelan sairaskodin kirurgian osaston, röntgenhoit. Raija Aarnion röntgenosaston ja erikoissair. hoit. Marjatta Ojalan 14. pl:aan kuuluvaan apulaisosastonhoitajan virkaan heille siirron tapahtuessa kuuluneiden palkkaetujen kuitenkaan vähenemättä niin kauan kuin he hoitavat sanottuja virkoja (13.4. 1121 §, 25.5. 1580 §).

Huoltolautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää enintään 30 478 mk sairaskodin G-rakennuksen potilaiden siirtämisestä aiheutuvien toimenpiteiden suorittamista varten

työsopimussuhteeseen 1.4. lukien otettavan, jäljempänä mainitun lisähenkilökunnan palkkausmenoihin: 2 osastonhoitajaa kauintaan 3 kk:n ajaksi siten, että näille suoritetaan enintään 16. pl:n peruspalkkaa vastaava palkkaus, 5 apulaisosastonhoitajaa kauintaan 2 kk:n ajaksi siten, että näille suoritetaan enintään 14. pl:n peruspalkkaa vastaava palkkaus ja 13 hoitajaa kauintaan 2 kk:n ajaksi siten, että näille suoritetaan enintään 10. pl:n peruspalkkaa vastaava palkkaus. Myöhemmin kaupunginhallitus päätti muuttaa eo. päätöstä siten, että osastonhoitajan tehtäviin määrätyille sairaanhoitajille Aira Arastolle ja Maud Boströmille saatiin suorittaa 16. pl:n mukaiset palkkaedut sekä vastaavasti apulaisosastonhoitajan tehtäviin määrätyille sairaanhoitajille Tarja Rytköselle ja Mirjam Tanskaselle 14. pl:n mukaiset palkkaedut (22.3. 915 §, 8.6. 1769 §).

Edelleen kaupunginhallitus myönsi 20 070 mk kuuden työsopimussuhteisen puolipäivätoimisen hoitajan palkkaamiseksi sairaskotiin 6.3.—31.12. väliseksi ajaksi siten, että osastoille F21, F22, F31, F32, F41 ja F42 kullekin palkattaisiin yksi hoitaja enintään 10. pl:n peruspalkan mukaan laskettavin palkkaeduin (2.3. 707 §, yjsto 7.3. 5501 §).

Sairaskodin 14. pl:n puutarhurin virka, laboratorioteknillisen apulaisen virka ja kaksi 8. pl:n apumiehen virkaa päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä kauintaan 31.12. 1968 saakka (14.6. 1853 §, 28.12. 3563 §).

Jäljempänä mainittujen Koskelan sairaskodin lääkäreiden kanssa päätettiin tehdä sopimus erikoismaksuluokan potilaiden polikliinisestä tutkimisesta sairaskodin röntgen- ja laboratorio-osastoilla samoin kuin oikeudesta käyttää sairaskodin välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen sekä näytteiden tutkimiseen kertomusvuoden aikana seuraavasti: röntgenylilääk. Alexander Pingoud, röntgenosaston tp. os. lääk. Otto Palmgrén ja röntgenosastolääk. Eero Wuorivirta enintään 4 t viikossa kukin ja laboratorioylilääk. Eva Hirsjärvi enintään 5 t viikossa kuitenkin siten, että tp. os. lääk. Palmgrénilla on em. tuntimäärän puitteissa oikeus sanottujen tutkimusten suorittamiseen myös Kustaankartanon vanhainkodin röntgenosastolla. Tutkimuksia saavat em. lääkärit suorittaa vain sellaisena ajankohtana, jolloin he sairaskodin järjestyksen mukaan eivät ole työssä sairaskodissa eikä tp. os. lääk. Palmgrén myöskään Kustaankartanon vanhainkodin röntgenosastolla. Työpäivää ei saa aloittaa yksityisvastaanotolla. Oikeus myönnettiin seuraavilla ehdoilla:

1) myönnettävä oikeus ei saa supistaa eikä rajoittaa sairaskodin eikä Kustaankartanon vanhainkodin säännönmukaista toimintaa,

2) oikeuden myöntämisen ehtona on, että ko. lääketieteen alalla tulevat ensin kaikki sairas- tai vanhainkodissa hoidettavina olevat samoin kuin sairaskotiin tai sen poliklinikalle määräysten ja ohjeiden mukaan hoidettaviksi otettavat potilaat viivytyksettä ja potilaan tarpeen mukaisessa järjestyksessä tutkituiksi ja hoidetuiksi,

3) oikeus myönnetään laitokselle suoritettavaa täyttä korvausta vastaan sekä edellyttäen, ettei se aiheuta ylityötä laitoksen muulle henkilökunnalle ja että

4) muussa suhteessa noudatetaan Sairaalaliittojen neuvottelukunnan yleissuositusta.

Sopimuksia laadittaessa on noudatettava vastaavien oikeuksien myöntämisestä sairaalalautakunnan toimesta tehtyjä sopimuksia ja tämän lisäksi tarkoin otettava huomioon Sairaalaliittojen nouvottelukunnan yleissuositukseen samoin kuin erikoissuositukseen sisältyvät ehdot ja näkökohdat.

Huoltolautakuntaa kehotettiin tarkoin valvomaan lääkärien varsinaisen työajan samoin kuin yksityisvastaanottoa varten vahvistettujen määräysten noudattamista ja että kaupunki saa edellä mainitussa yleissuosituksessa tarkoitetut täydet korvaukset sekä että yksityisvastaanottoihin liittyvästä henkilökunnan, välineiden ja huonetilojen käytöstä pidetään käytön seuraamista ja kor-

vauksen määräämistä varten käyttö- ja päiväkirjaa (2.3. 705 §).

Myöskin v:ksi 1968 myönnettiin samat oikeudet em. ehdoilla seuraaville lääkäreille: röntgenlääk. Alexander Pingoud ja röntgenosastolääk. Eero Wuorivirta enintään 4 t viikossa kumpikin ja laboratorioylilääk. Eva Hirsjärvi enintään 5 t viikossa (21.12. 3505 §).

Kaupunginhallitus oikeutti röntgenylilääk. Alexander Pingoudin aikana 25.5.—30.9. suorittamaan sairaskodissa Helsingin keskusvankilan potilaiden röntgentutkimuksia sillä ehdolla,

1) että tutkimuksia suoritetaan enintään kahtena päivänä viikossa ja että samana päivänä tutkitaan enintään 2 potilasta,

2) että ylilääk. Pingoud suorittaa tutkimukset iltapäivisin virka-aikansa jälkeen, mutta sairaskodin muun röntgenhenkilökunnan säännönmukaisena virka-aikana,

3) että Helsingin keskusvankila suorittaa sairaskodille tutkimuksista radiologien yksityisvastaanottotaksan mukaisen korvauksen ja

4) ettei ylilääk. Pingoudille sairaskodin toimesta suoriteta sanotuista tutkimuksista eikä niiden perusteella annettavista lausunnoista korvausta (25.5. 1587 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi ne toimenpiteet, jolla huoltolaitosten johtokunnan toimesta oli kertomusvuoden syyslukukaudeksi järjestetty Sokeain ammattikoulun hieroma-osaston jatkokurssin oppilaille tilaisuus käytännölliseen harjoitteluun Koskelan sairaskodissa samoin kuin Helsingin sairaanhoitajakoulun oppilaille tilaisuus tutustua ja harjoitella vanhustenhuoltolaitoksissa. Huoltolaitosten johtokunnalle myönntettiin oikeus toistaiseksi päättää oppilaitosten kursseihin liittyvän käytännöllisen harjoittelun järjestämisestä vanhustenhuoltolaitoksissa siten, ettei siitä aiheudu kaupungille lisäkustannuksia. Harjoitteluun osallistuville myönnettiin oikeus aterioida laitoksessa ulkopuolisilta harjoittelijoilta perittävää ateriakorvausta vastaan. Lisäksi saatiin tarvittaessa luovuttaa henkilökunnan käytettävissä olevia asuntotiloja harjoittelijoiden ja opiskelijoiden tilapäiseen majoittamiseen viranhaltijoilta perittävän suuruista korvausta vastaan (26.10. 2912 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan avaamaan Koskelan sairaskodin U-rakennuksen I kerroksessa sijaitseviin huonetiloihin n. 38 hoitopaikkaa käsittävän väliaikaisen hoivaosaston sillä ehdolla, että Uudenmaan läänin sosiaalihuollon piiritarkastaja hyväksyy huonetilat tarkoitukseen käytettäviksi. Uutta osastoa varten saatiin ajaksi 16.10.—31.12. palkata 14. pl:n tp. apulaisosastonhoitaja, kuusi tp. hoitajaa 10. pl:n ja neljä tp. hoitoapulaista 5. pl:n mukaisin palkkaeduin. Tarkoitukseen myönnettiin 18 525 mk (12.10. 2794 §). Osaston toiminnasta v. 1968 aiheutuviin menoihin myönnettiin yht. 187 602 mk (28.12. 3562 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi huoltolautakunnan laatiman suunnitelman patologian laboratorion ja obduktio-osaston perustamisesta sairaskotiin samoin kuin talorakennusosaston laatimat, 2.9.1966 päivätyt patologian osastorakennuksen luonnospiirustukset alustaviksi ohjeiksi toimintaa suunniteltaessa. Sosiaaliministeriö oli hyväksynyt perustamissuunnitelman ja huonetilaohjelman. Lääkintöhallitus ja sen sairaalaosaston suunnittelutoimisto oli huomauttanut, että ko. piirustuksissa ei ollut noudatettu huonetilaohjelmaa, minkä vuoksi se ei puoltanut luonnospiirustusten hyväksymistä (13.4. 1122 §, 29.6. 2009 §).

Sairaskodissa suoritettavista naisten siivous-, keittiö- ym. työllisyystöistä aiheutuviin palkkamenoihin kaupunginhallitus myönsi 4 568 mk (10.8. 2141 §).

Koskelan sairaskotiin päätettiin hankkia kaksikymmentä 25″:n Salora Boston 15 -merkkistä televisiovastaanotinta antenneineen. Tarkoitukseen myönnettiin enintään 16 940 mk (yjsto 7.11. 7251 §).

Kaupunginhallitus teki 29.6. esityksen sekä sosiaaliministeriölle että lääkintöhalli-

tukselle sairaskodin G-rakennuksen muutospiirustusten ja niiden mukaisen peruskorjaussuunnitelman hyväksymisestä. Lääkintöhallitus hyväksyi peruskorjaussuunnitelman 14.11. sillä edellytyksellä, että röntgenosaston pimeää huonetta varten oli anottava erivapaus. Ministeriö vahvisti piirustukset 30.11. ja ilmoitti samalla edellyttävänsä, että mainittu erivapaus haetaan (29.6. 1973 §, 7.12. 3353 §, 14.12. 3430 §).

Kustaankartanon vanhainkoti. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan käyttämään enintään 2 000 mk lautakunnan hallintojaoston 5.6. tekemän esityksen mukaisen työsopimussuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamiseksi vanhainkodin työaikakokeilujen suorittamista varten (14.6. 1885 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei vanhainkodin röntgenhoit. Anja Koskelan anomus ns. pakollisen talviloman myöntämisestä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että hänelle lähetettäisiin jäljennös palkkalautakunnan lausunnosta. Sen mukaan loman myöntämistä ei pidetty välttämättömänä, koska anoja oli 17.10.—26.11.1966 välisen ajan ollut virkavapaana ja täten yhtäjaksoisesti yli kuukauden pituisena ajanjaksona ei ollut työskennellyt säteilyvaaran alaisena (16.3. 856 §).

Vanhainkotiin siivous-, keittiö- ym. työllisyystöihin osoitettujen naisten palkkausmenoja varten myönnettiin 678 mk (10.8. 2141 §).

Kustaankartanon vanhainkotiin päätettiin hankkia huoltolautakunnan kirjelmässä Y-2432/5.6.1967 tarkemmin eritellyt siivousvälineet, yhteiseltä hankintahinnaltaan 13 693 mk (yjsto 4.7. 6411 §).

Potilaskuljetuksia varten päätettiin vanhainkotiin hankkia 13 940 mk:n hintainen Ford Transit 850 Van -merkkinen umpipakettiauto. Valtiovarainministeriö päätti, että autosta maksetusta autoverosta palautettaisiin kaupungille 50 %, eli 2 215 mk (14.12. 3428 §, yjsto 21.3. 5629 §).

Koskelan sairaskodista päätettiin korvauksetta siirtää eräitä irtaimistoesineitä Kustaankartanon vanhainkotiin (yjsto 2.5. 5915 §).

Roihuvuoren vanhainkoti. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan sillä ehdolla, että laitoksen henkilökunnalle yötyöstä annettava hyvitys mahdollisuuksien mukaan järjestettäisiin vapaa-ajan muodossa, palkkaamaan vanhainkotiin yhden tp. hoitajan 10. pl:n mukaisella palkalla ja yhden työsopimussuhteisen hoitajan, kummatkin ajaksi 1.5.—31.12. Palkkausmenoihin saatiin käyttää 11 248 mk (20.4. 117 §).

Vanhainkotiin päätettiin hankkia Ford Transit 850 -merkkinen pienoislinja-auto ja luovuttaa osamaksuna 1 200 mk:n arvoinen Renault Estafette -merkkinen pakettiauto. Valtioneuvosto oli 26.10. päättänyt palauttaa autoverosta 50 %, eli 3 423 mk (16.11. 3125 §, yjsto 14.3. 5553 §).

Vanhainkodin keittiö-, siivous- ym. työllisyystöihin osoitettujen naisten palkkamenoja varten myönnettiin 1 007 mk (10.8. 2141 §).

Hirvihaaran vanhainkodin yövalvonta päätettiin järjestää huoltolautakunnan 17.3. esittämällä tavalla ja käyttämällä tarkoitusta varten työsopimussuhteeseen palkattavien kahden hoitajan palkkausmenoihin enintään 13 774 mk (6.4. 1043 §).

Kulosaaren vanhainkotiin päätettiin välittömästi laitoksen uudelleen käyttöön ottamisen yhteydessä palkata välttämättömän yövalvonnan järjestämistä varten kaksi vähintään apuhoitajan pätevyyden omaavaa työsopimussuhteista hoitajaa. Tarkoitukseen saatiin käyttää 7 038 mk määrärahaa ylittämättä (10.8. 2156 §).

Riistavuoren vanhainkotiin oli päätetty perustaa 11 hoitopaikkaa käsittävä väliaikainen vanhainkotiosasto. Kaupunginhallitus hyväksyi hoivakotiosaston pohjakerroksen muuttamisesta vanhainkotiosastoksi tehdyt muutospiirustukset, jotka sosiaaliministeriö vahvisti 2.3. ja hyväksyi alunperin toimistotiloiksi suunnitellut huonetilat muutostöiden jälkeen käytettäviksi esitettyyn

tarkoitukseen toistaiseksi, kauintaan kuitenkin v:n 1971 loppuun (19.1. 182 §, 16.3. 852 §).

Riistavuoren vanhainkotiin päätettiin hankkia Salora Boston -merkkinen 23":n televisiovastaanotin. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 826 mk (yjsto 8.8. 6574 §).

Suursuon vanhainkotiin päätettiin palkata jäljempänä mainitut viranhaltijat: ajaksi 1.4.—31.12. puolipäivätoimisen apulaisylihoitajan sijasta kokopäivätoiminen tp. apulaisylihoitaja 18. pl:n mukaisin palkkaeduin (9.3. 768 §); ajaksi 1.3.—31.12. tp. apulaisosastonhoitaja 14. pl:n mukaisin palkkaeduin (26.1. 297 §); ajaksi 1.5.—31.12. laboratoriohoitaja ja kolme tp. sairaanhoitajaa 13. pl:n ja 18 tp. hoitajaa 10. pl:n mukaisilla palkkaeduilla sekä työsopimussuhteinen talousharjoittelija (9.3. 777 §, yjsto 7.3. 5501 §) ja ajaksi 1.9.—31.12. työsopimussuhteinen puolipäivätoiminen kävelyttäjä. Lisäksi olisi tutkittava, voitaisiinko Koskelan sairaskodin keittiöhenkilökunnasta siirtää tarpeellinen osa Suursuon vanhainkotiin (10.8. 2158 §). Vuoden 1968 talousarvioehtukseen päätettiin merkitä määräraha kolmen 10. pl:aan kuuluvan tp. hoitajan palkkaamiseksi Suursuon vanhainkotiin ja jättää vastaava määräraha merkitsemättä Koskelan sairaskodin kohdalle (28.9. 2619 §, 12.10. 2763 §).

Huoltolautakuntaa kehotettiin 31.8.1968 mennessä antamaan yksityiskohtainen selostus kaupunginhallitukselle Suursuon päiväkotitoiminnasta saaduista kokemuksista sekä samalla tekemään esitys hoitomaksutaksan vahvistamisesta vanhusten päiväkotien osalta (14.6. 1853 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kuvataidetoimikunnan yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa toimeenpanemaan jäljempänä mainitun kilpailuohjelman mukaisen kilpailun keraamisen seinäreliefin suunnittelemiseksi Suursuon vanhainkodin eteishallin seinälle. Palkinnot ja kilpailutöiden lunastamisesta aiheutuvat menot samoin kuin kilpailun toimittamisesta aiheutuvat muut kustannukset suoritettaisiin yleisten töiden lautakunnan toimesta Suursuon vanhainkodin rakentamiseen varatuista määrärahoista.

Kilpailusäännöt

Helsingin kaupungin kuvataidetoimikunta kutsuu täten Suomen taiteilijoita osallistumaan kilpailuun, jonka tarkoituksena on keraamisen seinärelieffin hankkiminen Helsingin kaupungissa olevan Suursuon vanhainkodin eteishalliin.

Teoksen aihe samoin kuin teoksen koko ja lähempi sijoittelu mainittuun paikkaan on tekijöiden vapaasti harkittavissa.

Kilpailuehdotuksiin tulee sisältyä poltettu yksityiskohta mittakaavassa 1:1 kooltaan vähintään ¼ m² (noin 0.5 m × 0.5 m) ja paperille tehty luonnos koko sommitelmasta mittakaavassa 1:5 sekä kirjallinen selostus valmistus- ja kiinnitystavasta sekä kustannusarvio, josta käyvät ilmi erikseen materiaalikustannukset ja taiteilijapalkkio.

Lähempiä tietoja reliefin sijoituspaikasta ja seinän rakennepiirustukset on saatavana talouspäällikkö Mikonsaarelta, os. Suursuon vanhainkoti, Suursuonlaita 1.

Jos tarpeellinen määrä kilpailuehdot täyttäviä ehdotuksia saapuu, jaetaan seuraavat palkinnot: I palkinto 3 500 mk, II palkinto 2 000 mk, III palkinto 1 000 mk. Lisäksi voi palkintolautakunta lunastaa kaksi kilpailutyötä à 600 mk. Palkintolautakunnalla on yksimielisellä päätöksellä oikeus jakaa palkintosumma toisinkin.

Palkintolautakunta ratkaisee kysymyksen siitä, mikä palkituista tai lunastetuista teoksista mahdollisesti toteutetaan.

Palkitut ja lunastetut ehdotukset jäävät kaupungin omaisuudeksi. Palkitsemattomat ehdotukset on noudettava pois viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun palkintolautakunnan päätös on julkaistu (7.12. 3357 §).

Suursuon vanhainkotiin päätettiin hankkia enintään 11 980 mk maksava käsinohjattava Hasler-merkkinen henkilöhakulaitteisto (yjsto 20.6. 6310 §, 15.8. 6616 §); kahdeksan 25″:n Salora Bristol -merkkistä vastaanotinta, käyttäen tarkoitukseen 6 366 mk (yjsto 20.6. 6311 §) ja enintään 4 590 mk:n hintainen Bell & Howell Filmosound 643 -merkkinen 16 mm:n elokuvakone lisälaitteineen (yjsto 12.12. 7513 §).

Pihlajamäen vanhusten asuintaloon 1.1.1968 lukien palkattavaksi ehdotettu 19. pl:n asuintalon hoitajan tp. virka ja 11. pl:n asuintalon apulaishoitajan virka päätettiin jo ennen v:n 1968 talousarvion vahvistamista julistaa haettavaksi (1.11. 2984 §).

Pohjois-Haagan vanhusten asuintalon rakennustöihin päätettiin käyttää Pukinmäen vanhusten asuintaloa varten v:n 1967 talousarvioon merkitty 500 000 mk:n määräraha (16.11. 3118 §).

Myllypuron sairaskodin perustamissuunnitelma, toiminnallinen periaateohjelma, huonetilaohjelma ja luonnospiirustukset lähetettiin sosiaaliministeriölle alustavaa tarkastusta varten. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin tekemään viipymättä esitys tontin varaamisesta Myllypuron alueelta sairaskodin henkilökunnan asuinrakennuksen rakentamista varten. Sosiaaliministeriö oli 24.4. ilmoittanut hyväksyvänsä sairaskodin perustamissuunnitelman. Myöhemmin kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtien Erkki Helamaan ja Veijo Martikaisen laatimat, 30.6. päivätyt sairaskodin pääpiirustukset ja rakennusselityksen. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin yksityiskohtaisia työpiirustuksia laadittaessa ottamaan huomioon palolaitoksen tekemät huomautukset ja mahdollisuuksien mukaan myös huoltolautakunnan esittämät toivomukset. Lääkintöhallitus oli 30.6. ilmoittanut, ettei sillä sairaanhoidolliselta kannalta ollut huomauttamista perustamissuunnitelman suhteen. Sosiaaliministeriö vahvisti 14.9. em. pääpiirustukset ja laitoksen hoitopaikkaluvun 220:ksi, siten että II—IV kerroksessa kussakin on yksi 44 hoitopaikkaa käsittävä osasto. Rakennustarkastusvirasto oli 27.9. esittänyt pääpiirustusten johdosta eräitä huomautuksia, minkä johdosta niihin oli 5.10. tehty muutoksia mm. suunnittelemalla rakennukseen liikuntakyvyttömiä potilaita varten 170 m²:n suuruinen B-väestönsuoja. Muutokset eivät vaikuttaneet sairaskodin toimintaan eivätkä hoito-osastojen tilojen käyttöön. Kaupunginhallitus hyväksyi 30.6. päivätyt sairaskodin pääpiirustukset niihin 5.10. ja 30.10. tehtyine muutoksineen. Sosiaaliministeriölle ja lääkintöhallitukselle tehtiin esitys muutettujen pääpiirustusten vahvistamisesta (30.3. 943 §, 1.6. 1674 §, 31.8. 2397 §, 28.9. 2653 §, 30.11. 3284 §).

Tonttien ja alueiden varaaminen vanhainkotien, huolto- ja hoitokotien sekä asuintalojen rakentamista varten, ks. kiinteistöt s. 301.

Tervalammen työlaitoksen apul. joht. Arvo Laukakselle myönnettiin erivapaus Helsingin kaupungin viranhaltijain kielitaitosäännön III kielitaitoluokan mukaisen todistuksen esittämisestä ruotsin kielen suullisen ja kirjallisen taidon osalta laitoksen 29. pl:n työlaitoksen johtajan virkaa haettaessa (26.1. 301 §).

Tervalammen työlaitoksen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa päätettiin laitokseen hankkia 16 805 mk:n hintainen Ford 5000 Super Major -merkkinen traktori sekä laitoksen sikalaan lämminilmakehitin (yjsto 10.10. 7018 §, 24.10. 7120 §).

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa v. 1962 asettamansa Tervalammen työlaitoksen rakennustoimikunnan 1.10. lukien. Laitoksen johtajaa kehotettiin yhteistoiminnassa työlaitoksen johtokunnan kanssa huolehtimaan työlaitoksen sellaisten uudisrakennus-, kunnossapito- ja perusparannustöiden, joiden kustannusarvio on enintään 150 000 mk, suunnittelusta sekä niiden toteuttamisesta ja valvonnasta, mikäli jonkun erityisen kohteen osalta sanotunlaista työtä huoltolautakunnan mielestä ei ole annettava yleisten

töiden lautakunnan tehtäväksi. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin tarvittaessa, mikäli huoltolautakunta tekee sille asiaa koskevan esityksen, nimeämään pysyvä asiantuntija laitoksen johtokuntaan ko. rakennusasioiden käsittelemistä varten ja rakennusvirastoa tarvittaessa muullakin tavoin antamaan asiantuntija-apua rakennustöiden toteuttamisessa ja valvonnassa (14.9. 2532 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtuuritoimisto Salmio-Toiviainen & Toiviaisen laatimat Tervalammen työlaitoksen uuden osastorakennuksen ja uuden aluelämpökeskuksen rakentamista sekä vanhan osastorakennuksen ja ruokalarakennuksen laajentamista koskevat pääpiirustukset. Pääpiirustukset, rakennusselitys ja kustannusarviot päätettiin lähettää sosiaaliministeriölle piirustusten ja hoitopaikkaluvun vahvistamista varten esityksin, että valtioneuvosto hyväksyisi uudistöitä koskevan perustamisohjelman ja että rakennustöitä varten myönnettäisiin huoltoapulain mukainen valtionapu. Sosiaaliministeriö vahvisti 15.6. entisen osastorakennuksen sekä ruokalarakennuksen laajentamista ja muuttamista koskevat pääpiirustukset. Hoitopaikkaluvuksi vahvistettiin 78 entisen 64:n sijasta. Vielä ministeriö vahvisti uuden osastorakennuksen piirustukset ja sen hoitopaikkaluvuksi 102 sekä uuden aluelämpökeskuksen pääpiirustukset. Hyväksyminen ei edellyttänyt valtionavustuksen saamista. Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan siitä, että Tervalammen työlaitoksen uudisrakennustyöt aloitetaan vasta sen jälkeen, kun valtioneuvosto on hyväksynyt niitä koskevan perustamissuunnitelman ja valtionavun myöntämistä koskevan asian. Töiden suorittamisessa on noudatettava 25.5. valtionavustusten ja lainojen työllisyysehdoista annetun valtioneuvoston päätöksen määräyksiä (25.5. 1582 §, 29.6. 2010 §). Sosiaaliministeriö ilmoitti sittemmin, että valtioneuvosto oli 14.12. hyväksynyt rakennustöitä koskevan perustamisohjelman siten, että uuden asuntolarakennuksen rakentamiseen ja vanhan osastorakennuksen laajentamis- ja muutostöihin myönnetään valtionapua 850 000 mk sekä uuden aluelämpökeskuksen rakentamiseen muilta kuin kasvihuoneen tarvitseman lämmön osalta 61 500 mk sillä edellytyksellä, että valtionavun myöntämiseen tarvittava määräraha otetaan v:n 1968 tulo- ja menoarvioon. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa ryhtymään toimenpiteisiin rakennustöiden aloittamiseksi viipymättä sen jälkeen, kun ministeriö on antanut yksityiskohtaisen päätöksen valtionavun ehdoista. Ministeriölle päätettiin ehdottaa, että rakennustyöt saataisiin valtionavustusten työllisyysehdoista 29.5. annetun päätöksen määräyksistä poiketen aloittaa viipymättä v:n 1968 alussa (28.12. 3567 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Maatalousseurojen Keskusliiton laatimat työlaitoksen navetan muuttamista emakko- ja porsitussikalaksi ynnä eräitä muutostöitä koskevat pääpiirustukset huoltolautakunnan muutosehdotuksen mukaisina. Muutospiirustukset rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen päätettiin lähettää sosiaaliministeriön hyväksyttäviksi esityksin, että sosiaaliministeriö myöntäisi 225 000 mk:aan nousevien muutostöiden osalta huoltoapulain mukaisen valtionavun (30.3. 984 §).

Työlaitosten Keskusliitolle päätettiin suorittaa 1 100 mk:n suuruinen kertomusvuoden jäsenmaksu (yjsto 10.1. 5112 §).

Helsingin A-klinikka oli esittänyt, että kaupunki korvaisi klinikalle maksamatta jääneet hoitomaksut. Kaupunginhallitus päätti tällä kertaa oikeuttaa huoltolautakunnan poikkeuksellisesti suorittamaan ao. määrärahoista niitä ylittämättä Helsingin A-klinikalle sen huoltovirastolle kuukausittain toimitettavien laskujen perusteella lisäavustuksena kertomusvuoden toimintaa varten enintään 10 mk/kk kunkin klinikalla hoitoa

saaneen sellaisen helsinkiläisen osalta, joka on jättänyt hoitomaksunsa suorittamatta. A-klinikkasäätiön ja Helsingin A-klinikan avustamisen periaatteiden mahdollinen tarkistaminen päätettiin ottaa erikseen harkittavaksi (9.11. 3061 §).

Suomen Pelastusarmeijan Säätiölle päätettiin kaupunginvaltuuston v. 1954 tekemän päätöksen mukaisena korkoerotuksena suorittaa 16 885 mk (4.1. 31 §).

Avustukset. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan yksityisten vanhainkotien tukemiseen varatuista määrärahoista avustuksia vuosittain myönnettäessä suorittamaan kulloinkin tarkoitukseen osoitetun määrärahan puitteissa Kuurojen Huoltokotisäätiön ylläpitämälle Åvikin huolto- ja vanhainkodille avustusta Helsingissä henkikirjoitettuina olevien vanhusten ohella myös niiden itsemaksavien vanhusten osalta, jotka ovat siirtyneet sanottuun vanhainkotiin suoraan Helsingin kaupungista sillä edellytyksellä, että nämä siirtymävuotena ja sitä edeltäneinä kahtena vuotena ovat olleet henkikirjoitettuja Helsingissä (14.12. 3427 §).

Sokeain Ystävät yhdistykselle päätettiin suorittaa F. J. von Beckerin rahasto -nimisen lahjoitusrahaston v:n 1966 korkovaroista n. 80 % eli 2 200 mk. Avustus suoritetaan vuosineljänneksittäin siten, että kahden ensimmäisen neljänneksen osuus 1 100 mk maksetaan välittömästi (yjsto 23.5. 6078 §).

Majoitustilojen järjestämiseksi rappioalkoholisteille päätettiin Suoja-Pirtti yhdistykselle myöntää 25 000 mk:n avustus varastorakennuksessa Lauttasaarenkatu 1 suoritettavien muutostöiden rahoittamista varten (30.11. 3286 §).

Anna Sara Arosinin lahjoitusrahaston korkovaroista jaettiin kaksi 65 mk:n ja yksi 70 mk:n suuruinen avustus. Käyttämättä jääneet korkovarat, 42.74 mk, liitettiin rahaston pääomaan (23.11. 3203 §).

Helga ja Oskar Durchmanin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin neljä 65 mk:n ja yksi 40 mk:n suuruinen avustus. Jäännös, 72 mk, liitettiin rahaston pääomaan (23.11. 3204 §).

Ninni ja Rosina Forsténin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin seitsemän 65 mk:n ja yksi 35 mk:n avustus. Jäännös 8.04 mk siirrettiin seuraavana vuonna jaettavaksi (23.11. 3205 §).

Alma Liljebladin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin yksi 25 mk:n, yksi 30 mk:n, 137 65 mk:n ja kahdeksan 130 mk:n suuruista avustusta eli yht. 10 000 mk. Käyttämättä jäävät korkovarat 4 446.37 mk liitettiin rahaston pääomaan (23.11. 3209 §).

Alma Maria Lindbergin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin yksi 70 mk:n ja kaksi 65 mk:n suuruista avustusta. Jäännös 4.41 mk liitettiin rahaston pääomaan (23.11. 3206 §).

Anna ja J. A. Nordströmin rahaston korkovaroista myönnettiin yksi 70 mk:n suuruinen avustus. Korkovarojen jäännös, 3.85 mk, siirrettiin rahaston pääomaan (23.11. 3208 §).

Alma Uhlénin rahaston korkovaroista myönnettiin kolme 70 mk:n ja kuusi 65 mk:n suuruista avustusta. Käyttämättä jääneet korkovarat, 7.86 mk, siirrettiin rahaston pääomaan (23.11. 3207 §).

Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston ja Alexandra Kiseleffin rahaston korkovarat v:lta 1966 liitettiin rahastojen pääomaan (22.3. 911, 912 §).

Huoltolautakuntaa kehotettiin myymään Anna Kuitusen kuolinpesälle kuuluvan osakehuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet julkisella huutokaupalla eniten tarjoavalle (1.6. 1637 §).

Lastensuojelutoimi

Lastensuojelukomitean osamietinnöstä n:o III annettava lausunto. Sosiaaliministeriö oli 23.11.1966 lähettänyt lastensuojelulautakunnalle mainitun mietinnön ja kehottanut lautakuntaa antamaan siitä lausuntonsa. Lausunnot pyydettiin myös lastensuojeluviraston

johtavilta viranhaltijoilta. Lautakunta esitti mm. seuraavaa: maassamme ei ole yhtenäistä lapsia ja nuorisoa koskevaa lainsäädäntöä, mikä ilmenee esim. siinä, että lasten ja nuorten ikäraja on erilainen eri laeissa. Tämän vuoksi olisi ikärajoja koskevat määräykset tarkistettava yhtenäisiksi. Edelleen lautakunta totesi, että sosiaalihuollon ja lääkintähuollon keskushallinnot olivat parhaillaan uudistettavana. Vaikka keskitetyn organisaation puute vaikuttaa sekä lastensuojelun että lääkintähuollon toteuttamiseen, olisi jäätävä odottamaan organisaation uudistuksen vaikutusta näihin työmuotoihin. Vastaanottokotien koulutoiminnan ja opettajien aseman suhteen oli jatkuvasti ilmennyt epäselvyyksiä. Tämän vuoksi olisi ministeriön huomiota kiinnitettävä siihen, että komitean esitys tältä osin ei vastannut opettajien eikä kaupungin kansakoulujen tarkastajan näkemyksiä. Kaupunginhallitus päätti lähettää ministeriölle lautakunnan antaman lausunnon liitteineen ja samalla ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut muuta huomautettavaa mietinnön eikä myöskään lastensuojelulautakunnan lausunnon osalta kuin että annettaessa uusia säännöksiä suojelukasvatuslaitoksista olisi vielä harkittava ehdotettuja selvempien säännösten antamista vastaanottokotien toimesta annettujen koulutodistusten pätevyydestä, opetusohjelmien vahvistamisesta samoin kuin opettajien valinnasta ja asemasta (6.4. 1042 §).

Lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten uuden hoitomaksutaksan voimaantuloaika. Kaupunginhallitus päätti, että sosiaaliministeriön 20.12.1966 antamilla kahdella eri päätöksellä vahvistettuja lastensuojelulautakunnan alaisten lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitomaksutaksoja sovelletaan 1.1. lukien (4.1. 72 §).

Eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin 16.12.1966 annetun lain (660/65) toimeenpano määrättiin lain voimaantulon ajankohdasta eli 1.1.1967 lukien lastensuojelulautakunnan tehtäväksi (4.1. 75 §).

Lastensuojelulautakunnan hallintoon päätettiin siirtää korttelissa n:o 38064 (Pukinmäentie 4) oleva lastenkotitontti n:o 2, pääoma-arvo 250 500 mk (16.2. 523 §).

Lastensuojeluviraston avoinna olevaan 30. pl:n lastenvalvojan virkaan valittiin varat. Louhi Valli tavanmukaisilla ehdoilla. Vaali alistettiin raastuvanoikeuden hyväksyttäväksi (21.12. 3506 §, yjsto 3.10. 6955 §).

Kaupunginhallitus myönsi anomuksesta varat. Aili Koskenkylälle eron lastenvalvojan virasta 15.12. lukien (28.9. 2650 §).

Hengityshalvauspotilaat-yhdistyksen aikanaan Koskelan sairaskodille lahjoittama pyörätuoli päätettiin korvauksetta luovuttaa lastensuojeluviraston käyttöön (yjsto 21.2. 5415 §).

Lasten- ja nuorisonhuoltolaitokset. Kaupunginhallitus kehotti asuntotuotantokomiteaa Laajasalon eteläisen asuntoalueen rakennussuunnitelmaa laatiessaan ottamaan huomioon lastensuojelulautakunnan käyttöön luovutettavien, n. 14 hoitopaikkaa käsittävän nuorisokodin tarvitsemien huonetilojen rakentamisen ja suunnittelemaan tilat yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa. Samaten olisi vastaisuudessa uusia rakennussuunnitelmia laadittaessa tutkittava mahdollisuuksia uusien nuorisokotien perustamiseen asuinrakennusten yhteyteen (8.6. 1766 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa 1) viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin Oulunkylän tontille n:o 28073/1 (Norrtäljentie 5) suunniteltavan, 32 hoitopaikkaa käsittävän erityislastenkodin samoin kuin Oulunkylän tontille n:o 28144/1 (Pikalähetintie 15) suunniteltavan, 18 hoitopaikkaa käsittävän nuorten työkodin luonnospiirustusten ja kustannusarvioiden laatimiseksi siten, että tarvittaessa voitaisiin rakennustyöt aloittaa v:n 1968 loppupuolella sekä 2) laatimaan alustavat luonnokset yksityiskohtaisine huonetilaohjelmineen ja kustannusarvioineen Malmin tonteille n:o 38162/1 ja 38152/1,

Käpylän tontille n:o 984/2 ja Pakilan tonteille n:o 34032/4, 9 ja 16 suunniteltavista, lastensuojelulautakunnan esityksen mukaisista lasten- ja nuorisonhuoltolaitoksista siten, että näiden suunnitelmien edelleenkehittämisestä voitaisiin tehdä päätös ennen v:n 1968 loppua (8.6. 1768 §).

Sofianlehdon vastaanottokoti. Mielisairaanhoitajain Liiton anottua vastaanottokodin neljän tp. lastenhoitajan palkkauksen tarkistamista kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan palkkaamaan tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa vastaanottokodin vajaamielisosastoille ajaksi 1.7.—31.12. kertomusvuoden talousarvion liitteeseen n:o 1 merkittyjen neljän uuden tilapäisen 9. pl:aan kuuluvan lastenhoitajan sijasta neljä tp. hoitajaa 10. pl:n mukaisin palkkaeduin siten, että takautuvasti kertomusvuoden alusta lukien suoritettaisiin niille neljälle vs. tilapäiselle lastenhoitajalle, jotka kaupunginvaltuuston 22.1.1964 tekemän päätöksen perusteella olivat aikaisemmin vs. tilapäisinä hoitajina saaneet 10. pl:n mukaiset palkkaedut, palkanlisänä kertomusvuonna jo nostamiinsa palkkoihin 10. ja 9. pl:n mukaisten palkkojen erotus (22.3. 913 §, 14.6. 1880 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä Sofianlehdon vastaanottokodin kunnostamiseen merkittyjä siirtomäärärahoja (23.2. 616 §).

Outamon vastaanottokodin käyttömenoja varten kaupunginhallitus myönsi 129 000 mk ja 36 000 mk irtaimiston perushankintoja varten. Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan palkkaamaan vastaanottokotiin lisähenkilökunnaksi 1.4.—31.12. väliseksi ajaksi erityisluokan opettajan pätevyyden omaavan tp. apulaisjohtajan 23. pl:n mukaisin palkkaeduin siten, että hänen opetusvelvollisuutensa vastaanottokodin koulussa on 12 viikkotuntia ja tp. vastaavan ohjaajan 14. pl:n, neljä tp. ohjaajaa 12. pl:n ja kaksi tp. hoitajaa 10. pl:n mukaisin palkkaeduin ja muutti 1.4. alkaen vastaanottokodin 26. pl:n psykologin (apulaisjohtajan) tp. viran nimikkeen tp. psykologiksi sekä vapautti ao. viranhaltijan psykologin tehtävistä Vastaanottokoti Lemmilässä. Avoimeksi tuleva 9. pl:n talonmies-kaitsijan virka päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä (16.3. 812 §).

Outamon vastaanottokotiin päätettiin hankkia kaksi Salora Boston 14 -merkkistä televisiovastaanotinta yhteishinnaltaan enintään 1 639 mk (yjsto 14.3. 5552 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat vastaanottokodin sauna- ja pesularakennuksen luonnospiirustukset sekä rakennustapaselostuksen (26.10. 2911 §).

Outamon vastaanottokodin halkovaja ja tulipalossa tuhoutunut sauna päätettiin purkaa (yjsto 31.1. 5267 §, 23.5. 6076 §).

Vastaanottokoti Lemmilä. Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään eräitä vastaanottokodin perusparannus- ja rakennustöitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (23.2. 616 §). Laitoksen perusparannustöiden toteuttamista selvitettäessä oli myöhemmin käynyt ilmi, etteivät laitoksen toiminnalliset puutteellisuudet ja vaikeudet olleet poistettavissa em. perusparannustöiden avulla, vaan että uusien majoitus- ja toimintatilojen rakentaminen olisi välttämätöntä. Tämän vuoksi lautakunta ilmoitti luopuvansa Vastaanottokoti Lemmilän osalta suunnitelluista uudisrakennus- ja perusparannustöistä ja ehdotti kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä 20—25 hoitopaikkaa käsittävän poikien suojelukasvatuksellisen vastaanottokodin rakentamiseksi. Kaupunginhallitus päätti merkitä lastensuojelulautakunnan ilmoituksen tiedoksi jä lähettää jäljennöksen lautakunnan lausunnosta ja Lohjan kunnan Vaanilan kylässä sijaitsevaa erästä tilaa koskevan myyntitarjouksen kiinteistölautakunnalle lausuntoa varten. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti lastensuojelulautakuntaa yhteistoiminnassa rakennusviraston ja kiinteistö-

viraston kanssa suorittamaan tutkimuksen ja sen perusteella laatimaan kokonaisselvityksen a) Vastaanottokoti Lemmilän sellaisten uudisrakennus-, perusparannus- ja peruskorjaustöiden suorittamisen kustannuksista, että laitos voisi toimia vastaanottokotina vielä 10—15 vuotta ja b) suunnitelman alustavine kustannusarvioineen uuden 20—25 hoitopaikkaa käsittävän laitoksen rakentamisesta maa-alueen hankinta- ym. kustannuksineen Vastaanottokoti Lemmilän tilalle (5.10. 2714 §).

Naulakallion vastaanottokodin 21. pl:n tilapäinen opettajan virka päätettiin siirtää 22. pl:aan 1.1. lukien (1.6. 1637 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään v:n 1967 talousarvioon merkittyä siirtomäärärahaa vastaanottokodin D-osaston lämmityksen muuttamiseksi öljykäyttöiseksi (23.2. 616 §).

Tontin varaaminen Hyvösen lastenkotia varten, ks. kiinteistöt s. 302.

Riihenkulman lastenkoti. Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli hyväksynyt 1.2. lukien Riihenkulman lastenkodin erityislastenkodiksi sellaisia sielullisesti häiriintyneitä leikki- ja kouluikäisiä lapsia varten, jotka ovat pitkäaikaisen laitoshoidon tarpeessa (20.4. 1179 §).

Lastenkotiin päätettiin hankkia Salora Boston 14 -merkkinen, enintään 819 mk:n hintainen televisiovastaanotin kalustonhankintamäärärahoja käyttäen (yjsto 5.9. 6728 §).

Perhekodin toiminnasta ajalta 1.5.—31.12. aiheutuvien käyttökustannusten suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 38 000 mk sekä 12 000 mk laitoksen irtaimiston perushankintoja ja 59 400 mk välttämättömien muutostöiden suorittamista varten. Näiden määrärahojen puitteissa saatiin Perhekotiin palkata 1.5. lähtien tp. johtaja 17. pl:n mukaisin palkkaeduin, siten ettei hänellä olisi kaupunginhallituksen v. 1965 tekemässä päätöksessä tarkoitettua oikeutta lisä- eikä ylityökorvaukseen. Laitoksen tarkistettu kustannusarvio lähetettiin sosiaaliministeriölle esityksin, että valtionapuasiaa käsiteltäessä Perhekodin muutos- ja korjaustöiden kustannukset otettaisiin huomioon 59 400 mk:n suuruisina (16.3. 812 §, 1.6. 1680 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli vahvistanut 17.7. kaupunginhallituksen 20.4. hyväksymät Perhekodin piirustukset sillä ehdolla, että Suomen Palosuojeluyhdistyksen esittämät muutokset ja korjaukset toteutetaan. Hoitopaikkaluvuksi vahvistettiin 6 (20.4. 1178 §, 10.8. 2160 §). Laitoksen perustamiskustannuksia varten ministeriö oli myöntänyt 5 000 mk:n suuruisen valtionavun (14.12. 3426 §).

Perhekotiin päätettiin hankkia enintään 830 mk:n hintainen Salora Boston -merkkinen televisiovastaanotin (yjsto 12.12. 7514 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 7.7. hyväksynyt *Töölön, Kaarelan, Taivallahden ja Koskentuvan nuorisokodit* lastenkotien valtionavusta annetun lain 2 §:n 5) kohdan tarkoittamiksi erityislastenkodeiksi kertomusvuoden alusta lukien. Nuorisokotien hoitopaikkaluvut jäivät ennalleen (2.2. 398 §, 10.8. 2154 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat *Metsäkummun hoitokodin* pääpiirustukset ja kustannusarvion, jotka lähetettiin sosiaaliministeriön vahvistettaviksi esityksin, että hoitokodin rakentamista varten myönnettäisiin lastenkotien valtionavusta annetun lain mukainen valtionapu. Rakennustyön toteuttamisen yhteydessä olisi otettava huomioon Suomen Palosuojeluyhdistyksen 6.4. tekemät huomautukset. Sosiaaliministeriö oli 25.5. vahvistanut piirustukset ja samalla vahvistanut uuden laitoksen hoitopaikkaluvuksi 24 (11.5. 1406 §, 14.6. 1883 §). Rakennuskustannuksiin ministeriö myönsi 17.11. yht. 25 000 mk:n suuruisen valtionavun (14.12. 3426 §).

Lastensuojelulautakunnan ilmoituksen mukaan suoritettiin palolaitoksen toimesta 6.11. tarkastus Metsäkummun hoitokodin käy-

tössä Mikkolantie 11 olevissa rakennuksissa, jolloin todettiin, ettei hoitokodin toimintaa voitu jatkaa näissä rakennuksissa. Lautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti, 1) että Metsäkummun hoitokodin toiminta Mikkolantie 11 sijaitsevassa kiinteistössä lopetetaan 30.11. ja siirretään väliaikaisesti Oppilaskoti Toivolan yhteyteen, 2) ilmoittaa sosiaaliministeriölle Metsäkummun hoitokodin toiminnan muuttumisesta esityksin, että ministeriö hyväksyisi hoitokodin toiminnan jatkamisen väliaikaisesti 12 hoitopaikkaa käsittävänä erityislastenkotina Oppilaskoti Toivolan yhteydessä sekä 3) määrätä Metsäkummun hoitokodin tontin Mikkolantie 11 tontilla olevine rakennuksineen ilman pääoma-arvoa 1.12.1967 lukien edelleenkin lastensuojelulautakunnan hallintoon, kuitenkin siten, että tontilla olevat rakennukset luovutetaan 1.12.1967 lukien toistaiseksi, tässä vaiheessa kauintaan 31.5.1968 saakka huoltolautakunnan käyttöön luovutettaviksi vuokralle Helsingin uudet asuntolat Oy:lle yksinäisten miesten asuntolatarkoituksiin käytettäviksi seuraavin ehdoin:

a) että yhtiön toimesta ja kustannuksella suoritetaan sanotuissa rakennuksissa palo-, terveydenhoito- ja poliisiviranomaisten vaatimat välttämättömät korjaus- ja muutostyöt,

b) että käyttösopimus päättyy ilman irtisanomista 31.5.1968 ja että yhtiö sitoutuu olemaan vaatimatta kaupungilta korvausta tai avustusta edellä a) kohdassa tarkoitettujen kustannusten osalta,

c) että yhtiö omalla kustannuksellaan huolehtii rakennusten ja tonttialueen kunnossapidosta sekä asuntolan ylläpidosta,

d) että asuntolaan otetaan huoltoviraston kanssa sovittavien periaatteiden mukaisesti vain Helsingistä kotoisin olevia yksinäisiä miehiä,

e) että asukkailta perittävä vuorokausimaksu, jonka suuruus on alistettava huoltolautakunnan ao. jaoston hyväksyttäväksi, pidetään kohtuullisena,

f) että yhtiö sitoutuu käyttöoikeuden päätyessä korvauksetta jättämään paikoilleen muutos- ja korjaustöiden yhteydessä asentamansa kiinteät laitteet ja muut kiinteistöön kuuluvat osat sekä

g) että muilta osin noudatetaan huoltolautakunnan toimesta mahdollisesti asetettavia ehtoja (23.11. 3214 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston kuljettamaan henkilö-pakettiautollaan Metsäkummun hoitokodin yhdeksän lasta ja kolme hoitajaa varusteineen lomalle Pihlajavedelle ja takaisin. Kuljetuksesta aiheutuneet todelliset kustannukset saatiin veloittaa lastensuojeluvirastolta (yjsto 31.1. 5266 §, 13.6. 6255 §).

Oppilaskoti Toivolan puusepän- ja suutarintyöpajan tarveainevarastot saatiin poistaa ja myydä esitetyllä tavalla (yjsto 10.1. 5114 §).

Oppilaskodin uudeksi osoitteeksi määrättiin Mikkolankuja 2 (31.8. 2398 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 11.4. hyväksynyt *Malmin lastenkodin* 1.2. lukien sellaisten vajaamielisten lasten lastenkodiksi, jotka eivät tarvitse vajaamielislaissa edellytettyä hoitoa varsinaisessa vajaamielislaitoksessa ja vahvistanut laitoksen uudeksi hoitopaikkaluvuksi 22 (20.4. 1179 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon *Nukarin lastenkodin* viemäriveden hajoituskaivon rakentamiseen merkittyä siirtomäärärahaa (23.2. 616 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti lähettää talorakennusosaston laatiman lastenkodin viemäröinnin peruskorjausta koskevan piirustuksen rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen sosiaaliministeriölle esityksin, että ministeriö hyväksyisi sanotun peruskorjaus- ja perusparannussuunnitelman sekä myöntäisi tarkoitukseen vajaamielislain 20 §:n mukaisen valtionavun (12.10. 2793 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 24.10. ilmoittanut maksattavansa *Päivä-*

huoltola Vantaalan verkkoaidan rakennuskustannuksista hyväksymiensä 2 776 mk:n määräisten kokonaiskustannusten perusteella valtionapua 925 mk, mikä oli 1/3 kokonaiskustannuksista (9.11. 3060 §).

Käpylän koulu- ja työkeskuksen kouluosaston toiminnan väliaikaiseksi jatkamiseksi kaupunginhallitus kehotti nuorisotyölautakuntaa luovuttamaan Suursuon lasten- ja nuorisotalon kerhotiloista lastensuojelulautakunnan käyttöön edelleen ajaksi 1.6.1967—31.5.1968 tarvittavat huonetilat siten, että kouluosasto voisi niissä vapaasti toimia arkipäivisin klo 8—15 välisen ajan 2 520 mk:n suuruista kuukausivuokraa vastaan, johon sisältyy korvaus kaluston ja sähkön käytöstä (16.3. 857 §).

Vaihetyökeskus. Huoneiston ostaminen, ks. kiinteistöt s. 295.

Kaupunginhallitus kehotti lastensuojelulautakuntaa kiireellisesti toimittamaan Vaihetyökeskuksen huoneiston muutospiirustukset sekä irtaimiston perushankintasuunnitelman kaupunginhallitukselle sosiaaliministeriölle lähettämistä varten ja myönsi laitoksen irtaimiston hankintamenoja varten 60 000 mk, käyttömenoja varten 108 000 mk sekä muutos- ja korjaustöitä varten 50 000 mk (16.3. 812 §).

Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi tp. työmestarin virkanimikettä lukuun ottamatta lautakunnan 6.3. tekemän esityksen lisähenkilökunnan palkkaamisesta Vaihetyökeskukseen ja oikeutti lautakunnan palkkaamaan Vaihetyökeskukseen a) 17. pl:aan kuuluvan vakinaisen taloudenhoitajan sijasta ajaksi 1.4.—31.12. tp. johtajan 21. pl:n mukaisin palkkaeduin pätevyysvaatimuksena sosiaalihuoltajan, vajaamielisopettajan tai muu näitä vastaava pätevyys sekä lisäksi kaupallinen ja työnjohdollinen koulutus tai kokemus ja b) samaksi ajaksi metallialan ammatillisen koulutuksen ja työnjohdollista kokemusta omaavan tp. työmestarin 15. pl:n mukaisin palkkaeduin. 17. pl:aan kuuluva taloudenhoitajan virka päätettiin jättää täyttämättä sen tultua avoimeksi (22.3. 909 §).

Sosiaaliministeriön vahvistettavaksi päätettiin lähettää rakennusviraston hallinnollisen osaston hyväksymät Vaihetyökeskuksen piirustukset sekä tarkistettu perushankintasuunnitelma. Samalla päätettiin ministeriölle ilmoittaa Käpylän koulu- ja työkeskuksen lopettamisesta ja Vaihetyökeskuksen toiminnan aloittamisesta. Sosiaaliministeriö vahvisti piirustukset 27.11. ja vahvisti samalla laitoksen hoitopaikkaluvuksi 95. Lisäksi se ilmoitti erikseen, että hyväksyminen oli voimassa takautuvasti 16.4. lukien (29.6. 2005 §, 21.12. 3507 §). Edelleen ministeriö oli 12.7. suostunut Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosaston lakkauttamiseen 15.4. lukien sekä erillisen työkotimuotoisen päivähuoltolan, Vaihetyökeskuksen, perustamiseen (24.8. 2306 §).

Solakallion erityiskoulu. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1966 vajaamieliskoulun luonnospiirustusten hyväksymisestä. Kaupunginhallitus anoi samana vuonna Käpylän koulu- ja työkeskuksen kouluosaston muuttamista vajaamielisten päivähuoltolaksi. Sosiaaliministeriö hyväksyi 13.7. Käpylän koulu- ja työkeskuksen kouluosaston muuttamisen Solakallion erityiskoulu -nimiseksi päivähuoltolaksi 1.9. lukien ja myönsi tälle perustamisluvan. Päivähuoltola oikeutettiin toimimaan 40 oppilaspaikkaa käsittävänä ministeriön hyväksymässä väliaikaisessa huoneistossa Suursuonlaita 6, kunnes sen oma rakennus valmistuisi (17.8. 2204 §). Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtien Aili ja Niilo Pulkan laatimat erityiskoulun pääpiirustukset, rakennusselityksen ja kustannusarvion, jotka lähetettiin luonnospiirustusten mukana ministeriön vahvistettaviksi. Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää ministeriölle, että koulun rakennustyöt saataisiin suorittaa esitetyn kustannusarvion mukaisena rakennusviraston talorakennusosaston omana työnä ja että rakennustyöt saataisiin valtion avustusten ja lainojen työl-

lisyysehdoista v. 1961 annetun valtioneuvoston päätöksen yleissäännöstä poiketen aloittaa jo kesällä 1967. Ministeriö vahvisti 26.6. pääpiirustukset, rakennusselityksen, rakennuskustannusarvion sekä 77 509 mk:aan päättyvän irtaimiston hankintaluettelon. Oppilasmääräksi ministeriö vahvisti 80. Ministeriö päätti 13.7., että rakennustyöt oli noudattaen valtion talorakennustöistä annettuja määräyksiä annettava urakkatarjouskilpailun perusteella edullisimman tarjouksen tehneen urakoitsijan suoritettavaksi (16.3. 851 §, 20.4. 1180 §, 10.8. 2155 §, 17.8. 2205 §). Ministeriön rakennustöiden aloittamista koskevan tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että Solakallion erityiskoulun koulurakennuksen rakennustyöt voitiin aloittaa 1.8.—31.10. välisenä aikana sillä edellytyksellä, että perustamiskustannuksiin myönnettäisiin vajaamielislain mukainen valtionapu siten, että se maksettaisiin v:n 1968 kuluessa (6.7. 2085 §). Ministeriö ilmoitti 13.10. hyväksyneensä rakennustöiden toteuttamisen siten, että rakennusteknilliset työt annettaisiin Rakennusliike Väinö Korolaisen suoritettavaksi 905 000 mk:n urakkahinnasta (19.10. 2851 §). Ministeriö myönsi 25.10. koulun rakennuskustannuksiin 100 000 mk eräin ehdoin ja siten, että maksu tapahtuu v:n 1968 aikana (26.10. 2915 §).

Koulun irtaimiston välttämättömien perushankintojen osittaista suorittamista varten myönnettiin 10 000 mk (1.11. 2990 §).

Solakallion erityiskoulun tonttialueella korttelissa n:o 34022 sijaitseva vanha puinen asuinrakennus päätettiin purkaa ja käyttää rakennusaineet koulun työmaalla (21.9. 2591 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi *Hoitokoti Teinilän* pääpiirustukset, rakennusselityksen ja kustannusarvion, jotka sosiaaliministeriö vahvisti 18.7. eräin muutoksin. Samalla vahvistettiin hoitokodin hoitopaikkaluvuksi 16 paikkaa. Julkisivutoimikunta oli rakennuslupaa haettaessa vaatinut rakennuksen korkeuden alentamista, minkä vuoksi piirustuksiin tehtiin vaaditut muutokset, jotka ministeriö hyväksyi 28.9. (11.5. 1407 §, 10.8. 2161 §, 26.10. 2913 §). Hoitokodin rakennuskustannuksiin ministeriö myönsi 10 000 mk:n valtionavun (14.12. 3426 §).

Rinnekodista kaupungin ja Rinnekoti-Säätiön kesken v. 1963 tehdyn sopimuksen 5) kohdan mukaisena ennakkorahoitusosuutena päätettiin suorittaa ko. keskuslaitoksen IV rakennusvaiheen rakennuskustannusten indeksikorotuksina yht. 40 940 mk ja III rakennusvaiheen rakennuskustannusten indeksikorotuksina yht. 15 663 mk (20.4. 1176 §, 30.11. 3283 §).

Kårkullan vajaamiesliskeskuslaitoksen perustamiskustannuksista päätettiin suorittaa Kårkulla Centralanstalt -kuntainliitolle kaupungin rahoitusosuuden kertomusvuoden I eränä 43 750 mk ja II eränä sama summa, eli yht. 87 500 mk (9.2. 463 §, 29.6. 2006 §).

Vaalijalan keskuslaitoksesta kaupungille varattujen hoitopaikkojen myymistä koskevan Mikkelin kaupunginhallituksen tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupunki toistaiseksi voinut luopua laitoksesta varaamistaan hoitopaikoista (19.10. 2849 §).

Killinmäen keskuslaitos. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Kirkkonummen kunnassa sijaitsevan, kaupungin omistaman Gillobacka-nimisen tilan suomenkieliseksi nimeksi Killinmäki ja sanotun tilan alueelle suunniteltavana olevan vajaamielisten keskuslaitoksen nimeksi Killinmäen keskuslaitos — Gillobacka centralanstalt (12.2. 148 §).

Kaupunginhallitus päätti

1) hyväksyä Killinmäen keskuslaitoksen palkintolautakunnan laatiman Helsingin kaupungin vajaamielisten keskuslaitoksen, Killinmäen keskuslaitoksen, suunnittelukilpailun kilpailuohjelman,

2) vahvistaa toimeenpantavassa arkkitehtuurikilpailussa jaettavat palkinnot, oikeuttaa palkintolautakunnan yksimielisellä päätöksellään näiden lisäksi lunastamaan enin-

tään 3 ehdotusta 5 000 mk:n lunastushinnasta kappaleelta sekä lisäksi

3) oikeuttaa palkintolautakunnan vakuuttamaan sille jätetyt kilpailuehdotukset kunkin 4 000 mk:n arvosta (26.1. 299 §).

Merkittiin tiedoksi palkintolautakunnan ilmoitus arkkitehtikilpailun tuloksista. I palkinto, 22 000 mk, oli annettu nimimerkille »Barrera» (arkkit. Raimo Savolainen), II palkinto, 16 000 mk nimim. »Peppa J.» (arkkit. Paavo Mykkänen) ja III palkinto 11 000 mk nimim. »Venla» (arkkit. Kaj Nyman). Lisäksi päätettiin lunastaa kolme ehdotusta. (19.10. 2850 §).

Palkintolautakunnan käyttöön luovutettiin ajaksi 1.8.—31.10. talon Pohj. Esplanaadikatu 15 kolmannen kerroksen torinpuoleiset huoneet (7.9. 2453 §, yjsto 7.3. 5500 §, 4.4. 5715 §).

Kehitysvammatuki 57 -nimiselle yhdistykselle päätettiin luovuttaa korvauksetta eräät lastensuojelulautakunnalle tarpeettomiksi käyneet irtaimistoesineet (yjsto 30.5. 6146 §).

Avustukset. Suomen Pelastusarmeijan Säätiölle myönnettiin 630 mk Emmy och David Skogsmans Minnesfond -nimisen rahaston korkovaroista Sipoon kunnan Massbyn kylässä olevan nuoriso- ja kurssikeskuksen toimintaa varten (23.2. 598 §).

Studeranden Anna Johanna V:s fond -nimisen lahjoitusrahaston v:n 1966 käyttämättömät korkovarat, 25 mk, päätettiin siirtää testamentin määräysten mukaisesti käytettäväksi v. 1968 turvattomien ja varattomien lasten hyväksi (21.9. 2592 §).

Lastentarhat

Viranhaltijat. Lastentarhain lautakunnan käytettäväksi myönnettiin 7 728 mk sihteerin palkkaamiseksi lastentarhain toimistoon 26. pl:n mukaisin palkkaeduin ajaksi 1.8.—31.12. Sihteerin pätevyysvaatimukseksi vahvistettiin tuomarin virkaan oikeuttavan loppututkinnon suorittaminen, perehtyneisyys hallintotoimintaan ja mikäli mahdollista myös sihteerin tehtäviin, kielitaito kielitaitosäännön III luokan mukainen. Sihteeri ei ole oikeutettu lisä-, yli- eikä sunnuntaityökorvauksiin (1.6. 1675 §, 29.6. 2012§, yjsto 8.8. 6573 §).

Avoinna olevaan apulaistarkastajan virkaan valittiin lastentarhanop. Heidie Nygård tavanmukaisilla ehdoilla (21.12. 3511 §).

Kontulan lastentarhaa ja -seimeä varten kaupunginhallitus myönsi 264 778 mk ja oikeutti lautakunnan palkkaamaan sinne 4½ kk:n ajaksi yhden tp. lastentarhanopettajan 16. pl:n ja yhden tp. lastentarha-apulaisen 4. pl:n mukaisin palkkaeduin. Lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan valtionavun anomisesta Kontulan lastentarhan perushankintojen käyttömenoja varten (2.2. 341 §). Työsopimussuhteisen toimistoapulaisen palkkaamiseksi toimistoon kolmen kuukauden ajaksi yleisjaosto myönsi 2 058 mk (yjsto 4.4. 5711 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää lastentarhaop. Britta Schierille hänen anomansa eron lastentarhain apulaistarkastajan virasta 1.11. lukien (17.8. 2203 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastentarhain lautakunnan panemaan täytäntöön lautakunnan 14.10.1966 tekemän päätöksen siltä osin kuin se koski lastentarhanjohtajille Liisi Aholalle, Glory Dyhrille ja Anneli Nuutiselle v. 1966 myönnettyjä sairaus- ja vuosilomia (25.5. 1586 §).

Valtionavut. Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt kaupungin valituksen, joka koski lastentarhojen v:n 1965 valtionapua vuokrien osalta (25.5. 1548 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin hakemaan muutosta sosiaaliministeriön 5.5. tekemään päätökseen lastentarhain v:n 1965 valtionavusta keittäjien palkkojen osalta (1.6. 1651 §) sekä v:n 1966 valtionavusta tehdyn päätöksen osalta sikäli kuin se koski keittäjien palkkoja ja vuokrakustannuksia (14.6. 1865 §).

Lastentarhat. Kaupunginhallitus myönsi v:n 1966 talousarvioon kaupunginvaltuuston päätösten edellyttämien uusien laitosten toimintaa sekä mahdollisesti myönnettäviä ylimääräisiä avustuksia varten kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitystä määrärahasta 122 000 mk Puotilan lastentarhan ja -seimen sekä Pihlajamäen lastentarhan ja ja -seimen perustamisesta aiheutuvia kustannuksia varten siten, että kumpaakin lastentarhaa varten saatiin käyttää enintään puolet myönnetystä määrärahasta (26.1. 302 §). Kulosaareen perustettavan uuden ruotsinkielisen lastentarhan perushankintoja varten kaupunginhallitus myönsi 24 000 mk (16.3. 853 §).

Talossa Mikael Lübeckin katu 12 olevan lastenseimihuoneiston korjauskustannuksia varten yleisjaosto myönsi 20 000 mk (yjsto 18.7. 6495 §).

Kalliossa olevan lastentarha Kalevan huoneiston vuokrasopimuksen 1.7.1967 tapahtuneen irtisanomisen johdosta kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin 250—300 m² käsittävän lastentarhatarkoituksiin soveltuvan huoneiston hankkimiseksi, mikäli mahdollista Kirstinkadun—Alppikadun tienoilta luovutettavaksi 1.9. mennessä lastentarha Kalevan käyttöön ja jos tämä ei kävisi päinsä, tutkimaan mahdollisuuksia n. 180 m²:n suuruisen huoneiston hankkimiseksi Kalliosta Tukholman päiväkodin ns. ei-koulukypsien lasten osastoa varten sekä huolehtimaan lastentarhain lautakunnan 28.3. päivätyssä esityksessä tarkoitetuista lastentarha Kalevan siirrosta aiheutuvista toimenpiteistä. Lautakunta oikeutettiin toteuttamaan irtisanomisesta aiheutuneet järjestelyt ja tarvittaessa toistaiseksi keskeyttämään lastentarha Kalevan yhden puolipäiväosaston toiminnan (6.4. 1045 §).

Kaupunginhallitus kumosi v. 1966 tekemänsä päätöksen siltä osin kuin se koski lastentarha Virkkulan käytössä talossa Snellmaninkatu 19 olevan huoneiston luovuttamista lastensuojelulautakunnan hallintaan ja merkitsi tiedoksi kiinteistölautakunnan ilmoituksen huoneiston irtisanomisesta (23.2. 611 §).

Kaupunginhallitus päätti hyläten esityksen nuorisokerhotilojen rakentamisesta tässä yhteydessä kehottaa yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa lastentarhain toimiston, huoltoviraston ja vanhainkotikomitean kanssa laatimaan suunnitelman luonnospiirustuksineen ja kustannusarvioineen Tapaninvainiosta lastentarharakennusta varten varatulle tontille n:o 39049/2 (Uimarannantie 8 — Katajamäentie 29) rakennettavasta, n. 900—950 m² käsittävästä lastentarha- ja seimi- sekä koululasten päiväkotirakennuksesta ja sanotulle tontille erillisenä rakennettavasta vanhusten asuintalosta siten, että määrärahan varaaminen rakentamista varten voitaisiin ottaa harkittavaksi v:n 1969 talousarvioehdotusta laadittaessa (16.2. 556 §).

Puolustusministeriölle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki suostuu siihen, että Suomenlinnan rakennuksen C 71 yläkerran käsittävää lastentarhahuoneistoa ja osan alakertaa käsittävää äitiys- ja lastenneuvolahuoneistoa koskeva, v. 1954 puolustusministeriön ja kiinteistölautakunnan kesken tehty vuokrasopimus uusitaan 42 kk:n ajaksi siten, että vuokra koko ajalta on 17 620 mk eli n. 420 mk/kk ja että se suoritetaan ministeriölle siten, että kaupunki omalla kustannuksellaan uusii rakennuksen peltikaton sekä että vuokrasopimuksen voimassaolo jatkuu vuokrakauden jälkeen toistaiseksi huoneistojen kunnossapito- ja korjausvelvollisuuden lisäksi 421.50 mk:n suuruista kuukausivuokraa vastaan. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin tekemään uusi vuokrasopimus em. ehdoilla (21.9. 2600 §).

Lastentarhojen ja -seimien perustamiseksi kaupunginhallitus päätti 1. kehottaa a) kiinteistölautakuntaa viipymättä sen jälkeen, kun Tapanilan kylässä sijaitseva tila B 369 II RN:o 12^{264} on luovutettu kaupungin omis-

tukseen, ryhtymään toimenpiteisiin ko. rakennuksen rakentamista varten suunnitellun korttelin n:o 39157 tontin n:o 5 muodostamiseksi, b) yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa lastentarhain toimiston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin tontille tulevan rakennuksen suunnittelemiseksi siten, että rakennustyöt voitaisiin tarvittaessa aloittaa v. 1968 ja c) kaupunkisuunnittelulautakuntaa yhteistoiminnassa kiinteistöviraston ja lastentarhain toimiston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin Itä-Pakilan korttelin n:o 34032 tontteja n:o 4 ja 16 (Koulutuvantie 25) koskevan asemakaavan muutoksen aikaansaamiseksi siten, että tonteista muodostettaisiin lastentarha- ja seimirakennuksen rakentamista varten varattu yleisen rakennuksen tontti sekä 2. varata Mellunmäen korttelin n:o 47218 tontti n:o 1 (Pyhätunturintie 2) 31.12.1972 saakka lastentarha- ja seimirakennuksen rakentamista varten (8.6. 1767 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan viipymättä aloittamaan Yliskylään rakennettavan lastentarha- ja seimirakennuksen perustan sekä rakennukseen johtavan jalankulku- ja huoltotien louhintatyöt (16. 11. 3126 §).

Kontulassa tontilla Keinutie 13 sijaitsevat tilapäiset puukoulut päätettiin luovuttaa lastentarhain lautakunnalle käytettäväksi lastentarhatarkoituksiin sen jälkeen, kun kansakoulut Vesalan koulurakennuksen valmistuttua eivät niitä välttämättä tarvitsisi (16.11. 3124 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Yliskylän lastentarha- ja seimirakennuksen pääpiirustukset, rakennusselityksen ja kustannusarvion, jotka lähetettiin ministeriön vahvistettaviksi. Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään Leppäsuon lastentarharakennusta varten varatusta osamäärärahasta enintään 200 000 mk Yliskylän lastentarha- ja seimirakennuksen samoin kuin em. huolto- ja jalankulkutien rakentamista varten (30.11. 3282 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto Pentti Aholan laatimat ja v. 1966 muutetut Pihlajamäen lastentarha- ja seimirakennuksen pääpiirustukset, jotka sosiaaliministeriö vahvisti 10.3. ja hyväksyi samalla lastentarhan 75 hoitopaikkaa ja lastenseimen 30 hoitopaikkaa käsittäviksi (23.2. 615 §, 22.3. 910 §).

Samaten kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Jakomäen lastentalon pääpiirustukset ja rakennusselityksen, jotka lähetettiin ministeriön vahvistettaviksi (9.11. 3059 §).

Avustukset. Suomen Lastenhoitoyhdistykselle myönnettiin 9 000 mk:n lisäavustus yhdistyksen ylläpitämän kolmen lastenseimen ja yhden lastentarhan henkilökunnan palkkojen korottamisesta kertomusvuonna aiheutuneita lisämenoja varten (30.11. 3285 §).

Töölön lastenseimen vuokramenojen ja henkilökunnan palkkojen korotuksen suorittamista varten myönnettiin 9 500 mk:n suuruinen lisäavustus (7.9. 2451 §).

Kaupunginhallitus myönsi 10 400 mk kaupunginvaltuuston v. 1961 hyväksymän sopimuksen mukaisen korvauksen suorittamista varten Vajaaliikkeisten Kunto -yhdistykselle aivovauriolasten lastentarhan toiminnasta v. 1966 aiheutuneiden menojen suorittamista varten (18.5. 1487 §).

Lahjoitusrahastot. Kaupunginhallitus päätti, että Dorothea Fazers understödsfond för Folkbarnträdgårdarnas i Helsingfors sommarkolonier -nimisen lahjoitusrahaston ja A. Nordstedts minne -nimisen lahjoitusrahaston v:n 1966 ja sitä seuraavien vuosien korkovavat liitetään toistaiseksi rahastojen pääomaan, kunnes pienten lahjoitusrahastojen yhdistäminen voitaisiin toteuttaa tai kunnes asiasta toisin päätettäisiin (14.6. 1882 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Työllisyystoimi. Suomen Kaupunkiliittoa päätettiin pyytää ryhtymään toimenpiteisiin työllisyyslainsäädännön muuttamiseksi siten, että myös kuntien myöntämiä työllisyyslainoja vastaava työvoima laskettaisiin asianomaisten kuntien työhönsijoitusosuuteen kuuluvaksi (2.3. 662 §).

Kaupunginhallitus päätti

1) kehottaa virastoja ja laitoksia huolehtimaan siitä, että kertomusvuoden talousarvioon otettuja töitä aloitettaisiin siinä laajuudessa, että niihin voitaisiin tarvittaessa sijoittaa kaupungin työhönsijoitusosuuteen kuuluvia, työvoimatoimikunnan kortistoon hyväksyttyjä työntekijöitä,

2) hyväksyä työllisyystöiden suunnittelukomitean esittämät työt suoritettaviksi kertomusvuonna työllisyystilanteen vaatimusten mukaisesti ja sen mukaan kuin kaupunginhallitus asianomaisten tekemien eri esitysten perusteella kulloinkin päättää,

3) kehottaa virastoja ja laitoksia keskittämään rakennustyöt talvikauteen,

4) velvoittaa virastot ja laitokset siirtämään tulevaksi kesäkaudeksi suunnitellut korjaustyöt aloitettaviksi aikaisintaan syyskautena ja oikeuttaa ne vain poikkeustapauksissa suorittamaan sen laatuisia töitä kesällä ja

5) kehottaa kaupungin edustajia kiinteistöosakeyhtiöissä toimimaan niin, että näiden yhtiöiden kesäksi suunnitellut korjaustyöt siirrettäisiin mahdollisuuksien mukaan aloitettaviksi vasta syyskaudella (9.2. 447 §).

Merkittiin tiedoksi Helsingin työvoimapiirin ilmoitus, että työllisyyslain 6 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä ei voida 16.10. lähtien sijoittaa valtion työmaille, ellei kaupunki sitä ennen ole täyttänyt työhönsijoitusosuuttaan. Jos tällaisia henkilöitä em. päivän jälkeen työvoimatoimikunnalle ilmoittautuu eikä kaupunki järjestä heille työtä ja heidät osoitetaan valtion työhön ja he tämän työn alkavat tai heille maksetaan työttömyyskorvausta, on kaupungin, jos sen työhönsijoitusvelvollisuus on täyttämättä, suoritettava valtiolle lain mukainen korvaus. Kaupungin työhönsijoitusvelvollisuus on kertomusvuonna 8 624 työntekijää. 30.9. oli kaupungin töissä 5 316 tähän ryhmään kuuluvaa työntekijää. Valtion työmaille oli kaupunkilaisia 15.9. sijoitettuna yht. 1 680 työntekijää (19.10. 2841 §).

Eduskunta hyväksyi 24.10.1967 työllisyyslain 12 §:ää koskevan muutoksen. Tämän mukaan kunnalle, jonka töihin tai osuuteen kuntayhtymän töissä sijoitetaan työntekijöitä enemmän kuin kunnan työhönsijoitusvelvollisuus edellyttää, suoritetaan tältä osin valtion varoista korvausta sen mukaan, mitä siitä valtion ja kunnan kesken ennakolta on sovittu, ei kuitenkaan enempää kuin mitä työllisyyslain 11 §:ssä korvauksen perusteista on säädetty. Kaupungin työhönsijoitusosuudesta oli 31.10. täyttämättä 2 492 henkilöä vastaava osuus. Koska valtion varoista korvataan palkkauskustannukset vain niiden työntekijäin osalta, jotka kaupunki sijoittaa työkohteisiin yli oman työhönsijoitusosuutensa ei ministeriön ilmoituksessa mainittuihin toimenpiteihin voitu ryhtyä, ennen kuin kaupungin työhönsijoitusvelvollisuus oli täytetty (23.11. 3196 §).

Talvikautena 1967/68 odotettavissa olevan työttömyyden vuoksi kaupunginhallitus päätti antaa kaikille lauta- ja johtokunnille, virastoille ja laitoksille sekä kaupungin edustajille kiinteistöyhtiöissä kehotuksen,

1) että kaikki virastot ja laitokset aloittavat v:n 1968 talousarvioon otettuja töitä talousarvion vahvistamisen jälkeen siinä laajuudessa, että niihin voidaan sijoittaa kaupungin työhönsijoitusosuuteen kuuluvia, työvoimatoimikunnan kortistoon hyväksyttyjä työntekijöitä, ja että ko. työt pyritään keskittämään talvikaudelle 1968,

2) että virastot ja laitokset siirtävät ensi kesäkaudeksi suunnitellut korjaustyöt, mikäli mahdollista, aloitettaviksi jo talvikaudella,

mikäli suunnitelmat ovat jo toteuttamiskelpoiset,

3) että kaupungin edustajat kiinteistöyhtiöissä toimivat siten, että näiden yhtiöiden kesäksi suunnitellut korjaustyöt pyritään aloittamaan jo talvikaudella,

4) että sopimuksia laativat viranomaiset huolehtivat siitä, että kaupungin urakalle annettavista töistä ja maan luovutuksesta tehtäviin sopimuksiin sisällytetään ehto helsinkiläisen työvoiman käytöstä ja että ehdon valvomista varten kaikista sopimuksista lähetetään jäljennökset kiinteistöviraston tonttiosastossa toimivalle työmaiden tarkastajalle,

5) että kaikki kaupungin lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja laitokset kiireellisesti tutkivat, mitä mahdollisuuksia on tarvittaessa aloittaa uusia rakennus- tai muita sopivia työllisyystyökohteita, sekä kiirehtivät suunnittelua niin, että asianomaiset työt voidaan aloittaa tarkoitettua aikaisemmin,

6) että ne virastot ja laitokset, jotka voivat avata työllisyystöiksi sopivia työkohteita, ensi tilassa ja viimeistään 15.1.1968 tekevät kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen esityksen, mistä ilmenee työkohde, tarvittava määräraha ja työllistettävien työntekijöiden luku, työllisyystöiksi sopivista talousarvioon kuulumattomista työkohteista sekä talousarvion edellyttämien töiden laajennuksista ja

7) että milloin kaupungin virastot ja laitokset käyttävät kauppa-, palvelu- tai muiden elinkeinonharjoittajien apua, on hankintaohjeiden 32 ja 34 §:n määräyksiin kiinnitettävä erityistä huomiota (23.11. 3202 §).

Helsingin työvoimapiirin esittämät 27.1. ja 27.7. päivätyt laskut, määriltään vastaavasti 4 565 mk ja 13 307 mk päätettiin suorittaa Uudenmaan lääninhallitukselle (9.2. 443 §, 10.8. 2140 §).

Kasvatusneuvolat. Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 27.12.1966 pidentänyt sitä määräaikaa, jonka kuluessa kasvatusneuvoloiden ohjesäännöt on alistettava ministeriön vahvistettavaksi, kertomusvuoden loppuun (4.1. 48 §).

Kaupunginhallitus anoi myöhemmin, että em. määräaikaa pidennettäisiin 31.12.1968 saakka sekä että kasvatusneuvolain valtionavut maksettaisiin aikanaan ohjesääntöjen vahvistamisesta riippumatta (16.11. 3099 §).

Työsopimussuhteisen lääkärin palkkaamista varten kasvatusneuvolaan ajaksi 1.8.—31.12. kaupunginhallitus myönsi 13 305 mk. Kuukausipalkka 2 661 mk/kk (19.1. 204 §. 29.6. 1982 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolaan päätettiin ajaksi 1.4.—31.5. ja 1.10.—30.11. palkata työsopimussuhteinen koulupsykologi 25. pl:n peruspalkkaa vastaavin palkkaeduin. Tarkoitukseen myönnettiin 6 006 mk (22.3. 886 §, 28.9. 2630 §). Samoin päätettiin palkata kasvatusneuvolaan ajaksi 1.11.—31.12. työsopimussuhteinen koulupsykiatri, palkka 2 661 mk/kk (19.10. 2830 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan aukioloaikaa päätettiin muuttaa siten, että neuvola saatiin pitää avoinna yhtenä iltana viikossa klo 18:aan saakka, jolloin viranhaltijoille saatiin myöntää vastaavasti vapaata lauantaipäivisin (14.12. 3401 §).

Koulupsykologit Anneli Hupli, Riitta Högman, Martti Kyyrö ja Pirkko Poikonen oikeutettiin aikana 1.5.—31.8. käyttämään virkahuoneitaan yksityisesti suoritettavien kansakouluun alaikäisinä pyrkiviä lapsia koskevien tutkimusten suorittamiseksi. Lupa myönnettiin tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 11.4. 5746 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Vanhaan palkkausjärjestelmään kuuluvien kansakoulunopettajien ylituntipalkkiot sekä koulujen johtajille maksettavat palkkiot päätettiin vahvistaa seuraaviksi:

1. Ylitunti- ja tuntipalkkiot

a) ylitunti- ja tuntipalkkiot ajalta 1.1.—31.7.1967 tarkistetaan kaupungin viranhaltijain palkkauksissa 1.1.1967 lukien toteutettua yleiskorotusta vastaavasti eli 5.2 %. Palkkio on tällöin varsinaisen kansakoulun opettajalla 10.71 mk/t ja kansalaiskoulun, apukoulun ja muun erityiskoulun opettajalla 12.52 mk/t.

b) ylitunti- ja tuntipalkkiot maksetaan 1.8. lukien saman suuruisina kuin ns. uuteen palkkausjärjestelmään kuuluville vastaavien eri koulumuotojen opettajille.

2. Koulunjohtajan palkkiot.

Koulunjohtajan palkkiot tarkistetaan 1.1. 1967 lukien kaupungin viranhaltijain palkkauksissa samasta ajankohdasta lukien toteutettua yleiskorotusta vastaavasti eli 5.2%. Näin tarkistettuna varsinainen koulunjohtajan palkkio on 704.98 mk vuodelta ja lisäpalkkio 38.12 mk vuodelta. Johtajan palkkiot maksetaan 12 kk:lta vuodessa (14.9. 2535 §).

Määrävuosilisän maksaminen opettajille. Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan maksamaan 21.9. ja 25.9. ao. luetteloissa mainituille opettajille 13.6.1967 annetulla lailla (277/67) heille myönnetyn määrävuosilisän sekä myös tästä laskettavan kaupungin kansakoulun ohjesäännön 23 §:ssä mainitun prosentuaalisen palkkauksenlisän kullekin siitä ajankohdasta lukien, josta he lain mukaan ovat sanottuun korotukseen oikeutettuja. Samalla kaupunginhallitus päätti, että liikaa ehkä maksettu lisä peritään takaisin kaupungille kohtuullisessa ajassa, mikäli oikeuskanslerille tehdyn kantelun ratkaisu aiheuttaisi muutoksen asiaan (9.11. 3063 §).

Korvauksen maksaminen kansakoulun IX vuosiluokan ammatinvalinnan ohjauksen yhdysopettajan tehtävien suorittamisesta. Suomen Kaupunkiliittoa päätettiin pyytää ryhtymään toimenpiteisiin valtioneuvoston 11. 12.1958 antaman päätöksen 6 §:n 1 mom., joka koski kansakoulunopettajan viran haltijan oikeutta saada lukea opetusvelvollisuuteensa nuorisotyötä ja muita luokan ulkopuolella suoritettavia tehtäviä, muuttamiseksi seuraavaksi: Kansakoulunopettaja, joka toimii ammatinvalinnan ohjauksen yhdysopettajana, saa tästä tehtävästä lukea opetusvelvollisuuteensa puoli vuosiviikkotuntia kutakin koko lukuvuoden aikana hänen toimenpiteittensä kohteena olevaa kahdeksannen tai yhdeksännen vuosiluokan alkavaa kuudentoista oppilaan ryhmää kohden (23.11. 3187 §).

Kansakoulujen uimaopettajien palkkioperusteet. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntia kehotettiin tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle esitys uimaopettajien palkkioperusteiden vahvistamisesta mahdollisuuksien mukaan palkkalautakunnan esittämältä tai myöhemmin käytävien neuvottelujen pohjalta niin aikaisessa vaiheessa, että uudet työsopimukset uimaopettajien kanssa ehdittäisiin tehdä viimeistään syyslukukauden 1968 alusta lukien (23.11. 3166 §).

Suomen Opettajain Liitto oli ilmoittanut julistaneensa 11.2.1967 valtiovallalle *avoimen työtaistelu-uhan,* jonka mukaisesti työnseisaus alkaisi 7.3., ellei sitä ennen päästä sovintoon. Mainitun lakonuhan peruuduttua kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (9.3. 767 §).

Kansakoulujen siivoojien ym. henkilökunnan ylimääräisten palkkioiden korottaminen. Kaupunginhallitus vahvisti 1.10. lukien seuraavat koulutilojen käytöstä seuroilta, yhdis-

tyksiltä ja muilta ulkopuolisilta kannettavat palkkiot:

1) *Kansakoulujen ja ammattikoulujen vahtimestarien, talonmies-lämmittäjien ja siivoojien ylimääräiset palkkiot:*

Vahtimestarit:

Tuntipalkkio opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän kokoontuessa samanaikaisesti eri huoneissa ryhmien lukumäärän ollessa:

	mk
1 ryhmä	3.80
2 »	4.61
3 »	5.47
4 »	6.80
Kultakin seuraavalta ryhmältä edell. lisäksi	0.98

Siivoojat:

Ylimääräisestä siivouksesta kokoontumiskerralta:

	mk
Voimistelukerralta	4.14
Veistosalin siivous	3.57
Luokkahuoneen tms. siivous	1.89

Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä, on maksettava sen valmistamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuotta, jona kouluilla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, käyttökerralta ryhmää kohti seuraavan erittelyn mukaisesti:

Ryhmien lukumäärä:	mk
1 ryhmä	4.61
2 »	3.69
3 tai useampia ryhmiä	3.16

2) *Eräille ruoanjakajille maksettava jakelupalkkio:*

Niille kansakoulun ruoanjakajille, joiden palkkausperusteena on ruokailijoiden lukumäärä, maksetaan 9 kk:n ajalta vuodessa jakelupalkkiota ruokailijaa kohti 1.47 mk/kk (7.9. 2450 §).

Koulukokeilun järjestämistä koskeva esitys. Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle ryhdyttäväksi toimenpiteisiin kansakoululainsäädännön tarkistustoimikunnan mietinnössä esitetyn muutoksen aikaansaamiseksi kansakouluasetuksen 18§:ään sekä anoa opetusministeriöltä asetuksen 88 §:n edellyttämää lupaa järjestää sellaista kouluhallituksen hyväksymän suunnitelman mukaista koulukokeilua, jonka perusteella luokka voitaisiin kansakoulun kolmannella ja neljännellä luokalla jakaa kahteen erikseen opetettavaan osaan äidinkielen ja laskennon opetuksessa sillä edellytyksellä, että kokeilua varten saataisiin valtionapua (14.6. 1872 §). Opetusministeriö ilmoitti 11.8., ettei se pitänyt ehdotetun kokeilun järjestämistä kaupungin kansakouluissa enää tarpeellisena, koska kansakouluasetuksen 18 §:n muutoksen nojalla voitiin lukuvuoden 1968/69 alusta toteuttaa ryhmien jako ilman erillistä kokeiluakin lähes anotussa laajuudessa. Mainittu muutos oli tapahtunut 14.7.1967 annetulla asetuksella, jossa 18 §:ään oli lisätty uusi 4. mom. (24.8. 2281 §, kunn. as. kok. n:o 68).

Voin käytön lisääminen kouluruokailussa. Maitotaloustuotteitten viennin vaikeutumisen johdosta maatalousministeriö oli pyytänyt Suomen Kaupunkiliiton lausuntoa voin käytön lisäämismahdollisuuksista. Kaupunkiliiton toimisto tiedusteli mm., ryhtyisikö kaupunki jakamaan kouluruokailun yhteydessä voita ja kuinka paljon päivää ja oppilasta kohti, jos voita olisi saatavissa hintaan 2.90 mk/kg. Elintarvikekeskuksen lautakunta puolsi lausunnossaan voin jakelua lisättäväksi kouluruokailussa siten, että viitenä päivänä viikossa jaettaisiin 10 gr sekä yhtenä päivänä viikossa leivälle levitettynä 5 gr edellyttäen, että voin hinta olisi 2.90 mk/kg. Kaupunginhallitus päätti vastauksena Kaupunkiliiton toimiston esittämiin kysymyksiin ilmoittaa elintarvikekeskuksen lautakunnan lausunnossa esitetyt kohdat, minkä lisäksi kaupunginhallitus päätti ryhdyttäväksi lautakunnan ehdottamaan voin jake-

luun edellyttäen, että kaupunki saa ostaa voita em. hinnalla (19.1. 232 §).

Kansakoulujen pianojen ja flyygelien luovutusehtojen tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti kumota 1.2. lukien 30.10.1958 tekemänsä päätöksen ja vahvistaa samasta ajankohdasta lukien noudatettavaksi kansakoulujen pianojen ja flyygelien luovuttamisessa ulkopuolisten käyttöön seuraavat määräykset:

Kansakoulujen pianoja ja flyygeleitä saadaan luovuttaa käytettäväksi Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 28 §:n tarkoittamissa tapauksissa sillä ehdolla,

että vuokraaja sitoutuu kirjallisesti vastaamaan pianolle tai flyygelille tästä käytöstä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista,

että mainitusta sitoumuksesta tulee käydä selville sen tai niiden henkilöiden nimet, jotka vuokraajan puolesta ovat vastuussa pianon tai flyygelin käytöstä ja

että vuokra mainitusta käytöstä on toistaiseksi 2.50 mk tunnilta (19.1. 219 §).

Yksityisten kansakoulujen lukukausimaksujen hyväksymisestä verotettavien tulojen vähennyksiksi olivat vt Aalto ym. lähettäneet kaupunginhallitukselle kirjeen, jossa mm. huomautettiin, että lasten huoltajat sijoittivat lapsiaan kaupungissa toimiviin yksityisiin kansakouluasteisiin kouluihin lähinnä vieraiden kielten oppimista varten. Lasten vanhemmat joutuvat opiskelusta maksamaan vaaditut lukukausimaksut. Kun kaupunki vastaavasti säästi näiden lasten osalta opetusmenoja, ehdottivat kirjeen lähettäjät, että Kaupunkiliittoa pyydettäisiin toimimaan sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi verolainsäädäntöön, että mainitut lukukausimaksut hyväksyttäisiin vähennyskelpoisiksi menoeriksi lapsen huoltajan verotusta määrättäessä. Helsingin verovirasto totesi mm., että lapsen koulutuksesta aiheutuneita kustannuksia ei kunnallisverotuksessa oteta huomioon. Valtionverotuksessa myönnetään eräissä tapauksissa koulutusvähennystä. Lapsen vanhemmille, jotka siirtävät lapsensa kansakoulusta oppikouluun, ei kunnallisverotuksessa myönnetä vähennystä. Tämän vuoksi lakia, joka myöntäisi veronalennusta yksityistä kansakoulua käyvän lapsen osalta, ei voitane pitää kohtuullisena. Lisäksi kaupunki tukee yksityisiä kansakouluun rinnastettavia oppilaitoksia niin paljon kuin niissä oppilaina olevien helsinkiläisten lasten kouluttaminen kaupungin kansakoulussa keskimäärin olisi tullut maksamaan. Myöskin oli huomattava, että kaupungin omissa kansakouluissa annettiin nykyisin opetusta vieraissa kielissä. Kaupunginhallitus päätti, ettei vt Aallon ym. kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että lähettäjille ilmoitetaan edellä esitetty (11.5. 1376 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Kouluhallitukselta päätettiin pyytää lupa perustaa 1.1.1968 lukien yksi luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivien opettajan virka suomenkielisiin kansakouluihin (30.3. 975 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi toimenpiteen, jolla suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli palkannut sen kansliaan 8. pl:n toimistoapulaisen 1.10. lukien ja kauintaan 31.12. saakka. Palkan maksamista varten myönnettiin 1 929 mk (19.10. 2838 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kanslian avoinna oleva 8. pl:n kodissakävijän virka päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi ja kauintaan siihen saakka, kunnes olisi ratkaistu, järjestetäänkö tehtävien hoito nuorisokomitean suunnittelemalla tavalla (14.12. 3409 §).

Suomenkielisissä kansakouluissa päätettiin 1.9. lukien suorittaa 9 kk:n ajalta seuraavat kuukausipalkkiot: Toivonliittojen toiminnanjohtajalle 236.20 mk, nuorisokerhotyön johtajalle peruspalkkiona 57.65 mk/kk ja lisäpalkkiona kultakin kerholta vuodessa 2.94 mk sekä kirjastosihteerille, elokuvatoiminnanjohtajalle, musiikinohjaajalle, tyttöjen käsityönohjaajalle ja poikien käsityönohjaajalle kullekin 360.40 mk/kk ynnä koulukasvitarhojen opettajille 3½ kk:n työajalta

vuodessa 558 mk/kk ja toiminnanjohtajalle maksettava vuosipalkkio siten, että se on yhtä suuri kuin sanotuille opettajille 3½ kk:n työajalta maksettava kokonaispalkkio (11.5. 1395 §, 24.8. 2279 §).

Yleisjaosto vahvisti kohtuussyistä koulunjoht. Kalle Lampiselle hänen Munkkivuoren kansakoulun suunnittelun yhteydessä antamastaan asiantuntija-avusta suoritettavan palkkion suuruudeksi 2 000 mk/kk sillä ehdolla, ettei hän esitä tässä asiassa muita vaatimuksia kaupungille (yjsto 14.3. 5547 §).

Yleisjaosto päätti siihen nähden, että kansak.op. Raili Suokko oli, tultuaan hyväksytyksi Jyväskylän yliopistossa 11.9. alkaville erityisopettajan kursseille, palkannut sijaisen hoitamaan virkaansa 1.9. lähtien, minkä jälkeen kouluhallitus oli kuitenkin 5.9. hylännyt opett. Suokon palkallista virkavapautta koskevan anomuksen, myöntää 237 mk viransijaisen palkkaamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseksi kohtuussyistä op. Suokolle (yjsto 24.10. 7108 §).

Merkittiin tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen ja korkeimman hallinto-oikeuden hylkäävät päätökset, jotka koskivat kansak. joht. Toivo Rouhiaisen hakemusta palkkion maksamiseksi hänelle koulunjohtajan kuunteluvelvollisuuden suorittamisesta (12.1. 145§, 9.3. 772 §, 19.10. 2848 §).

Yleisjaosto päätti, että uusia pianoja Aleksis Kiven ja Taivallahden kansakouluihin hankittaessa saatiin Hellas-Piano Oy:lle luovuttaa Aleksis Kiven kansakoulun kaksi pianoa 850 ja 1 150 mk:n hinnasta sekä Taivallahden kansakoulun yksi piano 1 100 mk:n hinnasta. Lisäksi päätettiin yhtiölle myydä Haagan ja Maunulan koulun yksi piano vastaavasti 950 ja 750 mk:n hinnasta (yjsto 21.11. 7340 §, 19.12. 7554 §).

Roihuvuoren kansakoulun ruokailutiloihin päätettiin hankkia applikaatiotyö tait. Anitra Lucanderilta, jonka kanssa päätettiin tehdä sopimus työn toteuttamisesta 29 000 mk:aan päätyvän kustannusarvion mukaisesti. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 30 000 mk (12.1. 102 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kuvataidetoimikunnan tilaamaan kuvanveistäjä Kain Tapperilta 1.3.1968 mennessä valmistettavan kipsiluonnoksen Kulosaaren kansakoulun alueelle mahdollisesti hankittavaa, n. 25 000 mk maksavaa betoniveistosta varten. Luonnoksesta saatiin taiteilijalle maksaa 1 000 mk:n suuruinen palkkio (14.12. 3415 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää kertomusvuoden talousarvioon Yliskylän kansakoulua varten merkitystä 1.5 mmk:n osamäärärahasta 683 000 mk lisäyksenä Vesalan kansakoulua varten merkittyyn 2 mmk:n suuruiseen osamäärärahaan (16.11. 3108 §).

Valtioneuvostolta päätettiin anoa kansakouluasetuksen 178 §:n mukaisesti rakennusavustusta 100 000 mk Puotilan kansakoulun rakennuskustannuksia varten. Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää v:n 1966 talousarvioon Myllypuron kansakoulun rakennustyötä varten merkitystä määrärahan säästöstä 90 000 mk Puotilan kansakoulun rakennustyöhön (6.4. 1027 §, 28.12. 3559 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi jäljempänä mainittujen kansakoulujen pääpiirustukset rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen, jotka lähetettiin kouluhallituksen vahvistettaviksi: talorakennusosaston laatimat Jakomäen kansakoulun pääpiirustukset 1—9 rakennusselityksineen ja alustavine kustannusarvioineen (7.9. 2436 §); Oulunkylän kansakoulun lisärakennuksen pääpiirustukset n:o 1—5 rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen. Rakennustöitä varten myönnettiin 600 000 mk sillä ehdolla, että työt järjestetään kaupunginhallituksen 9.2. työllisyyden turvaamiseksi tarkoitettujen töiden hyväksymisestä v:ksi 1967 päättämällä tavalla. Kouluhallitus vahvisti 14.4. pääpiirustukset rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen (9.3. 758 §, 5.5. 1326 §); arkkit. Kari Virran laatimat 15.11. päivätyt ja 12.12. korjatut Puotinharjun kansakoulun pääpii-

rustukset rakennusselityksineen (28.9. 2637 §, 28.12. 3557 §); Arkkitehtuuritoimisto Osmo Lapon laatimat Yliskylän kansakoulun pääpiirustukset rakennusselityksineen (7.12. 3341 §); talorakennusosaston laatimat Lehtisaaren, Jollaksen ja Pajamäen tilapäisten puukoulurakennusten pääpiirustukset rakennusselityksineen. Rakennukset päätettiin tilata välittömästi. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan ei Lehtisaaren korttelin n:o 30203 tontti n:o 2 (Papinpöydänkuja), jolle koulu oli suunniteltu, ollut asemakaavan muutoksen takia vielä siirtynyt kaupungin omistukseen. Muut em. koulut oli suunniteltu rakennettaviksi kaupungin jo omistamalle maalle (23.11. 3190 §, 30.11. 3264 §). Vielä hyväksyttiin talorakennusosaston laatimat Marjaniemen tilapäisen puukoulurakennuksen pääpiirustukset (8.6. 1747 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä Raajarikkojen kouluSäätiön uuden koulurakennuksen 15.2., 22.3., 19.4. ja 25.5. päivätyt, arkkitehtien B. Gripenbergin ja R. Gunstin laatimat pääpiirustukset rakennusselityksineen ja 1.545 mmk:aan päättyvän kustannusarvion kansakouluntarkastajan lausunnossa esitetyin huomautuksin (19.10. 2822 §).

Jäljempänä mainitut kiinteistöt päätettiin siirtää suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon: korttelin n:o 29006 kansakoulutontti n:o 2, Isonnevantie 16, pääoma-arvo 270 000 mk; korttelin n:o 30109 kansakoulutontti n:o 1, Raumantie 2, pääoma-arvo 690 000 mk; korttelin n:o 38023 kansakoulutontti n:o 1, Rapakiventie 8, pääoma-arvo 601 500 mk; korttelin n:o 38066 kansakoulutontti n:o 1, Latokartanontie 1, pääoma-arvo 598 500 mk; korttelin n:o 42047 kansakoulutontti n:o 5, Kyösti Kallion tie 1, pääoma-arvo 1 292 500 mk; korttelin n:o 43213 kansakoulutontti n:o 1, Vuorenpeikontie 7, pääoma-arvo 556 500 mk ja korttelin n:o 45147 kansakoulutontti n:o 1, Yläkivenrinne 6, pääoma-arvo 435 000 mk (16.2. 523 §).

Malmin entisen kansakoulun käyttökelvoton piharakennus ja Pakilan kansakoulun kaksi tarpeetonta kuivakäymälää päätettiin purkaa kiinteistöviraston talo-osaston toimesta käyttäen tarkoitukseen enintään 1 000 mk. Rakennukset saatiin poistaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallinnosta ja kiinteistöluettelosta (yjsto 3.1. 5042 §).

Seuraavien kansakoulujen koulutalon vihkiäistilaisuuksien järjestämistä varten myönnettiin tarvittavat määrärahat: 1 150 mk Ala-Malmin (yjsto 11.4. 5754 §), 1 150 mk Kulosaaren (yjsto 31.1. 5258 §) ja 1 150 mk Myllypuron kansakoulun (yjsto 14.2. 5352 §) sekä 750 mk Lapinlahden kansakoulun 100-vuotisjuhlan järjestämistä varten (yjsto 14.11. 7295 §).

Saarijärvellä ja Karstulassa aikana 2.—3.3. järjestettävien kansakouluväen talvikisojen osanottokustannuksia varten myönnettiin 1 075 mk (yjsto 31.1. 5257 §, 7.3. 5488 §); Vaasassa 23.—24.9. järjestettävien kansakoululaisten kesäkisojen osanottokustannusten suorittamista varten myönnettiin 1 150 mk (yjsto 5.9. 6724 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin käyttämään Pohjoismaiden kansakoululaisten Helsingissä 22.—26.5. pidettäviä urheilujuhlia varten talousarvioon tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa, sitä tarvittaessa enintään 800 mk:lla ylittäen. Osa osanottajista päätettiin majoittaa Olympiastadionin retkeilymajaan (18.5. 1471 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Kaupunginhallitus päätti kumota ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan 20.11. tekemän päätöksen Kruunuhaan ja Cygnaeuksen kansakoulujen vahtimestarien tehtävien uudelleen järjestämisestä, siten että heille eri korvausta vastaan siirrettäisiin osa talonmiehen tehtäviä. Johtokuntaa kehotettiin järjestämään näiden tehtävien hoito järjestelytoimiston esittämällä tavalla (23.11. 3165 §, 14.12. 3411 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan panemaan täytäntöön 20.11. tekemänsä päätöksen, joka koski eräiden Helsingin maalaiskunnassa asuvien kansakouluoppilaiden koulunkäyntiä Helsingin kaupungin kansakoulussa lukuvuonna 1967/68 (23.11. 3165 §, 14.12. 3414 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallintooikeus oli 21.2. hylännyt Sipoon kunnanhallituksen valituksen, joka koski Helsingin kaupungissa kotipaikan omaavan, Sipoon kunnallista keskikoulua lukuvuonna 1959/60 käyneen pojan koulunkäyntikustannusten korvaamista (20.4. 1160 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan järjestämään Vartiokylän ruotsinkielisen kansakoulun oppilasruokailun Vartiokylän ruotsinkielisen yhteiskoulun rehtorin 27.12.1966 päivätyn tarjouksen mukaisesti (4.1. 61 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen käytetty oiko- ja tasohöylä päätettiin luovuttaa Julius Tallberg Oy:lle 3 000 mk:n hinnasta osamaksuna uusia oiko- ja tasohöyläkoneita yhtiöltä hankittaessa (yjsto 28.11. 7395 §).

Vallilan ja Kruununhaan ruotsinkielisten kansakoulujen rakennuksissa v. 1966 suoritetuista perusparannustöistä oli eräs ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan jäsen lähettämässään kirjeessä huomauttanut mm., ettei töitä ollut suoritettu ennalta asetettujen määräaikojen puitteissa. Töitä oli suoritettu koko syyslukukauden ajan, mikä oli suuresti vaikeuttanut opetusta eikä työvoiman käyttö näin ollut taloudellista. Lisäksi ei talorakennusosasto ollut noudattanut kaupunginhallituksen edellyttämää säästäväisyyttä, sillä Kruununhaan koulun perusparannustyöt olivat tulleet 10 200 mk arvioitua kalliimmiksi ja Vallilan kansakoulun ikkunoiden ja ovien korjaus, jonka oli arvioitu maksavan 10 000 mk, oli tullut maksamaan 218 000 mk. Kirjeessä esitettiin, että kaupunginvaltuuston v. 1959 tekemää päätöstä, joka koski kaupungin omistamien rakennusten hallinnon ja hoidon uudelleen järjestämistä, muutettaisiin siten, että lisättäisiin isännöitsijöinä toimivien hallintokuntien mahdollisuutta käyttää korjaus- ja perusparannustöissä yksityisiä yrityksiä mainitunlaisten töiden hoitamiseksi vastaisuudessa järkevämmällä tavalla. Johtokunta yhtyi kirjeessä esitettyihin näkökohtiin. Yleisten töiden lautakunnan annettua asiasta lausuntonsa oli revisiovirasto todennut, ettei talorakennusosasto ollut omin päin ryhtynyt alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen laajentamaan korjauskohteita, vaan oli niistä kansakoulujen johtokunnan kokouksissa päätetty. Revisiovirasto ei puoltanut v. 1959 annettujen määräysten muuttamista. Kouluissa suoritettavat työt olisi kuitenkin pyrittävä järjestämään koulujen loma-ajoiksi. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että rakennusvirastoa kehotetaan olemaan kiinteämmässä yhteistyössä suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntien kanssa kansakoulujen vuosikorjaus- ja perusparannustöitä suunniteltaessa, jotta suunnitelmat valmistuisivat ja työt suoritettaisiin siten, että koulutyölle aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa. Rakennusvirastoa ja koulujen johtokuntia kehotettiin myös suorittamaan yhteistyössä ennakkotarkastukset perusteellisesti, jotta vältyttäisiin erimielisyyttä aiheuttavista töiden laajennuksista. Mikäli työt työllisyysnäkökohdista johtuen olisi suoritettava koulutyön aikana, olisi ne ainakin koulutyötä pahasti haittaavilta osiltaan suoritettava koulujen lomien aikana, mikäli se teknillisesti on mahdollista (23.11. 3191 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Malmin ruotsinkielisen kansakoulun muutostöiden pääpiirustukset kustannusarvioineen (8.6. 1748 §).

Työntek. Aimo Ahoselle ja konttorivirk. Seija Taskiselle päätettiin suorittaa vastaavasti 600 mk:n ja 409 mk:n suuruinen korvaus heidän autoilleen Snellmaninkatu 18:n ja Ratakatu 8:n kohdalla sattuneiden vahin-

kojen korvaamiseksi (yjsto 4.4. 5704 §, 30.5. 6135 §).

Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailujen järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan asettamaan Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailujen järjestämistä varten kilpailutoimikunnan, johon kuuluisi puheenjohtaja ja kaksi varsinaisen kansakoulun sekä kaksi kansalaiskoulun opettajien edustajaa sekä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan asettamaan kirjoituskilpailuja varten kilpailutoimikunnan, johon kuuluisi puheenjohtaja ja yksi varsinaisen kansakoulun sekä yksi kansalaiskoulun edustaja. Toimikuntien kokouspalkkiot oli esitettävä kaupunginkanslian hyväksyttäviksi ja maksettaviksi kokouspalkkioista voimassa olevien määräysten mukaisesti ja siten, että kokouspalkkio maksettaisiin enintään kolmelta kokoukselta (27.4. 1240 §, 6.7. 2060 §, 7.9. 2437 §).

Kesäsiirtolat. Kaupunginhallitus päätti, tyytyen kouluhallituksen päätöksiin suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtoloiden v:n 1966 valtionavustuksista, merkitä ne tiedoksi (26.1. 280 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi myönnettiin 373 mk palkkauksen suorittamista varten koulunjoht. Rauno Tarkkalalle hänelle kesäsiirtolakiinteistöjen paloturvallisuustarkastusta varten myönnettyjen virkavapauksien osalta (yjsto 4.4. 5703 §).

Juupajoen kunnan Hirvijärven kylässä sijaitseva n. 7.5 ha:n suuruinen määräala tilasta Peltolammi RN:o 6[18] päätettiin rakennuksineen siirtää suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon 1.5. lukien 77 000 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta kesäsiirtolana käytettäväksi (27.4. 1242 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan laadituttamaan Hietaniemen kesäsiirtolan 60 oppilaalle tarkoitetun majoitusrakennuksen lopulliset suunnitelmat ja piirustukset kustannusarvioineen ja esittämään ne kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi (30.11. 3262 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kesäsiirtolakiinteistöissä päätettiin suorituttaa palolautakunnan 28.3. ilmoittamat paloturvallisuustyöt sekä asennuttaa kiinteistöihin tarpeelliset palohälytyslaitteet käyttäen tarkoitukseen enintään 127 700 mk. Samalla olisi ennen töiden aloittamista tarkkaan tutkittava, olisiko joistakin vuokratuista kesäsiirtoloista luovuttava suoritettavien töiden kalleuden vuoksi. Merkittiin tiedoksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus kansakoulujen kesäsiirtoloiden paloturvallisuudesta. Ilmoituksen mukaan oli vuokrattuja kesäsiirtoloita 12. Kertomusvuonna luovuttiin kahdesta kiinteistöstä, joiden vuokrasopimukset päättyivät ja joiden paloturvallisuustyöt olisivat tulleet kalliiksi. Koska kesäsiirtolaan anoneita oppilaita olisi jäänyt sijoittamatta yli 300 ja näistä 80 sellaista, jotka koululääkäri oli merkinnyt välttämättömässä kesäsiirtolatarpeessa oleviksi, oli opettajayhdistyksen kesävirkistystoimikunta perustanut alkukesäksi yhden siirtolan Ruoveden Pourun kansakouluun. Siirtoloihin voitiin kertomusvuonna ottaa vain ne lapset, joiden pääsyä koululääkärit olivat pitäneet välttämättömänä. Toimikunta järjestäisi yövalvonnan useimpiin siirtoloihin. Automaattisia palohälytyslaitteita järjestettiin vain kaupungin omiin siirtolakiinteistöihin (20.4. 1163 §, 22.6. 1923 §).

Yleisjaosto päätti ilmoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle, ettei yleisjaostolla ollut mitään sitä vastaan, että Helsingin Opettajayhdistyksen kesävirkistystoimikunnan toiminnanjohtaja oikeutetaan kaupunginhallituksen v. 1964 ja 1965 tekemien päätösten mukaisesti käyttämään omaa autoaan kansakoulujen kesäsiirtoloiden johto- ja valvontatehtävissä suoritettaviin matkoihin vahvistettua korvausta vastaan tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 27.6. 6349 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot vahvistettiin 1.8. lukien seuraaviksi: korkeakoulututkinnon suorittaneet ja vastaavat, ammattiaineiden opetuksesta 20.78 mk; insinöörit, ammattiaineiden opetuksesta 17 mk; ammatinopettajan kelpoisuuden omaavat, ammattiaineiden opetuksesta 14.25 mk; teknikot ja vastaavat, ammattiaineiden opetuksesta 13.15 mk; työnopetuksesta, opettajan muodollisesta pätevyydestä riippumatta 12.60 mk; erikoislääkäri laboratoriokoulussa 31.50 mk; lääketieteen lisensiaatti ja sairaalakemisti laboratoriokoulussa 27.35 mk. Epäpätevyydestä aiheutuva vähennys on suoritettava kuitenkin työnopetuksesta maksettavaa palkkiota lukuun ottamatta kulloinkin voimassa olevien kauppa- ja teollisuusministeriön määräysten mukaisesti. Palkkioita maksettaessa on lisäksi noudatettava seuraavia soveltamisohjeita:

Ammattioppilaitosten johtokunta on oikeutettu sijoittamaan alan erikoisasiantuntijat harkintansa mukaan asiantuntijain muodollisesta pätevyydestä riippumatta eri tuntiopettajaryhmiä vastaaviin kurssiopettajaryhmiin.

Edellä mainitut palkkiot saadaan suorittaa 10 %:lla korotettuina, milloin asianomaisen opettajan opetus jollakin kurssilla kestää enintään kuusi tuntia.

Kokeita pidetään yksi kutakin alkavaa 60 tunnin kurssijaksoa kohti kotityökorvauksen sisältyessä tuntipalkkioon.

Mikäli kokeita ei ole syytä pitää, tuntipalkkio suoritetaan 10 %:lla vähennettynä.

Johtokunta päättää kunkin lukukauden alussa, millä kurssilla pidetään em. useampia kokeita. Näistä ylimääräisistä kokeista maksetaan korvaus samoja periaatteita noudattaen kuin vakinaisille ja tilapäisille opettajille maksetaan kotityökorvaus.

Pedagogisen koulutuksen puuttuminen ei pienennä palkkion määrää (yjsto 18.7. 6493 §).

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen ammattioppilaitosten johtokunnan hallintoon. Seuraavat kiinteistöt päätettiin siirtää ammattioppilaitosten johtokunnan hallintoon: 1.1. lukien korttelin n:o 29102 (Ilkantie 3) ammattikoulutontti n:o 9, pääoma-arvo 872 000 mk (16.2. 523 §); 1.8.1968 lukien Annankadun kansakoulu kiinteistöluetteloon tällöin merkitystä pääoma-arvosta seuraavilla ehdoilla:

1) Koulun vahtimestari ja koululla mahdollisesti silloin oleva muu huoltohenkilökunta siirtyy myös Kampin ammattikoulun palvelukseen.

2) Kaksi luokkahuonetta luovutetaan ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan käyttöön yhdeksi lukuvuodeksi sekä yksi luokkahuone vielä seuraavaksi lukuvuodeksi ynnä näiden lisäksi tarpeelliset vuorot voimistelusalista.

3) Ammattioppilaitosten johtokunta huolehtii kansakoulun oppilaiden ruokailusta mainittuina kahtena lukuvuonna.

4) Kansakoulun irtaimiston mahdollisesta soveltuvuudesta ja luovuttamisesta ammattikoululle neuvotellaan aikanaan erikseen.

5) Koulun tilojen käyttämisestä Kampin ammattikoulun tarpeisiin ennen 1.8.1968 johtokunnat sopivat keskenään erikseen tähänastista käytäntöä noudattaen.

Kouluhallitus myönsi luvan Annankadun kansakoulun siirtämiseksi pysyvästi ammattioppilaitosten johtokunnan hallintoon (16.2. 546 §, 9.3. 756 §).

Virkojen täyttäminen. Ammattioppilaitosten toimistoon päätettiin 1.8. lukien ja kauintaan v:n 1967 loppuun palkata 27. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva kurssitoiminnan johtaja, pätevyysvaatimus yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto tahi insinöörin tutkinto. Sanottu viranhaltija ei ollut oikeutettu lisä-, yli- eikä sunnuntaityökorvauksiin, työaika virastotyöajan mukainen, johon sisältyy 2 viikkotuntia opetusvelvollisuuden hoitamista. Palkan maksamista varten myönnettiin 8 243 mk sillä ehdolla, että kurssitoi-

mintaa varten myönnettyihin määrärahoihin syntyisi vastaava säästö (20.4. 1162 §). Samoin päätettiin palkata 1.6. lukien kauintaan kertomusvuoden loppuun 18. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva taloudenhoitaja, pätevyysvaatimus ammattioppilaitoksista annetun lain 21 §:n mukainen. Palkan maksamista varten myönnettiin 6 940 mk (20.4. 1161 §).

Hankinnat. Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan varastohankintana suorittamaan v:n 1968 hankintaohjelmaan kuuluvia mutta kiireellisiä työpajakaluston ja opetusvälineiden hankintoja sillä ehdolla, että ammattikasvatushallitus hyväksyy ne valtionavustukseen oikeuttaviksi. Ammattioppilaitosten varastoon sidottujen kassavarojen ylimmäksi määräksi vahvistettiin 100 000 mk. Johtokunnan esittämä, v:n 1968 työpajakaluston ja opetusvälineiden hankintaohjelma lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi (1.11. 2976 §).

Työpajakaluston hankintaa varten v:n 1966 talousarvioon merkityn määrärahan käyttämättä jääneestä erästä siirrettiin 7 860 mk kertomusvuonna käytettäväksi sillä ehdolla, että määrärahalla hankittaisiin Wihuri-Yhtymä Oy Autolalta Siegl-merkkinen koepenkki kilpailevia tarjouksia pyytämättä (19.1. 218 §).

Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailujen järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan asettamaan Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailuja varten kilpailutoimikunnan, johon kuuluisi puheenjohtaja ja kaksi ammattioppilaitosten opettajien edustajaa. Toimikunnan kokouspalkkiolaskelma oli esitettävä kaupunginkanslian hyväksyttäväksi ja maksettavaksi. Kokouspalkkio maksettaisiin enintään kolmelta kokoukselta. Kirjoitusten alustavan tarkastuksen suorittavien opettajien palkkion maksamista varten myönnettiin 270 mk (6.7. 2061 §).

Nuorisonohjaajakurssin järjestäminen. Kaupunginhallituksen kehotuksen mukaisesti laati ammattioppilaitosten johtokunta yhteistoiminnassa nuorisotoimiston kanssa suunnitelman nuorisoalan työntekijäin kurssimuotoisesta koulutuksesta. Kurssianomus lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi valtionavustuksen saamista varten. Ammattikasvatushallitus katsoi kuitenkin, ettei tällainen koulutus kuulunut sen toimialaan. Asiasta oli sen jälkeen neuvoteltu opetusministeriön kanssa ja todettu, että valtionavustus voitaisiin saada sitä kautta. Kaupunginhallitus päätti lähettää nuorisonohjaajakurssin kurssianomuksen opetusministeriön hyväksyttäväksi ja pyytää, että kurssin 25 871 mk:n määräisiä, ammattikasvastushallituksen valtionavustusta koskevien ohjeiden mukaisia menoja varten myönnettäisiin valtionavustusta 65 % (9.2. 441 §, 22.6. 1925 §, 16.11. 3111 §).

Ammattikurssien järjestäminen v:n 1968 aikana. Ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi päätettiin lähettää ammattioppilaitoksissa v:n 1968 aikana toimeenpantavien 64 ammattikurssin kurssianomukset valtionavustuksen saamiseksi sen jälkeen, kun kursseja koskevat tilitykset olisi aikanaan lähetetty ammattikasvatushallitukselle (7.12. 3342 §).

Vallilan ammattikouluun päätettiin kertomusvuoden syyslukukauden alusta palkata kaksi työsopimussuhteista siivoojaa (28.9. 2639 §).

Seuraavat Vallilan ammattikoulun virat päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä: kauintaan 31.7.1967 saakka yksi vakinainen työnopettajan virka, yksi tp. työnopettajan virka ja yksi tp. ammattiaineiden opettajan virka sekä kauintaan 31.12.1967 saakka yksi vakinainen ammattiaineiden opettajan virka ja yksi vakinainen yleisaineiden opettajan virka (12.1. 133 §); kauintaan 31.12. saakka yksi tp. työnopettajan virka ja yksi tp. ammattiaineiden opettajan virka sekä kauintaan 31.7.1968 saakka kaksi vakinaista ammattiaineiden opettajan virkaa ja yksi vakinainen yleisaineiden opettajan virka (24.8. 2277 §);

yksi ammattiaineiden opettajan virka ja yksi työnopettajan virka kauintaan 31.7.1968 saakka (22.6. 1924 §); yksi vakinainen työnopettajan virka kauintaan 31.7.1968 saakka (1.6. 1665 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan perustamaan Vallilan ammattikouluun 1.8.1968 lukien kaksivuotisen, kansakoulupohjaisen putkiasentajan opintolinjan sillä edellytyksellä, että ammattikasvatushallitus antaa siihen suostumuksensa ja että kaupunginvaltuusto sisällyttää v:n 1968 talousarvioon tarvittavat määrärahat. Ammattikasvatushallitukselta päätettiin anoa suostumusta mainitulle järjestelylle sekä samalla anoa opintolinjan viikkotuntikaavion hyväksymistä (27.4. 1241 §).

Seuraavat ammattikoulussa toimeenpantavien kurssien kurssianomukset päätettiin lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi valtionavustuksen saamista varten: kertomusvuoden kevät- ja syyslukukaudella toimeenpantavan planktonmikroskopistin kurssin (23.2. 597 §) sekä kertomusvuoden syyslukukaudella järjestettävien yht. 38 ammattikurssin kurssianomukset (22.6. 1922 §).

Vallilan ammattikoulun v. 1965 ja 1966 poistettavaksi hyväksytty kalusto päätettiin myydä johtokunnan esityksen mukaisesti. Näin saaduista tuloista päätettiin suorittaa 15 384 mk valtiolle kuuluvan 75 %:n suuruisesta osuudesta (9.3. 759 §).

Vallilan ammattikoulun eräitä huonetiloja luovutettiin korvauksetta ja erinäisillä ehdoilla seuraaviin tarkoituksiin: puhelinalan ammattikasvatuslautakunnan käyttöön 5.—9.6. järjestettävää ammattitutkintotilaisuutta varten sekä 28.12. (yjsto 30.5. 6132 §, 4.12. 7455 §) ja ammattikoululaisten kurssipäiviä varten (yjsto 26.9. 6878 §).

Osanottajien lähettämistä varten Vallilan ammattikoulusta eräisiin urheilukilpailuihin myönnettiin seuraavat määrärahat: 500 mk osanottajien lähettämiseksi Suomen Ammattikoulujen Urheiluliiton Kuopiossa järjestämiin XVIII talvimestaruuskilpailuihin (yjsto 28.2. 5444 §); 960 mk 19 oppilaan ja kolmen opettajan lähettämistä varten Raumalla järjestettyihin yleisurheilumestaruuskilpailuihin (yjsto 12.9. 6775 §) ja 520 mk yhden opettajan ja 10 oppilaan lähettämistä varten Mäntässä järjestettyihin painimestaruuskilpailuihin (yjsto 21.3. 5620 §).

Kampin ammattikoulu. Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä Kampin ammattikoulun ompeluosaston teollisuusompelijan opintolinjan nimen muuttamisen valmisvaateompelijan opintolinjaksi ja anoa muutokselle ammattikasvatushallituksen vahvistuksen (29.6. 1994 §).

Kampin ammattikoulun ompeluosastolle päätettiin perustaa 1.8.1968 lukien yhden entisen pukuompelijan opintolinjan I luokan tilalle uusi leikkaajan opintolinja sillä ehdolla, että ammattikasvatushallitus antaa luvan järjestelyyn ja että v:n 1968 talousarvioon sisällytetään määräraha perustamiskustannuksia varten. Uuden opintolinjan viikkotuntikaavio lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi (16.3. 840 §).

Koulun seuraavat kurssianomukset päätettiin lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi valtionavustuksen saamista varten: kertomusvuoden syyslukukaudella järjestettävien kahdeksan ammattikurssin kurssianomukset ja tekstiilimyyjän ammattikurssin kurssianomus (22.6. 1922, 1926 §).

Yleisjaosto myönsi 134 mk käytettäväksi yhden opettajan ja kolmen oppilaan lähettämistä varten Lahden ammattikoulussa järjestettyihin ammattikoulujen ravintotalousosastojen työkilpailuihin sekä yhden opettajan ja kahden oppilaan lähettämistä varten Espoon ammattikoulussa järjestettyihin ammattikoulujen ompeluosastojen oppilaskilpailuihin (yjsto 11.4. 5757 §).

Haagan ammattikouluun päätettiin kauintaan kertomusvuoden loppuun palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat: 1.3. lukien yksi varastonhoitaja (12. pl.), yksi vahtimestari (10) ja yksi toimistoapulainen (8), 1.7. lukien: yksi varastonhoitaja (13), 1.8. lukien:

kolme ammattiaineiden opettajaa (24), kolme yleisaineiden opettajaa (24), kahdeksan työnopettajaa (20), yksi huoltoaseman hoitaja (16) ja yksi toimistoapulainen (7), työsopimussuhteeseen 15.7. lukien yksi talonmieslämmittäjä (11), kaksi huoltomiestä (9), yksi emäntä (8), seitsemän siivoojaa (4) ja tarvittaessa huoltomiehiä tuntipalkalla (16.2. 544 §); 1.4. lukien työsopimussuhteinen sähköasentaja (12). Palkkojen maksamista varten myönnettiin 320 219 mk (22.3. 900 §) ja 1.9. lukien terveyssisar (18, kielitaitoluokka IV), jolta vaaditaan sairaanhoitajan peruskoulutuksen lisäksi terveyssisaren erityiskoulutus (29.6. 1991 §).

Kaupunginhallitus alisti tutkittavakseen ammattioppilaitosten johtokunnan 8.5.pöytäkirjan 226—228 ja 234 §:iin sisältyvät päätökset eräiden virkojen täyttämisestä. Opettajan, varastonhoitajan ja vahtimestarin virkaan oli valittu henkilöitä, joilla ei ollut kotipaikka Helsingissä. Sittemmin kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan panemaan täytäntöön 226 ja 228 §:ää koskevat päätökset sekä kumota 227 ja 234 §:ssä olevat päätökset sekä kehottaa johtokuntaa ottamaan uudelleen käsiteltäväkseen niiden kohdalla käsitellyt vaalit ja tällöin ottamaan huomioon kaupunginhallituksen v. 1958 ja 1960 tekemät päätökset ulkokuntalaisten kaupungin palvelukseen ottamisesta (11.5. 1374 §, 14.6. 1874 §).

Vallilan ammattikoulun auto-osastolta päätettiin Haagan ammattikouluun siirtää seuraavat tp. virat: yksi ammattiaineiden opettajan virka (24), yksi yleisaineiden opettajan virka (24) ja kaksi ammatinopettajan virkaa (21) sekä kaksi siivoojan tointa (2.3. 661 §). Koulun kuusi tp. työnopettajan virkaa, kaksi tp. ammattiaineiden opettajan virkaa ja kaksi tp. yleisaineiden opettajan virkaa päätettiin jättää täyttämättä kauintaan 31.12. saakka ja yksi vakinainen työnopettajan virka 31.7.1968 saakka (24.8. 2277 §).

Haagan ammattikoulun toiminnan aloittamista varten myönnettiin yht. 1.41 mmk koulun huoneistomenoihin sekä kalustoa ja tarverahoja varten (30.3. 973 §, 29.6. 1990 §, 14.12. 3410 §). Edelleen saatiin kouluun hankkia enintään 4 652 mk:n hintainen Bauer P 6 T 101/16 mm -merkkinen elokuvaprojektori lisävarusteineen koulun käytettäväksi myönnetystä määrärahasta (yjsto 14.11. 7294 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan tekemään Union-Öljy Oy:n kanssa seuraavan toimintasopimuksen Haagan ammattikoulun autonhuoltajan opintolinjan toimintaa varten:

Toimintasopimus

Oy Union-Öljy Ab (Yhtiö) ja Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten johtokunta (Jakaja) ovat keskenään tehneet seuraavan sopimuksen.

1 §

Jakaja sitoutuu omaan laskuunsa ja omalla vastuullaan hoitamaan ja ylläpitämään koulutushuoltoasemaa, jonka Yhtiö tällä sopimuksella luovuttaa Jakajan käyttöön ja joka sijaitsee Helsingin kaupungin 29. kaupunginosassa tontilla n:o 1 korttelissa n:o 29108. Tämän lisäksi Yhtiö luovuttaa Jakajan käyttöön huoltovälineitä ja jakelulaitteita tämän sopimuksen liitteenä olevan lainakaluston luettelon mukaan.

Huoltoasemakiinteistö käsittää varsinaiset huoltoasematilat, joihin kuuluvat myymälä, varastot, sosiaaliset tilat, huolto-, pesu- ja testaushallit, piha-alueen sekä kahvion keittiöineen ja varastotiloineen samoinkun rakennuksen lämmityshuoneen.

Opetustoiminta huoltoasemalla ja siihen liittyvässä kahviossa tapahtuu Jakajan ylläpitämän, ammattioppilaitoksista 25.4.1958 annetun lain mukaisena yleisenä ammattikouluna toimivan, Haagan ammattikoulun toimesta ammattikasvatushallituksen valvonnassa.

Yhtiöllä on oikeus sopimuksen voimassaoloaikana tehdä huoltovälineistöön ja jakelulaitteisiin Jakajan ja Yhtiön sopimia, tarpeellisiksi katsottavia muutoksia.

Jakaja ei saa ilman Yhtiön suostumusta siirtää toiselle tätä sopimusta.

Mainonnan suhteen on otettava huomioon, että myyntihuoneen valaistus sekä ikkuna-, mainos- ja ulkovalojen teho on riittävä sekä että näiden kytkentäaika on tarpeeksi pitkä. Yhtiön kulloinkin antamat ohjeet on tässä suhteessa otettava huomioon.

2 §

Kyetäkseen parhaalla tavalla huolehtimaan huoltoasemalla tapahtuvasta koulutustoiminnasta, huoltoasemasta ja sen kautta tapahtuvasta myynnistä Jakaja on velvollinen omalla kustannuksellaan ja omalla vastuullaan ottamaan palvelukseensa tarvitsemansa ja riittävän henkilökunnan ja vastaamaan Jakajalle tästä aiheutuvista asianomaisista velvoituksista, jotka koskevat lakien, asetusten ja muitten määräysten noudattamista, esim. henkilökunnan tapaturmavakuuttamista ym.

Jakaja sitoutuu pitämään henkilökuntansa siistiin ja edustavaan yhtenäiseen, Yhtiön ohjeiden mukaan valmistettuun pukuun puettuna. Jakaja voi ostaa Yhtiöltä suojapuvut ja lakit Yhtiön omakustannushintaan.

Jakaja on vastuussa siitä, että myös aseman henkilökunta noudattaa tässä sopimuksessa annettuja määräyksiä.

3 §

Jakaja suorittaa lukuunsa 4 §:ssä mainittujen palkkojen ja henkilökuntakustannusten lisäksi myös kaikki huoltoaseman hoidon ja myynnin yhteydessä syntyvät kustannukset, kuten vakuutus-, lämmitys-, sähkö-, vesi-, puhelin-, puhtaanapito- ym. käyttökustannukset sekä mahdolliset luotto- tai muut tappiot.

Yhtiö vastaa huoltoaseman, omien asemalle sijoitettujen jakelulaitteiden ja huoltovälineistön tavanomaisesta käytöstä johtuvista korjauskustannuksista, jotka korjaukset Yhtiö suorittaa. Tämän sopimuksen liitteenä olevassa lainakalustoluettelossa mainittujen huoltovälineiden ja laitteiden jatkuva kunnossapito sekä uusiminen ja nykyaikaistaminen koulutuksen vaatimuksia vastaavaksi, mikäli se molempien osapuolien taholta todetaan aiheelliseksi, kuuluvat Yhtiölle. Kaikki tässä mainitut huoltovälineet ja laitteet ovat ja pysyvät Yhtiön omaisuutena.

Jakaja hankkii asemalle muut tarpeelliset työvälineistöt ja laitteet, pyörien tasapainoituslaitteen, etupyörien asennontarkistuslaitteen, sytytystulppien puhdistus- ja tarkistuslaitteen, höyrypesulaitteen, ruosteensuojasumutuslaitteen, latauslaitteen, mahdolliset moottorin testauslaitteet, käsityövälineet ja pukineet ym., jotka lähemmin ilmenevät liitteessä II. Liitteessä II mainitut työvälineet ja laitteet kunnostaa, korjaa ja uusii Jakaja.

Jakaja on kiinteistön vuokraajana velvollinen omalla kustannuksellaan tarkoin noudattamaan asianomaisia määräyksiä kiinteistön ja kaikkia kiinteistöä ympäröivien katuosuuksien hoitoon sekä puhtauteen nähden (kuten esim. lumenluonti alueelta ja katolta sekä lumen kuljetus, nuohous, likakaivojen tyhjentäminen, tontilla olevien viemäriputkien aukipitäminen ja istutuksien hoitaminen) ja vastaa itse kaikista näiden laiminlyönnistä aiheutuneista korvauksista ja rangaistuksista.

Vesikaton ja syöksytorven puhdistuksesta ja korjauksesta sekä polttimien ja lämmityslaitteiden huollosta ja kunnossapidosta huolehtii Jakaja omalla kustannuksellaan.

Jakajan tulee hoitaa huolellisesti sille täten vuokrattua omaisuutta, s.o. huoltoasemaa laitteineen ja huoltovälineineen.

Yhtiön omaisuuden vahingoittuessa tai tuhoutuessa tapaturman tai muun syyn takia, on Jakaja velvollinen korvaamaan vahingon suorituspäivänä vallitsevien hintojen

mukaan. Vahingosta on Jakajan välittömästi ilmoitettava Yhtiölle, joka suorituttaa korjaukset Jakajan kustannuksella.

Yhtiö huolehtii huoltoasemarakennuksensa palovakuuttamisesta.

Jakaja on vastuussa kaikista niistä vahingoista, jotka Jakaja, hänen toimihenkilönsä tai oppilaat aiheuttavat kolmannelle henkilölle.

4 §

Jakaja on velvollinen myymään ja käyttämään yksinomaan Yhtiön markkinoimia öljy- ja erikoistuotteita, joita se ostaa Yhtiöltä tämän sopimuksen liitteenä olevien myyntiehtosopimuksen ja Oy Union-Öljy Ab:n yleisten myyntiehtojen mukaisilla ehdoilla. Näiden tuotteiden ohella Jakaja on velvollinen pitämään kaupan myös muita alaan kuuluvia ja huoltoasemalla myytäviksi sopivia tavaralajeja, joita Yhtiö ei pidä kaupan. Tällaisten tuotteiden valmistaja, välittäjä tai myyjä ei saa olla öljyalalla toimiva yhtiö tai sellaisen tytäryhtiö eikä mikään tällä alalla toimiva yrittäjä. Muita tavaralajeja saa Jakaja pitää kaupan ainoastaan Yhtiön suostumuksella. Jakaja huolehtii siitä, että asemalla myytäviä tuotteita on aina riittävästi saatavana ja tekee voitavansa myynnin kohottamiseksi mahdollisimman suureksi.

Yhtiö toimittaa Jakajan tilauksesta asemalle tarvittavat tuotteet Yhtiön määräämällä toimitustavalla ja sitoutuu Jakaja tilaamaan ne niin hyvissä ajoin, että myynti voi jatkua keskeytymättä sekä suunnittelemaan ostonsa niin, että Yhtiö voi toimittaa tuotteitaan täysinäisin autokuormin.

Huollosta ja myynnistä koituvat tulot tulevat kokonaisuudessaan Jakajan hyväksi, jonka kuitenkin tulee ottaa huomioon Yhtiön Jakajalle aika ajoin suosittelemat huoltohintoja koskevat ohjeet.

5 §

Jakaja sitoutuu noudattamaan mahdollisuuksiensa mukaan Yhtiön antamia ohjeita aseman hoidon ja aukioloajan sekä muiden määräysten suhteen kuitenkin niin, että yöpalvelua ei järjestetä ja että huoltoasema pidetään avoimena kautta vuoden. Yhtiöllä on koska tahansa oikeus tarkastaa asema ja aseman kautta tapahtuvaa myyntiä sekä inventoida myyntivarasto. Jakaja on velvollinen antamaan Yhtiölle ne asemaa koskevat tiedot, jotka Yhtiö kulloinkin haluaa. Jakaja suostuu mahdollisuuksien mukaan kouluttamaan myös Yhtiön huoltoasemahenkilökuntaa.

6 §

Sopimuksen päämäärän, tarkoituksenmukaisen koulutustoiminnan ja asiakaspalvelun saavuttamiseksi Jakaja sitoutuu kiinnittämään erikoista huomiota aseman, sen ympäristön ja laitteiden kuntoon ja siisteyteen. Jakaja on velvollinen huolehtimaan rakennuksen sokkelin ja mittarikorokkeiden maalauksesta sekä mittarien pesusta ja kiillotuksesta, tarvittaessa ulko- ja sisäseinien pesusta kaksi kertaa vuodessa ja sähkölaitteiden (valaisinkupujen, lamppujen, loisteputkien, katkaisijoiden ja jakorasiain) kunnossapidosta ja uusimisesta. Niin ikään on aseman ikkunat, väliseinä- ja ovilasit pidettävä kunnossa ja tarvittaessa uusittava. Kalusteet, kuten myynti- ja muut pöydät ja tuolit sekä matot ja verhot on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa sekä tarpeen tullen uusittava. Niin ikään on pesuhuoneet ja käymälät pidettävä puhtaina ja kunnossa ja niiden peilit, lasihyllyt, hanat ja käsienpesualtaat yms. on tarpeen vaatiessa korjattava ja uusittava. Muut luonnollisesta kulumisesta aiheutuvat korjaukset suorittaa Yhtiö omalla kustannuksellaan.

7 §

Minkään tämän sopimuksen alaisen ehdon täyttämättä jättämisestä ei Yhtiö eikä Jakaja ole vastuussa, jos ehdon täyttämistä on viivästyttänyt, vaikeuttanut tai estänyt jokin

Yhtiöstä ja Jakajasta riippumaton seikka tai jokin määräyksen tai vaatimuksen noudattaminen, jonka on esittänyt jokin elin tai henkilö, jonka voidaan katsoa toimivan tällaisena viranomaisena tai sen edustajana.

Jos jollakin Yhtiön hankintalähteellä tai kuljetusreitillä sattuneen supistuksen, keskeytyksen tai vaikeutumisen takia Yhtiölle on aiheutunut viivytyksiä, vaikeuksia tai esteitä jollakin tai joillakin paikkakunnilla (olkootpa ne tässä sopimuksessa nimetyt toimituspaikoiksi tai eivät) niiden täysien määrien toimituksissa, jotka Yhtiö on Jakajan tai muiden henkilöiden kanssa tehdyssä sopimuksessa sitoutunut toimittamaan, ei Yhtiö ole vastuussa tällaisesta.

8 §

Tätä sopimusta tehtäessä on edellytetty, että Helsingin kaupunki vuokraa edellä mainitun tontin Yhtiölle 10 vuodeksi ja sen jälkeen, Yhtiön omistaman rakennuksen siirryttyä tontin vuokrausehtojen mukaisesti kaupungin omistukseen, kysymyksessä olevan tontin rakennuksineen kohtuulliseksi katsottavaa vuokraa vastaan niin pitkäksi ajaksi kuin tontilla voidaan harjoittaa huoltoasematoimintaa, jolla edellytyksellä on sovittu, että tämä sopimus astuu voimaan koulutushuoltoaseman valmistuttua ja päättyy tontin tai tontin ja kiinteistön vuokra-ajan päättyessä. Jos tontin sijainti tai vuokraaika Helsingin kaupungin toimenpiteistä johtuen muodostuvat edellä mainituista poikkeaviksi, on Yhtiöllä oikeus esittää muutoksia sopimukseen tai purkaa se.

Jos jommankumman osapuolen edellytykset koulutushuoltoaseman toimintaan nähden sittemmin oleellisesti muuttuvat, voidaan sopimus purkaa. Tällöinkin sopimuspuolet ovat velvollisia huolehtimaan kesken olevan koulutuksen loppuun saattamisesta asianomaista kurssia koskevan opetussuunnitelman mukaisesti. Sopimuksen purkaminen edellyttää kaikissa tapauksissa osapuolten yhteistä neuvottelua. Milloin sopimus purkautuu toisen osapuolen aloitteesta, on toisella sopimuspuolella etuosto-oikeus huoltoasemalla sijaitsevaan sekä kiinteään että irtaimeen omaisuuteen.

9 §

Tämä sopimus ei estä sopimuspuolia ryhtymästä öljytuotealan valmistus- ja jakelu-henkilökunnan koulutukseen joko yksin tai yhteistoimin kolmannen henkilön kanssa muualla kuin tämän sopimuksen tarkoittamalla koulutushuoltoasemalla.

10 §

Yhtiö luovuttaa huoltoaseman Jakajan käyttöön siten, että Jakajan siitä maksama vuokra on yhtä suuri kuin Helsingin kaupungin Yhtiöltä tontista kulloinkin perimä vuokra.

11 §

Tätä sopimusta, johon kuuluu neljä liitettä, on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Liitteet:

1. Kalustoluettelo Yhtiön hankittavaksi tulevista ja Jakajan käyttöön luovuttamista huoltovälineistä ja jakelulaitteista.
2. Kalustoluettelo Jakajan hankittavaksi tulevista työvälineistä ja laitteista.
3. Alennukset, kassa-alennukset ja vuosialennukset eri tuoteryhmissä.
4. Oy Union-Öljy Ab:n yleiset myyntiehdot (14.6. 1873 §, 29.6. 1996 §).

Haagan ammattikoulun eräitä huonetiloja päätettiin 6.12. luovuttaa vuokratta ja tavanomaisilla ehdoilla Pohjois-Haagan Järjestöjen Yhteistyöelimen käyttöön (yjsto 28.11. 7392 §).

Ammattikoulun toimistosta anastetun, näytteeksi saadun kirjoituskoneen korvaa-

miseksi myyjälle myönnettiin 466 mk (yjsto 15.8. 6605 §).

Hienomekaanikkokoulun oli tarkoitus aloittaa toimintansa syyslukukauden 1967 alussa Haagan ammattikoulutalossa. Rehtorin tehtävien hoitaminen päätettiin järjestää väliaikaisesti siten, että johtokunta valitsee jonkun tuntiopettajista hoitamaan niitä 1.9. lukien toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.7. 1968 saakka (31.8. 2390 §).

Hienomekaanikkokouluun päätettiin kauintaan kertomusvuoden loppuun palkata kaksi tp. ammattiaineiden opettajaa (24. pl.) 1.6. ja 1.8. lukien sekä hienomekaanikkokoulua ja kirjapainokoulua varten yhteisesti 1.8. lukien tuntiopettajia n. 120 viikkotunnin opetusta vastaava määrä (25.5. 1559 §). Kaksi hienomekaanikkokoulun tp. ammattiaineiden opettajan virkaa päätettiin jättää täyttämättä kauintaan 31.12. saakka (24.8. 2277 §).

Hienomekaanikkokoulun toiminnan aloittamista varten myönnettiin 145 200 mk siten, että 142 700 mk käytettäisiin kaluston hankkimista ja 2 500 mk tarverahoja varten (30.3. 972 §).

Ammattikasvatushallitukselle päätettiin esittää, että kertomusvuoden syyslukukauden alussa toimintansa aloittavan hienomekaanikkokoulun konttorikoneasentajan ja instrumenttiasentajan kolme lukuvuotta käsittävät opintolinjat saataisiin muuttaa kaksi lukuvuotta käsittäviksi (22.6. 1929 §).

Rakennusvirastoa kehotettiin koulun rakennustöiden yhteydessä rakentamaan jo siinä vaiheessa erikoishuoneeseen n:o 310 tuleva virtauskeskus käyttäen tarkoitukseen rakennusmäärärahoista 15 000 mk ja 1 300 mk keskuksen lattian sähköeristykseen. Virtauskeskuksen laitteiden hankkimista varten myönnettiin 25 000 mk (19.10. 2836 §).

Vaatturiammattikoulu. Yleisjaosto päätti vapauttaa tavanomaisilla ehdoilla Suomen Vaatturiliiton suorittamasta vuokraa niistä huonetiloista ja ompelukoneista, jotka ammattiopetuslaitosten johtokunta oli luovuttanut yhdistyksen käyttöön erään kurssin järjestämistä varten (yjsto 14.2. 5351 §).

Vaatturiammattikoulun yksi vakinainen työnopettajan virka päätettiin jättää täyttämättä kauintaan 31.7.1968 saakka (24.8. 2277 §).

Laboratoriokoulun rehtorille päätettiin v:n 1967-1968 aikana suorittaa uuden kouluhuoneiston suunnittelun aiheuttamasta lisätyöstä kahta ylituntia viikossa vastaava korvaus (9.3. 755 §, 28.12. 3556 §). Koulun yksi vakinainen ammattiaineiden opettajan virka päätettiin jättää täyttämättä kauintaan 31.7.1968 saakka (24.8. 2277 §).

Laboratoriokoulussa kertomusvuoden syyslukukaudella toimeenpantavien biokemian jatkokurssin, hematologian jatkokurssin ja kliinisen patologian jatkokurssin ja kertomusvuoden aikana toimeenpantavien yleisen kemian peruskurssin sekä immunokemian kurssin kurssianomukset lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi valtionavustuksen saamista varten (9.3. 757 §, 28.9. 2640 §).

Kirjapainokouluun päätettiin 1.8. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun palkata kaksi tp. työnopettajaa (20) ja yksi tp. toimistoapulainen (8) ja 15.7. lukien työsopimussuhteeseen yksi talonmies-lämmittäjä (11) sekä viisi siivoojaa (4) (25.5. 1559 §).

Tuntiopettajien palkkaaminen, ks. hienomekaanikkokoulu.

Seuraavat kirjapainokoulun virat päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä: yksi vakinainen ammattiaineiden opettajan virka ja ladonnanluonnostelun opettajan virka kauintaan 31.7.1968 saakka sekä yksi tp. ammattiaineiden opettajan virka ja kaksi tp. työnopettajan virkaa kauintaan 31.12. saakka (24.8. 2277 §).

Kirjapainokoulun rehtorille päätettiin suorittaa kertomusvuoden ja v:n 1968 aikana uuden kouluhuoneiston suunnittelusta aiheutuvasta lisätyöstä kahta ylituntia viikossa vastaava korvaus (9.3. 755 §, 28.12. 3556 §).

Ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi päätettiin lähettää seuraavat kurssianomukset valtionavustuksen saamista varten: kertomusvuoden kevätlukukaudella toimeenpantavien graafisen valokuvaajan ja asettelijan jatkokurssien kurssianomukset (19.1. 217 §); kertomusvuoden ja lukuvuoden 1967/68 aikana toimeenpantavan graafisen alan peruskurssin kurssianomukset (9.3. 757 §, 28.9. 2640 §).

Kirjapainokoulun kertomusvuoden supistetun hankintasuunnitelman toteuttamista varten myönnettiin 400 000 mk (13.4.1111 §).

Kirjapainokoulun rehtorin Gösta Allardtin hautajaistilaisuudessa päätettiin kaupungin puolesta laskea seppele (yjsto 22.8. 6656 §).

Kähertäjäkoulua varten päätettiin vuokrata 1.3. lukien Helsingin Urheiluopistosäätiöltä Helsingin Urheilutalon, Helsinginkatu 25, IV kerroksen huoneisto n:o 25 kiinteistölautakunnan esittämin vuokra- ym. ehdoin (2.2. 380 §).

Kähertäjäkoulun kaksi vakinaista työnopettajan virkaa päätettiin jättää täyttämättä kauintaan 31.7.1968 saakka (24.8. 2277 §).

Kähertäjäkoulun huonetiloja päätettiin korvauksetta ja erinäisillä ehdoilla luovuttaa seuraaviin tarkoituksiin: Pienteollisuuden Keskusliiton järjestämää kisällintutkintotilaisuutta varten (yjsto 21.3. 5621 §, 28.11. 7391 §) sekä Suomen ammattikoulujen opettajaliiton parturi- ja kampaajaopettajien jaoston järjestämää piirustus- ja muotoiluopin kurssia varten (yjsto 27.12. 7632 §).

Yleisjaosto myönsi 600 mk yhden opettajan ja neljän oppilaan lähettämistä varten Oulussa sijaitsevan Pohjois-Pohjanmaan Keskusammattikoulun järjestämiin kähertäjäkoulujen oppilaskilpailuihin (yjsto 11.4. 5756 §).

Erikoisammattikoulu. Merkittiin tiedoksi, että kauppa- ja teollisuusministeriö oli suostunut kaupungin anomukseen saada jatkaa erikoisammattikoulun rakennustöitä työllisyysehdoista poiketen siten, että koulun I ja II rakennustöiden osa luovutettaisiin rakennuttajalle 15.8. mennessä ja loput 15.6.1968 mennessä edellyttäen, että osien I ja II viimeistelytöitä sekä niihin liittyviä välittömiä lämpökeskukseen liittyviä ja koneteknillisiä töitä saataisiin suorittaa myös keskeytyksen aikana 1.6.—30.9. (19.1. 221 §). Myöhemmin kaupunginhallitus anoi, että koulun rakennustyötä saataisiin jatkaa, ellei koko laajuudessaan niin ainakin siten, että koko talon vesikattotyöt saataisiin ns. suojavaiheeseen, sekä muita töitä julkisivumuurauksen, rakennustöiden III ja V osan ikkunoiden, salaojien ja täyttötöiden osalta. Kauppa- ja teollisuusministeriö ilmoitti anomuksen johdosta, ettei se katsonut olevan aihetta anottujen töiden laajempaan kesänaikaiseen jatkamiseen (18.5. 1482 §, 8.6. 1762 §).

Erikoisammattikoulutalon huoneistomenoja ja alueiden hoitoa sekä puhtaanapitoa varten ja hienomekaanikkokoulun toiminnan aloittamisesta aiheutuvia eräitä kustannuksia varten myönnettiin 135 400 mk (14.6. 1875 §).

Avustukset. Helsingin Lyseon ja Helsingin normaalilyseon välisen soutukilpailun järjestämistä varten myönnettiin Norssin Konventille 800 mk:n suuruinen avustus (yjsto 12.9. 6777 §).

Muu opetustoimi

Työväenopistoissa maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa työväenopistoissa maksettavat palkkiot tulemaan voimaan 1.9. lukien (24.8. 2278 §, kunn.as.kok. n:o 73).

Suomenkielinen työväenopisto. Työsuhteisen vahtimestarin palkkaamista varten v:ksi 1968 myönnettiin 8 446 mk (21.12. 3472 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallintooikeus oli hylännyt kaupungin valituksen, joka koski Tarvon kesäkodin rakennusten vuokra-arvon ja vahtimestarin palkan hyväksymistä v:n 1964 valtionapuun oikeuttaviksi menoiksi (18.5. 1464 §). Tämän vuoksi kaupunginhallitus päätti korkeimmalle hallinto-

oikeudelle annettavassa selityskirjelmässään ilmoittaa luopuvansa kaupungin aikaisemmin tekemästä, v:n 1966 valtionapua koskevasta valituksesta siltä osin kuin se koski Tarvon kesäkodin vuokra-arvon lisäämistä suomenkielisen työväenopiston omien rakennusten vuokra-arvoon (17.8. 2185 §).

Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan esitettyä työväenopiston sivuosastotoiminnan järjestämistä kaupungin itäisellä alueella kaupunginhallitus päätti, ettei esitys siinä vaiheessa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että osa korttelin n:o 45145 tontista n:o 1 varattaisiin itäistä sivuosastoa varten 31.12.1972 saakka sillä ehdolla, että tontille tulevasta rakennuksesta saataisiin tarpeen mukaan osoittaa huonetiloja myös muita kaupungin itäisten osien sivistystarpeita varten (30.11. 3265 §).

Suomenkielisen työväenopiston juhlasali päätettiin luovuttaa korvauksetta ja muuten tavanomaisilla ehdoilla Suomi-Neuvostoliitto -Seuran Helsingin Piirijärjestölle vuosikokousta varten (yjsto 14.3. 5545 §).

Ruotsinkielinen työväenopisto. Kouluhallituksen annettua suostumuksensa kaupunginhallituksen ao. anomukseen tämä oikeutti ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan palkkaamaan 1.9.1968 lukien ja kauintaan ko. vuoden loppuun työväenopistoon 24. pl:aan kuuluvan tp. opettajan, jolta vaaditaan kansalais- ja työväenopistojen valtionavusta v. 1963 annetussa asetuksessa säädetty pätevyys ja jonka työvelvollisuus on 20 viikkotuntia sillä ehdolla, että v:n 1968 talousarvioon varataan sitä varten tarvittava määräraha. Mainitulla viranhaltijalla ei ole oikeutta lisä-, yli- eikä sunnuntaityökorvauksiin (5.5. 1328 §, 1.6. 1662 §).

Yleisjaosto kehotti asiamiestoimistoa hakemaan muutosta kouluhallituksen päätökseen, joka koski ruotsinkielisen työväenopiston v:n 1965 valtionapua. Kouluhallitus oli vähentänyt 4 549 mk valtionavun jäännöserästä tuntiopettajien vuosilomakorvausten osalta. Kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston päätöksen (19.1. 210 §, yjsto 17.1. 5157 §).

Ammattioppilaslautakunta. Nuorisokomitea ehdotti v. 1966, että Kaupunkiliiton hallitukselle tehtäisiin esitys, että se oppisopimuslakia eduskunnassa käsiteltäessä ehdottaisi lakiin otettavaksi säännöksen korotetun valtionavustuksen myöntämisestä niille työnantajille, jotka ottavat ammattioppilaiksi apukoulun käyneitä tai muita sellaisia, joiden kouluttaminen muuta ammattikoulutustietä heidän rajoittuneisuutensa vuoksi tuottaa vaikeuksia. Kaupunkiliiton ilmoituksen mukaan on oppisopimuslain 28 §:n 1 mom. ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavan sisältöisenä: »Työnantajalle suoritetaan valtion varoista korvausta voimassa olevan oppisopimuksen mukaisesta kouluttamisesta aiheutuneista menoista kutakin oppisopimuksen tehnyttä oppilasta kohti oppiohjelman mukaisesta ensimmäisestä oppivuodesta 720 mk ja seuraavilta oppivuosilta 360 mk vuodessa, kuitenkin siten, että korvaukset ovat kaksinkertaiset, jos oppisopimuksen mukaista koulutusta on annettu kansakoululain 19 §:ssä tarkoitetussa koulussa oppivelvollisuutensa suorittaneelle oppilaalle. Valtioneuvosto voi, mikäli valtion keskusammattikoulujen keskimääräiset, oppilasta kohti lasketut vuosimenot nousevat, korottaa korvauksen määriä enintään tätä nousua vastaavassa suhteessa.» Merkittiin tiedoksi (9.3. 769 §).

Kotitalouslautakunnan neuvojina toimivien kotitalousneuvojien, käsityönneuvojien ja näitä vastaavien tuntipalkkioksi vahvistettiin 10.80 mk ja tuntiopettajina toimivien talous-, käsityön-, kodinhoidon- ym. opettajien tuntipalkkioksi 11.90 mk 1.1.1968 alkaen (14.12. 3431 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Suomen Luterilaiselta Evankeliumiyhdistykseltä liiketalosta Fabianinkatu 32 ensimmäisen kerroksen 224 m²:n suuruinen näyttely- ja toimistotila 1.1.1968 lukien, vuokra 10 mk/m²/kk sekä osoittamaan siitä 54 m²:n suuruisen, näyttelyhallin ja kaksi toi-

mistohuonetta käsittävän osan kotitalouslautakunnan käyttöön samasta ajankohdasta lukien (21.12. 3495 §).

Kotitalouslautakunnan 40-vuotisjuhlan järjestämistä varten myönnettiin 425 mk (yjsto 4.4. 5705 §).

Avustukset. Turun Ylioppilaskyläsäätiölle myönnettiin 3 000 mk:n suuruinen avustus yhden nimikkohuoneen varaamiseksi helsinkiläisiä opiskelijoita varten säätiön toimesta rakennettavista opiskelija-asuntoloista (yjsto 21.11. 7327 §).

Yhtenäiskouluyhdistykselle päätettiin suorittaa talousarvioon merkitty 53 063 mk:n suuruinen avustus yhtenä eränä (yjsto 10.1. 5074 §) ja Helsingin Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistykselle samoin yhtenä eränä talousarvioon merkitty 2 200 mk:n suuruinen avustus (yjsto 10.1. 5073 §).

Työkeskus Toimelan Tukiyhdistykselle myönnettiin 1 482 mk:n suuruinen avustus vakuutuslaitoksilta saatujen ja kaupungin takaamien lainojen v. 1966 maksettujen korkojen ja 4.5 % suuruisen koron välisen erotuksen suorittamista varten (yjsto 17.1. 5135 §).

Lahjoitusrahastojen korkovarojen käyttö. Kaupunginhallitus päätti myöntää K. H. Renlundin lahjoitusrahaston korkovaroista suomenkielisen työväenopiston johtokunnan, ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan, ammattioppilaitosten johtokunnan ja Taideteollisen oppilaitoksen johtokunnan käytettäväksi 250 mk kullekin eli yht. 1 000 mk stipendien ja palkintojen myöntämistä varten sanottujen oppilaitosten oppilaille. Korkovarojen jäännös siirrettiin v. 1968 jaettavaksi (22.3. 904 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei C. F. Ekholmin lahjoitusrahaston korkovaroista jaeta kertomusvuonna matka-apurahoja. Korkovaroja päätettiin kartuttaa siksi, kunnes niiden määrä on vähintään 2 000 mk (22.3. 903 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjaston kirjastoapul. Pertti Lottaselle päätettiin suorittaa niiltä tunneilta, joina hän tilapäisesti joutuisi toimimaan kirjastoauton kuljettajana muutoin kuin vuosiloman tai virkasäännön mukaisten sairauslomasijaisuuksien aikana, kirjastoautonkuljettajan viran ja oman virkansa palkkauksen välinen erotus tuntipalkan mukaan laskettuna (30.11. 3263 §).

Kirjastolautakunnan lähettämä kaupunginkirjaston kirjavaraston vuosien 1962—1966 tarkastuskertomus merkittiin tiedoksi (16.3. 839 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkirjaston painattamaan kansakouluihin jaettavaa, kirjastoa esittelevää, tait. Martti Mykkäsen suunnittelemaa julistetta enintään 3 000 kpl kaupunginkirjaston painatus- ja sidontamäärärahaa käyttäen (yjsto 4.7. 6401 §).

Kouluhallitus oli vähentänyt kaupunginkirjaston v:n 1964 valtionapuun oikeuttavista menoista 94 921 mk palkka- ym. menojen osalta. Samaten oli laitoskirjaston v:n 1964 valtionapuun oikeuttavista menoista vähennetty palkka- ym. menoja 27 808 mk.

Asiamiestoimistoa kehotettiin hakemaan muutosta kouluhallituksen päätöksiin, jotka koskivat kaupunginkirjaston ja sen laitoskirjaston v:n 1964 valtionapua (16.2. 534 §, 27.4. 1228 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kirjastolautakunnan ulottamaan kaupunginhallituksen v. 1966 päättämän Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio-osaston sairaalakirjaston toiminnan myös IV sisätautien klinikan kroonisia munuaistautipotilaita koskevaksi edellyttäen, ettei tarkoitukseen myönnettyä määrärahaa tämän vuoksi ylitetä (22.6. 1931 §). Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti kirjastolautakunnan edelleen v:n 1968 aikana huolehtimaan em.toiminnasta sekä palkkaamaan laitoskirjaston Auroran osastolle tästä järjestelystä aiheutuvia ylimääräisiä tehtäviä varten tuntipalkkaisen kirjasto-

amanuenssin v:n 1968 talousarvioon työsopimussuhteisen henkilökunnan palkkaamiseen merkittyä määrärahaa käyttäen, kuitenkin edellyttäen, että Helsingin yliopistollinen keskussairaalaliitto sitoutuu suorittamaan kirjastoamanuenssin palkkaamisesta aiheutuvat, enintään 1 490 mk:n suuruiset vuosikustannukset kirjastolautakunnan laskun mukaisesti (21.12. 3491 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin merkitsemään v:n 1968 talousarvioehdotukseensa tarvittavan suuruinen määräraha pääkirjaston osastojaon muuttamisesta aiheutuvia muutos- ja korjaustöitä varten lautakunnan 6.3. tekemän esityksen mukaisesti. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin hankkimaan v:een 1968 mennessä 150—200 m² käsittävä huonetila pääkirjaston sanomalehtisalia varten ja n. 400 m² käsittävä varastotila kaupunginkirjaston keskusvarastoa varten ja kirjastolautakuntaa merkitsemään kaupunginkirjaston v:n 1968 talousarvioehdotukseen pääkirjaston osastojaon muuttamisesta aiheutuvat kalusto-, vuokra- ja vuosikorjauskustannukset (6.4. 1033 §).

Merkittiin tiedoksi kouluhallituksen ilmoitus, että pääkirjaston perusparannustöitä varten oli myönnetty 10 %:n valtionavustus (5.5. 1313 §). Samoin merkittiin tiedoksi kouluhallituksen ilmoitus, että opetusministeriö oli 24.5.1967 käsitellyt kirjastorakennusten ja -huoneistojen rakennuslupahakemukset, mutta ei ollut myöntänyt rakennuslupaa Töölön ja Kulosaaren sivukirjastoja varten (6.7. 2070 §).

Töölön kaupunginosan laajuuden ja tiheän asutuksen sekä sitä palvelevan nykyisen sivukirjaston pienuuden huomioon ottaen kaupunginhallitus päätti uudelleen anoa rakennuslupaa Töölön uutta sivukirjastoa varten (9.11. 3049 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä Herttoniemen uuden sivukirjastohuoneiston ehdotetun rakennusohjelman ja esittää kouluhallitukselle, että rakennusohjelma ja huoneiston normaalihinta vahvistettaisiin (22.6. 1930 §).

Vuosaaren sivukirjastoa varten talosta Ulappasaarentie 2 ostettu huoneisto siirrettiin kirjastolautakunnan hallintoon (30.3. 976 §).

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin asemakavan muuttamiseksi siten, että korttelin n:o 540 tontille n:o 1 tuleva Vallilan kirjasto- ja nuorisotalo saataisiin rakentaa yht. 4 000 kerrosneliömetrin suuruiseksi. Tilaan sisältyisivät myös maanalaiset kerho- ja askartelutilat. Autojen pysäköintipaikat olisi järjestettävä kortteliin n:o 542 (21.9. 2580 §).

Kulosaaren sivukirjaston eteishallin peräseinälle päätettiin tait. Simo Hannulalta tilata 4.5 × 2.4 m:n suuruinen graafinen työ, jonka kustannukset olisivat enintään 25 000 mk (14.12. 3415 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Bibliofiilien seuran selostuksen 300 mk:n suuruisen avustuksen käytöstä edellyttäen, että seura luovuttaa korvauksetta kaupunginkirjastolle 20 kpl julkaisua »Helsinki grafiikan aiheena — piirroskuvat ja kartat ennen vuotta 1900» (23.2. 595 §).

Kaupunginmuseon pää- ja sivuosaston käyttöön myönnettiin kummallekin 50 mk:n suuruiset ennakkovarat (yjsto 25.4. 5840 §).

Yleisjaosto päätti, että toinen Helsingin kaupungin porvariskaartin lipuista saatiin lainata Suomen Heraldisen Seuran ja Suomalaisuuden Liiton lippunäyttelyn järjestelytoimikunnalle Taidehallissa järjestettävää lippunäyttelyä varten sillä ehdolla, että lainattava lippu vakuutetaan kaupunginmuseon kanssa sovittavasta summasta (yjsto 21.3. 5619 §).

Musiikkilautakunnan toimistoon päätettiin 1.1.1968 ja kauintaan vuoden loppuun palkata 25. pl:aan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva tilapäinen apulaisintendentti, pätevyysvaatimus filosofian kandidaatin tai poikkeustapauksessa humanististen tieteiden kandi-

daatin tutkinto ja arvosana musiikkitieteessä edellyttäen, ettei kirjastonhoitajan virkaa täytetä eikä tp. palkkiovirkaista sihteeriä palkata samaksi ajaksi (26.10. 2900 §).

Kaupunginorkesterin äänenjoht. Holger Fransman päätettiin virkasäännön 11 §:n 2) kohdan perusteella siirtää 15.8. lukien 23. pl:aan kuuluvasta virasta 18. pl:aan kuuluvaan soittajan virkaan hänen palkkaetujensa kuitenkaan vähenemättä (2.3. 661 §).

Seuraavat virat päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä: kaupunginorkesterin kirjastonhoitajan 16. pl:aan kuuluva virka ja lautakunnan sihteerin tp. palkkiovirka kauintaan kertomusvuoden loppuun (11.5. 1398 §); 31.8.1968 saakka kaksi 20. pl:aan kuuluvaa ensiviulun soittajan virkaa ja varaäänenjohtajan virka sekä neljä 19. pl:aan kuuluvaa soittajan virkaa (6.7. 2063 §, 12.10. 2781 §).

Kaupunginorkesterin varaäänenjoht. Eija Hirvoselle päätettiin 1.3. lukien suorittaa kaupunginvaltuuston v. 1953 tekemässä päätöksessä tarkoitettu yhden palkkaluokan henkilökohtainen palkanlisä yht. 4 v:n ja 3 kk:n palvelusajan perusteella (5.5. 1329 §).

Kaupunginorkesterin järjestysmiehen palkkioksi vahvistettiin 1.7. lukien 250 mk/kk (29.6. 1995 §).

Kaupunginhallitus otti tutkittavakseen ja kumosi musiikkilautakunnan 25.9. tekemän päätöksen ilmoittaa Kauppalehdessä kerran jokaisesta konsertista sillä ehdolla, että lehti lähetettäisiin vapaakappaleena musiikkilautakunnan toimistoon (28.9. 2618 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginorkesterin suorittamaan aikana 2.2.—2.4.1968 konserttimatkan Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin musiikkilautakunnan Columbia Artists Management Inc:n kanssa tämän sopimuksen ja lautakunnan tekemän esityksen mukaisesti, jolloin matka Helsingistä Bostoniin ja Seattlesta Helsinkiin tehtäisiin lentokoneella siten, että kustannukset lentokuljetuksista olisivat enintään 158 270 mk,

oikeuttaa kapellimestari Jorma Panulan saamaan päivärahana 90 mk sekä kaupunginorkesterin matkalle osallistuvat intendentin, 92 soittajaa, solistin, kaksi vahtimestaria ja kaksi kansliahenkilökuntaan kuuluvaa saamaan päivärahana 75 mk kutakin matkaan käytettyä päivää kohti sekä solistin solistipalkkiona 13 000 mk 32 esiintymisestä ja varakapellimestarina toimivan soittajan 8 konsertin johtamisesta palkkiona yhteensä 3 200 mk,

oikeuttaa ne konserttimatkaan osallistuvat, joilla ei ennestään ole voimassa olevaa passia, hankkimaan kaupungin kustannuksella yhden vuoden passin matkaa varten,

oikeuttaa kaupunginorkesterin lentotapaturmien varalta jo voimassa olevan kaupungin ryhmävakuutuksen lisäksi vakuuttamaan matkalle lähtijät myös sairaustapausten varalta matkan aikana,

oikeuttaa kaupunginorkesterin käyttämään Columbia Artists Management Inc:ltä sopimuksen mukaisesti saatavat yhteensä $ 89 600,— edellä mainittujen päivärahojen osittaiseksi maksamiseksi,

merkitä v:n 1968 talousarvioehdotukseensa 360 000 mk:n suuruisen määrärahan sanotun konserttimatkan kustannuksia varten,

anoa opetusministeriöltä 100 000 mk:n suuruista valtionavustusta konserttimatkan kustannusten osittaiseksi peittämiseksi ja

kehottaa musiikkilautakuntaa aikanaan, kun konserttimatkan lopulliset kustannukset ovat tiedossa, huolehtimaan siitä, että mahdollinen valtionavustus suoritetaan kaupungille (5.10. 2699 §).

Sibelius-viikon säätiön ilmoitus säätiön lakkauttamisesta ja varojen luovuttamisesta Helsinki-viikon säätiölle merkittiin tiedoksi. Säätiön asiakirjat päätettiin tallettaa kaupunginarkistossa vähintään 10 v:n ajan (1.11. 2975 §).

Konsertti- ja kongressitalo. Kaupunginhallitus hyväksyi akateemikko Alvar Aallon laatimat, 10.5. päivätyt konsertti- ja kongressitalon pääpiirustukset rakennusselityksineen

siten, että lopullisia työpiirustuksia laadittaessa otettaisiin huomioon palolaitoksen esittämät huomautukset (29.6. 1992 §).

Helsingin kaupunginteatteri. Kaupunginhallitus päätti puoltaa Helsingin teatterisäätiölle annettavassa lausunnossaan säätiön hallituksen esittämien muutosten hyväksymistä säätiön sääntöihin (14.9. 2522 §).

Kaupunginteatterin rakennuksen valmistumisen johdosta päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää teatterin vihkiäiset 7.10. klo 13. Vihkiäisten johdosta päätettiin lisäksi järjestää juhlanäytäntö teatterin suurella näyttämöllä tarjoiluineen ja tanssiaisineen samana päivänä klo 19 (14.9. 2510 §).

Teatteritalon rakennustöiden filmaamisesta v. 1963 tehdyn sopimusten mukaisten maksujen loppusuoritusta varten myönnettiin 9 000 mk, mikä summa v:n 1966 lopussa oli palautunut kaupungin kassaan (5.10. 2703 §).

Kaupunginteatteria koskeva opastus päätettiin aikana 8.11.—31.12. järjestää siten, että kaupunginteatteri hankkimiensa oppaiden avulla huolehtii opastuksesta, että kaupunginkanslian tiedotuspäällikölle esitetään viikottain etukäteen luettelot, jossa mainitaan opastettavien lukumäärä ja ne järjestöt tai yleisöpiirit, joita kävijät edustavat. Kaupunginkanslia oikeutettiin hyväksymään opastuksista aiheutuvat, yhteismäärältään enintään 1 000 mk:n suuruiset laskut (yjsto 7.11. 7233 §).

Merkittiin tiedoksi, että opetusministeriö oli hylännyt kaupunginteatterin valtionapua koskevan anomuksen (19.1. 202 §).

Kirjailija Paavo Haavikolta päätettiin ostaa kaupunginteatteria varten kirjoitettu näytelmä 3 000 mk:n hinnasta (yjsto 13.6. 6229 §).

Näytelmäkirjoituskilpailun arvostelulautakunnan jäsenenä toimineelle fil.lis. Timo Tiusaselle päätettiin suorittaa 1 000 mk:n palkkio (yjsto 13.6. 6230 §).

Virastopäälliköiden teatterikäynnistä aiheutunut 572 mk:n suuruinen lasku päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 17.10. 7027 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginteatterin rakennustoimikunnan luovuttamaan kaupunginteatterin kalliosuojan Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton käyttöön ajaksi 24.2.—31.3. Josef Svobodan lavastenäyttelyn järjestämistä varten korvauksetta ja muuten tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 14.2. 5359 §).

Helsingin teatterimuseosäätiö. Kaupunginhallitus myönsi kiinteistölautakunnan käytettäväksi 15 000 mk Helsingin teatterimuseosäätiön hallitseman pienemmän, eli 74 m²:n suuruisen huoneiston talossa Aleksanterinkatu 12 kunnostamista varten kaupungin kustannuksella korvauksetta (30.3. 977 §).

Helsingin Seudun Kesäyliopisto. Kaupunginhallitus päätti

merkitä tiedoksi, että oikeusministeriö oli 3.3. myöntänyt luvan Helsingin kesäyliopiston säätiön perustamiseen ja vahvistanut sen säännöt,

valita Helsingin Seudun Kesäyliopiston säätiön valtuuskuntaan sen ensimmäiseksi toimikaudeksi, joka kestää siihen asti, kunnes tammikuussa 1969 on valittu uusi valtuuskunta, fil.maist. Margit Borg-Sundmanin, toim.joht. Salme Katajavuoren, yliopett. Börje Mattssonin, valtiot.kand. George Pailen, dipl.ins. Eero Piimiehen, kouluneuvos Jussi Saukkosen, valtiot.maist. Osmo Wiion ja varat. Aatto Väyrysen,

valita säätiön tilintarkastajiksi kertomusvuodeksi ja v:ksi 1968 fil.tri Onni Wiherheimon ja hänen varamiehekseen rev. Lassi Lappalaisen,

määrätä opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan huolehtimaan valtuuskunnan ensimmäisen kokouksen koollekutsumisesta sekä

kehottaa rahatoimistoa suorittamaan säätiölle kaupunginvaltuuston 11.1. myöntämän 5 000 mk:n suuruisen määrärahan säädekirjassa mainittujen peruspääoman ja käyttö-

varojen suorittamista varten (16.3. 841 §, 21.12. 3492 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kesäyliopistotoimikunnan käyttämään v:n 1966 toimikaudelta syntyneen kaupungin osuuden ylijäämän kertomusvuoden toimikauden valmisteluun sillä ehdolla,

1) että täten syntyneet suunnitelmat ja aineisto luovutetaan aikanaan Helsingin Seudun Kesäyliopiston säätiön hallituksen käytettäviksi säätiön aloitettua toimintansa,

2) että kesäyliopistotoimikunta antaa luovutuksen tapahduttua tilityksen kaupungin myöntämien varojen käytöstä kaupunginhallituksen yleisjaostolle ja

3) että kesäyliopistotoimikunta luovuttaa sanotun tilityksen yhteydessä vielä mahdollisesti jäljellä olevasta v:n 1966 toimintakauden ylijäämästä kaupungin rahoitusosuutta vastaavan osan kaupungille (2.2. 341 §).

Helsingin Seudun Kesäyliopistolle päätettiin kertomusvuoden talousarvioon merkitystä 100 000 mk:n suuruisesta avustuksesta suorittaa 50 000 mk välittömästi ja 50 000 mk 1.6. sekä v:n 1968 talousarvioon merkitty 130 000 mk:n suuruinen määräraha kokonaisuudessaan eri anomuksesta (yjsto 2.5. 5889§, 27.12. 7616 §).

Hässelby-Säätiön kertomusvuoden käyttökustannusten kaupungin osuuden suorittamista varten myönnettiin 42 000 Rkr vastaava määrä (10.8. 2123 §).

Avustukset. Helsingin Kansankonservatorion Säätiölle päätettiin suorittaa etukäteen 15.5. mennessä 88 050 mk:n suuruisen avustuksen kolmas erä (yjsto 21.3. 5579 §).

Käpylän musiikkiopistolle päätettiin suorittaa 33 838 mk:n suuruisen avustuksen neljäs erä poikkeuksellisesti samanaikaisesti kolmannen erän kanssa (yjsto 6.6. 6170 §).

Suomen Kansallisoopperan Säätiölle myönnetyn 474 430 mk:n suuruisen avustuksen kolmas erä päätettiin suorittaa kertomusvuoden kesäkuun alkupäivinä (yjsto 23.5. 6038 §).

Ceciliaföreningen-nimiselle yhdistykselle päätettiin myöntää matka-avustuksena kutakin Kööpenhaminaan tehtävälle konserttimatkalle osallistuvaa kuoron jäsentä kohti 35 mk myöhemmin tehtävää tilitystä vastaan (yjsto 9.5. 5968 §).

Helsingin Työväenorkesterille myönnettiin 2 000 mk:n suuruinen ylimääräinen avustus Ruotsiin kertomusvuoden joulukuussa suoritettavan konserttimatkan kustannuksia varten (yjsto 7.11. 7243 §).

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton Helsingissä järjestämien teatteripäivien aiheuttaman tappion korvaamiseksi päätettiin kaupungin varoista suorittaa enintään 4 000 mk (22.3. 905 §).

Kaupunginhallitus päätti vapauttaa Garantiföreningen för Svenska Teatern i Helsingfors -nimisen yhdistyksen Ruotsalaisen Teatterin julkisivuvalaistuksen asentamisesta aiheutuneen 4 810 mk:n suuruisen laskun maksamisesta (16.3. 835 §).

Rafael Ahlströmin rahaston v:n 1966 korkovarat päätettiin jakaa seuraavasti: Rafael Ahlströmin musiikkiavustustoimikunta 1 890 mk, Suomen Taideakatemia 1 890 mk, Suomen Kirjailijaliitto 945 mk ja Finlands Svenska Författareförening 945 mk. Mikäli myönnettyjä korkovaroja siirretään avustusten saajien rahastoihin, on niiden käytöstä tehtävä tilitys kaupunginhallitukselle (22.3. 902 §).

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Määrärahain jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut (ks. s. 162) jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli kaupunginhallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen perusteella hakenut 72 järjestöä, yht. 275 750 mk. Käytettävissä oleva määräraha oli 130 000

mk. Avustuksia päätettiin jakaa 129 855 mk jäljempänä mainituille järjestöille seuraavasti:

	mk
Folkpensionärer i Helsingfors	250
Helsingfors Svenska Lomhörda	1 000
Helsingin Huonokuuloiset	1 200
Helsingin Kansaneläkkeensaajien Yhdistys	250
Helsingin kaupungin eläkkeennauttijain yhdistys	250
Helsingin liikennelaitoksen eläkeläisten kerho	250
Helsingin Polio Huolto	1 800
Helsingin Reumayhdistys	1 800
Helsingin Tuberkuloosiyhdistys	15 000
Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys	5 800
Kallion-Vallilan Eläkeläiset	250
Kallioniemen Kesäkodin Kannatusyhdistys	1 250
Keski-Helsingin Eläkeläiset	250
Lomakodin Kannatusyhdistys	1 000
Mustalaislähetys	1 000
Naisten ja Lasten Virkistyskoti	900
Polio Invalidit	2 600
Vuoden 1918 Punainvaliidit	2 500
Miina Sillanpään Säätiö	500
Suomen Pelastusarmeijan Säätiö, Sosiaalinen miestyö	5 000
Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piiri	3 300
Suomen Valkonauhaliitto	600
Suur-Helsingin Valkonauha	2 000
Svenska Semesterförbundet i Finland	600
Tapanilan-seudun Kansaneläkkeensaajien Yhdistys	250
Vanhusten Turva	600
Vapaussodan Invaliidien Helsingin Yhdistys	2 500
Hengityslaitepotilaat	2 200
Ylioppilasterveys	3 300
Suomen Kansan Ryhtiliike	2 900
Helsingin Kummikuntayhdistys	2 250
Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys	1 005
Kottby-Månsas svenska förening	350
Pojista Miehiä	1 200
Helsingfors svenska Marthaförening	1 840
Helsingin Kotien Puolesta	720
Helsingin Marttayhdistys	4 080
Nylands Svenska Hemslöjdsförening	1 000
Suur-Helsingin Kotiteollisuusyhdistys	920
Helsingin Työväen Shakkikerho	300
Helsingin työväen sivistystyöjärjestö	2 000
Kalliolan Kannatusyhdistys, Työkeskus Kalliola	3 000
Karjalan Sivistysseura	1 840
Katajanokka-Seura	150
Käpylä-Seura	250
Ylioppilaiden matemaattinen ja fysikaalinen yhdistys Limes	500
Myllypuro-Seura	150
Roihuvuori-Seura	150
Suomen Pikakirjoittajayhdistys	700
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys	7 000
Föreningen Brage i Helsingfors, Bragen leikekokoelma	3 000
Kasvatusopillinen kirjasto- ja lukusalisäätiö	4 000
Pykälä -yhdistys	550
Helsingin Työväen Lapsilaulajat	1 855
Svenska Upplysningsbyrån i Helsingfors	600
Lomaliitto	7 000
Helsingin Yleinen Matkailijayhdistys	16 800
Tapaturmantorjunta	5 500
Yhteensä	129 855

Tavanomaisten ehtojen lisäksi, jotka koskivat kaikkia avustuksen saajia määrättiin Lomaliitolle annettavan avustuksen ehdoksi, että yhdistys myönnetyllä avustuksella pitäisi kertomusvuonna helsinkiläisille vapaapaikkoja lomakodeissaan. Helsingin Yleiselle Matkailijayhdistykselle myönnetyn avustuksen ehdoksi määrättiin lisäksi, että yhdistys ylläpitäisi rautatieasemalla olevaa hotellikeskusta sekä julkaisisi Helsingin viikko

-nimistä tiedotuslehteä ja Tapaturmantorjunta-yhdistyksen työturvallisuusjaostolle myönnetyn avustuksen ehdoksi, että avustuksen saaja sitoutuu antamaan kaupungin virastoille ja laitoksille maksutonta palvelua yhden vuoden ajan avustuksen myöntämisestä lukien; tällaiseksi palveluksi luetaan vain se palvelu, jonka laatu, suoritusaika ja -paikka on ennakolta sovittu kaupungin työturvallisuustarkastajan kanssa. Avustuksen saajan oli lisäksi lähetettävä vuosittain kaupungin työturvallisuustoimikunnalle sen suorittamaa valvontaa varten selostus suorittamastaan maksuttomasta palvelusta (26.1. 293 §, 8.6. 1750 §).

Nuorisotyö

Nuorisomäärärahojen jakaminen. Kaupunginhallitus alisti 11.5. tutkittavakseen nuorisotyölautakunnan 5.5. tekemän päätöksen, joka koski nuorisomäärärahojen jakoa. Samalla lautakuntaa oli kehotettu selvittämään, miksi määräraha oli jaettu kokonaisuudessaan, vaikka lautakunta oli ollut sitä mieltä, että myös anomuksensa myöhään jättäneille hakijoille olisi ollut myönnettävä avustus. Lautakunta ilmoitti, ettei se katsonut voivansa myöntää avustusta nuorisomäärärahoista seuroille, jotka olivat jättäneet anomuksensa myöhästyneinä. Koska nämä kuitenkin joutuisivat vaikeaan taloudelliseen asemaan jäädessään vaille avustusta lautakunta esitti, että kaupunginhallitus kumoaisi lautakunnan 5.5. tekemän päätöksen ja oikeuttaisi lautakunnan jakamaan avustukset uudelleen niin, että jo myönnetyistä avustuksista vähennettäisiin 5 %, joka voitaisiin jakaa anomuksensa liian myöhään jättäneiden kesken. Kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan panemaan täytäntöön sen 5.5. tekemän päätöksen, koska ko. määräraha oli talousarviossa hyväksytty lautakunnan käytettäväksi eikä sitä kaupunginhallitus voinut jakaa eikä ylittää ja hylkäsi esityksen määrärahan myöntämisestä avustuksen jakamiseksi niille anojille, jotka olivat jättäneet anomuksensa myöhästyneinä (11.5. 1374 §, 8.6. 1751 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei nuorisotyötoimikuntien esitys avustusanomuslomakkeiden yksinkertaistamisesta antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että tarkistettu anomuslomake liitteineen lähetetään ko. toimikunnille. Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä ehdotetun anomuslomakkeen Lv 290 ja sen liitteen 290a käytettäviksi yhteisöjen hakiessa avustusta kaupungin varoista (26.1. 257 §).

Vallilan kerhokeskuksen palkkiovirkaisen nuorisotyöohjaajan palkkiota päätettiin korottaa 5.2 % ja vahvistettiin se 1.6. lukien 798 mk:ksi/kk (25.5. 1562 §).

Nuorisokahviloihin päätettiin hankkia kolme 25″ Salora Bristol -merkkistä televisiovastaanotinta yhteishinnaltaan enintään 2 387 mk (yjsto 10.1. 5105 §).

Kerhokeskusten siivoojien ja valvojien palkkausperusteiden vahvistaminen, ks. Kiinteistöt s. 318.

Nuorisokerhotilojen hankkiminen Vuosaaresta, ks. kiinteistöjen ostot.

Kaupunginhallitus oikeutti nuorisotyölautakunnan käyttämään enintään 7 100 mk Vuosaaren moottori- ja askartelukeskuksen kaluston hankkimista varten toiminnan aloittamiseksi 1.8. lukien. Keskukseen saatiin samasta ajankohdasta lukien palkata teknillinen ohjaaja ja siivooja varsinaisia palkkamäärärahoja käyttäen. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin myöntämään käytettävissään olevista määrärahoista tarvittava määräraha tilitysvuokran maksamista varten moottori- ja askartelukeskuksen huoneistosta talossa Ulappasaarentie 2 kaupantekopäivästä lukien (6.7. 2064 §).

Runeberginkatu 3:ssa olevien huonetilojen luovuttaminen nuorisokerhoa varten, ks. kiinteistöjä koskevat asiat.

Askartelutilojen saamiseksi Eläintarhan askartelupajojen tilalle kaupunginhallitus

myönsi kiinteistölautakunnan käytettäväksi 23 800 mk tontilla Kiiskinkatu 9 olevan entisen tehdasrakennuksen korjaus- ja muutostöitä varten. Rakennus oli tilitysvuokrasta osoitettava nuorisotyölautakunnan käyttöön (24.8. 2280 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Kiinteistö Oy Kontulankaari 8 -nimiseltä yhtiöltä talossa Kontulankaari 12 pohjakerroksessa sijaitseva 270 m²:n suuruinen huoneisto nuorisotyölautakunnan kerhokeskusta varten 1.3. lukien 31.5.1968 saakka kuukausittain ennakolta maksettavasta 1 350 mk:n kuukausivuokrasta, johon sisältyy korvaus lämmöstä, lämpimästä vedestä ja vuokranantajan kustannuksella suoritettavista normaalista kulumisesta aiheutuvista kunnossapitokorjauksista sillä ehdolla, että vuokrasuhde jatkuu 1.6.1968 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta ole irtisanottu viimeistään edellisessä helmikuussa. Nuorisotyölautakunta oikeutettiin käyttämään Kontulan kerhokeskusta varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä määrärahoja. Kerhotiloja saatiin tarvittaessa päivisin luovuttaa suomenkielisten kansakoulujen käyttöön (5.5. 1330 §).

Nuorisotyölautakunnan esitettyä kalliosuojien käyttämistä nuorisotyön erityistarpeisiin kaupunginhallitus totesi, että kalliosuojien käyttäminen esitetyllä tavalla olisi tarkoituksenmukaista, mutta asia olisi kuitenkin ratkaistava kussakin yksityistapauksessa erillisen esityksen perusteella (8.6. 1749 §).

Haagan entinen ulkoilumaja päätettiin luovuttaa nuorisotyölautakunnan käyttöön vahvistetusta tilitysvuokrasta moottori- ja liikennekoulutustoimintaa varten (5.5. 1327 §).

Yleisjaosto oikeutti nuorisotyölautakunnan osallistumaan »Nuoriso —67» -nimisen näyttelytoimikunnan Otaniemessä järjestämään valtakunnalliseen nuorisotoiminnan suurnäyttelyyn lähinnä nuorisotiloja esittävällä osastolla. Tarkoitukseen myönnettiin enintään 2 000 mk tilitystä vastaan (yjsto 31.1. 5259 §).

Edelleen yleisjaosto oikeutti nuorisotyölautakunnan osallistumaan yhdessä valtion nuorisotyölautakunnan ja Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunnan kanssa Suomen ja Neuvostoliiton nuorison VI ystävyyspäivän valtakunnallisen pääjuhlan järjestämiseen. Juhlapaikan vuokraamisesta aiheutuneet kustannukset päätettiin suorittaa kaupungin varoista. Ystävyyspäivien yhteydessä päätettiin neuvostoliittolaisille vieraille sekä kaupungin ja Uudenmaan läänin nuorisotyölautakuntien edustajille, n. 25 henkilölle, järjestää kaupungin kustannuksella Kallion virastotalon esittelytilaisuus sekä lounas (yjsto 24.10. 7110 §). Ystävyysviikon aikana järjestettävän tanssitilaisuuden kustannuksia varten myönnettiin 800 mk:n avustus (yjsto 28.3. 5638 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota v. 1961 tekemänsä päätöksen Moskovan ja Helsingin nuorison edustajien vierailujen järjestämisestä Helsingin nuorisotyötoimikunnan ja Helsingfors svenska ungdomsråd -nimisen toimikunnan välityksellä sekä kehottaa nuorisotyölautakuntaa vastaisuudessa tekemään kaupunginhallitukselle esitykset näiden vierailujen järjestämisestä. Samalla todettiin, että kaikista ulkomaisista vierailuista päättää kaupunginhallitus (22.3. 899 §).

Nuorisotoimiston hallinnassa olevat Eläintarhan askarteluparakit päätettiin korvauksetta luovuttaa Nuorisoilmailijat yhdistykselle sillä ehdolla, että yhdistys suorittaa parakkien purkamisen ja kuljettamisen omalla kustannuksellaan sekä huolehtii purkamisjätteiden siivoamisesta viimeistään siihen mennessä, jolloin alue on tyhjennettävä Valtionrautateiden alueella suoritettavien laajentamistöiden vuoksi (yjsto 31.10. 7185 §).

Raittiuslautakunta

Lautakunnan toimiston virka-aika päätettiin muuttaa 1.10. lukien siten, että se alkaa

klo 8.30 ja päättyy muina arkipäivinä paitsi lauantaisin klo 15.30 sekä lauantaisin klo 13 (14.9. 2524 §).

Lautakunnan toimistoon päätettiin hankkia 499 mk:n hintainen Perkeo AF -merkkinen diaprojektori, Wonder-Lite -merkkinen valkokangas 150×150 cm, projektoripöytä Negema E sekä katselu- ja leikkauslaite Zeiss Ikon yhteishinnaltaan 762 mk (yjsto 28.2. 5441 §, 19.12. 7555 §).

Avustus. Suomen Opiskelevan Nuorison Raittiusliitolle myönnettiin 1 000 mk:n avustus Helsingissä toimeenpantavien kesäpäivien järjestämistä varten (yjsto 4.4. 5702 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta

Helsinki-palkinnon ja taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamista koskeva toimikunnan ilmoitus merkittiin tiedoksi (1.6. 1639 §).

Kuvataidetoimikunta

Meilahden kartanon, ns. Bredablickin tilan käyttäminen kaupungin taidekokoelmien sijoittamista varten. Kaupunginhallitus päätti, että ns. Bredablickin tila kunnostetaan toistaiseksi kaupungin omien ja kaupungille mahdollisesti lahjoitettavien taidekokoelmien esittelypaikaksi, että tilan puisto määrätään yleisten töiden lautakunnan hallintoon, että taidekokoelmien esittelytilat määrätään kaupunginkanslian käyttöön rakennusten jäädessä kuitenkin kiinteistölautakunnan hallintoon ja että kiinteistölautakuntaa kehotetaan kiireellisesti yhteistoiminnassa kaupunginkanslian ja yleisten töiden lautakunnan kanssa laatimaan rakennusten muutostyösuunnitelma kustannusarvioineen ja esittämään se kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (9.11. 3034 §).

Taideteosten hankkiminen, sijoittaminen ja lainaaminen. Merkittiin tiedoksi yleisjaoston ja kuvataidetoimikunnan ilmoitukset eräiden taideteosten hankkimisesta (yjsto 17.1. 5118 §, 14.2. 5333 §, 14.3. 5557 §, 24.10. 7083 §, 28.11. 7375 §).

Merkittiin tiedoksi yleisjaoston ilmoitukset eräiden taideteosten sijoittamisesta kaupungin laitoksiin (yjsto 3.1. 5018 §, 10.1. 5071 §, 6.6. 6166 §, 25.7. 6505 §, 22.8. 6643 §, 28.11. 7370 §).

Jäljempänä mainitut teokset päätettiin erinäisillä ehdoilla luovuttaa lainaksi näyttelyjä varten: tait. Helge Dahlmanille taulut »Kuollut närhi» sekä »Asetelma» (yjsto 25.4. 5842§); tait. Erkki Heikkilälle taulu »Mustat naudat» (yjsto 11.4. 5732 §); kuvanveist. Kimmo Pyykölle taideteos »Ennustaja» (yjsto 28.3. 5639 §); kuvanveist. Antero Ruotsalaiselle veistos »Kuulantyöntäjä» (yjsto 21.11. 7321 §); Suomen Taideakatemialle tait. Liisa Ruusuvaaran pronssiveistos »Karju» (yjsto 22.8. 6642 §); tait. Ossi Sommalle kipsiluonnos »Teatterissa tapahtuu» (yjsto 31.1. 5229 §, 26.9. 6859 §) ja akateemikko Sam Vannille seinämaalaus »Contrapunctus» (yjsto 21.3. 5623 §).

Yleisjaosto päätti muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä suostua siihen, ettei Montrealin maailmannäyttelyyn lähetettävää »Kevät ihimisessä» -nimistä veistosta mainita näyttelyluettelossa eikä muissa näyttelyesitteissä Helsingin kaupungin kokoelmiin kuuluvaksi (yjsto 21.2. 5376 §).

Lahjoitukset. Kaupunginhallitus päätti kiitollisena ottaa vastaan fil.tri Ingjald Bäcksbackan lahjoittaman, tait. Onni Muusarin maalaaman »Rakentajat» -nimisen öljymaalauksen sijoitettavaksi ns. Privatbankenin saliin. Lahjoitus oli tehty sillä ehdolla, että taulun kehykseen kiinnitetään laatta »Lahja Bäcksbackan Taidesalongilta, joka toimi tässä talossa v. 1936—1964» (21.12. 3477 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Urheilu- ja ulkoiluviraston jäljempänä mainitut virat päätettiin toistaiseksi jättää täyt-

tämättä: 24. pl:aan kuuluva urheilunohjaajan virka kauintaan 31.8.1968 saakka (23.11. 3185 §), 22. pl:aan kuuluva rakennusmestarin virka kauintaan 31.12.1968 saakka (28.12. 3555 §), 21. pl:aan kuuluva rakennusmestarin virka kauintaan 31.12.1967 saakka (4.1. 58 §) ja 13. pl:aan kuuluva kentänesimiehen virka kauintaan 31.12.1968 saakka (1.11. 2974 §).

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti siirtää seuraavat alueet ja kiinteistöt urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon: 4. kaupunginosan korttelin n:o 64 tontin n:o 10, (Yrjönkatu 21 b:ssä sijaitseva uimahalli) pääoma-arvo 1.6 mmk ja tontilla olevat rakennukset, pääoma-arvo 900 000 mk sekä kehottaa lautakuntaa vuokraamaan uimahallikiinteistön toimistotilat kiinteistölautakunnan osoituksen mukaisesti kaupungin virastojen ja laitosten käyttöön vahvistettujen perusteiden mukaisesta tilitysvuokrasta (16.3. 843 §); Mellunkylässä tilalla Blåbärskärr RN:o 1^{5} sijaitsevat kaksi asuinrakennusta, ulkorakennus ja kaivo 1.1.1968 lukien, pääoma-arvo 3 725 mk (9.11. 3075 §); 6.3. päivättyyn piirustukseen n:o 2067 merkitty, n. 6.1 ha:n suuruinen Pornaistenniemessä sijaitseva alue 1.1.1968 lukien toistaiseksi veneiden tilapäisenä talvisäilytyspaikkana käytettäväksi, pääoma-arvo 305 000 mk (13.4. 1109 §); Vihdin kunnan Huittilan kylässä sijaitseva Eerakkala-niminen tila RN:o 2^{149} 1.9. lukien, pääoma-arvo 120 000 mk (24.8. 2311 §); Vihdin kunnan Härkälän kylässä sijaitseva tila Uusikylä RN:o 1^{259} rakennuksineen, asuin-vajarakennusta lukuun ottamatta 1.6. lukien, pääoma-arvo 228 000 mk (6.4. 1013 §).

Urheilupuistot. Merkittiin tiedoksi opetusministeriön päätös 100 000 mk:n suuruisen avustuksen myöntämisestä Pirkkolan urheilupuiston rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia varten. Avustuksen käytöstä olisi tehtävä tilitys ministeriölle v:n 1968 loppuun mennessä (19.1. 201 §, 6.7. 2045 §). Merkittiin tiedoksi, että opetusministeriö oli 9.6. päättänyt, ettei se voinut suostua kaupungin hakemukseen Pirkkolan urheilupuiston rakennustyön jatkamisesta keskeytyksettä kertomusvuoden kesän aikana (13.4. 1112 §, 20.4. 1174 §, 6.7. 2071 §).

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden talousarvioon työllisyyden turvaamiseksi varatuista käyttövaroistaan 1.5 mmk Pirkkolan urheilupuiston kertomusvuoden aikana suoritettaviksi suunniteltuihin II vaiheen töihin (5.10. 2705 §).

Leirintäalueet. Kaupunginhallitus asetti v. 1965 komitean tutkimaan kaupungissa tarvittavien leirintäalueiden sijoitusta, rakentamista ja hoitamista. Komitea sai mietintönsä valmiiksi v. 1966. Komitean mietinnössään tekemien esitysten perusteella kaupunginhallitus päätti

1) kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa kiireellisesti tekemään erilliset esitykset Tullisaaren ja Lauttasaaren leirintäalueiden vahvistamisesta asemakaavassa leirintäalueiksi sekä Lauttasaaren ulkoilupuiston vahvistamisesta asemakaavassa ulkoilupuistoksi, johon saatiin rakentaa puistoa varten tarpeellisia rakennuksia ja laitteita,

2) vahvistaa Tullisaaren ja Lauttasaaren leirintäalueiden suunnittelutyön pohjaksi komitean mietinnön liitteissä n:o 5 ja 6 olevat ohjelmat, joita edelleen kehitettäessä urheilu- ja ulkoilulautakunnan tulisi soveltuvin osin ottaa huomioon komitean esittämät näkökohdat ja suunnitelmat sekä asettaa Tullisaaren leirintäalueen kunnostaminen aikajärjestyksessä ensi sijalle,

3) todeta, että Tullisaaren ja Lauttasaaren leirintäalueet jäävät urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon sekä

4) jättää kysymyksen mahdollisesta pohjoisesta leirintäalueesta ja sen sijoituksesta sekä rakentamisesta aikanaan erikseen tutkittavaksi ja ratkaistavaksi (1.6. 1664 §).

Salmen ulkoilualueen hiihtohissien käytössä sattuvien tapaturmien varalle päätettiin ottaa vastuuvakuutus (4.1. 56 §).

Merkittiin tiedoksi korkeimman hallintooikeuden päätös, jolla oli hylätty Hugo Rahkosen valitus hänen Kivinokan telttailualueella olevan kesämökkinsä vuokrasopimuksen irtisanomisesta (18.5. 1470 §).

Korkeasaaren eläintarha. Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Jaakko Suihkosen laatimat Korkeasaaren hevostalli- ja varastorakennuksen pääpiirustukset rakennusselityksineen (6.7. 2062 §) sekä Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirenin laatimat strutsitalon laajennuksen pääpiirustukset rakennusselityksineen (14.9. 2520 §).

Yleisjaosto päätti, että Yleisradio Oy:n kertomusvuonna järjestämään, Keski-Euroopan eläintarhoista tehtäviä puheohjelmia varten suoritettavaan matkaan asiantuntijana osallistuvan fil.tri Ilkka Koiviston matkakustannukset saatiin suorittaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista tilitystä vastaan (yjsto 21.3. 5617 §).

Jäähallin rakennustyön loppuunsaattamista ym. varten kaupunginhallitus myönsi 700 000 mk (29.6. 2004 §, 9.11. 3056 §).

Perusparannustyöt. Kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon urheilulaitoksia ja -kenttiä, ulkoilualueiden rakennustöitä, venesatamia, Korkeasaaren talorakennustöitä ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja (12.1. 134 §).

Urheilukentät. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä urheilu- ja ulkoiluviraston teknillisen toimiston laatimat, Pihlajamäen lähiökentän ja Roineentien palloilukentän suojaaidan pääpiirustukset (1.6. 1661 §, 5.10. 2701 §).

Suomen Pesäpalloliitolle päätettiin ilmoittaa, että pesäpalloilun kilpailukenttä sijoitetaan Meilahden urheilupuistoon tilapäisesti siksi, kunnes kilpailukentän lopullinen sijoituspaikka olisi ratkaistu (12.10. 2784 §).

Rakennusten purkaminen. Yleisjaosto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan purattamaan lautakunnan kirjeissä 8/27.1., 91/22.9. ja 105/6.10.1967 mainitut tarpeettomat ja korjauskelvottomat rakennukset (yjsto 7.2. 5308 §, 3.10. 6946 §, 31.10. 7186 §).

Kööpenhaminan 800-vuotisjuhlien yhteydessä aikana 20.8.—2.9. järjestettäviin *koulunuorison urheilukilpailuihin* päätettiin Helsingin kaupunkia edustamaan lähettää kahdeksan poikaa ja viisi tyttöä käsittävä joukkue osallistumista varten eri urheilulajeihin Kööpenhaminan kaupungin kutsukirjeen mukaisesti ja yksi naispuolinen johtaja sekä kaksi miespuolista. Ryhmää varten olisi otettava sairaus-, kotiinkuljetus- ja matkatavaravakuutus (23.2. 571 §, 10.8. 2125 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön kesäkoti. Kaupunginhallitus päätti, että rakennusviraston konevarikon autokorjaamon palveluksessa olevan levyseppä Emil Hännisen työsuhteen kaupunkiin katsotaan jatkuvan keskeytyksettä kertomusvuoden kesällä sinä kahden kuukauden aikana, jolloin hän toimii Kulosaaren kartanon isännöitsijänä sekä katurakennusosaston palveluksessa olevan koneenhoit. Pentti Salosen vastaavasti samana aikana, jolloin hän toimii kesäkodin talonmiesvahtimestarina. Molemmat luvat myönnettiin edellyttäen, että ko. henkilöt mainituista tehtävistä vapauduttuaan välittömästi palaavat kaupungin työhön (22.6. 1965 §, 31.8. 2401 §).

Avustukset. Urheiluhallit Oy:lle kertomusvuodeksi myönnetty 100 000 mk:n suuruinen avustus päätettiin suorittaa yhtenä eränä (yjsto 17.1. 5133 §).

Yleisjaosto päätti, kumoten v. 1966 tekemänsä päätöksen, myöntää Suomen Valtakunnan Urheiluliiton Helsingin piirille 2 985 mk:n suuruisen avustuksen »SVUL:n Helsingin piiri 1956—1966» -nimisen historiateoksen painattamista varten sillä ehdolla, että teosta varten suoritettavan keräilytyön tulokset olisivat tarvittaessa kaupungin virastojen ja laitosten käytettävissä (yjsto 14.2. 5355 §).

Seurasaarisäätiölle päätettiin suorittaa ker-

tomusvuoden avustuksena neljässä erässä yht. 24 750 mk (yjsto 17.1. 5132 §, 25.4. 5834 §, 12.9. 6761 §).

Helsingin Soutuklubille myönnettiin 875 mk:n avustus käytettäväksi yhdistyksen Kaisaniemessä omistaman venevajan korjauksessa tarvittavien aineiden ja työvälineiden hankkimiseen (yjsto 19.9. 6821 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kiinteistöjen hallinto. Seuraavat tontit päätettiin siirtää yleisen töiden lautakunnan hallintoon: korttelissa n:o 178 (Hylkeenpyytäjänkatu 1) oleva puhdistuslaitoksen tontti n:o 1, pääoma-arvo 2.703 mmk, korttelissa n:o 31125 (Vattuniemenkuja 2) oleva puhdistukslaitoksen tontti n:o 3, pääoma-arvo 745 000 mk (16.2. 523 §) ja 3. kaupunginosan korttelin n:o 48 (Pohj. Makasiinikatu 9) tontti n:o 1, pääoma-arvo 918 500 mk (6.7. 2073 §).

Rakennusurakoita koskevien ohjeiden hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti

1) hyväksyä kaupunginhallituksen mietinnön n:o E vuodelta 1967 liitteen F mukaiset ohjeet käytettäviksi kaupungin rakennustöitä teetettäessä,

2) hyväksyä kaupungin rakennustöiden rakennusteknillisissä töissä mietinnön liitteiden B ja B 1 mukaisen sopimuskaavan yleisine määräyksineen liitteestä G ilmenevin muutoksin käytettäväksi 1) kohdassa tarkoitettujen ohjeiden 21 §:n mukaisesti, sitten kun kaupungin ja Suomen Arkkitehtiliiton kesken on tehty sopimus niiden käyttämisestä,

3) hyväksyä mietinnön liitteiden C, C 1 ja C 2 mukaiset erikoissopimusehdot liittestä G ilmenevin muutoksin käytettäviksi niissä tapauksissa, kun talonrakennustöihin kuuluvat erikoistyöt suoritetaan pääurakoitsijalle alistettuina,

4) hyväksyä kaupungin rakennustöiden rakennusteknillisissä töissä käytettäväksi ohjeluonteisesti mietinnön liitteen D mukaisen laskutyösopimuskaavan liitteestä G ilmenevin muutoksin,

5) oikeuttaa kaupungin virastot ja laitokset käyttämään toistaiseksi talonrakennustöihin liittyvien erikoistöiden urakoissa nykyisin käytössä olevia sopimusmääräyksiä,

6) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen Suomen Arkkitehtiliiton standardisoimislaitoksen toimesta laadittujen talonrakennustöihin liittyvien erikoistöiden sopimusmääräyksien käytäntöön ottamisesta kaupungin töissä,

7) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen rakennusten korjaus- ja kunnossapitotöitä koskevien ohjeiden laatimisesta,

8) kehottaa asianomaisia kaupungin virastoja ja laitoksia noudattamaan mahdollisuuksien mukaan mietinnön liitteenä A 1 olevia rakennussuunnitelma-asiakirjojen vähimmäisvaatimuksia myös silloin, kun rakennustyö suoritetaan kaupungin omalla työvoimalla, ja siten, että rakennussuunnitelma-asiakirjat täyttävät vähimmäisvaatimukset ennen töiden aloittamista sekä

9) asettaa urakkaneuvottelukunnan tehtävänään kaupunginhallituksen hyväksymien rakennusurakkaohjeiden sekä kaupunginhallituksen tällä päätöksellä hyväksymien muiden rakennusurakoita koskevien määräysten kehittäminen ja yhtenäistäminen sekä ajan tasalla pitäminen.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä urakkaneuvottelukunnan puheenjohtajaksi kaup. ins. Martti Anttilan sekä jäseniksi satamarak. pääll. Veli Rahikaisen, työpääll. Esko Toivolan, arkkit. Mikko Karjanojan, dipl. insinöörit Pentti Nirsilän ja Pekka Löyt-

tyniemen ja vs. kaup. lakim. Jarl-Erik Kuhlefeltin sekä oikeuttaa neuvottelukunnan kuulemaan asiantuntijoita ja ottamaan itselleen sihteerin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa asiamiestoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin sopimuksen tekemiseksi kaupungin ja Suomen Arkkitehtiliiton kesken 2) kohdan mukaisen sopimuskaavan yleisine määräyksineen käyttämisestä (19.10. 2844 §).

Rakennuspiirustusten ja suunnitelmia koskevien asiakirjojen rekisteröiminen. Kaupunginreviisori oli ilmoittanut todenneensa, että kaupungin rakennuskohteiset suunnitelmat ja niiden kehittämisestä syntyneet asiakirjat on heikosti rekisteröity, joten on vaikeata päästä selville, mitkä piirustukset ja ehdotukset olivat aikoinaan valmistuneet, mutta eivät vielä toteutuneet. Kun projektien kehittäjät vaihtuvat, voi sattua, että vaikka ennestään on jo olemassa pitkälle kehitetty projekti, tätä ei enää muisteta eikä se ole perustana uudelle projektille. Kertomusvuoden alusta olisi valmistuneet projektit säilytettävä saman taltion ja ao. numeron kohdalla. Jos asiaa ei toteuteta suunnitelman valmistumisen jälkeen ja myöhemmin valmistetaan uusi projekti, olisi vastaaville uusille projekteille aina jatkuvasti annettava sama numero. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan ovat rakennusviraston eri osastot luoneet kukin toimintaansa sopivan asiakirjojen ja piirustusten arkistointijärjestelmän. Päätökset ja kirjelmät säilytetään asian nimen mukaan kirjattuna asiakirja-arkistossa ja piirustukset työkohteiden mukaan kirjattuina piirustusarkistossa. Yksityisten toimistojen laatimat suunnitelmat varustetaan osastojen arkistotunnuksilla ja säilytetään osastojen arkistoissa. Kaupunginarkisto ei puoltanut asiakirja- ja piirustusaineiston säilyttämistä yhtenä säilytysyksikkönä, koska se niiden erilaisen koon ja muodon vuoksi olisi vaikeaa. Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa harkitsemaan toimenpiteitä kaupunginreviisorin kirjeessä mainittujen haittojen poistamiseksi luopumatta kuitenkaan käytössä olevasta arkistointijärjestelmästä (14.9. 2527 §).

Vuokrakoneiden ja kaupungin omien koneiden käytöstä lähettämässään kirjeessä oli vt Väyrynen esittänyt, että kaupunginhallitukselle kiireellisesti selvitettäisiin, miksi kaupungin rakennustöissä jatkuvasti käytetään yksityistä konekalustoa, kun samanaikaisesti kaupungin omat vastaavat koneet seisovat käyttämättöminä, mistä johtui eri laitosten välinen kitka koneiden käytössä ja niiden käyttöhenkilökunnan määräämisessä ja voitaisiinko saada aikaan entistä tehokkaampi ja kaupungille taloudellisempi koneiden käyttöorganisaatio siten, että kaikki koneet sijoitettaisiin Toukolan konevarikkoon ja että siellä myös määrättäisiin jokaisen koneen miehistön sijoitus. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan käytetään rakennusviraston töissä vuokrattuja koneita sen takia, että oma konekanta ei ole riittävä eikä kaikkiin tarkoituksiin sovelias. Vuokrakoneita on kohtuulliseen hintaan helposti saatavissa ja niiden määrää voidaan joustavasti soveltaa työmäärään ja töiden vaihtelevaan laatuun. Syynä omien koneiden seisomiseen ovat olleet joko kausivaihtelut (talvella puutarhakoneet ja jyrät, kesällä lumitöissä käytettävät pienenmmät koneet) tai se, ettei omalle koneelle sen vapauduttua edellisestä työstä tai tultua korjatuksi, ole heti ollut tajolla sopivaa työtä. Konevarikossa oli v:n 1966 aikana 30 kaivinkonetta, joista viisi oli ko. vuoden aikana hankittua ja 25 ollut koko vuoden käytössä. Työhönsijoitus 50 kalenteriviikon aikana vaihteli 49 viikosta 13 viikkoon, keskiarvon ollessa 76 %, mutta mediaanin 84 %. Ero aiheutui viidestä vähäkäyttöisestä koneesta, joista kaksi oli poistettavia ja kolme varakoneita. Rakennusvirastossa tultaisiin kiinnittämään jatkuvaa huomiota aloitteessa tarkoitettuun asiaan. Myös rakennusviraston organisaatiojaosto, joka oli asetettu tekemään ehdotusta lautakunnan ja rakennusviraston johtosään-

töihin tarvittavista muutoksista, oli mietinnössään kiinnittänyt asiaan huomiota. Kaupunginhallitus merkitsi yleisten töiden lautakunnan selvityksen tiedoksi (7.9. 2445 §).

Työmaavaunujen ym. hinattavien laitteiden varustaminen asetuksen määräämillä laitteilla. Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät -yhdistys oli kiinnittänyt huomiota siihen, että moottoriajoneuvoasetuksen 21 §:n 3) kohdan mukaan tulee, suoritettaessa hinausta sellaisissa olosuhteissa, joissa valoja on käytettävä, hinattavan ajoneuvon taakse olla asennettuna irrallinen, takajarru- ja suuntavalot käsittävä laite. Kaupungin eri laitosten omistuksessa on mm. työmaavaunuja, joihin asetuksen ko. kohtaa on sovellettava. Kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa, satamalaitosta, liikennelaitosta, sähkö-, kaasu- ja vesilaitosta sekä palolaitosta kiinnittämään huomiota siihen, että hinattavissa työmaavaunuissa ym. hinattavissa laitteissa pimeänä aikana on asetuksen mukaiset valot hinauksen aikana sekä muut asetuksen vaatimat laitteet (28.9. 2641 §).

Merivesitutkimus. Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston tekemään seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupungin rakennusvirasto ja Espoon kauppalan teknillinen lautakunta ovat tänään tehneet seuraavansisältöisen sopimuksen Helsingin kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston vesiensuojelulaboratorion toimesta kummankin kunnan merialueilla suoritettavista tutkimuksista:

1 §

Helsingin kaupungin rakennusvirasto ja Espoon kauppalan teknillinen virasto vahvistavat etukäteen kutakin kalenterivuotta varten yhteisen tutkimusohjelman, jossa on lueteltu, missä merialueen kohdissa asianomaiset kunnat haluavat itseään varten tutkimuksia suoritettavan.

2 §

Tutkimuksiin kuuluvat kuntien merialueiden vesiensuojelua varten tarvittavat havainnot, mittaukset, laboratorioanalyysit, niitä varten tarvittavine matkoineen yms. toimenpiteineen, sekä täten saadun aineiston käsittely.

3 §

Helsingin kaupungin rakennusvirasto huolehtii tutkimuksissa tarvittavan henkilökunnan ja välineistön hankinnasta ja käytöstä sekä tutkimuksen suorittamisesta. Tutkimustulosten vuosittaiset yhteenvedot ovat molempien sopijapuolten käytettävissä. Yksityiskohtaiset tutkimustulokset ovat sopijapuolten käytettävissä kohdassa 1. mainitun vuotuissuunitelman mukaisesti.

4 §

Tutkimusalueelle perustettavien kiinteiden havaintoasemien perustamiskustannuksista vastaa se osapuoli, joka haluaa aseman perustamista.

5 §

Kunkin vuoden tutkimuskustannukset jaetaan osapuolten kesken niiden havaintopaikkojen lukumäärien suhteessa, mistä osapuolet ovat kohdan 1 mukaisesti ilmoittaneet haluavansa itselleen tutkimustulokset.

6 §

Espoon kauppala suorittaa Helsingin kaupungin rakennusvirastolle osuutensa vuotuisista kustannuksista siten, että ennakkona maksetaan huhtikuun aikana erä, joka vastaa puolta edellisen vuoden lopullisista kustannuksista ja lopullinen kustannusosuus seuraavan vuoden tammikuun aikana.

7 §

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.1968 ja on voimassa vuoden kerrallaan maaliskuun alusta lukien, ellei sitä viimeistään edellisen vuoden loppuun mennessä ole irtisanottu.

8 §

Sopimuksen purkautuessa jää tutkimuslaitteisto Helsingin kaupungin rakennusviraston omaisuudeksi lukuun ottamatta kohdassa 4 tarkoitettua laitteistoa, joka jää perustamiskustannuksista vastanneen osapuolen omaisuudeksi.

9 §

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (1.11. 2977 §).

Rakennusvirasto. Kaupunginhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston suorittaman vaalin, jolla dipl.ins. Martti Anttila oli valittu kaupungininsinöörin virkaan 1.4. lukien (30.3. 943 §).

34. pl:aan kuuluvaan katurakennuspäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Hans Korsbäck, sopimuspalkka 3 900 mk/kk, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (27.4. 1246 §, 7.9. 2440 §).

I apulaiskaturakennuspäällikön 31. pl:aan kuuluvaan virkaan valitun dipl.ins. Seppo Hirvosen kanssa päätettiin tehdä palkkasopimus enintään 3 500 mk:n kuukausipalkoin 1.12. alkaen toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk. Sopimuspalkkaa saatiin korottaa 1.1.1968 alkaen 3 % ja 1.6.1968 alkaen 3.5 %, jolloin kaupunginvaltuuston vastaavaksi ajaksi ehkä päätettäviä yleis- ja tasokorotuksia ei palkkaan enää sovellettaisi (14.12. 3425 §).

Palkkausinsinöörin tehtävään työsopimussuhteeseen palkattavan dipl.ins. Heikki Heiskasen kanssa päätettiin tehdä työsopimus, palkka 2 800 mk/kk, joka olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (6.7. 2080 §).

Kaupunginvaltuuston 7.6. perustamiin talorakennusosaston 20. pl:aan kuuluvaan maalarimestarin virkaan, 8. pl:aan kuuluvan toimistoapulaisen virkaan ja jätteidenpolttolaitoksen 25. pl:aan kuuluvaan ylikonemestarin virkaan päätettiin ottaa tehtäviä tilapäisinä viranhaltijoina hoitaneet henkilöt virkoja haettavaksi julistamatta (7.9. 2442 §).

Katurakennusosaston avoinna oleva 25. pl:n insinöörin virka päätettiin jättää toistaiseksi täyttämättä (2.3. 698 §).

Piiri-insinööri Erkki Koskiselle päätettiin suorittaa 180 mk/kk 1.7. lukien I apulaiskaturakennuspäällikön eräiden tehtävien hoitamisesta ja yli-ins. Risto Nurmisalolle I apulaiskaturakennuspäällikön tehtävien hoitamisesta 120 mk/kk 1.4. lukien sinä aikana, jona he hoitavat I apulaiskaturakennuspäällikön tehtäviä (25.5. 1567 §, 24.8. 2301 §).

Irtaimiston hankinnat ym. Rakennusvirastoon päätettiin hankkia Plymouth Belvedere Sedan 4 D -merkkinen henkilöauto Berner Oy:ltä. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 25 364 mk (yjsto 7.2. 5313 §).

Yleisjaosto oikeutti yleisten töiden lautakunnan luovuttamaan seitsemän käytettyä FR 4 -merkkistä kompressoria Tallberg Oy:lle 22 500 mk:n yhteishinnasta yhtiöltä ostettavien seitsemän uuden Atlas Copco VT 5-Fd ja Atlas Copco VT 5-3 Dd -merkkisen mäntäkompressorin osamaksuna (yjsto 2.5. 5910 §, 27.6. 6352 §).

Työmailla ym. sattuneiden irtaimistoesineiden varkauksien takia yleisjaosto kehotti rakennusvirastoa huolehtimaan siitä, että kaupungin irtainta käyttöomaisuutta säilytetään mahdollisuuksien mukaan lukituissa tiloissa (yjsto 12.12. 7510 §).

Rakennusten purkaminen ym. Pohj. Makasiinikatu 9:ssä sijaitseva talo luovutettiin korvauksetta rakennusvirastolle sen toimesta purettavaksi (6.7. 2073 §, yjsto 13.6. 6252 §).

Vaasan Höyrymylly Oy:lle päätettiin vuokrauksen yhteydessä luovuttaa rakennusviraston käytössä ollut Munkkisaaren korttelissa n:o 177 sijaitseva vanha autokorjaamorakennus (9.11. 3034 §).

Talorakennusosaston piirityömaakonttorin siirtämiseksi Runeberginkatu 3:sta Pasilankatu 2:teen myönnettiin 8 500 mk (2.2. 393 §); rakennusviraston osastojen eräiden jaostojen muutosta talosta Etel. Esplanadikatu 15 uusiin sijoituspaikkoihin aiheutuneiden muuttokustannusten suorittamista varten myönnettiin 2 192 mk (yjsto 26.9. 6881 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston yleisen osaston moottoriajoneuvokorjaamon (autokorjaamon) siirtosuunnitelman ja huoneohjelman. Korjaamo oli tarkoitus siirtää osittain pois Munkkisaaresta Toukolan korjaamon tontille (18.5. 1475 §).

Katurakennus- ym. määrärahojen käyttäminen. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1966 ja kertomusvuoden talousarvioon uusia katuja js teitä, viemäreitä, urheilupuistoja, Rahatoimiston korttelin saneerausta, Kaupunginteatteria, Konsertti- ja Kongressitaloa, Poliisitaloa, hiekkasiiloja, urheilupuistoja ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja. Työt oli pyrittävä suorittamaan siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoiman määrää (12.1. 139 §, 19.1. 226 §, 2.2. 389 §, 20.4. 1172 §, 25.5. 1575 §, 26.10. 2903 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään Helsingin—Tuusulan moottoritien rakentamista varten merkitystä määrärahasta 500 000 mk Helsingin-Lahden moottoritien rakentamiseen (22.6. 1932 §) sekä väestönsuojia varten merkitystä määrärahasta 800 000 mk Pengerpuiston kalliosuojan, 120 000 mk Valpurinpuiston kalliosuojan ja 480 000 mk Kanavapuiston kalliosuojan rakennustöitä varten (20.4. 1172 §).

Työllisyystyöt. Kaupunginhallitus myönsi työllisyyden turvaamiseen merkityistä määrärahoista seuraavat määrärahat: 10 000 mk Puotinharjun jalankulkuteitä ja puistometsien kunnostamista varten, 100 000 mk Myllypuron jalankulkuteitä ja puistometsien kunnostamista varten, 100 000 mk Kontulan jalankulkuteitä ja leikkikenttiä varten, 100 000 mk Vuosaaren leikkikenttiä ja puistometsien kunnostamista varten, 50 000 mk Lauttasaaren puistometsien kunnostamista varten, 50 000 mk Konalan puistoalueiden raivaamista ja täytteiden vastaanottamista varten sekä 100 000 mk kaupungin sisäänluoteiden varsilla olevien alueiden kunnostamiseen (26.10. 2909 §); 200 000 mk Karamzininkadun rakentamiseen ja 150 000 mk Linnanrakentajatien leventämistöihin (12.10. 2789 §); 560 000 mk metsien ja puistometsien puhdistamistöitä varten (26.10. 2908 §); 60 000 mk jalankulkuteiden rakentamiseksi Pakilaan, 40 000 mk jalankulkutien rakentamiseksi Munkkiniemen uimarannan ja Tarvon salmen välille, 100 000 mk jalankulkuteiden rakentamiseksi Pihlajamäkeen, 110 000 mk Abraham Wetterin tien reuna-alueiden kunnostamiseksi (12.1. 136 §); jalankulkuteiden kunnostamiseksi seuraaville alueille: 100 000 mk Paloheinään, 150 000 mk Myllypuroon sekä Myllypuron ja Puotinharjun välille, 90 000 mk Kontulaan + leikkikenttä. 50 000 mk Vartiokylään, 60 000 mk Laajasaloon, 80 000 mk Tammisaloon, 60 000 mk Lauttasaareen, 40 000 mk Viikinmäkeen ja 160 000 mk Läntisen moottoritien reuna-alueiden konnostamiseen (9.2. 457 §); 250 000 mk jätteenkaatopaikoille johtavien teiden parantamiseen, lumenkaatopaikkojen kunnostamiseen sekä eräitten alueiden siistimiseen (12.10. 2790 §).

Seuraavien alueiden katutöiden suorittamiseen myönnettiin jäljempänä mainitut summat: Kulosaari 60 000 mk, Oulunkylä 50 000 mk, Pakila 200 000 mk, Tuusulantien rakentamisen yhteydessä tehtävät katutyöt 250 000 mk, aikaisemmin rakennettujen katujen jalkakäytävien rakentamiseen 150 000 mk sekä seuraavien alueiden viemäritöitä varten: Munkkisaari 350 000 mk, Kulosaari

50 000 mk, Oulunkylä 200 000 mk, Pakila 400 000 mk, Paloheinä 400 000 mk, Jakomäki 350 000 mk, Viikin puhdistamon kokoojaviemäri Tapanilassa 150 000 mk, Vartioharju 500 000 mk, Marjaniemi 150 000 mk ja 300 000 mk Lassilan-Kannelmäen kokoojaviemärin rakentamiseen (19.10. 2847 §, 9.2. 459 §); 250 000 mk Lauttasaaren rakennusainesataman viemäritöitä ja 200 000 mk muita viemäritöitä varten (23.2. 609 §); 50 000 mk puistotien rakentamiseen Riistavuorenkujan pään ja Angervontien pään välille (20.4. 1175 §).

Seuraavien alueiden katu- ja viemäritöitä varten myönnettiin jäljempänä mainitut määrärahat: 900 000 mk Konala, Pitäjänmäki ja Marttila, viemärit ja vesijohdot, 550 000 mk Kaarela, viemärit ja vesijohdot, 100 000 mk Viikin puhdistamon kokoojaviemärit, 150 000 mk Tuomarinkylän katutyöt, 250 000 mk Tuomarinkylän viemärit ja vesijohdot, 100 000 mk Pakilan katutyöt, 900 000 mk Malmin—Tapanilan viemärit ja vesijohdot, 450 000 mk Vartioharjun viemärit ja vesijohdot, 200 000 mk Kontulan asuntoalueen viemärit ja vesijohdot, 350 000 mk Marjaniemen viemärit ja vesijohdot, 50 000 mk Tammisalon katutyöt ja 500 000 mk vanhojen katujen peruskorjaukset (23.11. 3201 §); 300 000 mk työllisyystöissä tarvittavien työmaasuojien rakentamiseen ja hankkimiseen (19.10. 2845 §).

Eräiden katupiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavien kaupunginosien eräiden katujen katupiirustukset: Kruununhaka, Kluuvi, Kamppi, Sörnäinen, Alppiharju, Vallila ja Vanhakaupunki (9.2. 445 §, 23.2. 600 §, 8.6. 1755 §, 14.6. 1879 §); Oulunkylä (19.1. 225 §); Munkkiniemi (8.6. 1782 §); Lauttasaari (19.1. 224 §, 8.6. 1755 §); Etelä-Kaarela (19.1. 225 §); Pakila (5.10. 2707 §); Malmi (10.8. 2152 §, 7.12. 3346 §); Tapaninkylä (4.1. 65 §, 9.3. 761 §, 31.8. 2395 §); Kulosaari (30.11. 3269 §); Herttoniemi (23.2. 605 §, 1.6. 1656 §); Marjaniemi (10.8. 2147 §); Kontulan kerrostaloalueen lounaisosa (2.3. 701 §).

Diplomi-insinööri Niilo Anttila ja Asunto Oy Tammelund olivat valittaneet kaupunginhallituksen v. 1966 tekemästä päätöksestä, joka koski Kummeltien muutettujen katupiirustusten vahvistamista. Valittajat väittivät mm.,

että katupiirustuksen muutoksen vahvistamiseen ei vielä ollut ollut laillisia edellytyksiä, koska kaupunki oli ryhtynyt toimenpiteisiin asemakaavan muuttamiseksi;

että valituksenalainen päätös oli ennenaikainen, koska valittajilla oli vireillä valitus kiinteistön muodostamista tarkoittavasta tontinmittaustoimituksesta Kummeltiehen rajoittuvalla korttelin n:o 44004 tontilla n:o 7;

että korkeimman oikeuden purkupäätös v:lta 1965 oli vielä panematta täytäntöön ja että täytöntöönpanolla olisi olennainen vaikutus katupiirustusten muutosasiassa sekä

että Kummeltiellä läpikulkutienä oli tärkeä merkitys. Yleisten töiden lautakunta oli todennus asemakaavan muutosehdotuksen tarkoittavan vain tontin rakentamista koskevia määräyksiä. Tontin n:o 7 mittausta koskevan valituksen oli Turun maanjako-oikeus 24.1. jättänyt tutkittavaksi ottamatta, koska valittajalla ei katsottu olevan puhevaltaa asiassa. Kummeltien yleisen alueen mittauksen purkamista koskevalla anomuksella ei lautakunta katsonut olevan merkitystä katupiirustuksen vahvistamisasiassa. Korkeimman oikeuden päätöksellä toimitusinsinöörin uudelleen käsiteltäväksi palautettu Tammisalontien yleisen alueen mittaus ei myöskään vaikuttanut Kummeltien katupiirustuksiin. Lisäksi lautakunta oli todennut Kummeltien olevan hiljaisen asuntokadun, jolla ei ollut läpikulkuliikennettä ja joka liikenneturvallisuuden parantamiseksi voitiin määrätä yksisuuntaiseksi. Asiamiestoimisto oli eräin lisäyksin ja täsmennyksin yhtynyt lautakunnan lausuntoon. Asiamiestoimistoa kehotet-

tiin lääninhallitukselle annettavassa selityksessä esittämään valituksen hylättäväksi (9.3. 764 §).

Katutyöt ym. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon katupäällysteiden uusimiseen merkittyä määrärahaa seuraavien katuosuuksien päällystämiseen: Huopalahdentie välillä Vanha Viertotie—Tarvontien eteläinen ramppi, n. 14 000 m², Nuijamiestentie välillä Vespertie—Pirkkolantie, n. 12 000 m², Itäinen moottoritie välillä Marjaniementie—Meripellontie, n. 20 000 m², Mäkelänkatu useassa kohdassa välillä Hämeentie—Pohjolankatu ja Koskelantie välillä Tursontie—Keijontie, n. 9 000 m², Unioninkatu välillä Pitkäsilta—Liisankatu n. 4 000 m², Ehrenströmintie Kaivopuiston kohdalla, n. 4 000 m², Reijolankatu välillä Nordenskiöldinkatu—Urheilukatu, n. 2 000 m² ja pienempiä katurakennusosaston kunnossapitoon kuuluvia katuosuuksia eri puolilla kaupunkia n. 35 000 m² (8.6. 1758 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan Pohj. Esplanadikadun päällystämisestä asfaltilla kiveyksen sijasta Keskuskadulta Fabianinkadulle saakka ja aloittamaan tarpeelliset työt vielä kertomusvuoden aikana käytettävissään olevilla määrärahoilla (22.6. 1935 §).

Rakennuslain 78 ja 79 §:n mukaisia katutöitä varten merkitystä määrärahasta kaupunginhallitus myönsi seuraavat määrärahat: Haaga 150 000 mk, Kuusisaari 150 000 mk, Konala, Pitäjänmäki ja Marttila yht. 300 000 mk, Pakila 700 000 mk, Malmi—Tapaninkylä 550 000 mk, Ala-Malmi 100 000 mk, Myllypuron omakotialue 100 000 mk, Vartioharju 100 000 mk, Marjaniemi 176 000 mk, Paloheinä 50 000 mk, Tammisalo 180 000 mk ja vanhojen katujen kaupungille kuuluvia peruskorjauksia varten 250 000 mk (12.1. 140 §, 22.6. 1934 §, 12.10. 2785 §, 7.12. 3348 §); 16 000 mk jalkakäytävän rakentamiseen Siilitie 14:n kohdalle (23.2. 605 §) ja 48 000 mk Tiilipolku-nimisen kadun rakentamiseen (17.5. 1476 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 31 500 mk kiinteistön Vanha Porvoontie 12 — Usvatie 1 (Kotiharju RN:o 1[49]) katua vastaan rakennettavaa tukimuuria ym. varten (23.11. 3197 §).

Pääomamenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat: 60 000 mk jalankulkutien rakentamiseksi Myllypuron ja Puotinharjun välille katurakennusosaston piirustusten n:o 13613 ja 13614 mukaisesti (19.1. 227 §); 40 000 mk Mallaskadun tunnelin rampin alustaviin töihin Uudenmaankadulla (10.8. 2144 §); 35 000 mk Vanhan Porvoontien siirtämisestä Jakomäen korttelin n:o 41202 kohdalla aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (9.11. 3072 §).

Edelleen kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa rakentamaan jalankulku- ja pyörätien Metsälän pohjoisosasta Pakilantielle Tuusulantien Maunulan liittymän yhteyteen piirustuksen n:o 13723 mukaisesti (26.1. 294 §) sekä aloittamaan Ruotsilantien rakentamisen kertomusvuoden syksyllä (4.1. 63 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Suurmetsän kortteleiden n:o 41201 ja 41205 välissä oleva jalankulkukatu rakennetaan asemakaavaosaston piirustuksen n:o 5989/15.11.1967 mukaisesti, että katua rakennettaessa on säilytettävät puut huolellisesti suojattava vahingoittumiselta ja että rakennusvirastoa kehotetaan huolehtimaan jalankulkukadun rakentamisesta yhteistoiminnassa asemakaavaosaston kanssa (7.12. 3359 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin yhdistämään Laamannintie nykyiseen Tuusulan maantiehen katurakennusosaston piirustusten n:o 13557 ja 13558 mukaisesti tie- ja vesirakennushallituksen ohjeita noudattaen (22.6. 1940 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Koirasaarentien ja Laa-

jasalontien jalkakäytävien piirustukset n:o 11232A, 13618, 13619, 13681—13683 sekä 13638—13641. Työssä oli noudatettava tie- ja vesirakennushallituksen antamia ohjeita (31.8. 2396 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan suorittamaan omalla kustannuksellaan sisäänajon järjestämisestä korttelin n:o 30127 tontille n:o 1 aiheutuvat työt Arkkitehtitoimisto Heikki Castrénin laatiman piirustuksen mukaisesti erinäisillä ehdoilla. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin laadituttamaan järjestelyistä aiheutuva Lapinmäentien katupiirustuksen muutosehdotus (18.5. 1501 §).

Yleisjaosto myönsi tavanomaisin ehdoin seuraavat oikeudet: Jorma Kinnuselle luvan rakentaa tie kaupungin omistamalle Suurmetsän korttelien n:o 41068 ja 41069 väliselle katualueelle (yjsto 7.2. 5317 §) sekä tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirin piirikonttorille luvan Vuosaaren rakennuskaava-alueella sijaitsevan Nordsjön paikallistien rakentamiseen (yjsto 17.10. 7051 §).

Asunto-oy. Kotikonnuntie 9 -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa Kotikonnuntien tiealueen käyttämiseen korttelissa n:o 47032 sijaitsevia tontteja n:o 4 ja 5 varten toistaiseksi (yjsto 7.3. 5470 §).

Bostands Ab Sydremmaren -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa pääsytien rakentamiseen Vuosaaren tontille n:o 49 a/1 asemakaavaluonnoksen mukaisesti (9.11. 3053 §).

Itäväylää koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti,

että Itäväylän leventäminen välillä Kulosaaren silta — Linnanrakentajantie toteutetaan yleisten töiden lautakunnan esittämän II vaihtoehdon mukaisesti siten, että ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan II d vaihtoehdon mukaiset työt;

että lautakuntaa kehotetaan huolehtimaan em. ensimmäiseen vaiheeseen kuuluvien töiden suorittamisesta mikäli mahdollista jo kertomusvuoden aikana liikenneväyliä varten merkittyä määrärahaa käyttäen;

että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotetaan ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin asemakaavan laatimiseksi Kulosaaren länsiosan rakennuskaavan tilalle ja asemakaavan muuttamiseksi muilta osin yleisten töiden lautakunnan esittämän II a vaihtoehdon mukaista tie- ja metrosuunnitelmaa koskevilta osilta;

että kiinteistölautakuntaa kehotetaan ryhtymään toimenpiteisiin tie- ja metrosuunnitelman vaatimia Kulosaaren puistotien ym. järjestelyjä varten tarvittavien alueiden hankkimiseksi kaupungille siten, että järjestelyjen toteuttaminen ja metron rakentaminen on mahdollista aloittaa myös nyt yksityisten omistamalla maalla viimeistään kesällä 1969;

että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotetaan ryhtymään toimenpiteisiin Sörnäisten rantatien sekä sen ja Linnanrakentajantien välisen väylän osan kummankin ajoradan ulommaisen kaistan varaamiseksi mikäli mahdollista linja-autoliikennettä varten sekä

että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan ottamaan huomioon mainittu kaistojen varaaminen Itäväylän leventämiseen liittyviä töitä suunniteltaessa ja suoritettaessa (6.7. 2077 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä Itäväylän suunnitelman Marjaniementien liittymän osalta katurakennusosaston piirustusten n:o 14102, 14104—14108 mukaisesti, kuitenkin siten että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan mahdollisuuksien mukaan ottamaan työpiirustuksia laadittaessa huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan 6.9. tekemät huomautukset. Kiinteistövirastoa päätettiin kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin työlupien ja alueiden saamiseksi rakentamista varten, kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään toimenpiteisiin tarpeellisten asemakaavan muutosten ja asemakaavan laatimiseksi sekä rakennusvirastoa aikanaan laatimaan tarpeellisiksi osoittautuvat katupiirustukset (12.10. 2786 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Itäväylän Viikin liittymän siltojen n:o 1, 3, 6—8 pääpiirustukset (9.3. 760 §, 14.6. 1876 §, 30.11. 3268 §).

Helsingin—Lahden moottoritie. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki hyväksyy kirjeissä Tr 885/Ta 75/5-63 ja Tr-2057/Ta 75/5-63 tarkoitetun, Helsingin—Lahden moottoritien rakentamiseen välillä Koskelantie—Viikki liittyvän kaupungin rahoitusosuuden perimisen kirjeissä esitetyllä tavalla ja siten, että välilaskutusten tapahtuessa neljännesvuosittain viimeinen erä maksetaan työn valmistuttua tehtävän loppuselvityksen yhteydessä (1.6. 1668 §, 17.8. 2192 §).

Länsiväylän osan leventäminen. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että Lauttasaaren uuden sillan rakennustöiden johdosta jouduttaisiin vanha silta katkaisemaan liikenteeltä kertomusvuoden syyskuussa, jolloin läntisten alueiden liikenne siirtyisi kokonaisuudessaan Lapinlahden sillalle. Kun tämä tulisi todennäköisesti aiheuttamaan ruuhkautumista väylän itäpäässä Lauttasaarenkadun risteyksessä, kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Länsiväylän läntinen liittymätie levennetään kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 222/7.6.1967 mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, että tien länsipuolella oleva piennar rakennetaan vähintään 1 m:n levyiseksi ja että tieluiskan kaltevuudeksi tulee 1:3. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan leventämiseen, jonka kustannusarvio on 35 000 mk, liittyvien töiden suorittamisesta mikäli mahdollista kertomusvuoden elokuun loppuun mennessä. Tie- ja vesirakennushallitukselta päätettiin pyytää suostumus järjestelyn toteuttamiseen (6.7. 2104 §).

Tasausviivan muuttaminen valtatiellä n:o 2. Rautatiehallituksen rautatierakennustoimiston asiaa koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kaupungin puolesta suostuttavan valtatien n:o 2 tasausviivan muuttamiseen valtion kustannuksella rautatierakennustoimistossa laaditun piirustuksen n:o 13549 mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1. Mikäli nykyisen valtatien n:o 2 rinnalle rakennetaan lähitulevaisuudessa toinen ajorata, olisi uudelle nykyisen sillan viereen mahdollisesti rakennettavalle toisen ajoradan sillalle saatava lupa rakentaa se samaan korkeustasoon nyt nostettavan sillan kanssa.

2. Mikäli sillan ja tien nostamisen takia joudutaan tekemään muutostöitä kaupungin sähkölaitoksen korkeajännitelinjaan, olisi tämä työ tehtävä valtionrautateiden kustannuksella.

3. Koska sillan ja tien nostaminen aiheuttaa häiriöitä valtatien n:o 2 liikenteelle, on työn rakentamis- ja liikenteen järjestelysuunnitelma lähetettävä hyvissä ajoin kaupunginhallitukselle hyväksymistä ja mahdollisia toimenpiteitä varten (21.12. 3502 §).

Kansainvälisen valtatien n:o 3 johtaminen Suomen alueelle. Tie- ja vesirakennushallituksen ilmoituksen mukaan Ruotsissa ja Suomessa asetettujen työryhmien tekemän maiden välisen autolauttayhteyden pääreittiä koskevan esityksen ja Ruotsin tievirano maisten kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella tullee tie- ja vesirakennushallitus tekemään esityksen kansainvälisen päätieverkon muuttamiseksi siten, että nykyistä kansainvälistä päätietä n:o 3 (Lissabon—Pariisi—Tukholma) jatkettaisiin edelleen lauttayhteyden kautta Turkuun, Helsinkiin ja Vaalimaalle. Kaupunginhallitus päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että kansainvälinen päätie E 3 johdettaisiin tässä vaiheessa kaupungin ohitse sen rajan läheisyydessä kulkevaa ns. Helsingin ohikulkutietä pitkin sekä että päätieltä opastettaisiin liikenne Sompasaaren väliaikaiseen autolauttasatamaan Tuusulantietä pitkin (13.4. 1120 §).

Eräiden katujen kestopäällystämiskustannuksia koskeva asia. Tie- ja vesirakennushallitus oli v. 1964 antanut sisäasiainminis-

teriölle lausuntonsa kaupungin v. 1962 tekemästä hakemuksesta, joka koski eräiden katujen kestopäällystämiskustannusten korvaamista valtion varoista. Sisäasiainministeriö oli pyytänyt tie- ja vesirakennushallitukselta lausunnon kaupungin vastaselityksestä ja varannut kaupungille tilaisuuden huomautusten tekoon. Tie- ja vesirakennushallitus oli lausunnossaan mm. huomauttanut, että jos kaupungin esittämä tulkinta hyväksyttäisiin ja kaupungin vaatimusta pidettäisiin oikeutettuna, tultaisiin siihen, että oikeus katukorvaukseen syntyisi ylipäänsä kaikesta sellaisesta kadun kestopäällysteen korjaus- ja uusimistyöstä, joka täyttää rakennuslain 93 §:ssä säädetyt edellytykset. Korkein hallinto-oikeus oli myös vastaavanlaisessa tapauksessa v. 1965 asettunut sille kannalle, ettei kadun uudelleen päällystämistä voitu pitää kadun rakentamisena eikä kaupungilla rakennuslain 78, 93 ja 148 §:n säännökset huomioon ottaen ollut oikeutta saada korvausta valtion varoista katujen uudelleen päällystämisestä. Kaupungin annettua asiasta vastaselityksensä tie- ja vesirakennushallitus oli katsonut, ettei kaupungin vastaselityksessä ollut esitetty syytä tie- ja vesirakennushallituksen v. 1964 tekemän esityksen muuttamiseen. Yleisten töiden lautakunta totesi, että tie- ja vesirakennushallitus oli puoltanut kaupungin korvaushakemusta muiden katujen paitsi Muurimestarintien, Pohjoisrannan, Hämeentien ja Unioninkadun osalta. Muurimestarintien osalta oli anomus hylätty sillä perusteella, ettei katua ollut pidettävä kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeänä. Kolmen muun kadun osalta oli korvausta haettu vanhojen katujen noppa- ja nupukiveysten asfalttipäällysteeksi muuttamisesta aiheutuneista kustannuksista. Päätös siitä, ettei Muurimestarintietä ollut pidettävä kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä, oli saanut lainvoiman. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon korkeimman hallinto-oikeuden em. päätöksen lautakunnan mielestä kaupungilla ei ollut aihetta huomautuksiin korvaushakemuksen hylkäämisestä. Asiamiestoimistoa kehotettiin antamaan sisäasianministeriölle yleisten töiden lautakunnan esityksen mukainen lausunto (14.9. 2528 §).

Eräiden katualueiden luovuttaminen yleiseen käyttöön. Maistraatin luovutettua Taivaanvuohentien varrella sijaitsevien tonttien n:o 4—8 kohdalla olevat katualueet yleiseen käyttöön olivat kyseiset asunto-osakeyhtiöt valittaneet päätöksestä lääninhallitukselle esittäen, että ajorata oli rakennettu virheellisesti ja vastoin vahvistettuja katupiirustuksia. Lääninhallitus oli katsonut, ettei ko. katua ollut rakennettu vahvistettujen katupiirustusten mukaisesti, minkä vuoksi se kumosi 4.4. maistraatin valituksenalaisen päätöksen ja velvotti kaupungin suorittamaan yhtiöille oikeudenkäyntikuluja 120 mk (20.4. 1169 §).

Lemisaarentien eräiden osuuksien ja kortteliin n:o 31067 rajoittuvan nimettömän kadun osuuden yleiseen käyttöön luovuttamisesta olivat eräät henkilöt jättäneet maistraattiin muistutuksensa. Rakennusviraston ilmoituksen mukaan ei kukaan tonttien omistajien edustajista kuitenkaan ollut kiistänyt yleiseen käyttöön luovutettavaksi esitettyjen katuosuuksien täyttävän rakenteeltaan ja kunnoltaan rakennuslaissa ja -asetuksessa säädetyt vaatimukset. Sen sijaan asianomaiset olivat vastustaneet luovuttamisesta aiheutuvaa katuosuuden kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden siirtymistä tontin omistajalle, mikä heidän mielestään oli kohtuutonta, koska tonteilta ei ollut kulkuyhteyttä luovutettavaksi esitetyille kaduille. Rakennusvirasto totesi, ettei kadun yleiseen käyttöön luovuttamisen esteenä ollut se, että tontin omistaja pitää siitä aiheutuvaa kadun kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden siirtymistä itselleen eräissä tapauksissa kohtuuttomana, vaan riippuu luovutus siitä, täyttääkö katu rakennuslain 81 §:n vaatimukset. Koska tätä ei ollut kiistetty-kään, ei rakennusviraston käsityksen mu-

kaan ollut olemassa mitään asiallista perustetta esitettyjen katuosuuksien yleiseen käyttöön luovuttamista vastaan. Asiamiestoimistoa kehotettiin antamaan maistraatille rakennusviraston esityksen mukainen lausunto (23.2. 601 §).

Maistraatti päätti v. 1966 luovuttaa korttelissa n:o 34164 Pakilantien varrella sijaitsevan tontin n:o 16 kohdalla olevan katualueen yleiseen käyttöön. Tontin omistaja Toivo Kiuru oli lääninhallitukselta pyytänyt päätöksen kumoamista ja korvausta tiemaaksi osoitetun maan haltuunottamisesta ja yleiseen käyttöön luovuttamisesta. Lääninhallitus päätti jättää korvausta koskevan asian toimivaltaansa kuulumattomana tutkittavaksi ottamatta, mutta katsoi, ettei maistraatin olisi tullut luovuttaa ko. katuosuutta yleiseen käyttöön kuin joko toistaiseksi tai määräajaksi, minkä vuoksi lääninhallitus kumosi ja poisti maistraatin päätöksen ja palautti asian maistraatin uudelleen käsiteltäväksi. Lääninhallituksen päätökseen oli valittaja hakenut muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Koska lääninhallitus oli kumonnut maistraatin päätöksen, ei Kiuru valittajana asiamiestoimiston mielestä ollut oikeussuojan tarpeessa asiassa siltä osin kuin oli kysymys kadun luovuttamisesta yleiseen käyttöön, sillä olihan maistraatin päätös kadun yleiseen käyttöön luovuttamisesta kumottu juuri tuolla lääninhallituksen päätöksellä. Korvausten osalta ei maistraatti ollut tehnyt ratkaisua, joten ne jäivät käsiteltävänä olevan asian ulkopuolelle. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa antamaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle pyydetyn selityksen ja esittämään valituksen hylättäväksi, mikäli sillä oli tarkoitettu lääninhallituksen päätöksen kumoamista kadun yleiseen käyttöön luovuttamista koskevalta osalta ja että muut valituksessa esitetyt vaatimukset jätettäisiin tutkittavaksi ottamatta (13.4. 1118 §).

Eräiden katujen määrääminen kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi kaduiksi. Tie- ja vesirakennushallitus päätti v. 1966, ettei Lemisaaren-, Kumpulan-, Kirkonkylän- ja Myllymestarintietä sekä Helsingin- ja Mechelininkatua voitu katsoa sellaisiksi rakennuslain 93 §:ssä tarkoitetuiksi kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi kaduiksi, joiden ajoradan rakentamiskustannuksiin kaupungilla on oikeus saada valtionapua. Kaupunginhallitus valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi kaupungille tilaisuuden vastineen antamiseen tie- ja vesirakennushallituksen lausuntojen johdosta. Yleisten töiden lautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa antamaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle lautakunnan lausunnon mukaisen vastineen (12.10. 2787 §). Korkein hallinto-oikeus päätti 14.11., ettei ollut esitetty syytä muuttaa tie- ja vesirakennushallituksen päätöstä muulla tavoin, kuin että Mechelininkatua on pidettävä kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä katuna, siksi kunnes toisin määrätään (21.12. 3497 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä tie- ja vesirakennushallituksen päätökseen, jossa katsottiin, että sen jälkeen kun Helsingin ohikulkutie oli luovutettu yleiselle liikenteelle ja Helsingin-Turun valtatie siirretty kulkemaan Tarvon moottoritien kautta, ei Muurimestarintie- nimistä katua ollut pidettävä sijaintinsa puolesta ja liikenteelliseltä merkitykseltään kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä (1.6. 1672a §).

Paikallistiet. Kaupunginhallitus päätti merkitä tie- ja vesirakennushallituksen 11.5. tekemän päätöksen n:o 1612 ja 23.5. tekemän päätöksen n:o 1737 tiedoksi sekä tyytyä niihin siltä osin kuin päätökset koskivat kaupungin osallistumista alueellaan olevien paikallisteiden ja paikallistieliittymien valtion toimesta v. 1966 tapahtuneen kunnossapidon ja rakentamisen kustannuksiin (6.7. 2072, 2079 §).

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut piirikonttorin

16.5. Viikin — Herttoniemen paikallistien uudesta kustannusarviosta esittämän johdosta huomauttamista (10.8. 2148 §).

Asiamiestoimisto määrättiin edustamaan kaupunkia Santahaminan maantien sekä Koirasaarentien ja Henrik Borgströmintie -nimisen paikallistien päätekohtien määräämistä koskevassa 14.9. pidettävässä katselmuksessa (yjsto 5.9. 6726 §).

Eräiden maanteiden päätekohtien muuttaminen. Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille päätettiin ilmoittaa, että Östersundomin tien osalta olisi tarpeen suorittaa tieasetuksessa edellytetty katselmus yleisen tien päätekohdan muuttamiseksi Helsingin kaupungin alueella (30.11. 3270 §).

Kaupunginhallitus päätti valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen lääninhallituksen 19.12.1966 tekemästä maanteiden päätekohtien määrämistä koskevasta päätöksestä siltä osin kuin se koski Vanhaa Porvoontietä ja Malmin Lentoaseman tiehaara — Malmin lentoasema -maantietä. Korkein hallinto-oikeus oli 27.10. antamassaan päätöksessä hylännyt valituksen (12.1. 141 §, 30.11. 3266 §).

Samaten korkein hallinto-oikeus oli hylännyt kaupungin valituksen, joka koski valtatien n:o 2 sekä Mätäoja I — Mätäoja II -nimisen tien päätekohtien määräämistä (9.11. 3052 §).

Yksityisten teiden kunnossapito. Tielautakunta oli kiinnittänyt huomiota siihen, että kaupungin alueella olevien yksityisten teiden taso oli epätasainen ja osittain epätyydyttävä. Tilanteen parantamiseksi tielautakunta oli esittänyt,

että tutkittaisiin mahdollisuuksia järjestää kaupungin toimesta neuvontaa ja ohjausta yksityisten teiden kunnossapidossa,

että valtion tieviranomaisille tehtäisiin esitys siitä, että valtion toimesta tapahtuvaa yksityisten teiden kunnossapitovalvontaa tehostettaisiin ja liitettäisiin siihen neuvovaa toimintaa sekä että harkittaisiin esityksen tekemistä valtion viranomaisille yksityisistä teistä annetun lain muuttamiseksi niin, että viranomaisten pakotteellinen valvonta yksityisten teiden kunnossapitoon nähden olisi mahdollista myös muuten kuin avustuksen käytön tarkkailun yhteydessä. Yksityisten teiden kunnon parantamiseksi yleisten töiden lautakunta ehdotti mm.

yksityistielain mukaisten tiekuntien perustamista sellaisia teitä varten, joiden osakkaat eivät vielä olleet järjestäytyneet tiekunniksi,

sellaisen ehdon asettamista kaupungin kunnossapitoavustuksen myöntämiselle, että tiekunta myöntää katurakennusosastolle oikeuden valvoa ja tarkistaa teiden kunnossapitoa ja myöntää oikeuden antaa teiden hoidosta tiekunnalle sitä velvoittavia ohjeita ja määräyksiä sekä

katurakennusosaston jo aikaisemminkin antaman neuvonnan keskittämistä tietylle henkilölle esim. katupäällystetöitä johtavalle piiri-insinöörille. Ennen sellaisen esityksen tekemistä, että yksityistielakia muutettaisiin viranomaisten pakotteellisen valvonnan laajentamiseksi, olisi lautakunnan mielestä saatava kokemusta siitä, missä määrin lainmuutos enää olisi tarpeellinen lautakunnan esittämien muiden parannustoimenpiteiden jälkeen. Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa huolehtimaan yleisten töiden lautakunnan 22.5. tielautakunnan esityksestä antamassa lausunnossa ehdottamien toimenpiteiden toteuttamisesta, kuitenkin niin ettei vaihtoehtoisesti esitettyyn sanomalehdissä kuuluttamiseen ryhdytä (8.6. 1759 §).

Puuskaniemen väliaikainen tiehoitokunta oli maistraatilta pyytänyt lupaa katkaista liittymän Puuskaniementieltä Matosaarentielle avo-ojalla. Ellei anomukseen suostuttaisi, oli tiehoitokunta pyytänyt maistraattia velvoittamaan Matosaarentien tienpitäjän rakentamaan liittymän määräaikaan mennessä valtion tieviranomaisten vaatimaan kuntoon. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli v. 1963 määrännyt Puuskaniementien

paikallistieksi, mutta että tien kuntoa ei vastaanottokatselmuksessa hyväksytty, vaan velvoitettiin Puuskaniementien väliaikainen tiehoitokunta suorittamaan eräitä etupäässä tieliittymiä koskevia parannuksia. Tällöin olivat melkein kaikki tien vaikutuspiirissä olevat osakkaat vastustaneet kustannuksiin osallistumista. Tie ei siis vielä ollut muuttunut paikallistieksi, mutta toisaalta se ei myöskään kuulunut yksityistielain alaisuuteen. Kun tierummut ja muut liittymärakennelmat olisi jo alun perin jouduttu rakentamaan Puuskaniementiehen yksityisten teiden ja kiinteistöjen liikenteen johtamista varten eikä liittymärakennelmia olisi edes tarvittu muuten kuin yksityisten kiinteistöjen ja teiden takia, kuuluvat tieliittymän rakentamisesta paikallistien edellyttämään kuntoon aiheutuvat kustannukset yksityisten teiden osakkaiden ja suoraan tiehen liittyvien kiinteistöjen omistajien suoritettaviksi. Yleisten töiden lautakunta esitti, että maistraatti pyytäisi, että valtio tielain voimaanpanolain 6 §:ssä sille myönnettyä oikeutta käyttäen itse suorittaisi Puuskaniementien saattamisen vaadittuun kuntoon ja ao. tie- ja vesirakennuslaitoksen piiri-insinöörin tehtäväksi annettaisiin selvittää toimittamansa katselmuksen perusteella, miten kustannukset asianosaisten kesken olisi jaettava. Kaupunki, jolla on tien vaikutuspiirissä kiinteää omaisuutta, osallistuisi kustannuksiin sen mukaisesti, kuin sen osoitetaan hyötyvän tieliittymästä ym. parannustöistä. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille yleisten töiden lautakunnan esittämän mukaisen lausunnon (10.8. 2151 §).

Teiden kunnossapitoon myönnetyt avustukset. Yksityisistä teistä annetun lain 95 §:n mukaisen avustuksen kaupunginhallitus myönsi seuraaville tiekunnille v:n 1966 kunnossapitokustannuksiin sillä ehdolla, että tiekunta myöntää katurakennusosastolle oikeuden valvoa ja tarkastaa teiden kunnossapitoa ja oikeuden antaa teiden hoidosta tiekunnalle sitä velvoittavia ohjeita ja määräyksiä: Paloheinän tiekunnalle 2 000 mk (16.3. 847 §); Pakilan tiekunnalle 3 500 mk (16.3. 849 §); Vesalan tiekunnalle 2 500 mk (17.8. 2193 §) ja Ramsöuddin yksityistien tiehoitokunnalle 10 000 mk (21.9. 2601 §).

Eräiden viemärisuunnitelmien vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Vartiokylän teollisuusalueen viemärisuunnitelman ja Vartiokylän pumppaamon painejohdon ja sen jatkeena olevan viemärin piirustukset, Mellunkylän kokoojaviemärin piirustukset, Kontulan kerrostaloalueen lounaisosan viemärisuunnitelman, Laajasalonkaaren ja Laajasalontien itäpuolella olevan alueen viemäripiirustukset sekä Vähäniityntien viemärin jatkamissuunnitelman (16.2. 550 §, 30.3. 981 §, 6.4. 1039 §, 17.8. 2201 §, 21.9. 2587 §).

Viemärityöt. Kaupunginhallitus myönsi tarvittavat määrärahat seuraavia viemäritöitä varten: 18 000 mk Vesilinnankadun sadevesikourun ja -viemärin rakentamiseen (12.1. 138 §); Konalan, Pitäjänmäen ja Marttilan viemäreitä varten 250 000 mk, Etelä-Kaarelan viemäreitä varten 350 000 mk, Pakilan viemäreitä varten 450 000 mk, Paloheinän viemäreitä varten 400 000 mk, Malmi—Tapaninkylän viemäreitä varten 100 000 mk, Ala-Malmin viemäreitä varten 250 000 mk, Pukinmäen viemäreitä varten 300 000 mk, Myllypuron omakotialueen viemäreitä varten 150 000 mk, Vartioharjun viemäreitä varten 300 000 mk, Konalan teollisuusalueen viemäreitä varten 50 000 mk ja Marjaniemen viemäreitä varten 250 000 mk (12.1. 140 §, 29.6. 1997 §); 13 000 mk jätevesiviemärin rakentamiseksi Lauttasaaren korttelin n:o 31010 tontille n:o 15 (26.1. 295 §); 75 000 mk eräiden Vihdintien sade- ja likavesiviemärien rakentamiseen (18.5. 1478 §); 90 000 mk viemärin rakentamiseksi Suoja-Pirtti yhdistyksen hoitokodin ja asuntolan suunnitellulle tontille Siltamäen tilalla RN:o 7^{620} (17.8. 2202 §); 40 000 mk Kulosaaressa Kärkikallionkujan koillispäässä sijaitsevien tilojen RN:o 1^{777} ja 1^{826} viemärin

rakentamista varten (21.9. 2583 §); 62 000 mk Laajasalon viemäritöihin (7.12. 3348 §) sekä 350 000 mk Laajasalon kerrostaloalueen viemäritöihin (21.12. 3498 §).

Kaupunginhallitus valitti v. 1964 korkeimpaan hallinto-oikeuteen Herttoniemen puhdistamon jätevesien johtamista koskevasta lääninhallituksen päätöksestä. Lääninhallitus oli välipäätöksellään pyytänyt selvitystä Tammisalon viemäritöistä. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan oli Tammisalon viemäreistä rakentamatta vain n. 170 m:n pituinen osuus Airoranta-nimisellä kadulla ja sen koillispuolella. Viemäröimättä oli siis vain 8 tonttia Tammisalon eteläosassa, mistä ei valu vesi Porolahteen eikä Loppilahteen. Asiamiestoimistoa kehotettiin antamaan lääninhallitukselle lautakunnan lausunnon mukainen selvitys (24.8 2303 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin viemäröimisen aloittamiseksi heti Kontulan osa-alueen eteläosan asemakaavan vireillä olevan vahvistamisen jälkeen (2.2. 388 §).

Bostads Ab Sydremmaren -nimisen yhtiön anomuksesta kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston, edellyttäen että v:n 1968 talousarvioon hyväksytään tarvittava määräraha, rakentamaan viemärin Isonmastontiehen Vuosaaressa (9.11. 3035 §).

Yleisjaosto myönsi rakennusvirastolle luvan korttelissa n:o 30097 sijaitsevalla tontilla olevan Munkkiniemen kansakoulun sadevesiviemärin rakentamiseen koulutontin ja Professorintien välisen puistoalueen kautta (yjsto 6.6. 6186 §).

Seuraaville yhteisöille ja yksityisille myönnettiin eräin ehdoin, mm. 6 kk:n irtisanomisajoin, lupa yksityisen viemärin rakentamiseen:

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle 13. kaupunginosassa olevan Hietaniemenkadun katualueelle. Lupa oli voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 400 mk (yjsto 16.5. 6008 §);

Kiinteistöyhtymä Paula, Maila ja J. N. Mikkolalle viemärin rakentamiseen Oulunkylän korttelin n:o 28097 tontilta n:o 4 puistoalueelle. Lupa oli voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 50 mk ja lupaehtojen rikkomisesta enintään 1 000 mk:n sopimussakko (yjsto 7.3. 5499 §);

fil. tri. Mauri Tommilalle viemärin rakentamiseen puistoalueelle Oulunkylän korttelin n:o 28101 tontilta n:o 5, Töllinmäki 7, kertakaikkinen korvaus 60 mk (yjsto 19.9. 6827 §);

Pentti ja Pirkko Koivulehdolle lupa viemärin rakentamiseen Munkkiniemen korttelissa n:o 30036 sijaitsevan tontin, Nuottakuja 4:n kohdalle. Lupa oli voimassa toistaiseksi ja kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 21.2. 5412 §);

Asunto-oy Hakantalot -nimiselle yhtiölle lupa viemärin tarkastuskaivon rakentamiseen 30. kaupunginosassa olevalle Huopalahdentielle, Huopalahdentie 4—6. Lupa oli voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 27.12. 7643 §);

Asunto-oy Viklakuja 5 -nimiselle yhtiölle lupa sadevesiviemärin rakentamiseen korttelin n:o 31076 tontilta n:o 3, Viklakuja 5, kertakaikkinen korvaus 300 mk (yjsto 13.6. 6253 §);

Julius Tallbergin perikunnalle lupa sade- ja jätevesiviemärin rakentamiseen korttelin n:o 31137 tontilta n:o 7, Vattuniemenkatu 2, puisto- ja katualueelle, kertakaikkinen korvaus 1 000 mk (yjsto 14.11. 7300 §);

Asunto-oy Vuorikummuntie 12 -nimiselle yhtiölle lupa vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen Konalan korttelin n:o 32013 tontilta n:o 2 Vähätuvantie-nimiselle katualueelle tilojen RN:o 3^{139} ja 2^{325} muodostaman puistoalueen kautta (yjsto 31.1. 5252 §);

Vaneriyhtymä Numminen ja Kumppanit -nimiselle kommandiittiyhtiölle lupa viemärin rakentamiseen Konalan korttelin n:o 32040 tontilta n:o 2 Ristipellontien yleiseen

viemäriin liitettäväksi puistoalueen kautta, lupa oli voimassa toistaiseksi (yjsto 3.10. 6954 §);

Timo Lempiselle lupa viemärin rakentamiseen korttelin n:o 34007 tontilta n:o 1, Kansankuja 1, Rakennusmestarintiellä olevaan viemärikaivoon 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (yjsto 23.5. 6070 §, 27.6. 6359 §, 18.7. 6482 §);

asuntotuotantotoimistolle lupa viemärikanavan rakentamiseen Jakomäen korttelin n:o 41200 tontilta n:o 1 Kankarepolun katualuetta pitkin (yjsto 7.2. 5318 §);

Aili Granlundille lupa umpikaivon rakentamiseen Tapanilan kylän korttelissa n:o 41104 sijaitsevilta tiloilta RN:o 6^{165} ja 6^{571} johdettavia jätevesiä varten (yjsto 25.4. 5863 §);

Kiinteistö Oy Siilitie 14 -nimiselle yhtiölle lupa tonttiviemärin rakentamiseen Siilitiehen Herttoniemen korttelin n:o 160 tontilta n:o 1. Lupa myönnettiin korvauksetta (yjsto 28.3. 5653 §);

Asunto Oy Alakiventie 1 -nimiselle yhtiölle lupa viemärin rakentamiseen katualueelle Myllypuron korttelin n:o 45143 tontilta n:o 2, Alakiventie 1, 200 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (yjsto 23.5. 6067 §, 15.8. 6609 §);

Kauppa Hallenberg Oy:lle lupa Malmilla korttelissa n:o 38171 sijaitseville tonteille n:o 8 ja 9, Harkkoraudantie 8—10, rakennettavien uudisrakennusten viemärien rakentamiseen eräillä ehdoilla 100 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (yjsto 27.6. 6362 §).

Yleisjaosto myönsi Kuorma-autojen Tilauskeskusyhdistykselle luvan vesi- ja viemäri- sekä kaasujohtojen rakentamiseen yhdistyksen Herttoniemessä hallitsemalta 4 000 m²:n suuruiselta vuokra-alueelta puistoalueeksi suunnitellun alueen kautta Linnanrakentajantielle. Irtisanomisaika oli 3 kk ja kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 18.7. 6480 §).

Bostads Ab Styrbord -nimiselle yhtiölle myönnettiin anomuksesta ja eräillä ehdoilla lupa paineviemärin rakentamiseen Kontulan korttelin n:o 47031 tontilta n:o 3 Leikkikuja, Lampipolku ja Isännänpolku nimisille katualueille (yjsto 7.2. 5315 §).

Yleisjaosto myönsi Asunto-oy Arabianmäki -nimiselle yhtiölle oikeuden liittää Toukolan korttelin n:o 905 tontti n:o 3 Hämeentiellä sijaitsevaan vesi- ja viemäriverkostoon sekä rakentaa yksityinen vesi- ja viemärijohto tontilta puistoalueen kautta. Lupa myönnettiin eräillä ehdoilla 500 mk:n korvausta vastaan, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 11.7. 6446 §).

Asuntosäästäjät-yhdistykselle myönnettiin eräin ehdoin lupa Vuosaaressa Airoparintiessä ja Keulatiessä sijaitsevan yleisen viemärin alentamiseen ehdotetulla tavalla (yjsto 27.6. 6363 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1964 tekemäänsä päätöstä, antaa omasta puolestaan Sanoma Oy:lle luvan 5. kaupunginosan kortteliin n:o 89 suunnitellun rakennuksen maanalaisiin kellareihin sijoitettavien viemäriveden pumppaamon ja kattilahuoneen alaosien ulottamiseen rakennusjärjestyksen 31 §:n määräämää enimmäissyvyyttä syvemmälle, kuitenkin enintään tasoon —3 sekä muuten em. päätöksen mukaisilla ehdoilla (12.1. 114 §).

Valtion eläinlääketieteellisen korkeakoulun kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus:

Suomen valtio myöntää Helsingin kaupungille oikeuden rakentaa viemäritunnelin eläinlääketieteellisen korkeakoulun hallussa olevan Helsingin kaupungin 21. kaupunginosassa sijaitsevan korttelin n:o 649 tontin n:o 6 alitse liitekartan merkintöjen mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Helsingin kaupunki on velvollinen korvaamaan viemärin rakentamisesta korkeakoululle tai muille mahdollisesti aiheutuvat vahingot ja haitat.

2) Helsingin kaupunki on velvollinen siirtämään kysymyksessä olevan tunneliviemärinsä, mikäli korkeakoulun tontille tulevaisuudessa on välttämätöntä rakentaa tiloja,

joiden käyttöä viemäri tulisi oleellisesti haittaamaan.

3) Valtio ei vastaa sellaisista vahingoista tunneliviemärille, jotka voivat aiheutua valtion toimesta tontilla suoritettavista rakennus- ja louhinta- tai muista töistä.

Sopimuskirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, joista yksi Helsingin kaupungille, yksi maatalousministeriölle ja yksi eläinlääketieteelliselle korkeakoululle (9.2. 455 §).

Seuraaville yhtiöille, yhdistyksille ym. myönnettiin erinäisin ehdoin lupa johtaa jätevesiä kaupungin yleiseen viemärilaitokseen: Helsingin Yliopiston Ydinfysiikan laitokselle Kruununhaan korttelin n:o 140 tontilta n:o 20 (yjsto 10.10. 7017 §); Bostads Ab Hoppet -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 131 tontilta n:o 4, Oikokatu 4 (yjsto 7.11. 7248 §); Helsingin Osakepankille Keskuskatu 5:ssä olevalta tontilta (yjsto 8.8. 6572 §); Asunto-oy Ruoko -nimiselle yhtiölle 3. kaupunginosan korttelin n:o 51 tontilta 12, Korkeavuorenkatu 24 (yjsto 17.10. 7054 §); Postisäästöpankille korttelin n:o 47 tontilta n:o 10 ja 11; Unioninkatu 22 ja 24 (yjsto 17.10. 7055 §, 27.12. 7642 §); Marimekko Oy:lle 10. kaupunginosan korttelin n:o 274 tontilta n:o 2, Työpajankatu 2 (yjsto 27.12. 7641 §); Asunto Oy Tasangolle 11. kaupunginosan korttelin n:o 331 tontilta n:o 25, Hämeentie 28 (yjsto 5.9. 6727 §); Rakennustoimisto Jussi Ketolalle korttelin n:o 316 tontilta n:o 33, Wallininkatu 9 (yjsto 21.11. 7345 §); Asuhuolto Lyx -nimiselle yhtiölle 12. kaupunginosan korttelin n:o 355 tontilta n:o 32, Kirstinkatu 11 (yjsto 15.8. 6614 §); Asunto Oy Tunturilaaksonkatu 5 -nimiselle yhtiölle 13. kaupunginosan korttelin n:o 424 tontilta n:o 5, Tunturikatu 5 (yjsto 15.8. 6611 §, 26.9. 6882 §); Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:lle korttelin n:o 31120 tontilta n:o 10, Itälahdenkatu 2 (yjsto 4.4. 5709 §); Oy Soffcolle korttelin n:o 31119 tontilta n:o 3, Särkiniementie 15 (yjsto 18.4. 5805 §); Kirjapaino Kvartto Oy:lle korttelin n:o 31132 tontilta n:o 5, Perttulantie 5 (yjsto 19.9. 6828 §); Metro-Auto Oy:lle Viikissä olevalta tilalta RN:o 2^{13}, Hernepellonkuja 12 (yjsto 15.8. 6613 §); Erkki Tetrille Suutarilan tontilta RN:o 7^{603} (yjsto 3.1. 5051 §); sähkölaitokselle Suurmetsän korttelin n:o 41213 tontilta n:o 1, Kankaretie 4 (yjsto 26.9. 6885 §); Sorvaajankadun Kiinteistö Oy:lle korttelin n:o 43066 tontilta n:o 1 (yjsto 4.7. 6406 §); liikenn. Erkki Immoselle ja Sockenbacka FBK:lle Fjälldahl-nimiseltä tilalta RN:o 12 Espoon kauppalan Mäkkylän kylässä (yjsto 8.8. 6559 §); Martti Taipaleelle Mäkkylän kylässä olevalta tilalta RN:o 7^{46} (yjsto 19.9. 6819 §, 21.11. 7338 §).

Yleisjaosto päätti, ettei kaupungin puolesta ollut estettä luvan myöntämiseen Sinituote Einto & Einto -nimiselle yhtiölle teollisuusjätevesien johtamiseen yhtiön omistamista Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevista teollisuuslaitoksista maalaiskunnan yleiseen viemärilaitokseen toistaiseksi eräillä ehdoilla (yjsto 18.4. 5804 §).

Samaten yleisjaosto päätti Helsingin maalaiskunnan rakennusvirastolle annettavassa lausunnossaan puoltaa luvan myöntämistä Korson Pika-Pesu -nimiselle toiminimelle teollisuusjätevesien johtamiseen maalaiskunnan yleiseen viemärilaitokseen eräillä ehdoilla (yjsto 31.10. 7192 §).

Yleisjaosto päätti myöntää rovasti Niilo Mustalalle luvan jätevesien johtamiseen Espoon Laajalahden kauppalanosassa, Kirkkonummentie 39, ja op. Väinö Saraluomalle samassa kauppalanosassa, Kirkkonummentie 37, kaupungin omistaman maan kautta eräillä ehdoilla ja edellyttäen, että Espoon kauppalan terveydenhoitolautakunta omalta osaltaan suostuu kauppalan puolesta anomukseen. Luvasta oli kummankin suoritettava 50 mk:n kertakaikkinen korvaus (yjsto 20.6. 6307, 6308 §).

Yleisjaosto teki kertomusvuonna joukon päätöksiä myöntäen eräille asunto-osakeyhtiöille, yhteisöille ja yksityisille henkilöille luvan johtaa tonteiltaan jätevesiä joko me-

reen tai avo-ojaan seuraavissa kaupunginosissa, eräissä tapauksissa luvat myönnettiin korvauksetta: 1. kaupunginosa, Tervasaari (yjsto 15.8. 6612 §); 8. kaupunginosa, Katajanokka (yjsto 4.12. 7457 §); 31. kaupunginosa, Koivusaari, Lauttasaari (yjsto 28.2. 5451 §, 2.5. 5912 §); 33. kaupunginosa, Etelä-Kaarela (yjsto 15.8. 6608 §); 34. kaupunginosa, Pakila (yjsto 11.4. 5767 §); 37. kaupunginosa, Pukinmäki (yjsto 7.11. 7247 §); 38. kaupunginosa, Malmi (yjsto 18.4. 5806 §); 39. kaupunginosa, Tapanila (yjsto 28.2. 5450 §, 30.5. 6141 §, 26.9. 6886 §); 40. kaupunginosa, Suutarila ja Ala-Tikkurila (yjsto 9.5. 5969 §, 30.5. 6142 §, 27.6. 6360 §, 24.10. 7119 §, 19.12. 7560 §); 41. kaupunginosa, Tapaninkylä, Suurmetsä, Puistola (yjsto 2.5. 5913 §, 23.5. 6069 §, 27.6. 6361 §, 15.8. 6610 §, 24.10. 7117 §, 19.12. 7559 §); 42. kaupunginosa, Kulosaari (yjsto 7.3. 5498 §); 43. kaupunginosa, Herttoniemi (yjsto 21.2. 5414 §, 11.7. 6457 §); 45. kaupunginosa, Marjaniemi, Myllypuro, Herttoniemi (yjsto 17.1. 5168 §, 31.1. 5262 §, 14.2. 5365 §, 21.3. 5628 §, 18.4. 5802 §, 23.5. 6068 §, 11.7. 6455, 6456 §, 19.9. 6826 §); 46. kaupunginosa, Tali (yjsto 26.9. 6887 §); 49. kaupunginosa, Laajasalo (yjsto 21.2. 5413 §, 11.7. 6447 §, 22.8. 6663 §, 24.10. 7118 §); 52. kaupunginosa, Suomenlinna (yjsto 18.4. 5803 §); 54. kaupunginosa, Vuosaari (yjsto 30.5. 6140 §).

Suomen Pelastusarmeijan säätiön kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus Päivölän lastenkodin jätevesien johtamisesta säätiön v. 1964 Sipoon kunnan Massbyn kylään rakentamaa viemäriä pitkin säätiön omistaman Träskisbacka-nimisen tontin lävitse Särkilampeen:

1) Helsingin kaupunki oikeutetaan johtamaan Päivölän lastenkodin jätevedet Suomen Pelastusarmeijan Säätiön vuonna 1964 Sipoon kunnan Massbyn kylään rakentamaa viemäriä pitkin säätiön omistaman Träskisbacka-nimisen tontin läpi Särkilampeen.

2) Kaupunki sitoutuu vastaamaan Päivölän lastenkodin viemärin kunnossapitokustannuksista Päivölän lastenkodin ja Pelastusarmeijan nuorisokeskuksen viemärin liittymäkohtaan asti.

3) Kaupunki ja säätiö vastaavat kumpikin puoliksi säätiön rakentaman viemärin kunnossapitokustannuksista viemärin Särkilammessa olevan suuaukon sekä Päivölän lastenkodin ja Pelastusarmeijan nuorisokeskuksen viemärin liittymäkohdan väliseltä osalta.

4) Kaupunki maksaa säätiölle kertakaikkisena korvauksena viemärin teosta kaikkine laitteineen 1 700 mk.

5) Muilta osin noudatetaan voimassa olevan vesilain säännöksiä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle.

Rahatoimistoa kehotettiin sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen suorittamaan säätiölle kertakaikkisena korvauksena 1 700 mk (16.2. 555 §).

Yleisjaosto päätti muuttaa dipl. ins. B. Heimbürgerille v. 1966 myönnetyn viemäröimisluvan ehtoja (yjsto 28.2. 5448 §).

Mellunkylän tilojen RN:o 2^{144} ja 3^{148} omistajille Karl Wickströmille ym. päätettiin suorittaa yht. 1 400 mk korvauksena Mellunkylä-Vuosaari kokoojaviemärin rakentamisesta aiheutuneesta haitasta ja vahingosta (yjsto 23.5. 6066 §) sekä suutariliikkeenharj. Väinö Piriselle 680 mk:n suuruinen korvaus hänen liikkeeseensä tunkeutuneen viemäriveden aiheuttamista vahingoista (yjsto 22.8. 6662 §).

Kaupunginpuutarha ja Talin taimisto. Kaupunginhallitus hyväksyi Kauppapuutarhaliitolta tilatut kaupunginpuutarhan uuden kasvihuoneen ja Talin taimiston kasvihuoneen pääpiirustukset (6.4. 1035 §).

Leikkikentät. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Vallilan leikkikentän majan pääpiirustukset n:o 1—4. Majan rakentamisessa oli otettava huomioon lastentarhain lautakunnan 13.4. 1967 antamassa lausunnossa tehdyt huomautukset.

Vuoden 1966 talousarvioon uusia lastentarharakennuksia varten merkittyjen osamäärärahojen jakoa muutettiin siten, että uusien lastentarhojen ja leikkikentän majojen suunnittelua varten varatusta, 50 000 mk:n suuruisesta määrärahasta siirrettiin 45 000 mk käytettäväksi leikkikentän ja majan rakentamiseen Vallilan kentälle (5.5. 1344 §).

Samaten kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatiman Puotinharjun leikkikentän majan piirustuksen n:o 1 sekä 18.2. muutetun piirustuksen n:o 2. Rakentamistyö saatiin toteuttaa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti (5.5. 1345 §, 6.7. 2091 §).

Puhdistamot. Jäteveden puhdistamojen rakentamiseen, laajentamiseen ja täydentämiseen v:n 1966 talousarvioon merkityistä varoista kaupunginhallitus myönsi seuraavat määrärahat: 600 000 mk Munkkisaaren puhdistamon töiden loppuun saattamista varten (27.4. 1245 §); 70 000 mk Laajasalon puhdistamon viimeistelyä varten (26.10. 2902 §); 2 mmk Herttoniemen puhdistamon töiden jatkamista varten (18.5. 1477 §); 1.386 mmk Kyläsaaren puhdistamon töiden jatkamiseen (22.6. 1936 §) ja 100 000 mk jätevedenpuhdistamoihin liittyvien ruoppaus ym. töiden suorittamiseen (4.1. 62 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Insinööritoimisto Vesi-Hydron laatimat Kyläsaaren puhdistamon vesiaseman pääpiirustukset sekä Arkkitehtitoimisto K. R. Lindgrenin laatimat esikäsittelyrakennuksen ja puhallinaseman pääpiirustukset. Puhdistamon rakennustöihin myönnettiin 4 mmk (28.9. 2646 §, 19.10. 2843 §).

Vuosaaren puhdistamoa varten päätettiin varata rakennusviraston laadituttaman piirustuksen n:o 0567 mukainen alue. Asiamiestoimistoa kehotettiin hakemaan vesioikeuden lupa puhdistamon, sen poistojohdon ja ilmastuksella tehostetun lammikon käyttämiseen (16.2. 501 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon jäteveden puhdistamojen rakentamiseen ja laajentamiseen ym. merkitystä siirtomäärärahasta 1 mmk Talin puhdistamon rakennustöihin, 2 mmk Viikin puhdistamon rakennustöihin, 2 mmk Vuosaaren puhdistamon rakennustöihin ja 150 000 mk merivesitutkimuksiin ym. (31.8. 2391 §); 150 000 mk Lauttasaaren pumppaamon johtotöiden aloittamiseen (14.12. 3423 §) sekä 75 000 mk lumensulatuspaikan rakentamiseen Talin puhdistamon yhteyteen (9.11. 3050 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Länsi-Suomen vesioikeuden 14.1.1967 tekemään päätökseen, jolla vesioikeus oli myöntänyt kaupungille luvan Herttoniemen biologisessa puhdistamossa puhdistetun jäteveden johtamiseen Porolahden ja Loppilahden ohi Tullisaarenselän Yliskylänlahden pohjoisosaan 1.6.1966 päivätyssä piirustuksessa n:o 8500/227 merkittyyn kohtaan toistaiseksi ja siihen saakka kunnes kaupungin hakemuksesta vireillä olevassa jätevesikysymyksen kokonaisratkaisua koskevassa asiassa annettavassa päätöksessä asiasta määrätään, noudattaen vesilain säännöksiä sekä eräitä lupaehtoja (9.2. 444 §).

Sittemmin kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston 20.6. tekemän päätöksen luvan anomisesta Länsi-Suomen vesioikeudelta Herttoniemen puhdistamon jätevesien johtamiseen Tullisaaren selälle korkeimman hallinto-oikeuden v. 1966 (ks.s. 227) antamassa päätöksessä asetetun, 22.6.1967 päättyvän määräajan jälkeen edelleen, kuitenkin kauintaan 31.10.1967 saakka, koska Tullisaarenselälle jätevettä johtava poistojohto ei ollut valmistunut v. 1966 asetetussa määräajassa (22.6. 1941 §, yjsto 20.6. 6303 §).

Merkittiin tiedoksi, että vesioikeus oli 3.8. myöntänyt kaupungille oikeuden jäteveden johtamiseen Herttoniemen laajennetusta biologisesta jätevedenpuhdistamosta Porolahti ja Loppilahti nimisiin merenlahtiin kauintaan 31.10. saakka eräillä ehdoilla (24.8. 2300 §).

Hammaslääkäri Ulla-Maija Wilska-Löfgren oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Länsi-Suomen vesioikeuden 8.10.1966 antamasta hylkäävästä päätöksestä asiassa, joka koski valittajan vireille panemaa jäteveden Nordsjönlahteen johtamisen rajoittamista tarkoittavaa virka-apuhakemusta. Vesioikeus oli pyytänyt kaupungin vastinetta asiasta. Rakennusvirasto uudisti asiasta aikaisemmin lausumansa, sekä mainitsi lisäksi, että Vuosaaren hapetuslammikko on välttämätön nopeasti kehittyvän alueen jätevesien puhdistuksen hoitamiseksi siihen saakka, kunnes aktiivilietemenetelmällä toimiva puhdistamo saataisiin käyttöön. Vesioikeuden 1.10.1966 antaman päätöksen mukaisesti rakennusvirasto oli ryhtynyt hankkimaan ilmastuslaitteita hapetuslammikon toiminnan tehostamiseksi sekä ryhtynyt laatimaan lopullista suunnitelmaa Lilla Bastön eteläpuolelle johtavan purkujohdon rakentamiseksi. Tämän johdon valmistuttua ei Nordsjönlahteen tultaisi laskemaan jätevesiä. Asiamiestoimistoa kehotettiin antamaan Länsi-Suomen vesioikeuden pyytämä vastine rakennusviraston lausunnon mukaisesti (4.1. 68 §).

Lumen- ja jätteidenkaatopaikat. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki osallistuu Pasilan entisen kaatopaikan tasoituskustannuksiin 2/3:lla todellisista, hyväksyttävistä kustannuksista, jotka valtionrautatiellä 18.3. allekirjoitetun pöytäkirjan mukaan on ko. töistä. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin suorittamaan kustannukset jätteiden käsittelypaikkojen kustannuksia ja hoitoa varten merkityistä määrärahoista, niitä enintään 240 000 mk:lla ylittäen (8.6. 1754 §).

Espoon kauppalalle päätettiin esittää, että Helsingin kaupungin ja Espoon kauppalan puoleksi omistama Iso-Huopalahden vesijättö täytettäisiin käyttämällä sitä kaupungin ja kauppalan yhteisenä kaatopaikkana samoja työmenetelmiä noudattaen kuin Iso-Huopalahden nykyisellä kaatopaikalla noudatetaan sekä että kaatopaikan käytöstä aiheutuvat kustannukset jaettaisiin käyttömäärien mukaan. Rakennusvirastoa kehotettiin sopimaan Espoon kauppalan kanssa kaatopaikan yhteiseen käyttöön liittyvistä lähemmistä ehdoista siten, että alueen täyttö ja kunnostaminen täytön jälkeen tapahtuisi yhtenäisen ja alueen vastaisia käyttösuunnitelmia vastaavan suunnittelun mukaisesti (13.4. 1114 §).

Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa, kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistövirastoa, satamalaitosta sekä urheilu- ja ulkoiluvirastoa yhteistyössä laatimaan nopeasti väliaikaisen ohjelman lumenkaatopaikkojen asialliselle sijoittamiselle ja muulle mahdolliselle lumen hävittämiselle rantojen likaantumisen estämiseksi (14.12. 3421 §).

Oulunkylässä Mikkolantien varrella oleva lumenkaatopaikka päätettiin talveksi 1967/68 siirtää Pukinmäenkaaren eteläpuolella ja korttelin n:o 37038 länsipuolella olevalle alueelle (10.8. 2146 §).

Täyttöalueet. Rakennusvirasto oikeutettiin aloittamaan täyttötyöt 49. kaupunginosan Yliskylän osa-alueelle suunnitellun urheilupuiston alueella ja sen pohjoispuolella olevalla koulutontilla katurakennusosaston laatiman täyttösuunnitelman mukaisesti sekä poistamaan alueelta tarvittaessa sillä oleva ruokamulta. Alueella tehtäviä ojajärjestelyjä ja kuntoonpanotöitä varten myönnettiin 10 000 mk (1.6. 1689 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston laajentamaan Paloheinän täyttöaluetta kiinteistöviraston geoteknillisen toimiston karttapiirroksen n:o 50701/23.4. 1965 osoittamalla tavalla noudattamalla täyttökorkeuksissa asemakaavaosaston ohjeita (26.10. 2905 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston piirustuksessa n:o 12455/10.8.1965 esitetyn suunnitelman Poro- ja Loppilahden vesialueilla suoritettavista ruoppauksista ja suunnitelmassa esitettyjen alueitten I—III käyttämisen täyttöalueina sekä täyttöalueen IV tilalle asemakaavaosaston ko. piirustukseen merkitsemän paikan Abraham Wetterin tien jyrkän mutkan lounaispuolella kuitenkin niin, että ruoppaus- ja täyttösuunnitelma

sopeutetaan puisto-osaston laadituttamaan puistosuunnitelmaan esitetyt ohjeet huomioon ottaen. Kiinteistövirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin työ- ym. lupien hankkimiseksi alueella suoritettavia töitä varten (1.11. 2978 §).

Täyttöaluetoimikunnan käytettäväksi myönnettiin 20 000 mk Talosaaren alueella suoritettaviksi suunniteltujen täyttöjen edellyttämien geoteknillisten selvitysten aiheuttamien kustannusten maksamista varten (9.2. 456 §).

Ojat. Rakennusvirastoa kehotettiin avaamaan tarvittavat ojat Tattarisuon teollisuusalueen pintavesien poisjohtamiseksi. Tarkoitukseen myönnettiin 25 000 mk (19.1. 223 §).

Hiekkasiilot. Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Alppilan hiekkasiilojen pääpiirustukset. Rakennusvirastoa kehotettiin tasoittamaan länsipuolella olevan hiekkasiilon täyttöluukun ympäristö n. 10 m:n säteellä sekä huolehtimaan tarpeellisten teiden kunnossapidosta ja hoidosta vuokra-alueella (31.8. 2394 §).

Eläintarhanlahden ruoppaaminen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan antaa rautatiehallitukselle luvan Helsingin—Pasilan ratapenkereen leventämiseen liittyvän Eläintarhanlahden ruoppauksen suorittamiseen mm. sillä ehdolla, että luvan saaja sopii urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa venelaiturien mahdollisista siirroista (26.10. 2932 §).

Puiden rauhoittaminen ym. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin Pakilassa sijaitsevan Koulutuvantien katupiirustuksia laadittaessa ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon katualueella olevien puiden säilyttäminen suunnittelemalla ajorata n. 5 m:n levyiseksi ja sijoittamalla sen asemakaavaan merkityn katualueen eteläreunaan sekä katua rakennettaessa mikäli mahdollista säilyttämään ajoradan ulkopuolelle jäävät puut (5.5. 1355 §) sekä Pihlajamäen eteläosassa sijaitsevan ns. Näköalakallion alueen puistotöitä suunniteltaessa ottamaan huomioon alueelle tunnusomaisen luonnon ja kasvillisuuden säilyttämisen (25.5. 1600 §).

Kaupunginhallitus päätti peruttaa v. 1958 tekemänsä päätöksen Munkkiniemessä Kaartintorpan pihamaalla kasvavan koivun rauhoittamisesta (9.2. 426 §).

Jäteöljyjen hävittäminen. Öljytuotteiden käytön lisääntyminen on tuonut muassaan myös jäteöljykysymyksen. Kaupunginhallitus antoi v. 1966 (ks.s. 276) yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi jäteöljyasian selvittämisen. Puhtaanapito-osasto, joka valmisteli asiaa edelleen, oli ehdottanut joko oman laitoksen rakentamista tai tehtävän antamista jonkin alalle erikoistuneen teollisuuslaitoksen tehtäväksi. Kun oman laitoksen rakentaminen maksaisi alustavan arvion mukaan n. 2 mmk, kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan antamaan jäteöljyn käsittelyn ja hävittämisen alalle erikoistuneen yrityksen tehtäväksi seuraavilla ehdoilla: kaupunki vuokraa tällaiselle yhtiölle 30 v:ksi runsaan hehtaarin suuruisen tontin kaupungin normaaleja vuokraehtoja ja -hintoja soveltaen tarkoitukseen sopivaksi katsottavasta paikasta, esim. Laajasalon öljysataman alueelta; yhtiö saa harjoittaa tällä tontilla myös muiden aineiden kuten liuottimien, maaliaineiden ym. kemikaalien vastaavaa puhdistusta ja kauppaa; yhtiö on oikeutettu ottamaan laitoksissaan vastaan myös öljyjä ym. tuotteita, jotka tulevat Helsingin kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolelta; yhtiö on oikeutettu perimään jäteöljyn tuojilta määrätyn taksan mukaisen jäteöljyn hävitysmaksun; yhtiö sitoutuu vastaanottamaan, käsittelemään ja hävittämään kaiken Helsingin kaupungin alueelta tulevan jäteöljyn ja öljyjätteen niin, ettei kaupungin tarvitse mitään vastaavaa omaa laitosta rakentaa ja ettei kaupungin tarvitse maksaa yhtiölle mitään tästä hävitysvelvollisuudesta; kaupunki saa asettaa jäsenen yhtiön valvontaelimiin ja tulla mukaan osakkaaksi, mikäli kaupunki niin haluaa. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuok-

raamaan edellä tarkoitetulle yritykselle sopiva tontti kaupungin alueelta (22.6. 1933 §).

Muistomerkit. Kaupunginhallitus myönsi 15 000 mk valaistuslaitteiden hankkimiseksi ja asentamiseksi Sibelius-monumentin valaisemista varten sekä 500 mk tilapäisestä valaistuksesta aiheutuvan vuokran maksamiseksi Otto Wuorio Oy:lle (21.9. 2570 §). Monumentin maasto- ja pystytystöiden lopullisten kustannusten maksamista varten myönnettiin 40 355 mk (7.12. 3349 §).

Miina Sillanpään muistomerkin perustus- ja sähkötyöt päätettiin suorittaa kaupungin kustannuksella. Tarkoitukseen myönnettiin 11 700 mk (25.5. 1601 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rauhanpatsastoimikunnan pystyttämään rauhanpatsaan Kaivopuiston rannassa Porrastien kohdalla olevalle aukiolle asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 5944/14.6.1967 ilmenevään paikkaan sillä ehdolla, että muistomerkkiä koskevat lopulliset suunnitelmat esitettäisiin ennen sen pystyttämistä kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi. Rauhanpatsaan jalustan ja ympäristön rakennustöitä varten myönnettiin 40 000 mk (29.6. 2030 §, 21.12. 3496 §).

Kaupunginhallitus päätti,

että kaupunki suorittaa merenkulun ja merimiesten muistomerkin perustustöistä ja siihen liittyvästä kaasujohdon vetämisestä aiheutuvat kustannukset,

että yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi myönnetään 12 000 mk muistomerkin perustuskustannusten suorittamista varten,

että kaasulaitoksen käytettäväksi myönnetään 14 900 mk muistomerkin ikuista liekkiä varten tarvittavan kaasujohdon vetämisestä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten sekä

että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan vuosittain merkitsemään talousarvioehdotuksiinsa määräraha ikuisen liekin kaasunkulutuksesta johtuvia menoja varten (10.8. 2168 §).

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki osallistuu Hietaniemen sankarihautausmaalle asennettavan »ikuisen liekin» perustamiskustannuksiin, enintään kuitenkin kahdella kolmasosalla edellyttäen, että myös valtio osallistuu kustannuksiin sekä että suunnitelmat ennen niiden toteuttamiseen ryhtymistä esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi (26.1. 289 §).

Hankoon pystytetyn siirtolaismuistomerkin kustannusten kaupungin osuuden suorittamista varten Suomi-Seuralle yleisjaosto myönsi 1 520 mk (yjsto 22.8. 6634 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä tait. Viljo Savikurjen laatiman, Pitäjänmäen sankarihautamuistomerkkiä koskevan suunnitelman sekä myöntää Pitäjämäki-Seuralle ja Pajamäki-Seuralle yhteisesti 4 000 mk:n suuruisen avustuksen muistomerkin pystyttämisestä aiheutuvia kustannuksia varten sekä rakennusviraston käytettäväksi 8 000 mk sankarihauta-alueen aidan poistamisesta ja istutustöistä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (23.2. 584 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Vuoden 1918 Kansalaissodan Muistomerkkiyhdistyksen pystyttämään kansalaissodan muistomerkin Pohj. Stadionintien itäpuolella vastapäätä Jäähallin pysäköintipaikkaa olevalle puistoalueelle asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 5942/14.6.1967 ilmenevään paikkaan sillä ehdolla, että muistomerkkiä koskevat lopulliset suunnitelmat esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ennen muistomerkin pystyttämistä (6.7. 2116 §).

Helsingfors Simsällskap -yhdistys oikeutettiin pystyttämään 80-vuotisen toimintansa johdosta Ursinin kalliolle 200×165×110 cm:n suuruinen punagraniittinen muistokivi kuparilaattoineen arkkitehtitoimisto Raitinen & Salvesenin piirustuksen mukaisesti kaupunginpuutarhurin mahdollisesti antamia ohjeita noudattaen (16.2. 547 §).

Käymälät. Kallion kirkon puistossa ja Porvoonkadun puistossa olevat peltiset yleisönkäymälät päätettiin poistaa sen jälkeen, kun Kallion urheilukentän pukusuoja- ja huoltorakennuksen yhteyteen tuleva yleisönkäymälä olisi otettu käyttöön (16.11. 3115 §).

Yleisjaosto oikeutti rakennusviraston luovuttamaan pääesikunnan huolto-osaston käyttöön 10 kpl käymäläkojuja, 15 kpl jäteastioita ja 30 kpl käymäläastioita korvauksetta Töölön tavara-aseman alueelle ajaksi 3.—4.6. majoitettavia paraatijoukkoja varten. Puhtaanapitokaluston vuokrasta, kuljetuksesta ja tyhjennyksestä aiheutuvia kustannuksia varten myönnettiin 1 230 mk (yjsto 2.5. 5908 §).

Tervapatavalaistuksen järjestäminen. Yleisjaosto hyväksyi sen toimenpiteen, että yleisten töiden lautakunnan toimesta oli järjestetty tervapatavalaistus jouluaattona 24.12. kaupungin hoidossa olevilla Huopalahden, Lauttasaaren, Munkkiniemen, Pitäjänmäen ja Vanhan kirkkopuiston sankarihaudoilla sekä Lapinlahden ortodoksisella hautausmaalla olevalla sankarihaudalla. Kustannukset, 900 mk, saatiin suorittaa määrärahoista Satunnaiset istuttamis-, koristelu- ja puhdistustyöt (yjsto 27.12. 7614 §).

Tervapatavalaistukset päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää kaupunginteatterin edustalle Yhdistyneiden Kansakuntien lastenavun Suomen valtuuskunnan 14.10. järjestämän iltajuhlan ja Suomen YK-liiton Yhdistyneiden Kansakuntien päivänä 24.10. järjestämän juhlan ajaksi (yjsto 10.10. 6975 §).

Liputuksen järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia liputtamaan vuosittain Helsinki-päivänä 12.6. sekä pyytää valtioneuvoston kansliaa antamaan kehotuksen liputuksen järjestämisestä kaikissa valtion Helsingissä olevissa virastoissa ja laitoksissa vuosittain Helsinki-päivänä (1.6. 1643 §).

Kertomusvuoden aikana järjestettiin liputus seuraavissa tapauksissa: Suomen ja Unkarin ystävyysviikon aikana Mannerheimintiellä Arkadiakadun ja Messuhallin välisellä osalla (yjsto 18.7. 6490 §); Aleksanterinkadulla EFTA-maiden lipuilla 25.2.—5.3. (yjsto 3.1. 5049 §) sekä kaupunginteatterin kalliosuojassa pidetyn Josef Svobodan lavastenäyttelyn aikana (yjsto 21.3. 5618 §).

Liputuksen järjestämisestä v. 1966 pidetyn International Law Associationin konferenssin yhteydessä aiheutunut rakennusviraston 1 445 mk:n suuruinen lasku päätettiin suorittaa kaupungin varoista (4.1. 37 §).

Kaupunginhallitus otti tutkittavakseen kiinteistölautakunnan talojaoston 2.11. tekemän päätöksen luvan myöntämisestä Aleksanterinkatu-nimiselle yhdistykselle eräiden järjestelyjen suorittamiseen Vanhan ylioppilastalon ja Unioninkadun välisellä Aleksanterinkadun osalla sekä oikeutti jaoston panemaan täytäntöön päätöksen siten muutettuna, että yhdistykselle myönnetään lisäksi jaoston määrättävillä ehdoilla lupa järjestää Aleksanterinkadulle liputus 18.11.—5.12.1967 ja 7.12.1967—1.1.1968, johon saatiin käyttää sinivalkoisia, koko vuorokauden lipputangoissa olevia juhlastandaareja, joissa ei ole mitään kuvia, merkkejä eikä tekstejä (9.11. 3030 §).

Suomalaisuuden Liitolle myönnettiin oikeus korvauksetta käyttää Tähtitornimäellä olevaa lipputankoa Suomen lippuineen liiton toimesta itsenäisyyspäivänä järjestettävässä lipunnostotilaisuudessa. Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan liputuksen järjestämisestä kaupungin kustannuksella ko. tilaisuudessa (yjsto 7.11. 7234 §).

Ulkoasianministeriön käyttöön päätettiin korvauksetta luovuttaa 27 kpl Suomen lippuja 18.9. alkaen käytettäväksi tasavallan presidentin Belgiaan suoritettavan vierailun yhteydessä sillä ehdolla, että liput palautetaan hyväkuntoisina välittömästi vierailun päätyttyä (yjsto 15.8. 6592 §).

Englannin suurlähetystölle päätettiin lainata korvauksetta kahdeksan Suomen ja

kahdeksan Englannin lippua Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlan johdosta aikana 20.11.—15.12. järjestettävää ikkunanäyttelyä varten (yjsto 14.11. 7272 §).

Kuorokoroke päätettiin korvauksetta luovuttaa Akademiska Sångföreningen -nimisen yhdistyksen ulkoilmakonserttia varten Kaisaniemessä 1.5. Rakennusvirastolle myönnettiin 310 mk korokkeen kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia varten (yjsto 11.4. 5758 §).

Työtilaisuuksien järjestämistä »Operaatio Taksvärkkiin» osallistuville koululaisille koskevan Helsingin Taksvärkkikomitean anomuksen johdosta yleisjaosto päätti ilmoittaa, että eräät koulut olivat jo sopineet kiinteistöviraston kanssa työmahdollisuuksien osoittamisesta n. 200 koululaiselle ja että rakennusvirasto voi sijoittaa n. 30 koululaista puistojen syyssiivoustöihin (yjsto 10.10. 7013 §).

Tulipaloissa eräillä kaupungin työmailla tuhoutunut omaisuus ja eräät anastetut irtaimistoesineet päätettiin poistaa irtaimistoluettelosta.

Vahingonkorvaukset. Liukastumisesta aiheutuneita vahingonkorvauksia maksettiin seuraaville henkilöille: kirvesmies Aksel Elgbackalle 1 315 mk (yjsto 21.2. 5407 §); sähköasent. Jaakko Matikaiselle 2 386 mk (yjsto 7.11. 7244 §); rva Terttu Mäntyjärvelle 990 mk (yjsto 21.11. 7343 §); rva Anna Raidalle 572 mk (yjsto 4.4. 5707 §) ja siivooja Cecilia Sjöbergille 1 976 mk:n lisäkorvaus (yjsto 18.4. 5801 §, 16.5. 6007 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallintooikeus hylkäsi toim. hoit. Päivö Reijosen valituksen, joka koski loukkaantumisesta kadulla aiheutunutta vahingonkorvausanomusta (11.5. 1400 §).

Edelleen päätettiin suorittaa seuraavat vahingonkorvaukset: hitsaaja Ossi Laineelle 30 mk pihalla olleen puun vahingoittumisesta (yjsto 31.1. 5260 §); Friedrich Brunille 500 mk tietyön yhteydessä vahingoittuneen veneen korvaamiseksi (yjsto 4.4. 5706 §); Vallilan Radioliike Oy:lle 4 319 mk räjäytystöiden vahingoittaman näyteikkunan korvaamiseksi (yjsto 30.5. 6139 §); rak. mest. Lars Jonssonille 724 mk louhintatöiden hänen omakotitalolleen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 27.12. 7635 §); käsityönop. Erkki Liukselle 523 mk yhteentörmäyksessä vioittuneen auton korjaamiseksi (yjsto 11.4. 5764 §); autoilija Vera Mela-aholle 738 mk Pasilan kivimurskaamolta lentäneen kiven hänen autolleen aiheuttaman vahingon korvaamiseksi (yjsto 27.6. 6356 §); Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalle 1 661 mk Sanoma Osakeyhtiön kuorma-autolle Hernesaaressa tapahtuneen vahingon korvaamiseksi (yjsto 27.6. 6357 §); 556 mk J. Paappa & Co -nimisen yhtiön autolle kadulla sattuneen vahingon korvaamiseksi (yjsto 11.7. 6454 §); autoilija Björn Österlundille 772 mk lumenkaatopaikalla vaurioituneen auton korjauskustannuksia varten (yjsto 8.8. 6568 §); autoilija Lauri Korpisalolle 952 mk lumenkaatopaikalla vaurioituneen auton korjauskustannuksia varten (yjsto 8.8. 6569 §); Paikallislinjat Oy:lle 1 256 mk linja-auton vaurioitumisesta sen törmättyä ajoradalle ulottuviin liikennemerkkeihin (yjsto 3.10. 6951 §); räjäytystöiden autoille aiheuttamista vahingoista kirvesmies Mikko Hasaselle 1 150 mk ja työnjoht. Risto Tomannille 884 mk (yjsto 10.10. 7008 §).

Merkittiin tiedoksi, että raastuvanoikeus oli tuominnut kaupungin maksamaan Kuljetus Oy Majakalle eräitä korvauksia katolta pudonneen lumen autolle aiheuttamista vahingoista (yjsto 4.12. 7452 §, 27.12. 7628 §).

Kihlakunnanoikeus oli velvoittanut kaupungin suorittamaan Asolan kylässä hiekkakuopan sortumassa kuolleen alaikäisen Aarne Eskolinin isälle Raune Eskolinille erilaisia korvauksia yht. 1 349 mk sekä korvaamaan valtiolle oikeuslääkeopillisesta ruumiinavauksesta aiheutuneet kustannukset 77 mk ja todistajapalkkion 11 mk. Helsingin hovioikeus oli 13.3. muuttanut kihlakunnanoikeuden päätöstä ja katsonut, ettei kaupunki

ollut velvollinen suorittamaan korvausta Aarne Eskolinin haudan pysyvästä hoidosta 25 v:n ajalta suoritettua 300 mk:n korvausta ja vapauttanut kaupungin suorittamasta valtiolle em. korvauksia sekä alentanut suoritettavan vahingonkorvauksen määrän 1 049 mk:aan. Kaupunginhallitus päätti pyytää korkeimmalta oikeudelta lupaa hakea muutosta hovioikeuden päätökseen. Korkein oikeus eväsi 19.6. muutoksenhakuluvan, joten hovioikeuden päätös jäi pysyväksi. Yleisjaosto myönsi 1 049 mk em. korvauksen suorittamista varten (6.4. 1040 §, 7.9. 2443 §, yjsto 19.9. 6825 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen kiinteistölautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus määräsi seuraavat kiinteistöt siirrettäväksi kiinteistölautakunnan hallintoon: kaupungin omistukseen 29.12.1966 siirtyneet 12. kaupunginosan korttelin n:o 362 tontti n:o 40 ja korttelin n:o 359 tontti n:o 32 seuraavista pääoma-arvoista: kiinteistö Aleksis Kiven katu 40: rakennus 313 000 mk, tontti 130 000 mk; Kiinteistö Pengerkatu 32: rakennus 706 000 mk, tontti 120 000 mk (2.3. 673 §); Haagan urheilumaja 1.5. lukien, pääoma-arvo 2 682 mk (5.5. 1327 §); 1.1.1968 lukien korttelin n:o 358 tontit n:o 51 ja 53 (Hämeentie 54—56) pinta-alaltaan yht. 2 727.7 m², niillä olevine rakennuksineen, tontit yht. 184 100 mk:n pääoma-arvosta ja rakennukset 11 432.65 mk:n pääoma-arvosta; Laajasalon öljysatama-alueella Koirasaarentien eteläpuolella sijaitseva, 11 000 m²:n suuruinen alue 220 000 mk:n pääoma-arvosta ja Kulosaaressa sijaitsevat tilat korttelin n:o 41 tontti 247 RN:o 1^{297}, T 249^{n} K 41 RN:o 1^{623} ja T 249 K 41 RN:o 1^{624} pinta-alaltaan yht. 1 190 m², vastaten muodostettavaa tonttia Risto Rytin tie 12, pääoma-arvo 7 730 mk (28.9. 2632 §); 1.9. lukien Mikkolantie 25:ssä oleva kansakoulukiinteistö, pääoma-arvo 31 528 mk. Kouluhallitus myönsi luvan em. Oulunkylän ruotsinkielisen kansakoulun kiinteistön luovuttamiseksi muuhun käyttöön vapaasti kaupungin oman harkinnan mukaan (19.10. 2837 §, 30.11. 3261 §); kaasulaitoksen hallinnosta 1.1.1968 lukien n. 1 600 m²:n suuruinen kaupunkimittausosaston piirustukseen n:o 10753/NA 51 merkitty alue ja teollisuuskorttelista n:o 252 kaasulaitoksen piirustukseen K3-399 merkitty n. 390 m²:n suuruinen alue. Kaasulaitos oikeutettiin tekemään käyttöomaisuutensa aluesiirtoja vastaavat vähennykset käyttäen yksikköhintana 40 mk/m² 31.12. lukien (28.12. 3554 §).

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus valitsi 33. pl:aan kuuluvaan kaupungingeodeetin virkaan dipl. ins. Erkki Heikkisen 1.11. alkaen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin tekemään ins. Heikkisen kanssa kaupunginhallituksen vahvistamaa palkkalomaketta käyttäen palkkasopimus, jonka mukaan kuukausipalkka on 3 409 mk. Sopimus olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (14.9. 2547 §).

Keskustan suunnittelua johtavan arkkitehdin tehtävään asemakaavaosastolle työsopimussuhteeseen palkattavan arkkit. Kalevi Hietasen kanssa päätettiin tehdä ao. työsopimus, kuukausipalkka 3 200 mk. Sopimus olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (6.7. 2106 §).

Liikennesuunnitteluosastoon työsuhteeseen palkattavan dipl. ins. Arvo Himasen kanssa päätettiin em. ehdoilla tehdä työsopimus, kuukausipalkka 2 950 mk (12.10. 2806 §).

Kaupunginhallitus valitsi kaupunkimittausosaston insinöörin Väinö Meurosen kaavoitusalueiden jakolain 50 §:n mukaisesti kiinteistöinsinööriksi Helsingin kaupunkiin.

Samalla päättyi v. 1965 kiinteistöinsinööriksi valitun dipl. ins. Paavo Nykäsen tehtävä kiinteistöinsinöörinä (11.5. 1417 §).

Kaupunginhallitus myönsi 11 400 mk rakennusmestarin pätevyyden tai muutoin riittävän rakennusalan tuntemuksen omaavan katselmusmiehen palkkaamista varten työsopimussuhteeseen 6 kk:n ajaksi enintään 1 700 mk:n suuruisin kuukausipalkoin ja mittamiehenä toimivan katselmusmiehen palkkaamista varten työsopimussuhteeseen n. 3 mk:n tuntipalkalla suorittamaan uuden luontoisetujärjestelmän mukaisen virka- ja työsuhdeasuntojen vuokranmääritysmenetelmän valmistelutehtäviä (26.1. 273 §).

Edelleen kaupunginhallitus myönsi 11 172 mk tp. tarkastajan palkkaamista varten kertomusvuoden ajaksi tonttiosastoon 12. pl:n mukaisella palkalla (2.2. 351 §); 12 750 mk kahden siivoustyönjohtajan palkkaamista varten talo-osastoon ajaksi 15.4.—31.12. (6.4. 1019 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkisuunnittelulautakunnan palkkaamaan kaupunkisuunnitteluvirastoon työsopimussuhteeseen lisähenkilökuntaa lautakunnan esittämän työohjelman mukaisia keskustan suunnitteluun ja liikennetutkimukseen liittyviä tehtäviä suorittamaan, kuitenkin siten että yleiskaavaosastoon jätettäisiin palkkaamatta ehdotettu arkkitehti ja että keskustasuunnitteluun kuuluvien tehtävien suorittamiseen pyrittäisiin mahdollisuuksien mukaan käyttämään asemakaavaosaston muuta henkilökuntaa ja pidättymään vastaavan lisähenkilökunnan palkkaamisesta sekä sillä ehdolla, että lisähenkilökunnan palkkaus siltä osin kuin se mahdollisesti ylittää 31. pl:n loppupalkan, jätettäisiin kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja että palkkauksesta muilta osin hankittaisiin palkkalautakunnan toimiston lausunto. Palkkamenojen suorittamista varten myönnettiin 283 800 mk (2.3. 680 §, 5.10. 2730 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan palkkaamaan Kallion virastotaloon kaksi koneenhoitajaa työsopimussuhteeseen. Kaupunginhallituksen 15.9. 1966 tekemän päätöksen estämättä saatiin virastotalon talonmiehelle ja toiselle palkattavista koneenhoitajista osoittaa sopivat työsuhdeasunnot talosta Toinen linja 10. Kallion virastotaloon saatiin järjestää konehenkilökunnan varallaolopäivystys, josta huolehtivat konemestari ja koneenhoitajat, yksi kerrallaan, sunnuntai- ja muiksi vapaapäiviksi sekä muulloin siksi ajaksi vuorokaudesta, jolloin ketään konehenkilökuntaan kuuluvaa ei ole työssä, noudattaen kaupunginvaltuuston v. 1946 päivystystyön järjestelystä tekemän päätöksen 1 b) kohdan määräyksiä. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin kiireellisesti osoittamaan toiset asunnot talon Toinen linja 10 kahdessa huoneistossa asuville päävuokralaisille, mikäli he ovat vuokra-asunnon tarpeessa (9.2. 430 §).

Kaupunginhallitus alisti tutkittavakseen kiinteistölautakunnan 11.12. tekemän päätöksen betoniraud. Matti Kesän valitsemisesta kiinteistöviraston metsäosaston 16. pl:aan kuuluvaan työnjohtajan virkaan (14.12. 3393 §).

Kaupunkisuunnitteluviraston 33. pl:aan kuuluva liikennesuunnittelupäällikön ja kaupungingeodeetin virka päätettiin julistaa haettavaksi siten, että hakijat saisivat esittää myös omat palkkavaatimuksensa, hakuaika 30 p (25.5. 1602 §, 1.11. 3001 §).

Kaupunginhallitus myönsi kaup. geod. Lauri Kärkkäiselle eron kaupungingeodeetin virasta 31.10. lukien (25.5. 1602 §).

Kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston henkilöautojen ja henkilöpakettiautojen hoidosta maksettava korvaus, ks. kaupunginkanslia.

Irtaimiston poistot. Yleisjaosto myönsi kiinteistöviraston käytettäväksi 15 761 mk viraston esittämien siivoustarvikkeiden ja -koneiden poistamiseksi varastotililtä n:o 68507 (yjsto 19.12. 7549 §).

Autot. Geoteknillisen toimiston käytössä ollut Land-Rover -merkkinen maastoauto

päätettiin luovuttaa uuden maastoauton osamaksuna vähintään 1 500 mk:n hinnasta (yjsto 29.8. 6695 §).

Kiinteistöluettelon täydentäminen. Kaupunginhallitus kehotti järjestelytoimistoa

1) yhteistoiminnassa talousarviopäällikön, rahatoimiston, kiinteistöviraston, tietojenkäsittelykeskuksen ja ao. hallintokuntien kanssa määrittelemään kiinteistöluettelon osuuden kaupungin kiinteistöjen käytön tehokkuuden ja taloudellisuuden tarkkailussa sekä samalla selvittämään, mikä osuus jää muuten hoidettavaksi ja tarkistamaan kiinteistöluettelon hoitoon sekä kiinteistöjä koskevien tietojen raportointiin liittyvän menetelmän ja sen mahdollisen vaikutuksen kaupungin kiinteistöjä koskeviin muihin luetteloihin sekä

2) tekemään tämän johdosta mahdollisesti aiheelliseksi osoittautuvat esitykset kaupunginhallitukselle (5.10. 2727 §).

Kadun ja viemärin rakentamiskustannusten periminen. Kaupunginhallitus määräsi Haagan, Etelä-Kaarelan, Konalan, Lauttasaaren, Malmin, Munkkiniemen, Oulunkylän, Pakilan, Pitäjänmäen, Tapaninkylän ja Vartiokylän eräiden tonttien omistajien maksettavaksi tulevat korvaukset kadun ja viemärin rakentamisesta kymmenenä vuotuismaksuna, eräpäivän ollessa vuosittain 31.10., asiaan liittyvistä, rahatoimistolle toimitettavista korvauskorteista lähemmin ilmenevällä tavalla ja huomioon ottaen kaupunginvaltuuston v. 1963 ja v. 1966 tekemien päätösten määräykset maksutavasta. Vuotuismaksut muuttuvat rakennuskustannusten muuttuessa rakennuslain 91 §:n ja 3 momentin mukaisesti. Eräiltä tontinomistajilta päätettiin korvaus jättää perimättä sinä aikana, jona he omistavat ja itse asuvat kyseisellä tontilla, tai niin kauan kuin tonttia käytetään esim. koulutarkoituksiin. Tehtyjen kauppakirjaehtojen perusteella päätettiin eräiltä tontinomistajilta periä korvaus kertomusvuoden loppuun mennessä tai v:n 1968 aikana.

Eräille 28., 31., 34., 39. ja 44. kaupunginosien tonttien omistajille myönnettiin lykkäystä kadun ja viemärin rakentamiskorvausten maksamisessa tavanmukaisilla ehdoilla.

Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle myönnettiin lykkäystä Vuosaaren puhdistamon ja kokoojaviemärilinjan rakennuskustannuksia koskevan, 14.11. erääntyneen 204 100 mk:n suuruisen laskun maksamisessa 14.5.1968 saakka sillä ehdolla, että maalaiskunta suorittaa ko. määrälle 8 %:n vuotuisen viivästyskoron erääntymispäivästä maksupäivään saakka (yjsto 14.11. 7281 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota 30.6.1966 tekemänsä päätöksen siltä osin, kuin siinä oli kysymys korttelissa n:o 28148 olevien tonttien n:o 1 ja 2 kadun ja viemärin rakentamiskustannusten perimisestä (14.6. 1878 §).

Yleisjaosto myönsi yht. 2 584 mk eräiden poistettavien ja palautettavien kadun ja viemärin rakentamiskustannusten korvausten maksamista varten (yjsto 31.1. 5261 §, 2.5. 5890 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin antamaan lääninhallitukselle tai korkeimmalle hallintooikeudelle selitykset eräistä kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia koskevista valituksista (23.2. 603, 607 §, 6.4. 1041 §, 13.4. 1113, 1117 §, 20.4. 1167 §, 29.6. 2200 §). Merkittiin tiedoksi lääninhallituksen päätökset, jotka oli annettu eräistä em. asiaa koskevista valituksista (20.4. 1154 §, 5.5. 1333 §, 1.11. 2979 §, 23.11. 3193 §, 7.12. 3347 §).

Eräiden tiehoitomaksujen suorittaminen. Yleisjaosto myönsi tarvittavat varat tiehoitomaksujen suorittamiseksi jäljempänä mainituille tiehoitokunnille: Kallvikin niemen, Kuninkaantammen, Vuosaaren, Myllypuron, Haukantien, Vihdin kunnan Ollilan kylässä sijaitsevan Mäkelän yksityistien ja Ollilan yksityistien (22.3. 908 §, 30.3. 979 §, 17.8. 2200 §, yjsto 14.2. 5358 §, 6.6. 6187 §, 20.6. 6304, 6305 §).

Puuskaniemen tiehoitokunta oli asettanut tiekunnan osakkaalle Erkki Branderille 2

pistettä tiemaksun määräämisen perusteeksi, koska asianomaisen talo on kahden perheen talo. Brander oli pyytänyt maistraatin toimenpidettä perusteen alentamiseksi yhdeksi pisteeksi, eli samaksi kuin muillakin vastaavanlaisilla tieosakkailla. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan oikeuttaa maistraatin antama rakennuslupa kahden perheen omakotitalon rakentamiseen ko. kiinteistölle. Samanlainen rakennuslupa oli muillakin tiekunnan osakkailla ja oli maistraatin v. 1963 antamalla päätöksellä tiemaksurasitus määrätty tiekunnan osakkaille kullekin yhden pisteen suuruiseksi. Näin ollen olisi Branderin lautakunnan mielestä osallistuttava maksuihin yhden pisteen edellyttämin maksuin. Kaupunginhallitus päätti lausunnossaan maistraatille yhtyä lautakunnan lausuntoon (2.3. 704 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin määräämänsä edustajan välityksellä esittämään korvausvaatimuksena Leppävaaran—Otaniemen maantiehen liittyvän Leppävaaran eritasoristeyksen rakentamista koskevassa tietoimituksessa kaupungin puolesta viraston 12.9. päivätyssä kirjeessä esittämät vaatimukset, yht. 100 179 mk (14.9. 2529 §).

Kartat. Yleisjaosto hyväksyi maksettavaksi »Suojelukartta» ja »Kallion virastotalon suojelukartta» nimisten karttojen laatimisesta aiheutuneet kustannukset 1 102 mk (yjsto 21.3. 5561 §).

Yleisjaosto myönsi eräillä ehdoilla eräille kustannusosakeyhtiöille, pankeille, järjestöille ym. oikeuden käyttää kaupungin karttaa julkaisuissaan. Eräät luvat myönnettiin korvauksetta (yjsto 24.1. 5209 §, 14.2. 5338 §, 28.2. 5428 §, 21.3. 5598 §, 11.4. 5738 §. 9.5. 5975 §, 23.5. 6081 §, 30.5. 6147 §, 6.6. 6206 §, 13.6. 6261 §, 20.6. 6313 §, 27.6. 6368 §, 4.7. 6415 §, 18.7. 6489 §, 8.8. 6575 §, 15.8. 6620 §, 22.8. 6668 §, 5.9. 6735 §, 12.9. 6789 §, 24.10. 7129 §, 21.11. 7351—7353 §, 4.12. 7469, 7470 §, 12.12. 7525 §, 27.12. 7650 §).

Vahingonkorvaus. Kaupunginhallitus päätti tyytyä raastuvanoikeuden 18.10. julistamaan päätökseen, jolla kaupunki oli tuomittu maksamaan siivooja Anni Gustafssonille Kaisaniemenkadulla tapahtuneen liukastumisen johdosta korvausta 18 mk poliklinikkakuluista ja 31 mk matkakuluista sekä harkinnan mukaan korvausta kivusta ja särystä 500 mk (23.11. 3225 §).

Avustukset. Kiinteistöviraston urheilukerholle myönnettiin 195 mk osallistumista varten Tampereen kaupungin mittausosaston järjestämiin Tampereen ja Helsingin kaupunkien kaupunkimittausosastojen välisiin kilpailuihin (yjsto 12.9. 6790 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Huoneistojen ostot. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin ostamaan perustettavaa vajaamielisten suojatyökeskusta varten Regulator Oy:ltä Kiinteistö Oy Kumpulantie 1 -nimisen yhtiön osakkeet n:o 4970—6186, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan oikeuttavat yht. 1 273 m² käsittävien huoneistojen n:o 14—16, eli yhtiön korttelin n:o 691 tontilla n:o 21 Kumpulantien varrella (Kuortaneenkatu 13 — Kumpulantie 1) olevan rakennuksen IV kerroksen kaikkien huonetilojen hallintaan, kaupantekotilaisuudessa käteisellä maksettavasta 800 000 mk:n kauppahinnasta sillä ehdolla, a) että kauppaan sisältyvät huoneistoissa n:o 14—16 lastensuojeluviraston ja kiinteistöviraston talo-osaston 14.1. suorittamissa katselmuksissa todetut ja huonetiloihin lisäksi kuuluvat valaisimet, ilmastointikoneet automaattisäätölaitteineen, paineilmaputkisto työkoneita varten ja konttorihuoneistossa n:o 14 olevat säleverhot, b) että myyjä vastaa huoneistojen osalta Kiinteistö Oy Kumpulantie 1:lle suoritettavista kaikista maksuista kaupantekokuukauden loppuun saakka, vaikka ne lankeaisivatkin maksettaviksi myöhemmin, c) että huoneis-

tojen hallinta siirtyy ostajalle kaupantekopäivästä lukien, d) että ostaja maksaa kaupasta menevän leimaveron sekä e) muutoin kiinteistölautakunnan noudattamin tavanmukaisin ehdoin. Kauppahinnan ja kaupasta menevän leimaveron suorittamista varten myönnettiin v:n 1965 ja v:n 1966 talousarvioon kuuluvista ao. määrärahoista vastaavasti 452 000 mk ja 357 600 mk. Huonetilat määrättiin lastensuojelulautakunnan hallintoon kaupantekopäivästä lukien. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa kiireellisesti laatimaan suunnitelma kustannusarvioineen huonetiloissa välttämättömistä muutos- ja kunnostustöistä siten, että kustannukset ovat enintään 50 000 mk. Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin viipymättä kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen tekemään kaupunginhallitukselle esitys henkilökuntajärjestelyistä ja määrärahan tarpeesta, Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosastojen toiminnan lakkauttamisesta ja uuden vajaamielisten suojatyökeskuksen perustamisesta em. huonetiloihin (9.2. 462 §).

Työnjohtaja Bjarne Granholmilta päätettiin ostaa Ab Gräsviksgatan 5 -nimisen yhtiön osake n:o 81 rasituksista vapaana 20 000 mk:n kaupantekotilaisuudessa suoritettavasta kauppahinnasta. Myyjä vastaa osakkeen perusteella hallitsemansa myymälähuoneiston yhtiövastikkeen suorittamisesta ja kaikista muistakin sitä sekä myytyä osaketta koskevista maksuista, jotka kohdistuvat osakkeen omistusoikeuden siirtymistä edeltäneeseen aikaan, vaikka ne erääntyisivät maksettaviksi vasta kaupanteon jälkeen. Huoneiston päävuokralaisen vuokrasuhde ei pääty osakkeen omistusoikeuden muuttuessa. Kaupasta menevän leimaveron suorittaa kaupunki. Kauppahinnan ja leimaveron suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 20 240 mk. Mainittu yhtiö, jossa kaupunki omisti 82 osaketta yhtiön 83 osaketta käsittävästä osakekannasta, päätettiin purkaa, koska yhtiön toiminnan jatkaminen oli kaupungille epäedullista suuren valtionveron vuoksi. (7.9. 2462 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa ostamaan kirjastohuoneistoksi rak. mest. Vilho Aholalta Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n ne osakkeet, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan oikeuttavat 342 m²:n suuruisen liike- tai kirjastohuoneiston n:o 2 hallintaan korttelin n:o 82 tontilla n:o 4 (Ulappasaarentie 2) Vuosaaren kylässä sijaitsevan valmiin liikerakennuksen I kerroksessa sitten, kun yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 410 400 mk:n kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) Kauppahinta, 410 400 mk, kuitataan kauppakirjan allekirjoituksella kokonaisuudessaan käteisellä maksetuksi rakennuskustannusten kokonaisindeksin (v. 1951=100) v:n 1966 joulukuun pistelukua 169 vastaavana. Mikäli mainitun indeksin pisteluku on maksukuukautena 169 pistettä korkeampi, maksetaan myyjän laskua vastaan lisäksi erikseen indeksikorotuksena summa, jonka suhde kauppahintaan on sama kuin rakennuskustannusten kokonaisindeksin kauppahinnan maksamiskuukauden pisteluvun ja pisteluvun 169 erotuksen suhde pistelukuun 169. Tätä indeksikorotusta ei kuitenkaan makseta siinä tapauksessa, että kauppahinta maksetaan v:n 1967 huhtikuussa tai viimeistään Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n tultua merkityksi myyjän toimesta kaupparekisteriin.

2) Kauppaan sisältyvät huoneiston kattoon asennetut 41 loistevalaisinta, myyjän toimesta ja kustannuksella kaupunginkirjaston hyväksymällä tavalla suoritettaviksi sovitut huoneiston väliseinämuutostyöt ja huoneiston lattian porrasaukon valaminen umpeen sekä näiden töiden johdosta tarpeelliset lattian päällystys-, katon laatoitus- ja maalaus- sekä sähkötyöt täysin valmiiksi niin tehtyinä, että huoneisto on yhtä hyvässä tai paremmassa kunnossa, kuin se oli osakekaupan ehdoista myyjän ja kaupunginkirjaston sekä kiinteistöviraston talo-osaston kesken neu-

voteltaessa 7.3.1967. Mikäli edellä tässä kohdassa mainittujen muutostöiden suorittaminen viivästyy yli huhtikuun 1967 tai Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n kaupparekisteriin merkitsemisajankohdan, on ostajalla oikeus pidättää kauppahinnasta viisi (5 %) prosenttia siihen asti, kunnes työt on suoritettu, maksamatta näin pidetylle kauppahinnan osalle indeksikorotusta tai korkoa.

3) Myyjä vastaa siitä, ettei myytyjä osakkeita ja luovutettua huoneistoa rasita mitkään velvoitteet taikka sitoumukset, ja antaa kiinteistölautakunnan hyväksymän selvityksen tai vakuuden siitä, että yhtiö on velaton ja vastaa siitä, että näiden osakkeiden omistaja ei osallistu muiden Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n kustannusten maksamiseen kuin niiden, jotka ovat vuotuisia kiinteistön hoitokustannuksia, joiden maksamiseen osakkeiden omistaja osallistuu yhtiöjärjestyksessä vahvistettujen perusteiden mukaan. Siinä tapauksessa, että katu- ja viemärikustannukset, joista Lohjan Kalkkitehdas Oy:n ja Vilho Aholan välisen, 8.1.1965 tehdyn kauppakirjan mukaisesti Lohjan Kalkkitehdas Oy vastaa, nousisivat Vuosaaren kaupunkiin liittämisen johdosta Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n tontin osalta suuremmiksi, kuin Lohjan Kalkkitehdas Oy kauppakirjan mukaan vastaa, jäävät lisäkustannukset kuitenkin Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n ja niin muodoin myös kaikkien sen osakkaiden vastattaviksi.

4) Ostaja maksaa kaupasta menevän leimaveron.

5) Muutoin kiinteistölautakunnan noudattamiin tavanomaisin kauppaehdoin.

Kauppahinnan, siitä menevän leimaveron ja indeksikorotuksen maksamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 422 603 mk (30.3. 976 §, 30.11. 3292 §).

Edelleen päätettiin nuorisokerhotiloja varten rak. mest. Vilho Aholalta ostaa Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2:n osakkeet n:o 3466—3772, jotka oikeuttavat yhtiön Ulappasaarentie 2:ssa omistaman myymälärakennuksen pohjakerroksessa olevan autotalli- ja askarteluhuoneiston n:o 7 hallintaan sillä ehdolla, että huoneiston käyttämiseen kerhohuoneistona on myyjän toimesta saatu maistraatin suostumus, käteisellä suoritettavasta 153 750 mk:n kauppahinnasta, josta menevän leimaveron suorittaa kaupunki ja joka on sidottu rakennuskustannusindeksin kokonaisindeksin mahdolliseen nousuun siten, että kauppahinta vastaa joulukuun 1966 pistelukua 169 ja kauppahinnan maksamiskuukauden indeksiluvun kauppahinnan indeksikorotus suoritetaan erikseen maksukuukauden indeksiluvun tultua julkaistuksi, sekä muutoin tavanmukaisilla ehdoilla. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin suorittamaan nuorisotoimiston esittämät 9 500 mk:n hintaiset huoneiston muutostyöt. Huoneisto päätettiin kaupantekopäivästä lukien osoittaa tilitysvuokraa vastaan nuorisotyölautakunnan käyttöön Vuosaaren ja muidenkin itäisten kaupunginosien moottoritoiminta- ja askartelukeskusta varten. Kauppahinnan, leimaveron ja muutostöiden suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 165 095 mk (1.6. 1666 §, 6.7. 2067 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää 5 788 mk sen tasoitusmaksun suorittamista varten, jonka kaupunki Asunto Oy Runeberginkatu 17:n osakkaana on velvollinen suorittamaan saadessaan yhtiön osakkeisiin liittyvän hallintaoikeuden laajentamisen yhteydessä pysyvään hallintaansa talon toisessa kerroksessa sijaitsevan 45 m²:n suuruisen huoneiston n:o 53. Maksu suoritettaisiin sen jälkeen, kun järjestelyä koskevat yhtiöjärjestyksen muutokset olisi merkitty kaupparekisteriin (9.3. 744 §, 6.7. 2111 §).

Vielä päätettiin kaupungille ostaa eräillä ehdoilla seuraavat vuokra-alueilla olevat rakennukset:

Kalliosta: Oskar Blomin perikunnalta Eläintarhan huvila n:o 14 -nimisen vuokra-alueen sillä n. 250 m²:n suuruisella osalla, joka tarvitaan ratapiha-alueeksi, oleva asuin-

rakennus 1 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (16.2. 522 §);

Meilahdesta: rva Siipi Saarelta Furunäsnimisellä huvila-alueella n:o 11 olevat rakennukset ja rakennelmat 20 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (23.11. 3219 §); arkkit. Carl Nyströmin oikeudenomistajilta ja toim. joht. Pehr Nyströmin oikeudenomistajilta huvila-alueella n:o 14 olevat rakennukset ja rakennelmat 35 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (5.5. 1353 §); toim. joht. Arvo Parmasuolta vuokra-alueella n:o 21 olevat rakennukset 90 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (1.6. 1686 §);

Pasilasta: seppä Henrik Jalavalta asuntokorttelin n:o 569 vuokratontilla n:o 5 olevat rakennukset 7 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (23.2. 580 §);

Hermannista: ajuri Gustaf Ståhlbergilta ym. Hermannin ent. korttelin n:o VIIb tontilla n:o 17 olevat rakennukset 5 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (29.6. 2016 §);

Vallilasta: Asunto Oy Päijänteentie 7 -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 530 tontilla n:o 7 olevat rakennukset 15 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (31.8. 2399 §); kirvesmies August Bergiltä ym. korttelin n:o 551 tontilla n:o 9 olevat rakennukset 12 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (22.3. 873 §);

Kivihaasta: talonmies Santeri Kuisminilta Haagan kylän tilalla RN:o 2^{283} olevalla vuokra-alueella olevat rakennukset 12 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (24.8. 2308 §);

Viikinmäestä: edust. Esko Honkaselta ym. Viikinmäen huvila-alueella n:o 14 olevat rakennukset 29 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (1.6. 1683 §);

Reimarlasta: työnjoht. Toivo Sieppalan kuolinpesän osakkailta Reimarlan entisen korttelin n:o 20 asuntotontilla n:o 3 olevat rakennukset 22 500 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (8.6. 1779 §); ekon. Vasilj Ivanoffilta asuntotontilla n:o 5 olevat rakennukset 40 000 mk:n suuruisesta käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (16.11. 3130 §) ja Helsingin Ympäristön Sähkölaitos Oy:ltä ent. korttelin n:o 21 asuntotontilla n:o 4 olevat rakennukset 21 500 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (2.3. 674 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ottamaan korvauksetta ja eräillä ehdoilla vastaan seuraavat vuokra-alueilla olevat rakennukset: Viking ja Martha Ahlforsilta Oulunkylässä sijaitsevalla Myllypelto n:o 7 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset (23.11. 3217 §) sekä rva Olga Rasmussenilta ja rva Ingrid Lassenilta heidän entisillä Laajasalon kylässä olevaan Turholm-nimiseen tilaan RN:o 1^{137} kuuluvilla vuokra-alueillaan olevat rakennukset (26.10. 2920 §).

Kiinteistökauppoja koskevat asiat. Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston suorittamaan ennakkona enintään 997 000 mk Vuosaari-Säätiön puolesta Vuosaaren sillan ja siihen Vuosaaren puolelta liittyvän tien rakentamisesta aiheutuneita tilivelkoja ym. kustannuksia säätiön velkojille sen jälkeen, kun säätiöltä on saatu yksilöidyt viralliset maksuasiakirjat ja kun on todettu, että maksuperuste on syntynyt ennen kertomusvuoden alkua ja että se sisältyy kaupunginvaltuustolle esitettyihin kokonaiskustannuksiin. Ennakon vakuudeksi on säätiön luovutettava pankkitakaus (21.9. 2568 §).

Kiinteistölautakunnalle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut huomauttamista siitä, että kaupungin ja Suomen Sokeri Oy:n välillä 23.1.1963 allekirjoitettuun, Töölön sokeritehtaan aluetta koskevaan kauppakirjaan merkittäisiin seuraava täydennys:

»Selvityksenä määrätään, että tällä sopimuskirjalla on ollut tarkoitus luovuttaa Suomen Sokeri Osakeyhtiölle rajoittamaton omistusoikeus sopimuskirjan 4) kohdassa selostettuun alueeseen, josta on muodostettu

tontti n:o 1 14. kaupunginosan korttelissa n:o 472» (7.12. 3367 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Tuomarinkylän tilan K. 24. T.1. RN:o 1^{360} kauppahinta 30 000 mk, saatiin suorittaa tilan omistajille jo ennen kuin myyjänä olevan alaikäisen Karl Johanssonin osalta on saatu oikeuden suostumus, sillä ehdolla että myyjien puolesta annetaan kirjallinen työlupa Sysimiehentien rakentamista varten sekä esitetään selvitys siitä, että tilasta valtiolle maksamatta ollut kauppahinta on loppuun suoritettu (23.2. 579 §).

Kiinteistövirastoa ja sairaalavirastoa kehotettiin ryhtymään mahdollisuuksiensa mukaan toimenpiteisiin Röykän sairaalaa varten valtiolta vuokratun maa-alueen saamiseksi kaupungin omistukseen (14.9. 2512 §).

Hausjärven kunnanhallitukselle myönnettiin lykkäystä Ryttylän koulukodin kiinteistön myymistä koskevassa, 14.5.1963 allekirjoitetussa kauppakirjassa tarkoitetun kauppahinnan 31.5. erääntyneen 54 000 mk:n suuruisen lyhennyserän maksamiselle 31.12. saakka sillä ehdolla, että erääntyneelle määrälle suoritetaan 8 %:n vuotuinen viivästyskorko erääntymispäivästä maksupäivään ja että 31.12.1966 erääntynyt lyhennyserä suoritetaan viimeistään 31.10. (yjsto 12.9. 6786 §).

Aluevaihto. Valtionrautateiden hallintaan päätettiin luovuttaa kaupungin omistamalla puistoalueella 12. kaupunginosassa sijaitsevat, ratateknillisen toimiston ratapihajaoston 16.5. päivätystä piirustuksesta n:o 222/1 lähemmin ilmenevät, yht. 480 m²:n suuruiset alueet kauintaan 5 v:n ajaksi. Alueita koskevat työluvat myönnettiin seuraavilla ehdoilla:

1) Alueiden omistusoikeuden luovutus otetaan aikanaan esille valtion ja kaupungin välisen aluevaihdon yhteydessä.

2) Valtionrautatiet vastaavat kaikesta siitä haitasta ja vahingosta, mitä alueella suoritettavan työn johdosta saattaa aiheutua kaupungille ja kolmannelle henkilölle.

3) Valtionrautatiet rakentavat omalla kustannuksellaan aidan kaupungille jäävälle alueelle.

4) Korvauksena alueiden hallinnan luovuttamisesta ja työluvan myöntämisestä peritään 31.12.1967 saakka 300 mk. Vuoden 1968 alusta lukien on vuotuinen korvaus riippuva sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä »lokakuu 1951=100» siten, että perusindeksinä pidettävää indeksin pistelukua 100 vastaavana peruskorvauksena korvauksen vaihteluita laskettaessa pidetään 240 mk vuodelta ja että korvaus korotetaan tai alennetaan kunkin kalenterivuoden aikana niin monella täydellä kymmenellä prosentilla peruskorvaukseen verrattuna kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksiä suurempi tai pienempi (6.7. 2098 §).

Myöhemmin rautatiehallitus oli pyytänyt kaupungin ja rautatiehallituksen välisen suuren aluevaihdon huomioon ottaen, ettei kaupunki perisi vuokraa em. alueista. Kaupunginhallitus päätti siihen nähden, että maatalousministeriön hallinnassa olevasta, Vähä-Huopalahden kylässä sijaitsevasta Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1^{19} vesilaitoksen uuden säiliörakennuksen rakentamista varten vuokratun 1.4 ha:n suuruisen määräalan, jonka maapohjaa ja Valtionrautateille Alppilasta luovutettavien alueiden maapohjaa on pidettävä samanarvoisina, osalta on kaupungilta vaadittu 1.70 mk:n suuruinen vuokra neliömetriltä vuodessa, hylätä anomuksen (26.10. 2929 §).

Pakkolunastukset. Tie- ja vesirakennushallituksen hakemuksesta on kaupungilta pakkolunastettu Tarvontien rakentamista varten Espoon kauppalan Storhoplaksin ja Bredvikin kylissä n. 23.6 ha maata. Kaupunki oli vaatinut pakkolunastuksesta korvauksia yht. 175 664 mk. Lääninhallitus vahvisti 18.8. kaupungille maksettavien korvausten määräksi 175 565 mk. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin puolesta tyydytään

lääninhallituksen päätökseen (23.11. 3199 §).

Asiamiestoimistoa kehotettiin tekemään lääninhallitukselle muistutus Helsingin kaupungin lunastustoimikunnan Vartiokylässä sijaitseviin tiloihin R.T.1 RN:o 2^{188}, R.T.2 RN:o 2^{189} ja Lisämaa RN:o 2^{680} kuuluvien puisto- ja ulkoilualueiden pakkolunastusasiasta antaman lausunnon johdosta ja esittämään, että alueiden lunastushinnaksi määrättäisiin 15 mk/m², mikä vastaisi 12 000 mk:n kokonaiskorvausta. Lunastuslautakunta oli esittänyt 24 000 mk:n korvausta yht. 796 m²:n suuruisista alueista (30.11. 3297 §).

Lääninhallitus antoi v. 1964 päätöksen Jokiniementien ja Mikkolantien rakentamiseksi tarvittavien alueiden pakkolunastamisesta ja niistä suoritettavista korvauksista. Kaupunginhallitus tyytyi päätökseen, mutta erään tontin omistajat Tähti ja Arvo Wiberg sekä Tyyni Alfthan vaativat raastuvanoikeudessa vireille panemassaan kanteessa, että kaupunki velvoitettaisiin suorittamaan korvauksia yht. 14 549 mk. Kaupunki vastusti kannetta, minkä jälkeen raastuvanoikeus v. 1965 hyväksyi kanteen osittain ja vahvisti tontin omistajille suoritettavan korvauksen 3 522 mk:ksi. Lisäksi velvoitettiin kaupunki suorittamaan kantajien oikeudenkäyntikulut. Sekä tontin omistajat että kaupunki hakivat muutosta päätökseen. Hovioikeus katsoi 14.6. antamassaan tuomiossa, ettei ollut esitetty syytä raastuvanoikeuden päätöksen muuttamiseen ja velvoitti kaupungin suorittamaan tontin omistajien kulut hovioikeudessa. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa hakemaan korkeimmalta oikeudelta muutosta hovioikeuden päätökseen (29.6. 2031 §).

Yleisjaosto hyväksyi lunastustoimikunnan laskut toimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille suoritettavista kuluista ja palkkioista eräiden tontinosien lunastamista koskevissa asioissa (yjsto 31.10. 7203 §, 21.11. 7349 §, 27.12. 7652, 7653 §).

Erään tilan hallinnon järjestäminen. Asiamiestoimistoa kehotettiin jatkamaan mm. huoltoviraston saatavasta ulosmitatun, työnjoht. Väinö Tammirannan omistaman puolen Brusasdal -nimisen tilan RN:o 6^{79}, Malmin kylässä, ulosottotoimenpiteitä ja tarvittaessa pyytämään maistraatilta tilanosuuden myymistä pakkohuutokaupalla. Rahatoimistoa kehotettiin tallettamaan 800 mk maistraattiin mahdollisesta pakkohuutokaupasta aiheutuvien kulujen vakuudeksi. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, ettei toistaiseksi ryhdyttäisi Tammirannan kantamista vuokrista kaupungille kuuluvan osuuden perimiseen (1.11. 2999 §).

Eräiden katualueilla olevien rakennusten ja istutusten korvaaminen. Asiamiestoimistoa kehotettiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin raastuvanoikeuden päätöksen hankkimiseksi Pihlajamäentie-nimisellä katualueella Ester Elgin omistaman Tallbo-nimisen tilan RN:o 6^{102} maalla Malmin kylässä olevien rakennusten, kaivon, puiden ja istutusten korvaamista rakennuslain 77 §:n mukaisesti koskevasta asiasta (28.12. 3575 §).

Toivo Koskiselle päätettiin suorittaa rakennuslain 74 §:n 1 momentin mukaisena korvauksena 7 150 mk Pakilassa Osuuskunnantien katualueelle jäävistä eräistä talous- ja varastorakennuksista sekä istutuksista (6.4. 1014 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä seuraavat piirustukset ym.: Arkkitehtitoimisto Rainer Hackmanin laatimat Käpylän kirkon muutospiirustukset (30.3. 957 §, 31.8. 2400 §); Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan rakennuksen pääpiirustukset n:o 1—15, 6 899 700 mk:n kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman. Rahatoimistoa kehotettiin maksamaan ylioppilaskunnalle rakennuksen rakentamista varten myönnetyn lainan ensimmäinen maksuerä sillä ehdolla, että lainansaaja osoittaa, että ao. rakennusvaihe on saavutettu (24.8. 2262 §); arkkitehtien Mirja ja Jukka Similän

laatimat Etelä-Kaarelan yhteiskoulun uudisrakennuksen muutospiirustukset, työselityksen sekä 3.026 mmk:aan päättyvän kustannusarvion (14.9. 2541 §); Arkkitehtitoimisto Osmo Siparin laatimat Helsingin Uuden Yhteiskoulun koulurakennuksen muutospiirustukset (16.3. 822 §); arkkit. Jouko Heikkisen laatimat Kontulan yhteiskoulun koulurakennuksen muutospiirustukset (21.9. 2602 §); Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirénin laatimat Lauttasaaren yhteiskoulun lisärakennuksen muutospiirustukset ja 5.13 mmk:aan nousevan kustannusarvion (26.1. 269 §, 29.6. 2019 §); arkkit. Kimmo Söderholmin laatimat Myllypuron yhteiskoulun koulurakennuksen muutospiirustukset (26.1. 270 §); arkkit. M. Enkovaaran laatimat Pohjois-Helsingin yhteiskoulun toisen rakennusvaiheen pääpiirustukset ja muutospiirustukset sekä 535 080 mk:aan päättyvän kustannusarvion (16.3. 821 §, 7.9. 2469 §, 26.10. 2933 §, 21.12. 3528 §); arkkit. Erik Kråkströmin laatimat Botby Svenska Samskola -nimisen oppilaitoksen koulurakennuksen muutospiirustukset (10.8. 2126 §) sekä arkkit. H. Korppi-Tommolan laatimat Puotinharjun yhteiskoulun uudisrakennuksen pääpiirustukset, työselityksen ja 2.975 mmk:n rakennuskustannukset kiinteine kalusteineen (5.10. 2731 §).

Tonttien varaaminen eri tarkoituksiin: Kaupunginhallitus päätti varata seuraavat tontit: Vallilan korttelin n:o 585 tontin n:o 12 yhteisesti Svenska Kårsektionen vid Helsingfors Universitet -nimiselle ylioppilasjärjestölle, Savolaiselle Osakunnalle, Hämäläisten ylioppilassäätiölle ja Hämäläis-Osakunnalle oppilasasuntolaa varten 31.12.1968 saakka (11.5. 1416 §); Oulunkylän korttelin n:o 28038 tontin n:o 1 Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen henkilökunnan asuinrakennusta varten, muuttaen 11.3.1954 tekemäänsä päätöstä (31.8. 2385 §); Pohjois-Haagan korttelin n:o 29134 tontti n:o 3 Karjalan Liitolle toimitaloa varten 31.12.1968 saakka (26.1. 268 §); Kivihakaan kuuluvan korttelin n:o 29205 tontti n:o 1 Suomen Punaiselle Ristille veripalvelutoimintaa varten 31.12.1969 saakka (16.2. 524 §); Haagan korttelin n:o 29094 tontti n:o 3 Hämeenlinnan Suomalaiselle Säästöpankille, Porin Suomalaiselle Säästöpankille, Vaasan Suomalaiselle Säästöpankille, Mikkelin Säästöpankille ja Suur-Lahden Säästöpankille opiskelija-asuntolan rakentamista varten 31.12.1968 saakka (9.11. 3071 §); Haagan korttelin n:o 29049 tontti n:o 3 Kuulonhuoltoliitolle toimitaloa varten 31.12.1969 saakka (16.11. 3132 §); Etelä-Haagan korttelin n:o 29073 tontit n:o 9 ja 10 Sibelius-Akatemialle toimitalon ja oppilasasuntolan rakentamista varten 31.12. 1970 saakka (2.3. 676 §); Malmin korttelin n:o 38086 tontti n:o 2 Vallilan ammattikoulun rakennusosaston oppilaiden harjoittelutyöpaikaksi 31.12.1969 saakka (22.3. 901 §); Roihuvuoren korttelin n:o 43223 länsiosasta tarvittava alue Sokeain Ystävät -yhdistykselle Sokeain ammattikoulua varten 31.12.1972 saakka sillä ehdolla, että yhdistys luopuu vuokra-alueiden järjestelylain mukaisista vaatimuksista entiseen vuokra-alueeseensa (21.12. 3517 §); Vartiokylän korttelin n:o 45195 tontti n:o 4 paloasemaa ja poliisitaloa varten 31.12.1970 saakka sekä Pukinmäen asemakaavaehdotuksen mukaisen korttelin n:o 37039 tontti n:o 1 ja Laajasalosta Koirasaarentien eteläpuolelle muodostettava tontti paloasemia varten 31.12.1970 saakka sillä ehdolla, että tonteille tarvittaessa saadaan sijoittaa muitakin kaupungin huonetiloja (9.3. 745 §); Vartiokylän teollisuusalueelta korttelin n:o 45190 tontti n:o 2 rakennusviraston huoltorakennusta varten 31.12.1969 saakka (16.3. 823 §); Myllypuron korttelin n:o 45138 tontti n:o 1 huoltolautakunnan käyttöön Myllypuron sairaskodin henkilökunnan asuntolaa varten 31.12.1969 saakka (7.12. 3363 §); Pitäjänmäen korttelin n:o 46121 tontti n:o 10 ja itäosa saman korttelin tontista n:o 8 eli yht. n. 3 500 m²:n suuruinen alue Sotainvalidien Veljesliitolle neurologisen hoito- ja tutkimussairaalan rakentamista

varten 31.12.1970 saakka (31.8. 2402 §); Laajasalon eteläosasta kaupungin omistamat, asemakaavaluonnoksen mukaiset kerrostalotontit lukuun ottamatta alueen kahta läntisintä tonttia asuntotuotantokomitean käyttöön 31.12.1968 siten, että yhdelle tonteista rakennettaisiin aravalainoitettava osaketalo, johon asukkaat otettaisiin kaupungin vuokrataloista (22.3. 883 §).

Sairaanhoitajakoulun käyttöön päätettiin varata asemakaavaosaston 22.2. päivätyssä piirustuksessa n:o 5899 merkitty alue 18. kaupunginosassa Lääkärinkadun varrelta. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin huolehtimaan tarvittavan asemakaavan muutosehdotuksen laadituttamisesta. Kaupunginhallitus hyväksyi puolestaan arkkitehti- ja insinöörisuunnittelun pohjaksi ehdotetun sairaanhoitajakoulun perustamissuunnitelman, toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman täydennettynä hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan 21.3. esittämällä tavalla. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan siitä, että sairaanhoitajakoulun suunnittelua varten osoitetaan arkkitehti ja muut tarvittavat suunnittelijat laatimaan yhteistyössä hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan asettaman työryhmän kanssa koulun luonnospiirustukset. Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei sairaanhoitajakoulua varten rakenneta oppilasasuntolaa (30.3. 965 §).

Kaupunginhallitus päätti varata asemakaavaosaston piirustukseen n:o 5904/12.4. 1967 merkityn, n. 20—25 ha:n suuruisen, Roihuvuoren asuntoalueen, Marjaniementien sekä Itäisen moottoritien ja Tulisuontien välissä sijaitsevan alueen vastaisuudessa rakennettavaa uutta yleissairaalaa varten ehdolla, että lääkintöhallitus hyväksyy alueen sairaalan sijoituspaikaksi (24.8. 2272 §).

Kaupunginhallitus päätti, että jäljempänä mainitut tontit varataan seuraaville yhteisöille sairas- ja vanhainkotien sekä vanhusten asuntolain rakentamista varten 31.12.1968 saakka sillä ehdolla, että tontteja aikanaan luovutettaessa luovutusehtoihin otetaan määräys siitä, että näihin koteihin ja asuntoloihin sijoitetaan ensisijaisesti vain sellaisia vanhuksia, jotka ovat yhtäjaksoisesti asuneet Helsingissä tai siihen liitetyillä alueilla vähintään viimeiset 10 vuotta:

1) perustettavalle Vanhuudenturvasäätiölle Pakilan korttelin n:o 34126 tontti n:o 10 sairas- ja vanhainkodin rakentamista varten,

2) Oy Kaivopuiston Sairas- ja Vanhainkoti Ab:lle Tapanilan korttelin n:o 39307 tontti n:o 7 sairas- ja vanhainkodin rakentamista varten,

3) De Gamlas Vänner -nimiselle yhdistykselle Paloheinän asemakaavaehdotuksen mukaisessa korttelissa n:o 35036 oleva tontti Pakilantie 109 vanhainkodin rakentamista varten,

4) Insinöörien rouvat -yhdistykselle Tammisalon korttelin n:o 44029 tontti n:o 2 vanhainkodin rakentamista varten,

5) Ilmari Helanderin Vanhusten Säätiölle Metsälän korttelin n:o 28264 tontti n:o 1 vanhainkodin rakentamista varten,

6) perustettavalle Stiftelsen Lillesgården -nimiselle säätiölle Metsälän korttelin n:o 28248 tontti n:o 10 vanhusten vuokratalon rakentamista varten ja

7) perustettavalle Meilahden vanhainkotisäätiölle Etelä-Haagan korttelin n:o 29051 tontti n:o 5 vanhusten asuntolan rakentamista varten (30.3. 961 §).

Kaupunginhallitus päätti varata huoltolautakunnan käyttöön 31.12.1977 saakka uusien vanhainkotien, niihin liittyvien henkilökunnan asuinrakennusten, yhden huoltokodin ja muiden vanhusten huoltolaitosten sekä enintään kolmen hoitokodin ynnä vähintään 10 vanhusten asuintalon rakentamista varten:

1) seuraavat tontit:
   a) Patolan alueen korttelin n:o 28162 tontit n:o 1 ja 3—6,
   b) Kontulan alueen korttelin n:o 47031 tontti n:o 1 ja
   c) Mellunmäen pohjoisosan korttelin n:o 47208 tontti n:o 2 sekä

2) seuraavat kiinteistölautakunnan kaupunginhallitukselle 20.2. tekemässä esityksessä n:o 233 tarkoitetut alueet:

a) Ala-Malmin länsiosasta n. 15 000 m²:n suuruinen alue,
b) Siltamäestä n. 15 000 m²:n ja n. 10 000 m²:n suuruiset alueet,
c) Jakomäen pohjoisosasta n. 15 000 m²:n ja n. 10 000 m²:n suuruiset alueet,
d) Laajasalosta eteläisen osan asemakaavaluonnoksen mukaisen kerrostaloalueen läntisistä kortteleista myöhemmin tarkemmin määriteltävät tontit lähinnä kahden vanhusten asuintalon rakentamista varten,
e) Korppaanmäestä n. 15 000—20 000 m²:n suuruinen alue lähinnä kahden vahusten asuintalon rakentamista varten,
f) Talosaaren (Husö) alueelta tarvittavat tonttialueet lähinnä yhden huoltokodin, hoitokotien ja kahden vanhusten asuintalon rakentamista varten ja
g) Vuosaaresta n. 10 000 m²:n suuruinen alue.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa

1) kaupunkisuunnittelulautakuntaa yhteistoiminnassa kiinteistöviraston, huoltoviraston ja vanhainkotikomitean kanssa ottamaan Ala-Malmin länsiosan, Siltamäen, Jakomäen pohjoisosan, Laajasalon eteläisen osan, Korppaanmäen, Vuosaaren ja Talosaaren (Husö) asemakaavoja laadittaessa huomioon edellä 2) kohdassa tarkoitettuja alueita vastaavien tonttien muodostamisen,

2) kiinteistölautakuntaa viipymättä kunkin edellä tarkoitetun asemakaavan vahvistamisen jälkeen tekemään kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisesti määritellyn ehdotuksen tonttien varaamisesta huoltolautakunnan käyttöön,

3) huoltolautakuntaa yhteistoiminnassa vanhainkotikomitean, hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan, kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kanssa laatimaan alustavan suunnitelman lähekkäin toisiaan sijaitseville em. tonteille ja alueille suunniteltavista laitoksista ja vanhusten taloista siten, että pyritään vanhuksiin kohdistuvan huollon tehostamiseen ja eri toimintapisteiden yhteistoimintaan sekä että muun ohella otetaan mahdollisuuksien mukaan ja niissä puitteissa kuin harkitaan tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi koti- eli avohuollossa olevien vanhusten hoidon ja huollon tarpeet huomioon sekä aikanaan esittämään suunnitelman kanpunginhallitukselle ja

4) yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa huoltolautakunnan, vanhainkotikomitean, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin 10 uuden vanhusten asuintalon suunnittelemiseksi kiinteistölautakunnan em. esityksessä ja vanhusten asuntokomitean mietinnössä N:o II tarkoitetulla tavalla siten, että huoltolautakunnan hallintaan voidaan v:sta 1969 lukien ryhtyä rakentamaan vanhusten asuintaloja ainakin yksi vuotta kohden sekä mikäli mahdollista 30.11. mennessä esittämään kaupunginhallitukselle tätä koskevan alustavan yleissuunnitelman (9.3. 770 §).

Lastensuojelulautakunnan käyttöön päätettiin varata Hyvösen lastenkodin uuden lastenkotirakennuksen rakentamista varten Patolan korttelin n:o 28162 tontti n:o 2. Myöhemmin kaupunginhallitus kumosi tämän päätöksen ja kehotti kiinteistölautakuntaa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston ja huoltoviraston kanssa tutkimaan tontin soveltuvuutta ent. Kullatorpan lastenkodin tonttialueelle alustavasti suunnitellun vanhustenhuoltolaitoksen käyttöön ja tekemään tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle sekä siirsi entisen Kullatorpan lastenkodin tonttialueet rakennuksineen lastensuojelulautakunnan hallinnosta toistaiseksi kiinteistölautakunnan hallintoon 1.7. lukien. Yleisten töiden lautakuntaa keho-

tettiin yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa kiireellisesti laatimaan suunnitelma kustannusarvioineen Hyvösen lastenkotia varten uuden, 32 hoitopaikkaa käsittävän 4-osastoisen erityislastenkodin rakentamiseksi Käpylän korttelin n:o 984 tontille n:o 2 (Artjärventie 2) (18.5. 1502 §, 22.6. 1948 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Puotinharjusta kansakoulun rakentamista varten varatulle tontille n:o 45069/1 (Olavinlinnantie 9) rakenneta lastentarha- ja seimirakennusta. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston ja lastentarhain toimiston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin lastentarhatarkoituksiin sopivan toisen tontin varaamiseksi Puotinharjun alueelta siten, että rakennuksen suunnittelemiseen voitaisiin ryhtyä viimeistään v. 1970 (1.6. 1678 §).

Kaupunginhallitus muutti v. 1965 tekemäänsä päätöstä siten, ettei Veräjämäen yleisen rakennuksen tontille n:o 28034/1 (Myrskyläntie 18) kansakoulurakennuksen lisäksi suunnitella lastentarha- eikä seimitiloja. Veräjämäen lastentarhaa ja -seimeä varten varattiin korttelin n:o 28027 tontin n:o 8 eteläosasta n. 2 000 m²:n suuruinen alue 31.12.1970 saakka (14.6. 1884 §, 21.9. 2598 §).

Suoja-Pirtti yhdistykselle päätettiin varata Siltamäestä tilan RN:o 7^{620} länsipäästä Suutarinkyläntien pohjoispuolelta n. 3 000—5 000 m²:n suuruinen alue alkoholistien hoitokodin ja asuntolan rakentamista varten 31.12.1968 saakka siten, että alueen lopullinen koko ja rajat määrättäisiin sen jälkeen, kun hoitokotia koskevat rakennus- ja rahoitussuunnitelmat ovat valmistuneet ja esitetty kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (22.3. 882 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy:n anottua Pohj. Makasiinikatu 9:n vuokrasopimuksen irtisanomisen lykkäämistä ja tontin ja tilapäisrakennuksen luovuttamista yhtiölle yhteismajoitustoimintaa varten kaupunginhallitus päätti, muuttaen 23.1.1964 tekemäänsä päätöstä, varata 31.12.1968 saakka Viikin alueelta nykyisen Viikintien ja rakenteilla olevan Lahdentien välistä kiinteistölautakunnan esittämän, 6 500—7 000 m² käsittävän alueen Helsingin uudet asuntolat Oy:lle miesten yhteisasuntolan rakentamista varten muodostettavaksi tontiksi siten, että sille voidaan rakentaa 3 500—4 000 m²:n suuruisen kerrosalan käsittävä asuntolarakennus. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ryhtymään yhteistoiminnassa kiinteistöviraston ja huoltoviraston kanssa toimenpiteisiin tontin muodostamiseksi ja kiinteistölautakuntaa tekemään tontin muodostamisen jälkeen kaupunginhallitukselle yksityiskohtainen esitys tontin luovuttamisehdoista sekä tutkimaan mahdollisuuksia huonetilojen väliaikaiseksi luovuttamiseksi anojan käyttöön talvikaudeksi 1967/68 miesten yömajatoimintaa varten ja tekemään asiasta ensi tilassa kaupunginhallitukselle asianmukaiset esitykset. Huoltolautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa majoitustoiminnan yhteiselimen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa laatimaan suunnitelma yömajatoiminnan väliaikaisesta järjestämisestä välttämättömissä puitteissa em. talvikaudeksi (30.3. 985 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa seuraavien tonttien varausaikaa: Ford Oy:lle pitkäaikaisesti vuokrattavaksi tarkoitettujen, n. 20 000 m²:n ja 3 000 m²:n suuruisten Munkkisaaren korttelista n:o 244 ja 239 varattujen alueiden varausaikaa toistaiseksi siihen saakka, kunnes alueet on täytetty ja tasattu varastoalueiksi, kauintaan kuitenkin v:n 1970 loppuun (6.7. 2050 §); Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse -nimiselle säätiölle varatun Kulosaaren korttelin n:o 42057 tontin n:o 4 varausaikaa 31.12.1967 saakka (2.2. 357 §); Omakoti Säätiölle vanhainkodin henkilökunnan asuntotarkoituksiin Tammisalosta varatun korttelin n:o 44009 tontin n:o 5 varausaikaa 31.12.1968 saakka (30.11. 3300 §) sekä huoltolautakunnalle Myllypuron

sairaskodin rakentamista varten varatun korttelin n:o 45136 tontin n:o 2 varausaikaa 31.12.1968 saakka (16.2. 520 §).

Erään alueen hankintaa koskeva anomus. Maatalousministeriöltä päätettiin pyytää lupa siihen, että maanv. Arvo Oksasen ym. omistamaan, Espoon kauppalan Pakankylässä sijaitsevaan Rajakallio-nimiseen tilaan RN:o 1^{131} kuuluva n. 9.35 ha:n suuruinen ulkopalsta saataisiin myydä kaupungille (28.9. 2619 §).

Katumaakorvausten periminen. Rakennuslain 148 §:n 1 momentin ja asemakaavalain 34 §:n perusteella päätettiin eräiltä asuntoosakeyhtiöiltä ym. periä tonttien omistajien maksettavaksi määrätty katumaakorvaus. Korvauksen suorittamisen jälkeen saatiin asianomaisille palauttaa heidän asettamansa vakuudet ja sitoumukset.

Kiintän omaisuuden vuokra- ym. nautintaoikeutta koskevat asiat

Vuokra-alueiden järjestelylain aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti tyytyä toimitusmiesten vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain nojalla toimituksissa n:o 70725—70731 ja 70738—70742 antamiin päätöksiin lukuun ottamatta seuraavia tontteja, joita koskevat päätökset päätettiin saattaa maanjako-oikeuden tutkittaviksi: Etu-Töölö: Hietaniemen karit; Kallio: Eläintarhan huvila n:o 8; Pitäjänmäki: korttelin n:o 46127 tontti n:o 2 ja korttelin n:o 46128 tontti n:o 4 (12.1. 110 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kauppapuutarhuri Elsa Steniuksen valituksen johdosta, joka koski vuokra-alueiden järjestelytoimitusta n:o 70726 kaupungin omistamalla Munkkiniemen tilalla RN:o 1^{1172} Munkkiniemen kylässä, korkeimmalle oikeudelle annettavassa vastaselityksessä vastustetaan kaupungin puolesta valituksen hyväksymistä ja toistetaan se, mitä asiassa aikaisemmin on lausuttu, sekä vaaditaan korvausta oikeudenkäyntikuluista. Toimitusmiehet olivat 27.7. 1966 antamassaan päätöksessä katsoneet, että vuokra-aluetta käytettiin hakijan elinkeinon harjoittamiseen eikä pääasiassa hakijan omaan asuntotarkoitukseen (27.4. 1270 §).

Kiinteistöjen ym. vuokraaminen. Kaupunginhallitus oikeutti

1) kiinteistölautakunnan tekemään valtion kanssa jäljempänä olevan vuokrasopimusluonnoksen mukaisen maanvuokrasopimuksen, joka koskee 1.4 ha:n suuruisen määräalan vuokraamista kaupungille Fredriksbergnimisestä tilasta RN:o 1^{19} Vähä-Huopalahden kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 12042/NA 52 mukaisesti vesilaitoksen uuden säiliörakennuksen rakentamista varten,

2) vesilaitoksen tekemään valtion ao. laitoksen kanssa vuokrasopimusluonnoksen 8—11) kohtien osalta tarvittavat erilliset vuokrasopimukset siten, että vuokrana pidetään 7 mk/m²/kk 31.12.1967 saakka, minkä jälkeen vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin lokakuu 1951=100 siten, että perusvuokrana pidetään 3.80 mk/kk ja perusindeksinä pistelukua 100 sekä että vuokrat kunkin kalenterivuoden alusta korotetaan tai alennetaan niin monella 5 %:lla perusvuokrasta kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä 5 %:na perusindeksiä suurempi tai pienempi.

Vuokrasopimus

Suomen valtion ja Helsingin kaupungin kesken on tehty seuraava maanvuokraa koskeva sopimus:

1) Valtio vuokraa Helsingin kaupungille rakennettavaa vesisäiliörakennusta varten Helsingin kaupungin Vähä-Huopalahden kylässä olevasta Fredriksberg RN:o 1^{19} -nimisestä tilasta 1.4 ha:n suuruisen alueen, jonka

rajat on käyty maalle tähän vuokrasopimukseen liitettävän karttapiirroksen mukaisesti.

2) Vuokra-aika on 10 vuotta tämän sopimuksen allekirjoittamispäivästä, jonka jälkeen se jatkuu 2 vuotta kerrallaan, ellei sopimusta jommalta kummalta puolelta irtisanota vähintään yhtä vuotta ennen vuokrakauden päättymistä.

3) Vuotuinen vuokra, joka vuosittain kesäkuun kuluessa on maksettava valtiokonttoriin, on joulukuun 31 päivään 1967 saakka 23 800 markkaa.

4) Tammikuun 1 päivästä 1968 alkaen vuokra sidotaan sosiaalisen tutkimustoimiston laskemaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuokrana on 13 220 markkaa vuodessa ja perusindeksinä 100 sekä että vuokra kunkin kalenterivuoden alusta korotetaan ja alennetaan niin monella 5 prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä 5 prosentteina perusindeksiä suurempi tai pienempi.

5) Valtio luovuttaa Helsingin kaupungille vuokra-alueella olevat rakennukset, joista kaupunki suorittaa korvauksena 140 257 markkaa. Korvaus maksetaan käteisellä.

6) Helsingin kaupunki vastaa vuokra-alueen käyttöä varten tarvittavien vesi-, viemäri-, sähkö- ym. johtojen rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista samoin kuin myös alueen osalle mahdollisesti tulevista tienteko- ja kunnossapito- sekä muista yleisluontoisista suorituksista.

7) Helsingin kaupunki sitoutuu olemaan perimättä valtiolta vuokra-alueen omistajana minkäänlaisia rakennuslain edellyttämiä kustannuksia.

8) Helsingin kaupunki sitoutuu luovuttamaan sekä nykyisestä että uudesta vuokra-alueelle rakennettavasta vesisäiliörakennuksesta posti- ja lennätinhallituksen käyttöön radiolinkki-, radiopuhelin- ym. radioasemia ja niiden toimintoja varten huonetilaa noin 180 m². Mahdollisesti tarvittavan lisätilan kaupunki luovuttaa tähän sopimukseen kuuluvilla ehdoilla.

Lisäksi sitoutuu kaupunki varaamaan posti- ja lennätinhallitukselle mahdollisuuden riittävän korkuisen maston tai tornin rakentamiseen nykyisen vesisäiliörakennuksen kattotasanteelle tai muuten rakennukseen liittyen radio- ym. antenneja varten.

9) Ilmatieteellisen keskuslaitoksen Suomen valtion puolesta ja Oy Mainos-TV -nimisen osakeyhtiön välisellä 2.10.1962 päivätyllä vuokrasopimuksella, jonka voimassaoloaika päättyy 30.9.1968, on mainitulle osakeyhtiölle vuokrattu alue, joka sisältyy tällä vuokrasopimuksella Helsingin kaupungille vuokrattavaan alueeseen. Tämän vuoksi Helsingin kaupunki sitoutuu sopimaan ja vastaamaan tästä vuokrasopimuksesta osakeyhtiölle ehkä aiheutuvista menetyksistä ja kustannuksista. Tämän sopimuksen allekirjoittamispäivästä lukien katsotaan em. 2.10. 1962 päivättyyn vuokrasopimukseen perustuva vuokrasuhde Helsingin kaupungin ja Oy Mainos-TV -nimisen osakeyhtiön väliseksi.

10) Helsingin kaupunki suostuu luovuttamaan vuokra-alueelle rakennettavasta vesisäiliörakennuksesta 8. ja 9. kohdassa mainittujen huonetilojen lisäksi valtion käyttöön puoli kerrosta käsittäen toimisto-, arkisto- ja käytävätiloja yhteensä noin 1 500 m² sekä lisäksi tarvittavat autotallitilat.

11) Kohdissa 8—10 tarkoitetuista huone-, käytävä- ja autotallitiloista Helsingin kaupunki sitoutuu perimään vuokraa enintään 7 markkaa neliömetriltä (26.10. 2928 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Karl-Gustaf Holmin perikunnalta n. 7.5 ha:n suuruisen, Kontulantien ja Humikkalantien välissä sijaitsevan maa-alueen lukuun ottamatta kortteliin n:o 47064 kuuluvaa aluetta Borgs-nimisestä tilasta RN:o 1:406 Mellunkylässä käytettäväksi maamassojen täyttöalueena seuraavilla ehdoilla:

1) Vuosivuokra on 15 000 mk.

2) Kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan.

3) Vuokra-aika on kaksi vuotta, jonka jälkeen vuokrasuhde jatkuu 3 kk:n irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan 31.12.1972 saakka.

4) Kaupunki kaataa alueella olevat puut ja ajaa ne vuokranantajan osoittamaan paikkaan Mellunkylässä.

5) Kaupungilla on oikeus korvauksetta ottaa alueella oleva turve käyttöönsä.

6) Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä lisäehtoja (12.10. 2807 §).

Kulutusosuuskuntien Keskusliitolle päätettiin vuokrata 13. kaupunginosasta Leppäsuonkatu 7:n eteläpuolelta n. 1 525 m²:n suuruinen alue, johon sisältyy tontin kohdalla oleva osa Leppäsuonkadun katualueesta, rakennusaikaiseksi työmaa-alueeksi, vuokra 763 mk/kk, irtisanomisaika 1 kk ja muuten tavanomaisilla ehdoilla (6.7. 2105 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan suostua siihen, että tehtaanedust. Veikko Pöllän ja myyntipääll. Heikki Luoman toimesta perustettavalle yhtiölle vuokrataan Lehtisaaren koillisosan täytemaa-alueelta asemakaavaosaston tarkemmin määräämä alue kesäkahvilaa varten v:n 1968 alusta lukien Helsingin pitäjän seurakuntien kirkkohallintokunnan sekä Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnan esittämillä ehdoilla sekä lisäksi sillä ehdolla, että vuokraaja suostuu siihen, että ajoyhteys vuokra-alueelle järjestetään mahdollisesti muulla tavoin kuin Kuusisaarentieltä sekä että kahvilan piirustukset on myös kiinteistölautakunnan hyväksyttävä (26.10. 2922 §).

Suomen Rakennustaiteen museosäätiölle päätettiin vuokrata sen ylläpitämän museon lisätiloiksi Läntinen Kaivopuisto 2:ssa sijaitseva puurakennus sen jälkeen, kun rakennus on vapautunut entisistä asukkaistaan, vuokra 150 mk/kk, irtisanomisaika 6 kk ja muuten tavanmukaisilla ehdoilla (18.5. 1499 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan oikeuttaa tie- ja vesirakennushallituksen vuokraamaan valtion käyttöön luovutetulta Malmin lentoaseman alueelta yksityisille lentoliikenteenharjoittajille määräaloja siksi ajaksi kuin lentoaseman aluetta käytetään nykyiseen tarkoitukseensa, kuitenkin kauintaan 10.5.2034 saakka lentokonesuojien rakentamista varten tie- ja vesirakennushallituksen 16.2. päivätyn maankäyttösuunnitelman mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Alueelle rakennettavien rakennusten ja tonttien n:o 1—5 tulee olla, mikäli mahdollista, keskenään samansuuntaiset ja lisäksi yhdensuuntaiset Tuiskutien kanssa.

2) Tie- ja vesirakennushallitus lähettää tilityksen kunakin vuonna saamistaan vuokratuloista joulukuun loppuun mennessä kaupungin rahatoimistolle, joka perii näistä kulloinkin yhden neljäsosan kaupungille tulevana vuosikorvauksena.

3) Tie- ja vesirakennushallitus huolehtii määräalojen viemäröimisestä omalla kustannuksellaan rakennusviraston katurakennusosaston ohjeiden mukaisesti (7.12. 3364 §).

Kaupunginvaltuusto oli 11.1.1967 päättänyt vuokrata Kaukokiito Oy:lle alueen Metsälään suunnitellulta tavara-asema-alueelta. Yhtiö anoi sen jälkeen uutta aluetta perustamissuhteiltaan sopivammasta paikasta. Koska talorakennusosasto parhaillaan laati Metsälän uuden tavara-aseman kokonaissuunnitelmaa, kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston ko. päätöstä alueen vuokraamisesta Helsingin Kaukokiito Oy:lle ei panna täytäntöön toistaiseksi (6.7. 2099 §).

Yleisjaosto määräsi, ettei lastentarhan ja terveystoimiston rakentamista varten Espoon kauppalalle Suur-Huopalahden kylän tilasta Alberga RN:o 2^{1169} vuokrattua, n. 3 600 m²:n suuruista aluetta koskevaan vuokrasopimukseen sisältyvää ehtoa, joka koski helsinkiläisen työvoiman käyttämistä, sovelleta sanotulle vuokra-alueelle rakennettaessa (yjsto 3.1. 5025 §).

Tuusulantien moottoritieksi rakentamisen yhteydessä kertyneiden savimassojen sijoittamista varten Helsingin maalaiskunnalta

vuokratun alueen vuokran maksamista varten kaupunginhallitus myönsi 7 800 mk (2.2. 355 §).

Kalliossa olevien eräiden alueiden ja rakennusten vaihtaminen. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään ratapihan laajentamista varten Herta ja Hans Lutherin ym. kanssa Eläintarhan huvila n:o 8 -nimistä vuokra-aluetta, siihen liittyvää lisäaluetta ja rakennusten vaihtamista koskevan seuraavan sopimuksen:

1) Lisäalueella oleva asuin- ja talousrakennus vaihdetaan kaupungin omistamaan, Ensi linja 8:n kohdalla olevaan asuinrakennukseen seuraavilla ehdoilla:

a) Kaupunki suorittaa välirahana käteisellä 2 350 mk.

b) Vaihdettavat rakennukset siirtyvät saajien hallintaan kahden kuukauden kuluessa siitä lukien, kun lisäalueella olevan rakennuksen poistaminen alueelta on tullut ajankohtaiseksi Valtionrautateiden rata-alueen leventämistä varten ja kun Valtionrautatiet on tästä tehnyt ilmoituksen kaupungille. Kaupunki purkaa tai purkauttaa sille tulevan rakennuksen heti saatuaan sen haltuunsa.

c) Kaupunki sitoutuu eri sopimuksen mukaisesti kustannuksellaan järjestämään käymälän luovuttamansa rakennuksen tulevia asukkaita varten.

d) Vuokramiehet oikeutetaan pitämään vaihdossa kaupungilta saatava rakennus ja siihen liittyvä pihamaa hallinnassaan korvauksetta niin kauan kuin Eläintarhan huvila n:o 8 -niminen vuokra-alue on vuokramiesten hallinnassa.

e) Lisäalueen vuokrasopimus päättyy alueella olevan rakennuksen siirtyessä kaupungin hallintaan.

2) Vuokramiehet luopuvat korvauksetta siitä Eläintarhan huvila n:o 8 -nimisen vuokra-alueen n. 550 m²:n suuruisesta osasta, joka Valtionrautateiden ratateknillisen toimiston ratapihajaoston piirustuksen n:o 152/4/25.5. 1966 mukaisesti tarvitaan ratapiha-alueeksi, seuraavilla ehdoilla:

a) Vuokra-alueen vuosivuokra jää ennalleen.

b) Se n. 5 m²:n suuruinen osa vuokra-alueen toisesta asuinrakennuksesta, joka sijaitsee ratapiha-alueeksi tarvittavalla alueella, saa olla paikallaan siihen saakka, kunnes rakennuksen purkaminen muusta syystä tulee ajankohtaiseksi.

c) Kaupunki vastaa omalla kustannuksellaan 2 b) kohdassa mainitun rakennuksen luovutettavalla alueella olevan viemärin siirtämisestä ja viemäriverkkoon uudelleen liittämisestä sekä vastaavasti saman talon vesijohdon siirtämisestä, mikäli tämä on tarpeen.

3) Tämä sopimus ja siihen liittyvät toimenpiteet eivät missään suhteessa saa vaikuttaa vuokramiesten oikeuksiin eikä oikeusasemaan vuokrasuhteen pidentämistä koskevassa asiassa, joka on pantu vireille Helsingin kaupungin asutuslautakunnassa, eikä niihin mainitussa asiassa kummaltakaan puolelta vedota.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa asunnonjakotoimikuntaa ryhtymään toimenpiteisiin toisen asunnon osoittamiseksi kaupungin luovutettavaksi tulevassa asuinrakennuksessa asuville henkilöille siten, että rakennus voidaan tyhjänä luovuttaa vuokramiesten käyttöön 1 b) kohdassa mainitussa määräajassa (20.4. 1184 §).

Vuokra-aikojen pidentäminen ym. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään Lohjan Kalkkitehdas Oy:n kanssa tehdyn, Vuosaaressa sijaitsevia eräitä määräaloja koskevan vuokrasopimuksen 6) kohdassa mainittua määräaikaa kertomusvuoden loppuun, koska eräitä ko. katualueita koskevia aluejärjestelyjä ei vielä ollut saatu suoritetuiksi (12.1. 111 §).

Samaten kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan pidentämään Katajanokan korttelissa n:o 190 sijaitsevaa, Oy Stevedoring -nimisen yhtiön varastoaluetta koskevaa vuokra-aikaa 1.5. alkaen lyhytaikaisin irtisanomisajoin toistaiseksi entisillä ehdoilla. Mikäli vuokrasuhde jouduttaisiin huoltoase-

man alueelle sijoittamisen vuoksi irtisanomaan, olisi yhtiön käyttöön osoitettava toinen sopiva alue (16.2. 526 §).

Erikoisöljy Oy oli anonut kaupungilta korvausta sen johdosta, että anoja oli saanut Pitäjänmäen korttelin n:o 46130 tontille n:o 7 rakennetun rakennuksen viemäröinnistä virheelliset tontin korkeuslukemat. Yleisjaosto päätti korvaukseksi alentaa tontin perusvuosivuokraa 2 670 mk:lla kertomusvuodelta ja 2 668 mk:lla v:lta 1968 tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 19.9. 6834 §).

Suomen Messut Osuuskunnalle 7.6. tehdyn päätöksen mukaan Meren näyttelyä varten luovutettujen messualueiden vuokrakorvaus päätettiin alentaa 3 200 mk:sta 1 600 mk:aan (24.8. 2309 §).

Helsingin Uudet asuntolat Oy:lle majoitustarkoituksiin vuokratun, Ruoholahdenkatu 3:ssa sijaitsevan koulukiinteistön vuokra päätettiin alentaa 2 000 mk:aan/kk 1.5. alkaen siten, että vuokra vastaa rakennuskustannusindeksin 1951 = 100 toukokuun 1967 pistelukua ja sillä ehdolla, että vuokraaja huolehtii omalla kustannuksellaan rakennusten sisäkorjauksista, lämmityksestä ja nuohouksesta sekä kiinteistön ja sen katuosuuden puhtaanapidosta lumitöineen sekä että vuokraaja sitoutuu käyttämään huonetiloja ensisijaisesti Helsingissä vakinaisesti asuvien kodittomien miesten majoitukseen ja pitämään majoitusmaksut kohtuullisina sekä hankkimaan niiden 1.5. jälkeen toimeenpantaville korotuksille huoltoviraston suostumuksen (29.6. 2021 §).

Seuraavat järjestöt ym. päätettiin vapauttaa suorittamasta vuokraa: Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvaliidien Liitolle vuokratusta Käpylän korttelin n:o 872 tontista n:o 7 v:lta 1968 (yjsto 14.11. 7311 §); Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirille vuokratuista Kyläsaaren alueen n. 323 m²:n suuruisista varastotiloista ajalta 15.4.—31.5. (yjsto 2.5. 5920 §); Kovaosaisten Ystävät -yhdistykselle vuokratun, Malminkatu 5:ssä sijaitsevan ent. työpajarakennuksen I kerroksessa olevien huonetilojen käytöstä 1.12. saakka (yjsto 26.9. 6896 §) sekä liikkeenharj. Toivo Järvelän Käärmetalossa hallitseman saunalaitoshuoneiston kertomusvuoden elokuun 1 616 mk:n suuruisen kuukausivuokran suorittamisesta (yjsto 28.11. 7412 §).

Töölön Urheilutalosäätiöltä korttelin n:o 520 tontista n:o 4 vuosilta 1965—1967 liikaa peritystä vuokrasta päätettiin palauttaa yht. 75 593 mk (yjsto 14.11. 7310 §, 19.12. 7572 §).

Lasten Päivän Säätiölle päätettiin palauttaa Linnanmäen huvipuiston kertomusvuoden vuokrasta puiston kaunistamiseen käytettyjä kustannuksia vastaava osa 12 712 mk (yjsto 28.11. 7411 §).

Eeva Kuokkaselle ym. päätettiin palauttaa Taivaskallion korttelin n:o 896 tontin n:o 6 osalta vuosilta 1961 ja 1963—1966 liikaa peritty vuokra 6 %:n korkoineen maksupäivästä lukien 31.12.1966 saakka, eli yht. 1 618 mk (22.3. 879 §).

Lisäksi yleisjaosto myönsi yht. 786 mk eräiden liikaa perittyjen vuokrien palauttamista ja peruutetun louhimisluvan maksun asianomaiselle suorittamista varten (yjsto 7.2. 5285 §, 4.7. 6414 §, 31.10. 7205 §).

Asunto-oy Kivihaantie 12 -nimiselle yhtiölle myönnettiin lykkäystä 30.6. ja 30.7. erääntyneiden 11 700 mk:n suuruisten lyhennyserien maksamisessa vastaavasti 31.7. ja 15.10. saakka sillä ehdolla, että yhtiö suorittaa erääntyneille erille 8 %:n viivästyskoron eräpäivästä maksupäivään (yjsto 27.6. 6367 §, 27.7. 6533 §).

Seuraavat vuokraoikeudet katsottiin päättyneiksi: Hitsaajatalo Oy:n vuokraoikeus Herttoniemen korttelin n:o 43012 tonttiin n:o 5 päättyneeksi 31.3.1967 (25.5. 1592 §); Pitäjänmäen Konetehdas Oy:n vuokraoikeus Reimarlan pienteollisuusalueen korttelin n:o 46134 tonttiin n:o 2 päättyneeksi 31.3. (11.5. 1420 §); Emmauksen Lumpunkerääjien Kannatusyhdistykselle talosta Malminkatu 5 vuokrattuja tiloja koskeva, 30.6. päättyvä vuokrasopimus katsottiin päättyneeksi jo 30.4. (5.5. 1354 §). Kiinteistölautakunta oi-

keutettiin purkamaan Asfaltti Oy Lemminkäisen kanssa tehty vuokrasopimus Hermannin korttelin n:o 666 tontin n:o 16 osalta siten, että sopimus katsottiin päättyneeksi 31.12.1966 sillä ehdolla, että yhtiö luovuttaa kaupungille korvauksetta alueen pohjatutkimuksen ja paalutuskartat sekä että kaupunki suorittaa yhtiölle korvauksen tontilla suoritetuista kuntoonpanotöistä, paaluista ja rakennuksesta siten, ettei Siltasaaren korttelin n:o 296b tontilla n:o 2 sijaitsevasta rakennuksesta peritä vuokraa kertomusvuodelta (23.2. 583 §).

Lisäksi kaupunginhallitus hylkäsi Uudenpellon erään varasto-alueen sekä Fastholman vuokra-alueen käyttöoikeuden päättymistä koskevat valitukset (22.6. 1963 §, 27.4. 1269 §).

Eräiden Uudenpellon vuokra-alueella sijainneiden rakennusten siirtokustannusten osan suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 59 900 mk (9.2. 428 §, 29.6. 2027 §).

Jalankulkutunnelien rakentaminen ym. Kaupunginhallitus oikeutti Otto Wuorio Oy:n suorittamaan maaperä- ym. tutkimuksia Kaisaniemenkadun ja Hallituskadun välisellä Vuorikadun osalla 30.6.1968 saakka kaupunginhallituksen v. 1966 määrittelemillä ehdoilla (22.6. 1962 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan myöntää Kiinteistö Oy Keskuskatu 7 -nimiselle yhtiölle luvan patoseinän tilapäiseen ankkuroimiseen sekä johtojen ja viemärin rakentamiseen Ateneumin tontin ja Keskuskadun alueelle sekä jalankulkutunnelin portaiden rakentamiseen Keskuskadun jalkakäytävälle mm. sillä ehdolla, että jalankulkutunneliin johtavat portaat on varustettvaa jäätymisen estämiseksi sähkölämmityksellä, irtisanomisaika 6 kk (21.12. 3529 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Lauttasaaren uuden sillan rakentamisen yhteydessä rakennetaan n. 10 m leveä ja 2.5 m:n vapaan alikulkukorkeuden omaava, jalankulku- ja henkilöautoliikenteelle tarkoitettu alikulku Lauttasaaren uuden sillan Salmisaaren puoleisen maatuen yhteyteen sillä ehdolla, että Alkoholiliike Oy sitoutuu osallistumaan alikulun rakentamiseen 150 000 mk:lla. Lauttasaaren sillan suunnittelu- ja rakennustoimikuntaa kehotettiin huolehtimaan sillan suunnitelmien muuttamisesta alikulkua edellyttävällä tavalla ja myös alikulun rakennuttamisen valmistelusta siten, että rakentaminen tapahtuisi kaupungille mahdollisimman edullisella tavalla. Asiamiestoimistoa kehotettiin tekemään sopimus Alkoholiliikkeen kanssa yhtiön osallistumisesta ko. kustannuksiin. Alikulun rakentamista varten päätettiin v:n 1968 talousarvioon merkitä ehdollisesti 400 000 mk (21.9. 2576 §, 28.9. 2636 §).

Lupa kaapeleiden sijoittamiseen katu- ja puistoalueelle Herttoniemen korttelin n:o 43160 tontin n:o 1 poikki myönnettiin eräillä ehdoilla Kiinteistö Oy Siilitie 14 -nimiselle yhtiölle (yjsto 14.2. 5364 §).

Sinebrychoff Oy:lle myönnettiin eräillä ehdoilla lupa siirtymälaatan rakentamiseen maan alle kaupungin omistamalle puistoalueelle 5. kaupunginosan korttelin n:o 117 rajalle (yjsto 23.5. 6080 §).

Asunto Oy Kivenhakkaajankatu 4 -niminen yhtiö oikeutettiin rakentamaan Punavuoren korttelin n:o 83 tontin n:o 13b pohjoisrajalle rakennuksen ja kalliojyrkänteen välille teräsbetonilaatta eräillä ehdoilla (yjsto 5.9. 6736 §).

Entiselle palopääll. Lauri Kartolle ym. myönnettiin eräillä ehdoilla lupa käyttää korvauksetta Marjaniemen asemakaavassa puistoalueeksi merkittyä ent. Kissankellontietä ajotienä korttelin n:o 45023 tonteille n:o 1 ja 2 (14.12. 3443 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä omasta puolestaan pidentää Stockmann Oy:lle myönnetyn, yhtiön tavaratalon lisärakennustöiden sekä ns. Wulffin kulman ja Bensowin talon edessä sijaitsevan aukion välille tehtävän maanalaisen tunnelin rakentamisen yhteydessä suoritettavaa eräiden katualueiden aitaamista

sekä tästä aiheutuvien liikennejärjestelyjen suorittamista koskevan luvan voimassaoloaikaa siten, että lupa on voimassa II rakennusvaiheen osalta 1.4.1968 saakka, III rakennusvaiheeseen kuuluvan tunnelin Pohj. Espplanadikadun puoleisen alkupään osalta 1.8.1968 saakka ja tunnelin loppupään osalta 1.11.1968 saakka (24.8. 2310 §).

Melkonkadun katualueen aitaamisesta liian pitkältä ajalta perityn korvauksen palauttamista varten Lauri Viding Oy:lle myönnettiin 260 mk (yjsto 14.3. 5524 §, 4.4. 5673 §).

Yhteisväestönsuojia koskevat kalliosuojakorvaukset. Seuraaville asunto-osakeyhtiöille ym. myönnettiin lykkäystä kalliosuojakorvauksen maksamisessa: Myllypuron Ostoskeskus Oy (yjsto 24.1. 5199 §); Asunto Oy Konturivit (2.2. 359 §, yjsto 4.4. 5675 §); Asunto-oy Kaarikuja 5 ja Asunto-oy Kaarikuja 1 (yjsto 17.10. 7063 §); Kontulan Ostoskeskus Oy, Asunto-oy Kaarikuja 2, Asunto-oy Kontulankaari 3 ja Asunto-oy Kaarikuja 4 (yjsto 17.10. 7064 §, 28.11. 7413 §).

Kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa harjoitettava kauppa. Malmin Tapaturma- ja sairausinvaliidit yhdistys oli anonut lehdenmyyntitoiminnan uudelleen järjestämistä sen vuoksi, että yhdistyksen jäsenistöön kuului suuri osa sellaisia invalideja, jotka ikänsä ja invaliditeettinsä vuoksi eivät saaneet työpaikkaa yleisiltä työmarkkinoilta, mutta pystyisivät esim. lehdenmyynnillä elättämään itsensä. Nykyinen v. 1935 vahvistettu myyntipaikkojen jakojärjestelmä ei kuitenkaan antanut tähän mahdollisuutta, koska Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys, jonka tehtäväksi oli annettu toiminnan järjestely ja valvonta, ei yksin pystynyt ratkaisemaan, kuka oli varaton ja siinä määrin muuhun työhön kykenemätön, että oli eniten lehdenmyyntipaikan tarpeessa. Kiinteistölautakunnan mielestä määräykset vaativat tarkistusta. Kaupunginhallitus päätti, että anomukset eivät antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinteistölautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa harkitsemaan kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta sen tapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten tarkistamista lehdenmyyntipaikkojen luovuttamista koskevalta osalta muuttuneita olosuhteita paremmin vastaaviksi (13.4. 1089 §).

Yleisjaosto päätti kohtuussyistä myöntää Antonina Töyrylälle 1 000 mk:n alennuksen hänen ajaksi 15.4.—15.10.1966 Runebergin-kadun varrelta Hesperian puiston kohdalla vuokraamansa kukanmyyntipaikan 4 391 mk:n suuruisesta vuokrasta (yjsto 10.1. 5091 §) sekä Suomen Eskimo -nimiselle toiminimelle 817 mk:n suuruisen alennuksen Bulevardin ja Yrjönkadun kulmasta ja 799 mk:n alennuksen Mikonkadun ja Vilhonkadun kulmasta ajaksi 15.4.—15.10. vuokratun jäätelönmyyntipaikan vuokrasta (yjsto 14.11. 7309 §).

Kauppaliikkeiden ja liiketoimistojen aukioloaikalain uudistamisesta annettava lausunto. Kauppa- ja teollisuusministeriön v. 1966 asettama ns. aukioloaikatoimikunta oli ennen lopullisen mietinnön antamista pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa mietinnön luonnoksesta. Tärkeimmät muutokset koskevat lähinnä lain soveltamisalaa, itse aukioloaikaa ja kunnallisvaltuuston oikeutta antaa aukioloaikoja koskevia määräyksiä. Sallittu yleinen aukioloaika tulisi olemaan arkipäivinä klo 8—20, paitsi lauantaisin ja kirkollisten juhlapäivien sekä itsenäisyyspäivän ja vapunpäivän aattoina klo 8—17. Joulun, uudenvuoden, pääsiäisen, helluntain ja juhannuksen aattoina ei vähittäiskauppaa saisi harjoittaa klo 15:n jälkeen. Lisäksi ehdotus sisälsi erityismääräyksiä kukkakauppojen ja elintarvikemyymälöiden osalta. Kiinteistölautakunta puolsi ehdotusta, kuitenkin siten että lakiin olisi otettava määräykset myyjäisten järjestämisestä sekä mm. ulkosalla tapahtuvasta vähittäiskaupasta, kuten joulukuusten, veneiden ja vapputarvikkeiden myynnistä. Kaupunginhallitus päätti antaa aukioloaika-

toimikunnalle kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (7.9. 2467 §).

Esplanaadikappelin soittolavalla kertomusvuoden kesäkautena pidettävien musiikkiesitysten järjestämisestä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 12 700 mk (14.6. 1894 §).

Kiinteistölautakunnan hoidossa olevat maatilat ja metsätalous

Maatalouskirjanpidon hoito päätettiin 1.6. lukien siirtää rahatoimistolta kiinteistöviraston maatalousosastolle (20.4. 1145 §).

Irtaimisto. Muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä yleisjaosto päätti, että liikennelaitoksen rekisteröimätön Unimog-ajoneuvo saatiin siirtää metsäosaston käyttöön 1 610 mk:n arvoisena. Ajoneuvon korjaamista varten myönnettiin 4 589 mk (yjsto 24.1. 5195 §).

Bengtsårin käyttösuunnitelmaehdotuksen laatimisen yhteydessä virka-ajan ulkopuolella aikana 16.11.1965—29.1.1967 suoritetusta työstä päätettiin kaup. metsänhoit. Paavo Harveelle suorittaa 1 646 mk (yjsto 21.2. 5393 §).

Fallkullan tila. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Fallkullan tilan päärakennuksen muutospiirustukset (6.7. 2094 §).

Högbackan tilan rakennusten peruskorjausten kustannuksia koskeva selvitys merkittiin tiedoksi (22.6. 1905 §).

Tilalla olevat rakennukset n:o 4 ja 5 päätettiin purkaa (yjsto 9.5. 5973 §).

Vuosaaren alueen maatalouskiinteistöjen verojyvityksestä ja -luokituksesta päätettiin Uudenmaan lääninhallitukselle sen tilityksen perusteella suorittaa kaupungin osuutena 2 248 mk (9.3. 736 §).

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa päätettiin ilmoittaa, että Vuosaari-Säätiön toimesta suoritetut hakkuu- ja raivaustyöt oli tehty alueella, joka suunnitteilla olevassa asemakaavassa merkittäneen Vuosaaren urheilupuiston alueeksi, eivätkä toimenpiteet vaikeuttane urheilupuiston rakentamista (29.6. 2022 §).

Ojitustoimitukset. Asiamiestoimistoa kehotettiin edustamaan kaupunkia Espoon kauppalan Baggbyn, Gunnarsin ja Bodomin kylissä suoritettavaa valtaojan perkausta koskevassa kokouksessa sekä käyttämään avustajinaan urheilu- ja ulkoiluviraston ja kiinteistöviraston edustajia (yjsto 7.11. 7240 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Centralskogssällskapet Skogskultur yhdistyksen toimesta laaditun, Espoon kauppalan Luukin ja Nettaan kylissä toimeenpantavaa metsänojitushanketta koskevan suunnitelman. Ojitussopimuksen mukaisen kaupungin osuuden maksamista varten myönnettiin 545 mk (18.5. 1503 §).

Kotivoin hinnanalennuskorvaukset. Yleisjaosto päätti, että kaupunki vastaa kotivoin hinnanalennuskorvauksien maksamisesta niissä tapauksissa, joissa hakija väittää, ettei hän puutteellisen ilmoittamisen vuoksi ole saanut tietoa hakemisajasta. Maataloushallitukselta päätettiin anoa vapautusta kotivoin hinnanalennuskorvauksen hakuajan ilmoittamisesta sanomalehdissä kertomusvuoden ensimmäisestä vuosikolmanneksesta lähtien toistaiseksi (yjsto 14.3. 5523 §).

Suurmetsän kaupunginosassa sijaitsevalta valtion omistamalta maa-alueelta korkeajännitelinjan rakentamisen vuoksi *kaadettujen puiden ostamista* varten myönnettiin 740 mk (yjsto 21.3. 5596 §).

Metsänhoidollinen retkeily. Kaupunginmetsänhoitaja Paavo Harve oikeutettiin osallistumaan Suomen Metsäyhdistyksen Lahden-Heinolan seudulla järjestämään metsänhoidolliseen retkeilyyn (yjsto 6.6. 6204 §).

Avustukset. Helsingin seudun Maamiesseuralle päätettiin myöntää 200 kg myllyvehnää yhdistyksen toiminnan tukemista varten (yjsto 4.12. 7467 §).

Maanmittaustoimitukset

Eräiden yleisten alueiden mittausten vireillepaneminen. Kaupunginhallitus päätti pyytää maistraatilta kaavoitusalueiden jakolain 5. luvun mukaisia yleisen alueen mittaustoimituksia, joissa jäljempänä mainittujen kaupunginosien eräät katualueet muodostetaan yleisiksi alueiksi: Jakomäki, Kulosaari, Malmi, Pakila, Tapaninkylä ja Vartiokylä (19.1. 191 §, 11.5. 1414 §, 1.6. 1688 §, 22.6. 1958 §, 5.10. 2729 §, 19.10. 2856 §, 30.11. 3293 §, 28.12. 3573 §).

Erään tietoimituksen päättyminen. Kaupunginhallitus päätti tyytyä toimitusmiesten 24.10. tekemään päätökseen, joka koski Leppävaaran—Otaniemen maantietä. Rahatoimistoa kehotettiin huolehtimaan kaupungille määrättyjen, yht. 291 476 mk:n suuruisten korvausten nostamisesta (26.10. 2931 §).

Kaupungin edustus eri toimituksissa. Kaupungingeodeetti Lauri Kärkkäinen tai hänen määräämänsä valtuutettiin valvomaan kaupungin etuja kertomusvuoden aikana suoritettavissa sellaisissa katselmustoimituksissa, joissa katuja luovutetaan yleiseen käyttöön (yjsto 3.1. 5027 §).

Edelleen valtuutettiin kaup.geod. Kärkkäinen ja apul.kaup.geod. Erkki Heikkinen kumpikin erikseen tai heidän jomman kumman määräämänsä edustamaan kaupunkia kertomusvuoden aikana kaikissa maanmittaustoimituksissa sekä tontinmittausta, yleisten alueiden mittausta ja rasitteita koskevissa toimituksissa oikeuksin hyväksyä ne kaupungin puolesta (yjsto 3.1. 5028 §).

Tonttiosaston pääll. Kalevi Korhonen ja apul.pääll. Esko Lehtonen valtuutettiin kumpikin erikseen tai heidän jomman kumman määräämänsä edustamaan kaupunkia kertomusvuoden aikana yksityistielain mukaisissa toimikunnissa ja tiekunnissa (yjsto 24.1. 5197 §, 20.6. 6314 §).

Laajasalon kylän ja Tullisaaren yksinäistalon yhteisten vesi- ja vesijättöalueiden osakkaiden kokouksen kokoonkutsujan tehtävien hoitamisesta päätettiin dipl.ins. Väinö Meuroselle suorittaa 300 mk (yjsto 25.7. 6521 §).

Asuntorakennustoiminta

Asumiskustannuksia koskevan lausunnon antaminen. Helsingin kaupungin vuokraasukkaiden yhdistys oli valtioneuvostolle osoittamassaan kirjelmässä maininnut mm., että asuntokysymyksestä oli muodostunut pääkaupungin vaikein sosiaalinen ongelma. Asuntojen vajaus on asuntotuotannon vähentyessä viime vuosina lisääntynyt ja asumiskustannukset ovat nousseet kohtuuttomasti. Aravalainoitettujen kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokria on v:n 1966 joulukuusta lähtien korotettu kahdesti jopa 1.15 mk asuntoneliömetriä kohden kuukaudessa. Kun odotettavissa on uusi korotus merkitsee se v. 1966 valmistuneiden asuntojen vuokrien nousua jopa 5.15 mk:aan/m²/kk. Aravakoron korotus on myös aiheuttanut yleisen vuokratason ja asumiskustannusten nousua. Lisäksi ovat vapailla markkinoilla olevia asuntojen vuokrat vuokrasäännöstelyn päätyttyä kohonneet huomattavasti enemmän kuin hinnat ja maksut yleensä. Yhdistys pyysi valtioneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin aravakoron ja laina-ajan palauttamiseksi ennen v:n 1966 marraskuuta vallinneelle tasolle tai ainakin koron alentamiseksi vähintään 1 %:lla sekä vuokrien ja asumiskustannusten kohtuuttoman nousun ynnä asunto- ja tonttikeinottelun estämiseksi lainsäädännöllisin toimenpitein. Rahatoimisto mainitsi lausunnossaan, että vuokrarasitus lisääntyy vain silloin, kun vuokrat nousevat suhteellisesti enemmän kuin vuokralaisten palkat, eläkkeet ja kansaneläkkeet. Revisioviraston aloitteen johdosta kaupunginhallitus päätti v. 1958, että kaupungin antolainojen velkakirjoihin oli otettava määräys siitä, että rahanarvon oleellisesti alennuttua kaupun-

gilla on oikeus vastaavasti suurentaa jäljellä olevia lyhennyseriä. Tämä korotus on kuitenkin vain rahan arvon laskua vastaava ja lasketaan sellaisenaan lainan alkuperäisen markkamääräisen pääoman vähennykseksi, jolloin korkomenot samalla pienenevät. Rahatoimisto ei puoltanut vallitsevan käytännön muuttamista. Kiinteistölautakunta totesi, ettei kaupungin sosiaalisessa asuntorakennustoiminnassa ollut viime vuosien aikana tapahtunut vähenemistä. Vajaus johtui lähinnä luotonsaannin vaikeutumisen aiheuttamasta yksityisen rakennustoiminnan supistumisesta. Tehokkaammasta suunnittelusta ja uusista rakennusmenetelmistä johtuen on asuntotuotantokomitean rakennuttamien asuntojen kustannusten nousu ollut rakennuskustannusindeksin nousua pienempi, vaikka asuntojen tasoa on jopa hieman parannettukin. Aravalainoituksen turvin rakennettujen vuokratalojen vuokrat on alistettava Aravan ja asuntohallituksen vahvistettaviksi. Vuokria ei vahvisteta suuremmiksi kuin että ne kattavat kiinteistön normaalit menot, joihin sisältyvät myös vuosikorjaukset. Taloja ei siis tueta kaupungin talousarviovaroilla, vaan on niiden kannatettava itsensä. Verotulojen lisäksi kaupunki saa yhtiöiltä vain koron niihin sijoittamastaan pääomasta. Ne yhtiöt, joiden osake-enemmistön kaupunki omistaa, saavat kaupungilta eräitä etuja, jotka koituvat yksinomaan näissä taloissa asuvien vuokralaisten hyväksi. Kiinteistöyhtiöiden osakepääomien rahoitukseen sijoittamistaan varoista kaupunki perii osinkoa vain 4½ %, vaikka se asuntohallituksen ohjeiden mukaan saisi periä 7½ %. Kaupungin varoista 31.5.1958 jälkeen kiinteistöyhtiöille myönnettyihin lainoihin on sisällytetty rahan arvon alenemista koskeva ehto. Kaupungin sosiaaliseen asuntorakennustoimintaan on v:ien 1949—1967 talousarvioihin varattu yht. n. 204 mmk. Tällä rahamäärällä on rakennettu valmiiksi 10 074 vuokrahuoneistoa ja rakenteilla on 1 730 huoneistoa. Kaupungin toimesta aikaansaatuja asunto-osakehuoneistoja on 871 ja kaupungin palveluksessa olevien toimesta perustettujen asunto-osakeyhtiöiden huoneistoja 1 034. Määrärahasta on lisäksi myönnetty varoja asutuslautakunnalle, Kisakylälle ja yleishyödyllistä asuntorakennustoimintaa harjoittaville yhtymille yht. 30.4 mmk. Aravalainoitetut kaupungin vuokrahuoneistot vastaavat tilastotoimiston tietojen mukaan n. 6 % Helsingin v:n 1965 kokonaisasuntokannasta. Kun kaupungin asunnoista maksettavat vuokrat olivat vapailla markkinoilla maksettavia vuokria huomattavasti edullisemmat, oli lautakunnan mielestä kyseenalaista ryhtyä alentamaan kaupungin vuokratalojen korkomenoja, koska ero näiden ja muiden vuokratalojen vielä suurempiin vuokriin vain kasvaisi. Valtiovallan kaikki toimenpiteet yleisen kustannustason nousun estämiseksi olisivat sen sijaan yleisen edun mukaisia. Kaupunginhallitus päätti antaa vuokra-asuntokomitealle lähetettävässä lausunnossaan kiinteistölautakunnan ja rahatoimiston lausuntojen mukaisen selvityksen (31.8. 2405 §).

Asuntorakennustoiminta ja asuntojen luovuttaminen. Kiinteistö-oy Kankaretie 7, Kiinteistö-oy Jakomäentie 6, Kiinteistö-oy Jakomäentie 8 ja Kiinteistö-oy Kontulankaari 7 nimisissä yhtiöissä kaupungin merkitsemien osakkeiden maksamiseksi myönnettiin 1 887 200 mk. Asuntotuotantokomitean käytettäväksi myönnettiin 14 mmk jäljempänä mainituille yhtiöille kaupungin varoista myönnettyjen lainojen rahoitusta varten seuraavasti: Kiinteistö-oy Kankaretie 7:lle 1.492 mmk, Kiinteistö-oy Jakomäentie 6:lle 4.598 mmk, Kiinteistö-oy Jakomäentie 8:lle 6.675 mmk, Kiinteistö-oy Kontulankaari 7:lle 1.235 mmk, Kiinteistö-oy Kontulankuja 5:tä ja Kiinteistö-oy Kontulankaari 8:aa kehotettiin merkitsemään yksi Kiinteistö-oy Kontulankaari 7:n osake kumpikin. Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti asuntotuotantokomitean käyttämään yhtiöille myönnettäviä varoja rakennusaikaisena luottona ja laatimaan sen jälkeen, kun asun-

tohallitus on vahvistanut yhtiöiden lopulliset hankintakustannukset, kaupungin puolesta velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen aikaisemmin vahvistamin kuoletus- ja korkoehdoin (14.12. 3449 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Lauri Silvennoisen laatimat Kiinteistö-oy Kontulankaari 7 rakennusten pääpiirustukset n:o 1—26 (11.5. 1421 §).

Asuntohallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan Kiinteistö-oy Jakomäentie 6:lle, Kiinteistö-oy Jakomäentie 8:lle ja Kiinteistö-oy Kontulankaari 7:lle kaupungin varoista myönnettävien omien varojen ja ensisijaisten luottojen lisäksi myös niistä rakennusaikaisista ja ensisijaisista luotoista, joita yhtiöt mahdollisesti eivät saa raha- eikä vakuutuslaitoksilta, samoin kuin toissijaisen asuntolainan osuudesta kertomusvuoden loppuun saakka sekä että kaupunki tulee tarkoitusta varten kertomusvuoden talousarvioon varattujen asuntomäärärahojen lisäksi varaamaan v:n 1968 talousarvioon riittävän määrärahan (11.5. 1422 §).

Kaupunginhallitus päätti

1) määrätä, että kaupungin puolesta merkitään sen perustettavan asunto-osakeyhtiön, jonka asuinrakennukset on tarkoitus rakentaa Laajasalon korttelin n:o 49074 tontille n:o 3 yhteensä 113 huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet,

2) kehottaa Kiinteistö Oy Hämeentie 122 ja Kiinteistö Oy Vellamonkatu 17 nimisiä yhtiöitä kumpaakin merkitsemään mainitun asunto-osakeyhtiön yhden huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet,

3) määrätä, että asunto-osakeyhtiön rahoitus on pyrittävä järjestämään siten,

a) että omat varat, jotka muodostuvat osakepääoma- ja rakennusrahastovaroista sekä jotka osakkeen kauppahintana peritään osakkeen varaajalta, ovat 30 % asuntohallituksen vahvistamista lopullisista yhtiön hankintakustannuksista, jolloin asuntotuotantokomitea samalla oikeutetaan käyttämään tilapäisesti kaupungin kassavaroja mainittujen yhtiön omien varojen rahoitukseen yhtiötä perustettaessa,

b) että ensisijaisiin lainoihin saadaan vakuutus- ja rahalaitoksilta lainavaroja n. 20 % sekä kaupungin asuntorakennusmäärärahoista myönnettäviä varoja n. 25 % asuntohallituksen vahvistamista hankintakustannuksista, jolloin asuntotuotantokomitea samalla oikeutetaan käyttämään viimeksi mainittuja kaupungin myöntämiä lainavaroja rakennusaikaisena luottona,

c) että toissijaisiin lainoihin anotaan asuntohallitukselta asuntotuotantolain sallima korkein määrä, joka vastaa n. 30—35 % asuntohallituksen vahvistamista hankintakustannuksista ja

d) että rakennusaikaisena luottona kaupunki huolehtii oman lainoitusosuutensa lisäksi tarvittaessa myös niistä muista ensisijaisista luotoista, joita ei ehkä rakennusaikana saada nostaa vakuutus- ja rahalaitoksilta, sekä asuntohallituksen asuntolainasta v:n 1968 loppuun,

4) vahvistaa kaupungin varoista myönnettävien luottojen ja lainojen ehdot siten,

a) että kassavaroista yhtiön omien varojen rahoitukseen käytettyjen ja edellä 3 d) kohdassa tarkoitettujen rakennusaikaisten tilapäislainojen vuotuisena korkona peritään 7½ %, joka lasketaan samalla tavalla kuin kaupungin kiinteistöyhtiöille myönnetyistä vastaavanlaisten luottojen osalta on tehty ja joka em. luottojen osalta peritään yhtiöltä siihen päivään saakka, kunnes luovutussopimukset osakkeenvaraajien kanssa on tehty, ja jälkimmäisten luottojen osalta siihen päivään saakka, kunnes sopimukset varsinaisista pitkäaikaisista lainoista on allekirjoitettu ja lainavarat nostettu sekä

b) että kaupungin myöntämien ensisijaisten lainojen laina-aika on n. 22 vuotta, että vuotuisena korkona peritään 7½ %, että lainan korko ja pääoma sidotaan kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksiin 50 %:sesti sekä että muut ehdot ovat tämän esityslistan liitteenä olevan velkakirjaluonnoksen mukaisia,

5) antaa asuntotuotantokomitean tehtäväksi huolehtia edellä 4 b) kohdassa tarkoitettuja lainoja koskevien velkakirjojen laatimisesta,

6) oikeuttaa asuntotuotantokomitean perimään asunto-osakeyhtiön rakennustöiden valvonnasta ja tarkkailusta aiheutuvista kustannuksista yhtiöltä korvauksen samansuuruisena ja samojen periaatteiden mukaan kuin kaupungin kiinteistöyhtiöiltä on peritty,

7) määrätä, että sen jälkeen, kun yhtiö on perustettu ja merkitty kaupparekisteriin, osakekirjat, jotka jäävät kaupungin omistukseen siihen saakka, kunnes osakkeenomistajat ovat maksaneet osakkeiden kauppahinnan kokonaisuudessaan, samoin kuin osakkeisiin liittyvät rakennusrahasto-osuutta osoittavat velkakirjat on luovutettava rahatoimistoon säilytettäviksi,

8) antaa asuntotuotantokomitean tehtäväksi huolehtia komitean tekemän ehdotuksen mukaisten luovutussopimusten tekemisestä asunnonjakotoimikunnan nimeämien ja asuntohallituksen hyväksymien osakkeenvaraajien kanssa samoin kuin komitean ehdotuksen mukaisten kauppakirjojen laatimisesta sen jälkeen, kun rakennukset on luovutettu asuttavassa kunnossa yhtiön hoitoon kun, tilit kaupungin ja yhtiön välillä on selvitetty ja kun osakkeenvaraajat ovat suorittaneet osakkeiden kauppahinnan kokonaisuudessaan, sekä oikeuttaa komitean puheenjohtajan ja sihteerin kaupungin puolesta allekirjoittamaan luovutussopimukset ja kauppakirjat sekä

9) määrätä, että asunto-osakkeet varataan ensisijaisesti kaupungin omistamissa vuokrataloissa asuville hakijoille ja, mikäli näitä hakijoita ei ole riittävästi, muille asunnonjakotoimikunnan luetteloissa oleville asunnontarvitsijoille (14.12. 3450 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti,

että Laajasalon eteläistä asuntoaluetta varten rakennetaan yhteinen lämpökeskus siten, että alueelle tulevat kolme kaupungin kiinteistöosakeyhtiötä perustavat lämpöyhtiön ja merkitsevät sen kaikki osakkeet sekä että lämpökeskus rahoitetaan siten, ettei tarkoitukseen anota aravalainaa, vaan rakentaminen rahoitetaan osakkailta perittävillä omilla varoilla, raha- ja vakuutuslaitoksilta anottavilla ensisijaisilla lainoilla sekä kaupungin asuntorakennusmäärärahoista myönnettävillä lainoilla ynnä lämpökeskuksen lämmönjakopiiriin kuuluvilta kiinteistöiltä perittävillä liittymismaksuilla,

että lämpökeskukseen liitetään alueen kaikille asuntotonteille tehtävät rakennukset samoin kuin alueelle tulevat yleiset rakennukset, lukuun ottamatta asemakaavaehdotuksen mukaisille korttelin n:o 49074 tontille n:o 1 ja korttelin n:o 49080 tontille n:o 4 tulevia rakennuksia,

että asuntotuotantokomiteaa kehotetaan yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin lämpökeskuksen suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi,

että kiinteistölautakuntaa kehotetaan huolehtimaan siitä, että alueella olevien tonttien vuokrasopimuksiin otetaan ehto, jonka mukaan tonteille rakennettavat kiinteistöt on liitettävä yhteiseen lämpökeskukseen ja vuokramiesten on suoritettava keskuksen hankintakustannusten rahoittamiseksi lämpöyhtiölle liittymismaksu, jonka suuruus määrätään myöhemmin sekä

että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan harkitsemaan määrärahan merkitsemistä v:n 1969 talousarvioehdotukseensa kaupungin toimesta alueelle rakennettavien yleisten rakennusten liittymismaksujen suorittamista varten lämpöyhtiölle (14.12. 3451 §).

Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin asuntojen osoittamiseksi mm. eräillä entisillä vuokratonteilla olevissa rakennuksissa asuville päävuokralaisille. Lisäksi päätettiin eduskunnan oikeusasiamiehelle esittää, ettei rva Hilja Tammen asuntoasiaa koskevan kirjelmän tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin (2.2. 360 §, 20.4. 1193 §, 7.12. 3365 §).

Aravahuoneistojen ostamista ja myymistä koskevat asiat. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna joukon päätöksiä, jotka koskivat eräiden myytäväksi ilmoitettujen aravahuoneistojen myymistä edelleen asunnonjakotoimikunnan sopiviksi katsomille asunnontarvitsijoille toimikunnan määräämillä ehdoilla ja yhtiöiden lunastuslaskelmien mukaisilla hinnoilla. Eräissä tapauksissa kaupunki ei käyttänyt etuostooikeuttaan, mikäli huoneistot myytiin henkilöille, jotka voitiin hyväksyä kulloinkin kysymyksessä olevassa tapauksessa. Lisäksi annettiin eräissä tapauksissa suostumus huoneistojen vaihtamiseen.

Asuntoasiaintoimisto

Asunnonvälitystoiminnan harjoittaminen. Vt Ehrnroothin anomuksesta suoritettiin v:n 1966 loppupuoliskolla kokeilu kaupungin vuokra-asuntoihin muuttavien henkilöiden käytöstä vapautuneiden yksityisten vuokra-asuntojen välittämiseksi asuntoasiaintoimiston kirjoissa oleville asunnonhakijoille. Marras-joulukuun aikana vapautui Kontulankuja 5:een valmistuneeseen kahteen taloon muuttaneilta perheiltä yht. 39 asuntoa eri puolilla kaupunkia. Asunnot olivat kaikki pienasuntoja. Toimiston taholta otettiin yhteys asuntojen omistajiin ja tarjottiin kirjallista asunnonvälityssopimusta, jonka mukaan vuokranantaja olisi sitoutunut n. kahden viikon aikana neuvottelemaan vuokraamisesta vain toimiston lähettämien asunnonhakijoiden kanssa. Useiden neuvottelujen jälkeen todettiin, ettei kukaan vuokranantajista ollut halukas antamaan mainittua sopimusta. Kaupunginhallitus päätti, ettei vt Ehrnroothin anomus asunnonvälitystoiminnan liittämisestä asuntoasiaintoimiston tehtäviin ainakaan toistaiseksi antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (2.2. 356 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Talorakennussuunnittelun laatuluokkajaoitus. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupungin kaikessa talorakennussuunnittelussa noudatettavaksi soveltuvin osin seuraavat valtion laatuluokkavaatimukset, siksi kunnes kaupungin omat vastaavat vaatimukset saadaan vahvistetuiksi:

Luokka I

a) Suunnittelu on yksilöllistä, jolloin suurin osa yksityiskohdista tehdään arkkitehdin erikoispiirustusten mukaan.

b) Materiaalit saavat olla arvokkaita, kuten hakattua, hiottua tai sahattua luonnonkiveä, massiivista jalopuuta, korkealuokkaista tai ominaisuuksiltaan muuten erikoista lasia, pronssi- tai siihen verrattavia metalliprofiileja, kupariputkituksia ja -levytyksiä, erikoistiiliä jne.

c) Edellytetään suunnittelijoiden ja eri taideteollisuusaloja edustavien taiteilijoiden yhteistyötä.

d) Sallitaan erikoisrakenteita ja -laitteita.

Tähän luokkaan kuuluvat Tasavallan Presidentin linnaan ja valtioneuvoston linnaan verrattavat rakennukset.

Luokka II

a) Julkisivujen ja yleisölle tarkoitettujen tilojen suunnittelussa edellytetään yksilöllisyyttä, mutta muuten käytetään puheena olevan tyyppisen rakennuksen tavanomaista standardia.

b) Materiaaleihin nähden sallitaan erikoisvaatimuksia pääasiassa kestävyyden kannalta. Materiaalin aitous tai jalous ei ole valinnan pääasiallisena tavoitteena.

c) Taideteollisuusalojen asiantuntijoita saadaan käyttää rajoitetusti.

d) Pyritään tavanomaisiin rakenteisiin ja laitteisiin.

Tähän luokkaan kuuluvat läänien hallintorakennuksiin ja korkeakoulujen päärakennuksiin verrattavat.

Luokka III

a) Teknillisen asiallisuuden ohessa otetaan huomioon viihtyisyyden vaatimukset, mutta muuten noudatetaan puheena olevan tyyppisen rakennuksen tavanomaista standardia.

b) Materiaalin valinnassa noudatetaan kohdassa a) mainittuja periaatteita.

c) Käytetään tavanomaisia rakenteita ja laitteita.

Tämä luokka vastaa lähinnä ns. Aravastandardia ja siihen kuuluvat koulut ja yleensä virastotalot sekä asuntolat.

Luokka IV

a) Suunnittelussa ja materiaalin valinnassa otetaan huomioon vain teknillinen tarkoituksenmukaisuus. Julkisivumateriaalit valitaan kuitenkin ympäristön vaatimusten mukaan.

b) Saa käyttää vain tavanomaisia rakenteita ja laitteita.

Tähän luokkaan kuuluvat autovarikot, varastorakennukset ja näihin verrattavat.

Kunkin viraston tai laitoksen tulee ennen rakennuksen suunnittelutöiden aloittamista vahvistaa rakennuksen laatuluokka (26.1. 296 §).

Kaupungin omistamien rakennusten sisäjohtoasennusten asianmukaisuuden valvonta. Kaupunginhallitus päätti kiinnittää kaikkien virastojen ja laitosten huomiota kaupunginhallituksen v. 1961 (ks. s. 403) tekemään ratkaisuun, minkä mukaan kaupunginhallitus päätti mm. todeta isännöitsijöinä toimivien hallintokuntien kaupunginvaltuuston v. 1959 (ks. s. 66) rakennusten hallintoa ja hoitoa koskevan uudelleenjärjestelypäätöksen mukaisesti olevan vastuussa myös hallinnossaan olevien rakennusten sähköteknillisten laitteiden huollosta ja korjauksesta. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa isännöitsijöinä toimivia hallintokuntia niissä tapauksissa, joissa ilmeni epäasianmukaisuutta sähköasennuksissa, kääntymään talorakennusosaston koneteknillisen toimiston puoleen asian selvittämiseksi sekä painottamaan kiinteistöjen käyttäjille, että mitään sähköasennuksia ei saa suorituttaa muilla kuin teollisuuslaitosten lautakunnan hyväksymillä urakoitsijoilla ja että hankittavien ja käytettävien laitteiden tulee olla Sähkötarkastuslaitoksen hyväksymiä sekä että vähänkin suurempien lisä- tai korjauskustannusten ollessa kysymyksessä on syytä pyytää asiantuntija-apua koneteknilliseltä toimistolta (20.4. 1159 §).

Kaupungin kiinteistöjen ja niiden ympäristön kunnossapito. Uudenmaan lääninhallitus oli kiinnittänyt huomiota siihen, että Helsingin alueella oli lukuisia kaupungin hallinnassa ja hoidossa olevia kiinteistöjä, joiden kunto ja siisteys ei ollut tyydyttävä. Lääninhallitus viittasi rakennuslain 124 §:ään, joka velvoitti pitämään rakennukset ja niiden ympäristöt sellaisessa kunnossa, että ne tyydyttävät terveellisyyden, lujuuden ja paloturvallisuuden vaatimukset eivätkä rumenna ympäristöä. Kaupunginhallitus merkitsi kirjeen tiedoksi ja päätti lähettää jäljennöksen siitä kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille, joita kehotettiin huolehtimaan siitä, että kirjeessä esitetyt näkökohdat mahdollisuuksien mukaan otetaan huomioon kaupungin kiinteistöjen ja niiden ympäristön kunnossapitotoimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa (12.10. 2804 §).

Kokonaisohjelman laatiminen kaupungin hallinnassa olevien kartanorakennusten korjaustöistä. Kaupunginhallitus päätti v. 1965 kehottaa yleisten töiden lautakuntaa laatimaan yhteistoiminnassa suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ja nuorisotyölautakunnan kanssa Puotinkylän kartanon rakennusten peruskorjaussuunnitelman. Suunnittelutyöstä tehtiin v. 1966 sopimus Arkkitehtitoimisto Aino ja Pekka Laurilan kanssa. Toimisto oli laatinut 6.7.1966 päivätyn, kaksi vaihtoehtoa käsittävän suunnitelman. Koska tontille voitaisiin sijoittaa uusi rakennus taloudellisemmin ja tarkoituksenmukaisemmin, ei lautakunta puoltanut korjaustyön suorittamista esitettyjen vaihtoehtojen mukaisesti. Samalla lautakunta ehdotti, että kaupungin hallinnassa olevien Kulosaaren, Kumpulan, Pukinmäen, Puotinkylän, Stansvikin, Talin,

Hirvihaaran, Luukkaan, Salmin, Tervalammen, Tuomarinkylän, Falkullan, Meilahden, Nackbölen, Rastilan, Skatan ja Husön kartanoiden korjausohjelmat käsiteltäisiin kokonaisohjelman puitteissa. Kaupunginhallitus päätti, jättäen toistaiseksi käsittelemättä Puotinkylän kartanon korjaustyöt, kehottaa kiinteistölautakuntaa laatimaan em. kokonaisohjelman korjaustöistä lähinnä peruskorjauksia ja tarkoituksenmukaista käyttöä silmällä pitäen sekä kuulemaan tällöin talorakennusosaston asiantuntijoita (2.3. 699 §). Sittemmin kaupunginhallitus hyväksyi kiinteistölautakunnan 7.8. esittämän, kaupungin omistamien kartanorakennusten perus- ym. korjausohjelman ja kehotti kiinteistölautakuntaa, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa, urheilu- ja ulkoilulautakuntaa sekä huoltolautakuntaa huolehtimaan hallinnassaan olevien kartanorakennusten perus- ja vuosikorjauksista hyväksytyn ohjelman mukaisesti ja talousarvioon merkittyjen määrärahojen puitteissa sekä ryhtymään niihin muihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen ohjelman toteuttamiseksi (7.9. 2470 §).

Karhulinnan ja Käärmetalon asuntolainojen rahoituspäätöksen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää asuntohallitukselle, että kaupungin välittömässä hallinnossa olevien aravavuokratalojen Karhulinnan ja Käärmetalon asuinhuoneistoista perittäväksi enimmäisvuokraksi hyväksyttäisiin 3.70 mk/m²/kk muuttaen ao. asuntolainojen rahoituspäätöksiä, niin että omiin varoihin sisällytettäisiin tontin pääoma-arvona kummankin kiinteistön osalta 480 000 mk. Mainittuun vuokraan sisältyy korvaus myös lämpimästä vedestä (26.10. 2925 §).

Tilitysvuokraperusteiden tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti tarkistaa v. 1960 tekemällään ja v. 1963 muuttamallaan päätöksellä vahvistamansa, indeksin nousun johdosta v. 1965 määriltään tarkistetut tilitysvuokraperusteet talousarviovuotta 1968 varten. Samalla kaupunginhallitus kehotti kaikkia hallintokuntia, virastoja ja laitoksia ottamaan muutetut tilitysvuokrat huomioon v:n 1968 talousarvioehdotuksissaan (9.3. 739 §, kunn. as. kok. n:o 28).

Siivouskorvausperusteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti,

A. että kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien palkkausperusteet vahvistetaan seuraavasti:

1. Siivouskohteiden ryhmittely ja siivousaloittain maksettavat normipalkat ovat 1.1. 1967 alkaen seuraavat:

Ryhmän n:o	Eri ryhmiin kuuluvat huonetilat	Palkka siivottavan alan neliömetriltä kuukaudessa
I	Voimistelusalit	0.28 mk
II	Aulat	
	Käytävät	0.46 »
III	Arkistot, viraston sisäiset	0.61 »
	Aulat ja käytävät, virka-aika 24 t tai vilkas liikenne	
	Eteiset	
	Kahvihuoneet	
	Kirjastohuoneet, viraston sisäiset	
	Neuvotteluhuoneet	
	Toimistohuoneet, yli 40 m²	
IV	Eteiset, virka-aika 24 t tai vilkas liikenne	0.81 »
	Luento- ja luokkahuoneet	
	Miehistöhuoneet	
	Portaat	
	Toimistohuoneet, 15—40 m²	
V	Pesuhuoneet	1.18 »
	Portaat, virka-aika 24 t tai vilkas liikenne	
	Raastuvanoikeuden istunto- ja odotushuoneet	
	Toimistohuoneet, alle 15 m²	
VI	Käymälät	1.64 »
	Pidätettyjen putkat	
	Päivystystoimistohuoneet, virka-aika 24 t tai vilkas liikenne	

2. Uunilämmitystaloissa maksetaan siivoojille uunilämmityslisää 0.17 mk siivottavan alan neliömetriltä kuukaudessa.

3. Normien soveltamisessa noudatetaan lisäksi seuraavaa:

a) Siivouskohteissa tai -kohteessa ilmenevien erikoisolosuhteiden perusteella, joiden ei ole katsottava tulleen otetuiksi huomioon kohteiden ryhmittelyssä, voidaan siivoojan tietystä työkohteesta saamaa edellä lueteltua normien mukaista palkkaa korottaa tai alentaa enintään 15 %:lla. (Erityisolosuhteena voidaan pitää mm. samana päivänä siivottavia, useammassa eri talossa sijaitsevia siivouskohteita tai jos työ on määräyksen mukaan suoritettava samassa työkohteessa useampana kuin yhtenä työrupeamana).

b) Mikäli siivouskohdetta ei tarvitse siivota joka päivä taikka siivous on suoritettava myös sunnuntaisin, kerrotaan edellä luetellut kuukausittaiset neliömetrikorvaukset siivoustiheyttä ilmaisevalla kertoimella (esim. 1/6, 2/6, 3/6, 4/6, 5/6, 7/6).

4. Siivouskohteista maksettavan, normien mukaiset palkkauksen laskentapohjana on kaupungin työntekijäin yleisen työehtosopimuksen palkkahinnoittelun 1 §:ssä palkkaryhmässä 8 perustuntipalkka, joka 1.1.1966 lukien on 2.77 mk. Pinta-alanormien mukaisia palkkauksia tarkistetaan sopimuksen voimassaoloaikana yleiskorotuksena tai muuna tarkistuksena ja samasta ajankohdasta lukien.

5. Jos edellä mainituin tavoin laskettu siivoojan kuukausipalkka jää pienemmäksi kuin hänelle nykyisin suoritettu palkkaus, suoritetaan hänelle erotus henkilökohtaisena palkanlisänä siltä ajalta, jona hän jatkuvasti työskentelee nykyisessä siivouskohteessaan. Siivouskohteen vaihtuessa pyritään hänelle uudessa siivouskohteessa mahdollisuuksien mukaan järjestämään siivouspinta-alaa siten, ettei hänen kuukausiansionsa muutoksen johdosta alenisi.

Samalla todetaan, että kaupungin toimesta pyritään mahdollisuuksien mukaan tähän ryhmään kuuluvien siivoojien palkkaukset tarkistamaan siten, että ne vastaavat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen siivoojien palkkausta koskevien päätösten mukaisia perusteita, jossa yhteydessä tarkistus järjestetään ensisijaisesti siivottavan pinta-alan muutoksilla, jos se on tarkoituksenmukaista. Ennen mahdollisen tarkistuksen toimeenpanoa varataan siivoojien edustajalle tilaisuus lausua käsityksensä asiasta.

6. Uudet hinnoitteluperusteet tulevat voimaan 1.1. alkaen ja ne ovat voimassa 31.12. saakka, minkä jälkeen määräysten voimassaolo jatkuu edelleen kalenterivuoden kerrallaan, ellei niitä irtisanota vähintään 2 kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä.

7. Tämän päätöksen tulkintaerimielisyydet on viime kädessä jätettävä palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön käsiteltäviksi ja palkkalautakunnan ratkaistaviksi.

B. että kaupunginhallituksen 1.9.1966 tekemällä päätöksellä vahvistetut nuorisotyölautakunnan keshokeskusten siivoojien palkkausehdot tarkistetaan seuraavasti:

1. Kerhohuoneistojen siivouksesta maksetaan 1.1.1967 lukien korvaukset seuraavan jaottelun mukaan:

Ryhmän n:o	Eri ryhmiin kuuluvat huonetilat	Palkka siivottavan alan neliömetriltä kuukaudessa
I	Voimistelusalit	0.28 mk
II	Aulat ja käytävät	0.46 »
III	Aulat ja käytävät, vilkas liikenne, eteistilat	0.61 »
IV	Kerhohuoneet	0.81 »
V	Keittiöt ja portaat	1.18 »
	Kerhohuoneet, alle 15 m²	
	Nuorisokahvilahuoneet	
VI	Tupakoimishuoneet, WC-tilat	1.64 »

2. Uunilämmitystaloissa maksetaan siivoojille uunilämmityslisää 0.17 mk siivottavan alan neliömetriltä kuukaudessa.

3. Normien soveltamisessa noudatetaan lisäksi samoja ehtoja kuin edellä.

C. että kaupunginhallituksen 1.9.1966 tekemällä päätöksellä vahvistetut nuorisotyölautakunnan kerhokeskusten kerhonhoitajien palkkausehdot tarkistetaan seuraavasti:

1. Kerhonhoitajille maksetaan valvontakorvausta 1.1. lukien kaupungin työntekijäin yleisen työehtosopimuksen palkkahinnoittelun 1 §:ssä mainittujen palkkaryhmien 8 tai 9 perustuntipalkan mukaan, jotka ovat 1.1. 1966 lukien 2.77 mk ja 2.66 mk, tai viimeksi mainittua tuntipalkkaa 4.1 % alemman tuntipalkan eli 2.55 mk:n mukaan nuorisotyölautakunnan erikseen päättämän jaon perusteella. Nämä tuntipalkat tarkistetaan vuoden 1967 aikana mainittujen palkkaryhmien 8 ja 9 kohdalla yleiskorotuksena tai muuna tarkistuksena suoritettavaa korotusta vastaavasti ja samasta ajankohdasta lukien.

2. Valvonta-ajan pituudesta päättää nuorisotoimisto kussakin tapauksessa erikseen.

3. Valvontapalkka maksetaan kuukausipalkkana.

4. Valvonnasta, joka ei vaadi hoitajan paikalla oloa, maksetaan 1 tunnin palkka kerhon avaamis- ja sulkemistoimenpidettä kohden.

5. Milloin hoitaja velvoitetaan olemaan työpaikalla ulkopuolella varsinaisen työajan eikä käyttäjää ilmaannu, maksetaan yhden tunnin palkka.

D. ja että palkkalautakunta oikeutetaan tarkistamaan ehdotuksen kohdissa A 1, A 2, B 1, B 2, B 5 ja C 1 edellytetyt normipalkat kaupungin yleisen työehtosopimuksen palkkahinnoittelussa tapahtuvia muutoksia vastaavasti ja samasta ajankohdasta lukien noudattaen lisäksi kohdissa A 4, B 4 ja C 1 vahvistettuja määräyksiä (16.2. 553 §).

Kallion virastotalo. Kiinteistövirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa Kallion virastotalon suojelusuunnitelmatoimikunnan kanssa heti ryhtymään toimenpiteisiin turvallisuusjärjestelyjen lisäämiseksi virastotalossa. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten suorittamisesta lautakunnan käytettäväksi myönnettyjä, v:ien 1964 ja 1965 talousarvioihin ao. tilille merkittyjä siirtomäärärahoja käyttäen. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin tarvittaessa tekemään erillinen esitys mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä (26.10. 2930 §).

Kiinteistövirastolle myönnettiin 19 685 mk virastotalon väestönsuojeluun käytettävien tarvikkeiden hankkimista varten väestönsuojelutoimiston hankintasuunnitelman mukaisesti. Hankittavat tarvikkeet määrättiin talo-osaston hallintaan. Tarvikkeiden varastointi ja hoito oli järjestettävä talon suojelusuunnitelmatoimikunnan esittämällä tavalla ja virastotalon yleissuojelun suojelujohtajan tarkempien ohjeiden mukaisesti. Kaupunginvaltuuston 6.9. tekemän päätöksen mukaisesti oli varastotilat eristettävä väliseinillä (yjsto 10.10. 7006 §).

Kaupunginkanslian käyttöön taloussuunnitteluhenkilökuntaa varten päätettiin virastotalon 10. kerroksesta osoittaa huoneet n:o 1020—1023, yhteistilaosuuksineen n. 116 m², sekä suomenkielisten kansakoulujen kanslian käytöstään luovuttama huone n:o 1019, yhteistilaosuuksineen 30 m². Raittiuslautakunnan käyttöön lautakunnan toimistoa ja kokouksia varten päätettiin talon Helsinginkatu 24 kuudennen kerroksen itäpäädystä luovuttaa 4 huonetta lautakunnan käyttöön soveltuvaksi kunnostettuna, yhteistilaosuuksineen 148 m². Raittiuslautakuntaa kehotettiin vastaavasti luovuttamaan virastotalon 10. kerroksessa hallitsemansa huoneet n:o 1020—1023 (6.4. 1003 §).

Merkittiin tiedoksi Kallion virastotalon rakennustoimikunnan ilmoitus tehtävänsä päättymisestä (19.1. 228 §).

Tennistalo. Kaupunginhallitus päätti 1) kehottaa poliisilaitosta luovuttamaan II tullikamarin huoneiston laajentamista varten Tennistalon II kerroksessa Salomonkadun

puolella henkikirjoitustoimiston käytössä olevasta huonetilasta n. 135 m², joka käsittää 4.5 ikkunallista toimistohuonetta käytäväosuuksineen ja 1 ikkunattoman huoneen, 2) henkikirjoitustoimiston menettämän huonetilan korvaamiseksi päätettiin sen tarkoituksia varten luovuttaa Tennistalon III kerroksessa nuorisokerhon käytössä ollut n. 215 m²:n suuruinen huonetila, johon olisi sijoitettava poliisilaitoksen siviilirekisteritoimisto sekä tarvittavissa määrin osia osoitetoimistosta, jotta siviilirekisteritoimiston käytössä talon III kerroksessa Salomonkadun kulmauksessa oleva, n. 180 m²:n suuruinen huoneisto vapautuisi henkikirjoitustoimiston osia varten, 3) satamalaitoksen käyttöön Helsingin II tullikamarin lisätiloiksi päätettiin osoittaa henkikirjoitustoimiston käytöstä 1) kohdan mukaisesti vapautuvat huonetilat, 4) asuntoasiaintoimistoa kehotettiin vapauttamaan Tennistalosta siirrettävälle nuorisokerholle tarkoitetut, talon Runeberginkatu 3 asuinhuoneistot kiireellisesti osoittamalla päävuokralaisille asunnot muualta. Kiinteistövirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa nuorisotoimiston, poliisilaitoksen rekisteriosaston johtajan ja Helsingin II tullikamarin tullinhoitajan kanssa, siinä järjestyksessä kuin huonetilat vapautuvat, suorituttamaan huonetilojen muutos- ja kunnostamistyöt sekä aikanaan ilmoittamaan asianomaisille tilitysvuokrien muutokset. Samaten olisi poliisilaitoksen käyttöön siirtyvät, n. 215 m²:n huonetilat sekä II tullikamarin käyttöön tulevat lisätilat ja myös tullikamarin käytössä olevat muut huonetilat järjestettävä ja kunnostettava mahdollisuuksien mukaan ammattientarkastajan vaatimukset täyttäviksi ja henkikirjoitustoimiston käyttöön III kerroksesta tulevat tilat yhdistettävä kierreportailla II kerrokseen jääviin tiloihin. Talosta Runeberginkatu 3 taloon Pasilankatu 2 siirrettävän talorakennusosaston työmaapiirin huoneiston kunnostamista varten myönnettiin 8 500 mk. Tullihallitukselle päätettiin ilmoittaa II tullikamarin huonetilojen laajentamisesta sekä siitä, että kaupungin toimesta pyritään korjaamaan muutkin tullihuoneistojen epäkohdat (16.2. 537 §).

Kiinteistöjen korjaaminen ym. Vaikeutuneen työllisyystilanteen vuoksi kaupunginhallitus kehotti virastoja ja laitoksia toistaiseksi suorituttamaan kaikki kiinteistöjen korjaustyöt talorakennusosaston toimesta (1.11. 2982 §).

Kulosaarentie 4—8:ssa olevien, sivukirjaston, neuvola- ym. laitoskäytöstä vapautuneiden kaupungin omistamien osakehuoneistojen muuttamista varten asuinhuoneistoiksi myönnettiin 110 600 mk (5.5. 1356 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä Föreningen Hvilohem -nimisen yhdistyksen avustusanomuksen, mutta samalla kehottaa kiinteistölautakuntaa kiinteistöjen hoitoa varten merkittyä määrärahaa käyttäen suorituttamaan Vuosaaressa sijaitsevan, yhdistykselle vuokratun Furumo-nimisen tilan päärakennuksessa vanhusten kesävirkistystoiminnan aloittamista varten paloviranomaisten vaatimat välttämättömät, enintään 2 000 mk:aan nousevat korjaustyöt (22.6. 1947 §).

Valkoinen sali ja Kallion virastotalon eräät huonetilat luovutettiin eräillä ehdoilla mm. seuraaviin tarkoituksiin: rakennustarkastustehtävissä toimivien henkilöiden opintopäiviä varten (yjsto 19.9. 6812 §); lääkäripäivien yhteydessä järjestettävää äitiys- ja lastenneuvolatyökurssia varten (yjsto 31.10. 7173 §); pienoisröntgentarkastuksen suorittamista varten (yjsto 7.2. 5275 §); Stadion-säätiön edustajiston vuosikokousta varten (yjsto 7.2. 5281 §); Asuntoreformiyhdistyksen esitelmätilaisuutta varten (yjsto 21.2. 5378 §, 2.5. 5886 §, 29.8. 6679 §, 12.12. 7486 §); Helsinki-Seuran vuosikokousta varten ym. (yjsto 21.3. 5571 §, 9.5. 5936 §, 17.10. 7041 §); Helsingin Sosialidemokraattisen Piirin kuukausikokousta varten (yjsto 19.9. 6809 §).

Rakennusten purkaminen. Kaupunginhallitus tai sen yleisjaosto oikeuttivat kiinteistölautakunnan purattamaan seuraavat rakennukset: talon Lapinlahdenkatu 4 rakennuk-

set (6.4. 1015 §, 28.12. 3576 §); Ruoholahdenkadun varrelta ostetut kaksi asuinrakennusta (8.6. 1777 §); Hakaniemenkadun ja Hakaniemenrannan kulmauksessa sijaitseva varastorakennus (yjsto 6.6. 6205 §); Meilahden ent. vuokra-alueella n:o 21 sijaitseva asuin- ja vajarakennus, Hertankatu 4:ssä oleva asuinrakennus ulkorakennuksineen, Itäisellä Ouratsaarella sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat, Helminkatu 3:ssa ja 5:ssä olevat asuinrakennukset ulkorakennuksineen sekä Mellunkylässä Aarteenetsijäntien varrella olevalla tilalla Hamara RN:o 2^{115} sijaitseva vajarakennus (1.11. 2998 §); sähkölaitoksen eteläisen huippu- ja varalämpökeskuksen sijoituspaikaksi varatulla Munkkisaaren puhdistamon alueella oleva tiilinen tehdasrakennus (29.6. 1973, 2026 §); Hermannin korttelin tontilla n:o 16 (Kiiskinkatu 9) sijaitsevat rakennukset, Kiiskinkatuun rajoittuvaa rakennusta lukuun ottamatta (yjsto 11.7. 6459 §); Tapanilassa Yrttimaantien varrella sijaitseva asuin- ja vajarakennus, Lapinmäentien varrella Karpas-nimisellä tilalla oleva kivi- ja betonirakenteinen ulkorakennus sekä pahvirakenteinen autovaja, Mellunkylässä Avainkujan varrella olevat kesämökki, vaja ja käymälä, Vuosaaressa Kallvikintien ja Mäntyniementien risteyksessä tilalla RN:o 1^{167} oleva sauna, vaja ja käymälärakennus sekä Herttoniemen huvilan n:o 53 tontilla oleva vajarakennus (yjsto 25.7. 6523 §); Ripusuontie 49a:n kohdalla sijaitseva asuinrakennus sekä Tapanilan kylässä Malminraitti 19:n kohdalla sijaitsevalla tilalla U.369 RN:o 6^{257} olevat rakennukset (yjsto 10.1. 5094 §); Pasilassa Hannankatu 8:ssa oleva asuinrakennus ulkorakennuksineen, Vuosaaressa tilalla Östebo RN:o 4^{54} sijaitseva asuinrakennus ulkorakennuksineen, Herttoniemen huvilan n:o 54 rakennukset, Läntisellä Pukkisaarella sijaitsevan Meilahti 27a -nimisen huvila-alueen rakennukset ja Reimarlassa Kolkka 5:ssä sijaitsevalla katualueella oleva talousrakennus (6.7. 2095 §); Tuomarinkylässä sijaitsevalla tilalla K.24 T.1 RN:o 1^{360} sijaitsevat asuin- ja ulkorakennukset Sysimiehentien rakentamisen yhteydessä (yjsto 21.3. 5595 §); Pukinmäen kerhokeskuksen käytöstä vapautunut, Sunilankuja 26:ssa sijaitseva rakennus ulkorakennuksineen (11.5. 1415 §); Isonkaivontie 9:ssä sijaitseva asuinrakennus ja ulkorakennus sekä Jyrängöntie 7:ssä sijaitseva kellarirakennus (yjsto 19.9. 6837 §); Herttoniemessä Suolakivenkatu 23:ssa oleva asuinrakennus ulkorakennuksineen ja Vallilassa Violankatu 2:ssa sijaitsevat kaksi asuinrakennusta ulkorakennuksineen sekä Tapaninkylässä Kirkonkyläntie 14:ssä oleva liikerakennus ja kaksi varastorakennusta (16.3. 820 §); kiinteistölautakunnan kirjeessä n:o 203/13.2.1967 mainitut rakennukset (yjsto 21.2. 5392 §); Talosaaren alueella olevat kiinteistölautakunnan kirjeessä n:o 1020/23.10.1967 mainitut yhdeksän rakennusta (yjsto 31.10. 7206 §) sekä Degerön kartanon alueella sijaitseva heinälato (yjsto 10.1. 5095 §).

Sinebrychoff Oy:lle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki toistaiseksi vaadi yhtiön ja kaupungin kesken v. 1965 tehdyssä aluevaihdossa kaupungille luovutetulla puistoalueella olevan yksikerroksisen, kivisen asuin- ja talousrakennuksen purkamista (1.11. 3000 §).

Vahingonkorvaukset. Postimies Erkki Hankalalle myönnettiin 1 736 mk:n suuruinen korvaus työansion menetyksestä, sairauskuluista ym. hänen liukastuttuaan Lasipalatsin kohdalla katukäytävällä (yjsto 3.10. 6962 §).

Siirtolapuutarhat

Kumpulan siirtolapuutarhan itä- ja pohjoispuolelle rakennettavaa panssariverkkoaitaa varten myönnettiin 7 700 mk (19.10. 2853 §).

Kaupunkisuunnittelu

Kaupungin kehittämisen yleispäämäärän määritteleminen. Taloussuunnittelutoimikun-

nan työvaliokunta oli todennut, että kaupunkia varten ajaksi 1966—1975 laadittu taloussuunnitelma perustui kaupungin alueen maankäytön, väestömäärän ja toiminnallisen suunnittelun osalta v:n 1960 yleiskaavaan, minkä mukaan kaupungin väkiluku v. 1982 olisi 712 000. Suunnitelman rahoitus perustui myös mainitun väestömäärän perusteella laskettuun veroäyrimääräennusteeseen. Käynnissä olevaa liikennetutkimusta varten oli myöhemmin laadittu alustava maankäyttömalli, jota tarkistettaessa kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosasto oli arvioinut, että lähinnä asumistarkoitukseen käytettävissä olevan nettokerrosalan ja elintasonnousua seuraavan asumisväljyyden kehittymisen johdosta kaupungin väkiluku nousee vain 538 000 asukkaaseen v. 1980 ja laskee v:een 2000 mennessä 512 000 asukkaaseen. Arviossa oli jo otettu huomioon myös eräiden nykyisten pientalotaajamien ja rakentamattomien asuntoalueiden kaavallisten mahdollisuuksien uudelleen arviointi. Tällainen muutos väestön kehityksessä tulee aiheuttamaan huomattavia muutoksia kaupungin eri hallinnonalojen toiminnan suunnittelussa ja vaikeuttaa kaupungin taloutta. Vuosiksi 1968—1977 laadittavan taloussuunnitelman valmistelu oli vasta alkuvaiheessa, joten ei voitu tarkalleen sanoa, missä määrin palvelusten tarve mahdollisesti laskee ja minkälaisia investointeja on suoritettava. Todennäköistä kuitenkin on, ettei kaupungin tehtävämäärä tule sanottavasti pienenemään väestön arvioidun vähentymisen vuoksi, kun otetaan huomioon liikenteen kasvu, keskustan saneeraus, uusien asuma-alueiden vaatimat investoinnit sekä väestön sosiaalisessa rakenteessa tapahtuvaksi ennustettu kehitys. Tämän vuoksi olisi kehitystä ohjattava siten, että kaupungin alueelle saataisiin asukkaita enemmän kuin yleiskaavaosaston uudemmassa ennakoinnissa on arvioitu. Asukasmäärän lisäämisen edellytyksenä on rakennusoikeuden lisääminen sekä pääomien irroittaminen uusien maa-alueiden hankkimista varten. Helsingin asukastiheys, Vuosaari mukaan luettuna, on nykyään 28.5 asukasta/ha, mikä merkitsee melko väljää rakentamista. Näin ollen kaupungin asukasluvun lisäämisen voitaisiin katsoa suunnitteluperiaatteelliselta kannalta olevan ajateltavissa. Työvaliokunnan esityksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti, että kaupungin vastaisessa kehittämisessä pyritään mm. varaamaan asuntoja kaupungin nykyisellä alueella ainakin 600 000 asukkaalle v. 1980. Tämä päämäärä on otettava huomioon suunniteltaessa kaupungin alueen maankäyttöä, asutuksen ja työpaikkojen sekä elinkeinoelämän tarkoituksenmukaista ja liikennetaloudellisesti oikeata sijoittamista, kaupungin kokonaistaloutta ja toimintaa sekä eri hallinnonalojen taloutta ja toimintaa. Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa tutkimaan ja suunnittelemaan kaupungin nykyisen hallinnollisen alueen maankäyttöä siten, että alueelle voitaisiin sijoittaa asukkaita enemmän kuin yleiskaavan perusteella tehty maankäyttösuunnitelma nykyisten laskelmien mukaan edellyttää (30.3. 948 §).

Sederholmin talon suojaamisesta annettava lausunto. Muinaistieteellinen toimikunta oli tehnyt lääninhallitukselle esityksen, että kaupungin omistama, 1. kaupunginosan korttelin n:o 4 tontilla n:o 9 sijaitseva ns. Sederholmin talo suojeltaisiin kulttuurihistoriallisesti huomattavana rakennuksena. Talo oli rakennettu v. 1756—1757 ja sen suunnittelija oli todennäköisesti arkkit. Samuel Berner. Tehdyistä muutoksista huolimatta on rakennus säilyttänyt arvokkaan rokokoomuotonsa tärkeimmät piirteet ja se on kokonaisen historiallisen ajanjakson ainoa säilynyt edustaja kaupungissa. Tämän vuoksi olisi koko taitekattoinen rakennusosa asetettava suojelumääräysten 7 §:n alaiseksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli huomauttanut, että paitsi toimikunnan esittämää menettelytapaa voitiin tällaiset kulttuurihisoriallisesti arvokkaat rakennukset suojella vahvistamalla niitä varten erityiset asemakaavamääräykset. Sisä-

asiainministeriö vahvisti v. 1952 silloisen rakennussäännön 83 §:n perusteella eräät Senaatintorin ja Kauppatorin ympäristöön kuuluvat 1. kaupunginosan alueet ns. vanhaksi kaupunginosaksi siellä olevien historiallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten suojelemiseksi. Alueella oli edelleen voimassa rakennuskielto. Vuonna 1959 voimaan tulleen rakennuslain 135 §:ssä säädetään, että jos jotakin aluetta on sen arvokkaiden rakennusten takia erityisesti suojeltava, voidaan kaavassa antaa siitä tarpeelliset määräykset. Tämän perusteella kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa laatimaan v. 1960 asemakaavanmääräykset ns. vanhan kaupunginosan alueelle. Sederholmin talo kuuluu tämän kaupunginosan rakennuksiin, joten sen yleiset kulttuuri-intressit huomioon ottaviin suojelutoimenpiteisiin oli kaupungin toimesta jo ryhdytty. Kaupunginhallitus päätti esittää lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunkisuunnittelulautakunnan mainitsemilla perusteilla, ettei toimikunnan esitys antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin (10.8. 2169 §).

Hakasalmen huvilan ja sitä ympäröivän puistoalueen suojaaminen. Kaupunginvaltuusto oli 8.2.1967 lääninhallitukselle antamassaan lausunnossa ilmoittanut pitävänsä asemakaavan muutokseen merkittyä Hakasalmen huvilan ja sen puistoalueen suojelemista koskevaa asemakaavamääräystä ko. säilyttämisen riittävänä takeena. Lääninhallitus oli valtuuston kantaan yhtyen hylännyt muinaistieteellisen toimikunnan esityksen, että Hakasalmen huvila ympäristöineen suojeltaisiin siten kuin kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta v. 1964 annetussa laissa säädetään. Päätös merkittiin tiedoksi(9.11. 3069 §).

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin laatimaan tiiviin *pientaloalueen* käsittävä asemakaava 41. kaupunginosan Tapanilan kylän *tilalle Fattgården* RN:o 7[620]. Samalla kaupunginhallitus päätti, etteivät vesijohdon rakentamista *Pukinmäen Savelan* alueelle koskevat anomukset antaneet aihetta toimenpiteisiin (14.9. 2518 §).

Eräiden katujen nimien vahvistaminen. Kaupunginhallitus määräsi Kaivokadun alitse johtavan tunnelin nimeksi Asematunneli — Stationstunneln (7.12. 3362 §).

Teollisuuskadun ja Kulosaaren sillan väliselle rautatiealueelle kunnostetun kadun nimeksi vahvistettiin Junatie-Tågvägen asemakaavaosaston 14.6. päivätyn piirustuksen mukaisesti (6.7. 2097 §).

Käpylässä sijaitsevan Peräpohjolantie - Peräpohjolavägen nimisen kadun uudeksi nimeksi vahvistettiin Vaakalinnuntie - Gripvägen (25.5. 1596 §); kaupunginhallitus päätti vahvistaa Mikkolantieltä korttelin n:o 28103 itäpuolitse puistoalueen halki korttelissa n:o 34021 sijaitsevalle Oppilaskoti Toivolan tonttialueelle johtavan tien nimeksi Mikkolankuja - Mickelsgränd (31.8. 2398 §); Latokartanontiestä erkanevan Ormusmäentien osan nimeksi määrättiin Latokartanonkuja - Ladugårdsgränden (19.1. 195 §); Suutarilassa Hannukselantiestä erkanevan, Saturnuksentien ja Pikkaraistien välissä sijaitsevan tien nimeksi määrättiin Jupiterintie - Jupitervägen (1.6. 1684 §); Vuosaaren sillalta Vuosaaren keskustaan johtavan tien nimeksi määrättiin Vuotie - Norvägen (4.1. 46 §); Vuosaareen johtavan uuden sillan nimeksi määrättiin Vuosaaren silta - Nordsjö bro (4.1. 45 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa nykyisten Itäisen moottoritien, Herttoniementien ja Porvoontien alueita koskevia asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa merkitsemään Kulosaaren sillalta kaupungin itäiselle rajalle johtavan tielinjan nimeksi Itäväylä - Österleden (17.8. 2208 §); Kallion korttelin n:o 303 asemakaavan muutosta laadittaessa tutkimaan mahdollisuutta antaa korttelin lähellä sijaitsevan jonkin kadun, esim. Alppikadun, nimeksi Lakimiehenkatu - Juristgatan (8.6. 1781 §) sekä Kulosaaren asemakaavaa valmisteltaessa harkitsemaan Hopeasalmentie

48:n kohdalla olevan aukion nimeämistä merenkulkuneuvos Antti Wihurin mukaan (8.6. 1778 §).

Kaupunginhallitus päätti, että sille Pukinmäen osalle, jonka asemakaavan valtuusto oli hyväksynyt 24.5.1967 vahvistetaan kadunnimet ja kiinnitetään kadunnimikilvet asemakaavaosaston 14.6. päivätyn piirustuksen mukaisesti, koska uusia osoitteita oli jo ryhdytty käyttämään Sinivuorentien ja Mikael Soinisen tien alueella (6.7. 2096 §).

Vt Hiitosen ym. aloitteen johdosta, joka koski toimenpiteisiin ryhtymistä maamme itsenäistymistä koskevan muistomerkin aikaansaamiseksi, kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ottamaan huomioon keskustasuunnitelmaa kehitettäessä ja toteutettaessa, että jokin paikka tai katu voitaisiin suunnitella ja nimetä muistuttamaan Suomen itsenäisyyden julistamisesta sekä esittää valtioneuvostolle harkittavaksi, olisiko mahdollista ja millä tavoin juhlistaa Suomen itsenäisyyden ensimmäistä 50-vuotista ajanjaksoa jollakin näkyvällä tavalla pääkaupungissa, jossa itsenäisyysjulistus annettiin, ja ilmoittaa omasta puolestaan olevansa valmis myötävaikuttamaan hankkeen mahdolliseen toteuttamiseen (7.12. 3332 §).

Suomen Kansallisteatterin anomuksesta kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa keskustasuunnitelmaan sisältyvää, Kaisaniemen puiston kautta kulkevaa poikittaisväylää tai sitä korvaavia vaihtoehtoisia ratkaisuja suunniteltaessa ottamaan huomioon mm. paikan varaamisen tri Kaarlo Bergbomin muistopatsasta varten Kaisaniemen puiston alueelta (1.6. 1685 §).

Eräiden tonttien osoitenumeroinnin vahvistaminen. Kaupunginnhallitus päätti vahvistaa 14., 30., 31., 32., 38., 45. ja 49. kaupunginosien eräiden tonttien uuden osoitenumeroinnin (2.2. 349 §, 9.3. 742 §).

Asemakaavan muutokset. Kaupunginhallitus päätti, ettei Helsingin Yliopiston anomus Kruununhaan korttelissa n:o 17 olevan tontin n:o 18 asemakaavan muuttamisesta antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yliopistolle ilmoitetaan, ettei kaupunginhallituksella ollut huomauttamista tontin tilapäiseen käyttämiseen nähden yliopistollisiin opetustarkoituksiin, mutta että tontti tultaisiin kuitenkin säilyttämään asuntotonttina alueen asemakaavamuutosta laadittaessa (1.11. 2995 §).

Alkoholiliike Oy:lle ym. päätettiin ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut huomauttamista sitä vastaan, että 20. kaupunginosan asemakaavaa muutetaan siten, että osa korttelin n:o 781 rakennusoikeudesta siirretään korttelin n:o 782 rakennusoikeuteen ja että korttelien välille merkitään Itämerenkadun alitse kulkeva trukki- ja putkijohtotunneli sillä ehdolla, että rakennussuunnitelmia edelleen kehitettäessä otetaan huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan kirjeessä n:o 878/ 29.11.1967 esitetyt näkökohdat (7.12. 3368 §).

Pauligin Teollisuusyhtiö oli anonut Herttoniemen teollisuusalueen korttelin n:o 43053 tontin n:o 2 asemakaavan muuttamista siten, että poistettaisiin rajoitus, jonka mukaan rakentamiseen saadaan käyttää vain 50 % tontin pinta-alasta. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa anojalle, ettei anomus tarkempien suunnitelmien puuttuessa toistaiseksi antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että tontin n:o 2 asemakaavan muuttamista siten, että tontin pinta-ala voidaan käyttää rakentamiseen teollisuuslaitoksen tarpeita joustavasti palvelevalla tavalla kokonaisrakennusoikeutta lisäämättä voidaan pitää mahdollisena sillä ehdolla, että tontille järjestetään vaadittavat autopaikat (22.6. 1959 §).

Sisäasiainministeriölle annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti esittää, etteivät seuraavia kortteleita ja puistoalueita koskevaa asemakaavaa vastaan tehdyt valitukset antaisi aihetta asemakaavaehdotuksen muuttamiseen: 29. kaupunginosan Kivihaka-nimisen osa-alueen pohjoisosassa sijaitsevia kortteleita n:o 29204 ja 29205 sekä katuja puistoalueita (25.5. 1591 §); 39. kaupun-

ginosan Tapanilan korttelia n:o 39143 ja kahta puistoaluetta (25.5. 1598 §) sekä Mellunmäen alueen pohjoisosaa (6.4. 1018 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää sisäasiainministeriölle, että kaupunginvaltuuston 14.12.1966 tekemä päätös jätettäisiin vahvistamatta Tapanilan kortteleiden n:o 39193 ja 39194 osalta 26.4. tehdyn, vahvistusrajoja koskevan muutoksen mukaisesti, jolloin ko. korttelit jäisivät tässä vaiheessa asemakaavan ulkopuolelle (25.5. 1598 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli 14.11.1966 antamassaan päätöksessä kumonnut lääninhallituksen 29.12.1965 tekemän päätöksen, joka koski Vuosaaren eräiden korttelien rakennuskaavan muutoksen vahvistamista, sillä perusteella että lääninhallituksen päätös ei ollut lainvoimainen 1.1.1966, jolloin rakennuskaava-alue oli liitetty Helsinkiin (26.1. 275 §, v:n 1966 kert. s. n:o 260).

Uudenmaan lääninhallitukselta päätettiin anoa vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa v. 1962 annetun lain 55 §:n 2 mom:ssa tarkoitettua lisäaikaa 21.9. 1973 saakka asemakaavan laatimista varten vuokra-alueiden järjestelytoimitukseen n:o 70731 kuuluvalle, 40. kaupunginosassa, Suutarilassa, olevalle Backas-nimisen tilan RN:o 2^{64} alueelle (14.9. 2550 §).

Uudenmaan läänin maanmittauskonttorin ilmoituksen mukaan oli eräs Tapaninkylän ja Vartiokylän alueita koskeva vuokra-alueiden järjestelytoimitus keskeytetty sen takia, ettei alueiden asemakaavaa ollut vahvistettu. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa maanmittauskonttorille, että kaupunginvaltuusto oli 21.12.1960 päättänyt mm., että Tapaninkylän ja Vartiokylän alueille laaditaan asemakaava. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää lääninhallitukselle, että Vartiokylään kuuluvan Vartiosaaren alueen asemakaavan laatimista varten myönnettäisiin pidennystä 21.9.1971 saakka (2.2. 352 §). Lääninhallitus oli 28.4. myöntynyt anomukseen (25.5. 1593 §). Vartiokylän korttelissa n:o 45024 olevien tonttien n:o 8 ja 9 sekä Vanamotien asemakaavan muuttamisesta olivat maist. Ali Mustonen ym. valittaneet lääninhallitukseen katsoen, että kolmionmuotoisten, 108 m^2:n ja 60 m^2:n suuruisten alueiden erottaminen heidän tonteistaan Vanamotien kääntöpaikan rakentamista varten oli aiheeton ja epäoikeudenmukainen toimenpide. Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä ei pelkkää tien leventämistä 4 m:stä 6 m:iin ilman kääntöpaikkalevennystä voitu pitää riittävänä. Lautakunnan mielestä ei maanomistajille ollut asetettu kohtuuttomia rajoituksia. Rakennusasetuksen 32 §:n 2 momentin 16) kohdan mukaan ei katualueen leveys yleensä saa olla 8 m:ä pienempi. Lisäksi lautakunta totesi, että Vanamotie kääntöpaikkoineen oli jo siirretty kaupungin omistukseen. Kaupunginhallitus päätti esittää lääninhallitukselle, että valitus hylättäisiin lautakunnan esittämillä perusteilla (23.11. 3220 §).

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin Ala-Malmin asemakaavan muutosehdotusta laatiessaan yhteistoiminnassa hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan ja huoltoviraston kanssa mahdollisuuksien mukaan suunnittelemaan kortteleista n:o 38053 ja n:o 38054 tai niiden lähistöltä n. 2 ha:n suuruisen, tarkoitukseen sopivan tonttialueen luovutettavaksi huoltolautakunnan käyttöön vanhustenhuoltolaitoksen, sen henkilökunnan asuinrakennuksen ja huoltotoimiston huonetilojen rakentamista varten siten, että muodostettavalle tontille mahdollisesti rakennettaviin rakennuksiin sijoitettaisiin muun ohella myös sähkölaitoksen muuntamo (5.10. 2715 §).

Karttojen laatimispalkkioiden ja kuulutuskustannusten periminen. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa perimään eräiltä asunto-osakeyhtiöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä asemakaava- ja tonttijakoasioissa laadittavien karttojen laatimispalkkion ja kuulutuskustannukset.

Tonttijaot ja niiden muutokset. Kaupunginhallitus käsitteli kertomusvuonna joukon tonttijakoja ja niiden muutoksia koskevia

asioita alistaen ne sen jälkeen sisäasiainministeriön vahvistettaviksi (ks. kunn.as.kok. n:o 148).

Kaupunginhallitus päätti peruuttaa v.1957 ja 1961 tekemänsä päätökset siltä osin kuin ne koskivat kiinteistölautakunnalle annettua kehotusta laatia ehdotus tonttijaoksi Hanasaaren voimalaitostonttia varten (30.11. 3257 §).

Korkeuslukujen vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti seuraavien kortteleiden ja tonttien korkeusluvut ja niiden muutokset: 5. kaupunginosan, Punavuoren, korttelin n:o 83 korkeuslukujen muutoksen (10.8. 2164 §); 22. kaupunginosan, Vallilan, korttelin n:o 693 tontin n:o 20 pihamaan korkeuslukujen muutoksen (26.1. 262 §); 30. kaupunginosan, Munkkiniemen, korttelin n:o 30022 tontin n:o 33 korkeusluvun täydennyksen (12.1. 109 §) sekä 43. kaupunginosan, Herttoniemen, korttelin n:o 43057 tontin n:o 4 korkeusluvun muutoksen (14.12. 3439 §).

Rakennuslupia koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti pyytää sisäasiainministeriöltä poikkeuslupia seuraavasti: Kyläsaaren jäteveden puhdistamon laajentamista varten 21. kaupunginosan korttelin n:o 676 tontille n:o 1 (5.10. 2706 §); 24. ja 25. kaupunginosissa olevan puistoalueen, jota rajoittavat Koskelantie, Intiankatu, Allastie ja Vallinkoskentie, käyttämiseen maanalaisen väestönsuojan rakentamista varten (1.6. 1682 §); kahden vanhusten asuinrakennuksen rakentamista varten, joista toinen rakennettaisiin Malmin kylässä olevien tilojen RN:o 5^{55} ja 5^{153} niille osille, jotka kaupunginvaltuuston 24.5. hyväksymässä 37. kaupunginosan, Pukinmäen, asemakaavassa oli merkitty korttelin n:o 37026 tontiksi n:o 1 sekä toinen tilojen RN:o 5^{1} ja 5^{153} ynnä Pukinmäen yksinäistaloon kuuluvan tilan RN:o 1^{8} niille osille, jotka samassa asemakaavassa oli merkitty tontiksi n:o 3 (30.11. 3296 §); sähkölaitoksen hallinnassa olevalla määräalalla Vähä-Meilahden yksinäistalon tilalla RN:o 1^{2} sijaitsevan tilapäisen autosuoja- ja varastorakennuksen pysyttämiseen paikoillaan kauintaan 20.7.1972 saakka (21.9. 2594 §); Jakomäen korttelin n:o 41200 tontin n:o 1 länsiosaan tulevien talojen a-e sekä korttelin n:o 41201 tontin n:o 1 länsiosaan tulevien talojen n:o 2—9 ja korttelin n:o 41202 autopaikkatontin rakentamiseen, johon sisäasiainministeriö suostui 6.4. (9.3. 747 §, 20.4. 1196 §); kolmikerroksisen, 450 m²:n suuruisen lämpökeskusrakennuksen rakentamiseen Malmin kylässä olevien tilojen RN:o 3^{272}, 3^{340} ja 3^{341} niille osille, jotka kaupunginvaltuuston 6.10.1965 hyväksymässä Jakomäen osa-alueen asemakaavassa oli merkitty korttelin n:o 41213 tontiksi n:o 1 (20.4. 1183 §); kansakoulurakennuksen rakentamista varten alueelle, joka asemakaavassa oli merkitty korttelin n:o 41218 tontiksi n:o 1 (30.3. 974 §) sekä Yliskylän kansakoulurakennuksen rakentamista varten Laajasalon kylässä olevan tilan RN:o 1^{1009} sille osalle, joka asemakaavaluonnoksessa on merkitty korttelin n:o 49023 tontiksi n:o 1 (9.11. 3068 §).

Postisäästöpankille päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut omasta puolestaan huomauttamista Kaartinkaupungin korttelin n:o 47 tontille n:o 1 rakennettavan pankin toimitalon kellaritilojen ulottamiseen rakennusjärjestyksen 31 §:n 2 momentissa määrättyä enimmäissyvyyttä syvemmälle arkkitehtitoimisto Pernaja & Sandellin laatiman piirustuksen mukaisesti, mikäli maistraatti myöntää siihen luvan, sekä sillä ehdolla, ettei kellari- eikä pysäköintitiloja vuokrata eikä luovuteta ulkopuoliseen käyttöön ja ettei rakentaminen aiheuta pohjaveden korkeussuhteissa sellaisia tilapäisiä eikä pysyviä muutoksia, jotka saattavat tuottaa haittaa naapuritonteilla oleville rakennuksille (14.6. 1895 §).

Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupungin ja Hotel Kämp Oy:n edustajien välillä aikoinaan käydyissä neuvotteluissa, jotka koskivat ns. Kämpin tontin asemakaavan muuttamista, ollut yhtiön taholta annettu

kirjallista eikä suullista sitoumusta siitä, että asemakaavassa kirjaimella B merkityllä tontinosalla olevaa tai uudelleen rakennettavaa rakennusta edelleen käytettäisiin ravintola- ja hotellitarkoitukseen sekä ettei siitä kaupungin ja yhtiön välillä muutoinkaan ollut nimenomaan sovittu; että neuvottelujen yhteydessä oli käynyt ilmi, että rakennuttajan silloisena tarkoituksena oli ollut sisustaa tontille tulevaan rakennukseen hotelli- ja ravintolaosa sekä että kaupunginhallitus esittää periaatteellisena kantanaan pitävänsä suotavana hotelli- ja ravintolatoiminnan jatkamista rakennuksessa (22.3. 884 §). Kun maistraatti 13.4. oli myöntänyt yhtiölle luvan tontin rakentamiseen, kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (20.4. 1197 §).

Kiinteistö Oy Keskuskatu 7 -nimiselle yhtiölle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut omasta puolestaan huomauttamista Kluuvin korttelin n:o 97 tontille n:o 1 ja sen kohdalla olevalle Keskuskadun katualueelle rakennettavien kellaritilojen ulottamiseen rakennusjärjestyksen 31 §:ssä määrättyä enimmäissyvyyttä syvemmälle, kuitenkin tontin osalta enintään tasoon —11.55 ja katualueen osalta enintään tasoon —8.60, mikäli maistraatti myöntää siihen luvan sekä sillä ehdolla, että Keskuskadun alitse tehtävä jalankulkutunneli rakennettaisiin samanaikaisesti valmiiksi ja että tunnelin piirustukset esitettäisiin kiinteistölautakunnan hyväksyttäviksi (1.11. 2996 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa toim. joht. Antti Aarnio-Wihurille, ettei sillä ollut huomauttamista saunarakennuksen sijoittamisesta anottuun paikkaan Kulosaaressa olevan tilan RN:o 1^{826} alueelle sillä ehdolla, että rakennuksen kokoa supistettaisiin käsittämään vain sauna välttämättömine pesu- ja pukeutumistiloineen sekä että rakennuksen ja rantaviivan väliin jätettäisiin vähintään 2 m leveä kaista, jolle voidaan istuttaa pensaita (23.11. 3222 §).

Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan puoltaa rakennusluvan myöntämistä kauppaneuvos Carl-Martin Bergrothille ja hänen vaimolleen Johanna Bergrothille yli 20 m²:n suuruisen saunarakennuksen rakentamiseen Vuosaaren kylässä olevalla Isolla Villasaarella sijaitsevalle tilalle RN:o 3^{277} n. 10 m:n etäisyydelle rantaviivasta (18.5. 1491 §).

Espoon kauppalanhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei Helsingin kaupungilla ollut huomauttamista liikenn. Erkki Immosen ja hänen vaimonsa Toini Immosen Espoon kauppalan järjestysoikeudelle tekemän rakennuslupa-anomuksen johdosta, joka koskee linja-autohallin ja siihen liittyvän asuinrakennuksen rakentamista Mäkkylän kylässä sijaitsevalle Fjälldal-nimiselle tilalle RN:o 12 (12.10. 2809 §).

Kaupunginhallitus päätti sisäasiainministeriölle annettavissa lausunnoissaan puoltaa 213 tapauksessa eräiden henkilöiden, liikeyritysten ja asunto-osakeyhtiöiden anomuksia, jotka koskivat poikkeusluvan myöntämistä rakennuskiellosta. Yhdessä tapauksessa puollettiin poikkeuslupaa määräajaksi. Kolmessatoista tapauksessa anomuksista annettiin epäävä lausunto.

Helsingin seutukaavaliiton avustaminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää Helsingin seutukaavaliitolle 100 000 mk tilapäisenä luottona kaupunginhallituksen v. 1966 myöntämän luoton lisäksi, korko 8 %, siihen asti, kunnes liitto on saanut valtion osuuden seutukaavoituksesta v:lta 1966 aiheutuneista menoista (14.9. 2508 §).

Liikennetutkimuksen kustannukset. Kaupunginhallitus päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että valtio osallistuisi liikennetutkimuksen suorittamisesta aiheutuviin kustannuksiin myös v. 1967. Tie- ja vesirakennushallitus ilmoitti 4.8. asettaneensa kaupungin käyttöön mainittuja kustannuksia varten 150 000 mk, kuten edellisenäkin vuonna. Rahatoimistoa kehotettiin suo-

rittamaan tästä summasta 25 500 mk Espoon kauppalalle ja 19 500 mk Helsingin maalaiskunnalle kaupungin ja kuntien kesken v. 1965 tehtyjen sopimusten mukaisesti sekä hyvittämään 105 000 mk:lla liikennetutkimuskomitean tiliä (14.6. 1891 §, 24.8. 2312 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti komitean käyttämään kertomusvuoden talousarvioon liikennetutkimuksen suorittamista varten merkittyä 400 000 mk:n suuruista määrärahaa (14.6. 1890 §, 21.12. 3518 §).

Yhtenäisiä pohjoismaisia tieliikennesääntöjä koskevasta ehdotuksesta annettava lausunto. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Pohjoismaisen tieliikennekomitean (NVK:n) ehdotuksesta yhtenäisiksi pohjoismaisiksi tieliikennesäännöiksi, koska tällainen lainsäädäntö helpottaisi Pohjoismaiden välistä liikennettä ja tekisi sen turvallisemmaksi. Kansainvälisen liikenteen ja matkailun vilkastumisen vuoksi oli ehdotuksessa otettu huomioon Euroopan kulkulaitosministerien vuosina 1962—1964 pitämissään kokouksissa hyväksymät tieliikennesäännöt. Ehdotetut liikennesäännöt kattavat suurimmaksi osaksi Suomen voimassaolevan tieliikenneasetuksen säännökset. Ehdotuksen mukaan voi kukin maa myös täydentää sääntöjä antamalla kansallisia määräyksiä. Kaupunginhallitus päätti antaa ministeriölle asiamiestoimiston laatiman luonnoksen mukaisen lausunnon (13.4. 1093 §).

Liikennejärjestelyjä päätettiin eri risteyksissä ym. suorittaa seuraavasti: Asemaaukiolla (16.11. 3139 §); Bulevardin ja Mallaskadun välisellä Hietalahdenrannan osalla (28.12. 3577 §); Eläintarhantiellä Kaupunginteatterin kohdalla (19.10. 2855 §); Eläintarhantien sillan sulkemisen johdosta Helsinginkadun - Sturenkadun - Wallininkadun risteyksessä (17.8. 2213 §); Itäväylän ja Abraham Wetterin tien välisen Linnanrakentajan tien osuudella sekä Linnanrakentajantien ja Roihuvuorentien välisen Abraham Wetterin tien osuudella (16.11. 3140 §); Pohjolankadun ja Koskelantien välisellä Mäkelänkadun osuudella (19.1. 198 §).

Kiinteistö Oy Keskuskatu 7 oikeutettiin erinäisillä ehdoilla suorittamaan Keskuskatu 7:n kohdalla tehtävien kadun rakennustöiden aikana viidessä eri vaiheessa liikennejärjestelyjä yhtiön toimesta laadittujen piirustusten mukaisesti (30.11. 3301 §).

Kaupunginhallitus päätti pyytää tie- ja vesirakennushallitusta ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin kaiken ajoneuvoliikenteen, lukuun ottamatta polkupyöräliikennettä, sallimiseksi Lauttasaarenkadun ja Lemissaaren liittymän välisellä Länsiväylän osalla Lauttasaaren uuden sillan rakennustöiden aikana sekä huolehtimaan hoidossaan olevalla alueella järjestelyn edellyttämistä liikennemerkkien ja opasteiden asentamisesta ja siirrosta siten, että kaupunki suorittaa näistä järjestelyistä aiheutuvat kustannukset (6.7. 2102 §).

Helsingin Suomalais-Venäläisen koulun vanhempainneuvoston ym. anottua liikenneturvallisuuden parantamista Nurmijärventiellä kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Nurmijärventielle Kaarelantien risteyksen eteläpuolelle rakennetaan jalankulkijoita varten tarkoitettu väliaikainen ylikulkusilta sekä että Itäisellä moottoritiellä Siilitien risteyksen kohdalla ollut ylikulkusilta siirretään Nurmijärventielle Suomalais-Venäläisen koulun kohdalle. Kaupunginhallitus päätti pyytää tie- ja vesirakennushallitukselta ja rakennushallitukselta rakentamiseen tarvittavat ao. luvat. Tarkoitukseen myönnettiin 62 000 mk (30.3. 959 §). Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa vastustavansa suurimman sallitun ajonopeuden rajoittamista anotulla tavalla Nurmijärventiellä sekä samalla ilmoittaa väliaikaisten ylikulkusiltojen rakentamisesta Helsingin Suomalais-Venäläisen koulun kohdalle (30.3. 960 §).

Arkkitehti Jouko Heikkisen anomuksen johdosta, joka koski liikuntaesteisten liikkumisedellytysten parantamista, kaupungin-

hallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvaliidien Liiton asettaman yhdyskuntasuunnittelutoimikunnan julkaisussa »Ohjeet liikuntaesteiden poistamiseksi» esitetyt näkökohdat liikuntaesteisten liikkumismahdollisuuksien parantamiseksi sekä rakennusvirastoa tutkimaan mahdollisuuksia enintään 8 cm korkean reunakiven käyttämiseen jalkakäytävillä suojateiden kohdalla ja suorittamaan tässä tarkoitetut toimenpiteet vähitellen esim. korjaustöiden yhteydessä tai erikseen ilmenneiden tarpeiden vaatiessa (24.8. 2299 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Helsingin - Pasilan ratapenkereen leventäminen Eläintarhanlahden kohdalla saatiin suorittaa asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 5696/18.10.1967 ilmenevällä tavalla. Samalla kaupunginhallitus myönsi omasta puolestaan rautatiehallitukselle luvan ratapenkereen leventämisen edellyttämään Eläintarhanlahden vesialueen täyttämiseen (16.11. 3141 §).

Liikennemerkit, -valot ym. Liikennevalokeskuksessa oleva tietokone käyttölaitteineen päätettiin vakuuttaa viideksi vuodeksi erilaisten vahinkojen varalta (31.8. 2406 §, 28.9. 2663 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Lemissaarentien ja Lauttasaarentien sekä Lemissaarentien ja Tallbergin puistotien risteyksiin asennetaan liikennevalot liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 188/14.12.1966 mukaisesti, että Lemissaarentien ylitse rakennetaan Hakolahdentien kohdalle jalankulkusilta katurakennusosaston piirustuksen n:o 14155/31.8.1967 mukaisesti. Liikennevalot saatiin asentaa tarkoitusta varten merkittyjä määrärahoja käyttäen ja jalankulkusillan rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia varten myönnettiin 150 000 mk (1.11. 2997 §).

Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin esittää, että Lauttasaaren uuden sillan rakennustöiden ajaksi Länsiväylälle asennettaisiin liikennesuunnitteluosaston piirustuksista n:o 240 A ja B/18.10.1967 ilmenevät liikennemerkit ja opasteet kaiken ajoneuvoliikenteen, lukuun ottamatta polkupyöräliikennettä, tilapäistä sallimista varten Lauttasaarenkadun ja Lemissaaren liittymän välisellä Länsiväylän osalla (9.11. 3073 §).

Sokeain Keskusliiton anomuksesta kaupunginhallitus oikeutti kaupunkisuunnittelulautakunnan asennuttamaan jäljempänä mainituissa paikoissa olevien suojateiden jalankulkuopastimiin summerilaitteet, joiden kustannusarvio oli 1 300 mk: 1) Hietaniemenkadun ja Runeberginkadun poikki Pohj. Rautatiekadun risteyksen pohjoispuolelle 4 kpl, 2) Fredrikinkadun poikki Kansakoulukadun risteyksen eteläpuolelle 2 kpl, 3) Fredrikinkadun poikki Kalevankadun risteyksen eteläpuolelle 2 kpl, 4) Lönnrotinkadun poikki Fredrikinkadun risteyksen eteläpuolelle 2 kpl, 5) Fredrikinkadun poikki Bulevardin risteyksen eteläpuolelle 2 kpl, 6) Albertinkadun poikki Bulevardin risteyksen pohjoispuolelle 2 kpl, 7) Mannerheimintien poikki Erottajan risteyksen eteläpuolelle 6 kpl, 8) Mannerheimintien poikki Pohj. Esplanadikadun risteyksen pohjoispuolelle 4 kpl ja 9) Aleksanterinkadun poikki City-käytävän kohdalle 2 kpl (17.8. 2209 §).

Laajasuontielle, ennen Tunnelitien risteystä päätettiin asettaa etuajo-oikeutettua risteystä osoittavat liikennemerkit (12.1. 113 §).

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiiriä päätettiin pyytää merkitsemään sekä liikennemerkein että maalaamalla ns. seeprasuojatie Pirkkolantielle keskuspuistoon rakennetun ulkoilutien kohdalle sekä asettamaan muuta vaaraa osoittavat liikennemerkit varustettuina lisäkilvellä »Ulkoilutie» Pirkkolantielle ulkoilutien läheisyyteen (21.12. 3526 §).

Yksisuuntaiseksi määrättiin liikenne Viherniemenkadulla (19.1. 196 §); Eränkävijäntorin lounaisreunassa olevalla Portimopolun

ja Ahmatien välisellä ajoväylällä (26.1. 267 §); Lastenkodinkujalla, Työmiehenkadulla ja näiden katujen välisellä Lastenkodinkadun osalla (2.3. 678 §); Tehtaankadun ja Tarkk'ampujankadun välisellä Laivurinkadun ylätasolla (6.4. 1017 §); sekä Saunalahdentien ja Kalastajatorpantien välisellä Uimarinpolun osuudella (16.11. 3138 §).

Kuorma-autoilla ja moottoripyörillä ajo huoltoajoa lukuun ottamatta kiellettiin Klippanin laiturin ja Neitsytpolun välisellä Ehrenströmintien osalla klo 17—6 välisenä aikana (26.10. 2924 §).

Moottoriajoneuvoliikenne Hammarskjöldintiellä kiellettiin tontille ajoa ja huoltoajoa lukuun ottamatta. Jäähallin ja Pohj. Stadiontien välinen kenttä päätettiin samalla järjestää pysäköintialueeksi (10.8. 2170 §).

Kaupunginhallitus päätti, että 30. kaupunginosan korttelin n:o 30039 tontilla n:o 1, jolla Munkkiniemen kartano sijaitsee, sallitaan henkilöautolla ajo toistaiseksi Ramsaynrannasta Kartanonpuiston lävitse tontin itärajalle johtavan puistokäytävän kautta siten, että ajo oli sallittua suunnassa Ramsaynranta - Munkkiniemen kartano sillä ehdolla, että tontin omistaja huolehtii omalla kustannuksellaan puistokäytävän kunnossa- ja puhtaanapidosta sekä että muu ajoneuvoliikenne Kartanonpuiston käytävillä kielletään liikennesuunnitteluosaston piirustuksesta n:o 241/25.10.1967 ilmenevällä tavalla (9.11. 3077 §).

Kautta-ajo kiellettiin Huopalahdentien ja Pitäjänmäentien välisellä Vanhan Viertotien osuudella. Samalla muutettiin Vanhaa Turuntietä liikennöivien kaukoliikenteen linja-autojen Vanhan Viertotien osuuden kautta kulkeva reitti sekä liikennelaitoksen autolinjan n:o 36 reitti kulkemaan Pitäjänmäentien ja Vihdintien - Huopalahdentien risteyksessä olevan ympyrän kautta (30.11. 3291 §).

Pysäköintialueet. Annankadun ruotsinkielisen kansakoulun kentän kaakkoislaidassa oleva n. 300 m²:n suuruista aluetta päätettiin toistaiseksi käyttää Uimahallikiinteistössä toimivien kaupungin laitosten virkakäytössä olevien autojen pysäköintialueena (5.10. 2726 §).

Pakilan Siirtolapuutarhayhdistyksen käyttöön päätettiin korvauksetta luovuttaa Pakilan siirtolapuutarhan ja Klaukkalantien välissä oleva, tonttiosaston lähemmin määrittelemä alue autojen pysäköintipaikaksi, irtisanomisaika 3 kk, sillä ehdolla että yhdistys huolehtii kustannuksellaan alueen kuntoonsaattamisesta, sen kunnossapitämisestä ja siistimisestä sekä siitä, että aluetta käytettäisiin vain pysäköintitarkoituksiin (5.10. 2725 §).

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin suunniteltaessa sopivia alueita kotimaan tavaralinjaliikenteen asemia varten ottamaan huomioon se, että ko. alueille voidaan varata riittävät pysäköintitilat kiitolinja-autoille ja yöpymistilat niiden kuljettajille (17.8. 2211 §).

Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti esittää, että Oulunkylässä olevan puistoalueen käyttäminen pysäköintitarkoituksiin kiellettäisiin ja että Asunto-oy Kivalterintie 17—19 velvoitettaisiin luovuttamaan alue asemakaavan mukaiseen käyttöön (1.11. 2992 §).

Lääninhallitus oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Asunto-oy Tähtitorninrinteen anomuksesta, joka koski yhtiön omistamassa talossa Kasarmikatu 26 olevan yökahvilan pitoluvan peruuttamista kahvilan talon asukkaille aiheuttaman häiriön vuoksi. Kahvilan asiakkaat olivat pääasiassa ammattiautoilijoita, jotka varsinkin talvisaikaan jättivät diesel-käyttöiset autonsa käyntiin pysäköinnin ajaksi ja häiritsivät lisäksi kovaäänisellä keskustelulla asukkaiden yöunta. Lääninhallitus oli tiedustellut, voitaisiinko rekka- ja säiliöautojen pysäköintiä rajoittaa mainitulla katuosuudella. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan voitiin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön liikennemerkeistä v. 1957 antaman päätöksen 10 §:n mukaan pysäköintikieltoa

osoittavaan liikennemerkkiin liitetyllä ajoneuvon laatua osoittavalla lisäkilvellä periaatteessa rajoittaa ajoneuvojen pysäköintiä. Kun mainitun paikan läheisyydestä ei kuitenkaan voitaisi osoittaa sopivaa pysäköimispaikkaa näille autoille, ei rajoitustoimenpiteisiin ollut lautakunnan mielestä syytä ryhtyä, koska pysäköimisen kieltäminen ko. katuosuudella aiheuttaisi pysäköimisen hajaantumisen lähiympäristön kaduille, eikä niin ollen poistaisi niitä haittailmiöitä, joihin anomuksessa oli viitattu. Kaupunginhallitus päätti antaa lausunnon lääninhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisesti (21.12. 3519 §).

Pysäköintimittarit. Kaupunginhallitus päätti, että kertomusvuonna pysäköintimittareiden hankintaan käytettävissä olevilla määrärahoilla saatiin hankkia enintään 30 kpl ½ tunnin, 25 kpl 1 tunnin, 240 kpl 2 tunnin ja 75 kpl 4 tunnin pysäköintimittareita. Mittareita päätettiin sijoittaa seuraaviin paikkoihin: ½ tunnin mittareita 5 kpl Hietalahden hallin lounaispäähän, 8 kpl Eerikinkatu 11—13 edustalle ja 6 kpl varamittareiksi; 1 tunnin mittareita 5 kpl Aurorankatu 17—19 vastapäätä, 9 kpl Fabianinkatu 35:n edustalle, 6 kpl Eerikinkatu 18—22 edustalle ja 5 kpl varamittareiksi; 2 tunnin mittareita 26 kpl lisää Kasarmitorille, 20 kpl Pohj. Rautatiekadulle taloa 21—23 vastapäätä, 14 kpl Lönnrotin puistikkoon, 9 kpl Eerikinkadulle Lapinlahden puistikon kohdalle, 29 kpl Hallituskatu 3—5:n edustalle, 25 kpl Kirkkokatu 19:n edustalle, 10 kpl Kirkkokatu 20:n edustalle, 12 kpl Kaikukadun koillisreunalle, 9 kpl Snellmaninkatu 4—6:n edustalle, 36 kpl Kauppatorille, satama-alueelle, 21 kpl Runeberginkadun-Malminkadun pysäköimisalueelle, 12 kpl Töölön torille ja 10 kpl Fabianinkatu 37—39 edustalle; 4 tunnin mittareita 28 kpl lisää Kasarmitorille, 15 kpl Meritullintorille, 14 kpl lisää Hietalahdentorille, 13 kpl Meriasemalle ja 5 kpl varamittareiksi (6.7. 2107 §).

Ajonopeuksia koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa puoltavansa tie- ja vesirakennushallituksen esitystä, kuitenkin siten muutettuna, että nopeusrajoitukset määrättäisiin alkaviksi seuraavasti:

a) Suunnassa Helsinki - Lahti:
90 km/t välittömästi Koskelantien risteyksen jälkeen
70 km/t n. 500 m ennen Viikin risteystä
50 km/t n. 300 m ennen Viikin risteystä
70 km/t välittömästi Viikin risteyksen jälkeen.

b) Suunnassa Lahti - Helsinki:
50 km/t n. 300 m ennen Viikin risteystä
90 km/t välittömästi Viikin risteyksen jälkeen
70 km/t n. 500 m ennen Koskelantien risteystä
50 km/t n. 300 m ennen Koskelantien risteystä (30.11. 3302 §).

Edelleen päätettiin maistraatille annettavassa lausunnossa puoltaa esitystä suurimman sallitun ajonopeuden rajoittamiseksi Tuusulan moottoritiellä, kuitenkin siten muutettuna, että niillä tieosuuksilla, joille on esitetty 90 km/t nopeusrajoitusta, määrättäisiin ajonopeudeksi 70 km/t (6.7. 2110 §).

Kaupunginhallitus päätti vastustaa maistraatille annettavassa lausunnossaan Suomen Autoklubin Helsingin piirin esitystä suurimman sallitun ajonopeuden muuttamisesta kaupungin alueella olevalla Länsiväylän osalla, koska tien teknillistä luokkaa ja muotoilua ei tulisi pitää ensisijaisina perusteina nopeusrajoituksia määrättäessä, vaan olisi tällöin asutuilla alueilla huomioitava myös paikalliset olosuhteet. Myöskään tieliikennesäännökset eivät edellytä rajoittamatonta nopeutta moottoriteillä (12.10. 2795 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavissa lausunnoissaan esittää hylättäviksi anomukset, jotka koskivat ajonopeuden rajoittamista Uussillantiellä ja Myrskyläntiellä (19.1. 197 §, 29.6. 2025 §).

Linja-autopysäkkien järjestelyjä päätettiin suorittaa seuraavissa paikoissa: Länsiväylän

itäisellä liittymätiellä (6.7. 2103 §); Kampin kentän laiturialueella (19.10. 2857 §); Sibeliuksenkadun ja Kesäkadun välisellä Mechelininkadun osalla (28.9. 2661 §); Talon Töölönkatu 2:n ja 4:n kohdalla (9.3. 746 §); Lemissaarentien itäreunalla Lauttasaarentien risteyksen pohjoispuolella (7.9. 2468 §); Pihlajamäentiellä korttelin n:o 38030 läheisyydessä (26.1. 266 §); Malmin raitilla Kotinummentien risteyksen läheisyydessä sekä talojen Malmin raitti 29 ja 48 kohdalla, Hietapellontiellä Malmin paloaseman kohdalla (10.8. 2166 §); Lahdentien ja Vanhan Porvoontien eteläisimmän risteyksen kohdalla (9.11. 3074 §); Pakilantien itäreunalla Pirkkolantien risteyksen pohjoispuolella sekä Pakilantiellä Kyläkunnantien risteyksen läheisyydessä ja Muurimestarintiellä Jakokunnantien risteyksen läheisyydessä (8.6. 1784 §); Myllypurontiellä Yläkivenpolun risteyksessä ja Karistimentien risteyksessä, Myllypurontien ja Myllytuvantien risteyksessä, Seppämestarintiellä Lahdentien risteyksen läheisyydessä ja Seppämestarintiellä Vanhan Porvoontien risteyksen läheisyydessä sekä Meripellontiellä Vuosaaren sillan länsipuolella venelaiturialueen läheisyydessä määräajaksi (31.8.2404 §); Muinaistutkijantiellä Hakostarontien risteyksen läheisyydessä (8.6. 1783 §) sekä Itäväylän ja Myllymestarintien risteyksen koillispuolella (28.9. 2662 §).

Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille päätettiin esittää, että Pitäjänmäellä Kaupintien pohjoisreunalla, lähellä Pitäjänmäentien risteystä sijaitseva yksityinen lähiliikenteen linja-autopysäkki siirrettäisiin Sähkötien risteyksen länsipuolelle liikennelaitoksen pysäkin kohdalle (22.6. 1964 §).

Linjaliikenteen reittejä koskevat asiat. Maistraatille annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti puoltaa eräiden liikennöitsijäin anomuksia linja-autoreittien muuttamisesta (2.2. 371, 372 §, 22.3. 896 §, 31.8. 2403 §, 30.11. 3260 §) ja aikataulujen vahvistamisesta (22.3. 896 §, 27.4. 1235—1238 §, 5.5. 1319, 1321—1325 §, 1.6. 1654 §, 22.6. 1920 §, 21.9. 2579 §, yjsto 18.7. 6491 §).

Liikennelupia koskevat asiat. Kaupunginhallitus oikeutti Moottorinkuljettajat-nimisen yhdistyksen harjoittamaan moottoriveneillä henkilöliikennettä Hakaniemen rannassa olevasta entisestä hiekkasataman laiturista Korkeasaareen ja Mustikkamaalle kertomusvuoden purjehduskautena sillä ehdolla, että Korkeasaaren liikenteessä matkustajilta perittävät samoin kuin urheiluja ulkoilulautakunnalle suoritettavat maksut ovat samat kuin liikennelaitoksen Korkeasaareen liikennöivän lautan vastaavat maksut ja että anoja rakentaa Hakaniemen rantaan kustannuksellaan uuden, asianmukaisesti hyväksyttyjen piirustusten mukaisen päivystyskopin sekä muuten entisillä ehdoilla (16.3. 837 §).

Maistraatille annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus puolsi jäljempänä mainittujen liikennöitsijäin liikennelupia koskevia anomuksia: Liikenne Oy:n anomusta liikenneluvan saamiseksi linjalle Rautatientori - Kontula (Tiurinlinnantie), linjalle Kontula - Reposaaren uimaranta ja linjalle Rautatientori - Jakomäentie (5.5. 1319 §, 8.6. 1746 §, 14.6. 1870 §, 16.11. 3106 §); Helsinki -Maaseutu-Liikenne Oy:n anomusta kolmen Rautatientorilta Tapanilaan liikennöivän linjan liikennelupien uudistamiseksi (22.3. 897 §); Suomen Turistiauto Oy:n anomusta kiertoajeluluvan muuttamiseksi, liikenneluvan saamiseksi kiertoajelujen järjestämistä varten reitillä Helsinki - Otaniemi - Helsinki ja liikenneluvan uudistamiseksi linjalle Linja-autoasema - Sompasaaren lauttasatama (5.5. 1320 §, 25.5. 1556 §, 30.11. 3259 §) ja Sirolan Liikenne Oy:n liikenneluvan uusimista linjalle Rautatientori - Pakila - Tuomarinkylä (2.2. 372 §).

Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että Saaren Auto Oy:n valitus, joka koski Sirolan Liikenne Oy:lle myönnettyä liikennelupaa linjalle Helsinki - Pakila - Tuomarinkylä,

olisi hylättävä. Samaten olisi hylättävä yhtiön anomus liikenneluvan saamiseksi linjalle Rautatientori - Itä-Pakila, koska reitti tulisi kulkemaan mutkaisia ja kapeita, vielä kunnostamattomia katuja pitkin (1.6. 1659 §, 10.8. 2138 §).

Lausunnon antaminen yksityisten liikkeenharjoittajien anomuksista saada liittyä yhteistariffiin. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle puoltavansa anomuksissa tarkoitettujen linjojen liittämistä yhteistariffiin seuraavia linjoja lukuun ottamatta: Lähilinjat Oy:n linjoja Helsinki - Korso ja Helsinki - Kerava, V. J. Huttusen linjoja Helsinki - Korso, Helsinki - Lahela, Helsinki - Hyrylä ja Helsinki - Kerava sekä P. O. Grönbergin ja J. Heleniuksen yhteisesti liikennöimää linjaa Rautatientori - Vantaan seutu (26.1. 285 §).

Henkilövuokra-autotaksan korottamista koskeva lausunto. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa maistraatille annettavassa lausunnossaan puoltavansa henkilövuokra-autotaksan korottamista todellista kustannustason nousua vastaavasti ja esittää, että taksan korottaminen, mikäli se tapahtuu perusmaksua nostamalla, suoritettaisiin käyttämättä maksutaulukossa 10 penniä pienempiä rahamääriä (2.2. 358 §).

Kuorma- ja pakettiautojen kuljetusmaksujen korottamista koskeva lausunto. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa maistraatille annettavassa lausunnossaan yhtyvänsä poliisilaitoksen lausuntoon, jossa oli puollettu kuljetusmaksujen korottamista nykyistä kustannustasoa vastaaviksi entisen maksujärjestelmän puitteissa (26.10. 2923 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto teki kertomusvuoden aikana 49 päätöstä, jotka koskivat yhteenajojen aiheuttamista vahingoista suoritettavia korvauksia.

Liikenneolosuhteita ja liikenneturvallisuutta käsittelevän ohjekirjasen laatimista varten yhteistoiminnassa Tapaturmantorjunta-yhdistyksen liikennejaoston Taljan kanssa yleisjaosto myönsi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 3 000 mk (yjsto 24.10. 7127 §).

Liikenneturvallisuustyötä varten myönnettiin Tapaturmantorjunta-yhdistykselle 17 500 mk:n suuruinen avustus (17.8. 2210 §, 14.12. 3448 §).

Metronsuunnittelutoimikunta

Metronsuunnittelutoimiston johtajan työsuhde päätettiin 1.10. alkaen muuttaa tilapäiseksi virkasuhteeksi, minkä palkkaus maksetaan 38. pl:n mukaisena ilman oikeutta lisä-, yli- tai sunnuntaityökorvauksiin. Viran haltijan, jolla tulee olla akateeminen loppututkinto, ottaa kaupunginhallitus. Metronsuunnittelutoimiston johtaja on metronsuunnittelutoimikunnan alainen, joka lähemmin määrittelee hänen tehtävänsä kaupunginvaltuuston metroa koskevien päätösten mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus päätti, että tekn. tri Reino Castrén otetaan hakemuksetta tilapäisenä viranhaltijana ko. johtajan tp. virkaan 1.10. alkaen vuoden loppuun tavanomaisilla ehdoilla ja että mikäli virkasuhde näin syntyy, kaupungin ja Castrénin välillä tehty työsopimus ei em. ajakohdasta lukien enää ole voimassa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti muuttaen 24.8. tekemäänsä päätöstä, jossa oli myönnetty 2 mmk:n lisämääräraha metron rakentamistöiden suunnittelun jatkamista varten, osoittaa metronsuunnittelutoimikunnan käytettäväksi 14 241 mk toimiston johtajan palkkaamiseksi kertomusvuoden loppuun. Metron suunnittelun jatkamista varten kaupunginhallitus oli aikaisemmin myöntänyt 1 mmk (21.9. 2582 §, 5.5. 1301 §, 24.8. 2258 §).

Metronsuunnittelutoimiston päällikön viransijaiseksi ajaksi 27.12.1967—30.6.1968 määrättiin apul. tal. arviopääll. Unto Valtanen oikeuksin saada sijaisuusajalta 38. pl:n mukainen loppupalkka (23.11. 3195 §, 14.12. 3422 §).

Metronsuunnittelutoimiston hallinto-osaston osastopäällikön tehtävien hoitamisesta oman toimensa ohella päätettiin os. pääll. Harri Liljendahlille suorittaa ajalta 9.1.—22.6. yht. 656 mk ja ajalta 14.10.—31.12. 120 mk/kk (10.8. 2143 16.11. 3117 §, §).

Metroasiaa koskevan päätöksen täytäntöönpano. Käsitellessään kertomusvuoden talousarviota (khn mtö n:o 20/1966) kaupunginvaltuusto päätti metroasiaa koskevassa toivomusponnessaan,

että mihinkään metroon liittyviin hankinta-, tilaus- tai rakentamistoimenpiteisiin ei ryhdytä, ennen kuin kaupunginvaltuusto on sille esitettyjen yksityiskohtaisten teknillisten ja taloudellisten suunnitelmien perusteella määritellyt asiassa kantansa,

että ennen uuden määrärahan myöntämistä esitetään huomattavalta osalta muuhun kuin verorahoitukseen perustuva jatkorahoitusohjelma ja

että kaupunginhallitus asettaa luottamushenkilöistä kokoonpannun toimikunnan, jonka tehtävänä on johtaa ja valvoa metron suunnittelua ja mahdollista toteuttamista.

Kaupunginhallitus päätti toimeenpanna kaupunginvaltuuston ponnessa tekemän päätöksen siten,

1) että ponnen ensimmäinen kappale ilmoitetaan tiedoksi ja noudatettavaksi metronsuunnittelutoimikunnalle,

2) että ponnen toinen kappale annetaan tiedoksi kaupunginjohtajalle,

3) että kaupunginhallituksen 20.5.1965 tekemällä päätöksellä asettaman metronsuunnittelutoimikunnan tehtäväksi annetaan sen lisäksi, mitä mainitussa päätöksessä tai erikseen on määrätty, myös johtaa ja valvoa metron suunnittelua ja mahdollista toteuttamista,

4) että kaupunginhallituksen v. 1965 asettaman metronsuunnittelutoimikunnan kokoonpano muutetaan määräämällä sen puheenjohtajaksi apul. kaup. joht. Veikko Järvinen sekä jäseniksi päätoim. Pentti Poukka, kauppat. lis. Ingvar Melin, dipl. ins. Henrik Kalliala ja autoilija Juho Mehto sekä

5) että metronsuunnittelutoimikunnan alaiseksi asetetaan työjaosto ja että sen puheenjohtajaksi määrätään kaupungininsinööri ja jäseniksi kiinteistöviraston päällikkö, liikennelaitoksen toimitusjohtaja, kaupunkisuunnitteluviraston päällikkö, sähkölaitoksen uudisrakennusosaston osastopäällikkö ja talousarviopäällikkö (2.2. 391 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Varastoimistoimen apulaisjohtajan virkaan valittiin valtiot. maist. Veikko Mielonen tavanmukaisilla ehdoilla (8.6. 1740 §).

Satamarakennusosaston työsopimussuhteeseen palkattavan dipl. ins. Arvo Rankin kanssa päätettiin tehdä kaupunginhallituksen 29.6. vahvistamaa lomaketta käyttäen työsopimus, jonka mukaan Rankille maksetaan palkkaa 3 100 mk/kk. Sopimus on voimassa toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (19.10. 2835 §).

Suunnittelupäällikkö Vilho Rantapihlan 22.3. hyväksyttyyn sopimuspalkkaan päätettiin lisätä kaupunginvaltuuston 8.3. tekemän päätöksen mukainen 5.2 %:n yleiskorotus (22.6. 1944 §).

Satamarakennusosaston 30. pl:aan kuuluva yli-insinöörin virka päätettiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä (2.2. 368 §).

Varastoimistoimen joht. Lasse Terholle myönnettiin ero virastaan 1.6. lukien. Terholle v. 1966 myönnetyt Helsingin kaupungin yleisen talletusmakasiinin prokuuraoikeudet peruutettiin 1.6.1967 lukien (9.3. 754 §, 22.6. 1914 §).

Merkittiin tiedoksi korkeimman hallinto-

oikeuden päätös apul. satamakamr. Mainio Kauppalan valitukseen kurinpitoasiassa (8.6. 1743 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli hylännyt merikapt. Lauri Rossin valituksen, joka koski apulaissatamamestarin viran täyttämistä (25.5. 1557 §, 19.10. 2833 §).

Satamalaitoksen autojen hoidosta maksettava palkkio, ks. kaupunginkanslia s. 143.

Tullikamarien yhteydessä toimivien satamalaitoksen toimistojen aukioloajaksi 1.—31.5. ja 1.—30.9. välisenä aikana vahvistettiin v. 1964 tehdystä päätöksestä poiketen klo 8—16 vapaine lauantaineen siten, että aamiaistauko aikana 1.—20.5. ja 10.—30.9. on puoli tuntia neljänä päivänä ja 45 min. yhtenä päivänä sekä aikana 21.—31.5. ja 1.—9.9. yksi tunti. Virka-ajaksi aikana 1.6.—31.8. vahvistettiin klo 8—15.30, aamiaistauko puoli tuntia ja lauantait vapaat (5.5. 1347 §).

Tullihuoneistot. II tullikamarin laajentaminen, ks. kiinteistöt, s. 320.

Yleisjaosto oikeutti satamalaitoksen suorittamaan laitoksen esityksessä tarkoitetut Helsingin tullikamareiden huoneistojen korjaustyöt ja lisälaiteasennukset tullilaitoksen ehdotuksen mukaisesti. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 150 000 mk (yjsto 18.7. 6492 §).

Satamalaitoksen suunnittelu- ja valvontatoiminnan kehittämistä varten myönnettiin enintään 9 000 mk Rastor Oy:n toimesta suoritettavien tutkimusten maksamiseen (13.4. 1103 §).

Eräiden omaisuusarvojen poistaminen satamalaitoksen käyttöomaisuudesta. Kaupunginhallitus päätti, että satamalautakunnan esityksessä tarkoitetut Pasilan - Kumpulan - Sörnäisten radan, Marian ratapihan laajennuksen ja Lapinlahdenkadun silta-aukon levennyksen omaisuusarvot, yht. 4 278 217 mk, saatiin poistaa talousarvion ulkopuolella satamalaitoksen käyttöomaisuudesta poistomäärärahaa käyttämättä 31.12.1966 lukien (1.6. 1657 §) sekä Saukon hiilisatamassa siltanosturien n:o 10 ja 13 jatkosillat (yjsto 27.6. 6344 §).

Aluksille annettavasta vedestä vedenantomiehille maksettava palkkio päätettiin 1.10. lukien korottaa 8 penniksi m^3:ltä (7.12. 3354 §).

Irtaimiston hankinnat ym. Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan tilaamaan kertomusvuoden talousarvioon merkittyä 100 000 mk:n osamäärärahaa käyttäen 400 m^3:n suuruisen pohjaluukkuproomun siten, että loppuosa hankintahinnasta suoritettaisiin v:n 1968 aikana (6.7. 2051 §).

Eräät satamalaitoksen esittämät käyttöesineet päätettiin myydä hankittujen tarjousten perusteella eniten tarjoavalle (yjsto 21.2. 5402 §, 2.5. 5905 §, 30.5. 6127 §, 27.6. 6345 §, 21.11. 7337 §, 12.12. 7504 §).

Länsisataman varastorakennuksessa L 4 oleva huonokuntoinen jäähdytyslaitos päätettiin purkaa satamalautakunnan toimesta (yjsto 26.9. 6870 §).

Laiturit, väylät, rakennukset ym. Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan käyttämään em. tarkoitusta varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (2.2. 369 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään määrärahan jakoa osittain muuttaen kertomusvuoden talousarvioon Nurmisen laituria ja sen jatketta varten merkitystä määrärahasta enintään 150 000 mk Volvon laiturin jatkotöitä varten (28.9. 2633 §) ja Jätkäsaaren laituria varten 3.425 mmk, Sompasaaren-Nihdin laituria varten 1.35 mmk sekä rautateitä ja ratapihoja varten 550 000 mk (21.12. 3487 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi satamarakennusosaston piirustuksista n:o 11025—11033 ilmenevät Salmisaaren voimalaitoksen satamalaiturin jatketta, rannan täyttöä ja pengerrystä sekä hiilikentän tukimuurijatketta koskevat suunnitelmat (31.8. 2383 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi satamarakennusosaston piirustuksista n:o 10838 ja 10839 ilmenevän Merisataman rantaviivan yleis-

suunnitelman ja kehotti lautakuntaa laadituttamaan alueen yksityiskohtaiset suunnitelmat yhteistyössä asemakaavaosaston kanssa. Suunnitelmat oli ennen töiden aloittamista esitettävä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (4.1. 54 §).

Työllisyystyöt. Työllisyyden ylläpitämiseksi kaupunginhallitus myönsi seuraavat määrärahat: 200 000 mk Lauttasaaren telakan töitä varten ja 550 000 mk Verkkosaaren viemäritöitä varten (2.2. 394 §, 25.5. 1568 §, 9.11. 3057 §); 100 000 mk Sirpalesaaren ja Lauttasaaren aallonmurtajia varten, 200 000 mk Herttoniemen sataman kenttätöitä varten sekä 300 000 mk Sompasaaren itäisen laiturin rakennustöitä varten (9.2. 458 §, 25.5. 1568 §); 300 000 mk Kulosaaren sillan viereisten viemärien rakentamiseen (9.11. 3057 §) sekä 130 000 mk Kokkosaarenkadun viemärin rakentamista varten (7.12. 3350 §).

Länsisataman talletusvaraston perustustyöt päätettiin aloittaa kertomusvuoden marraskuussa (12.10. 2776 §).

Kaskisaaren Hoito Oy:lle myönnettiin 10 000 mk Lehtisaaren ja Kaskisaaren välisen sillan korjaamista varten sillä ehdolla, että korjaussuunnitelma esitetään kaupunkisuunnitteluviraston ja katurakennusosaston hyväksyttäväksi ja osasto valvoo työn suorittamista (16.11. 3119 §).

Jäänmurtajien kesäseisontapaikat. Merenkulkuhallitukselle päätettiin ilmoittaa, että jäänmurtajien kesäseisontapaikkojen varaaminen Ruoholahdesta otettaisiin käsiteltäväksi heti kun vireillä oleva Jätkäsaaren länsiosan käyttösuunnitelma on hyväksytty (12.10. 2775 §).

Öljyvahinkojen torjuminen. Kaupunginhallitus päätti pyytää revisiovirastoa tutkimaan, olivatko kaikki satamalaitoksen öljyvahinkojen torjumiseksi suorittamat toimenpiteet, kuten kaluston hankinnat ja niiden rakentaminen laitoksen toimesta, olleet välttämättömiä ja taloudellisesti kannattavia sekä mitkä ovat olleet laitoksen yksityisiltä vahingon aiheuttajilta perimien korvausten perusteet, sekä antamaan kaupunginhallitukselle lausunnon selvityksen tuloksista (16.3. 812 §).

Suojavallin rakentaminen Laajasalon öljysatamaan. Yleisjaosto suostui siihen, että Esso Oy saisi erinäisillä ehdoilla rakentaa vuokra-alueensa länsipuoliselle, satamalaitoksen hallinnassa olevalle merenlahdelle n. 100 m:n pituisen suojavallin öljyvaraston katastrofialtaan muodostamiseksi Gulf Oil Oy:n ja Esso Oy:n vuokra-alueiden rajalle. Allas rajoittuu pohjoisessa Gulf Oil Oy:n lastauslaituriin. Maaperän harjan leveys on 5 m ja korkeus +2.50. Kiviheitokkeella verhottujen luiskien kaltevuus on 1:1.5 (2.3. 689 §, yjsto 4.7. 6398 §).

Lauttasaaren silta. Kaupunginhallitus päätti, että Lauttasaaren silta suljetaan liikenteeltä 1.9. alkaen lukuun ottamatta sillan eteläistä jalkakäytävää, joka jää jalankulkuliikenteen käyttöön toistaiseksi. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin kiireellisesti laatimaan suunnitelma kaiken ajoneuvoliikenteen, lukuun ottamatta polkupyöräliikennettä, sallimisesta tilapäisesti Lauttasaarenkadun ja Lemissaaren liittymän välisellä Länsiväylän osalla aiheutuvista liikennemerkkien siirroista ja mahdollisten muiden merkkien pystyttämisestä (10.8. 2175 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Lauttasaaren uuden sillan rakennustyötä varten saatiin mainitun työn ajaksi aidata satamarakennusosaston 10.4. päivätystä ja 1.8. tarkistetusta piirustuksesta n:o 11227 lähemmin ilmenevät alueet Ruoholahdessa ja Lauttasaaressa sekä että Itämerenkadun ajoneuvoliikenteeseen jäävän osan ja Salmisaarenrannan liikenne määrätään yksisuuntaiseksi Lauttasaareen johtavan tilapäisen kävelysillan ja Itämerenkadun - Tallberginkadun risteyksen välisellä osuudella siten, että jo on sallittua suunnassa keskusta - kävelysilta, seuraavilla ehdoilla:

1) Itämerenkadun puolelle tuleva jalankulku- ja pyöräilykaista on mikäli mahdollista tehtävä 3 m:n levyiseksi. Mikäli näin ei

voida menetellä, on pyöräliikenne sillä kiellettävä suunnassa kävelysilta - keskusta.

2) Itämerenkadun puolelle tulevaa ajorataa on mikäli mahdollista levennettävä 3—4 m:llä n. 30 m:n pituisella matkalla Salmisaarenrannan risteyksestä lukien. Mikäli näin ei voida menetellä, on linja- ja kuorma-autoliikenne mainitulla ajoradalla kiellettävä.

3) Itämerenkadun eteläinen jalkakäytävä on väliaikaisen jalankulkusillan valmistumiseen saakka pidettävä vapaana jalankulkuliikenteelle.

4) Salmisaarenrannan liikenteeseen jäävää osaa ei saa käyttää työmaan sisäiseen liikenteeseen eikä työmaan kadunpuoleiseen aitaan saa tehdä liikenneturvallisuutta vaarantavia ovia eikä muita vartioimattomia kulkuaukkoja.

5) Kaupunkisuunnittelulautakunnalla on oikeus tarvittaessa muuttaa aidattavan alueen rajoja.

6) Yksityiskohtaiset järjestelyt on suoritettava kaupunkisuunnitteluviraston, satamalaitoksen, poliisilaitoksen ja rakennustarkastajan antamien ohjeiden mukaisesti (21.9. 2599 §).

Lautta- ja konteinerisataman rakentaminen. Kaupunginhallitus oikeutti satamakomitean pyytämään dipl.ins. Hans Grassl'ilta vertailevan lausunnon lautta- ja konteinerisataman sijoittamisesta Nihtisaareen tai Jätkäsaareen, niin että tehtävästä aiheutuvat, satamakomitean hyväksymät kulut saatiin suorittaa v:n 1966 talousarvioon Nihdin lauttasatamaa varten merkitystä määrärahasta (4.1. 55 §).

Lautta- ja konteinerisataman rakentamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen (ks.s. 115) johdosta kaupunginhallitus kehotti satamalaitosta

1) laatimaan viipymättä yksityiskohtaisen suunnitelman Sompa - Nihtisaaren satamanosan laajennuksen toteuttamisesta,

2) olemaan suunnitelmaa laatiessaan kiinteässä neuvottelukosketuksessa sataman käyttäjien ja heidän järjestöjensä kanssa,

3) kiinnittämään jatkuvasti riittävää huomiota seutukaavasuunnitelmiin siltä osin kuin ne sivuavat satamatoimintaa yleensä ja lauttaliikennettä erityisesti sekä

4) seuraamaan niin ikään kiinteästi tie- ja vesirakennushallituksen toimesta laadittavia suunnitelmia terminaalisataman rakentamisesta Helsingin ulkopuolelle (16.11. 3089 §).

Etelä-Suomen autolauttasatamien sijoitusta koskevaan neuvottelukokoukseen määrättiin kaupungin edustajaksi apul.kaup.joht. Hjalmar Krogius (yjsto 3.1. 5039 §). 13.1. pidetyn alustavan kokouksen päätöksen mukaisesti päätettiin asiaa koskeva tutkimus panna toimeen. Tutkimusta suorittamaan oli tie- ja vesirakennushallitus asettanut tutkimusryhmän, joka työn suorittamiseksi tulisi olemaan yhteydessä eri virastoihin, laitoksiin, yrityksiin ja järjestöihin. Neuvottelukuntaan määrättiin kaupungin edustajaksi apul.kaup.joht. Krogius. (16.2. 538 §). Sittemmin kaupunginhallitus muutti eo. päätöstään ja määräsi kaupungin edustajaksi satamajoht. Kristian Eiron (5.10. 2696 §).

Troolarisataman sijoittamista koskevan Suomen Merimies-Unionin kirjelmän johdosta kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa tekemään esityksen troolarialuksille sopivan satamapaikan sijoittamisesta Kulosaaren sillan länsipuolelle sekä siitä aiheutuvien töiden suorittamisesta kustannusarvioineen ottamalla huomioon, että troolarialusten jääntarve on tarkoitus tyydyttää kalatukkukeskuksen yhteyteen rakennettavan jääaseman avulla (19.1. 214 §).

Satama- ja liikennemaksukomitean mietinnöstä annettava lausunto. Valtioneuvosto asetti v. 1963 komitean selvittämään niitä perusteita, joiden mukaan satama- ja liikennemaksujen sekä muiden kunnille yleisestä liikenteestä suoritettavien maksujen periminen olisi järjestettävä. Komitean mietinnön valmistuttua Suomen Satamaliitto oli pyytänyt siitä jäsenkaupunkien lausunnot voi-

dakseen omasta puolestaan antaa mietinnöstä lausunnon sisäasianministeriölle. Satamalautakunta, rahatoimisto ja asiamiestoimisto olivat antaneet asiasta yksityiskohtaiset lausuunot. Kaupunginhallitus päätti antaa Suomen Satamaliitolle satamalautakunnan esittämän mukaisen lausunnon tarkistettuna liikennemaksutaksan 1 §:n ja 2 §:n sanamuodon osalta asiamiestoimiston lausunnossa esitetyllä tavalla satamalautakunnan esittämien periaatteiden mukaisesti (14.12. 3406 §).

Tulli- ja liikennemaksuja koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti kehottaa asiamiestoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin Helsingistä suoraan Turenkiin lähetettyjen ja Hämeenlinnassa tullattujen sokerijuurikkaiden liikennemaksujen perimiseksi Hämeenlinnan kaupungilta (26.1. 284 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä Suomen Kaapelitehdas Oy:n valituksen, joka koski Kirkkonummen Kantvikissa puretun kuparierän liikennemaksun veloitusta ja O. Nyström & Co Oy:n valituksen, joka koski liikennemaksun palauttamista Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevassa Kallvikin satamassa v. 1961—1963 purettujen tavaraerien osalta. Satamalautakunnan antaman selityksen mukaan kaupungin liikennemaksutaksan yleiset perusteet ovat sellaiset, että tavaran uudelleen lastaus tai purkaus ei ole tarpeen veloitusoikeuden syntymiseksi (12.1. 127 §, 30.11. 3256 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli 29.11.1966 antamallaan päätöksellä hylännyt kaupungin valituksen, joka koski 294 mk:n suuruisen tullilaskun maksuunpanon kumoamista maahantuodun putkilähetyksen 28 putken osalta, jotka olivat hävinneet ja joista kaupunki oli velvollinen maksamaan tullin ja liikevaihtoveron (9.2. 437 §, v:n 1965 kert. s. 229).

Perkin-Elmer Oy:n ja työterveyslaitoksen valituksen johdosta, joka koski tullinpalautushakemuksen hylkäämistä yhtiön maahantuoman ja työterveyslaitoksen käyttöön tarkoitetun spektrofotometrin osalta, kaupunginhallitus päätti, että korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa vastaselityksessä todetaan tullihallituksen antaneen tulliviranomaisten puolesta valituksen johdosta lausuntonsa ja ilmoitetaan, että asia kaupungin ottamatta siihen kantaa jätetään korkeimman hallinto-oikeuden harkintaan (5.10. 2695 §).

Hiekan ottaminen merenpohjasta. Yleisjaosto oikeutti Pellonraivaus Oy:n ottamaan korvauksetta hiekkaa merenpohjasta Melkin, Mäntysaaren ja Rysäkarin väliseltä kaupungin omistamalta vesialueelta sillä ehdolla, että hiekka käytetään kaupungin omiin tarpeisiin ja että luvan saaja vastaa kaikesta vahingosta ja haitasta, mitä työn suorittamisesta saattaa aiheutua kaupungille tai sivullisille sekä että lupa on voimassa toistaiseksi kuukauden irtisanomisajoin (yjsto 11.7. 6445 §).

Raide- ja ylikäytäväjärjestelyt. Yleisjaosto oikeutti Paperinkeräys Oy:n jatkamaan Toukolassa, raidekujalla n:o 668 sijaitsevaa yksityisraidetta n. 25 m asemakaavassa puistoksi merkitylle alueelle satamarakennusosaston 20.1. päivätyn piirustuksen osoittamalla tavalla raiteenpitojärjestelmän mukaisin ehdoin (yjsto 30.5. 6128 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten v. 1963 (ks.s. 354) tekemänsä päätöksen,

1) että Laivurinkadun jatkeena ja Kapteeninkadun jatkeena olevat tasoylikäytävät suljetaan kaikelta liikenteeltä,

2) että Wecksellintien jatkeena oleva tasoylikäytävä ja Neitsytpolun jatkeena oleva tasoylikäytävä varustetaan valomerkkilaitoksilla,

3) että Neitsytpolun ja Raatimiehenkadun välisistä tasoylikäytävistä poistetaan kaksi eteläisintä sekä

4) että Merisataman ratapihajärjestelyt suoritetaan Valtionrautateiden ratapihajaoston 1.9.1966 päivätyn suunnitelman n:o 7561 mukaisesti.

Satamalaitosta kehotettiin yhteistoiminnassa Valtionrautateiden, kaupunkisuunnit-

teluviraston ja rakennusviraston kanssa huolehtimaan toimenpiteiden toteuttamisesta siten, että Valtionrautateiden kustannuksella suoritetaan Neitsytpolun jatkeena olevan tasoylikäytävän turvalaitteiden hankinta ja asennus (8.6. 1742 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Töölön tavara-aseman luona oleva satamaradan risteys saatiin Valtionrautateiden toimesta pitää toistaiseksi suljettuna liikenteeltä arkisin klo 18—6 sekä sunnuntaisin ja pyhäpäivisin sillä ehdolla, että tasoristeyksen sulkupuomeihin kiinnitetään Valtionrautateiden kustannuksella sulkemisaikoja tiedottavat kilvet ja että Valtionrautateiden toimesta ja kustannuksella järjestetään tarvittaessa mainittuina aikoina nopeasti risteyksen tilapäinen tai jatkuva vartiointi (28.12. 3574 §).

Vantaanjoen vesistön uittosäännön muuttaminen. Merkittiin tiedoksi, että Länsi-Suomen vesioikeuden 14.11.1966 antama päätös on kaupungin ja Vantaanjoen Uittoyhdistyksen kesken v. 1966 (ks.s. 277) tehdyn sopimuksen mukainen (4.1. 53 §).

Kieltotaulujen asettaminen telakka-alueelle. Lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista Wärtsilä Oy:n anomuksesta saada asettaa kieltotauluja telakka-alueelleen (14.12. 3407 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginhallitus päätti hakea muutosta hovioikeudelta raastuvanoikeuden 13.1. julistamaan päätökseen, jolla kaupunki yhteisvastuullisesti eräiden henkilöiden ja Åkerman Oy:n kanssa oli tuomittu maksamaan ahtaaja Teuvo Räsäselle korvauksia Katajanokan satamassa sattuneen työtapaturman takia (26.1. 290 §).

Kansainvälinen Meren Näyttely. Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan osallistumaan Kansainväliseen Meren Näyttelyyn Navigare 67 ja käyttämään tarkoitukseen kertomusvuoden talousarviossa olevia käyttövarojaan, niitä tarvittaessa 10 000 mk:lla ylittäen (16.3. 833 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuuston 14.12.1966 tekemä päätös yhden 33. pl:aan kuuluvan osastopäällikön viran siirtämisestä 34. pl:aan koskee uudisrakennusosaston päällikkönä toimivan dipl.ins. Eino Toiviaisen virkaa (2.3. 693 §).

Sähkölaitos oikeutettiin tekemään dipl.ins. Pertti Karhaman kanssa ajaksi 1.9.—31.12., jolloin hän hoitaa viransijaisena laitoksen osastopäällikön virkaa, palkkaussopimus, jonka mukaan hänen palkkansa on 3 300 mk/kk (7.9. 2433 §).

Seuraavat sähkölaitoksen virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 25. pl:aan kuuluva konttoripäällikön virka (21.12. 3488 §); 22. pl:aan kuuluva apulaisavojohtomestarin virka (5.10. 2698 §) ja 7. pl:aan kuuluva puhelunvälittäjän virka (17.8. 2189 §).

Apulaisoikeuskanslerille päätettiin antaa asiamiestoimiston ja os.pääll. Bergholmin antamat selitykset asiassa, joka koski laitoksen entisen työsuhteisen vahtimestarin Aatos Suomisen irtisanomisensa johdosta tekemää kantelua. Yleisjaosto katsoi, että Suomisen kaupunginhallitukselle jättämän kirjelmän ei tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston päätöksen (10.8. 2130 §, yjsto 25.7. 6531 §).

Eräiden laitoksen teknikoiden anottua oman auton virkakäytöstä maksettavan korvauksen tarkistamista kaupunginhallitus

päätti, ettei toistaiseksi ollut aihetta korottaa mainittuja korvauksia (9.3. 753 §).

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen sähkölaitoksen hallintoon. Jäljempänä mainitut kiinteistöt päätettiin siirtää sähkölaitoksen hallintoon: kaasulaitoksen piirustuksessa n:o K 4-541 osoitettu, n. 2 200 m²:n suuruinen alue 1.4. lukien 88 000 mk:n arvoisena (2.3. 690 §); korttelin n:o 41213 tontti n:o 1 toukokuusta lähtien 111 000 mk:n pääomaarvoisena (13.4. 1076 §) sekä korttelista n:o 178 ja sen pohjoispuolella olevasta puistoalueesta sähkölaitoksen piirustuksesta 2 LK 2-80 A ilmenevä alue huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamista varten. Rakennuksen louhintatyöt saatiin aloittaa sen jälkeen, kun sisäasiainministeriö oli myöntänyt poikkeusluvan (29.6. 1973 §).

Tapaturmavakuutuksen siirtäminen. Kaupunginhallitus oli oikeuttanut sähkölaitoksen siirtämään sen työtapaturmavakuutukset Keskinäinen Yhtiö Teollisuusvakuutus -nimiselle yhtiölle eräin ehdoin. Samalla teollisuustointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa kehotettiin valmistelemaan kysymystä, olisiko syytä asettaa toimikunta tutkimaan kaupungin pakollisia vakuutuksia kokonaisuudessaan (5.5. 1316 §). Sittemmin kaupunginhallitus päätti kumota eo. päätöksensä siltä osin kuin siinä oikeutettiin sähkölaitos siirtämään työtapaturmavakuutuksensa Keskinäinen Yhtiö Teollisuusvakuutus -nimiselle yhtiölle sekä peruuttaa toistaiseksi 24.3.1966 asiamiestoimistolle antamansa kehotuksen sopimisesta Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan kanssa sen ja kaupungin välisen tapaturmasopimuksen tarkistamisesta (14.9. 2517 §).

Tullausta koskeva päätös. Kaupunginhallitus päätti tyytyä tullihallituksen 31.1. tekemään päätökseen, joka koski IV tullikamarin 11.1.1966 päivättyä tullilaskua n:o 1909, jolla oli kannettu tullia sähkölaitokselle maahantuoduista kojeista (23.2. 592 §).

Voimalaitos- ym. työt. Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon voima-asemia, sähköasemia, sähköverkkoja, kaukolämmitystä ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja (2.2. 376 §, 14.6. 1853 §).

Sähkölaitoksen yleisten sähköntoimitusehtojen tarkistaminen. Teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti, että kaupunginhallitus oli vahvistanut sähkölaitoksen yleiset sähköntoimitusehdot viimeksi 26.3.1959. Toimitusehtojen tulisi antaa ohjeet ja puitteet kaikelle kuluttajien ja sähkölaitoksen väliselle toiminnalle. Näin laajan toiminta-alueen kattavat ehdot eivät voi teknillisen kehityksen ja työskentelyrutiinien muutosten johdosta jatkuvasti ja kaikilta osiltaan pysyä ajan vaatimuksia vastaavina. Merkitykseltään vähäisiä ja yksittäisiä muutoksia ei ole tarkoituksenmukaista tehdä, vaan ehdot olisi aika ajoin tarkistettava kokonaisuudessaan. Nykyisin voimassa oleviin ehtoihin nähden tehdyt muutokset ovat valtaosaltaan vähäisiä teknillisiä ja muodollisia korjauksia. Ainoat mainittavimmat lisäykset ovat seuraavat:

1) Sähköntoimitusehdot ja sähköverkon liittymisehdot niveltyvät toisiinsa kohdissa 1.1, 1.6. ja 2.2.

2) Toimitusehtoihin on lisätty maininta viivästys- tai sakkokorosta sekä perimiskustannusten korvaamisesta, kohta 5.3.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan esityksen mukaiset Helsingin kaupungin sähkölaitoksen yleiset säköntoimihtusehdot (22.6. 1917 §).

Sähkölaitoksen sähköverkon liittymisehtojen tarkistaminen. Sähkölaitoksella nykyisin voimassa olevat sähköverkon liittymisehdot perustuivat kaupunginhallituksen 26.3.1959 tekemään päätökseen. 11.6.1964 hyväksyttiin liittymisehtoihin eräitä niiden yksityiskohtia koskevia vähäisiä tarkistuksia. Liittymisehtojen voimassaoloaikana on tapahtunut eräitä muutoksia liittymisjohtojen teknillisissä rakenteissa. Lisäksi ko. ehdot vaatisivat eräiltä yksityiskohdiltaan tarkistusta. Tämän vuoksi oli katsottu aiheelliseksi tarkistaa ne kokonaisuudessaan nykyhetken vaatimuksia vastaaviksi. Liittymisehtojen

entinen runko oli säilytetty, mutta yksityiskohtia ja määritelmiä oli tarkistettu ja täydennetty. Eräänä päämääränä oli pidetty sitä, että sähköntoimitusehdot ja liittymisehdot saatetaan sellaiseen asuun, että ne tarkoituksenmukaisesti niveltyvät yhteen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähköverkon liittymisehdot, jotka tulevat voimaan 1.1.1968 (22.6. 1918 §).

Sähkön myyminen suoraa sähkölämmitystä varten. Sähkölaitos on v:sta 1964 myynyt yösähköä lähinnä omakotitalojen lämmitykseen. Yösähkösopimuksia on nykyään n. 830 ja kuluttajien yhteenlaskettu liittymisteho lähes 23 MW. Yösähkön myynnin kasvaessa on tiedusteltu myös suoraan eli ympäri vuorokauden tapahtuvaan sähkölämmitykseen soveltuvaa erikoishintaa. Sähkölaitoksen v:ien 1968—1977 taloussuunnitelma perustuu sähkönmyyntiennusteeseen, jossa on oletettu kolmannes pienkiinteistöjen lämmöntarpeesta v. 1977 tyydytetyksi sähköllä. Tästä on suunniteltu suoran sähkölämmityksen osuudeksi noin puolet. Suorasta sähkölämmityksestä on pienjännitekuluttajilta suunniteltu perittäväksi kiinteänä maksuna kuluttajamaksu sekä huoneistomaksu. Tavallisen omakotitalon keskimääräiset sähkökustannukset ovat suoraa sähkölämmitystä käyttäen lähes 5.5 penniä/kWh. Suurjännitetehotariffikuluttajilta perittäisiin erikoishinnan käyttämisestä pienehkö lisämaksu. Koska sähkölaitoksen toimitusmahdollisuudet toistaiseksi ovat rajoitetut, on erikoissopimukset tarkoitus solmia enintään 10—20 v:n ajaksi. Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen toimituskykynsä puitteissa tekemään sopimuksia sähkön myynnistä suoraa sähkölämmitystä varten esitettyjen sopimusluonnosten mukaisesti (6.7. 2057 §).

Voimalaitokset. Hanasaaren voimalaitoksen hiilikentän tukimuurin rakentamiseen sekä tontin ja öljyvaraston viimeistelytöihin myönnettiin työllisyystöitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkityistä määrärahoista 650 000 mk (21.9. 2586 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen käyttämään Hanasaaren voimalaitoksen vihkiäistilaisuuksia varten enintään 2 000 mk hallinto- ja yleiskuluja varten merkityistä määrärahoista ja enintään 8 000 mk voimaasemia varten merkityistä määrärahoista (22.3. 894 §).

Salmisaaren voimalaitoksen satamalaiturin ja hiilikentän tukimuurin rakennustöitä varten kaupunginhallitus myönsi 300 000 mk (30.11. 3267 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Suvilahden voimalaitoksen alueen käyttöomaisuuden arvoa vähennetään 767 m²:ä vastaavan maa-alueen arvolla eli yht. 30 680 mk:lla 1.1.1967 lukien, jolloin jäljelle jäävän 48 257 m²:n suuruisen alueen käyttöomaisuusarvo on 1 930 280 mk (26.1. 283 §).

Yleisjaosto päätti vapauttaa Rakennusliike O. Vehkasalo -nimisen kommandiittiyhtiön korvaamasta v. 1966 Suvilahden voimalaitoksen muuntoaseman muutajakomeron M 9 läheisyydessä suoritettujen kaivuutöiden yhteydessä tapahtuneesta kaapelivauriosta aiheutuneista 7 244 mk:n kustannuksista 4 122 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 3.1. 5040 §).

Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen avaamaan Myllypuron voimalaitoksen ja piirikeskuksen henkilökuntaa varten ruokalan ja käyttämään henkilökunnan palkkaamiseen ja ruokailuvälineistön hankkimiseen elintarvikekeskuksen käytössä olevia määrärahoja (14.12. 3417 §).

Irtaimiston myynti. Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen myymään teollisuuslaitosten lautakunnan esittämät muuntajat sekä Mäkelänrinne 5:n viereisellä puistoalueella olevan tilapäisen lämpökeskuksen laitteineen edullisimman tarjouksen tekijälle purettavaksi ja poiskuljetettavaksi (yjsto 9.5. 5963 §, 8.8. 6558 §).

Kaukolämmitys. Teollisuuslaitosten 1.1. voimaan tulleen johtosäännön mukaan on

lautakunnan tehtävänä mm. tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä lämmön yleisistä toimitus- ja liittymisehdoista. Lämmön toimitusehdot uusittiin viimeksi toukokuussa 1966 ja sähkölaitos oli tehnyt niihin eräitä lähinnä muodollisia tarkistuksia ja olisi ehdot saatava uuden johtosäännön mukaisesti vahvistetuiksi. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan ehdotuksen n:o 1 mukaiset vesikaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehdot sekä ehdotuksen n:o 2 mukaiset höyrykaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehdot (2.2. 373 §).

Kaupunginhallitus kehotti teollisuuslaitosten lautakuntaa tekemään kiireellisesti esityksen valmisteltuaan asiaa yhteistoiminnassa rakennusviraston ja kiinteistöviraston kanssa sähkölaitoksen eteläisen huippu- ja varalämpölaitoksen sijoittamisesta Munkkisaaren puhdistamon alueelle. Samalla kaupunginhallitus päätti, että pohjoista huippulämpökeskusta varten varataan alustavasti Kivihaan eteläosasta sähkölaitoksen piirustuksen n:o 4 LK 2-77 A mukainen alue siten, että laitos pyritään sijoittamaan mahdollisuuksien puitteissa maanalaisiin tiloihin (4.1. 52 §, 14.6. 1868 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Esko Hyvärinen & Reima Harlo Ky:n laatimat Jakomäen huippu- ja varalämpökeskuksen 19.6. päivätyt luonnospiirustukset. Samalla kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen aloittamaan laitoksen louhintatöiden suorittamisen (10.8. 2139 §).

Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen korvauksetta rakentamaan Jakomäen huippulämpökeskuksen jäte- ja sadevesiviemärin Suurmetsän kortteleiden n:o 41212 ja 41213 välisen puistoalueen kautta sähkölaitoksen 6.7. päivätyn piirustuksen 2 LK 1-145 A mukaisesti sillä ehdolla, että maan pinta siistitään kaivannon kohdalla rakennusviraston puisto-osaston ohjeiden mukaan (yjsto 26.9. 6884 §).

Kemijoki Oy:n rahaosakkeiden merkitsemistä koskevan yhtiön tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei Helsingin kaupunki ollut halukas tällä kertaa merkitsemään yhtiön rahaosakkeita (2.2. 378 §).

Sähkölaitoksen urakoitsijoita koskevat määräykset. Kaupunginhallitus päätti kehottaa teollisuuslaitosten lautakuntaa valmistelemaan Sähkötarkastuslaitokselle esitystä Suomen Sähkölaitosyhdistyksen julkaisemaan ja Sähkötarkastuslaitoksen v. 1960 urakoitsijain pätevyysvaatimusten osalta hyväksymään »Sähkölaitoksen urakoitsijoita koskevat määräykset» -nimiseen julkaisuun sisältyvien yleisurakoitsijoiden pätevyysvaatimusten täsmentämisestä (1.6. 1653 §, 22.6. 1915 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto kehotti asiamiestoimistoa laatimaan liikkeenharj. Timo Kekäläisen kanssa sopimuksen raastuvanoikeuden ja maistraatin hänen maksettavakseen tuomitsemien sähkölaitokselta hävinneiden putkien korvaamiseksi siten, että asianomainen maksaisi 300 mk/kk asiamiestoimiston tarkemmin määräämin ehdoin (yjsto 2.5. 5906 §).

Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen maksamaan Posti- ja lennätinlaitokselle 1 283 mk korvauksena 6.2. Vasaratiellä sattuneesta kaapelivauriosta tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 22.8. 6655 §).

Tukholman sähkölaitoksen 75-vuotisjuhlallisuuksiin päätettiin kaupungin puolesta hankkia jokin hinnaltaan kohtuullinen lahjaesine (yjsto 21.11. 7323 §).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Vesilaitoksen 33. pl:aan kuuluvaan osastopäällikön virkaan päätettiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa tekn.tri Seppo Priha 1.11. lukien tavanomaisilla ehdoilla. Prihan kanssa päätettiin tehdä palkkaussopimus siten, että hänelle maksettaisiin 1.11. lukien 3 600 mk/kk (26.10. 2899 §).

Laitoksen sähkötoimiston toimistopäällikön tehtäviin päätettiin 1.10. lukien palkata

työsuhteeseen dipl.ins. Seppo Rajakari 2 850 mk:n kuukausipalkoin, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (7.9. 2449 §).

Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen tekemään yleisen osaston konepajatoimiston päällikön dipl.ins. Pentti Lappalaisen kanssa uuden työsopimuksen, palkka 2 870 mk/kk 1.6. alkaen. Työsopimus olisi tehtävä kolmeksi vuodeksi tai ainakin toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (25.5. 1584 §).

Seuraavat virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 33. pl:aan kuuluva rakennusosaston osastopäällikön virka kauintaan 31.10. saakka. Virka oli julistettava haettavaksi siten, että se voitaisiin täyttaa vakinaisesti 1.11. lukien (12.1. 128 §); 13. pl:aan kuuluva koneenhoitajan virka toistaiseksi (25.5. 1555 §) sekä kolme 10. pl:aan kuuluvaa mittarinlukijan virkaa (4.1. 51 §, 2.3. 691 §).

Käyttöpäivystyksen uudelleen järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti, että vesilaitoksen vedenpuhdistuslaitosten käyttöpäivystys muutetaan seuraavaksi:

1) Kemikalointipäivystys on molemmissa vedenpuhdistuslaitoksissa yhteinen ja siihen osallistuu yksi kemisti kerrallaan.

2) Koneistopäivystys on kummassakin vedenpuhdistuslaitoksessa erikseen ja siihen osallistuu vuorollaan toimistopäällikkö, käyttöinsinööri, ylikonemestari, sähkömestari, työnjohtaja tai sähköyliasentaja.

3) Koneistopäivystystä täydennetään 5-päiväisen työviikon aikana pitkän viikonlopun ajaksi kummankin vedenpuhdistuslaitoksen osalta yhdellä laitosmiehellä.

4) Päivystys koskee aikaa työajan ulkopuolella.

5) Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen käyttöinsinööri ja Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen käyttökemisti kuuluvat päivystysluokkaan 3 b, työnjohtaja ja sähköyliasentaja päivystysluokkaan 2 c, laitosmies päivystysluokkaan 1 b ja muut päivystysluokkaan 3 c.

Samalla kaupunginhallitus päätti täydentää vesilaitoksen jakelupäivystystä siten, että 5-päiväisen työviikon aikana pitkän viikonlopun ajaksi päivystykseen kuuluu jo ennestään päivystyksessä olevien yhden 3 b ja yhden 1 c päivystysluokan mestareiden sekä 1 b päivystysluokassa olevien yhden autonkuljettajan ja kolmen putkiasentajan lisäksi kolme 1 b päivystysluokan putkiasentajaa eli yhteensä kaksi putkimestaria, yksi autonkuljettaja ja kuusi putkiasentajaa (5.5. 1318 §).

Käyttöomaisuus. Yleisjaosto päätti, että teollisuuslaitosten lautakunnan kirjeessä n:o 84/28.4.1967 mainitut kuusi vesimittaria saatiin poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta (yjsto 2.5. 5904 §).

Seuraavat rakennukset päätettiin purkaa ja poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta: Ilmalassa sijaitsevalla tilalla Fredriksberg RN:o 1^{19} oleva tornimuuntamo, poistoarvo 14 820 mk (yjsto 23.5. 6054 §); Roihuvuoren välipumppuaseman puinen rakennus (yjsto 10.10. 7001 §) sekä Ilmala II vesisäiliön alueella olevat seitsemän rakennusta, sen jälkeen kun niiden hallinto on siirtynyt vesilaitokselle (yjsto 14.11. 7289 §).

Vedenhankintalaitokset, pääjohdot, vesisäiliöt ja pumppuasemat ym. Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon pääomamenoihin merkittyjä eräitä siirtomäärärahoja. Määrärahoilla suoritettavat työt olisi pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työmäärää (22.3. 893 §).

Vesijohtotyöt. Kaupunginhallitus myönsi jäljempänä mainittuja vesijohtotöitä varten seuraavat määrärahat: 25 000 mk vesijohdon rakentamiseksi Kyöstinkujaan (30.11. 3269 §); vesijohto Isonmastontiehen laitoksen käytettävissä olevilla määrärahoilla (9.11. 3053 §); 170 000 mk vesijohdon rakentamiseksi Vartiokylän teollisuusalueen luoteispuolella olevalle, Viikin tiehen rajoittuvalle omakotialueelle (26.1. 287 §); yht. 2 735 500

mk vesijohtojen ja vesipostien rakentamiseen Pitäjänmäellä, Konalassa, Etelä-Kaarelassa, Pakilassa, Tuomarinkylässä, Oulunkylässä, Tapaninkylässä, Malmilla, Puistolassa, Vartioharjussa ja Marjaniemessä (27.4. 1231 §, 21.9. 2578 §); 110 000 mk vesijohdon rakentamiseen Suoja-Pirtti yhdistyksen hoitokodin ja asuntolan suunnitellulle tontille Siltamäen tilalla RN:o 7^{620} (7.9. 2435 §); 15 000 mk vesijohdon rakentamiseen erinäisillä ehdoilla Helsingfors Segelklubb -nimisen yhdistyksen tontille Vattuniemen puistotie 1 (27.4. 1232 §).

Paraisten Kalkkivuori Oy oikeutettiin rakentamaan vesijohto Karhunkaatajantien varrelle vesilaitoksen piirustuksen n:o 504 mukaisesti erinäisillä ehdoilla. Vesilaitos oikeutettiin suorittamaan n. 180 m:n pituisen vesijohdon putkituskustannukset (9. 11. 3045 §).

Finnbuilding Oy:lle myönnettiin lupa rakentaa yksityinen vesijohto Laajasalossa sijaitsevalta tilalta RN:o 1^{566} puistoalueen kautta Jollaksentielle. Lupa myönnettiin eräillä ehdoilla, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 11.7. 6448 §).

Gustav Paulig Oy:lle myönnettiin lupa vesijohdon rakentamiseen Vuosaaren korttelissa n:o 158 sijaitsevan teollisuus- ja varastotontin n:o 1 pohjoispuolelle toistaiseksi tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 14.3. 5543 §).

Vesipostit. Kaupunginhallitus myönsi 2 200 mk yleisen vesipostin rakentamiseksi Pitäjänmäelle Kyläkirkontien varrelle (23.11. 3183 §).

Yleisjaosto päätti, että Lauttasaarentien n:o 1 ja Halkosuontien n:o 144 kohdalla sekä Marjaniementien - Koivumäentien ja Välitalontien - Pakilantien risteyksissä olevat neljä vapaapostia saatiin tarpeettomina poistaa (yjsto 14.11. 7292 §).

Kesävesijohdot ja vesipostit. Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen asentamaan kertomusvuodeksi seuraavat tilapäiset vesijohdot ja vesipostit: Etelä-Kaarelassa 9 kpl vesiposteja ja vesijohtoa 1 250 m, Pakilassa ja Tuomarinkylässä 6 kpl vesiposteja ja 750 m vesijohtoa, Pukinmäellä 6 kpl vesiposteja ja 650 m vesijohtoa, Malmilla ja Tapaninkylässä 21 kpl vesiposteja ja 3 050 m vesijohtoa, Suutarilassa 6 kpl vesiposteja ja 750 m vesijohtoa, Puistolassa ja Heikinlaaksossa 12 kpl vesiposteja ja 1 750 m vesijohtoa, Mellunkylässä 7 kpl vesiposteja ja 850 m vesijohtoa, Vartiokylässä 16 kpl vesiposteja ja 1 750 m vesijohtoa sekä Laajasalossa 3 kpl vesiposteja ja 300 m vesijohtoa. Lisäksi vesilaitos oikeutettiin asentamaan tilapäisiä vesijohtoja tarpeellisine vesiposteineen enintään yht. 1 500 m (11.5. 1389, 1391 §, 1.6. 1655 §).

Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen rakennustöiden suoritusajan pidentäminen. Kaupunginhallitus päätti, ettei sillä ollut huomautettavaa vesilaitoksen ja urakoitsijan kesken 5.8.1966 Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen II rakennusvaiheen rakennusurakan suoritusajasta tehdyn pöytäkirjan suhteen ottaen huomioon, ettei ko. betonitöitä ollut voitu suorittaa normaalein talvityömenetelmin ja että toteutetuilla työjärjestelyillä ei työn lopullinen valmistuminen tule viivästymään (19.1. 215 §).

Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen aluevarausta päätettiin laajentaa ja puhdasvesialtaita varten varatun alueen rajat tarkistaa vesilaitoksen 25.7. päivätyn karttapiirroksen mukaisesti. Vesilaitos oikeutettiin aloittamaan vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen II rakennusvaiheen ja laitoksen laajentamisen edellyttämät maankaivuu- ja louhintatyöt välittömästi (21.12. 3466 §).

Ilmalan vesilaitos. Alueen vuokraaminen Pasilasta uuden säiliörakennuksen rakentamista varten, ks. kiinteistöt s. 304.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkit. K. R. Lindgrenin laatimat n:oilla 135, 301—135, 319 merkityt ja Insinööritoimisto Suora Oy:n laatimat n:oilla 3490—3493 merkityt Ilmalan uuden vesisäiliön ja sen väestönsuojan pääpiirustukset (16.11. 3105 §).

Vesijärvi-Espoonlahti -väylän vesiensuojelusäännöstely. Maataloushallituksessa oli laadi-

tutettu suunnitelma vesiensuojelusäännöstelyksi, joka käsittää vedenjohtoväylän rakentamisen Vesijärvestä Espoonlahteen kolmessa eri vaiheessa. Neljänteen vaiheeseen kuului myöhemmin toteutettavia jatkotoimenpiteitä, jotka asianomaiset kunnat voisivat tarpeen mukaan toteuttaa. Suunnitelma varmistaisi vesiensuojelun kannalta tarpeelliset virtaamat Porvoon-, Mäntsälän-, Keravan-, Tuusulan-, Vantaan - ja Espoonjokeen ja myös Tuusulanjärven ja Pitkäjärven tilaa voitaisiin oleellisesti parantaa. Lisäksi vähennettäisiin tällä toimenpiteellä tulvia n. 4 500 ha:n suuruiselta alueelta, josta on tontteja ja peltoa lähes 3 500 ha. Kolmen ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 39.7 mmk. Maatalousministeriötä on pyydetty ryhtymään toimenpiteisiin maataloushallituksen oikeuttamiseksi hakemaan valtion puolesta vesilain tarkoittama lupa vesiensuojelusäännöstelyn kolmen ensimmäisen vaiheen toteuttamiseen. Teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti lausunnossaan mm., että Helsingin kaupungin vesilaitosta suunnitelma koskee lähinnä siltä osin, mitä vaikutuksia sillä on kaupungin vedenhankintaan Vantaanjoesta, Vantaanjoen vesistön veden laatuun sekä vedenhankintasuunnitelmiin Päijänteestä ja mitä erityisiä kustannuksia suunnitelmasta voi kaupungille aiheutua. Luonnollinen tärkeys- ja toteuttamisjärjestys vesialan yhteisissä hankkeissa olisi lautakunnan käsityksen mukaan Helsingin seudun osalta seuraava: I) Kaukoveden hankinta Päijänteestä tunneliratkaisuna. II) Runkoviemäröinnin järjestäminen samanaikaisesti em. toimenpiteen kanssa. III) Vesistöittäinen laajamittainen tulvasuojelu ja alivirtaamien lisääminen. Lisäveden johtamiseen muista vesistöistä vesiensuojelusäännöstelynä olisi ryhdyttävä vasta sen jälkeen, kun oman alueen mahdollisuudet olisivat loppuun käytetyt ja lisämenetelmien tarve toteutettu käytännössä. Yleisten töiden lautakunta katsoi, että maataloushallituksen esittämä suunnitelma ei vaikuttanut kaupungin vesiensuojelutehtävien hoitamiseen sillä tavalla, että kaupungilla olisi aihetta osallistua sen toteuttamis- tai käyttökustannuksiin. Muissa suhteissa lautakunta yhtyi teollisuuslaitosten lautakunnan lausuntoon. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lausuntonaan maatalousministeriölle teollisuuslaitosten lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnoissa selostetuilla perusteilla katsovansa suunnitelman olevan siinä määrin keskeneräisen, ettei sen pohjalta voida asiaa riittävän yksityiskohtaisesti arvostella ja tarkemmin arvioida sen merkitystä kaupungin kannalta. Samalla kaupunginhallitus päätti, että lausunnossa huomautetaan asiamiestoimiston lausumin perustein suunnitelman edellyttämien toimenpiteiden oikeudellisten mahdollisuuksien puuttumisesta (28.9. 2634 §).

Raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti kaupungin puolesta suostua siihen, että Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kesken v. 1965 allekirjoitetun raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen 6 §:ää muutettaisiin siten, että pykälässä tarkoitetun lähiohjelman toisen vaiheen laajuudesta ja toteuttamisesta sovittaisiin lopullisesti vasta sen jälkeen, kun raakaveden hankinnan kauko-ohjelman alustava suunnitelma toteuttamisaikatauluineen on valmistunut, kuitenkin ennen v:n 1968 loppua (24.8. 2276 §). Kaupunginhallitus oikeutti raakavedenhankintaa koskevassa sopimuksessa edellytetyn kolmisopimustoimikunnan tilaamaan Helsingin kaupungin vesilaitokselta tarpeelliset selvitykset ja suunnitelman sopimuskuntien vedenhankintaratkaisusta ja raakavedenhankinnan kauko-ohjelman niveltämisestä sopimuskuntien vedenhankintajärjestelmiin siten, että Helsingin kaupungin osuus työstä aiheutuvista kustannuksista on 1/3 sekä Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kummankin osuus 1/3 kustannuksista (11.5. 1394 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi kolmisopimustoimikunnan toimintakertomuksen v:lta 1966 (9.2. 439 §).

Hiidenvesisuunnitelmaa koskevat asiat. Länsi-Suomen vesioikeudelle päätettiin ilmoittaa kaupungin puolesta annettavassa selityksessä, että toimitusmiesten Hiidenvesisuunnitelmasta antamasta lausunnosta tehdyissä muistutuksissa ja huomautuksissa esitetyt vaatimukset katsottiin perusteettomiksi (2.3. 694 §).

Länsi-Suomen vesioikeudelta päätettiin anoa vesilain 2 luvun 26 §:ssä tarkoitettu työlupa töiden aloittamiseen ennen vesioikeuden päätöksen lainvoimaiseksi tulemista Härkälänjoen ja Lepsämänjoen perkaustyön, Salmijärven patotyön, pumppuasemalta Hiidenveteen rakennettavan vedenottokanavan, Väänteenjoen säännöstelypadon samoin kuin Karnaisten kosken perkaustyön osalta. Anomuksen yhteydessä päätettiin ilmoittaa, että kaupunki on valmis ennen töiden aloittamista antamaan vesilain em. pykälässä tarkoitetun takuun (6.7. 2058 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin puolesta tehdään Länsi-Suomen vesioikeudelle muistutus Lohjan kauppalanhallituksen hakemuksesta, joka koski veden johtamista Lohjanjärvestä. Muistutuksessa päätettiin ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut hakemuksen johdosta muuta huomauttamista kuin että kauppalanhallituksen esittämä väite, jonka mukaan kauppalan suunnitelman toteuttaminen edellyttäisi Hiidenvesi-suunnitelman mukaisen vedenoton rajoittamista toimitusmiesten lausunnossa esitettyä pienemmäksi, on perusteeton (19.1. 216 §). Vesioikeus oli 13.4. myöntänyt kauppalalle luvan johtaa vettä Lohjanjärvestä. Kaupunginhallitus päätti, ettei kaupungin puolesta haeta muutosta päätökseen (8.6. 1744 §).

Kaupungin edustajan nimeäminen valvomaan eräitä Länsi-Suomen vesioikeudessa vireillä olevia asioita. Vesilaitoksen toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö oikeutettiin edustamaan kaupunkia Länsi-Suomen vesioikeudessa vireillä olevissa hakemusasioissa ja katselmuksissa (yjsto 7.2. 5306 §, 6.6. 6177 §, 13.6. 6240 §, 14.11. 7293 §, 28.11. 7388 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesioikeuden 26.6. antamaan päätökseen asiassa, joka koski Karl Fazer Oy:n hakemusta luvan saamiseksi pohjaveden ottamon rakentamiseen Helsingin maalaiskunnan Hakunilan kylään (17.8. 2188 §, yjsto 23.5. 6052 §).

Länsi-Suomen vesioikeudelle päätettiin jättää muistutukset seuraavista asioista: Akkuteollisuus Oy:n hakemuksesta saada johtaa jätevettä Helsingin maalaiskunnassa Keravanjokeen (14.6. 1869 §); Alkoholiliike Oy:n hakemuksesta saada johtaa jätevettä Rajamäen tehtailta Koirasuolenojaan (22.6. 1919 §) sekä Suomen Vanutehdas Oy:n hakemuksesta saada johtaa tehtaan jätevedet Keravanjokeen (31.8. 2386 §).

Vantaanjoen alajuoksun tulvavahinkojen ehkäisemistä koskevan Pukinmäen Kiinteistöyhdistyksen kirjelmän johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yhdistykselle toimitetaan jäljennös teollisuuslaitosten lautakunnan asiasta antamasta lausunnosta ja samalla ilmoitetaan, että vesilaitoksen toimesta suoritetaan selvitys Vantaanjoen tulvanaikaisiin vedenkorkeuksiin vaikuttavista tekijöistä ja tehdään tutkimuksiin perustuva esitys kaupunginhallitukselle tulvien aiheuttamien haittojen poistamisesta tai vähentämisestä (8.6. 1739 §).

Vahingonkorvaukset ym. Yleisjaosto myönsi 10.50 mk Juho Maliselta v. 1963—1966 virheellisesti perittyjen vesipostimaksujen palauttamiseksi (yjsto 3.1. 5026 §).

Eräille henkilöille päätettiin kullekin suorittaa 200 mk:n suuruinen korvaus viemärin rakentamisen johdosta tapahtuneesta kaivojen veden vähentymisestä ja niiden kuivumisesta (yjsto 12.12. 7505 §).

Mannerheimintiellä Eduskuntatalon edustalla rikkoutuneen vesijohdon vuoksi Valtionrautateiden alueella aiheutuneiden vesivahinkojen korvaamiseksi myönnettiin yht.

12 646 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 19.12. 7552 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein oikeus oli 25.5. antamallaan tuomiolla pysyttänyt voimassa Helsingin hovioikeuden ratkaisun, jossa kaupunki oli velvoitettu korvaamaan vesijohdon puhkeamisen johdosta talon kellariin tunkeutuneen veden Sähkökaluste Oy:n omaisuudelle aiheuttaman vahingon. Kaupunki velvoitettiin maksamaan vahingonkorvausta 13 444 mk 5 %:n korkoineen haastepäivästä 19.6.1963 lukien ja korvaamaan oikeudenkäyntikulut 1 000 mk:lla (5.10. 2697 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Kaasulaitoksen 32. pl:aan kuuluvaan osastopäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Viljo Suhonen tavanmukaisilla ehdoilla (4.1. 50 §, 26.1. 288 §, 22.3. 895 §).

Seuraavat virat päätettiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä: 29. pl:aan kuuluva asennusinsinöörin virka, 10. pl:aan kuuluva toimistoapulaisen virka ja kaksi 8. pl:aan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa (18.5. 1465 §, 25.5. 1555 §, 17.8. 2189 §, 31.8. 2380 §).

Autot ym. Kaasulaitokselle päätettiin hankkia automaattivaihteistolla varustettu Ford Fairlane 500 -merkkinen henkilöauto. Tarkoitukseen saatiin käyttää 25 170 mk (yjsto 28.2. 5440 §).

Yleisjaosto päätti, että rakennusviraston kaksi sähkökäyttöistä ilmakompressoria saatiin siirtää kaasulaitoksen käyttöön ja merkitä sen käyttöomaisuudeksi 1 250 mk/kpl hintaisina (yjsto 4.12. 7450 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää Puotinharjussa Olavinlinnantien varrella sijaitsevan 89.25 m²:n suuruisen kaasunpaineensäätäjän alueen 1.1. lukien kaasulaitoksen hallintoon ja käyttöomaisuuteen 1 000 mk:n pääomaarvoisena (14.6. 1867 §).

Kaasun ja koksin valmistuslaitteet, jakeluverkko ym. Kaupunginhallitus oikeutti kaasulaitoksen käyttämään eräitä pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Samalla kaupunginhallitus edellytti, että määrärahoilla suoritettavissa töissä pyrittäisiin työt sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylittäisi talvikauden työvoimaa (2.2. 377 §).

Öljykaasulaitoksen rakentamiskysymys. Kaupunginhallitus päätti, että kaasulaitoksen nykyisen, kivihiileen perustuvan kaasutehtaan tilalle mahdollisesti rakennettava öljykaasulaitos raaka-ainesäiliöineen saadaan sijoittaa kaasulaitoksen piirustuksen Kl 518 mukaisesti kaasulaitoksen nykyiselle alueelle teollisuuskortteliin n:o 252 tontille 2 siten, että alueen rajat myöhemmin asemakaavan laatimisen yhteydessä tarkistetaan (5.5. 1315 §).

Kaasulaitoksen jätevesien johtaminen. Maataloushallituksen vesiensuojelutoimistolta päätettiin pyytää lisäaikaa kaasulaitoksen jätevesien puhdistussuunnitelman laatimista varten kesäkuun loppuun 1967 saakka. Vesiensuojelutoimistolle päätettiin samalla lähettää teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnon mukainen selvitys kaasulaitoksen jo suorittamista toimenpiteistä (2.3. 688 §).

Länsi-Suomen vesioikeus myönsi v. 1963 kaupungille luvan kaasulaitoksen jätevesien johtamiseen mereen mm. sillä ehdolla, että tutkittaisiin mahdollisuuksia ko. vesien johtamiseksi nykyistä kauemmaksi mereen. Lupapäätöksen jälkeen suoritetuissa tutkimuksissa oli havaittu, että jätevesi sisältää mm. syanidia, joka on I luokan myrkky ja jonka esiintymiseen jätevedessä ei lupahakemusta tehtäessä ollut kiinnitetty huomiota. Saatujen selvitysten perusteella kaasulaitos kuului niihin laitoksiin, joiden oli viiden vuoden kuluessa vesilain voimaantulosta eli 1.4.1967 mennessä rakennettava vesien puhdistus- ja suojalaitteet. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa jättämään vesioikeudelle hakemuksen määräajan pidentä-

misestä 1.5.1968 saakka kaasulaitoksen puhdistamon täydentämiseksi syanidin poistamiseen tarvittavilla laitteilla. Maataloushallitus totesi siltä pyydetyssä lausunnossa, että syanidia oli havaittu pääasiassa Sompasaaren ja Hanasaaren vesialueilla, eivätkä sen poistamiseen sovellu tavanomaiset menetelmät sellaisenaan. Koska myrkyllisten jätevesien määrä oli ilmoitettu melko pieneksi, maataloushallituksen vesiensuojelutoimisto oli pitänyt tarkoituksenmukaisena johtaa ko. jätevedet kaupungin viemäriverkkoon. Määräajan pidennystä puollettiin erinäisillä ehdoilla. Vesilautakunta katsoi, ettei kaasulaitoksen jätevedessä ilmenevän myrkyn vähäisen määrän vuoksi siitä toistaiseksi olisi vaaraa terveydelle. Jätevesien vaikutus satama-altaan ulkopuolisiin vesialueisiin olisi kuitenkin kiireellisesti selvitettävä ja samalla tutkittava, tuleeko muualtakin kuin kaasulaitoksesta myrkkyä sisältäviä jätevesiä satama-altaaseen. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa vesioikeudelle annettavassa selityksessä ilmoittamaan, ettei kaupunginhallituksella ollut huomautettavaa maataloushallituksen lausunnossa mainittujen lupaehtojen johdosta ja että kaasulaitoksen jätevedet voitaisiin johtaa yleiseen viemäriin aikaisintaan v. 1970 Kyläsaaren jätevedenpuhdistamon lopullisesti valmistuttua. Samassa yhteydessä päätettiin vesioikeudelta anoa vesilain 10 luvun 24 §:n nojalla lupaa Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n 24.5. päivätyn suunnitelman mukaisella tavalla syanidin poistamista silmällä pitäen käsiteltyjen kaasulaitoksen jätevesien mereen johtamiseen. Länsi-Suomen vesioikeus myönsi 28.9. anotun määräajan pidennyksen. Siihen mennessä tulee kaasulaitoksen jäteveden puhdistusta ja käsittelyä täydentää niin, ettei syanidipitoisista jätevesistä aiheudu vesien pilaantumista. Samalla vesioikeus myönsi luvan Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n laatiman suunnitelman toteuttamiseen käyttämällä jätevettä syanidiyhdisteiden haitattomaksi tekemiseksi, koksin sammutukseen sekä jäteveden johtamiseen mereen enintään v:n 1970 loppuun saakka eräillä ehdoilla. Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesien suoja- ja puhdistuslaitteiden rakentamiselle myönnetyn määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen (30.3. 971 §, 6.7. 2056 §, 1.11. 2971 §).

Teollisuuslaitokset

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti, että vesilaitoksen uutta vesisäiliörakennusta varten Vähä-Huopalahden kylässä olevasta Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1^{19} valtiolta vuokrattu n. 1.4 ha:n suuruinen alue rakennuksineen siirretään teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon, rakennukset 140 257 mk:n pääoma-arvoisina (16.11. 3142 §).

Samaten määrättiin lautakunnan hallintoon 1.7. lukien maanv. Eino Laitiselta ostettu n. 240 m^2:n suuruinen määräala Lopen kunnan Tevännön kylässä olevasta tilasta Jokila RN:o 3^{59}, mikä oli tarkoitettu vesilaitoksen käyttöön Hiidenvesisuunnitelman mukaisen säännöstelypadon rakentamiseksi Punelian ja Sakarajärven väliseen Jokilan jokeen. Pääoma-arvo oli 200 mk (29.6. 2023 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Liikennelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittiin 15.12. alkaen viiden vuoden ajaksi laitoksen teknillinen johtaja, dipl.ins. Matti Laamanen tavanmukaisilla ehdoilla. Virasta maksetaan sopimuspalkkana 4 747 mk/kk siten, että palkka perustuu viranhaltijain v:n 1967 joulukuun palkkatasoon ja niin, että palkkaan lisätään sen jälkeen kaupungin viranhaltijoille suoritettavien yleisten palkankorotusten mukaiset korotukset. Virkaan valitulla ei ole oikeutta ikälisiin. Virkaan valitulla on Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukainen

eläkeoikeus, mikäli ei kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaista muuta johdu. Virkaan valitun on muissa suhteissa alistuttava liikennelaitoksen lautakunnan ja liikennelaitoksen johtosäännön sekä virkasäännön ja eläkesäännön, jonka mukaan hänen eläkkeensä määräytyy, määräyksiin samoin kuin niihin mahdollisesti myöhemmin tehtäviin muutoksiin. Edelleen kaupunginhallitus päätti myöntää dipl.ins. Laamaselle eron liikennelaitoksen teknillisen johtajan virasta 14.12. lukien. 34. palkkaluokkaan kuuluva teknillisen johtajan virka saatiin julistaa haettavaksi liikennelaitoksen johtosäännön edellyttämin pätevyysvaatimuksin siten, että hakijat saisivat esittää myös omat palkkavaatimuksensa. Teknillisen johtajan viransijaiseksi 15.12. alkaen määrättiin dipl.ins. Helge Henriksson, siksi kunnes virka vakinaisesti täytettäisiin. Viransijaisuusajalta hänelle päätettiin suorittaa 34. pl:n loppupalkan mukaiset palkkaedut (14.6. 1866 §, 26.10. 2897 §, 23.11. 3184 §).

Liikennelaitokselle päätettiin palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat: ajaksi 1.10.—31.12. raitiovaunukorjaamo-osastolle korjaamopäällikkö 28. pl:n mukaisin palkkaeduin ja siten, että samasta ajankohdasta lukien lopetettaisiin kahden 27. pl:n tp. konepajainsinöörin palkkaaminen (7.9. 2430 §); 1.3. lukien 10. pl:aan kuuluva tuntikirjuri rataosastolle (16.2. 539 §); 1.9. lukien 40 uutta 13. pl:aan kuuluvaa linja-autonkuljettajaa. Samasta päivämäärästä lukien päätettiin lopettaa 80:n 7 pl:aan kuuluvan rahastajan palkkaaminen (31.8. 2381 §).

Seuraavat virat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi: 33. pl:aan kuuluva talousjohtajan virka 30.6.1968 saakka, viransijaiseksi määrättiin dipl.ins. Unto Petäjä virkaan kuuluvin palkkaeduin (29.6. 1987 §, 14.12. 3404 §); autoliikenneosaston 25. pl:aan kuuluva osastopäällikön virka v:n 1967 loppuun asti ja sama (26. pl:n) osastopäällikön virka kauintaan 30.6.1968 saakka (29.6. 1988 §, 14.12. 3405 §).

1.3. lukien päätettiin lopettaa 7. pl:n tp. toimistoapulaisen ja 11. pl:n apulaiskassanhoitajan palkkaaminen (16.2. 539 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota liikennelaitoksen lautakunnan 8.9. tekemän päätöksen, joka koski liikennelaitoksen elinikäisen vapaakortin myöntämistä laitoksen ent. ratamest. Mauno Luodolle 26 v 10 kk 16 p:ää kestäneestä ansiokkaasta palveluksesta, koska lautakunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti vapaalippu on myönnetty vain 40 v:n palveluksen jälkeen (26.10. 2896 §).

Entinen apul.liik.pääll. Ragnar Gustafsson oli v. 1951 tapahtuneiden palkkajärjestelyjen yhteydessä saanut oikeuden henkilökohtaiseen palkanlisään, mikä kuitenkin vuosien kuluessa oli vähentynyt sen vuoksi, että hänen aikaisempi alempaan palkkaluokkaan sijoitettu virkansa oli kuoppakorotusten perusteella siirretty ylempään palkkaluokkaan. Valittaja oli katsonut, ettei henkilökohtaista lisää saanut vähentää kuoppakorotusten johdosta ja vaatinut lääninhallitukselle tekemissään anomuksissa kaupungilta korvausta saamatta jääneenä palkkana. Lääninhallitus oli 16.3. hylännyt Gustafssonin anomukset (18.5. 1484 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt sähkötyönjoht. Viljo Artelin valituksen, joka koski virantoimituksesta pidättämistä (16.3. 834 §).

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavissa selityksissään kaupunginhallitus päätti esittää hylättäviksi linja-autonrahast. Helmi Hiltusen valitukset, joista toinen koski palkkausta ja toinen kurinpitoasiaa (19.1. 213 §).

Katastrofipäivystyksen suorittaminen. Liikennelaitoksessa päätettiin viikonvaihteessa suorittaa lisättyä päivystystä, niin että päivystysaika kestää viikon viimeisen työpäivän päättymisestä seuraavan työviikon ensimmäisen työpäivän alkamiseen ja että päivystykseen osallistuvat liikennelaitoksen varikoiden sekä rataosaston sähkötyönjohtajat ja

sähköteknikot siten, että päivystys on kaupunginvaltuuston v. 1946 päivystystyön järjestelystä kaupungin virastoissa antaman päätöksen 1 b, 2 ja 3 b kohdan mukaista päivystystä (21.9. 2577 §).

Hankinnat, rakennustyöt ym. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen lautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (2.2. 375 §, 14.9. 2515 §).

Liikennelaitoksen eri linjojen kannattavuutta koskeva liikennelaitoksen lautakunnan selvitys merkittiin tiedoksi (13.4. 1102 §).

Liikennelaitoksen alennusliput. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ne perusteet, joita liikennelaitoksen on noudatettava myöntäessään koululaisille alennettuun hintaan myytäviä liikennelaitoksen lippuja, seuraaviksi:

Koululaisalennuslippuja myönnetään koulupäivinä käytettäväksi asunnon ja koulun välisiin matkoihin kansakoulujen ja valtion tai kaupungin apua saavien oppikoulujen, ammattioppilaitosten, teknillisten koulujen, kauppakoulujen ja liikeapulaiskoulujen varsinaisille oppilaille sekä niiden koulujen, jotka toimivat vieraskielisistä yksityisistä kouluista annetun lain edellyttämän luvan perusteella, varsinaisille oppilaille, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

Oppilas ei saa palkkaa kouluajalta eikä ole vakinaisessa ansiotyössä.

Oppilas on alle 19-vuotias tai aloittanut ko. koulun alle 19-vuotiaana.

Oppilaan holhooja on ilmoitettu asuvaksi Helsingin kaupungissa.

Oppilaan asunnon ja koulun välinen suora etäisyys on vähintään 1 km, kuitenkin siten että vajaaliikuntakykyisten oppilaiden kohdalla voidaan tästä ehdosta poiketa.

Koululaisalennusliput ovat voimassa koulupäivinä klo 21.30 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että näin vahvistetut uudet perusteet tulevat voimaan v:n 1967 syyslukukauden alusta lukien, kumoten 5.12.1962 vahvistamansa perusteet koululaisille alennettuun hintaan myytävistä liikennelaitoksen lipuista samasta ajankohdasta lukien.

Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikennelaitoksen päättämään myönnettävien alennuslippujen lukumäärästä (5.5. 1317 §, 14.9. 2519 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston suorittamaan liikennelaitokselle koululaisille, invalideille ja sokeille myytävien alennuslippujen laitokselle aiheuttaman tappion peittämiseksi talousarvioon merkitystä määrärahasta kuukausittain etukäteen ennakkoerinä summan, joka likimäärin vastaa aikaisemman tilastollisen jakautuman perusteella arvioitua määrää ja siten, että liikennelaitos välittömästi vuoden päätyttyä tekee lopullisen tilityslaskelman, johon perustuen liikennelaitokselle etukäteen suoritettu korvaus tarkistetaan. Liikennelaitosta kehotettiin toimittamaan revisiovirastolle neljännesvuosittain tilityslaskelmansa, josta selviää näiden alennuslippujen laitokselle aiheuttaman tappion todellinen määrä (6.4. 1030 §).

Yleisjaosto myönsi v:n 1966 talousarvion ao. määrärahoista liikennelaitoksen käytettäväksi 1 313 616 mk koululaisille, invalideille ja sokeille myydyistä alennuslipuista aikana 1.10.—31.12.1966 aiheutuneen tappion peittämistä varten (yjsto 10.1. 5101 §).

Yleisjaosto teki joukon päätöksiä, jotka koskivat liikennelaitoksen alennuslipun myöntämistä eräille viranhaltijoille.

Liikennelaitoksen linja-autojen reittejä koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti maistraatille esittää eräiden liikennelaitoksen linja-autolinjojen reittien muuttamista, reittien jatkamista, liikennetiheyksien vahvistamista ym. (16.2. 540, 541 §, 6.7. 2052—2054 §, 31.8. 2384 §, 14.9. 2516 §, 12.10. 2778 §, 23.11. 3182 §, 14.12. 3408 §, 28.12. 3552 §).

Sadekatoksien pystyttäminen. Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston piirustuksen n:o 562 F 3 mukaisesti sadekatokset pystytettäviksi seuraavasti: Myllypurontien ja Orpaanportaan tien kulmauksessa olevalle pysäkille ja Myllymestarintien linja-autopy-

säkille Arhontien kohdalle sekä Kettukujan linja-autopysäkille liikennelaitoksen rataosaston piirustusten mukaisesti (21.12. 3490 §).

Eräiden piirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat piirustukset: liikennelaitoksen rataosaston laatimat Ruskeasuon korjaamorakennuksen kellarikerroksen muutospiirustukset (8.6. 1745 §, 28.9. 2635 §); Koskelan A-hallin muutospiirustukset saunan rakentamiseksi hallin yhteyteen (18.5. 1469 §); Koskelan autohallin kellarikerroksen muutospiirustukset (24.8. 2275 §) sekä Simon-aukiolle sijoitettavan liikennekioskin piirustukset (2.3. 692 §).

Liikennelaitoksen poliklinikan kustannusten korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti v. 1966 (ks.s. 304) saattaa liikennelaitoksen poliklinikan kustannusten korvaamista koskevan asian sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarkastuslautakunnan tutkittavaksi lähinnä sen vuoksi, että päätöksellä olisi merkitystä muissa vastaavanlaisissa tapauksissa ja koska sairausvakuutuslain soveltaminen ei vielä ollut vakiintunut käytännössä. Tarkastuslautakunta oli 13.1. päättänyt, ettei ollut syytä muuttaa Etelä-Suomen sairausvakuutuslautakunnan päätöstä (6.4. 1031 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä siihen korvaukseen, minkä Helsingin sairausvakuutustoimisto oli suorittanut liikennelaitoksen poliklinikan kustannuksina v:lta 1965 ryhtymättä Etelä-Suomen sairausvakuutuslautakunnan päätöksen johdosta enempiin toimenpiteisiin. Lautakunta ei ollut ottanut asiaa tutkittavakseen, koska päätöksen sairausvakuutuslain 29 §:n 1 momentin mukaisista kustannuksista tekee Kansaneläkelaitos, eikä päätökseen voida hakea muutosta sairausvakuutuslautakunnalta (1.6. 1658 §).

Linja-autojen käyttö. Liikennelaitos luovutti kertomusvuonna linja-autoja eri tarkoituksiin, kuten kongresseihin ja muihin tilaisuuksiin saapuneiden ulkomaalaisten vieraiden kuljettamiseen ym.

Puutavara- ja polttoainetoimisto

Viranhaltijat. Jaosto vahvisti kertomusvuoden alusta lukien puutavara- ja polttoainetoimiston joht. Jaakko Kivistön kuukausipalkaksi 2 600 mk, mets.hoit. Sakari Hannulan kuukausipalkaksi 2 200 mk sekä toimiston piirimiesten kuukausipalkaksi 1 350 mk, lukuun ottamatta piirimies Heikkosta, jonka kuukausipalkaksi vahvistettiin 1 400 mk. Palkkoihin tulisivat lisäksi ne korotukset, joita kaupunginvaltuuston vastaiset päätökset palkkojen yleistarkistuksista edellyttivät (ppjsto 2.2. 8003 §).

Oman auton käyttö virka-ajoihin. Jaosto päätti, että 1.3. lukien saatiin puutavara- ja polttoainetoimiston palveluksessa oleville henkilöille suoritettavissa oman moottoriajoneuvon käytön kilometrikorvauksissa noudattaa yksityisen puunjalostusteollisuuden käyttämiä kilometrikorvausmääriä (ppjsto 2.3. 8009 §, 14.12. 8021 §, yjsto 12.9. 6774 §, 27.12. 7624 §).

Käyttöomaisuuden arvostuskomitean mietintö. Jaosto päätti antaa kaupunginhallitukselle lausuntonsa käyttöomaisuuden arvostuskomitean mietinnöstä (ppjsto 8.6. 8014 §).

Tarkastus- ja hyväksymisleiman käyttöä hankintasopimusten maksusuorituksissa koskeva asia. Jaoston esityksestä kaupunginhallitus päätti, että puutavara- ja polttoainetoimiston ei tarvitse hankintapiireistä tulevissa tositteissa käyttää kaupunginhallituksen määräämää tarkastus- ja hyväksymisleimaa sekä että toimisto saa puutavarahankintojen osalta noudattaa alalla käytössä olevia yleisiä kauppatapoja ja -muotoja siten, että vain soveltuvin osin noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita. Jaosto päätti, että toimiston johtajan tekemien hankintojen arvo tai määrä saa kertomusvuoden aikana nousta kerrallaan puutavarahankintojen osalta 500 000 mk:aan ja muiden hankintojen osalta 100 000 mk:aan (26.10. 2895 §, ppjsto 2.2. 8004 §).

Kaupungin v:n 1968 talousarvioon merkittävät polttoaineiden hinnat. Jaosto päätti, että kaupungin virastojen ja laitosten on v:n 1968 talousarvioehdotusta laatiessaan laskettava polttoaineiden hinnat seuraavasti:koivuja havuhalot 28 mk/m³, sekahalot 20 mk/m³, sahaus 2—3 osaan 3 mk/m³, sahaus 4 osaan 3.50 mk/m³, pilkkominen 3 osaan 5 mk/m³, pilkkominen 4 osaan 6 mk/m³ ja ajo 2.50 mk/m³ (ppjsto 2.3. 8008 §).

Heinolan sahan henkilökunnan asuntojen vuokrien tarkistaminen. Jaosto päätti, että Heinolan maalaiskunnassa olevien asuntojen vuokriksi määrätään 2.30 mk/m² 1.1.1968 alkaen sekä Heinolan kaupungin alueella olevien asuntojen vuokriksi samasta ajankohdasta alkaen 3 mk/m² (ppjsto 14.12. 8022 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Viranhaltijat. Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt dipl.ins. Lauri Lindqvistin valituksen, joka koski eri korvauksen saamista teurastamon jäähdytyslaitoksen uusimistöiden valvonnasta (9.3. 771 §, v:n 1966 kert. s. 305).

Kaupunginhallitus päätti korkeimmalle hallinto-oikeudelle esittää, että ent. teurast. Väinö Toivolan valitus, joka koski teurastuspalkkioiden laskemista eläkepohjaan, aiheettomana hylättäisiin (6.7. 2089 §, v:n 1966 kert. s. 350).

Liikevaihtoveroa koskeva valitus. Asiamiestoimistoa kehotettiin hakemaan muutosta liikevaihtoverokonttorin 12.4. antamaan päätökseen, jolla kaupungin valitus teurastamolaitoksen liikevaihtoverotuksesta v:lta 1965 oli hylätty ja katsottu, että laitoksen perimät eläinten säilytys- ja kuljetusmaksut, pakolliset lihantarkastusmaksut ja jäähdyttämömaksut ovat liikevaihtoveron alaisia (18.5. 1481 §).

Kalusto. Laitoksen käytetty Fordson Major -merkkinen traktori päätettiin luovuttaa 4 000 mk:n hintaisena osamaksuksi uutta traktoria ostettaessa (yjsto 24.1. 5217 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtitoimisto Seppo Kasasen laatimat entisen sikateurastamon muutospiirustukset sekä vanhan vuotavaraston muuttamista kukkien tukkumyyntihalliksi koskevat piirustukset (2.2. 390 §, 8.6. 1765 §).

Kalatukkukeskus

Verkkosaaren alueen hallinnon järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti, että kalatukkukeskuksen 27 363 m²:n suuruinen maa- ja vesialue laitureineen siirretään satamalautakunnan hallinnosta teurastamolaitoksen lautakunnan hallintoon 1.1.1968 alkaen, että alueen maapohja-arvo, 35 887 mk, otetaan kalatukkukeskuksen pääomaan samasta ajankohdasta ja että kalatukkukeskuksen väylän arvo, 1 044 499 mk, laiturin arvo, 619 614 mk, hallien perustöiden arvo, 550 000 mk, ja satamalaitoksen suorittamien kalatukkukeskuksen rannan rakennustöiden kustannusarvot näiden töiden valmistuttua poistetaan kaupungin kantaomaisuuden kirjanpidosta poistomäärärahaa käyttämättä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti vahvistaa sataman maanpuoleisen rajan satamarakennusosaston 20.10.1966 päiväämän kartan osoittamalla tavalla, jolloin teurastamolaitoksen lautakunnan hallintoon siirtyvä ns. punainen alue (satama-alue) muuttuu samalla ns. siniseksi alueeksi (osittain satamaliikenteelle luovutettu alue) (7.9. 2447 §).

Kalatukkukeskuksen myyntitoiminta päätettiin aloittaa arkisin klo 6.30 (12.10. 2788 §).

Rakennustyöt. Kaupunginhallitus oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan käyttämään eräitä kalatukkukeskuksen rakennustöitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (5.5. 1340 §, 19.10. 2840 §).

Piirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Seppo Kasasen laatimat kalatukkukeskusen talonmiehen asuinhuoneiston piirustukset (14.9. 2525 §).

Keskuspesula

Viranhaltijat. Keskuspesulan johtajalle Tuure Lehdolle myönnettiin palkatonta työlomaa 1.1. lukien toistaiseksi ja kauintaan v:n 1968 loppuun (4.1. 64 §, 14.12. 3418 §).

Keskuspesulan eräät pesuapulaiset olivat valittaneet lääninhallitukselle palkkaustensa tarkistamista koskevasta kaupunginhallituksen kielteisestä päätöksestä. Lääninhallituksen hylättyä valituksen olivat asianomaiset valittaneet siitä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tälle annettavassa selityksessä kehotettiin asiamiestoimistoa esittämään valitus hylättäväksi asiasta aikaisemmin esitetyillä perusteilla (9.3. 778 §, 1.6. 1667 §, 6.7. 2078 §).

Päivystyksen järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti, että keskuspesulan konemestarin, konemestarin apulaisen ja alikonemestarin (korjausmies) kesken saadaan järjestää lyhennetyillä työviikoilla viikonlopuksi varallaolovuorot kaupunginvaltuuston v. 1946 tekemän päätöksen kohdan 1) c mukaan ja siten, että valvontaa suorittavat henkilöt varalla ollessaan voivat valita olinpaikkansa vapaasti, mutta ovat velvolliset ilmoittamaan työpaikkaansa, missä he ovat tavattavissa puhelimitse, sekä tarvittaessa saapumaan noin tunnin kuluessa laitokseen, ja että varallaoloaika alkaa perjantaisin klo 15.30 ja jatkuu maanantaihin klo 7 saakka, eli kestää yhteensä 63.5 tuntia (25.5. 1576 §).

Kalusto. Yleisjaosto päätti, että Koskelan sairaskodin pyykinkuljetustrukki ja yhdeksän kuljetusvaunua saatiin siirtää keskuspesulan omistukseen korvauksetta huoltolaitosten johtokunnan esittämin ehdoin (yjsto 14.2. 5367 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Toiminnan laajentaminen. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa yhdessä järjestelytoimiston ja rahatoimiston kanssa neuvottelemaan Helsingin ympäristökuntien kanssa yhteistoiminnan aikaansaamisesta ATK-palvelusten alalla (24.8. 2261 §).

Huoneisto. Tietojenkäsittelykeskusta varten päätettiin varata n. 1 000 m²:n suuruinen tila Dagmarinkadun kalliosuojasta käytettäväksi keskuksen sijoituspaikkana poikkeustilanteen aikana. Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan huonetilojen järjestämisestä keskuksen tarpeita vastaavaksi (4.1. 67 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä 13.12. hyväksymän 7) toivomusponnen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kaupunginjohtajalle, että kaupunginhallituksella on v. 1968 oikeus ottaa määräämillään ehdoilla ja tarvittaessa myös indeksiehdolla lyhytaikaista luottoa enintään 50 mmk:n määrään saakka (21.12. 3466 §).

Työllisyyslainojen myöntäminen. Kaupun-

ginhallitus päätti myöntää eräille asuntoosakeyhtiöille työllisyyden ylläpitämiseksi v:n 1967 ja 1968 talousarvioihin merkittyjen määrärahojen puitteissa työllisyyslainoja yht. 4.747 mmk ensisijaisesti asuntojen rakentamista varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, että v. 1968 myönnetään em. lainansaajille lisälainaa sekä eräille muille anojille yht. 8.505 mmk samoin ehdoin edellyttäen, että työllisyys- ja rahoitustilanne niin vaativat sekä että kaupunginhallituksella on käytettävänä vastaava määräraha. Myöhemmin myönnettiin samaan tarkoitukseen vielä 5.104 mmk:n lainat. Ne myönnettiin seuraavilla ehdoilla:

1) Lainaa on lyhennettävä kahdesti vuodessa toukokuussa ja marraskuussa.

Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, voi lainanantaja muuttaa lainan kuoletuserien suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

Edellyttäen, että laina voidaan siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen maksamaan kaupungin niin vaatiessa lainan takaisin kuoletusajan kestäessäkin 6 kk:n irtisanomisajan jälkeen.

2) Lainakorko on 7½ %.

3) Laina sidotaan kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksiin (1949 = 100) siten, että perusindeksinä pidetään vuoden 1967 lokakuun pistelukua ja tarkistusindeksinä kutakin eräpäivää (31.5. ja 30.11.) edeltäneen maaliskuun ja vastaavasti syyskuun pistelukua. Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä suurempi, korotetaan kulloinkin erääntyvä korko- ja kuoletuserän perusmäärä yhdellä (1) prosentilla indeksin kutakin kahden (2) prosentin nousua kohden. Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä pienempi, ei indeksiehtoa sovelleta.

Jos maksu viivästyy tai tapahtuu irtisanomisen nojalla muulloin kuin edellä mainittuina säännönmukaisina maksupäivinä, pidetään tarkistusindeksinä sitä pistelukua, joka on laskettu kaksi kuukautta ennen maksupäivää sattuvalle kuukaudelle.

Jos kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksin laskeminen lopetetaan tai jos sen laskuperusteita muutetaan sillä tavoin, että indeksi saa olennaisesti toisen sisällön, eivätkä lainanantaja ja lainansaaja voi sopia sen korvaamisesta jollakin muulla tavalla, on molemmilla oikeus irtisanoa laina heti takaisin maksettavaksi sen määräisenä kuin laina indeksin laskemisen loppuessa tai edellä mainitulla tavalla muuttuessa pääomansa ja korkonsa suhteen oli.

4) Ennen lopullisen velkakirjan laatimista lainansaajan on esitettävä kaupunginhallituksen asiamiestoimistolle tarkka selvitys muusta rakennusaikaisesta rahoituksesta. Mikäli kaupungin myöntämä laina ylittää yhden kolmasosan (1/3) lopullisista kokonaiskustannuksista, lyhentää lainansaaja heti kaupungin myöntämää lainaa vastaavasti.

5) Lainamäärästä on kolmannes (1/3) nostettavissa 1.10.1967, kuitenkin aikaisintaan töiden alkaessa, kolmannes (1/3) 1.11.1967, kuitenkin aikaisintaan kuukauden kuluttua töiden alkamisesta ja kolmannes (1/3) 1.12. 1967, kuitenkin aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua töiden alkamisesta. Mikäli kaupungin rahoitusosuus jonkin erän maksattamisen aikaan ylittäisi kolmanneksen (1/3) siihen asti käytetystä rahoituksesta, siirtyy kysymyksessä olevan erän maksattaminen vastaavasti.

6) Lainansaajan on kiinteistöviraston todistuksella ennen ensimmäisen erän nostamista osoitettava, että rahoituskohteena olevat työt on aloitettu, sekä ennen toisen ja kolmannen erän nostamista, että työt jatkuvat ja ovat edistyneet koko siihenastista rahoitusta vastaavasti.

7) Kiinteistövirastolla on oikeus valvoa lainaehtojen noudattamista.

8) Revisiovirastolla on oikeus tarkastaa lainansaajan tilejä sinä aikana, jolloin osakin kaupungin myöntämästä lainasta on maksamatta.

9) Lainansaaja sitoutuu siihen, että töiden pääosa pyritään suorittamaan lokakuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n välisenä aikana, että

rahoituskohteena olevalla työmaalla käytetään ainoastaan helsinkiläistä työvoimaa, ellei kiinteistövirasto erityisistä syistä myönnä poikkeusta tästä ehdosta ja että rakennusaikana tarvittava uusi työvoima otetaan työttömyyskortiston välityksellä sen ollessa avoinna.

10) Lainan vakuudeksi lainansaaja luovuttaa rahatoimiston hyväksymän pankkitakauksen tai asianomaiseen tonttiin tahi sen vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 75 %:n kiinnitysten jälkeiset kiinnitykset laskettuina kaupunginhallitukselle lainahakemuksen yhteydessä esitetyistä hankintakustannuksista. Mikäli kiinnitysvakuutta käytetään, lainansaaja sitoutuu maksamaan kiinnitysten uudistamisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

11) Tontilla olevat rakennukset on pidettävä täydestä arvosta palovakuutettuina koko sinä aikana, jolloin osakin kaupungin myöntämästä lainasta on takaisin maksamatta.

12) Lainaehtoihin on lisäksi sisällytettävä tavanmukaiset määräykset lainaehtojen laiminlyömisen samoin kuin lainan vakuuden tuntuvan alenemisen varalta. Lisäksi on lainaehtoihin otettava määräykset kaupungin oikeudesta käyttää panttia saatavansa suorittamiseen (11.5. 1379 §, 12.10. 2766 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti muuttaa eo. päätöstään siten, että Asunto Oy Mellunhirvelle, Asunto Oy Mellunsudelle, Asunto Oy Mellunporolle ja Rakennus Oy:lle myönnettyjä yht. 2.305 mmk:n lainoja käsitellään yhtiöille myönnettynä yhteisenä lainana seuraavin ehdoin:

1. Lainasta on maksettava takaisin 221 000 mk v:n 1970 marraskuun viimeisenä päivänä. Vuosina 1969—1982 maksetaan lainasta takaisin 2.084 mmk siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 74 430 mk, 30.11.1982 maksettava erä on kuitenkin 74 390 mk. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, voi lainanantaja muuttaa lainan kuoletuserien suoritusaikoja ja niiden suuruutta.

Mikäli rakennustyö jää jonkin yhtiön osalta suorittamatta loppuun ennen 31.12. 1969, on laina sen osalta maksettava välittömästi takaisin.

2. Lainansaajat suorittavat lainasta 7.5 %:n vuotuisen koron, joka on maksettava kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968.

3. — — —

4. Ennen lopullisen velkakirjan laatimista lainansaajien on esitettävä kaupunginhallituksen asiamiestoimistolle tarkka selvitys muusta rakennusaikaisesta rahoituksesta.

5. Lainamäärästä on kolmannes (1/3) nostettavissa 1.10.1967, kuitenkin aikaisintaan töiden alkaessa, kolmannes (1/3) 1.11.1967, kuitenkin aikaisintaan kuukauden kuluttua töiden alkamisesta ja kolmannes (1/3) 1.12. 1967, kuitenkin aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua töiden alkamisesta.

6. Lainansaajien on kiinteistöviraston todistuksella ennen ensimmäisen erän nostatamista osoitettava, että rahoituskohteena olevat työt on aloitettu, sekä ennen toisen ja kolmannen erän nostamista, että työt jatkuvat ja että vähintään edellistä erää vastaava osa rakennustöistä on suoritettu.

7, 8, 9. — — — — —

10. Lainan vakuudeksi lainansaajat luovuttavat rahatoimiston hyväksymän pankkitakauksen, joka voidaan kunkin yhtiön rakennuksen valmistuttua vaihtaa sen osalta asianomaiseen tonttiin kiinnitettyihin haltijavelkakirjoihin, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 70 %:n kiinnitysten jälkeiset kiinnitykset laskettuina kaupunginhallitukselle lainahakemuksen yhteydessä esitetyistä hankintakustannuksista. Mikäli kiinnitysvakuutta käytetään, lainansaajat sitoutuvat maksamaan kiinnitysten uudistamisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

11. — — —

12. Lainansaajat sitoutuvat siihen, että kaupunginhallituksen 11.5.1967 tekemässä päätöksessä mainittu, yhteismäärältään 2.084 mmk:n suuruinen, yhtiökohtaisesti Asunto Oy Mellunhirvelle, Asunto Oy Mellunsudelle ja Asunto Oy Mellunporolle myönnetty laina muutetaan kunkin asunto-osakeyhtiön rakennusten valmistuttua asianomaisen yhtiön lainaksi tässä velkakirjassa mainituin ehdoin ja siten, että lainat on maksettava takaisin v. 1969—1982. Rakennus Oy:lle kaupunginhallituksen edellä mainitulla päätöksellä myönnetty 221 000 mk:n lainan maksavat kaikki allekirjoittaneet yhtiöt takaisin kaupungille tämän velkakirjan 1. kohdan mukaisesti v. 1970.

13. — — —

Muut ehdot olivat samat kuin edellä.

Mainituille yhtiöille sekä Asunto Oy Mellunvasalle, Asunto Oy Mellunnäädälle ja Asunto Oy Mellunkarhulle v. 1968 ehdollisesti luvattuihin lainoihin sovelletaan vastaavia lainaehtoja, mikäli lainalupauksen edellytykset täyttyvät (21.9. 2569 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti muuttaa työllisyyslainojen myöntämisestä 11.5. tekemäänsä päätöstä siten, että Asunto Oy Kaarenjalka 5 -nimiselle yhtiölle myönnettyä 330 000 mk:n lainaa käsitellään Kiinteistö Oy Kaarenjalka 5 -nimiselle yhtiölle myönnettynä lainana seuraavin ehdoin:

Laina on maksettava takaisin v. 1969—1993 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 6 600 mk.

Lainansaaja suorittaa lainasta 7.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5. 1968.

Lainamäärästä on kolmannes nostettavissa 1.10.1967, kuitenkin aikaisintaan töiden alkaessa, kolmannes 1.11.1967, kuitenkin aikaisintaan kuukauden kuluttua töiden alkamisesta ja kolmannes 1.12.1967, kuitenkin aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua töiden alkamisesta.

Muut lainaehdot ovat samat kuin edellä. Samalla kaupunginhallitus päätti, että Asunto Oy Kaarenjalka 5 -nimiselle yhtiölle v. 1968 ehdollisesti luvattu laina annetaan Kiinteistö Oy Kaarenjalka 5 -nimiselle yhtiölle ja että siihen sovelletaan edellä selostettuja lainaehtoja, mikäli lainalupauksen edellytykset täyttyvät. Asuntokeskuskunta Haka oli nim. ilmoittanut, ettei se voinut nykytilanteessa aloittaa ko. rakennushanketta asunto-osakeyhtiömuotoisena, mutta kylläkin kiinteistöosakeyhtiömuotoisena aravavuokratalona (12.10. 2765 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 12.10. työllisyyslainojen myöntämisestä tekemäänsä päätöstä siten, että Asunto Oy Isokaari 42 -nimiselle ja Lehtisaaren kortteliin n:o 30205/1 perustettaville asunto-osakeyhtiöille myönnettyjen työllisyyslainojen laina-ajat ovat 10 v (26.10. 2886 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy:lle myönnettiin kaupunginhallituksen 11.5. hyväksymien lainaehtojen mukainen 100 000 mk:n työllisyyslaina, laina-aika 10 v, siten että miesten asuntolaan Kaarlenkatu 7 otetaan vain kodittomia helsinkiläisiä, että majoitustoiminnassa noudatetaan huoltolautakunnan antamia ohjeita ja että laina on maksettava takaisin, jos huoneiston käyttötarkoitus muuttuu (23.11. 3175 §).

Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 4 -nimiselle perusteilla olevalle yhtiölle myönnettiin kaupunginhallituksen 11.5. hyväksymien työllisyyslainaehtojen mukainen 1.3 mmk:n laina, maksuaika 10 v (30.11. 3245 §).

Kaupungin myöntämien lainojen lyhennyserien korottaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa rahatoimiston rahan arvon alentumisen vuoksi esittämät kaupungin antamien lainojen kuoletusten korotukset sekä määrätä näin korotetut lyhennys- ja vuotuismaksut noudatettaviksi v:n 1968 alusta lukien (26.10. 2885 §).

Lainojen myöntäminen eri tarkoituksiin.

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Puistolan Vapaaehtoiselle Palokunnalle palokuntatalon lämmityslaitteiden korjausta varten myönnetylle 4 500 mk:n suuruiselle lainalle seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin v. 1968—1982 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 150 mk. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien maksamisaikoja ja niiden suuruutta.

Lainan pääoman ja indeksikorotuksen samoin kuin mahdollisten kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien maksujen perimistä koskevien ohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa Helsingin kaupungille

a) kaksi 23.7.1951 päivättyä numeroilla 12 ja 13 merkittyä haltijavelkakirjaa, jotka ennestään ovat lainansaajan kaupungilta 3.8.1951 päivätyllä velkakirjalla saaman lainan vakuutena, kumpikin määrältään 2 100 mk, joiden maksamisen vakuudeksi on 25.7.1951 vahvistettu ja 21.6.1961 uudistettu kiinnitys yhdistykselle 2.5.1949 tehdyn vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan 3 350 neliömetrin suuruisen maa-alueen hallintaoikeuteen Us 282 -nimisen tilan RN:o 6^{27} ja Us 349 -nimisen tilan RN:o 6^{206} maalla Tapanilan kylässä tässä kaupungissa sekä yhdistyksen omistamiin sanotulla vuokra-alueella oleviin rakennuksiin sekä

b) lainansaajan omistaman Helsingin Puhelinyhdistyksen osuustodistuksen n:o 55245.

Lainasta annetut käteispantit ovat samalla niiden muidenkin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on nykyään kaupungille vastuussa tai joutuu ennen panttien takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantit on käytettävä.

Indeksin noustessa rahatoimisto on oikeutettu vaatimaan lisävakuutta.

Muut lainaehdot olivat tavanomaiset (14. 12. 3397 §).

Helsingin Diakonissalaitos -nimiselle säätiölle päätettiin myöntää seuraavat lainat: 1.5 mmk lastenkodin rakentamista varten mm. seuraavilla ehdoilla:

1) Laina on maksettava takaisin v. 1969—1990 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 34 100 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1969 ja viimeisen kerran 30.11.1990. Viimeisen erän suuruus on 33 700 mk. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

2) Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

3) Lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten kaupunginhallituksen 28.5.1959 hyväksymien maksujen perimistä koskevien ohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa Helsingin kaupungille 9.1.1967 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 1, 2 ja 3, kukin määrältään 500 000 mk, joiden pääoman ja pääomalle laskettavan 10 %:n vuotuisen koron maksamisen vakuudeksi on 21.1.1967 vahvistettu kiinnitys säätiölle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvaan tontin n:o 2 Sylvesterintien varrella Helsingin kaupungin 46. kaupunginosan korttelissa n:o 46153 hallintaoikeuteen ja tontilla oleviin vuokraajan omistamiin rakennuksiin. Tästä lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on nykyisin Helsingin kaupungille vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä.

4) Lainansaaja sitoutuu varaamaan lasten-

kodin hoitopaikat laina-aikana yksinomaan Helsingin kaupungin lastensuojelutoimen käyttöön.

5) Mikäli lainansaaja saa lastenkodin rakentamista varten valtionapua, sitoutuu lainansaaja lyhentämään kaupungilta saamaansa lainaa valtionavun sillä osalla, joka ylittää rakennuskustannusten ja kaupungin myöntämien lainojen erotuksen.

6) Mikäli lastenkotirakennuksen rakennuskustannukset jäävät kaupunginhallituksen hyväksymän kustannusarvion osoittamaa määrää pienemmäksi, vähennetään lainamäärää vastaavasti.

7) Lainansaajalla on oikeus nostaa lainasta 375 000 mk heti, 375 000 mk, kun rakennuksen pohjatyöt on suoritettu, 375 000 mk, kun rakennus on vesikattovaiheessa sekä loput eli 375 000 mk, kun lastenkotirakennus on valmis. Ennen kolmen viimeisen erän maksattamista lainansaajan on kiinteistöviraston talo-osaston todistuksella osoitettava, että rakennustyöt ovat kunkin erän maksattamisen edellytyksenä olevassa vaiheessa.

8) Lastenkodin hoitomaksut on pidettävä kohtuullisina. Niitä määrättäessä on otettava huomioon lainan korot ja kuoletukset (16.2. 505 §);

sekä lisäksi vielä lastenkodin rakentamista varten 737 000 mk:n suuruinen lisälaina seuraavilla ehdoilla:

Laina on maksettava takaisin v. 1970—1991 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 16 750 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1970 ja viimeisen kerran 30.11.1991. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

Lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten kaupunginhallituksen 28.5.1959 hyväksymien maksujen perimistä koskevien ohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 14.4. 1967 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 4 ja 5, kumpikin määrältään 500 000 mk, joiden pääoman ja pääomalle laskettavan 10 %:n vuotuisen koron maksamisen vakuudeksi on 2.5.1967 vahvistettu kiinnitys säätiölle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvaan em. kiinteistöön samoilla ehdoilla.

Lainansaajalla on oikeus nostaa lainasta 184 250 mk heti, 183 250 mk, kun rakennuksen pohjatyöt on suoritettu, 184 250 mk, kun rakennus on vesikattovaiheessa sekä loput eli 184 250 mk, kun lastenkotirakennus on valmis. Ennen kolmen viimeisen erän maksattamista lainansaajan on kiinteistöviraston talo-osaston todistuksella osoitettava, että rakennustyöt ovat kunkin erän maksattamisen edellytyksenä olevassa vaiheessa.

Muut lainaehdot ovat samat kuin edellä (22.6. 1904 §).

Kaupunginvaltuuston 19. 4. Vanhusten Turva -nimiselle yhdistykselle vanhusten virkistys- ja kuntouttamistarkoituksia varten käytettävän kiinteistön ostamista ja kunnostamista varten myöntämälle 200 000 mk:n kuoletuslainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1) Laina on maksettava takaisin 20 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 5 000 mk, ensimmäisen kerran 30.11. 1967. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien maksamisaikoja ja niiden suuruutta.

2) Lainasta maksetaan 3 %:n vuotuinen korko, joka suoritetaan puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

3) Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten kaupunginhallituksen 28.5.1959 hyväksymien maksujen perimistä koskevien oh-

jeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa kaupungille Sipoon kunnan Östersundomin kylässä olevassa Karhusaaressa sijaitsevaan, yhdistyksen omistamaan kiinteistöön kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 425 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Väliaikaiseksi vakuudeksi, joka myöhemmin vaihdetaan em. kiinnitettyihin haltijavelkakirjoihin, yhdistys luovuttaa kaupungille Kansallis-Osake-Pankin antaman, rahatoimiston hyväksymän omavelkaisen takaussitoumuksen.

4) Laina maksetaan yhdistykselle vasta sitten, kun sen ja Kisakalliosäätiön välinen Sipoon kunnan Östersundomin kylässä Karhusaaressa sijaitsevan kiinteistön kauppa on tehty ja ehdolla, että kiinteistön kauppahinta on enintään 450 000 mk (1.6. 1640 §).

Kaupunginhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston 5.4. Sokeain Lomaliitto -nimiselle yhdistykselle lomakoti Onnelan päärakennuksessa olevan keittiön kunnostamista varten myöntämän 15 000 mk:n suuruisen lainan lainaehdot mm. seuraaviksi:

1) Laina on maksettava takaisin 15 v:n maksuajalla 1 000 mk:n suuruisin kuoletusmaksuin siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 500 mk, ensimmäisen kerran 30.11.1967. Mikäli rahanarvo oleellisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien maksamisaikoja ja niiden suuruutta.

2) Lainansaaja maksaa lainasta 4½ %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1967.

3) Edellä mainitun lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten kaupunginhallituksen 28.5.1959 hyväksymien, maksujen perimistä koskevien ohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 17.10.1966 asettamansa n:olla 4—6 merkityt haltijavelkakirjat, jokainen määrältään 5 000 mk 10 %:n vuotuisine korkoineen ja kutakin velkakirjaa kohti enintään 100 mk:n perimiskuluineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 22.10.1966 vahvistettu kiinnitys yhdistyksen omistamaan Tuusulan kunnan Kirkonkylässä olevaan Onnela -nimiseen tilaan RN:o 2^4. Lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on nykyään kaupungille vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavien suoritukseksi pantti on käytettävä.

Muut ehdot ovat tavanmukaiset (27.4. 1222 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolle nuorisokotihuoneiston vaihdosta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten myönnetylle 20 000 mk:n suuruiselle kuoletuslainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1. Laina on maksettava takaisin 15 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 660 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1968. Viimeisen kuoletuserän suuruus on kuitenkin 860 mk.

2. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968.

3. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien, kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille Osakeyhtiö Vilhola -nimisen yhtiön osakkeet n:o 30—34, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 6 talossa n:o 18 Mikonkadun

varrella tässä kaupungissa. Lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin kaupungin saatavien vakuutena, joista yhdistys on nykyään vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä.

4. Yhdistys sitoutuu ylläpitämään huoneistossa Korkeavuorenkatu 6 A vähintään 12 hoitopaikkaa käsittävää nuorisokotia, johon otetaan yksinomaan Helsingin kaupungin lastensuojeluviraston sijoittamia tyttöjä.

5. Jos nuorisokodin toiminta syystä tai toisesta lakkautetaan, on lainan pääoma korkoineen maksettava heti kaupungille.

6. Kaupungin lastensuojeluvirastolla on oikeus valvoa nuorisokodin toimintaa (28.9. 2621 §).

Kehitysvammatuki 57 -nimiselle yhdistykselle myönnettiin 400 000 mk:n suuruinen tilapäinen laina Kankurinmäen kesäsiirtolan ja hoitokodin uudisrakennus- ja muutostöitä varten, korko 4.5 %, laina-aika 18 kk rahatoimiston hyväksymää vakuutta vastaan (30.11. 3246 §).

Vajaaliikkeisten Kunto -nimiselle yhdistykselle lastentarhahuoneiston korjaamista varten v. 1966 myönnetylle 14 550 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1) Laina on maksettava takaisin 10 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 725 mk, ensimmäisen kerran 30.11.1967. Viimeisen kuoletuserän määrä on kuitenkin 775 mk.

2) Lainansaaja maksaa lainasta 3 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

3) Lainansaaja sitoutuu harjoittamaan talossa Raisiontie 11 vajaaliikkeisten aivovauriolasten lastentarhatoimintaa kaupungin ja yhdistyksen välillä 7.2.1962 tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Muut ehdot ovat tavanmukaiset (29.6. 1975 §).

Kaupunginvaltuuston 22.2. Kansankonservatorion Säätiölle lisätilojen hankkimista varten myöntämälle 50 000 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1) Laina on maksettava takaisin 20 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 1 650 mk, ensimmäisen kerran 31.5. 1972. Viimeisen kuoletuserän suuruus on kuitenkin 2 150 mk. Mikäli rahanarvo oleellisesti alenee, on lainanantaja kuitenkin oikeutettu vastaavasti suurentamaan jäljellä olevia lyhennyseriä.

2) Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

3) Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten, kaupunginhallituksen 28.5.1959 hyväksymien maksujen perimistä koskevien ohjeiden mukaisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja panttaa kaupungille omistamansa Asunto Oy Fredrikinkulma -nimisen yhtiön osakkeet n:o 2494—2595, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 21, ja osakkeet n:o 2860—3024, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 24 yhtiön omistamassa talossa n:o 34 Fredrikinkadun varrella ja jotka osakkeet jo ovat kaupungin hallussa säätiön kaupungilta 8.7.1963 päivätyllä velkakirjalla saaman 80 000 mk:n määräisen lainan vakuutena. Lisäksi säätiö jälkipanttaa kaupungille mainitun asunto-osakeyhtiön osakkeet n:o 1880—2210, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoja n:o 16, 17 ja 18 yhtiön omistamassa edellä mainitussa talossa ja jotka osakkeet nyt ovat säätiön Kansallis-Osake-Pankilta 15.7.1960 saaman, nykyiseltä määrältään 14 000 mk:n lainan vakuutena. Vielä säätiö jälkipanttaa kaupungille em. asunto-osakeyhtiön osakkeet n:o 3056—3152, jotka

oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o B 26 yhtiön omistamassa edellä mainitussa talossa ja jotka osakkeet ovat säätiön Helsingin Työväen Säästöpankilta saaman 40 000 mk:n määräisen lainan vakuutena.

Lainasta annetut pantit ovat samalla kaikkien niiden muidenkin Helsingin kaupungin saatavien vakuutena, joista säätiö nykyään on vastuussa tai joutuu ennen panttien takaisin luovuttamista vastaamaan samoin kuin niiden omavelkaisten takausten vastavakuutena, jotka Helsingin kaupunki on antanut tai vastaisuudessa tulee antamaan säätiön muilta lainansaajilta saamien lainojen pääoman korkoineen takaisin maksamisesta (25.5. 1544 §).

Ab Lilla Teatern -nimiselle yhtiölle talossa Yrjönkatu 30 sijaitsevan teatterihuoneiston teatterikaluston lunastamista varten myönnetylle 65 000 mk:n suuruiselle kuoletuslainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1. Laina on maksettava takaisin v. 1968—1973 siten, että v. 1968—1972 maksetaan kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä 5 900 mk ja v:n 1973 toukokuun viimeisenä päivänä 6 000 mk. Mikäli rahan arvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

2. Lainan korko on 4.5 % vuodessa.

3. Lainan korko on niin ikään suoritettava puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968 (24.8. 2268 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy:lle helsinkiläisten miesten asuntolana käytettävän kiinteistön ostamista ja kunnostamista varten myönnetylle 200 000 mk:n suuruiselle kuoletuslainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

1. Laina on maksettava takaisin v. 1968—1977 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 10 000 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1968. Mikäli rahan arvo olennaisesti alenee on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

2. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968.

3. Edellä mainitun lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille Koulumatkailutoimisto Oy -nimisen yhtiön 20.1.1958 tunnustamat haltijavelkakirjat n:o 10 ja 11, jotka ennestään ovat sanotun yhtiön kaupungilta saaman lainan vakuutena, kumpikin määrältään 100 000 mk, joiden pääoman ja pääomalle laskettavan 10 %:n vuotuisen koron maksamisen vakuudeksi on 30.1.1958 vahvistettu kiinnitys sanotulle yhtiölle 11.9.1957 tehdyn vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan tämän kaupungin VIII kaupunginosan korttelissa n:o 190 Linnankadun varrella sijaitsevan tontin n:o 1 vuokraoikeuteen ja vuokramiehen tällä tontilla omistamiin rakennuksiin. Tästä lainasta annettu käteinen pantti on samalla niiden muidenkin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on nykyään kaupungille vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä.

Kiinteistön palovakuuttamista, tilien valvontaa ym. koskevat ehdot ovat tavanmukaiset (5.10. 2686 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Kallion Partiotyttöpiirille retkeily- ja koulutuspaikan hankinta- ja rakennuskustannuksia varten myönnetylle 20 000 mk:n suuruiselle lainalle mm. seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin v. 1968—1982 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 670 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1968. Viimeinen eli 30.11.1982 maksettava erä on

570 mk. Edellyttäen, että laina voidaan siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen maksamaan kaupungin niin vaatiessa lainan takaisin kuoletusajan kestäessäkin kuuden kuukauden irtisanomisajan jälkeen.

Lainan korko on 4.5 % vuodessa.

Lainan korko on niin ikään maksettava puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968.

Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 1.2. 1960 asettamansa pääomamäärältään 5 000 mk:n suuruisen n:olla 2 merkityn haltijavelkakirjan sekä 3.11.1966 asettamansa pääomamäärältään 18 000 mk:n suuruisen haltijavelkakirjan, joiden molempien maksamisen vakuudeksi on vastaavasti 10.2.1960 ja 8.11. 1966 vahvistettu kiinnitys Pornaisten pitäjän Laukkosken kylässä sijaitsevaan Tiensuunimiseen tilaan RN:o 13^{39}. Tästä lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin kaupungin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä (24.8. 2266 §).

Pojista Miehiä yhdistyksen Nummen kunnan Leppäkorven kylässä omistaman leirialueen päärakennuksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten myönnetylle 20 000 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin mm. seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin v. 1968—1982 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 670 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1968. Viimeinen eli 30.11.1982 maksettava erä on 570 mk.

Lainan korko on 4.5 % vuodessa.

Lainan korko on niin ikään maksettava puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 31.5.1968.

Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 15.9. 1952 asettamansa pääomamäärältään 5 000 mk:n suuruisen haltijavelkakirjan, jonka maksamisen vakuudeksi on 24.5.1962 vahvistettu kiinnitys Nummen kunnan Leppäkorven kylässä sijaitsevaan Vuoristola-nimiseen tilaan RN:o 5^{11} sekä 30.11.1963 asettamansa n:olla 2—4 merkityt haltijavelkakirjat, pääomamäärältään kukin 5 000 mk, joiden viimeksi mainittujen vakuudeksi on 18.12.1963 vahvistettu kiinnitys Nummen kunnan Leppäkorven kylässä sijaitsevaan Vuoristola-nimiseen tilaan RN:o 5^{11} sekä samassa kunnassa ja kylässä sijaitsevaan Vuoristola II -nimiseen tilaan RN:o 5^{15}.

Lainansaaja on velvollinen pitämään Vuoristola ja Vuoristola II nimisillä tiloilla olevat rakennuksensa palovakuutettuina niiden täydestä arvosta sinä aikana, jolloin laina tai osa siitä on maksamatta.

Velkakirjan muut ehdot ovat tavanmukaiset (30.11. 3244 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Kalliolan Kannatusyhdistykselle uuden toimitalon rakennustöiden rahoittamista varten myönnetylle 140 000 mk:n suuruiselle lisälainalle mm. seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin v. 1972—1982 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä suoritetaan 6 370 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1972. Viimeinen eli 30.11.1982 maksettava erä on 6 230 mk. Edellyttäen, että laina voidaan siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen maksamaan kaupungin niin vaatiessa lainan takaisin kuoletusajan kestäessäkin kuuden kuukauden irtisanomisajan jälkeen. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserän suorittamisaikoja ja niiden suuruutta.

Lainan korko on 7 % vuodessa.

Lainan korko on niin ikään maksettava puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

Laina sidotaan kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksiin (1949 = 100) siten, että perusindeksinä pidetään huhtikuun 1967 pistelukua ja tarkistusindeksinä kutakin eräpäivää (31.5. ja 30.11.) edeltäneen maaliskuun ja vastaavasti syyskuun pistelukua.

Lainan pääoman ja koron sekä indeksiehdon täyttämisen samoin kuin viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 25.4.1966 asettamansa n:oilla 145, 147, 149, 151, 153 ja 189 merkityt haltijavelkakirjat, pääomamäärältään kukin 20 000 mk sekä samana päivänä asettamansa n:oilla 150, 152, 154 ja 158 merkityt haltijavelkakirjat, pääomamäärältään kukin 10 000 mk, joiden kaikkien maksamisen vakuudeksi on 7.6.1966 vahvistettu kiinnitys yhdistyksen omistamaan, Helsingin kaupungin 12. kaupunginosan korttelissa n:o 365 Kalliolanrinteen varrella sijaitsevaan taloon ja tonttiin n:o 41. Tästä lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin kaupungin saatavien vakuutena, joista Kalliolan Kannatusyhdistys on vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä. Indeksin mahdollisesti noustessa rahatoimistolla on oikeus vaatia lisävakuutta.

Yhdistys sitoutuu varaamaan etuoikeuden saada toimitaloon tulevasta ylioppilasasuntolasta asunto sellaiselle määrälle helsinkiläisiä opiskelijoita, mikä vastaa Helsingin kaupungin rahoitusosuutta.

Viivästys-, sakkokorkoa ja perimispalkkiota, palovakuuttamista ym. koskevat muut ehdot ovat tavanmukaiset (29.6. 1978 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston luovuttamaan kannatusyhdistykselle sen kaupungilta saamien lainojen yli-

vakuutena olevat haltijavelkakirjat n:o 1—4 ja 148, yhteismäärältään 30 000 mk, sen jälkeen kun yhdistys on suorittanut tunnuksella Ls 223 merkityn lainan loppuun (24.8. 2263 §, yjsto 11.7. 6436 §). Lisäksi yleisjaosto oikeutti yhdistyksen suorittamaan tunnuksella Lc 3 merkityn lainan 30.6. erääntyneen 67 000 mk:n suuruisen loppuerän viimeistään 30.6.1968, viivästyskorko 8 % erääntymispäivästä maksupäivään (yjsto 11.7. 6435 §, 27.12. 7617 §).

Helsingin Ilmailuyhdistykselle uuden purjelentokonehallin rakentamista varten Lentokeskus Nummelaan myönnetylle 15 000 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin seuraavat lainaehdot:

1) Laina on maksettava takaisin neljän vuoden maksuajalla siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä maksetaan 1 875 mk, ensimmäisen kerran 31.5.1968. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla kuitenkin oikeus muuttaa kuoletuserien maksamisaikoja ja niiden suuruutta.

2) Lainasta maksetaan 4.5 %:n vuotuinen korko, joka suoritetaan niin ikään puolivuosittain toukokuun ja marraskuun viimeisenä päivänä, ensimmäisen kerran 30.11.1967.

3) Lainan pääoman ja koron maksamisen ja mahdollisten viivästys- ja sakkokorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa kaupungille konsuli Olavi A. Raution, apul.joht. Lennart Poppiuksen, hienomek. Erkki Kantosen ja varat. Ilkka Äijälän 11.8.1967 antaman omavelkaisen takaussitoumuksen.

Tilien valvontaa sekä koron ja kuoletuksen maksamista koskevat ym. ehdot ovat tavanmukaiset (31.8. 2365 §).

Helsingin—Tuusulan moottoritien rakentamista varten valtiolle myönnetylle 2 mmk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin seuraavat lainaehdot:

1) Tämä laina on v. 1967 valtiolle suoritettava erä siitä yhteensä 10 mmk:n lainasta, jonka Helsingin kaupunki on valtion ja kau-

pungin välillä 24.2.1964 tehdyn sopimuksen mukaisesti myöntänyt valtiolle Tuusulantien moottoritieksi rakentamista varten Helsingin kaupungin alueella.

2) Laina on suoritettava takaisin siten, että lainapääomasta kuoletetaan v. 1968—1971 kunakin vuonna 500 000 mk. Kuoletuserät on suoritettava vuosittain viimeistään 30.11.

3) Lainansaaja suorittaa lainasta 7.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään suoritetaan vuosittain 30.11., ensimmäisen kerran 30.11. 1967.

4) Siinä tapauksessa, etteivät valtion ja kaupungin kesken Tuusulantien rakentamisesta moottoritieksi Helsingin kaupungin alueella 24.2.1964 tehdyn sopimuksen 13) kohdassa mainitut ehdot toteudu, voidaan laina irtisanoa heti maksettavaksi langenneeksi, jos kaupunki niin haluaa.

5) Tästä lainasta ei makseta leimaveroa (11.5. 1378 §).

Lainojen maksujärjestelyt ym. Kaupunginhallitus myönsi Allergiatutkimussäätiölle lykkäystä kaupungin myöntämien lainojen v. 1966 erääntyneiden kuoletuserien sekä sopimuksen mukaisen hyvityserän maksamiseen 31.3. saakka. Sairaalavirasto oikeutettiin suorittamaan säätiölle sopimuksen mukaisesti 2.1. maksettava hoitomaksuennakko siten, että siitä ensin vähennettäisiin yleisjaoston 20.12.1966 tekemän päätöksen mukaisesti kaupungin myöntämien lainojen korkoja sekä indeksikorotus 8 %:n vuotuisine viivästyskorkoineen eräpäivästä maksupäivään. Toimitusjohtaja Reino Oksanen ja apul.kaup. siht. Kurt Söderholm määrättiin neuvottelemaan Allergiatutkimussäätiön ja kaupungin väliseen sopimukseen liittyvistä kysymyksistä (12.1. 125 §).

Myöhemmin yleisjaosto päätti myöntää säätiölle lykkäystä tunnuksella Lt 1399 merkityn lainan v. 1966 erääntyneiden, yht. 21 240 mk:n suuruisten kuoletuserien maksamista varten 30.11. saakka sillä ehdolla, että säätiö suorittaa kuoletuserille 10 %:n vuotuisen viivästyskoron 1.4. lukien maksupäivään saakka sekä mahdollisesta indeksin noususta aiheutuvan indeksikorotuksen sekä sanotun lainan 31.5. erääntyvän 10 620 mk:n suuruisen kuoletus- ja 7 430 mk:n suuruisen korkoerän sekä tunnuksella Ls 255 merkityn lainan 31.5. erääntyvän 1 800 mk:n suuruisen korkoerän ja sen indeksikorotuksen maksamista varten 30.11. saakka sillä ehdolla, että säätiö suorittaa määrille 8 %:n viivästyskoron samoilla ehdoilla kuin edellä (yjsto 16.5. 5997 §).

Edelleen yleisjaosto päätti hyväksyä sen toimenpiteen, että rahatoimisto oli 9.12. kuitannut Allergiatutkimussäätiölle myönnettyjen lainojen Lt 1399 ja Ls 255 erääntyneet, 33 402 mk:n suuruiset lyhennys-, korko-, indeksikorotus- ja sakkokorkoerät Allergiasairaalalle maksettavia potilasmaksuja vastaan. Samalla yleisjaosto oikeutti rahatoimiston kuittaamaan säätiölle myönnetyn lainan Lt 1399 erääntyneet ja maksamatta olevat, yht. 31 119 mk:n suuruiset lyhennyserät sekä näille laskettavan 10 %:n suuruisen sakkokoron 9.12. lukien maksupäivään saakka seuraavia Allergiasairaalalle maksettavia potilasmaksuja vastaan (yjsto 27.12. 7619 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna joukon päätöksiä, jotka koskivat lainojen siirtämistä (9.11. 3038 §, yjsto 10.1. 5090 §); lainaehtojen muuttamista (6.7. 2101 §, 14.12. 3396 §); haltijavelkakirjojen etuoikeusjärjestyksen muuttamista (2.3. 669 §, yjsto 23.5. 6045 §); lainojen ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen luovuttamista (18.5. 1455 §, 16.11. 3091 §, 30.11. 3242 §) ja lykkäyksen myöntämistä eräiden lainojen erääntyneiden korko- ja kuoletuserien maksamisessa (yjsto 21.2. 5384 §, 4.4. 5667 §, 13.6. 6232 §, 4.7. 6391 §, 10.10. 6995 §, 31.10. 7159 §, 27.12. 7618 §).

Yleisjaosto päätti kumota 13.12.1966 (ks. s. 318) tekemänsä päätöksen ja hyväksyä kaupunginhallituksen 10.11.1966 tekemällä päätöksellä Stiftelsen Sjukhemmet i Helsingfors -nimiselle säätiölle myönnettyä lainaa

koskevan lainasopimuksen 3. kohdassa edellytetyn korjaussuunnitelman sekä sen 192 760 mk:aan päättyvän kustannusarvion. Säätiölle myönnettiin oikeus suorittaa kaupungilta saamillaan lainavaroilla myös enintään 16 000 mk:aan nousevat vesijohtotyöt (yjsto 10.1. 5085 §, 2.5. 5891 §).

Lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille ym. Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunginvaltuuston v. 1965 ja 1966 tekemissä päätöksissä mainituin ja muuten tavanmukaisin ehdoin uusien opetustilojen rakentamista varten seuraavat lainat: Helsingin Uusi Yhteiskoulu Oy:lle 550 000 mk, Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistykselle 350 000 mk, Kontulan oppikouluyhdistykselle 425 000 mk, Myllypuron oppikouluyhdistykselle 397 000 mk ja Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistykselle 230 000 mk (23.2. 573 §, 10.8. 2132 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä antaa kaupungin omavelkaisen takauksen Helsingin Uusi Yhteiskoulu Oy:n pääomamääriltään enintään 3.924 mmk:aan nousevien, yhtiön koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun korttelin n:o 38023 koulutontin n:o 2 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3.924 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Yhtiölle myönnettiin myöhemmin oikeus kaupungilta saamiensa lainojen vakuutena olevia velkakirjojen etuoikeusjärjestyksen muuttamiseen (25.5. 1543 §, 24.8. 2264 §, 28.12. 3539 §, yjsto 19.9. 6815 §).

Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistykselle päätettiin antaa kaupungin omavelkainen takaus pääomamäärältään enintään 2.25 mmk:aan nousevien, koulun toisen rakennusvaiheen toteuttamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 914 200 mk:n jälkeiset kiinnitykset (30.3. 949 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa kaupungin omavelkaisen takauksen Kontulan Oppikouluyhdistykselle pääomamäärältään enintään 3 209 900 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3 209 900 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lisäksi myönnettiin yhdistykselle oikeus kaupungin takaaman lainan vakuuden vaihtamiseen (4.1. 34 §, 10.8. 2129 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v.1966 Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä, antaa kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 4.617 mmk:aan nousevien yhteiskoulun lisärakennuksen rakentamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistyksen omistamaan, korttelissa n:o 31107 olevaan taloon ja tonttiin n:o 10 kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1.26 mmk:n määräiset kiinnitykset, sekä yhtiön kaupungilta vuokraaman korttelin n:o 31084 tontin n:o 7 vuokraoikeuteen ja vuokramaalla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4.617 mmk:n jälkeiset kiinnitykset (28.9. 2622 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunginvaltuuston v. 1965 ja 1966 tekemissä päätöksissä mainituilla ehdoilla Yhtenäiskouluyhdistykselle Helsingin Yhtenäiskoulun koulurakennuksen II rakennusvaiheen rakennuskustannusten rahoittamista varten 48 000 mk:n lisälainan tavanmukaisilla ehdoilla. Lisäksi kaupunginhallitus päätti suostua yhtiön kaupungilta saamien lainojen vakuutena olevien haltijavelkakirjojen etuoikeusjärjestyksen muuttamiseen sekä yhdistyksen Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalta, Keskinäiseltä Henkivakuutusyhtiöltä Salamalta ja Postisäästöpankilta saamien lainojen kuoletuserien maksuaikojen pidentämiseen, kaupungin takausten pysyessä muuttumattomina sekä eräiden pankkien myöntämien lainojen ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen palauttamiseen (9.3. 732 §, 20.4. 1144 §, 25.5. 1540 §, 10.8. 2127 §, 23.11. 3173, 3174 §, yjsto 23.5. 6042 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti suostua jäljempänä mainittujen oppikoulujen rakentamista varten eräiltä rahalaitoksilta saatujen lainojen lyhennyserien maksujärjestelyihin kaupungin takausten pysyessä ennallaan, eräiden ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen palauttamiseen sekä haltijavelkakirjojen etuoikeusjärjestyksen muuttamiseen: Etelä-Kaarelan Oppikouluyhdistys (4.1. 33 §, 13.4. 1079 §); Meilahden Yhteiskoulu Oy (19.1. 185 §, 7.12. 3329 §); Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistys (9.2. 417 §, 20.4. 1143 §, yjsto 8.8. 6554 §); Mäkelänrinteen Yhteiskoulun Kannatusyhdistys (19.1. 186 §); Vartiokylän Oppikouluyhdistys (13.4. 1080 §); Myllypuron Oppikouluyhdistys (24.8. 2265 §, 7.12. 3330 §) ja Stiftelsen Botby Svenska Samskola (1.6. 1641 §, 10.8. 2128 §).

Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan kaupungin kassavaroista Venäläisen Koulun Kannatusosakeyhtiön Keskinäiseltä Vahinkovakuutusyhtiöltä Kansalta saamien kaupungin takaamien lainojen seuraavat maksut: 120 000 mk:n määräisen lainan maksamatta jääneen 7 %:n koron ajalta 1.1.—31.12.1966, yht. 6 720 mk sekä v. 1966 maksamatta jääneen lyhennyserän 12 000 mk ja 40 000 mk:n määräisen lainan ajalta 1.12. 1965—31.11.1966 maksamatta jääneen 7 %:n koron, yht. 2 240 mk sekä sanotun lainan v. 1966 erääntyneen, maksamatta jääneen lyhennyserän 4 000 mk ja ko. koulun Pohjoismaiden Yhdyspankilta saaman 100 000 mk:n määräisen lainan ajalta 20.6.—20.12.1966 maksamatta jääneen koron 3 763 mk siten, että korko- ja lyhennyserien takaisin perimisestä päätettäisiin myöhemmin (yjsto 3.1. 5016 §, 17.1. 5134 §).

Valtiolta päätettiin periä kaupungilla 31. 12.1966 Venäläisen Koulun Kannatusosakeyhtiöltä olleet saatavat korkoineen mainittuun päivään saakka, eli yht. 418 172 mk. Kertomusvuonna kaupungille mahdollisesti syntyvien vastaavien saatavien perimisestä päätettäisiin erikseen (yjsto 14.3. 5518 §).

Yleisjaosto päätti, muuttaen 7.7. ja 14.12. 1965 sekä 25.1.1966 tekemiään päätöksiä, siltä osin kuin niissä oli avustusten maksattaminen Helsingin Suomalais-Venäläisen Koulun Kannatusyhdistykselle keskeytetty tai käytetty yhdistykselle merkittyjä avustuksia kaupungin Venäläisen Koulun Kannatusosakeyhtiöltä olevien kaupungin saatavien lyhentämiseen, että yhdistykselle maksetaan v. 1965—1966 pidätetyt avustukset, yht. 141 051 mk (yjsto 28.3. 5637 §).

Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa perimään Venäläisen Koulun Kannatusosakeyhtiöltä kaupungin kertomusvuonna syntyneen 261 522 mk:n suuruisen saatavan ja 6 %:n koron tämän saatavan 255 348 mk:n suuruiselle osalle esitetyn laskelman mukaisesti. Saatavien perimisen jälkeen saatiin suorittaa koulua varten kertomusvuoden talousarvioon merkitty avustus (yjsto 16.5. 5998 §).

Antinkodin lainahakemuksesta annettava lausunto. Kansaneläkelaitos oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Antinkodin Kannatusyhdistyksen sille tekemästä 412 500

mk:n suuruisesta lainahakemuksesta. Huoltolautakunta totesi, että yhdistyksen tarkoituksena oli rakentaa vanhusten sairas- ja hoivakoti kaupungilta vuokraamalleen tontille. Huoltolaitoksen rakennuskustannukset ovat 1.655 mmk, eli 23 643 mk hoitopaikkaa kohti, joita laitokseen tulee 70. Kun kaupungin omien hoitopaikkojen lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet eivät yksinomaan riittäneet poistamaan hoitopaikkojen tarvetta, on kaupungin edun mukaista, että yksityiset järjestöt perustavat vanhusten hoitokoteja. Kaupunginvaltuusto päätti 8.2. antaa kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen Kansaneläkelaitokselta ko. tarkoitusta varten mahdollisesti saaman, enintään 412 500 mk:n suuruisen lainan vakuudeksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto oli päättänyt myöntää yhdistykselle 280 000 mk:n suuruisen lainan vanhusten sairas- ja hoivakodin rakentamista varten erinäisillä ehdoilla. Kaupunginjohtajan mielestä olisi Kansaneläkelaitoksen osallistuminen kodin rakentamisen rahoittamiseen erittäin suotavaa. Kaupunki tulisi maksattamaan myöntämänsä lainan vasta sen jälkeen, kun suunnitelmille olisi saatu lääkintöhallituksen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti antaa lausunnon Kansaneläkelaitokselle huoltolautakunnan lausunnon mukaisesti (9.3. 733 §).

Kaupungin tulorakennetta ja nettomenojen kehitystä koskeva tutkimus päätettiin lähettää kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille sekä kehottaa niitä seuraamaan tulorakenteen ja verovaroin katettavan meno-osuuden kehitystä omalta osaltaan sekä ilmoittamaan kaupunginhallitukselle rahoitusosuuksissa tapahtuvista muutoksista ja ryhtymään toimenpiteisiin tarpeellisten muutosten aikaansaamiseksi (22.3. 871 §).

Hintasulkua ja sen lieventämistä koskevat sosiaaliministeriön päätökset merkittiin tiedoksi. Vahvistusta ei ole tarpeen hakea muille kuin seuraaville maksuille: sähkö-, vesi- ja kaasumaksut, parturi- ja kampaamomaksut, jalkineiden korjausmaksut, yleisten saunojen maksut, pesu-, silitys- ja prässäysmaksut, elokuvateattereiden pääsymaksut, henkilökuljetusmaksut raitiotie- ja linjaliikenteessä. Muihin hyödykkeiden hintoihin nähden oli noudatettava valtioneuvoston v. 1958 hintojen sekä maksujen valvonnasta ja säännöstelystä antaman päätöksen yleisiä määräyksiä (1.11. 2964 §, 16.11. 3090 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginhallitus vahvisti veroäyrin hinnaksi v:n 1966 tuloista 13 p (31.8. 2367 §).

Yleisjaosto myönsi rahatoimistolle 365 002 mk tilillä kunnallisverojen poistot ja palautukset olevasta siirtomäärärahasta saamatta jääneitä v:n 1961 jälkiverotusten poistoja ja palautuksia varten (yjsto 12.9. 6762 §).

Edelleen yleisjaosto myönsi v. 1966 myönnettyjen määrärahojen lisäksi rahatoimiston käytettäväksi 29 418 mk v:n 1966 ao. määrärahoista kantotilityksistä vähennettyjen kunnallisverojen palautusten poistamista varten ja 165 mk palautusten korkojen poistamista varten (yjsto 10.1. 5075 §).

Merkittiin tiedoksi veroviraston ilmoitus v:n 1965 tileissä poistetuista veroista (19.10. 2824 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginjohtajan myöntämään valtiolle kertomusvuoden joulukuussa suoritettavista verojen kanto- ja välitilityksistä ja v. 1968 suoritettavista etumaksuista enintään 10 mmk:n lykkäyksiä, kuitenkin kauintaan kuuden kuukauden ajaksi kerrallaan ja sillä ehdolla, että lykättäville erille suoritetaan korkoa vähintään 8 %:n mukaan (16.11. 3092 §).

Yleisjaosto päätti, että korkeimman oikeuden v. 1965 Otto Karmeelle tuomitsema vahingonkorvausvelvollisuus, jonka mukaan hän on velvollinen suorittamaan kaupungille 24 278 mk 5 %:n korkoineen 1.3.1962 lukien ja oikeudenkäyntikuluja 400 mk, saatiin suorittaa siten, että asianomainen maksaa kuukausittain 15.7. lukien 5 000 mk, kunnes täysi maksu on suoritettu (yjsto 4.7. 6390 §).

Vuosiksi 1968—1977 laadittu taloussuunnitelma merkittiin tiedoksi. Kaikkia lauta- ja

johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia kehotettiin suunnittelemaan vastainen toimintansa mahdollisuuksien mukaan taloussuunnitelmassa esitettyjen näkökohtien ja taloudellisten edellytysten puitteissa (19.10. 2821 §).

Kaupungin v:n 1966 tilinpäätös päätettiin hyväksyä (6.4. 1005 §).

Kaupungin v:n 1967 ja 1968 talousarvion ja tilisäännön määräysten noudattamista koskevat kiertokirjeet päätettiin lähettää kaikille lauta- ja johtokunnille, virastoille ja laitoksille sekä rakennustoimikunnille (4.1. 29 §, 21.12. 3473 §).

Kaupungin v:n 1968 talousarvioehdotuksen käsittelyjärjestystä koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi (24.8. 2270 §).

Vuoden 1968 talousarvioehdotuksen laatimista koskevat ohjeet päätettiin lähettää kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (2.3. 666 §).

Talousarvio- ja laskentajärjestelmien yhdenmukaistamista koskeva aloite päätettiin tehdä kunnallisille keskusjärjestöille yhteisesti Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kanssa (9.3. 730 §).

Rahoitustasetta, tilien asemaa ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi (4.1. 26 §, 11.5. 1377 §, 10.8. 2124 §, 9.11. 3037 §, 7.12. 3331 §, yjsto 30.5. 6117 §, 5.9. 6715 §, 3.10. 6924 §).

Väestön määrä. Merkittiin tiedoksi tilastollisen päätoimiston ilmoitus, että Helsingin kaupungin henkikirjoitettu väestö oli 1.1. 1967 yht. 516 472 henkilöä, joista Suomen kansalaisia 512 996 henkilöä ja ulkomaiden kansalaisia 3 476 henkilöä (31.8. 2364 §).

Takaussitoumus. Rahatoimiston ilmoituksen mukaan oli rakennusviraston ent. lakaisija Pentti Haapalainen syyllistynyt väärinkäytöksiin erästä huoltokassalle annettavaa takaussitoumusta koskevassa asiassa. Yleisjaosto kehotti asiamiestoimistoa tekemään asiasta rikosilmoituksen ja vaatimaan mahdollisessa oikeudenkäynnissä asianomaiselle rangaistusta sekä hänen tuomitsemistaan korvaamaan kaupungille kaupungin saatava ja asiasta aiheutuneet kulut (yjsto 12.9. 6779 §).

Jäsenmaksu. Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin suorittaa kertomusvuoden jäsenmaksuna 251 935 mk sekä ilmoittaa samalla, että v:n 1966 henkikirjoituksen mukaan kaupungin asukkaista oli Suomen kansalaisia 503 870 henkilöä (yjsto 17.1. 5121 §).

12. Muut asiat

Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlallisuudet. Kaupunginhallitus päätti,

että kaupunki suorittaa jäähallin luovuttamisesta Suomen itsenäisyysjuhlavuoden 1967 neuvottelukunnan käyttöön itsenäisyysjuhlavuoden valtakunnallisen pääjuhlan järjestämistä varten Jääkenttäsäätiölle 15 000 mk:n suuruisen kokonaiskorvauksen,

että rakennusvirastoa kehotetaan huolehtimaan kaupungin kustannuksella anomuksen mukaisesti tervapatojen hankkimisesta, jäähallin sisäkoristelun suorittamisesta enintään 6 000 mk:n suuruisin kustannuksin, jäähallin koripallokentän kääntöpuolen maalaamisesta, jäähallin lavasteiden yms. rakentamista varten tarvittavan puutyöryhmän luovuttamisesta ja valonheittimien hankkimisesta jäähallia varten,

että rakennusvirastoa kehotetaan järjestämään juhlaliputus 6.12. Mannerheimintiellä Erottajalta Messuhallille, Aleksanterinkadulla Mannerheimintieltä Senaatintorille, Pitkälläsillalla ja Siltasaarenkadulla Pitkältäsillalta Hämeentielle,

että rakennusvirastoa kehotetaan huolehtimaan tilapäisten rakennelmien ym. poista-

misesta jäähallista viimeistään 7.12. jäähallin johdon antamien lähempien ohjeiden mukaisesti,

että neuvottelukuntaa pyydetään sopimaan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kanssa kansakoulujen käyttämisestä harjoituspaikkana ja ruokailun järjestämisestä kansakouluissa sekä

että yleisjaosto oikeutettiin päättämään missä laajuudessa ilotulitus kaupungin kustannuksella järjestettäisiin (19.10. 2819 §).

Itsenäisyyspäivän juhlavalaistus päätettiin kertomusvuonna järjestää muutoin kaupunginhallituksen v. 1957 tekemän päätöksen mukaisesti paitsi että kaupungin omistamien niiden rakennusten ikkunoihin, joiden julkisivut ovat Kauppatorille ja Senaatintorille päin, järjestetään juhlavalaistus itsenäisyyspäivän iltana klo 18—21 väliseksi ajaksi (16.11. 3094 §).

Kansalaisjuhlan järjestelytoimikunnalle myönnettiin 2 000 mk:n suuruinen avustus itsenäisyyspäivänä klo 14 järjestettävää kansalaisjuhlaa varten. Juhlapaikan kukkakoristelu päätettiin suorittaa kaupungin kustannuksella (yjsto 4.12. 7448 §).

Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnalle myönnettiin 2 000 mk:n avustus itsenäisyysjuhlaviikon järjestämistä varten aikana 28. 11.—6.12. (yjsto 14.11. 7285 §). Lisäksi yleisjaosto päätti, että kaupungin kustannuksella saatiin Senaatintori koristaa tervapadoin ja havupylväin 6.12. klo 18 järjestettävää kansalaisjuhlaa varten ja järjestää puhujakoroke sekä valonheittimet puhujaa ja kuoronjohtajaa varten Tuomiokirkon portaille. Ylioppilaskuntien käyttöön päätettiin vielä korvauksetta luovuttaa 50 Suomen lippua tankoineen ja kantohihnoineen (yjsto 28.11. 7368 §).

B-messuhallin koristelusta v:n 1966 itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlaa varten aiheutunut lasku päätettiin suorittaa kaupungin varoista (yjsto 10.1. 5066 §).

Uudenvuoden vastaanottotilaisuuden järjestämisestä 31.12.1966 aiheutuneita kustannuksia varten myönnettiin Helsinki-Seuralle 1 883 mk (yjsto 7.2. 5271 §).

Helsingin sotilaspiirin kutsuntalautakuntaan kertomusvuoden kutsuntaa varten valittiin kaupungin edustajaksi ajaksi 1.—21.9. huoltotark. Arvo Onnismaa, varalle apul. joht. Aarne Lampinen sekä ajaksi 22.9.—13.10. huoltotark. Eero Suojasalmi, varalle huoltotark. Heikki Gröndahl. Palkkalautakunnalle päätettiin esittää, että em. henkilöille myönnettäisiin täydet palkkaedut heille ko. tarkoitukseen myönnetyn virkavapauden ajalta (24.8. 2269 §).

Suomen Messusäätiön hallitukseen 30.6.1968 päättyväksi toimikaudeksi valittiin vs. apul. kaup.joht. Aatto Väyrynen edesmenneen apul.kaup.joht. Juho Kivistön tilalle ja varalle apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta (8.6. 1725 §).

Työterveyssäätiön hallitukseen valittiin kaup.lääk. Olavi Kilpiö 3-vuotiskaudeksi 1968—1970 (28.12. 3547 §).

Kunnallisen Terveydenhoitoyhdistyksen vuosikokoukseen määrättiin kaupungin edustajaksi kaup.lääk. Olavi Kilpiö (yjsto 4.4. 5688 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan ruotsinkielisten sairaalaosastojen johtokuntaan ehdotettiin valittavaksi kauppat.lis. Ingvar Melinin henkilökohtaiseksi varajäseneksi lääket.lis. Stig Rosengård (1.6. 1652 §).

Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton liittohallitukseen v:ksi 1968 päätettiin ehdottaa kaup.lääk. Olavi Kilpiö ja toim.joht. Reino Oksanen sekä v:ien 1967 ja 1968 hallinnon ja tilien tarkastusta toimittamaan rev. Lassi Lappalainen ja varalle rev. Hemmo Arjanne (30.11. 3255 §).

Ars-näyttelyn näyttelylautakuntaan nimettiin kaupungin edustajaksi taideasiain siht. Marja-Liisa Bell (23.11. 3189 §).

Vuosaari-Säätiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan määrättiin kaupungin edustajana apul.rev. Sirkka Keskitalo toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään (24.8. 2260 §).

Finlands Svenska Söndagsskolförbund -nimisen yhdistyksen ylläpitämän vanhainkodin johtokuntaan kaupungin edustajaksi nimettiin apul.joht. Ensio Lundell, varalle fil. maist. Vivan Juthas sekä tilintarkastajaksi apul.rev. Ulla Haaparinne ja varalle apul. rev. Sirkka Keskitalo (7.12. 3328 §).

Jäsenten valitseminen eri johtokuntiin. Kaupunginhallitus valitsi kaupungin edustajiksi jäsenet ja tilintarkastajat sellaisten yhdistysten, säätiöiden ja laitosten johtokuntiin ym., joiden hallintoelimiin lain, asetuksen tai sääntöjen perusteella on valittava kaupungin edustaja. Ks. kunnalliskalenteria ao. laitoksen nimen kohdalta.

Jäsenten ja tilintarkastajien valitseminen niiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien johtokuntiin ja hallituksiin, joissa kaupungilla on osakkeita tai osuuksia tai joille se on myöntänyt lainoja, ks. kunnalliskalenteri s. 474—483.

Edustajien valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ym. yhtiökokouksiin. Seuraavien yhtiöiden, joissa kaupungilla oli osakkeita tai joille se oli myöntänyt lainaa, kokouksiin määrättiin kaupungin edustaja: Osakeyhtiö Antinkatu 39 (yjsto 14.2. 5337 §); Asunto-oy Arkadiankatu 20 (yjsto 21.2. 5390 §, 12.12. 7519 §); Bostadsaktiebolaget Brändö Domus (yjsto 14.3. 5525 §, 12.12. 7518 §); Asunto-oy Böhlenkatu 4 (yjsto 24.1. 5194 §); Ab Fred (yjsto 14.2. 5337 §, 31.10. 7201 §); Asunto-oy Fredrikinkatu 38 (yjsto 7.2. 5298 §); Ab Gräsviksgatan 5 (yjsto 28.2. 5427 §); Asunto-oy Harjutori 6a (yjsto 7.3. 5463 §, 12.12. 7517 §); Helsingin Kansanasunnot Oy (yjsto 7.3. 5469 §); Helsingin Perheasunnot Oy (yjsto 21.3. 5589 §, 19.12. 7570 §); Asunto-oy Hämeentie 85—89 (yjsto 7.3. 5465 §); Oy Ilmola (yjsto 7.3. 5463 §); Asunto-oy Iso-Kaari 5 (yjsto 31.1. 5241 §); Asunto-oy Kaisaniemenkatu 3 (yjsto 7.3. 5466 §); Asunto-oy Kauppiaankatu 8—10 (yjsto 14.3. 5525 §, 26.9. 6893 §); Asunto-oy Kuusitie 11 (yjsto 14.3. 5525 §); Bostads Ab Leo Asunto Oy (yjsto 7.3. 5465 §); Malmin Liiketalo Oy (yjsto 21.2. 5389 §); Maunulan Kansanasunnot Oy (yjsto 21.3. 5590 §, 31.10. 7198 §); Maunulan Pienasunnot Oy (yjsto 21.3. 5590 §, 31.10. 7199 §); Asunto Oy Mechelininkatu 21 (yjsto 14.3. 5527 §, 12.12. 7518 §); Bostads Ab Mejlans Asunto Oy (yjsto 31.1. 5239 §, 14.3. 5525 §, 12.12. 7518 §); Asunto-oy Merimiehenkatu 12 (yjsto 11.4. 5735 §, 4.12. 7461 §); Oy Mielikki (yjsto 7.3. 5463 §, 14.11. 7306 §); Asunto-oy Niittykatu 12 (yjsto 11.4. 5734 §, 14.11. 7306 §); Asunto-oy Oikokatu 11 (yjsto 31.1. 5240 §); Oy Otsola (yjsto 21.3. 5592 §); Asunto-oy Runeberginkatu 17 (yjsto 21.2. 5391 §, 28.11. 7408 §); Asunto-oy Sammatti (yjsto 2.5. 5917 §, 28.11. 7405 §); Asunto-oy Sturenkatu 23 (yjsto 14.2. 5337 §, 12.12. 7517 §); Asunto-oy Sydväst (yjsto 28.3. 5643 §); Asunto-oy Syreeni (14.3. 5525 §); Asunto-oy Taimi-Kiinteistö (yjsto 4.4. 5672 §); Asunto-oy Uusi Linjatalo (yjsto 28.3. 5643 §); Asunto-osakeyhtiö »W.W.» (yjsto 21.2. 5391 §, 19.12. 7563 §); Vanhojen Automiesten Asunto-oy (24.1. 5193 §, 7.3. 5464 §, 26.9. 6894 §, 21.11. 7350 §); Asunto-oy Vesisäiliönkatu 25 (yjsto 7.2. 5298 §); Asunto-oy Vilhovuori (yjsto 7.2. 5298 §, 14.3. 5525 §); Asunto-oy Virola (yjsto 7.3. 5463 §, 14.11. 7306 §); Kiinteistö-osakeyhtiöt: Haavikkotie 12—18, Maunulan Kirkkomäki 1—3, Männikkötie 7, Pakilantie 12, Rajametsäntie 22—24, Sahanmäki ja Töyrytie 3—7 (yjsto 11.4. 5736 §, 12.12. 7516 §); Fastighetsaktiebolaget Helios (yjsto 16.5. 6013 §, 31.10. 7200 §); Hiihtäjäntie 1 (yjsto 18.4. 5813 §); Hämeentie 31 (yjsto 14.3. 5526 §); Hattulantie 5, Hämeentie 122 ja Hämeentie 128, Karstulantie 6, Mäenlaskijantie 4, Sammatintie 7, Sammatintie 10, Usvatie 3 ja Vellamonkatu 17 (yjsto 25.4. 5869 §, 19.12. 7564 §); Iso Roobertinkatu 15 (yjsto 21.3. 5592 §, 3.10. 6956 §); Jakomäentie 6 ja Jakomäentie 8, Kankaretie 7 (yjsto 19.12. 7569 §); Johtokivenkuja 1 ja Sunilantie 9 (yjsto 25.4. 5869 §, 19.12. 7565 §); Jokiniementie 5 ja Kunnalliskodintie 6 (yjsto 21.3. 5589 §,

19.12. 7566 §); Kaarelantie 86, Kanneltie 8, Näyttelijäntie 2, Ohjaajantie 11—13, Tolarintie 4 ja 8, Tolarintie 3—11 (yjsto 7.3. 5468 §, 4.12. 7463 §); Kajaaninlinnantie 7, Korsholmantie 9, Myllymatkantie 6, Rusthollarintie 10, Yläkiventie 2, Yläkiventie 5, Yläkiventie 8 ja Yläkivi (yjsto 19.12. 7567 §); Kontulankaari 8, Kontulankuja 3, Kontulankuja 5 ja Ostostie 5 (yjsto 18.4. 5812 §, 12.12. 7520—7523 §); Koroistentie 17 (yjsto 11.4. 5735 §, 4.12. 7465 §); Prinsessantie 4, Roihuvuorentie 10, Siilitie 1, Siilitie 5, Siilitie 7, Siilitie 9, Siilitie 11—13, Tuhkimontie 10 (yjsto 28.3. 5642 §, 12.12. 7497 §); Ruusulankatu 7 (yjsto 28.2. 5427 §, 28.11. 7406 §); Siilitie 14 (yjsto 27.12. 7646 §); Ulappasaarentie 2 (yjsto 20.6. 6312 §); Haaga III:n liikekeskus (yjsto 25.4. 5868 §); Tehdaskiinteistö Oy Kisällitalo (yjsto 25.4. 5870 §); Oy Abborfors (yjsto 28.3. 5648 §); Etelä-Suomen Voima Oy (yjsto 21.3. 5611 §); Oy Helsingin Kyllästyslaitos (yjsto 11.4. 5750 §); Kemijoki Oy (yjsto 14.2. 5349 §, 21.3. 5610 §); Kiljavan Parantola Oy (yjsto 4.4. 5689 §, 14.11. 7287 §); Oy Kisalämpö (yjsto 14.3. 5528 §, 28.11. 7410 §); Oy Mankala (yjsto 21.3. 5611 §); Palace Hotel Oy (yjsto 7.3. 5467 §); Pohjolan Pesula Oy (26.10. 2906 §, yjsto 28.3. 5651 §, 19.12. 7556 §); Porintien Lämpökeskus (yjsto 28.2. 5427 §, 28.11. 7407 §); Helsingin kaupungin Rakennus Oy n:o 4 (yjsto 28.3. 5641 §, 19.12. 7568 §); Suomen Kunnallisten Teurastamoiden Yhdistys (yjsto 2.5. 5911 §); Suomen Messut Osuuskunta (19.10. 2820 §, yjsto 7.3. 5458 §); Vihdin Sähkö Oy (yjsto 24.10. 7111 §); Suomenlinnan Liikenne Oy (yjsto 4.4. 5665 §); Suomen Luotonantajayhdistys (yjsto 4.4. 5664 §, 4.12. 7435 §); Tapaturmantorjunta (yjsto 28.11. 7382 §); Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys (16.2. 542 §); Teollisuuskeskus Oy (yjsto 21.3. 5591 §, 28.11. 7409 §) ja Tuberkuloosiliitto (yjsto 16.5. 6002 §).

Kokouspalkkioiden suorittamista varten eräille kaupungin viranhaltijoille kaupungin edustajana toimimisesta eri yhtiökokouksissa myönnettiin yht. 1 858 mk.

Lehtisaaren Huolto Oy:n yhtiöjärjestyksen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Lehtisaaren Huolto Oy:öön liittymistä tarkoittavan yhtiösopimuksen yhtiöjärjestyksineen esitetyssä muodossa kuitenkin siten muutettuna, että sopimuksen lopusta poistetaan sanat »kaupunginhallituksen valtuuttamina» ja ehdolla, että korttelin n:o 30200 tontille n:o 1 rakennetaan seurakuntien toimesta nuorisokoti, johon kaupungilla on oikeus tarvittaessa osoittaa asukkaita, mikä ehto on sovittava siten, että viimeistään yhtiösopimuksen tekemisen yhteydessä tehdään kaupungin ja seurakuntien välillä nuorisokodin rakentamisesta eri sopimus (9.2. 451 §).

Yhtiöiden purkaminen ym. Aktiebolaget Gräsviksgatan 5 -nimisen yhtiön ilmoitettua yhtiön osakkaiden lukumäärän alenemisesta kahteen, kaupunginhallitus kehotti yhtiön hallituksessa olevia kaupungin edustajia huolehtimaan siitä, että ryhdyttäisiin kiireellisesti tarvittaviin toimenpiteisiin yhtiön purkamiseksi. Asiamiestoimistoa kehotettiin edustamaan kaupunkia yhtiön purkamiseksi pidettävissä yhtiökokouksissa. Sittemmin oikeutettiin vs. kaup. lakimies Jarl-Erik Kuhlefelt edustamaan kaupunkia yhtiön omaisuuden säästön saavana osakkeenomistajana yhtiön kiinteistö- ym. varojen luovutuksessa sekä allekirjoittamaan luovutuskirjat, joilla luovutetaan kaupungille mm. 4. kaupunginosan korttelin n:o 166^{b} tontti n:o 15 (1.6. 1692 §, yjsto 12.12. 7515 §).

Merkittiin tiedoksi, että Asunto Oy Teinimäki -nimisen velallisen nimi oli muutettu nimeksi Asunto Oy Teinitie 9—11 (7.12. 3327 §).

Väkijuomamyymälät. Kaupunginhallitus päätti puoltaa Alkoholiliike Oy:n hallintoneuvostolle annettavassa lausunnossaan Etelä-Kaarelan väkijuomamyymälän sijoittamista Kannelmäen ostokeskukseen rakennettavaan siipirakennukseen (7.9. 2439 §)

sekä Herttoniemen väkijuomamyymälän sijoittamista tontilla Hiihtäjäntie 1 sijaitsevaan ostokeskukseen (14.6. 1871 §).

Kannelmäen kansakoulun johtaja katsoi lääninhallitukselle jättämässään valituksessa, että väkijuomamyymälän sijoittaminen Kannelmäen ostokeskukseen ei vastannut kaupunginvaltuuston 5.4. tekemää päätöstä, jossa ehdoksi oli asetettu, ettei mainittuja myymälöitä sijoitettaisi kirkkojen eikä koulujen välittömään läheisyyteen. Kannelmäellä tulisi myymälä sijaitsemaan kansakoulutonttia vastapäätä ja tontilla on lastentarha, -seimi ja kansakoulu. Valittajan mielestä päätös olisi kumottava em. kaupunginvaltuuston päätöksen vastaisena. Asiamiestoimisto totesi lausunnossaan mm., että valituksenalaisessa päätöksessä oli kysymys ainoastaan lausunnon antamisesta asiassa, jossa päätäntävalta on muilla kuin kaupungin elimillä, eikä lausunnon antaminen sisällä sellaista ratkaisua, johon voitaisiin hakea muutosta kunnallisvalituksella. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa antamaan lääninhallitukselle sen pyytämän selityksen sekä esittämään mainitsemillaan perusteilla valituksen jätettäväksi tutkittavaksi ottamatta, tai mikäli se tutkittaisiin, hylättäväksi (16.11. 3113 §).

Elinkeino-oikeudet. Kaupunginhallitus antoi viidessä tapauksessa myönteisen lausunnon ulkomaalaisten anomuksista saada harjoittaa elinkeinoa tai liiketoimintaa kaupungissa (2.2. 343 §, 30.3. 944, 945 §, 18.5. 1458 §, 21.9. 2567 §).

Kolmesta liikkuvan kaupan harjoittamista koskevasta anomuksesta kaupunginhallitus antoi epäävän lausunnon, mutta puolsi romukaupan harjoittamista koskevaa anomusta (26.1. 264, 265 §, 14.6. 1856 §, 14.9. 2504 §).

Ampuma-aseiden ja tarvikkeiden kauppa. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraavien henkilöiden ja yhtiöiden anomuksista, jotka tarkoittivat em. kaupan harjoittamista ja vastuunalaisen hoitajan hyväksymistä: aseseppä Aarne Nurkkala (27.4. 1221 §); Schröder Oy (28.12. 3540 §); Sokos Oy (19.1. 184 §); Sten & Co Oy (14.9. 2503 §) sekä Turvalaiteteollisuus Veljekset Saari (14.12. 3394 §).

3. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palkkalautakuntaan oli v:ksi 1967 valittu uusiksi jäseniksi putkenasent. Pentti Laine ja pankinjoht. Holger Liinpää siht. Taisto Johteisen ja dipl.ins. Kari Rahkamon tilalle. Muuten oli lautakunnan kokoonpano sama kuin edellisenä vuonna. Sihteerinä toimi varat. Eero Haapanen (16.1. 81—83 §).

Lautakunnalla oli vuoden aikana 48 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli yhteensä 3 315.

Palkkalautakunta päätti, että sen neuvottelijoina tulivat kertomusvuonna toimimaan puheenjoht. Carl-Olaf Homén, toimistopääll. Erkki Salmio, apul.toimistopääll. Juha Keso ja kaupungin tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksia ja niiden soveltamista koskevien neuvottelujen osalta palkkausins. Kyösti Suikkanen sekä asiain laadusta ja laajuudesta riippuen lisäksi jäsenet Esko Similä ja Olavi Valpas (16.1. 87 §).

Kesätyöaika. Kaupunginhallitus oli 9.3. 1967 kehottanut palkkalautakuntaa tekemään esityksen v. 1966 päätettyjen kesätyöajan toteuttamisohjeiden uusimiseksi kertomusvuotta varten ottaen huomioon kaupunginvaltuuston 8.3.1967 tekemän päätöksen aiheuttamat muutokset ja ne tarkistukset ja tulkinnat, joita lautakunta pitäisi tarpeellisina. Lautakunta päätti tehdä eo. mukaisen esityksen kaupunginhallitukselle sekä lähettää sen myös tiedoksi kaupungin virastoille ja laitoksille (26.4. 824 §).

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistus. Ryhdyttäessä syksyllä 1966 neuvottelemaan palkkojen yleistarkistuksesta oli Kaupunkiliiton puolesta pidetty lähtökohtana kaksivuotisen eli v. 1967 ja 1968 koskevan suosituksen aikaansaamista. Neuvottelujen alkaessa ilmeni, ettei tällaiseen ratkaisuun ollut mahdollisuuksia, joten neuvotteluja näin ollen jatkettiin vain v. 1967 koskevasta suosituksesta. Kaupungin neuvottelijain ehdotus, joka lähetettiin viranhaltijoita edustaville järjestöille, oli Kaupunkiliiton esittämien periaatteiden mukainen. Asiassa käytiin neuvotteluoikeuslain mukaiset viralliset neuvottelut järjestöjen kanssa 23. ja 28.2.1967. Neuvottelujen kuluessa vaadittiin järjestöjen taholta muutoksia ja selvennyksiä ehdotuksen eräisiin kohtiin. Kaupungin neuvottelijat katsoivat, ettei ehdotukseen voitu tehdä järjestöjen esittämiä muutoksia muilta osin kuin mitä kesätyöaikajärjestelystä annettu Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston tulkintaohje edellytti. Kaupungin neuvottelijain ponsiehdotus tehtiin nimenomaisesti sillä edellytyksellä, että ehdotukseen sisältyviin työaikajärjestelyihin ja muihin kysymyksiin ei puolin tai toisin vedota muussa yhteydessä. Neuvotteluissa mukana olleet järjestöt hyväksyivät ehdotuksen lukuun ottamatta Kunnallis- ja sairaala-alojen työntekijäin liiton Helsingin keskusjärjestöä. Yhtyen kaupungin neuvottelijain ehdotukseen yleiskorotuksen toteuttamisesta viranhalti-

jain ja toimihenkilöiden palkkauksissa v. 1967 lähetti palkkalautakunta esityksensä kaupunginhallitukselle (28.2. 435 §).

Eräiden teknillisten ja niihin verrattavien virkojen sekä toimien palkkauksesta tehtyjen sopimusten jatkaminen ja uusien sopimusten tekeminen. Kaupungin palveluksessa olevien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien palkkaus oli järjestetty kaupunginvaltuuston v. 1964 ja 1965 tekemien päätösten perusteella. Osa palkkaussopimuksista oli tehty määräaikaisina olemaan voimassa kolme vuotta, osa toistaiseksi voimassa olevina joko kolmen tai yhden kuukauden irtisanomisen varassa. Kun kysymys näiden virkojen palkkauksen uudelleenjärjestelystä oli tullut ajankohtaiseksi em. sopimusten päättymisen sekä myös vertailupalkkauksissa tapahtuneen kehityksen vuoksi, oli ao. järjestöjen pyynnöstä aloitettu neuvottelut korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien kanssa tehtyjen työsopimusten ja palkkaussopimusten jatkamisesta, sopimusten edellyttämästä palkkauksesta ja uusien sopimusten tekemisestä. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle neuvottelutuloksen hyväksymistä sekä ko. virkojen ja toimien palkkatason vahvistamista (12.5. 931 §, 7.6. 2002 §).

Palkkalautakunnan ja eri virastojen ja laitosten välisissä neuvotteluissa, joita käytiin kaupunginvaltuuston 7. ja 21.6. tekemien päätösten puitteissa sekä alan järjestöjen kanssa saavutetun neuvottelutuloksen perusteella, oli yleensä voitu päästä tulokseen, jossa mahdollisuuksien mukaan oli otettu huomioon eri virastojen keskinäiset palkkasuhteet. Toimisto antoi tältä pohjalta kaupunginhallitukselle sekä lautakunnille, virastoille ja laitoksille niiden pyytämät lausunnot palkkausten järjestelystä. Lautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle virastojen ja laitosten johdon kanssa valmisteltujen ehdotusten yhteenvedon esittäen päätösehdotuksen mukaista ratkaisua (18.12. 3227 §).

Kaupunginvaltuuston 7.6. tekemän päätöksen nojalla palkkalautakunta päätti asettaa jaoston tutkimaan edellytyksiä teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneen henkilöstön siirtämiseksi normaaliin virkapalkkaukseen valiten jaoston puheenjohtajaksi lautakunnan puheenjoht. Carl-Olaf Homénin sekä jäseniksi lautakunnan jäsenet Olavi Valppaan ja Esko Similän. Lisäksi päätettiin valita jaoston pysyväksi asiantuntijaksi apul.toimistopääll. Juha Keso sekä sihteeriksi lautakunnan toimiston sihteeri Erkki Kokkonen. Jaoston suorittaman tutkimuksen tulos oli tarkoitettu saatavaksi kaupunginvaltuuston käsittelyyn 31.5.1968 mennessä (11.9. 2593 §). Todettuaan, ettei tehtävän laajakantoisuuden vuoksi ollut mahdollista saada selvitystyötä valmiiksi kolmen kokouskerran puitteissa, esitti lautakunta kaupunginhallitukselle, että jaosto oikeutettaisiin kokoontumaan useammin ja että saataisiin pysyvän asiantuntijan lisäksi kuulla myös muita asiantuntijoita (23.10. 2887 §).

Viranhaltijain palkkaluokkatarkistukset. Järjestöjen taholta alkoi ilmetä pyrkimyksiä palkkaluokkatarkistuskysymyksen esiin ottamisesta varsinaisesti v:n 1966 alussa. Palkkalautakunnan toimesta otettiin maaliskuun lopussa samana vuonna neuvottelukosketus kaupungin virastojen ja laitosten päälliköihin palkkaluokkatarkistusehdotuksen tekemistä silmällä pitäen. Virastopäälliköiden tekemät esitykset osoittivat, että olisi ollut välttämätöntä toteuttaa n. 1 000 viran palkkaluokkatarkistus. Akavan, Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön sekä Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja toimihenkilöt -nimisen järjestön tehtyä myös ehdotuksensa todettiin, että tarkistuksia oli esitetty toteutettavaksi n. 5 800 viran osalta, joista liikennelaitoksen rahastajan virkoja oli 1 270. Lisäksi oli esitetty, että em. laitoksen linja-autojen ja raitiovaunujen kuljettajille, joita oli n. 1 400, ryhdyttäisiin suorittamaan liikennevastuulisää. Tämän laajuisen palkkaluokkatarkistuksen toteuttamiseen ei kaupungin neuvottelijain käsityksen mukaan ollut mahdollista suostua. Tämän vuoksi käy-

tiin erityisesti kunnallisvirkamiesyhdistyksen ja yhteisjärjestön edustajien kanssa neuvotteluja toteuttamiskelpoisen tarkistusesityksen aikaansaamiseksi. Näiden neuvottelujen perusteella jätettiin syyskuussa 1966 ko. järjestöille epävirallinen ehdotus, joka rakentui lähinnä virastopäälliköiden esittämien epäkohtien korjaamiseen. Kun käydyt neuvottelut sittemmin osoittivat, että tämän kaupungin neuvottelijain suppean tarkistussuunnitelman pohjalta ei ollut mahdollista päästä kompromissiratkaisuun järjestöjen kanssa, ryhdyttiin asiaa tarkastamaan laajemmasta näkökulmasta. Palkkausmuotojen ja palkkaratkaisujen eroavuuksista johtuen kaupungin tuntityöntekijäin ansiotason kehitys oli osoittanut eräissä suhteissa voimakkaampaa nousua kuin viranhaltijain. Näiden näkökohtien ja käytyjen epävirallisten neuvottelujen pohjalla kaupungin neuvottelijat laativat 2.6. 1967 neuvotteluoikeuslain mukaisia neuvotteluja silmällä pitäen ehdotuksen viranhaltijain palkkaluokkatarkistuksista kaikkiaan 3 324 viran osalta, kuitenkin siten että 1 270 liikennelaitoksen rahastajan viran tarkistuksen vastapainoksi luovuttaisiin kaupunginvaltuuston v. 1964 tekemän päätöksen perusteella käyttöön otetun erityisen tarkistusrahan maksamisesta. Lisäksi ehdotukseen sisältyi tarkistusluettelo (liite B) sellaisten lähinnä insinöörin ja lääkärin virkojen osalta, joiden haltijat oli palkattu joko virka- tai työsopimussuhteeseen sopimuspalkalla. Kaupungin neuvottelijain ehdotukseen sisältyi myös esitys erityisen lisän maksamisesta liikennelaitoksen palvelukseen tuleville ammattitaitoisille kuljettajille, mikä lisä tulisi asteettain vähenemään ikälisiä myönnettäessä. Neuvotteluissa järjestöt asettuivat yksimielisesti vastustamaan kaupungin neuvottelijain esitystä seuraavan palkkaluokkatarkistusratkaisun siirtämisestä aikaisintaan 1.1.1970 tapahtuvaksi sekä katsoivat, että nyt toteutettavien tarkistusten olisi tultava voimaan taannehtivasti 1.1.1967 lukien. Lisäksi järjestöt esittivät melko laajoja lisätarkistuksia sekä varsinaiseen palkkaluokkatarkistusehdotukseen että ns. B-ehdotukseen. Jatkoneuvotteluissa 5.6. kaupungin neuvottelijat ilmoittivat olevansa valmiit täydentämään alkuperäistä ehdotustaan siten, että A-liitteeseen lisättäisiin yht. 299 virkaa, minkä lisäksi suostuttiin lisätarkistuksiin eräiden jo esitykseen sisältyneiden virkojen osalta. B-liitteeseen merkittiin lisää 6 virkaa. Lisäksi kaupungin neuvottelijat suostuivat siihen, että tarkistukset tulisivat voimaan 1.4.1967 lukien sekä että ehdotuksen 5. ponteen lisätään määräys, jonka mukaan kaupungin Kaupunkiliiton tai Sairaalaliiton suositusten perusteella tai muutoinkin tarpeellisiksi katsomista organisaatio- ja palkkausjärjestelyihin perustuvista tarkistuksista voidaan päättää asetetusta määräajasta riippumatta. Järjestöjen taholta eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta hyväksyttiin kaupungin neuvottelijain tarkistettu ehdotus. Tämä merkitsi 3 698 viran palkkaluokan tarkistusta, joista viroista 1 270 oli em. rahastajan virkoja ja 75 liitteeseen B sisältyviä virkoja. Neuvottelutulos päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi palkkalautakunnan ehdotuksen mukaisena (7.6. 2 001 §).

Tuntipalkkaisten kirjastoamanuenssien ym. palkkojen korottaminen. Palkkalautakunta päätti vahvistaa kaupunginkirjaston tuntipalkkaisten kirjastoamanuenssien palkaksi 5.38 mk/t sekä tuntipalkkaisten kirjastoapulaisten palkaksi 3.90 mk/t, mitkä palkat oli suoritettava 1.1.1967 alkaen (17.4. 757 §).

Palkkioiden korottaminen. Palkkalautakunta päätti korottaa kansakoulujen ja ammattikoulujen talonmiesten ja muiden näissä kouluissa palvelevien talonmiehen työtä tekevien viikkoleposijaisten palkkion (21.8. 2400§, kunn.as.kok. n:o 72).

Huomioon ottaen kertomusvuoden alussa toteutetun palkkojen yleiskorotuksen, jolloin suurin osa viranhaltijoista ja toimihenkilöistä sai 5.2 %:n suuruisen palkkauksen tarkistuksen, palkkalautakunta kaupunginhallituk-

selle antamissaan lausunnoissa puolsi lukuisia palkkioiden korottamisesityksiä.

Vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien sekä lastenhuoltolaitoksissa toimivien opettajien palkkauksen tarkistaminen. Helsingin Opettajayhdistys sekä vastaava ruotsinkielinen järjestö ilmoittivat, viitaten Suomen Opettajain Liiton 13.2. valtioneuvostolle jättämään uhkavaatimukseen kansakoulunopettajien työtaistelun aloittamisesta 7.3., alkavansa mainittuna päivänä avoimen työtaistelun myös kaupungin vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien osalta, ellei palkkaneuvotteluissa päästä tyydyttävään ratkaisuun. Vaatimusten johdosta käytiin opettajajärjestöjen kanssa neuvotteluja 4., 6. ja 7.3., joissa todettiin, että kaupungin puolesta oltiin valmiit ratkaisuun, joka turvaisi näille opettajille keskimäärin saman palkkatason kuin uuden järjestelmän valinneiden opettajien palkkauksesta tehtävä ratkaisu tulisi antamaan. Valtion ja opettajajärjestöjen päästyä 7.3. kansakoulunopettajien palkkausasiassa sopimukseen saavutettiin myös kaupungin käymissä neuvotteluissa tulos, jonka mukaan vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien virkojen palkkaluokkaa tarkistetaan em. sopimuksen 1 ja 2 a kohtien johdosta yhdellä palkkaluokalla 1.1.1967 lukien. Samassa yhteydessä sovittiin myös siitä, että lastensuojelulautakunnan alaisissa lastenhuoltolaitoksissa toimivien kansakoulunopettajien palkkaus tarkistetaan vastaavasti. Tämä ratkaisu koski suomenkielisten kansakoulujen 84 opettajaa ja ruotsinkielisissä kansakouluissa toimivaa 43 opettajaa. Kaupunginhallitukselle päätettiin puoltaa neuvottelutuloksen hyväksymistä (17.4. 761 §).

Sairaanhoitohenkilökunnan palkkauskysymys. Kaupunkiliiton 18.3.1967 päivätyssä yleiskirjeessä mainittiin, että v:n 1966 kesällä syntyi ns. menettelytapalain mukaisen valtion viran- ja toimenhaltijain palkkaratkaisun jälkeen sairaanhoitohenkilökuntaa koskeva työtaistelun uhka. Kunnallisten keskusjärjestöjen TVK:n alaisten järjestöjen kesken päästiin silloin sopimukseen ko. henkilökunnan palkkauksesta 1.1.1967 lukien. Kaupungit ja kauppalat jätettiin sovittavan tarkistuksen ulkopuolelle ja niiden osalta asian jatkokäsittely siirrettiin Kaupunkiliiton kanssa erikseen käytäviin neuvotteluihin. Niiden jälkeen oli palkka-asiainneuvosto hyväksynyt neuvottelutuloksen ja antanut sairaalain ja niihin verrattavien laitosten hoitohenkilökunnan takuupalkasta suosituksensa. Asian vaatimiin valmisteluihin voitiin ryhtyä vasta sen jälkeen, kun valtion viran- ja toimenhaltijain palkkauksen yleiskorotukset oli 5.7. vahvistettu. Palkkalautakunnan toimisto tutki, minkä virkaryhmien kohdalla mainittujen yleiskorotuspäätösten perusteella oli havaittavissa suosituksen edellyttämiä palkkauseroja, ja tämän jälkeen käytiin Suomen sairaanhoitajaliiton, Suomen Lastenhoitajaliiton ja Suomen Apuhoitajayhdistyksen kanssa tarkemmat soveltamisneuvottelut asian ratkaisemiseksi. Erityisen vaikeiksi muodostuivat kysymykset Kaupunkiliiton toimiston suosituksen soveltamisalan ulottuvuudesta, ylihoitajan virkojen vertailupalkkaluokkien vahvistamisesta sekä paikkakuntakalleusluokkien huomioon ottamisesta takuupalkkajärjestelmässä. Järjestöjen kanssa päästiin yksimielisyyteen siitä, ettei takuupalkkajärjestelmän hyväksyminen johda kertomusvuonna lisä-, yli-, sunnuntai- ja yötyökorvausten taannehtivaan tarkistukseen ja että vahvistettaviksi esitettävät, henkilökohtaisina lisinä suoritettavat takuupalkkaukset maksetaan vain 31.12.1967 saakka sekä että suosituksen mahdollisesti edellyttämistä tarkistuksista päätetään myöhemmin erikseen. Lausunnossaan kaupunginhallitukselle palkkalautakunta päätti esittää neuvottelutuloksen mukaisen päätösehdotuksen edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi (13.11. 3028 §).

Kodinhoitajien palkkausjärjestelmän tarkistaminen. Huoltolautakunta oli maininnut

v. 1966 tekemässään esityksessä, että 1.1.1967 voimaan tulevan kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain 9 §:n mukaan kodinhoitaja saa kunnalta peruspalkan samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran- tai toimenhaltija palkkausluokassa A 10 ja johtava kodinhoitaja vastaavasti palkkausluokassa A 12. Peruspalkan lisäksi heille suoritetaan ikälisää, laskien virkavuodet kunnan virkasäännön mukaan, se määrä, minkä valtion viran- tai toimenhaltija saa mainitussa palkkausluokassa. Kaupunki ei ole palveluksessaan oleville kodinhoitajille maksanut palkkaa sen lain mukaisesti, joka oli voimassa v:n 1966 loppuun saakka, vaan oli määritellyt kodinhoitajien palkkaluokan sellaiseksi, että siitä suoritettu palkka on peittänyt lain edellyttämän minimipalkan puuttuvista luontoiseduista maksettavine korvauksineen. Kaupungin kodinhoitajien palkkauksessa noudatettu menettely oli käytännössä osoittautunut monimutkaiseksi ja hankalaksi toteuttaa. Kaikki valtion palkkausluokituksessa ja palkkamäärissä tapahtuneet muutokset samoin kuin kaupungin palkkauksessa tapahtuneet korotukset ym. muutokset ovat automaattisesti aiheuttaneet vertailun lain edellyttämän palkkauksen ja kaupungin suorittaman kodinhoitajien palkkauksen välillä. Uuden lain tullessa voimaan tulevat sen sisältämät säännökset kodinhoitajien palkkauksesta olemaan entistä vaikeammat soveltaa kaupungin noudattamaan palkkausjärjestelmään. Todettiin, että kaupungin 8. pl:n mukainen palkkaus on peruspalkkatason ja yhtä ikälisää vastaavan tason osalta pienempi kuin uuden lain mukainen palkkaus, sitä vastoin muissa ikälisäryhmissä kaupungin palkkaus on suurempi. Palkkalautakunnan toimisto ilmoitti kodinhoitajia edustaville pääjärjestöille, että tarkoituksena oli siirtää ko. virat uuden lain edellyttämään valtion A 10 pl:aan. Tämän jälkeen pyydettiin järjestöjen taholta neuvottelua, joka käytiin 14.1.1967. Neuvottelussa järjestöt kiinnittivät ensi sijassa huomiota siihen, että kaupungin taholta tehty ratkaisuehdotus ei poistaisi niitä vaikeuksia, joita vanhan lain soveltamisesta oli aiheutunut. Niin ikään järjestöt kiinnittivät huomiota kaupungin virkojen keskinäisiin palkkasuhteisiin todeten, että verrattaessa kodinhoitajien virkojen koulutusvaatimuksia ja tehtävien vaativuustasoa esim. apuhoitajan virkoihin, voitiin kodinhoitajien virkojen palkkauksen katsoa olevan jäljessä. Järjestöt katsoivat, etteivät ne voi hyväksyä kodinhoitajien virkojen palkkauksen järjestämistä valtion palkkaluokitukseen pohjautuvaksi, vaan kokonaispalkkausjärjestelmä olisi toteutettava vähintään kaupungin 9. pl:n pohjalla. Lausunnossaan kaupunginhallitukselle palkkalautakunta puolestaan esitti kodinhoitajien virkojen siirtämistä valtion A 10 pl:aan (30.1. 194 §). Kaupunginvaltuusto vahvisti kodinhoitajien palkkausjärjestelmän toteutettavaksi kaupungin 9. pl:n mukaan lukuun ottamatta kolmea virkaa, joiden palkkaus toteutetaan 10. pl:n mukaisesti. Tätä päätöstä noudatettiin 1.4. lukien. Mikäli em. valtuuston vahvistama palkkaus alittaa em. laissa ym. säännöksissä määritellyn vähimmäispalkan, suoritetaan asianomaisille henkilökohtainen palkanlisä. Mainittakoon, että 31.3.1967 mennessä valitsi 104 kodinhoitajaa uuden lain mukaisen palkkausjärjestelmän 58 kodinhoitajan jäädessä vanhan lain mukaiseen järjestelmään. Verrattaessa kaupungin maksamia palkkoja niihin palkkoihin, joita uuden lain mukaan oli suoritettava 1.6. lukien, todettiin, että kaupungin palkka ilman ikälisää olevalle kodinhoitajalle oli 6.31 mk/kk uuden lain säätämää vähimmäispalkkaa alempi, kun taas se ikälisineen ylitti lain edellyttämän palkan. Ilman ikälisää olevia uuden palkkausjärjestelmän alaisia kodinhoitajia oli tällä hetkellä 21. Palkkalautakunta päätti vahvistaa ko. erotuksen suuruudeksi 6.31 mk kuukaudessa. Tämä erotus saatiin maksaa ko. kodinhoitajille 1.6.—31.12.1967 välisenä aikana henkilökohtaisena palkanlisänä (9.10. 2760 §).

Kaupunginhallitukselle antamassaan lau-

sunnossa palkkalautakunta piti perusteltuna huoltolautakunnan esitystä, jonka mukaan kaupunginhallituksen 6.2.1964 tekemä päätös kodinhoitajille kaupungin toimesta luovutetuista asunnoista perittävän vuokran perusteiden uudelleen määräämisestä olisi rajoitettava koskevaksi vain niitä kodinhoitajia, jotka olivat ilmoittaneet haluavansa säilyttää aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan heille kuuluneet oikeudet palkkaan ja luontoisetuihin (10.4. 683 §).

Henkilökohtaisen palkanlisän suorittaminen. Huoltolautakunta mainitsi 16.12.1966 tekemässään esityksessä, että kaupunginvaltuuston 22.1.1964 tekemän päätöksen mukaisesti oli Koskelan sairaskodissa muutettu yksi osastonhoitajan ja yksi röntgenhoitajan virka erikoissairaanhoitajan viroiksi ja näiden virkojen haltijoille, joiden palkkaus tämän järjestelyn yhteydessä pysyi ennallaan virkanimikkeen muuttuessa, oli suoritettu henkilökohtaisena palkanlisänä 16. pl:n ja 14. pl:n palkkojen välinen erotus. Kaupunginvaltuuston päätettyä 28.9.1966 perustaa mm. Koskelan sairaskotiin uusia virkoja olivat nämä erikoissairaanhoitajan virat muuttuneet 14. pl:n apulaisosastonhoitajan viroiksi, joihin virkoihin em. henkilöt oli ehdotettu valittaviksi. Huoltolautakunta esitti sen johdosta, että heille suoritettaisiin mainittu palkanlisä myös uudessa apulaisosastonhoitajan virassa. Huoltolautakunnan esityksen johdosta palkkalautakunta kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa totesi, että kun virkasäännön mukaan hakuteitse tapahtuvan viran täyttämisen yhteydessä ei ole mahdollisuutta hyväksyä palkkaluokituksen mukaisen palkkauksen lisäksi maksettavaksi henkilökohtaista palkanlisää ja kun tällainen päätös saattaisi muodostua palkkaushallinnon kannalta arveluttavaksi ennakkotapaukseksi, ei hakijoille tulisi ko. kahta apulaisosastonhoitajan virkaa normaalia hakumenettelyä käyttäen täytettäessä hyväksyä maksettavaksi heidän erikoissairaanhoitajan viroissa saamaansa henkilökohtaista palkanlisää. Samalla kuitenkin katsottiin, että tämän palkanlisän maksamiseen olisi edellytyksiä, jos järjestely toteutettaisiin virkasäännön 11 §:n määräysten perusteella (9.1. 53 §).

Palkkalautakunta päätti, että huoltoviraston 7. pl:n toimistoapulaisen virkaan viransijaiseksi 1.1.1967 määrätylle yhdelle toimistoapulaiselle sekä samoin viransijaisiksi 1.2.1967 lukien määrätyille kolmelle toimistoapulaiselle saadaan maksaa heidän toimiessaan viransijaisina yhtäjaksoisesti nykyisissä viroissaan kaupunginvaltuuston 23.3.1966 tekemän päätöksen edellyttämä henkilökohtainen palkanlisä. Nämä henkilöt olivat olleet ennen em. viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkausten yleiskorotuspäätöstä huoltoviraston palveluksessa työsopimussuhteessa. Heidän palkkauksensa oli määräytynyt viranhaltijain palkkaluokituksen 7. pl:n mukaisesti ja he olivat olleet työsopimussuhteisina toimiessaan oikeutettuja saamaan mainitun päätöksen B. 1) a kohdan perusteella henkilökohtaisen palkanlisän (20.2. 402 §).

Virkasäännön eräät muutosesitykset. Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle virkasäännön 37 a §:n 3 mom:n muuttamista sekä voimassaoloajan jatkamista siihen saakka, kunnes uusi virkasääntö tulisi voimaan. Ko. kohta koski 2½ päivän lomaoikeuden myöntämistä kuukautta kohti 10 v palvelleille viranhaltijoille (27.2. 431 §).

Samoin esitettiin virkasäännön 45 §:n täydentämistä siten, että siihen lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa määrätään eläkkeellä olleen kansakoulunopettajan jälkeen suoritettavan hautausavun laskemisperusteet (9.10. 2756 §).

Virkasäännön 14 §:n uusiminen ja uuden luontoissuoritussäännön toteuttaminen. Palkkalautakunnan toimistossa oli laadittu alustava ehdotus Helsingin kaupungin viranhaltijain luontoissuoritussäännöksi, jolloin pohjana oli pidetty Kaupunkiliiton suosittelemaa mallisääntöä sekä viranhaltijain luontoisetusääntöä, joka oli ollut voimassa 1.4.1958

alkaen. Ehdotus lähetettiin kertomusvuoden syyskuussa lausuntojen saamiseksi kaikkiin sellaisiin virastoihin ja laitoksiin, joissa luontoissuorituksia on aikaisemmin myönnetty. Kaupunkiliiton suositusta, joka käsitti melkein sanatarkasti valtion virkamiesasunnoista voimassa olleen valtioneuvoston päätöksen, ei sellaisenaan voitu ottaa käyttöön Helsingissä, missä on ollut voimassa huomattavasti laajempi ja yksityiskohtaisempi sääntö. Kaupunkiliiton suositus ja sen perusteella tehtävät muutokset kohdistuivat lähinnä asuntojen vuokrien määrittämiseen. Sääntö tulisi ehdotuksen mukaan sisältämään 7 lukua, joissa on yhteensä 79 pykälää. Viralliset neuvottelut järjestöjen kanssa käytiin 6.—20.11. välisenä aikana. Niissä ehdotettiin kaupunginhallituksen toimesta annettavaksi määräykset kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien asunnoista sekä luontoissuoritussäännön soveltamisesta muutoinkin heihin, mikäli työehtosopimuksilla tai muutoin ei ole ao. eduista määrätty. Lisäksi todettiin, että tässä vaiheessa olisi keskitettävä palkkalautakunnalle tai sen toimistolle eräitä sellaisia tehtäviä, jotka tarkoituksenmukaisen organisaation puitteissa voitaisiin hoitaa virastoissa ja laitoksissa. Tällaisena voidaan mainita esim. asunnosta perittävän vuokran ja muiden vastikkeiden määrääminen. Kun vuokran määrittämisen perusteena oleva asunnon pisteytys on asiantuntemusta ja kokemusta vaativa toimenpide ja koska katselmus, jossa pisteytys suoritetaan, on määrätty ao. hallintokunnan tehtäväksi, katsottiin perustelluksi se, että palkkalautakunta ja sen toimisto alkuvaiheessa selvittäisivät kokonaistilanteen ko. asioissa keskitetysti ja että myöhemmin olisi syytä siirtää päätäntävaltaa luontoissuoritussäännön osalta virastoille ja laitoksille. Palkkalautakunta päätti hyväksyen neuvottelutuloksen esittää kaupunginhallitukselle virkasäännön 14 §:n uusimista sekä viranhaltijain luontoissuoritussäännön vahvistamista esityksen mukaisesti. Samalla päätettiin esittää, että kaupunginhallitus asettaisi luontoissuoritussäännön 44 §:n 4 momentissa tarkoitetun vuokrantarkistustoimikunnan, johon määrättäisiin puheenjohtajan lisäksi kaksi kaupungin edustajaa ja kaksi järjestöjen edustajaa (18.12. 3261 §).

Työehtosopimukset. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö nimisten yhdistysten kanssa tehty 23.6.1966 allekirjoitettu toimihenkilöiden työehtosopimus oli järjestöjen taholta sanottu irti päättymään 31.12.1966. Uudesta työehtosopimuksesta käydyissä neuvotteluissa sovittiin entisen sopimuksen voimassaoloajan jatkamisesta maalis- ja huhtikuun ajan. Käydyissä neuvotteluissa käsiteltiin lukuisia puolin ja toisin tehtyjä muutosehdotuksia. Neuvottelutulokseen päästiin 17.4. ja sopimusteksti tarkistettiin 27.4. pidetyssä neuvottelussa. Neuvottelutuloksen mukaisista merkittävämmistä muutoksista mainittakoon mm. vuosilomasijaisuuden korvaamista,poikkeuksellista työaikajärjestelyä sekä lisä- ja ylityökorvauksia koskevat lisäykset ja ohjeet. Neuvottelupuolten kesken sovittiin vuorotyölisiä koskevan 9 §:n soveltamista koskevasta väliaikaisratkaisusta, jota noudatettaisiin siihen saakka, kunnes työehtosopimuksen edellyttämistä palkkahinnoitteluista päästään sopimukseen kunkin toimihenkilöryhmän osalta. Palkkalautakunta päätti, hyväksyen puolestaan neuvottelutuloksen, esittää kaupunginhallitukselle, että työehtosopimus allekirjoituspöytäkirjoineen, hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteen mukaisessa muodossa (28.2. 437 §, 20.3. 610 §, 8.5. 878 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli sanonut irti 29.11.1966 sen ja kaupungin välisen työehtosopimuksen ja siihen liittyvän palkkahinnoittelun päättyväksi 31.12. samana vuonna. Heti irtisanomisen jälkeen aloitettiin neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta. Yleiskorotusta koskevan Kaupunkiliiton suosituksen valmistumisen jälkeen päädyttiin yksimieliseen neuvottelutulokseen, joka rakentui

em. Kaupunkiliiton suositukselle. Neuvotteluissa sovituista muutoksista ja lisäyksistä olivat työehtosopimuksen osalta tärkeimmät 2 §:ään tehty lisäys, joka liittyi määräaikaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen ja työhön sijoittamiseen sen päätyttyä, 4 §:n 1 kohtaan liittyvä määräys ns. kesätyöajan pidentymisestä koskemaan 21.5.—30.9. välistä aikaa sekä tähän liittyvä muutos palkallisista vapaapäivistä niille työntekijöille, joille ei voida antaa kesätyöajan mukaisesti vapaita lauantaipäiviä, 11 §:n 3 kohdassa eväsrahan korottaminen sekä 12 §:ään uudeksi kohdaksi otettu määrittely työturvallisuuden ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjassa olivat 1 §:n 2—4 kohdissa määräykset suorituspalkkaisten hinnoittelujen ja palkkahinnoittelun markka- ja pennimääräisten lisien korotuksista suosituksen mukaisesti. Palkkahinnoittelun 1 §:ssä oli 18 v täyttäneiden työntekijöiden perustuntipalkat eri palkkaryhmissä suosituksen mukaisesti korotettu 5 %:lla, kuitenkin vähintään 15 pennillä. Samassa pykälässä oli eräitä pienehköjä työntekijäryhmiä siirretty ylempään palkkaryhmään. Oppilaspalkkoja oli korotettu enemmän kuin mitä yleiskorotus edellytti. Oikeus erikoisammattimieslisän myöntämiseen oli tarkoituksenmukaisuussyistä siirretty palkkalautakunnan toimistolle. Työehtosopimus oli tarkoitettu tulemaan voimaan heti sopimuksen tultua allekirjoitetuksi ja uudet tarkistetut palkkaperusteet allekirjoittamista seuraavan palkkakauden alusta lukien. Palkkalautakunta päätti hyväksyä palkkahinnoittelun pöytäkirjan liitteen n:o 3 mukaisessa muodossa. Hyväksyen neuvottelutuloksen palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle työehtosopimuksen sekä siihen ja palkkahinnoitteluun liittyvien allekirjoituspöytäkirjamerkintöjen hyväksymistä pöytäkirjan liitteiden n:o 1 ja 2 mukaisina (28.2. 436 §).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston ja kaupungin välinen työehtosopimus päättyi 30.11.1966 irtisanottuna 31.12.1966. Neuvottelut aloitettiin 8.3. kertomusvuonna. Jo yleisestä työehtosopimuksesta neuvoteltaessa oli Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön taholta esitetty maataloustyöntekijöitä koskevan työehtosopimuksen liittämistä yleiseen työehtosopimukseen. Huomioon ottaen kuitenkin maatalousalan erikoisluonteen oli kaupungin ja sanotun järjestön kesken periaatteessa sovittu siitä, että ko. sopimus tehdään erillisenä. Neuvottelujen alkaessa jätettiin maataloustyöntekijäin ammattiosaston puolesta kaupungin neuvottelijoille kirjallinen muutosehdotus, jossa esitettiin palkkaryhmittelyä muutettavaksi ja palkkoja korotettaviksi siten, että ne vastaisivat kaupungin muissa töissä vastaavissa tai niihin verrattavissa ammateissa maksettavia peruspalkkoja. Muista muutosehdotuksista mainittakoon mm. ehdotus työajan lyhentämisestä, esitys ns. hyvänmiehenlisän maksuperusteiden muuttamisesta sekä vuosilomaa koskeva ehdotus. Käydyissä sopimusneuvotteluissa kaupungin neuvottelijat pitivät useilla perusteilla ammattiosaston esittämiä muutoksia liian pitkälle menevinä. Osapuolet päätyivät sitten neuvottelutulokseen, joka muuten noudatti yleisen työehtosopimuksen tarkistuksen yhteydessä sovellettua Kaupunkiliiton suositusta, paitsi että vuokrien vastikejärjestelmän poikkeuksellisen radikaali muutos jouduttiin ottamaan huomioon sopimuksen mukaista palkkatasoa määriteltäessä, minkä lisäksi toteutettiin kahden palkkaryhmän yhdistäminen. Maatalouspalkkojen tarkistus muodostui tämän vuoksi suuremmaksi kuin kaupungin yleisen työehtosopimuksen mukainen tarkistus. Palkkalautakunta päätti puolestaan hyväksyen neuvottelutuloksen esittää kaupunginhallitukselle työehtosopimuksen hyväksymistä liitteenä olevan sopimustekstin mukaisena ottaen huomioon sopimukseen liittyvän allekirjoituspöytäkirjan sisältämät määräykset (3.4. 635 §).

Suomen Laivanpäällystöliitto sanoi irti 1.12.1966 kaupungin ja liiton välisen kaupungin satama-alusten kansipäällystöä koskevan työehtosopimuksen, joka tuli päättymään 31.1.1967. Ehdotuksensa uudeksi sopimukseksi oli liitto toimittanut kaupunginhallitukselle 23.12.1966. Uusia ulkomaan liikenteessä noudatettavia työehtosopimuksia koskevista suosituksista oli Kaupunkiliiton toimiston toimesta käyty neuvotteluja mm. Suomen Laivanpäällystöliiton kanssa, jolloin oli päästy yksimielisyyteen tähän sopimukseen suositeltavista muutoksista, jotka Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto myös hyväksyi. Pääosiltaan oli edelleen noudatettu Merenkulun Työnantajaliiton ja ao. työntekijäjärjestöjen ulkomaan liikennettä koskevien työehtosopimusten määräyksiä. Palkkojen korotusprosentiksi oli tullut 7, työaikaa ja ylityökorvausperusteita koskevia kohtia muutettiin em. työehtosopimusten muutoksia vastaavasti. Sen sijaan neuvoteltaessa päällystön sijoittamisesta ulkomaan liikenteen työehtosopimuksen mukaiseen palkka-asteikkoon, jolloin liitto oli vaatinut ko. palkka-asteikon noudattamista sellaisenaan, pidettiin Kaupunkiliiton neuvottelijoiden taholta tällaista vaatimusta liiallisena. Tämän vuoksi jouduttiin muodostamaan mainitusta työehtosopimuksesta poikkeava palkkaryhmä satamajäänmurtajien päälliköitä varten. Lautakunta päätti puolestaan hyväksyä Kaupunkiliiton suosituksen mukaisen sopimuksen, joka oli tarkoitettu olemaan voimassa 31.1.1968 saakka entisillä ehdoilla. Lisäksi todettiin, että tämä työehtosopimus koski myöskin m/s Korkeasaaren päällikön palkkausta. Tämän osalta oli kaupungin neuvottelijain ja Suomen Konepäällystöliiton edustajien kesken päästy sopimukseen, jonka mukaan ko. aluksen päällikölle maksetaan 15% korkeampaa peruspalkkaa kuin Rannikko- ja sisävesiliikenteen Työnantajaliiton sekä Suomen Laivanpäällystöliiton kesken oli sovittu maksettavaksi rannikkoliikenteessä olevan lähinnä suurimman hinaaja-aluksen päällikölle. Lisäksi suoritettiin m/s Korkeasaaren päällikölle ruoanpitokorvausta purjehduskautena 3.50 mk päivältä. Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle kansipäällystön työehtosopimuksen hyväksymistä pöytäkirjan liitteen n:o 3 mukaisena (8.5. 880 §).

Suomen Konepäällystöliitto oli v:n 1966 puolella sanonut irti kaupungin alusten konepäällystön työehtosopimuksen sekä lähettänyt kaupunginhallitukselle ehdotuksensa uudeksi sopimukseksi. Kaupunkiliiton toimisto lähetti Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimies-Unionin kanssa käymiensä neuvottelujen jälkeen satamakaupungeille 14.3.1967 päivätyn suosituksen kansipäällystön, konepäällystön ja miehistön työehtosopimusten mallien muutoksista. Kaupunkiliiton suosituksen mukaiset tarkistukset konepäällystön työehtosopimukseen koskivat palkkojen korottamista, työaikaa ja ylityökorvauksia ollen ulkomaan liikennettä koskevien työehtosopimusten muutoksia vastaavia. Palkkalautakunta päätti puolestaan hyväksyä mainitun uuden työehtosopimuksen sekä esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi (8.5. 881 §).

Samoin palkkalautakunta päätti omasta puolestaan hyväksyä neuvottelutuloksen mukaisen kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen uusitun työehtosopimuksen m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3:n ja H-4:n konepäällystön palkkauksen ja muiden työehtojen osalta (8.5. 882 §).

Kaupungin satamajäänmurtajien väkeä koskeva työehtosopimus oli Suomen Merimies-Unionin taholta sanottu irti 29.11.1966. Satamajäänmurtajien miehistön työehtosopimuksen malliin tehdyt muutokset vastasivat samoin kuin edellä ulkomaan liikennettä koskevien sopimusten määräyksiä. Palkkalautakunnan toimiston ja Merimies-Unionin välisissä neuvotteluissa todettiin, että 2 §:ään lisättyä merkintää, siltä osin kuin se koskee pätevyyslisän saamista tarkoitetun 60 kk:n merikokemuksen perusteella, sovelletaan 31.

12.1970 saakka, jonka jälkeen pätevyyslisän voi saada ainoastaan merimiesammattikoulun suorittanut henkilö ja sanottu merkintä näin ollen oli katsottava ylimenokauden määräykseksi. Kaupunginhallitukselle päätettiin esittää, että kaupungin ja Suomen Merimies-Unionin kanssa tehtäisiin pöytäkirjan liitteen n:o 2 mukainen satamajäänmurtajain väkeä koskeva työehtosopimus (8.5. 879 §).

Lautakunta päätti merkitä tiedoksi, että Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimies-Unionin esitysten johdosta, jotka tarkoittivat *kaupungin satamajäänmurtajien päällystön ja miehistön työehtosopimusten määrittelemien palkkojen tarkistamista devalvaation johdosta ulkomaan liikenteessä suoritettuja tarkistuksia vastaaviksi,* tullaan asiaa koskevat neuvottelut käymään keskitetysti Kaupunkiliiton toimistossa. Kaupunkiliiton taholta oli ao. järjestöille esitetty, että ne siirtäisivät asian ratkaisemiselle asettamiaan määräaikoja siksi, kunnes Rannikko- ja sisävesiliikenteen Työnantajaliiton työtuomioistuimessa palkantarkastusesitysten johdosta nostama vahvistuskanne olisi ratkaistu (27.11. 3143 §).

Toimihenkilöiden työehtosopimuksen vuorotyölisää koskevien määräysten tulkintakysymys. Kuntien Konemestarit -nimisen yhdistyksen kirjelmän johdosta, jossa ilmaistiin tyytymättömyyttä siihen, ettei kaasulaitoksen työsopimussuhteessa oleville toimihenkilöille palkkalautakunnan soveltamisohjeen mukaan makseta sovittua vuorotyölisää, palkkalautakunnan esittelijä totesi, että ao. järjestöjen kanssa v:n 1967 aikana käydyissä tulkintaneuvotteluissa päädyttiin väliaikaisratkaisuun, jossa todettiin mm., ettei työehtosopimuksen 9 §:ää sellaisenaan voitu soveltaa käytäntöön, ennen kuin siinä edellytetyt palkkahinnoittelut olisi saatu aikaan. Kaasulaitoksessa ei korvausta suoritettu lainkaan, koska nykyisen palkan oli katsottava sisältävän täyden korvauksen vuorotyöstä. Vertailtaessa eri laitoksissa maksettuja palkkoja keskenään päädyttiin kaasulaitoksen osalta sanottuun järjestelyyn. Kysymys oli väliaikaisesta ratkaisusta, ja työehtosopimuksen 9 §:ää ruvettaisiin soveltamaan, kun siinä edellytetystä palkkahinnoittelusta olisi sovittu. Kaupunginhallitukselle annetussa lausunnossa päätettiin edellä olevan perusteella esittää, ettei Kuntien Konemestarit -yhdistyksen kirjelmän tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin (28.8. 2467 §).

Talonmiesten ja pääasiallisesti talonmiehen työtä suorittavien viikkolevon ja sunnuntaityökorvauksen järjestely. Kaupungin neuvottelijain ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön kesken käytiin jo v. 1966 sekä keväällä 1967 neuvotteluja viikkolevon ja sunnuntaityökorvauksen järjestämisestä talonmiehille ja muille pääasiassa talonmiehen työtä suorittaville, työaikalain ulkopuolella oleville henkilöille. Neuvotteluissa edellytettiin, että ne erikoisjärjestelyt, jotka perustuivat palkkalautakunnan 5.10.1948, 30.9.1960 ja 11.12.1961 tekemiin päätöksiin, kumottaisiin. Tässä vaiheessa ei kuitenkaan ollut saatu aikaan sopimusratkaisua. Kertomusvuoden syksyllä aloitettiin neuvottelut uudelleen. Koska Kaupunkiliiton toimiston antama suositus rakentui lähinnä valtakunnalliselle pohjalle ja koska Helsingin kaupungin kiinteistöjen talonmiesten tehtävät olivat varsin erilaatuisia, päädyttiin neuvotteluissa siihen, että käsittelypohjaksi otettiin kaupungin neuvottelijain aikaisemmin tekemä ehdotus. Neuvotteluissa, jotka pidettiin 11.12.1967, päästiin yksimieliseen tulokseen. Sen johdosta, että valtioneuvoston asettama erityinen komitea tutki parhaillaan talonmiesten työolosuhteita ja kun komitean mietinnön odotettiin valmistuvan jo v:n 1968 aikana, ratkaisussa päädyttiin siihen, että vahvistettavat määräykset olisivat voimassa vain 11.12.1967—1.5.1968 välisen ajan. Palkkalautakunta päätti pöytäkirjanotteella ilmoittaa kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille talonmiesten ja pääasiallisesti talonmiehen työtä suorittavien viikkolevon ja sunnuntaityökorvauksen jär-

jestämisestä em. neuvottelujen perusteella tekemästään päätöksestä (18.12. 3231 §, kunn.as.kok. n:o 120).

Kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien palkkaperusteiden sekä kerhokeskusten siivouksesta ja valvonnasta maksettavien palkkojen tarkistaminen. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön sanottua irti v. 1966 vahvistetut hinnoitteluperusteet aloitettiin asian johdosta välittömästi uudet neuvottelut. Niissä käsiteltiin KTV:n keskusjärjestön esittämiä ehdotuksia hinnoitteluryhmiin tehtävistä muutoksista sekä lisäksi kysymystä hinnoittelun markkamääräisten arvojen sitomisesta kaupungin yleisen työehtosopimuksen palkkahinnoittelussa yleiskorotuksen johdosta tapahtuviin muutoksiin. Kun neuvottelut yleisen työehtosopimuksen uusimisesta olivat vielä keskeneräiset, päädyttiin pinta-alasiivoojien palkkaperusteiden uusimisesta käydyissä neuvotteluissa tulokseen, jonka mukaan hinnoitteluryhmittelyä koskevat kysymykset voitaisiin ratkaista jo ennen yleisen työehtosopimuksen palkkahinnoittelussa todettuja muutoksia ja että näin syntyvä sopimus olisi voimassa 1.1.—31.12.1967 välisen ajan siten täydennettynä, että pinta-alanormien laskentapohjana ollut 2.77 mk:n tuntipalkka tarkistettaisiin sopimuksen voimassaoloaikana. Palkkalautakunta päätti esittää neuvottelutuloksen kaupunginhallitukselle (30.1. 231 §). Kaupunginhallituksen vahvistettua 16.2. palkkaperusteet lautakunnan em. esityksen mukaisesti lautakunta päätti suorittaa kaupunginhallituksen päätöksen D-kohdassa edellytetyt palkkojen tarkistukset (13.3. 523 §). Neuvottelujen, joita käytiin 16.12. ko. järjestön sanottua irti 16.2. vahvistetut hinnoitteluperusteet, tuloksena esitettiin kaupunginhallitukselle näiden perusteiden voimassaoloajan jatkamista 29.2.1968 saakka (18.12. 3268 §).

Päivystyskorvausten perusteiden määrääminen. Keskuspesulan esityksen johdosta, jossa pyydettiin korvauksen määräämistä keskuspesulan lämpökeskuksen konemestarille, konemestarin apulaiselle ja alikonemestarille lyhennettyinä työviikkoina tapahtuvasta varallaolosta, palkkalautakunta päätti, että asianomaisille suoritetaan varallaolokorvauksena 1/8 yksinkertaisesta tuntipalkasta heidän suorittaessaan lyhennettyinä työviikkoina viikonloppuisin lämpökeskuksen päivystystä (5.6. 1091 §).

Kaupunginhallituksen päätettyä 5.5. vesilaitoksen vedenpuhdistuslaitosten käyttöpäivystyksen muuttamisesta teollisuuslaitosten lautakunta oli esittänyt päivystyskorvausten perusteiden määräämistä. Palkkalautakunta päätti vahvistaa päivystystyön järjestelyä koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen 1) kohdan c kappaleen verrattuna 2) kohtaan sekä 3) kohdan b ja c kappaleiden mukaisiin päivystysluokkiin kuuluvien käyttöpäivystysperusteen 1/5:ksi varallaoloon käytetystä ajasta (5.6. 1092 §).

Kaupunginhallitus oli 21.9.1967 tekemällään päätöksellä oikeuttanut liikennelaitoksen järjestämään ns. teknillisen katastrofipäivystyksen kaupunginvaltuuston v. 1946 päivystystyön järjestelystä kaupungin laitoksissa tekemän päätöksen 1) b, 2) ja 3) b kohtien mukaisesti. Tämä päivystys oli tullut ajankohtaiseksi vapaista kesälauantaista johtuen ja siihen osallistuisivat varikoiden ja rataosaston sähkötyönjohtajat ja sähköteknikot siten, että jokainen heistä päivystäisi vuorollaan yhden viikonlopun. Päivystys olisi luonteeltaan kotipäivystystä. Liikennelaitos oli nimennyt ne laitoksen viranhaltijat ja toimihenkilöt, jotka osallistuisivat mainittuun varallaoloon. Palkkalautakunnan esittelijä katsoi kuitenkin, että varallaolokorvauksen suorittamisesta olisi määrättävä yleispäätöksellä. Palkkalautakunta päätti, että liikennelaitoksen varikoiden ja rataosaston virkasuhteisille sähkötyönjohtajille ja sähköteknikoille suoritetaan korvausta puolesta sitä aikaa, jonka he varsinaisia virkatehtäviä suorittamatta joutuvat olemaan varalla katastrofi-

vahinkojen välttämiseksi suoritettavaa päivystystä varten (29.12. 3283 §).

Huoltolautakunta oli esittänyt Tervalammen työlaitoksen vartijain esimiehelle (nykyisin huoltolan esimies) v. 1947 maksettavaksi päätetyn varallaolokorvauksen määrittelemistä virkakohtaisesti ja siten, että tämä korvaus saataisiin suorittaa sille viranhaltijalle, joka kulloinkin hoitaa huoltolan esimiehen virkaa. Palkkalautakunta päätti suostua esitykseen määräten em. varallaolokorvausperusteen aikaisemman käytännön mukaisesti 1/8:ksi varallaoloon käytetystä ajasta (3.7. 2173 §).

Erikoisammattimieslisät. Palkkalautakunta päätti myöntää liikennelaitokselle oikeuden maksaa palkkahinnoittelun 2 §:n 16 kohdan nojalla erikoisammattimieslisää vanhemman autonasentajan ammattinimikkeeseen kuuluville autontarkastajille Eino Kouvoselle, Arvo Penttiselle ja Pentti Kuokalle 30 %:n suuruisena sekä sähköasentaja Måns Anderssonille 25 %:n suuruisena perustuntipalkasta laskettuna päätöksiä ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien (2.1. 4 §, 6.3. 462 §).

Palkkaetujen myöntäminen eräille viranhaltijoille ja työntekijöille luottamusmiesten luentopäivien ajalta. Palkkalautakunta päätti suostuen Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön esitykseen myöntää niille eri virastoissa ja laitoksissa pääluottamusmiehinä toimiville työntekijöille ja viranhaltijoille, jotka olivat ilmoittautuneet osanottajiksi KTV:n yhteisjärjestön luentopäiville 29. ja 30.3., täydet palkkaedut tältä ajalta sillä edellytyksellä, että ao. laitokset ja virastot myöntävät heille työlomaa tai virkavapautta (20.3. 601 §).

Palkkaetujen myöntäminen viranhaltijoille, toimihenkilöille ja työntekijöille vaalilautakunnan jäsenenä tai muissa vaaleihin liittyvissä tehtävissä toimimisen ajalta. Kertomusvuoden kunnallisia ja valtiollisia vaaleja silmälläpitäen palkkalautakunta päätti kaikille virastoille ja laitoksille lähettämässään kiertokirjeessä ilmoittaa, että palkkaedut voidaan myöntää niille viranhaltijoille, toimihenkilöille ja työntekijöille, jotka toimivat vaalilautakunnan puheenjohtajana, varapuheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä taikka sairaaloiden ym. laitosten vaalitoimikuntien jäsenenä, koska heidän voidaan katsoa siinä ominaisuudessa hoitavan sellaista julkista luottamustehtävää, josta kieltäytyminen on vaikeata ja josta maksetaan lähinnä muodollinen korvaus. Muissa vaaleihin liittyvissä tehtävissä toimiville, kuten vaaliavustajille, joiden katsotaan olevan palvelussuhteessa kaupunkiin sekä vaaliluetteloiden kuntoonsaattamisessa ja muussa vaalivalmistelutyössä sekä keskuslautakunnassa käytetylle tilapäiselle aputyövoimalle, joka saa palkkionsa valtion tai kunnan varoista, ei sen sijaan myönnetä palkkaetuja vaaleja varten myönnetyn loman ajalta (27.11. 3130 §).

Kysymys rahakorvauksen suorittamisesta koulutustoimikunnan ja väestönsuojelutoimiston kursseille määrätyille viranhaltijoille. Kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön tekemästä esityksestä, jonka mukaan em. kursseille määrätyille viranhaltijoille olisi suoritettava kurssien aiheuttamasta ylityöstä rahakorvaus, palkkalautakunta totesi, että asia oli uusi eikä myöskään työneuvosto ollut joutunut lopullisesti ratkaisemaan vastaavanlaista kysymystä työaikalain alaisten osalta. Koulutustoimikunnan opetuskursseille tai väestönsuojelutoimiston järjestämille kursseille osallistuva ei tässä ominaisuudessa suorita varsinaisia virka- tai työtehtäviään, vaan kysymyksessä on erityisesti koulutustoimikunnan kursseille osallistuvan osalta asianomaisen henkilön pätevyyden lisääminen. Väestönsuojelutoimiston kursseilla ei ole kysymys virka- tai työpätevyyden lisäämisestä, vaan lakiin perustuvan väestönsuojelukoulutuksen antamisesta palveluksessa olevalle henkilöstölle. Edellä olevan perusteella katsottiin, että väestönsuojelutoimiston kursseille osallistuville voitaisiin suorittaa yksinkertaista

tuntipalkkaa vastaava rahakorvaus. Sitä vastoin koulutustoimikunnan järjestämille opetuskursseille osallistumisen ajalta, vaikka kurssiaika ylittäisi virka- tai työajan, ei tulisi suorittaa mitään korvausta (2.10. 2759 §).

Palkan maksaminen opintomatkaa varten myönnetyn työloman ajalta. Rakennusvirasto oli lähettänyt palkkalautakunnan ratkaistavaksi Toukolan konevarikon palveluksessa olevan viilari Veikko Vanhasen anomuksen palkan maksamisesta Saksan demokraattiseen tasavaltaan 16.—24.10. välisenä aikana tehtävän opintomatkan ajalta. Hänelle oli myönnetty matkaa varten työloma palkattomana. Vanhanen ilmoitti matkan tarkoituksena olevan tutustumisen Itä-Saksassa suoritettuihin kuntauudistuksiin ja sen antamiin kokemuksiin ja sikäläisiin kunnallisiin laitoksiin sekä katsoi, että matkalta saatavilla tiedoilla ja kokemuksilla on merkitystä hänen hoitaessaan kaupunginvaltuutetun ja yleisten töiden lautakunnan jäsenen tehtäviä ja siinä mielessä hyötyä myös kaupungille. Anomuksen johdosta palkkalautakunnan esittelijä mainitsi mm., että virkavapauden tai työloman ajalta maksettavan palkan myöntämismenettelyssä on periaatteessa lähdetty siitä, että sysäyksen opintomatkojen suorittamiseen tulisi tavalla tai toisella tulla kaupungin taholta, joko siinä muodossa, että kaupunki määrää asianomaisen opintomatkalle (virkamatkat yms.) tai siten, että kaupunki ennakolta vahvistettujen periaatteiden nojalla etukäteen harkitsee edellytykset matka-apurahan myöntämiseen. Ainoan huomattavan poikkeuksen tästä yleislinjasta muodostavat ne matkat, jotka kaupungin palveluksessa olevat kunnallisten työmarkkinajärjestöjen edustajina suorittavat ulkomaisten järjestöjen järjestämiin tilaisuuksiin. Jokainen em. yleislinjasta poikkeava tapaus olisi käsiteltävä erillisenä kysymyksenä, jota harkittaessa kiinnitettäisiin lähinnä huomiota siihen hyötyyn, joka opintomatkasta kaupungille mahdollisesti koituisi. Palkkalautakunta päätti tässä erikoistapauksessa suostua vt Vanhasen anomukseen sillä ehdolla, että hän antaa kaupungille kirjallisen selostuksen opintomatkan aikana saaduista kokemuksista 2 kk:n kuluessa matkan päättymisestä (16.10. 2840 §).

Kunnallisen eläkelaitoksen vanhuuseläkettä saavalle viranhaltijalle väliaikaisen työsuhteen ajalta maksettava palkka. Liikennelaitos oli tiedustellut, minkä suuruinen palkka olisi maksettava laitoksesta 1.11.1967 alkaen kunnallisen eläkelaitoksen myöntämälle vanhuuseläkkeelle siirtyneelle kirjanpitäjälle, joja tulisi avustamaan v:n 1968 tammikuun aikana liikennelaitoksen talousosaston tilinpäätöstöissä. Kunnallisesta eläkelaitoksesta saadun tiedon mukaan myönnetyn vanhuuseläkkeen maksaminen ei keskeydy, vaikka asianomainen myöhemmin tulisi uudelleen kunnalliseen palvelussuhteeseen. Palkkalautakunta on niissä tapauksissa, jolloin kaupungin palveluksen perusteella eläkettä nauttiva henkilö on määrätty viransijaisena tai toistaiseksi hoitamaan kaupungin virkaa tai tointa, noudattanut periaatetta, jonka mukaan hänelle on myönnetty sijaisuusajalta hoitamansa viran palkan ja eläkkeensä välinen erotus. Tähän viitaten katsottiin, että myöskin kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön mukaisesti vanhuuseläkettä saavalle viranhaltijalle, toimihenkilölle tai työntekijälle olisi maksettava palkka siten, että siitä vähennetään hänen saamansa eläkkeen määrä. Palkkalautakunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen maksamaan ko. palkan edellä esitetyn mukaisesti (29.12. 3298 §).

Virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta. Joissakin tapauksissa oikeutettiin virastot ja laitokset täyttämään virat niitä haettaviksi julistamatta, sillä ehdolla että virkaan valittiin sitä viransijaisena hoitanut henkilö.

Virkojen perustamista, vakinaistamista, palkkausta sekä virkanimikkeiden muuttamista ym. koskevia lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle lukuisasti vuoden aikana. Uusista perustettaviksi ehdotetuista viroista anne-

tuissa lausunnoissa käsiteltiin vain ehdotetun palkkauksen sopivuutta.

Oikeus virassa pysymiseen eroamisiän saavuttamisen jälkeen myönnettiin kertomusvuonna kolmelle viranhaltijalle.

Oikeus sivutoimen hoitamiseen myönnettiin 121 viranhaltijalle. Eräissä tapauksissa oli kysymys aikaisemmin myönnetyn sivutoimiluvan jatkamisesta v:n 1968 puolelle. Mikäli ao. viranhaltija joutuisi käyttämään osan virka-aikaansa sivutoimen hoitamiseen, oli luvan myöntämisen ehtona, että hänen oli se vastaavasti korvattava virka-ajan ulkopuolella suoritetulla työllä.

Ateriakorvausten määrääminen. Huoltolautakunta oli esittänyt toimenpiteisiin ryhtymistä kodinhoitajille suoritettavan ateriakorvauksen korottamiseksi 1.1.1967 lukien 1.65 mk:ksi aterialta sekä että nämä korvaukset vastaisuudessa vahvistettaisiin kulloinkin voimassa olevan laitoshenkilökunnalta perittävän ateriakorvauksen mukaisiksi. Kun palkkalautakunta oli 18.4.1966 vahvistanut luontoisetusäännön 18 §:n perusteella mm. sairaaloissa ja huoltolaitoksissa aterioivalta henkilökunnalta perittävät maksut 1.65 mk:ksi 1.5.1966 lukien, katsottiin, että myös kodinhoitajien ateriakorvaukset tulisi vahvistaa saman suuruisiksi ja tässä poikkeustapauksessa taannehtivasti 1.1.1967 lukien. Huoltolautakunnan esitystä korvausten vahvistamisesta vastaisuudessakin laitoshenkilökunnalta perittävän korvauksen mukaiseksi pidettiin myös perusteltuna. Palkkalautakunta voisi vahvistaa kodinhoitajien ateriakorvausten suuruuden samanaikaisesti ja samoja perusteita noudattaen kuin sairaaloissa ja huoltolaitoksissa aterioivan henkilökunnan aterioiden hinnat. Lausunto kaupunginhallitukselle päätettiin antaa edellä olevan mukaisesti (23.1. 157 §).

Palkkalautakunta päätti, muuttaen 18.4. 1966 tekemäänsä päätöstä, vahvistaa sairaaloiden, huolto- ja lastensuojelulaitosten sekä muiden vastaavien laitosten viranhaltijoilta perittävät korvaukset 1.7.1967 lukien seuraaviksi: aamuateria —.70 mk, iltapala 1.04 mk sekä päivä- tai ilta-ateria 1.90 mk. Edelleen palkkalautakunta päätti ilmoittaa huoltolautakunnalle, että kodinhoitotoiminnan ohjesäännön 10 §:n mukaisesti kodinhoitajille kaupungin varoista suoritettava korvaus korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1.90 mk:ksi (19.6. 2102 §). Selvennyksenä edelliseen päätökseen ilmoitettiin ao. laitoksille sekä rahatoimistolle ja revisiovirastolle, että viranhaltijain perheenjäsenten tai muiden sivullisten tilapäisaterioista perittävät maksut 1.7. lukien olivat: aamuateria 1.40 mk, iltapala 2.08 mk sekä päivä- tai ilta-ateria 3.80 mk (2.10. 2735 §).

Lastentarhojen viranhaltijoilta perittävät ateriahinnat lautakunta päätti vahvistaa 1.2. lukien seuraaviksi: aamiainen tai välipala —.65 mk ja pääateria 1.30 mk (6.2. 268 §).

Muuttaen 21.11.1966 tekemäänsä päätöstä palkkalautakunta päätti vahvistaa elintarvikekeskuksen viranhaltijain kuukausittain maksettavan ateriakorvauksen 49.75 mk:ksi 1.7. lukien (19.6. 2103 §).

Myönnettyään Hirvihaaran vanhainkodin johtajan lapsille oikeuden ruokailla laitoksessa toistaiseksi, siksi kunnes hänelle olisi voitu järjestää sopiva asunto laitoksen ulkopuolelta, huoltolaitosten johtokunta esitti palkkalautakunnalle ko. lasten ateriamaksun määräämistä samaksi kuin laitoksen henkilökunnalta perittävä maksu. Johtokunta mainitsi esityksessään, että tuntui kohtuuttomalta periä neljän ja viiden vuoden ikäisten lasten ruokailusta maksua, joka ilmeisesti oli suhteeton ruoankulutukseen nähden. Saadun lisäselvityksen mukaan ei johtajan virka-asunnossa ollut mitään keittomahdollisuuksia. Palkkalautakunta päätti, että Hirvihaaran vanhainkodin johtajan lapsilta saadaan periä ateriakorvauksena puolet viranhaltijain perheenjäseniltä tai muilta sivullisilta tilapäisaterioista vahvistetuista maksuista 1.4. 1967 lukien väliaikaisesti, kuitenkin ainoastaan siihen saakka, kunnes uusi luontoissuoritussääntö astuu voimaan (8.5. 911 §).

Palkkalautakunta teki useita päätöksiä, jotka koskivat *virka-asuntojen* vuokravastikkeen vahvistamista tai muuttamista. Eräitä asuntoja poistettiin virka-asuntoluettelosta.

Edelleen tehtiin lukuisia päätöksiä *virkapuhelimien* asentamisesta, siirtämisestä, poistamisesta jne. Lisäksi päätettiin puhelumaksujen ja neljännesvuosimaksujen suorittamisesta kaupungin varoista eräiden viranhaltijain osalta.

Sairauslomapalkan maksaminen palkkiovirkaiselle vahtimestarille. Kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa palkkalautakunta päätti puoltaa virkasäännön 39 §:n määräysten mukaisesti laskettavan ylimääräisen korvauksen suorittamista 4.4.—31.5. väliseltä sairausloman ajalta holhouslautakunnan palkkiovirkaiselle tp. vahtimestarille. Vahtimestarin työajaksi holhouslautakunnan toimistossa oli vahvistettu 3 t päivässä, minkä jälkeen hän toimitti holhoojille raastuvanoikeuden hyväksymiä holhoustilejä, joten hänen työnsä näin ollen oli pääviran luonteista. Tämän perusteella ja koska ko. vahtimestari oli hoitanut mainittuja tehtäviään v:sta 1959 lukien, palkkalautakunta katsoi, että tässä poikkeustapauksessa voitaisiin soveltaa virkasäännön em. kohtaa (19.6. 2087 §).

Virkavapaudet. Palkkalautakunta päätti myöntää huoltolautakunnan esityksissä mainituille 8 kodinhoitajalle täydet palkkaedut näille täydennyskursseja varten myönnetyn virkavapauden ajalta, koska v:n 1967 alussa voimaan tullut laki kunnallisesta kodinhoitoavusta määrää mm., että kunnallisen kodinhoitajan on osallistuttava alan täydennyskurssille ainakin kerran kymmenessä vuodessa. Lisäksi päätettiin täydentää 3.10.1966 tehtyä periaatepäätöstä siten, että palkkaetujen myöntämisen ehdoksi asetettu virassapysymisehto ei koske kodinhoitajia ja johtavia kodinhoitajia, jotka osallistuvat lakisääteisille täydennyskursseille (3.4. 641 §, 6.11. 2972 §).

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön voimaantulon jälkeen oli palkkalautakunta myöntänyt palkatonta virkavapautta työkyvyttömyyden ajalta niille viranhaltijoille, joille ko. eläkelaitos oli myöntänyt työkyvyttömyyseläkkeen määräajaksi tai toistaiseksi. Vuoden aikana myönnettiin 8 henkilölle palkatonta virkavapautta tällä perusteella. Eräissä tapauksissa ilmoitettiin kuitenkin, ettei ko. henkilön sairauden pysyvän luonteen vuoksi enempää virkavapautta tultaisi myöntämään (13.2. 319 §, 20.3. 568 §, 3.4. 656 §, 17.4. 748 §, 8.5. 896 §, 23.10. 2876 §, 20.11. 3077 §, 4.12. 3190 §).

Vuosilomasijaisuuksia ja vuosilomakorvauksia koskevat asiat. Huoltolaitosten johtaja oli maininnut kirjelmässään, että vanhustenhuoltolaitosten talouspäälliköiden vuosilomasijaisuuden järjestäminen oli jatkuvasti tuottanut vaikeuksia. Ulkopuolisia sijaisia ei yleensä ollut saatu, joten ao. laitosten kirjanpitäjät olivat toimineet talouspäälliköiden sijaisina. Koska nämä sijaisuusaikana joutuivat toimimaan taloudellis-hallinnollisina esimiehinä eikä tätä vastuun ja työmäärän lisäystä otettu huomioon palkkauksessa, esitti huoltolaitosten johtaja, että palkkalautakunta suostuisi siihen, että kirjanpitäjille saataisiin ajalta, jolloin he oman toimensa ohella toimivat mainittuina vuosilomasijaisina, maksaa palkka, joka ylittää kulloinkin maksettavan kirjanpitäjän palkan 7 pl:lla. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa huoltolaitosten johtajille ja huoltovirastolle pöytäkirjanotteella lautakunnan 30.11.1964 tekemästä periaatepäätöksestä, jonka mukaan sijaispalkkion määrääminen virkasäännön 33 §:n 1 mom:n pääsäännöstä poiketen edellyttää asian ratkaisemista nimetyn henkilön osalta ja tietyltä ajalta kussakin yksityistapauksessa erikseen, joten yleisvaltuuksien antaminen vuosilomasijaisten sijaispalkkion poikkeukselliseen maksamiseen ei ole mahdollista (3.4. 634 §). Huoltolaitosten johtokunta esitti myöhemmin, että Kustaankartanon, Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkotien kir-

janpitäjät määrättäisiin toimimaan näiden laitosten talouspäälliköiden vuosilomasijaisina ja että sijaisuuden ajalta heille maksettaisiin palkka korotettuna esityksessä mainitulla tavalla. Palkkalautakunnan esittelijä katsoi, että kun talouspäällikön ja kirjanpitäjän palkkaluokkien välinen erotus oli 10 pl:n suuruinen, olisi kirjanpitäjille vuosilomasijaisuuden ajalta suoritettava 5 pl. korkeampi palkka. Kun tässä tapauksessa johtokunta oli esittänyt mm., että sijaispalkkio maksettaisiin myös viikolta tai sitäkin lyhyemmältä ajalta, ei esittelijä katsonut tällaisen lyhytaikaisen sijaisuuden edellyttävän poikkeamista em. pääsäännöstä eikä puoltanut sijaispalkkion määräämistä sellaisilta ajoilta, jotka eivät yhtäjaksoisesti kestäneet vähintään 4 viikkoa. Palkkalautakunta päätti, että em. neljän laitoksen kirjanpitäjille maksetaan lomasijaisuuden ajalta 5 pl:aa korkeampi palkkaus (12.6. 2054 §).

Palkkalautakunta päätti, että Koskelan sairaskodin 8. pl:n toimistoapulaiselle hänen toimiessaan saman laitoksen 10. pl:n kassanhoitajan vuosilomasijaisena 10.7.—9.8. välisenä aikana saatiin suorittaa tältä ajalta kassanhoitajan viran mukainen palkka. Palkkalautakunta katsoi, että kassanhoitajan tehtävät olivat siinä määrin erilaiset kuin toimistoapulaisen tehtävät sekä sellaista vastuuta edellyttävät, että näiden syiden perusteella voitiin poiketa virkasäännön 33 §:n 1 momentissa lausutusta pääsäännöstä (14.8. 2385 §).

Rakennusvirasto mainitsi kirjelmässään, että katurakennusosaston palveluksessa olevan kuuden puhdistamonhoitajan, joiden virat kuuluivat 24. pl:aan, vuosilomien aikana heidän tehtäviään hoitivat 18. pl:aan kuuluvat vuorokonemestarit. Viimeksi mainitut saivat omia virkoja hoitaessaan pyhätyökorvaukset, jotka olivat n. 20 % peruspalkasta ikälisineen. Nämä korvaukset he menettivät puhdistamonhoitajien sijaisina ollessaan, joten heidän palkkatulonsa alenivat, vaikka he tuolloin hoitivatkin vaativampia tehtäviä kuin omassa virassaan. Palkkalautakunta päätti, että ko. esityksessä mainituille konemestarin virkojen haltijoille saadaan maksaa vuosilomasijaisuusajoilta 22. pl:n mukainen palkkaus, mikä oli 22.5 % korkeampi kuin asianomaisten omien virkojen palkkaperusteet edellyttivät (28.8. 2468 §).

Palkkalautakunta päätti myöntää Auroran sairaalan apulaislääkärien vuosilomasijaisena aikana 1.—30.6. toimivalle lääkärille apulaislääkärin A 24 pl:n ja neljän ikälisän mukaisen palkan tältä ajalta. Mainittu lääkäri oli aikaisemmin ollut kaupungin palveluksessa ja hänelle oli myönnetty neljäs ikälisä. Vallitsevan lääkäripulan katsottiin olevan sellaisen pakottavan syyn, jonka perusteella tässä poikkeustapauksessa voitiin myöntää sijaisena toimivalle, joka ei ollut kaupungin vakinainen tai tilapäinen viranhaltija, hoidetun viran peruspalkkaa suurempi palkka (29.5. 1052 §).

Kansakoulujen palveluksessa uimahalleissa toimivat uimaopettajat olivat jo v:n 1966 keväällä tiedustelleet palkkalautakunnan toimistolta, oliko heillä mahdollisuutta saada vuosilomakorvausta. Tätä heille ei ollut maksettu, koska heidät oli katsottu tuntiopettajiksi. Asian johdosta käytyjen epävirallisten neuvottelujen perusteella palkkalautakunnan toimisto laati muistion, jossa mm. todettiin, että kansakoulujen palveluksessa oli jatkuvasti ollut uimaopettajia, joiden palvelusehtoja ei ollut missään yhteydessä erityisesti vahvistettu. Uimaopettajat ovat työsuhteessa kaupunkiin ja heidät on yleensä palkattu 9 kk:n ajaksi. Heille on suoritettu epäpätevän kansakoulunopettajan palkan perusteella laskettu vuosiviikkotuntipalkkio. Viikottainen työtuntimäärä on ollut 22 ½ jakaantuen siten, että opetusta on annettu neljänä päivänä 5 t ja yhtenä päivänä 2 ½ t. Tämän perusteella voitiin pitää ilmeisenä, että uimaopettajan tehtävä on lähinnä sivutoiminen. Vuosilomaoikeuden osalta todettiin, että kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa olevien vuosilomasäännön 1 §:n 1 momen-

tissa määrätään, että säännön alainen on sellainen, joka saa siitä pääasiallisen toimeentulonsa. Kun pääosalla uimaopettajista oli koulujen toiminta-aikana neljä sellaista päivää viikossa, joina työaika kesti 5 t, voitiin näihin opettajiin soveltaa kaupungin vuosilomasäännön määräyksiä ja muiden osalta soveltaa työntekijäin vuosilomalain säännöksiä. Muistiossa huomautettiin myös, että uimaopettajille maksettu palkka ylitti huomattavasti vastaavanlaatuisesta työstä yleensä suoritettavan palkkauksen. Palkkio määräytyi epäpätevän opettajan vuosiviikkotuntipalkkion 33:s osana, jota palkkiota lisäksi oli korotettu johtosäännön edellyttämällä 16 %:lla. Voimassa oleva palkkio oli siten 11.24 mk. Näin muodostunut tuntipalkka ylitti mm. lastenhuoltolaitosten ohjaajien palkkauksen. Muistiossa esitettiinkin, että tuntipalkka olisi oikaistava. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli kertomusvuonna tehnyt vuosilomakorvausten maksamisesta v:lta 1966 ja 1967 uimaopettajille esityksen, joka perustui edellä esitettyihin näkökohtiin. Laskentapohjana voitaisiin käyttää epäpätevän kansakoulunopettajan vuosiviikkotuntipalkkion pohjalta laskettua ylituntipalkkiota. Palkkion suuruudeksi tulisi huomioon ottaen kansakoulujen ohjesäännön edellyttämä prosenttikorotus 7.13 mk/t. Palkkalautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle lausunnon, missä esitettiin, että kansakoulujen johtokunnalle osoitettaisiin määräraha ko. vuosilomakorvausten maksamiseen sekä että kansakoulujen johtokuntia kehotettaisiin ensi tilassa ja viimeistään lukuvuoden 1968/69 alusta lukien tekemään uudet työsopimukset uimaopettajien kanssa mahdollisuuksien mukaan edellä esitetyn palkkaperusteen pohjalta tai myöhemmin käytävien neuvottelujen pohjalla kaupunginhallitukselle tehtävän esityksen mukaisin palkkioperustein (9.10. 2757 §).

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen ns. sporttelivirkojen eläkepalkkaluokan vahvistaminen. Neuvoteltuaan Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton, kunnallisvirkamiesliiton ja Akavan kanssa em. asiasta, jossa neuvottelussa ei päästy yksimieliseen tulokseen, Suomen Kaupunkiliitto antoi jäsenkaupungeille ja -kunnille suosituksensa sporttelivirkojen eläkepalkkaluokkien vahvistamisessa noudatettavista perusteista. Sen jälkeen kaupungin neuvottelijat laativat oman ehdotuksensa, ja 17.12.1966—28.4.1967 välisenä aikana kunnallisvirkamiesyhdistyksen ja Suomen Lääkäriliiton sekä kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön kanssa käydyissä epävirallisissa neuvotteluissa saavutetun neuvottelutuloksen pohjalta tehty kaupungin ehdotus lähetettiin kaikille neuvottelukelpoisille järjestöille. Viralliset neuvottelut, joissa kaupungin lisäksi olivat edustettuina Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt, Suomen Lääkäriliitto, Helsingin Kunnallisrakennusmestarit, Suomen Ammattikoulujen Opettajaliitto, Kuntien Teknillisten Toimihenkilöiden Liitto nimiset yhdistykset sekä Kunnallis- ja sairaala-alojen työntekijäin liiton Helsingin keskusjärjestö, käytiin 18.9. ja niissä saavutettiin yksimielinen tulos. Kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa palkkalautakunta päätti puoltaa neuvottelutuloksen hyväksymistä (25.9. 2643 §, kunn.as.kok. n:o 104).

Esitys sodanaikaisen kauppalaivapalvelun huomioon ottamisesta eläkkeeseen oikeuttavana palvelusaikana. Suomen Merimies-Unioni oli esittänyt, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin sodanaikaisen kauppalaivapalvelun rinnastamiseksi sotapalveluun työjoukoissa, siten että se hyväksyttäisiin eläkkeeseen oikeuttavaksi palveluajaksi. Palkkalautakunnan kaupunginhallitukselle esityksen johdosta antamassa lausunnossa mainittiin, että Merimies-Unionin kanssa käydyissä keskusteluissa oli todettu, ettei kaupungin omia eläkesääntöjä kunnallisen eläkelain johdosta voida enää järjestelmää muuttamatta uusia tältä osin, mistä syystä ko. muutokseen

ei ole edellytyksiä. Edelleen todettiin, että sodanaikainen kauppalaivapalvelu suurelta osalta tapahtui sotapalvelua muistuttavissa olosuhteissa, josta syystä olisi harkittava sen huomioon ottamista sotapalvelun veroisena. Palkkalautakunta ehdotti, että kaupunginhallitus esittäisi kunnalliselle eläkelaitokselle mainitun kysymyksen tutkimista laitoksen eläkesäännön muuttamista silmällä pitäen (20.11. 3066 §).

Eläkejärjestelmän vaihtaminen. Kertomusvuoden joulukuun aikana hyväksyi eduskunta lain eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa. Sen mukaan eläkelaitos voi KVTEL 16 §:n 4 momentissa säädetyn kiellon estämättä erityisestä syystä hyväksyä vanhaan eläkejärjestelmään jäämistä koskevan ilmoituksen peruutuksen, jos ao. viranhaltija tai työntekijä sitä kirjallisesti pyytää eläkelaitokselta ennen v:n 1968 päättymistä. Näin ollen siirtyminen sekä uudestä järjestelmästä vanhaan että v:n 1968 loppuun saakka vanhasta järjestelmästä uuteen oli mahdollista, mikäli asianomainen voi esittää siirtymisensä perusteeksi erityisen syyn. Erityiseksi syyksi voidaan periaatteessa hyväksyä se, että viranhaltija tai työntekijä ei ole voinut sairauden tai muun pätevän esteen tähden tehdä eläkejärjestelmän valintaa määräajassa tai että yleisissä olosuhteissa tapahtuu niin olennainen muutos, että se, jos se olisi ollut asianomaisen tiedossa jo valintaa tehtäessä, olisi vaikuttanut hänen valintaansa. Sitä vastoin yksinomaan viranhaltijan tai työntekijän henkilökohtaisissa oloissa tapahtuvaa muutosta, kuten esim. työkyvyttömäksi tulemista tai palvelussuhteen päättymistä, ei voida pitää laissa tarkoitettuna erityisenä syynä. Lain mukaan on eläkelaitoksen asiana ratkaista, voidaanko valinta-ajan päätyttyä tapahtuva siirtyminen eläkejärjestelmästä toiseen hyväksyä ja jäsenyhteisöjen oli toimitettava hakemukset niistä annettuine lausuntoineen eläkelaitokselle.

Niissä lausunnoissa, jotka palkkalautakunta vuoden aikana antoi eläkejärjestelmän valintaa koskevien ilmoitusten peruuttamisanomuksista, puollettiin 8 henkilön tekemän anomuksen hyväksymistä. Sen sijaan 10 anomusta esitettiin hylättäviksi, koska niissä esitettyjä syitä ei voitu pitää riittävinä perusteina.

Eräiden eläkkeiden myöntäminen. Liikennelaitoksen toim.joht. Karl Alakari oli saavuttamansa iän ja määräaikaisen virkasuhteen päättymisen johdosta anonut eläkettä 15.12. 1967 alkaen. Anoja oli esittänyt, viitaten hänen ja kaupunginhallituksen välillä v. 1962 tehtyyn sopimukseen, että siinä mainittu Oy Finnlines Ltd:ssä palveltu aika luettaisiin hänen hyväkseen eläkkeeseen oikeuttavana. Liikennelaitokseen oli johtosäännön vahvistamisen yhteydessä v. 1957 perustettu sopimuspalkkainen toimitusjohtajan virka huomioon ottaen, että toimikauden pituus oli oleva 5 v. Toim.joht. Alakarin kanssa uusittiin sopimus 30.8.1962 viiden vuoden ajaksi. Sen 3) kohtaan sisällytettiin ehto, jonka mukaan toim.joht. Alakarilla oli oikeus lukea hyväkseen eläkettä määrättäessä hänen Oy Finnlines Ltd:ssä palvelemansa 1.12.1947—30.6.1957 välinen aika. Kaupunginhallituksen asiamiestoimiston antamassa lausunnossa todettiin, että toim.joht. Alakari on oikeutettu mainitun ajan hyväksilukemiseen v. 1962 tehdyn sopimuksen 3) kohdan mukaisesti. Samalla asiamiestoimisto viittasi asiassa kaupunginhallitukselle 13.4.1962 antamaansa lausuntoon, jossa mm. mainittiin: »Helsingin kaupungin viranhaltijain v. 1953 vahvistetun eläkesäännön 1 §:n 2 mom:n mukaisesti sopimuksen perusteella kaupungin virkaan otetulla henkilöllä on oikeus eläkesäännön mukaiseen eläkkeeseen, jollei siitä ole hänen kanssaan toisin sovittu. Siihen nähden, että sanottu määräys ei tältä osin rajoita sopimusvapautta, voidaan katsoa, että sopimuspalkkaisen viranhaltijan kanssa voidaan sopia muunkinlaisen eläkeoikeuden myöntämisestä, kuin mitä eläkesäännössä on edellytetty. Näin ollen on eläkesäännön sanotun poikkeus-

määräyksen perusteella mahdollista sopia siitä, että asianomaisen palvelusvuosiksi hyväksytään myös sellainen palvelusaika, joka eläkesäännön määräysten mukaan ei muutoin tulisi kysymykseen.» Palkkalautakunta päätti edellä olevan perusteella, että toim.joht. Alakarin eläkesäännön mukaisiin palvelusvuosiin lisätään hänen Oy Finnlines Ltd:ssä palvelemansa aika eli 115 kk (29.12. 3294 §).

Rva Mirjam Luukkonen oli anonut kaupungin leskieläke- ja kasvatusapusäännön mukaista perhe-eläkettä v. 1966 kuolleen miehensä dipl.ins. Martti Luukkosen jälkeen, joka oli toiminut kaupunginvaltuuston nimittämänä kaupunginvakaajana v:sta 1937 lähtien. Anomuksesta ilmeni mm., että Helsingin vakaajan toimi oli poikkeuksellisesti päätoiminen; asetuksessa oli määrätty vakauksista perittävät palkkiot, kiinteää palkkausta ei tämän lisäksi ollut, joten toimi oli sporttelivirka. Helsingin kaupunginvakaajan eläketurvasta ei ollut nimenomaisia määräyksiä. Kunnallisen eläkesäännön soveltaminen ei myöskään tässä tapauksessa ollut mahdollista. Palkkalautakunnan esittelijä totesi, että Luukkonen ei ole ollut kaupungin virkasäännön alainen eikä hän näin ollen olisi ollut oikeutettu viranhaltijain eläkesäännön mukaiseen eläkkeeseen. Hän ei myöskään ole ollut kaupungin työssä, josta hän olisi saanut varsinaisen toimeentulonsa, eikä oikeutettu eläkkeeseen työsopimussuhteessa olevien eläkesäännön mukaan. Asian laatuun nähden palkkalautakunta päätti kuitenkin esittää, että rva Luukkoselle myönnettäisiin ylimääräinen leskieläke, jolloin harkittaessa, minkä palkkaluokan mukaan kaupunginvakaajan eläke voitaisiin laskea, otettaisiin vertailukohdaksi kaupungin insinöörien virat (22.5. 968 §).

Eläkkeiden tarkistamiskysymykset. Palkkalautakunta oli kokouksessaan 15.2.1965 myöntänyt ent. vanhemmalle oikeusneuvosmiehelle Kurt Herrmannille täyden eläkkeen, jolloin sen suuruutta määrättäessä otettiin huomioon v:lta 1961—1963 verotetut virkasivutulot. Oikeusneuvosmies Herrman oli anonut, että eläkettä määrättäessä otettaisiin huomioon myös v:lta 1964 saadut virkasivutulot. Asiamiestoimisto ilmoitti ko. asian johdosta pyydetyssä lausunnossaan, että viranhaltijain eläkesäännön 7 §:n 1 mom:in tulkinnassa lienee ratkaiseva merkitys annettava sanoille »kunnallisverotuksessa verotettujen». Sanamuotonsa mukaan täytyy silloin olla kysymyksessä jo verotetut tulot, mistä seuraa, että kolmella virasta eroamista edeltäneellä vuodella tarkoitettaneen niitä kalenterivuosia, joilta verotus jo oli vahvistettu. Kun vanhempi oikeusneuvosmies Herrmann oli siirtynyt eläkkeelle 15.9.1964, olisi hänen virkasivutulonsa eläkkeen suuruutta määrättäessä laskettava v:ien 1961—1963 kunnallisverotuksessa verotettujen virkasivutulojen keskimäärän mukaan. Esittelijä totesi, että lautakunnan tekemä päätös oli tehty oikeilla perusteilla. Palkkalautakunta päätti hylätä anomuksen (2.1. 17 §).

Laakson sairaalan ent. johtaja Kaino Kivikanervo, Auroran sairaalan ent. ylilääkäri Paavo Heiniö sekä Kivelän sairaalan ent. ylilääkäri Pauli Soisalo olivat valittaneet kaupunginhallitukselle palkkalautakunnan heidän eläkkeistään 9.1. tekemien päätösten johdosta esittäen, että määrättäessä eläkkeen pohjana pidettäviä palkkaetuja olisi peruspalkan lisäksi ollut luettava mukaan myös ao. henkilöiden saamat sairaalalisät sekä johtavana lääkärinä toimimisesta saadut palkkiot. Palkkalautakunta päätti kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa esittää valitukset hylättäviksi todeten, etteivät vaatimukset ko. henkilöille maksettujen sairaalalisien ja johtajan palkkioiden ottamisesta huomioon eläkkeen suuruutta määrättäessä perustu eläkesäännön määräyksiin. Kaupunginvaltuusto oli käsitellessään kokouksessaan 6.9.1961 kysymystä kaupungin sairaaloiden ja vanhainkotien lääkärien palkkauksen uudelleenjärjestelystä päättänyt, että sairaaloiden ja huoltolaitosten lääkärien eläkkeet maksetaan peruspalkan ja ikälisien yhteis-

määrästä viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti. Päätöksen perusteluissa mainittiin eläkkeiden osalta mm.: »Kun sairaalalisä on viranhaltijain palkkauksessa poikkeusluonteinen, sairaalapalveluksen erikoisluonteesta johtuva palkkausmuoto, mistä seikasta mm. valtionapuasetuksen yhteydessä laaditussa valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on huomautettu, palkkalautakunta katsoo, ettei sitä olisi otettava huomioon eläkettä laskettaessa.» Sairaalalääkärien palkkakysymyksestä oli ennen kaupunginvaltuuston päätöksentekoa käyty neuvotteluoikeudesta annetun lain edellyttämät neuvottelut mm. Suomen Lääkäriliiton kanssa, joka oli esittänyt sairaalalisän ottamista huomioon eläkepohjaa määrättäessä. Kaupunki ei kuitenkaan hyväksynyt Suomen Lääkäriliiton esitystä. Kaupunginvaltuusto oli 10.3.1965 päättänyt lisätä viranhaltijain eläkesäännön 6 §:ään uuden 2 mom:n, jonka mukaan palkkaetuna oli otettava huomioon viranhaltijan eroamiskuukauden aikana saama peruspalkka ikälisineen ja palohenkilöstön palomieslisä sekä viranhaltijalle kolmena viimeisenä vuonna ennen virasta eroamista säännölliseltä työajalta maksettujen sunnuntai- ja yötyökorvausten keskimäärä kuukaudessa. Palkkalautakunnan esittelijä totesi em. päätöksiin viitaten, että koska näistä päätöksistä ei ollut tehty kunnallislain tarkoittamaa valitusta, ne olivat näin ollen saavuttaneet lainvoiman myös valittajien osalta (13.2. 292—294 §). Tyytymättöminä kaupunginhallituksen antamiin hylkääviin päätöksiin olivat em. henkilöt muutoksen aikaansaamiseksi valittaneet Uudenmaan lääninhallitukselle (17.4. 736—738 §), jonka hylkäävät päätökset merkittiin tiedoksi (2.10. 2710, 2711 §, 23.10. 2872 §). Korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehtyjen valitusten johdosta palkkalautakunta kaupunginhallitukselle antamissa lausunnoissaan ko. eläkeasioissa aikaisemmin esittämänsä perusteella esitti valitukset hylättäviksi (16. 10. 2847—2849 §).

Vesilaitoksen koneenhoitajana toiminut Eino Saastamoinen oli kaupunginhallitukselle esittämissään anomuksissa pyytänyt, että hänelle luettaisiin eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi myös ne vuodet, joiden aikana hän oli toiminut kaupunginhallituksen vuosijäsenenä. Viitaten Saastamoisen samaa asiaa koskevan aikaisemman anomuksen johdosta v. 1954 antamaansa lausuntoon ja katsoen, ettei uusissa anomuksissa ollut esitetty mitään asiallisesti uutta, palkkalautakunta päätti jo aikaisemmin omaksumansa kannan mukaisesti esittää kaupunginhallitukselle anomusten hylkäämistä (16.1. 104 §, 22.5. 969 §).

Eräiden eläkkeiden maksamisen lopettaminen. Palkkalautakunta teki vuoden aikana useita päätöksiä kaupungin maksaman eläkkeen, leskieläkkeen tai kasvatusavun maksamisen lopettamisesta sen johdosta, että ao. eläkkeensaaja oli valinnut kunnallisen eläkelaitoksen eläkkeen.

Virkaluettelon painattamiskysymys. Palkkalautakunta oli päättänyt 28.11.1966 hyväksyä virkasäännön 1 §:n 3 mom:n edellyttämäksi virkaluetteloksi eripainoksen v:n 1967 talousarvioon sisältyvästä kaupungin vakinaisten ja tilapäisten virkojen sekä työsuhteisten toimien asianmukaisesti täydennetyn luettelon. Koska kuitenkin vuoden alussa erillisenä julkaistava virkaluettelo osoittautuisi melko pian epätyydyttäväksi, palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että luettelon painattamisesta luovuttaisiin kertomusvuoden osalta (23.1. 173 §).

Lisäksi päätettiin myöhemmin esittää, että erillisen virkaluettelon julkaisemisesta luovuttaisiin kokonaan ja se korvattaisiin mainitulla talousarvion virkaliitteellä (27.11. 3132 §).

Työ- ja palkkaussopimuslomakkeiden uusiminen. Kaupunginhallitus vahvisti 2.9.1965 työ- ja palkkaussopimuslomakkeet. Tämän jälkeen oli palvelusehtoasioissa tapahtunut yleistä kehitystä ja toisaalta esiintynyt vaatimuksia varsinkin työsopimuslomakkeen uusimisesta sellaiseksi, että se soveltuisi käytettäväksi sekä työntekijöiden että toimi-

henkilöiden osalta. Palkkalautakunta päätti esittää työsuhteessa olevan henkilön työsopimuslomakkeen täyttöohjeineen ja sopimuspalkkaisen viranhaltijan palkkaussopimuksen tarkistettavaksi ja kaupunginhallituksen vahvistettavaksi (12.6. 2064 §).

Ns. 3-kaatokipillä varustettujen lista-autojen tuntiajotaksan vahvistaminen. Palkkalautakunta päätti, että voimassa olevan lista-autojen ajotaksan lisäksi maksetaan tuntiajossa 75 p tunnilta, jos auto on varustettu ns. 3-kaatokipillä. Korotus on voimassa päätöstä ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien siihen asti, kunnes nykyisen tuntiajotaksan voimassaolo lakkaa (12.6. 2063 §).

Kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan vahvistaminen käytettäväksi kaupungin töissä. Maistraatti oli vahvistanut kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan 18.11.1967. Tämän jälkeen oli kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön kesken käydyissä neuvotteluissa päästy yksimielisyyteen taksasta, jossa em. maistraatin vahvistamaa taksaa alentavana tekijänä oli otettu huomioon kustannukset, joita kaupungille aiheutui sen vuoksi, että lista-autonkuljettajat ovat työsopimussuhteessa kaupunkiin. Alennuksen määräksi sovittiin sama kuin tähänkin asti käytössä ollut eli 80 p tunnilta, sillä ehdolla että seuraavan taksantarkistuksen yhteydessä asia otettaisiin perusteellisesti selvitettäväksi ottaen myös huomioon ko. henkilöryhmän sosiaalikustannusten kehitys tähänastisen tariffin voimassaoloaikana. Lisäksi sovittiin, ettei edellä olevaan lautakunnan päätökseen lisäkorvauksen maksamisesta 3-kaatokipillä varustetuista autoista esitetä muutosta (27.11. 3139 §).

Lausunnot. Edellä eri asioiden yhteydessä antamiensa lausuntojen lisäksi palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja asioista, joista mainittakoon mm. seuraavat: palolaitoksen esitys sammakkomiehille maksettavan sukellusrahan korottamiseksi (9.1. 51 §); kaupunginorkesterin käyrätorvensoittajaryhmän eräät virkajärjestelyt (23. 1. 170 §); Outamon vastaanottokodin toiminnan laajentamisen aiheuttamat virkajärjestelyt (30.1. 198 §); virkojen ja toimien perustaminen Haagan ammattikoulun toiminnan aloittamisen johdosta sekä erikoisammattikoulussa toimintansa alkaviin ammattioppilaitoksiin (30.1. 207 §, 6.3. 489 §, 12.5. 929 §); ulkopuolisen konsultoivan laboratoriolääkärin palkkaaminen Laakson sairaalaan sekä amanuenssien ja lääkärinapulaisten palkkaaminen kaupungin sairaaloihin (13.2. 333 §, 12.5. 939 §, 21.8. 2404 §); keskuspesulan eräiden pesuapulaisten valitukset heidän palkkaustensa tarkistamista koskevassa asiassa (20.2. 365 §, 19.6. 2093 §); valitus lääninhallituksen johtajaopettajien kuunteluvelvollisuuden korvaamisesta tekemän päätöksen johdosta (20.2. 396 §); uusien ammattikoulujen suunnittelutyön korvaaminen laboratoriokoulun ja kirjapainokoulun rehtoreille (20.2. 401 §); työnjohtajan tehtävien järjestely Laakson sairaalassa (6.3. 459 §); aluelääkärin kotikäyntipalkkioiden tarkistaminen (6.3. 487 §); Vaihetyökeskus-nimisen päivähuoltolan perustamiseen liittyvät henkilöjärjestelyt (6.3. 492 §); ammattienylitarkastajan viran julistaminen haettavaksi omin palkkavaatimuksin (13.3. 548 §); palkkojen yleiskorotuksen soveltaminen teurastajien teurastuspalkkioiden osalta (3.4. 640 §); eräiden lastentarhanjohtajien vuosi- ja sairauslomien myöntäminen (10.4. 759 §); virastojen ja laitosten esitykset uusien tp. virkojen merkitsemisestä v:n 1968 talousarvioon ym. (19.6. 2092 §, 21.8. 2436 §); kaupungin eläinlääkärien juhlapäivä- ja viikonloppupäivystyksen järjestely ja päivystyskorvaukset (19.6. 2095 §); II eläkeikäkomitean mietintö virkojen ja töiden sijoittamisesta poikkeuksellisiin eläkeikäluokkiin (21.8. 2402 §); rva Eira Salmelan korvaushakemus (4.9. 2543 §); kysymys palolaitoksen siivoojan palkkauksesta ja muista sosiaalisista etuisuuksista (11.9. 2576 §, 27.11. 3103 §); Kaupunkiliiton valtuuttaminen neuvottelemaan kaupungin

puolesta työajan lyhentämistä koskevissa kysymyksissä (18.9. 2612 §); eräiden virkojen nimikkeiden lisääminen viranhaltijain eläkesäännön poikkeukselliseen eläkeikäluokkaan (25.9. 2644 §); Haagan ammattikoulun osastonjohtajille myönnettävät opetusvelvollisuuden vähennykset (9.10. 2758 §); musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimiston eräiden virkojen uudelleenjärjestely (9.10. 2781 §); ns. määrävuosikorotuksen vaikutus kansakoulunopettajien kunnanpalkkaan (9.10. 2782 §); erivapauden myöntäminen eräille rakennusviraston insinöörin virkojen haltijoille (16.10. 2819 §); hoivatyyppisten vanhainkotien lääkärien oikeus potilaiden hoitoon yksityispaikoilla (30. 10. 2905 §); jakoperusteiden tarkistaminen liikelaitosten eläkekustannusten osalta (30.10. 2927 §); kaupungin sairaanhoitolaitosten apteekkitoiminnan aloittaminen (6.11. 2989 §); lisäkorvauksen suorittaminen kirjastoauton kuljettajana toimivalle kirjastoapulaiselle (13.11. 3002 §); ikälisien suorittaminen virkasäännöstä poikkeavilla perusteilla Suomen Kansallisoopperan orkesterista kaupunginorkesteriin siirtyville soittajille (20. 11. 3068 §); eläke- ja ikälisäasiain käsittelyn uudelleenjärjestely palkkalautakunnan toimistossa ja siitä johtuvat virkojen järjestelyt sekä tp. viran perustaminen luontoissuoritusasioiden käsittelyä varten (4.12. 3176, 3177 §); kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden päihdyttävien aineiden väärinkäytöstä aiheutuvien ongelmien käsitteleminen (29.12. 3285 §); maistraatinsihteerin ja maistraatin arkistonhoitajan valitukset eläkepalkkaluokkien vahvistamista koskevassa asiassa (29.12. 3292, 3293 §) sekä sairaaloissa harjoittelijoina toimiville kotitalousopettajaopiston oppilaille suoritettavan palkkion korottaminen (29.12. 3296 §).

4. Kiinteistölautakunta

Kiinteistölautakunnan kokoonpano. Kiinteistölautakunnan varapuheenjohtajaksi v. 1967 valittiin joht. Toivo Salmion tilalle lautakunnan jäsen varat. Anssi Karkinen (16.1. 48 §). Lautakunnan uusiksi jäseniksi varat. Karkisen, pankinjoht. Erik Wittingin sekä varat. Tarmo Sivulan tilalle valittiin ins. Erkki Heikkonen, fil.maist. Victor Procopé sekä joht. Yrjö Runko (16.1. 47 §). Kaupunginhallituksen edustajana oli apul. kaup.joht. Aatto Väyrynen.

Valtiot. maist. Jaakko Itälälle myönsi kaupunginvaltuusto 24.5. vapautuksen lautakunnan jäsenen tehtävästä ja hänen tilalleen kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi valittiin oikeustiet. kand. Antti Seppälä, joka määrättiin myös maatalous- ja metsäjaoston varapuheenjohtajaksi sekä talojaoston varajäseneksi (5.6. 925 §).

Lautakunnan jaostojen, jotka olivat tonttijaosto, maatalous- ja metsäjaosto sekä talojaosto, kokoonpano ilmenee kertomusvuoden kunnalliskalenterista.

Lautakunnan ja jaostojen kokoukset. Lautakunnalla oli vuoden aikana 49 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 1 955. Tonttijaosto kokoontui 26 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 470; maatalous- ja metsäjaoston vastaavat luvut olivat 5 ja 34 sekä talojaoston 12 ja 62.

Lautakunnan käyttövaroista päätettiin myöntää varat seuraaviin tarkoituksiin: 100 mk apul.kaup.joht. Juho Kivistön haudalle lautakunnan ja viraston puolesta lasketun seppeleen hankkimiseen (17.4. 596 §); yht. 79 mk lautakunnan jäsenille ja kaupunginhallituksen edustajille jaettuja karttoja varten (20.2. 324 §, 6.3. 412 §); yht. 105 mk lautakunnan käyttämien liikennelaitoksen linja-autojen vuokran suorittamiseen (11.9. 1 348 §, 16.10. 1 543 §) sekä yht. 2 380 mk viranhaltijain osallistumisesta kursseihin, opintopäiviin yms. aiheutuneisiin maksuihin (20.2. 322 §, 6.3. 380, 407, 411 §, 13.3. 457 §, 10.4. 586 §, 17.4. 595 §, 24.4. 647 §, 9.10. 1 495 §). Lisäksi päätettiin suorittaa kulut sähkeestä, joka lähetettiin lautakunnan ent. varapuheenjohtajalle Toivo Salmiolle hänen 85-vuotispäivänään (30.10. 1 637 §).

Vahingonkorvaukset. Lautakunnan käyttövaroista päätettiin suorittaa korvauksena autojen vahingoittumisesta asemakaavains. Veikko Saariselle 90 mk (13.3. 453 §) sekä A. Eliasson Kommandiittiyhtiölle 764 mk (29.5. 909 §). Maanvilj. Carl-Magnus Nybergille päätettiin suorittaa 300 mk Tuomarinkylässä pidetyssä karjahuutokaupassa sattuneen tapaturman johdosta (10.7. 1 113 §).

Tililtä geoteknilliset ja geologiset tutkimus- ja suunnittelutyöt päätettiin suorittaa yht. 264 mk työmaakojun tulipalossa tuhoutuneen omaisuuden korvaamiseksi neljälle kairausmiehelle (4.9. 1 320 §).

Alueiden ja rakennusten hallinto. Lautakunnan hallintoon siirretyistä määräaloista, tonteista ja rakennuksista päätettiin määrätä

tonttiosaston hoitoon: 4. kaupunginosan korttelin n:o 80 tontit n:o 9^a, 9^b ja 11, n. 286 m²:n suuruinen osa tontista n:o 61/174 sekä tontti n:o $14/166^b$ (2.5. 710 §); Käpylässä tila Kotola RN:o 1^7 Käpylän yksinäistaloa (27.2. 335 §); Lauttasaaressa tonttiin n:o 9/31017 kuuluva 65 m²:n suuruinen määräala (3.7. 1 059 §) sekä 100.3 m²:n määräala tontista n:o 14/31017 (4.12.1 828 §); n. 234 m²:n suuruinen entisen puistoalueen osa tilasta Lehtisaari RN:o 1 Lehtisaaren yksinäistaloa (24.7. 1 154 §); Pakilassa 822 m²:n suuruinen määräala tilasta Huvila 63 RN:o 4^{67} (2.5. 711 §), Björkbacka-niminen tila RN:o 4^{602} tontteihin n:o 6 ja 7/34077 kuuluvia määräaloja lukuun ottamatta (22.5. 825 §) sekä n. 620 m²:n suuruinen, asemakaavassa toriaukioksi ja puistoksi merkitty osa Toimela-nimisestä tilasta RN:o 3^{294} (19.6. 1 012 §); Tuomarinkylässä 1 075 m²:n määräala tilasta K. 13. T. 2 RN:o 1^{291} (16.1. 56 §), 1 422 m²:n määräala tilasta K. 13. T. 3 RN:o 1^{292} (27.2. 336 §), 928 m²:n suuruinen osa tilasta K. 23. T. 3 RN:o 1^{359} (24.4. 646 §), K. 12. T. 14 -niminen tila RN:o 1^{281} (17.7. 1 124 §), tilan K. 24. T. 1 RN:o 1^{360} maa-alueet (7.8. 1 187 §) sekä 7 127 m²:n suuruinen määräala tilasta K. 12. T. 13 RN:o 1^{280} (18.12. 1 904 §); Pukinmäellä tilan N:o 22 RN:o 1^{33} maa-alue (17.7. 1 125 §); Malmilla 519 m²:n määräala tilasta Haga-Gammelgård RN:o 2^{271} (20.2. 293 §), 15.3 m²:n suuruinen, tonttiin n:o 2/38156 kuuluva määräala Källbacka-nimisestä tilasta RN:o 2^{131} (19.6. 1 011 §), tila Koivuhovi RN:o 2^{232} (7.8. 1 186 §), Fridhem-niminen tila RN:o 8^2 ja 748 m²:n suuruinen määräala tilasta n:o 40 RN:o 3^{41} (21.8. 1 272 §), 67 m²:n suuruinen, tonttiin n:o 5/38127 kuuluva määräala tilasta B 92^a RN:o 12^{237} (9.10. 1 493 §) sekä tila Tiemaa RN:o 5^{70} (30.10. 1 633 §); Tapanilan kylässä tila Niittypelto RN:o 13^2 (2.1. 3§), tilat Ny 211^a RN:o 3^{241}, P. 212 RN:o 9^{37} ja Nyåker RN:o 9^{330} (6.3. 379 §) sekä liikennealueeksi merkitty K. 362 -niminen tila RN:o 7^{120} (3.7. 1 057 §); Tapaninkylässä 51 m²:n määräala tilasta B 112^a RN:o 12^{360} ja 14 m²:n määräala tilasta B 355 RN:o 12^{376} (13.3. 420 §), 143 m²:n määräala tilasta Karola RN:o 4^{125} (22.5. 824 §) sekä asemakaavassa puistoksi merkitty 97 m²:n suuruinen määräala tilasta U 38 RN:o 6^{102} (3.7. 1 056 §); Suutarilassa n. 0.7 ha:n suuruinen määräala tilasta Hällebo RN:o 1^{44} (4.12. 1 825 §) sekä tilat Jokiranta I RN:o 2^{433} ja Niemi RN:o 2^{446} (11.11. 1 701, 1 702 §); Ala-Tikkurilan kylässä 5 610 m²:n suuruinen määräala tilasta Pälvelä RN:o 2^{454} (6.11. 1 667 §); Vartiokylässä 93 m²:n suuruinen määräala tilasta T. 67 K. 3 RN:o 2^{779} (13.3. 422 §) sekä 158 m²:n määräala tilasta T. 65 K. 3 RN:o 2^{781} (10.4. 538 §); Pitäjänmäen tontti n:o 2/46022 (24.4. 645 §); Mellunkylässä tila Elanto RN:o 1^{542} (27.2. 337 §), asemakaavassa puistoalueeksi merkitty tila Takapelto RN:o 1^{411} lukuun ottamatta n. 75 m²:n suuruista aluetta, joka kuului tonttiin n:o 3/45306 (23.10. 1 584 §), tonttia n:o 7/47018 vastaava, 18 174 m²:n suuruinen alue, joka oli luovutettu tilapäisesti kaupungin hallintaan kansakoulurakennuksia varten (2.1. 4 §); Vuosaaressa 12 880 m²:n suuruinen määräala sekä rakennuskaavan mukaisen korttelin n:o 98 rakennuspaikkaa n:o 1 vastaava 5 500 m²:n suuruinen määräala tilasta Henriksberg RN:o 1^{177}, 1 387 m² tilasta Solviksskog RN:o 5^{22} ja 1 330 m² tilasta Uutela RN:o 5^{43} (6.2. 227 §, 11.12. 1 872 §), tilat Dronningholmsnäset RN:o 1^{63} ja Dronningholm RN:o 1^{153} (17.7. 1 126 §), Lohjan Kalkkitehdas Oy:n tilastaan Postlars RN:o 2^{104} ym. tiealueiksi luovuttamat n. 30 ha:n suuruiset alueet sekä 8 300 ja 12 400 m²:n suuruiset puistoalueet (23.10. 1 583 §); Talissa tilan L 1^{15} osuus n. 400 m²:n suuruiseen yhteiseen tiealueeseen (19.6. 1 010 §); Laajasalon kylän ja Tullisaaren yksinäistalon muodostamalta jakokunnalta ostetut 11.47 ha:n suuruiset vesijättöalueet ja 53.45 ha:n suuruiset vesialueet (6.11. 1 666 §); Siltakylässä tila Nybacka RN:o 11^{51} (6.2. 223 §) sekä Konalan kylässä palstat F—H

tilojen Rosas RN:o 1^{165} ja Skyttas RN:o 3^{243} niistä osista, jotka sijaitsivat Konalan ja Pitäjänmäen asemakaavojen ulkopuolella (4.9. 1 318 §).

Maatalousosaston hoitoon määrättiin: Mellunkylässä sijaitsevan Kajasåkernimisen tilan RN:o 1^{426} maa-alue (10.4. 542 §) sekä Helsingin maalaiskunnalta aluevaihdossa saatu Tuomarinkylän kylässä oleva Pelto-niminen tila RN:o 1^{116} ja Tapanilan kylässä olevan Kunnalliskoti-nimisen tilan RN:o 7^{542} maa-alueet (11.9. 1 341 §).

Metsäosaston hoitoon määrättiin Vuosaaressa olevat tilat Talludden RN:o 1^{171}, Sandvik RN:o 1^{174}, K. 38 T. 7 RN:o 1^{166}, K. 37 T. 9 RN:o 1^{167}, K. 38 T. 8 RN:o 1^{165}, K. 37 T. 12 RN:o 1^{170}, K. 37 T. 7 RN:o 1^{172} ja K. 37 T. 8 RN:o 1^{173} sekä tilojen K. 37 T. 10 RN:o 1^{168} ja K. 37 T. 11 RN:o 1^{169} osuudet yhteisiin alueisiin (10.4. 537 §); palstat A—E tilojen Rosas RN:o 1^{165} ja Skyttas RN:o 3^{243} niistä osista, jotka sijaitsivat Konalan ja Pitäjänmäen asemakaavojen ulkopuolella (4.9. 1 318 §) sekä Vihdissä Härkälän kylän tilalla Uusikylä RN:o 1^{259} oleva asuin- ja vajarakennus (13.3. 421 §).

Talo-osaston hoitoon määrättiin: 4. kaupunginosassa (Kamppi) tonteilla n:o 9^{a}, 9^{b} ja 11/80, $14/166^{b}$ sekä tonttiin n:o 61/174 kuuluvalla määräalalla sijaitsevat rakennukset (2.5. 710 §) samoin tontti n:o $1^{a}/166^{b}$ rakennuksineen (23.10. 1 581 §); rakennukset Eläintarhan huvila n:o 14 -nimisellä vuokra-alueella sekä huvila n:o 8 -nimisen vuokra-alueen lisäalueella (10.4. 539 §, 5.6. 923 §); Meilahden huvila-alueilla n:o 21, 14 ja 11 olevat rakennukset (3.7. 1 054 §, 24.7. 1 155 §, 18.12. 1 901 §); Pasilan tonteilla n:o 4/570 ja 5/569 olevat rakennukset (2.1. 5§, 2.5. 706 §); Asunto Oy Ruoholahti -nimiseltä yhtiöltä ostetut kaksi puista asuinrakennusta, jotka sijaitsivat tonttiin n:o $17/167^{a}$ kuuluvan vuokra-alueen osalla (10.4. 543 §) sekä tontilla n:o 1/788 oleva rakennus (16.10. 1 538 §); Hermannin ent. korttelin n:o VII b tontilla n:o 17 olevat rakennukset (21.8. 1 271 §); Vallilassa tonteilla n:o 5 ja 7/530 sekä 9/551 olevat rakennukset (2.1. 6 §, 2.5. 707 §, 2.10. 1 447 §); Oulunkylässä Kullatorpan lastenkodin tonttialueet ja rakennukset (2.10. 1 448 §); Haagassa tilalla RN:o 2^{283} olevat rakennukset (2.10. 1 446 §); Tuomarinkylässä tilat K. 23 T. 1 RN:o 1^{357} ja K. 23 T. 2 RN:o 1^{358} rakennuksineen (16.1. 57 §, 23.1. 131 §), tiloilla K. 12 T. 14 RN:o 1^{281} ja K. 24 T. 1 RN:o 1^{360} olevat rakennukset (17.7. 1 124 §, 7.8. 1 187 §) sekä Helsingin maalaiskunnalta aluevaihdossa saadulla Kunnalliskoti- nimisellä tilalla RN:o 7^{542} olevat rakennukset (11.9. 1 341 §); Viikinmäessä huvila-alueella n:o 14 olevat rakennukset (4.9. 1 319 §); Pukinmäessä tilalla N:o 22 RN:o 1^{33} olevat purettaviksi tarkoitetut rakennukset (17.7. 1 125 §); Malmilla tilat U. 369 RN:o 6^{257}, Kotola RN:o 7^{393}, U. 368 RN:o 6^{256} ja Reinola RN:o 8^{451} rakennuksineen (13.2. 256 §, 29.5. 863 §, 2.10. 1 445 §, 30.10. 1 634 §) sekä 1 570 m^2:n suuruinen määräala Halkia-nimisestä tilasta RN:o 5^{77} rakennuksineen (30.10. 1 633 §); Tapanilassa B 369 II -niminen tila RN:o 12^{264} (11.9. 1 342 §) sekä tilalla Fattiggården RN:o 7^{620} oleva kaivo ja pumppuhuone (11.12. 1 891 §); Suutarilassa tilasta Hällebo RN:o 1^{44} ostetulla määräalalla sijaitseva lato (4.12. 1 825 §); Puistolassa tila K. 369 RN:o 7^{127} rakennuksineen (9.10. 1 492 §); Herttoniemessä Labor-nimisellä tilalla RN:o 1^{4} Laivalahden yksinäistaloa sijaitsevat rakennukset (10.4. 540 §); Reimarlan ent. korttelin n:o 21 tontilla n:o 4 ja korttelin n:o 20 tonteilla n:o 3 ja 5 olevat rakennukset (13.3. 419 §, 3.7. 1 055 §, 4.12. 1 826 §); Mellunkylässä tilat Metsänhovi RN:o 4^{69}, Sopula RN:o 3^{15}, Hamara RN:o 2^{115} ja T. 618 RN:o 1^{357} rakennuksineen (27.2. 334 §, 10.4. 536 §, 5.6. 922 §, 23.10. 1 582 §) sekä Kajasåkernimisellä tilalla RN:o 1^{426} oleva rakennus (10.4. 542 §); Laajasalossa tila Tomtebo RN:o 2^{166} rakennuksineen (24.4. 644 §) sekä Turholm-nimiseen tilaan RN:o 1^{137}

kuuluvilla ent. vuokra-alueilla olevat rakennukset (27.11. 1 777 §); Vuosaaressa tilalla Dronningholm RN:o 1^{153} olevat rakennukset (17.7. 1 126 §) sekä rakennuskaavan mukaisen korttelin n:o 91 viereisellä Vuosaarentienimisellä tiealueella ja siihen rajoittuvalla puistoalueella sijaitsevat rakennukset (27.11. 1 795 §).

Kaupunginhallituksen 8.6. tekemän päätöksen mukaisesti ostetut Reimarlan tontilla n:o 3/20 olevat rakennukset sekä ko. vuokra-alue määrättiin siirtyväksi kaupungin hallintaan 1.7. lukien (19.6. 1 014 §).

Seuraavat huoneistot määrättiin talo-osaston hoitoon: talossa Mikael Lybeckin katu 12 oleva huoneisto n:o 4 (30.1. 184 §) sekä Ruoholahdenkatu 5:ssä oleva osakehuoneisto n:o 81 (2.10. 1 449 §).

Muista kertomusvuonna käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kiinteistöviraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Luettelo kiinteistölautakunnan *diaariin* ennen 1.7.1966 *merkityistä* 30.1.1967 *ratkaisemattomista asioista* tarkastettiin. Lautakunta päätti hyväksyä esitetyt perustelut ja poistoehdotukset (30.1. 183 §).

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Lautakunta suoritti kiinteistöviraston hallussa olevien myytyjen tonttien maksamatonta kauppahintaa ja rakennusvelvollisuutta koskevien velkakirjojen tarkastuksen (27.12. 1 954 §).

Selvitys yksityisten vuokra-asuntojen välittämiskokeilusta. Kaupunginhallitus oli v. 1966 oikeuttanut asuntoasiaintoimiston suorittamaan kokeiluluonteisesti mainitun vuoden aikana kaupungin omistamiin vuokra-asuntoihin muuttavien henkilöiden käytöstä vapautuvien yksityisten vuokra-asuntojen välittämistä niille asunnonhakijoille, jotka olivat toimiston kirjoissa. Suoritetusta kokeilusta saadut kokemukset olivat olleet kielteisiä. Selvitys asiasta päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle (16.1. 58 §).

Sopimus kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta Mellunmäen asemakaava-alueella. Lautakunta päätti hyväksyä sopimuksen, jonka mukaan eräät asunto-osakeyhtiöt ym. sitoutuivat suorittamaan kunnallisteknilliset työt Mellunmäen asemakaava-alueella kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 11378/NA 43 mukaisesti. Sopimus oli laadittu kaupunginvaltuuston 22.6.1966 tekemän päätöksen perusteella ja siihen oli sisällytetty mm. yleisten töiden lautakunnan sekä teollisuuslaitosten lautakunnan määräämät ehdot (10.7. 1 094 §).

Asunto- ja teollisuustonttien vuokrausta varten vahvistetut yleiset vuokraehdot. Lautakunta päätti eräiden muutosten tekemisestä v. 1966 vahvistamiinsa asunto- ja teollisuustonttien yleisiin vuokrausehtoihin. Muutokset koskivat mm. sitä, että kaupungilla tuli olla oikeus vuokramiehen kustannuksella saada ja pitää voimassa kiinnitys vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja rakennuksiin vuokranmaksun suorittamisen vakuudeksi (2.10. 1 454 §).

Oppikoulutontteja koskevien vuokrasopimusten muuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa eräiden oppikoulujen tai niiden kannatusyhdistysten kanssa tehtyjä vuokrasopimuksia siten, ettei niiden ns. purkavaa ehtoa sovelleta siinä tapauksessa, että ao. koulurakennusta varten oli myönnetty valtion laina (3.7. 1 063, 1 064 §, 10.7. 1 106 §, 14.8. 1 257 §, 4.9. 1 322 §).

Suomen Sokeri Oy:n kauppakirjan täydentäminen. Lautakunta päätti hyväksyä tehtäväksi kaupungin ja yhtiön välillä 23.1.1963 allekirjoitettuun, Töölön sokeritehtaan aluetta koskevaan kauppakirjaan sen 4. kohdassa edellytetyn täydennyksen, jolla vahvistet-

tiin yhtiön omistusoikeus tonttiin n:o 1/472 (11.12. 1 873 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävien lunastusmaksujen korottamista (29.5. 867 §); kaupungingeodeetin viran täyttämistä (7.8. 1 185 §); eräiden kiinteistölautakunnan jäsenten ja kiinteistöviraston viranhaltijoiden oikeuttamista tekemään virkamatka Tukholmaan (11.9. 1 347 §) sekä alueen vuokraamista valtiolta vesilaitoksen uutta Ilmalan säiliörakennusta varten (23.10. 1 578 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: aloitetta osa-aikatyön järjestämiseksi naisille kaupungin virastoissa ja laitoksissa (16.1. 59 §); keskuspoliisitalon sekä oikeustalon huoneohjelman tarkistamista (10.4. 546 §, 28.8. 1 297 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (12.6. 976 §); asuntojen vuokrien ja asumiskustannusten nousun ehkäisemistä (14.8. 1 240 §); Malmin kylässä sijaitsevaa Brusasdal-nimistä tilaa koskevia toimenpiteitä (14.8. 1 241 §); kaupungin toimihenkilöiden yhdistysten ym. avustamista (28.8. 1 296 §); Helsingin kaupungin ja sen lähikuntien yhteisten tehtävien hoidon järjestämistä sekä kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämistä (11.9. 1 345, 1 346 §).

Kiinteistöviraston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat

Kiinteistöjä koskevien kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpano. Kaupunginvaltuuston tekemät päätökset, jotka koskivat aluevaihtoja, kiinteistöjen ostamista, myyntiä ja vuokrausta, pantiin täytäntöön.

Aluevaihdot. Lautakunta päätti suorittaa seuraavien määräalojen vaihdon: kaupunki luovutti J. N. Salminen Oy -nimiselle yhtiölle n. 166 m²:n suuruisen Malmin korttelin n:o 38127 tonttiin n:o 6 kuuluvan määräalan B 92-nimisestä tilasta RN:o 12^{238} Tapanilan kylässä ja yhtiö luovutti kaupungille saman korttelin tonttiin n:o 5 kuuluvan n. 67 m²:n suuruisen määräalan B 92^{a}-nimisestä tilasta RN:o 12^{237} (tonttijakokartta 1520); yhtiön kaupungille suoritettava väliraha oli 1 100 mk; kaupunki oli oikeutettu myöhemmin perimään luovuttamansa tontinosan osalta rakennuslain mukaisen korvauksen kadun ja viemärin rakentamisesta sekä korvauksen katumaasta (6.3. 385 §);

kuosittaja Raili Kosonen luovutti kaupungille Källbacka-nimisestä tilasta RN:o 2^{131} Malmin kylässä n. 15.3 m²:n suuruisen, korttelin n:o 38156 tonttiin n:o 2 kuuluvaksi merkityn määräalan ja kaupunki luovutti Kososelle Haga-nimisestä tilasta RN:o 2^{277} n. 294.7 m²:n suuruisen saman korttelin tonttiin n:o 1 kuuluvaksi merkityn määräalan (tonttijakokartta n:o 2426), sillä ehdolla, että Kosonen suorittaa kaupungille välirahana 3 000 mk käteisellä (22.5. 835 §);

putkiasent. Pentti Karpoff ja hänen vaimonsa Sirkka Karpoff luovuttivat kaupungille omistamastaan Malmin kylässä sijaitsevasta Sointula-nimisestä tilasta RN:o 7^{121} asemakaavassa puistoksi merkityn n. 145 m²:n suuruisen määräalan ja kaupunki luovutti heille Malmin korttelin n:o 38088 tonttiin n:o 7 kuuluvan n. 114 m²:n suuruisen määräalan Vilppula 2 -nimisestä tilasta RN:o 7^{429} (tonttijakokartta n:o 2716); kaupunki sai käteisenä välirahana 350 mk; kaupungilla oli oikeus rakennuslain mukaisen kadun ja viemärin rakentamiskorvauksen perimiseen myöhemmin luovutettavan tontinosan osalta (5.6. 935 §).

Katu- ja puistoalueiden hankkiminen. Kertomusvuonna päätettiin ostaa seuraavat määräalat:

Kaupunginosa	Määräala m²	Tilasta tai alueesta	Karttapiirros n:o	Myyjä	Hinta mk	Päätös
Oulunkylä	49.9	Ilmarinen n:o 2 RN:o 4^{15}	—	Åggelby Frivilliga Brandkår	450	2.10. 1 465 §
»	18.5	Päivärinne RN:o 4^{228}	12061/NA 51	Nurmi, Pentti ja Vilhelmiina	170	20.11. 1 744 §
»	690.0	Kottby RN:o 1^{148}	12210/NA 51	Lönngrenin, Ernst, perikunta	6 000	18.12. 1 914 §
Pakila	822.0	Huvila 63 RN:o 4^{67}	11278/NA 51	Marttila, Artturi ja Siiri	6 000	6. 3. 399 §
»	620.0	Toimela N:o 2 RN:o 3^{294}	11335/NA 51	As. Oy Kauppakulma	4 000	3. 4. 512 §
Malmi	770.0	Koivuhovi RN:o 2^{232}	—	Miettinen, Anna	3 500	12. 6. 988 §
Tapaninkylä	97.0	U 38 RN:o 6^{102}	11457/NA 51	Ridell, Elsa	450	24. 4. 653 §
»	187.0	B 97 RN:o 12^{136}	11675/NA 51	Qvarnbergin, A., perikunta	1 200	24. 7. 1 167 §
Marjaniemi	93.0	T.67 K.3 RN:o 2^{779}	11158/NA 51	Parikka, Martti ja Assi	850	30. 1. 192 §
»	158.0	T.65 K.3 RN:o 2^{781}	11128/NA 51	Korvenkari, Hugo ja Hilja	1 400	S:n
Pitäjänmäki	0.3	L 1^{15} RN:o 1^{15}	11042/NA 51	Kastor Oy	3	2. 1. 12 §

Katumaasta maksettavat korvaukset. Maanomistajille päätettiin suorittaa rakennuslain 71 §:n 2 mom:n mukaisesti eräitä korvauksia niistä katumaaksi ym. tarvittavista alueista, jotka siirtyivät kaupungin omistukseen: Oulunkylässä 600 mk, Haagassa 5 006 mk, Konalassa 1 300 mk, Pakilassa 12 030 mk, Malmilla ja Tapaninkylässä 3 070 mk, Suurmetsässä 900 mk, Vartiokylässä 2 530 mk sekä Pitäjänmäellä 950 mk, yht. 26 386 mk (2.1. 21, 26 §, 30.1. 196 §, 6.2. 244 §, 13.3. 431 §, 20.3. 480 §, 17.4. 605 §, 22.5. 837, 848 §, 5.6. 951 §, 19.6. 1 024 §, 3.7. 1 078 §, 10.7. 1 109 §, 7.8. 1 203 §, 21.8. 1 280 §, 28.8. 1 306 §, 16.10. 1 549 §, 30.10. 1 647 §, 6.11. 1 685 §, 18.12. 1 926 §).

Ilmoitukset katualueen ottamisesta kaupungin haltuun. Ao. maanomistajille päätettiin ilmoittaa Pakilassa Ripusuonpolkuun, Kotipellontiehen ja Manttaalintiehen sekä Vartiokylässä Kiviportintiehen kuuluvien määräalojen ottamisesta kaupungin haltuun (30.1. 194 §, 12.6. 991 §, 20.11. 1 747 §).

Kaupungin hankkimilla katu- ym. alueilla sijainneiden istutusten ja laitteiden korvaaminen. Niistä puista, pensaista ja istutuksista sekä aidoista ym. laitteista, jotka sijaitsivat kaupungin omistukseen siirtyneillä katu- ja puistoalueilla jäljempänä mainituissa kaupunginosissa, päätettiin suorittaa ao. maanomistajille rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaisia korvauksia vuoden aikana kaikkiaan 98 065 mk: Oulunkylä, Konala, Eteläinen Kaarela, Pakila, Tuomarinkylä, Malmi, Tapaninkylä, Pukinmäki, Suurmetsä, Kulosaari, Tammisalo, Vartiokylä, Pitäjänmäki sekä Mellunkylä (2.1. 9, 20, 21, 26 §, 16.1. 101 §, 30.1. 195, 196 §, 13.2. 274 §, 20.2. 306 §, 27.2. 349 §, 13.3. 430, 432 §, 20.3. 479 §, 10.4. 553, 559—561 §, 17.4. 611 §, 24.4. 662 §, 2.5. 719 §, 16.5. 766 §, 22.5. 847 §, 5.6. 951, 952 §, 19.6. 1 023, 1 024 §, 3.7. 1 078 §, 17.7. 1 134 §, 7.8. 1 202 §, 14.8. 1 250 §, 28.8. 1 306, 1 307 §, 4.9. 1 328 §, 11.9. 1 351, 1 354 §, 25.9. 1 413, 1 418 §, 2.10. 1 466 §, 16.10. 1 550 §, 23.10. 1 598 §, 30.10. 1 647 §, 6.11. 1 684 §, 11.11. 1 716 §, 27.11. 1 793 §, 18.12. 1 926, 1 927 §).

Puistoalueen ostopäätöksen peruuttaminen. Lautakunta päätti peruuttaa 28.3.1966 tekemänsä päätöksen Kumpare-nimisen tilan RN:o 2^{1068} ostamisesta Vartiokylästä (9.10. 1 498 §).

Myydyt tontinosat. Asunto Oy Keinutie 4, Asunto Oy Kaarenjalka 3 ja Asunto Oy Kaarenjalka 5 nimisille yhtiöille päätettiin myydä tonttiin n:o 1/47019 kuuluvat kaksi yht. 96.6 m²:n suuruista määräalaa tilasta

Stormåsa RN:o 1^{4} tonttijakokartan n:o 2518 mukaisesti. Käteinen kauppahinta oli 800 mk. Samalla merkittiin yhtiöiden kanssa samasta alueesta v. 1966 tehty vuokrasopimus päättyväksi kaupantekopäivänä (12.6. 987 §).

Lisäksi päätettiin myydä seuraavat tontinosat:

Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Ostaja	Tontinmittaus- tai tonttijako-kartta, n:o	Myynti-hinta mk	Päätös
7/38081	37.0	Niiranen, Onni, kuolinpesä	2570	410	29.5. 876 §
20/38112	102.0	Rantanen, Aleksi ja Toini, oikeudenomistajat	755	900	2.1. 22 §
17/39036	112.0	Salomonson, Martha	865	1 000	7.8. 1 197 §
16/39088	172.0	Puhakka, Pekka ym.	1292	1 700	13.2. 268 §
5/45012	428.5	Jäderholm, Nanny	67142	9 430	19.6. 1 022 §
8/45026	159.1	Soila, Airi	66285	2 864	2.1. 18 §

Kaikkien eo. luettelossa olevien tontinosien myyntiehtoihin kuului, että kaupungilla oli oikeus rakennuslain mukaisen kadun ja viemärin rakentamiskustannusten perimiseen myöhemmin.

Tontinosien myyntipäätösten peruuttaminen tai muuttaminen. Lautakunta päätti peruuttaa 4.7.1966 tekemänsä päätöksen tonttiin n:o 1/38082 kuuluvan määräalan myynnistä Malmilta (9.10. 1 499 §) sekä samoin päätöksensä 12.9.1966 tonttiin n:o 1/45027 kuuluvien määräalojen myynnistä Vartiokylästä (9.10. 1 500 §).

Vartiokylän tonttiin n:o 3/45013 kuuluvan 212 m²:n suuruisen määräalan myymisestä Asunto Oy Marjaniemenranta 38 -nimiselle yhtiölle, mistä v. 1966 tehty päätös oli todettu rauenneeksi, päätettiin uudelleen kertomusvuonna. Myyntihinnaksi määrättiin 4 550 mk (16.1. 66 §, 13.2. 272 §).

Lautakunta päätti, muuttaen v. 1965 tekemäänsä päätöstä, myydä Asunto Oy Puistotalo 8 a -nimiselle yhtiölle 60 m²:n suuruisen tonttiin n:o 3/30018 kuuluvan määräalan Munkkiniemen tilasta RN:o 1^{1172} tonttijakokartan n:o 2732 mukaisesti 2 000 mk:n käteisestä kauppahinnasta (16.10. 1 544 §).

Hvitträsk-nimisen tilan myyntitarjous. Lautakunta päätti asettaa kolmijäsenisen jaoston valmistelemaan lausuntoa, joka olisi annettava ko. kiinteistön ostamista kaupungille koskevasta ehdotuksesta. Jaoston puheenjohtajaksi valittiin lautakunnan varapuheenjohtaja Karkinen sekä jäseniksi lautakunnan jäsenet Heikkonen ja Seppälä. Jaosto sai kokoontua 3 kertaa (18.12. 1 931 §).

Vuokrasopimuksen tekeminen Puotinharjun oppikouluyhdistyksen kanssa. Kaupunginvaltuusto oli 6.9. päättänyt tontin n:o 1/45063 vuokraamisesta mainitulle yhdistykselle. Vuokra-aika määrättiin alkavaksi 1.10. Vuokrauksessa päätettiin noudattaa kaupunginvaltuuston vahvistamien ehtojen lisäksi kiinteistölautakunnan 19.9.1966 hyväksymiä asuntotonttien yleisiä vuokrausehtoja lukuun ottamatta niiden 6 ja 19—22 pykäliä. Ehtojen 8 §:n 4 momentissa oleva sana »asuntolaina» päätettiin muuttaa sanaksi »koululaina» (2.10. 1 453 §).

Lasten Päivä Säätiön alueen vuokrasopimus. Alppilan tonttia n:o 1/397 koskevaa vuokrasopimusta päätettiin muuttaa kaupunginvaltuuston 7.10.1964 tekemän päätöksen mukaisesti (2.1. 17 §).

Laajasalon myymälätontin vuokraaminen. Tontti n:o 6/49056 päätettiin vuokrata Pauna Oy:n ja Vakiorakenne Oy:n toimesta perustettavalle kiinteistöyhtiölle kaupunginvaltuuston vahvistamilla vuokraehdoilla (23.10. 1 589 §). Vuokrakauden alkamisajankohdaksi määrättiin 1.12., alkuvuosivuokrana, joka oli kiinteä 31.12.1968 saakka, päätettiin periä 6 317 mk (4.12. 1 843 §).

Vuokralle annetut asunto- ja autopaikkatontit. Asuntotuotantotoimiston toimesta perustetuille yhtiöille päätettiin kertomusvuonna vuokrata seuraavat tontit:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Rakentamisoikeus, huoneyksikköä	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra mk	Indeksiin sidottu perusvuosivuokra mk	Päätös
Asuntotontit:								
Jakomäki	1/41200	1 027	63 418.7	Kiint.oy Jakomäentie 6	31.12.2030	138 645	77 025	22.5. 839 §
»	1/41201	1 127	49 230.1	Kiint.oy Jakomäentie 8	S:n	157 072	87 262	S:n
»	1/41209	853	39 491.9	Kiint.oy Kankaretie 7	»	116 842	64 912	»
»	1/41215	297	10 917.5	S:n	»	40 095	22 275	»
Autopaikkatontit:								
Jakomäki	4/41201	77	2 722.4	Kiint.oy Jakomäentie 8	»	1 386	770	»
»	1/41202	471	16 499.0	S:n	»	8 478	4 710	»
»	2/41209	95	3 339.0	Kiint.oy Kankaretie 7	»	1 710	950	»
»	1/41210	276	9 647.7	S:n	»	4 968	2 760	»
»	1/41212	237	8 306.7	»	»	4 266	2 370	»
»	1/41216	159	5 556.0	Kiint.oy Jakomäentie 6	»	2 862	1 590	»

Edellä lueteltujen asunto- ja autopaikkatonttien luovutusehdot oli kaupunginvaltuusto määrännyt 22.6.1966 ja 10.5.1967. Asuntotonttien vuokraajien oli mm. osallistuttava yhteisen lämmityslaitoksen käyttöön sekä alueelle rakennettavan yhteisen kalliosuojan rakennus- ja ylläpitokustannuksiin. Tonteille n:o 1/41201 ja 1/41209 rakennettaviin taloihin tuli liikehuoneistoja. Kiinteistö oy Kankaretie 7:lle vuokratun autopaikkatontin n:o 1/41210 vuokrasopimukseen määrätyn lisäehdon mukaan yhtiön oli kustannuksellaan rakennettava 142 autopaikkaa ko. tontille ja luovutettava ne Kiinteistö oy Jakomäentie 8:n käyttöön asuntohallituksen hyväksymillä ehdoilla (14.8. 1 244 §).

Tontinosan vuokraaminen Valio Meijerien Keskusosuusliikkeelle. Lautakunta päätti vuokrata Valiolle 4. kaupunginosan tonttiin n:o 61/174 kuuluvan n. 286 m²:n suuruisen osan, jonka alueen kaupunki oli saanut omistukseensa Valion ja kaupungin välillä tehdyssä aluevaihdossa. Vuokra-aika alkoi välittömästi päättyen 31.12.1971 sekä jatkuisi sen jälkeen vuoden kerrallaan, mikäli sopimusta ei sanottu irti. Vuosivuokra, 10 400 mk, oli 1.1.1968 lähtien riippuva virallisesta elinkustannusindeksistä. Vuokraajan oli vuokra-ajan päätyttyä poistettava kaikki ko. alueella olevat rakennuksensa ja laitoksensa sokkeleineen sekä siistittävä alue. Vuokra-alueen osalle tulevan katuosuuden kunnossa- ja puhtaanapito kuului sopimuksen mukaan myös vuokraajalle (20.2. 296 §).

Eräiden tontinosien vuokraaminen väliaikaisesti. Bostads Ab Sydremmaren -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata asemakaavaluonnoksen n:o 5939 mukaista tonttia n:o 1/49 a vastaava n. 5 560 m²:n suuruinen määräala Vuosaaressa 16.8. lukien siihen asti, kunnes ko. määräala aluevaihdossa siirtyisi yhtiön omistukseen, kuitenkin 31.12.1967 saakka. Kuukausivuokra tästä alueesta, joka vuokrattiin kahden kerrostalon rakentamista varten, oli 1 000 mk (14.8. 1 259 §).

Kivihaan tonttiin n:o 2/29205 kuuluva 1 354.6 m²:n suuruinen määräala Backas -nimisestä tilasta RN:o 2^{805} päätettiin vuokrata toim.joht. Paavo Tukiaisen ja Laaturakenne Oy:n toimesta perustettavalle yhtiölle 16.9.1967 alkaen kauintaan 15.9.1972 saakka. Vuosivuokrana perittiin 4 750 mk. Vuokraajalla oli oikeus tontinosan lunastamiseen myöhemmin (11.9. 1 365 §).

Tonttien vuokrasopimuksiin sisältyvä ka-

dun kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus. Lautakunta päätti, ettei tonttien vuokrasopimuksiin sisällytetä laajempaa kadun kunnossa- ja puhtaanapito velvollisuutta, kuin mikä tontin omistajalla on rakennusjärjestyksen mukaan (4.12. 1 842 §).

Kaupungin vuokratonteille rakennettavien asuintalojen huoneistojen luovutuksen valvonta. Vuoden aikana myönnettiin eräissä tapauksissa oikeus muille kuin helsinkiläisille osakehuoneiston ostamiseen kaupungin vuokratontille rakennettavasta talosta, mikäli ao. henkilöt itse muuttivat asumaan huoneistoonsa (6.3. 391 §, 16.5. 801 §, 29.5. 878 §, 12.6. 986 §, 3.7. 1 068, 1 083 §, 21.8. 1 281 §, 28.8. 1 302 §). Samoin annettiin suostumus siihen, että joitakin huoneistoja saatiin luovuttaa virka- ja työsuhdeasunnoiksi (13.3. 423 §, 29.5. 875 §, 7.8. 1 192 §, 14.8. 1 246 §). Eräitä lupia huoneistonsa antamiseen vuokralle määräajaksi myönnettiin myös osakkeenomistajille.

Eräiden vuokrasopimusten muuttaminen, jatkaminen tai päättyminen. Kontulan autopaikkatontin n:o 2/47022, joka oli vuokrattu v. 1966 Asunto Oy Kaarikuja 2 -nimiselle yhtiölle, vuokrasopimuksesta päätettiin poistaa ehto, jonka mukaan tontille oli rakennettava maanalaiset autosuojat (13.3. 438 §).

Asunto Oy Kumianpää 1:lle oli v. 1966 vuokrattu n. 1 800 m²:n suuruinen osa eli 2/3 autopaikkatontista n:o 1/49057 Laajasalossa. Irtisanomisajaksi oli määrätty 3 kk. Yhtiön anomuksesta päätti lautakunta antaa kaupunkimittausosaston tehtäväksi em. korttelin tonttijaon laatimisen ja jatkaa sen vahvistamisen jälkeen ko. tontin vuokraaikaa 31.12.2025 saakka. Samalla oikeutettiin yhtiö pitämään tontilla kahta polttoaineen jakelulaitetta 1 000 mk:n vuosikorvauksesta omaa käyttöä varten (18.12. 1 909 §).

Lautakunta päätti pidentää 1.7. lukien varat. Leo Haikosen vuokraoikeutta Vuosaaren kortteleihin n:o 86 ja 87 kuuluviin n. 760 ja 40 m²:n suuruisiin määräaloihin tiloista Henriksberg RN:o 1^{177}, Marielund RN:o 2^{93} ja Postlars RN:o 2^{104} vuosivuokrasta, jonka suuruus oli 1 200 mk, irtisanomisaika 3 kk (10.7. 1 105 §).

Pakilan tontin n:o 3/34109 puutarhaosan vuokra-aika merkittiin päättyväksi 31.3.1968 sekä tontin n:o 5/34109 puutarhaosan vuokra-aika päättyväksi 31.12.1967. Tonttien vuokrat määräytyivät tämän jälkeen 6.70 mk:n suuruisen perusvuosivuokran mukaisesti (2.10. 1 458 §, 30.10. 1 641 §, 11.11. 1 708 §).

Merkittiin Erik ja Vivi Mohell'in vuokraoikeus Uusipelto n:o 44 -nimiseen vuokra-alueeseen päättyneeksi 31.3. sekä Pietari Koljosen kuolinpesän osakkaiden vuokraoikeus Uusipelto n:o 43 -nimiseen alueeseen päättyneeksi 30.4. (16.5. 776 §, 12.6. 983 §).

Asuntoalueiden vuokraoikeuden siirrot, jotka olivat tapahtuneet vuoden aikana, merkittiin (tonttij. 25.1. 40 §, 19.4. 134, 141 §).

Asuntotonttien vuokrat. Rahatoimistolle ilmoitettiin perimistä varten kertomusvuonna erääntyvät kultaklausuuliehtoiset maanvuokrat (23.1. 163 §, 16.5. 759 §, 10.7. 1 096 §, 21.8. 1 277 §, 16.10. 1 548 §).

Etelä-Haagan entisen korttelin n:o 73 tontin n:o 4 vuosivuokra päätettiin korottaa 33 mk:sta 200 mk:aan 1.1. lukien (16.1. 90 §).

Lautakunta päätti korottaa Pakilassa sijaitsevien 37 omakotitontin, joiden numerot olivat 11—15/126, 1—6/132, 2—11/133, 1—10/134 ja 1—6/135, perusvuokria 1.1.1968 alkaen 60 %. Korotus aiheutui alueella suoritetuista viemäröinti- ja katujen kestopäällystystöistä (23.10. 1 592 §).

Töölön Urheilutalosäätiön perusvuosivuokrasta tontin n:o 4/520 osalta, päätettiin periä toistaiseksi 70 %. Samalla esitettiin kaupunginhallitukselle, että säätiölle palautettaisiin 30 % v. 1965—1967 perityistä liiketilojen vuokrista (23.10. 1 608 §).

Kaupunginvaltuuston 24.5. kertomusvuonna tekemä päätös tontin n:o 17/33039 vuokran korottamisesta päätettiin katsoa rauenneeksi (24.7. 1 163 §).

Kalliosuojakorvausten periminen. Rahatoi-

mistolle ilmoitettiin kalliosuojakustannuksina perittävät määrät eräiden Kontulan ja Vallilan tonttien sekä Myllypuron ostoskeskustontin osalta (27.2. 357 §, 5.6. 931, 954 §). Eräissä tapauksissa esitettiin kaupunginhallitukselle lykkäyksen myöntämistä maksujen suorittamisessa (2.10. 1 462, 1 463 §).

Rasitteita vastaavia ehtoja, jotka koskivat viemäri- ja vesijohtojen, lämpöjohtokanavan yms. järjestelyä, otettiin joidenkin tonttien vuokrasopimuksiin (16.1. 89 §, 23.1. 143, 155, 157 §, 20.2. 309 §, 17.4. 606 §, 22.5. 838 §, 24.7. 1 161 §, 7.8. 1 195 §, 16.10. 1 553 §).

Kovaosaisten Ystävät -yhdistykselle päätettiin vuokrata 1.1.1968—31.12.1972 väliseksi ajaksi tontit n:o 36, 38 ja 40 Pasilankadun varrella rappioalkoholistien ja muiden sanotunlaisten henkilöiden majoitusparakin pitämistä varten 300 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoilla (4.12. 1 841 §).

Oy Pohjoismaiden Yhdyspankille tilapäisen toimistorakennuksen paikaksi v. 1966 vuokrattua tonttia n:o 2/47006 koskeva sopimus merkittiin päättyneeksi 30.9. kertomusvuonna (16.10. 1 552 §).

Ratapihan itäpuolella olevien alueiden käyttö. Lautakunta päätti kaupunginvaltuuston 22.6.1966 tekemän päätöksen mukaisesti tehtävällä sopimuksella luovuttaa rautatiehallituksen käyttöön Helsingin—Pasilan ratapihasuunnitelman edellyttämät, Valtionrautateiden ratateknillisen toimiston ratapihajaoston karttapiirrokseen n:o 152/4/25.5.1966 merkityt n. 20 000 m²:n suuruiset määräalat seuraavasti:

1) piirrokseen A:lla merkitty alue siirtyy Valtionrautateiden käyttöön 1.5.1967 lukien, mihin mennessä kaupunki on oikeutettu poistamaan alueella olevat puut, pensaat, istutukset ja ruokamullan;

2) alue B jää toistaiseksi kaupungin käyttöön;

3) alue C siirtyy Valtionrautateiden hallintaan 1.6.1967 lukien mm. seuraavilla ehdoilla:

alueella oleva Kaisaniemen ravintolan vajarakennus ja Eläintarhan huvila n:o 14 -nimiseen vuokra-alueeseen kuuluva asuinrakennus luovutetaan tyhjänä Valtionrautateiden toimesta ja kustannuksella purettavaksi 1.7.1967 lukien;

— — —

alueeseen rajoittuvalle Eläintarhanlahden rannalle rakennetaan kävely- ja huoltotie Valtionrautateiden toimesta myöhemmin sovittavalla tavalla;

Valtionrautatiet rakentaa Eläintarhanlahden ja Töölönlahden välisen vesiaukon kohdalle 7.5 m:n pituisen sillan kaupungin hyväksymien piirustusten mukaisesti ja jättää aukkoon sovittavan kokoisen putken paikan —2 m:n tason alapuolelle;

4) alue D luovutetaan Valtionrautateiden käyttöön 1.1.1968 lukien;

5) alue E ja sillä oleva tiilinen rakennus luovutetaan myöhemmin sovittavana ajankohtana Valtionrautateiden käyttöön eri sopimuksen mukaisesti; alueen kohdalla olevan Eläintarhan sillan purkamisesta ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä sovitaan erikseen;

6) alue F siirtyy Valtionrautateiden käyttöön 1.1.1968 lukien;

7) alue G siirtyy Valtionrautateiden käyttöön 1.7.1967 jälkeen 2 kk:n kuluessa siitä lukien, kun Valtionrautatiet on ilmoittanut kaupungille tarvitsevansa alueen ratapihaalueen laajennustöiden aloittamista varten, seuraavilla ehdoilla:

a) alueella oleva, tyhjänä luovutettava asuin- ja talousrakennus puretaan Valtionrautateiden toimesta ja kustannuksella välittömästi sen siirryttyä Valtionrautateiden hallintaan;

b) alueella sijaitseva n. 5 m²:n suuruinen osa Herta Luther'in ym. omistamasta asuinrakennuksesta jää paikalleen ja tämä rakennuksen osa tuetaan Valtionrautateiden toimesta ja kustannuksella;

c) Valtionrautatiet vastaa kustannuksellaan em. kohdassa mainitun rakennuksen viemärin siirtämisestä ja viemäriverkoston

uudelleen liittämisestä sekä vesijohdon siirtämisestä, mikäli tämä on tarpeen;

8) alue H ja sillä oleva vajarakennus siirtyvät Valtionrautateiden käyttöön 1.1.1968 lukien;

9) alue I siirtyy Valtionrautateiden käyttöön myöhemmin sovittavana ajankohtana;

10) Valtionrautatiet rakentaa sen ja kaupungin väliselle rajalle uuden aidan kaupungin hyväksymien piirustusten mukaan.

Edelleen lautakunta päätti sanoa irti De Gamlas Vänner -nimisen yhdistyksen vuokraoikeuden n. 700 m²:n suuruiseen määräalaan Eläintarhan huvila n:o 13 -nimisestä vuokra-alueesta sekä De Blindas vänner — Sokeain ystävät -nimisen yhdistyksen vuokraoikeuden n. 1 000 m²:n suuruiseen määräalaan Eläintarhan huvila 7 -nimisestä vuokra-alueesta, molemmat 1.1.1968 lukien. Nämä määräalat tarvittiin em. ratapihan laajentamista varten. Vuokra-alueiden muun osan vuokrasuhdetta jatkettiin entisillä ehdoilla (3.4. 504 §).

Eläintarhan huvila-alueen n:o 8 osaa ja siihen liittyvää lisäaluetta (eo. sopimuksessa G-kirjaimella merkitty alue), joiden vuokraajina olivat Herta Luther ym., koskeva sopimus oli laadittu kaupunginhallituksen 20.4. tekemän päätöksen mukaisesti. Lautakunta päätti ilmoittaa vuokraajille, että näitä määräaloja tarvitaan 1.1.1968 alkaen sekä merkitä lisäalueen vuokrasopimuksen ja n. 550 m²:n suuruisen vuokra-alueen osan vuokrasopimuksen päättyviksi mainittuna ajankohtana (3.4. 515 §, 9.10. 1 511 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lausunnot Valtionrautateiden anomuksista saada haltuunsa louhintatöiden suorittamista varten kaupungin omistama yht. 480 m²:n suuruinen puistoalue Alppilassa (19.6. 1 018 §, 9.10. 1 514 §) sekä luvan saamiseksi Eläintarhanlahden ruoppauksen aloittamiseen (23.10. 1 604 §).

Rautatiehallituksen kaupungille myöntämä oikeus entisen rautatiealueen käyttämiseen väliaikaisena liikenneväylänä. Kaupunginhallitus oli kokouksessaan 9.6. 1966 (v:n 1966 kert. s. 266) oikeuttanut kiinteistölautakunnan tekemään rautatiehallituksen kanssa sopimuksen n. 20 000 m²:n suuruisen, Teollisuuskadun ja Kulosaaren sillan välisen rautatiealueen käyttämisestä väliaikaisena liikennealueena eräillä ehdoilla. Lautakunta päätti hyväksyä sopimuksen, joka oli laadittu mainitun päätöksen mukaisesti (10.4. 545 §).

Osuusliike Elannon myymäläalueet. Osuusliike Elannon vuokraoikeutta Herttoniemen siirtolapuutarhan luona sijaitsevaan n. 45 m²:n suuruiseen määräalaan päätettiin jatkaa 1.1.1968 lukien, siten että irtisanomisaika on 6 kk ja muut ehdot entiset (18.12. 1 910 §). Oulunkylän siirtolapuutarhan pääportin luona sijaitsevan myymäläalueen vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 31.12.1967 (27.11. 1 800 §).

Eräiden Laajasalon alueiden vuokrasopimusten päättyminen. Lautakunta päätti sanoa irti vuokrasopimuksen, joka koski puolustusministeriölle merivoimien radioasemaa varten vuokrattua n. 2.7 ha:n suuruista määräalaa, päättyväksi 31.5.1968 (2.10. 1 464 §).

Turholm-nimisestä yksinäistalosta RN:o 1⁷ rva Olga Rasmussenille ja Ingrid Lassenille vuokrattua kahta määräalaa koskeva vuokrasopimus hyväksyttiin päättyneeksi 1.10. lukien (25.9. 1 406 §). Kaupunginhallitukselle esitettiin, että alueilla olevat rakennukset otettaisiin kaupungin hallintaan korvauksetta ja purettaisiin (2.10. 1 468 §).

Lammassaaren vuokrasopimuksen jatkaminen. Raittiusyhdistys Koiton vuokraoikeutta Lammassaareen päätettiin jatkaa viidellä vuodella 31.12.1967 lukien muuten entisillä ehdoilla, paitsi että yhdistyksen oli vuosittain 31.12. mennessä toimitettava lautakunnalle luettelo majojen omistajista sekä annettava selvitys siitä, käyttivätkö omistajat itse majojaan ja mitä toimenpiteitä yhdistys kunakin vuonna oli suorittanut majojen lukumäärän supistamiseksi ja vapaa-alueen lisäämiseksi (25.9. 1 421 §).

Töölönlahden rantakahvila-alue. Joht. Viljo

Tikkaselle vuokratun 75 m²:n suuruisen määräalan vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 1.9. 1966—31.8.1971 väliseksi ajaksi eräillä ehdoilla (20.2. 313 §).

Purjehdusseuroille yms. vuokratut alueet. Nyländska Jaktklubben -nimiselle yhdistykselle vuokratun Valkosaaren eteläisen osan vuokra-aikaa jatkettiin entisillä ehdoilla 31.12.1968 saakka (20.2. 316 §).

Helsingfors Segelklubb -niminen yhdistys oikeutettiin pitämään Vattuniemen karien alueella alivuokralaista verstastilassaan eräillä ehdoilla kauintaan 31.12.1975 asti (20.2. 311 §).

Ouratsaaressa sijaitsevaa Melaveikot-nimisen yhdistyksen vuokra-aluetta, joka oli tarkoitettu kanoottivajan paikaksi, päätettiin anomuksesta laajentaa 300 m²:llä 1.7. lukien. Yhdistys oikeutettiin aitaamaan alueensa. Vuosivuokra korotettiin 50 mk:n suuruiseksi (29.5. 892 §).

Merkittiin Drumsö Kanotister -nimisen yhdistyksen vuokraoikeus Lauttasaaressa Melojantien päässä olevaan kanoottivajan paikkaan päättyväksi 31.12.1967 ja vapautettiin yhdistys kertomusvuoden vuokran maksusta (29.5. 898 §).

Siirtolapuutarhat. Selvitys siirtolapuutarhoissa tammikuun aikana suoritetusta tarkastuksesta, joka koski majojen käyttämistä asumistarkoitukseen talven aikana, merkittiin tiedoksi (30.1. 197 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto siirtolapuutarhapalstojen vuokra-ajan jatkamisesta. Samalla lautakunta päätti kehottaa tonttiosastoa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston kanssa tutkimaan mahdollisuutta uusien alueiden varaamiseksi siirtolapuutarhatoimintaa varten (25.9. 1 416 §).

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston Vallilan piiriaseman tontin vuokrasopimuksen jatkaminen. Lautakunta päätti jatkaa osaston vuokraoikeutta Vallilan tonttiin n:o 2/692 (Elimäenkatu 28) 1.8.1966 lukien. Vuositilitysvuokra oli 31.12.1967 saakka entinen eli 471 mk ja 1.1.1968 lähtien 5 659 mk, irtisanomisaika oli 6 kk (4.12. 1 835 §).

Espoon kauppalalle Laajalahdesta vuokrattu ranta-alue. Lautakunta päätti jatkaa ko. aluetta koskevaa vuokrasopimusta 1.1.1968—31.12.1972 väliseksi ajaksi muuten entisillä ehdoilla, paitsi että kaupunki tarvitessaan saisi alueen omaan käyttöönsä vuokrakauden aikanakin 6 kk:n kuluttua tapahtuneesta irtisanomisesta. Aluetta käytettiin venelaiturien paikkana (5.6. 933 §). Kauppala oli aikaisemmin oikeutettu luovuttamaan tämän alueen Laajalahden Merenkävijät -nimisen yhdistyksen käyttöön 31.12.1967 saakka (6.3. 387 §).

Viljelys- ja laidunmaat. Rva Elsa Steniuksen vuokraaman Munkkiniemessä Puistotien päässä sijaitsevan n. 0.32 ha:n suuruisen kasvitarha-alueen vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 30.6. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, 150 mk:n perusvuokrasta vuodessa (20.3. 476 §).

Kertomusvuoden kesäkaudeksi annettiin vuokralle seuraavat määräalat jäljempänä mainituista kokonaisvuokrista: Marjaniemestä n. 12 000 m², vuokra 60 mk (tonttij. 25.1. 22 §); Laajalahdesta n. 10 000 m², 50mk (tonttij. 5.4. 120 §); Tapanilasta n. 7 000 m², 150 mk ja 1 000 m², 20 mk (tonttij. 19.4. 138 §, 31.5. 199 §) sekä Mellunkylästä 1 200 m², 30 mk (tonttij. 10.7. 260 §).

Puutarha-arkkitehtitoimisto Paul Olssonin, jolle oli kauppapuutarhaa varten v. 1953 vuokrattu n. 1 000 m²:n suuruinen määräala Porvoontien ja Marjaniemen siirtolapuutarhan välistä, vuokrasopimus sanottiin irti tiejärjestelyjen vuoksi 31.12. päättyväksi (6.11. 1 676 §).

Moottoriajoneuvojen huoltoasemat, polttoaineen jakeluasemat ja -laitteet. Korttelin n:o 856 ja Tuusulan moottoritien liikennealueen välistä vuokrattiin n. 120 m²:n suuruinen lisäalue liitettäväksi Shell Oy:n huoltoaseman alueeseen 1.4. lukien, irtisanomisaika 3 kk, 480 mk:n vuosivuokrasta (23.1. 146 §).

Union Öljy Oy:lle vuokrattiin kaupungin-

valtuuston 7.6. tekemän päätöksen perusteella tontti n:o 1/29108 Haagan ammattikoulun oppilaiden koulutushuoltoasemaa varten ajaksi 1.9.1967—31.8.1977. Alkuvuosivuokra, 1 900 mk, oli kiinteä 31.3.1968 saakka. Tontti vuokrattiin huoltoasematonttien yleisillä vuokraehdoilla sekä ammattioppilaitosten johtokunnan määräämillä eräillä lisäehdoilla (3.7. 1 074 §).

Gulf Oy:n vuokraoikeutta Munkkiniemen Puistotien ja Huopalahdentien risteyksessä olevaan huoltoasema-alueeseen päätettiin jatkaa 30.6.1973 saakka 15 600 mk:n perusvuosivuokrasta sekä Rata-, Yrjön- ja Merimiehenkadun risteyksessä olevaan polttoaineen jakeluasema-alueeseen 28.2.1973 saakka 16 500 mk:n perusvuosivuokrasta (2.10. 1 460 §).

Katajanokalla sijaitsevan Kesko Oy:n huoltoasema-alueen vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 15.12. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, perusvuokrasta, jonka määrä oli 10 000 mk (20.11. 1 746 §).

Esso Oy:n vuokraoikeutta Hakaniementorin huoltoasema-alueeseen päätettiin jatkaa 16.7.1968—30.6.1973 väliseksi ajaksi 30 000 mk:n perusvuosivuokrasta sekä Union Öljy Oy:n vuokraoikeutta Nordenskiöldinkadun varrella olevaan huoltoaseman alueeseen 1.4.1968—31.3.1971 väliseksi ajaksi ja tämän jälkeen 3 kk:n irtisanomisen varassa 15 000 mk:n suuruisesta perusvuosivuokrasta. Molempien huoltoasemien yhteydessä olevat maksuttomat mukavuuslaitokset oli varustettava rakennuksesta ulkonevilla, tonttiosaston hyväksymillä kilvillä (18.12. 1 922 §).

Lisäksi jatkettiin Union Öljy Oy:n huoltoasema-alueen, joka sijaitsi Puotinharjussa Vanhanlinnantien varrella, vuokra-aikaa 1.1. 1968 lukien, irtisanomisaika 6 kk, 14 000 mk:n suuruisesta perusvuosivuokrasta (6.11. 1 679 §).

Esso Oy:n korttelissa n:o 412 a olevan huoltoasema-alueen uudeksi perusvuosivuokraksi määrättiin 1.10. alkaen 10 000 mk (7.8. 1 194 §).

Lautakunta päätti sanoa irti 1.4.1968 lukien satamaraiteen rakentamista varten tarvittavan osan siitä huoltoasema-alueesta, joka oli vuokrattu Esso Oy:lle Merikatu 1:n eteläpuolelta (18.12. 1 911 §).

Kannelmäen Ostoskeskus Oy:lle v. 1966 myönnetty lupa jakelulaitteiden pitämiseen tontilla n:o 1/33130 päätettiin peruuttaa (23.1. 164 §).

Kertomusvuoden aikana myönnettiin yksi lupa jakelulaitteiden pitämiseen omaa käyttöä tai rajoitettua asiakaspiiriä varten (18.12. 1 919 §) ja yksi samanlainen lupa merkittiin päättyväksi (10.4. 551 §).

Malmin teollisuustontin osan vuokraaminen. Keskusosuusliike Hankkijalle päätettiin vuokrata 1.5.1967—30.4.1972 väliseksi ajaksi tilapäisten katosten rakentamista varten n. 520 m²:n suuruinen, tonttiin n:o 2/38103 kuuluva määräala, jonka alkuvuosivuokraksi määrättiin 936 mk ja perusvuosivuokraksi 520 mk (17.4. 617 §).

Ruokalaparakkien pitämiseen vuokratut määräalat. Työmaahuolto Oy:lle päätettiin vuokrata Tattarisuon- ja Kytkintien kulmauksen pohjoispuolelta n. 2 940 m²:n suuruinen suunniteltu tontti ajaksi 1.7.1967—30.6.1972 alkuvuosivuokrasta, joka oli 3 155 mk ja 1 764 mk:n perusvuosivuokrasta (16.5. 795 §). Yhtiölle myönnettiin myöhemmin oikeus tilapäisen rakennuksen pystyttämiseen em. tontin eteen katumaan laajennetulle osalle, aloittamaan siinä ruokalatoimintansa sekä pitämään alivuokralaisena Pohjoismaiden Yhdyspankin konttoria. Lisävuokraksi määrättiin 250 mk vuodessa. Rakennus saisi olla paikoillaan kauintaan 31.12.1971 saakka (17.7. 1 132 §).

Suutarilasta vuokrattiin ruokailuparakin pitämistä varten Hannukselan- ja Rintamasotilaantien kulmasta n. 500 m²:n määräala rva Elina Ikolalle 1.2. lukien, irtisanomisaika 6 kk, 30 mk:n kuukausivuokrasta (23.1. 152§).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraaminen. Kertomusvuoden aikana annettiin vuokralle mm. seuraavat varasto- ja pienteollisuusalueet:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala, m²	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra, mk	Indeksiin sidottu perusvuosivuokra, mk	Päätös
Sörnäinen	10/TK 280	2 872	Tukkukauppojen Oy	30. 6.1972	14 360	7 560	29.5. 872 §
Ala-Malmi	2/38171	4 678	Jaakkola, Aili ja Sulo	S:n	7 400	4 100	30.1. 186 §
Ormuspelto	7/38093	2 073	Tyyliseinät Oy Permalock	30. 4.1972	3 731	2 073	4.12. 1 836 §
»	9/38093	2 624	Aste-Ura, Kommand. yhtiö	S:n	4 723	2 624	30.1. 199 §
»	12/38093	4 214	Rakentajain Konevuokraamo Oy	»	7 585	4 214	S:n
»	2/38096	1 890	Joelsson, Urpo	»	3 402	1 890	»
»	4/38096	2 000	Rauta- ja Putkirakenne	»	3 600	2 000	»
»	10/38096	2 686	AG-Hissi Oy	»	5 103	2 686	30.10. 1 652 §
Tattarisuo	9/41006	2 740	Taximo Oy	31.12.1971	2 795	1 644	2.1. 11 § 23.1. 151 §
»	12/41007	1 900	Aste-Ura, Kommand.yhtiö	30. 6.1970	1 938	1 140	23.1. 159 §
»	7/41008	1 500	A. L. R. Viinasen Teräs- ja Konerakenteet Oy	31.12.1971	1 530	900	2.1. 11 § 23.1. 151 §
»	14/41008	1 500	Karttunen, Emil, liikenn.	S:n	1 530	900	2.1. 11 § 23.1. 151 §
»	15/41008	1 500	Pirinen, Eino, autoilija ym. perust. yhtiötä varten	»	1 530	900	2.1. 11 § 23.1. 151 §
»	2/41012	3 614	Rak.toimisto Aarne Euramaa	»	3 687	2 169	2.1. 10 §
»	1/41015	1 800	K. G. Öhman Oy	30. 6.1972	1 944	1 080	5.6. 955 §
»	2/41015	1 500	Autohajottamo, V. K., Oy	S:n	1 620	900	3.7. 1 071 §
»	3/41015	1 500	Seppo Immosen Vaneriliike	»	1 620	900	5.6. 955 §
»	4/41015	1 500	Oulunkylän Autohuolto	»	1 620	900	10.7. 1 100 §
»	5/41015	1 500	Rakennuspartio Oy	»	1 620	900	5.6. 955 §
»	6/41015	1 500	Rakennusteline, T:mi	»	1 620	900	S:n
»	7/41015	1 500	Soikkeli, Leo, peltiseppä	»	1 620	900	24.7. 1 165 §
»	8 ja 9/41015	3 000	Auto-Ro, T:mi	»	3 240	1 800	10.7. 1 100 §
»	10/41015	1 500	Lahtinen, Pentti, liikenn.	»	1 620	900	24.7. 1 165 §
»	11/41015	1 500	Kaivu Oy	»	1 620	900	S:n
»	12, 13 ja 14/41015	4 920	Auto- ja Lavahuolto, Curt Weckman	31. 8.1972	5 314	2 952	18.12. 1 930 §
»	15 ja 16/41015	3 300	Rakennustutkimus Oy	30. 6.1972	3 564	1 980	5.6. 955 §
»	17/41015	1 500	Terli Oy	S:n	1 620	900	S:n
»	18/41015	1 500	Kaksio Oy	»	1 620	900	»
»	19/41015	1 500	Manelius, Raimo, liikk.harj.	31.10.1972	1 620	900	23.10. 1 605 §
»	20/41015	1 500	Pilasteri Oy	30. 6.1972	1 620	900	5.6. 955 §
Herttoniemi	5/43061	7 000	Hankkija, Keskusosuusliike	31. 3.1972	22 040	11 600	13.3. 445 §
Vartiokylä	16/45191	1 280	Jalopinta Oy	30. 6.1972	2 765	1 536	16.1. 105 §
»	1/45192	2 350	Hans Palsbo Oy	S:n	5 076	2 820	30.10. 1 644 §
»	2/45192	1 120	Valomainos Oy	»	2 419	1 344	16.1. 105 §
»	15/45192	1 120	Antennihuolto Oy	»	2 419	1 344	3.7. 1 079 §
»	16/45192	1 280	Emil Hanslin & Co	»	2 765	1 536	16.1. 105 §
»	17/45192	1 120	Akvila Oy	»	2 419	1 344	3.7. 1 079 §
»	18/45192	1 280	Maalausliike S. A. Vanhatalo	»	2 765	1 536	S:n
»	19/45192	1 120	Alex F. Lindberg, T:mi	»	2 419	1 344	»
»	20/45192	2 350	Mitko Oy	»	5 076	2 820	30.10. 1 644 §
»	1 ja 2/45193	5 162	Neles Oy	»	11 150	6 194	3.7. 1 079 § 24.7. 1 164 §
»	3/45193	2 581	Hanke Oy	»	5 575	3 097	3.7. 1 079 §
»	4/45193	2 581	Ulkomarkkinat Oy	»	5 575	3 097	S:n
Reimarla	3/46130	3 015	Jäälaitteet Oy	»	5 400	3 000	20.2. 302 §
»	5/46130	3 015	Halonen & Pavela Oy	31. 5.1972	5 400	3 000	S:n
»	3/46134	6 244	Scan-Auto Oy	30. 6.1972	11 250	6 250	»

Edellä lueteltujen varasto- ja pienteollisuustonttien vuokraehdoista mainittakoon seuraavaa: Sörnäisissä sijaitsevan tontin n:o 10/TK 280 vuokraaja oli velvollinen luovuttamaan liikenne- tai katualueeksi tarvittavat osat tontista 3 kk:n irtisanomisajalla.

Ala-Malmin tontti n:o 2/38171 vuokrattiin meijeritoimintaa varten; sen vuokraajan oli rakennettava katurakennusosaston hyväksymä puhdistuslaitos.

Tattarisuon tontin n:o 2/41012 sekä korttelin n:o 41015 tonttien vuokraajien oli määräaikaan mennessä täytettävä tonttinsa ilman vuokrahyvitystä.

Vartiokylän tontteja vuokrattaessa määrättiin samalla kullekin tontille kuuluva osuus yhteisen väestönsuojan rakentamiskustannuksista; tämä oli maksettava kaupungille vuokramaksun yhteydessä viiden ensimmäisen vuoden aikana. Vuokraajien oli myös käytettävä alueelle mahdollisesti rakennettavan yhteisen lämmityslaitoksen jakamaa lämpöä ja osallistuttava ko. laitoksen rakennuskustannuksiin.

Eräisiin vuokrasopimuksiin otettiin myös määräys siitä, että talonmiehen asunnon pinta-alan oli oltava vähintään 55 m².

Mäkelän korttelin n:o V alueiden n:o 2 ja 3 vuokrasopimus. Kadunlaskemisliike D. S. Smirnoff Oy:n, jolle ko. alueet oli vuokrattu v. 1951, vuokraoikeus todettiin päättyneeksi 1.9.1965. Samoin todettiin, että tästä ajankohdasta 1.4.1967 saakka perityt korvaukset olivat korvausta toimimisesta alueella ilman sopimusta. Alueet päätettiin vuokrata 1.4. 1967 lukien Sesonki-Auto Oy:lle 3 360 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoilla (5.6. 927 §, tonttij. 22.3. 113 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraoikeuden siirrot kertomusvuoden aikana merkittiin (23.1. 158 §, 13.2. 271 §, 16.5. 773, 800§, 17.7. 1 130 §, 24.7. 1 166, 1 171 §, 7.8. 1 189, 1 205 §, 6.11. 1 689 §, 11.11. 1 709, 1 715 §, tonttij. 11.1. 17 §, 25.1. 29, 39 §, 7.8. 296 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten pidentäminen, vuokraehtojen tarkistaminen ym. Vallilassa olevan tontin n:o 20/532 vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 1.1. 1968 lukien, irtisanomisaika 6 kk, toistaiseksi mm. sillä ehdolla, että vuosivuokra oli 7 374 mk 31.3.1968 saakka, jonka jälkeen se sidottiin viralliseen elinkustannusindeksiin sekä että kaupungilla olisi oikeus liikennettä varten tarvittavien tontinosien saamiseen hallintaansa suhteellista vuokranalennusta vastaan (19.6. 1 020 §).

Teknos-Maalit Oy:lle (ent. Teknos-Tehtaat Oy) vuokratun, Talin kylässä sijaitsevan Lassas-nimisen tilan RN:o 1^{32} maalla olevan 3 516.4 m²:n suuruisen määräalan vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 20.5.1970 saakka. Vuosivuokrana päätettiin periä 14 065 mk 31.3.1968 asti, jonka jälkeen indeksiin sidottuna perusvuosivuokrana pidetään 7 815 mk (23.1. 138 §).

Lautakunta päätti merkitä Ahjo Yhtymä Oy:n vuokraoikeuden tonttiin n:o 36/278 päättyväksi 30.6. Samalla päätettiin muuttaa yhtiön aikaisempi, tonttia n:o 4/278 koskeva vuokrasopimus koskemaan saman korttelin tonttia n:o 1 ja siihen liittyvää n. 430 m²:n suuruista tontin n:o 2 eteläosaa. Vuokra-alueen uudeksi perusvuosivuokraksi tuli 7 800 mk 1.7. lukien (10.7. 1 097 §).

Helsingin Kaukokiito Oy:n, jolle oli vuokrattu n. 8 500 m²:n suuruinen määräala Meilahden täytemaalta Paciuksenkadun varrelta, vuokra-aikaa päätettiin anomuksesta jatkaa 31.12.1968 asti entisillä ehdoilla. Samalla päätettiin esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaupunginvaltuuston 11.1. tekemää päätöstä määräalan vuokraamisesta yhtiölle Metsälän tavara-asema-alueelta toistaiseksi pantaisi täytäntöön (20.2. 310 §, 19.6. 1 017§).

Rakennusviraston katurakennusosaston sementtiputkivalimolle vuokratun Sörnäisten rantatien varrella sijaitsevan tontin n:o 6/283 vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 1.1.1964 lukien 850 mk:n suuruisesta tilitysvuokrasta vuodessa (29.5. 874 §).

Soinne Oy:n vuokraoikeutta tonttiin n:o 47/789 Lauttasaarenkadun varrella päätet-

tiin jatkaa ajaksi 1.1.1969—31.12.1973 indeksiin sidotusta 17 750 mk:n perusvuosivuokrasta (16.10. 1 546 §).

Lautakunta päätti jatkaa dipl.ins:t Kaarlo Heliön ja Per Hedströmin sekä Limtek Oy -nimisen yhtiön vuokrasopimuksia, jotka koskivat 900 m²:n määräalaa Reimars-nimisestä tilasta RN:o 3^{2} sekä 1 500 m²:n määräalaa Lassas-nimisestä tilasta RN:o 1^{32} Pitäjänmäellä, edelleen 28.2.1972 saakka. Alkuvuosivuokra 31.3.1968 asti oli edellisestä määräalasta 1 800 mk ja jälkimmäisestä 3 000 mk sekä indeksiin sidotut perusvuosivuokrat vastaavasti 1 000 ja 1 667 mk (2.1. 38 §).

Osuusliike Elannolle Malmilta v. 1962 ja 1966 vuokrattujen tonttien n:o 1 ja 2/38092, jotka tonttijaon muutoksella v. 1966 oli yhdistetty tontiksi n:o 8, vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 31.12.1990 saakka 25 940 mk:n perusvuosivuokrasta. Vuokraoikeuteen myönnettiin vapaa siirto-oikeus (27.2. 343 §).

Vuokrasopimus, jolla liikk.harj. Artturi Jaalalle oli v. 1965 vuokrattu 1 000 m²:n määräala Suutarilan kylästä tilasta RN:o 2^{77} Hannukselantien varrelta verstas- ja varastointitarkoitukseen, merkittiin päättyväksi 31.12.1967. Sama määräala, jonka pinta-alaksi tarkistusmittauksessa oli todettu 1 900 m², vuokrattiin Jaalalle 1.1.1968—31.12.1972 väliseksi ajaksi vuosivuokrasta, joka oli 3 610 mk 31.3.1969 saakka ja sen jälkeen virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvainen perusvuosivuokran ollessa 1 900 mk (6.11. 1 673 §, 18.12. 1 918 §).

Takkatien korttelin n:o 46038 tontin n:o 4 vuokra-aikaa jatkettiin v:een 1968 ja tontin n:o 13 v:een 1985 (23.10. 1 607 §, 16.1. 85 §).

Uudenpellon varastoalueen n:o 10 vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 1.9. lukien toistaiseksi 3 kk:n irtisanomisajan varassa ym. ehdoilla (7.8. 1 193 §, 25.9. 1 403 §).

Herttoniemen tontin n:o 17/43071 vuokra-aikaa jatkettiin 16.10.1966—31.12.1967 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen kuukauden irtisanomisajan varassa (11.11. 1 725 §).

Mäkelän varastoalueen n:o 2/II vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 1.8. lukien, irtisanomisaika 3 kk, ja alueen n:o 2/VIII vuokra-aikaa 1.3. lukien, irtisanomisaika 1 kk (30.10. 1 648 §, tonttij. 14.6. 228 §).

Tattarisuon tonttien vuokra-aikoja jatkettiin seuraavasti: v:een 1968 tontin n:o 2/41006 (13.2. 271 §); v:een 1972 tonttien n:o 2/41002, 1/41012 ja 1/41013 (16.5. 770, 788 §, 12.6. 990 §); v:een 1990 tontin n:o 8/41006 (3.4. 516 §); v:een 1992 tonttien n:o 6/41002, 16/41003, 7/41006 ja 6/41007 (24.7. 1 166 §, 7.8. 1 189, 1 205 §, 6.11. 1 689 §); v:een 1993 tontin n:o 7/41001 (24.4. 678 §) sekä v:een 1995 tonttien n:o 6/41001, 3/41004, 11/41007 ja 9/41008 (13.2. 275 §, 27.2. 354 §, 5.6. 942 §, 30.10. 1 651 §).

Katajanokalla korttelissa n:o 190 olevaa varastoaluetta koskeva Stevedoring Oy:n vuokrasopimusta, joka oli sanottu irti v. 1966, päätettiin jatkaa 1.5. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk, eräillä ehdoilla (2.5. 725 §).

Pienteollisuus- ja varastotonttien vuokrat. Kyläsaaren tontin n:o 13/665 (ent. 1/666) perusvuosivuokraksi 1.4. lukien määrättiin 368 mk (27.2. 347 §).

Niittylän pienteollisuustontin n:o 2/28297 uudeksi perusvuosivuokraksi 1.10. alkaen määrättiin 2 870 mk, koska tontilla olevan rakennuksen pohjakerroksen toimistotilat muutettiin pankkihuoneistoksi (10.7. 1 099 §).

Vuokratonttinsa täyttämisen johdosta päätettiin myöntää Tattarisuon seuraavien tonttien vuokraajille vuokranalennusta v:ien 1967—1968 ajalta: tontit n:o 4 ja 5/41001 sekä 12/41003 (2.1. 30 §, 6.3. 397 §) ja v:n 1968 ajalta: tontit n:o 3/41001, 3/41002, 8/41006 ja 1/41013 (7.8. 1 190 §, 18.9. 1 390 §, 6.11. 1 678 §, 27.11. 1 785 §).

Mustikkamaan venetelakka-alueet. Näiden alueiden vuokrasopimukset oli sanottu irti 24.10.1966 päättyviksi kertomusvuonna 30.6. vuokraehtojen tarkistamista varten. Lautakunta päätti jatkaa 1.7.1967 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, Rainer Wickmanin vuokraoikeutta 6 320 m²:n suuruiseen telakka-alueeseen. Vuosivuokraksi määrättiin

1 770 mk entisen 885 mk:n asemesta. Samoin jatkettiin Hopeasalmenveistämö Oy:n vuokraoikeutta 4 540 m²:n alueeseen ja vuosivuokra korotettiin 636 mk:sta 1 272 mk:aan. Entisten vuokraehtojen lisäksi määrättiin, että vuokraajien oli hyväksyttävä ja kustannettava kaupungin toimesta tapahtuva ko. alueiden siistiminen, mikäli sen suorittaminen katsottaisiin aiheelliseksi (9.10. 1 516 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten päättyminen. Lautakunta päätti sanoa irti Wihuri-Yhtymä Oy Autolalle vuokratusta tontista n:o 3/43074 liikennealueeksi tarvittavan n. 258 m²:n suuruisen osan 15.5. lukien sekä merkitä tontin uudeksi pinta-alaksi 19 742 m² (6.2. 240 §).

Sähkölaitoksen 34 000 m²:n suuruisen hiilivarastoalueen Kyläsaaren kortteleissa n:o 681 ja 682 vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.6. (2.5. 727 §).

Helsingfors Konservaktiebolag -nimisen yhtiön vuokraoikeus Oulunkylässä olevaan Sarkapelto 7 -nimiseen alueeseen merkittiin päättyväksi 31.7. (19.6. 1 026 §).

Lisäksi merkittiin päättyviksi seuraavat sopimukset:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokra-aika päättyy	Päätös
Sörnäinen	5/275	1 200	Leipurien Hedelmä Oy	15.11.1967	18.9. 1 383 §
Ala-Malmi	7/38092	3 672	Hermannin Laatikkotehdas Oy	30.11.1967	11.12. 1 876 §
Tattarisuo	12/41007	1 900	Heino, Lauri	30.9.1966	23.1. 159 §
Herttoniemi	3/43067	16 758	Teboil Oy	31.12.1967	18.12. 1 915 §
Reimarla	2/46134	6 598	Pitäjänmäen Konetehdas Oy	31. 3.1967	5.6. 946 §
Uusipelto	n:o 19	850	Ekman, Wilhelm	31. 5.1967	tonttij.8.2. 44 §

Oikeus alivuokralaisen pitämiseen pienteollisuustontilla myönnettiin vuoden aikana neljässä tapauksessa määräajaksi (16.1. 96 §, 6.2. 243 §, 20.2. 298 §, 16.5. 794 §).

Puukonttori Oy:lle v. 1958 myönnetty oikeus *kapearaiteisen radan* pitämiseen kortteleiden n:o 277 ja 280 välillä merkittiin päättyväksi 31.12. (tonttij. 1.11. 405 §).

Kivimurskaamoita ym. varten vuokratut määräalat. Lautakunta päätti sanoa irti louhintaliike Rilkkeen vuokraoikeuden n. 5 000 m²:n suuruiseen määräalaan Viikintien ja Herttoniemen rautatien länsipuolella 31.12. 1966 lukien (16.1. 98 §). Toiminimelle vuokrattiin louhoskiven varastointipaikaksi n. 20 000 m²:n alue Mellunkylästä tilasta RN:o 2^{14}, irtisanomisaika 6 kk, 16.10. lukien 10 000 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoilla (9.10. 1 504 §).

Lautakunta päätti sanoa irti 15.5.1968 päättyväksi vuokrasopimuksen, jolla Juho Laukkasen perikunnalle oli vuokrattu määräala hautakiviliikkeen verstas- ja varastointipaikaksi Karls-nimisestä tilasta RN:o 1^{3} Malmilla (6.11. 1 682 §).

Elementtitehdasta varten vuokratun alueen pienentäminen. Lautakunta päätti merkitä Asuntoelementti Oy:lle Kontulasta v. 1962 vuokratun alueen pinta-alaksi 9 500 m² entisen 12 000 m²:n asemesta ja uudeksi vuosivuokraksi 11 400 mk 31.8. lukien (20.2. 299 §).

Sähkö- ja puhelinlinjojen paikkoja koskevat sopimukset. Etelä-Suomen Voima Oy:n johtoaukeaa Mellunkylässä koskeva sopimus (Ma 1204) merkittiin päättyväksi 31.12. (23.10. 1 599 §); samoin merkittiin päättyneeksi 30.11.1967 sopimus, jonka mukaan Helsingin Puhelinpiirille oli v. 1963 myönnetty lupa neljä pylvästä käsittävän linjan pystyttämiseen Oulunkylään Larin Kyöstin tien länsipuolelle (4.12. 1 839 §).

Kaupungin vuokraamat täyttöalueet. Kaupunginhallituksen 12.10. tekemän päätöksen perusteella päätettiin vuokrata n. 7.5 ha:n suuruinen, Kontulan- ja Humikkalantien vä-

lillä Mellunkylässä sijaitseva määräala 15 000 mk:n vuosivuokrasta Karl-Gustaf Holmin perikunnalta. Vuokra-aika oli 2 vuotta sopimuksen allekirjoittamispäivästä lukien, minkä jälkeen se jatkuisi 3 kk:n irtisanomisen varassa enintään 31.12.1972 saakka. Kaupunki kunnostaisi alueen puistoksi ennen vuokrakauden päättymistä (30.10. 1 638 §).

Helsingin maalaiskunnalta v. 1965 Peltonimisestä tilasta RN:o 1[116] Tuomarinkylässä vuokrattua määräalaa koskeva sopimus merkittiin päättyneeksi 31.12. 1966. Alue oli tarkoitettu Tuusulantien rakennustyössä kertyvien savimassojen sijoituspaikaksi (16.1. 79 §).

Kioskialueen vuokralleanto Laajalahdesta. Rva Onerva Hakalalle päätettiin vuokrata Kurkijoentien varrelta määräala kioskin pitämistä varten 1.7. lukien, irtisanomisaika 3 kk, 240 mk:n vuosivuokrasta (2.5. 733 §, tonttij. 5.4. 115 §).

Pienoisgolfkentät. Kertomusvuoden kesäkaudeksi myönnettiin viidelle eri yhdistykselle oikeus pitää kenttiään toiminnassa 50 mk:n kokonaiskorvauksesta ym. ehdoilla (2.5. 716 §).

Katukahvilat. Lupa ulkotarjoilun järjestämiseen kaupungin omistamalle katualueelle myönnettiin kertomusvuoden kesän ajaksi Ravintola Orso Kommand.yhtiölle, Arkadiankatu 4—6, 150 mk:n kokonaiskorvauksesta sekä Tit-Bit Oy:lle, Toivonkatu 1—3, 100 mk:n kokonaiskorvauksesta (27.2. 351 §, 17.4. 609 §).

Vuokra-ym. alueiden katselmukset. Vuokra-alueiden vuosikatselmukset päätettiin kertomusvuonna suorittaa ns. itäisellä alueella 3.4.—7.6. sekä 4.9.—27.10. välisinä aikoina. Lautakunnan edustajat niiden suorittamista varten valittiin (13.3. 429 §, 14.8. 1 247 §).

Lisäksi suoritettiin katselmuskäynti Hvitträskin tilalla Kirkkonummella (3.10. 1 489 §) sekä eräiden tonttien katselmukset Herttoniemessä, Suursuolla ja Pasilassa (tonttij. 18.10. 403 §, 14.12. 465, 466 §).

Kantakaupungissa sijaitsevat, osittain rakennetut yksityisten omistamat tontit. Merkittiin tiedoksi, että tonttijaoston v:n 1966 lopussa suorittamassa tarkastuksessa todettiin näiden tonttien lukumääräksi 115, joten kuuden edellisen vuoden aikana tämä määrä oli vähentynyt n. 60 %. Osa näistä tonteista oli valtion omistuksessa ja osaa käytettiin paikoitus- tai puistoalueiksi (tonttij. 8.2. 49 §).

Tilapäisten autosuojien pitämiseen kaupungin omistamalla maalla eräissä Esikaupungeissa myönnettiin joitakin lupia entisillä ehdoilla (tonttij. 25.1. 24, 27 §, 10.7. 275 §, 20.9. 349 §, 4.10. 364 §).

Autojen paikoitusalueet. Annankadun kansakoulun viereinen kenttä päätettiin luovuttaa opiskelija Teuvo Jaatiselle myös kertomusvuonna käytettäväksi maksullisena pysäköintipaikkana aikana 1.6.—21.8. Alueen vuokra, asiakkailta perittävän maksun suuruus ym. ehdot olivat samat kuin edellisinä vuosina. Lisäksi määrättiin, että ko. alueelta oli varattava 13 paikoituspaikkaa korvauksetta kaupungin laitosten mahdollista tarvetta varten lähemmin sovittavalla tavalla (16.5. 777 §).

Paikoitusalueiksi yksityiseen käyttöön vuokrattiin lisäksi vuoden aikana eräitä pienehköjä määräaloja (2.5. 714 §, 29.5. 893 §, 3.7. 1 070 §, 10.7. 1 111 §, 11.9. 1 356 §, 11.12. 1 886 §).

Ulkonäyttelyalueet ja myyntipaikat. Messukenttä ja Messukolmio päätettiin luovuttaa Suomen Messut Osuuskunnalle 15.—24.9. 1967 pidettävää Meren Näyttely Navigare 67 -näyttelyä varten 28.8.—7.10. väliseksi ajaksi ja Etel. Stadionintie Messukentän kohdalla ajaksi 12.—29.9. (5.6. 949 §). Merkittiin tiedoksi, että kaupunginhallitus oli 24.8. alentanut perittävän korvauksen 1 600 mk:ksi (2.10. 1 451 §). Lisäksi päätettiin osuuskunnalle vuokrata v. 1968 järjestettäviä IV Helsingin Kansainvälisiä messuja varten Messukenttä ja Stadionin eteläinen etupiha 12.8.—19.10. väliseksi ajaksi ja Messukolmio sekä Stadionin etupihan ja Urheilukadun välinen puistikko samoin kuin ko. puistikon ja Messu-

hallin väliin jäävä katuaukio 5.9.—19.10. väliseksi ajaksi. Korvaus oli 6 893 mk. Messukenttä päätettiin myös luovuttaa 2.—25.5. 1968 väliseksi ajaksi Lämmitys-, vesijohto-, ilmanvaihto- ja rakennustekniikan messuja varten 1 080 mk:n suuruisesta korvauksesta (20.11. 1 753 §).

Veneiden myynti- ja esittelypaikkoja vuokrattiin tarkemmin määrätyiltä paikoilta kaupungin ranta-alueilta. Korvaukset kesäkaudelta vaihtelivat 20 mk:sta 250 mk:aan (6.3. 393 §, 20.3. 471 §, 10.4. 565 §, 17.4. 622 §, 24.4. 676 §, 29.5. 888, 889 §). Määrättiin, että myyntipaikoille saatiin asettaa vain myyjän nimeä ja osoitetta osoittava, enintään 0.5×1 m:n suuruinen kilpi (5.6. 948 §).

Lupia autojen, traktorien, matkailuperävaunujen yms. esittelyyn ulkosalla kaupungin alueella myönnettiin myös vuoden aikana. Nämä luvat olivat enimmäkseen lyhytaikaisia.

Suomen Urheilukalastajien Liitto oikeutettiin järjestämään urheilukalastusta ja retkeilyä esittelevä näyttely Tervasaaressa 18.—21.5. välisenä aikana 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (27.2. 340 §).

Yksityisen taidenäyttelyn järjestämiseen myönnettiin lupa eräille taiteilijoille. Näyttely saatiin pitää Merisatamassa olevalle hiekkakentälle pystytetyssä teltassa 26.5.—4.6. välisenä aikana 500 mk:n korvauksesta ym. ehdoilla (tonttij. 5.5. 170 §).

Suomen Tivolille myönnettiin kiertävän eläinnäyttelyn järjestämisoikeus eri puolilla kaupunkialuetta. Näyttelyssä esitettiin käärmeitä yms. pieniä tropiikin eläimiä ja siitä perittiin 140 mk:n kokonaiskorvaus ajalta 25.3.—7.4. (20.3. 474 §).

Tähtikaukoputken sijoittaminen Naulakalliolle. Lautakunta päätti oikeuttaa Geodeettisen laitoksen käyttämään Naulakalliota Mellunkylässä tähtikolmiomittausten suorittamiseen ja rakentamaan paikalle havaintotornin sähkölinjoineen. Korvaus oli kokonaisuudessaan 100 mk. Lupa oli voimassa v:ien 1967—1970 aikana eräillä ehdoilla (23.1. 137 §).

Tilapäiset tiet, vesijohdot ym. Lupia tilapäisten teiden, vesi- tai lämpöjohdon ja tarkastuskaivon rakentamiseen ja pitämiseen kaupungin omistamalla maalla myönnettiin eräissä tapauksissa (27.2. 339 §, 17.4. 613 §, 24.4. 652 §, 12.6. 984, 985 §).

Lautakunta päätti myöntää Espoon kauppalalle oikeuden vesijohdon rakentamiseen kaupungin omistamien tilojen Turvakoti I RN:o 1^{121}, Turvakoti II RN:o 3^{143} ja Lapiar RN:o 2^{140} alueella Martinkylässä eräillä ehdoilla. Lupa myönnettiin korvauksetta kuitenkin sillä edellytyksellä, että luvan saaja sopii viljelysmaan vuokraajan kanssa mahdollisten viljelys- ym. vahinkojen korvaamisesta hänelle (21.8. 1 282 §).

Luvan myöntäminen Kiinteistö Oy Keskuskatu 7:lle kadunalaisen tilan käyttämiseen autopaikka- ja liikennetilana. Lautakunta oli tehnyt esityksen kaupunginhallitukselle luvan myöntämisestä 29.5. (877 §). Sopimuksen alkamisajankohdaksi määrättiin 1.10. (25.9. 1 402 §). Lautakunta tarkisti myöhemmin sopimuksen eräitä kohtia (18.12. 1 912 §).

Urheilukilpailujen, ulkoilmajuhlien ym. pitämiseen luovutetut alueet. Kertomusvuonna myönnettiin entisillä ehdoilla lupia erilaisten ulkosalla pidettävien tilaisuuksien järjestämiseen lautakunnan hallinnassa olevilla katu- tai puistoalueilla. Tonttiosaston päällikkö oikeutettiin edelleen myöntämään luvat kaupungin maalla tapahtuvan ilotulituksen järjestämiseen tai juhannuskokon polttamiseen (19.6. 1 016 §).

Helsingin Työväen Moottoripyöräilijät -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa autojen ja moottoripyörien harjoitus- ja kilpailuradan pitämiseen Vanhankaupunginlahden jäällä talvikautena 1967/68 kertakaikkisesta korvauksesta, jonka määrä oli 50 mk (23.10. 1 602 §).

Katu- ja viemärirakennusohjelman hyväksyminen. Lautakunta päätti puolestaan hyväksyä v:ksi 1968 suunnitellun katu- ja viemärirakennusohjelman (24.4. 650 §).

Asuntolainoja koskevan velkakirjalomakkeen

uusiminen. Lautakunta päätti hyväksyä ne lainaehdot, joita käytettäisiin kaupungin valtiolta lainaksi saamista varoista myönnettäviä asuntolainoja saavien ja kaupungin välisissä velkakirjoissa (5.6. 926 §).

Esitykset. Asioista, joista vuoden aikana tehtiin esitys kaupunginhallitukselle, mainittakoon: katujen tai yleisten alueiden mittaustoimitusten paneminen vireille (2.1. 32 §, 24.4. 651 §, 22.5. 836 §, 12.6. 997 §, 25.9. 1 414 §, 2.10. 1 461 §, 11.11. 1 713 §, 11.12. 1 875 §, 18.12. 1 925 §); seuraavilla alueilla olevilla kaupungin vuokratonteilla sijaitsevien rakennusten ostaminen ja ko. vuokraoikeuden purkaminen: Reimarla (16.1. 82 §, 22.5. 831 §, 9.10. 1 505 §), Kallio (23.1. 162 §), Pasila (6.2. 235 §), Vallila (6.3. 400 §, 7.8. 1 198 §, 18.12. 1 908 §), Meilahti (3.4. 511 §, 16.5. 765 §, 16.10. 1 545 §), Viikinmäki (16.5. 764 §), Hermanni (5.6. 934 §) sekä Haaga (24.7. 1 169 §); Ison-Huopalahden vesijätön käyttäminen kaupungin ja Espoon kauppalan yhteisenä kaatopaikkana (30.1. 193 §); eräiden tienhoitomaksujen suorittaminen (6.2. 237 §, 13.3. 427 §, 20.3. 473 §, 29.5. 880 §, 5.6. 956, 957 §, 7.8. 1 188 §); aluejärjestelyn suorittaminen Helsingin ev.lut. seurakuntien kanssa Lehtisaaressa (6.2. 239 §); Jakomäen alueen ja Laajasalon eteläisen osan liikekeskustonttien luovutusmuodon vahvistaminen (10.4. 549 §, 16.5. 789 §); luvan myöntäminen Esso Oy:lle suojavallin rakentamiseen Laajasalon öljysatama-alueella (10.4. 552 §); tontin varaaminen Roihuvuoresta sokeain ammattikoulua varten (6.11. 1 670 §) sekä luvan myöntäminen eräille yhtiöille Lauttasaarenmäen katuosan rakentamiseen puistoalueelle (18.12. 1 921 §).

Lausunnot, joita annettiin kaupunginhallitukselle, koskivat mm. seuraavia asioita: eräiden itäisten alueiden asuntotonttien vuokraja luovutusehtojen muuttamisanomusta (2.1. 13 §); siirtolapuutarhapalstojen vuokrien määräämistä sekä aloitetta siirtolapuutarhatoiminnan kehittämiseksi (2.1. 36 §, 27.11. 1 781 §); kaupunkia ympäröivää I maailmansodan aikaista linnoitusvyöhykettä koskevan tutkimuksen suorittamista sekä ehdotuksia historiallisten paikkojen merkitsemiseksi muistolaatoilla ym. (16.1. 83 §, 3.7. 1 065 §, 27.11. 1 803 §); hotellihuonekomitean esitystä (23.1. 165 §); Vuosaaren alueen, Bengtsärin saariryhmän sekä Salmen ulkoilualueen maankäyttösuunnitelmia (30.1. 198 §, 20.3. 475, 482 §); leirintäaluekomitean, vanhusten asuntokomitean sekä lauttasataman sijaintia tutkivan satamakomitean mietintöjä (6.2. 231 §, 20.2. 307 §, 4.9. 1 334 §); yksityisten oppikoulujen, yhdistysten yms. laina- ja avustusanomuksia (6.2. 232—234 §, 16.5. 796 §, 29.5. 870 §, 5.6. 936, 950 §, 12.6. 992 §, 11.9. 1 349, 1 364 §); tonttien varaamista huoltolautakunnan käyttöön vanhainkoteja varten (20.2. 308 §); sillan rakentamista Mustikkamaan ja Korkeasaaren välille (27.2. 342 §); itäisen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelmaa, aloitetta liike- ja hallintorakennusten sijoittamiseksi itäisiin kaupunginosiin sekä itäisen sairaalan paikkakysymystä (27.2. 344, 345 §, 5.6. 953 §); kaupungin sairaanhoitokoulun perustamissuunnitelmaa ym. (27.2. 350 §); tarvittavan alueen varaamista kaupungin edustussaunaa varten (16.5. 762 §); pysyvän asiantuntijaelimen asettamista hoitamaan ilman saastumisen torjuntaa (22.5. 829 §); aloitetta helsinkiläisten rintamamiesten osakehuoneistotarpeen selvittämiseksi (29.5. 899 §); sähkölaitoksen polttoainevaraston yleissuunnitelmaa (5.6. 929 §); Otto Wuorio Oy:lle myönnetyn maaperä- ym. tutkimusten suorittamisluvan jatkamista (5.6. 937 §); aloitetta kaupungin sisääntuloväylien tienvierien siistimiseksi (10.7. 1 102 §); Siltamäen alueen kunnallisteknillisten töiden suorittamista yksityisen rakennusliikkeen toimesta (10.7. 1 103 §); Sipoon kunnan ja Nikkilän sairaalan jätevesihuollon järjestämistä (7.8. 1 196 §); teollisuustoiminnan edistämistä kaupungissa koskevaa aloitetta (7.8. 1 199 §); terveyden- ja sairaanhoitoa koskevia näkökohtia kuntauudistuksen suunnittelussa (28.8. 1 298 §); Sinebrychoffin

puistoalueella olevan vanhan rakennuksen purkamispäätöksen muuttamista (11.9. 1 366 §); esitystä kesäkahvila-alueen vuokraamiseksi Lehtisaaresta (11.9. 1 367 §); Uudenmaan lääninhallituksen kuntainuudistustoimikunnan lähettämän tiedustelulomakkeen täyttämistä (25.9. 1 412 §); kysymystä pienteollisuustontin kunnostamistöiden korvaamisesta Pitäjänmäen Konetehdas Oy:lle (9.10. 1 502 §); asuntopolitiikkaa koskevaa aloitetta (11.11. 1 706 §); Suvilahdessa kaasulaitokselta vapautuvan alueen varaamista sähkölaitoksen tarpeisiin (11.11. 1 710 §); Pasilan maaliikennekeskuksen toteuttamissuunnitelmaa (11.11. 1 714 §); Pohjois-Haagan ulkoilu- ym. epäkohtien korjaamista tarkoittavaa aloitetta (11.11. 1 718 §); Maunulan Pienasunnot Oy:n alueen uudelleenjärjestelyä (11.12. 1 879 §) sekä Meilahden kallioiden suojelemista (18.12. 1 916 §).

Kiinteistöviraston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Viljelyssuunnitelma. Kertomusvuoden viljelyssuunnitelma päätettiin hyväksyä toteutettavaksi maatalousosaston ehdotuksen mukaisena. Osaston omassa viljelyssä olivat Fallkullan, Haltialan, Pukinmäen ja Tuomarinkylän tilat (maat.- ja metsäj. 13.4. 9 §). Omassa viljelyksessä oli peltoalueita kaikkiaan n. 770 ha. Kertomusvuoden satoselvitys merkittiin tiedoksi, samoin selostus suoritetuista syyskylvöistä (maat.- ja metsäj. 18.12. 32, 33 §).

Maatalouskirjanpidon hoito. Merkittiin tiedoksi, että kaupunginhallituksen 20.4. tekemän päätöksen mukaan maatalouskirjanpidon hoito siirrettiin 1.6. lukien rahatoimistosta maatalousosastolle (maat.- ja metsäj. 18.12. 27 §).

Inventaariohintojen vahvistaminen. Jaosto päätti vahvistaa kertomusvuodeksi vuosiinventaariossa noudatettavat viljan, halkojen yms. yksikköhinnat (maat.- ja metsäj. 18.12. 34 §).

Karjatalouden lopettaminen kaupungin maatiloilla. Lautakunta päätti, että nautakarjan ja sikojen pitäminen maatalousosaston hoidossa olevilla tiloilla lopetetaan kertomusvuoden kesäkuun aikana ja nautakarja myydään Ayrshire-yhdistyksen järjestämässä huutokaupassa (17.4. 628 §). Huutokaupassa, joka pidettiin Tuomarinkylän tilalla, tuli lehmien keskihinnaksi 1 280 mk (10.7. 1 112 §, maat.- ja metsäj. 13.4. 7 §).

Viljelysmaiden vuokrasopimukset. Maanvilj. Esko Saarisalmelle v. 1958 Backasnimisestä tilasta RN:o 2^{805} Haagassa ja Munkkiniemi-nimisestä tilasta RN:o 1^{1172} vuokrattujen peltoalueiden yhteiseksi pinta-alaksi 1.1.1967 lukien päätettiin merkitä 7.5 ha sekä vahvistaa kertomusvuoden vuokraksi 750 mk, indeksiin sidotun perusvuosivuokran ollessa 395 mk (maat.- ja metsäj. 13.4. 12 §).

Jaosto päätti muuttaa Arvo Liljan kanssa v. 1952 tehtyä maanvuokrasopimusta siten, että hänen vuokraamakseen viljelysalaksi 1.1.1968 alkaen tuli n. 1.9 ha Haaga-nimisestä tilasta RN:o 1^{140} Vähä-Huopalahden kylässä ja vuokraksi 190 mk, indeksiin sidotun perusvuosivuokran ollessa v:n 1969 alusta 100 mk (maat.- ja metsäj. 18.12. 30 §).

Maanvilj. Paavo Paavolan v. 1963 tehty vuokrasopimus, joka koski 13.65 ha:n suuruisia peltoalueita sekä eräitä rakennuksia Suutarilankylässä, merkittiin päättyneeksi 31.12.1966. Maanvilj. Paavolalle päätettiin vuokrata 1.1.—31.12.1967 väliseksi ajaksi yht. 10 ha peltoa ja 0.25 ha tonttimaata käsittävät alueet Suutarilankylässä ja Tapanilassa oikeuksin käyttää vuokra-alueella olevia asuin- ja talousrakennuksia, puimalaa ym. 1 500 mk:n vuosivuokrasta sekä indeksiin sidotusta perusvuosivuokrasta, jonka suuruus oli 789 mk (maat.- ja metsäj. 13.4. 10 §). Tämä sopimus merkittiin vuokraajan ano-

muksesta päättyväksi 31.12.1967 (27.11. 1 804 §).

Maanvilj. Voitto Levanderin vuokraoikeus 3.1 ha:n alueeseen Albinus-nimisestä tilasta RN:o 1^{13} Viikinmäessä merkittiin päättyväksi 31.12. kertomusvuonna. Sama alue päätettiin vuokrata välittömästi maanvilj. Paavo Levanderille, vuosivuokrana 310 mk ja indeksiin sidottuna perusvuosivuokrana 1.1.1969 alkaen 163 mk (maat.- ja metsäj. 18.12. 29 §).

Maanvilj. Nils Liljeströmin Mellunkylässä Mustikkasuon tilaa sekä eräitä muita määräaloja ja rakennuksia koskevat v. 1962 ja 1964 tehdyt vuokrasopimukset merkittiin päättyviksi 31.12.1967. Maanvilj. Liljeströmille päätettiin vuokrata Fallkullan sikalasta karsinatilaa sikojen pitoa varten sekä tarvittavat huoltotilat, yht. 300 m², 1.11.1967—31.8. 1968 väliseksi ajaksi 2 800 mk:n suuruisesta vuokrasta tältä ajalta.

Lisäksi päätettiin maanvilj. Liljeströmille vuokrata yht. 21.04 ha:n suuruiset määräalat seuraavista Mellunkylän tiloista: Linåker RN:o 1^{572}, Annasäng RN:o 1^{425}, Kajasåker RN:o 1^{426}, Rödslan RN:o 1^{429}, Skogsland RN:o 1^{545}, Kastelli RN:o 4^{114} ja Vuorela RN:o 4^{116}. Määräalat vuokrattiin vuosisopimuksella 1.1.1968 alkaen; vuokra v:lta 1968 oli 2 140 mk, 1.1.1969 alkaen se sidottiin indeksiin pitäen perusvuokrana 1 126 mk (16. 10. 1 565, 1 566 §).

Maist. Nils Borgströmille Vuosaaresta v. 1966 vuokrattujen viljelysmaiden pinta-alaksi merkittiin 1.1.1967 lukien yht. 49.55 ha. Kertomusvuoden vuosivuokraksi vahvistettiin 4 214 mk, indeksilukua »lokakuu 1951 = 100» vastaavan vuokran ollessa 2 341 mk (maat.- ja metsäj. 15.8. 23 §).

Väinö ja Raimo Saarisen vuokrasopimus, joka koski Bredvikin tilaa Espoossa ja johon kuului maa-alueita yht. 5.85 ha sekä asuin- ja talousrakennusten käyttöoikeus, merkittiin päättyväksi 31.12.1967. Tila ja rakennukset vuokrattiin 1.1.1968 alkaen Väinö Saariselle 1 300 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta. Sopimus muutettiin samalla indeksiehtoiseksi ja perusvuosivuokraksi määrättiin 684 mk (maat.- ja metsäj. 18.12. 31 §).

Maanvilj. Johan Lindforsin v. 1962 tehtyä vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että se käsitti kertomusvuoden viljelyskauden aikana yht. 5.3 ha tiloista Tallbacka RN:o 8^{216}, Sonaby RN:o 5^{157} ja Stensböle RN:o 1^{13} Malmilla, joiden vuokraksi vahvistettiin 600 mk. Samalla merkittiin, että vuokrasopimus päättyy 31.12. ja vuokraajan oikeus kaupungin omistaman asuinrakennuksen käyttöön 30.6. kertomusvuonna (5.6. 960 §).

Hortonomi Ossian Gauffinin, jolle oli v. 1963 vuokrattu n. 6 ha viljelysmaata Vartio-nimisestä tilasta RN:o 1^{1046} Vartiokylässä, vuokrasopimus päätettiin merkitä päättyneeksi 31.12.1966 Myllypuron urheilupuistoalueen rakentamistöiden aiheuttaman viljeltävän maa-alueen supistumisen takia. Samalla päätti jaosto kehottaa maatalousosastoa vuokraamaan hortonomi Gauffinille jäljelle jääneet peltoalueet entisen sopimuksen mukaisista maista kertomusvuoden viljelyskaudeksi (maat.- ja metsäj. 13.4. 11 §).

Merkittiin tiedoksi, että Mellunkylässä olevan Kajasåker-nimisen tilan RN:o 1^{426}, joka oli ostettu kaupungille kertomusvuonna, myyjä oli ilmoittanut luopuvansa tilaan kuuluvan n. 1 ha:n suuruisen peltoalan vuokraamisesta, johon hänellä kauppakirjan ehtojen mukaan olisi ollut oikeus (maat-. ja metsäj. 19.5. 17 §).

Mellunkylän tiloista Kastelli RN:o 4^{114}, Vuorela RN:o 4^{116} ja Vallinpelto RN:o 2^{9} maanvilj. Eino Juuriselle vuokrattuja peltoalueita koskeva sopimus merkittiin päättyneeksi 31.12.1966 (19.6. 1 032 §).

Lisäksi merkittiin päättyneeksi 31.12.1966 Tapanilassa ja Malmilla olevien kahden pienehkön viljelysalueen vuokrasopimukset (maat.- ja metsäj. 13.4. 8 §) sekä 31.12.1967 päättyväksi Malmilla ja Kaarelassa sijaitsevan kahden viljelyspalstan vuokrasopimukset (11.12. 1 888, 1 889 §).

Jaosto päätti vahvistaa v. 1968 perittävät *indeksiehtoiset viljelysmaiden vuokrat*. Ne mää-

räytyivät v:n 1967 syyskuun elinkustannusindeksin pisteluvun 197 mukaan (maat-. ja metsäj. 18.12. 28 §).

Eräiden maatiloilla olevien rakennusten ym. tilojen vuokralleanto. Maatalousosastoa kehotettiin vuokraamaan Helsingin Ratsastajat -nimiselle yhdistykselle Tuomarinkylän kartanon tallirakennuksesta n. 240 m²:n suuruiset tallitilat 1.4.1968 alkaen 400 mk:n kuukausivuokrasta sekä myymälänhoit. Kauko Aallolle navettarakennuksen tallina käytettäväksi 1.2.1968 alkaen 520 mk:n kuukausivuokrasta. Lisäksi vuokrattiin molempien vuokraajien yhteiseen käyttöön kenttätilaa n. 1 ha, josta kummaltakin erikseen perittiin vuosivuokrana 200 mk. Vuokrausten irtisanomisaika oli 6 kk (18.12. 1 934 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa maatalousosaston vuokraamaan Kestikartanon hirsirakenteiden säilytystilaksi Kalevalaisten Naisten Liitolle ladon Tuomarinkylän tilan alueelta 1.11.1967—31.12.1969 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen 6 kk:n irtisanomisajan varassa. Vuokra oli 100 mk/kk (9.10. 1 521 §).

Eräiden sopimusten päättyminen. Centrallaget Enigheten -nimiselle osuuskunnalle vuokrattua vajarakennusta ja Keskuskunta Laborille vuokrattua kahta latoa koskevat sopimukset merkittiin päättyviksi v. 1967 (19.6. 1 031 §, 11.12. 1 890 §), samoin 31.12.1967 vuokrasopimukset n:o 6046/Ma 1301 ja 5953/Ma 1312, jotka koskivat kahden kalastusvajan pitämistä Viikinmäen tilaan kuuluvalla Pornaistenniemellä (9.10. 1 523 §).

Puhelinkaapelilinjan rakentamisluvan myöntäminen. Helsingin Puhelinyhdistys oikeutettiin rakentamaan Tuomarinkylän ja Haltialan tilojen maiden kautta Paloheinästä Haltialaan johtava puhelinilmakaapelilinja ja pitämään sitä paikoillaan toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, 500 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoilla (13.3. 446 §).

Maatilojen kaluston hankinta, rakennusten korjaustyöt ym. Maatalousosasto oikeutettiin ostamaan Keskuskunta Laborilta ns. yhdistelmäkone, jolla voitiin suorittaa samalla työkerralla äestys, kylvö ja lannoitus. Koneen hinta oli 9 800 mk — 6 % (maat.- ja metsäj. 11.3. 3 §).

Jaosto päätti hyväksyä viljan käsittelylaitoksen rakentamisen v:n 1968 aikana Tuomarinkylän kartanon puimalarakennuksen yhteyteen ja pyytää tarjoukset sen suunnittelusta ko. alan keskusliikkeiltä (maat.- ja metsäj. 11.3. 2 §, 19.5. 18 §).

Maatalousosaston hoidossa olevien rakennusten tarpeelliset vuosikorjaustyöt hyväksyttiin suoritettaviksi entiseen tapaan sitä varten varattujen määrärahojen puitteissa (maat.- ja metsäj. 11.3. 4 §). Fallkullan tilan päärakennuksen korjaustyöt annettiin rakennusviraston talorakennusosaston suoritettaviksi (maat.- ja metsäj. 15.8. 24 §).

Haltialan tilalla viljankuivaamorakennukseen 13.10. tehty murto, jolloin anastettiin 4 sähkömoottoria, merkittiin tiedoksi (27.11. 1 805 §).

Maanviljelijöille satovuodelta 1965/66 myönnettävät pinta-alalisät. Lautakunta päätti hyväksyä pinta-alalisien jaon viidelle sellaiselle maanviljelijälle, joiden tilat sijaitsivat Helsingin kaupungin hallinnollisella alueella. Maksettava summa oli yht. 1 687 mk (5.6. 961, 962 §).

Kyntömestaruuskilpailujen järjestämis- ym. luvat. Uudenmaan läänin maanviljelysseuralle myönnettiin lupa maakunnallisten traktorikyntömestaruuskilpailujen järjestämiseen Tuomarinkylän kartanon pellolla 18.10. (9.10. 1 522 §).

MK-Filmi -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa *elokuvakohtausten kuvaamiseen* lautakunnan hallinnossa olevilla maatiloilla kertomusvuoden lokakuun aikana. Kertakaikkinen korvaus oli 100 mk (2.10. 1 477 §).

Lausunto kaupunginhallitukselle annettiin vapautuksen hakemisesta kotivoin hinnanalennuskorvausten hakuajan ilmoittamisesta sanomalehdissä (6.3. 408 §).

Kiinteistöviraston metsäosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ulkoilualueiden metsien hoito. Jaosto päätti puolestaan hyväksyä metsäosaston esittämät kaupungin ulkoilumetsien hoitoa koskevat näkökohdat ja ohjeet (maat.- ja metsäj. 19.5. 20 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa kaupunginmetsänhoitajan harkintansa mukaan suorittamaan *riistanhoidon ja metsästyksen järjestelyn* Helsingissä ja lähialueilla olevilla kaupungin omistamilla mailla 1.9.1968 saakka aikaisemmin annettujen ohjeiden ja noudatetun käytännön mukaisesti (11.9. 1 369 §).

Mainittakoon, että talvikaudeksi 1966/67 oli myönnetty lupia kettujen ja varisten ampumiseen 15:lle, varisten ampumiseen 8:lle ja rusakkojänisten ampumiseen 4 henkilölle. Näiden lupien perusteella ammuttiin 10 kettua, n. 300 varista sekä 33 rusakkojänistä siirtolapuutarhoista.

Metsästysoikeuden vuokraaminen Toivonniemen tilan alueella. Karkalinniemen Eräpunkimittausosastolle ne kustannukset, mitkä heillä omalta osaltaan oli ollut teiden rakentamisessa. Näiden selvitysten perusteella oli sitten harkittava, oliko ko. kustannuksista aiheutunut kaupungille rakennusmäärärahojen säästöä ja onko ja mihin määrään alennusta annettava (2.10. 1 480 §).

miehet -nimiselle yhdistykselle päätettiin myöntää oikeus metsästykseen Lohjalla ko. tilalla lukuun ottamatta Outamon vastaanottokotiin kuuluvaa aluetta. Lupa myönnettiin 31.12.1968 saakka, jonka jälkeen se jatkuisi vuosisopimuksena, ellei sitä sanottu irti kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Vuosivuokra oli 50 mk. Sopimukseen sisältyi eräitä riistanhoitoa ym. koskevia määräyksiä (11.11. 1 728 §).

Louhintaluvan päättyminen. Lupa, joka v. 1965 oli myönnetty kiven louhimiseen Laajalahdessa, päätettiin peruuttaa (23.10. 1 613 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat: Pihlajamäessä olevan ns. Näköalakallion määräämistä luonnonpuistoalueeksi (13.2. 280 §) sekä erään myrskyn kaataman puun Vartiokylässä aiheuttaman vahingon korvaamista (30.10. 1 656 §).

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston toimialaan kuuluvat asiat

Tonttijakokartat. Kaupunginhallitukselle esitettiin eräitä kortteleita koskevien tonttijakokarttojen hyväksymistä (ks. kunnallinen asetuskokoelma).

Lautakunta oli asettanut v. 1966 tilapäisen jaoston valmistelemaan *kadunrakentamiskorvausten perimiskysymystä.* Jaosto kokoontui 5.9.1967 katselmuksen suorittamista varten Vartiokylässä. Jaoston esityksen mukaisesti lautakunta päätti, että Vartiokylän ja Mellunkylän alueella olevien tonttien omistajille rakennuslain mukaisia kadun rakentamiskorvauksia määrättäessä noudatetaan tonttien omistajien suorittamista tietöistä johtuvia alennuksia myönnettäessä sellaista menettelyä, että kyseiset alennukset otetaan ratkaistaviksi korvausasioita käsiteltäessä yksittäistapauksin taikka ryhmissä. Tällöin on tonttien omistajilla mahdollisuus selvittää kau-

Päätettiin asettaa tilapäinen jaosto valmistelemaan Malmi-Tapaninkylän alueen kadun ja viemärin rakentamiskorvausten määrittelemistä. Puheenjohtajaksi määrättiin lautakunnan puheenjohtaja Pettinen ja jäseniksi lautakunnan jäsenet Kalliala ja Kaspio (16.10. 1 568 §). Jaosto suoritti 28.10. Malmilla eräiden kiinteistöjen omistajien toimesta rakennettujen katujen ja kaupungin suorittamien kadun ja viemärin rakentamistöiden katselmuksen.

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat

mm.: opastekarttojen sijoittamista asumalähiöihin (27.11. 1 810 §); rakennuslain 75 §:n mukaisten katualuekorvausten perimistä Puotilan itäosan asemakaava-alueella (20.3. 492 §), Munkkiniemen ja Haagan asemakaava-alueilla (5.6. 966 §, 19.6. 1 033 §), Konalan teollisuusalueella (7.8. 1 226 §), Orapihlajantien ja Kuusisaaren asemakaava-alueilla (7.8. 1 227, 1 228 §) sekä eräiden Kantakaupungin katujen kestopäällystämisestä saatavien korvausten perimistä tonttien omistajilta (19.6. 1 035 §).

Lisäksi tehtiin useita esityksiä rakennuslain mukaisten korvausten perimisestä tonttien omistajilta kadun ja viemärin rakentamisesta, korvausten perimisestä katumaasta, eräiden em. korvausten perimispäätösten oikaisemisesta sekä esitettiin tehtäväksi sopimuksia korvausten perimisen järjestelystä tai lykkäyksen myöntämisestä niiden suorittamiseen.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavista asioista: Kaupunkiliiton esityksestä kaupunginhallituksen ohjesäännön mallien muutokseksi (30.1. 212 §) sekä kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten vahvistamisesta v:ksi 1968 (11.11. 1 731 §). Lisäksi annettiin useita lausuntoja anomuksista kadun ja viemärin rakentamisesta määrättyjen korvausten alentamiseksi sekä valituksista maksettaviksi määrättyjen korvausten johdosta.

Kiinteistöviraston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Kaupungin virastoille ja laitoksille luovutetut huonetilat. Ulosottoviraston käyttöön Kontulan ulosottoapulaisten ja haastemiehen vastaanottopaikaksi päätettiin osoittaa Kiint. Oy Kontulankuja 3:lta v. 1966 vuokrattu 54 m²:n suuruinen huoneisto sen vapauduttua suomenkielisten kansakoulujen käytöstä v:n 1968 kevätlukukauden alussa. Vuokra oli 270 mk/kk. Vuokrasopimus muutettiin jatkuvaksi toistaiseksi 1.6.1968 alkavin vuokrakausin, irtisanomisaika 3 kk. Muut ehdot olivat entiset (18.9. 1 396 §).

Poliisilaitoksen käyttöön päätettiin osoittaa kaupungin omistamasta talosta Aleksanterinkatu 1:ssä 1.11. lukien kaupunkimittausosaston kenttätyökeskukselta vapautuneet 175 m²:n suuruiset huonetilat sekä 7 m²:n varastotila. Tilitysvuokra oli vahvistettujen perusteiden mukainen (9.10. 1 528 §).

Alueläkärien yhteisvastaanottoa ja kotisairaanhoitoasemaa varten päätti lautakunta vuokrata Puotinharjusta Kiint.oy Korsholmantie 9:ltä asuinhuoneistot n:o 55, 56 ja 57, yhteiseltä pinta-alaltaan 247 m², 20.12. 1967—31.5.1970 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisen varassa. Vuokra oli 1 358 mk/kk (18.12. 1 943 §).

Äitiys- ja lastenneuvolaa varten päätettiin Osuuskassojen Keskus Oy:ltä vuokrata talosta Jussaarenkuja 1 Laajasalossa 96 m²:n suuruinen huoneisto 1.12.1967—31.5.1969 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk. Indeksiin sidottu perusvuokra oli 750 mk/kk (20.11. 1 769 §).

Talosta Merikortintie 1 v. 1965 kaupungille vuokrattujen neuvola- ym. huoneistojen vuokranantajaksi merkittiin Vuosaari-Säätiö Asunto Oy Säästöpurjeen sijasta (23.10. 1 624 §).

Hirvihaaran vanhainkodin johtajan virka-asunnoksi päätettiin vuokrata Mäntsälän kylästä Suviranta RN:o 4⁵³ -nimisellä tilalla sijaitseva omakotitalo, jonka asuinhuoneiden pinta-ala oli 110 m², 1.10.1967—31.5. 1968 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen vuosisopimuksella. Indeksiehtoinen kuukausivuokra oli 300 mk ilman lämpökustannuksia (25.9. 1 441 §).

Lautakunnan 4.7.1966 tekemä päätös Snellmaninkatu 19:ssä sijaitseva huoneiston osoittamisesta Käpylän koulu- ja työkeskusta varten päätettiin peruuttaa, joten ko.

huoneisto jäi lastentarhain lautakunnan käyttöön 30.6.1967 saakka, jolloin vuokrasopimus irtisanottuna päättyisi (6.2. 251 §).

Jalmari Finnen Säätiön kanssa tehtyä vuokrasopimusta, joka koski kaupunginmuseon kokoelmavarastoksi vuokrattua huonetilaa talosta Mariankatu 28, päätettiin muuttaa siten, että 1.7. lukien huoneiston pinta-alaksi jäi vain 27 m². Uusi vuokra oli 140 mk/kk (19.6. 1 051 §).

Kähertäjäkoulua varten päätettiin vuokrata lisätilaa Helsingin Urheiluopistosäätiöltä talosta Helsinginkatu 25 ajaksi 1.3.1967—31.5.1972 ja sen jälkeen tavanmukaisella vuosisopimuksella. Huoneiston pinta-ala oli 154 m² ja sen kuukausivuokra 1 386 mk indeksiin sidotun perusvuokran ollessa 1 078 mk (27.2. 367 §).

Nuorisotoimiston kerhokeskusta varten päätettiin vuokrata Kiint. oy Kontulankaari 8:lta talon Kontulankaari 12 pohjakerroksessa oleva 270 m²:n suuruinen kerhohuoneisto 1.3.1967—31.5.1968 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen vuosisopimuksella 1 350 mk:n kuukausivuokrasta (19.6. 1 050 §).

Kaupunginhallituksen 1.6. ja 6.7.1967 tekemien päätösten mukaisesti ostettiin Vuosaaressa sijaitsevan Kiint. Oy Ulappasaarentie 2:n ne osakkeet, jotka oikeuttivat tämän myymälärakennuksen pohjakerroksen huoneiston n:o 7 hallintaan. Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa osoittamaan ko. 310 m²:n suuruisen huoneiston tilitysvuokrasta nuorisotyölautakunnan käyttöön Vuosaaren ja muidenkin itäisten kaupunginosien moottoritoiminta- ja askartelukerhokeskusta varten (16.10. 1 571 §, 6.11. 1 669 §).

Kaupunkimittausosaston kenttätyökeskusta varten vuokrattiin Asunto-oy Kauppiaankatu 8—10:ltä n. 178 m²:n suuruinen, pohjakerroksessa sijaitseva huoneisto ajaksi 1.11. 1967—31.5.1969 ja sen jälkeen vuosisopimuksella 668 mk:n perusvuokrasta kuukaudessa (9.10. 1 528 §).

Samalta yhtiöltä vuokrattiin myös kaupunginmuseon varastotilaksi pohjakerroshuoneisto, jonka suuruus oli 266 m². Perusvuokra oli 997 mk/kk, vuokra-aika sama kuin edellä (9.10. 1 529 §).

Talo-osastoa kehotettiin osoittamaan uimahallikiinteistön (Yrjönkatu 21 b) toimistohuonetilat siinä järjestyksessä kuin ne vapautuisivat urheilu- ja ulkoiluviraston vahvistettujen perusteiden mukaan perittävästä tilitysvuokrasta seuraavasti:

kiinteistöviraston geoteknillisen toimiston käyttöön rakennuksen V kerroksen 643 m²:n suuruiset toimistotilat kokonaisuudessaan ja IV kerroksesta 7 huonetta käytäväosuuksineen eli 238 m² sekä

rakennusviraston talorakennusosaston rakennussuunnittelujaostoa ym. varten muut IV kerroksen toimistotilat eli yht. 385 m².

Geoteknilliseltä toimistolta vapautuneet talossa Katariinankatu 3 olevat huonetilat päätettiin osoittaa kaupunkisuunnitteluviraston käyttöön ja talossa Mariankatu 5 olevat vm. virastolta vapautuneet III:n ja ullakkokerroksen huonetilat raastuvanoikeuden käyttöön (3.4. 531 §).

Raittiuslautakunnan toimiston käyttöön päätettiin osoittaa 5 huonetta ja arkistotilaa ym. 148 m² talosta Helsinginkatu 24. Lautakunnan hallussa olleet Kallion virastotalon 10. kerroksessa sijaitsevat huoneet n:o 1020—1023 yhteistilaosuuksineen sekä suomenkielisten kansakoulujen kanslian käytöstään tilapäisesti 1.4. lukien luovuttama huone n:o 1019 osoitettiin kaupunginkanslian talous-suunnitteluhenkilökunnan käyttöön (10.4. 583 §).

Kertomusvuoden aikana päättyivät seuraavat huoneistojen vuokrasopimukset:

äitiys- ja lastenneuvoloista Kiint. Oy Tuhkimontie 10:n ja Kiint. Oy Vuorenpeikontie 5:n kanssa tehdyt vuokrasopimukset 28.2. lukien (23.1. 174 §);

talosta Laajasalontie 32 v. 1964 vuokrattua lastenneuvolahuoneistoa sekä talosta Jussaarenkuja 5 v. 1965 vuokrattua äitiysneuvolahuoneistoa koskevat vuokrasopimukset, molemmat 30.11. (20.11. 1 768 §);

lastensuojeluvirastoa varten vuokrattua ent. Pippingskiöldin äitikodin huoneistoa koskeva v. 1964 tehty vuokrasopimus 15.4. (6.3. 415 §);

lastentarhahuoneistoa talossa Castréninkatu 18 koskeva vuokrasopimus 1.7. (13.3. 452 §);

Vuosaaren Oppikouluyhdistykseltä suomenkielisiä kansakouluja varten v. 1966 vuokrattuja huonetiloja koskeva vuokrasopimus kertomusvuoden kevätlukukauden päättyessä (24.4. 693 §) sekä Mellunkylän Kontio -nimiseltä yhdistykseltä vuokrattuja Kukkaniityntien varrella sijaitsevan urheilutalon huonetiloja koskeva sopimus 31.5. (10.7. 1 117 §).

Varasto- ja autotallitilat. Kaupunginkirjastoa varten päätettiin vuokrata varastotilaa Vuoksenniska Oy:ltä talosta Korkeavuorenkatu 32 n. 160 m² pohjakerroksesta 5.50 mk/m² kuukausivuokrasta (5.6. 972 §).

Ruotsinkielisen kansakoulun käyttöön päätettiin vuokrata Botby svenska samskola -nimiseltä koululta 20 m² säilytystilaa 60 mk:n kuukausivuokrasta vuosisopimuksella 1.3. lukien. Samalle vuokranantajalle päätettiin suorittaa em. kansakoulun käyttämästä terveydenhoitohuoneesta 4.80 mk:n suuruinen vuokra käyttötunnilta (10.7. 1 119 §).

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston käyttöön varastotilaksi vuokrattiin Pengerpuiston kalliosuojasta 35 m²:n suuruiset tilat, joista tilitysvuokrana suoritettiin 175 mk/kk 1.8. lukien (10.7. 1 116 §).

Vesilaitoksen entinen pumppuasema Hirvi- ja Susitien kulmassa päätettiin osoittaa rakennusviraston puhtaanapito-osaston käyttöön Kulosaaren piirin varastoksi 1.1.1968 vesilaitokselle maksettavasta tilitysvuokrasta (4.12. 1 860 §).

Puhtaanapito-osaston työnjohtoa ja työntekijöitä varten päätettiin vuokrata Kiint. Oy Kontulankuja 5:ltä 11.1. lukien 25 m²:n huonetila, vuokra 112 mk/kk, ja traktoritalli, jonka vuokra oli 60 mk/kk. Lisäksi oli lämpimän veden kulutuksesta suoritettava 2.60 mk/m³ (2.1. 44 §). Samaan tarkoitukseen vuokrattiin 16 m²:n suuruinen huone Sörnäisten Laivaus Oy:ltä Sörnäisten satamassa olevasta toimistohuoneistosta 4.2. lukien 100 mk:n vuokrasta kuukaudessa (6.2. 254 §). Sopimus kellarihuoneen vuokraamisesta osaston käyttöön Asunto Oy Mäyräkalliolta merkittiin päättyneeksi 31.10. (6.11. 1 696 §).

Autotalleja ja autopaikkoja vuokrattiin puhtaanapito-osastoa varten vuoden aikana Kiint. oy Korsholmantie 9:ltä (17.4. 635§, 29.5. 919 §) sekä Kiint. oy Yläkiveltä (18.12. 1 950 §). Talosta Kolkkapojantie 7 vuokrattua autotallirakennusta koskeva sopimus todettiin päättyneeksi 6.3. talon siirryttyä kaupungin omistukseen. Autotallirakennus osoitettiin edelleen puhtaanapito-osaston käyttöön (24.4. 694 §). Asunto Oy Koroistentie 7:ltä ja Kiint. Oy Siilitie 11—13:ltä vuokrattuja autojen säilytystiloja koskevat sopimukset merkittiin päättyviksi 1.2. ja 30.6. lukien (16.1. 118 §, 19.6. 1 048 §).

Kaupungin vuokralle antamat eräät huoneistot. Talon Mikael Lybeckin katu 12 osakehuoneisto n:o 4, 187 m², päätettiin vuokrata Töölön Lastenseimi Yhdistykselle ajaksi 1.2.1967—31.5.1968 ja sen jälkeen vuosisopimuksella. Perusvuokra oli 1 496 mk/kk (30.1.221 §). Kyllikinkatu 10:ssä sijaitsevan talon alakerran huoneisto, 116 m², päätettiin vuokrata Suomen Taiteilijaseuralle ateljeetarkoitukseen indeksiin sidotusta 230 mk:n kuukausivuokrasta ilman lämpöä ym. ehdoilla (20.11. 1 767 §).

Lasipalatsi. Palatsi-Paperikauppa -nimiselle toiminimelle vuokrattua 91 m²:n suuruista myymälähuoneistoa koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.11. Huoneisto päätettiin jakaa 1.12. lukien kahteen osaan, joista suurempi osa vuokrattiin edelleen Palatsi-Paperikaupalle ja pienempi Ibero Oy:lle, joka kustannuksellaan suoritti erottamiseksi tarvittavat muutostyöt. Huoneistoista perittävät vuokrat, indeksiehto sekä

irtisanomisaika olivat lautakunnan 17.7. (1 148 §) tekemän päätöksen mukaiset (20.11. 1 770 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan *Unioninkatu 28:ssa* vapaana oleva 69 m²:n suuruinen myymälähuoneisto Salon Leninkitukku Oy/Finn-Flare -nimiselle toiminimelle 2 484 mk:n kuukausivuokrasta, joka oli indeksiin sidottu (11.12. 1 896 §).

Eräiden Husön kartanon rakennusten vuokraaminen. Talo-osasto oikeutettiin vuokraamaan ins. Tell Huberille ajaksi 1.10.1967—30.9.1968 kartanon päärakennus, omakotitalo, pehtorin asunto, työntekijäin asunto sekä eräät talousrakennukset 500 mk:n kuukausivuokrasta. Vuokraaja vastasi rakennusten kunnossapidosta, vartioinnista ym. sekä kartanoon johtavan tien hoidosta (24.7. 1 178 §).

Vedenotto-oikeus kartanon kaivosta myönnettiin Kuntokallio-nimiselle vanhusten kuntoutus- ja virkistyskodille 20 mk:n vuotuisesta korvauksesta ym. ehdoilla (2.10. 1 486 §).

Kesänvietto- ym. tarkoitukseen vuokratut rakennukset. Helsingin Kristillisen Työväen Yhdistykselle päätettiin vuokrata 1.6.1967 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, 200 mk:n suuruisesta vuokrasta kesäkaudelta Laajasalossa Axel Lindbergin tien varrella sijaitseva huvila (29.5. 916 §).

Vuosaaressa Itäreimarintien varrella oleva huvila päätettiin vuokrata Helsingin Kotien puolesta -yhdistykselle pääasiassa vanhusten kesänviettopaikaksi samasta vuokrasta ja samoilla ehdoilla kuin edellä (29.5. 917 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Föreningen Hvilohem -nimiselle yhdistykselle Vuosaaressa sijaitsevan tilan Furumo RN:o 5⁴ päärakennus lepokotikäyttöön 1.4.1967—30.9.1971 väliseksi ajaksi sekä sen jälkeen 3 kk:n irtisanomisajan varassa. Vuokrana, joka oli sidottu indeksiin, perittiin 150 mk vuodessa (6.3. 414 §).

Majoitustarkoituksiin luovutetut rakennukset. Kovaosaisten Ystävät -nimiselle yhdistykselle päätettiin vuokrata Malminkatu 5:ssä olevan ent. työpajarakennuksen I kerroksessa sijaitsevat 311 m²:n suuruiset huonetilat mm. seuraavilla ehdoilla: vuokrakausi katsottiin alkaneeksi 1.9. ja se jatkuisi toistaiseksi, molemminpuolisena irtisanomisaikana 3 kk; vuokra, johon sisältyi korvaus keskuslämmityksestä ja valaistussähköstä, oli 839.70 mk/kk; vuokraaja huolehti kustannuksellaan huonetiloissa tarvittavien muutos- ja kunnostustöiden suorittamisesta; huonetiloja saatiin käyttää ainoastaan koditomien miesten yösuoja- ja majoitustarkoitukseen (11.9. 1 377 §).

Oulunkylän ent. ruotsinkielisen kansakoulun kiinteistö Mikkolantie 25:ssä rakennuksineen päätettiin luovuttaa Helsingin uudet asuntolat Oy -nimisen yhdistyksen käyttöön 1.11.1967—31.5.1969 väliseksi ajaksi väliaikaisena miesten asuntolana käytettäväksi 50 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoilla (30.10. 1 662 §).

Lautakunta päätti ottaa kaupungin hallintaan 5.12. Lauttasaarenkatu 1:ssä tontilla n:o 1/788 olevan varastorakennuksen Suomen Väri- ja Vernissatehdas Oy:n ja talo-osaston kesken käydyssä neuvottelussa yhtiön antaman suostumuksen mukaisesti. Rakennus päätettiin osoittaa huoltolautakunnan käyttöön em. ajankohdasta lukien vuokrattavaksi osittain Suoja-Pirtti -nimiselle yhdistykselle rappioalkoholistien oleskelutilaksi ja lämmittelypaikaksi kaupunginhallituksen 23.11. tekemän päätöksen mukaisesti enintään 15.5.1968 saakka sekä osittain käytettäväksi häädettyjen sekä huoltolaitoksissa olevien henkilöiden asuntoirtaimiston keskusvarastona. Rakennus luovutettiin ilman lämpöä, vettä ja valaistusta. Oleskelu- ja lämmittelytiloista perittiin tilitysvuokra, joka olisi saman suuruinen kuin Suoja-Pirtti -yhdistykseltä mahdollisesti perittävä vuokra; rakennuksen muusta osasta perittiin vahvistettujen perusteiden mukainen b-tilojen tilitysvuokra (4.12. 1 863 §).

Kaisaniemen ravintolarakennus. Oy Ra-

vintola Kaisaniemi -nimisen yhtiön vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 31.12.1971 saakka, jolloin se tulee päättymään ilman irtisanomista. Samalla muutettiin vuokrasopimusta siten, ettei vuokraukseen enää 1.7.1967 lukien kuulunut kiinteistön ulkorakennusta ja ettei vuokraajalla ollut oikeutta korvaukseen, mikäli ravintolarakennuksen edustalla olevan alueen osa jouduttaisiin vuokrakauden aikana luovuttamaan Valtionrautateiden käyttöön (16.5. 813 §).

Esplanaadikappeli. Lautakunta oikeutti Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvaliidien Liiton järjestämään 15.4. Esplanaadikappelissa invalidien valmistamien esineiden näyttelyn ja myyjäiset 50 mk:n korvauksesta ym. ehdoilla (20.3. 496 §). Helsingfors Svenska Marthaförening sai luvan sieninäyttelyn pitämiseen samassa paikassa 26. ja 27.9. korvauksetta (18.9. 1 397 §).

Kaupunginhallitukselta anottiin määrärahaa puistosoiton järjestämiseksi Esplanaadikappelin edustalla kertomusvuoden kesän aikana. Samalla lautakunta kehotti talo-osastoa järjestämään soiton aikana 18.6.—20.8. sunnuntaisin klo 12—14, sekä tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin aikana 18.6.—31.7. klo 20—22 ja aikana 1.—20.8. klo 19—21 tapahtuvaksi (29.5. 911 §, 17.7. 1 147 §).

Kesäteatterit. Vallilan kesäteatteri päätettiin vuokrata Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistykselle ajaksi 1.6.—15.8. Vuokran suuruus oli 450 mk koko ajalta. Vuokraaja sitoutui luovuttamaan teatterin tilapäisesti Mainos-TV-Reklam Oy:n käyttöön kaksi kertaa erikseen sovittuina päivinä televisiointikäyttöön, josta yhtiön oli suoritettava vuokrana 200 mk kerralta (2.5. 746 §).

Alppilan seurakunta oikeutettiin käyttämään Alppilan kesäteatteria 5.6.—28.8. välisenä aikana maanantaisin sekä rukouslauantaina 15.7. klo 19—20.30 ulkohartauskokousten pitämiseen sekä käyttämään teatterin rakennusta tarvitsemiensa penkkien ym. säilytystilana (22.5. 856 §).

Henkikirjoitusilmoitusten vastaanottopaikat. Ilmoitusten vastaanottoa varten v:n 1968 alussa vuokrattiin 20 kerho- ym. huoneistoa eri puolilta esikaupunkialuetta päivän tai parin ajaksi. Vuokra oli 27.50 mk/pv eli kaikkiaan 1 017.50 mk (27.11. 1 818 §).

Asuin- ja liikehuoneistojen vuokrat. Karhutie 13—15 ja Susitie 2—6:n sekä Mäkelänkatu 86—96:n ja talojen Hämeentie 61—63 :ssa, Tenholantie 3—5:ssä sekä Pihlajatie 32:ssa asuinhuoneistoista perittäväksi vuokraksi päätettiin määrätä 1.3.1967 lukien 3.50 mk/m²/kk sekä 1.1.1968 lukien 3.70 mk/m²/kk, mihin sisältyi myös korvaus lämpimästä vedestä (20.2. 328 §, 18.12. 1 951 §).

Lasipalatsin ja Tennistalon liikehuoneistojen käteisvuokrien uudet perusvuokrat päätettiin vahvistaa siitä ajankohdasta lukien, milloin se kertomusvuoden heinäkuussa suoritettavan irtisanomisen sekä ao. vuokrasopimusten ehtojen mukaan oli aikaisintaan mahdollista. Lisäksi päätettiin, että vuokrat sidotaan rakennuskustannusten kokonaisindeksiin (17.7. 1 148 §).

Tyhjiksi jääneisiin rakennuksiin kohdistuvan ilkivallan ehkäiseminen. Lautakunta oli 3.7. (1 089 §) antanut talo-osastolle kehotuksen tutkia, mihin toimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä tyhjänä oleviin rakennuksiin kohdistuneen ilkivallan ehkäisemiseksi. Talo-osaston asiasta antaman selvityksen johdosta lautakunta päätti kehottaa osastoa osoittamaan sen hoidossa olevat tai sen hoitoon siirtyvät rakennukset viipymättä tarkoituksenmukaiseen käyttöön tai järjestämään rakennusten vartioinnin siihen saakka, kunnes käyttöön ottaminen olisi toteutettavissa (17.7. 1 128 §, 21.8. 1 289 §).

Lisäksi lautakunta päätti, että Hakaniemenkatu 2:ssa olevan rakennuksen vartioinnista siihen asti, kunnes se purettaisiin, saadaan suorittaa 150 mk/kk, sekä Meilahden vuokra-alueilla n:o 14 ja 21 olevien rakennusten vartioinnista siihen saakka, kunnes ne olisi kunnostettu ja osoitettu lopulliseen käyttöönsä, 1 893 mk/kk (24.7. 1 180 §)

Lautakunnan hallinnossa olevissa vuokrataloissa asuvia eräitä henkilöitä koskevat järjestelyt. Lautakunta päätti, että samassa huoneistossa asuvien perheenjäsenten yhteenlasketuksi veroäyrimääräksi v:lta 1966, jonka perusteella kertomusvuonna voitaisiin harkita huoneistojen vapauttamista, katsottiin vähintään 25 000 (27.11. 1 821 §).

Vuoden aikana kehotettiin joissakin tapauksissa asukkaita luopumaan huoneistostaan määräpäivään mennessä (taloj. 8.6. 25 §). Samoin myönnettiin anomuksesta pidennystä muuttoaikaan (3.7. 1 087 §, 25.9. 1 442 §, taloj. 13.4. 20 §).

Puhelinkioskien paikat. Sopimus, joka oli tehty Helsingin Puhelinyhdistyksen kanssa v. 1948 yksiosaisen kioskin paikan vuokraamisesta Tuusulan- ja Lepolantien (silloisten Hyrylän valtatien ja Huvilatien) risteyksestä, merkittiin päättyväksi 31.12. (taloj. 31.8. 35 §).

Mechelinin- ja Arkadiankadun risteyksessä oleva puhelinkioski päätettiin siirtää talon Arkadiankatu 34:n edustalle (taloj. 18.2. 5 §).

Kauppahallit. Kaupunginhallitukselle esitettiin eräiden muutostöiden suorittamista Kauppatorinhallissa sen korjaustöiden yhteydessä kesän aikana ja anottiin tarkoitukseen tarvittavaa määrärahaa. Samalla päätettiin pitää halli suljettuna näiden töiden aikana ja vapauttaa myymälöiden haltijat vuokran maksamisesta hallin ollessa suljettuna (17.4. 636 §).

Anomukseen myytäväksi sallittujen tavaralaatujen lisäämiseksi Hietalahdenhallissa päätettiin suostua (21.8. 1 290 §).

Kauppatorinhallista annettiin vuokralle vuoden aikana 6 myymälää (16.1. 123 §, taloj. 18.2. 7 §, 14.12. 59 §), Hakaniemenhallista 8 myymälää (2.5. 751 §, 24.7. 1 179 §, taloj. 13.4. 18 §, 14.12. 61 §) sekä Hietalahdenhallista 9 myymälää (16.1. 122 §, 2.5. 752 §, 12.6. 1 005 §, taloj. 13.4. 19 §, 14.12. 60 §).

Torikauppa. Talo-osasto oikeutettiin antamaan vuokralle kauppatoreilta juhannuskoivujen myyntipaikkoja. Paikkojen käyttöaika juhannusaattona oli klo 7—16 ja vuokra 10 mk paikalta (19.6. 1 044 §).

Kauppatorin puutarhatuotteiden myyntipaikat, joita oli ollut käytössä 20 kertomusvuonna ja yksi uusi myyntipaikka päätettiin antaa vuokralle v:n 1968 ajaksi. Vuokra oli 110 mk/kk paikkaa kohden (18.12. 1 948 §).

Kauppatorilta päätettiin vuokrata Kauppatorinhallissa toimineelle kuudelle kalakauppiaalle hallin korjaustyön ajaksi 1.6. lukien enintään 31.7. saakka kiinteät myyntipaikat ns. kalarivin Katajanokan puoleisesta päästä 19.60 mk:n kuukausivuokrasta (22.5. 857 §).

Perunoiden myyntipaikat, joita Kauppatorilla oli 8, Hakaniementorilla 3 ja Töölöntorilla 2, päätettiin v:ksi 1968 vuokrata niitä anoneille entisille vuokraajille. Vuokra oli sama kuin kertomusvuonna eli 110 mk/kk (18.12. 1 945—1 947 §).

Virvoitusjuomakioskit. Hämeentien ja Sturenkadun kulmassa oleva kioski saatiin liikennejärjestelyjen johdosta siirtää rakennusviraston katurakennusosaston toimesta n. 4 m:n päähän entisestä paikastaan. Kioskin vuokra, koska myyntitoimintaa ei aikana 15.4.—22.6. voitu harjoittaa, päätettiin alentaa (4.9. 1 338 §).

Virvoitusjuomakioskien vuokraajien anomuksiin saada vapautus vuokrasuhteesta suostuttiin neljässä tapauksessa sekä annettiin ao. kioskit kertomusvuoden myyntikaudeksi vuokralle toisille niitä anoneille henkilöille (10.4. 587—590 §).

Vanhan Hämeenkyläntien ja Konalantien risteyksessä olevan yksityisen kioskin pitämiseen paikalla myönnettiin lupa Vilho ja Anneli Burmanille kertomusvuodeksi 600 mk:n suuruisesta kokonaisvuokrasta. Tähän vuokraan sisältyi myös korvaus kioskin paikalla pitämisestä aikana 8.10.—31.12. 1966. Sallittu myyntikausi ja muut kioskin toiminnassa noudatettavat ehdot olivat samat kuin kaupungin omistamia kioskeja vuokrattaessa (10.4. 585 §).

Jäätelönmyyntipaikat. Kaleva Jäätelötehdas Oy:lle oli v:ien 1966 ja 1967 myyntikausiksi vuokrattu 16 myyntipaikkaa. Yhtiön luovuttua näistä kertomusvuoden myyntikauden osalta päätettiin yksi myyntipaikoista vuokrata Jäätelötehdas Suomen Eskimo -nimiselle toiminimelle ja 15 muuta paikkaa Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirille ja Helsingin Invaliidien Yhdistykselle yhteisesti (24.4. 701 §).

Kaupunginhallitukselle päätettiin esittää kahden myyntipaikan vuokran alentamista, koska näissä myynti oli vähentynyt niiden läheisyydessä suoritettujen rakennustöiden johdosta (6.11. 1 698 §).

Kukkien myyntipaikat. Bulevardin ja Yrjönkadun kulmassa olevan myyntipaikan vuokraaja vapautettiin vuokrasuhteestaan ja kioski päätettiin jättää vuokraamatta alueella suoritettavien kaivaus- ja rakennustöiden vuoksi kertomusvuoden myyntikaudeksi (10.4. 584 §).

Makkaroiden myyntipaikat. Kaikkien makkaroiden myyntipaikkojen vuokraukset tulivat uusittaviksi 1.1.1968 alkaen. Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa antamaan käytössä olevat myyntipaikat lukuun ottamatta Tapanilan torilla sijainnutta, joka lopetettiin kannattamattomana, paikkojen entisille haltijoille. Myyntipaikoista oli 46 yömyyntiä varten ja kolmessa tapahtui myynti päivisin. Kahden myyntipaikan sijaintia muutettiin, nim. Porvoonkadun puistikossa ollut paikka siirrettiin Porvoon- ja Kirstinkadun kulmaan ja paikka Hämeentie 92:n kohdalta Hämeentie 90:n kohdalle. Lisäksi päätettiin vuokrata kahdeksan uutta myyntipaikkaa, jotka sijaitsivat Pakilantie 65:n kohdalla, Tehtaan- ja Laivurinkadun kulmassa, Pitäjänmäen- ja Nuolitien kulmassa, Huopalahdentien varrella Gulfin huoltoaseman läheisyydessä, Jakomäentien varrella itäisen paikoitusalueen lähellä, Koskelantien ja Intiankadun kulmassa, Hämeentien ja Intiankadun kulmassa ja Töölönlahden rannassa Mäntymäen läheisyydessä. Kaikki myyntipaikat vuokrattiin v:ksi 1968 ja 1969 ja kunkin paikan uudeksi perusvuokraksi määrättiin sen entinen perusvuokra korotettuna v:n 1967 lokakuun indeksitasoa vastaavaksi. Muista ehdoista mainittakoon: myyntipaikalla oli lupa käyttää ainoastaan kiinteistölautakunnan ja maistraatin viimeksi hyväksymän tyypin mukaisia myyntikojuja; siirrettyjen myyntipaikkojen vuokraajat sekä uusien paikkojen vuokrallesaajat sitoutuivat omalla kustannuksellaan hankkimaan ja asennuttamaan myyntipaikalla tarvittavat sähkölaitteet kaapeleineen, jotka kaikki paikoilleen asennettuina heti tulivat korvauksetta kaupungin omistukseen; myyjänä sai toimia vuokraajan ja hänen perheenjäsenensä lisäksi ainoastaan ao. myyntipaikan vuokraajan palveluksessa ennestään oleva henkilö tai muu huoltoviraston työhuoltotoimiston hyväksymä henkilö; myyntipaikan vuokraajan velvollisuutena oli huolehtia kaupungille ao. alueen osalta rakennusjärjestyksen 72 §:n 2 mom:n nojalla kuuluvan puhtaanapitovelvollisuuden täyttämisestä myynnin päätyttyä.

Samalla lautakunta päätti, ettei makkaroiden myyntipaikkoja v:ien 1968 ja 1969 aikana tulla lisäämään, uusilla asuma-alueilla ehkä tarpeellisiksi osoittautuvia paikkoja kuitenkaan lukuun ottamatta (27.11. 1 820 §, 11.12. 1 897 §, taloj. 16.11. 46 §).

Töölöntorin kioskirakennuksen makkarakioskin vuokraaminen. Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa vuokraamaan kioskin kauppias Heimo Haapaselle edelleen v:ksi 1968 ja 1969. Myyntioikeusvuokrana perittiin kuukausittain 515 mk, mikä vuokra oli perusvuokrana sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin. Huoneenvuokrana, joka oli sidottu rakennuskustannusindeksiin, perittiin 92 mk/kk. Kioskissa sai myydä lämpimiä makkaroita mausteiden ja leivän kera tai ilman niitä klo 7—3 välisenä aikana sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä klo 5:een. Puhtaanapitovelvollisuutta sekä myyjänä toimivaa henkilöä koskevat ehdot olivat samat kuin edellä (11.12. 1 898 §).

Arpojen myyntiluvat. Helsingin Invaliidien Yhdistykselle myönnettiin lupa arpojen myyntiin omistamistaan neljästä jäätelökioskista, jotka sijaitsivat Rautatientorin varrella sekä linja-autoaseman alueella, 16.10. —15.11. väliseksi ajaksi päivittäin klo 7—22. Lupa myönnettiin 300 mk:n korvauksesta ym. ehdoilla (18.9. 1 395 §).

Myös eräitä muita lupia kaupungin omistamalla alueella tapahtuvaan arpojen myyntiin myönnettiin vuoden aikana yhdistyksille ym. (13.3. 458 §, 10.4. 566 §, 17.4. 640 §, 4.12. 1 864—1 866 §).

Lehtien myyntipaikat ja kengänkiilloituspaikat. Helsingin NMKY:n hoitoon kertomusvuodeksi päätettiin luovuttaa 92 lehtien myyntipaikkaa sekä 25 kengänkiilloituspaikkaa (27.2. 371 §) sekä v:ksi 1968 90 lehtien myyntipaikkaa ja 22 kengänkiilloituspaikkaa. Lehtien myyntipaikat luovutettiin mm. sillä ehdolla, että lautakunnalla oli oikeus tehdä tänä aikana luovutusehtoihin tarpeellisiksi katsomansa muutokset ja lisäykset, joihin yhdistys oli velvollinen välittömästi suostumaan (18.12. 1 949 §).

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lehtien myyntipaikkojen luovutusta koskevat määräykset tarkistettaisiin (27.11. 1 819 §).

Joulukuusien ja joulukoristeiden myyntipaikat. Joulukuusien yksinmyyntipaikoiksi kertomusvuonna hyväksyttiin samat kuin edellisenä vuonna eli 19 paikkaa eri puolilla kaupunkialuetta. Ne päätettiin vuokrata huutokaupalla, missä kunkin myyntipaikan pohjavuokraksi määrättäisiin 50 % edellisenä vuonna saadusta huutokauppavuokrasta.

Kuusien yhteismyyntiä varten hyväksyttiin 59 paikkaa ja myyntiluvan vuorokausivuokraksi 10 mk. Joulukuusien jalkojen myyntiluvista perittiin 7 mk koko myyntikaudelta. Myyntikausi ja päivittäinen myyntiaika kaikissa paikoissa päätettiin pysyttää ennallaan (taloj. 29.11. 49, 50 §).

Joulukadut ja luvat jouluaiheiseen koristeluun ym. Aleksanterinkatu-nimiselle yhdistykselle myönnettiin ajaksi 2.12.1967—1.1. 1968 lupa tavanmukaisen joulukatunsa järjestämiseen 5 000 mk:n korvauksesta koko ajalta samoilla ehdoilla kuin aikaisemminkin (taloj. 2.11. 42 §).

Lisäksi myönnettiin yhdistykselle kaupunginhallituksen 9.11. tekemän päätöksen mukaisesti oikeus liputuksen järjestämiseen Aleksanterinkadulle 18.11.—5.12.1967 ja 7.12.1967—1.1.1968 välisiksi ajoiksi. Liputukseen saatiin käyttää sinivalkoisia, koko vuorokauden lipputangoissa olevia juhlastandaareja, joissa ei ollut mitään tekstiä eikä kuvia. Luvasta perittiin 500 mk:n suuruinen korvaus (taloj. 16.11. 47 §).

Kaisaniemen Kauppakadut -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa ns. joulukadun järjestämiseen samalle katualueelle kuin edellisenäkin vuonna aikana 2.12.1967—6.1.1968 korvauksesta, jonka suuruus oli 5 000 mk ym. ehdoilla (11.11. 1 732 §).

Lisäksi myönnettiin määräajaksi eräitä muita lupia jouluaiheisen koristelun järjestämiseen myymälöiden jalkakäytäväosuuksien yläpuolelle, valaistujen joulukuusien pystyttämiseen ym. (20.11. 1 772 §, taloj. 29.11. 51—54 §).

Joulupöydän koristeiden myyntipaikkoja vuokrattiin kaksi rva Lydia Wallinille Kolmen sepän aukiolta ajaksi 17.—24.12. kokonaisvuokrasta, joka oli 200 mk (4.12. 1 867 §).

Keräysluvat. Suomen Pelastusarmeijalle myönnettiin tavanmukaiset luvat määrättyjen keräyspaikkojen käyttämiseen varojen saamiseksi lasten kesäsiirtolatoimintaa varten (24.4. 700 §) sekä ns. joulupatojen asettamiseen ulkosalle (taloj. 14.12. 62 §).

Lautakunta päätti myöntää Suomen Teiniliitolle luvan 13.10. »Operaatio Taksvärkki» -nimellä järjestettävien, yhteispohjoismaiseen kehitysapukeräykseen liittyvien toimenpiteiden suorittamiseen eräillä ehdoilla kaupungin omistamilla katu-, tori- ja puistoalueilla. Toimintaan kuului merkkien myynti, kojujen pystyttäminen, teinityövoiman myyntipaikkojen järjestäminen, erilaiset esi-

tykset ym. Lisäksi myönnettiin liitolle lupa mainostaulujen asettamiseen tarkemmin määrätyille paikoille 1—2 viikon ajaksi lokakuun alkupuolella. Korvausta ei näistä luvista peritty (9.10. 1 533, 1 534 §).

Talo-osaston palveluksessa olevat siivoojat ja talonmiehet. Talo-osastoa kehotettiin hankkimaan työtakit niille virastosiivoojille, joiden työ oli erittäin likaista (23.1. 178 §). Kaupunginhallitukselle päätettiin esittää yhden talonmiehen ja yhden siivoojan viran lakkauttamista (24.4. 699 §, 14.8. 1 265 §).

Mainontaa koskevat asiat. Tasavallan presidentin valitsijamiesten vaalien, jotka toimitettaisiin 15. ja 16.1.1968, mainonta päätettiin järjestää seuraavasti: kultakin tarkoitukseen hyväksyttävältä mainontapaikalta varataan yhtä suuri julistetila jokaiselle vaaliliitolle huomioonottaen, että myös mahdolliset vaaliliittojen ulkopuolella olevat valitsijayhdistykset rinnastetaan tässä suhteessa vaaliliittoihin, mikäli käytettävissä olevat julistetilat tähän riittävät. Muussa tapauksessa käsitellään ulkopuolisten valitsijayhdistysten mainontakysymys erikseen;

kullekin vaaliliitolle tai valitsijayhdistykselle tulevan julistetilan sijoitus jokaisella mainontapaikalla määrätään arpomalla, joka toimitetaan talo-osastossa mainostajien edustajien läsnä ollessa ja jonka suorittajaksi pyydetään poliisiviranomainen;

julisteet kiinnityslevyineen saadaan asettaa ao. paikoille tarkoitusta varten pystytettyihin telineisiin 2.1.1968 klo 18 ja ne on poistettava viimeistään kolmen vuorokauden kuluessa vaalien päättymisestä (20.11. 1 765 §, taloj. 2.11. 43 §).

Lautakunta päätti alistaa em. päätöksensä kaupunginhallituksen tutkittavaksi antaen samalla sen perusteista selvityksensä (4.12. 1 862 §).

Mainontapaikkojen, joita oli 160 kpl, sijainti päätettiin hyväksyä (11.12. 1 895 §).

Julisterengas Oy -nimisen yhtiön kanssa päätettiin tehdä sopimus telineiden hankkimisesta yleisillä paikoilla tapahtuvaa vaalimainontaa varten. Tämä sopimus tuli voimaan 15.4.1967 jatkuen 31.12.1971 saakka, minkä jälkeen se jatkuisi edelleen aina kaksi vuotta kerrallaan, ellei sitä vähintään vuotta ennen sopimuskauden päättymistä ollut sanottu irti. Sopimuksen mukaan yhtiö sitoutui omalla kustannuksellaan hankkimaan ja pitämään kunnossa 80×120 cm:n julistekokoa varten rakennettuja puurakenteisia telineitä jalustoineen ja muine laitteineen 160 vaalimainospaikkaa varten 10 vaaliliiton tai puolueen enimmäisarvion mukaiseen käyttöön tarvittavan sellaisen määrän, että niihin voitaisiin sijoittaa 3 600 julistetta, asettamaan ja kiinnittämään telineet käyttövalmiiksi ennen vaaleja kiinteistölautakunnan osoittamille paikoille, huolehtimaan siitä, että ne koko vaalimainontakauden ovat paikoillaan ja poistamaan ne määräaikana vaalien jälkeen; yhtiö ei ollut oikeutettu perimään korvausta mainostajilta; sopimuksen päättyessä tai purkautuessa siirtyisivät telineet laitteineen kaupungin omistukseen sopimuksessa määrätyllä tavalla.

Tämän sopimuksen voimassaoloaikana lautakunta oikeutti samalla yhtiön käyttämään esikaupunkialueilla sijaitsevaa 300:aa sähkölaitoksen pylvästä ulkomainontaliikkeensä harjoittamiseen tarvittavina mainontapaikkoina mm. seuraavilla ehdoilla: mainosten sijoittamisessa ja kiinnityksessä oli noudatettava rakennustarkastajan määräyksiä sekä sähkölaitoksen asettamia ehtoja; käytettäväksi sallittu suurin julistekoko oli 80×120 cm; pylväiden käyttäminen poliittisen mainonnan harjoittamiseen oli kielletty; vuokrana pylväsmainontapaikkojen käyttöoikeudesta yhtiö suoritti kaupungille asiakkailtaan laskuttamistaan vuokrista prosenttiosuuden, jota määrättäessä otettiin huomioon tarkemmin sovitulla tavalla em. vaalimainostelineiden ja niihin liittyvien laitteiden hankintakustannusten sekä pylvästauluverkoston perustamiskustannusten kuoletus- ja korkomenot (10.4. 591 §, taloj. 6.4. 16 §).

Lautakunta päätti tehdä Ulkomainos Oy:n

kanssa 6.9.1965 tekemäänsä sopimukseen seuraavat 16.5.1967 voimaan tulevat lisäykset: yhtiö oikeutettiin vaihtamaan ns. kiinteiden mainospilarien paikoilla olevat pilarit anomukseen liittyvän piirustuksen mukaisiin kolmisivuisiin, metallirakenteisiin pilareihin ja pitämään niitä paikoillaan muuten ko. sopimuksen mukaisilla ehdoilla, paitsi että paikoista perittävä indeksiin sidottu vähimmäisvuokra tuli nousemaan vaihdon suorittamista seuraavan kuukauden alusta 1 200 mk:aan vuodessa; näitä uudenmallisia pilareita varten vuokrattiin yhtiölle entisten 100 paikan lisäksi vielä neljä uutta paikkaa samoilla ehdoilla kuin edellä. Lisäksi vuokrattiin Kantakaupungin alueelta 100 uutta taulumainontapaikkaa valaisin- ja johdinpylväistä entisen sopimuksen mukaisilla ehdoilla. Yhtiön käytössä oli ennestään 400 taulumainontapaikkaa, joiden vuokra indeksikorotuksineen oli 223.70 mk vuodessa pylväältä.

Samalla merkittiin em. sopimukseen 7.10. 1966 alkaen mainostaulujen lukumäärässä tapahtuneet muutokset sekä todettiin, että yhtiö oli joutunut rakennustöiden johdosta poistamaan Wulffin kulmassa sijainneen pyörivän mainospilarin, joten sopimus tämän paikan osalta päättyi 31.1.1967 (2.5. 750 §).

Oy Maxim-Filmi -nimiselle yhtiölle oli v. 1964 myönnetty lupa elokuvateatteri Bio Bristolin mainoskuvakaapin pitämiseen väliaikaisesti Mikonkatu 8:n kohdalla olevalla jalkakäytävään liittyvällä suojatiekorokkeella. Tätä lupaa päätettiin jatkaa toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk. Kaappi voitaisiin kuitenkin määrätä poistettavaksi ilman irtisanomista, mikäli se katutöiden tms. tähden olisi tarpeellista. Indeksiin sidottu korvaus siitä alkaen, jolloin koroke siirtyisi kaupungin omistukseen, määrättiin 570 mk:n suuruiseksi vuodessa (2.5. 748 §).

Tilapäisiä ulkomainontalupia myönnettiin samoilla ehdoilla kuin aikaisemminkin.

Katumaalla sijaitsevien yksityisten rakennustyömaa-aitojen käyttöä mainostarkoituksiin koskeva selvitys merkittiin tiedoksi (18.12.1944 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: eräiden rakennusten purkamista (2.1. 42 §, 6.3. 416 §, 13.3. 454 §, 20.3. 500 §, 24.4. 702 §, 29.5. 910, 918 §, 12.6. 1 007 §, 19.6. 1 045 §, 3.7. 1 088 §, 10.7. 1 121 §, 11.9. 1 379 §, 2.10. 1 485 §, 23.10. 1 627 §); suunnitelman laatimista Porvoonkadun puistikon kunnostamiseksi (16.1. 124 §); menettelytavan muuttamista eräitä talo-osaston tavarahankintoja suoritettaessa (13.2. 285 §); muutoksen anomista Karhutie 13—15/Susitie 2—6:ssa ja Mäkelänkatu 86—96:ssa olevien kaupungin talojen asuntolainojen rahoituspäätöksiin (27.2. 373 §, 3.7. 1 090 §) sekä kaupungin omistuksessa olevien kartanorakennusten peruskorjausten suorittamista (7.8. 1 234 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm.: anomuksia ns. liikkuvan kaupan harjoittamislupien myöntämiseksi (16.1. 120, 121 §); eräiden rakennusten ja alueiden hallinnon siirtämistä tai järjestelyä (6.2. 250 §, 13.2. 286 §, 6.3. 413 §, 19.6. 1 046 §); Haagan ulkoilumajan rakennusten osoittamista nuorisotyölautakunnan käyttöön (17.4. 633 §); kauppaliikkeiden ja liiketoimistojen aukioloaikalain uudistamista koskevaa kauppa- ja teollisuusministeriön mietintöluonnosta (28.8. 1 312 §); Pihlajamäen Lions Club'in rakennuttaman paviljonkirakennuksen ottamista vastaan lahjoituksena kaupungille (18.9. 1 398 §); Meilahden kartanon (Bredablickin tilan) käyttöä (2.10. 1 484 §); aloitteita Lasipalatsin huoneistojen ottamiseksi kaupungin käyttöön sekä nuorison kokoontumistilojen järjestämistä kaupungin keskustassa (9.10. 1 531, 1 532 §); aloitetta taidenäyttelytilojen varaamiseksi kaupungin toimesta (23.10. 1 623 §); kauppatorien puhtaanapitokysymyksiä, myyntiajan pidentämistä toreilla ja Hakaniemenhallin yleisökäymälän aukioloaikaa ym. (27.11. 1 812, 1 813 §) sekä ns. Pakin talon vapauttamista asukkaista, rakennusten korjaussuunnitelmaa, ympäristön järjestelyä sekä kotiseutumuseon aikaansaamista taloon (22.5. 855 §, 23.10. 1 621, 1 622 §).

5. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lautakunnan ja sen liikennejaoston kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi fil.maist. Procopén tilalle valittiin arkkit. Olof Hansson ja 5.4. jäsenyydestä eronneen toim.joht. Mattilan tilalle valtiot. maist. Jaakko Itälä. Molemmat uudet jäsenet valittiin myös liikennejaostoon. Liikennejaoston uudeksi puheenjohtajaksi toim.joht. Mattilan tilalle lautakunta päätti määrätä aikaisemmin jaoston varapuheenjohtajana toimineen valtiot.maist. Aarne Välikankaan ja uudeksi varapuheenjohtajaksi arkkit. Olof Hanssonin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa ja liikennejaostossa oli kiinteistötointa johtava apul.kaup.joht. J. A. Kivistö sekä 10.4. jälkeen apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 48 ja liikennejaostolla 11 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjojen pykäläluku oli 965 ja liikennejaoston 50. Saapuneiden kirjeiden luku oli 1 622 ja lähetettyjen kirjeiden 530.

Lautakunnan kertomusvuonna käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Viraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat. *Ratkaisemattomien asioiden luettelon tarkastaminen.* Luettelot lautakunnan diaariin ennen 1.7.1966 merkityistä 1.2.1967 ratkaisematta olleista sekä ennen 31.12.1966 merkityistä 1.7.1967 ratkaisematta olleista asioista tarkastettiin (1.2. 73 §, 26.7. 527 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm. osanottajien lähettämistä seuraaviin tilaisuuksiin: liikennetutkimuksia koskevaan neuvotteluun Malmöön (22.2. 123 §), virkamatkalle Osloon (15.3. 180 §), pohjoismaiselle opintomatkalle (12.4. 249 §), virkamatkalle Kööpenhaminaan (23.8. 591 §), Suomen Arkkitehtiliiton järjestämään seminaariin »Mitä opimme Tapiolasta» (6.9. 627 §), Pidä Suomi Siistinä -valtuuskunnan yhdessä Suomen Kaupunkiliiton ja Maalaiskuntien Liiton kanssa järjestämään seminaariin »Puhtaanapito kunnallisessa hallinnossa» (25.10. 786 §), Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskuksen järjestämälle pysäköintikysymyksiä käsittelevälle liikennetekniikan kurssille (1.11. 805 §) sekä virkamatkalle Itävaltaan Salzburg Seminar in American Studies'in järjestämään kaupunki- ja liikennesuunnitteluseminaariin osallistumista varten (13.12. 935 §). Lisäksi tehtiin esitykset kaupunkisuunnitteluviraston 33. palkkaluokkaan kuuluvan liikennesuunnittelupäällikön viran julistamisesta haettavaksi siten, että viran hakijat saavat esittää myös omat palkkavaatimuksensa (11.10. 740 §), eräiden teknillisten viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden palkkaus- ja työsopimuksista (4.10. 718, 719 §, 11.10. 745 §) sekä ansiomerkin myöntämisestä kaupunki-

suunnitteluviraston eräälle viranhaltijalle (15.3. 181 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: Vuosaaren suunnittelukomitean mietintöä (8.3. 145 §, 15.3. 177 §); katujen talvipuhtaanapitoluokituksen uudistamista varten tarvittavan komitean asettamista (5.4. 220 §); Bengtsårin saariryhmän käyttösuunnitelmaa (5.4. 221 §); poikkeusluvan myöntämistä Suomen Messut -osuuskunnalle 14. kaup.osassa sijaitsevan tilapäisen hallirakennuksen pitämiseksi paikoillaan (5.4. 225 §); ns. Sederholmin talon saattamista suojelluksi kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain mukaisesti (24.5. 363 §); pääkaupungin hotellitilanteen parantamista (21.6. 450 §); myyntitarjousta, joka koski 1. kaupunginosan (Kruununhaan) korttelissa n:o 17 olevaa tonttia n:o 18 (5.7. 494 §); satamakomitean mietintöä lautta- ja konteinerisataman rakentamisesta (6.9. 626 §, 11.9. 649 §, 13.9. 659 §); ehdotusta kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean I mietinnöksi (6.9. 628 §, 11.9. 651 §); kuntauudistuksen suunnittelulain edellyttämän ehdotuksen tekemistä kunnallisen jaotuksen tarkistamista ja kuntien yhteistoiminnan järjestämistä koskeviksi suunnitelmiksi (6.9. 629 §, 11.9. 652 §, 13.9. 660 §); sisäasiainministeriön kirjeitä, jotka koskivat terveyden- ja sairaanhoitoon liittyviä näkökohtia kuntauudistuksen suunnittelussa sekä kuntauudistuksen suhdetta seurakuntajakoon ym. (6.9. 630 §, 11.9. 653, 654 §, 20.9. 677 §); vähäisten asemakaavan muutosten hyväksymistä koskevan määräyksen sisällyttämistä kaupunginhallituksen ohjesääntöön (20.9. 678 §); määräalojen vuokraamista yksityisille Malmin lentoaseman alueelta lentokonesuojien rakentamiseen (18.10. 762 §, 1.11. 803 §, 8.11. 826 §); rekka- ja säiliöautojen pysäköinnin rajoittamista talon Kasarmikatu 26 kohdalla (1.11. 806 §) sekä seuraavia valtuustoaloitteita: Siltavuoren salmen rantojen kunnostamiseksi ja kaunistamiseksi (4.1. 3 §); liike- ja hallintorakennusten sijoittamiseksi itäisille alueille (1.2. 70 §); keskustan pysäköintialueiden muuttamiseksi maksullisiksi ja henkilövalvonnalla hoidettaviksi (5.4. 219 §); Vanhankaupunginlahden erään rantaosan varaamiseksi virkistys-, urheilu- ja leikkikenttäalueeksi (12.4. 248 §); korttelin n:o 173 kunnostamiseksi puistoksi ja lasten leikkialueeksi (19.4. 269 §); oikeuden myöntämiseksi takseihin nousemiseen ja niistä poistumiseen pysähtymiskiellon alaisilla katuosuuksilla (10.5. 320 §); Malmin keskustassa olevan maantiesillan tilapäiseksi kunnostamiseksi (24.5. 364 §, 27.9. 694 §); toimikunnan asettamiseksi selvittämään teollisuustoiminnan edistämistä ja laajentamista kaupungin alueella (12.7. 507 §); sisääntuloteitä ympäröivien alueiden siistimiseksi (30.8. 602 §); jalankulkijoiden liikenneturvallisuuden varmistamiseksi Mannerheimintiellä sekä Mannerheimintiehen liittyvien liikennesuunnitelmien kiirehtimiseksi (6.9. 624, 625 §); toimenpiteisiin ryhtymiseksi itsenäisyyttämme koskevan muistomerkin aikaansaamiseksi (13.9. 658 §); Eläintarhan urheilukentän säilyttämiseksi akateemikko Alvar Aallon laatiman keskustasuunnitelman toteuttamisen yhteydessä (4.10. 715 §); tutkimuksen suorituttamiseksi niistä seikoista, jotka vaikuttavat kuljetusmuodon valintaan helsinkiläisten osalta sekä ehdotusta sen perusteella laadittavasta ohjelmasta julkisen liikenteen kehittämiseksi (8.11. 827 §); toimenpiteisiin ryhtymiseksi keskustan tunneliajotieverkon ja siihen liittyvän Töölönlahden vedenalaisen paikoitustalon tutkituttamiseksi metron korvaamiseksi ja keskustan vapauttamiseksi suureksi osaksi henkilö- ja kuorma-autoliikenteeltä (29.11. 889 §) sekä toimikunnan muodostamiseksi, jonka tehtävänä olisi luoda suotuisat olosuhteet rakennusten korjaus- ja uudenaikaistamistoiminnalle (20.12. 952 §).

Määrärahat. Kaupunginhallitukselle tehtiin seuraavat määrärahan myöntämistä koskevat esitykset: työsopimussuhteeseen palkattavan lisätyövoiman saamista kaupunki-

suunnitteluvirastoon (25.1. 57 §, 1.2. 74 §) sekä oikeuden myöntämistä ylittää eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä määrärahoja (26.7. 529 §, 25.10. 787 §, 22.11. 871 §).

Käyttövaroista päätettiin mm. suorittaa lautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston seppeleen hankkimisesta edesmenneen kiinteistöjohtajan J. A. Kivistön siunaustilaisuuteen aiheutuneet kulut 100 mk (26.4. 292 §), yleiskaavaosaston muutosta aiheutuneet kulut 810 mk (30.8. 603 §) sekä kaupunkisuunnitteluviraston edustajien osallistumismaksuina erilaisille kursseille ja neuvottelupäiville yht. 1 550 mk (18.1. 26 §, 26.4. 291 §, 4.10. 716 §, 11.10. 742 §, 18.10. 763 §). Lisäksi käyttövaroista suoritettiin lautakunnan jäsenille jaetuista kartoista, jäsentodistuksista ja kirjallisesta materiaalista aiheutuneet kulut sekä liikennelaitoksen velottamat kuljetusmaksut.

Asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat. *Asemakaavan muutokset.* Kaupunginhallitukselle annetuissa lausunnoissa puollettiin lukuisia asemakaavan muutoksia, joista mainittakoon 25. kaupunginosan (Käpylän) kortteleita n:o 806—808, 810—813, 816—820, 822, 824 ja 825 koskeva asemakaavan muutos (1.2. 80 §).

Asemakaavaehdotukset. Kaupunginhallitukselle päätettiin lähettää seuraavat asemakaavaehdotukset sekä puoltaa niiden hyväksymistä: 41. kaupunginosan (Suurmetsän) Jakomäen osa-alueen korttelin n:o 41200 (25.1. 60 §), 40. kaupunginosan (Suutarilan) Siltamäen osa-alueen itäosan (15.2. 107 §), 36. kaupunginosan (Viikki, Viikinmäki) osan (26.4. 294 §) ja 49. kaupunginosan (Laajasalo, ns. eteläinen alue) osa-alueen (25.10. 792 §).

Kortteleiden korkeussuhteet. Kaupunginhallitukselle esitettiin vahvistettavaksi useita kortteleiden korkeustasojen muutoksia asemakaavaosaston laatimien piirustusten mukaisesti.

Kadun- ja paikannimet. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset tai annetut lausunnot koskivat: 40. kaupunginosassa (Suutarilassa) Saturnuksentien ja Pikkaraistien välissä olevan tien nimen hyväksymistä Jupiterintieksi — Jupitervägen (26.4. 295 §); 25. kaupunginosassa (Käpylässä) olevan Peräpohjolantien ruotsinkielistä vastinetta sekä uuden nimen Vaakalinnuntie — Gripvägen antamista sille (26.4. 301 §); Helsingin saarten ja rannikon paikannimistöehdotusta (7.6. 415 §); eräiden kadunnimien vahvistamista Pukinmäen eräälle osalle (14.6. 433 §) sekä nimen antamista seuraaville teille ym.: Teollisuuskadun ja Kulosaaren sillan väliselle rautatiealueelle kunnostetulle kadulle (14.6. 436 §), tielinjalle Itäinen moottoritie — Herttoniementie — Porvoontie (28.6. 477 §), Kaivokadun alitse kulkevalle tunnelille (22.11. 876 §) ja Lahdentieksi kutsutulle moottoritielle (29.11. 896 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm.: pysäköintialueen kunnostamista 29. kaupunginosassa olevan Haagan puiston reunaan Isonnevantien varrelle (26.7. 534 §); Vuosaaren rakennuskaavan kumoamista ja rakennuskiellon jatkamista (2.8. 559 §, 22.11. 873 §); lisäajan anomista järjestelytoimitukseen n:o 70731 kuuluvan vuokra-alueen osalta (13.9. 661 §); Pihlajasaaren ulkoilupuiston käyttösuunnitelmaa (13.12. 937 §) ja tontin varaamista ahtausliikkeiden toimipaikaksi (20.12. 954 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: Mellunkylän Kontulan osa-alueen eteläosan asemakaavan vahvistamisajankohtaa (18.1. 40 §); kirjeitä Käpylän puutarhakaupunginosan säilyttämiseksi (1.2. 81 §); Vuosaaren vesijohdon rakentamista ja jätevedenpuhdistamoa sekä valtuustoaloitetta Vuosaaren asemakaavan laatimiseksi ja katurakennustöiden suorittamiseksi (1.2. 78, 82 §, 31.5. 392 §); Miina Sillanpään patsaan perustan kunnostamista sekä valaistuksen järjestämistä (8.2. 95 §); Mellunmäen alueen kunnallisteknillisten kysymysten selvittämistä (22.2. 127 §); kaupungin sairaanhoitokoulun uuden rakennuk-

sen perustamissuunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (22.2. 128 §); tontin varaamista koulutushuoltoasemaa, itäistä sairaalaa ja Sokeain Ammattikoulua varten (22.2. 130 §, 12.4. 254 §, 4.10. 720 §); vesijohtojen rakentamista Pukinmäessä olevalle ns. Savelan alueelle (8.3. 151 §); itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelmaa (8.3. 152 §); Kaarlo Bergbomille suunnitellun patsaan paikkaa (8.3. 153 §); pysäköintipaikkoja Vuosaaren ostoskeskuksessa ja Punapaadentien rakentamista (8.3. 155 §); Kipparlahden ja Marjaniemen venesatamien ja Marjaniemen Venekerhon venelaiturin laajentamissuunnitelmia ym. (8.3. 157, 158 §); paloturvallisuuden tehostamista Laajasalon öljyvarastoalueella (15.3. 182 §); alueen varaamista edustussaunaa varten (15.3. 183 §, 22.3. 202 §); Pasilaan suunnitellun maaliikennekeskuksen vaikutusta Niittylän omakotialueeseen ja suunnitelman toteuttamista koskevaa muistiota (15.3. 184 §, 8.11. 832 §); Laajasalon ns. Uuden Jollaksen alueen asemakaavoittamista (15.3. 185 §); Vuosaaren urheiluhallin sijoitusta ja rakentamista (22.3. 199 §, 12.4. 253 §); sataman maanpuoleisten rajojen uudelleen vahvistamista (22.3. 200 §); Herttoniemen sataman käyttösuunnitelmaa ym. (22.3. 201 §); vanhusten asuntokomitean mietintöä (5.4. 227 §, 1.11. 813 §); oikeustalon paikkakysymystä (19.4. 276 §); anomuksia Kluuvin erään korttelin tontin asemakaavan muuttamiseksi ja maanalaisen paikoitustilan järjestämiseksi Keskuskadun alle (19.4. 279 §, 24.5. 380 §); eräiden katujen rakentamista, kestopäällystämistä ym. (10.5. 322 §, 26.7. 536, 539 §, 6.9. 631 §); Kantakaupungin kaukolämpöverkon eteläisen huippu- ja varalämpökeskuksen sijoittamista Munkkisaaren puhdistamon alueelle (10.5. 332 §); valtuustoaloitetta lumenkaatopaikka- ja rantakomitean asettamiseksi sekä Oulunkylässä Mikkolantien varrella olevan lumenkaatopaikan poistamista (7.6. 419, 420 §); v:n 1918 kansalaissodan muistomerkin ja rauhanpatsaan sijoituspaikkaa (14.6. 435, 438 §, 28.6. 476 §); Vanhankaupungin, Toukolan ja Kumpulan alueiden alueilla ilmenevien epäkohtien korjaamista (12.7. 510 §); julkisen henkilöliikenteen kulkumahdollisuuksien parantamista (26.7. 542 §); Nordsjön paikallistien järjestelyä koskevaa suunnitelmaa (30.8. 606 §); Oulunkylän ja Maunulan eräiden kortteleiden uudelleenrakentamista (13.9. 663 §); tieyhteyksiä Suutarilasta Tapanilaan ja Malmille ym. (20.9. 681 §, 4.10. 722 §); 110 kV avojohdon rakentamista välille Herttoniemi—Mellunkylä sekä alueen vuokraamista voimajohtoa varten (27.9. 698 §, 4.10. 727 §); täyttömaa-alueiden varaamista Porolahdessa ja Loppilahdessa suoritettavia ruoppauksia varten (11.10. 746 §); ns. Pakin talon peruskorjaus- ja entistämistyötä (11.10. 748 §); toimenpiteitä ilman saastumisen ehkäisemiseksi (11.10. 749 §); Sinebrychoffin puistoalueen vanhojen rakennusten purkamispäätöksen muuttamista (11.10. 750 §); ratapenkereen levittämiseen liittyviä järjestelyjä Eläintarhanlahden kohdalla (18.10. 767 §); Merisataman rantasuunnitelman muuttamista (25.10. 794 §); Munkkiniemen asemakaava- ja rakentamissuunnitelmia (1.11. 808 §) sekä Sörnäisten sataman yleissuunnitelmaa ja sen tarkistamista sekä ratapihan järjestelyä (29.11. 897, 898 §).

Lisäksi annettiin lausuntoja maantiesiltojen ja puhdistus- ym. laitosten piirustuksista sekä katupiirustusten ja viemärisuunnitelmien vahvistamisesta.

Yleiskaavaosaston toimialaan kuuluvat. *Lausunnot* kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia valtuustoaloitteita: kaupungin vastaisen enimmäisasukasluvun selvittämistä (22.2. 132 §), Vantaanjoen tulvien estämiseksi kaupungin alueella (8.3. 159 §), Vantaanjoen tulvahaittojen poistamiseksi (8.3. 160 §) ja toimenpiteisiin ryhtymiseksi 2—3 edustavan tontin varaamiseksi hotellitarkoituksiin (8.3. 161 §) sekä Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen II rakennusvaiheen ja laitoksen laajennuksen luonnospiirustusten

hyväksymistä sekä aluevarauksen laajentamista (8.11. 836 §) ja suunnitelmaa Helsingin lentoaseman tulotien suuntauksesta (22.11. 877 §).

Liikennesuunnitteluosaston toimialaan kuuluvat. *Esitykset.* Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä mm. asioista, jotka koskivat: Linnanrakentajantien ja Abraham Wetterin tien liikenteen järjestelyä välillä Itäinen moottoritie — Roihuvuorentie (18.1. 50 §), Erottajan liikenteen järjestelyä (18.1. 42 §, 15.3. 189 §), Runeberginkadun liikenteen järjestelyä välillä Arkadiankatu — Töölön tori (12.4. 264 §, 31.5. 401 §, 7.6. 429 §), liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä keskusurheilupuiston alueella (31.5. 403 §), Töölön suunnan liikenteen järjestelyä (21.6. 467 §, 28.6. 490 §), kaupungin virastojen ja laitosten autopaikkojen käyttöä (5.7. 502 §), liikennesuunnitteluosaston eräiden viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden virkamatkaa Tukholmaan (12.7. 515 §), kaupungin liikenneolosuhteita ja liikenneturvallisuutta käsittelevän ohjekirjasen laatimista (6.9. 642 §), Eläintarhantien liikenteen järjestelyä Kaupunginteatterin kohdalla (13.9. 667 §), liikennevalokeskuksen tietokoneen vakuuttamista (20.9. 689 §), kautta-ajoliikenteen kieltämistä osalla Vanhaa Viertotietä ja sen kautta suuntautuvien linja-autoreittien muuttamista (25.10. 798 §), ajoyhteyden järjestämistä Munkkiniemen kartanon tontille Kartanonpuiston kautta (25.10. 799 §), pysäköintialueen kunnostamista Hakaniemen rantaan (1.11. 816 §), suojatien merkitsemistä Pirkkolantielle (15.11. 866 §), yksisuuntaisen liikenteen muuttamista kaksisuuntaiseksi osalla Castreninkatua (7.12. 923 §) ja raitiotien tasoristeystä osoittavan varoitusmerkin asettamista Tarkk'ampujankadulle (20.12. 961 §). Lisäksi tehtiin esityksiä määrärahan siirrosta ja ylitysoikeuden myöntämisistä pysäköintimittareiden hankintaan ym. merkittyihin määrärahoihin sekä talousarvioehdotuksen muuttamisesta eräiltä osin (18.1. 51 §, 4.10. 735 §, 8.11. 841 §, 22.11. 884 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: jalkakäytävän leventämistä Lauttasaarentie 10:n kohdalla (18.1. 49 §), liikenteen yksisuuntaistamista Lastenkodinkujalla ja Työmiehenkadulla (25.1. 62 §, 1.2. 84 §), linjalupa-anomusta autolinjalle Rautatientori—Kontula (8.3. 163 §), sokeiden liikenneturvaa ja äänimerkkiä antavien laitteiden asentamista jalankulkuvalojen yhteyteen eräisiin risteyksiin (15.3. 190, 191 §), kahden valtuutetun kirjelmää liikennevalojen asentamisesta Fredrikinkadun ja Salomonkadun risteykseen (22.3. 207 §), Rautatientorin ja sen ympäristön liikennejärjestelyä (5.4. 236 §, 12.4. 265 §, 26.4. 313 §, 21.6. 460 §), Eläintarhantien liikenteen järjestelyä (19.4. 282 §), Lauttasaaren uuden sillan rakennusaikaisiin liikennejärjestelyihin valmistautumista sekä Lauttasaaren ja Salmisaaren linjaliikenteen järjestelyä (24.5. 382 §, 21.6. 464 §), liikenneturvallisuuden parantamista (31.5. 399 §), Itäisen moottoritien ja Viikin risteyksen sillan n:o 6 pääpiirustuksia ym. (31.5. 402 §, 26.7. 552 §), ajonopeuden rajoittamista Myrskyläntiellä ja korottamista Länsiväylällä (31.5. 405 §, 20.9. 682 §), tutkimuksen suorittamista Punahilkantien paikoitusalueiden lisäämiseksi (14.6. 445 §), Itäisen moottoritien leventämistä 6-kaistaiseksi välillä Kulosaaren silta—Linnanrakentajantien risteys sekä suunnitelmaa tien rakentamiseksi 4-kaistaiseksi Marjaniementien liittymän kohdalla (21.6. 462 §, 6.9. 644 §), ajonopeuden rajoittamista Helsingin—Tuusulan moottoritiellä kaupungin alueella sekä tien moottoritieksi määräämistä vastustavaa kirjettä (21.6. 465 §, 28.6. 486 §), pysäköintijärjestelyjä Dagmarinkadulla ja Töölönkadulla sekä Museokadun vuokra-autoaseman järjestelyjä (28.6. 482 §), ajoneuvoliikenteen rajoittamista Ehrenströmintiellä (28.6. 484 §, 5.7. 499 §), mahdollisten julkisen liikenteen kaistojen varaamista myös postiautoille

(12.7. 512 §), Pohjoisella Hesperiankadulla olevan taksiaseman siirtämistä (26.7. 543 §), kaupungin alueen käsittävän liikennejärjestyksen aikaansaamista ja sen jakamista sopivassa painoasussa sitä haluaville (26.7. 544 §), koroke- ja suojatiejärjestelyä Vanhaistentien ja Kantelettarentien risteyksessä (26.7. 551 §), liikennevalojen asentamista Mannerheimintielle Kansallismuseon kohdalle sekä välille Messuhalli—Nordenskiöldinkatu ja eräitä liikennejärjestelyjä Nordenskiöldinkadun sekä Museokadun ja Töölönkadun risteyksissä (16.8. 579, 580, 582 §), vasemmalle kääntymisen sallimista Mannerheimintien ja Honkatien risteyksessä (16.8. 581 §), liikennevalojen asentamista Runebergin- ja Sandelsinkadun risteykseen (16.8. 583 §), Salmisaarenrannan osittaista sulkemista (16.8. 586 §), liikenteen yksisuuntaistamista osalla Uimarinpolkua (18.10. 776 §), linjaliikenteen järjestelyä Kaupunginteatteria varten (8.11. 840 §), ajonopeuden rajoittamista Helsingin—Lahden moottoritiellä välillä Koskelantie—Viikki sekä yleissuunnitelmaa moottoritien rakentamiseksi välillä Tattariharju—Mäkelä (8.11. 844 §, 29.11. 903 §), Huopalahdentien liikenteen järjestelyä (8.11. 845 §), jalankulkijoiden turvallisuuden parantamista Pitäjänmäellä ja Länsi-Pakilassa (13.9. 668 §, 29.11. 908 §), 30 km/h nopeusrajoituksen jatkamista Tenholantiellä (29.11. 911 §), Mannerheimintiellä Töölön tavara-aseman luona olevan satamaradan tasoristeyksen sulkemisajan muuttamista (7.12. 924 §), liikenteen yksisuuntaistamista ym. liikennejärjestelyjä Malminkadun ylätasolla (7.12. 925 §), maanteiden ja paikallisteiden päätekohtia Laajasalossa (13.12. 945 §) sekä seuraavia valtuustoaloitteita: liikenteen järjestelyistä Munkkiniemessä ja Munkkivuoressa (4.1. 10 §); huolto- ja henkilöliikenteen helpottamisesta (14.6. 446 §); keskikaupungin moottoriajoneuvoliikenteen parantamiseksi (21.6. 461 §); linja-autoliikenteen jakamiseksi kolmelle linja-autoasemalle (12.7. 513 §) sekä tunnelien rakentamiseksi Mannerheimintien alitse (16.8. 578 §). Lisäksi annettiin lausuntoja linja-autoliikenteen reiteistä ja aikatauluista.

Lisäksi *päätettiin* mm. lukuisista pysäköimisen rajoittamisista ja kieltämisistä, pysähtymisen kieltämisistä, liikenteen tilapäisistä rajoittamisista ja jalankulkijain liikenneturvallisuuden parantamista tarkoittavista toimenpiteistä.

Liikennejaosto valmisteli toimintaohjeidensa ja lautakunnan johtosäännön mukaisesti lautakunnassa käsiteltyjä liikenneasioita sekä antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yksityisen linja-autoliikenteen aikatauluista ja pysäkkien sijoittamisesta sekä yksityisen liikenteen taksoista.

6. Holhouslautakunta

Holhouslautakunnan kokoonpanossa ei v:n 1967 aikana tapahtunut muutoksia.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 45 varsinaista ja neljä ylimääräistä kokousta. Sääntömääräiset kokoukset pidettiin tiistaisin, paitsi heinä- ja elokuussa, jolloin kokoukset pidettiin kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena tiistaina. Puheenjohtajalla oli vastaanotto talvikautena perjantaisin, kesäkuun aikana joka torstai ja heinä-elokuun aikana joka toinen torstai. Sen lisäksi lautakunnan toimisto oli avoinna arkipäivisin klo 9—12 asiakirjojen vastaanottoa ja asiakkaiden neuvontaa varten.

Lautakunnan kokouksista laadittujen pöytäkirjojen yhteinen pykälämäärä oli 1 365. Kokouksissa käsiteltyjen hakemusten ja asioiden lisäksi lautakunta antoi holhoojille ja kasvattajille neuvoja holhouksenalaisten asioiden hoidossa. Lautakunnan holhouskirjaan oli kertomusvuoden alussa merkitty 2 397 holhoojan- ja uskotun miehen tointa, joista 2 164 oli holhoojantointa ja 233 uskotun miehen tointa. Vuoden lopussa oli holhouskirjaan merkittyjä holhoojan- ja uskotun miehen toimia yhteensä 2 558, jolloin viimeksi mainittuun lukuun sisältyi 1 128 lakimääräistä holhoojantointa, 1 141 määräyksenvaraista holhoojantointa, 53 sellaista holhoojantointa, joissa oli sekä lakimääräinen että määrätty holhooja, lisäksi 236 uskotun miehen tointa. Vuoden aikana merkittiin holhouskirjaan 360 uutta holhoustointa. Holhouskirjasta poistuneiden 199:n holhoojan- ja uskotun miehen toimen lisäksi poistettiin kertomusvuonna holhouskirjasta useita kymmeniä täysi-ikäiseksi tulleita henkilöitä, joiden alaikäisiä sisaruksia koskevat holhoustoimet edelleen jäivät holhouslautakunnan ja raastuvanoikeuden valvottaviksi. Edellä mainittuihin määriin eivät sisältyneet kaupungin huolto- ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olleet henkilöt.

Lautakuntaan saapui vuoden aikana 1 422 kirjettä ja lähetettiin 624 kirjettä, johon viimeksi mainittuun määrään sisältyivät holhouslautakunnan tuomioistuimille avio- ja asumuserojutuissa vuoden aikana antamat 83 lausuntoa. Sihteerin viran puolesta allekirjoittamia kirjeitä lähetettiin lisäksi 760.

Holhouslautakunnan menot kertomusvuoden aikana olivat 75 229 mk.

7. Asutuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Asutuslautakunnan kokoonpanossa ei v. 1967 tapahtunut muutoksia.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja käsiteltyjen asioiden määrä oli 154. Kirjeitä saapui 306 ja lähetettiin 429.

Toiminta. Lautakunnan toimiston sijainti oli entinen ja toimisto oli avoinna joka arkipäivä.

Asutuslautakunta käsitteli 58 tapauksessa eräiden maanhankintalain 157a §:n mukaan perustettujen asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden siirtämistä.

Vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa 9.3.1962 annetun lain mukaisia ilmoituksia peruutettiin 9. Asutuslautanan jäsenet osallistuivat edelleen mainitun lain mukaisiin järjestelytoimituksiin.

Maankäyttölain mukaisista maansaantihakemuksista lautakunta antoi 18 lausuntoa, maksulykkäys- ja maksuvapautushakemuksista 2 lausuntoa, valtion ja rahalaitosten saamisten siirtämistä koskevista asioista 11 lausuntoa sekä muita lausuntoja 123.

Asutuslainsäädännön kumoamiseen liittyvistä toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta 18.6.1964 annetun lain (345/64) mukaisista maanhankintalain mukaisista maansaajista nimettiin 10 maansaajaa asuntotonteille ja valituksia käsiteltiin 13.

Tiloilla ja alueilla suoritettuja katselmuksia oli kertomusvuonna yksi.

Menot. Lautakunnan käyttöön oli talousarviossa varattu 22 372 mk ja määrärahoja siirtyi 632 mk; menot olivat 21 924 mk, joten säästöä jäi 1 080 mk.

8. Vesilautakunta

Vesilautakunnan kokoonpano pysyi v. 1967 muuttumattomana.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 13 (ed.v. 14) kokousta. Näiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 108 (113). Lautakunnalle saapui 105 (110) kirjettä ja niitä lähetettiin 42 (36).

Lautakunta suoritti Helsingin vesialueilla tarkastuksia, joiden avulla oli tarkoitus selvittää kaupungin lähivesien tilaa ja tehdä havaintoja vesistön pilaantumisen aiheuttajista.

Paitsi sihteeriä ei lautakunnalla ollut mitään varsinaista henkilökuntaa palveluksessaan. Toimistotyöt suoritettiin laskutustyönä.

Lautakunnan *menot* olivat 4 397 (4 016) mk ja *tulot* 13 (9) mk.

9. Tielautakunta

V. 1967 oli tielautakunnan viides toimintavuosi. Lautakunnan kokoonpanossa ei kertomusvuonna tapahtunut muutoksia.

Lautakunta piti vuoden aikana neljä yksityisistä teistä annetun lain edellyttämää tietoimituskokousta. Näissä toimituksissa perustettiin lain edellyttämiä tiekuntia sekä vahvistettiin tieyksiköiden määräämisperusteita tiekunnille.

Toimituskokousten lisäksi lautakunta piti vuoden aikana kuusi kokousta, joissa käsiteltiin mm. lausuntojen antamista yksityisten teiden kunnossapitoa varten tehtyihin valtionapuhakemuksiin. Lisäksi viimeksi mainituissa kokouksissa käsiteltiin valmistelevasti myöhemmin toimituskokouksissa käsiteltyjä asioita sekä myös päätettiin ehdotuksesta talousarvioksi. Lautakunnan toimituskokousten pöytäkirjapykälien lukumäärä oli 30 ja hallinnollisten kokousten pöytäkirjapykälien lukumäärä 56.

Lautakunnan kirjaamistehtävistä huolehti rakennusviraston kirjaamo ja käsiteltyjen asioiden valmistelusta sihteeri rakennusviraston avustuksella. Sihteeri suoritti myös esittelyn lautakunnan kokouksissa. Sihteerin tehtäviin kuului niin ikään ohjeiden ja neuvojen antaminen tiekuntien edustajille ja yksityisille tieosakkaille.

Lautakunnan käyttöön oli talousarviossa varattu 7 062 mk ja ylitysoikeus vastasi 350 mk; menot olivat 6 607 mk, joten säästöä jäi 805 mk.

10. Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palolautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 19 kertaa ja sen kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 276.

Saapuneita kirjeitä oli 404 ja lähetettyjä 123. Palolaitoksen diaariin merkittiin 903 saapunutta ja 1 131 lähtenyttä kirjettä.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: nuohouspiirien hoitajien määrääminen (17.1. 8 §, 25.4. 116 §, 23.5. 146 §, 19.12. 265 §); kadonneista vaate- ja varusesineistä perittävien maksujen vahvistaminen 1.1.1967 lukien (17.1. 11 §); kalustonhankintamäärärahojen jako (17.1. 15 §); kaluston, tarvikkeiden ym. hankinta (17.1. 16—18 §, 31.1. 38 §, 2.5. 128, 129 §, 26.9. 208 §); rakennusten vuosikorjausmäärärahojen käyttö (17.1. 19 §, 19.12. 267 §); eräiden määrärahojen käyttötarkoituksen muuttaminen (17.1. 23 §, 31.1. 35, 36 §, 7.11. 233 §, 19.12. 266 §); kapellimestarin työajan järjestäminen ym. (31.1. 29 §, 28.3. 89 §); laskujen, avustusten ym. maksaminen Helsingin kaupungin palokunnan rahaston varoista (17.1. 12 §, 31.1. 30, 31 §, 11.4. 99 §, 12.9. 176, 178 §, 19.12. 252, 268 §); em. rahaston ja Gösta Waseniuksen rahaston pääomien kartuttaminen sekä Suomen Höyrylaiva Oy:n lahjoittaman 3 000 mk:n siirtäminen ko. rahastoihin (14.2. 47, 48 §, 19.12. 251 §); kunniapalkkion myöntäminen kahdelle palokorpraalille 25-vuotisen nuhteettoman palveluksen perusteella (14.2. 52 §); avustuksen myöntäminen Puistolan ja Haagan vapaaehtoiselle palokunnalle paloauton hankintaa ym. varten (14.3. 84 §, 12.9. 196 §); vuosiavustusten maksaminen kaupungin alueella toimiville vapaaehtoisille palokunnille, Suomen Meripelastusseuralle ja Vakinaisten palomiesten osuusruokalalle (14.2. 53 §, 11.4. 102 §, 23.5. 142 §, 12.9. 177 §, 7.11. 238 §, 19.12. 257 §); kaluston ja tarvikkeiden hankinta vapaaehtoisille palokunnille ym. (21.11. 248 §); eräiden virkojen haettavaksi julistaminen (11.4. 103 §, 25.4. 115 §, 23.5. 144 §); yleisen palotarkastuksen suorittaminen v. 1967 ja 1968 (23.5. 147 §, 12.9. 199 §, 19.12. 273 §); oman auton käyttäminen virka-ajoissa (13.6. 161 §, 26.9. 214 §, 19.12. 271 §); nuohoojien eläkekassan sääntöjen laatiminen ym. (14.2. 57 §, 13.6. 165 §); talonmiehen toimialaan kuuluvien töiden ja siivoustöiden poistamista palomiesten työohjelmasta koskeva kysymys (13.6. 166 §); luopuminen palolautakuntapäivien järjestämisestä toistaiseksi (13.6. 167 §); yksityisten sairasautoilijain sairaankuljetuksia koskeva asia (10.10. 219 §); kaupungin rajojen ulkopuolelle tapahtuvien sairaankuljetusten hoitaminen ym. (10.10. 221 §, 19.12. 256 §); palopäällystön kursseille osallistumis- ja valitsemistavan selvittäminen (10.10. 222 §, 24.10. 226 §); korjaussuunnitelman laatiminen pääpaloaseman välttämättömiksi katsottavista korjauksista (10.10.

223 §, 19.12. 270 §); tutkimuksen suorittaminen palolaitoksen sääntökomitean ehdottaman uuden organisaation palkkakustannuksista verrattuna nykyisen organisaation palkkakustannuksiin (24.10. 229 §); vapaaehtoisten palokuntien toimintaa koskevan selostuksen hyväksyminen (7.11. 236 §); XIV nuohouspiirin lopettaminen erillisenä ja liittäminen 1.1.1968 lukien XIII nuohouspiiriin toistaiseksi (21.11. 246 §) sekä erään palomiehen komentaminen Valtion palokoulun alipäällystöluokalle kevätlukukaudeksi 1968 (19.12. 274 §).

Esitykset. Lautakunta teki esityksiä kaupungin muille elimille mm. asioista, jotka koskivat: Haagan paloasemalla olevan virvokekioskin vuokraamista (17.1. 10 §); lisämäärärahojen ja eräiden tilien ylitysoikeuden myöntämistä, määrärahojen siirtämistä ym. (17.1. 13, 14, 22 §, 31.1. 37 §, 14.2. 55 §, 12.9. 192 §, 26.9. 206 §, 24.10. 228 §, 19.12. 258, 259 §); avustuksen myöntämistä Helsingin palomiesten ammattiosastolle ja Helsingin palolaitoksen esimiehet -yhdistykselle edustajien lähettämistä varten palomiesten pohjoismaisille opintopäiville Tukholmaan (31.3. 32 §, 14.3. 86 §), Suomen Palopäällystöliitolle Jehu-Malja -kilpailujen järjestämiseksi (28.3. 92 §) sekä Helsingin palokunnan urheilijat -yhdistykselle urheilujoukkueen lähettämistä varten pohjoismaisiin mestaruuskilpailuihin Göteborgiin (23.5. 140 §); opintomatka-apurahan myöntämistä kahdelle viranhaltijalle Moskovaan tehtävää opintomatkaa varten (14.3. 83 §); apulaispalotarkastajan oikeuttamista suorittamaan kesäsiirtoloiden kuntoon kohdistuvia tutkimuksia palo- ja henkilöturvallisuuden kannalta ym. (31.1. 39 §, 28.3. 90 §); palolaitoksen korjaamon hienomekaanikon lähettämistä virkamatkalle Lyypekkiin Drägerverkin tehtaille paineilmalaitteiden ym. huoltajille tarkoitetulle kurssille (26.9. 210 §); palolaitoksen kahden palo- ja sairaankuljetusauton sekä yhden henkilöauton poistamista liikenteestä (14.2. 51 §, 2.5. 130 §, 13.6. 164 §, 26.9. 209 §); eräiden laitoksen viranhaltijain vapauttamista suorittamasta heille maksettavaksi tuomittuja korvauksia (28.2. 69 §, 25.4. 120—122 §, 12.9. 191 §, 10.10. 218 §, 24.10. 227 §); vapaiden kesälauantaiden ja vuosiloman korvaamista rahassa (28.2. 73 §, 23.5. 136, 141 §); ansiomerkkien myöntämistä eräille laitoksen palveluksesta eläkkeelle siirtyneille viranhaltijoille (14.3. 79 §); valtionavun anomista v:ien 1965 ja 1966 aikana hankitun palo- ja väestönsuojelukaluston kustannuksiin (14.3. 81, 82 §); palolaitoksen asuintalon pihamaalla henkilöautolle sattuneen vahingon korvaamista omistajalle (11.4. 101 §); erään Pukinmäellä olevan palokaivon poistamista (28.3. 93 §); kahden uuden kassakoneen hankkimista Vakinaisten palomiesten osuusruokalalle (23.5. 143 §); kaupungin alueella toimivien vapaaehtoisten palokuntien ym. vuosiavustuksia (23.5. 149 §, 13.6. 156 §); tonttien varaamista paloasemia ja harjoitustaloa varten (13.6. 163 §); työssä rikkoutuneiden silmälasien korvaamista (21.11. 242 §); palolaitoksen antamasta avunannosta, vartioinnista ja kaluston lainauksesta perittävien maksujen korottamista (21.11. 244 §); sairaankuljetuksesta perittävien maksujen korottamista (19.12. 260 §); määrärahan osoittamista v:lle 1968 heikkovirta-asentajan palkkaamista varten (19.12. 255 §) sekä palolaitoksen sääntökomitean mietintöä käsittelevän toimikunnan oikeuttamista kokoontumaan enemmän kuin kolme kertaa ym. (19.12. 262 §).

Lausunnot, joita lautakunta antoi kaupungin muille elimille, koskivat mm. seuraavia asioita: pienien sisäisien seinä- ja ovimuutoksien suorittamista Strömberg Oy:n tehtaan oppilastyöpajan ja mekaniikan työhuoneissa (17.1. 20 §); Helsingin Nuohoojamestariyhdistyksen esittämää Nuohoustoimen Eläkevarat -nimisen eläkejärjestelmän sääntöjä ja organisaatiota tutkimaan asetettavaa toimikuntaa ja sen kokoonpanoa (14.2. 57 §); Haagan paloasemalla olevan palomuseon materiaalin säilyttämistä palolaitoksen hallussa (14.2. 58 §); lääninhallituksen päätöstä

kaupunginvaltuuston 22.6.1966 vahvistaman nuohoustoimen johtosäännön kumoamisesta sekä väliaikaisen nuohoussäännön laatimisen antamista nuohoustoimen järjestelyä tutkivan komitean tehtäväksi (21.2. 63 §); virkasääntökomitean mietintöä ja ehdotusta uudeksi virkasäännöksi (21.2. 62 §); paloalipäällystön ja -miehistön työaikaa koskevan työneuvoston päätöksen täytäntöönpanoa (28.2. 70 §); lääninhallituksen tiedustelua yleisen palotarkastuksen suorittamisesta (11.4. 105 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (23.5. 148 §); nuohoustoimen järjestelyä koskevia Helsingin Pienkiinteistöyhdistysten Paikallisjärjestön ja liitosalueitten omakotitalojen omistajain esityksiä (12.9. 198 §); suojavallin rakentamista Laajasalon öljysatamaan Oy Gulf Oil Ab:n ja Oy Esso Ab:n vuokra-alueiden rajalle ym. (12.9. 200, 201 §); Länsisataman talletusvaraston rakennustoimikunnalle annettavaa selvitystä ao. varasto-osan palohälytysjärjestelmästä (12.9. 202 §); kauppa- ja teollisuusministeriön päätösluonnosta palavien nesteiden varastojen palontorjunnasta (26.9. 211 §) sekä valitusta lautakunnan 12.9. tekemästä, avoinna olevan paloteknikon viran täyttämistä koskevasta päätöksestä (10.10. 220 §).

Lisäksi antoi palolautakunta 7 lausuntoa asemakaavan ja tonttijaon vahvistamis- ja muutosehdotuksista sekä yhden lausunnon rakennuspiirustuksista.

11. Väestönsuojelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Väestönsuojelulautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 24 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykälämäärä oli 277. Saapuneita kirjeitä oli 246 ja lähteneitä 84.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: kolmen uuden paineilmahälyttimen sekä 50 kannettavan radion hankkiminen (10.1. 9 §, 24.1. 25 §); suojarakenneohjaajan viran haettavaksi julistaminen ja viran täyttäminen (21.3. 77 §, 3.10. 201 §, 17.10. 208 §, 14.11. 232 §); painettavan kortin »Ilmoitus väestönsuojelutehtävästä» käyttöön ottaminen kaupungin viranhaltijoita varten (25.4. 102 §); kaupungin oman väestönsuojelumerkin teettäminen (9.5. 111 §); eron myöntäminen koneenhoitajalle ja viran täyttäminen sitä haettavaksi julistamatta (30.5. 132 §, 12.12. 259 §); eron myöntäminen hallinnolliselle sihteerille ja viran julistaminen haettavaksi sekä sen täyttäminen (13.6. 138 §, 5.9. 184 §); varsinaisten korjaamojen sijoittamista väestönsuojaan koskevan kiellon lisääminen vuokrasopimuksiin (8.8. 163 §); linja-autojen muuttamisessa sairaslinja-autoiksi tarvittavien paarikiinnikkeiden hankkiminen (17.10. 214 §); väestönsuojelun järjestyspalvelun organisaation muuttaminen lisäämällä yksi järjestyskomppania väestönsuojeluyksikköihin (14.11. 231 §, 12.12. 262 §) sekä Koskelantien kalliosuojan laajentamista koskevan louhintatyön urakkatarjouksen hyväksyminen (19.12. 275 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: suojarakenneohjaaja Salomäen pysyttämistä virassa yhden vuoden yli eroamisiän (21.2. 49 §, 21.3. 73, 74 §, 19.12. 277 §); kertomusvuoden perusparannusmäärärahojen käyttöoikeuden myöntämistä (21.2. 50 §); oikeuden anomista kertomusvuoden painatukseen ja sidontaan, matkakuluihin ja muihin menoihin varattujen määrärahojen ylittämiseen yht. 3 000 mk:lla (3.10. 198 §); vanhojen käytöstä vapautuvien sähköhälyttimien myymistä (21.3. 72 §); lääkintämateriaalin hankintojen asiantuntijan palkkion myöntämistä (28.11. 245 §, 12.12. 261 §); Laivurinrinteen kalliosuojan vuokraamista 15 v:ksi posti- ja lennätinhallitukselle (12.12. 260 §, 19.12. 275 §); Koskelantien kalliosuojan laajennustyön, elintarvikekeskuksen Herttoniemen juurikasvaraston tiloihin ja Muurimestarintien kalliosuojaan rakennettavien suurtehohälyttimen konehuoneen ja suojelulohkon toimiston sekä Strömbergintien kalliosuojan perusparannustyön piirustusten hyväksymistä (3.10. 199, 200 §, 31.10. 220 §); Vuorikadun keskeneräisen kalliosuojan peruskorjaustyötä varten myönnetyn valtion lainan v:n 1963 lainaerän maksattamisen siirtämistä (7.3. 61 §) sekä Pengerpuiston, Valpurinpuiston ja Kanavapuiston kalliosuojien valtion lainojen kolmannen erän maksattamistä (28.11. 246, 247 §, 12.12. 263 §).

Yleisten töiden lautakunnalle esitettiin määrärahojen varaamista v:n 1968 talousarvioon uusien kalliosuojien rakentamiseksi ja perusparannustöiden suorittamiseksi (7.2. 37 §, 13.6. 137 §).

Lisäksi lautakunta päätti lähettää esityksenään kaupungin väestönsuojelun järjestyspalvelun uudelleen järjestelyä varten laaditun perustamistaulukon perusteluineen Uudenmaan läänin väestönsuojelun tarkastajalle (25.4. 101 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: liikennelaitoksen Koskelan hallien ja varikkoalueen väestönsuojasuunnitelmaa (23.5. 120 §, 19.9. 188 §); Kantakaupungin vesikaukolämpöverkon eteläisen huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamista Munkkisaaren puhdistamon alueelle (23.5. 121 §); Haagan yhteisnormaalilyseon sekä Itäisen lääkäriaseman väestönsuojan rakentamista (8.8. 166 §, 19.12. 273 §); Vartiokylän teollisuusalueen ja Laajasalon eteläosan uuden asuntoalueen sekä öljyvarastoalueen yhteisten väestönsuojien järjestelyjä (21.2. 51, 53 §, 11.4. 89 §); kaupungin liittymistä Eduskuntatalon kalliosuojahankkeeseen (25.4. 98 §); Dagmarinkadun kalliosuojan luonnospiirustuksia (5.9. 177 §); ehdotusta Pirkkolan toisen kalliokorsun siirtämiseksi urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (23.5. 122 §); kiinteän käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (23.5. 123 §) sekä SPR:n Helsingin ja Uudenmaan piirin sekä Helsingin Väestönsuojeluyhdistyksen avustusanomuksia (5.9. 181 §).

Rakennustarkastusvirastolle ja maistraatille annettiin lukuisia lausuntoja väestönsuojien rakentamista ym. koskevista asioista.

Autokorirakenne Oy:n anomuksen päästä osalliseksi johonkin yhteiseen väestönsuojaan lautakunta esitti evättäväksi ja toiminimi velvoitettiin rakentamaan väestönsuoja (28. 11. 244 §).

12. Terveydenhoitolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Terveydenhoitolautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että puheenjohtajaksi prof. Erkki Leikolan tilalle valittiin valtiot.maist. Maija Björklund. Itseoikeutettuina jäseninä kuuluivat lautakuntaan kaup.lääk. Olavi Kilpiö ja kaup.ins. Martti Anttila eläkkeelle siirtyneiden Wartiovaaran ja Virtasen sijasta.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 23 kertaa. Kokouksissa pidettyjen pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 1 179.

Tartunnantorjunnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon seuraavat: ao. johtokuntien välityksellä annettiin kansa- ja ammattikoulujen rehtoreille ja johtajaopettajille määräys huolehtia siitä, että näiden oppilaitosten kaikki henkilökuntaan kuuluvat kerran vuodessa esittävät heille tuberkuloositarkastuskorttinsa, joista oli toimitettava luettelo tuberkuloositoimistolle; samanlainen kehotus annettiin kouluhammashoitolaitoksen ylilääkärille sekä kaupungissa toimivien oppikoulujen rehtoreille (25.1. 75 §); terveydenhoitovirasto oikeutettiin ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin uimaloiden sulkemiseksi siinä tapauksessa, että uimakauden aikana kaupungissa esiintyisi normaalia enemmän suolistoinfektioita, joiden voitiin otaksua leviävän myös uimavesien välityksellä (21.6. 582 §).

Terveysolojen valvonnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon: periaatelausunnon antaminen Oy Vendco Ab Canteen -nimiselle yhtiölle ns. pienautomaattien käytöstä määrätyin ehdoin (11.1. 21 §); Kylpylä Vellamon omistajan velvoittaminen ryhtymään toimenpiteisiin omistamansa saunan savuhaitan poistamiseksi (21.6. 584 §); yleinen rottien hävittäminen päätettiin toimeenpanna kaupungissa 7.—10.11. desinfioimislaitoksen toimesta (4.10. 855 §). Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle kielteisen lausunnon kalliosuojatilojen käyttämisestä nuorisotoimiston kerhohuoneina (22.2. 131 §).

Elintarvikkeiden valvonnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon: pakattujen perunoiden varastointia koskevien terveydellisten tutkimusten laboratorion tutkimustulosten lähettäminen kauppiasjärjestöille tiedoksi sekä kehotuksen antaminen järjestöille harkita keinoja muovipusseihin pakattujen perunoiden säilyvyyden parantamiseksi (25.1. 85 §); maito-, siirtomaatavara- ja lihamyymälöiden tavaravalikoiman laajentaminen ym. uuden terveydenhoitolain määräysten mukaisesti (22.2. 173 §, 22.3. 288 §, 19.4. 373 §); kirjelmän lähettäminen elintarvikeliikkeille ja alan kauppiasjärjestöille, missä kauppiaita kehotettiin kiinnittämään vakavaa huomiota mm. siihen epäkohtaan, että elintarvikkeiden kuljetuspäällyksiä käytetään muihin tarkoituksiin (5.4. 337 §); kauppiaita, tukkuliikkeitä ja maahantuojia kehotettiin kiinnittämään huomiota elintarvikepakkauksiin, joissa ei ole elintarvikease-

tuksen määräämiä merkintöjä valmistajan kotimaasta, mittayksiköistä ym. Samalla ilmoitettiin, että elintarvikepakkaukset, joista puuttuu elintarvikeasetuksen määräämät merkinnät, tullaan panemaan myyntikieltoon (21.6. 616 §).

Lautakunta myönsi elintarvikeliikkeille erilaisia myyntilupia yhteensä 98. Myyntilupa-anomuksia hylättiin 5.

Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon eläinlääkintähuoltolain voimaantulon aiheuttamista ao. ohje- ja johtosääntöjen muutoksista ym. toimenpiteistä (11.1. 39 §) sekä Sipoon kunnan anomuksesta saada tutkituttaa maito- ja muut elintarvikenäytteensä kaupungin laboratoriossa (19.4. 378 §).

Terveydenhuollon alaan kuuluvista äitiys- ja lastenneuvolatoimintaa koskevista asioista mainittakoon: esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle tilapäisen huoneiston varaamiseksi Jakomäen alueelta äitiys- ja lastenneuvolaksi (5.7. 647 §) sekä lausunnon antaminen kaupunginhallitukselle perhekasvatusta koskevasta valtuustoaloitteesta (11.1. 27 §) ja Uudenmaan lääninlääkärille kaupungin lastenneuvoloiden käytöstä kätilöoppilaiden rokotusopetuksen antamiseen (7.6. 516 §).

Aluelääkäri- ja kotisairaanhoitotoimintaan kuuluvia asioita olivat mm.: esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle huoneiston hankkimiseksi Puotinharjun alueelta aluelääkäreiden yhteisvastaanottoa varten (25.1. 69 §) ja Ruskeasuon virastotalon poliklinikkaosaston pikaisesta rakentamisesta (7.6. 518 §); kaupunginhallitukselle annettiin lausunto Myllypuron Sosialidemokraatit, Kontulaseura ja Puotila-Seura nimisten yhdistysten anomuksista aluelääkärivastaanottojen aloittamisesta ko. alueilla (22.3. 254, 255 §, 10.5. 418 §, 1.11. 958 §).

Kouluterveydenhoidon alaan kuuluvista asioista mainittakoon: kouluhammashoitolaitoksen oikeuttaminen avaamaan tilapäinen kouluhammashoitola Kulosaaren kansakoulussa (4.10. 873 §); lautakunnan päätöksiä koulutapaturmien korvaamiseksi tehtiin 34; kouluterveydenhoito-osaston korvapoliklinikalle hankittavista lisätiloista tehtiin esitys kaupunginhallitukselle (22.3. 267 §) sekä annettiin lausunto valtuustoaloitteesta kaupungille kuuluvan terveydenhoitotyön laajentamiseksi koskemaan kaupungissa olevien oppilaitosten oppilaita ja oppivelvollisuusikäisiä (24.5. 471 §).

Muita asioita. Lautakunta esitti perustettavaksi kolme 17. pl:n aluelääkärin virkaa (5.4. 315 §) ja kuusi 17. pl:n tilapäisen aluelääkärin virkaa (24.5. 451 §). Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys työsopimussuhteisen psykiatrin palkkaamiseksi vuoden loppuun sekä 19. pl:n oikojahammaslääkärin viran muuttamiseksi 28. pl:n johtavan oikojahammaslääkärin viraksi (5.4. 316, 324 §). Kaikkiaan 19 tilapäistä virkaa esitettiin vakinaistettavaksi.

Huoneistoja hyväksyttiin seuraavasti: 230 eri liike-, myymälä- tai varastohuoneistoa, 15 yksityistä sairaanhoitolaitosta ja 28 yksityistä lasten päivähoitopaikkaa käytettäviksi ao. tarkoituksiin.

Rakennusasioissa annettiin kertomusvuonna 23 lausuntoa asemakaavaa, tonttijakoa tai niiden muutosta sekä julkisia rakennuksia koskevista piirustuksista.

Lautakunta asetti jaoston valmistelemaan terveydenhoitovirastoa koskevien ohje- ja johtosääntöjen tarkistamista (21.6. 561 §).

Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon kaupungin itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelmaa koskevasta hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan mietinnöstä ja toimikunnan laatimasta itäisen sairaalan perustamissuunnitelmasta (8.3. 179 §, 6.9. 721 §) sekä kaupungin sairaaloiden poliklinikoiden siirtymisestä lähetejärjestelmään (24.5. 466 §, 7.6. 517 §).

Lisäksi annettiin lausunto väestönsuojelulautakunnalle kalliosuojien rauhanaikaisesta käytöstä (7.6. 492 §) sekä lääkintöhallitukselle Helsingin apteekkien päivystysjärjestelyistä (10.12. 1 163 §).

13. Sairaalalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Sairaalalautakunnan kokoonpanossa tapahtuivat v. 1967 seuraavat muutokset: jäseniksi talousneuvos Antti Bergin ja kauppat. lis. Ingvar Melinin tilalle tulivat prof. Erkki Jäämeri ja lääket.lis. Stig Rosengård sekä itseoikeutettuna jäsenenä kaup.lääk. Tauno Wartiovaaran tilalla oli kaup.lääk. Olavi Kilpiö.

Lautakunnan pöytäkirjojen pykälien luku oli kertomusvuonna 1 220 ja kokouksia oli kaikkiaan 24.

Lautakunnan hallintojaoston pöytäkirjojen pykälien luku oli 1 855 ja kokouksia oli kaikkiaan 44.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat hoitopaikkoja ja -maksuja sekä poliklinikoita ja sopimuksia koskevat: sopimuksen tekeminen Vanhainsuojelun keskusliiton kanssa helsinkiläisten vanhusten poliklinikan ylläpitämisestä (27.1. 105 §), Reumaliiton kanssa tukimaksun suorittamisesta Kangasalan kuntouttamislaitoksessa hoidettavien helsinkiläispotilaiden osalta (21.4. 401 §, 19.5. 475 §), Virkamiesliiton kanssa Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina (2.6. 525 §) ja Helsingin maalaiskunnan kanssa Auroran ja Laakson sairaalain sairaansijojen käyttämisestä (30.6. 668 §) sekä eräiden sairaalalääkärien yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa (27.1. 114 §, 20.3. 290 §, 1.12. 1 111 §); päätettiin antaa sairaalaviraston tehtäväksi tutkia, olisiko kaupungilla aihetta suunnitella kroonisten potilaiden hoidon järjestämistä Jugoslavian hoitohotelleihin (10.3. 249 §) ja asettaa tilapäinen jaosto valmistelemaan kysymystä em. hoitomahdollisuuksista (8.9. 861§); päätettiin ilmoittaa sairaalain johtajille, että kuurojen saatto- ja tulkintatehtävissä toimivat seurakuntien diakonissat vapautetaan jonottamispakosta sairaalain poliklinikoilla edellyttäen, että saattaja ilmaisee tehtävänsä poliklinikan osastonhoitajalle (16.6. 578 §); lautakunta korotti Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaiden hoidosta suoritettavat hoitomaksut 1.9. alkaen (17.11. 1 046 §) sekä suostui siihen, että eräitä ulkokuntalaisia potilaita saatiin ottaa hoidettaviksi kaupungin sairaaloihin (7.4. 323 §, 21.4. 376, 403 §, 5.5. 430, 442 §, 19.5. 469 §, 11.8. 767, 769, 775 §, 22.9. 894 §, 22.12. 1 193 §). Vielä päätettiin kaupungin sairaalain eräiden osastojen pitämisestä suljettuina muutamien viikkojen aikana kesäkuukausina (21.4. 398 §, 2.6. 533 §).

Lisäksi lautakunta päätti oikeuttaa sairaalain johtajat sijoittamaan johtamiinsa laitoksiin oppilaita ja harjoittelijoita käytännölliseen harjoitteluun (13.1. 25 §, 27.1. 104, 113 §, 2.6. 531 §, 20.10. 960, 968 §, 1.12. 1 106 §, 22.12. 1 191 §) sekä määrätä eräitä viranhaltijoita osallistumaan opinto- ja neuvottelupäiville (2.11. 998, 1 001 §, 1.12. 1 092, 1 097, 1 098 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: sairaaloiden henkilökunnan ruokailun järjestäminen pysyväisesti vain kerran päivässä tapahtuvaksi klo 11—15 välisenä aikana (13.1. 26 §); Röykän sairaalan kanttiinisopimuksen uusiminen (13.1. 27 §); v:ksi 1966 vahvistettujen hankintaohjeiden hyväksyminen sellaisenaan noudatettavaksi kertomusvuonna (13.1. 34 §); sopimuksen tekeminen Malmin sairaalan kukkienmyyntipaikan vuokraamisesta kahdeksi vuodeksi 1.4. alkaen (7.4. 330 §); Malmin sairaalan vierailuaikojen muuttaminen (5.5. 429 §); tarvittavien tilojen saaminen kaupungin sairaanhoitolaitoksia varten perustettavan apteekin käyttöön Hesperian sairaalan hallintorakennuksesta (30.6. 660 §); em. sairaalan johtajaa kehotettiin toistaiseksi ja kunnes asia pysyvästi järjestetään, sopivaksi katsomallaan tavalla lisähenkilökuntaa palkkaamatta huolehtimaan poliklinisen sairaanhoidon järjestämisestä Hesperian sairaalan henkilökunnalle (20.10. 963 §) ja lisäksi päätettiin oikeuttaa Auroran sairaala käyttämään talouspäällikön entisen virka-asunnon tilat aikuisten sisätautien poliklinikan ja taloustoimiston tarpeisiin (1.12. 1 081 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset: Kivelän, Marian, Hesperian ja Nikkilän sairaalain hoitopaikkaluvun vahvistaminen (13.1. 44 §, 5.5. 431 §, 19.5. 478 §, 17.11. 1 038 §, 15.12. 1 138 §); enintään 30 Helsingin tuberkuloosipiirin keskusparantolan hoitopaikan käyttäminen ei-tuberkuloottisten keuhkosairaiden potilaiden hoitoon (24.2. 186 §); Laakson sairaalan happikeskuksen muutostyötä koskevien pääpiirustusten hyväksyminen ja lisämäärärahan saaminen ko. tarkoitukseen (24.2. 189 §); sairaalalautakunnan oikeuttaminen harkintansa mukaan kokeiluluontoisesti siirtämään kaupungin sairaalain poliklinikoita lähetejärjestelmään (10.3. 223 §); Hangonkadun hoitokodin hyväksyminen laajennettuna 96-paikkaiseksi tuberkuloosilain 7 §:ssä tarkoitetuksi tuberkuloosilaitokseksi ja valtionavun anominen sille (10.3. 239 §); 15 v:a nuorempien lasten hoitopäivämaksun korottaminen 4 mk:sta 6 mk:aan (21.4. 386 §); odotettavissa olevan hoitopaikkojen puutteen ottaminen huomioon kaupungin sairaalasuunnittelussa ja -rakennustoiminnassa (21.4. 390 §); lääkintöhallituksen periaatteellisen suostumuksen pyytäminen siihen, että Kivelän sairaalan asuntolan B-tornitaloon saataisiin järjestää n. 190 psykiatrisen potilaan hoito-osasto ja päiväsairaalatoiminnan aloittaminen ko. talossa (21.4. 391 §, 17.11. 1 058 §); tutkimuksen suorittaminen siitä, miten avosairaanhoito yleissairauksien osalta ja pitkäaikaisten potilaiden hoito olisi tarkoituksenmukaisimmin järjestettävä (16.6. 579 §); Hesperian sairaalan EEG-toimintayksikön nimen vahvistaminen kliinisen neurofysiologian osastoksi (30.6. 639 §); sopimuksen tekeminen Suomen Punaisen Ristin kanssa tämän omistaman plastiikkasairaalan käytöstä helsinkiläispotilaiden hoitoon (17.11. 1 051 §); eräiden lautakunnan 10-vuotisohjelmaan sisältyvien rakennushankkeiden suunnittelun aloittaminen (24.2. 184 §); Nikkilän sairaalan maatilan saunarakennuksen purkaminen (30.6. 653 §), määrärahan varaaminen v:n 1968 talousarvioon sairaalan rakennusten n:o 2 ja 6 kattojen perusparannustyötä varten (11.8. 725 §), sairaalan kiinteistön liittäminen Sipoon kunnan vesi- ja viemäriverkostoon (22.9. 887 §) sekä konekeskuksen lämminvaraston lisäkustannusarvion hyväksyminen (2.11. 997 §); hankinnoista sekä korjaus- ja muutostöistä aiheutuvien kustannusten esittäminen valtionapua koskevaan yleiseen suunnitelmaan (10.2. 135, 151 §, 19.5. 476 §, 16.6. 561, 567 §); ennakkoilmoitusten lähettäminen lääkintöhallitukselle valtionavun saamiseksi sairaaloissa v. 1968 suoritettavia uudisrakennus- ja perusparannustöitä varten (10.2. 133, 134 §); valtionavun ennakon anominen kertomusvuoden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin (13.1. 7, 8 §) ja Auroran sairaalan hengityshalvauspotilaiden hoitokustannuksiin (5.5.

423 §, 11.8. 728 §, 2.11. 988 §) sekä v:n 1966 lopullisiin käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin (20.3. 285—287 §, 20.3. 299, 300 §, 7.4. 322 §, 21.4. 380—382 §, 5.5. 424 §, 19.5. 480 §, 2.6. 514, 518 §); valtionavun anominen sairaanhoitajakoulun v:n 1966 käyttökustannuksiin ja anomusmäärärahan varaamiseksi valtion v:n 1968 menoarvioon samaa tarkoitusta varten (10.2. 155 §) samoin kuin kaupungin apuhoitajakoulua varten (24.2. 188 §).

Muista esityksistä mainittakoon: lääkärinapulaisten palkkaaminen kaupungin sairaaloihin (10.2. 161 §); työsopimussuhteisten vanhempien amanuenssien palkkaaminen kaupungin sairaaloihin (24.2. 193 §); periaatepäätöksen saaminen siitä, että sairaalahallinnon virkajärjestelyt saataisiin toteuttaa odottamatta ratkaisua valtionavun osalta, ellei kaupunginvaltuusto tai -hallitus yksityistapauksissa toisin päätä (10.3. 233 §); ulkopuolisten lääkäripäivystäjien palkkaaminen Marian sairaalan kirurgian osastolle ja Malmin sairaalaan (5.5. 420 §, 15.12. 1 145 §); eräiden palkkioiden tarkistaminen (5.5. 427 §, 16.6. 558 §, 30.6. 630 §, 11.8. 774 §, 25.8. 831 §, 1.12. 1 107 §); ruotsinkielisten oppijaksojen järjestäminen sairaanhoitajakoulussa vain tarvittaessa (19.5. 465 §); Marian sairaalan kirurgian poliklinikan apulaislääkäripäivystyksen vahvistaminen kesä-heinäkuun ajaksi kaksinkertaiseksi siten, että päivystykseen osallistuvat apulaislääkärin lisäksi samanaikaisesti myös viransijaisina toimivat lääketieteen kandidaatit (16.6. 566 §); kaupungin oman lääketieteellisen korkeakoulun mahdollisen perustamisen tutkiminen (16.6. 577 §); sairaaloiden kassavarojen enimmäismäärän korottaminen (11.8. 722 §); eräistä potilasasuntoloista perittävän vuokran vahvistaminen (25.8. 822 §, 1.12. 1 082 §); viranhaltijain eläkesäännön 5 §:n muuttaminen välinehuoltoapulaisten osalta (8.9. 847 §); psykiatrisen huoltotoimiston oikeuttaminen käyttämään 1.1.1968 alkaen Latokartanontie 14:ssä sijaitsevaa Malmin sairaalan henkilökunnan asuntolakäytöstä vapautunutta rakennusta psykiatristen miespotilaiden asuntolana (17.11. 1 057 §) ja kaupunginvaltuuston vahvistaman säteilysuojauslomaa koskevan määräyksen kumoaminen 1.4.1968 alkaen (15.12. 1 147 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: Orimattilan kunnanhallituksen tarjousta ostaa kaupungilta hoitopaikkoja Kellokosken sairaalasta ja ko. paikkojen vähentämistä (13.1. 37 §, 17.11. 1 056 §); parantoloiden yleissairausosastojen lääkäreille mahdollisesti annettavaa oikeutta hoitaa potilaita erikoismaksuluokassa (13.1. 46 §); Helsingin maalaiskunnan hoitopaikkojen käyttöä koskevan sopimuksen uudistamista sekä mielisairaansijojen järjestelyä (7.4. 337 §, 10.10. 919 §); helsinkiläisten allergiapotilaiden hoitopäiväkorvausta (21.4. 395 §); Ahtelan toipilaskodin käyttöä koskevan sopimuksen irtisanomista (21.4. 397 §); Ammattilääketieteen Säätiön ja kaupungin välisen sopimuksen tarkistamista (30.6. 654 §); kaupungin paikallissairaaloihin otettavia potilaita (17.11. 1 030 §); sairaanhoitajakoulun perustamis- ja toiminnallista suunnitelmaa sekä huonetilaohjelmaa (24.2. 178 §); Kivelän ja Marian sairaalain toimintasuunnitelmia koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (10.3. 230 §); tuberkuloositoimiston alaisen Tammisaarenkatu 5—7 asuintalon hoitokodiksi muuttamista koskevia piirustuksia (10.3. 239 §); itäisen alueen erikoislääkäriaseman ja sairaalan perustamis- ym. suunnitelmia sekä tontin varaamista sairaalaa varten (20.3. 301 §, 2.6. 529 §, 11.8. 756 §, 1.12. 1 104 §); neuvotteluja valtiolta Röykän sairaalaa varten vuokratun alueen hankkimisesta kaupungin omistukseen (21.4. 383 §); Hesperian sairaalan rakennuksen n:o 1 korjaustöiden suorittamista sekä Haagan osaston korjaus- ja muutostyötä koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (21.4. 392 §, 11.8. 721 §); kiinteistön Mariankatu 26 ja Lauttasaaren Yhteiskoulun kiinteistön ostaminen

kaupungille (19.5. 472 §, 25.8. 815 §); Nikkilän sairaalan uusien asuinrakennusten ja autotallirakennuksen sekä rehu- ja kalustovajan pääpiirustusten hyväksymistä (19.5. 476 §, 8.9. 862 §); Kivelän sairaalan rakennuksen n:o 25 katon sekä henkilöhissien uusimista koskevien pääpiirustusten hyväksymistä (19.5. 481 §); Laakson sairaalan itäisen potilaspaviljongin peruskorjaustyön rahoitusta (30.6. 650 §, 10.10. 931 §) sekä Forssan Parantola -yhdistyksen parantolan myyntitarjousta (17.11. 1 036 §). Lisäksi annettiin lausunnot laboratoriokomitea II:n mietinnöstä (27.1. 98 §), virkasääntökomitean mietinnöstä (10.2. 166 §), Sipoon kunnan ja Nikkilän sairaalan yhteisen vesihuollon järjestämistä tutkivan toimikunnan osamietinnöstä (19.5. 470 §), kunnallisen sairaanhoitohallinnon järjestysmuodon uudistamista koskevasta komiteanmietinnöstä (25.8. 832 §) ja käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietinnöstä (22.9. 886 §) sekä lausunnot seuraavien yhdistysten avustusanomuksista: Syöpäsäätiön anomuksesta sille myönnetyn määrärahan maksamisesta (27.1. 90 §), Hengityslaitepotilaat, Sokeritautiyhdistys ja Ylioppilasterveys nimisten yhdistysten (7.4. 321 §), Mielisairaanhoitajain Liiton Nikkilän osaston (5.5. 421 §), Suomen Mielenterveysseuran, Reumaliiton, Samfundet Folkhälsan i svenska Finland -yhdistyksen ja Sydäntautiliiton (11.8. 738—741 §), Vanhainsuojelun keskusliiton (8.9. 859 §, 16.6. 570 §, 2.11. 1 003 §) sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton (8.9. 864 §) avustusanomuksista, Syöpäsäätiön avustus- ja laina-anomuksesta (11.8. 754 §) ja Diakonissalaitoksen esityksestä erään tukimaksun korottamisesta (8.9. 851 §).

Muut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: mielentilatutkimusten suorittamista koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (10.2. 150 §); Lohjan kauppalanhallituksen esitystä Mannerheim-liiton Helsingin Lastenlinnan kuntainliitoksi muodostamisesta (24.2. 190 §); tilapäisten apulaislääkärien virkoja koskevaa Suomen Lääkäriliiton kirjettä (7.4. 336 §); sisäasiainministeriön kirjelmää terveyden- ja sairaanhoitoa koskevista näkökohdista kuntauudistusten suunnittelussa (22.9. 884 §); sairaaloiden taloustoimistojen itsenäistämistä koskevaa kaupunginreviisorin kirjelmää (2.11. 994 §); Yleisröntgen Oy:n osakkeita koskevaa Tampereen kaupungin myyntitarjousta (2.11. 1 000 §); Auroran sairaalan röntgenolosuhteita koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (1.12. 1 100 §) ja Invalidisäätiön esitystä kaupungin osallistumisesta säätiön omistaman ortopedisen sairaalan perustamiskustannuksiin (22.12. 1 192 §). Lisäksi annettiin lausunto seuraavia asioita koskevista valtuustoaloitteista: lähinnä pakollisten pienoisröntgentutkimusten yhteydessä suoritettavia lisätutkimuksia ja niiden mahdollista toteuttamista (27.1. 78 §); kuntouttamistyön järjestämistä (10.3. 218 §); ruotsinkielisen kurssin järjestämistä kaupungin apuhoitajakoulussa (19.5. 474 §); paikallissairaaloiden poliklinikkatoiminnan saattamista valtionavun piiriin (16.6. 569 §) ja juopumuksesta pidätettyjen käsittelyä koskevaa valtuustoaloitetta sekä huoltolautakunnan ja poliisilaitoksen asiaa koskevia esityksiä (30.6. 640 §).

Sairaalalautakunnan hallintojaosto päätti määrätä eräät viranhaltijat osallistumaan alan kursseille ja opintopäiville.

14. Huoltolautakunta[1])

Päätökset

Yksityisten vanhainkotien tukeminen. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta huoltolautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 44 vanhain- tai hoivakodin ja 9 asuntolatyyppisen vanhustenkodin ylläpitomenoihin helsinkiläisten vanhusten hoitopäivien osalta 761 095 mk. Näissä yksityisissä vanhain- ja hoivakodeissa oli yhteensä 1 608 hoitopaikkaa ja vanhustenasuntoloissa yhteensä 248 paikkaa eli kaikissa yhteensä 1 856 paikkaa. Niissä hoidettujen helsinkiläisten vanhusten hoitopäiväluku v. 1966 oli vanhain- ja hoivakotien osalta yhteensä 522 806 ja vanhustenasuntoloiden osalta yhteensä 55 318 eli kaikkiaan 578 124. Avustukset myönnettiin näiden hoitopäivien perusteella ottaen lisäksi huomioon, että v. 1967 oli avattu yksi vanhainkotiosaston ja asuintalon käsittävä laitos (9.5. 168 §, 6.11. 354 §).

Äiti- ja lapsikotien tukeminen. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina 3:lle kaupungissa toimivalle ja helsinkiläisten tarvetta palvelevalle äiti- ja lapsikodille yhteensä 40 952 mk (9.5. 167 §).

Vanhusten virkistystoiminnan tukeminen. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avustuksina 25:lle vanhusten lomanviettoja kesävirkistystoimintaa harjoittavalle järjestölle yhteensä 16 860 mk (9.5. 172 §).

Yksityisten kotiapu- ja neuvontatoimistojen sekä kotitätitoiminnan tukeminen. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta jaettiin kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella avustuksina 5:lle kaupungissa toimivalle ja helsinkiläisten tarvetta palvelevalle järjestölle yhteensä 149 300 mk (17.1. 18 §, 7.2. 48 §).

Invalidijärjestöjen tukeminen. Talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 16 invalidijärjestölle 287 400 mk helsinkiläisten invalidien omatoimisuuden ja itse-elatuskykyisyyden edistämiseen tähtäävään toimintaan käytettäväksi (9.5. 170 §, 20.10. 343 §, 11.12. 413 §).

Vapaaehtoista alkoholistihuoltotyötä harjoittavien järjestöjen tukemiseen varatuista määrärahoista huoltolautakunta jakoi avustuksina 6:lle eri järjestölle yhteensä 40 000 mk (17.1. 33 §, 24.11. 386 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: Toukolan hoitokodin hoitovuorokausimaksun korottaminen (7.2. 52 §); huoltotyön kehittämistä tutkivan toimikunnan asettaminen (7.2. 53 §, 17.3. 120 §); A-klinikkasäätiön avustuksen maksattaminen (14.4. 139 §, 14.6. 216 §, 28.8. 274 §); velkomisesta luopuminen huollonsaajien erinäisen omaisuuden osalta (14.4. 141 §); ravinto- ja käyttövara-

[1]) Huoltolautakunnan sekä sen jaostojen ym. jäsenet, ks. kunnalliskalenteri s. 152.

normien tarkistaminen ja siirtyminen perhekohtaisiin perusavustuksiin (17.1. 37 §, 14.4. 160 §, 6.11. 356 §, 11.12. 405 §, hallj. 4.9. 84 §); korvauksen periminen kunnallisesta kodinhoitoavusta (9.5. 178 §, 26.5. 204 §); huoltolautakunnan käyttöön varattujen tonttien ja alueiden käyttösuunnitelmien laatimista tutkivan jaoston asettaminen (9.5. 192 §); Torpan vanhainkodin vuokraaminen yksinäisten miesten asuntolaksi (9.5. 184 §, 26.5. 208 §); uutteruusrahan enimmäismäärän tarkistaminen (24.11. 388 §); laitoshoidossa olevien huollettavien käyttövarojen korottaminen (11.12. 406 §) ja asunnottomien alkoholistien majoituskysymys (11.12. 409, 420 §).

Esitykset

Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: Torpan vanhainkodin alueen ja rakennusten vastaista käyttöä (17.1. 40 §, 17.3. 124 §, 9.5. 184 §); Suursuon vanhainkodin päiväkotitoiminnan aloittamista sekä vanhainkodin merkitsemistä laitossairaalaluetteloon (9.5. 181 §, 26.5. 203 §); huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksuja (26.5. 202 §); erikoismaksuluokan potilaiden hoitamista Roihuvuoren ja Riistavuoren vanhainkodeissa (28.8. 281 §, 11.12. 404 §); pitkäaikaissairaiden hoitopaikkatilanteen helpottamista (26.9. 315 §); Kuurojen Huoltokotisäätiön vanhainkodin tukemista (6.11. 353 §); kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden päihdyttävien aineiden väärinkäytöstä aiheutuvia ongelmia (6.11. 358 §); tilapäismajoitustoimintaa keskitetysti ohjaavan yhteistyöelimen perustamista (6.11. 363 §) sekä yömajatoiminnan väliaikaista järjestämistä talvikautena 1967—1968 (6.11. 369 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakunnalle tehtiin esitys Töölön pallokenttien pukusuojien vuokraamisesta majoitustarkoituksiin talvikaudeksi 1967—1968 (26.9. 298 §).

Kiinteistölautakunnalle esitettiin eräiden muutosten tekemistä lehdenmyyntipaikkojen luovuttamisperiaatteissa (20.10. 341 §).

Lausunnot

Vuoden kuluessa annettiin eri viranomaisille lukuisia lausuntoja, joista osan käsitteli huoltolautakunta, osan lautakunnan hallintojaosto. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: A-klinikkasäätiön ehdotusta sopimuksen tekemiseksi kaupungin osallistumisesta Helsingin A-klinikan ylläpitokustannuksiin (17.1. 26 §); Sairaanhoitokoulun perustamissuunnitelmaa (28.2. 86 §); Myllypuron sairaskodin perustamissuunnitelmaa, toiminnallisia periaatteita, huonetilaohjelmaa sekä luonnos- ja pääpiirustuksia (28.2. 94 §, 9.8. 262 §, 6.11. 367 §); itäisen alueen erikoislääkäriaseman ja sairaalan perustamissuunnitelmaa (28.2. 97 §, 28.8. 272 §, 6.11. 364 §); tontin varaamista Helsingin uudet asuntolat Oy:lle, yhtiön asuntolan huoneiston irtisanomisen lykkäämistä ja tilapäishuoneiston varaamista sille (17.3. 116 §); kodittomien ja yksinäisten ihmisten asemaa kaupungissa koskevaa valtuustoaloitetta (14.4. 147 §); lämmittelyhallia yms. koskevaa valtuustoaloitetta (14.4. 148 §, 9.5. 173 §); Helsingin Seurakuntien Diakoniakeskuksen esitystä kuurojen konsulentista (9.5. 169 §); vanhusten asuntokomitean mietintöä (26.5. 200 §); Pukinmäen vanhusten asuintalon luonnos- ja pääpiirustuksia (26.5. 207 §, 11.12. 416 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (9.8. 255 §); psykiatristen potilaiden suojatyötoimintaa koskevaa esitystä (9.8. 259 §); Raha-automaattiyhdistyksen kirjelmää (26.9. 296 §); kaupungin varoista yhteisöille myönnettäviä avustuksia tutkivan komitean mietintöä (26.9. 300 §); vanhusten kesävirkistyskomitean mietintöä sekä ko. virkistys- ja kuntouttamistoimintaa koskevaa eräiden valtuutettujen kirjelmää (26.9. 305 §, 20.10.

325 §); Lauttasaaren yhteiskoulun kiinteistön myyntitarjousta (28.9. 317 §); työttömyyden vuoksi huoltoavun tarpeeseen joutuvien työllistämistä kaupungin töissä (20.10. 342 §) sekä seuraavien vapaiden huoltojärjestöjen toimintansa tukemiseksi anomien avustusten, halpakorkoisten lainojen yms. myöntämistä: Antinkodin Kannatusyhdistys (17.1. 36 §, 28.2. 79 §); Suoja-Pirtti -yhdistys (7.2. 69 §, 26.9. 295 §); Sokeain Lomaliitto (28.2. 81 §); Vanhusten Turva -yhdistys (17.3. 109 §); Vanhustenturvasäätiö (14.4. 137 §); Sokeain Keskusliitto (14.4. 154 §); Vanhainkotiyhdistys Betania (9.5. 171 §); Helsingin uudet asuntolat Oy (9.5. 190 §); Trygga Åldringsbostäder -säätiö (14.6. 238 §); Föreningen Hvilohem (14.6. 239 §); De gamlas vänner -yhdistys (26.9. 291 §); Helsingin Sokeat -yhdistys (20.10. 343 §) sekä Vanhainsuojelun keskusliitto (24.11. 383 §).

Lisäksi annettiin lausunto 32 järjestön anomuksesta apurahojen saamiseksi yleishyödyllisten yritysten ja laitosten tukemiseen varatusta määrärahasta (14.4. 136 §).

Kokousten ja pykälien luku

	kokouksia	pöytäkirjojen pykälien luku
Huoltolautakunta	16	420
Hallintojaosto	11	122
Huoltolaitosten johtokunta	19	967
Tervalammen työlaitoksen johtokunta	12	162
Tervalammen työlaitoksen huoltoasiain johtokunta	22	225
Työtupien johtokunta	11	122
1. huoltojaosto	25	531
2. »	26	354
3. »	26	458
4. »	47	862
5. »	25	468
6. »	31	224
7. »	23	383
8. »	26	544
9. »	26	467
Laitoshuoltojaosto	27	455
PAVI-huoltojaosto	50	2 555
Päihdyttävien aineiden toimikunta	7	14
Omaisuus- ja holhousjaosto	11	383
Työhuoltojaosto	19	173
Yhteensä	460	9 889

Huoltojaostojen ja omaisuus- ja holhousjaoston pykäliin sisältyy samanaikaisesti useaa huollettavaa koskevia ratkaisuja.

15. Lastensuojelulautakunta[1])

Lastensuojelulautakunta kokoontui 13 kertaa v. 1967, jolloin pöytäkirjaan merkittiin yhteensä 216 pykälää.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: edustajan valitseminen Kehitysvammaliiton ja Lastensuojelun Keskusliiton kokouksiin (10.1. 5, 9 §); eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin annetun lain toimeenpano (10.1. 21 §); Riihenkulman lastenkodin toiminnan aloittaminen, Malmin lastenkodin toiminnan muuttaminen ja Kullatorpan lastenkodin toiminnan lakkauttaminen (14.2. 45 §); paikallisasiamiesten palkkioiden ja johtosäännön vahvistaminen (14.2. 52 §, 19.12. 200 §); luopuminen lääkärinpalkkioista aiheutuvan omavastuuosan perimisestä yksityisiltä korvausvelvollisilta (14.3. 67 §); avustusten myöntäminen lasten lomanviettoja kesävirkistystoimintaa harjoittaville järjestöille ja laitoksille (11.4. 82 §) sekä Metsäkummun hoitokodin siirtäminen Oppilaskoti Toivolaan ja hoitokodin rakennusten luovuttaminen yhteismajoitustarkoituksiin (19.12. 198 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: vajaamielisten uuden suojatyöpajan perustamista ja Käpylän koulu- ja työkeskuksen työosaston toiminnan lakkauttamista (14.2. 51 §); nuorisokotien huoneistotarpeen huomioonottamista asuntotuotantokomitean rakennussuunnitelmissa (16.5. 105 §); uusien lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten sijoittamista eräille kaupunginhallituksen 1.9.1966 tekemässä päätöksessä varatuille tonteille (16.5. 112 §); lisämäärärahan saamista Perhekodin muutos- ja korjaustöihin (16.5. 115 §); uuden lastenkotirakennuksen rakentamista Hyvösen lastenkotia varten (13.6. 128 §); uuden perhekodin rakentamista Vallilan ammattikoulun rakennusosaston oppilastyönä (15.8. 139 §); uuden suojelukasvatuksellisen poikien vastaanottokodin suunnittelua ja Vastaanottokoti Lemmilän toiminnan lopettamista (12.9. 164 §); lastensuojelutoimen tiedotus- ja koulutustoiminnan kehittämistarvetta ja -mahdollisuuksia (10.10. 182 §) sekä alennuslippujen myöntämistä vajaamielisille kaupungin liikennevälineissä (19.12. 207 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: kahta lasten päivähoitoa koskevaa valtuustoaloitetta ja koululaisten päiväkotitoiminnan kehittämistä koskevaa lastentarhain lautakunnan aloitetta (10.1. 11 §); nimistötoimikunnan ehdotusta Gillobackan tilan suomenkieliseksi nimivastineeksi (10.1. 22 §); vajaamielisten päivähuoltolatoimintaa koskevaa valtuustoaloitetta (14.2. 29 §); Päivölän lastenkodin vedensaannin järjestelyä (14.3. 66 §); Solakallion erityiskoulun, Hoitokoti Teinilän,

[1]) Lastensuojelulautakunnan jäsenet, varajäsenet, lisäjäsenet ja varalisäjäsenet, ks. kunnalliskalenteri s. 181.

Metsäkummun hoitokodin ja Jakomäen nuorisokodin pääpiirustuksia, Perhekoti-nimisen erityislastenkodin muutospiirustuksia sekä Outamon vastaanottokodin sauna- ja pesularakennuksen luonnospiirustuksia (2.3. 63 §, 11.4. 86, 87, 90 §, 13.6. 124 §, 10.10. 171 §, 19.12. 197 §); Bengtsårin alueen ja Kullatorpan lastenkodin tontin käyttösuunnitelmia (11.4. 79, 81 §); Suomen Lastenhoitoyhdistyksen ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osaston avustusanomuksia sekä eräiden avustusanomusten ottamista v:n 1968 talousarvioon (16.5. 116 §, 13.6. 130 §, 15.8. 137 §, 7.11. 188 §, 19.12. 196 §); Sofianlehdon vastaanottokodin neljän tilapäisen lastenhoitajan viran palkkausta (16.5. 117 §); Raajarikkojen koulusäätiön takausanomusta (30.5. 121 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (13.6. 132 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien ja vuositilintarkastajien kertomusta v:lta 1966 lautakunnan toimialaa koskevilta osin (15.8. 135, 136 §); raastuvanoikeuden nuorisoosaston kunnallisneuvosmiehen virkaan vaadittavia pätevyysvaatimuksia (10.10. 177 §, 19.12. 214 §); Kankurinmäen kesäsiirtola- ja hoitokodin laajentamista ja rakennustöiden rahoitusta (10.10. 179 §); Mikkelin kaupunginhallituksen anomusta Vaalijalan keskuslaitoksen hoitopaikkojen myymisestä Mikkelille (10.10. 183 §); lastenvalvojan viran täyttämistä (7.11. 186 §); Killinmäen keskuslaitoksen arkkitehtuurikilpailun tuloksia ja suunnittelutyön jatkamista (7.11. 193 §) sekä Metsäkummun hoitokodin ja henkilökunnan asuntolan uusien rakennustonttien muodostamista (19.12. 215 §).

Sosiaalimisteriölle annettiin lausunto lastensuojelukomitean osamietinnöstä III (2.3. 60 §, 14.3. 70 §).

Lisäksi annettiin palkkalautakunnalle lausunto virkasääntökomitean mietinnön johdosta (14.2. 53 §).

Lastensuojelulautakunnan alaiset jaostot ja johtokunnat pitivät kokouksiaan seuraavasti:

	kokouksia	pöytäkirjojen pykälien luku
Lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokunta	17	227
Elatusapujaosto	12	—
Lastenhuoltojaosto	16	482
Suojelukasvatusjaosto	30	—
Vajaamielishuoltojaosto ...	10	263
Vajaamielislaitosten johtokunta	10	44
Väestöasiainjaosto	22	—

16. Lastentarhain lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lastentarhain lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 15 kokousta ja niiden päytökirjojen pykäläluku oli 367.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: tarkoitukseen suunnitellun »Esikoulukirjan» ottaminen kokeilumielessä käyttöön parissa lastentarhassa tavallisen lastentarhamateriaalin lisäksi 6-vuotiaitten lasten kouluvalmiuden kehittämiseksi (20.1. 23 §); 12 kesäleikkikentän toiminnan ja kahden uuden kokovuotisen leikkikentän toiminnan alkaminen (5.5. 151 §, 29.5. 178 §) sekä puolipäiväosaston siirtäminen opettajavirkoineen toiseen lastentarhaan kaikkiaan kuudesta lastentarhasta (29.9. 268 §).

Esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: edustajan nimeämistä koululasten päiväkotitoimikuntaan (20.1. 17 §); tilapäisen sihteerin palkkaamista lastentarhain toimistoon (10.2. 54 §, 16.6. 211 §, 29.9. 275 §, 8.12. 349 §); määrärahojen varaamista v:n 1968 talousarvioon uusien lastentarha- ja -seimihuoneistojen rakentamiseksi Etelä-Haagaan, Kannelmäelle, Roihuvuoreen, Tapaninvainioon ja Tapanilaan sekä Leppäsuon lastentarhalle ja -seimelle, suunnitelmien laatimista viiden uuden lastentarharakennuksen rakentamiseksi v. 1969, leikkikenttärakennuksen rakentamista Siilitien kentälle ja lisäksi kahden leikkikenttämökin rakentamista (10.2. 40 §); lastentarhatarkoitukseen varattujen tonttien käytön selvittämistä Tapaninvainiossa, Veräjämäessä, Tapanilassa, Mellunmäessä ja Itä-Pakilassa (10.2. 41 §, 3.3. 70 §, 17.11. 326 §); leikinohjaajien virkojen vakinaistamista (3.3. 61 §); kansakouluilta vapautuvien tilapäisten koulurakennusten saamista lastentarhakäyttöön (21.3. 102 §, 19.10. 301 §, 8.12. 345 §); liikenneturvallisuuden lisäämistä eräiden lastentarhojen lähistöllä (21.3. 98 §): lastentarhojen ulkoilupaikkojen hoidon ja ulkoleikkivälineiden sekä eräitten leikkipaikkojen kunnostamisen ottamista huomioon v:n 1968 määrärahoissa (21.3. 105 §, 13.4. 136 §); uuden huoneiston hankkimista lastentarha Kalevalle (13.4. 116 §); määrärahojen myöntämistä tilapäisen liikenneopettajan palkkaamiseksi syyskaudella aloitettavaa liikenneopetusta varten (25.8. 231 §); leikkipuiston varaamista ja kunnostamista Malmille kokovuotista leikkikenttätoimintaa varten (29.5. 168 §); tarjotun huoneiston hyväksymistä ja hankkimista Tukholman päiväkodille koulukypsyyttä vailla olevien osastoa varten (16.6. 207 §); tutkimuksen suorittamista vallitsevasta lasten päivähoidon tarpeesta ja sen erilaisista tyydyttämismahdollisuuksista Helsingissä (8.9. 251 §); poikkeusluvan anomista Vuosaareen rakennettavaa lastentarharakennusta varten ja rakennuksen suunnittelua (29.9. 276 §).

Lausunnot koskivat seuraavia asioita: virkasääntökomitean mietintöä (10.2. 53 §); kaupungin varoista yhteisöille ym. myönnettäviä avustuksia tutkivan komitean mietintöä (25.8. 236 §); Yliskylän ja Jakomäen lastentarha- ja seimirakennusten luonnos- ja pääpiirustuksia (29.5. 172, 173 §, 19.10. 297 §, 17.11. 319 §); Puotinharjun leikkikenttämajan pääpiirustuksia (13.4. 137 §); kerhotilojen varaamista nuorisotyötä varten Laajasaloon suunnitellusta lasten- ja nuorisotalosta (29.9. 277 §); eräiden yhdistysten ym. anomuksia lastentarhojen ja -seimien rakentamiseksi Oulunkylään ja Taka-Töölöön sekä selvityksen saamiseksi mm. Kontulaan suunnitelluista leikkikentistä (5.5. 149 §, 8.12. 350 §, 29.5. 171 §); Suomen Ylioppilaskuntien liiton anomusta opiskelijaperheiden lasten päivähoidon kehittämiseksi (16.6. 198 §); yhdistysten ja järjestöjen ylläpitämien lastentarhojen ja -seimien avustuksia v:lle 1968 puollettiin (8.9. 250 §).

Lisäksi annettiin lausunto mm. seuraavia asioita koskevista valtuustoaloitteista: puistotätien työ- ja palkkasuhteiden tutkimisesta ja toiminnan saattamisesta kaupungin tehtävien piiriin (13.4. 134 §, 5.5. 147 §); naisten osa-aikatyön järjestämisestä kaupungin virastoissa ja laitoksissa (10.2. 52 §); lastentarhojen ja -seimien perustamista sairaaloitten yhteyteen sairaanhoitajien ja muun henkilökunnan lapsia varten (13.4. 133 §); Kampin—Ruoholahden alueen leikkipaikkoja (29.5. 169 §) sekä lasten kahluualtaan ja uimalammikon rakentamista Paloheinän ja Torpparinmäen välimaastoon (29.5. 170 §).

17. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Johtokunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin v. 1966.

Johtokunnalla oli vuoden aikana 19 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykälien luku oli 1 040.

Päätökset. Johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat *opetustoimintaa* koskevat: kevätlukukauden työajan ja lupapäivien määrääminen (15.3. 233 §); uusien laskennon oppikirjojen hyväksyminen apukoulujen käyttöön (19.4. 331 §); koulutarvikkeiden ja -kirjojen hankkiminen lukuvuonna 1967/68 (10.5. 384 §); VIII luokan eräiden oppilaiden päästökirjaan merkittävät käytöksen arvosanat (24.5. 425 §); kansalaiskoulun vapaaehtoisen kolmannen vuosiluokan opetussuunnitelman hyväksyminen noudatettavaksi (24.5. 427 §); väliaikaisten muutosten hyväksyminen varsinaisen kansakoulun, kansalaiskoulun ja apukoulun opetussuunnitelmiin (30.8. 658, 664 §); eräiden uusien oppikirjojen ottaminen kokeilukäyttöön (11.1. 55 §, 19.4. 330 §, 30.8. 649 §, 27.9. 779, 780 §, 11.10. 829 §, 13.12. 1 031 §); kahden muutoin erikseen opetettavan ryhmän yhdistäminen apukoulussa, tarkkailu- ja muilla erityisluokilla (13.9. 719 §) sekä syyslukukauden koulutyön päättyminen ja lupapäivien määrääminen lukuvuodeksi 1967/68 (13.9. 677, 678 §). Kaikissa kokouksissa tehtiin lisäksi päätöksiä oppivelvollisten vapauttamisesta ko. velvollisuuden suorittamisesta määräajaksi tai kokonaan, oppilaiden vapauttamisesta koulun uskonnonopetuksesta sekä siirtämisestä apu-, tarkkailu- ja muille erityisluokille;

virkoja ja palkkoja koskevat: johtajien valitseminen Tolarin, Mellunkylän ja Puotilan kouluihin (24.5. 456 §, 14.6. 492 §, 13.9. 680 §); Helsingin Opettajayhdistyksen kesävirkistystoimikunnan puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan sekä kesäsiirtoloiden johtajien ym. henkilökunnan palkkojen ja palkkioiden vahvistaminen sekä kesäsiirtoloiden johtajien ja apulaisjohtajien määrääminen toimikaudeksi 1967 (1.3. 173 §, 19.4. 328 §); opettajien valitseminen avoinna olleisiin opettajan virkoihin lailliseksi koeajaksi ja väliaikaisesti lukuvuodeksi 1967/68 (15.3. 229 §, 14.6. 543 §); virkavaltakirjojen antaminen koeaikansa palvelleille opettajille (8.2. 121 §, 1.3. 168 §, 19.4. 333 §, 10.5. 378 §, 30.8. 630 §); nuorisokerhotoiminnan johtajan valitseminen toimikaudeksi 1967/68 (13.9. 683 §) sekä poikien käsityönohjaajan valitseminen 1.1.1968 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi (13.12. 1 000 §);

muita asioita koskevat: vähävaraisten oppilaiden vaate- ja jalkineavustusten, silmälasien ja jalkatukien jakoperusteiden hyväksyminen (1.3. 169 §, 30.10. 867 §); matkaavustusten jakaminen VIII luokkien oppilasretkeilyä varten (15.3. 237 §); stipendien ja apurahojen jakaminen oppilaille (10.5, 387 §); ohjeiden vahvistaminen kansakoulu-

jen veistokaluston ja puutyöstökoneiden huollon järjestämiseksi (15.3. 228 §); toimikunnan asettaminen itsenäisyyden juhlavuoden kirjoituskilpailujen järjestämistä varten (24.5. 424 §) ja kansakoulujen talouspäällikön v:n 1968 hankintojen markkamääräisten rajojen vahvistaminen (13.12. 995 §). Kaikissa kokouksissa päätettiin lisäksi kouluhuoneistojen luovuttamisesta seurojen ja yhdistysten käyttöön ym. eri tarkoituksiin.

Esitykset. Kertomusvuonna tehdyistä esityksistä mainittakoon seuraavat *opetustoimintaa* koskevat: luokan jakaminen III—IV luokilla kahteen erikseen opetettavaan ryhmään äidinkielen ja laskennon opetuksessa (19.4. 313 §); kaupungin kansakoulun ohjesäännön pykälien 1 ja 4 muuttaminen (14.6. 542 §) sekä komitean asettaminen tarkistamaan apukoulun opetussuunnitelmaa (21.9. 752 §);

virkoja koskevat, joista mainittakoon seuraavien virkojen perustaminen: 10 englannin ja 10 ruotsinkielen opettajan viran 1.8.1967 lukien sekä lisäksi 5 englannin ja 5 ruotsin kielen opettajan viran 1.8.1968 lukien (8.2. 127 §); vahtimestarin viran Puotilan ja Vesalan kouluihin (1.3. 164 §); neljännen luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivien oppilaiden erityisopettajan viran (15.3. 226 §); englannin ja ruotsin kielen opetuksen ohjaajien (30.8. 616 §) sekä englannin kielen opettajan viran perustaminen 1.9. lukien (11.10. 830 §); lisäksi esitettiin Töölön koulun yhden varsinaisen kansakoulun opettajan viran lakkauttamista (24.5. 423 §);

kiinteistöjä koskevat: kansakoulujen kesäsiirtoloiden paloturvallisuustyöt (11.1. 41 §, 14.6. 541 §); Puotinharjun kansalaiskoulun suunnittelun ja rakennustöiden kiirehtiminen (8.2. 119 §); Lapinlahdenkadun, Kallio-Vallilan ja Haagan alueiden koulutonttivarauksista luopuminen (1.3. 180 §, 13.12. 1 029 §); Bengtsårin alueen varaaminen kesäsiirtola-alueeksi (5.4. 273, 274 §); koulukasvitarha-alueen varaaminen Herttoniemestä kaupungin itäisten alueiden kansakoululaisia varten (5.4. 278 §); tilapäisten koulutalojen siirto (24.5. 422 §); Kallion kansakoulun muutos- ja perusparannustöiden ohjelman sekä sen ja Mellunmäen kansakoulurakennuksen luonnospiirustuksien hyväksyminen (14.6. 524, 525 §) sekä Porolahden koulun lattioiden kunnostaminen (13.12. 1 004 §);

muita asioita koskevat: kansakoulujen pianojen ja flyygeleiden luovuttamista harjoitustilaisuuksia varten koskevan kaupunginhallituksen päätöksen tarkistaminen (11.1. 30 §); kansakoulutarkoituksiin lahjoitettujen rahastojen korkovarojen käytön tarkistaminen (1.3. 181 §); kansakoululaisten paperinkeräystoiminnalla hankittujen televisiovastaanottimien vastaanottaminen kaupungille (1.3. 204 §) sekä ansiomerkkien myöntäminen eräille viranhaltijoille (15.3. 217, 218 §).

Lausunnot. Johtokunnan antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat *opetustoimintaa* koskevat: valtuustoaloite ns. koulukypsyysluokkien perustamisesta suomenkielisiin kansakouluihin (19.4. 319 §) sekä valtakunnallisen komitean asettaminen laatimaan ehdotusta poikkeaviin lapsiin kohdistuvan erityisopetuksen ja ammattikoulutuksen järjestämisestä peruskoulussa (13.12. 1 003 §);

kiinteistöjä koskevat: Oulunkylän ruotsinkielisen kansakoulun talon ottaminen suomenkielisten kansakoulujen käyttöön (25.1. 88 §); koulutilojen saaminen Kontula—Vesalan alueelle (25.1. 100 §); tyhjien kansakoulurakennusten käyttö suomenkielisten kansakoulujen kesäsiirtoloina (8.2. 132 §, 5.4. 272 §); Vesalan kansakoulun tilapäisten koulutalojen luovuttaminen lastentarhain lautakunnan käyttöön (19.4. 338 §); Juupajoen kunnalta kesäsiirtolaksi ostetun kiinteistön siirtäminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon (19.4. 346 §) sekä Yliskylän, Puotinharjun, Jakomäen ja Kallion kansakoulurakennusten pää- ym. piirustusten hyväksyminen (5.4. 277 §,

19.4. 357 §, 30.8. 602 §, 13.9. 694 §, 21.9. 747 §, 13.12. 1 028 §);

muita asioita koskevat: koululaisten päiväkotitoiminnan kehittäminen (11.1. 31 §); kaupungin v. 1962—1965 virkasääntökomitean mietintö (8.2. 123 §); valtuustoaloite kansakoululaisten ruokavalion vitamiinipitoisuuden tutkimisesta ja parantamisesta (19.4. 318 §) sekä Vanhusten kesävirkityskomitean mietintöön sisältyvä ehdotus Ristiinan Hietaniemen kesäsiirtolakiinteistön käyttämisestä vanhusten kesävirkistykseen (13.12. 1 020 §).

18. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin v. 1966, paitsi että kaupunginhallituksen edustajana dipl.ins. Carl-Gustaf Londenin tilalla oli pankinjoht. Erik Witting.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 310.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat *opetusta* koskevat: lukuvuoden työaikojen ja lupapäivien sekä luokkajaon vahvistaminen (20.3. 67 §, 26.9. 202—204 §); varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelman hyväksyminen (8.5. 89 §, 22.5. 117 §, 31.5. 123 §, 20.11. 247 §); apukoulun tuntijaon vahvistaminen (20.3. 70 §, 8.5. 90 §); koulutarvikkeiden hankkiminen lukuvuodeksi 1967/68 (8.5. 113 §, 28.12. 308 §); koulujen opetusohjelman vuositarkisteiden ja liikunnanneuvojien työsuunnitelmien hyväksyminen (26.9. 205, 206 §); hyväksyttyjen oppikirjojen luettelon tarkistaminen ja uusien oppikirjojen hyväksyminen käyttöön otettavaksi (12.6. 138 §, 26.9. 208 §, 20.11. 267 §); englannin kielen ottaminen vapaaehtoiseksi aineeksi kahtena viikkotuntina IV—VI luokilla (26.9. 207 §); eräiden ulkokuntalaisten ottaminen kaupungin kouluihin (2.3. 50 §, 8.5. 104 §, 12.6. 158 §, 20.11. 258—260 §, 29.11. 277, 279 §, 28.12. 300 §). Kaikissa kokouksissa tehtiin lisäksi päätöksiä oppilaiden vapauttamisesta oppivelvollisuudesta, lykkäyksen myöntämisestä koulunkäynnin aloittamisessa, lupien myöntämisestä käydä muuta koulua kuin kansakoulua sekä oppilaiden siirtämisestä apukouluun, tarkkailu- ja muille erityisluokille; *virkoja ja palkkoja* koskevat; toimistoapulaisen virkojen täyttäminen (16.1. 19 §, 2.3. 46 §, 12.6. 151 §, 28.12. 296 §); opettajan virkojen täyttäminen (2.3. 45 §); eräiden koulujen johtajien valitseminen (28.8. 181 §); koulukirjastonhoitajien valitseminen (26.9. 213 §); kahden työsopimussuhteessa olevan veistokaluston hoitajan valitseminen ja palkkojen korottaminen (28.8. 182 §, 29.11. 278 §); kesäsiirtoloiden johtajien ja apulaisjohtajien määrääminen (22.5. 118 §); Cygnaeuksen koulun ja Kruunuhaan kansakoulun vahtimestarin virkojen uudelleenjärjestely (20.11. 249 §, 29.11. 276 §); eron myöntäminen eräille opettajille ja viranhaltijoille eläkeiän saavuttamisen vuoksi (8.5. 96—99 §, 12.6. 147—150 §, 28.8. 193 §, 26.9. 215 §, 28.12. 298 §); valtakirjan myöntäminen toiseen opettajan virkaan siirtyneelle (28.8. 183 §); *kiinteistöjä* koskevat: eräiden kiinteistöjen perusparannustöiden suorittaminen (16.1. 14 §, 8.5. 92, 114 §, 22.5. 119 §); kouluille kuuluvan maan luovuttaminen viljelytarkoituksiin (12.6. 141 §); nuorisotyölautakunnan eräiden huonetilojen vuokraaminen kouluja varten (28.8. 192 §); *muita asioita* koskevat: apurahojen jakaminen (8.5.

95 §, 22.5. 120 §, 28.12. 303 §); varattomille oppilaille myönnettävien vaatteiden, jalkineiden ym. jakoperusteiden tarkistaminen (20.3. 69 §, 20.11. 250 §); edustajan valitseminen apukoulun opetussuunnitelmatoimikuntaan (20.11. 248 §); kilpailutoimikunnan asettaminen juhlavuoden 1967 ainekirjoituskilpailua arvostelemaan (12.6. 139 §); uuden työjärjestyksen vahvistaminen kansakoulujen veistonopetuksessa käytettyjen työkalujen ja työstökoneiden hoitoa varten (20.3. 68 §); pakasteiden käyttäminen oppilasruokailussa ja tarvittavien sulatus- ja lämpöuunien hankkiminen (2.3. 41 §, 28.8. 178 §, 20.11. 253 §); talouspäällikön hankintavaltuuksien vahvistaminen v:ksi 1968 (28.12. 292 §).

Esitykset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavat *opetusta* koskevat: kansakoulujen ohjesäännön muuttaminen (12.6. 137 §, 28.8. 191 §); toimikunnan asettaminen uudistamaan apukoulun opetussuunnitelmaa (26.9. 229 §); *virkoja* ja *palkkoja* koskevat: lisämäärärahan saaminen ruoanjakajien palkkioiden korottamiseen (16.1. 15 §); ns. määrävuosikorotuksen maksaminen opettajille (26.9. 230 §); lomakorvauksen maksaminen kansakoulujen uimaopettajille (28.12. 297 §); avoinna olevien opettajan virkojen lakkauttaminen (12.6. 142—144 §); avoinna olevien opettajan virkojen jättäminen täyttämättä (12.6. 145 §, 26.9. 214 §); muun henkilökunnan avoimien virkojen lakkauttaminen (8.5. 100, 101 §, 12.6. 146 §); *kiinteistöjä* koskevat: koulutilojen vuokraaminen Botbyn kansakoulua varten (8.5. 93 §); eräiden kiinteistöjen perusparannustöiden ottaminen huomioon v:n 1968 talousarviossa (28.8. 177 §, 28.12. 293 §); *muita asioita* koskevat: ansiomerkkien myöntäminen (2.3. 47 §); TV-laitteiden vastaanottaminen lahjoituksena kaupungille (2.3. 44 §, 28.12. 294 §); koulutien turvaaminen Huopalahdentien yli (20.11. 254 §); Topeliuksen koulun 50-vuotisjuhlan viettäminen (28.12. 309 §); uusien työkoneiden hankkiminen Vallilan kansalaiskoulun veistosaleihin ja vanhojen koneiden vaihto (20.11. 251, 252 §) sekä tilien ylittäminen (16.1. 16 §, 2.3. 42, 43 §, 28.8. 179 §).

Lausunnot. Johtokunnan antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat *kiinteistöjä* koskevat: Kaupunkiliiton tiedustelemien tyhjien kouluhuoneistojen hyväksikäyttö (16.1. 12 §); kiinteän käyttöomaisuuden arviointitoimikunnan mietintö (8.5. 88 §); Kruununhaan kansakoulun ja Vallilan koulun perusparannustöiden suorittaminen (28.8. 190 §); *muita asioita* koskevat: eräiden palkkioiden korottaminen (12.6. 136 §); matkaavustuksen myöntäminen erityisopettajille luentopäiville osallistumista varten (2.3. 56 §); kansakoulustipendien käytön tarkistaminen (20.3. 66 §); apurahan myöntäminen eräille opettajille opintomatkaa varten (20.3. 71 §); virkasääntökomitean mietintö (2.3. 39 §) sekä autoille aiheutuneiden vaurioiden korvaaminen (2.3. 40 §, 20.3. 74 §).

19. Ammattioppilaitosten johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ammattioppilaitosten johtokunnan kokoonpanossa tapahtuivat v. 1967 seuraavat muutokset: puheenjohtajaksi kouluneuvos Leo Backmanin tilalle valittiin yliopett. Börje Mattsson, varapuheenjohtajaksi toim.joht. Erkki Heikkosen tilalle fil.maist. Margit Borg-Sundman sekä uudeksi jäseneksi dipl.-ins. Jakob Lehto.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 625 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 985 ja lähetettyjä 912.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: Vallilan ja Kampin ammattikoulujen oikeuttaminen järjestämään kevät- ja syyslukukauden kerhotoimintansa suunnitelmiensa mukaisesti (30.1. 27 §, 20.2. 80 §, 11.9. 441 §, 2.10. 471 §); Vallilan ammattikoulun kevätlukukaudella ja Vallilan, Haagan ja Kampin ammattikoulujen syyslukukaudella pidettävistä rehtorintunneista tehtyjen esitysten hyväksyminen (30.1. 36 §, 11.9. 440 §); kunnallisneuvos V. von Wrightin lahjoitusrahaston, Familjen Alex. Ärts Stipendiefond -rahaston ja Ellen Bremerin stipendirahaston korkovarojen jakaminen (3.4. 149 §); kilpailutoimikunnan asettaminen Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailuja varten (21.8. 393 §); ammattikoulujen lukuvuoden 1967/68 lupapäivien määrääminen (11.9. 412 §) sekä kirjapainokoulun rehtorin valitseminen 1.1.1968 lukien (13.11. 538 §). Lisäksi johtokunta teki useita uusien ammattioppilaitosten kalustonhankintoja sekä koulutilojen vuokrausta koskevia päätöksiä.

Esitykset. Johtokunta teki kertomusvuonna esityksiä asioista, jotka mm. koskivat omakotitalo- tai rivitalotontin saamista Vallilan ammattikoulun rakennusosaston opetustarkoituksessa tapahtuvaa rakentamista varten (30.1. 40 §); yksivuotisen leikkaajan opintolinjan perustamista Kampin ammattikouluun (20.2. 79 §); Kampin ammattikoulun saneerausta koskevan huonetilaohjelman hyväksymistä (20.2. 90 §); Kampin ammattikoululle vuokrattavia opetustiloja Annankadun kansakoululta lukuvuodeksi 1967/68 (13.3. 120 §); putkiasentajan opintolinjan perustamista Vallilan ammattikouluun 1.8.1968 lukien (3.4. 145 §); Vallilan ammattikoulun B-rakennuksen muutostöiden huonetilaohjelman hyväksymistä (3.4. 156 §); hienomekaanikkokoulun konttorikoneasentajan ja instrumenttiasentajan kolmivuotisten opintolinjojen muuttamista kaksivuotisiksi (8.5. 239 §); Kampin ammattikoulun yksivuotisen liinavaateompelijan opintolinjan uusitun opetussuunnitelman hyväksymistä (29.5. 261 §); hienomekaanikkokoulun sekä Haagan ammattikoulun automaalaajan ja autopeltisepän opintolinjojen tuntijakokaavioiden hyväksymistä (12.6. 299 §, 23.10 503 §); Kampin ammattikoulun opetussuunnitelmiin sisältyvän puhtaanapidon

uusittua opetusohjelmaa (2.10. 460 §); Vallilan ammattikoulun uusittujen puhelinalan peruskurssi I:n, II:n ja III:n opetussuunnitelmien vahvistamista (2.10. 461 §); koulujen henkilökunnalle luovutettavista autopaikoista perittävien vastikkeiden vahvistamista (2.10. 470 §) sekä laboratoriokoulun opintolinjojen nimien muuttamista (13.11. 533 §). Lisäksi tehtiin useissa kokouksissa esityksiä valtionavustuksen varaamiseksi eri koulujen kursseja ja koulukaluston hankintoja varten.

Lausunnot. Johtokunta antoi kertomusvuonna lausuntoja asioista, jotka mm. koskivat: liikennelaitoksen esitystä liikenneopiston perustamisesta (20.2. 75 §); sairaanhoitajakoulun suunnittelua (20.2. 76 §); laatikkoruoan jakelua Vallilan ammattikoulun kouluaterioilla (3.4. 157 §); kurssitoiminnan johtajan viralle asetettavia pätevyysvaatimuksia (3.4. 160 §); Toimelan Vapaaopiston tiedustelua Annankadun ruotsalaisen kansakoulun tilojen käytöstä (12.6. 304 §); lievästi kehitysvammaisten ammattikoulutuksen järjestämistä (12.6. 310 §); Kampin ammattikoulun teollisuusompelijan opintolinjan nimen muutosta (21.8. 394 §); perhekodin rakentamista Vallilan ammattikoulun rakennusosaston oppilastyönä (11.9. 417 §); kaupungin avustusta nauttivien koulujen avustusanomuksia v:n 1968 toiminnan tukemista varten (11.9. 419—428, 430—437 §); Suomen Turkkurien Liiton esittämää turkkurien koulutusta (13.11. 530 §); kunnallisen autonkuljettajaopetuksen järjestämistä (27.11. 569 §) sekä sokeain koulutusta (18.12. 590 §).

20. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan kokoonpano v. 1967 oli edelleen sama, paitsi että kaupunginhallituksen edustajana os. pääll. Osmo Vesikansan tilalla oli kouluneuvos Jussi Saukkonen.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 185 pykälää.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: opiston rehtorin vuoden aikana omalla vastuullaan kerralla suoritettavien hankintojen tai urakkasopimusten arvon ylärajan vahvistaminen (4.1. 5 §); opettajakunnassa tapahtuneiden muutosten hyväksyminen (4.1. 8 §); opintoapurahojen myöntäminen opistolaisille jatko-opintoja varten (5.5. 60 §, 27.11. 152 §); työkauden 1967/68 opintomaksujen vahvistaminen, alkamis- ja päättämisajan määrääminen sekä opetussuunnitelman hyväksyminen (29.5. 71, 72 §, 1.9. 111 §); opiston sivuosastojen johtajien nimittäminen (11.8. 84 §); kevätlukukauden 1967 ja työkauden 1967/68 opetusohjelman muutosten ja lisäysten sekä kevätlukukauden 1967 yleisluento-ohjelman hyväksyminen, rehtorin oikeuttaminen ratkaisemaan käytännöllisistä järjestelyistä mahdollisesti aiheutuvat muutokset ym. (4.1. 7, 9 §, 27.12. 185 §); jaoston asettaminen selvittämään kysymystä työväenopistotoiminnan järjestämisestä kaupungin itäisellä alueella (11.8. 102 §); opiston sisäisen organisaation järjestäminen (11.8. 103 §); keskikouluosaston johtajan tehtävien järjestäminen (1.9. 117 §); rehtorin viransijaisena 16.8.1966—30.6.1967 välisenä aikana toimineen apulaisrehtorin palkkauksen oikaiseminen (1.9. 118 §); Opistolehden tilaaminen johtokunnan jäsenille sekä opiston opettajille (19.10. 136 §) ja virkapukujen hankkiminen opiston vahtimestareille (19.10. 137 §).

Johtokunta teki useita päätöksiä opistotalon juhlasalin, Viipurinsalin, kerhohuoneiden ja muiden huonetilojen vuokraamisesta määrätyin ehdoin eri yhdistyksille ym. kokousten, juhlien, kurssien tai vastaavien tilaisuuksien järjestämistä varten.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä, jotka mm. koskivat: työväenopistotaloon sijoitetun kaupungin omistaman akateemikko Sam Vannin seinämaalauksen »Contrapunctus» lainaamista taiteilijan omien töiden näyttelyihin (8.3. 45 §); opiston sivutoimisen taloudenhoitajan palkkioviran muuttamista päätoimiseksi vakinaiseksi viraksi (20.3. 52 §); matka- ja päivärahojen maksamista kahdeksalle edustajalle ja rehtorille osallistumista varten Työväenopistojen Liiton edustajakokoukseen (20.3. 56 §); toimikunnan tai komitean asettamista selvittämään iltaoppikouluopetuksen lisäämistä ja tehostamista sekä 4-jäsenisen jaoston nimeämistä työväenopistossa annettavan keskikouluopetuksen kehittämiseksi (20.3. 57 §);

10. pl:n vakinaisen vahtimestarin viran muuttaminen työsopimussuhteiseksi (29.5. 76 §); anomuksen lähettämistä v:n 1966 valtionavun perusavustuksen ja sen loppuerän saamista varten (11.8. 93 §); työväenopiston sivuosastotoiminnan järjestämistä kaupungin itäisellä alueella (19.10. 138 §); toimistonhoitajan ja vahtimestarin eläkkeiden myöntämisestä tehtyjen päätösten alistamista kouluhallituksen vahvistettavaksi valtionavun saamiseksi (19.10. 139 §); toimikunnan asettamista selvittämään vapaan sivistystyön edistämistoimenpiteitä kaupungissa (19.10. 142§); tuntiopettajien ja luennoitsijoiden palkkioiden tarkistamista (29.5. 73 §, 27.12. 176, 180 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: opiston juhlasalin vuokraamista Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Helsingin Piirijärjestön vuosikokousta varten (8.3. 17 §); valtuustoaloitetta kulttuuri-, sosiaali- ja virkistyspalvelusten järjestämiseksi vuoro- sekä ilta- ja yötyön tekijöille (11.8. 83 §); yleishyödyllisten yritysten ja laitosten (5.5. 59 §) sekä seuraavien yhdistysten avustusanomuksia: Kalliolan Kannatusyhdistyksen, Työkeskus Toimelan Tukiyhdistyksen, Helsingin Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistyksen, Tapanilan Setlementin ja Helsingin Yhteiskunnallisen Opiston Kannatusyhdistyksen (11.8. 94, 95, 96 §, 19.10. 123, 124 §).

Lisäksi annettiin palkkalautakunnalle lausunto Helsingin kunnallisten koulujen henkilökunta -yhdistyksen tekemästä esityksestä vahtimestareille, talonmies-lämmittäjille ym. maksettavien ylimääräisten palkkioiden korottamisesta (29.5. 75 §) sekä opistolaiselle Irja Niemimaalle vastine tupakanpolton kieltämistä opiston ravintolassa koskevaan kirjeeseen (27.12. 173 §).

21. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan kokoonpanossa ei v:n 1967 aikana tapahtunut muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli pankinjoht. Erik Witting.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa ja sen kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 140.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: oppaille tarkoitettujen englannin, ranskan ja saksan kielen kurssien sekä kasvitieteen jatkokurssin järjestäminen kevätlukukaudella 1967 (4.1. 6, 8 §); luento-ohjelman hyväksyminen kevätlukukausiksi 1967 ja 1968 (4.1. 9 §, 29. 12. 133 §); jatkolukukauden 17.4.—26.5. sekä lukuvuoden 1967/68 toimintaohjelman sekä syys- ja kevätlukukauden alkamis- ja päättymisaikojen hyväksyminen (10.3. 32 §, 16.5. 59 §, 12.9. 87 §); opinto- ja matka-apurahojen myöntäminen oppilaille (28.3. 42 §, 16. 5. 58 §, 21.12. 119 §); opistorakennuksesta huoneita vuokranneiden toimistojen ym. tilitysvuokrien vahvistaminen seuraavaksi vuodeksi (16.5. 49 §); opistorakennuksen vuosikorjausten suorituttaminen kesäkuukausien aikana (29.5. 72 §); jatkolukukauden ohjelmalehtisen ja lukuvuoden ohjelmavihkosen painattaminen (10.3. 33 §, 16.5. 60 §); edustajien valitseminen ruotsinkielisten opistojen kesäkokoukseen ja Työväenopistojen Liiton XVI edustajakokoukseen (28.3. 44 §, 29.5. 70 §); sisäänkirjoitusmaksun ja vieraiden kielten kurssimaksun pysyttäminen ennallaan sekä 50 %:n osuuden myöntäminen sisäänkirjoitusmaksun tuotosta toverikunnalle sen toimintaa varten (16.5. 61 §); rahankeräysten järjestämisen kieltäminen opistossa ulkopuolisilta järjestöiltä (29.5. 71 §) sekä epidiaskoopin hankkiminen (29.5. 75 §).

Esitykset. Johtokunta teki kaupunginhallitukselle esityksiä, jotka mm. koskivat: edellisenä vuonna käyttämättä jääneen, opiston 50-vuotishistoriikkia varten myönnetyn määrärahan siirtämistä kertomusvuoteen (4.1. 12 §); 24. pl:n tilapäisen opettajanviran perustamista opistoon 1.9.1968 alkaen (28.3. 45 §); tuntiopettajien, luennoitsijoiden ym. palkkioiden korottamista ja tarkistamista (16.5. 62 §, 29.12. 137 §); taloudenhoitajan palkkioviran muuttamista työsopimussuhteiseksi (29.12. 138 §) sekä lisämäärärahojen anomista palkkatarkistusten vuoksi (12.9. 90 §, 17.11. 111 §).

Lausunnot. Palkkalautakunnalle annettiin lausunto uudesta ohjesääntöehdotuksesta, joka koski viranhaltijain luontoisetuja (17.11. 95 §).

22. Ammattioppilaslautakunta

Ammattioppilaslautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna. Ammattitutkintolautakuntia täydennettiin yhteensä 8 henkilöllä.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 146. Valitut arvostelulautakunnat kokoontuivat 66 kertaa ja niiden pöytäkirjojen pykäliä oli 198.

Saapuneita kirjeitä merkittiin diaariin 380 ja lähetettyjä 101.

Ammattikasvatushallitukselle tehtiin esityksiä ja annettiin lausuntoja oppiohjelmista sekä optikkojen ja hammasteknikkojen laillistamisesta.

Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys ammattioppilaslautakunnan uudeksi ohjesäännöksi ja lautakunnan alaisten virkojen uudelleenjärjestelyksi.

Lautakunnan menot kertomusvuonna olivat 71 370 mk. Keskimääräiset kulut kutakin opissa ollutta ammattioppilasta kohden olivat n. 50 mk.

Kirjapainokoulu järjesti ammattioppilaslautakunnan pyynnöstä graafisille valokuvaajille ja -kuvakorjailijoille, asemoitsijoille, syväpainajille sekä kemigrafi- ja syväpainosyövyttäjille tietopuolista ammattiopetusta. Koulu antoi entiseen tapaan sekä tietopuolista että käytännöllistä opetusta myös muille graafisen alan ammattioppilaille.

Kampin ammattikoulu järjesti iltaisin leipuri- ja kondiittorioppilaille pääasiassa ammattialojen tietopuolista, mutta myöskin niiden käytännöllistä opetusta. Parturi- ja kampaajaoppilaat saivat kähertäjäkoulussa sekä tietopuolista että käytännöllistä ammattiopetusta.

Taideteollinen oppilaitos järjesti iltaisin valokuvausalan oppilaille sekä tietopuolista että käytännöllistä opetusta.

Ammattioppilaslautakunta toimeenpani yhdessä kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan kanssa kaksi työnopetuskurssia, joihin osallistui yhteensä 53 työpaikkakoulutuksen parissa työskentelevää henkilöä.

Lautakunta puolsi 71:lle rekisteröityjä ammattioppilaita kouluttavalle työnantajalle yht. 127 000 mk:n oppilaanpitokorvauksen myöntämistä. Yli 900 oppilasta sai siten konepajakouluissa opiskelevien n. 300 nuoren lisäksi yksityiskohtaisten opetussuunnitelmien mukaisesti toteutettua valvottua ammattityön opetusta työpaikallaan.

Kertomusvuoden alussa oli voimassa olevia oppisopimuksia 1 478, vuoden aikana päättyi 427 sopimusta ammattitutkintoon, purettiin 140 sopimusta sekä rekisteröitiin 548 uutta sopimusta. Purkautuneiden sopimusten lukuun sisältyy 23 oppilaan siirtyminen työpaikan mukana toisen ammattioppilaslautakunnan alueelle. Kertomusvuoden lopussa voimassa olevia sopimuksia oli 1 459, joista 1 079 oli miehiä koskevia ja 380 naisia koskevia sopimuksia. Oppisopimuksia on rekisteröity lautakunnan koko toimiaikana 11 121.

Kertomusvuoden aikana tehdyt 548 oppisopimusta jakaantuivat ammattialoittain seuraavasti: metalliala 133, sähköala 48, graafinen ala 230, elintarvikeala 33, puutyöala 14, maalausala 6, taideteollinen ala 3 sekä kähertäjä- ym. alat 81.

33 oppilaan oppiajan pituutta muutettiin ja 38 oppilaan ammatin tai työpaikan vaihto hyväksyttiin.

Kallion virastotalossa järjestettiin kaksi ammattitodistusten jakotilaisuutta, joihin osallistui yhteensä yli 400 todistuksen saajaa ja muuta kutsuvierasta. Lautakunta myönsi 31:lle ammattioppinsa ja -tutkintonsa ansiokkaasti suorittaneelle rahapalkinnon. Kirjapainotaidon Edistämissäätiöltä saatiin rahapalkintoja varten lahjoitusvaroja.

23. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kotitalouslautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että puheenjohtajaksi offsetpainaja Hulda Böhlingin tilalle valittiin kirjaaja Taina Kangas ja jäseneksi rva Aura Halmeen tilalle rva Maire Tähkä.

Lautakunta kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 124.

Päätökset. Lautakunta päätti asettaa 40-vuotisjuhlan ohjelmasuunnitelmaa laatimaan keskuudestaan jaoston, jonka jäseninä olivat puh.joht. Taina Kangas, varapuh.joht. Tyyne Alanko ja kotital.neuvonnan tarkast. Sirkka Taipale ja jolla oli oikeus kokoontua enintään kolme kertaa. Juhla eri tilaisuuksineen päätettiin pitää myöhemmin tarkemmin määrättävässä paikassa 6.—7.5. (27.1. 16 §, 22.2. 24 §).

Avoimiin virkoihin lautakunta päätti valita henkilöt seuraavasti: 18. pl:n käsityönopettajan virkaan käsit.op. Pirjo Tapperin 1.10. lukien, 18. pl:n kodinhoidonopettajan virkaan kotital.op. Aira Lammenojan 1.11. lukien ja 18. pl:n talousopettajan virkaan kotital.op. Raili Virran 15.10. lukien (27.9. 93, 95, 96 §).

Lisäksi lautakunta päätti suostua vuokraamaan Pakilan kansalaiskoulun käyttöön Koskelantie 27:ssä sijaitsevan kotitalouslautakunnan opetuskeittiön lukuvuonna 1967/68 yhteensä 21 viikkotunniksi (27.9. 89 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: lautakunnan edustajan ja hänen varamiehensä valitsemista Kunnallisten Kotitalouslautakuntien Keskuksen edustajakokoukseen sekä kotitalousneuvonnan tarkastajan lähettämistä virkamatkalle Valkeakoskelle 4.—5.6. (19.4. 45, 46 §); kotitalouslautakunnan tuntiopettajien ja neuvojien palkkojen tarkistamista (25.10. 105 §) sekä kotitalousneuvojan viran nimikkeen muuttamista käsityöneuvojan viraksi (22.11. 112 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamissa lausunnoissa se päätti puoltaa anomuksia avustuksen myöntämiseksi kotitalouslautakunnan valvonnan alaisille yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille kertomusvuodeksi (15.3. 32 §) sekä Helsingfors svenska Marthaförening -yhdistykselle neuvonta- ja valistustyötä ja Helsingin Marttayhdistykselle Kotitaloudellisen Neuvontatoimiston toimintaa varten seuraavaksi vuodeksi (23.8. 79, 80 §).

Palkkalautakunnalle annettiin lausunto opetuskeittiön ent. siivooja Regina Ilvosen ylimääräistä eläkettä koskevassa asiassa (15.3. 29 §).

24. Kirjastolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kirjastolautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kouluneuvos Jussi Saukkonen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Pöytäkirjat käsittivät yhteensä 266 pykälää.

Tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: kirjaston tilaus- ja muistutuskorteista perittävän maksun korottaminen (30.1. 28 §); toisen kirjastoauton alustan ja korin tilaaminen (30.1. 41 §, 19.6. 150 §); pidennetyn laina-ajan myöntäminen lainaajille kesäajaksi (17.4. 88 §); kirjaston kaikkien osastojen ja sivukirjastojen sulkeminen lauantaisin ajalla 1.6.—31.8. klo 15 (17.4. 95 §); pääkirjaston eräiden osastojen sulkeminen kesällä suoritettavien vuosikorjaustöiden ajaksi (17.4. 102 §); Vuosaaren sivukirjaston kalustamissuunnitelman ja hyllyjen tilaaminen (19.6. 149, 152 §); kirjastoautojen pysäkkipaikkojen ja -aikojen määrääminen, muutoksen tekeminen niihin sekä aikataulun muuttaminen 1.1.1968 lukien (28.8. 187 §, 25.9. 198 §, 18.12. 263 §); laitoskirjastotoiminnan jatkaminen v. 1968 Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio-osastolla sekä IV sisätautien klinikan munuaisosastolla (29.5. 137 §, 27.11. 242 §) ja pääkirjaston osastojen uudelleen järjestelystä johtuvien rakennustöiden rakennustyösuunnitelman ja kustannusarvion tilaaminen yleisten töiden lautakunnalta (27.11. 245 §).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat: Vuosaaren sivukirjaston perustamista ja tästä johtuen oikeutta saada ylittää kertomusvuoden määrärahoja (17.4. 97 §); määrärahan saamista matka-avustuksiksi yleiseen kirjastokokoukseen osallistuville kaupunginkirjaston viranhaltijoille (29.5. 132 §); kouluhallituksen hyväksymisen hankkiminen kaupunginkirjaston hallintaan Vuosaaren sivukirjastoa varten hankitulle huoneistolle (29.5. 133 §); huonetilaohjelmaa Herttoniemen sivukirjaston uuden huoneiston suunnitelmia varten (29.5. 138 §); Pasilan sivukirjaston toiminnan lopettamista kirjastoautojen toimintapiirin laajenemisen johdosta (29.5. 139 §); kirjastoohjesäännön tarkistamista (29.5. 140 §); kansakouluihin jaettavan kirjastoa esittelevän julisteen painattamista (19.6. 151 §); rakennusluvan saamista Töölön sivukirjastorakennuksen rakennustöitä varten (23.10. 212 §); Kulosaaren ja Vuosaaren sivukirjastojen huoneistojen varustamista valaistuilla opastinteksteillä (23.10. 217 §) sekä Pukinmäen sivukirjaston toiminnan lopettamista 1.2.1968 lukien (20.2. 48 §, 18.12. 262 §).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin asioista, jotka koskivat: rakennusliike Vilho Aholan Vuosaaren sivukirjastoa varten tarjoamia huonetiloja (20.2. 59 §); Herttoniemen sivukirjaston rakennussuunni-

telman toteuttamista kaupungin itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelman yhteydessä (20.3. 69 §, 27.11. 238 §); opintomatka-apurahan myöntämistä kahdelle kaupunginkirjaston viranhaltijalle (20.3. 76 §); valtuustoaloitetta kirjastotoiminnan kehittämisestä opiskeluedellytysten parantamiseksi (29.5. 135 §); Malmin lastenkodin kirjastotoiminnan lopettamista (29.5. 136 §) sekä kuvataidetoimikunnan esitystä sijoittaa graafinen työ Kulosaaren sivukirjastoon (27.11. 244 §).

Lisäksi puollettiin anomuksia avustuksen myöntämiseksi kirjastolautakunnan valvonnan alaisille yleishyödyllisille laitoksille ja yrityksille kertomusvuodeksi sekä Kirjoja Sokeille -yhdistykselle ja Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan Kirjastolle seuraavaksi vuodeksi (20.3. 75 §, 28.8. 172, 173 §).

25. Museolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Museolautakunnan kokoonpano pysyi v. 1967 muuttumattomana.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Kokousten pöytäkirjoissa oli kaikkiaan 165 pykälää.

Kirjeitä saapui lautakunnalle ja museolle 369 ja lähetettiin 322.

Esitykset, joita tehtiin kaupunginhallitukselle ja muille kaupungin viranomaisille, koskivat: museoamanuenssin viran perustamista kaupunginmuseoon 1.1.1968 lukien (13.2. 9 §); Tuomarinkylässä tilalla RN:o I[125] Lukupolun varrella olevan tuvan ja eteisen käsittävän puurakennuksen vastaista käyttöä (13.2. 22 §, 5.6. 79 §, 2.10. 120 §); Uudenmaan alueella olevien paikallismuseoiden kokoelmia koskevan keskuskortiston keskittämistä Helsingin kaupunginmuseoon (13.2. 24 §); virkasäännön 17 §:n mukaisen normaalin työajan noudattamista kaupunginmuseossa myös 21.5.—9.9. välisenä aikana (8.5. 46 §); ennakkokassan saamista museon pääsylippukassoihin (8.5. 52 §) ja Sinebrychoffin puistoalueen vanhojen rakennusten purkusopimuksen kumoamista (2.10. 122 §). Lisäksi tehtiin esitys, joka koski ns. Pakin talon peruskorjausta ja entisöimistyötä sekä rakennusten ympäristön suunnittelua ja kunnostamista 1700-luvun ryhmäkylää esittäväksi puistoalueeksi.

Hankintatoimistolle tehtiin esitys kaluston hankkimiseksi Hakasalmen huvilan pohjoiseen sivurakennukseen kunnostettuihin työtiloihin (8.5. 65 §, 5.6. 73 §) sekä kiinteistölautakunnalle 270 m²:n suuruisen varastotilan saamiseksi museon käyttöön 1.11. lukien (2.10. 123 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle ja muille kaupungin viranomaisille koskivat: tutkimuksen suorittamista Helsinkiä ympäröivästä, I maailmansodan aikaisesta linnoitusvyöhykkeestä (13.2. 14 §); Suomen Heraldisen Seuran ja Suomalaisuuden liiton lippunäyttelyn järjestelytoimikunnan pyyntöä saada lainaksi Taidehallissa 2.—12.10. järjestettyyn lippunäyttelyyn kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluva porvariskaartin lippu (14.3. 30 §, 2.10. 133 §); kokoelmien näytteilläpitokysymyksen ja varastoimisen ratkaisemista asettamalla viipymättä rakennustoimikunta, jonka tehtävänä olisi kaupunginmuseon lisärakennuksen aikaansaaminen v:een 1975 mennessä (14.8. 87 §); lautakunnan jo aikaisemmin kaupunginhallitukselle esittämää, Tuomarinkylässä Lukupolun varrella sijaitsevan tuvan ja eteisen käsittävän puurakennuksen korjausta ja vastaista käyttöä (2.10. 120 §) ja nykytaiteen keskuksen luomista Meilahteen Bredablick-nimiselle tilalle (2.10. 121 §, 7.10. 137 §). Lautakunta päätti puoltaa seuraavien säätiöiden ja yhdistysten avustusanomuksia v:lle 1968: Helsingin Taidehallin säätiön, Helsinki-Seuran, Helsingin Teatterimuseosäätiön ja Suomen rakennustaiteen museosäätiön; samalla lau-

takunta esitti, että avustussummia korotettaisiin samassa suhteessa kuin muitakin ko. vuodeksi jaettavia avustuksia päätettäisiin korottaa (14.8. 88—92 §). Rakennusviraston talorakennusosastolle annettiin lausunto Tuomarinkylän kartanon rakennusten peruskorjausta koskevista luonnospiirustuksista (14.3. 44 §) ja palkkalautakunnalle luontoissuoritussäännön alustavasta ehdotuksesta (2.10. 112 §).

26. Musiikkilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Musiikkilautakunnan kokoonpanossa ei v. 1967 tapahtunut muutoksia. V:sta 1949 lautakunnan sihteerinä toiminut oik.neuvosmies Kurt Walldén erosi 1.2.1967 lukien, mistä alkaen sihteerinä toimi fil.maist. Reijo Jyrkiäinen ja 1.5. lähtien fil.lis. Seppo Heikinheimo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja sen käsittelemistä asioista kertyi 252 pykälää. Lähetettyjen kirjeiden määrä oli 214.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: Columbia Artist Management Inc. -nimisen konserttitoimiston laatiman, kaupunginorkesterin Amerikan Yhdysvaltoihin tehtävää konserttimatkaa koskevan sopimusehdotuksen hyväksyminen (2.1. 8 §); selvityksen laatiminen orkesterin Amerikan-konserttimatkan devalvaatiosta aiheutuvista lisäkustannuksista sekä siitä, onko konserttimatkasta tehty sopimus purettavissa ja mitkä ovat tästä aiheutuvat kustannukset, sekä sopimuksen irtisanominen (30.10. 207 §, 10.11. 229 §); tilapäisten orkesterin avustajien palkkioiden korottaminen (20.3. 72 §); nuotinkirjoitustariffien korottaminen 1.5. alkaen (26.4. 91 §); ohjelmaselostustekstien laatimisesta suoritettavan palkkion tarkistaminen (29.5. 129 §); kaupunginorkesterin esiintyminen ilmaiseksi SPR:n 90-vuotisjuhlassa Yliopistossa 7.5. (20.3. 80 §); orkesterin luovuttaminen korvauksetta Helsingin juhlaviikkojen käytettäväksi (26.4. 93 §); Sibelius-monumentin paljastustilaisuudessa esitettävän musiikkiohjelman hyväksyminen ym. (19.6. 148 §, 16.8. 173 §) sekä konserttisuunnitelman hyväksyminen kaudeksi 1967/68 (19.6. 149 §); konserttilippujen hintojen vahvistaminen (19.6. 150 §); orkesterin luovuttaminen esiintymään Helsingin Diakonissalaitoksen 100-vuotisjuhlassa (16.8. 161 §); konserttiohjelman julkaisemisoikeudesta suoritettavan korvauksen tarkistaminen, siten että korvaus alennettiin 2 000 mk:sta 1 400 mk:aan Amerikan-kiertueen vuoksi lyhenevältä konserttikaudelta (28.8. 178 §); orkesterin ja nuottien vuokraustariffien tarkistaminen (28.8. 180 §); viiden vapaalipun myöntäminen Alppilan yhteislyseolle orkesterin kaikkiin konsertteihin (25.9. 190 §); Jorma Panulan säveltämän Peer Gynt -näytelmän uuden musiikin nauhoittaminen korvauksetta käytettäväksi Kaupunginteatterin vihkiäisjuhlassa ja seuraavissa näytännöissä (25.9. 195 §); neljän kaupunginorkesterin patarummun luovuttaminen korvauksetta Kaupunginteatterin käyttöön (30.10. 208 §); radiointisopimuksen irtisanominen ja tarkistaminen sekä uusinta-radioinnista tulevan korvauksen luovuttaminen kaupunginorkesterin jäsenten Sibelius-rahastolle (30.10. 213 §); vierailevien ulkomaalaisten taiteilijoiden devalvaatiosta aiheutunut palkkioiden tarkistaminen (30.10.

215 §) sekä 25. pl:n apulaisintendentin viran täyttäminen (18.12. 251 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: v. 1968 perustettavaksi päätettyjen neljän uuden soittajan viran perustamista jo 15.8.1967 lukien kaupunginorkesterin Amerikan-matkan vuoksi (2.1. 9 §); edustajan valitsemista Joensuussa 4.—5.3. pidettäville orkesteripäiville (20.2. 55 §); ansiomerkkien myöntämistä orkesterin soittajille (20.3. 85 §); lautakunnan sihteerin ja kirjastonhoitajan virkojen uudelleen järjestelyä (20.3. 79 §, 26.4. 92 §, 29.5. 123 §); lainojen myöntämistä orkesterin soittajille soitinhankintoja varten (29.5. 124 §); orkesterin Amerikan-kiertueen kustannusarvion hyväksymistä (16.8. 171 §); kapellimest. Jorma Panulan kanssa tehdyn sopimuksen uusimista (30.10. 216 §, 10.11. 230 §); varojen myöntämistä orkesterin 50 v täyttäneiden soittajien lääkärintarkastusta varten ennen suoritettavaa konserttimatkaa ja ulkomaanpassien hankkimista varten (30.10. 214 §) sekä tutkimustyön antamista matkailu- ja tiedotustoimistoille, miten kaupunginorkesterin tulevan Amerikan-kiertueen yhteydessä voitaisiin tehokkaimmalla tavalla tehdä tunnetuksi Helsinkiä ja Suomea (10.11. 231 §).

Palkkalautakunnalle tehtiin esitys orkesterin järjestysmiehen palkkion korottamisesta (29.5. 137 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: Helsingin teatterisäätiön hallituksen esitystä sellaisesta yhteistoiminnasta, että kaupunginorkesteri avustaisi Kaupunginteatterin operetti- ja musikaaliesityksissä (19.6. 147 §); valtuustoaloitetta mahdollisuuksien tutkimisesta kaupungin erilaisten palvelumuotojen tarjoamiseksi myös vuoro- ja säännöllistä ilta- tai yötyötä tekeville (16.8. 167 §); vieraanvaraisuuden osoittamista ja kiertoajelun järjestämistä Varsovan yliopiston kuorolle (25.9. 188 §); konsertti- ja kongressitalon hallinnollista järjestelyä (18.12. 244 §) sekä kaupungin varoista yhteisöille myönnettäviä avustuksia tutkivan komitean mietintöä (16.8. 170 §).

Musiikkilautakunta puolsi lisäksi kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa avustusten myöntämistä eräille niitä anoneille teattereille, kuoroille yms.

Palkkalautakunnalle annettiin lausunto virkasääntökomitean v. 1962—1965 mietinnöstä (20.2. 49 §).

27. Nuorisotyölautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Nuorisotyölautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäsenien Lehdon ja Romantschukin tilalle valittiin ekon. Torsti Alanne ja valtiot. kand. Carl-Johan Berg. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli dos. Raimo Ilaskivi.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 129.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: v:n 1967 talousarvion liitetaulukoissa esitetyn nuorisotoimiston määrärahojen jaottelun sitovuuden määritteleminen (18.1. 8 §); nuorison liikennekilpailun järjestäminen 23.4. (1.3. 34 §); kertomusvuoden nuorisomäärärahojen jakaminen (15.6. 77 §); nuorisokahviloiden baaritoiminnan järjestäminen (25.9. 92 §) ja nuorison valtakunnallisten musiikki- ja liikuntakilpailujen Helsingin karsintakilpailujen järjestäminen (18.12. 129 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavia asioita koskevat: Poutuntie 12:ssa sijaitsevan hiihtomajan siirtäminen nuorisotyölautakunnan hallintoon moottori- ja liikennekoulutustoimintaa varten (18.1. 13 §); lautakunnan tehtäviin kuuluvien ulkomaisten suhteiden hoitamista koskevan kaupunginhallituksen tekemän päätöksen muuttaminen (18.1. 14 §); lautakunnan oikeuttaminen osallistumaan »Nuoriso-67» näyttelyyn 12.—18.5. (18.1. 17 §); uusien kerhotilojen hankkiminen luovutettavan Pukinmäen kerhokeskuksen tilalle (8.2. 23 §); Kontulankaari 12:ssa sijaitsevan kerhotilan vuokraaminen 1.3. lukien (8.2. 24 §); nuorisotoimiston johtavien virkamiesten ja nuorisonohjaajien oikeuttaminen osallistumaan Pohjoismaiden pääkaupunkien johtavien virkamiesten kokoukseen ja nuorisonohjaajakonferenssiin Kööpenhaminassa (1.3. 37 §); kerhotilan varaaminen Laajasaloon suunnitellusta lasten- ja nuorisotalosta (5.5. 57 §); tilojen hankkiminen Pengerpuiston väestönsuojaan suunniteltujen askartelutilojen tilalle (5.5. 61 §); Hästholmenin huvilakiinteistön luovuttaminen nuorisotyölautakunnan kurssikeskukseksi ja kesäkodiksi (15.6. 75 §); Herttoniemeen itäisen lääkäriaseman yhteyteen sijoitettavia nuorisotiloja (1.3. 33 §, 15.6. 78 §, 20.11. 118 §) sekä määrärahojen varaaminen v:n 1968 talousarvioon saunan, keittiörakennuksen ja kaivon rakentamiseksi Bengtsårin leirialueelle (29.8. 87 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: lasten- ja nuorisotalon rakentamista Tapaninvainion alueelle (18.1. 11 §); Vallilaan suunnitellun nuoriso- ja kirjastotalon ehdotettua rakennusohjelman supistamista (8.2. 21 §); Kallion Partiotyttöpiirin laina- ja avustusanomusta retkeily- ja koulutuspaikan hankkimiseksi ja rakentamiseksi (8.2. 22 §); Suursuon nuorisotilojen luo-

vuttamista lastensuojeluviraston erityiskoulun käyttöön (1.3. 30 §); Laajasalon kesäkodin kunnostamista talvikäyttöiseksi (1.3. 31 §); Bengtsårin alueen käyttösuunnitelmaa (1.3. 32 §); Vuosaaren nuorisotilojen järjestämistä (1.3. 35 §); yleishyödyllisten yritysten ja laitosten työn tukemiseksi myönnettäviä avustuksia (21.3. 41 §); nuorisotilojen hankkimista Pihlajamäen ostoskeskuksesta (12.4. 49 §); nuorisokahvilatoiminnan aloittamista Etelä-Haagassa (29.8. 82 §); nuorisotilojen järjestämistä Asunto Oy Usvatie 3:ssa ja sen lähiympäristössä asuvia varten (30.10. 112 §) sekä Laajasalon kerhohuoneistosuunnitelmaa (18.12. 126 §).

28. Raittiuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Raittiuslautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta piti vuoden aikana 14 kokousta, joiden pöytäkirjoissa oli 159 pykälää.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: toimiston laatiman kertomusvuoden työohjelman (17.1. 10 §) ja lautakunnan yksityiskohtaisen kurssiohjelman hyväksyminen (7.2. 22 §) sekä ehdotuksen hyväksyminen raittiustyön tukemiseen varatun määrärahan, 136 500 mk, jakamisesta raittiustyötä tekeville järjestöille (11.4. 52 §); päätettiin lähettää Alkoholiliike Oy:lle ilmoitus, että useimpien pääkaupungin ravintoloiden ns. viinilistoista puuttui edelleenkin anniskelusopimuksien edellyttämät merkinnät alkoholittomista juomista, sekä pyydettiin mainittua yhtiötä kiinnittämään huomiota yhä voimakkaammaksi käyvään alkoholimainontaan (2.6. 91 §). Yhteistyössä Turun, Tampereen, Lahden, Oulun ja Porin raittiuslautakuntien sekä Suomen Raittiusjärjestöjen Liiton kanssa päätettiin toimeenpanna kirjoituskilpailu aiheesta »Itsenäisyys-raittius» (19.1. 119 §).

Esitykset. Päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle esitys juopuneina pidätettyjen henkilöiden selviämisaseman perustamisesta Helsinkiin; samalla esitettiin psykiatrin viran perustamista huoltopoliisin yhteyteen alkoholistien ja muiden myrkytyssairaiden lääkinnällisen hoidon tehostamiseksi sekä esityksen tekemistä valtioneuvostolle valtakunnallisen selvityksen aikaansaamiseksi juopumuspidätyksiä koskevasta käytännöstä, samoin esityksen tekemistä sellaiseksi lainmuutokseksi, jolla juopuneena pidätettyjen henkilöiden pidätysaikaa voitaisiin pidentää tehokkaan käsittelyn ja huollon edellyttämällä tavalla (11.4. 53 §) sekä lähettää sosiaaliministeriölle ja Helsingin poliisilaitokselle esitykset eräiksi toimenpiteiksi denaturoidun talousspriin väärinkäytöstä aiheutuvien kuolemantapausten välttämiseksi (19.12. 156 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: puollettiin avustuksen myöntämistä Suomen Opiskelevan Nuorison Raittiusliitolle sen Helsingissä toimeenpantavia kesäpäiviä varten (21.3. 42 §) ja Suomen Kansan Ryhtiliikkeelle käytettäväksi tapakulttuurin kohentamiseen (21.3. 43 §) sekä määrärahan ottamista v:n 1968 talousarvioon Suomen Sosialidemokraattisen Raittiusliiton anomuksesta Tervalammen Liittokodille Helsingin kaupungista olevien lasten ja nuorten virkistys- ja kurssitoimintaan (29.8. 99 §); annettiin lausunto kaupungin varoista yhteisöille ym. myönnettäviä avustuksia koskevan komitean mietinnöstä (19.9. 112 §). Anniskeluoikeuksien myöntämistä koskevista anomuksista ei kuuteen nähden esitetty huomautuksia ja yhtä anomusta vastustettiin (17.1. 11 §, 7.2. 21 §, 2.5. 62,

63 §, 2.6. 85 §, 7.11. 133 §, 28.11. 142 §). Lisäksi annettiin lausunto 164 anniskeluravintolan anomuksesta jatkaa anniskeluoikeuksiaan 1.1.1968 alkavana anniskelukautena (2.6. 84 §). Väkijuomamyymälän perustamista koskevissa lausunnoissa mm. vastustettiin myymälän avaamista Herttoniemen ja Kannelmäen ostoskeskuksessa niiden sijainnin vuoksi (28.2. 32 §, 23.5. 76 §, 29.8. 98 §).

29. Urheilu- ja ulkoilulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi yliopett. Börje Mattssonin tilalle valittiin dipl.ins. Sven Wik 23.2. alkaen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 26 kertaa ja käsitteli 561 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 1 202 ja lähetettyjä 135.

Tärkeimmät päätökset. Avustusten jako. Kertomusvuoden talousarviossa oli lautakunnan käytettäväksi merkitty erilaisia avustusmäärärahoja yhteensä 362 100 mk, josta 100 000 mk oli osoitettu Urheiluhallit Oy:lle.

Avustusta voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen tarkoitetusta 230 000 mk:n määrärahasta haki 176 seuraa. Avustusta myönnettiin 165 seuralle (19.5. 228 §). Suurin avustus oli 7 000 mk ja pienin 100 mk.

Avustusta urheilun piirijärjestöjen kurssitoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 6 500 mk:n määrärahasta haki 6 piirijärjestöä, joille kaikille se myönnettiin (5.5. 204 §). Suurin avustus oli 2 600 mk ja pienin 400 mk.

Avustusta urheiluseurojen nuorten leiritoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 10 000 mk:n määrärahasta haki 42 urheiluseuraa. Avustusta myönnettiin 31 seuralle (20.10. 436 §) ja sen suuruus oli n. 2 mk leiriläisen leiripäivää kohden.

Avustusta kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnan urheilutyön tukemiseen tarkoitetusta 5 800 mk:n määrärahasta haki 14 virastosta 35 viranhaltijain tai työntekijäin yhteenliittymää, joille kaikille avustus myönnettiin (5.5. 208 §). Suurin avustus oli 550 mk ja pienin 50 mk.

Avustusta kansantanssitoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 4 000 mk:n määrärahasta haki 4 seuraa. Avustusta myönnettiin 3 seuralle (5.5. 205 §). Suurin avustus oli 2 400 mk ja pienin 400 mk.

Avustusta ulkoilutoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 5 800 mk:n määrärahasta haki 7 seuraa. Avustusta myönnettiin 5 seuralle (5.5. 207 §). Suurin avustus oli 2 500 mk ja pienin 350 mk.

Vuokraukset ym. Tärkeimmistä vuokrauksista ja niihin liittyvistä asioista mainittakoon, että lautakunta päätti vuokrata seuraavat alueet ym.:

Salmen ulkoilualueeseen kuuluvasta Karhiaismäen tilasta n. 3 ha ja Ällö-nimisestä tilasta n. 1 ha viljelysmaata 200 mk:n vuosivuokrasta maanvilj. Aarne Roineelle (24.2. 85 §) sekä samaan ulkoilualueeseen kuuluvasta Mäkelän tilasta n. 4 ha viljelysmaata maanvilj. Mauno Kempille toistaiseksi vuoden kerrallaan jatkuvaksi vuokrakaudeksi 200 mk:n indeksiin sidotusta vuosivuokrasta (7.4. 155 §);

Luukkaan ulkoilualueen viljelysmaista n. 41 ha maanvilj. Jaakko Jussilalle toistaiseksi vuoden kerrallaan jatkuvaksi vuokra-ajaksi

3 075 mk:n indeksiin sidotusta vuosivuokrasta (7.4. 156 §);

Käpylän Ravirata siihen liittyvine alueineen Helsingin Ravirata Oy:lle 1.1.1967 alkavaksi viisivuotiskaudeksi; samaksi ajaksi päätettiin jatkaa em. yhtiön kanssa raviradan vieressä sijaitsevan n. 1 100 m²:n suuruisen alueen vuokrauksesta tallirakennuksen pitämistä varten tehdyn sopimuksen voimassaoloaikaa entisin ehdoin (7.4. 147, 148 §);

muuttaen aikaisemmin tekemäänsä päätöstä lautakunta päätti luovuttaa Helsingin Moottorivenekerholle ja Vallilan Venekerholle korvauksetta veneiden talvisäilytysalueina käytettäväksi alueet Pornaistenniemellä 1.7. 1967—30.6.1972 väliseksi ajaksi ja sen jälkeen toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin (7.4. 157 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa Vihreä-Valkoisen Tenniskerhon omalla kustannuksellaan rakentamaan yhdistykselle Kulosaaresta vuokratulle tenniskenttäalueelle uuden tenniskentän, joka valmistuttuaan siirtyy kaupungin omaisuudeksi, sekä omasta puolestaan oikeuttaa yhdistyksen pystyttämään mainitulle kentälle muovisen ylipainehallin vuosittain 1.9.—15.5. väliseksi ajaksi (11.8. 323 §) sekä

oikeuttaa Suomen Tennisliiton pystyttämään tennispelin harjoittamista varten muovisen ylipainehallin kaupungin omistamille ja lautakunnan Helsingfors Lawn Tennis-Klubb'ille vuokraamille tenniskentille n:o 4 ja 5 vuokramiehen suostumuksen mukaisesti viideksi talvikaudeksi (15.9.—15.5.) (25.8. 352 §).

Lautakunta päätti vuokrata Helsingin Kalamiespiirille Nuuksionpään ulkoilualueella sijaitsevan Mustalammen kalastusoikeuden kesäkauden 1967 alussa alkavaksi ja 31.12. 1969 päättyväksi vuokra-ajaksi 50 mk:n vuosivuokrasta (7.4. 159 §).

Yrjönkadun uimahallikiinteistöstä vuokrattiin seuraavat huonetilat: A-portaan alaaulasta n. 10 m²:n suuruinen huonetila T:mi Toivo Grönblomille jalkinekorjaamoliikkeen pitämistä varten 230 mk:n kuukausivuokrasta toistaiseksi 3 kk:n irtisanomisajoin; tennishalli pukusuojatiloineen leht. Huugo Hirkille 1.4.1967—31.5.1968 seuraavista kuukausivuokrista: 2 320 mk 1.4.—31.5.1967 väliseltä ajalta ja 500 mk 1.6.—31.8.1967 väliseltä ajalta sekä 2 490 mk 1.9.1967—31.5. 1968 väliseltä ajalta; toisesta kerroksesta 18 m²:n suuruinen huonetila kahvilähettämötoimintaa varten sekä ison altaan kioski 1.4. alkaen toistaiseksi 3 kk:n irtisanomisajoin 200 mk:n uimahallin aukioloajalta maksettavasta kuukausivuokrasta sekä naisten saunaosaston eteisaulasta tila kampaustoiminnan harjoittamista varten kampaaja Vieno Siliukselle toistaiseksi 1 kk:n irtisanomisajoin 110 mk:n uimahallin aukioloajalta maksettavasta kuukausivuokrasta (21.4. 189—192 §).

Lautakunta päätti vuokrata kalastusmajojen pito-oikeuden Tallskär-nimisellä saarella Helge Ekholmille ja Yrjö Saloselle 1.1.—31.12. väliseksi ajaksi 25 mk:n vuosivuokrasta sekä Pihlajasaaressa olevan uimarannan pukusuojan rva Marja-Anneli Rinkiselle toistaiseksi kesäkauden kerrallaan jatkuvaksi vuokra-ajaksi 339 mk:n indeksiin sidotusta kausivuokrasta (5.5. 215, 216 §).

Ruskeasuon Ratsastushallin talliosaston n:o 5 pohjoispäässä sijaitsevat kaksi lämmintä satulavarastoa pinta-alaltaan yht. 17.5 m² päätettiin vuokrata Keskustalli Oy:lle lautakunnan yhtiön kanssa aikaisemmin tekemän vuokrasopimuksen mukaisin vuokraehdoin (8.9. 368 §).

Helsingin Operettiteatterin Kannatusyhdistyksen kanssa tehty Soutustadionin käyttöä teatteriesityksiin koskeva sopimus purkautui yhdistyksen irtisanomisen vuoksi (10.3. 104 §).

Kesäkaudeksi 1967 vuokrattiin seuraavat uimalat kioskeineen: Seurasaaren Helsingin Uimareille, Uunisaaren Helsingfors Simsällskap -seuralle, Munkkiniemen Vetehisille, Pikkukosken Uintiseura Kuhat -yhdistyk-

selle ja Marjaniemen uimala Marjaniemen Uimareille (19.5. 229 §).

Lauttasaaren ulkoilupuistossa sijaitseva myyntikioski vuokrattiin Viipurin Nyrkkeilijät -yhdistykselle 1.5.1967—30.4.1968 väliseksi ajaksi 100 mk:n vuosivuokrasta (10.3. 111 §).

Käpylän urheilupuiston kioskia koskeva sopimus hyväksyttiin vuokraajan, rva Aili Olkkosen pyynnöstä päättymään 1.4.1967 sillä ehdolla, että vuokramies suostuu suorittamaan talvikauden 1966/67 vuokramaksuna 1/3 vuosivuokrasta (22.3. 125 §).

Lisäksi myönnettiin seuraavat kioskinpito-oikeudet: Pitkäkosken tilapäisellä ulkoilumajalla korvauksetta oikeus kioskimyyntiin rva Anja Rassalle talvi-, kevät- ja syyskauden aikana sillä ehdolla, että hän viikonloppuisin ja tarvittaessa muulloinkin esim. arkiiltaisin koulujen lomapäivinä ja hiihtoloman aikana hoitaa ulkoiluopastuksen eri tehtävät sekä vastaa rakennuksen sisätilojen siivouksesta (27.1. 37 §); Hesperian pesäpallokentällä kilpailutilaisuuksien aikana oikeus virvokkeiden myyntiin kesäkaudeksi 1967 Puna-Mustat -yhdistykselle 300 mk:n kausivuokrasta (10.2. 59 §); Käpylän urheilupuistossa ja Velodromilla Helsingin Visa -yhdistykselle kesäkauden 1967 alussa alkavaksi ja talvikauden 1970 lopussa päättyväksi kolmivuotiskaudeksi 3 110 mk:n vuosivuokrasta (21.4. 181 §) sekä Pirkkolan urheilupuistossa Ravintohuolto Oy:lle 1.6.1967—31.3.1968 väliseksi ajaksi 450 mk:n kuukausivuokrasta (2.6. 265 §); Paavo Kukkuraiselle 15.3.1968 saakka vuokratut Eläintarhan urheilukentän kioskinpito-oikeudet lautakunta siirsi sopimuskauden loppuajaksi entisin ehdoin Sirkka-Liisa Valkoselle (7.4. 162 §).

Vielä lautakunta päätti seuraavista laituriponttoneja koskevista vuokrauksista: Vallilan Venekerholle myönnettiin oikeus sijoittaa polttoaineen jakelua varten ponttoni sähkökäyttöisine mittareineen Kulosaaren sillan vieressä olevalle laiturialueelle ja pitää se siellä toistaiseksi 1 kk:n irtisanomisajoin 475 mk:n elinkustannusindeksiin sidotusta kausivuokrasta (10.2. 65 §); Brändö Seglare -yhdistykselle vuokrattiin sen venesatamaan sijoitetuissa kahdessa laituriponttonissa olevat venepaikat purjehduskauden kerrallaan jatkuvaksi vuokra-ajaksi lautakunnan kulloinkin vahvistamaan laituripaikkamaksuun perustuvasta kausivuokrasta (10. 3. 109 §); kirjallinen vuokrasopimus päätettiin edellisessä kohdassa mainituin ehdoin tehdä seuraavien yhdistysten kanssa niiden käyttöön luovutetuista laituriponttoneista: Helsingfors Segelsällskap -seuran kuudesta, Helsingin Työväen Pursiseuran kahdesta, Merenkävijäin kahdesta ja Suomalaisen Pursiseuran kanssa neljästä laituriponttonista (10.3. 110 §); Tradex Oy:lle myönnettiin oikeus pitää veneiden myyntiesittelyä varten ponttonilaituria Pohjoisranta 22:n kohdalla toistaiseksi purjehduskauden kerrallaan 350 mk:n perusvuokrasta purjehduskaudelta (22. 3. 134 §); lautakunta oikeutti omasta puolestaan Suur-Sarvaston lahden laituriosakkaat jatkamaan nykyistä venelaituriaan 15 m:n pituisella ponttonilaiturilla ja pitämään laiturin korvauksetta paikoillaan toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin (7.4. 158 §); Vartiokylän ranta- ja venekerholle vuokrattiin Vartiokylän lahdella L. S. Nymanin perikunnan alueella olevat kaupungin omistamassa venelaiturissa ja laituriponttonissa olevat venepaikat purjehduskaudeksi kerrallaan lautakunnan kulloinkin vahvistamasta kausivuokrasta (21.4. 198 §); Itäisen saariston liikenneyhdistykselle päätettiin vuokrata korkeintaan neljä kappaletta teräsbetonisia laituriponttoneja (2.6. 273 §); Helsingfors Segelklubb -pursiseuralle vuokrattiin kaksi teräsbetonista laituriponttonia sijoitettavaksi anojayhdistyksen venesatama-alueelle Lauttasaaren Vattunokkaan (11.8. 330 §) sekäWärtsilä Oy:n Helsingin tehtaille kaksi teräsbetonista laituriponttonia sijoitettavaksi anojayhtiön työntekijöilleen vuokraamalle Herttoniemen virkistysalueelle (8.9. 374 §).

M u u t p ä ä t ö k s e t. Lautakunta päätti

vahvistaa seuraavat perittävät maksut: Yrjönkadun uimahallin käytöstä (22.3. 138 §) sekä uimahallin saunaosastossa perittävät maksut samoinkuin eräiden myynti- ja lainausartikkelien hinnat (7.4. 149 §); Töölön pallokentän ja Eläintarhan urheilukentän pukusuojien vuokraamisesta perittävät kuukausivuokrat (21.4. 188 §); ulkoilualueilla pidettävistä asuntovaunuista perittävät maksut (16.6. 303 §); urheilu- ja ulkoilulaitoksissa olevien puhelimien käytöstä yksityisiltä perittävät maksut (3.11. 458 §), samoin maksut viraston käytössä olevien moottoriveneiden luovuttamisesta ulkopuolisten käyttöön (1.12. 525 §). Lisäksi lautakunta päätti korottaa kaupungin kalastuslupia myyville liikkeille tulevan myyntipalkkion 5 %:ksi kalastuslupamaksuista 1.1.1968 lukien (15.12. 541 §).

Lautakunta päätti tilata yht. 35 kpl teräsbetonisia laituriponttoneja (7.4. 151 §) sekä oikeutti urheilu- ja ulkoiluviraston rakennuttamaan ja tilaamaan Rakennuskonepajа Oy:ltä hiihtohissin Salmen ulkoilualueen pujottelurinteeseen (6.10. 427 §).

Vielä lautakunta oikeutti urheilu- ja ulkoiluviraston ohjaustoimiston käyttämään järjestämiensä harrastus- ym. kilpailujen palkintoina kaupungin uimahallien uintimaksulippuja, kertomusvuonna 135 kpl ja vuosittain enintään 1 000 kpl (11.8. 324 §).

Lisäksi lautakunta hyväksyi seuraavat urheilu- ja ulkoilualueita ja niiden laitteita koskevat piirustukset ja suunnitelmat: Marjaniemen ja Kipparilahden venesataman (22.3. 135 §); Mustasaaren ulkoilupuiston laiturin (7.4. 150 §); Luukkaan ulkoilualueelle rakennettavien Helsingin-Porin valtatien alikulkukäytävien (5.5. 220 §); Töölön pallokentän alueen istutuksien ja suoja-aitojen (2.6. 260 §); Tullisaaren ja Killingholman välille rakennettavan väliaikaisen ponttonisiltalaiturin (2.6. 269 §); ulkoilutien valaistussuunnitelman tieosuuksille Paloheinän maja - Latutie, Herttoniemi - Viikintie, Aarnika - Viikinmäki - Vantaan ranta sekä Taivaskallio - Oulunkylä - Vantaan ranta (8.9. 372 §); Konalan lähiökentän rakennustyön ja valaistussuunnitelman (3.11. 468 §); Meilahden urheilupuiston kenttä- ja puistovalaistusta sekä pesäpallokentän istuma- ja seisomokatsomoa koskevat suunnitelmat (1.12. 523 §).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat: Salmen ulkoilualueen käyttösuunnitelman hyväksymistä (13.1. 16 §); uimahallikiinteistön Yrjönkatu 21 b luovuttamista urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (10.2. 57 §); Pihlajasaaren ulkoilupuiston käyttösuunnitelman hyväksymistä (24.2. 78 §); urheilu- ja ulkoiluviraston johtosäännön 3 ja 5 §:ien muuttamista (5.5. 209 §); eräiden venesatama-alueiden asemakaavan vahvistamista ja ko. alueiden siirtämistä urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (6.10. 426 §); luvan anomista Uudenmaan läänin rakennustoimistolta kahden valtion omistuksessa olevan, Pirkkolan urheilupuistossa sijaitsevan I maailmansodan aikaisen kallioluolan jyrkänteisten suuaukkojen suojaamiseksi verkkoaidalla (20.10. 439 §) sekä Korkeasaareen rakennettavan hevostalli- ja varastorakennuksen piirustusten ja Puotilan ja Etelä-Haagan lähiökenttien pukusuojarakennusten pääpiirustusten hyväksymistä (16.6. 304 §, 29.12. 556 §).

Kiinteistölautakunnalle tehtiin esitys mm. asiasta, joka koski Pornaistenniemellä olevan veneiden talvisäilytysalueen laajentamista (10.3. 108 §).

Esitys kaupunkisuunnittelulautakunnalle tehtiin mm. asiasta, joka koski v:n 1966 aikana valmistuneiden tai peruskunnostettujen ulkoilureittien ja niille johtavien sivuteiden varustamista »moottoriajoneuvolla ajo kielletty» -liikennemerkeillä, joihin tarpeen mukaan kiinnitetään lisäkilpi »huoltoajo sallittu» (21.4. 182 §).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: Kallion-Vallilan ja Keski-Helsingin Eläkeläisten yhteistä anomusta saada erotetuksi vanhuksille oma ulkoilualue Mustikkamaalta (27.1. 41 §); ehdotusta Korkeasaaren - Mustikkamaan vä-

liseksi jalankulku- ja huoltoliikennesillaksi (10.2. 66 §); Haagan ulkoilumajan siirtämistä nuorisotyölautakunnan käyttöön (24.2. 82 §); Marjaniemen venekerhon laiturin laajentamissuunnitelmaa (24.2. 83 §); Valpurinpuiston väestönsuojan käyttämistä urheiluampumatarkoituksiin (10.3. 114 §); Puistolan luistinradan kunnostamista (22.3. 126 §); pukusuojan rakentamista ym. perusparannustöitä Roihuvuoren urheilukentällä (22.3. 129 §); Merisataman saarten kulkuyhteyksien järjestämistä ja anomusta rantasuunnitelmien muuttamisesta (22.3. 132 §, 17.11. 504 §); pappilarakennuksen sijoittamista Seurasaaren ulkomuseon alueelle (7.4. 153 §); Vuosaaren urheilutalon sijoituspaikkaa ja pääpiirustuksia (21.4. 193 §, 1.12. 520 §); Tervasaaressa olevien lauturiponttonityömaan ja lumenkaatopaikan poistamista (21.4. 197 §); kaupungin eri vuosina saamien veikkausvoittovarojen suuruutta ja suhteellista osuutta jaettavina olleista määrärahoista (2.6. 256 §); Espoon kauppalan anomusta veden johtamisesta Hiidenvedestä Salmen ulkoilualueen kautta (2.6. 275 §); Pursiseura Sinbadille varatun venesataman aikaansaamista Lauttasaareen (2.6. 276 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (16.6. 283 §); liikenneturvallisuutta ja pysäköimisjärjestelyä Keskusurheilupuiston alueella (16.6. 295 §); selvityksen antamista erinäisistä Kontulaan suunnitelluista leikkipuistoista, urheilukentistä ym. (16.6. 296 §); Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan henkilökunnan kalastusoikeudesta ym. eräillä kaupungin omistukseen tulevilla vesialueilla (16.6. 302 §); Korkeasaaren strutsitalon laajennustyön pääpiirustuksia (25.8. 356 §); kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean jaoston ehdotusta Helsingin kaupungin ja sen lähikuntien yhteisten tehtävien hoidon järjestämisestä (8.9. 363 §); Vuosaaren suunnittelukomitean mietintöä (21.9. 395 §); Haagan puiston täyttösuunnitelmaa ym. (22.9. 398 §); uuden pesäpalloilun keskuskentän saamista kaupunkiin (27.9. 402 §); Tammisalon ja Strömsinlahden uimarantakysymysten järjestämistä (6.10. 409 §); kaupungin varoista yhteisöille myönnettäviä avustuksia tutkineen komitean mietintöä (6.10. 410 §); lumenkaatopaikan sijoittamista Helsingfors Segelklubb -nimisen yhdistyksen venesatama-alueelle Lauttasaaren Vattuniemessä (6.10. 429 §); Bengtsårin alueen käyttösuunnitelmaehdotusta (3.11. 473 §); anomusta koirien ulkoiluttamista ym. varten tarpeellisten alueitten osoittamiseksi (15.12. 536 §); As. Oy Krogiuksentie 3:n anomusta venelaiturin rakentamisesta Kuusisaareen (29.12. 560 §) sekä seuraavia laina-anomuksia: Helsingin Ilmailuyhdistyksen purjelentokonehallin rakentamista varten (19.5. 230 §); Vihreä-Valkoinen Tenniskerhon Kulosaaren tenniskentän pukusuojarakennuksen rakentamiseen (25.8. 351 §) ja Tapanilan urheilutalosäätiön laina-anomusta (13.9. 382 §).

Lisäksi annettiin lausunto seuraavista valtuustoaloitteista, jotka koskivat: Myllypuron urheilupuiston rakentamisen kiirehtimistä (27.1. 32 §); eräiden laitteiden aikaansaamista Kaunissaaren ulkoilualueelle (7.4. 152 §); toimenpiteitä talviuintipaikkojen kunnostamiseksi terveydellisiä ym. vaatimuksia vastaaviksi (21.4. 171 §); kaupungin uimarantojen kunnon parantamista (19.5. 236 §); Korkeasaaren opaskirjan toimittamista (16.6. 305 §) sekä eräiden Pohjois-Haagan leikki-, ulkoilu- ym. tilojen epäkohtien poistamista (1.12. 521 §).

30. Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Yleisten töiden lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi lakit.lis. Paul Paavelan tilalle valittiin 15.4. alkaen ammattikoulun op. Kalervo Laitinen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 56 kertaa ja käsitteli 2 089 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 514.

Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan 5 jaostoa sellaisten asioiden valmistelua varten, jotka edellyttivät lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämän katsottiin voivan paremmin tapahtua jaoston kuin lautakunnan piirissä. Komitealuontoinen 7. 10.1963 asetettu rakennusviraston organisaatiojaosto allekirjoitti mietintönsä 10.11.1967.

Lautakunnan kertomusvuoden aikana tekemistä päätöksistä ja esityksistä sekä antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat tärkeimmät, jotka on ryhmitelty rakennusviraston eri toimialojen mukaan:

K a u p u n g i n i n s i n ö ö r i n t o i m i a l a a n k u u l u v a t : *Päätökset.* Lautakunta hyväksyi v:n 1967 kone- ja autohankintaohjelman (23.1. 170 §, 30.1. 220 §, 13.2. 311 §) sekä v:n 1968 talousarvion kone- ja autohankintamäärärahoilla toteutettavan hankintaohjelman (18.12. 2018 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: kaupungin huoneenrakennustoiminnan laatuluokkajaotuksen laatimista (16. 1. 101 §) sekä sopimuksen tekemistä Helsingin maalaiskunnan kanssa Viikin jäteveden puhdistamon laajentamisesta (22.5. 823 §). Lisäksi päätettiin esittää, että kaikkia hallintokuntia kehotettaisiin suorituttamaan kaupungin kiinteistöihin kohdistuvat korjaustyöt toistaiseksi vaikeutuneen työllisyystilanteen vuoksi rakennusviraston talorakennusosaston toimesta (23.10. 1670 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: vuokrakoneiden ja kaupungin omien koneiden käyttöä kaupungin töissä (31.7. 1163 §); rakennuskohteisten projektien rekisteröimistä (7.8. 1245 §); ehdotusta kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean I mietinnöksi (18.9. 1456 §); toimenpiteitä ilman saastumisen ehkäisemiseksi (25.9. 1494 §); Laajasalon eteläisen alueen (49. kaupunginosa) asemakaavaehdotusta lähinnä katujen kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden tasapuolisen ja oikeudenmukaisen jakautumisen kannalta (13.11. 1803 §) sekä rakennusviraston organisaatiota tutkimaan asetetun jaoston mietintöä (13.11. 1804 §).

Y l e i s e n o s a s t o n t o i m i a l a a n k u u l u v a t : *päätettiin* tilata Veho Oy:ltä kaksi Unimog-maastoautoa (2.1. 29 §); Autolava Oy:ltä ja Auto-Bil Oy:ltä yhteensä 5 jätteenkuljetusautoa, Veho Oy:ltä konfiskaattiauto sekä Suomen Autoteollisuus Oy:ltä 2 Kontio-Sisu-kuorma-autoa (16.1. 121 §); Wihuri-Yhtymä Oy Witraktorilta valuas-

falttikeitin (3.4. 593 §); Tallberg Oy:ltä yhteensä 7 kompressoria (3.4. 594 §, 19.6. 1029 §); Lokomo Oy:ltä 3 tiehöylää (17.4. 662 §) sekä Fiskars Oy:ltä 2 kaatovaunua (17.4. 663 §).

Lautakunta päätti tilata Turun Veneveistämö Oy:ltä meriveneen (17.4. 664 §); Rolac Oy:ltä 10 pyörätraktoria kauhakuormaajalla ym. varustettuna (2.5. 740 §); Soffco Oy:ltä 3 hydraulista pyöräalustaista kaivukonetta (22.5. 843 §); Wihuri-Yhtymä Oy Autolalta katukaivojen tyhjennysauton (3.7. 1095 §); T:mi Kauko Lehtiseltä automaattisen näytteenottolaitteen Rajasaaren laboratorion käyttöön (31.7. 1213 §); Lokomo Oy:ltä mobilinosturin (14.8. 1288 §) sekä Soffco Oy:ltä torninosturin ja Lokomo Oy:ltä hydraulisen kaivukoneen (6.11. 1777 §, 27.11. 1883 §).

Lisäksi päätettiin tilata n. 60 000 tn katuhiekkaa Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta (22.5. 842 §), tehdä polttoaineiden hankintasopimus ajalle 1.8.1967—31.7.1968 Esso Oy:n kanssa (31.7. 1215 §) sekä hyväksyä v:n 1967 toisen vuosipuoliskon konehankintaohjelma (11.9. 1403 §).

Esityksenä kaupunginhallitukselle päätettiin lähettää moottoriajoneuvokorjaamon (autokorjaamon) siirtosuunnitelma ja huoneohjelma puoltaen niiden hyväksymistä. Ko. suunnittelutyö päätettiin tilata Arkkitehtitoimisto O. Hansson Ky:ltä (3.4. 571 §, 9.10. 1597 §).

Lausunto kaupunginhallitukselle annettiin mm. asiasta, joka koski lisäalueen luovuttamista Vaasan Höyrymylly Oy:lle rakennusviraston autokorjaamon tontista (3.4. 572 §).

Talorakennusosaston toimialaan kuuluvat: lautakunta *päätti* tilata rakennusviraston virastotalon uuden osan LVI-suunnitelmat EKONO:lta (16.1. 111 §); rahatoimiston korttelin (K 31) sähköteknisen suunnittelutyön Insinööritoimisto Tauno Nissiseltä (23.1. 156 §); Pukinmäen vanhusten asuntolan rakennesuunnittelutyön Insinööritoimisto Pelkonen & Co:lta (23.1. 159 §); Kontulan kansakoulun suunnittelutyön Arkkitehtitoimisto Timo ja Tuomo Suomalaiselta sekä rakennesuunnittelutyön Insinööritoimisto Viiste Ky:ltä (20.3. 534 §, 5.6. 925 §); sairaanhoitajakoulun suunnittelutyön arkkitehti Timo Penttilältä ja rakennesuunnittelutyön Insinööritoimisto Kruus & Myllymäki Ky:ltä (16.5. 804 §, 25.9. 1508 §); Kaupungintalon sähköteknilliset työt Keskusosuusliike Hankkijalta sekä korttelin saneerauksen 1. vaiheen putkityöt Keskuslämpö Oy:ltä (16.5. 809 §, 22.5. 848, 850 §); Erottajan kalliosuojan peruskorjaus- ja laajennustyön rakennesuunnittelun Insinööritoimisto Antti Saloselta (5.6. 926 §); Tervalammen työlaitoksen uuden huollettavien asuntolan ja lämpökeskusrakennuksen rakentamisen sekä vanhan asuntolan ja ruokalan laajennuksen rakennustekniset työt Veljekset Laaksolta ja ko. laajennukseen liittyvät sähkötyöt Sähköliike Karl H. Nordströmiltä (19.6. 1030 §, 31.7. 1219 §); Koskelan sairaskodin G-rakennuksen sähkötyöt Strömberg Oy:ltä (18.9. 1471 §); Solakallion erityiskoulun rakennustekniset työt Rakennusliike Väinö Korolaiselta sekä sähkötyöt ISSI Kommandiittiyhtiö V. Koskelalta (25.9. 1514, 1515 §); Kallion urheilukentän pukusuoja- ja huoltorakennuksen kokonaisurakan Rakennusliike Viljo Viisas ja Kumpp:lta (9.10. 1610 §); Hoitokoti Teinilän LVI-työt Vesijohtoliike Imu Oy:ltä (13.11. 1813 §); kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden LVI-työt Keskuslämpö Oy:ltä (13.11. 1814 §); Hyvösen lastenkodin suunnittelutyön arkkitehdeiltä E. Adlercreutz & N-H. Aschan (4.12. 1943 §); Lehtisaaren, Jollaksen ja Pajamäen tilapäisten koulurakennusten urakkatyöt Myyntiyhdistys Puutalolta (4.12. 1947 §); erityislastenkodin ja Mellunkylän vastaanottokodin suunnittelutyöt arkkitehdeiltä Aili ja Niilo Pulkka (11.12. 1979 §, 18.12. 2034 §) sekä nuorten työkodin suunnittelutyön arkkitehti Jaakko Suihkoselta (11.12. 1980 §).

Kastelholmantien kalliosuojan (Puotila II) sisustustyöt päätettiin suorittaa taloraken-

nusosaston omana työnä (19.6. 1019 §); kalliosuojan putkityöt lautakunta päätti tilata kaupungin vesilaitokselta laskutyönä ja sähkötyöt Strömberg Oy:ltä (11.9. 1425 §, 13.11. 1817 §).

Lautakunta päätti antaa Marjaniemen ja Vartiokylän tilapäisten kansakoulujen siirtotyöt urakalla suoritettavaksi (22.5. 841 §) sekä siirtää Pohjois-Haagan ammattikoulun putkityöurakkasopimuksen Vesiottela Oy:ltä Vesijohtoliike Huber Oy:n vastattavaksi (6.2. 272 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon: puollettiin seuraavien rakennusten muutos-, rakennus- tai korjaustöiden piirustusten hyväksymistä: Jakomäen, Yliskylän ja Mellunkylän kansakoulujen sekä Puotinharjun kansalaiskoulun (30.1. 217 §, 20.2. 366 §, 8.5. 768 §, 12.6. 968 §, 21.8. 1310 §, 11.9. 1419 §, 16.10. 1639 §); Marjaniemen, Lehtisaaren, Jollaksen ja Pajamäen tilapäisten koulurakennusten (22.5. 841 §, 13.11. 1809 §); Solakallion erityiskoulun (13.2. 308 §); Myllypuron sairaskodin (6.3. 444 §, 23.10. 1679 §); kaupunginpuutarhan ja Talin taimiston uusien kasvihuoneiden (20.3. 537 §); Tervalammen työlaitoksen uuden hoidokkirakennuksen ja uuden aluelämpökeskuksen rakentamista sekä vanhan hoidokkirakennuksen ja ruokalarakennuksen laajennusta koskevat (3.4. 590 §); rahatoimiston korttelin n:o 31 saneeraustyön (10.4. 628 §, 29.12. 2076 §); Nikkilän ja Röykän sairaalain asuinrakennusten ja autotallirakennusten (2.5. 732 §, 18.12. 2037 §); Jakomäen ja Yliskylän lastentarha- ja seimirakennusten (8.5. 762 §, 9.10. 1603 §, 23.10. 1683 §); Pukinmäen vanhusten asuintalon (16.5. 802 §, 18.12. 2039 §); Korkeasaaren hevostalli- ja varastorakennuksen (12.6. 970 §); Rajasaaren vesiensuojelulaboratoriorakennuksen (3.7. 1082 §); Myllypuron osa-alueen yhteisen kalliosuojan ja Dagmarinkadun kalliosuojan (7.8. 1255, 1257 §); Esplanadikappelin entisöimis- ja peruskorjaustyön (6.11. 1774 §); virastotalon Pohjoinen Makasiinikatu 9:n (27.11. 1878 §); Kyläsaaren puhdistamon vesiaseman, esikäsittelyrakennuksen ja puhallinaseman sekä Vartiokylän pumppaamon (14.8. 1287 §, 27.11. 1879 §); Hakaniemen hallirakennuksen perusparannus- ja muutostyön (18.12. 2038 §) sekä Outamon vastaanottokodin sauna- ja pesularakennuksen piirustuksen (29.12. 2075 §).

Lisäksi lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se kehottaisi eri hallintokuntia tilaamaan hallinnossaan olevien rakennusten ja väestönsuojien LVI-automatiikkalaitteiden kunnossapitotyöt talorakennusosastolta (22.5. 839 §).

Lastensuojelulautakunnalle päätettiin lähettää talorakennusosaston laatimat Hoitokoti Teinilän ja Metsäkummun hoitokodin pääpiirustukset puoltaen niiden hyväksymistä (20.3. 535, 536 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: sairaanhoitokoulun perustamissuunnitelmaa, toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (27.2. 398 §); Myllypuron sairaskodin perustamissuunnitelmaa, toiminnallista periaatetta ja pääpiirustuksia (6.3. 444 §, 31.7. 1211 §); itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelmaa (6.3. 447 §); Seurasaaritoimikunnan mietintöä (6.3. 448 §); kaupungin omistamien rakennusten sisäjohtoasennusten asianmukaisuuden valvontaa (3.4. 591 §); poliisitalon suunnittelua ja Kallion kaupunginosan kortteleiden n:o 302, 303, 308 ja 363 käyttösuunnitelmaa (10.4. 627 §); Ilmalan uuden vesisäiliön Ilmala 2:n luonnos- ja pääpiirustuksia (8.5. 763 §, 30.10. 1720 §); konsertti- ja kongressitalon pääpiirustuksia (5.6. 930 §); Jakomäen sekä Munkkisaaren huippu- ja varalämpökeskusten luonnospiirustuksia (31. 7. 1204 §, 11.12. 1981 §); Länsisataman L6 -varastorakennuksen pääpiirustuksia (11.9. 1421 §, 30.10. 1722 §); Bengtsårin alueen käyttösuunnitelmaehdotusta (25.9. 1504 §) sekä valtuustoaloitetta talousarvioon otettavista rakennusmäärärahoista ja suurten ra-

kennuskohteiden työn suorittamisesta (17.4. 659 §).

Kaupunginjohtajalle päätettiin antaa lausunto Högbackan rakennusten peruskorjauksesta (24.4. 697 §).

Katurakennusosaston toimialaan kuuluvat: lautakunta *päätti* siirtää Kanavapuiston kalliosuojan sisätöiden urakoinnin Runkotyö Oy:ltä Laatubetoni Oy:n suoritettavaksi ja antaa kalliosuojan kylmäkonelaitteiden hankinnan Morus Oy:lle (16.1. 128, 129 §).

Lautakunta päätti antaa urakalla suoritettavaksi seuraavat Itäistä moottoritietä koskevat rakennustyöt: Viikintien liittymän sillan n:o 3 Kreuto Oy:lle (6.3. 450 §); pohjoisen ajoradan Siilitien yli johtavan sillan ja siihen liittyvien pengervahvistustöiden A. W. Liljeberg Oy:lle (20.3. 540 §); pohjoisen ajoradan ja rautatien risteykseen tulevan sillan Erector Oy:lle (3.4. 596 §); Viikin eritasoristeyksen maansiirto-, kallionlouhinta- ja murskaustyön Tie- ja maarakennus Oy Takkulalle (3.4. 597 §); Viikintien liittymän sillan n:o 6:n Erector Oy:lle (12.6. 980 §) ja sillan n:o 9:n työt Silta ja Satama Oy:lle (11.9. 1422 §) sekä Tupasaarentien yli johtavien siltojen levittämisen Erector Oy:lle (9.10. 1606 §).

Katurakennusosasto oikeutettiin tilaamaan kertomusvuonna suoritettavat kestopäällystystyöt ja jalkakäytävien päällystystyöt alimman tarjouksen tehneeltä liikkeeltä (2.5. 745 §, 31.7. 1216 §).

Lisäksi päätettiin seuraavien puhdistamojen rakennustöistä, koneiston ja laitteiston hankinnoista ja asennuksista ym.: Herttoniemen jätevedenpuhdistamon poistojohdon ja puhdistamon instrumentointilaitteiston (16.1. 130 §, 23.1. 176 §); Vuosaaren puhdistamon kokoojaviemärilinjan sekä LVI-, sähkö-, instrumentointi- ja rakennesuunnittelutöiden sekä koneiston (24.4. 709 §, 19.6. 1038 §, 3.7. 1102 §, 21.8. 1323 §); Kyläsaaren puhdistamon hautumoiden koneiston ja vesiaseman, esikäsittely- ja keskusvalvomorakennuksen sekä puhallinasema- ja huoltorakennuksen (9.10. 1605 §, 4.12. 1950 §) sekä Vartiokylän pumppaamon koneiston ja sähkölaitteiden (11.12. 1985 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon: puollettiin seuraavien suunnitelmien vahvistamista: Itäisen moottoritien Viikintien liittymän siltojen n:o 1, 3 ja 6—8 pääpiirustusten hyväksymistä (30.1. 212 §, 6.2. 270 §, 8.5. 761 §, 30.10. 1717 §); eräiden 5., 12., 13., 22., 27., 31., 34. ja 38. kaupunginosien katujen katupiirustuksia (6.3. 442 §, 20.3. 528 §, 7.8. 1247 §, 6.11. 1773 §, 11.12. 1978 §); Paciuksenkadun katupiirustuksia välillä Tukholmankatu - Munkkiniemen aukio ja päällystäminen päätettiin antaa Rakennus Oy Laineen suoritettavaksi (13.3. 489 §, 3.7. 1103 §); Mallaskadun katupiirustuksia ja Mallaskadun tunnelin yleispiirustuksia (3.4. 586 §, 11.12. 1978 §); Vartiokylän teollisuusalueen katupiirustuksia ja viemärisuunnitelmaa (5.6. 918, 919 §); Alppilan hiekkasiilon pääpiirustuksia (22.5. 837 §, 31.7. 1200 §); Laajasalonkaaren eteläosan viemäröintialueen piirustuksia (3.4. 585 §); lisäksi puollettiin Mellunkylän kokoojaviemärin ja Vartiokylän pumppaamon painejohdon sekä sen jatkeena olevan viemärin piirustusten sekä Siltavuoren ja Näkinkujan pumppaamoiden ja niihin liittyvien kokoojaviemäreiden yleissuunnitelman vahvistamista (2.1. 19 §, 18.12. 2032 §) sekä Vuosaaren jätevedenpuhdistamon poistojohtosuunnitelman (17.4. 657 §) ja Viikin puhdistamon II rakennusvaiheen vesiaseman pääpiirustusten sekä esipuhdistamon ja konekeskuksen laajennuksen luonnospiirustusten hyväksymistä (23.10. 1676 §, 27.11. 1874 §). Lisäksi esitykset koskivat mm. Itäisen moottoritien leventämistä kuusikaistaiseksi välillä Kulosaaren silta - Linnanrakentajantien risteys ja tien rakentamista nelikaistaisena Marjaniementien liittymän kohdalla (5.6. 924 §, 7.8. 1252 §) sekä sopimuksen tekemistä kaupungin ja Espoon kauppalan yhteistä

merialuetta koskevista tutkimuksista (16.10. 1634 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: pohjavesiesiintymien suojelunäkökohtien huomioonottamista kaupungin toimesta suoritettavissa, maaperään kohdistuvissa töissä (16.1. 117 §); Vuosaaren suunnittelukomitean mietintöä sekä alueen asemakaavan laatimista ja katujen rakentamista (27.2. 406 §, 2.5. 733 §); Hanasaaren ja Sompasaaren välisen satama-altaan veden likaantumisen ehkäisemistä (3.4. 584 §); yhteisen jätevedenpuhdistuksen järjestämistä Nikkilän sairaalalle ja Sipoon kunnalle (5.6. 923 §); vesiensuojelusäännöstelyä välillä Vesijärvi - Espoonlahti (11.9. 1417 §); Tattarisuon varasto- ja pienteollisuusalueen ojittamista (2.1. 22 §); eräiden maanteiden Helsingin kaupungin alueella olevien päätekohtien muuttamista (2.1. 24 §); Helsingin - Tuusulan parannetun maantien moottoritieksi määräämistä (23.1. 169 §); Pohjois-Esplanadikadun asfaltoimista (6.3. 443 §); Latokartanontien - Kirkonkyläntien liikenneväylää (13.3. 485 §); Korkeasaaren - Mustikkamaan siltasuunnitelmaa (20.3. 530 §); kansainvälisen valtatien n:o E 3 johtamista kaupungin alueella (3.4. 581 §); kaupungin osuutta Helsingin - Lahden moottoritien rakentamisesta välillä Koskela - Viikki aiheutuvista kustannuksista ym. (16.5. 797 §, 31.7. 1189 §); toimenpiteitä kaupungin alueella olevien yksityisten teiden kunnossapidon tason parantamiseksi (22.5. 836 §); Talin puhdistamon hajuhaittoja (19.6. 1022 §); Helsingin lentoaseman tulotien rakentamiseksi laadittua yleissuunnitelmaa (31.7. 1190 §); tie- ja vesirakennushallituksen kahta päätöstä eräiden katujen määräämisestä kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi kaduiksi (2.10. 1549 §); kaupungin alueella sijaitsevien rautatiesiltojen korjaustoimenpiteitä (6.11. 1766 §); ehdotusta asemakaavaksi 41. kaupunginosan (Suurmetsä) Jakomäen osa-alueen korttelille n:o 41200 ja viereiselle puistoalueelle (20.2. 360 §); asemakaavan muutosta 25. kaupunginosan (Käpylän) kortteleissa n:o 806—808, 810—813, 816—820, 822, 824 ja 825 (13.3. 488 §); 40. kaupunginosan (Suutarila) Siltamäen osa-alueen länsiosan asemakaavaehdotusta (20.3. 529 §) sekä Rautatientorin ja sen ympäristön liikenteen järjestelyä ja torin kaunistamista (9.1. 60 §).

P u h t a a n a p i t o - o s a s t o n t o i m i a l a a n k u u l u v a t. Lautakunta *päätti* tilata Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksella tehtävät kattilain laajennustyöt sekä niiden asennus-, muuraus- ja eristystyöt W. Rosenlew & Co Oy:ltä (31.7. 1218 §).

Esitykset ja lausunnot. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: katujen talvipuhtaanapitoluokituksen uudistamista varten asetettavaa komiteaa (30.1. 210 §); jäteöljyjen ja öljyjätteiden hävittämistä kaupungissa (5.6. 916 §) sekä puhtaanapitopiiritilojen varaamista Laajasalon eteläisellä alueella (11.9. 1412 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. jätteenhävityksen kokonaissuunnitelmasta sekä jätteenhävityssuunnitelman tekemistä koskevasta valtuustoaloitteesta (31.7. 1175, 1176 §).

P u i s t o - o s a s t o n t o i m i a l a a n k u u l u v a t. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. Kontulan kerrostaloalueen puistometsiköiden puhdistamista koskevassa asiassa (19.6. 1008 §).

31. Satamalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Satamalautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi dipl.ins. Heljo Lepäsmaan tilalle valittiin päätoimitt. Pentti Poukka.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 26 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 822, kanslian diaariin merkittyjen asiain luku 1 636 ja lähetettyjen kirjeiden luku 773. Pöytäkirjanotteita annettiin 1 651. Satamajohtajan päätösluettelon pykäläluku oli 95 ja otteita annettiin 496.

Vuokra-asioita ym. Päätettiin pidentää seuraavat vuokraoikeudet entisin ehdoin: Teboil Oy:lle Herttoniemen öljysatamasta vuokrattujen 2 000 m²:n ja 8 274 m²:n suuruisten alueiden vuokraoikeudet 31. 3.1977 saakka (24.4. 323 §) sekä

Julius Tallberg Oy:n vuokraoikeus Länsisataman 8 509 m²:n suuruiseen varastoalueeseen M 31.8.1972 asti (31.7. 493 §).

Eräille yhtiöille ym. vuokrattiin jäljempänä mainitut alueet tavanmukaisten vuokraehtojen lisäksi seuraavasti: Merihuolto Oy:lle Länsisatamasta 1 759 m²:n suuruinen varastoalue n:o 254/b vuokrakaudeksi 1.7.1967—31.12.1971, perusvuosivuokra 2.60 mk/m² (19.6. 440 §);

Semptalin Oy:lle Herttoniemen satama-alueelta kaksi yhteispinta-alaltaan n. 10 330 m²:n suuruista aluetta 31.8.1982 saakka, perusvuosivuokra 1.60 mk/m², indeksiehdoin sekä sillä ehdolla, että yhtiö luopuu muusta osasta sille v. 1964 vuokrattua aluetta (25.9. 614 §) ja

Teboil Oy:lle Herttoniemen öljysatamasta 26 000 m²:n suuruinen varastoalue vuokrakaudeksi 1.10.1967—31.3.1977, perusvuosivuokra 2.50 mk/m² (6.11. 689 §).

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Taksoja ja maksuja päätettiin korottaa seuraavasti: aluksille myytävästä vedestä kannettavia maksuja 1.3. lukien (13.2. 112 §); laiturihuoltotaksan maksut 15.3. lukien (13.3. 205 §); autolauttaliikenteen maakuljetusvälineiden paikanvuokrataksa 1.4. lukien (13.3. 207 §); yleisen talletusvaraston työmaksut 1.10. lukien (11.9. 581 §); sopimuksilla vuokrattujen varastotilojen vuokrat 1.6.1968 lukien seuraaviksi: vanhat kylmät tilat 2.50 mk/m²/kk, uudet kylmät tilat 3 mk/m²/kk ja lämmitetyt varastotilat 3.50 mk/m²/kk (9.10. 651 §) sekä koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan maksut 1.1.1968 lukien (6.11. 691 §).

Muita päätöksiä. Lautakunta päätti asettaa keskuudestaan 3-jäsenisen jaoston tutkimaan satamalaitoksen telakkakysymystä. Jaostoon kuuluivat jäsenet Biese, Poltto, Laine ja maist. Järvelä sihteerinä (30.1. 93 §).

Satamalaitos oikeutettiin tilaamaan Kone Oy:ltä kolme satamanosturia (24.4. 340 §) ja Hollming Oy:ltä 400 m³:n suuruinen pohjaluukkuproomu (19.6. 455 §) sekä vastaanottamaan uusi kauhaketjuruop-

paaja Raumalla aikaisemmin tehdyn hankintasopimuksen määräyksistä poiketen (9.10. 659 §). Kauhaketjuruoppaaja vuokrattiin Rauman kaupungin rakennustoimiston kanssa tehdyn urakkasopimuksen mukaisesti Laitsaaren satama-altaan ja tuloväylän ruoppaamista varten (6.11. 704 §).

Lautakunta hyväksyi Valmet Oy:n laatiman suunnitelman Kustaanmiekan salmen valaisemiseksi (30.6. 463 §) ja satamalaitos oikeutettiin tekemään urakkasopimus Volvon laiturin pohjoisen jatkeen rakentamisesta Yleinen Insinööritoimisto Oy:n kanssa (11.9. 593 §).

Lauttasaaren uuden sillan alusrakenteiden urakka päätettiin antaa Pohjarakenne Oy:n tehtäväksi (30.6. 466 §). Teräsrakenteiden ja läppäsillan koneistoa koskevat työt annettiin Rauma-Repola Oy:n suoritettavaksi urakalla (20.11. 743 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista, jotka koskivat: vapaavaraston alueen laajentamista (30.1. 80 §); osallistumista Kansainväliseen Meren Näyttelyyn Navigare 67 (27.2. 154 §); Sompasaaren varastorakennus S 2:n luonnospiirustuksia (13.3. 200 §); Länsisataman L 6-varastorakennuksen pääpiirustuksia (19.6. 436 §); Ford Oy:n anomusta saada pitkäaikaisesti vuokralle kaksi aluetta Munkkisaaresta (19.6. 441 §); pohjaluukkuproomun hankintaa (19.6. 455 §); Teboil Oy:lle Herttoniemen öljysatamasta vuokrattavaa varastoaluetta (30.6. 462 §); Länsisataman jäähdytyslaitoksen purkamista (11.9. 580 §) ja keskeneräisten töiden tilillä olevien erien kirjaamista satamalaitoksen käyttöomaisuudeksi (18.12. 814 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: Merisataman raidejärjestelyä (30.1. 72 §); Länsisataman L 6-varastorakennuksen luonnospiirustuksia (13.2. 109 §); huoltoasematoimikunnan mietintöä (13.2. 111 §); lisäalueen varaamista Vaasan Höyrymylly Oy:lle Munkkisaaresta (13.3. 202 §); öljykaasutuslaitoksen sijoittamista kaasulaitoksen alueelle (10.4. 292 §); Semptalin Oy:n aluejärjestelyä Herttoniemessä (24.4. 321 §); Laajasalon öljyvarastoalueen väestönsuojajärjestelyä (22.5. 373 §); satamakomitean lautta- ja konteinerisatamaa koskevaa mietintöä (11.9. 595 §, 18.9. 597 §); Sompasaaren S 2-varastorakennuksen luonnospiirustuksia (9.10. 644 §); palavien nesteiden varastojen palontorjuntatoimikunnan mietintöehdotusta (6.11. 686 §); satama- ja liikennemaksukomitean mietintöä (6.11. 695 §); Vuosaaren suunnittelukomitean mietintöä (20.11. 726 §); Pasilan maaliikennekeskuksen toteuttamista (20.11. 727 §) sekä sataman maanpuoleisten rajojen tarkistamista (18.12. 804 §).

32. Teollisuuslaitosten lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teollisuuslaitosten lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi toim.joht. Tavelan tilalle valittiin prof. Esa Kaitila.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 23 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 977.

Päätökset. Kertomusvuonna päätettiin mm. seuraavat työt antaa urakalla suoritettaviksi: yhdysjohdon Kontula-Jakomäki maarakennustyöt (17.2. 141 §); Kontulan ja Jakomäen vesikaukolämpöverkkojen kellarijohtojen ja lämmönjakokeskusten eristystyöt (10.3. 220 §); Hanasaaren voimalaitoksen öljyvarastoalueen maansiirto- ja paalutustyöt sekä rakennus- ja LVI-tekniset työt (12.5. 405 §, 26.5. 441 §); Käenkuja 6:n autosuojan rakennus- ja koneteknilliset työt (4.8. 609 §); Päijänne-suunnitelman tunnelitutkimusten syväkairaus (18.8. 631 §); Ilmala II:n vesisäiliön louhintatyöt ym. (4.8. 588 §, 18.8. 637 §); Salmisaaren voimalaitoksen satamalaiturin jatkeen, rannan pengerryksen sekä hiilikentän tukimuurin rakennustyöt (18.8. 648 §); yhdystunnelin Ilmala-Alppila louhintatyöt (22.9. 728 §) sekä Jakomäen huippulämpökeskuksen rakennusteknilliset työt (10.11. 851 §). Lisäksi tehtiin päätös sähkön ja kaasun laskutukseen liittyvien sekä sähkölaitoksen kaupallis-hallinnollisten tietojenkäsittelytehtävien tilaamisesta (10.3. 222 §, 8.9. 704 §, 24.11. 889, 890 §) ja Salmisaaren voimalaitoksen polttoöljyn syvävarastoa koskevan suunnittelusopimuksen tekemisestä (9.6. 480 §).

Edelleen päätettiin suorittaa seuraavat hankinnat: Pitäjänmäen sähköaseman verkkokäskylaitteiden (24.2. 177 §); Hanasaaren voimalaitoksen öljysäiliöiden sekä polttoöljyvaraston laitteiden (12.5. 402 §, 9.6. 481 §); eteläisen huippulämpökeskuksen kuumavesikattiloiden (30.6. 534 §); Itäväylän ja Viikintien risteyksen valaistusmastojen (22.9. 739 §) sekä kaasuturbiinin hankinta sähkölaitokselle (10.11. 854 §). Lisäksi päätettiin sähkön ostosta Vuosaareen Etelä-Suomen Voima Oy:ltä (30.6. 531 §).

Vielä lautakunta päätti vahvistaa kaukolämmityksen ja sähköverkon liittymismaksut (13.1. 56 §, 22.12. 967 §) sekä lautakunnan ja teollisuuslaitosten hallinnossa olevien kiinteistöjen, huonetilojen, laitteiden ym. vuokralleantoperusteet (27.1. 117 §); tehdä sähkösopimukset Imatran Voima Oy:n kanssa (26.5. 443 §) sekä määrätä vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen osastojen tehtävät (30.6. 507, 516, 522 §).

Hyväksytyt piirustukset. Lautakunta hyväksyi puolestaan ja esitti edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi kertomusvuoden aikana mm. seuraavat piirustukset: Ilmalan uuden vesisäiliörakennuksen, Ilmala II:n luonnos- ja pääpiirustukset (31.3. 255 §, 18.8. 630 §); Salmisaaren voimalaitoksen satamalaiturin jatkeen, rantapengerryksen ja hiilikentän tukimuurin pääpiirustukset (31.3.

264 §); Jakomäen huippu- ja varalämpökeskuksen luonnos- ja pääpiirustukset (28.4. 357 §, 8.9. 701 §); sähkölaitoksen uuden toimitalon ja Kampin sähköaseman muutostöiden luonnospiirustukset (12.5. 398 §); Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen II rakennusvaiheen ja laitoksen laajennuksen luonnospiirustukset (4.8. 585 §) sekä Munkkisaaren huippu- ja varalämpökeskuksen luonnospiirustukset (24.11. 887 §). Vielä lautakunta hyväksyi Hanasaaren polttoöljyvaraston pääpiirustusten muutoksen (30.6. 543 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista: sähkölaitoksen polttoainevarastojen yleissuunnitelman tarkistaminen (24.2. 176 §); Ilmalan uuden säiliörakennuksen tarvitseman maa-alueen lunastaminen valtiolta ja säiliön paikan asemakaavan vahvistaminen (31.3. 255 §); eläkekustannusten tasaaminen kaupungin liikelaitosten kesken (31.3. 280 §); vesilaitoksen käyttöpäivystyksen uudelleen järjestäminen ja jakelupäivystyksen täydentäminen vapaalauantain takia (14.4. 304 §); alueen varaaminen sähkölaitokselle Viikinmäen sähköasemaa ja kaasuturbiinilaitosta varten (14.4. 317 §); sähkön myyminen erikoishinnalla suoraa sähkölämmitystä varten (14.4. 323 §, 30.6. 533 §); Kantakaupungin vesikaukolämpöverkon eteläisen huippu- ja varalämpökeskuksen sijoittaminen Munkkisaaren puhdistamon alueelle sekä poikkeusluvan anominen sen rakentamiseen (28.4. 359 §, 4.8. 604 §); sähkölaitoksen uuden toimitalon ja Kampin sähköaseman korttelin n:o 216 asemakaavan muuttaminen (12.5. 398 §); sähkölaitoksen yleisten sähköntoimitusehtojen sekä sähköverkkoon liittymisen ehtojen tarkistaminen (9.6. 472, 473 §); kaasulaitoksen raakaainehiilen normaalivaraston hinnan muuttaminen (24.11. 881 §); raskaan polttoöljyn syvävaraston rakentaminen Salmisaaren voimalaitoksen läheisyyteen (8.12. 923 §).

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista, jotka koskivat: Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnan kirjelmää ikuisen liekin asentamisesta Hietaniemen sankarihautausmaalle (13.1. 46 §); tie- ja vesirakennushallituksen Helsingin—Lahden moottoritiesuunnitelmaa välillä Viikki—Tattariharju (13.1. 63 §); maataloushallituksen vesiensuojelutoimiston kirjettä kaasulaitoksen jätevesien puhdistussuunnitelmista (17.2. 143 §); Vuosaaren suunnittelukomitean mietintöä (24.2. 187 §); valtuustoaloitteita Vantaanjoen tulvimisvaaran vähentämiseksi sekä Vanhankaupunginlahden erään rantaosan varaamiseksi virkistys-, urheilu- ja leikkikenttäalueeksi (14.4. 325 §, 9.6. 478 §); Asunto Oy Hernesaarenkatu 7:n ym. kirjettä eteläisen huippulämpökeskuksen sijoituspaikasta (28.4. 360 §); Valtionrautateiden laskua vesijohtovuodon aiheuttamista kustannuksista (26.5. 427 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (9.6. 484 §); planetaarion sijoittamista Ilmala II:n vesisäiliön rakennukseen tai tontille (30.6. 510 §); varallaolokorvauksia (30.6. 546 §); Espoon kauppalan anomusta veden johtamisesta Hiidenvesisuunnitelman mukaisesta tunnelista Parikan ja Myllypuron kautta Nuuksion Pitkäjärveen (4.8. 583 §); eräiden kiinteistöjen anomusta kaasulaitoksen kotitaloustariffi II:een sisältyvän perusmaksun poistamisesta (4.8. 593 §); puistoalueiden nähtävyyksien ja julkisten rakennusten valaistuksen kehittämistä koskevaa matkailuneuvottelukunnan aloitetta (4.8. 603 §); T:mi Radio-Salmisen Uudenmaan lääninhallitukselle osoittamaa sähköurakoitsijaoikeuksien eväämistä koskevaa valitusta (4.8. 605 §); Vuosaaren jätevesien johtamista Lilla-Bastön eteläpuolelle (8.9. 686 §); ehdotusta kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean I mietinnöksi raakaveden hankinnasta ym. (8.9. 705 §); Etelä-Suomen Voima Oy:n anomusta 110 kV:n kaksoisavojohdon rakentamiseksi välille Herttoniemi—Mellunkylä sekä alueen vuokraamiseksi voimajohtoja varten (8.9. 706 §); Helsingin kiinteistöyhdistyksen

ym. kirjelmää kaukolämpöverkon paineen korottamisen vaatimista lisälaitteista (10.11. 849 §); kaupungin autonkuljettajien liikennevahingoista aiheutuvan omavastuun markkamäärän korottamista (24.11. 892 §) sekä fluoridien lisäämistä juomaveteen (8.12. 912 §).

Lautakunta antoi palkkalautakunnalle lausuntonsa virkasääntökomitean mietinnöstä (31.3. 279 §).

Kanslia. Lautakunnan ja kanslian diaariin merkittiin 971 saapunutta asiaa. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 260 ja lähetettyjen otteiden lukumäärä 383. Pöytäkirjat laadittiin lautakunnan kokouksista sekä lautakunnan asettamien eri jaostojen kokouksista.

33. Liikennelaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Liikennelaitoksen lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi tied.siht. Pauli Burmanin tilalle valittiin liittosiht. Aarne Koskinen.

Lautakunnan kokousten lukumäärä oli 24 ja pöytäkirjojen pykäläluku 526.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: ruotsalaisten rahastuskoneiden hankkiminen (13.1. 28 §, 22.6. 268 §); 450 tn:n raitiotiekiskomäärän hankkiminen (24.2. 97 §); alkoholipitoisten aineiden mainostamisen kieltäminen liikennelaitoksen liikennevälineissä (28.4. 187 §); maksuttomien matkailijalippujen (50 kpl) myöntäminen julkisen sanan ja matkailualan edustajille (26.5. 208 §); neljän pienoislinja-auton hankkiminen (26.5. 209 §); liikennelaitoksen henkilökuljetusliikenteessä olevan kaluston siivouksen tehostaminen lisäämällä tarpeellisessa määrin välineistöä, valvontaa ja työvoimaa (26.5. 213 §); vapaalippujen myöntäminen Pohjoismaisen Raitiotieläisurheiluliiton Helsingissä pidettyjen yleisurheilumestaruuskilpailujen osanottajille (11.8. 293 §); seuraavien sopimusten toteuttamisesta luopuminen: Gulf Oil Oy:n kanssa liikennelaitosta varten suunnitellun dieselöljysäiliön tarpeisiin varatun laiturin ym. käytöstä sekä em. yhtiön kanssa sanotun säiliön hoitamisesta tehtyjen sopimusten (20.10. 404 §) sekä linja-autoihin asennettavien 90 radiopuhelinlaitteiston ja näitä varten tarvittavien kahden tukiaseman sekä uuden tiehöylän hankkiminen (15.12. 498, 499 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemiin esityksiin sisältyivät mm. seuraavat asiat: määrärahan varaaminen liikennelaitoksen v:n 1968 talousarvioon 60 dieselinja-auton hankkimista varten ja näiden autojen tilaaminen jo kertomusvuoden aikana (27.1. 51 §, 28.4. 170 §, 22.6. 269 §); linja-autolinjan 81:n, Pajamäki - Länsi-Herttoniemi, jakaminen kahdeksi erilliseksi linjaksi, linja-autolinjaksi 36 ja 80 (3.2. 65 §); eräiden liikennelaitoksen hallinnossa olevien kiinteistöjen siirtäminen kaupunginhallituksen määräämän muun kaupungin viraston tai laitoksen hallintoon (24.2. 91 §); koululaisalennuslippujen myöntämistä koskevien määräysten tarkistaminen (14.4. 155 §); päivystyksen suorittaminen katastrofivahinkojen välttämiseksi (26.5. 204 §); linja-autolinjan 50, Sörnäinen - Pajamäki, reitin osittainen muuttaminen (9.6. 251 §); linja-autolinjan Ruskeasuo - Invalidisäätiö jatkaminen Ilmalaan ja tästä johtuvat muut toimenpiteet (22.6. 265 §); Töölönkatu 49:ssä olevan, laitoksen hallintoon kuuluvan talon korjaustyön luonnospiirustusten hyväksyminen (22.6. 267 §); Koskelan varikkoalueen väestönsuojan pääpiirustusten hyväksyminen (1.9. 328 §); sadekatoksien rakentaminen liikennelaitoksen pysäkkialueille (1.9. 329 §, 17.11. 452 §, 15.12. 496 §); eräiden linja-autolinjojen yö-

liikenteen jatkaminen myöhempään ja yöliikenteen järjestäminen Paloheinään Mannerheimintien kautta (22.9. 351 §); linja-autolinjan 39, Simonkenttä - Konala, jatkaminen ruuhka-aikoina Hankasuontielle Konalan teollisuusalueella (3.11. 421 §) ja lisäksi tontin varaaminen liikennelaitoksen Koskelan varikon henkilökunnan asuintaloa varten sekä hallialueella olevien rataosaston huoltoja sosiaalitilojen kunnostamista ja A-hallin sekä hallintorakennuksen saunan rakentamista tarkoittavien muutos- ym. piirustusten hyväksyminen (13.1. 22 §, 29.12. 513—515 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa lautakunta puolsi: Uudenmaan Linja-automiehet -yhdistyksen anomusta tulla kuulluksi Rautatientorin liikennekioskin tai -huoltorakennuksen oleskelu- ja huoltotiloja suunniteltaessa (27.1. 47 §); lukuisten Herttoniemessä asuvien henkilöiden ehdotusta pikaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä liikennelaitoksen Herttoniemen suunnan liikenteen saattamiseksi nykyhetken tarpeita vastaavaksi (3.2. 66 §); Rautatientorin ja sen ympäristön liikennejärjestelyjä koskevia esityksiä (3.2. 68 §); Liikenne Oy:n liikennelupa-anomuksia linja-autolinjoille Rautatientori - Kontula (Tiurinlinnantie)ja Hakaniemi - Jakomäki (22.9. 350 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan esitystä Runeberginkadun liikennejärjestelyksi välillä Arkadiankatu - Töölöntori (28.4. 181 §) sekä dipl.ins. Londenin ehdotusta toimenpiteisiin ryhmisestä ilman saastumisen ehkäisemiseksi (15.12. 492 §).

Muista lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista tärkeimmistä lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: Ruskeasuon virastotalon poliklinikkaosan rakentamista erillisenä (1.9. 325 §); ns. Hannuksen komitean jaoston ehdotusta Kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean I mietinnöksi (8.9. 338 §); valtuustoaloitetta vuoro-, ilta- ja yötyötä tekevien mahdollisuuksista käyttää kaupungin erilaisia palvelumuotoja (22.9. 349 §); liikennelaitoksen toimitusjohtajan viran täyttämistä (6.10. 384 §) sekä ratkaisuvallan siirtämistoimikunnan esitystä liikennelaitoksen lautakunnan ja liikennelaitoksen johtosääntöjen muuttamista koskevassa asiassa (29.12. 511 §).

34. Teurastamolaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teurastamolaitoksen lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja sen käsittelemien asioiden pykäläluku oli 195. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 26.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: teurastamolaitoksen hankintojen raha-arvon ylärajan vahvistaminen (20.1. 6 §); Rasvatuote Oy:n esittämien muutostöiden hyväksyminen suoritettavaksi entisessä sikateurastamossa (20.1. 17 §); traktorin hankkiminen teurastamolaitokselle (17.2. 32 §); rata-automaattivaa'an hankkiminen (17.3. 55 §); vihannestukkutorin neuvottelukunnan valitseminen kertomusvuodeksi (21.4. 68 §); jääaseman rakentaminen kalasataman yhteyteen (21.4. 69 §); kalatukkukeskuksen käyttäjiä ja teurastamolaitosta edustavan työryhmän asettaminen kalatukkukeskuksen käyttöön liittyvien kysymysten selvittelyä varten (19.5. 88 §); kalatukkukeskuksen myyntipaikkojen ja laatikkovarastojen vuokrien vahvistaminen (19.5. 89 §, 25.8. 125 §); lämminvesivaraajan uusimistyön urakoinnin antaminen Radiator Oy:lle (16.6. 103 §); Verkkosaaren kalatukkukeskuksen avaaminen käyttöön 1.8. lukien (5.7. 107 §); alueen vuokraaminen Marimekko Oy:lle Vanhan Talvitien varrelta korttelista n:o 274 (5.7. 108 §); Teurasrehu Oy:lle vuokratun vanhan sikalarakennuksen alakerran vuokran tarkistaminen (25.8. 121 §); ostajien valvonnan tehostaminen vihannestukkutorilla (25.8. 125 §); työnantajajäsenten valitseminen tuotantokomiteaan v:iksi 1968—1969 (17.11. 173 §); teurastamon tuuletus- ja noutohallin lattian ja katon korjaustöiden antaminen Rakennus Oy Cultorin suoritettaviksi (15.12. 191 §) sekä kuormaauton hankkiminen teurastamolaitokselle (15.12. 192 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: ansiomerkkien anomista (17.3. 51 §); teurastamolaitoksen pääomamenoja v:lle 1968 (25.8. 123 §); kalatukkukeskuksen talonmiehen asunnon piirustusten hyväksymistä (25.8. 127 §); toim.joht. Rentolan osallistumista maanpuolustuksen alueelliseen koulutustilaisuuteen (29.9. 136 §); kalatukkukeskuksen aukioloajan muuttamista (29.9. 138 §); teurastusosaston esimiehen viran julistamista haettavaksi (15.12. 184 §) sekä linja-autoliikenteen saamista välille Kauppatori - Verkkosaari (15.12. 186 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunnot mm. seuraavista asioista, jotka koskivat: käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (19.5. 81 §); kalatukkukeskuksen Verkkosaaren alueen hallinnon siirtämistä teurastamolaitoksen hallintaan (19.5. 82 §); kalatukkuliikkeiden kirjelmää kalatukkukeskuksen vuokrista (5.7. 106 §) sekä erään työntekijän anomusta korvauksen saamiseksi teurastamolaitoksen alueella kadonneista työkaluista (17.11. 168 §)

35. Elintarvikekeskuksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakunnan kokoonpano v. 1967 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 11 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 109.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon mm.: laitoksen toimitusjohtajan kertahankintojen raha-arvon ylärajan vahvistaminen ja tarjousten avaajien määrääminen (31.1. 8 §); yhteishankintasopimusten hyväksyminen eräiden tuotteiden toimittamista varten kaupungin laitoksille seuraavaksi kulutuskaudeksi (27.9. 68, 70 §, 20.12. 100 §); elintarvikekeskuksen kouluille toimittaman kouluruokavalion muuttaminen kouluruokailun uudistamisen yhteydessä (31.1. 16 §) sekä luontoisetusäännön ruokailua koskevien etuisuuksien muuttaminen ja soveltaminen elintarvikekeskuksessa Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön esityksen johdosta (30.8. 61 §, 27.9. 66 §, 30.11. 95 §, 20.12. 98 §). Lisäksi kokouksessa esitettiin katsaus kansakouluruokailun kehittämiseen (30.8. 60 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys mm. sähkölaitoksen Myllypuron voimalaitoksen ja piirikeskuksen ruokalan avaamisesta (30.11. 92 §).

Lisäksi anottiin kaupunginhallitukselta oikeutta v:n 1966 talousarvion muiden palkkamenojen tilin osamäärärahojen jaon muuttamiseen sekä eräiden v:ien 1966 ja 1967 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittämiseen (31.1. 14, 17 §, 25.10. 83 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. kaupunginhallituksen asettaman (9.4.1964, 1 113 §) käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietinnöstä (14.6. 53 §) sekä kiinteän omaisuuden tarkastajien v:n 1966 kertomuksesta (30.8. 59 §).

Hakemisto

Sivu

A-klinikkasäätiö, sille myönnetty lisäavustus ... 227
Ahlströmin, Rafael, rahaston korkovarojen käyttö ... 261
Ahtelan toipilaskotia koskeva sopimus ... 35
AIESEC-harjoittelijoiden sijoittaminen eräisiin kaupungin laitoksiin ... 144
Aikakaus- ja sanomalehtien tilaaminen ... 146
Aivovauriolapset, oppilaspaikkojen varaaminen heille Raajarikkojen koulusäätiöltä ... 46
Ajonopeus, sen määräämisestä maistraatille annetut lausunnot ... 332
Akademiska Sångföreningen, kuorokorokkeen lainaaminen yhdistykselle ... 290
Ala-Malmi, ks. myös Malmi.
« « teollisuusalueen viemäreiden rakentaminen ... 74
« Tikkurila, eräiden tilojen ostaminen sieltä ... 82
Aleksanterinkatu-yhdistys, luvat liputuksen järjestämiseen ja kadun joulukoristeluun .. 289, 427
Alennusliput, liikennelaitoksen, niiden myöntämisperusteiden vahvistaminen, niitä koskevat aloitteet ... 123, 351
Alkoholistihuoltotyön, vapaaehtoisen, tukeminen ... 451
Alkoholipolitiikka, aloite toimikunnan asettamiseksi määrittelemään sen perusteita ... 44
Alkoholistiparantolan aikaansaamista tarkoittava aloite ... 132
Alkoholistit, rappio-, oleskelu- ja lämmittelytilan järjestäminen heille ... 423
Allergiasairaala ja Allergiatutkimussäätiö, hoitopaikkasopimuksen uusiminen, lainojen maksujärjestelyt ... 36, 365
Aloite alkoholipolitiikan perusteiden määrittelemiseksi ja alkoholistiparantolan perustamiseksi ... 44, 132
« alueiden varaamiseksi käsi- ja pienteollisuusyrityksille ... 88
« ammatti- ja kansakoulujen oppilaiden ym. näköhuollon tehostamiseksi ... 20
« asuntotonttien varaamiseksi vuokra-asuntojen ja asuntoloiden rakentamiseksi ym. ... 131
« Eläintarhan urheilukentän säilyttämiseksi ... 64
« halpakorkoisten lainojen myöntämiseksi rintamamiehille ym. osakehuoneistojen hankkimista varten ... 131
« Helsingin ja Moskovan kaupunkien välisen kanssakäymisen tehostamiseksi ... 14
« hoidon järjestämiseksi juopumuksesta pidätetyille ... 43
« huolto- ja henkilöliikenteen helpottamiseksi ... 108
« itsenäisyysmuistomerkin aikaansaamiseksi ... 106
« kansakoululaisten kesävirkistystä koskevan asian tutkimiseksi ... 130
« kaupungin vuokraamien asuntotonttien vuokrausperusteiden tutkimiseksi ... 95, 100
« « väestöennusteen tarkistamiseksi ... 100
« keskustan eräiden pysäköintialueiden muuttamiseksi vartioiduiksi ja maksullisiksi ... 110
« kiinteistönomistajien oikeusturvan toteuttamiseksi asemakaavanmuutoksia koskevan ilmoitusmenettelyn yhteydessä ... 105
« kirjastotoiminnan kehittämiseksi opiskeluedellytysten parantamiseksi ... 59
« kroonikkopotilaiden, yksityisten laitosten, hoitomaksujen yhtenäistämiseksi ym. ... 37, 199
« Kunnalliskodintie 6:n talojen asukkaiden nuoriso-olojen parantamiseksi ym. ... 63
« kurssin järjestämiseksi ruotsinkielisten apuhoitajien kouluttamiseksi ... 131
« Laajasalon eräiden tietöiden suorittamiseksi ... 78
« lasten kahluualtaan ja uimalammikon rakentamiseksi Paloheinään ja Torpparinmäkeen 68
« lehdenmyyntitoiminnan järjestämiseksi uudelleen ... 95
« liikennejärjestelyjen suorittamiseksi kaupungin keskustassa ym. ... 107
« liikennemaksujen muuttamiseksi linjalla Ruoholahti—Vallila ... 124
« liikenneverolainsäädännön uudistamiseksi ... 6, 148
« liikenneyhteyksien parantamiseksi Kustaankartanoon ... 123
« linja-autoliikenteen järjestämiseksi ... 113
« Luodon saaren hyväksikäytön tehostamiseksi ... 68

Aloite LVI- alansuunnitelmien tarkastuksen tehostamiseksi ... 16
« lämmittelyhallin järjestämiseksi kodittomille talven ajaksi ... 42
« maauimalan rakentamiseksi Puistolaan ... 132
« Mannerheimin patsaan siirtämiseksi ja tuntemattoman sotilaan muistomerkin aikaansaamiseksi ... 79
« Munkkiniemen ja Munkkivuoren liikenteen järjestelyksi ... 112
« Myllypuron urheilupuiston rakennusohjelman toteuttamiseksi ... 65
« määrärahan merkitsemiseksi talousarvioon iltaoppikoulujen opiskelijain lukukausimaksujen alentamiseksi ... 131
« naisten osa-aikatyön järjestämiseksi ... 15
« nuorison vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantamiseksi kaupungin keskustassa ... 62
« oikeuden myöntämiseksi henkilövuokra-autoille asiakkaiden ottamiseen ym. kaikilla kaduilla ... 109
« perhekasvatuskysymyksiä koskevan opastustoiminnan järjestämiseksi ... 60
« polttoaineen jakelupaikan ja venelaiturin rakentamiseksi Kaunissaareen ... 69
« puistotätien työolojen tutkimiseksi ja toiminnan ottamiseksi kaupungin hoidettavaksi 49
« pysäköintipaikkojen lisäämiseksi Rautatiekadun rataleikkauksen kattamisen avulla ... 108
« « « « Roihuvuoressa ... 111
« repliikkipuheenvuorojen käyttämiseksi kaupunginvaltuuston kokouksissa ... 3
« rintamamiesten osakehuoneistotarpeen selvittämiseksi ... 98
« satamaradan järjestelyä koskeviksi toimenpiteiksi ... 117
« selvityksen antamiseksi kaupunginvaltuustolle kunnallistalouden kokonaistilasta ... 134
« sisääntuloteitä ympäröivien alueiden siistimiseksi ... 77
« suuria rakennuskohteita koskevien töiden suorittamiseksi keskitetysti ... 77
« syöpäsairauksien toteamiseksi ym. ... 132
« toimenpiteisiin ryhtymiseksi asumiskustannusten alentamiseksi ... 93
« toimikunnan asettamiseksi tutkimaan nuorisoa koskevien kysymysten hoitamista ... 61
« « « « teollisuustoiminnan edistämistä ... 106
« « « valmistelemaan koulusuunnitelmaa koulunuudistuksen toteuttamiseksi ... 51
« tutkimuksen suorittamiseksi Itäväylän lähialueiden soveltuvuudesta hallinto- ja liikealueiksi ... 110
« uimarantojen kunnostamiseksi ja uimakoulun järjestämiseksi aikuisille ... 67, 130
« vaaleja koskevien ilmoituskorttien käyttämiseksi ... 17
« vajaamielisten lasten päiväkotitoiminnan tehostamiseksi ... 46
« valtionavun saamiseksi paikallissairaalain poliklinikkatoimintaa varten ... 37, 202
« valtuustoaloitteiden käsittelyn jouduttamiseksi ... 3
« verolomakkeiden lähettämiseksi ja palauttamiseksi postitse ... 6
« vitamiinivalmisteiden käyttämiseksi kouluruokailussa ... 52
« Vuosaaren asemakaavan laatimisen kiirehtimiseksi ... 102
Aloitetoiminta, tehtyjen aloitteiden palkitseminen ... 145
Aloitteet, kouluaterioiden parantamiseksi ... 52
« lastentarhojen ja -seimien perustamiseksi ... 48, 132
« liikennelaitoksen vapaa- tai alennuslippuja saavien ryhmän laajentamiseksi ... 123
« liikenneturvallisuuden parantamiseksi ... 108, 112
« työllisyyskysymyksen hoitamiseksi ... 49
« vanhusten asuntotilanteen ja saunomismahdollisuuksien parantamiseksi ... 41, 42
« Vantaanjoen tulvimisvaaran vähentämiseksi ym. ... 121
Aloitteiden käsittelyn rationalisoimista ym. varten asetettu komitea ... 160
Alppilan hiekkasiilojen pääpiirustusten hyväksyminen ... 287
« kesäteatterin luovuttaminen osittain seurakunnan käyttöön ... 424
Alueiden ja rakennusten määrääminen kiinteistölautakunnan hallintoon ... 291, 396
« « « « teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon ... 349
« « « « urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon ... 266
« määrääminen ammattioppilaitosten lautakunnan hallintoon ... 247
« « huoltolautakunnan hallintoon ... 217
« « lastensuojelulautakunnan hallintoon ... 229
« « suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon ... 244, 246
« « sähkölaitoksen hallintoon ... 341
« « yleisten töiden lautakunnan hallintoon ... 268
« vaihtoa, ostoa, myyntiä ja vuokraamista koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 80—93, 116, 297—308
« « « « « « « kiinteistölautakunnan päätökset ... 400—419
« vuokralleantoa koskevat satamalautakunnan päätökset ... 491
« « « urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätökset ... 481
« yleisten, mittaustoimitukset ... 312
Aluelääkärit, virat, palkkiot, huoneistot ... 20, 195, 420

Aluevaihdot, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ..... 83—87, 298
« kiinteistölautakunnan päätökset 400
Alukset, kaupungin, jäänmurtajien kesäseisontapaikkojen varaaminen 337
« « päällystöä ja miehistöä koskevat työehtosopimukset 11, 382
« niille annettavasta vedestä maksettavan palkkion korottaminen 336
Amerikan-kiertue, kaupunginorkesterin 475, 476
Ammattientarkastajat, virkojen täyttäminen 20, 194
Ammattikoulut, Haagan ja Kampin ammattikouluja koskevat asiat 90, 249, 407
« koulutushuoltoaseman järjestäminen autonhuolto-oppilaita varten 90, 250, 407
« kähertäjäkoulua ja erikoisammattikoulua koskevat asiat 255
« liikennelaitoksen liikenneopiston perustaminen 122
« oppilaiden näköhuollon tehostamiskysymys 20
« vaatturiammattikoulua, laboratoriokoulua ja kirjapainokoulua koskevat päätökset 254
« Vallilan ammattikoulua koskevat asiat 248
« virat, palkkausasiat ym. 241, 247
Ammattikurssien järjestäminen ammattioppilaitoksissa 248
Ammattilääketieteen säätiö, Työterveyslaitoksen sairaansijojen käytöstä tehty sopimus 28
Ammattioppilaitokset, ks. myös ao. koulun nimen kohdalta sekä Ammattikoulut.
« hankinnat, kurssien järjestäminen ym. 248
« ohjesäännön muutos 55
Ammattioppilaitosten johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. 463
Ammattioppilaslautakunta, ehdotus oppisopimuslakiin tehtäväksi säännökseksi 256
« kokoukset ym. 468
Ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kaupasta annetut lausunnot 137, 373
Annankadun kansakoulun kentän käyttäminen pysäköintitarkoituksiin 331
« « siirtäminen ammattioppilaitosten lautakunnan hallintoon 247
Anniskeluoikeuksien myöntäminen kolmivuotiskaudeksi, komitean asettaminen laatimaan ehdotusta 161
« « niistä annetut lausunnot 136
Ansiomerkit 159
Antinkodin Kannatusyhdistys, rakennuslainoja koskevat asiat 126, 129, 367
Apuhoitajakoulu, ruotsinkielisen kurssin järjestämistä tarkoittava aloite ym. 131, 214
Apurahat, opintomatkastipendien myöntäminen viranhaltijoille 165
Aravahuoneistojen ostaminen ja myynti 316
Arpojen myyntiluvat 427
Ars-näyttely, kaupungin edustajan valitseminen näyttelylautakuntaan 370
Asemakaavan, eri osa-alueiden, laatiminen ja muuttaminen 102, 324, 325, 432, 442
Asematunnelin nimen vahvistaminen 324
Asevelvollisuuskutsuntapäivät, palkallisen loman myöntäminen niiden ajaksi 150
Asiakirjat, julkiset, niiden lähettämisestä kannettavan maksun korottaminen 14
Asiamiestoimisto, kaupunginhallituksen, virat ja viranhaltijat 139, 143
Asiantuntija- ja sihteerinpalkkioiden vahvistaminen 163, 180
Asuintalot, vanhusten 41, 226
Asumiskustannusten alentamista koskevan lausunnon antaminen vuokra-asuntokomitealle . 312
« « koskeviin toimenpiteisiin ryhtymistä tarkoittava aloite ... 93
Asunto-osakeyhtiöt ym., kaupungin edustajien valitseminen niiden johtokuntiin tai hallituksiin 371
Asunto Oy Aleksis Kivenkatu 40, verojen ym. maksujen takaaminen 130
« « Marjaniemenranta, määräalan myynti yhtiölle 402
« « Pengertalo 32, verojen ym. maksujen takaaminen 130
« « Runeberginkatu 17, huoneiston n:o 53 saaminen kaupungin hallintaan 296
« « Teinimäki, nimen muuttaminen 372
« « Tähtitorninrinne, valitus yökahvilan sen asukkaille aiheuttamasta häiriöstä 331
Asuntoasiaintoimisto, asunnonvälityksen järjestäminen kokeiluluonteisesti 316, 399
Asuntojen, kaupungin, vapauttaminen eräissä tapauksissa 425
« välittämiskokeilu, asuntoasiaintoimiston 316, 399
Asuntolainat 314, 414
Asuntolat, alkoholistien, kodittomien miesten ym. 218, 232, 303
« opiskelija-, tonttien varaaminen niitä varten 300
« tuberkuloottisten toipilaiden, vuokran määrääminen, korjaustyöt 214
« vanhusten, tonttien varaaminen, suunnittelu- ja rakennustyöt 301, 487
Asuntorakennustoimintaa, kaupungin, koskevat asiat 96, 313
Asuntotontit, kaupungin vuokraamat, vuokrausperusteiden tutkimista tarkoittava aloite 95
« niiden vuokralleanto ja talojen huoneistojen käytön valvonta ym. 89, 399, 403, 404
Asuntotuotantoa koskevat aloitteet 96, 131
Asutuslautakunta, kokoonpano, toimisto 437
« uskottuina miehinä toimineille jäsenille suoritetut palkkiot 189
Ateriakorvausten määrääminen 39, 201, 209, 223, 387
Auroran sairaalaa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 23, 24, 25, 204

Autolautat, niiden maakuljetusvälineiden paikanvuokrataksan korottaminen 491
Autolauttasatamien, Etelä-Suomen, sijainti, kaupungin edustajan valitseminen neuvottelukuntaan 338
Auton- ja traktorinkuljettajina toimineille huolto- ja apumiehille suoritettu korvaus 203
Autonhuoltopalkkiot, autonkuljettaja-vahtimestareille suoritetut 143
Autopaikkatonttien vuokralleanto 403, 404
Autosuojat, tilapäiset, luvat niiden pitämiseen 413
Autot, hankintatoimiston ja kaasulaitoksen 145, 348
« harjoitusradan pitämiseen jäällä myönnetty lupa 414
« kaupunginkanslian ja kiinteistöviraston 143, 292
« kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan vahvistaminen 394
« niille sattuneiden vahinkojen korvaaminen 191, 208, 245, 290
« paikoitusalueiden, tilapäisten, vuokraaminen 413
« palolaitoksen ja rakennusviraston 210, 271
« sairaaloiden ja vanhainkotien 207, 224
Autotallien ja varastotilojen vuokraaminen virastojen ja laitosten käyttöön 422
Avustukset, A-klinikkasäätiön eräiden hoitomaksujen suorittaminen 227
« itsenäisyyspäivän ja itsenäisyysjuhlaviikon viettoa varten 370
« järjestöille, säätiöille, yhdistyksille ym. 60, 200, 228, 235, 257, 288, 311, 328, 451
« kaupungin laitosten henkilökuntien yhdistyksille 191, 211, 294
« kotisairaanhoitopotilaiden virkistysretkeä varten myönnetty avustus 195
« kuoroille, orkestereille, teattereille ym. 60, 188, 260
« lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt 188, 228, 257
« lasten- ja vanhainkodeille 228, 237, 451
« liikenneturvallisuustyötä varten 334
« raittiustyön tukemiseen 265
« urheilu- ja kilpailutarkoituksiin 191, 244, 249, 255, 267, 481
« vanhusten ja lasten lomanvietto- ja kesävirkistystarkoituksiin 451, 454
« vapaaehtoisille palokunnille 440
« väestönsuojelutarkoituksiin 193
« yksityisille kotiapu- ja neuvontatoimistoille 451
« yksityisten teiden kunnossapitoon 280
« yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille 162, 261
Avustusmäärärahojen maksattamisohjeet 147

Barnavårdsföreningen i Finland, lainan myöntäminen yhdistykselle 126
Bergbomin, Kaarlo, muistopatsaan paikan varaamisesitys 325
Betania, Vanhainkotiyhdistys, lainan myöntäminen sille 126
Bredablickin tila, ks. Meilahden kartano.
Bredvikin tila, viljelysmaiden vuokralleanto 417
Brusasdal, tilan hallinnon järjestäminen 299
Bryssel, joulukuusen lahjoittaminen sille 173
Budapestin kaupunkinäyttelyn vastaanottaminen, eräiden kustannusten suorittaminen ym. 171

De Gamlas Vänner, lainan myöntäminen yhdistykselle 126
« « « tontin vuokraaminen yhdistykselle, vuokra-alueen osan irtisanominen 90, 301, 406

Diakonissalaitos, ks. Helsingin Diakonissalaitos.
Drumsö Kanotister, kanoottivajan paikan vuokrasopimuksen päättyminen 407

Edustajien, kaupungin, valitseminen eri hallintoelimiin 141
« « « « komiteoihin, toimikuntiin, kongresseihin, neuvottelutilaisuuksiin ym. 16, 164—170, 172, 338, 347, 370
« « « maanmittaus-, katselmus- ym. toimituksiin 312
« « « yhdistysten, säätiöiden, yhtiöiden ym. johtokuntiin ... 370
Edustustilaisuudet, kaupungin järjestämät ..... 173—180
Elanto, Osuusliike, myymäläalueita koskevat sopimukset 406
Elatusapujen sitominen elinkustannusindeksiin 229
Elinkeino-oikeuden myöntämisestä annetut lausunnot 136, 373
Elintarvikekeskuksen lautakunnan kokoukset, päätökset ym. 499
Elintarvikkeiden kaupan valvonta 445
Elokuvat, filmaamiseen kaupungin maatiloilla myönnetty lupa 418
« lyhyt-, kaupunkia esittelevät 161, 182
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu, sopimus viemäritunnelin rakentamisesta 282
Eläinlääkärit, kaupungin, ohjesäännön hyväksyminen, päivystyssopimus 19, 21, 196

Eläinnäyttelyn, kiertävän, järjestämislupa 414
Eläinsuojeluyhdistys, Suomen, sen esitys ns. rankkurin palkkaamisesta 197
Eläintarha, eräitä alueita ja rakennuksia koskevat järjestelyt 296, 307, 405
« urheilukentän säilyttämistä tarkoittava aloite 64
Eläintarhanlahti, ruoppaamiseen myönnetty lupa, ratapenkereen leventäminen 287, 330
Eläintenhuoltoasema, kulkukissojen ym. hävittämiskysymys 197
Eläkejärjestelmän valintaa koskevat asiat 391
Eläkekustannusten jakaminen virastojen ja laitosten kesken 180
Eläkesäännön täydentäminen 13
Eläkkeitä koskevat asiat 12, 14, 157, 390
Ennakkoveroäyrin hinnan määrääminen 130
Erikoisammattikoulua koskevat kaupunginhallituksen päätökset 255
Erikoisammattimieslisät 385
Erikoislääkäriaseman, itäisen alueen, perustamissuunnitelma 199
Erikoisöljy Oy, tontin vuosivuokran alentaminen 308
Erottajan-Korkeavuoren kalliosuojan peruskorjaustyöt 192
Esitykset, ammattioppilaitosten johtokunnan 463
« ammattioppilaslautakunnan 468
« elintarvikekeskuksen lautakunnan 499
« huoltolautakunnan 452
« kaupunkisuunnittelulautakunnan 430, 432, 434
« kiinteistölautakunnan 400, 415, 419, 429
« kirjastolautakunnan 471
« kotitalouslautakunnan 470
« lastensuojelulautakunnan 454
« lastentarhain lautakunnan 456
« liikennelaitoksen lautakunnan 496
« museolautakunnan 473
« musiikkilautakunnan 476
« nuorisotyölautakunnan 477
« palolautakunnan 441
« raittiuslautakunnan 479
« ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan 467
« ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan 462
« sairaalalautakunnan 448
« satamalautakunnan 492
« suomenkielisen työväenopiston johtokunnan 465
« suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan 459
« teollisuuslaitosten lautakunnan 494
« terveydenhoitolautakunnan 446
« teurastamolaitoksen lautakunnan 498
« urheilu- ja ulkoilulautakunnan 484
« väestönsuojelulautakunnan 443
« yleisten töiden lautakunnan 486, 487, 488, 489, 490
Esplanaadikappeli, puistosoiton järjestäminen kesällä, eräät näyttelyt 311, 424
Esplanadikatu, Pohj., sen osan päällystäminen asfaltilla 274
Espoon kauppala, liikennetutkimuksen kustannusosuuden suorittaminen sille 328
« « määräalojen ostaminen sieltä, eräiden alueiden vuokrasopimukset 83, 93, 407
« « osallistuminen Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön perustamiseen 55
« « raakaveden hankintasopimuksen muuttaminen 346
« « sen ja kaupungin välinen sopimus merialueilla suoritettavista tutkimuksista 270
« « sille myönnetty lupa vesijohdon rakentamiseen kaupungin maalle 414
Etelä-Suomen Voima Oy, määräalojen vuokraaminen voimajohtoja varten, sähkön ostaminen yhtiöltä Vuosaareen 91, 493
Ev.lut. seurakunnat, ks. Seurakunnat.

Fallkullan tila, päärakennuksen muutospiirustusten hyväksyminen 311
Filmiryhmä Oy:n valmistama värielokuva 183
Finlands Svenska Söndagsskolförbund, edustajien valitseminen liiton ylläpitämän vanhainkodin johtokuntaan 371

Gillobacka, ks. Killinmäki.
Gräsviksgatan 5, Ab, osakkeen ostaminen kaupungille, yhtiön purkaminen 295, 372

Haaga, Pohjois-, vanhusten asuintalon rakentaminen 226
« tonttien ja alueiden vuokralleanto 90, 403, 416
« Tyttönormaalilyseon tontin kauppakirjan ehtojen muuttaminen 88

Haagan ammattikoulua koskevat asiat 55, 249, 407
« osasto, Hesperian sairaalan 209
« paloaseman virvokekioskin vuokralleanto 191
Hakaniemenhalli ja -tori, myyntipaikkojen vuokralleanto 425
Hakasalmen huvila, korjaustöiden suorittaminen, huvilan suojaamiskysymys ym. ... 99, 102, 324
Hanasaaren voimalaitosta koskevat asiat 342, 493
Hangonkadun hoitokoti ja asuntola 27, 214
Hankintatoimistoa koskevat kaupunginhallituksen päätökset 145, 159
Hankkija, Keskusosuusliike, tontinosan vuokraaminen Malmilta 408
Hannuksen komitea, lausunto sen mietinnön johdosta 99
Hautausavun myöntäminen 13
Heinolan saha, henkilökunnan asuntojen vuokrien tarkistaminen 353
Helsingfors Segelklubb, alivuokralaisen pitoon myönnetty oikeus 407
« Simsällskap, muistokiven pystyttämiseen myönnetty lupa 288
Helsingin Diakonissalaitos, lainojen myöntäminen säätiölle 358
« Eläinlääkäriseuran kanssa tehty päivystyssopimus 21
« Ilmailuyhdistys, lainan myöntäminen sille 127, 364
« ja sen lähikuntien yhteisistä tehtävistä annettu lausunto, komitean asettaminen .. 99, 160
« Kalamiespiiri, kalastusoikeuden myöntäminen Nuuksionpäässä 482
« Kansankonservatorion Säätiö, lainan myöntäminen sille, säätiön avustaminen ... 127, 261
« kaupungin historiateoksen valmistuminen ym. 14, 184
« kaupunginteatteri, ks. Kaupunginteatteri.
« Kesäteatterin Kannatusyhdistyksen avustaminen 60
« Kristillisen Työväen Yhdistys, kesähuvilan vuokraaminen yhdistykselle 423
« kunnalliset työntekijät ja viranhaltijat, työehtosopimukset 10, 154, 380
« Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt, työehtosopimus 10, 154, 380
« Lastenlinna, ks. Lastenlinna.
« maalaiskunta, liikennetutkimuksen kustannusosuuden suorittaminen sille 328
« « sen ja kaupungin välinen aluevaihtosopimus 86
« « « « « « raakaveden hankintasopimus 346
« « « « « « sopimus Viikin puhdistamon laajentamisesta 74
« « « osallistuminen Helsingin seudun kesäyliopiston säätiön perustamiseen 55
« « « palojärjestyksen kumoaminen Vuosaaren osalta 190
« « sopimus eräiden Auroran ja Laakson sairaaloiden sairaansijojen käyttämisestä 205
« NMKY, sen hoitoon luovutetut lehtien myyntipaikat ja kengänkiilloituspaikat 427
« Puhelinyhdistys, ks. Puhelinyhdistys.
« seudun kesäyliopisto, säätiön perustaminen ym. 55, 260
« « Maamiesseuran avustaminen 311
« teatterimuseosäätiö, huoneiston kunnostaminen 260
« teatterisäätiö, teatterikiinteistön vuokraaminen, avustuksen korottaminen 60
« työvoimapiirin esittämien laskujen suorittaminen 239
« uudet asuntolat Oy, lainojen myöntäminen yhdistykselle 127, 357, 362
« « « « tonttien ja rakennusten luovuttaminen yhdistyksen käyttöön 219, 232, 303, 308, 423
« Uusi Yhteiskoulu Oy, rakennuslainojen takaaminen ym. 129, 366
« Valkonauha-yhdistys, lainan myöntäminen sille 126
« Yliopisto, ylioppilaskunnalle myönnetty avustus 370
« yliopistollista keskussairaalaa koskevat asiat 208, 214, 257, 370
Helsinki-aiheiset elokuvat 161, 182
« -mitalien jakaminen 159
« -näyttelyn järjestäminen ulkomailla 171
« -palkinnon jakamista koskeva ilmoitus 265
« -päivän viettoa koskevat asiat 181
« -Seura, uudenvuoden vastaanoton järjestämisestä suoritettava korvaus 370
« -viikon säätiötä koskevat asiat 60, 182
Henkikirjoitusten vastaanottohuoneistot 424
Henkilökuljetuksia, kaupungin sisäisiä, koskeva yhteenveto 146
Henkilöstökustannusten, kaupungin, selvittäminen 148
Henkilövuokra-autotaksan korottamisesta annettu lausunto 334
Hermanni, eräiden rakennusten ostaminen sieltä 297
Herttoniemen jätevedenpuhdistamo 281, 285, 489
« kansakoulun eräiden muutostöiden suorittaminen 53
« tonttien tai määräalojen myynti ja vuokraus 88, 91, 409, 411, 412, 491
« uuden sivukirjastohuoneiston rakennusohjelman hyväksyminen 258
« öljysatama, alueiden vuokraukset 116, 491
Hesperian sairaalaa koskevat asiat 23, 24, 26, 208

Hiekan ottaminen merenpohjasta, siihen myönnetty lupa ... 339
Hiekkakuopan sortumassa kuolleen perheelle suoritetut korvaukset ... 290
Hiekkasiilot ... 287
Hienomekaanikkokoulun toiminnan aloittaminen ... 254
Hietalahdenhalli, myymälöiden vuokralleanto ym. ... 425
Hietaniemen sankarihautausmaa, ikuisen liekin perustamiskustannuksiin osallistuminen ... 288
Hiidenvesisuunnitelmaa koskevat asiat ... 347
Hintasulkua koskevat määräykset ... 368
Hirvihaaran vanhainkoti ... 224, 420
Historiateos, Helsingin kaupungin, sen valmistuminen ym. ... 14, 184
Hoitolaitosten työaikakomitea, sihteerin palkkaaminen ym. ... 202
Hoitomaksujen, yksityisten sairaanhoitolaitosten yhtenäistämistä ym. tarkoittava aloite ... 199
Hoitomaksut, Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaiden, niiden korottaminen ... 447
« vanhustenhuoltolaitosten ... 39
Hoitomaksutaksa, lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten, uuden taksan soveltaminen ... 229
Hoitopaikat sairaaloissa, huoltolaitoksissa ym. niitä koskevat sopimukset ym. ... 29—39, 46, 447
Holhouslautakuntaa koskevat asiat ... 17, 189, 436
Huolto- ja henkilöliikenteen helpottamista tarkoittava aloite ... 108
Huoltoasematonttien vuokralleanto, jakelulaitteiden pitoluvat ... 90, 250, 407
Huoltokassa, erästä takaussitoumusta koskeva asia ... 369
Huoltolaitokset, ks. ao. laitoksen nimen kohdalta.
Huoltolautakunnan hallintoon siirretyt tontit ... 217, 301
« päätökset, kokoukset ym. ... 451
« työtuvat ... 221
Huoltotoimen rakennusten perusparannustyöt ... 221
Huoltovirasto, virat ja viranhaltijat ... 38, 216
Huomionosoitukset, eri henkilöihin kohdistuneet ... 173
Huoneistot, arava-, niiden ostaminen ja myynti ... 316
« kaupungin vuokratonteille rakennettavien talojen, niiden käytön valvonta ym. ... 404
« liike- ym., terveydenhoitolautakunnan hyväksymät ... 446
« niiden hankkiminen kaupungin virastoja ja laitoksia varten, vuokraukset ja ostot 195, 255, 256, 264, 294, 420
Husön kartanon rakennusten vuokralleanto ... 423
Hvitträsk, tilan myyntitarjous, katselmuskäynnin suorittaminen ... 402, 413
Hässelby-Säätiö, käyttövarat, kaupungin osuuden suorittaminen säätiön kustannuksista ... 60, 261
Högbackan tila, rakennusten korjauskustannukset ym. ... 311

Ilmalan vesisäiliön alue ym. ... 345
Ilman saastumista koskeva tutkimus ... 19
Ilmoitusten, kunnallisten, julkaiseminen ... 14, 157
Invalidijärjestöjen tukeminen ... 451
Irtaimen omaisuuden tarkastus ... 5
Irtaimistoluettelo, tuhoutuneen tai anastetun omaisuuden poistaminen siitä ... 290
Iso-Huopalahden vesijättö, esitys sen käyttämiseksi kaatopaikkana ... 286
Istutukset ym., niiden korvaaminen eräille maanomistajille ... 299, 401
Itsenäistymisen, Suomen, muistomerkin aikaansaamista koskeva asia ... 106, 325
Itsenäisyyden 50-vuotisjuhlallisuudet ym. ... 182, 369, 370
Itsenäisyysjuhlavuoden kirjoituskilpailujen järjestäminen kouluissa ... 246, 248
Itäinen moottoritie, rakennustyöt ym., nimen muuttaminen Itäväyläksi ... 275, 489
Itäisen alueen erikoislääkäriaseman perustamissuunnitelman hyväksyminen ... 199
« sairaalan perustamissuunnitelman hyväksyminen, alueen varaaminen ... 199, 301
Itäiset kaupunginosat, hallinto- ja liikerakennusten suunnittelua ym. tarkoittava aloite ... 110
« « työväenopiston sivuosastotoiminnan järjestämiskysymys ... 256

Jakomäki, huippu- ja varalämpökeskuksen rakentaminen ... 120, 343, 493
« lastentalon piirustusten hyväksyminen ... 237
« tonttien vuokralleanto ... 89, 403
« äitiys- ja lastenneuvolahuoneiston vuokraaminen sieltä ... 195
Jalankulkutunnelien ym. rakentamiseen myönnetyt luvat ... 309
Johtojen, kaapeleiden ym. asentamiseen myönnetyt luvat ... 116, 120, 414
Johtosäännön, nuohoustoimen, vahvistamista koskeva asia ... 191
« terveydenhoitoviraston, muuttaminen ... 19
« urheilu- ja ulkoiluviraston, muuttaminen ... 64
Jorvaksen-Helsingin moottoritien valaiseminen ... 118
Joulukadut, joulukuusien ja -koristeiden myyntiluvat ym. ... 427
Juhannusaatto, sen määrääminen vapaapäiväksi ... 149, 153
Julisterengas Oy, mainontaa koskeva sopimus ... 428

Julkaisut, eräiden julkaisujen hankkiminen kaupungille ... 184, 258
« kaupungin historian ruotsinkielisen laitoksen valmistuminen ym. ... 184
« « « toimesta painatetut ... 149, 184, 257
« kaupunginvaltuuston historian kirjoittamisesta tehty sopimus ... 183
« liikenneturvallisuutta ym. käsittelevän ohjekirjasen laatiminen ... 334
Juopumuksesta pidätetyt, hoidon järjestämistä koskevat asiat ... 43, 220
Juupajoen kunta, määräalan ostaminen siltä ... 83
Juutalainen Seurakunta, Helsingin, tontin ostaminen siltä ... 84
Juvan kunta, kysymys erään potilaan hoitomaksujen korvaamisesta sille ... 202
Järjestelytoimisto, virat ja viranhaltijat ... 144
Jäsenmaksut, Paikallissairaalain liiton ja Tuberkuloosipiirien Liiton jäsenmaksujen suorittaminen ... 216
« Suomen Kaupunkiliiton jäsenmaksun suorittaminen ... 369
« Työlaitosten Keskusliiton jäsenmaksun suorittaminen ... 227
Jäteveden johtamiseen yksityisille myönnetyt luvat ... 282
« kaasulaitoksen, johtaminen ... 348
Jätevedenpuhdistamot ... 74, 285
Jäteöljyn hävittämistoimenpiteet ... 287
Jääaseman perustaminen kalatukkukeskuksen yhteyteen ... 125, 498
Jäähallin rakennuskustannukset ... 66, 267
Jäänmurtajat, kaupungin, kesäseisontapaikkojen varaaminen ... 337
« « päällystön ja miehistön työehtosopimukset ... 11, 382
Jäätelön myyntipaikkojen vuokralleanto ... 426

Kaapeleiden, johtojen ym. sijoittamiseen myönnetyt luvat ... 309
Kaarelan, Etelä-, erään tontin vuosivuokran korottaminen ... 93
« nuorisokoti, ohjaajan viran perustaminen, hyväksyminen erityislastenkodiksi 46, 231
Kaasulaitos, sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 122, 154, 348, 383
« « « teollisuuslaitosten lautakunnan päätökset ... 493
Kaatopaikat ... 286
Kadun ja viemärin rakentamiskustannusten vahvistaminen ja periminen ... 70, 293, 419
Kadunnimistön täydentäminen, kadunnimiehdotukset ... 324, 432
Kadut ja tiet, ks. myös Tiet.
« « « eräiden katujen kestopäällystyskustannusten korvauksen saaminen valtiolta ... 276
« « « « « luovuttaminen yleiseen käyttöön ... 277, 312
« « « Helsingin-Lahden moottoritien osan rakentaminen ... 70
« « « komitean asettaminen uudistamaan talvipuhtaanapitoluokitusta ... 161
« « « kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus, tonttien vuokrasopimuksiin sisältyvä ... 403
« « « liikenteen järjestelyä koskevat asiat ... 107—114, 329
« « « niiden määrääminen kauko- ym. liikenteelle tärkeiksi kaduiksi ... 278
« « « « rakennus- ja korjaustyöt, -kustannusten periminen ym. 272—277, 419, 489
« « « Vuosaaren paikallistien parantamissuunnitelma ... 73
Kahvila- ja ulkotarjoilualueiden vuokrasopimukset ja pitoluvat ... 406, 413
Kaisaniemen Kauppakadut -yhdistys, kadun joulukoristeluun myönnetty lupa ... 427
« ravintolarakennuksen vuokra-ajan jatkaminen ... 423
Kaivopuisto, tähtitornin alueen vuokrasopimuksen jatkaminen ... 93
Kalatukkukeskus ja kalasatama ... 125, 353, 498
Kalliolan Kannatusyhdistys, lainan myöntäminen sille, sen avustaminen ... 127, 262, 363
Kallion kansakoulun muutostöiden suorittaminen ... 53
« osasto, Hesperian sairaalan ... 209
« Partiotyttöpiiri, lainan myöntäminen sille ... 127, 362
« virastotaloa koskevat asiat ... 99, 193, 218, 292, 320, 321, 421
Kalliosuojakorvausten periminen eräiden tonttien osalta ... 92, 310, 404, 410
Kalliosuojat, kysymys niiden käyttämisestä nuorisotyötiloina ... 264
« ks. myös Väestönsuojat.
Kaluston hankinta, virastojen ja laitosten ... 159
« « ks. myös ao. viraston tai laitoksen nimen kohdalta.
Kampin ammattikoulua koskevat asiat ... 249
Kamppi, tontin ostaminen Länsikulma Oy:ltä ... 80
Kangasalan kuntouttamislaitos, sopimus helsinkiläisten reumapotilaiden hoitamisesta ... 215
Kansakoulut, kasvatusneuvoloita ja kesäsiirtoloita koskevat asiat ... 130, 239, 246
« kiinteistöjen siirtäminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon ... 244, 246
« komitean asettaminen tarkistamaan apukoulun opetussuunnitelmaa ... 161
« kouluhammashoitolaitos, sen perustaminen Siilitien kansakouluun ... 195
« koulukokeilun järjestämistä tarkoittava esitys ... 241
« kouluruokailua koskevat asiat ... 241, 499

Kansakoulut, niiden suunnittelu-, rakennus- ja korjaustyöt, tonttien varaaminen 53, 243, 245, 303, 461, 487, 488
« oppilaiden näköhuollon tehostamiskysymys ... 20
« pianojen ja flyygeleiden luovutusehtojen tarkistaminen ... 242
« ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan kokoukset ym. ... 461
« suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kokoukset ym. ... 458
« taideteosten hankkiminen niihin, huonetilat ... 243, 422
« valtionavustuksen saaminen niitä varten ... 243
« virat ja viranhaltijat, palkka- ja eläkeasiat ... 20, 53, 54, 240, 377, 389, 458, 461
« yksityiset, lukukausimaksujen verovähennysoikeutta koskeva esitys ... 242
Kansalaiskoulun III vuosiluokan opetussuunnitelmakomitean työn päättyminen ... 162
Kansalaisoikeudet, niiden myöntämisestä annetut lausunnot ... 135
Kansalaissodan muistomerkin pystyttämiseen myönnetty lupa ... 288
Kansaneläkelaitos, siltä otetun lainan korkoehtojen muuttaminen ... 126
Kansankonservatorion Säätiö, lainan ehtojen vahvistaminen ... 361
Kansantanssitoiminnan avustaminen ... 481
Kansi- ja konepäällystöä, kaupungin alusten, koskevat työehtosopimukset ... 11, 382
Kantakaupungin osittain rakennetut, yksityisten omistamat tontit ... 413
Karhulinnan vuokrien tarkistaminen ym. ... 318
Karjatalouden lopettaminen kaupungin maatiloilla ... 416
Karme, Otto, vahingonkorvauksen suorittaminen kaupungille ... 368
Kartanot, kaupungin omistamat, niiden korjauskysymykset ... 317
Kartat, asemakaava- ja tonttijako-, niiden laatimispalkkioiden ym. periminen ... 326
« niiden painattamiseen yksityisille myönnetyt luvat ym. ... 293
Kasvatusavun myöntäminen ... 14
Kasvatusneuvolat ... 239
Katastrofipäivystys liikennelaitoksessa ... 350
Katselmukset, vuokra-alueiden ym. ... 413
Katu- ja puistoalueet, kaupungin omistukseen siirtyneet, istutusten korvaaminen ym. 299, 400
« « viemärirakennusohjelman, v:n 1968, hyväksyminen ... 414
Katukorvausasiat ... 70, 293, 299, 304, 419
Katupiirustusten, eräiden, vahvistaminen ... 273
Katurakennusosasto, rakennusviraston, sitä koskevat asiat ... 410, 489
Kaukokiito Oy, tavara-aseman aluetta koskeva asia ... 90, 306
Kaukolämmitys, huippu- ja varalämpökeskusten rakentaminen ym. ... 120, 342, 493
Kaunissaari, venelaiturin ja polttoaineen jakelupaikan rakentamista sinne tarkoittava aloite 69
Kauppahallit ja -torit ... 93, 425
Kauppalaivapalvelun, sodanaikaisen, huomioon ottamista eläkkeitä laskettaessa koskeva esitys ... 157, 390
Kauppojen ja liikkeiden aukioloaikalain uudistamiskysymys ... 310
Kaupungin kehittämisen yleispäämäärän määritteleminen ... 322
« tulorakennetta ja nettomenojen kehitystä koskeva tutkimus ... 368
Kaupunginhallituksen asiamiestoimisto, ks. Asiamiestoimisto, kaupunginhallituksen.
« diaariin merkittyjen ratkaisemattomien asioiden luettelo ... 141
« edustajien määrääminen eri hallintoelimiin ... 141
« kokoonpano, kokoukset ... 5, 139
Kaupunginjohtajat ... 5, 141
Kaupunginkanslian virat ja viranhaltijat, hankinnat ym. ... 139, 142
Kaupunginkirjastoa koskevat asiat ... 58, 257, 295, 376, 471
Kaupunginlääkärin viran täyttäminen ... 20
Kaupunginmuseota koskevat asiat ... 59, 99, 258, 421
Kaupunginorkesteri, virat, konserttimatka ym. ... 60, 259, 475
Kaupunginpuutarha, uuden kasvihuoneen pääpiirustusten hyväksyminen ... 284
Kaupungintalon rakennustyöt ... 487
Kaupunginteatteria koskevat päätökset ... 60, 192, 260
Kaupunginvaltuuston historian kirjoittamisesta tehty sopimus ... 183
« kokoonpano, kokoukset, keskeneräiset aloitteet ... 1, 3
Kaupunginviskaalinvirasto, virat, viranhaltijat, palkkiot ... 17, 187
Kaupunkiliitto, Suomen, sen koulutuskeskuksen perustamishanke, ansiomerkkien jakaminen ... 144, 159
Kaupunkimittausosasto, kiinteistöviraston ... 419, 421, 422
Kaupunkipäivät, XVIII, kaupungin edustajien valitseminen ... 16
Kaupunkisuunnittelulautakunnan ja sen liikennejaoston kokoonpano, kokoukset ym. ... 430
Kaupunkisuunnitteluvirasto, virat ja viranhaltijat ... 99, 291
Kehitysvammatuki 57, eräiden irtaimistoesineiden luovuttaminen yhdistykselle, lainan myöntäminen ... 235, 361
Kellokosken sairaala, kaupungin sairaansijoja koskeva kysymys ... 214
Kellosaari, kaapelin asentamiseen myönnetty lupa ... 116
Kemijoki Oy:n rahaosakkeiden merkitseminen ... 343

Kerhokeskukset, nuorisotoimiston 263, 296, 421
Keskuskatu 7, Kiinteistö Oy, kadunalaisen tilan käyttäminen autopaikka- ja liikennetilana ym. 90, 309, 328, 329, 414
Keskuspesulaa koskevat päätökset 125, 354
Keskusvankila, Helsingin, potilaiden röntgentutkimusten suorittaminen 223
Kestikartano, ladon vuokraaminen sen hirsirakenteiden säilytyspaikaksi 418
Kesäsiirtolat, kansakoulujen 246
Kesäteatterit, toimintatilojen vuokraaminen niille 424
Kesätyöaika kaupungin virastoissa ja laitoksissa 149, 151, 374
Kesävesijohdot ja yleiset vesipostit 345
Kesäyliopisto, Helsingin seudun, säätiön perustaminen ym. 55, 260
Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 2, huoneistojen ostaminen kaupungille 295, 296
Kiinteistöjen, eräiden, siirtäminen ammattioppilaitosten lautakunnan hallintoon 247
« « « kiinteistölautakunnan hallintoon 291, 396
« « « suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon 244, 246
« « « sähkölaitoksen hallintoon 341
« « « teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon 349
« « « urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon 266
« « « yleisten töiden lautakunnan hallintoon 268
« kaupungin, ja niiden ympäristön kunnossapitoa koskeva huomautus 317
Kiinteistölautakunnan kokoonpano, kokoukset, käyttövarat 138, 396
Kiinteistöluettelon täydentäminen 293
Kiinteistönomistajien oikeusturvaa asemakaava-asioista tiedotettaessa koskeva aloite 105
Kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan viran täyttäminen 5
Kiinteistöviraston virat ja viranhaltijat 79, 291
Kiinteän omaisuuden tarkastus 5
Kiljavan parantola Oy:n hallinnon muuttaminen ym. 34
Killinmäen keskuslaitos, vajaamielisten, suunnittelukilpailun järjestäminen 234
Kilpailut, Helsinki-fanfaarin sävellyskilpailun toimeenpano 181
« koulujen oppilaiden osallistuminen urheilu- ym. kilpailuihin ... 246, 248, 249, 255, 267
« nuorisotoimiston järjestämät 477
« poliisitalon suunnittelukilpailun järjestäminen arkkitehdeille 187
« raittiuslautakunnan järjestämä kirjoituskilpailu 479
« seinäreliefin hankkimiseksi Suursuon vanhainkotiin järjestetty kilpailu 225
Kioskien vuokralleanto 191, 310, 425, 483
Kirjapainokoulua koskevat päätökset 254
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.
Kirjasto-ohjesäännön muuttaminen 58
Kirjastolautakunnan kokoonpano, kokoukset ja päätökset 471
Kirjastotoiminnan kehittämistä opiskeluedellytysten parantamiseksi tarkoittava aloite 59
Kivelän sairaalaa koskevat päätökset 23, 24, 25, 205
Kivenmurskaamoita ym. varten vuokratut määräalat 412
Kivihaka, eräiden rakennusten ostaminen, määräalan vuokraaminen sieltä 297, 403
Kodinhoitajien palkkausjärjestelmän tarkistaminen, virka-asunnot ym. 38, 217, 377, 387
Kodinhoitoapu, kunnallinen, sen korvaaminen 39, 218
Komiteain ja toimikuntien asettaminen, sihteerien palkkiot 160, 162, 180
Konala, eräiden tilojen ostaminen sieltä 80
Konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisäjärjestelmän muuttaminen ym. 12, 155
Konsertti- ja kongressitalon piirustusten hyväksyminen 259
Konteineri- ja lauttasataman rakentaminen 115, 338
Kontula, kalliosuojakorvausten periminen eräiden tonttien osalta 404
« tonttien vuokraaminen sieltä 92
Kontulan kerhokeskus, huoneiston vuokraaminen sitä varten 264
« lastentarhan ja -seimen toiminnan aloittaminen, viranhaltijat ym. 47, 235
« Oppikouluyhdistys, rakennuslainojen takaaminen 366
Korkeasaaren eläintarha 267
Kortteleiden ja tonttien korkeuslukujen vahvistaminen 327, 432
Koskelan sairaskotia koskevat asiat 23, 24, 40, 221, 487
Koskentuvan nuorisokoti, sen hyväksyminen erityislastenkodiksi 231
Kotiapu- ja neuvontatoimistojen, yksityisten, avustaminen 451
Kotisairaanhoitotoimisto, virat ym. 195
Kotitalouslautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. 470
Kotitalouslautakuntaa koskevat kaupunginhallituksen päätökset 256
Kotitätitoiminnan tukeminen 451
Kotivoin hinnanalennuskorvaukset 311
Kouluhammashoitolaitos, huonetilojen järjestäminen sille Siilitien kansakoulussa 195
Koulukokeilun järjestämistä kansakouluissa tarkoittava esitys 241
Koululaiset, liikennelaitoksen alennuslippujen myöntämisperusteet 351
Koulunuudistuksen toteuttaminen, sen suunnittelua tarkoittava aloite 51

Kouluruokailua koskevat asiat ... 52, 241, 499
Koulut, oppi-, lainojen myöntäminen niille, maksujärjestelyt ym. ... 127, 366
Kouluterveydenhoito-osasto, ylilääkärin viran jättäminen toistaiseksi täyttämättä ... 195
Koulutonttien vuokrausasiat ... 91, 399, 402
Kovaosaisten Ystävät, tonttien ja huonetilojen vuokraaminen yhdistykselle ... 405, 423
Kuitunen, Anna, kuolinpesä, osakehuoneiston myynti ... 228
Kukkien myyntipaikkojen vuokralleanto ... 426
Kuljettajat, liikennelaitoksen, erityisen palkanlisän maksaminen heille ... 150
Kulkukissojen ym. sairaiden eläinten hävittämiskysymys ... 197
Kullatorpan lastenkoti ... 45, 454
Kulosaaren kartano, isännöitsijänä ja talonmiehenä toimivien työsuhdetta koskeva asia ... 267
« rakennuskaava-alue, päätös sen asemakaavan laatimisesta ... 102
« sivukirjasto, taideteoksen hankkiminen sinne ... 258
« vanhainkoti, hoitajien palkkaaminen ... 224
Kultaklausuuliehtoiset maanvuokrat ... 404
Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, määräalan vuokraaminen sille ... 306
Kummeltien muutospiirustuksen vahvistamista koskeva valitus ... 273
Kumpulan siirtolapuutarha, panssariverkkoaidan rakentaminen ... 322
« yhteiskoulun tuki, tontin vuokraaminen yhdistykselle, rakennuslainojen takaaminen ... 91, 128
Kunnallinen Terveydenhoitoyhdistys, kaupungin edustajan valitseminen sen vuosikokoukseen 370
Kunnallisen kodinhoitoavun korvausperusteiden muuttaminen ... 218
« sairaanhoitohallinnon järjestysmuodon uudistamista koskeva mietintöehtotus ... 197
Kunnalliskodintie 6, talojen asukkaiden sosiaali- ja nuoriso-olojen parantamista tarkoittava aloite ... 63
Kunnallislakien 50-vuotismitalin hankkiminen ... 182
Kunnallistalouden kokonaistilan selvittämistä kaupunginvaltuustolle tarkoittava aloite ... 134
Kunnallisvaaleja koskevat asiat ... 185
Kunnallisverotus ... 130, 368
Kunnanasiamiesten ja heidän palkkioidensa määrääminen ... 148
Kuntauudistus, lausunnon antaminen suunnitelmasta, komitean asettaminen ... 99, 160
Kuntien Konemestarit -yhdistys, vuorotyölisää koskeva kirjelmä ... 154, 383
Kuolinpesät, huoltoviraston hoidossa olevat, palkkion periminen niiden selvittelystä ... 217
Kuorma- ja pakettiautojen kuljetusmaksut ... 334, 394
Kurssitoiminta, viranhaltijoiden ym. osallistuminen siihen ... 144, 157, 166, 385
Kustaankartanon vanhainkotia koskevat asiat ... 23, 24, 40, 123, 224
Kustaanmiekan salmen valaisemissuunnitelma ... 492
Kutsuntalautakunta, Helsingin sotilaspiirin, kaupungin edustajat ... 370
Kuurojen Huoltokotisäätiön avustaminen ... 228
« konsulentin palkkaamista tarkoittava esitys ... 216
Kuusisaari, määräalan myynti sieltä ... 88
Kuvataidetoimikuntaa koskevat päätökset ... 225, 265
Kyläsaaren jätevedenpuhdistamo ja jätteenpolttolaitos, laajennustyö, hankinnat ym. 285, 489, 490
Kårkullan vajaamieliskeskuslaitos, kaupungin rahoitusosuuden suorittaminen ... 234
Kähertäjäkoulu ... 55, 255, 421
Kämpin tontin käytöstä annettu lausunto ... 327
Käpylän koulu- ja työkeskus, työosaston lakkauttaminen, virkojen järjestely, nimen muuttaminen ym. ... 46, 233
« musiikkiopiston avustaminen ... 261
« Raviradan vuokralleanto ... 482
Käymälöitä, yleisiä, koskevat asiat ... 289
Käyttöpäivystyksen järjestely vesilaitoksessa ... 344
Käärmetalon vuokrien tarkistaminen ym. ... 318
Kööpenhaminan 800-vuotisjuhla, kaupungin edustajien nimeäminen ym. ... 171

Laajalahti, eräiden alueiden vuokralleanto ... 407, 413
Laajasalo, eräiden tietöiden suorittamista siellä tarkoittava aloite ... 78
« lämpökeskuksen rakentaminen eteläistä asuntoaluetta varten ... 315
« tonttien ja alueiden ostaminen, vuokralleanto ym. ... 82, 89, 90, 402, 406
« väestönsuojien rakentaminen ... 18
« öljyvarastoalue ja -satama ... 191, 337
Laakson sairaalaa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 23, 24, 26, 212
Laatubetoni Oy, aitausmaksun erän palauttaminen yhtiölle ... 186
Laboratoriokoulua koskevat päätökset ... 254
Laboratorioteknillisen apulaisen virkojen järjestely ... 20
Lahden-Helsingin moottoritietä koskevat asiat ... 70, 118, 276
Lahjat, kaupungin antamat ... 171, 173, 185, 188, 343
« « saamat ... 54, 55, 173, 182, 265

Lahjoitukset, testamentti-, kaupungin saamat ... 26, 39, 40, 45, 59, 228
Lahjoitusrahastojen korkovarojen käyttö ... 228, 235, 237, 257
Laidun- ja viljelysalueiden vuokralleanto ... 407
Lainat, kaupungin myöntämät ... 126, 314, 354
« « ottamat ... 125, 354
Laiturihuoltotaksa, maksujen korottaminen ... 491
Laiturit, satamalaitoksen, rakennustyöt ym. ... 336, 492
« vene-, niiden vuokraaminen eri yhdistyksille ... 483
Laivaliikenne, liikennelaitoksen ... 123
Lakot, kansakoulunopettajien suunnittelema työnseisaus ... 240
Lammassaaren vuokrasopimuksen jatkaminen ... 406
Lasipalatsi, huoneistojen vuokrausta koskevat asiat ... 422, 424
Lasten Päivän Säätiö, Linnanmäen alueen vuokrasopimus ym. ... 308, 402
Lastenhuoltolaitoksia koskevat asiat ... 45, 229
Lastenkodit, kaupungin ... 45, 230, 487
« yksityiset, kaupungin myöntämät rakennus- ym. lainat ... 126
Lastenlinna, hallintojärjestelmän muuttaminen kuntainliitoksi ... 29, 370
« poliklinikan käyttöä koskevan sopimuksen päättyminen ... 214
Lastenneuvolat, ks. Äitiys- ja lastenneuvolat.
Lastenpsykiatrisen työn kehittämiskomitean ehdotuksia tarkistamaan asetettu komitea ... 161
Lastensuojelukomitean osamietintö n:o III, lastensuojelulautakunnan antama lausunto ... 228
Lastensuojelulautakunta, sen käyttöön varatut tontit, kokoukset, päätökset ym. ... 302, 454
Lastensuojeluvirasto, virat ja viranhaltijat ... 45, 229
Lastentarhain lautakunnan kokoukset, päätökset ym. ... 456
Lastentarhoja ja -seimiä koskevat asiat ... 47, 132, 235
Lausunnot, ajonopeuden määräämisestä annetut ... 332
« ammattioppilaitosten johtokunnan ... 463
« ammattioppilaslautakunnan ... 468
« ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kaupan harjoittamisesta annetut ... 137, 373
« anniskeluoikeuden myöntämistä koskevat ... 136
« asutuslautakunnan ... 437
« elinkeino-oikeuden myöntämisestä annetut ... 136, 373
« elintarvikekeskuksen lautakunnan ... 499
« huoltolautakunnan ... 452
« kansalaisoikeuden myöntämistä koskevat ... 135
« kaupunkisuunnittelulautakunnan ... 431, 432, 433, 434
« kiinteistölautakunnan ... 400, 415, 418, 419, 420, 429
« kirjastolautakunnan ... 471
« kotitalouslautakunnan ... 470
« lastensuojelulautakunnan ... 228, 454
« lastentarhain lautakunnan ... 457
« liikennelaitoksen lautakunnan ... 497
« museolautakunnan ... 473
« musiikkilautakunnan ... 476
« nuorisotyölautakunnan ... 477
« palkkalautakunnan ... 394
« palolautakunnan ... 441
« raittiuslautakunnan ... 479
« ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan ... 467
« ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ... 462
« sairaalalautakunnan ... 449
« satamalautakunnan ... 492
« suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ... 466
« suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ... 459
« teollisuuslaitosten lautakunnan ... 494
« terveydenhoitolautakunnan ... 445, 446
« teurastamolaitoksen lautakunnan ... 498
« ulkomaalaisen oikeudesta kiinteistöjen omistamiseen annetut ... 137
« urheilu- ja ulkoilulautakunnan ... 484
« väestönsuojelulautakunnan ... 444
« väkijuomamyymälöiden perustamisesta ym. annetut ... 136, 372
« yleisten töiden lautakunnan ... 486, 487, 488, 490
Lautakunnat, niiden jäsenten valitseminen, kaupunginhallituksen edustajien määrääminen 138, 141
« ym., sihteerien ja asiantuntijain palkkioiden korottaminen ... 163
Lautta- ja konteinerisataman rakentaminen ... 115, 338
Lauttasaaren leirintäalue ... 266
« uuden sillan rakentamista koskevat asiat ... 309, 337, 492
« yhteiskoulun kannatusyhdistys, rakennuslainojen takaaminen ym. ... 128, 366
Lauttasaari, aluevaihdon suorittaminen siellä ... 84

Lehdenmyyntitoiminnan uudelleen järjestäminen ... 95, 310
Lehtien myyntipaikkojen ja kengänkiilloituspaikkojen luovuttaminen ... 427
Lehtisaaren Huolto Oy:n yhtiöjärjestyksen hyväksyminen ... 372
Lehtisaari, aluevaihdon suorittaminen siellä, määräalan vuokraaminen ym. ... 79, 84, 306
Leikkikentät ... 49, 284, 456
Leirintäalueet ... 266
Lemmilä, Vastaanottokoti ... 230
Lentoaseman tulotien rakennussuunnitelmasta annettava lausunto ... 74
Lentotapaturmat, vakuutuksen ottaminen niiden varalta ... 157
Liike- ja teollisuustonttien hankintatoimenpiteitä selvittämään asetettu komitea ... 161
Liikenne- ja tullimaksut, satamalaitoksen ... 339
Liikennejaosto, kaupunkisuunnittelulautakunnan ... 430, 435
Liikennelaitos, lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. ... 496
« sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 122, 349
Liikenneluvat ym., yksityisten liikennöitsijäin ... 333
Liikennemaksutaksan muuttaminen ... 114
Liikenneopiston, liikennelaitoksen, perustaminen ... 122
Liikennetutkimus, valtion, kaupungin ym. yhteinen, kustannusten jakaminen ... 328
Liikennevaloja koskevat asiat ... 330
Liikenneverolainsäädännön uudistamista tarkoittava aloite ... 6, 148
Liikenteen järjestelyä koskevat asiat ... 107—114, 329
Liikevaihtoveron maksamista koskevat asiat ... 147, 353
Liikuntaesteisten liikuntaedellytysten parantamista tarkoittavat toimenpiteet ... 329
Lilla Teatern, Ab, lainan myöntäminen sille ... 127, 362
Linja-autoliikenne, liikennelaitoksen ... 351
« sen järjestelyä koskeva aloite ... 113
« yksityinen, reittejä, liikennelupia ym. koskevat asiat ... 333
Liputuksen järjestäminen, lippujen luovuttaminen ym. ... 289
Lohjan Kalkkitehdas Oy, alueiden luovutus ja vaihto, vuokrasopimusten pidentäminen ... 86, 307
« « « maakaapelin pito-oikeuden myöntäminen yhtiölle ... 116
Lomakkeet, työ- ja palkkaussopimuslomakkeiden uusiminen ... 154
Lomaliitto, sen avustaminen ... 262
Loppi, määralan ostaminen Jokila-nimisestä tilasta ... 83
Louhintaluvan päättyminen ... 419
Lukukausimaksut, yksityisten kansakoulujen, niiden vähentämisoikeutta verotuksessa tarkoittava esitys ... 242
Lumenkaatopaikat ... 286
Luonnonsuojelu, eräiden puiden rauhoittamista koskevat päätökset ... 287
Luontoisedut ... 39, 217, 387, 388
Luontoissuoritussäännön toteuttamista koskeva asia ... 379
Luoto, saaren hyväksikäytön tehostamista tarkoittava aloite ... 68
Luottamusmiehet, palkkaetujen myöntäminen luentopäivien ajalta ... 385
Luukkaan viljelysmaiden vuokralleanto ... 481
LVI-alan suunnitelmien rakennustarkastuksen kehittämistä tarkoittava aloite ... 16
Lämmittelyhallin järjestämistä kodittomille tarkoittavat aloitteet ... 42
Länsi-Suomen vesioikeus, kaupungin edustus hakemusasioissa ja katselmuksissa ... 347
Länsisatama, varastorakennusten korjaustyöt, varastoalueiden vuokraukset ... 116, 491
Länsiväylän, osan leventäminen, liikennemerkit ja ajonopeus ... 276, 330, 332
Lääkintöhallitus, sopimus mielentilatutkimusten suorittamisesta Nikkilän sairaalassa ... 209
Lääkärit, alue-, koulu-, neuvola-, näiden virat, palkkiot ym. ... 20, 195
« eläin-, valtionavun anominen palkkamenoja varten, ohjesääntö ym. ... 196
« erikoismaksuluokan käyttöoikeus, yksityisvastaanoton järjestäminen sairaaloissa 40, 201, 202, 205, 222
« kaupunginlääkärien ja kaupungineläinlääkärien ohjesäännöt ... 19
« sairaala- ja sosiaalilääkäreitä koskevat asiat ... 22, 200, 203, 221

Maanmittaustoimitukset ... 312
Maanpuolustuksen koulutustilaisuus, kaupungin palveluksessa olevien osallistuminen siihen ... 144
Maansaantihakemukset, asutuslautakunnan käsittelemät ... 437
Maataloushallituksen toimesta avattujen eräiden postisiirtotilien käyttöoikeus ... 147
Maatalousosasto, kiinteistöviraston ... 311, 416
Maataloustyöntekijät, uuden työehtosopimuksen hyväksyminen ... 11, 381
Maatilat, karjatalouden lopettaminen kaupungin maatiloilla ... 416
« korjaustyöt, viljelyssuunnitelma, rakennusten vuokralleanto ym. ... 311, 416, 418
Maidontarkastamoa koskevat asiat ... 196
Mainontaa koskevat asiat ... 193, 428
Maistraatti, viranhaltijat ym. ... 185
Maito- ja muiden elintarvikkeiden tarkastamisesta Sipoon kunnan kanssa tehty sopimus ... 196

Majoitusta, asunnottomien, koskevat asiat 42, 218, 232, 405, 423
Makkaroiden myyntipaikkojen vuokralleanto 426
Maksut, ks. myös Taksat ja Tariffit.
« aluksille annettavasta vedestä suoritettavan palkkion korottaminen 336, 491
« kaukolämmityksen ja sähköverkon liittymismaksujen vahvistaminen 493
« kuorma- ja pakettiautojen kuljetusmaksut 334
« niiden perimisohjeiden tarkistaminen 161, 180
« palolaitoksen avunannosta, vartioinnista ym. perittävät 190
« tulli- ja liikennemaksut, satamalaitoksen 339
« urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallinnossa olevien laitosten ym. käytöstä perittävät ... 483
« vapaavaraston käyttämisestä kannettavat 115
« vekseliprotestitietojen antamisesta perittävät 147
« yleisen talletusvaraston työmaksut 491
Malmi, alueiden ostaminen ja myynti 81, 88, 401, 402
« aluevaihdot, alueiden vuokraukset 84, 91, 400, 408, 409, 411, 412, 417
« ampumarata-alueen käyttö, jäsenen nimeäminen sitä tutkivaan toimikuntaan 162
« Brusasdal-nimisen tilan hallinnon järjestäminen 299
« lastenkoti 45, 232, 454
« lentoasema, määräalojen luovuttaminen sieltä yksityisille 306
Malmin sairaalaa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 23, 24, 25, 207
« -Tapaninkylän viemäreiden rakentaminen 74
Mannerheimin Lastensuojeluliitto, lainan myöntäminen liitolle 126, 360
« « Lastenlinnaa koskevan sopimuksen muuttaminen 29, 214
« patsas, sen siirtämistä tarkoittava aloite 79
Mannerheimintien liikenneturvallisuuden parantamista tarkoittava aloite 108
Marian sairaalaa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 23, 24, 26, 207
Marjaniemi, aluevaihto, määräalojen ostaminen ja vuokraaminen 78, 401, 407
« siirtolapuutarhan palstojen vuokra-ajan jatkaminen 99
Matka-apurahat, kaupungin myöntämät, matkakertomukset ..... 164—170
Matkailijayhdistys, Helsingin Yleinen, sen avustaminen 262
Matkailutoimisto 6
Matkailuliiton Matkailuyritysten palvelukeskus, kaupungin liittyminen jäseneksi siihen 6
Meilahden huvila-alueilla olevien rakennusten ostaminen 297
« kartano, sen käyttäminen kaupungin taidekokoelmien sijoittamispaikkana 265
« yhteiskoulu Oy, rakennuslainojen takaaminen ym..... 129
Mellunkylä, aluevaihto, määräalojen myynti, ostaminen ja vuokralleanto 82, 85, 88, 92, 401, 417
« kadun rakentamiskorvausten määrääminen alueella 419
« kokoojaviemärin rakentamisesta aiheutuneet vahingonkorvaukset 284
Mellunmäki, sopimus kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta 399
Meren näyttely, Kansainvälinen, satamalautakunnan osallistuminen siihen 340
Merenkulun ja merimiesten muistomerkin perustustöiden ym. kustannusten suorittaminen 288
Merisatama, raide- ja ylikäytäväjärjestelyjen keskeyttämistä ym. koskeva aloite 117
Merivesitutkimus, sopimus sen suorittamisesta Espoon kauppalan kanssa 270
Messuhalli, C-, vuokra-ajan jatkaminen 93
Metron suunnittelua ja metronsuunnittelutoimikuntaa koskevat päätökset 114, 334
Metsäkummun hoitokoti, sen toiminnan siirtäminen Oppilaskoti Toivolan yhteyteen 231, 454
Metsäosasto, kiinteistöviraston 419
Metsästyksen ja riistanhoidon järjestely, metsästysluvat 419
Moottoriajoneuvojen huoltoasemat, jakelulaitteiden pitoluvat 90, 250, 407
Moottoripyörien lahjoittaminen poliisilaitoksen käyttöön 188
Moottoriteitä koskevat asiat 70, 118, 275, 324, 330, 332, 364, 489
Moskovan ja Helsingin kaupunkien välisen kanssakäymisen tehostamista tarkoittava aloite ... 14
Muistomerkit ja -patsaat 288, 325
Munkkiniemen ja Munkkivuoren liikenteen järjestelyä tarkoittava aloite 112
Munkkiniemi, määräalojen myynti ja vuokraaminen 304, 402, 407
Munkkisaari, sähkölaitoksen huippu- ja varalämpökeskuksen rakentaminen 120, 343
Museolautakunnan kokoukset, päätökset ym. 473
Musiikkilautakuntaa koskevat asiat 258, 475
Mustalaislähetys, sen avustaminen 262
Mustikkamaa, venetelakka-alueiden vuokrasopimukset 411
Myllypuron kaukolämpöverkon yleissuunnitelma, voimalaitosta koskevat asiat 120, 342
« ostoskeskustontin vuokrasopimus, kalliosuojakorvausten periminen 92, 405
« sairaskoti, perustamissuunnitelma, piirustukset ym. 41, 226
« vesitorni, poliisilaitoksen radiolaitteiden asentaminen sinne 188
Mäkelän eräiden varastoalueiden vuokraus 410
Määrävuosilisän maksaminen kansakoulunopettajille 240

Naisten osa-aikatyön järjestäminen virastoissa ja laitoksissa 15, 145
Naulakallio, lupa tähtikaukoputken sijoittamiseen sinne..... 414

Naulakallion vastaanottokoti ... 231
40 tunnin työviikko, sitä koskevan tutkimuksen kustannusten suorittaminen ... 151
400-vuotiskotisäätiö, Helsingin kaupungin, tontin vuokraaminen säätiölle ... 90
Neuvolat, äitiys- ja lasten-, virat, huoneistot ... 20, 195, 420, 421
Nikkilän rakennuskaava-alueen ja sairaalan jätevesien puhdistaminen ... 75, 211
« sairaalaa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 23, 24, 26, 209
NMKY:n avustaminen ... 262
Nordsjönlahti, jäteveden johtamista siihen koskeva valitus ... 285
Nukarin lastenkoti ... 232
Nuohoustoimi, uuden johtosäännön vahvistamisasia ... 191
Nuorisokerhot ja -kahvilat ... 263
Nuorisokodit, eräiden hyväksyminen erityislastenkodeiksi ... 231
Nuorisomäärärahojen jakaminen ... 263
Nuorison- ja lastenhuoltolaitoksia koskevat päätökset ... 45, 229
« vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantamista ym. tarkoittavat aloitteet ... 61, 62, 63
Nuorisonohjaajakurssi, ammattioppilaitosten johtokunnan järjestämä ... 248
Nuorisotyölautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 477
« sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 60, 263
Nurmijärven- ja Kaarelantien risteys, liikenneturvallisuuden parantamista koskeva aloite ... 112
Nyländska Jaktklubben, Valkosaaren erään osan vuokra-ajan jatkaminen ... 407
Näyttelyt, Budapestin kaupunkinäyttelyn kustannusten suorittaminen ym. ... 171
« Esplanaadikappelissa pidetyt ... 424
« Helsinki-näyttelyn järjestäminen ulkomailla ... 171
« kiinteistölautakunnan myöntämät eräät järjestämisluvat ... 414
« osallistuminen valtakunnallisen nuorisotoiminnan suurnäyttelyyn ... 264
« satamalautakunnan osallistuminen Meren näyttelyyn ... 340

Ohjesäännön, ammattioppilaitosten, muutos ... 55
« kasvatusneuvoloiden, vahvistamismääräajan pidentäminen ... 239
« kirjasto-, muuttaminen ... 58
« terveydenhoitolautakunnan, kaupunginlääkärien ja kaupungineläinlääkärien, muuttaminen ja vahvistaminen ... 19, 193, 196
Oikeustalo, paikan määrääminen, rakentamispäätös ... 17, 188
Operettiteatteri, Soutustadionin käyttöä koskevan sopimuksen purkaminen ... 482
Opintomatkastipendien jakaminen viranhaltijoille ... 165
Oppikoulut, ilta-, lukukausimaksujen alentamista tarkoittava aloite ... 131
« lainojen myöntäminen niille, maksujärjestelyt ym. ... 127, 366
« tonttien vuokraaminen niitä varten, vuokrasopimusten muuttaminen 91, 92, 399, 402
« vanhempainneuvostojen valitseminen ... 138
Oppisopimukset, ammattioppilaslautakunnan toimesta solmitut ... 469
Ormuspelto, varasto- ja pienteollisuustonttien vuokralleanto ... 409
Oulunkylä, tontin vuokraaminen sieltä, katu- ja puistoalueiden ostaminen ... 90, 401
Ouratsaari, Melaveikot-yhdistyksen vuokra-alueen laajentaminen ... 407
Outamon vastaanottokoti ... 45, 230

Paikallissairaalain liiton jäsenmaksun suorittaminen ... 216
« valtionavun saamista poliklinikkatoimintaan tarkoittava aloite ... 37
Paikoitusalueiden, tilapäisten, vuokralleanto ... 413
Pakila, eräiden määräalojen ostaminen, tonttien vuokrausta koskevat asiat ... 80, 401, 404
Pakilan sairaskotisäätiö, lainan myöntäminen sille ... 126
« Siirtolapuutarhayhdistys, pysäköintipaikan järjestäminen sen käyttöön ... 331
Pakkolunastukset, korvaukset ym. ... 298
Palkat, niiden yleistarkistus, kuoppakorotukset ... 8, 149, 374, 375
Palkkalautakunta, viranhaltijat, lautakunnan kokoonpano ym. ... 7, 148, 374
Paloheinä, lasten kahluualtaan ja uimalammikon rakentamista sinne koskeva aloite ... 68
Palokunnat, vapaaehtoiset, niiden avustaminen ... 440, 441
Palolaitosta koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset ... 18, 189
Palolautakunnan kokoukset, päätökset ym. ... 440
Pasila, ent. kaatopaikka, kaupungin osallistuminen sen tasoituskustannuksiin ... 286
« eräiden rakennusten ostaminen ... 297
Patsaiden, muisto-, pystyttämistä, valaisemista ym. koskevat päätökset ... 288
Pelastusarmeija, ks. Suomen Pelastusarmeija.
Pellonraivaus Oy, luvan myöntäminen hiekan ottamiseen merenpohjasta ... 339
Perhekasvatuskysymyksiä koskevan opastustoiminnan järjestämistä tarkoittava aloite ... 60
Perhekoti-niminen lastenkoti ... 46, 231
Pianojen ja flyygeleiden, kansakoulujen, luovutusehdot ... 242
Pienoisgolfkenttien vuokralleanto ... 413

Pienteollisuus- ja varastoalueiden vuokralleanto ... 116, 409, 412, 491
Pienteollisuusalueiden suunnittelua tarkoittava aloite ... 88
Pihlajamäen lastentarhan piirustusten hyväksyminen ym. ... 237
« vanhusten asuintalo, hoitajan virkojen julistaminen haettaviksi ... 226
Pihlajasaari, uimarannan pukusuojan ja kioskin vuokralleanto ... 482, 483
Piirtäjän virkojen pätevyysvaatimusten vahvistaminen ... 153
Pikakirjoitus, konekirjoitus- ja konekirjanpitojärjestelmän uusiminen ... 12, 155
Pinta-alalisät, maanviljelijöille myönnetyt ... 418
Piritan sairaalaa koskevat asiat ... 24, 212
Pirkkolan urheilupuiston rakennustyöt ... 266
Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen rakennustyöt ... 345
Pitäjänmäki, alueen ostaminen, varasto- ja pienteollisuustonttien vuokralleanto 401, 409, 411, 412
« sankarihautamuistomerkki, kaupungin myöntämä avustus ym. ... 288
Plastiikkasairaalan käyttämisestä tehdyn sopimuksen tarkistaminen ... 27
Pohjois-Haagan vanhusten asuintalon rakennustyöt ... 226
« Helsingin Yhteiskoulun rakennuslainojen takaaminen ym. ... 127
Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy, tilapäisen rakennuksen paikan vuokrasopimuksen päättyminen 405
Poistoluettelo, eräiden saatavien poistaminen tileistä ... 147, 368
Pojista Miehiä -niminen yhdistys, lainan myöntäminen sille ... 127, 363
Poliisilaitosta koskevat asiat ... 187, 420
Poliisitalon suunnittelukilpailun järjestäminen ... 187
Poliklinikan, liikennelaitoksen, kustannusten korvaaminen ... 352
Polttoaineiden hinnat, talousarvioehdotuksiin otettavat ... 353
« nestemäisten, jakelulaitteita koskevat luvat ... 408
Pornaistenniemi, veneiden talvisäilytysalueiden luovuttaminen sieltä ... 482
Presidentin, tasavallan, valitsijamiesvaalit ... 193
Psykiatrinen huoltotoimisto, potilaiden asuntoloiden järjestäminen ... 211
Puhdistamot, jäteveden ... 74, 211, 285, 489
Puhelimia koskevat asiat ... 160
Puhelinyhdistys, kaapelilinjan rakentamislupa, kioskin paikkojen vuokraaminen sille ... 418, 425
Puhtaanapito-osasto, rakennusviraston ... 407, 422, 490
Puhtaanapitoluokitusta, talvi-, uudistamaan asetettu komitea ... 161
Puisto- ja katualueet, kaupungin omistukseen siirtyneet, istutusten korvaaminen ym. ... 400
Puistola, maauimalan rakentamista sinne tarkoittava aloite ... 132
Puistolan VPK, lainan myöntäminen sille ... 126, 358
Puistosoiton järjestäminen Esplanaadikappelin soittolavalla ... 424
Puistotätitoiminnan ottamista kaupungin hoidettavaksi ym. koskeva aloite ... 49
Pukinmäen hoitokoti, sairaanhoitajan viran lakkauttaminen ... 26
« Savelan alueen osan asemakaavan laatiminen, vesijohdon rakentamisanomukset 102, 324
« vanhusten asuintalo, luonnospiirustusten hyväksyminen ... 41
Pukinmäki, tilan ostaminen sieltä, oppikoulutontin varaaminen ... 81, 91
Pukkisaaret, niiden vapauttaminen vuokrauksista ym. ... 65
Punainen Risti, sen plastiikkasairaalan käytöstä tehdyn sopimuksen tarkistaminen ... 27
Punavuoren osan asemakaavan muutoksesta tehdyt valitukset ... 103
Puolimatka, A., Oy., Siltamäen kunnallisteknillisten töiden suorittaminen ... 73
Puolustusministeriö, radioaseman alueen vuokrasopimuksen päättyminen ... 406
Puotinharjun leikkikenttärakennuksen töiden loppuun suorittaminen ... 49
« oppikouluyhdistys, koulutontin vuokraaminen, rakennuslainat ym. ... 92, 128, 402
Puotinkylän kartanon korjauskysymys ... 317
Puutavara- ja polttoainetoimistoa koskevat päätökset ... 352
Pyhäjärven kunta, määräalan ostaminen sieltä ... 83
Pysäköintipaikkojen varaamista kattamalla Rautatiekatujen välinen rataleikkaus tarkoittava aloite ... 108
Pysäköintiä koskevat asiat ... 107, 110, 331, 435
Päivystys, käyttö- ym., sen järjestely laitoksissa, korvausten perusteiden määrääminen ... 344, 350, 354, 384
Päivähuoltolat, vajaamielisten ... 46, 232
Päiväkotitoiminta, vajaamielisten lasten, aloite sen tehostamiseksi ... 46
« vanhusten, huoltoviraston järjestämä ... 41, 225
Päivölän lastenkoti ... 46

Raajarikkojen koulusäätiö, tontin vuokraaminen säätiölle, rakennuslainat ym. ... 46, 90, 128, 244
Raakaveden hankintasopimuksen muuttaminen ... 346
Raastuvanoikeus, virat ja viranhaltijat ... 17, 186
Radan, kapearaiteisen, pito-oikeuden päättyminen ... 412
Rahatoimistoa koskevat asiat ... 6, 141, 146
Raide- ja ylikäytäväjärjestelyt satama- ym. alueilla ... 339
Raittiuslautakunnan toimisto, lautakunnan kokoukset ym. ... 264, 479

Rakennuslainat, niiden myöntäminen, takaaminen ym. ..... 126—130, 314
Rakennusluvat 327
Rakennuspiirustusten, eräiden, hyväksyminen 116, 120, 243, 299, 352, 353, 354, 493
« « hyväksyminen, ks. myös ao. koulujen, sairaaloiden ym. laitosten nimen kohdalta.
« « ja suunnitelmia koskevien asiakirjojen rekisteröiminen 269
Rakennustarkastusvirastoa koskevat asiat 16, 186
Rakennusten, eräiden katualueilla olevien, korvaaminen 299
« « « purkaminen 230, 234, 244, 267, 271, 311, 321
« « kaupungin, laatuluokkavaatimukset, sisäjohtoasennustöiden valvonta ym. 316
« « ostaminen tai vastaanottaminen, vuokralleanto 296, 423
« « tyhjiksi jääneiden, vartiointi 424
Rakennustöiden, suurien rakennuskohteiden, suorittamista keskitetysti tarkoittava aloite 77
Rakennusurakoita koskevien ohjeiden hyväksyminen 268
Rakennusvirastoa koskevat asiat 70, 268, 407, 410, 421, 487
Rantojen ja rautatiealueiden kunnostamista koskeva tutkimus 186
Rappioalkoholistien majoituskysymykset 218
Rasitteiden tai niitä vastaavien ehtojen ottaminen tonttien vuokrasopimuksiin 405
Ratsastushalli, Ruskeasuon, eräiden tilojen vuokralleanto 482
Rauhanpatsas, sen pystyttäminen Kaivopuiston rantaan 288
Rautatiehallitus, sen ja kaupungin välinen aluevaihto, ratapihan laajentaminen 287, 298, 307, 330, 405
« ks. myös Valtionrautatiet.
Reimarla, rakennusten ostaminen sieltä, varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokralleanto ... 297, 409
Repliikkipuheenvuorojen käyttämistä kaupunginvaltuuston kokouksissa koskeva aloite 3
Reumaliitto, sopimus Kangasalan kuntouttamislaitoksessa hoidettavista potilaista 215
Revisiolaitosta koskevat asiat 4, 140
Riihenkulman lastenkoti 45, 231, 454
Riistanhoidon ja metsästyksen järjestely kaupungin mailla 419
Riistavuoren vanhainkotia koskevat asiat 23, 24, 41, 224
Rinnekoti, rakennuskustannusten osuuden suorittaminen 234
Rintamamiehet, aloitteet osakehuoneistotarpeen selvittämiseksi ja lainojen myöntämiseksi heille 98, 131
Roihuvuoren vanhainkotia koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 23, 24, 40, 224
Roihuvuori, pysäköintipaikkojen lisäämistä siellä tarkoittava aloite 111
Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaaminen ym. 128, 366
Ruoanjakajat, kansakoulujen, heille maksettavan palkkion määrääminen 241
Ruoholahti - Vallila -linjan liikennemaksujen muuttamista koskeva aloite 124
Ruskeasuo, Ratsastushallin tilojen vuokralleanto 482
« tontin vuokraaminen sieltä, siirtolapuutarhan alueen vuokra-ajan jatkaminen 90, 99
Ruotsinkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Ruotsinkieliset kansakoulut, ks. Kansakoulut.
Röykän sairaalaa koskevat päätökset 23, 26, 211

Sadekatoksien pystyttäminen linja-autopysäkeille 351
Sairaalalautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. 447
Sairaalat, ks. myös ao. sairaalan nimen kohdalta.
« aloite lastentarhojen ja -seimien perustamiseksi niiden yhteyteen 48
« henkilökunnan ruokailun järjestäminen 448
« itäisen sairaalan perustamissuunnitelman hyväksyminen 199
« kaupungin sairaansijojen lisätarvetta koskeva mietintö 198
« korjaus- ja muutostyöt 206, 209, 211, 213
« Laakson sairaalan ruoan laatua koskevat tutkimukset 26
« lääkärien erikoismaksuluokan käyttö, yksityisvastaanoton järjestäminen sairaaloissa 201, 202, 205, 222
« paikallissairaalain poliklinikkatoiminnan valtionapua koskeva asia 202
« virat ja viranhaltijat, palkkausasiat ym. 22, 24, 200, 201, 203, 204, 377
Sairaalavirasto, sairaalakeskuksen johtavan lääkärin viran hoitaminen 203
Sairaanhoitajakoulua koskevat päätökset 27, 214, 223, 487
Sairaanhoito-oppilaitokset, luento- ja opetuspalkkioiden määrääminen 201
Sairaanhoitohallinnon, kunnallisen, järjestysmuodon uusimista tarkoittava mietintöehdotus ... 197
Sairaansijoja ja hoitopaikkoja koskevat sopimukset ym. ..... 29—39, 46, 447
Sairaansijojen lisätarvetta, kaupungin, koskeva mietintö 198
Sairaskodit, Koskelan ja Myllypuron 226
Sairauslomapalkan maksaminen eräässä tapauksessa 388
Salmen ulkoilualue, viljelysmaan vuokraaminen, hiihtohissin rakennuttaminen 481, 484
Salmisaaren voimalaitosta koskevat asiat 118, 342, 493
Sankarihaudat, Hietaniemen, osallistuminen ikuisen liekin perustamiskustannuksiin 288

Sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen 146
Sanoma Oy, eräiden työ- ym. lupien myöntäminen yhtiölle 192, 282
Satama- ja liikennemaksukomitean mietinnöstä annettava lausunto 338
Satamalaitosta koskevat päätökset 114, 335, 491
Satamalautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. 491
Satamarataa koskevia toimenpiteitä tarkoittava aloite 117
Satamat, eräiden hankintojen suorittaminen, rakennustyöt 115, 336, 338
« taksojen ja maksujen muutokset 491
« vapaavaraston laajentaminen, lautta- ja konteinerisataman rakentaminen 115
« varasto- ym. alueiden vuokralleanto 116
« öljyn, mereen joutuneen, poistamiskustannukset 114
Sederholmin talo, sen suojaamiskysymys 323
Seurakunnat, ev.lut., Helsingin, Lehtisaaren aluetta koskevat asiat 79, 84
« « « Temppeliaukion tontin vuokran tarkistaminen 93
« Helsingin pitäjän, aluevaihdon suorittaminen Lehtisaaressa 84
Seurasaari, alueen vastainen käyttökysymys, säätiön avustaminen 65, 267
Seutukaavaliiton, Helsingin, avustaminen 328
Shekkien ja rahojen uusien kuljetusohjeiden vahvistaminen 147
Sibelius-monumentin valaiseminen 288
« -monumenttifilmi, englanninkielisen version lunastaminen kaupungille 183
« -viikon säätiön lakkauttaminen 259
Sihteerien ja asiantuntijoiden palkkiot 163, 180
Siirtolaismuistomerkin, Hankoon pystytetyn, kustannuksiin osallistuminen 288
Siirtolapuutarhat 99, 322, 331, 407
Siivoojien palkkausasiat 241, 318, 384
Sillanpään, Miina, muistomerkin perustus- ym. töiden kustannusten suorittaminen 288
Sillat, Eläintarhan- ja Töölönlahden välisen vesiaukon kohdalle rakennettava silta 405
« Lauttasaaren siltaa koskevat asiat 309, 337, 492
« maantiesiltojen rakentaminen 489
« Vuosaaren silta, sen ottaminen kaupungin hoitoon ym. 73, 324
Siltamäki, kunnallisteknillisten töiden suorittaminen, alueiden hankkiminen kaupungille ... 73, 80
Sinebrychoff Oy, siirtymälaatan rakentamisluvan myöntäminen yhtiölle 309
Sinebrychoffin alue, sen osan asemakaavan muuttamisesta aiheutuneet valitukset 103
Sipoon kunta, Immersbyn kylässä sijaitsevan tilan ostaminen siltä 83
« « jätevesien puhdistussopimus, maidon tarkastamisesta tehty sopimus ym. 75, 196, 211
Sisääntuloväylien ulkonäön kohentamiseksi suoritettu tutkimus 186
Sofianlehdon vastaanottokoti 24, 230
Sokeain ammattikoulun hierojaoppilaiden harjoittelu Koskelan sairaskodissa 223
« Lomaliitto, lainan myöntäminen sille 126
« Ystävät -yhdistyksen avustaminen, vuokra-alueen osan irtisanominen 228, 406
Solakallion erityiskoulu, piirustusten hyväksyminen, rakennustyöt ym. 46, 233
Sompasaari, lauttasataman laajentaminen 116
Soutustadion, Operettiteatterin vuokrasopimuksen päättyminen 482
Sporttelivirat, eläkepalkkaluokan vahvistaminen, palkkauksen tutkiminen ym. 12, 153, 390
Stevedoring Oy, Katajanokan varastoalueen vuokrasopimuksen jatkaminen 307, 411
Stiftelsen Sjukhemmet i Helsingfors, lainasopimuksen muuttaminen 365
Stockmann Oy, katualueiden aitaamisluvan jatkaminen 309
Sukellusrahan korottaminen 189
Summerilaitteiden asentaminen suojateiden jalankulkuopastimiin 330
Sunnuntaityökorvaukset 155
Suoja-Pirtti -yhdistys, tontin ja majoitustilojen vuokraaminen sille, avustaminen ym. 91, 126, 228, 303, 423
Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlallisuudet 369
« Kaapelitehdas Oy, valitus erään liikennemaksun veloittamisesta 339
« Kansallisoopperan Säätiön avustaminen 261
« Kaupunkiliitto, sen ansiomerkkien jakaminen, jäsenmaksun suorittaminen 159, 369
« « « koulutuskeskuksen aikaansaamista koskeva asia 144
« Lastenhoitoyhdistyksen avustaminen 237
« Luonnonvarain Tutkimussäätiö, tontin myynti säätiölle 88
« Messusäätiö, kaupungin edustajan valitseminen sen hallitukseen 370
« Messut Osuuskunta, C-messuhallin ja näyttelualyeiden vuokraaminen 93, 308, 413
« Pelastusarmeijan Säätiö, sen avustaminen, luvat varojen keräämiseen 228, 235, 262 427
« « « sopimus Päivölän lastenkodin jätevesien johtamisesta 284
« Punainen Risti, ks. Punainen Risti.
« Rakennustaiteen museosäätiö, lisätilojen vuokraaminen sille 306
« Sokeri Oy:n kauppakirjan täydentäminen 297, 399
« Taiteilijaseura, huoneiston vuokraaminen sille 422

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton avustaminen 261
« Teiniliitto, kehitysapukeräyksen järjestämislupa 427
« Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy, obligaatioiden ostaminen kaupungille 125
« Tivoli, kiertävän eläinnäyttelyn järjestämislupa 414
« Väri- ja vernissatehdas Oy, vapautuneen varastorakennuksen käyttö majoitustarkoitukseen 220
Suomenkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Suomenkieliset kansakoulut, ks. Kansakoulut.
Suomenlinna-elokuva, eräiden kopioiden hankkiminen siitä 183
Suomi-Filmi Oy, lyhytvärielokuvan valmistamissopimus 183
Suurmetsä, tilan ostaminen sieltä 82
Suursuon vanhainkotia koskevat asiat 23, 41, 225
Suutarila, eräiden tilojen ja määräalojen ostaminen sieltä 81
Suutarinkylä, viljelysmaiden vuokralleanto 416
Suvilahden voimalaitosta koskevat asiat 118, 342
SVUL:n Helsingin piirin avustaminen 267
Syöpätautien varhaistoteamis- ja torjuntatoimenpiteet 132, 200
Sähkö- ja puhelinlinjojen paikoista tehdyt sopimukset 412
Sähkölaitosta koskevat päätökset 118, 340, 412, 493
Sähkölämmitys, sähkön myynti sitä varten 342
Sähköntoimitusehtojen ja sähköverkon liittymisehtojen tarkistaminen 341
Sörnäinen, teollisuus- ym. tonttien vuokralleanto 409, 410, 412

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakaminen 265
Taideteosten hankkiminen eri laitoksiin 142, 225, 243, 258, 265
Taivallahden nuorisokoti, sen hyväksyminen erityislastenkodiksi 231
Taksa, ks. myös Maksut ja Tariffit.
« henkilövuokra-autotaksan korottamisesta annettu lausunto 334
« kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan vahvistaminen 394
« lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten uuden hoitomaksutaksan soveltaminen 229
« liikennemaksujen, laiturihuollon ym. satamien maksujen korottaminen, ... 114, 491
« vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksujen 39
Taksvärkki, Operaatio, työtilaisuuksien järjestäminen siihen osallistuville koululaisille 290
Talin taimiston uuden kasvihuoneen rakentaminen 74, 284
Talletusvaraston, yleisen, työmaksujen korottaminen 491
Tallskär, kalastusmajan pito-oikeuden myöntäminen saarella 482
Talo-osasto, kiinteistöviraston ..... 420—429
Talonmiehet, asunnon pinta-alan määrääminen eräissä vuokrasopimuksissa 410
« ja siivoojat, eräiden virkojen lakkauttaminen 428
« viikkolevon ja sunnuntaityökorvauksen järjestely 376, 383
Talonmies-lämmittäjät, koulujen, ylimääräisten palkkioiden korottaminen 241
Talorakennussuunnittelun laatuluokkajaoituksen vahvistaminen 316
Talosaari, ks. Husö.
Talousarvio- ja laskentajärjestelmien yhdenmukaistamista koskeva aloite 369
Talousarviot, v:n 1967 ja 1968 ..... 130, 133, 369
Taloussuunnitelma, v:ksi 1968—1977 laadittu 368
Tapanila, aluevaihdon suorittaminen siellä 85
Tapaninkylä, tilojen tai määräalojen ostaminen, myynti ja vuokraaminen 81, 91, 401, 402
Tapaninvainio, lastentarha- ym. rakennusten suunnittelu 236
Tapaturmat, kaupungin työpaikoilla sattuneet 217
Tapaturmatorjuntayhdistys, sen avustaminen, ohjekirjasen laatiminen 262, 334
Tapaturmavakuutus lentotapaturmien varalta 157
Tariffi, kaupunginorkesterin ja nuottien vuokraustariffien tarkistaminen ym. 475
« yhteis-, anomukset eräiden linjojen liittämiseksi siihen 334
Tattarisuo, alueen pintavesien poisjohtaminen, pienteollisuus- ym. alueiden vuokralleanto 287, 409—412
Teatterikiinteistön luovuttaminen Helsingin teatterisäätiölle 60
Teiniliitto, Suomen, kehitysapukeräyksen järjestämislupa 427
Teinilä, Hoitokoti, piirustusten hyväksyminen, valtionavustus 234
Teknilliset ja niihin verrattavat virat, palkkaus ym. 9, 151, 162, 375
Telakkakysymys, satamalaitoksen, jaoston asettaminen 491
Temppeliaukion kirkkotontin vuokran tarkistaminen 93
Tennisseurat, niille myönnetyt muovihallien pystyttämisluvat ym. 482
Tennistalo, huoneistoja koskevat asiat 320, 424
Teollisuus- ja liiketonttien hankintaa selvittämään asetettu komitea 161
Teollisuuslaitosten lautakunta, viranhaltijat, lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. ... 122, 493
Teollisuustoiminnan edistäminen, toimikunnan asettamista sitä varten tarkoittava aloite 106
Teollisuustonttien vuokralleanto 91, 399, 408

Tervalammen työlaitosta koskevat asiat 42, 162, 163, 226, 487
Tervapatavalaistuksen järjestäminen 289
Tervasaari, urheilukalastusta ym. esittelevän näyttelyn järjestäminen sinne 414
Terveydellisten tutkimusten laboratorio, virat ja huonetilat 21, 195
Terveydenhoitolautakunta, ohjesäännön muuttaminen, lautakunnan kokoonpano ym. 19, 193, 445
Terveydenhoitovirasto, johtosäännön muuttaminen, virat ja viranhaltijat 19, 193
Terveysolojen tarkastustoimisto, terveysylitarkastajan vaalia koskeva valitus 194
Testamenttilahjoitukset kaupungille 26, 39, 40, 45, 59, 228
Teurastamolaitoksen lautakunnan kokoukset, päätökset ym. 498
Teurastamolaitosta koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 124, 353
Teurastuspalkkioiden korottaminen 124
Tie- ja vesirakennushallitus, määräalojen vuokraaminen Malmin lentoaseman alueelta 306
Tiehoitokuntia ja tiemaksuja koskevat asiat 279, 293
Tielautakunta, kokoukset ym. 439
Tieliikennesääntöjä, yhtenäisiä pohjoismaisia, koskeva ehdotus 329
Tiet, ajoteiden ym. rakentamiseen yksityisille myönnetyt luvat 275, 309, 414
« eräiden yleisten teiden päätekohtien määrääminen, paikallisteitä koskevat asiat 72, 73, 278, 279
« kansainvälisen valtatien johtamista Suomen alueelle koskeva esitys 276
« kaupungin edustus eri tiekunnissa ja toimikunnissa 312
« Laajasalon eräiden tietöiden suorittamista tarkoittava aloite 78
« lentoaseman tulotien rakennussuunnitelma 74
« moottoriteitä koskevat asiat 70, 118, 330, 332, 364
« sisääntuloteitä ympäröivien alueiden siistimistä tarkoittava aloite 77
Tietojenkäsittelykeskus 354
Tietojenkäsittelykonferenssi, pohjoismainen, komitean asettaminen sitä valmistelemaan 160
Tilastotoimistoa koskevat asiat 146
Tilgmann Oy:n tulipalosta aiheutuneet korvausvaatimukset 190
Tilinpäätös, kaupungin v:n 1966 369
Tilitysvuokraperusteiden tarkistaminen 318
Tilkan Valopaino Oy:n kanssa tehty sopimus 146
Toimela, Työkeskus, Tukiyhdistyksen avustaminen 257, 262
Toimihenkilöt, ks. myös Viranhaltijat.
« työehtosopimus, palkkauksen tarkistaminen 8, 10, 151, 154, 374, 380, 383
Toimikunnat ja komiteat, niiden asettaminen, jäsenet, sihteerien palkkiot 160, 162, 180
Toimituskirjat, niistä perittävien lunastusmaksujen ym. korottaminen 14
Toivola, Oppilaskoti 232
Toivonniemen tila, metsästykseen sen mailla myönnetty oikeus 419
Tontit, eräiden tonttien osoitenumeroinnin vahvistaminen 325
« ja alueet, niiden ostaminen, myynti ja vuokraus, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset. .....80—93, 297—308
« « « « « « « « kiinteistölautakunnan päätökset 399—417
« « « « varaaminen eri tarkoituksiin 300
« « « « vuokralleantoa koskevat satamalautakunnan päätökset 491
« « « « « « urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätökset ... 481
« « « sekä rakennukset, niiden määrääminen eri lautakuntien hallintoon 217, 229, 244, 246, 247, 266, 268, 291, 341, 349, 396
« Jakomäen ja Laajasalon liiketonttien luovutusmuodon vahvistaminen 89
« lastentarha- ja -seimirakennuksia varten varatut 236
Tonttijaot ja niiden muutokset 103, 326, 419
Tonttiosaston, kiinteistöviraston, toimialaan kuuluvat asiat ..... 400—416
Torikauppa 425
Torpan vanhainkoti 41, 219
Torpparinmäki, aloite kahluualtaan ja uimalammikon rakentamiseksi sinne 68
Troolarisataman sijaintikysymys 338
Trygga Åldringsbostäder, Stiftelsen, lainan myöntäminen säätiölle 126
Tuberkuloosipiirien Liiton jäsenmaksun suorittaminen 216
Tuberkuloositoimisto, eräiden virkojen järjestely 27
Tulli- ja liikennemaksut 339
Tullikamarit ja tullihuoneistot 336
Tullisaaren leirintäalue 266
Tuntemattoman sotilaan muistomerkin aikaansaamista tarkoittava aloite 79
Tuomarinkylä, eräiden tilojen ja alueiden ostaminen tai vuokralleanto sieltä 80, 83, 90, 298
Tuomarinkylän kartano, ulkorakennusten ym. vuokralleanto, rakennustyöt, kyntömestaruuskilpailu 418
Turun Ylioppilaskyläsäätiön avustaminen 257
Tutkijalautakunnan kokoonpano 7, 138
Tuusulan moottoritietä koskevat asiat 118, 332, 364

Tyttönormaalilyseota varten luovutettu tontti, kauppakirjan ehtojen muuttaminen 88
Työ- ja palkkaussopimuslomakkeiden uusiminen 154, 393
Työaika, virastojen ja laitosten 149, 151, 374
Työehtosopimukset 10, 154, 380, 381
Työkoneiden, rakennusviraston, käyttöä koskeva selvitys 269
Työlaitosten Keskusliiton jäsenmaksun suorittaminen 227
Työllisyyskysymysten hoitamista tarkoittavat aloitteet 49
Työllisyyslainojen myöntäminen 127, 354
Työllisyystyöt 238, 272, 337
Työloma, palkkaetujen myöntäminen sen ajalta 386
Työmaavaunujen ym. varustaminen asetuksen määräämillä laitteilla 270
Työnopetuskurssit, koulutustoimiston ja ammattioppilaslautakunnan järjestämät 468
Työntekijät, erikoisammattimieslisien maksaminen 385
« palvelusehtoja ja työmaiden järjestysmääräyksiä koskevan esittelylehtisen julkaiseminen 149
« siivoojien palkkaperusteiden vahvistaminen 384
« työehtosopimuksen hyväksyminen 11, 154, 380
« työtakkien hankkiminen heille 145
Työnvälitystoimisto, kaupungin maksamia ylimääräisiä eläkkeitä koskeva asia 158
Työsopimussuhteiset toimihenkilöt 8, 10, 151, 380, 383
Työterveyslaitos, ilman saastumistutkimus, laitoksen sairaansijojen käyttösopimus 19, 28
Työterveyssäätiö, kaupungin edustus sen hallituksessa 370
Työttömyyden vuoksi huoltoavun tarpeeseen joutuneiden työllistäminen 221
Työtuvat, huoltolautakunnan alaiset 221
Työväenopisto, ruotsinkielinen, johtokunnan kokoukset, päätökset ym. 467
« « sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 55, 256
« suomenkielinen, johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. 465
« « sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 55, 255
Tähtikaukoputken sijoittamiseen Naulakalliolle myönnetty lupa 414
Täyttöalueet 286, 412
Töölön lastenseimi, sen avustaminen, huoneiston vuokraaminen sille 237, 422
« nuorisokoti, sen hyväksyminen erityislastenkodiksi 231
« sivukirjasto, rakennusluvan anominen uutta kirjastoa varten 258
« sokeritehtaan aluetta koskevan kauppakirjan täydentäminen 297, 399
« Urheilutalosäätiön tontin vuokran 308, 404
Töölönlahden rantakahvila-alueen vuokra-ajan jatkaminen 406
Töölöntori, myyntipaikkojen ja kioskin vuokralleanto 425, 426

Uimahallikiinteistö, Yrjönkadun, huonetilojen vuokralleanto ym. 64, 421, 482
Uimakoulun, aikuisten, järjestämistä tarkoittava aloite 130
Uimaloita ja uimarantoja koskevat asiat 67, 482
Uimaopettajat, kansakoulujen, palkkausta ym. koskevat asiat 240, 389
Ulkoilmajuhlat yms. tilaisuudet, niiden pitämiseen luovutetut alueet 414
Ulkoilualueita ja urheilupuistoja koskevat asiat 64, 266, 419, 483
Ulkoilutoiminnan tukemiseen jaetut avustukset 481
Ulkomaalaisen oikeudesta kiinteistöjen omistukseen annetut lausunnot 137
Ulkomainontapaikkojen vuokralleanto 428
Ulkona tapahtuva myyntitoiminta 427
Ulkonäyttelyalueiden vuokralleanto 413
Ulkotarjoilu, siihen kesän ajaksi myönnetyt luvat 406, 413
Ulosottovirastoa koskevat asiat 17, 186, 420
Union Öljy Oy, huoltoasematontteja koskevat sopimukset 90, 250, 407
Unioninkatu 28, talon korjaustöiden loppuun suorittaminen, myymälähuoneiston vuokralleanto 99, 423
Urakoitsijoita, sähkölaitoksen, koskevien määräysten valmistelu 343
Urheilu- ja ulkoilulautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 266, 481
« « ulkoiluvirastoa koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 64, 265
Urheilukentät ja -laitteet, rakennustyöt ym. 267, 484, 487
Urheilupuistot 64, 266
Urheilutoiminnan avustaminen 267, 481
Ursa, Tähtitieteellinen Yhdistys, alueen vuokra-ajan jatkaminen 93
Uudenvuoden vastaanoton järjestämiskustannusten suorittaminen 370
Uusipelto, alueiden vuokrasopimukset ym. 309, 404, 412

Vaakunan, kaupungin, käyttämiseen myönnetyt oikeudet ym. 182
Vaalijalan keskuslaitos, hoitopaikkoja koskeva asia 234

Vaalit ja vaalimainonta 16, 17, 185, 188, 193, 385, 428
Vaatturiammattikoulua koskevat päätökset 254
Vahingonkorvaukset, autoille sattuneiden vahinkojen korvaaminen 191, 208, 245, 290, 334, 396
« kiinteistöviraston suorittamat 294
« kokoojaviemärin rakentamisen aiheuttamat 284
« sähkölaitoksen suorittamat tai perimät 343
« tapaturmien johdosta suoritetut 290, 322 340, 396
« työpaikoissa ym. sattuneiden vahinkojen, varkauksien tms. korvaaminen 187, 209, 216, 217, 253, 396
« vesilaitoksen suorittamat 347
Vaihetyökeskus, vajaamielisten päivähuoltola, perustaminen ym. 46, 233
Vainajien muiston kunnioittaminen 142, 143, 148, 173, 255
Vajaaliikkeisten Kunto, lainan myöntäminen yhdistykselle, avustaminen 127, 237, 361
Vajaamielislaitoksia koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 46, 232, 294
Vakuusasiakirjojen tarkastus, kiinteistölautakunnan hallussa olevien 399
« « rahatoimiston hallussa olevien 140
Vakuutukset, kaupungin, komitean asettaminen niitä tutkimaan ym. 160
« « palveluksessa olevien vakuuttaminen lentotapaturmien varalta 157
Valio, Meijerien Keskusosuusliike, aluevaihto sen kanssa, määräalan vuokraaminen sille 83, 403
Valkoinen sali, huonetilojen käyttö 193, 321
Valkosaaren eteläisen osan vuokrasopimuksen jatkaminen 407
Vallilan ammattikoulua koskevat asiat 55, 248
« eräiden rakennusten ostaminen, teollisuustontin vuokra-ajan jatkaminen 297, 410
« kesäteatterirakennuksen vuokralleanto 424
« kirjasto- ja nuorisotalon suunnittelu ym. 258
« siirtolapuutarha, palstojen vuokra-ajan jatkaminen 99
Valtaojien perkaukset, ojitustoimitukset 311
Valtateitä n:o 2 ja 3 koskevat asiat 276
Valtio, alueen vuokraaminen kaupungille vesisäiliörakennusta varten 304
« eläinlääketieteellisen korkeakoulun viemärin rakentamislupa 282
« korvauksen saaminen siltä eräiden katujen kestopäällystyskustannuksista 276
« lainojen ottaminen siltä, sille myönnetyn lainen ehtojen vahvistaminen 125, 364
« lykkäyksen myöntäminen sille verojen tilityksessä 368
« sen ja kaupungin ym. yhteisen liikennetutkimuksen kustannusten jakaminen 328
Valtionavustus, ks. myös koulujen, sairaaloiden ym. laitosten nimen kohdalta.
« aloite sen saamiseksi paikallissairaaloiden poliklinikkatoimintaa varten ... 37, 202
« huoltolaitosten, lastentarhojen ym. 227, 231, 232, 235
« kansakoulujen 243
« kaupunginkirjaston 257, 258
« sairaaloiden 204, 209, 213, 214
« vajaamielislaitosten 234
Valtionrautatiet, aluevaihdon suorittaminen sen kanssa 298
« eräiden vesivahinkojen korvaaminen sille 347
« ratapihan laajentamista koskevat asiat ym. 307, 330, 405, 406
Valtuustoaloitteet, keskeneräiset, käsittelyn jouduttamista tarkoittava aloite 3
« komitean asettaminen selvittämään niiden käsittelyn rationalisoimista ja jouduttamista 160
Vanhainkodit, eräiden hoitopaikkojen merkitseminen laitossairaalaluetteloon 39, 41
« kaupungin ..... 23, 24, 39, 221—226
« tonttien varaaminen niiden rakentamista varten 301
« yksityiset 90, 126, 228, 451
Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitos 121, 345
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen 138
Vanhukset ym., liikennelaitoksen vapaa- tai alennuslippujen myöntämistä heille koskeva asia 123
Vanhusten asuintalot ja asuntolat 41, 226, 301
« asunto-olojen parantamista tarkoittavat aloitteet, asuntokomitean mietintö 41, 42, 220
« liikenneolosuhteiden parantamista tarkoittavat aloitteet 123
« lomanvietto- ja kesävirkistystarkoituksiin myönnetyt avustukset 451
« päiväkotitoiminta, saunomismahdollisuuksien parantamista tarkoittava aloite 41, 42, 225
« Turva-yhdistys, lainan myöntäminen sille 126, 359
Vanhustenhuoltolaitoksia koskevat asiat 39, 41, 221
Vantaala, Päivähuoltola, valtionavun saaminen verkkoaidan rakennuskustannuksiin 232
Vantaanjoen tulvavahinkojen ehkäisemiskysymykset 121, 347
« vesistön uittosäännön muuttaminen 340
Vapaavaraston laajentaminen, maksuista annetun asetuksen muuttaminen 115
Varasto- ja autotallitilojen vuokraaminen virastojen ja laitosten käyttöön 422
Vartiokylä, kadun rakentamiskorvausten määrääminen alueella 419

Vartiokylä, ruotsinkielisen yhteiskoulun tontin vuokrasopimuksen muuttaminen, lainan kiinnitysvakuuksien muuttaminen 92, 129
« teollisuusalueen väestönsuojien rakentaminen 18
« tonttien ja alueiden vuokralleanto, osto ja myynti 401, 402, 409, 417
Vastaanottokodit 24, 45, 230
Vedenpuhdistuslaitokset ja vesisäiliöt 121, 345
Vekseliprotestitietojen antamisesta perittävän korvauksen korottaminen 147
Veneiden myynti- ja esittelypaikkojen vuokraaminen ranta-alueilta 414
Venelaiturit ja venepaikat 483
Venetelakka-alueiden vuokrasopimukset 411
Venäläisen Koulun Kannatusyhdistys, lainojen maksujärjestelyt ym., eräiden saatavien periminen 367
Verkkosaari, alueen hallinnon järjestäminen, kalatukkukeskuksen ottaminen käyttöön ... 353, 498
Verolautakunta, jäsenen valitseminen siihen 138
Verotusta koskevat asiat 6, 130, 148, 368
Verovirasto, kaupungin maksamia ylimääräisiä eläkkeitä koskeva asia 158
Veroäyrin hinnan vahvistaminen 368
Vesijohto- ja viemärityöt, eri alueilla suoritetut 74, 280, 344, 493
« « « yksityisille myönnetyt suorittamisluvat 281, 345, 414
Vesijärvi-Espoonlahti -väylän vesien suojelusäännöstely 345
Vesilaitos, sitä koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 120, 189, 304, 43
« « « teollisuuslaitosten lautakunnan päätökset 493
Vesilautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 438
Vesipostit, yleiset, ja kesävesijohdot 345
Viemärin ja kadun rakennuskustannusten vahvistaminen ja periminen 70, 293, 419
Viemärisuunnitelmien vahvistaminen 280
Viemärit, ks. Vesijohto- ja viemärityöt.
Viemäriveden puhdistamot, ks. Jätevedenpuhdistamot.
Vierailukutsut, kaupungin esittämät tai saamat 171
Vihannestukkutori, neuvottelukunnan valitseminen ym. 498
Vihreä-Valkoinen Tenniskerho, uuden kentän rakentamislupa ym. 482
Vihti, eräiden tilojen ostaminen sieltä 83
Viikin jätevedenpuhdistamo, sen laajentamissopimus 74
Viikinmäki, eräiden rakennusten ostaminen, viljelysmaiden vuokralleanto 297, 417
Viljelys- ja laidunmaiden vuokralleanto 407, 416, 481
Viranhaltijat, ansiomerkkien myöntäminen heille 159
« eläkkeitä ja kasvatusapuja koskevat asiat 12, 14, 158, 390
Viranhaltijat, henkilökohtaisen palkanlisän suorittaminen eräissä tapauksissa 379
« konekirjoitus- ym. lisäjärjestelmän muuttaminen, konekirjoituspalkkiot 12, 155, 156
« kurssitoiminta 144, 157, 166, 385
« loman myöntäminen 50- ja 60-vuotispäiviä varten 149
« luontoisedut, luontoissuoritussäännön toteuttaminen 39, 217, 379, 387, 388
« matka-apurahat, opintomatkastipendit ym., virkavapauden myöntäminen ... 157, 164, 388
« oikeus virassa pysymiseen eläkeiän saavuttamisen jälkeen, sivutoimen hoitaminen 387
« palkkauksen yleistarkistus, kuoppatarkistukset 8, 149, 374, 375
« sunnuntai- ja päivystyskorvaukset 155, 384
« teknillisten ja niihin verrattavien virkojen palkkaussopimukset 9, 151, 375
« virkojen, palkkausta, perustamista, vakinaistamista ym. koskevat asiat 151, 201, 386
« vuosilomakysymykset 10, 388
Virastot ja laitokset, henkilökunnan urheilutyön tukeminen 481
« « « kaluston hankinta, huoneistojen luovuttaminen niiden käyttöön ... 159, 195, 256, 264, 294, 420
« « « siivouskorvausperusteiden vahvistaminen ym. 318, 384
« « « työajan järjestely 149, 151, 374
Virastotalo, Kallion virastotaloa koskevat asiat 99, 292, 320, 321, 421
« rakennusviraston 487
« Unioninkatu 28:n korjaustöiden loppuun suorittaminen 99
Virat, eräiden virkojen ns. kuoppatarkistukset 8, 375
« niiden perustamista, vakinaistamista, täyttämistä ym. koskevat päätökset ... 151, 201, 386
« niitä koskevien ilmoitusten julkaiseminen 157
« piirtäjän virkojen pätevyysvaatimusten vahvistaminen 153
« sporttelivirkoja koskevat asiat 12, 153, 390
« teknilliset ja niihin verrattavat, palkkauksesta tehdyt sopimukset 9, 151, 375
Virka-asuntojen vuokravastikkeiden vahvistaminen ym. 217, 388
Virkaluettelon julkaisemiskysymys 217, 148, 393
Virkamatkat, ulkomaille tehtävät, päivärahan korottaminen 157

Virkamiesliitto, Ahtelan toipilaskotia koskeva sopimus 35
Virkanimikekomitea, oikeus sihteerin ottamiseen ym. 162
Virkapuhelimet 388
Virkapukujen ja työtakkien hankkiminen vahtimestareille ja työntekijöille ... 143, 145, 186, 428
Virkasivutulot, niitä koskeva selvitys ym. 153
Virkasäännön muuttaminen 10, 13, 379
Virkavapauden ja työloman myöntäminen 149, 388
Virvoitusjuomakioskien vuokralleanto 191, 425, 482
Vitamiinivalmisteiden käyttämistä kouluruokailussa tarkoittava aloite 52
Voimalaitokset, sähkölaitoksen 341, 342, 493
Voin käytön lisääminen kouluruokailussa 241
Vuokra-alueiden järjestelylain aiheuttamat toimenpiteet 304
« asunnot, kaupungin, eräiden asukkaiden niistä luopumista koskevat toimenpiteet 425
« « yksityiset, niiden välittämiskokeilu 316, 399
Vuokrat, asuin- ja liikehuoneistojen, virka-asuntojen, niiden tarkistaminen 217, 318, 353, 424
« satamalaitoksen varastotilojen vuokrien korottaminen 491
« tilitysvuokraperusteiden tarkistaminen 318
« tonttien ja alueiden, tarkistaminen, palauttaminen ym. 93, 308, 404, 411
« viljelysmaiden, indeksiehtoisten vuokrien vahvistaminen 417
Wuorio Otto, Oy, lupa maaperä- ym. tutkimusten suorittamiseen 309
Vuosaaren alueen maatalouskiinteistöjen verojyvitys, kaupungin osuuden suorittaminen 311
« asemakaavan laatimisen kiirehtimistä tarkoittava aloite 102
« jätevedenpuhdistamo, alueen varaaminen, rakennustyöt ym. 77, 285, 489
« paikallistien parantamissuunnitelma 73
« palojärjestyksen ja rakennuskaavan kumoaminen, rakennuskiellon jatkaminen alueella 18, 105, 190
« sillan ja siihen liittyvän tien ottaminen kaupungin hoitoon 73, 297
Vuosaari, aluevaihtojen suorittaminen, määräalojen ostaminen ja vuokraukset. 82, 86, 403, 404, 417
« huviloiden vuokraaminen eräille yhdistyksille 423
« kirjasto- ja nuorisokerhotoiminnan aloittaminen ym. 58, 60, 263, 295
« sähkön ostaminen sinne Etelä-Suomen Voima Oy:ltä 493
« -Säätiö, kaupungin edustajan määrääminen tilejä ym. tarkastamaan 370
Vuosilomakysymykset 10, 388
Vuositilintarkastajia koskevat asiat 4, 5, 140
Väestön määrä, kaupungin 369
Väestönsuojat, asunto- ja teollisuusalueiden yhteiset, osuuksien periminen kustannuksista 310, 410
« niiden suunnittelu- ja rakennustyöt, piirustusten hyväksyminen 18, 191, 272, 443, 444, 487, 489
Väestönsuojelua koskevat päätökset 18, 191, 443
Väestönsuojelukurssit, niihin käytetyn oman ajan korvaaminen 157, 385
Väestönsuojelulautakunnan kokoukset ym. 443
Väkijuomaliikkeen kunnallisen tarkastajan viran palkkauksen korottaminen 64
Väkijuomamyymälät, perustaminen, anniskeluoikeudet, niistä annetut lausunnot 136, 372
Väkiluvun, kaupungin, arvioimista tarkoittava aloite 100
Wärtsilä Oy, kieltotaulujen asettaminen sen telakka-alueelle 340

Yhteistariffi, anomukset eräiden linjojen liittämiseksi siihen 334
Yhtenäiskouluyhdistys, rakennuslainojen myöntäminen ym. 367
Yksityiset sairaanhoitolaitokset, hoitomaksujen yhtenäistämistä ym. tarkoittava aloite 199
« tiet, niiden kunnossapito, avustusten myöntäminen ym. 279
Yleiset vesipostit ja kesävesijohdot 345
Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten määrärahojen jakaminen 162, 261
Yleisten alueiden mittausten vireillepaneminen 312
« töiden lautakunta, lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. 268, 486
Ylikäytävä- ja raidejärjestelyt satama- ym. alueilla 339
Yliopistollinen keskussairaala, ks. Helsingin yliopistollinen keskussairaala.
Yliskylä, eräiden muutosten tekeminen sen kansakoulun rakennusohjelmaan 54
« lastentarharakennuksen piirustusten hyväksyminen ym. 37
« liiketontin vuokralleanto 90
Yrjönkadun uimahallikiinteistö, sitä koskevat järjestelyt, huonetilojen vuokralleanto 64, 421, 482
Yömajatoiminnan väliaikainen järjestäminen 218
Yösähkön myynti sähkölammitystä varten 342

Zürichin lentoreitin avausmatka, kaupungin edustajan valitseminen 173

Äiti- ja lapsikotien tukeminen 451
Äitiys- ja lastenneuvoloita koskevat päätökset 195, 420, 421
Äänestysalueet, niiden määrääminen 16

Öljykaasulaitoksen rakentamiskysymys 348
Öljysatamat, Herttoniemen ja Laajasalon 116, 337
Öljyvahinkojen torjumistoimenpiteet 114, 287, 337

Viimeksi ilmestyneet julkaisut

(Helsingin kaupungin tilastotoimisto julkaisee muut paitsi A V).

A. **Helsingin kaupungin tilasto.**

I **Terveyden- ja sairaanhoito.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
Edellinen osa (vuosikertomukset).
52. 1967.
Jälkimmäinen osa (tilastollinen katsaus).
48—50. 1963—1965.

II—III **Ulkomaankauppa ja merenkulku.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
28. 1967.

V **Kaupungin tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema. Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkielinen tiivistelmä.
53. 1968.

VI **Opetuslaitokset.** Suomen- ja ruotsinkielinen; otsikot, taulukot ja tiivistelmät myös englinniksi.
34. 1966.

VII **Erikoistutkimukset.** 5. Otantaväestölaskenta Helsingissä v. 1965. Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkieliset yhteenvedot.

B. **Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.** Suomen- ja ruotsinkielinen, sisällysluettelo myös englanniksi.
57. 1968.

C. **Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.** Suomenkielinen.
80. 1967 (V:n 1964 I osa ei ole vielä ilmestynyt).

D. **Helsingin kaupungin virastot ja laitokset.** Suomenkielinen.
2. 1966.

E. **Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos.
41. 1969.

F. **Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten asiahakemisto.** Suomenkielinen. Irtolehtijärjestelmä.

G. **Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos.
45. 1967.

H. **Helsingin kaupungin säädöskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos. Irtolehtijärjestelmä.

I. **Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä.** Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkieliset tiivistelmät.
21. 1969.